1|1|الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع)
1|2|سڀ ساراهه (خاص) جهانن جي پالڻهار الله کي جڳائي.
1|3|ٻاجهارو مهربان (جو).
1|4|قيامت جي ڏينهن جو مالڪ (آهي).
1|5|تنهنجي ئي عبادت ڪيون ٿا ۽ تو کان ئي مدد گهرون ٿا.
1|6|اسان کي سڌي واٽ ڏيکار.
1|7|جا انهن جي واٽ آهي جن تي فضل ڪيو اٿئي، نه انهن جي (واٽ) جن تي (تنهنجو) ڏمر ٿيل آهي ۽ نه
گمراهن جي (واٽ).
2|1|الٓمٓ
2|2|هيءُ ڪتاب، جنهن ۾ ڪو شڪ ڪونهي، اُنهن خدا ترسن کي سِڌو رستو ڏيکاريندڙ آهي،
2|3|جيڪي اڻ ڏٺي تي ايمان آڻيندا آهن ۽ نماز پڙهندا آهن ۽ کين جيڪي رزق ڏنوسين تنهن مان خرچيندا آهن.
2|4|۽ جيڪي تو ڏانهن لاٿو ويو (قرآن) ۽ جيڪي توکان اڳ (ٻين پيغمبرن تي) لاٿو ويو تنهن کي (اي پيغمبر) اُهي مڃيندا آهن ۽ اُهي آخرت تي يقين رکندا آهن.
2|5|اِهي ئي (انهيءَ) سڌي واٽ تي آهن جا سندن پالڻهار کان (ڏسيل) آهي ۽ اِهي ئي ڇوٽڪاري وارا آهن.
2|6|بيشڪ جن انڪار ڪيو تن تي (اي پيغمبر!) تنهنجو کين ڊيڄارين يا نه ڊيڄارين (سو) هڪجهڙو آهي اِهي ايمان نه آڻيندا.
2|7|الله سندن دلين تي ۽ سندن ڪنن تي مُهر هنئي آهي، ۽ سندن اکين تي ڇَوڙُ (ڇڙهيل) آهي ۽ اُنهن لاءِ وڏو عذاب آهي.
2|8|۽ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جي چوندا آهن ته الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيوسين ۽ حقيقت ۾ اُهي مؤمن نه آهن.
2|9|الله ۽ مومنن کي دلبو ڏيندا آهن، ۽ حالانڪ پاڻ کان سواءِ (ٻئي ڪنهن کي) دلبو نه ڏيندا آهن ۽ نه سمجهندا آهن.
2|10|سندن دلين ۾ (منافقيءَ جي) بيماري آهي پوءِ الله سندين بيماري وڌائي، ۽ انهيءَ ڪري جو (هو) ڪُوڙ ڳالهائيندا آهن انهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
2|11|۽ جڏهن کين چئبو آهي ته مُلڪ ۾ فساد نه وجهو، چوندا آهن ته اسين سڌاريندڙ ئي آهيون.
2|12|خبردار! اِهي پاڻ فسادي آهن پر نه سمجهندا آهن.
2|13|۽ جڏهن کين چئبو آهي ته جهڙي طرح ٻين ماڻهن ايمان آندو آهي (تهڙي طرح اوهين به) ايمان آڻيو (تڏهن) چوندا آهن ته جئن بي سمجهن ايمان آندو آهي تئن ايمان آڻيون ڇا؟ خبردار، اُهي ئي بي سمجه آهن پر نه ڄاڻندا آهن.
2|14|۽ جڏهن مؤمنن کي ملندا آهن (تڏهن) چوندا آهن ته اسان ايمان آندو آهي، ۽ جڏهن پنهنجن شيطانن (سردارن) کي هيڪلو ملندا آهن (تڏهن) چوندا آهن ته اسين (پر ۾) اوهان سان آهيون اسين (مؤمنن سان) رڳو ٺٺر ڪندڙ آهيون.
2|15|الله ساڻن ٺٺر ڪندو آهي ۽ انهن کي پنهنجي سرڪشي ۾ ڍيگهه ڏيندو آهي جو عقل جا انڌا آهن.
2|16|اِهي اُهي آهن جن هدايت جي بدران گمراهي ڳِڌي، پوءِ سندن واپار کين فائدو نه ڏنو ۽ نڪي اُهي هدايت وارا ٿيا.
2|17|سندن مثال انهيءَ جي مثال جهڙو آهي جنهن باهه ٻاري، پوءِ جنهن مهل باهه پنهنجي آس پاس کي روشن ڪيو (تنهن مهل) الله سندن سوجهرو اجهايو ۽ کين اونداهيءَ ۾ ڇڏي ڏنائين جو نه ڏسن.
2|18|ٻوڙا، گونگا، انڌا آهن پوءِ اُهي نه موٽندا (اُهي).
2|19|يا (سندن مثال اُنهي) آسماني برسات (وارن) جهڙو آهي جنهن ۾ اونداهيون ۽ گوڙ ۽ وڄ هجي، اُهي پنهنجيون آڱريون پنهنجن ڪنن ۾، ڪڙڪن کان موت جي ڊَپ ڪري وجهن، ۽ الله ڪافرن کي گهيرو ڪندڙ آهي.
2|20|وڄ سندن اکين (جي سوجهري کي) اُمالڪ کسڻ تي هُجي، جڏهن انهن لاءِ چمڪي ته منجهس هلن ٿا، ۽ جڏهن مٿن اونده ڪري تڏهن بيهي رهن ٿا، ۽ جيڪڏهن الله گهري ته سندن اکيون ۽ سندن ڪن ضرور وڃائي ڇڏي، بيشڪ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
2|21|اي ماڻهؤ پنهنجي انهيءَ پالڻهار جي عبادت ڪريو جنهن اوهان کي ۽ جي اوهان کان اڳ هُئا تن کي پيدا ڪيو ته مانَ اوهين ڊڄو.
2|22|جنهن اوهان لاءِ زمين کي وڇاڻو بڻايو ۽ آسمان کي ڇت، ۽ (مينهن جو) پاڻي آسمان کان وسايائين پوءِ اُن سان (هر جنس جي) ميون منجهان اوهان لاءِ روزي پيدا ڪيائين، پوءِ اوهين ڄاڻ هوندي الله سان ڪنهن کي شريڪ نه ڪريو.
2|23|۽ پنهنجي ٻانهي (محمد ﷺ) تي جيڪو (قرآن) لاٿوسون تنهن کان جيڪڏهن اوهين شڪ ۾ آهيو ته جهڙيس ڪائي سُورة بڻائي آڻيو، ۽ الله کان سواءِ پنهنجا مددگار (به) سڏيو جيڪڏهن سچا آهيو.
2|24|پوءِ جيڪڏهن نه ڪندؤ، ۽ ڪري به ڪڏهن نه سگهندؤ، ته انهيءَ باهه کان ڊڄو جنهن جو ٻل ماڻهو ۽ پهڻ آهن، اُها نه مڃيندڙن لاءِ تيار ڪئي وئي آهي.
2|25|۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي هيءَ خوشخبري ڏي ته انهن لاءِ بهشت آهن جن جي هيٺان واهيون پيون وهن، جڏهن اُن مان ڪو به ميوو کاڄ لاءِ ڏنو پيو ويندن (تنهن مهل) پيا چوندا ته هيءُ (ميوو) اُهو آهي جو اڳ اسان کي ڏنو ويو هو ۽ اُهو (شڪل ۾) هڪ جهڙو (پيو) ڏبن، ۽ انهن لاءِ منجهس پاڪ زالون آهن ۽ اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.
2|26|الله مڇر ۽ اُن کان وڌيڪ جي مثال ڏيڻ کان حياء ئي نه ڪندوآهي، پوءِ جن ايمان آندو آهي سي (پڪ) ڄاڻندا آهن ته اُهو سندن پالڻهار وٽان (آيل) سچ آهي، ۽ جن انڪار ڪيو سي چوندا آهن ته هن مثال ڏيڻ ۾ الله جو ڇا مطلب آهي؟ (الله) ان مثال (ڏيڻ) سببان گهڻن کي ڀلائيندو آهي ۽ ان سببان گهڻن کي سڌو رستو ڏيکاريندو آهي، اُن سان اهڙن بي دينن کانسواءِ (ٻي ڪنهين کي) نه ڀلائيندو آهي.
2|27|جيڪي الله جو انجام ان جي پڪي ڪرڻ کانپوءِ ڀڃندا آهن، ۽ الله جن ڪمن جي ڳنڍڻ جو حڪم ڪيو آهي تن کي ڇنندا آهن ۽ مُلڪ ۾ فساد وجهندا آهن، اُهي ئي ڇيئي وارا آهن.
2|28|اوهين هن هوندي به الله کي ڪهڙي طرح نه ٿا مڃيو؟ جو بي ساها هُيؤ پوءِ اوهان کي جيئرو ڪيائين، وري اوهان کي ماريندو وري اوهان کي جياريندو ۽ وري ڏانهس موٽايا ويندؤ.
2|29|اُهو (الله) آهي جنهن توهان (جي فائدي) لاءِ جيڪي مڙئي (شيون) زمين ۾ آهن سي پيدا ڪيون، وري آسمان ڏانهن متوجه ٿيو پوءِ اُنهن کي ست آسمان ڪري برابر بيهاريائين، ۽ اُهو (الله) سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
2|30|۽ (اي پيغمبر) جڏهن تنهنجي پالڻهار ملائڪن کي چيو ته آءٌ زمين ۾ هڪ نائب مُقرر ڪرڻ وارو آهيان، (تڏهن)

چيائون ته ڇا منجهس اهڙي کي ٿو پيدا ڪرين جو منجهس فساد ڪندو ۽ (ناحق) رت هاريندو، ۽ اسين تنهنجي ساراه
سان (تنهنجي) پاڪائي واکاڻيون ٿا ۽ توکي پاڪ ڪري مڃيون ٿا، فرمايائين ته جيڪي آءٌ ڄاڻندو آهيان سو توهان نٿا
ڄاڻو.
۽ (الله) آدم کي سڀني شين جا نالا سيکاريا وري اُهي شيون ملائڪن جي آڏو ڪيائين پوءِ فرمايائين ته جيڪڏهن 2|31|
سچا آهيو ته هنن جا نالا ڏسيوم.
چيائون ته تون پاڪ آهين جيڪي اسان کي ڄاڻايو اٿيئي تنهن کانسواءِ اسان کي (ٻي ڪا) خبر نه آهي، بيشڪ 2|32|
تون ئي ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهين.
چيو ته اي آدم انهن جا نالا کين ڏس، پوءِ جڏهن کين انهن جا نالا ڏسيائين (تڏهن الله) چيو ته اوهان کي (الله) 2|33|
نه چيو هوم ڇا ته آءٌ آسمانن ۽ زمين جو ڳجهه ڄاڻندو آهيان ۽ جيڪي پڌرو ڪيو ٿا ۽ جيڪي لڪايو ٿا سو به ڄاڻندو
آهيان.
۽ جڏهن ملائڪن کي چيوسون ته آدم کي سجدو ڪريو تڏهن شيطان ڌاران (ٻين) سجدو ڪيو، هن انڪار ڪيو 2|34|
۽ هٺ ڪيائين ۽ ڪافرن مان ٿيو.
۽ چيوسون ته اي آدم تون ۽ تنهنجي زال بهشت ۾ ٽڪو ۽ جتان وڻيوَ تتان مزي سان کائو، ۽ هن وڻ کي ويجها 2|35|
نه وڃجو نه ته ظالمن (جي شمار) مان ٿيندؤ.
پوءِ شيطان اُتاهون انهن کي ٿيڙيو پوءِ جنهن (مزي) ۾ هئا تنهن مان کين (ٻاهر) ڪڍيائين، ۽ چيوسون ته (بهشت 2|36|
مان) نڪري هيٺ ٿيو اوهين هڪ ٻئي جا ويري آهيو، ۽ اوهان لاءِ ڪنهن وقت تائين زمين ۾ رهڪ جو هنڌ ۽ (گذران
جو) سامان (ٺهرايل) آهي.
پوءِ آدم پنهنجي پالڻهار وٽان ڪي لفظ سکيا پوءِ (الله) سندس توبه قبول ڪئي، بيشڪ اُهو ئي توبه قبوليندڙ 2|37|
مهربان آهي.
چيوسين ته منجهانئس سڀ لهي هيٺ وڃو، پوءِ جڏهن مون وٽان اوهان وٽ ڪا هدايت اچي تڏهن جيڪي 2|38|
منهنجي هدايت تي هلندا تن کي ڪو ڀؤ ڪونهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.
۽ جن نه مڃيو ۽ اسانجي آيتن کي ڪُوڙو ڄاتو سي دوزخي آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن. 2|39|
اي يعقوب جي اولاد اُهو منهنجو ڳڻ ياد ڪريو جيڪو مون توهان تي ڪيو ۽ منهنجو انجام پاڙيو ته آءٌ (به) 2|40|
اوهان جو انجام پاڙيان ۽ رڳو مون کان ڊپ رکو.
۽ (اي بني اسرائيل) جيڪو اوهان وٽ آهي (يعني توريت) تنهن کي سچو ڪندڙ جيڪو (قرآن محمد ﷺ تي) 2|41|
لاٿم تنهنکي مڃيو ۽ ان جا پهريان منڪر نه ٿيو، ۽ منهنجي آيتن کي (دنيا جي) ٿوري مله سان نه وڪڻو، ۽ رڳو مون کا
ڊڄو.
۽ سچ کي ڪوڙ سان نه ملايو ۽ نڪي اوهين ڄاڻ هوندي به سچ لڪايو. 2|42|
۽ نماز پڙهو ۽ زڪوٰة ڏيو ۽ رڪوع ڪندڙن سان گڏجي رڪوع ڪيو. 2|43|
ماڻهن کي چڱائيءَ جو حڪم ڪريو ٿا ۽ پاڻ کي وساريو ٿا؟ هن هوندي به جو توهين ڪتاب پڙهو ٿا، پوءِ ڇو نه 2|44|
ٿا سمجهو؟
۽ صبر ۽ نماز سان مدد وٺو، ۽ اُها انهن آزي ڪندڙن کانسواءِ ٻين کي ضرور ڏکي (لڳندي) آهي. 2|45|
جيڪي پڪ ڀائيندا آهن ته اُهي پنهنجي پالڻهار کي ملڻ وارا آهن ۽ اُهي ڏانهس موٽڻ وارا آهن. 2|46|
اي بني اسرائيلو اُهو منهنجو ڳڻ ياد ڪريو جيڪو مون اوهان تي ڪيو ۽ مون اوهان کي جهان (وارن) تي سڳورو 2|47|
ڪيو.
۽ اُنهيءَ ڏينهن کان ڊڄو جنهن ۾ ڪو (به) ڪنهين کان ڪجهه به ٽاري نه سگهندو ۽ نڪي کانئس ڪا پارت 2|48|
قبول ڪبي ۽ نڪي کانئس ڪو عِوض وٺبو نڪي کين مدد ڏبي.
۽ (هي ڳڻ به ياد ڪريو) ته جڏهن اوهان کي فرعون جي ماڻهن کان ڇڏايوسون جي اوهان کي ڏاڍو ايذاءُ ڇڪائيندا 2|49|
هئا، جو اوهان جا پُٽ ڪهندا هئا ۽ اوهان جون ڌيئرون جيئريون ڇڏيندا هئا، ۽ اُن ۾ اوهان جي پالڻهار کان اوهان لاءِ وڏي
پرک هُئي.
۽ (ياد ڪريو ته) جڏهن اوهان لاءِ سمنڊ کي چيريوسون پوءِ اوهان کي (ٻڏڻ کان) بچايوسون ۽ فرعون جي ماڻهن 2|50|
کي ٻوڙيوسون ۽ اوهين ڏسندا رهيؤ.
۽ (ياد ڪريو ته) جڏهن موسىٰ کي چاليهن راتين جو انجام ڏنوسون وري ان (جي وڃڻ) کانپوءِ گابي کي (خدا 2|51|
ڪري) ورتؤ ۽ اوهين ظلم ڪندڙ هيؤ.
وري اُن کان پوءِ اوهان کان ٽارو ڪيوسون ته مان اوهين شڪرانو ڪريو. 2|52|
۽ (ياد ڪريو ته) جڏهن موسىٰ کي ڪتاب ۽ (سچ ۽ ڪوڙ جي وچ ۾) سنڌو وجهندڙ ڏنوسين ته مان اوهين هدايت 2|53|
وارا ٿيو.
۽ (ياد ڪريو ته) جڏهن موسىٰ پنهنجي قوم کي چيو ته اي منهنجي قوم اوهان گابي کي خُدا ڪري وٺڻ سببان 2|54|
پاڻ تي ظلم ڪيو آهي تنهنڪري پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽو ۽ پاڻ کي ڪُهو، اهو اوهان لاءِ توهان جي پيدا ڪندڙ وٽ
چڱو آهي، پوءِ اوهان تي ٻاجه ڪيائين، بيشڪ اُهو ئي معافي ڏيندڙ مهربان آهي.
۽ (ياد ڪريو ته) جڏهن اوهان چيو ته اي موسىٰ جيستائين الله چٽو (نه) ڏسنداسون تيستائين توکي ڪڏهن به 2|55|
نه مڃينداسون پوءِ اوهان تي وڄ اچي ڪڙڪي ۽ اوهين ڏسندا رهيؤ.
وري اوهان جي مرڻ کان پوءِ اوهان کي جيئرو ڪيوسون ته مانَ اوهين شڪرانو ڪريو. 2|56|
۽ اوهان تي ڪڪر جي ڇانوَ ڪئي سون ۽ اوهان تي مَنّ ۽ سلوىٰ لاٿاسون، ته جيڪي اوهان کي سٺين شين مان 2|57|
رزق ڏنوسين سو کائو، ۽ اسان تي (ڪي) ظلم نه ڪيائون پر پاڻ تي ظلم ڪندا هئا.
۽ جڏهن چيوسون ته هِن ڳوٺ ۾ گهڙو پوءِ منجهانئس جتان وڻيوَ تتان مزي سان کائو ۽ دروازي کان سجدو ڪندڙ ٿي 2|58|
لنگهو ۽ چئو ته اسان جا ڏوهه بخش ته اوهان جون مدايون اوهان کي بخشيون، ۽ چڱائي ڪندڙن کي سگهو وڌائينداسون.
پوءِ ظالمن جيڪي کين چيو ويو تنهن ڳالهه کي مٽائي ٻيو چيو پوءِ اُنهن ظالمن تي سندن بڇڙي هجڻ سببان 2|59|
آسمان کان عذاب لاٿوسون.
۽ (ياد ڪر ته) جڏهن موسىٰ پنهنجي قوم لاءِ پاڻي گهريو تڏهن چيوسون ته پنهنجي لٺ پهڻ کي هڻ، پوءِ 2|60|
منجهانئس ٻارهن واهيون ڦاٽي نڪتيون، سڀڪنهن ماڻهو بيشڪ پنهنجو تڙ سُڃاتو، (چيوسون ته) الله جي رزق مان کائو
پيو ۽ زمين ۾ فسادي ٿي بگيڙ نه وجهو.
۽ جڏهن چيوَ ته اي موسىٰ هڪ طعام تي ڪڏهن به صبر نه ڪنداسون تنهنڪري پنهنجي پالڻهار کان اسان لاءِ 2|61|
(دُعا) گهر ته زمين جيڪو پنهنجو ساڳ ۽ پنهنجا بادرنگ ۽ پنهنجي ڪڻڪ ۽ پنهنجي مُهري ۽ پنهنجا بصر ڄمائيندي آهي

سي اسان لاءِ پيدا ڪري، ڇيائين ته جيڪي چڱيون آهن سي سادين سان ڇو ٿا مٽايو؟ (جي نٿا رهو ته) ڪنهن شهر
۽ لهي وڃو ۽ پوءِ جيڪي گهرو ٿا سو سڀ اوهان لاءِ (اُتي موجود) آهي، خواري ۽ محتاجي مٿن هنئي وئي ۽ الله جي
ڏمر هيٺ وريا، هِيءُ هن ڪري آهي جو اُنهن الله جي حڪمن کي نه ٿي مڃيو ۽ پيغمبرن کي ناحق ٿي ڪُٺائون، اهو
.ڪم بي فرمانيءَ سببان ٿي ڪيائون ۽ حد کان لنگهندڙ هوا
مؤمنن ۽ يهودين ۽ نصارن ۽ صابين منجهان جن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ سندن|62|2
.پالڻهار وٽ سندن اجر آهي، ۽ کين نڪي ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا
۽ جڏهن اوهان کان انجام ورتوسين ۽ اوهان جي مٿان (جبل) طور کي کڙو ڪيوسون، (تڏهن چيوسون ته) جيڪو |63|2
.(توريت) اوهانکي ڏنوسون سوگهو وٺو ۽ جيڪي منجهس آهي سو ياد ڪريو ماڻَ اوهين ڊڄو
وري اُن کانپوءِ اوهين ڦريؤ، پوءِ جڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجه نه ٿئي ها ته اوهين ضرور ڇيئي وارن|64|2
.مان ٿيو ها
.۽ انهن کي بيشڪ ڄاتو اٿو جي اوهان مان ڇنڇر بابت حد کان لنگهيا پوءِ کين چيوسين ته خوار پولڙا ٿيو|65|2
پوءِ اُن (قصّه) کي اُن ڳوٺ جي آس پاس وارن ۽ اُنهن جي پوين لاءِ عبرت ۽ خُدا ترسن لاءِ نصيحت ڪئي |66|2
.سون
۽ جڏهن موسىٰ پنهنجي قوم کي چيو ته الله اوهان کي ڳئون ڪُهڻ جو حڪم ڪري ٿو، (تڏهن) چيائون ته تون|67|2
.اسان سان چٿر ڪرڻ لڳين ٿو ڇا؟ (موسىٰ) چيو ته آءٌ الله کان جاهلن مان هجڻ جي پناه گُهران ٿو
چيائون ته اسان لاءِ پنهنجي پالڻهار کان دُعا گهر ته اسان لاءِ چِٽائي ڪري ته اُها (ڳئون) ڪهڙي (قسم جي) |68|2
آهي، (موسىٰ) چيو ته الله چوي ٿو ته اُها ڳئون نڪي پوڙهي ۽ نڪي جوان آهي، اِنهي وچ ۾ وچٿري آهي، پوءِ جيڪي
.اوهان کي حڪم ڏنو ويو سو ڪريو
چيائون ته پنهنجي پالڻهار کان اسان لاءِ دُعا گُهرته اسان لاءِ چِٽائي ڪري ته ان جو رنگ ڪهڙو آهي، (موسىٰ) |69|2
.چيو ته الله چوي ٿو ته اُها ڳئون هيڊي ڪڪڙي آهي سندس رنگ ڳوڙهو هيڊو آهي ڏسندڙن کي سُرهائي ڏيندي آهي
چيائون ته پنهنجي پالڻهار کان اسان لاءِ دُعا گهر ته اسان لاءِ چِٽائي ڪري ته اُها (ڳئون) ڪهڙي (ڀارين) آهي|70|2
.ڇوته ڳئون اسان وٽ (پاڻ ۾ جهڙين ۾) گڏيل آهي، ۽ جيڪڏهن الله گهريو ته اسين ضرور لهنداسين
چيو ته الله چوي ٿو ته اُها اهڙي ڳئون آهي (جو) نڪي وهو آهي جو هر ڪيڙي ۽ نڪي پوک پياري، (موسىٰ)|71|2
اڻ وِڍ آهي منجهس ڪو دبڪ ڪونهي، چيائون ته هاڻي تو پورو پار آندو، پوءِ اُن کي ڪُٺائون ۽ (انهي ڪم) ڪرڻ تي
.نه هوا
۽ جڏهن هڪ شخص کي ڪُٺوَ تڏهن ان (جي ماريندڙ) بابت تڪرار ڪيوَ، ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو سو الله پڌرو|72|2
.ڪندڙ آهي
پوءِ چيوسين ته سندس (گوشت جو ڪُجهه) ڀاڱو اُن (مئل) کي هڻو، اهڙي طرح الله مئلن کي جياريندو آهي ۽ |73|2
.اوهان کي پنهنجيون نشانيون ڏيکاريندو آهي ته ماڻَ اوهين سمجهو
وري ان کانپوءِ اوهان جون دليون ڏاڍيون ٿيون پوءِ پهڻ وانگر بلڪ ڏاڍيون سخت آهن، ۽ پهڻن مان ڪي اهڙا (به)|74|2
آهن جو منجهائن واهيون ڦاٽي نڪرنديون آهن، ۽ منجهائن ڪو ڦاٽندو آهي پوءِ منجهانئس پاڻي نڪرندو آهي، ۽ منجهائس
.ڪو الله جي ڀؤ کان ڪرندو آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان الله بيخبر نه آهي
پاڻ لاءِ فرمانبردار هجڻ جو هِن هوندي به اجان آسرو رکو ٿا ڇا؟ جو بيشڪ (اي مسلمانؤ! اوهين يهودين ۾)|75|2
منجهائن هڪ ٽولي اِهڙي آهيَ جو الله جو ڪلام ٻڌندا آهن وري ان جي سمجهڻ کان پوءِ اُهي ڄاڻ هوندي ان کي
.مٽائيندا آهن
۽ جڏهن مؤمنن کي ملندا آهن تڏهن چوندا آهن ته مڃيوسين، ۽ جڏهن هڪ ٻئي کي هيڪلو ملندا آهن (تڏهن پاڻ|76|2
۾) چوندا آهن ته جيڪي الله اوهان تي کوليو آهي تنهن جي ڳالهه ساڻن ڇو ڪندا آهيو ته اِن سببان اوهان جي پالڻهار
وٽ اوهان تي حجت وٺندا رهن، اوهين ڇونه سمجهندا آهيو؟
.نه ڄاڻندا آهن ڇا ته جيڪي پڌرو ڪندا آهن ۽ جيڪي لڪائيندا آهن سو الله ڄاڻندو آهي|77|2
۽ منجهائن ڪي اڻ پڙهيا آهن جي ڪوڙن خيالن کانسواءِ ڪتاب کي نه ڄاڻندا آهن ۽ اُهي رڳو اٽڪل هلندا |78|2
.آهن
پوءِ اُنهن لاءِ خرابي آهي جيڪي پنهنجو هٿراڌو ڪتاب لکندا آهن، موٽي (ماڻهن کي) چوندا آهن ته هيءُ الله |79|2
وٽان (آيو) آهي هِن لاءِ ته ان سان (دنيا جو) ٿورو مله وٺن، پوءِ جيڪي سندن هٿن لکيو تنهن سببان انهن لاءِ خرابي
.آهي ۽ جيڪي ڪمائيندا آهن تنهن سببان (پڻ) انهن لاءِ خرابي آهي
۽ چون ٿا ته ٻاهه ڳڻيلن ڏينهن کان سواءِ اسان کي ڪڏهن نه ڇهندي. اي (پيغمبرڪين) چئو ته الله وٽان اهڙو |80|2
.انجام ورتو اٿوَ ڇا؟ ته الله پنهنجي انجام کي ڪڏهن نه ڦيريندو يا الله تي اڻ ڄاتو (ڪوڙ) ڳالهائيندا آهيو
.هائو جن مدائي ڪمائي ۽ سندن بڇڙائي کين ويڙهي وئي سي دوزخي آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن|81|2
.۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي بهشتي آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن|82|2
۽ جڏهن بني اسرائيلن کان انجام ورتوسين ته الله کانسواءِ ٻئي ڪنهن جي عبادت نه ڪريو، ۽ ماءُ پيءُ ۽ مٽن ۽|83|2
چورن (ڀارن) ۽ مسڪينن سان چڱائي ڪريو ۽ ماڻهن سان مِٺو ڳالهايو ۽ نماز پڙهو ۽ زڪوٰة ڏيو، وري اوهانَ منجهان ٿورن
.کانسواءِ (سڀ) ڦِري ويؤ ۽ اوهين منهن موڙيندا هيؤ
۽ جڏهن اوهان کان انجام ورتوسون ته پنهنجا خون نه ڪندؤ ۽ نڪي پنهنجي قوم کي پنهنجن ديسن مان لڏائيندؤ |84|2
.پوءِ باسيوَ ۽ (ان جا) اوهين گواهه آهيو
پوءِ اوهين اهڙا ٿيل آهيو جو پنهنجي قوم کي ڪُهو ٿا ۽ پنهنجي قوم مان هڪ ٽوليءَ تي ايذاءُ ۽ ڏاڍ (تنهن کان)|85|2
ڪرڻ لاءِ (پاڻ ۾) هڪ ٻئي کي مدد ڏئي کين سندن ديس مان لڏايو ٿا، ۽ جيڪڏهن (ڪي) ٻاندي ٿي اوهان وٽ ايندا
آهن ته ڇَٽي ڀري کين ڇڏائيندا آهيو هن هوندي جو اُهو سندن لوڏڻ اوهان تي حرام ٿيل آهي، پوءِ ڇاڪون ڪي (حڪم)
ڪتاب (توريت) جا مڃيندا آهيو ۽ ڪي نه مڃيندا آهيو؟ پوءِ اوهان مان جيڪو اهڙو ڪم ڪري تنهن جي سزا دنيا جي
حياتيءَ ۾ خواريءَ کانسواءِ ڪانه آهي، ۽ قيامت جي ڏينهن سخت عذاب ڏانهن ورايا ويندا، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان
.الله بي خبر نه آهي
اِهي اُهي آهن جن آخرت جي بدران دنيا جي حياتي ڳِڌي، پوءِ کائنئن عذاب هلڪو نه ڪيو ويندو ۽ نڪي کين |86|2
.مدد ڏبي
۽ بيشڪ مُوسىٰ کي ڪتاب (توريت) ڏنوسون ۽ اُن کان پوءِ (ٻيا) پيغمبر هڪ ٻئي پٺيان موڪلياسون، ۽ عيسىٰ |87|2
پٽ مريم کي پڌرا مُعجزا ڏناسون ۽ کين پاڪ روح سان مدد ڏني سون، پوءِ جڏهن به ڪنهن پيغمبر اوهان وٽ اُهي حُڪم
آندا ٿي جن کي اوهان جي دلين نٿي گهريو تڏهن اوهان (ان جي مڃڻ کان) وڏائي ڪئي، پوءِ (پيغمبرن جي) هڪ

ڪُوَ ڪي ٻئي ۽ ڪُوڙو ڄاتوَ، ڪي ٽولي.

۽ چون ٿا ته اسان جون دليون ڍڪيل آهن، (نه) بلڪ الله سندن ڪفر سببان مٿن لعنت ڪئي آهي پوءِ ٿورا 2|88|
ايمان آڻيندا.

۽ جڏهن الله وٽان ڪتاب (قرآن) انهي (توريت) جو سچو ڪندڙ آين جيڪو وٽن آهي ۽ (هن کان) اڳ 2|89|
ڪافرن تي سوڀ جون (دعائون) گهرندا هئا، پوءِ جڏهن وٽن آيو جنهن کي سڃاتائون تڏهن ان جو انڪار ڪيائون، پوءِ
ڪافرن تي الله جي لعنت آهي.

اُهو بڇڙو (سودو) آهي جنهن ۽ پاڻ ڏئي جيڪي الله (محمد ﷺ تي) لاٿو آهي تنهن جو نه مڃڻ هن (ڳالھ) جي 2|90|
ساڙ ڪري ڪيائون ته الله پنهنجي ٻانهن مان جنهن تي گهرندو آهي تنهن تي پنهنجي ٻاجھ سان ڪتاب لاهيندو آهي، پوءِ
(الله جي) ڏمر تي ڏمر هيٺ وريا، ۽ ڪافرن لاءِ خواري ڏيندڙ عذاب آهي.

۽ جڏهن کين چئبو آهي ته جيڪو (قرآن) الله لاٿو تنهن کي مڃيو تڏهن چون ٿا ته جيڪو (توريت) اسان تي 2|91|
لٿل آهي تنهن کي مڃيندا آهيون ۽ جيڪي ان کانسواءِ آهي تنهن کي نه مڃيندا آهن، ۽ (حقيقت ڪري) اهو (قرآن)
سچو آهي جيڪو (توريت) وٽن آهي تنهنجو سچو ڪندڙ (به) آهي، (اي پيغمبر) چؤ ته جيڪڏهن (توريت جا)
مڃيندڙ آهيو ته الله جي پيغمبرن کي ڇو ڪُهُو.

بيشڪ مُوسىٰ اوهان وٽ چٽا معجزا آندا وري ڪانئس پوءِ ڳائي کي (خدا ڪري) ورتوَ ۽ اوهين ظالم آهيو. 2|92|

۽ جڏهن اوهان کان انجام ورتوسون ۽ اوهان جي مٿان طُور (جبل) کڙو ڪيوسون، (چيوسون ته) جيڪو اوهان کي 2|93|
ڏنوسون (يعني توريت) سو سوگهو وٺو ۽ ٻڌو، تڏهن چيائون ته ٻڌوسون ۽ نه مڃيوسون، ۽ انهن جي دلين ۾ سندن ڪفر
سببان ڳائي جي پريت وڌي وئي، (اي پيغمبر کين) چؤ ته اوهان جو ايمان اوهان کي جنهن شيءِ جو حڪم ڪندو آهي
سا بڇڙي آهي جيڪڏهن اوهين (توريت) جا مڃيندڙ آهيو.

چؤ ته جيڪڏهن آخرت جو گهرُ الله وٽ ٻين ماڻهن کان سواءِ خلاصو اوهان لاءِ آهي ته (اي پيغمبرکين) 2|94|
جيڪڏهن (پنهنجي چوڻ ۾) سچا آهيو ته موت گهرو.

۽ جيڪي ڪرتوت سندن هٿن اڳي موڪليا آهن تن سببان اُن (موت) کي ڪڏهن به نه گهرندا، ۽ الله ظالمن 2|95|
کي (چڱي طرح) ڄاڻندڙ آهي.

۽ (اي پيغمبر) انهن (يهودين) کي جيئڻ تي ماڻهن ۽ مشرڪن کان وڌيڪ حرص وارو لهندين، منجهائن هر ڪو 2|96|
گهرندو آهي ته جيڪر هزار ورهيه جياريو وڃي ها، ۽ اهو (ايڏو جيئڻ) کيس عذاب کان پري ڪرڻ وارو نه آهي، ۽ جيڪي
ڪندا آهن تنهن کي الله ڏسندڙ آهي.

چئو ته جيڪو جبرائيل جو ويري ٿيندو (سو الله جو ويري آهي) چوته جبرائيل قرآن کي الله جي (اي پيغمبرکين) 2|97|
حڪم سان تنهنجي دل تي لاٿو آهي جيڪي ڪانئس اڳي آهي تنهن کي سچو ڪندڙ آهي ۽ مؤمنن لاءِ هدايت ۽ خوشخبري
آهي.

جيڪو الله ۽ سندس ملائڪن ۽ سندس پيغمبرن ۽ جبرائيل ۽ ميڪائيل جو ويري ٿئبو ته بيشڪ الله (به اهڙن) 2|98|
ڪافرن جو ويري آهي.

۽ (اي پيغمبر) بي شڪ تو ڏانهن صاف آيتون موڪليون سون، ۽ بي دينن کانسواءِ ڪوبه اُن جو منڪر نه ٿيندو. 2|99|

جڏهن به ڪو انجام ٻڌائون ٿي ته ان کي ڇو منجهائن هڪ ٽوليءَ ڦٽو ٿي، بلڪ منجهائن گهڻا ايمان نه آڻيندا 2|100|
آهن.

۽ جڏهن پيغمبر (مُحمّد ﷺ) انهي (يعني توريت) جو سچو ڪندڙ جيڪو وٽن آهي الله وٽان آين (تڏهن) جن 2|101|
کي ڪتاب (توريت) ڏنو ويو تن مان هڪ ٽوليءَ الله جي ڪتاب کي پنهنجن پُٺين پويان اُڇليو جڻڪ اُهي ڄاڻندا ئي
نه آهن.

۽ اُهي (يهودي توريت جي پيروي ڇڏي) اهڙن (باطل علمن) جي پٺيان لڳا جيڪي سليمان جي واري ۾ شيطان 2|102|
پڙهندا هوا ۽ سليمان (جادو ڪرڻ جو) ڪفر نه ڪيو پر شيطانن ڪفر ڪيو جو ماڻهن کي جادو سيکاريندا هوا ۽ پڻ
(جادوءَ کي اسماء الهيه ساڻ ٻيڃا استعمال ڪرڻ جي پٺيان پيا) جيڪي (اسماء الهيه جا اسرار) ٻن ملائڪن هاروت ۽
ماروت تي بابل (شهر) ۾ نازل ٿيا هئا، ۽ اُهي ٻئي (انهن سڀورن علمن مان) ڪجھ به ايسين ڪنهن هڪڙي کي نه
سيکاريندا هوا جيسين (هي) چوندا هئا ته اسين رڳو پرکه آهيون تنهنڪري (انکي بيجا ڪم ۾ آڻي) ڪافر نه ٻڻج (جو
ناجائز ڪمن لاءِ اسماءِ الهي ڪم آڻڻ ڪفر آهي) پوءِ ڪانئن اُهو سکندا هئا جنهن سان مڙس ۽ سندس زال جي وچ ۾
ڦيٽو وجهندا هُئا، ۽ اُهي اُن سان ڪنهين هڪڙي کي الله جي حڪم ڌاران ڏکوئيندڙ نه هُئا، جيڪا کين ڏکوئيندي ۽ فائدو
نه ڏيندي سا سکندا هُئا ۽ بيشڪ ڄاتائون ٿي ته جنهن اُها ورتي تنهن کي آخرت ۾ ڪو نصيب نه آهي ۽ جنهن سان پاڻ
کي وڪيائون سا ضرور بڇڙي آهي، جيڪر ڄاڻن ها (ته پاڻ پلين ها)

۽ جيڪڏهن اُهي (يهودي) ايمان آڻين ها ۽ پرهيزگار ٿئجن ها ته الله وٽان ضرور چڱو بدلو (ملين ها)، 2|103|
جيڪڏهن ڄاڻن ها.

اي ايمان وارؤ (پيغمبر کي عرض ڪرڻ مهل) راعِنا (جو لفظ) نه چئو ۽ اُنظرنا (جو لفظ) چئو ۽ (اهو حڪم 2|104|
دل سان) ٻڌو، ۽ ڪافرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.

نڪي ڪو ڪتاب وارن ڪافرن مان ۽ نڪي ڪو مشرڪن مان اوهان جي پالڻهار کان اوهان تي ڪنهن 2|105|
چڱائيءَ جو لهڻ گهرندو آهي، ۽ الله پنهنجي ٻاجھ سان جنهن کي وڻيس تنهن کي چونڊيندو آهي، ۽ الله وڏي فضل وارو
آهي.

جي ڪا آيت منسوخ ڪندا آهيون يا (تنهنجي دل تان) اُها وسارائيندا آهيون ته انهي کان چڱي يا (اي پيغمبر) 2|106|
جهڙيس آڻيندا آهيون. نه ڄاڻندو آهين ڇا ته الله سڀڪنهن شيء تي وس وارو آهي؟

نه ڄاڻندو آهين ڇا ته آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي آهي، ۽ الله کانسواءِ اوهان جو نڪو (اي پيغمبر) 2|107|
سنڀاليندڙ ۽ نڪو واهرو آهي؟

اوهين پنهنجي پيغمبر کان ايئن سوال ڪرڻ چو ٿا گهرو جيئن اڳ (يهودين) موسىٰ کان پڇيو هو؟ (اي مسلمانؤ) 2|108|
۽ جيڪو ايمان کي ڪفر سان مٽائيندو سو بيشڪ سِڌيءَ واٽ کان ڀُلو.

ڪتاب وارن مان گهڻا گهرندا آهن ته جيڪر اوهان جي ايمان آڻڻ کان پوءِ به اوهان کي ساڙ سببان جو سندين 2|109|
دلين ۾ آهي کين جو حق پڌرو ٿي چڪو آهي ان کانپوءِ به موٽائي ڪافر ڪن، پوءِ ايسين ٽري وڃو ۽ مُڙي وڃو
جيسين الله پنهنجو حڪم موڪلي، ڇو ته الله سڀ ڪنهن شيء تي وس وارو آهي.

۽ (اي مسلمانؤ) نماز پڙهو ۽ زڪوٰت ڏيو، ۽ جيڪا چڱائي پاڻ لاءِ اڳي موڪليندؤ سا الله وٽ لهندؤ جيڪي 2|110|
اوهان ڪندا آهيو تنهن کي الله ڏسندڙ آهي.

۽ (يهودي ۽ نصارىٰ) چون ٿا ته يهودين ۽ نصارن کانسواءِ بهشت ۾ ڪوئي نه گهڙندو. اِهي سندن سڌون آهن. 2|111|

(اي پيغمبر کين) چئو ته جيڪڏهن سچا آهيو ته پنهنجو ڪو دليل آڻيو.

2|112| هائو، جنهن پنهنجو مُنهن الله لاءِ نوازيو ۽ اُهو ڀلارو هوندو تنهن لاءِ سندس پالڻهار وٽ سندس اجر آهي، ۽ نڪي کين ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.

2|113| ۽ يهودي چون ٿا ته نصاريٰ ڪنهن دين تي نه آهن، ۽ نصاريٰ چون ٿا ته يهودي ڪنهن دين تي نه آهن ۽ (حقيقت ڪري) اُهي ڪتاب (توريت ۽ انجيل) پڙهندا آهن. اهڙي طرح جيڪي نه ڄاڻندا آهن سي (به) سندن چوڻ جهڙو چوندا آهن. پر الله قيامت جي ڏينهن سندن وچ ۾ جنهن (ڳالهه) بابت جهڳڙو ڪندا آهن تنهن جو نبيرو ڪندو.

2|114| ۽ ڪير اُن کان وڌيڪ ظالم آهي جنهن الله جي مسجدين کي منجهس سندس نالي جي ياد ڪرڻ کان جهليو ۽ انهن (مسجدين) جي ڦٽائڻ ۾ ڪوشش ڪيائين؟ اهڙن کي انهن (مسجدين) ۾ ڊڄندي ٿي گهڙڻ لائق (ٻئي طرح گهڙڻ) نه جڳائيندو آهي، انهن لاءِ دُنيا ۾ خواري آهي ۽ انهن لاءِ آخرت ۾ وڏو عذاب آهي.

2|115| ۽ اوڀر ۽ اولهه الله جو آهي، پوءِ جاڏي پنهنجي مهاڙ کي ڦيرايو تاڏي الله جي سامهائي آهي، ڇو ته الله (مهرباني ۾) ڪشادگي وارو ڄاڻندڙ آهي.

2|116| ۽ (ڪافر) چون ٿا ته الله پنهنجي لاءِ اولاد ورتو آهي. (نه) اهو پاڪ آهي، بلڪ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سندس (مِلڪ) آهي، مڙيئي سندس فرمانبردار آهن.

2|117| آسمانن ۽ زمين جو ناهيندڙ آهي، ۽ جڏهن ڪوئي ڪم ڪندو آهي تڏهن رڳو چوندو آهي ته ٿيء ته ٿي پوندو آهي.

2|118| ۽ جيڪي نه ڄاڻندا آهن سي چوندا آهن ته الله اسان سان ڇو نه ڳالهائيندو آهي يا ڪا نشاني اسان وٽ ڇو نه ايندي آهي؟ اهڙي طرح جيڪي کانئن اڳ هُئا تن سندن چوڻ وانگر چيو، سندن دليون هڪ جهڙيون آهن، بيشڪ انهيءَ قوم لاءِ نشانيون بيان ڪيون اٿئون جيڪي ويساهه رکندا آهن.

2|119| بيشڪ اسان توکي سچ سان خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو ۽ (تون) دوزخين بابت نه (اي پيغمبر) پڇبين.

2|120| ۽ (اي پيغمبر) يهودي ايسين توکان ڪڏهن راضي نه ٿيندا ۽ نڪي نصاريٰ جيسين تون سندن دين جي تابعداري ڪرين، (کين) چؤ ته الله جي هدايت اها (اسلام) جي هدايت آهي، ۽ (اي پيغمبر) تو وٽ جو علم آيو آهي تنهن کان پوءِ به جيڪڏهن (تون) سندن سَڌن جي تابعداري ڪندين ته تو لاءِ الله وٽان نڪو سنڀاليندڙ ۽ نڪو واهرو ٿيندو.

2|121| جن کي ڪتاب ڏنوسون سي ان کي اهڙي طرح پڙهندا آهن جهڙو سندس پڙهڻ جو حق آهي، اهي ان کي مڃيندا آهن، ۽ جيڪي اُن کي نه مڃيندا سي ئي ڇيئي وارا آهن.

2|122| اي بني اسرائيلؤ اُهي مُنهنجا ڳُڻ ياد ڪريو جيڪي مون اوهان تي ڪيا ۽ مون جهان (وارن) تي اوهان کي سڳورو ڪيو.

2|123| ۽ انهيءَ ڏينهن کا ڊڄو جنهن ۾ ڪو جيءُ ڪنهن جيءَ کان ڪجهه به نه ٽاري سگهندو ۽ نڪي کانئس ڪو بدلو قبول ڪبو ۽ نڪي ڪيس ڪا پارت نفعو ڏيندي ۽ نڪي کين مدد ڏبي.

2|124| ۽ جڏهن ابراهيمً کي سندس پالڻهار ڪن ڳالهين سان پرکيو پوءِ اُهي پوريون ڪيائين، ۽ (الله) فرمايو ته آءٌ توکي ماڻهن لاءِ امام مُقرّر ڪرڻ وارو آهيان، (تڏهن ابراهيم) چيو ته منهنجي اولاد مان به (امام ڪندين؟ الله) فرمايو ته ظالمن کي اهو منهنجو انجام نه پهچندو.

2|125| ۽ جڏهن بيت الله کي ماڻهن جي موٽڻ جو ماڳ ۽ امن جو هنڌ مقرر ڪيوسون، ۽ (هن امت کي حُڪم ڪيوسون) ته مقام ابراهيم کي (به) نماز پڙهڻ جي جاءِ ڪري وٺو، ۽ ابراهيم ۽ اسمٰعيل کي وصيّت ڪئي سون ته منهنجي گهر کي طواف ڪندڙن ۽ اعتڪاف وارن ۽ رڪوع (۽) سجدي ڪندڙن لاءِ پاڪ رکو.

2|126| ۽ جڏهن ابراهيم چيو ته اي منهنجا پالڻهار هن شهر (مڪي) کي امن جو هنڌ ڪر ۽ سندس رهندڙن مان انهن کي ميون جي روزي ڏي جيڪي منجهائن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃين، (تڏهن الله) فرمايو ته جنهن نه مڃيو (تنهن کي به) پوءِ اُن کي (حياتيءَ جا) ٿورڙا ڏينهن آسودو ڪندس وري ڪيس باهه جي عذاب ڏانهن ٻيوس ڪندس، ۽ اُها بُڇڙي جاءِ آهي.

2|127| ۽ جڏهن ابراهيم ۽ اسمٰعيل بيت (الله) جا بنياد اوساريندا هُئا (تڏهن چوندا هُئا ته) اي اسان جا پالڻهار (هيءُ پورهيو) اسان کان قبول ڪر، ڇوته تون ئي ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهين.

2|128| ۽ اسان جا پالڻهار اسان کي پنهنجو فرمانبردار ڪر ۽ اسان جي اولاد مان (به) هڪ ٽوليءَ کي پنهنجو فرمانبردار ڪر، ۽ اسان کي اسان جي حج جا ارڪان سيکار ۽ اسان جون (خطائون) معاف ڪر، ڇو ته تون ئي وڏو معاف ڪندڙ مهربان آهين.

2|129| ۽ اي اسان جا پالڻهار منجهائن هڪ پيغمبر منجهن موڪل جو تنهنجون آيتون مٿن پڙهي ۽ کين ڪتاب ۽ حڪمت سيکاري ۽ کين سڌاري، ڇو ته تون ئي غالب حڪمت وارو آهين.

2|130| ۽ جنهن پاڻ کي بي سمجهه ڪيو تنهن کانسواءِ (ٻيو) ڪير ابراهيم جي دين کان مُڙندو، ۽ بيشڪ کيس دنيا ۾ چونڊيو سون، ۽ اُهو آخرت ۾ ضرور ڀلارن مان آهي.

2|131| جڏهن کيس سندس پالڻهار چيو ته منهنجا حڪم مڃ (تڏهن) چيائين ته جهان جي پالڻهار جا (سڀ) حڪم مڃيم.

2|132| ۽ ابراهيم ۽ يعقوب پنهنجي پٽن کي ان ڳالهه جي وصيت ڪئي، ته اي اسانجا اولاد (هن) دين کي الله اوهان لاءِ چونڊيو آهي پوءِ اوهين مسلمان هجڻ کانسواءِ نه مرجو.

2|133| (اي ڪتاب وارؤ) اوهين تڏهن حاضر هيؤ ڇا؟ جڏهن يعقوب کي موت ويجهو ٿيو جڏهن پنهنجن پٽن کي چيائين ته مون کان پوءِ ڪنهن جي عبادت ڪندؤ؟ (تڏهن) چيائون ته تنهنجي خدا ۽ تنهنجي پيءُ ڏاڏي ابراهيم ۽ اسمٰعيل ۽ اسحٰق جي خدا جي جو اڪيلو خدا آهي عبادت ڪنداسون، ۽ اسين سندس حڪم مڃيندڙ آهيون.

2|134| اها ٽولي بيشڪ گذري وئي، جيڪي انهن ڪمايو سو انهن لاءِ آهي ۽ جيڪي اوهان ڪمايو سو اوهان لاءِ آهي ۽ جيڪي (اُهي) ڪندا تنهن بابت اوهين نه پڇبؤ.

2|135| ۽ (ڪتاب وارا مسلمانن کي) چون ٿا ته يهودي يا نصاريٰ ٿيو ته هدايت وارا ٿيندؤ. (اي پيغمبر کين) چؤ ته اسين ابراهيم حنيف (هڪ طرفي) جي دين جا تابعدار آهيون، ۽ اُهو مشرڪن مان نه هو.

2|136| (کين) چئو ته الله کي مڃيو اٿئون ۽ (پڻ) جيڪو (قرآن) اسان ڏانهن لاٿو ويو ۽ جيڪي (صحيفا) ابراهيم ۽ اسمٰعيل ۽ اسحٰق ۽ يعقوب ۽ يعقوب جي اولاد ڏانهن لاٿا ويا آهن ۽ جيڪي موسىٰ ۽ عيسىٰ کي ڏنو ويو ۽ جيڪي ٻين پيغمبرن کي سندن پالڻهار کان ڏنو ويو، تنهن (سڀ کي مڃيون ٿا) منجهائن ڪنهن هڪ جي وچ ۾ ويڇو نه ٿا پائيون، ۽ اسين اُن (هڪ الله) کي مڃيندڙ آهيون.

2|137| پوءِ جيڪڏهن الله کي اوهان جي مڃڻ جهڙو مڃين ته بيشڪ هدايت وارا ٿيندا، ۽ جيڪڏهن ڦرندا ته اُهي ڦيٽي

۽ ئي پوندا، پوءِ الله توکي انهن (جي شر) کان کافي ٿيندو، ۽ اهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

2|138 الله (پنهنجي دين جي رنگ سان) اسان کي رنگيو آهي، ۽ رنگڻ ۾ الله کان وڌيڪ چڱو ڪير آهي؟ ۽ اسين سندس عبادت ڪندڙ آهيون.

2|139 چؤ ته الله (جي دين) بابت اسان سان تڪرار ڪريو ٿا ڇا؟ ۽ (حقيقت ڪري) اُهو اسانجو (اي پيغمبر ڪين) پالڻهار ۽ اوهانجو پالڻهار آهي، ۽ اسان لاءِ اسانجا ڪم ۽ اوهان لاءِ اوهان جا ڪرتوت آهن، ۽ سندس نِلا ٻانها آهيون.

2|140 يا چئو ٿا ته ابراهيم ۽ اسمٰعيل ۽ اسحٰق ۽ يعقوب ۽ يعقوب جو اولاد يهودي يا نصارىٰ هُئا. (اي پيغمبر ڪين) چؤ ته اوهين وڌيڪ ڄاڻندڙ آهيو يا الله (وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي)؟ ۽ جيڪو اهڙي شاهدي لڪائي جا الله وٽان وٽس هجي تنهن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي؟ ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان الله بيخبر نه آهي.

2|141 اِها ٽولي بيشڪ گذري وئي، جيڪي ڪمايائون سو انهن لاءِ آهي ۽ جيڪي اوهان ڪمايو سو اوهان لاءِ آهي، ۽ جيڪي اُهي ڪندا هُئا تنهن بابت (اوهين) نه پڇيا ويندؤ.

2|142 ماڻهن منجهان ڪي بي سمجهه سگهو چوندا ته اُنهن (يعني مسلمانن) کي سندن اُهو قبلو جنهن ڏي (نماز پڙهندا) هئا تنهن کان ڪهڙيءَ ڳالهه ڦيرايؤ؟ (اي پيغمبر ڪين) چؤ ته اوڀر ۽ اولهه الله جو آهي، جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي سِڌيءَ واٽ ڏانهن دڳ ڏيکاريندو آهي.

2|143 ۽ (جهڙي طرح اوهان جو قبلو پلو ڪيوسين) اهڙيءَ طرح اوهان کي پلي ٽولي ڪئي سون ته ماڻهن تي شاهد هجو ۽ پيغمبر (محمد ﷺ) اوهان تي شاهد هجي، ۽ (اي پيغمبر) جنهن (طرف) تي (اڳي) هئين تنهن کي قبلو مقرر نه ڪيو هو سون مگر هن لاءِ ته جيڪو پيغمبر جي پٺيان لڳي تنهن کي انهيءَ کان نکيڙيون جيڪو پٺهنجين ڪڙين (ڀر پوءِ) ڦري، ۽ بيشڪ (اِهو) جن کي الله هدايت ڪئي تن کان سواءِ (ٻين) تي ضرور ڏکيو آهي، ۽ الله جو شان اهڙو نه آهي جو اوهان جي ايمان کي وڃائي، ڇو ته الله ماڻهن سان ضرور شفقت ڪندڙ مهربان آهي.

2|144 آسمان ڏانهن تنهنجو منهن (هرهر) ڦيرائڻ بيشڪ ڏسون ٿا، پوءِ جنهن قبلي کي پسند ڪرين ٿو (اي پيغمبر) (اوڏانهن) توکي ضرور ڦيرائينداسين، پوءِ (اي پيغمبر) پنهنجي مُنهن کي تعظيم واريءَ مسجد ڏانهن ڦيراءِ، ۽ (اي مسلمانؤ) اوهين جتي هجو تتي پنهنجا منهن اُن ڏانهن ڦيرايو، ۽ جن کي ڪتاب ڏنو ويو آهي سي ضرور ڄاڻن ٿا ته اِهو (ڦيرائڻ) سندن پالڻهار وٽان بلڪل سچ آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کان الله بي خبر نه آهي.

2|145 ۽ (قسم آهي) ته جن کي ڪتاب ڏنو ويو آهي تن وٽ جيڪڏهن (تون) سڀ دليل آڻين ته (به) تنهنجي قبلي جي تابعداري نه ڪندا، ۽ نڪي تون سندن قبلي جي تابعداري ڪندڙ آهين، ۽ نڪي اُنهن مان ڪي ڪن جي قبلي جي تابعداري ڪندڙ آهن، ۽ (قسم آهي) ته ان ڪانپوءِ جو تو وٽ علم آيو جيڪڏهن سندن سَڌن جي تابعداري ڪندين ته تون اُن مهل ظالمن مان آهين.

2|146 جن کي ڪتاب (توريت) ڏنوسون سي اُن (قبلي جي ڦير) کي اِئين سڃاڻندا آهن جئن پنهنجن پٽن کي سڃاڻندا آهن، ۽ منجهانئن ڪا ٽولي ڄاڻ هوندي بيشڪ سچ کي لڪائيندي آهي.

2|147 اِهو تنهنجي پالڻهار وٽان سچ آهي تنهنڪري تون شڪ ورن مان بنهه نه ٿيءُ.

2|148 ۽ سڀ ڪنهن لاءِ (ڪو) هڪڙو قبلو آهي جنهن ڏانهن اُهو مهاڙ ڪندو آهي پوءِ چڱاين ڏانهن اڳرائي ڪريو، جتي هوندؤ (اُتان) الله اُوهان کي گڏ ڪري آڻيندو، ڇوته الله سڀ ڪنهن شيء تي وس وارو آهي.

2|149 ۽ (اي پيغمبر) جتان (به) نڪرين ته پنهنجو منهن تعظيم واريءَ مسجد ڏانهن ڦيراءِ ۽ بيشڪ اِهو (ڦيرائڻ) تنهنجي پالڻهار وٽان بلڪل سچ آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان الله بي خبر نه آهي.

2|150 ۽ جتان (به) نڪرين ته پنهنجو منهن تعظيم واريءَ مسجد ڏانهن ڦيراءِ، ۽ جتي هجو (تتي) پنهنجا منهن ان ڏانهن ڦيرايو (هن لاءِ) ته منجهانئن جن ظلم ڪيو تن کان سواءِ ٻين ماڻهن کي اوهان تي ڪا حجت نه رهي، پوءِ کانئن نه ڊڄو، ۽ (هن لاءِ) ته (آءٌ) پنهنجي نعمت اوهان تي پوري ڪريان ۽ مانَ اوهين هدايت وارا ٿيو.

2|151 جهڙيءَ طرح اوهان تي نعمت پوري ڪئي سون (تهڙيءَ طرح) اوهان منجهان پيغمبر اوهان ۾ موڪليوسون جو اسان جون آيتون اوهان تي پڙهندڙ آهي ۽ اوهان کي پاڪ ڪندو آهي ۽ اوهان کي ڪتاب ۽ حڪمت سيکاريندو آهي ۽ جيڪي نه ڄاڻندا هيؤ سو (پڻ) اوهان کي سيکاريندو آهي.

2|152 تنهنڪري مون کي ياد ڪريو ته آءٌ اوهان کي ياد ڪريان ۽ منهن جو شڪر ڪريو ۽ منهن جي بي شڪري نه ڪريو.

2|153 اي مؤمنؤ صبر ۽ نماز سان مدد وٺو، ڇوته الله صابرن سان آهي.

2|154 ۽ جيڪي الله جي واٽ ۾ ڪُسن تن کي مئل نه چئو، بلڪ (اُهي) جيئرا آهن پر اوهين نه ٿا پروڙيو.

2|155 ۽ اوهان کي ڀَوَ ۽ بک ۽ مالن جي ۽ جندن جي ۽ ميون جي گهٽتائيءَ مان ڪنهن شيء سان ضرور پرکينداسون، ۽ (اي پيغمبر) اُنهن صابرن کي خُوشخبري ڏي.

2|156 جن کي جڏهن ڪا اوکائي پهچي ٿي (تڏهن) چون ٿا ته اسين الله جا (ٻانها) آهيون ۽ اسين ان ڏانهن موٽندڙ آهيون.

2|157 اُنهن تي سندن پالڻهار وٽان مهربانيون ۽ ٻاجه آهي، ۽ اِهي ئي سڌيءَ واٽ وارا آهن.

2|158 صفا ۽ مروه (جبل) الله (جي عبادت) جي نشانين مان آهن، پوءِ جيڪو بيت الله جو حج ڪري يا عمرو بجاءِ آڻي تنهن کي ٻنهي جي طواف ڪرڻ ۾ گناه نه آهي، ۽ جيڪو وڌيڪ چڱائي ڪندو (تنهن جي الله قبول ڪندو) ڇو ته الله قبول ڪندڙ ڄاڻندڙ آهي.

2|159 جيڪي پڌريون ڳالهيون ۽ هدايتون لاٿيون اٿئون تن کي جيڪي (ماڻهو) اُن ڪانپوءِ جي اُنهن کي ماڻهن لاءِ ڪتاب (توريت) ۾ ظاهر ڪيوسون، لڪائيندا آهن تن تي الله لعنت ڪندو آهي ۽ لعنت ڪندڙ (به) انهن تي لعنت ڪندا آهن.

2|160 پر جن توبه ڪئي ۽ (پاڻ) سڌاريائون ۽ بيان ڪيائون تن تي (ٻاجه سان) موٽندس، ۽ آءٌ ڏاڍو ٻاجه سان موٽندڙ مهربان آهيان.

2|161 جن ڪفر ڪيو ۽ اُهي ڪافر ٿي مُئا تن تي الله ۽ ملائڪن ۽ مڙني ماڻهن جي لعنت آهي.

2|162 اُن لعنت ۾ سدائين رهڻ وارا آهن، کانئن عذاب هلڪو نه ڪبو ۽ نڪي کين مهلت ڏبي.

2|163 ۽ اوهان جو خدا اڪيلو خدا آهي، ان کانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نه آهي، (اُهو) ٻاجهارو مهربان آهي.

2|164 آسمانن ۽ زمين جي بڻائڻ (۾)، ۽ رات ۽ ڏينهن جي ڦيرگهير (۾)، ۽ ٻيڙين جي اُنهيءَ (سامان) سان جو ماڻهن کي نفعو ڏيندو آهي درياءَ ۾ ترنديون آهن تن (۾)، ۽ جيڪي آسمان کان (مينهن جو) پاڻي الله وسايو پوءِ اُن سان زمين کي ان جي وسامڻ ڪانپوءِ آباد ڪيائين تنهن (۾)، ۽ اُن (زمين) ۾ سڀ جنس جا جانور پکيڙيائين تنهن (۾)، ۽ هوائن جي گهلڻ (۾)، ۽ آسمانن ۽ زمين جي وچ ۾ نوايلن ڪڪرن ۾، سمجهه واريءَ قوم لاءِ ضرور نشانيون آهن.

2|165 ۽ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جي الله کانسواءِ (ٻين کي) الله جهڙو ڪري وٺندا آهن الله جي پيار وانگر پيارو

رکندا اٿن، ۽ جن ايمان آندو سي الله جي دوستيءَ ۾ ڏاڍا زور آهن، ۽ جن ظلم ڪيو سي جيڪڏهن (هِن ڳالهه کي هاڻي) سمجهن ته جنهن مهل (قيامت جي ڏينهن) عذاب ڏسندا (۽ سمجهندا) ته سموري سگهه الله کي آهي ۽ الله سخت عذاب ڪرڻ وارو آهي (ته جيڪر ڏاڍا پشيمان ٿين).

جنهن مهل اڳواڻ پنيان لڳندڙن کان بيزار ٿيندا ۽ عذاب کي ڏسندا ۽ سندن (سڀ) لاڳاپا ڇڄندا، 2|166|

۽ (تنهن مهل) پنيءَ لڳندڙ چوندا ته جيڪر اسان کي (وري دنيا ۾) موٽڻو هجي ها ته ڪائنئن ائين بيزار ٿيون ها جئن اسان کان بيزار ٿيا آهن. اهڙي طرح الله سندن ڪرتوتن کي مٿن پشيمانيون بڻائي ڏيکاريندو ۽ اُهي باهه مان نڪرڻ وارا نه آهن. 2|167|

اي ماڻهؤ جيڪي شيون زمين ۾ آهن تن مان پاڪ حلال کائو، ۽ شيطان جي وکن تي نه هلو، ڇوته اُهو اوهان جو پڌرو ويري آهي. 2|168|

(شيطان) رڳو اوهان کي بڇڙائيءَ ۽ بي حيائيءَ جو حڪم ڪري ٿو ۽ هيءُ ته جيڪي ڳالهيون نه ڄاڻندا آهيو سي الله جي نسبت ۾ چئو. 2|169|

۽ جڏهن کين چئجي ٿو ته جيڪي الله لاٿو تنهن جي تابعداري ڪريو (تڏهن) چون ٿا ته (نه) بلڪ جنهن تي پنهنجن پڻن ڏاڏن کي ڏٺوسون تنهن جي پٺيان لڳنداسون، جيتوڻيڪ سندن ابا ڏاڏا ڪجهه به نه ڄاڻندا هئا ۽ نڪي سڌيءَ واٽ تي هُئا. 2|170|

۽ ڪافرن (کي سڏيندڙ) جو مثال اُن ماڻهوءَ جي مثال وانگر آهي جو اهڙيءَ شي کي واڪو ڪري ٻڌائي جا سڏ ۽ ڪوڪ کانسواءِ (ڪجهه) نه ٻڌي. (ڪافر) ٻوڙا، گونگا، انڌا آهن تنهنڪري اُهي (ڪجهه به) نه ٿا سمجهن. 2|171|

اي مؤمنؤ جيڪا اوهان کي روزي ڏني سون تنهن مان سٺيون شيون کائو ۽ جيڪڏهن اوهين نِرو الله جي عبادت ڪندڙ آهيو ته سندس شڪرانو ادا ڪريو. 2|172|

اوهان تي رڳو مُئل ۽ رَت ۽ سُوئر جو ماس ۽ جنهن شي تي الله کانسواءِ ٻئي جو نالو پڪارجي سا حرام ڪيائين، پوءِ جيڪو نڪي بي فرماني ڪندڙ ۽ نڪي حد کان لنگهندڙ ٿي لاچار ٿئي (۽ کائي) تنهن تي گناه نه آهي، ڇوته الله بخشڻهار مهربان آهي. 2|173|

الله ڪتاب مان جيڪي لاٿو سو جيڪي ماڻهو لڪائيندا آهن ۽ اُن جي بدلي ٿورو ملهه وٺندا آهن اِهي پنهنجن پيٽن ۾ باهه کانسواءِ نه کائيندا آهن ۽ الله ساڻن قيامت جي ڏينهن نه ڳالهائيندو ۽ نڪي کين سنواريندو، ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي. 2|174|

اِهي (اُهي) آهن جن هدايت جي بدران گمراهي ۽ بخشش جي بدران عذاب ورتو، پوءِ عجب آهي ته کين (دوزخ جي) باهه تي ڪهڙيءَ (ڳالهه) صبر ڪرايو. 2|175|

اِهو هِن ڪري (آهي) جو الله سچ سان ڪتاب (توريت) لاٿو، ۽ جن ڪتاب بابت تڪرار ڪيو سي ضرور وڏي ڦيٽي ۾ آهن. 2|176|

اوڀر ۽ اولهه ڏانهن اوهان جو پنهنجن مُنهَن کي ڦيرائڻ ڪا چڱائي نه آهي پر (اصل) چڱائي (ان لاءِ) آهي جنهن الله ۽ قيامت جي ڏينهن ۽ ملائڪن ۽ ڪتابن ۽ پيغمبرن کي مڃيو، ۽ جنهن (ماڻهوءَ پنهنجو) مال اُن جي پيار هوندي (به) مٽيءَ وارن ۽ ڇورن ۽ مسڪينن ۽ مسافرن ۽ سوال ڪندڙن کي ۽ ٻانهن جي گردنين (آجي ڪرڻ) ۾ ڏنو، ۽ نماز پڙهيائين ۽ زڪوٰة ڏنائين، ۽ (اُهي ماڻهو جي) جڏهن انجام ڪندا آهن تڏهن پنهنجو انجام پاڙيندا آهن، ۽ سختيءَ ۽ اوکائيءَ ۾ ۽ جنگ مهل صبر ڪرڻ وارا آهن، اِهي سچا آهن، ۽ اِهي ئي پرهيزگار آهن. 2|177|

اي مؤمنؤ خون ٿيلن بابت اوهان تي بدلي وٺڻ ۾ برابري لازم ڪئي ويئي، (جئن ته) آجي جي عيوض آجو ٻانهي جي عيوض ٻانهو ۽ زال جي عيوض زال آهي، پوءِ جنهن کي سندس ڀاءُ جي طرفان ڪجهه ڇڏيو وڃي ته پوءِ (خون بها وٺڻ ۾) چڱيءَ ريت سان (ان جي) پويان پوڻ گهرجي ۽ ان (وارث) ڏانهن (خون جي بها) چڱيءَ ريت سان پهچائڻ گهرجي، اِهو (حڪم) اوهان جي پالڻهار وٽان هلڪائي ۽ ٻاجهه آهي، پوءِ جيڪو هن (حڪم) کانپوءِ حد کان لنگهندو تنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي. 2|178|

اي ڏيان وارؤ اوهان لاءِ قصاص (وٺڻ) ۾ حياتي آهي ته مانَ اوهين پرهيزگاري ڪريو. 2|179|

جڏهن اوهان مان (ڪنهن) هڪ کي موت ويجهو ٿئي (اُهو) جيڪڏهن (ڪُجهه) مال ڇڏي ته تڏهن اوهان تي ماءُ پيءُ ۽ مِٽن لاءِ چڱائيءَ سان وصيّت ڪرڻ لازم ڪئي ويئي، اِهو پرهيزگارن تي لازم آهي. 2|180|

پوءِ جيڪو اُن (وصيّت) کي اُن جي ٻڌڻ کانپوءِ ڦيرائيندو ته اُن (ڦيرائڻ) جو گُناه اُن جي ڦيرائيندڙن کانسواءِ ٻين تي نه آهي، ڇوته الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي. 2|181|

پوءِ جيڪو وصيّت ڪندڙ جي طرفداري يا گناه ڄاڻي سو انهن (وصيّت ڪيل ۽ وارثن) جي وچ ۾ پرچاءُ ڪري ته مٿس گناه نه آهي، ڇوته الله بخشڻهار مهربان آهي. 2|182|

اي مؤمنؤ جئن اوهان کان اڳين تي (روزا) فرض ڪيا ويا هئا تئن اوهان تي (به) روزا فرض ڪيا ويا آهن ته مانَ اوهين پرهيزگاري ڪريو. 2|183|

(روزا) ڳڻيل ڏينهن آهن، پوءِ اوهان مان جيڪو بيمار (هجي) يا مسافريءَ تي هجي (تنهن تي) ٻين ڏينهن مان ڳڻتي رکڻ (لازم) آهي، ۽ جن کي (مسڪين جي کاڌي ڏيڻ جي) سگهه آهي تن تي هڪ مسڪين جو کاڌو فديه (يعني فطرانو ڏيڻ) لازم آهي، پوءِ جيڪو چڱائي وڌيڪ ڪندو تنهن لاءِ اُها ڀلي آهي، ۽ جيڪڏهن عِلم وارا آهيو (ته اوهين سمجهي چڪا هوندؤ) اوهان جو روزو رکڻ اوهان لاءِ ڀلو آهي. 2|184|

رمضان جو مهينو اهڙو (ڀلو) آهي جنهن ۾ قرآن لاٿو ويو جو ماڻهن لاءِ سڌو رستو ڏيکاريندڙ آهي ۽ (اُن ۾) هدايت ڪرڻ ۽ (سچ ۽ ڪوڙ جي وچ ۾) سَنڌي وجهڻ جون چٽيون ڳالهيون آهن، پوءِ اوهان مان جيڪو اُنهيءَ مهيني ۾ (گهر ۾) حاضر هجي تنهن کي اُن ۾ روزو رکڻ گهرجي، ۽ جيڪو بيمار هُجي يا سفر تي (هُجي) تنهن کي ٻين ڏينهن مان (اوترو) ڳاڻاٽو (لازم) آهي. الله اوهان تي آساني ڪرڻ گهرندو آهي ۽ اوهان تي (ڪا) اوکائي ڪرڻ نه گهرندو آهي، ۽ (گهرندو آهي) ته اوهين ڳڻپ پوري ڪريو ۽ جيڪا اوهان کي هدايت ڪيائين تنهن تي الله کي وڏائيندا رهو ۽ مانَ اوهين شُڪرانو ڪريو. 2|185|

۽ (اي پيغمبر) جڏهن مُنهنجا ٻانها توکان مُنهنجي پُڇا ڪن (تڏهن چؤ) ته آءٌ ويجهو آهيان، جڏهن (ڪو) مُون کي سڏي ٿو تڏهن سڏيندڙ جو سڏ ورنايان ٿو تنهنڪري مُنهنجو حُڪم قبول ڪرڻ گهرجين ۽ مون تي ايمان آڻڻ گهرجين ته مانَ اُهي سُڌرن. 2|186|

روزي جي رات ۾ اوهان لاءِ پنهنجين زالن سان صُحبت ڪرڻ حلال ڪئي ويئي، (جو) اُهي اوهان جو ڍڪ آهن ۽ اوهين اُنهن جو ڍڪ آهيو. الله ڄاتو ته اوهين پاڻ سان خيانت ڪندا هيؤ پوءِ اوهان تي (ٻاجهه سان) موٽيو ۽ اوهان کي معاف ڪيائين، پوءِ هاڻي ساڻن صحبت ڪريو ۽ الله اوهان لاءِ جيڪي (اولاد) لکيو آهي تنهن جي طلب ڪريو ۽ (ايستائين) کائو ۽ پيئو جيستائين ڪاري ڌاڳي کان باک جو اڇو ڌاڳو اوهان لاءِ پڌرو ٿئي، پوءِ روزو رات توڻي پورو ڪريو، ۽ 2|187|

جنهن حالت ۾ اوهين مسجدين ۾ اعتڪاف وارا هجو ته اُنهن (زالن) سان صُحبت نه ڪريو. اِهي الله جون حدون آهن پوءِ اُنهن کي ويجها نه وڃو، اهڙيءَ طرح الله ماڻهن لاءِ پنهنجا حُڪم پڌرا ڪندو آهي ته مانَ اُهي پرهيزگاري ڪن.

2|188| ۽ اوهين پنهنجا مال پاڻ ۾ ناحق سان نه کائو ۽ اُن (مال) کي حاڪمن ڏانهن هن لاءِ (وڍيءَ طور) نه پهچايو ته ماڻهن جي مال مان ڪجھ (پاڳو) ڏوھ سان کائو هن هوندي به جو اوهين ڄاڻندا آهيو.

2|189| (اي پيغمبر) توکان چنڊن (يعني مهينن) بابت پڇن ٿا، چئو ته اِهي ماڻهن ۾ حج لاءِ وقت مقرر ٿيل آهن، ۽ چڱائي (هن ۾) نه آهي ته (احرام جي حالت ۾) گهرن ۾ سندن پٺين پاسن کان اچو پر (اصل) چڱائي (اُنهيءَ لاءِ) آهي جيڪو (الله کان) ڊڄي، ۽ گهرن ۾ سندن درن کان اچو، ۽ الله کان ڊڄو ته مانَ اوهين ڇٽو.

2|190| جيڪي اوهان سان وڙهن تن سان الله جي واٽ ۾ وڙهو ۽ حد کان نه لنگهو، ڇوته الله حد کان لنگهندڙن کي پيارو نه رکندو آهي.

2|191| ۽ جتي لَهونِ اتي ڪُهونِ ۽ جتان اوهان کي لوڌيائون اُتان لوڌيونِ ۽ فتنو (يعني شرڪ) ويڙهه کان ڏاڍو (بڇڙو) آهي، ۽ اوهين تعظيم واريءَ مسجد وٽ (ايسين) نه وڙهونِ جيسين منجهس اوهان سان (نه) وڙهن. پوءِ جيڪڏهن اوهان سان وڙهن ته اُنهن کي ماريو، ڪافرن جي سزا اِئين آهي.

2|192| ۽ جيڪڏهن بس ڪن (ته اوهين به بس ڪريو چو) ته الله بخشڻهار مهربا ن آهي.

2|193| ۽ ايستائين اُنهن سان وڙهو جيستائين فتنو (يعني شرڪ) نه رهي ۽ خاص الله جو دين ٿئي، پوءِ جيڪڏهن بس ڪن ته ظالمن کانسواءِ ڪنهين تي وڌيڪ هلت ڪرڻ نه جڳائي.

2|194| تعظيم وارو مهينو تعظيم واري مهيني جي بدلي آهي ۽ تعظيمون (هڪ ٻئي جون) آڙ پاڙ آهن، پوءِ جيڪو اوهان تي وڌيڪ هلت ڪري تنهن تي اوتري وڌيڪ هلت ڪريو جيتري اوهان تي وڌيڪ هلت ڪيائين، ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو ته الله پرهيزگارن ساڻ آهي.

2|195| ۽ الله جي واٽ ۾ خرچيو ۽ (پاڻ کي) پنهنجي هٿن سان هلاڪت ۾ نه وجهو، ۽ چڱائي ڪريو، ڇوته الله چڱائي ڪندڙن کي دوست رکندو آهي.

2|196| ۽ حج ۽ عُمرو الله (جي راضپي) لاءِ پورو ڪريو، پوءِ جيڪڏهن روڪيا وڃو ته جا قرباني آسانيءَ سان لڀي (سا لازم آهي)، ۽ پنهنجا مٿا تيسين نه ڪوڙايو جيسين قرباني پنهنجيءَ جاءِ تي (نه) پهچي. پوءِ اوهان مان جيڪو بيمار هجي يا سندس مٿي ۾ اهنج هجي (ته جي وقت کان اڳيئي ئي ڪوڙايائين) ته روزا يا خيرات يا قرباني عوض ڏيڻ (لازم) آهي، پوءِ جڏهن بي پَوَا ٿيو تڏهن جيڪو فائدو وٺي (يعني) عمري کي حج سان (گڏي) سو جا قرباني آسانيءَ سان لڀي (سا ڪري). پوءِ جيڪو (قرباني) نه لهي (تنهن تي) حج (جي ڏينهن) ۾ ٽي ڏينهن روزا لازم آهن ۽ ست تڏهن جڏهن (سفرکان) موٽو، اِهي پورا ڏهه (روزا) آهن، اِهو (حُڪم) اُنهيءَ لاءِ آهي جنهنجو ڪٽنب تعظيم واريءَ مسجد جي ويجهو رهندڙ نه هجي، ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو ته الله ڏاڍو عذاب ڪندڙ آهي.

2|197| حج (جو وقت) معلوم مهينا آهن، پوءِ جنهن منجهن (احرام ٻڌڻ سان پاڻتي) حج فرض ڪيو ته حج ۾ نه جماع جائز آهي ۽ نه گار ۽ نه جهيڙو، ۽ جيڪا چڱائي ڪريو ٿا تنهن کي الله ڄاڻندڙ آهي، ۽ سَمر ڪٺو چو ته پلو سَمر پرهيزگاري آهي، ۽ ڏيان وارؤ مون کان ڊڄو.

2|198| (حج ۾) پنهنجي پالڻهار کان روزيءَ گهرڻ ۾ اوهان تي ڪو گناهه ڪونهي، پوءِ جڏهن عَرفات کان موٽو تڏهن مَشعَرالحرام (يعني مزدلفه) وٽ الله کي ياد ڪريو. ۽ جئن اوهان کي سڌو رستو ڏيکاريائين تئن اوهين (به) ڪيس ياد ڪريو، ۽ بيشڪ اُن کان اڳ (اوهين) اڻڄاڻن مان هيؤ.

2|199| پوءِ (اوهين) اُتان (عرفات کان) موٽو جتان عام ماڻهو موٽن ٿا ۽ الله کان بخشش گهرو، ڇوته الله بخشڻهار مهربان آهي.

2|200| پوءِ جڏهن پنهنجي حج جا اَرڪان پُورا ڪريو تڏهن (مِنىٰ ۾) اوهين پنهنجن اَبن ڏاڏن جي ياد ڪرڻ وانگر بلڪ (اُن کان وڌيڪ) گهڻي قدر الله کي ياد ڪريو. پوءِ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جي چوندا آهن ته اسان جا پالڻهار اسان کي دنيا ۾ (ئي چڱائي) ڏي تن کي آخرت ۾ (ڪا) چڱائي نصيب نه آهي.

2|201| ۽ منجهائن ڪي (اهڙا) آهن جي چوندا آهن ته اي اسان جا پالڻهار اسان کي دنيا ۾ (به) چڱائي ۽ آخرت ۾ (به) چڱائي ڏي ۽ اسان کي باهه جي عذاب کان بچاءِ.

2|202| اُهي ماڻهو جيڪي ڪمايائون تنهن مان کين نصيب آهي، ۽ الله سگهو حساب ڪندڙ آهي.

2|203| ۽ ڳڻيلن ڏينهن (مِنىٰ وارن) ۾ الله کي ياد ڪريو، پوءِ جيڪو ٻن ڏينهن ۾ تڪڙو نڪري تنهن تي گناهه ڪونهي، ۽ جيڪو دير ڪري تنهن تي (به) گناهه نه آهي (اهو حڪم) اُن لاءِ آهي جيڪو پرهيزگاري ڪري، ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو ته اوهين ڏانهس گڏ ڪيا ويندؤ.

2|204| ۽ ماڻهن مان ڪو (اهڙو) آهي جو سندس ڳالهائڻ دنيا جي حياتيءَ ۾ توکي عجب ۾ وجهندو آهي ۽ جيڪي سندس دل ۾ آهي تنهن تي الله کي شاهد ڪندو آهي هن هوندي به جو اُهو وڏو جهيڙاگر آهي.

2|205| ۽ جڏهن توکان موٽندو آهي تڏهن ملڪ ۾ هن لاءِ ڪوشش ڪندو آهي ته منجهس فساد وجهي ۽ پوک ۽ نسل ناس ڪري، ۽ الله فساد کي پسند نه ڪندو آهي.

2|206| ۽ جڏهن اُن کي چئبو آهي ته الله کان ڊڄ تڏهن وڏائي کيس گناهه تي آڪڙائيندي آهي پوءِ کيس (سزا) دوزخ بس آهي، ۽ اُهو ضرور بڇڙو هنڌ آهي.

2|207| ماڻهن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي راضپي حاصل ڪرڻ لاءِ پاڻ کي وڪڻندو آهي، ۽ الله ٻانهن تي مهربان آهي.

2|208| اي ايمان وارؤ پورا اسلام ۾ داخل ٿيو، ۽ شيطان جي وِکن تي نه هلو، ڇوته اُهو اوهان جو پڌرو ويري آهي.

2|209| پوءِ جيڪڏهن اوهين ان کانپوءِ جو اوهان وٽ چٽا دليل آيا (اِسلام کان) ٿڙندؤ ته ڄاڻو ته الله غالِب حڪمت وارو آهي.

2|210| (ڪافر) هن کان سواءِ انتظار نه ڪندا آهن ته الله (جو عذاب) جُهڙ جي ڇاپن ۾ وٽن اچي ۽ ملائڪ (به) ۽ ڪم فيصل ڪيو وڃي، ۽ الله ڏانهن سڀ ڪم موٽايا ويندا آهن.

2|211| (اي پيغمبر) بني اِسرائيلن کان پُڇا ڪر ته ڪين ڪيترين چٽيون نشانيون ڏنيون سين، ۽ جيڪي الله جي نعمت کي پاڻ وٽ اچڻ کانپوءِ مٽائيندو ته بيشڪ الله سخت عذاب ڪندڙ آهي.

2|212| ڪافرن لاءِ دُنيا جي حياتي سينگاري ويئي ۽ مؤمنن سان ٺٺوليون ڪندا آهن، ۽ جيڪي پرهيزگار آهن سي قيامت جي ڏينهن اُنهن (ڪافرن) جي مٿئون هوندا، ۽ الله جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي اَڻ ڳڻيٰ روزي ڏيندو آهي.

2|213| سڀ ماڻهو هڪ ٽولي هئا، پوءِ (ڦري اِختلاف ۾ پيا تنهنڪري) الله پيغمبرن کي خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو، ۽ ساڻن سچ سان ڪتاب هن لاءِ لاٿائين ته (اُهو ڪتاب) ماڻهن جي وچ ۾ جنهن (ڳالهه) بابت جهڳڙو ڪندا آهن (تنهن بابت) نبيرو ڪري، ۽ اُنهيءَ بابت (ٻئي ڪنهن به) تڪرار نه ڪيو پر جن کي اُهو (ڪتاب) ڏنو

ويو تن پڌرن حڪمن اچڻ کانپوءِ پاڻ ۾ ساڙ سببان (تڪرار ڪيو)، پوءِ الله اُها سچي ڳالھ جنھن بابت جھڳڙو
ڪيائون تنھن ڏانھن پنھنجي حُڪم سان مؤمنن کي سڌو رستو ڏيکاريو، ۽ الله جنھن کي گھرندو آهي تنھن کي سڌو رستو
ڏيکاريندو آهي.
2|214| هن هوندي به بھشت ۾ گھڙڻ جو گمان ڪندا آهيو ڇا؟ جو اڃان اوهان کي اُنھن جي حالت (اي مسلمانؤ اوهين)
نه آئي آهي جيڪي اوهان کان اڳ گذريا، جن کي سختائي ۽ ڏک پُھتو ۽ ايستائين لوڏيا ويا جيستائين پيغمبر ۽ جي مؤمن
ساڻس هُئا (تن دُعا گھري) ته الله جي مدد ڪڏھن پھچندي؟ (چيو وين ته) هوشيار رهو ته الله جي مدد
ويجھي آهي.
2|215| (اي پيغمبر) توکان پڇن ٿا ته (اُهي) ڇا خرچين؟ (کين) چؤ ته جيڪو مال خرچيو سو ماءُ پيءُ ۽ مائٽن ۽
يتيمن ۽ مسڪينن ۽ مسافرن کي (ڏيڻ) جڳائي، ۽ جيڪا چڱائي ڪندؤ (سا لھندؤ) ڇوته الله اُنکي ڄاڻندڙ آهي.
2|216| (اي مؤمنؤ) اوهان تي (ڪافرن سان) ويڙھ ڪرڻ فرض ڪئي ويئي آهي ۽ اُها اوهان کي ناخوش لڳندي آهي، ۽
شايد (اوهين) ڪنھن شي کي ناخوش پانيو ۽ (حقيقت ڪري) اُها اوهان لاءِ ڀلي هُجي، ۽ شايد ڪنھن شي کي پيارو
رکو ۽ اُها اوهان لاءِ بڇڙي هجي، ۽ الله ڄاڻندو آهي ۽ اوهين نه ڄاڻندا آهيو.
2|217| (اي پيغمبر) توکان تعظيم وارن مھينن ۾ وڙهڻ بابت پُڇن ٿا، چؤ ته مَنجھن ويڙھ ڪرڻ وَڏو گناھ آهي، ۽ الله جي
واٽ کان جھلڻ ۽ الله کي نه مڃڻ ۽ تعظيم واريءَ مسجد کان روڪڻ، ۽ سندس رهڻ وارن کي منجھانئس لوڏڻ الله وٽ
(اُن کان) تمام وڏو گناھ آهي، ۽ فتنو (يعني شرڪ) خون ڪرڻ کان بلڪل وڏو ڏوھ آهي. ۽ (ڪافر) جيڪڏھن پڇي
سگھندا ته اوهان سان ايستائين سدائين پيا وڙهندا جيستائين اوهان کي اوهان جي دين (اسلام) کان ڦيرائين، ۽ اوهان مان
جيڪي پنھنجي دين کان ڦرندا پوءِ اُهي ڪافر ٿي مرندا تن جي ڪئي ڪمائي دُنيا ۽ آخرت ۾ ڪُٺ ٿي ويئي، ۽ اُهي
دوزخي آهن، اُهي منجھس سدائين رهڻ وارا آهن.
2|218| جن ايمان آندو ۽ جن الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏيو ۽ جھاد ڪيو سي الله جي ٻاجھ جا اميدوار آهن، ۽ الله
بخشڻھار مھربان آهي.
2|219| (اي پيغمبر) توکان شراب ۽ جؤا بابت پڇن ٿا، چؤ ته اُنھن ۾ وڏو گناھ ۽ ماڻھن لاءِ (ڪجھ) فائدا آهن، ۽
سندن فائدي کان اُنھن جو گناھ تمام وڏو آهي. ۽ (پڻ) توکان پڇن ٿا ته (اُهي) ڇا خرچين، چؤ ته (گھرج کان) وڌيڪ
(خرچيو) اهڙيءَ طرح الله اوهان لاءِ آيتون بيان ڪندو آهي ته مانَ اوهين ڌيان رکو.
2|220| دنيا ۽ آخرت (جي ڪمن) ۾، ۽ (اي پيغمبر) توکان يتيمن بابت پڇن ٿا، چؤ ته اُنھن لاءِ سڌار ڀلي آهي،
جيڪڏهن کين (کاڌي پيتي ۾ پاڻ سان) گڏيو ته اوهان جا ڀائر آهن، ۽ الله بگاڙيندڙ کي سڌاريندڙ کان ڄاڻندو آهي، ۽
جيڪڏهن الله گھري ها ته اوهان کي سختيءَ ۾ وجھي ها، ڇوته الله غالب حڪمت وارو آهي.
2|221| ۽ (اي مسلمانؤ ايستائين) مشرڪياڻين کي نه پرڻيو جيستائين ايمان آڻين، ۽ بيشڪ مؤمنياڻي ٻانهي مشرڪياڻيءَ
کان ڀلي آهي جيتوڻيڪ اوهان کي (مشرڪياڻي) زياده وڻي، ۽ اوهين (ايسين) مشرڪن کي نه پرڻايو جيسين ايمان آڻين، ۽
بيشڪ مؤمن ٻانهو مشرڪ کان ڀلو آهي جيتوڻيڪ اوهان کي (مشرڪ) زياده وڻي، اِهي (مشرڪ) باھ ڏانھن سڏيندا آهن، ۽
الله پنھنجي ارادي سان بھشت ۽ بخشش ڏانھن سڏيندو آهي، ۽ پنھنجون آيتون ماڻھن لاءِ بيان ڪندو آهي ته مانَ اُهي
نصيحت وٺن.
2|222| ۽ (اي پيغمبر) توکان حيض (جي حڪم) بابت پُڇن ٿا، چؤ ته اُها پليتي آهي تنھنڪري زالن کان حيض ۾ پري
ٿيو ۽ ايستائين کين ويجھا نه وڃو جيستائين پاڪ ٿين، پوءِ جڏهن بلڪل پاڪ ٿين تڏهن جنھن واٽ کان الله اوهان کي
موڪل ڏني آهي (اُنهيءَ کان) اُنھن ڏانھن اچو، ڇوته الله توبه ڪندڙن کي دوست رکندو آهي ۽ (پڻ) پاڪائي ڪندڙن
کي دوست رکندو آهي.
2|223| اوهان جون زالون اوهان لاءِ پوک آهن، پوءِ پنھنجيءَ پوک ڏانھن جئن وڻيوَ تئن اچو، ۽ پاڻ لاءِ (چڱا ڪم) اڳي
موڪليو، ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو ته اوهين ساڻس ملاقي ٿيندڙ آهيو، ۽ مُؤمنن کي خوشخبري ڏي.
2|224| ۽ اوهين پنھنجن قسمن لاءِ چڱائي ڪرڻ ۽ پرهيزگاري ڪرڻ ۽ ماڻھن جي وچ ۾ صُلح ڪرائڻ کان (پاسو ڪرڻ
واسطي) الله جو اِسم پيش نه ڪريو، ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
2|225| الله اوهان کي اوهان جي اجاين قسمن کڻڻ ۾ نه وٺندو آهي پر اوهان جي دلين جيڪا نيت ڪئي آهي تنھن تي
پڪڙيندو آهي، ۽ الله بخشڻھار بُردبار آهي.
2|226| جيڪي پنھنجي زالن (جي صُحبت) کان قسم کڻن تن کي چار مھينا ترسڻو آهي، پوءِ جيڪڏهن (اُنھن ڏانھن اُن
وقت ۾) موٽيا ته (ڀلي موٽن) ڇوته الله بخشڻھار مھربان آهي.
2|227| ۽ جيڪڏهن طلاق جو پڪو ارادو ڪيائون (ته ڀلي ڪن) ڇوته الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
2|228| ۽ طلاق ڏنلون زالون پاڻ کي (ٻئي نڪاح ڪرڻ کان) ٽي حيض جھلين، ۽ جيڪڏهن الله ۽ قيامت جي ڏينھن
کي مڃينديون آهن ته الله سندن ڳپيرڻن ۾ جيڪي (ٻار يا حيض) پيدا ڪيو آهي سو کين لڪائڻ روا نه آهي، ۽ اِن
(مدت) ۾ سندن مڙس جيڪڏهن سڌارو گھرن ته سندن موٽائڻ جا وڌيڪ حقدار آهن، ۽ جهڙا (مُڙس جا حق) اُنھن
(زالن) تي آهن تهڙا اُنھن (زالن) جا (حق مڙسن تي) چڱيءَ ريت سان آهن، مُڙسن کي مٿن وڏو مانُ (يعني
حڪومت) آهي، ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي.
2|229| طلاق (رجعي پورا) ٻه ڀيرا آهي، پوءِ چڱيءَ طرح سان جھلڻ يا اِحسان سان ڇڏڻ (لازم) آهي، ۽ جيڪو کين ڏنو
اَٿوَ تنھن مان ڪجھ (ورائي) وٺڻ اوهان کي هن (حالت) کان سواءِ حلال نه آهي جو ٻئي الله جي حدن کي نه پوري
ڪرڻ کان ڊڄن، پوءِ جيڪڏهن (اي مسلمانؤ) اوهين ڊڄو ته ٻئي الله جي حدن کي پورو ڪري نه سگھندا ته (زال)
جيڪا شي عيوض ۾ ڏئي تنھن (جي ڏيڻ وٺڻ) ۾ ٻنھي تي گناھ نه آهي. اِهي الله جون حدون آهن اُنھن کان لنگھي نه
وڃو، ۽ جيڪي الله جي حدن کان لنگھي ويندا سي ئي ظالم آهن.
2|230| پوءِ جيڪڏهن اُن کي (ٽين) طلاق (ٻه) ڏنائين ته اُن کانپوءِ (اُها زال) اُن کي (ايستائين) حلال نه ٿيندي
جيستائين (اُها) ٻيو مُڙس پرڻي، پوءِ جيڪڏهن (اُن ٻه) کيس طلاق ڏني ته جيڪڏهن ٻئي (ڄڻا) الله جي حدن کي قائم
رکي سگھڻ (جي پڪ) ڀانئين ٿا ته (تڏهن پاڻ ۾ نڪاح ڪري) موٽڻ ته ٻنھي تي گناھ نه آهي، ۽ اِهي الله جون
حدون آهن اُنھن کي اُن قوم لاءِ بيان ڪندو آهي جي ڄاڻندا آهن.
2|231| ۽ جڏهن زالن کي (ٻه ڀيرا) طلاق ڏيو پوءِ اُهي پنھنجي (عدت جي) مدي کي (اچي) پھچڻ لڳن ته (تڏهن
يا) اُنھن کي چڱيءَ ريت سان رکو يا اُنھن کي چڱيءَ ريت سان ڇڏيو، ۽ ڏکوئڻ لاءِ کين نه جھليو نه زيادتي ڪريو، ۽
جيڪو ائين ڪندو تنھن بيشڪ پاڻ تي ظلم ڪيو، ۽ الله جي حُڪمن کي ٺٺوليون ڪري نه وٺو، ۽ پاڻ تي الله جي
نعمت ياد ڪريو ۽ جيڪي اوهان تي ڪتاب ۽ دانائيءَ مان لاٿائين جنھن سان اوهان کي نصيحت ڏيندو آهي (اُهو احسان
به ياد ڪريو)، ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو ته الله سڀڪنھن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
2|232| ۽ جڏهن زالن کي طلاق ڏيو پوءِ پنھنجي (عدت جي) مُدّت کي پھچن ته کين پنھنجن مُڙسن سان پرڻجڻ کان نه

جهليو جڏهن ته پاڻ ۾ چڱيءَ ريت سان راضي ٿين، اِهو (حُڪم) آهي جيڪو اوهان مان الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي
مڃي تنهن کي اُن سان نصيحت ڏجي ٿي، اِهو (حُڪم) اوهان کي صاف ڪندڙ ۽ بلڪل پاڪ ڪندڙ آهي، ۽ الله ڄاڻندو
آهي ۽ اوهين نه ڄاڻندا آهيو.
2|233| ۽ مائر پنهنجن ويائن کي پورا ٻه ورهيه ٿڄ پيارين (اِهو حُڪم) اُنهيءَ لاءِ آهي جيڪو ٿڄ پيارڻ جي مُدّت پُوري
ڪرڻ گُهري، ۽ اُنهن (مائرن) جي خوراڪ ۽ اُنهن جي پوشاڪ هليءَ چليءَ وانگر پيءُ تي آهي، ڪنهن کي سندس وس
کان وڌيڪ تڪليف نه ٿي ڏجي، ماءُ کي وياءُ سببان تڪليف نه ٿي ڏجي ۽ نڪي پيءُ کي وياءُ سببان (تڪليف ڏجي)،
۽ وارث تي (ٻه) اهڙو ئي (حق) آهي، پوءِ جيڪڏهن ٻئي پنهنجي رضامنديءَ ۽ صَلاح سان (ٻار جي ٿڄ) ڇڏائڻ گهرن ته
مٿن گناهه نه آهي، ۽ جيڪڏهن پنهنجي اولاد کي (ٻئي کان) کير پيارڻ گهرو ته جڏهن اوهان هليءَ چليءَ وانگر (پياريندڙ
کي) جيڪي ڏيڻو ڪيو سو پهچايو تڏهن اوهان تي ڪو گناهه نه آهي، ۽ الله کان ڊڄو ۽ ڄاڻو ته جيڪي اوهين ڪندا
آهيو سو الله ڏسندڙ آهي.
2|234| ۽ اوهان مان جيڪي مرن ۽ زالون ڇڏين ته اُهي (زالون) پاڻ کي چار مهينا ۽ ڏهه ڏينهن ترسائين، پوءِ جڏهن
پنهنجيءَ (عدّت جي) مُدّت کي پُهچن تڏهن جيڪي هليءَ چليءَ وانگر (يعني شرعي نڪاح) پنهنجي حق ۾ ڪن تنهن
۾ اوهان تي ڪو گناهه ڪونهي، ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي.
2|235| ۽ زالن جي سڱ ڇڪائڻ بابت (عدت ۾) جيڪي آڇ ڪريو يا دلين ۾ لڪايو تنهن ۾ اوهان تي گناهه نه آهي،
الله ڄاتو آهي اوهين اُنهن (زالن) کي سگهو ئي ياد ڪندؤ پر رواجيءَ طرح چئي چوڻ کانسواءِ ڪين ڳجهو انجام نه ڏيو، ۽
نڪي ايستائين نڪاح جي پڪي نيت ڪريو جيستائين عدت پنهنجيءَ مدت کي پهچي، ۽ ڄاڻو ته جيڪي اوهان جي
دلين ۾ آهي سو الله ڄاڻندو آهي تنهنڪري کانئس ڊڄو، ۽ ڄاڻو ته الله بخشڻهار بُردبار آهي.
2|236| جيڪڏهن زالن کي (اُنهيءَ وقت) طلاق ڏيو جڏهن اڃا ڪين هٿ نه لاتو اَٿوَ يا اُنهن لاءِ ڪابين مُقرر نه ڪيو
اَٿوَ ته اوهان تي گناهه ڪونهي، ۽ ڪين نفعي وٺڻ لاءِ هليءَ چليءَ وانگر جورو ڏيو، آسودي تي پنهنجي وس آهر ۽ سڃي تي
پنهنجي وس آهر آهي، (اِهو ڪم) ڀلارن تي لازم آهي.
2|237| ۽ جيڪڏهن ڪين هٿ لائڻ کان اڳ ۾ اُنهن کي طلاق ڏيو جو ڪابين مُقرّر ڪيو اٿو تنهن جو اڌ (ڏيڻ
لازم آهي) پر جي (زالون) بخشين يا جنهن جي هٿ ۾ نڪاح جي ڳنڍ آهي (يعني مڙس) سو بخشي (يعني پورو ڏي)،
۽ اوهان جو بخشڻ پرهيزگاريءَ کي ڏاڍو ويجهو آهي، ۽ اوهين پاڻ ۾ نيڪيءَ کي نه وساريو، چوته جيڪي ڪندا آهيو سو
الله ڏسندڙ آهي.
2|238| سڀني نمازن تي ۽ (خصوصاً) وچين نماز تي نگهباني ڪريو، ۽ الله لاءِ فرمانبردار ٿي بيهو.
2|239| پوءِ جيڪڏهن دشمنن کان ڊڄو ته پيادا ٿي يا سوار ٿي (اشارن سان نماز پڙهو)، پوءِ جڏهن بي پَوا ٿيو تڏهن
جئن اوهان کي (نماز جا ارڪان) جي نه ڄاڻندا هيؤ سيکاريائين تئن (سڀني رڪنن جي بجا آوڻ سان) الله کي ياد
ڪريو.
2|240| ۽ اوهان مان جيڪي مرن ۽ زالون ڇڏين، تن کي هڪ ورهيه تائين پنهنجين زالن لاءِ (ڪين) فائدي ڏيڻ (۽) نه
لوڏڻ جي وصيّت ڪرڻ لازم آهي، پوءِ جيڪڏهن (اُهي) نڪرن ته جيڪي پنهنجي حق ۾ (شريعت جي) دستور مُوجب
ڪن تنهن ۾ اوهان تي گُناهه نه آهي، ۽ الله غالب حِڪمت وارو آهي.
2|241| ۽ طلاق ڏنلن لاءِ هليءَ چليءَ وانگر پرهيزگارن تي خرچ لازم آهي.
2|242| اِهڙيءَ طرح الله پنهنجا حُڪم اوهان لاءِ پَڌرا ڪري ٿو ته مانَ اوهين سمجهو.
2|243| (اي ڏسندڙ) اُنهن ڏانهن نه ڏٺو اٿئي ڇا؟ جيڪي پنهنجي ديس مان موت جي ڀؤ کان نڪتا ۽ اُهي (ڪيئي)
هزار هُئا، پوءِ الله اُنهن کي فرمايو ته مرو (ته مري ويا)، وري ڪين جيارايائين، چوته الله ماڻهن تي وڏي فضل ڪرڻ وارو
آهي پر گهڻا ماڻهو شڪر نه ڪندا آهن.
2|244| ۽ (اي مُسلمانؤ) الله جي واٽ ۾ (ڪافرن سان) ويڙهه ڪريو ۽ ڄاڻو ته الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
2|245| اُهو ڪير آهي جو الله کي چڱو قرض اُڌارو ڏئي؟ ته (الله) اُن لاءِ گهڻي قدر وڌائي، ۽ (رزق) الله تنگ ڪري
ٿو ۽ (الله) ڪشادو ڪري ٿو، ۽ ڏانهنس موٽايا ويندؤ.
2|246| موسىٰ کان پوءِ بني اِسرائيلن جي ٽوليءَ ڏانهن نه ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جڏهن پنهنجي پيغمبر کي چيائون ته اسان لاءِ
ڪو بادشاهه مُقرّر ڪر ته الله جي واٽ ۾ ويڙهه ڪريون، (تڏهن پيغمبر) چيو ته جيڪڏهن اوهان تي ويڙهه لازم ٿي ته
اوهين وڙهڻ کي ويجها نه ويندؤ، چيائون ته اسان کي ڇا (ٿيو) آهي جو الله جي واٽ ۾ اِنهيءَ هوندي به نه وڙهنداسون
جو (اسين) پنهنجن ديسن ۽ پنهنجن اولادن مان لوڏيا ويا آهيون، پوءِ جڏهن مٿن ويڙهه لازم ڪئي ويئي تڏهن منجهائن
ٿورڙن کانسواءِ (سڀ) ڦري ويا، ۽ الله ظالمن کي ڄاڻندڙ آهي.
2|247| ۽ سندن پيغمبر کين چيو ته الله طالوت کي اوهان لاءِ بادشاهه مُقرّر ڪيو آهي، چيائون ته اُن جي بادشاهي اسان
تي ڪئن ٿيندي هن حالت ۾ جو اسين کانئس بادشاهيءَ جا وڌيڪ حقدار آهيون ۽ مال مان گهڻائي نه ڏني ويئي اٿس.
(پيغمبر کين) چيو ته الله اُن کي اوهان تي پسند ڪيو آهي ۽ کيس عِلم ۽ جسم ۾ گهڻو وڌايو اٿس، ۽ الله جنهن کي
گهُرندو آهي تنهن کي پنهنجو مُلڪ ڏيندو آهي، ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي.
2|248| ۽ کين سندن پيغمبر چيو ته اُن جي بادشاهيءَ جي نشاني اوهان وٽ صندوق جو اچڻ آهي جنهن ۾ اوهان جي
پالڻهار کان هڪ دِل جو آرام ۽ جيڪي مُوسىٰ جي خاندان ۽ هارون جي خاندان (تبرڪ) ڇڏيو تنهن جي بچت آهي اُن
کي مَلائِڪ کڻي ايندا، چوته اُن ۾ اوهان لاءِ بي شڪ (وڏي) نشاني آهي جيڪڏهن اوهين مڃيندڙ آهيو.
2|249| پوءِ جڏهن طالُوت لشڪر سوڌو نڪتو (تڏهن لشڪر کي) چيائين ته الله نديءَ جي پاڻيءَ سان توهان کي پرکيندڙ
آهي، پوءِ جيڪو منجهانئس پيئندو سو منهنجو نه آهي، ۽ جيڪو منجهانئس نه چکندو سواءِ هِن جي جو پنهنجي هٿ سان
لَپ ڀري (پيئي) سو بيشڪ مُنهنجو آهي. پوءِ منجهانئن ٿورڙن کانسواءِ (سڀني) اُن مان پيتو، پوءِ جنهن مهل اُهو
(طالوت) ۽ سندس سنگتي مُؤمن اُن (نديءَ) کان لنگهيا (تنهن مهل پيئندڙن) چيو ته اَڄ اسان کي جالوت ۽ سندس
لشڪر سان (وڙهڻ جي) سگهه نه آهي، (۽ تنهن مهل) جيڪي پڪو پروسو رکندا هُئا ته اُهي الله کي ملندا تن چيو ته
ڪيترين ٿورين ٽولين گهڻن ٽولين تي الله جي حُڪم سان غالب ٿي ويون آهن، ۽ الله صابرن ساڻ آهي.
2|250| ۽ جنهن مهل (اُهي طالُوتي) جالُوت ۽ سندس لشڪر (جي وڙهڻ) لاءِ نڪتا (تنهن مهل) چيائون ته اي اسان
جا پالڻهار اسان تي صبر پلٽ ۽ اسان جان پير ثابت رَک ۽ ڪافر ٽوليءَ تي اسان کي سوڀ ڏئي.
2|251| پوءِ الله جي حُڪم سان کين ڀڄايائون، ۽ دائُود جالُوت کي ڪُٺو ۽ الله اُن (دائُود) کي بادشاهي ۽ حِڪمت ڏِني
۽ جيڪي اُن لاءِ گهريائين سو سيکاريائين، ۽ جيڪڏهن الله جو ٽارڻ هڪڙن ماڻهن سان ٻين کي نه هُجي ها ته زمين
ضرور خراب ٿئي ها پر الله جهان (وارن) تي ڀلائي ڪرڻ وارو آهي.
2|252| اِهي الله جا حُڪم آهن هي توتي سَچ سان پڙهون ٿا، ۽ تون ضرور پيغمبرن مان آهين.
2|253| اِهي پيغمبر آهن اُنهن مان هڪڙن کي ٻين کان ڀلو ڪيوسون، منجهانئن ڪن سان الله ڳالهايو ۽ ڪن کي

درجن ۾ وڏو ڪيائين، ۽ عيسىٰ پٽ مريم جي کي چٽا مُعجزا ڏناسون ۽ ڪيس پاڪ رُوح سان مدد ڏني سون، ۽ جيڪڏهن
الله گُهري ها ته جيڪي (ماڻهو) اُنهن (پيغمبرن) کان پوءِ هُئا سي پاڻ ۾ چِٽن مُعجزن اچڻ پڄاڻان (پاڻ ۾) نه
وڙهن ها پر اختلاف ۾ پيا پوءِ منجهائن ڪن ايمان آندو ۽ منجهائن ڪن ڪفر ڪيو ۽ جيڪڏهن الله گهري ها ته (پاڻ
۾) نه وڙهن ها، پر الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي.

2|254| اي مؤمنؤ جيڪي اوهان کي ڏنوسون تنهن مان اُن ڏينهن جي اچڻ کان اڳ خرچ ڪريو جنهن ۾ نه ڪو واپار ۽
نه ڪا ياراڻي آهي ۽ نه ڪا پارت هلندي، ۽ ڪافر ئي ظالم آهن.

2|255| الله (اُهو آهي جو) اُن کان سواءِ ڪو عبادت جي لائق نه آهي، (اُهو سدائين) جيئرو (جهانن کي) بيهڪ ڏيندڙ
آهي، کيس نڪي پنڪي ۽ نڪي ننڊ وٺندي آهي، جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) سندس
(ملڪيت) آهي. ڪير آهي جو سندس موڪل ڌاران وٽس پارت ڪري سگهي؟ جيڪي اُنهن (مخلوقن) جي اڳيان
آهي ۽ جيڪي سندن پوئتان آهي سو (سڀ) ڄاڻندو آهي، ۽ جيڪي گهري تنهن کان سواءِ سندس علم مان ڪنهن ذري
کي (اُهي) گهيرو ڪري نه سگهندا آهن، سندس (بادشاهيءَ جي) ڪرسيءَ آسمانن ۽ زمين کي لپيٽيو آهي، ۽ اُنهن جي
سنڀال کيس نه ٿڪائيندي آهي، ۽ اُهو (سڀ کان) مٿاهون وڏي وڏائيءَ وارو آهي.

2|256| دين مڃائڻ ۾ ڪا زبردستي نه آهي، (چوته) بيشڪ گمراهيءَ کان هدايت (جدا ٿي) پڌري ٿي آهي، تنهنڪري
جيڪو طاغوت (يعني خُدا کانسواءِ ٻين معبودن) کي نه مڃي ۽ الله کي مڃي تنهن بيشڪ اهڙي مُحڪم ڪڙي کي ورتو،
جنهن کي ڇڇڻ نه آهي، ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

2|257| الله مؤمنن جو سنڀاليندڙ آهي کين اونداهين مان سوجهري ڏانهن ڪڍندو آهي، ۽ جيڪي ڪافر آهن تن جا مددگار
(خُدا کانسواءِ جن جي عبادت ڪن ٿا سي) بت آهن کين سوجهري مان اونداهين ڏانهن ڪڍندا آهن، اُهي دوزخي آهن،
اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.

2|258| تو اُنهن ڏانهن نه ڏٺو ڇا؟ جنهن پنهنجي پالڻهار بابت ابراهيم سان (انهيءَ مغروريءَ سبب) تڪرار (اي پيغمبر)
ڪيو جو الله کيس بادشاهي ڏني هئي، جڏهن ابراهيم چيو ته منهنجو پالڻهار اُهو آهي جو جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي،
(ڪافر) چيو ته آءٌ (به) جياريان ٿو ۽ ماريان ٿو. ابراهيم چيو ته الله سج کي اوڀر کان اوڀاريندو آهي تنهنڪري (تون)
اُن کي اولهه کان اوڀار پوءِ ڪافر هَڪو ٻَڪو ٿي ويو، ۽ الله ظالم ٽوليءَ کي سڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.

2|259| يا اِنهيءَ طرح اُنهي (پيغمبر) کي (ڏٺئي ڇا؟) جو هڪ ڳوٺ وٽان هن حالت ۾ لنگهيو جو اُهو پنهنجي ڇتين
سوڌو ڊٺل هو، (ڏسي ڪري) چيائين ته هن کي الله ڪهڙي طرح سندس ڦٽڻ کانپوءِ وسائيندو، پوءِ الله کيس سؤ ورهيه
ماريو وري کيس (جياري) کڙو ڪيائين، الله چيو ته ڪيترو رهئين؟ چيائين ته هڪ ڏينهن يا ڪجھ پهر دير ڪئي اٿم،
الله چيو ته بلڪ سؤ ورهيه دير ڪئي اٿيئي پوءِ پنهنجي طعام ۽ پاڻيءَ ڏانهن نهار جو اُهو نه سينواريو آهي، ۽ پنهنجي
(مئل) گڏھ ڏانهن نهار (ته جياري توکي ڏيکاريون) ۽ (اِهو هِن لاءِ ڪيوسين) ته توکي ماڻهن لاءِ نشاني ڪريون ۽ (هاڻي
گڏھ جي) هڏن ڏانهن ڏس ته کين ڪئن چوريون ٿا وري اُنهن (هڏن) کي گوشت پهرايون ٿا. پوءِ جنهن مهل ان تي
(اِهو حال) پڌرو ٿيو (تڏهن) چيائين ته ڄاڻان ٿو ته الله سڀ ڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

2|260| ۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم چيو ته اي مُنهنجا پالڻهار مون کي ڏيکار ته ڪهڙي طرح مئلن کي جياريندو آهين،
(الله) چيو ته نه ٿو وسهين ڇا؟ (ابراهيم) چيو ته هائو (وسهان ٿو) پر هن لاءِ ته منهنجي دل کي تسلّىٰ ٿئي. (الله)
چيو ته چار پکي وٺ پوءِ کين پاڻ وٽ ذرا ذرا ڪر پوءِ منجهائن ڪو ڀاڱو هر هڪ جبل تي رک وري کين سڏ ته
توڏانهن ڊوڙندا ايندا، ۽ ڄاڻ ته الله غالب حڪمت وارو آهي.

2|261| جيڪي (ماڻهو) پنهنجا مال الله جي واٽ ۾ خرچيندا آهن تن جو مثال اُنهيءَ داڻي جي مثال وانگر آهي جو
ست سنگ ڄمائي هر هڪ سنگ ۾ سؤ داڻو هجي، ۽ الله جنهن کي گهرندو آهي (تنهن کي) ٻيڻو ڏيندو آهي، ۽ الله
(مهربانيءَ ۾) ڪشادگي وارو ڄاڻندڙ آهي.

2|262| جيڪي (ماڻهو) پنهنجو مال الله جي واٽ ۾ خرچيندا آهن وري پنهنجي ڏيڻ پٺيان نڪي ٿورو رکندا آهن ۽ نڪي
ايذائيندا آهن تن لاءِ سندن پالڻهار وٽ سندن ثواب آهي، ۽ نڪي کين ڪو ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.

2|263| مِٺو ڳالهائڻ ۽ معاف ڪرڻ اُنهيءَ خيرات کان ڀَلو آهي جنهن جي پٺيان ايذاءُ هُجي، ۽ الله بي پرواه بُردبار آهي.

2|264| اي مؤمنؤ پنهنجين خيراتن کي اِحسان رکڻ ۽ ايذائڻ سان اُنهيءَ ماڻهوءَ وانگر نه وڃايو جيڪو پنهنجو مال ماڻهن
جي ڏيکاري لاءِ خرچي ۽ الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي نه مڃي، پوءِ سندس مثال (اُنهيءَ) لسي پهڻ وانگر آهي جنهن تي
ٿوري مٽي (پيل) هجي ۽ مٿس وڏو مينهن وسي پوءِ چنبي ڇڏيس، (ته رياءِ وارن) جيڪي ڪمايو تنهن مان ڪنهن
ذري تي (اُهي) وس وارا نه ٿيندا، ۽ الله ڪافر ٽوليءَ کي سڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.

2|265| ۽ جيڪي پنهنجن مالن کي الله جي رضامندي حاصل ڪرڻ ۽ پنهنجين دلين ۾ پڪي يقين پيدا ڪرڻ لاءِ
خرچيندا آهن تن جو مثال هڪ باغ وانگر آهي جو دڙي تي هجي اُن تي وڏڦڙو مينهن وسي ۽ پنهنجو ڦر ٻيڻو ڪري، پر
جيڪڏهن مٿس وڏڦڙو مينهن نه وسي ته ماڪ بس هجيس، ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي.

2|266| اوهان مان ڪو هڪ (دل سان) گهرندو آهي ڇا؟ ته اُن کي کجين ۽ ڊاکن جو هڪ باغ هجي جنهن جي هيٺان
واهيون وهنديون هجن اُن لاءِ منجهس سڀ ڪنهن (جنس جا) ميوا هجن ۽ کيس پوڙهائي اچي وڃي ۽ ان کي هيڻو اولاد
هجي، پوءِ اُن (باغ) کي (اهڙو) واچوڙو لڳي جنهن ۾ باهه هجي تنهنڪري (سندس باغ) سڙي وڃي، اهڙي طرح الله
اوهان لاءِ (چٽيون) نشانيون بيان ڪندو آهي ته مانَ اوهين سمجهو.

2|267| اي مؤمنؤ جيڪي ڪمايوَ تنهن مان (۽ پڻ) جيڪي اوهان لاءِ زمين مان پيدا ڪيوسين تنهن مان ڪي سٺيون
شيون (خدا ڪارڻ) خرچ ڪيو، ۽ ان مان خراب شيءِ خرچ ڪرڻ جي نيت هن هوندي نه ڪريو جو (پاڻ) اُن ۾
پنهنجين اکين ٻوٽڻ کانسواءِ کيس وٺڻ وارا نه هجو، ۽ ڄاڻو ته الله بي پرواه ساراهيل آهي.

2|268| شيطان اوهان کي سڃائيءَ جو ڀؤ ڏيندو آهي ۽ اوهان کي بي حيائيءَ (جي ڪمن) جو حڪم (اي مسلمانؤ)
ڪندو آهي، ۽ الله اوهان کي پنهنجي پاران بخشش ۽ ڀلائيءَ جو وعدو ڏيندو آهي، ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو
ڄاڻندڙ آهي.

2|269| جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي سمجھ ڏيندو آهي، ۽ جنهن کي سمجھ ڏني ويئي تنهن کي بيشڪ گهڻي ڇڱائِي
ڏِني ويئي، ۽ سمجھ وارن کانسواءِ ٻيو ڪو نصيحت نه مڃيندو آهي.

2|270| ۽ (اي مسلمانؤ) جيڪي اوهان مال خرچيو يا باس باسيو تنهن کي الله ڄاڻندو آهي، ۽ ظالمن جو ڪو مددگار نه
آهي.

2|271| جيڪڏهن خيراتون پڌريون ڪري ڏيندؤ ته اُهي (ڪهڙيون نه) ڇڱيون آهن، ۽ جيڪڏهن اُنهن کي ڳجهو ڪندؤ ۽
اُهي محتاجن کي ڏيندؤ ته اُهي اوهان لاءِ (ويتر) ڀليون آهن، ۽ الله اوهان جا ڪي گناه اوهان کان ميٽيندو، ۽ جيڪي
اوهان ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي.

2|272| (اي پيغمبر) توتي اُنهن (ڪافرن) کي هدايت (يعني دل ۾ اثر پيدا) ڪرڻ لازم نه آهي پر الله جنهن کي

گهرندو آهي تنهن کي هدايت ڪندو آهي ۽ جيڪي ڪجھ مال خرچيندا آهيو سو اوهان لاءِ آهي ۽ الله جي رضامندي طلبڻ کانسواءِ (اوهين) خرچ نه ڪريو، ۽ جيڪي ڪجھ مال خرچيو (اُن جو ثواب) اوهان کي پورو ڏبو ۽ اوهان تي ظلم نه ڪبو.

2|273|اهڙن فقيرن کي (خيرات ڏيڻ لازم آهي) جيڪي الله جي واٽ ۾ روڪيل آهن (واپار لاءِ) مُلڪ ۾ سفر ڪري نه سگهندا آهن، ناواقف (سندن) بي طمعي سببان کين آسودا پائيندا آهن، سندين پيشانين مان کين سڃاڻندو آهين، چنبڙي ماڻهن کان نه پنندا آهن، ۽ جيڪي ڪجھ مال خرچيندا آهيو سو الله ڄاڻندڙ آهي.

2|274|جيڪي پنهنجا مال رات جو ۽ ڏينهن جو ڳجهو ۽ پڌرو خرچيندا آهن تن لاءِ سندن پالڻهار وٽ سندن اَجر آهي، ۽ نڪي کين ڪو ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.

2|275|جيڪي وياج کائيندا آهن سي (قبرن مان) رڳو اُنهيءَ (ماڻهوءَ) جي اُٿڻ جهڙو اُٿندا جنهن کي جِنّ اثر سببان چريو ڪيو هجي، اِهو هن ڪري آهي جو اُهي (وياج خور) چون ٿا ته واپار وياج جهڙو ئي آهي، هن هوندي جو الله واپار کي حلال ڪيو آهي ۽ وياج کي حرام ڪيو آهي، پوءِ جنهن کي پنهنجي پالڻهار وٽان نصيحت آئي ۽ (وياج) ڇڏيائين تنهن لاءِ جيڪي اڳي ڪيائين سو (هينئر معاف) آهي، ۽ (آخرت ۾) سندس ڪم الله ڏانهن (سونپيل) آهي، ۽ جن هيءَ عادت نه ڇڏي سي دوزخي آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.

2|276|الله وياج (جو ڪٽيو) ناس ڪري ڇڏيندو آهي ۽ خيراتن کي وڌائيندو آهي، ۽ الله سڀ ڪنهن بي شڪر گنهگار کي دوست نه رکندو آهي.

2|277|جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ۽ نماز پڙهيائون ۽ زڪوٰة ڏنائون تن لاءِ سندن پالڻهار وٽ سندن اَجر آهي، ۽ نڪي کين ڪو ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.

2|278|اي ايمان وارؤ الله کان ڊڄو ۽ جيڪڏهن اوهين (الله ۽ رسول کي) مڃيندڙ آهيو ته جيڪي وياج مان رهيل آهي سو ڇڏيو.

2|279|پوءِ جيڪڏهن (ائين) نه ڪندؤ ته الله ۽ سندس رسول جي پاران اوهان کي جنگ جي سُڌ هجي، ۽ جيڪڏهن توبه ڪيوَ ته اوهان لاءِ اوهان جي مالن جي موڙي آهي، نڪي وڌيڪ وٺو ۽ نڪي اوهان کي گهٽ ڏبو.

2|280|۽ جيڪڏهن (قرضي) سڃو هجي ته سگهه تائين مُهلت ڏيڻ لازم آهي، ۽ جيڪڏهن اوهين ڄاڻندا آهيو ته اوهان جو (قرض) بخشڻ اوهان لاءِ ڀلو آهي.

2|281|۽ (اي ماڻهو) اُنهيءَ ڏينهن کان ڊڄو جنهن ۾ الله ڏانهن موٽايا ويندؤ، پوءِ سڀڪنهن ماڻهوءَ کي جيڪي ڪمايائين تنهن جو پورو بدلو ڏبو ۽ اُنهن تي ظلم نه ڪبو.

2|282|اي مؤمنؤ جڏهن ڪنهن ٺهرايل (مُدت) تائين قرض جو معاملو ڪريو تڏهن اُن کي لکو، ۽ اوهان جي وچ ۾ لکندڙ کي انصاف سان لکڻ گهرجي، ۽ جئن کيس الله سيکاريو تئن لکندڙ لکڻ کان انڪار نه ڪري پوءِ لکڻ گهرجيس، ۽ جنهن تي قرض آهي سو (مطلب) بيان ڪري ۽ پنهنجي پالڻهار الله کان ڊڄڻ گهرجيس ۽ منجهانئس ڪجھ نه گهٽائي، پوءِ جنهن تي قرض آهي سو جيڪڏهن اَبوجهه يا هيڻو هجي يا بيان نه ڪري سگهي ته سندس سنڀاليندڙ کي اِنصاف سان بيان ڪرڻ گهرجي، ۽ پنهنجن (مسلمانن) مڙسن مان ٻه گواهه شاهد ڪريو، پوءِ جيڪڏهن ٻه مڙس نه هجن ته هڪ مڙس ۽ ٻه زالون (اُنهن) شاهدن مان جيڪي اوهان کي وڻن (شاهد ڪريو هن لاءِ) ته جي اُنهن (ٻنهي) مان هڪڙي وساريندي ته اُنهن مان ٻي کيس ياد ڏياريندي، ۽ جڏهن شاهد (شاهديءَ ڏانهن) سڏيا وڃن ته انڪار نه ڪن، ۽ اُن جي مدت تائين ٿوري يا گهڻي (قرض) جي لکي ڏيڻ کان نه ٿڪجو، اِهو (لکڻ) الله وٽ انصاف کي تمام ويجهو ۽ شاهديءَ لاءِ بلڪل بيهڪ وارو آهي ۽ اوهان جي شڪ ۾ نه پوڻ کي (ٻه) ڏاڍو ويجهو آهي پر جيڪڏهن اوهان جو واپار رُوبرو هجي جو اوهين هٿون هٿ پاڻ ۾ پيا ڪريو ته اُن جي نه لکڻ ۾ اوهان تي ڪو گناهه نه آهي، ۽ جڏهن ڳنهو وڪڻو ته شاهد ڪريو، ۽ لکندڙ ۽ شاهد کي نه ڏکوئجي، ۽ جيڪڏهن (اهڙو ڪم) ڪندؤ ته اُهو اوهان کي گُناهه آهي، ۽ الله کان ڊڄو، ۽ الله اوهان کي سيکاري ٿو، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.

2|283|۽ جيڪڏهن اوهين مسافريءَ ۾ هُجو ۽ لکندڙ نه لهو ته هٿڻ گروي وٺڻ لازم آهي، پوءِ جيڪڏهن اوهان مان هڪڙا ٻين تي اعتبار رکن ته جنهن تي اعتبار رکيو ويو تنهن کي پنهنجي امانت (يعني قرض) ادا ڪرڻ گهرجي ۽ پنهنجي پالڻهار الله کان ڊڄڻ گهرجي، ۽ شاهدي نه لڪايو، ۽ جيڪو اُن کي لڪائيندو ته بيشڪ سندس دل ڏوهارڻ آهي، ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو سو الله ڄاڻندڙ آهي.

2|284|جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سا الله جي ئي (ملڪيت) آهي، ۽ جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو جيڪڏهن پڌرو ڪريو توڙي اُهو لڪايو (ته به) الله اوهان سان اُن جو حساب ڪندو، پوءِ جنهن لاءِ گهرندو تنهن کي بخشيندو، ۽ جنهن لاءِ گهرندو تنهن کي عذاب ڪندو، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

2|285|پيغمبر (محمد ﷺ) ڏانهن جيڪي سندس پالڻهار کان لاٿو ويو سو اُن مڃيو آهي ۽ مؤمنن (ٻه)، سڀڪنهن الله ۽ سندس ملائڪن ۽ سندس ڪتابن ۽ سندس رسولن کي مڃيو آهي، (چون ٿا ته) سندس پيغمبرن مان ڪنهن هڪ (جي مڃڻ) ۾ فرق نه ڪندا آهيون، ۽ چيائون ته ٻڌوسون ۽ سندس (حُڪم) مڃيوسون، اي اسان جا پالڻهار تنهنجي بخشش گهرون ٿا ۽ تو ڏانهن موٽڻو آهي.

2|286|الله ڪنهن کي سندس وس ڌاران تڪليف نه ڏيندو آهي، جيڪي (چڱو) ڪمايائين سو سندس (فائدي) لاءِ آهي ۽ جيڪي (بڇڙو) ڪمايائين سو مٿس آهي، اي اسان جا پالڻهار جيڪڏهن وساريون يا چوڪ ڪريون ته اسان کي نه پڪڙ، ۽ اي اسان جا پالڻهار اسان تي اهڙو بار نه رک جهڙو اسان کان اڳين تي رکيو هيئي، ۽ اي اسان جا پالڻهار (جنهن بار) جي کڻڻ جي اسان کي سگهه ڪانهي سو اسان تي نه رک، ۽ اسان کي معاف ڪر، ۽ اسان کي بخش، ۽ اسان تي مِهر ڪر، تون اسان جو سائين آهين تنهنڪري اسان کي ڪافر ٽوليءَ تي سوڀ ڏي.

3|1|الٓمٓ.

3|2|الله (اُهو آهي جو) اُن کانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نه آهي (جو سدائين) جيئرو (جڳ جي) بيهڪ ڏيڻ وارو آهي.

3|3|توتي (اُهو) ڪتاب سچ سان لاٿائين (جو) جيڪي (ڪتاب) کانئس اڳي آهن تن جو سچو ڪندڙ آهي ۽ توريت ۽ اِنجيل کي لاٿائين.

3|4|اڳي ئي ماڻهن جي هدايت لاءِ ۽ (سچ ۽ ڪُوڙ ۾) سڌو وجهندڙ لاٿائين، جن الله جي آيتن جو اِنڪار ڪيو تن لاءِ سخت عذاب آهي، ۽ الله غالب بدلي وٺڻ وارو آهي.

3|5|بيشڪ الله تي ڪائي شيءِ نڪي زمين ۾ ۽ نڪي آسمان ۾ ڳجهي رهندي آهي.

3|6|اُهو (الله) اهو آهي جيڪو (مائن) ڳڀيرڻن ۾ جئن گهرندو آهي (تئن) اوهان جي شڪل ٺاهيندو آهي، اُن کانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نه آهي (اُهوئي) غالب حِڪمت وارو آهي.

3|7|اُهو (الله) آهي جنهن توتي ڪتاب لاٿو جنهن مان ڪي آيتون مُحڪم آهن (يعني اُنهن جي معنىٰ صاف آهي) اُهي

ڪتاب جو اصل آهن ۽ ٻيون متشابه آهن (يعني اُنهن جون معنائون گهڻيون ٿي سگهن ٿيون)، پوءِ جن دلين ۾ ڏنگائي آهي
سي مَنجهانئس جيڪي مُتشابه آهن تن جي پُٺيان خرابي ڳولڻ ۽ سندس مراد ڳولڻ لاءِ لڳندا آهن، ۽ الله ڪانسواءِ اُن جي
مُراد ڪوئي نه ڄاڻندو آهي، ۽ (جيڪي) علم ۾ پڪا (آهن سي) چوندا آهن ته اُنهن کي مڃيوسُون اِهي مڙئي اسان جي
پالڻهار وٽان آهن، ۽ ڏيان وارن ڪانسواءِ (ٻيو) ڪوبه نصيحت نه وٺندو آهي.
3|8| اي اسان جا پالڻهار جڏهن تو اسان کي هدايت ڪئي تنهن کان پوءِ اسان جي دلين کي ڏنگائي نه ڏي ۽ پاڻ وٽان
اسان کي ٻاجھ عطا ڪر، چوته تون ئي بخشڻهار آهين.
3|9| اي اسان جا پالڻهار تون اُن ڏينهن ۾ ماڻهن کي گڏ ڪندڙ آهين جنهن ۾ ڪو شڪ نه آهي، چوته الله (پنهنجي)
انجام کي نه ڦيرائيندو آهي.
3|10| بيشڪ جن ڪفر ڪيو تن کان ڪڏهن نه سندن مال ۽ نڪي سندن اولاد الله (جي عذاب) مان ڪجھ نه
ٽاريندو، ۽ اِهي دوزخ جو ٻارڻ آهن.
3|11| فرعونين جي ۽ اُنهن جي حال جهڙو آهي جي کانئن اڳ هؤا، (اُنهن) اسان جي آيتن کي ڪُوڙو (اُنهن جو حال)
ڀانيو، پوءِ الله سندن گناهن سببان کين پڪڙيو، ۽ الله سخت سزا ڏيندڙ آهي.
3|12| ڪافرن کي چؤ ته سگهو هيٺا ٿيندؤ ۽ دوزخ ڏانهن گڏ ڪيا ويندؤ، ۽ (اُهو) بڇڙو هنڌ آهي (اي پيغمبر)
3|13| اُنهن ٻن ٽولين جي (پاڻ ۾) ويڙهه ڪرڻ ۾ اوهان لاءِ بيشڪ نشاني آهي، هڪڙي ٽولي الله جي واٽ ۾ وڙهي ۽
ٻي (ڪافرن جي) هئي (مسلمانن) کين پنهنجو ٻيڻو اکين جي ڏيٺ سان ڏٺو ٿي، ۽ الله جنهن کي وڻيس (تنهن کي)
پنهنجيءَ مدد سان سگھ ڏيندو آهي، چوته اُن ۾ (سمجھ جي) اکين وارن لاءِ ضرور عبرت آهي.
3|14| ماڻهن لاءِ زالن ۽ پُٽن ۽ سونَ ۽ چانديءَ جي (وڏن وڏن) سٿيلن ڍيرن ۽ نشان ڪيلن گهوڙن ۽ ڍورن ۽ پوک جي
سڌن جو پيار سينگاريو ويو آهي، اِهو دنيا جي حياتيءَ جو سامان آهي، ۽ الله وٽ چڱو موٽڻ جو هنڌ آهي.
3|15| (اي پيغمبر کين) چؤ ته آءٌ ان کان ڀليءَ (شيءِ) جي سڌ ڏيان؟ جن (شرڪ کان) پاڻ بچايو تن لاءِ سندن
پالڻهار وٽ بهشت آهن جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهن سدائين رهڻ وارا آهن ۽ پاڪ زالون ۽ (پڻ) الله جي
پاران راضپو آهي، ۽ الله ٻانهن کي ڏسندڙ آهي.
3|16| جيڪي چوندا آهن ته اي اسان جا پالڻهار اسان توکي مڃيو آهي تنهنڪري اسان جا ڏوھ اسان کي بخش ۽ باھ جي
عذاب کان اسان کي بچاءِ.
3|17| اُهي صابر ۽ سَچا ۽ تابعداري ڪندڙ ۽ سخي ۽ پرڀاتين جو بخشش گهرندڙ آهن.
3|18| الله (هي) گواهي ڏني آهي ته الله ڪانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نه آهي، ۽ مَلائِڪ ۽ علم وارا (به) انصاف تي
بيهڪ وارا ٿي (اِها شاهدي ڏيندا آهن)، اُن ڪانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نه آهي اُهو غالب حِڪمت وارو آهي.
3|19| بيشڪ وٽندڙ دين الله وَٽ اِسلام آهي، ۽ جن کي ڪتاب (توريت ۽ انجيل) ڏنو ويو تن (اڳ) تڪرار نه ڪيو
پر وٽن علم آيو تنهن کانپوءِ پاڻ ۾ ضد سببان (تڪرار ڪيائون)، ۽ جيڪو الله جي حڪمن کي نه مڃيندو ته بيشڪ
الله (به) سگهو حساب وٺندڙ آهي.
3|20| پوءِ جيڪڏهن توسان جهيڙين ته چؤ پنهنجو مُنهن (يعني سر) مُون ۽ جنهن منهنجي تابعداري ڪئي تنهن الله لاءِ
نِوايو آهي، ۽ (اي پيغمبر) جن کي ڪتاب (توريت ۽ انجيل) ڏنو ويو تن کي ۽ اڻ پڙهيلن کي چؤ ته اسلام آندو اٿوَ؟
(يا نه) پوءِ جيڪڏهن اسلام آڻين ته بيشڪ سِڌيءَ واٽ وارا ٿيا، ۽ جيڪڏهن ڦري وڃن ته توتي رڳو پيغام پُهچائڻ آهي،
۽ الله ٻانهن کي ڏسندڙ آهي.
3|21| بيشڪ جيڪي الله جي آيتن کي نٿا مڃين ۽ پيغمبرن کي ناحق ٿا ڪُهن ۽ ماڻهن مان جيڪي (کين) اِنصاف
جو حُڪم ڪن ٿا تن کي ٿا ڪُهن پوءِ کين ڏکوئيندڙ عذاب جي سُڌ ڏي.
3|22| اِهي (اُهي) آهن جن جي ڪمائي دُنيا ۽ آخرت ۾ ناس ٿي ويئي، ۽ اُنهن جو ڪو واهرو ڪونهي.
3|23| (اي پيغمبر) جن کي ڪتاب مان ڪو ڀاڱو ڏنو ويو تن کي نه ڏٺو اَٿيئي ڇا؟ (جو) الله جي ڪتاب ڏانهن (هن
لاءِ) سڏيا وڃن ٿا ته سندن وچ ۾ نبيرو ڪري پوءِ منجهانئن هڪ ٽولي ڦري ويندي آهي ۽ اُهي مُنهن موڙيندڙ (به) آهن.
3|24| اِهو هِن سببان آهي جو اُهي چون ٿا ته باھ ڪن ڳاڻوَن ڏينهن ڪانسواءِ اسان کي ڪڏهن نه ڇهندي، ۽ جيڪو ناھ
ٺاهيندا رهيا تنهن کين سندن دين ۾ ٺڳيو آهي.
3|25| پوءِ ڪهڙو (حال ٿيندن) جڏهن کين اُهو ڏينهن جنهن ۾ ڪو شڪ نه آهي تنهن ۾ گڏ ڪنداسين، ۽ سڀڪنهن
ماڻهوءَ جيڪي ڪمايو تنهن جو کيس پُورو بَدلو ڏبو ۽ اُنهن سان ظلم نه ڪبو.
3|26| (اي پيغمبر) چؤ ته اي الله مُلڪ جا مالِڪ جنهن کي گهرين تنهن کي بادشاهي ڏئين ۽ جنهن کان وٺيئي تنهن
کان بادشاهي کسين، ۽ جنهن کي گهرين تنهن کي مانوارو ڪرين ۽ جنهن کي وٺيئي تنهن کي بي مانو ڪرين، تنهنجي
هٿ ۾ چڱائي آهي، چوته تون سڀڪنهن شيءِ تي وسوارو آهين.
3|27| رات کي (گهٽائي) ڏينهن ۾ آڻين ٿو ۽ ڏينهن کي (گهٽائي) رات ۾ آڻين ٿو، ۽ مُئي مان جيئري کي ڪڍين ٿو ۽
جيئري مان مُئي کي ڪڍين ٿو، ۽ جنهن کي گهرين تنهن کي اَڻ ڳڻي روزي ڏيندو آهين.
3|28| مُؤمن مُؤمنن ڪانسواءِ ڪافرن کي دوست نه بڻائين، ۽ جيڪو اِئين ڪندو تنهن جو الله (جي دين) (ڳُهرجي ته)
سان (ڪُجھ) واسطو نه آهي هِن ڪانسواءِ ته اِنهن (ڪافرن) کان پاڻ بچائڻ لاءِ بچاءُ ڪريو، ۽ الله پاڻ کان اوهان کي
ڊيڄاريندو آهي، ۽ الله ڏانهن موٽڻو آهي.
3|29| (اي پيغمبر کين) چؤ ته جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو جي لڪائيندؤ يا اُهو پڌرو ڪندؤ ته (به) اُن کي
الله ڄاڻندو آهي، ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي (سوبه) ڄاڻندو آهي، ۽ الله سڀ ڪنهن شيءِ تي
وسوارو آهي.
3|30| اُنهيءَ ڏينهن سڀڪو (ماڻهو) جيڪو چڱو ڪم ڪيائين ۽ جيڪو بڇڙو ڪم ڪيائين تنهن کي آڏو لهندو، (بڇڙي
ڪم کي ڏسي) گهرندو ته جيڪر سندس ۽ اُن جي وچ ۾ گهڻي ڊيگھ هجي ها، ۽ الله پاڻ کان اوهان کي ڊيڄاريندو آهي، ۽
الله ٻانهن تي گهڻو مهربان آهي.
3|31| (اي پيغمبر) چؤ ته جي اوهين الله کي دوست رکندا آهيو ته منهنجي تابعداري ڪريو ته الله اوهان کي دوست
رکندو ۽ اوهان جا گناھ اوهان کي بخشيندو، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
3|32| (اي پيغمبر) چؤ ته الله ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو، پوءِ جيڪڏهن ڦري ويا ته بيشڪ الله (به) ڪافرن کي
دوست نه رکندو آهي.
3|33| بيشڪ الله آدم ۽ نُوح ۽ ابراهيم جي اولاد ۽ عِمران جي اولاد کي جهانن (وارن) تي سڳورو ڪيو آهي.
3|34| جو پاڻ ۾ هڪ ٻئي جو نسل آهن، ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
3|35| جڏهن عِمران جي زال چيو ته اي مُنهنجا پالڻهار جيڪي مُنهنجي پيٽ ۾ آهي سو تولاءِ آجو ڪيل نذر ڪيم
تنهنڪري مون کان قبول ڪر، چوته تون ئي ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهين.

3|36| پوءِ جنهن مهل اُن کي ڄڻيائين تڏهن چيائين ته اي مُنهنجا پالڻهار مون ڌِيءُ ڄڻي، ۽ جيڪي اُن (بي بيءَ) ڄڻيو
تنهن کي الله چڱو ڄاڻندڙ آهي، ۽ (چيائين ته) پٽ ڌيءُ جهڙو نه آهي، ۽ مون سندس نالو مريم رکيو ۽ آءٌ اُن کي ۽
سندس نسل کي تڙيل شيطان (جي شر) کان تنهنجي پناه ۾ سونپيان ٿي.
3|37| پوءِ اُن کي سندس پالڻهار چڱي قبولڻ سان قبوليو ۽ اُن کي چڱي پالڻ طرح پاليائين ۽ سندس سنڀاليندڙ زڪريا کي
ڪيائين، جڏهن ڪڏهن زڪريا مٿس حُجري ۾ لنگهندو هو ته وٽس طعام (رزق) لهندو هو، (هڪ وقت) چيائين ته اي
مريم هيءُ ڪٿان تولاءِ (آيو) آهي چيائين ته اِهو الله وٽان (آيو) آهي، ڇوته الله جنهن کي وڻيس (تنهن کي) اَڻ ڳڻي
روزي ڏيندو آهي.
3|38| اُتي زڪريا پنهنجي پالڻهار کي سڏيو، چيائين اي منهنجا پالڻهار پاڻ وٽان مون کي چڱو اولاد بخش، ڇو ته تون
دُعا جو ٻڌندڙ آهين.
3|39| پوءِ مَلائڪن سڏيس ۽ اُن مَسجد ۾ بيٺي نماز پڙهي ٿي (ملائڪن چيس ته) الله توکي يحيىٰ (جي ڄمڻ) جي
خوشخبري ڏئي ٿو جو الله جي حُڪم (سان پيدا ٿيل عيسىٰ) جو سَچو ڪندڙ ۽ سردار ۽ جَتو سَتو ۽ صالحن مان پيغمبر
آهي.
3|40| چيائين ته اي مُنهنجا پالڻهار مون کي پُٽ ڪئن ٿيندو جو بيشڪ مُون کي ته پوڙهائي اچي رسي آهي ۽ مُنهنجي
زال سَنڍ آهي، (ملائڪ) چيو ته الله جيڪي گهرندو آهي سو اهڙيءَ طرح ڪندو آهي.
3|41| چيائين ته اي منهنجا پالڻهار مُون ڪاءِ ڪا نشاني مُقرّر ڪر، (الله) فرمايو ته تنهنجي نشاني (هيءَ) آهي ته ٽي ڏينهن
اشاري کانسواءِ ماڻهن سان ڳالهائي نه سگهندين، ۽ پنهنجي پالڻهار کي گهڻو ياد ڪر ۽ صبح جو ۽ سانجهيءَ جو ساراهه
3|42| ۽ (ياد ڪر) جڏهن ملائڪن چيو ته اي مريم الله توکي سڳورو ڪيو ۽ توکي پاڪ ڪيائين ۽ توکي جهانن جي
زالن تي سڳورو ڪيائين.
3|43| اي مريم پنهنجي پالڻهار جي فرمانبرداري ڪر ۽ سجدو ڪر ۽ رُڪُوع ڪندڙن سان گڏجي رُڪُوع ڪر.
3|44| اِها ڳجهين خبرن مان آهي اُن کي توڏانهن وحي ڪيوسون، ۽ (تون) تڏهن وٽن نه هئين جڏهن پنهنجا قلم (پُڪن
لاءِ واهيءَ ۾) وڌائون ٿي ته اُنهن مان ڪير مريم کي سنڀاليندو، ۽ تڏهن به وٽن نه هئين جڏهن تڪرار ڪندا رهيا.
3|45| جڏهن ملائڪن مريم کي چيو ته اي مريم الله پاڻ وٽان توکي هڪ (خاص) حُڪم (سان پيدا ڪيل پٽ) جي
خوشخبري ڏئي ٿو، سندس نالو عِيسىٰ پُٽ مريم جو مرتبي وارو دنيا ۽ آخرت ۾ ٿيندو ۽ ويجهن مان آهي.
3|46| ۽ پينگهي ۾ (خاص طرح) ۽ جوانيءَ ۾ ماڻهن سان ڳالهائيندو ۽ صالحن مان آهي.
3|47| (ملائڪن) چيائين ته اي مُنهنجا پالڻهار مون کي ڪئن وياءُ ٿيندو؟ جو مون کي (ڪنهين) ماڻهوءَ نه ڇهيو آهي،
چيو ته الله جيڪي گهرندو آهي سو اهڙي طرح پيدا ڪندو آهي، جڏهن ڪو ڪم ڪندو آهي ته اُن لاءِ چڙو چوندو آهي
ته ٿيءُ ته ٿي پوندو آهي.
3|48| ۽ کيس ڪتاب ۽ دانائي ۽ توريت ۽ انجيل سيکاريندو.
3|49| ۽ (اُن کي) بني اسرائيلن ڏانهن پيغمبر ڪري موڪليندو، (عيسىٰ وڏو ٿيو ۽ چيائين ته) مون اوهان جي پالڻهار
وٽان نشاني آندي آهي، ته آءٌ اوهان لاءِ مٽيءَ مان پکيءَ جي شڪل جهڙو (بوتو) بڻائيندس پوءِ منجهس ڦوڪيندس ته
الله جي حُڪم سان پکي ٿيندو، ۽ (ماءُ ڄاول) انڌي ۽ ڪُوڙهي کي ڇُٽائيندس ۽ الله جي حُڪم سان مُئي کي
جياريندس، ۽ جيڪي کائيندا آهيو ۽ جيڪي پنهنجن گهرن ۾ سانڍيندا آهيو سو اوهان کي ڏسيندس، جيڪڏهن اوهين مڃيندڙ
آهيو ته اوهان لاءِ اُن ۾ نشانيون آهن.
3|50| ۽ جيڪو مون کان اڳ توريت (جو ڪتاب) آيل آهي تنهن جو سچو ڪندڙ آهيان ۽ جيڪي (شيون) اوهان تي
حرام ڪيل آهن تن مان ڪي اوهان لاءِ حلال ڪندس ۽ اوهان جي پالڻهار وٽان اوهان لاءِ نشانيون آنديون اٿم، پوءِ الله
کان ڊڄو ۽ مُنهنجي تابعداري ڪريو.
3|51| بيشڪ الله مُنهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي تنهنڪري سندس عبادت ڪريو، اها سنئين واٽ آهي.
3|52| پوءِ جنهن مهل عيسىٰ کائن ڪُفر (جا ڪم) اکين سان ڏٺا (تنهن مهل) چيائين ته الله (جي دين) ڏانهن
مُنهنجا واهرو ڪير آهن؟ حوارين چيو ته اسين الله (جي دين) جا واهرو آهيون، الله کي مڃيوسون، ۽ شاهد هُج ته اسين
پَڪ مُسلمان آهيون.
3|53| اي اسانجا پالڻهار جيڪي تو لاٿو سو مڃيوسون ۽ پيغمبر جي تابعداري ڪئي سون تنهنڪري اسانکي (ڇيائون)
شاهدن ۾ لک.
3|54| ۽ ((يهودين) رٿ رٿي ۽ الله به (ڳجهي) رٿ رٿي، ۽ الله چڱو (ڳجهي) رٿ رٿيندڙ آهي.
3|55| جڏهن الله چيو ته اي عيسىٰ آءٌ توکي مارينڌڙ ۽ پاڻ ڏانهن مٿاهون ڪندڙ آهيان ۽ جن ڪُفر ڪيو تن (ياد ڪر)
(جي بهتانن) کان توکي پاڪ ڪندڙ آهيان ۽ جن تنهنجي تابعداري ڪئي تن کي قيامت تائين ڪافرن تي مٿاهون
(غالب) ڪندڙ آهيان، وري مون ڏانهن اوهان جو موٽڻ آهي پوءِ اوهان جي وچ ۾ جنهن ڳالهه بابت اوهين تڪرار ڪندا
آهيو (تنهن بابت) نبيرو ڪندس.
3|56| پوءِ (اُنهن مان) جن ڪُفر ڪيو تن کي دُنيا ۽ آخرت ۾ بلڪل سخت سزا ڏيندس، ۽ اُنهن جو ڪو واهرو نه
آهي.
3|57| ۽ (اُنهن مان) جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي (الله) سندن پورهيو پُورو ڏيندو، ۽ الله ظالمن کي دوست نه
رکندو آهي.
3|58| اهو (قصّو) جو توتي پڙهون ٿا سو نشانين ۽ حِڪمت واري ڪتاب مان آهي.
3|59| الله وٽ عيسىٰ (جي پيدا ڪرڻ) جو مثال آدم جي مثال جهڙوئي آهي، اُن (آدم) کي مِٽيءَ مان بڻايائين وري
اُن چيائين ته ٿي پؤ ته ٿي پيو.
3|60| (اِها ڳالهه) تنهنجي پالڻهار وٽان سچي آهي تنهنڪري شڪ ڪندڙن مان نه هُج.
3|61| پوءِ اُن پڄاڻا جو تو وٽ ڄاڻپ آئي جيڪو توسان اِن بابت جهڳڙو ڪري ته چؤ ته اچو ته (اسين) پنهنجن پُٽن
۽ اوهان جي پُٽن ۽ پنهنجين زالن ۽ اوهان جي زالن ۽ پاڻ کي ۽ اوهان کي سڏيون، پوءِ زاريءَ سان دُعا گهرون پوءِ الله
جي لَعنت ڪُوڙن تي ڪريون.
3|62| اِهو قِصو ضرور سَچّو آهي، ۽ الله کانسواءِ ڪوبه عبادت جو لائق نه آهي، ۽ الله ئي غالب حِڪمت وارو آهي.
3|63| پوءِ جيڪڏهن ڦرن ته بيشڪ الله به فسادين کي ڄاڻندڙ آهي.
3|64| (اي پيغمبر) چؤ ته اي ڪتاب وارؤ هڪ ڳالهه ڏانهن اچو جا اسان ۽ اوهان جي وچ ۾ هڪ جهڙي آهي ته الله
کانسواءِ ڪنهن جي عبادت نه ڪريون ۽ نڪي ساڻس ڪنهن شيءِ کي شريڪ ڪريون ۽ نڪي اسان مان ڪو ڪنهن
کي (به) الله ڌاران پالڻهار ڪري مڃي، پوءِ جيڪڏهن ڦرن ته چؤ ته شاهد هُجو ته اسين پڪ مُسلمان آهيون.
3|65| اي ڪتاب وارؤ ابراهيم بابت ڇالاءِ جهڳڙو ڪريو ٿا؟ ۽ توريت ۽ انجيل نه لاٿا ويا پر کانئس پوءِ، پوءِ اوهين نه

سمجهندا آهيو ڇا؟
3|66|اوهين اُهي آهيو جو جنهن شيءِ جي اوهان کي ڄاڻپ آهي تنهن بابت ته جهڳڙو ڪندا آهيو پر جي (اي يهوديؤ)
اوهان کي ڪا ڄاڻپ آهي ئي نه تنهن بابت ڇو جهڳڙو ڪندا آهيو؟ ۽ الله ڄاڻندو آهي ۽ اوهين نه ڄاڻندا آهيو.
3|67|ابراهيم نڪو يهودي هو ۽ نڪي نصراني پر حَنيف (هڪ طرفو) مُسلمان هو، ۽ مُشرڪن مان نه هو.
3|68|ابراهيم کي اُهي ماڻهو ويجها آهن جن سندس تابعداري ڪئي ۽ هيءُ پيغمبر ۽ جن مٿس ايمان آندو، ۽ الله مؤمنن
جو سنڀاليندڙ آهي.
3|69|ڪتاب وارن مان ڪا ٽولي گهرندي آهي ته جيڪر اوهان کي ڀُلائين، ۽ اُهي پاڻ کانسواءِ (ٻئي) ڪنهن کي نه
ڀلائيندا آهن ۽ نه پروڙيندا آهن.
3|70|اي ڪتاب وارؤ الله جي آيتن کي ڇالاءِ نه ٿا مڃو؟ ۽ حالانڪ اوهين شاهدي ڏيو ٿا.
3|71|اي ڪتاب وارؤ ڇالاءِ سچ کي ڪُوڙ سان ملائيندا آهيو ۽ سچ کي لڪائيندا آهيو؟ ۽ حالانڪ (به) جو اوهين
ڄاڻندا آهيو.
3|72|۽ ڪتاب وارن مان ڪا ٽولي (پاڻ ۾) چوي ٿي ته جيڪي مؤمنن تي لاٿو ويو آهي تنهن کي ڏينهن جي
اڳياڙيءَ ۾ مڃيو ۽ ان جي پوياڙيءَ ۾ انڪار ڪريو ته مانَ اُهي ڦري وڃن.
3|73|۽ جيڪو اوهان جي دين جي تابعداري ڪري تنهن کانسواءِ ٻئي ڪنهن کي نه مڃيو، چئو ته هدايت الله واري
هدايت آهي ۽ چون ٿا ته هيءَ به نه مڃيو ته جهڙو (دين) اوهان کي ڏنو ويو آهي تهڙو دين اُنهن کي ڏنو ويندو يا اوهان
جي پالڻهار وٽ اوهان کي الزام ڏيندا، چؤ ته ڀلائي الله جي هٿ ۾ آهي، جنهن کي وڻيس تنهن کي اُها ڏيندو آهي، ۽ الله
(مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي.
3|74|جنهن کي وڻيس تنهنکي پنهنجي ٻاجهه سان خاص ڪندو آهي، ۽ الله وڏي فضل وارو آهي.
3|75|۽ ڪتاب وارن مان ڪي اهڙا آهن جو جيڪڏهن وٽن تمام گهڻو مال امانت رکين ته اُهو (سمورو) توکي ورائي
ڏيندا، ۽ منجهائن ڪي اهڙا آهن جو جيڪڏهن وٽن هِڪ مُهر امانت رکين ته مٿن سدائين بيهڻ کانسواءِ توکي ورائي نه
ڏيندا، اِهو (نه ڏئڻ) هن سببان آهي جو چون ٿا ته اڻ پڙهيلن (جي مال کسڻ) ۾ اسان تي ڪا پڪڙ پڇاڙ نه آهي، ۽
الله تي اهي ڄاڻي هوندي به ڪُوڙ چوندا آهن.
3|76|هائو جنهن پنهنجو انجام پاڙيو ۽ ڊِنو ته بيشڪ الله ڊڄندڙن کي دوست رکندو آهي.
3|77|جيڪي الله سان ڪيل انجامن ۽ پنهنجن قسمن جي عوض ٿورو مُلهه وٺندا آهن اِهي (اُهي) آهن جن کي آخرت ۾
ڪو ڀرو نه آهي ۽ نڪي قيامت جي ڏينهن الله ساڻن ڳالهائيندو ۽ نڪي اُنهن ڏانهن نهاريندو ۽ نڪي کين (گناهن کان)
پاڪ ڪندو، ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
3|78|۽ منجهائن هڪ ٽولي آهي جا ڪتاب (پڙهڻ) ۾ پنهنجين زبانن کي هن لاءِ وِچڙائيندي آهي ته ان کي اوهين
ڪتاب مان ڀانيو ۽ (حقيقت ڪري) اُهو ڪتاب مان نه آهي، ۽ (پڻ) چوندا آهن ته اُهو الله وٽان آهي ۽ (حقيقت
ڪري) اُهو الله وٽان نه آهي، ۽ اُهي ڄاڻي هوندي به الله تي ڪُوڙ چوندا آهن.
3|79|ڪنهن به ماڻهوءَ کي نه جڳائيندو آهي جو الله کيس ڪتاب ۽ دانائي ۽ پيغمبري ڏئي اُهو وري ماڻهن کي چوي ته
الله کانسواءِ منهنجا ٻانها ٿيو پر (چوندو ته) رب جا (سچا ٻانهان) ٿيو انهيءَ ڪري جو ڪتاب سيکاريو ٿا ۽ پڻ انهيءَ
ڪري جو پڙهو ٿا.
3|80|۽ ملائڪن ۽ پيغمبرن کي پالڻهار ڪري مڃڻ جو اوهان کي حڪم نه ڪندو، جڏهن اوهين خُدا جا فرمانبردار ٿيا
هجو ته پوءِ اوهان کي ڇو ڪُفر جو حُڪم ڪندو.
3|81|۽ (ياد ڪر) جڏهن الله (سڀني) پيغمبرن کان انجام ورتو ته جيڪي ڪتاب ۽ حڪمت اوهان کي ڏيان تنهن
کانپوءِ هڪ پيغمبر جيڪو (علم) اوهان وٽ آهي تنهنجو سچو ڪندڙ اوهان وٽ اچي ته کيس ضرور مڃجو ۽ کيس ضرور
مدد ڏجو، (الله) چيو ته اوهين اقرار ڪري چڪؤ ۽ اُن تي مُنهنجي (حُڪم جي) بار کي کنيوَ، چيائون ته اقرار
ڪيوسون، (الله) چيو ته اوهين شاهد هجو، ۽ آءٌ (به) اوهان سان گڏ شاهد آهيان.
3|82|پوءِ جيڪي هن پڄاڻان ڦرندا سي ئي بي دين آهن.
3|83|الله جي دين کانسواءِ ڇو ٻيو (دين) طلبيندا آهن ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهن تن سرهو توڙي ارهو ٿي کيس
مڃيو آهي ۽ ڏانهس موٽايا ويندا.
3|84|چؤ ته اسان الله کي ۽ جيڪي اسان تي لاٿو ويو آهي تنهن کي ۽ جيڪي ابراهيم ۽ اسماعيل ۽ (اي پيغمبر)
اسحٰق ۽ يعقوب ۽ (اُن جي) اولاد تي لاٿو ويو ۽ جيڪي موسٰي ۽ عيسٰي ۽ (ٻين) پيغمبرن کي سندن پالڻهار کان ڏنو ويو
تنهن کي مڃيون ٿا، اُنهن مان ڪنهن هڪ ۾ فرق نه ٿا پائيون، ۽ اسان اُن (الله) کي مڃيندڙ آهيون.
3|85|۽ جيڪو اسلام ڌاران ٻيو دين طلبيندو تنهن کان اُهو ڪڏهن نه قبول ڪبو، ۽ اُهو آخرت ۾ ڇيئي وارن مان آهي.
3|86|الله اُن قوم کي ڪيئن هدايت ڪندو جي پنهنجي اِيمان آڻڻ کانپوءِ ڪافر ٿيا ۽ (پهريائين) اقرار ڪيائون ته
پيغمبر سچو آهي ۽ وٽن معجزا (به) آيا، ۽ الله ظالم ٽولي کي هدايت نه ڪندو آهي.
3|87|اِهي اُهي آهن جن تي سزا (هيءَ) آهي ته مٿن الله ۽ ملائڪن ۽ مڙني ماڻهن جي لَعنت آهي.
3|88|اُن ۾ سدائين رهڻ وارا آهن، کانئن عذاب هلڪو نه ڪبو ۽ نه اُنهن کي مُهلت ڏبي.
3|89|پر جن اُن کانپوءِ توبه ڪئي ۽ (پاڻ) سڌاريائون، ته بيشڪ الله (به) بخشڻهار مهربان آهي.
3|90|جن پنهنجي ايمان آڻڻ کانپوءِ ڪُفر ڪيو وري ڪُفر ۾ وڌيا تن جي توبه ڪڏهن قبول نه ڪبي، ۽ اُهي ئي ڀليل
آهن.
3|91|جن ڪُفر ڪيو ۽ اُهي ڪافر ٿي مُئا تن مان ڪو هڪڙو اگرچه سڄيءَ زمين جيترو سونُ (پنهنجن گناهن جي)
عوض ڏئي ته به اُهو اُن کان قبول نه ڪبو، اِهي (اُهي) آهن جن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي ۽ اُنهن جو ڪو واهرو
ڪونهي.
3|92|ڇڱائيءَ کي ايسين ڪڏهن نه پهچندؤ جيسين جن شين کي دوست رکندا آهيو تن مان (الله جي واٽ ۾ نه)
خرچيو، ۽ جيڪا شيءِ (الله لڳ خرچيو سا ڀَلي هئڻ گهرجي) ڇوته الله اُن کي ڄاڻندڙ آهي.
3|93|سڀ (ڪنهن قسم جو) طعام بني اسرائيلن لاءِ حلال هو پر جيڪي يعقوب پاڻ تي حرام ڪيو هو سو توريت
جي لهڻ کان اڳ هو، (اي پيغمبر) چؤ ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته توريت آڻيو پوءِ اُهو پڙهو.
3|94|پوءِ جيڪي هن کانپوءِ الله تي ڪوڙ ٺاهيندا سي ئي ظالم آهن.
3|95|چؤ ته الله سچ چيو آهي، پوءِ ابراهيم حنيف (هڪطرفي) جي دين جي تابعداري ڪريو، ۽ (اي پيغمبر)
(ابراهيم) مشرڪن مان نه هو.
3|96|پهريون گهرُ جو ماڻهن لاءِ بڻايو ويو سو اُهو ئي آهي جو مَڪي ۾ برڪت وارو ۽ جڳ لاءِ هدايت (عبادت جو)
آهي.

جنهن ۾ پڌريون نشانيون آهن (هڪڙي) مقام ابراهيم آهي (جو اُن ۾ ابراهيم جي پيرن جو نشان آهي)، ۽ جيڪو 3|97|
اُتي داخل ٿيو سو امن وارو آهي. ۽ الله لاءِ خانه ڪعبه جو حج اُنهن ماڻهن تي لازم آهي جنهن کي ڏانهس وڃڻ
جي سگهه آهي، ۽ جنهن انڪار ڪيو (ته الله کي پرواه نه آهي) ڇو ته الله جهانن کان بي پرواه آهي.
ڇؤ ته اي ڪتاب وارؤ الله جي آيتن کي ڇونه ٿا مڃيو؟ ۽ (حقيقت ڪري) جيڪي ڪندا (اي پيغمبر کين)|98|3
آهيو تنهن تي الله حاضر آهي.
ڇؤ ته اي ڪتاب وارؤ جيڪو ايمان آڻي تنهن کي الله جي واٽ کان اُن (واٽ) جي ڏنگائي ڳُولي (اي پيغمبر)|99|3
ڇو ٿا جهليو؟ هن هوندي به جو اوهين ڄاڻندڙ آهيو، ۽ جيڪي (اوهين) ڪندا آهيو تنهن کان الله بي خبر نه آهي.
اي ايمان وارؤ جيڪڏهن ڪتاب وارن مان ڪنهن به ٽوليءَ جي فرمانبرداري ڪندؤ ته اوهان جي ايمان آڻڻ کان|100|3
پوءِ اوهان کي ڪافر ڪري ڦيرائيندا.
۽ (اوهين) هن هوندي ڪئن ڪافر ٿا ٿيو؟ جو الله جون آيتون اوهان تي پڙهجن ٿيون ۽ سندس پيغمبر اوهان ۾ |101|3
آهي، ۽ جيڪو الله (جي دين) کي چنبڙي پئندو تنهن کي بيشڪ سڌيءَ واٽ ڏانهن رستو ڏيکاريو ويندو.
اي مؤمنؤ الله کان (اِئين) ڊڄو جئن ڪانئس ڊڄڻ جو حق آهي ۽ اوهين مسلمان هجڻ ڪانسواءِ نه مرجو.|102|3
۽ الله جي رسيءَ (يعني قرآن) کي سڀئي چنبڙي وٺو ۽ ڌاروڌار نه ٿيو، ۽ پاڻ تي الله جي نعمت کي ياد ڪريو |103|3
جو جڏهن پاڻ ۾ ويري هيؤ پوءِ اوهان جي دلين ۾ ميلاپ وڌائين پوءِ سندس فضل سان هڪ ٻئي جا ڀاءُ ٿيؤ، ۽ اوهين
دوزخ جي کڏ جي پَر تي هيؤ پوءِ اوهان کي ڪانئس ڇڏايائين، اهڙيءَ طرح الله اوهان لاءِ پنهنجيون نشانيون بيان ڪندو آهي
ته مانَ اوهين هدايت لهو.
۽ اوهان ۾ اهڙي ٽولي هئڻ گهرجي جي چڱائيءَ ڏانهن سڏين ۽ چڱن ڪمن جو حُڪم ڪن ۽ مَدن ڪمن کان |104|3
جهلين، ۽ اهي ئي ڇٽل آهن.
۽ اوهين اُنهن جهڙا نه ٿيو جي فرقو فرقو ٿي ويا ۽ وٽن معجزا آيا اُن کانپوءِ بهتڪرار ڪيائون، ۽ اُنهن لاءِ وڏو |105|3
عذاب آهي.
اُنهيءَ ڏينهن جو ڪي مُنهن اڇا ٿيندا ۽ ڪي مُنهن ڪارا ٿيندا، پوءِ جن جا مُنهن ڪارا ٿيندا (چيو ويندن ته)|106|3
اوهين پنهنجي اِيمان (آڻڻ) کانپوءِ ڇو ڪافر ٿيؤ؟ پوءِ اُنهيءَ سببان جو اوهين ڪافر ٿيا هيؤ عذاب (جو مزو) چکو.
۽ جن جا منهن اڇا هوندا سي الله جي رحمت هيٺ رهندا، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا هوندا.|107|3
اِهي الله جون آيتون آهن جي (اسين) توتي سچيءَ طرح پڙهون ٿا، ۽ الله جهانن لاءِ ظُلم ڪرڻ نه (اي پيغمبر)|108|3
گهرندو آهي.
۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي (سو خاص) الله جو آهي، ۽ (سڀ) ڪم الله ڏانهن موٽايا |109|3
ويندا.
اوهين اهڙي ڀَلي اُمت ماڻهن لاءِ پيدا ٿيل آهيو جو چڱن ڪمن جو حُڪم ڪندا آهيو ۽ مدن ڪمن کان جهليندا|110|3
آهيو ۽ الله کي مڃيندا آهيو، ۽ جيڪڏهن ڪتاب وارا ايمان آڻين ها ته ضرور کين ڀَلو هُجي ها، منجهائن کي مؤمن آهن
۽ منجهائن گهڻا بي دين آهن.
اِيذاءُ کانسواءِ اوهان کي ڪڏهن ڏکوئي نه سگهندا، ۽ جيڪڏهن اوهان سان وڙهندا ته اوهان کي پُٺي (اِهي زباني)|111|3
ڏيئي ڀڄندا، وري مدد نه ڏبن.
الله جي ذمي ۽ ماڻهن جي پناه کانسواءِ جتي لڌا ويندا اُتي مٿن خواري هنئي ويئي آهي ۽ الله جي ڏمر هيٺ |112|3
وري وريا ۽ مٿن محتاجي هنئي ويئي آهي، اِها (سزا) هن سببان آهي جو الله جي آيتن کي نه ٿي مڃيائون ۽ پيغمبرن کي
ناحق ٿي ڪُٺائون، اِهي (عادتون) اِنهيءَ سبب آهن جو بي فرماني ڪيائون ۽ حد کان لنگهندڙ هئا.
اِهي (سڀ) هڪ جهڙا نه آهن، ڪتاب وارن مان هڪڙي اهڙي سڌي ٽولي آهي جو الله جون آيتون رات جي |113|3
وقتن ۾ پڙهندا آهن ۽ اُهي نماز (پڻ) پڙهندا آهن.
الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندا آهن ۽ چڱن ڪمن جو حڪم ڪندا آهن ۽ مدن ڪمن کان جهليندا آهن ۽|114|3
چڱاين (يعني دين مڃڻ) ۾ اڳرائي ڪندا آهن، ۽ اِهي ڀلارن مان آهن.
۽ جيڪا ڪا به چڱائي ڪندا آهن تنهن جي بي قدري پٽيءَ نه ڪبي، ۽ الله پرهيزگارن کي ڄاڻندڙ آهي.|115|3
جن اِنڪار ڪيو تن کان نڪي سندن مال سندن اولاد الله جو ڪُجهه (عذاب) ٽاري سگهندا، ۽ اُهي دوزخي |116|3
آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.
هن دنيا جي حياتيءَ ۾ جيڪي (رياءُ لاءِ) خرچيندا آهن تنهن جو مثال اُنهيءَ واءُ جي مثال وانگر آهي جنهن ۾ |117|3
پارو هجي جو اُن ٽوليءَ جي پوکه کي پهچي جن پاڻ تي ظلم ڪيو پوءِ اُن (سندن پوکه) کي ناس ڪري، ۽ الله ساڻن
ظلم نه ڪيو آهي پر اُهي پاڻ تي ظلم ڪن ٿا.
اي اِيمان وارؤ پنهنجن (مسلمانن) کانسواءِ ٻين (قومن) کي ڳجهو دوست ڪري نه مڃيو (جو) اوهان جي خرابي|118|3
ڪرڻ ۾ ڪا گهٽتائي نه ڪندا آهن، اوهان جي ڏکه کي دوست رکيائون، بيشڪ سندن واتن مان دشمني پڌري ٿي آهي، ۽
جيڪي (ضد) سندن سينن لڪايو آهي سو تمام وڏو آهي، بيشڪ اسان اوهان لاءِ نشانيون بيان ڪيون آهن جيڪڏهن
سمجهندا آهيو.
اوهين اُهي آهيو جو اُنهن کي دوست رکندا آهيو ۽ اُهي اوهان کي دوست نه رکندا آهن ۽ اوهين الله جي سڄي |119|3
ڪتاب کي مڃيندا آهيو، ۽ جڏهن اوهان کي مِلن ٿا (تڏهن) چون ٿا ته مڃيوسين، ۽ جڏهن هيڪلا ٿين ٿا (تڏهن) اوهان
تي ڪاوڙ کان آڱرين کي چٻين ٿا، (اي پيغمبر کين) چؤ ته (اوهين) پنهنجيءَ ڪاوڙ سببان مرو، ڇوته الله سينن وارو
(ڀيد) ڄاڻندو آهي.
جيڪڏهن اوهان کي ڪا چڱائي پهچندي آهي ته کين ڏکوئيندي آهي، ۽ جيڪڏهن اوهان کي ڪو (اي مؤمنؤ)|120|3
ڏکه پهچندو آهي ته اُن سببان سرها ٿيندا آهن، ۽ جيڪڏهن اوهين صبر ڪريو ۽ پرهيزگاري ڪريو ته سندن مڪر اوهان
کي ڪجهه به نه ڏکوئيندو، ڇوته جيڪي ڪندا آهن تنهن کي الله گهيرو ڪندڙ آهي.
جنهن مهل (تون) پنهنجي گهر مان سويرو نڪتين جو مؤمنن کي جنگ لاءِ مورچن تي (اي پيغمبر ياد ڪر)|121|3
وهاريئي ٿي، ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
جنهن مهل اوهان مان ٻن ٽولين بي همت ٿيڻ جو ارادو ڪيو ۽ الله سندن مددگار هو، ۽ مؤمنن کي (ياد ڪر)|122|3
جڳائي ته الله تي ڀروسو ڪن.
۽ بيشڪ الله اوهان کي اُنهيءَ حالت ۾ جو اوهين بي زور هيؤ بدر ۾ سوڀ ڏني، پوءِ الله کان ڊڄو مانَ اوهين |123|3
شڪر ڪريو.
جنهن مهل تو مؤمنن کي چيو ٿي ته اوهان کي اوهان جي پالڻهار جي (اي پيغمبر اُنهيءَ مهل کي ياد ڪر)|124|3
ٽن هزارن ملائڪن (آسمان کان) لاٿلن سان مدد ڪرڻ ڪافي نه آهي ڇا؟

3|125| هائو جيڪڏهن اوهين صبر ڪريو ۽ پرهيزگار بڻجو ۽ هڪدم اهي (ڪافر) اوهان تي اچي ڪڙڪن ته اوهان جو پاڻهار پنجن هزارن ملائڪن نشان ڪيلن سان اوهان کي مدد ڏيندو.

3|126| ۽ الله اُن (مدد) کي رڳو اوهان جي خوشخبريءَ لاءِ ڪيو آهي ۽ هن لاءِ ته اوهان جون دليون اُن سان (پَڪي ته) آرام وٺن، ۽ الله غالب حڪمت واري جي پار کانسواءِ ڪا مدد (ملڻي) نه آهي.

3|127| هن لاءِ ته هڪڙو پاسو (يعني پاڱو) ڪافرن جو چني ڇڏي يا کين هيٺو ڪري ڇڏي ته بي نصيب ٿي (۽) ڦِرن.

3|128| اُن ڪم ۾ تنهنجو ڪو واسطو نه آهي (خداءِ) يا مٿن ٻاجه سان موٽندو يا کين عذاب ڪندو ڇو (اي پيغمبر) ته اُهي ظالم آهن.

3|129| ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي (سو خاص) الله جو آهي، جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي بخشيندو آهي ۽ جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي عذاب ڪندو آهي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

3|130| اي ايمان وارؤ (اوهين) وياج ٻيڻو چؤڻو نه کائو، ۽ الله کان ڊڄو مانَ اوهين ڇٽو.

3|131| ۽ اُن باه کان ڊڄو جا ڪافرن لاءِ تيار ڪئي ويئي آهي.

3|132| ۽ الله ۽ رسول جي فرمانبرداري ڪريو ته مانَ اوهان تي ٻاجه ڪئي وڃي.

3|133| ۽ (اوهين) پنهنجي پالڻهار جي بخشش ۽ اُنهيءَ بهشت ڏانهن اڳرائي ڪريو جنهن جي ويڪر آسمانن ۽ زمين جيتري آهي اُنهن پرهيزگارن لاءِ تيار ڪيو ويو.

3|134| جيڪي سُک ۽ ڏک ۾ (الله ڪارڻ) خرچيندا آهن ۽ ڪاوڙ کي کائيندڙ ۽ ماڻهن (جي ڏوه) کان ٽارو ڪندڙ آهن، ۽ الله ڀلارن کي دوست رکندو آهي.

3|135| ۽ اُهي جڏهن ڪو بي حيائيءَ جو ڪم ڪندا آهن يا پاڻ تي ظلم ڪندا آهن (تڏهن) الله کي ياد ڪندا آهن ۽ پنهنجن گناهن جي بخشش گهرندا آهن، ۽ الله کانسواءِ ڪير گناه بخشيندو؟ ۽ جيڪي ڪيائون تنهن تي ڄاڻي ٻجهي هميشگي نه ڪندا آهن.

3|136| اُنهن جو اَجر سندن پالڻهار وٽان بخشش ۽ بهشت آهن جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهن سدائين رهڻ وارا آهن، ۽ ڪمائيندڙن جو اَجر چڱو آهي.

3|137| بيشڪ اوهان کان اڳ ڪيترا واقعا گذريا آهن پوءِ (اوهين) ملڪ ۾ گهمو ڦرو پوءِ نهاريو ته نه مڃيندڙن جي پڇاڙي ڪئن هئي.

3|138| هيءُ ماڻهن لاءِ بيان آهي ۽ پرهيزگارن لاءِ هدايت ۽ نصيحت آهي.

3|139| ۽ نڪي سُست ٿيو ۽ نڪي غمگين ٿيو ۽ جيڪڏهن مؤمن آهيو ته (رڳو) اوهين غالب (ٿيڻ وارا) آهيو.

3|140| جيڪڏهن اوهان کي (اُحُد ۾) ڪو ڦٽ پهتو آهي ته بيشڪ اُن جهڙو ڦٽ ڪافرن کي (بَدر ۾) پُهتو هو ۽ اهي اهڙا واقعا آهن جو (اسين) اُنهن ماڻهن جي وچ ۾ ڦيرائيندا آهيون (ته نصيحت وٺن)، ۽ هن لاءِ ته الله مؤمنن کي نِکيڙي ۽ اوهان مان ڪن کي شهيد ڪري، ۽ الله ظالمن کي دوست نه رکندو آهي.

3|141| ۽ هن لاءِ ته الله مؤمنن کي کرو ڪري ۽ ڪافرن کي ناس ڪري.

3|142| اوهان بهشت ۾ گهِڙڻ جو گمان ڪيو آهي ڇا؟ هن هوندي جو الله اڃا اوهان مان مجاهدن کي نه نکيڙيو آهي ۽ نڪيَ صابرن کي نِکيڙيو آهي.

3|143| ۽ بيشڪ اوهين موت کي اُن جي ملڻ کان اڳ گهُرندا هيؤ، پوءِ بيشڪ ان کي ڏٺوَ ۽ اوهين نهاريندا هيؤ.

3|144| ۽ محمد (ﷺ الله جو) پيغمبر آهي، بيشڪ اُن کان اڳ ڪيترا پيغمبر گذري ويا، پوءِ جيڪڏهن (اُهو) مري وڃي يا قتل ٿئي ته (اوهين) پنهنجين ڪڙين (ڀر پوءِ) تي ڦرندؤ ڇا؟ ۽ جيڪو پنهنجين ڪڙين (ڀرپوءِ) تي ڦرندو سو الله کي ڪجهه نقصان ڪڏهن نه لائيندو، ۽ الله شاڪرن (احسان مڃيندڙن) کي ستت ثواب ڏيندو.

3|145| ۽ الله جي ٺهرايل وقت لکيل حُڪم کانسواءِ ڪنهن کي مرڻو نه آهي، ۽ جيڪو دنيا جو ثواب گهرندو تنهن کي اُن مان ڏينداسون، ۽ جيڪو آخرت جو ثواب گهرندو تنهن کي اُن مان ڏينداسون، ۽ شاڪرن کي (چڱو) ثواب ستت ڏينداسون.

3|146| ۽ پيغمبرن مان گهڻا (ڪافرن سان) وڙهيا ساڻن گهڻا خداءِ وارا هئا، پوءِ جيڪي الله جي واٽ ۾ کين پهتو تنهن سببان نڪي سُست ٿيا ۽ نڪي هيڻا ٿيا ۽ نڪي عاجزي ڪيائون، ۽ الله صابرن کي دوست رکندو آهي.

3|147| ۽ سندن چوڻ (هن) چوڻ کانسواءِ نه هو ته اي اسان جا پالڻهار اسان کي اسان جاگناه (بخش) ۽ اسان جي ڪم ۾ اسان جي بيجا هلت بخش ۽ اسان جا پير ثابت رک ۽ اسان کي ڪافرن جي ٽوليءَ تي فتح ڏي.

3|148| پوءِ الله کين دنيا جو ثواب ۽ آخرت جو چڱو ثواب ڏنو، ۽ الله ڀلارن کي دوست رکندو آهي.

3|149| اي اِيمان وارؤ جيڪڏهن اوهين ڪافرن جو چيو مڃيندؤ ته اوهان کي اوهان جي ڪڙين (ڀرپوءِ) تي ڦيرائيندا پوءِ اوهين ڦِري ڇيئي وارا ٿيندؤ.

3|150| بلڪ الله اوهان جو سائين آهي، ۽ اُهو چڱو مدد ڏيندڙ آهي.

3|151| ڪافرن جي دلين ۾ هن سببان سگهو دهشت وجهنداسون جو الله سان اهڙيءَ شيءِ کي شريڪ ڪيائون جنهن لاءِ الله ڪا سَنَد نه لاٿي آهي، ۽ سندن جاءِ باه آهي، ۽ (اُهو) ظالمن جو هنڌ بڇڙو آهي.

3|152| ۽ بيشڪ الله اوهان سان پنهنجو وعدو سچو ڪيو آهي جڏهن ته اُنهن (ڪافرن) کي ايستائين سندس حُڪم سان ڪُٺوَ، جيستائين بي همت ٿيؤ ۽ ڪم (پوري ڪرڻ) ۾ تڪرار ڪيوَ ۽ جيڪي دوست رکندا هيؤ سو اوهان کي ڏيکاريائين تنهن کانپوءِ بي فرماني ڪيوَ، اوهان مان ڪو (اهڙو) آهي جو دُنيا کي گهرندو آهي ۽ اوهان مان ڪو (اهڙو) آهي جو آخرت کي گهرندو آهي، وري اوهان کي اُنهن کان هن لاءِ ڦيرايائين ته اوهان کي پرکي، ۽ بيشڪ اوهان کي معافي ڏنائين، ۽ الله مؤمنن تي فضل ڪرڻ وارو آهي.

3|153| جڏهن اوهين پري ٿي ڀڄؤ ۽ ڪنهن هڪ تي (ڪنڌ ڦيري) نه ٿي واجهايوَ ۽ پيغمبر اوهان کي اوهان جي پُٺيان سڏيندو رهيو پوءِ (خداءِ) اوهان کي ڏک تي ڏک جو بدلو ڏنو (اِهو) هن لاءِ ته جيڪي اوهان کان ٿي ويو نڪي تنهن تي ۽ جيڪي اوهان کي پهتو نڪي تنهن تي غمگين ٿيو، ۽ جيڪي اوهان ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي.

3|154| وري ڏک کانپوءِ اوهان تي آرام (جا) اوجهاڪي (هئي) لاٿائين جو اوهان مان هڪ ٽوليءَ کي ڍڪيندي رهي ۽ ٻي ٽولي هئي جنهن کي سندن نفسن غمگين ڪيو هو ناحق جاهليت جو گمان الله تي پانيائون ٿي، چيائون ٿي ته اسان لاءِ اِنهيءَ ڪم مان ڇا ڪجهه (ٿيڻو) آهي، (اي پيغمبر) چؤ ته سڀ اختيار الله جو ئي آهي، جيڪي توتي پڌرو نه ڪندا آهن سو پنهنجين دلين ۾ لڪائيندا آهن، چوندا آهن ته جيڪڏهن اسان جي وس ۾ ڪجهه به ڪم هجي ها ته اسين هِتِ نه ڪُسون ها، (اي پيغمبر کين) چؤ ته جيڪڏهن اوهين پنهنجن گهرن ۾ هجو ها ته جن ڪُسڻ لکيل هو سي ضرور پنهنجي ڪوس جي جاين ڏانهن نڪرن ها، ۽ (هن لاءِ) ته جيڪي اوهان جي سينن ۾ آهي سو الله پرکي ۽ جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو کرو ڪري، ۽ الله سينن وارو (ڀيد) ڄاڻندڙ آهي.

3|155| اوھان مان جن اُنھيءَ ڏينھن مُنھن موڙيو جو ٻه ٽوليون (ھڪ ٻئي جي) سامھون ٿيون ته اُنھن کي شيطان سندن ڪجھ ڪيئي جي شامت کان سواءِ نه ٿيڙيو، ۽ بيشڪ الله اُنھن کي معافي ڏني، چوته الله بخشڻھار بُردبار آھي.

3|156| اي ايمان وارؤ اُنھن ڪافرن وانگر نه ٿيو جي پنھنجن ڀائرن لاءِ جڏھن اُھي ملڪ ۾ مسافري ڪن يا لڙائي ڪندڙ ھجن (تڏھن) چون ٿا ته جيڪڏھن اسان وٽ ھجن ھا ته نه مرن ھا ۽ نڪي ڪُسن ھا، ته الله اھو ارمان سندن دلين ۾ ڪري، ۽ الله جيارينده ۽ مارينده آھي، ۽ جيڪي اوھين ڪندا آھيو سو الله ڏسندڙ آھي.

3|157| ۽ جيڪڏھن اوھين الله جي واٽ ۾ ڪُسي پيؤ يا مري پيؤ ته جيڪي گڏ ڪندا آھن تنھن کان الله جي بخشش ۽ ٻاجھ (بلڪل) ڀلي آھي.

3|158| ۽ جيڪڏھن (اوھين) مري وڃو يا ڪُسي پئو ته ضرور الله ڏانھن گڏ ڪيا ويندؤ.

3|159| پوءِ (اي پيغمبر) الله جي ٻاجھ سبٻان اُنھن لاءِ نرم ٿيو آھين، ۽ جيڪڏھن ڪاوڙيل سخت سخت دل ھجين ھا ته ضرور تنھنجي آسپاس کان ڀڄي اُٿن ھا، پوءِ کين معافي ڏي ۽ اُنھن لاءِ بخشش گھر ۽ ساڻن ڪم ۾ صلاح ڪر، پوءِ جڏھن تون پڪو اِرادو ڪرين تڏھن الله تي ڀروسو ڪر، چوته الله ڀروسي ڪرڻ وارن کي دوست رکندو آھي.

3|160| جيڪڏھن الله اوھان کي مدد ڏيندو ته اوھان تي ڪو غالب (ٿيڻو) نه آھي، ۽ جيڪڏھن اوھان کي مدد نه ڏيندو ته اُن کانپوءِ ڪير اوھان کي مدد ڏيندو؟ ۽ مؤمنن کي جڳائي ته الله تي ڀروسو ڪن.

3|161| ۽ ڪنھن پيغمبر کي (غنيمت جي مال ۾) خيانت ڪرڻ نه جڳائي، ۽ جيڪو خيانت ڪندو سو جيڪا شيءِ خيانت ڪيائين تنھن سميت قيامت جي ڏينھن ايندو، پوءِ سڀڪنھن ماڻھوءَ جيڪي ڪمايو تنھن جو پورو بدلو کيس ڏنو ويندو ۽ اُنھن تي ظلم نه ڪبو.

3|162| جيڪو الله جي رضامنديءَ جي پٺيان لڳو سو اُن جھڙو آھي ڇا؟ جيڪو الله جي ڪاوڙ ھيٺ ڦري آيو ۽ سندس جاءِ دوزخ آھي، ۽ (اُھو) ورڻ جو ھنڌ بُڇڙو آھي.

3|163| اُھي الله وٽ (وڏن) درجن وارا آھن، ۽ جيڪي ڪندا آھن سو الله ڏسندڙ آھي.

3|164| بيشڪ الله مؤمنن تي وڏو احسان ڪيو آھي جڏھن ته اُنھن ۾ سندن قوم مان پيغمبر موڪليائين جو کين سندس آيتون پڙھي ٻڌائيندو آھي ۽ کين پاڪ ڪندو آھي ۽ کين ڪتاب ۽ دانائي سيکاريندو آھي، بيشڪ ھن کان اڳ پڌريءَ ڀل ۾ (ڀليل) ھؤا.

3|165| ۽ جڏھن اوھانکي (جنگ اُحد ۾) ڏک پھتو توڙيڪ (پنھنجن دشمنن کي) اُن جو ٻيڻو (ڏک بَدر ۾) پھچايو ھيو ته به چيوَ ٿي ته ھي (مصيبت) ڪٿان (پھتي) آھي، (اي پيغمبر) چؤ ته اُھا اوھان کي پاڻ وٽان (پھتي) آھي، چوته الله سڀڪنھن شيءِ تي وسوارو آھي.

3|166| ۽ اُنھيءَ ڏينھن جو ٻه ٽوليون پاڻ ۾ سامھون ٿيون (تنھن ڏينھن) جيڪي اوھانکي پھتو سو الله جي حُڪم سان ھو ۽ ھن لاءِ ته مؤمنن کي نِکيڙي.

3|167| ۽ منافقن کي به نِکيڙي، ۽ کين چيو ويو ته اچو الله جي واٽ ۾ وڙھو يا (ڪافرن کي) جواب ڪريو، چيائون ته جيڪڏھن اسان کي ڪنھن جنگ ٿيڻ جي خبر ھجي ھا ته ضرور اوھان سان ھجون ھا، اُھي اُن ڏينھن پاڻ اِيمان کان ڪفر ڏي بلڪل ويجھو ھؤا، پنھنجن واتن سان اُھي (ڳالھيون) چوندا آھن جيڪي سندين دلين ۾ نه آھن، ۽ جيڪي لڪائيندا آھن سو الله بلڪل ڄاڻندڙ آھي.

3|168| اِھي اُھي آھن جن پنھنجن ڀائرن کي چيو ۽ ويٺا رھيا ته جيڪڏھن (اُھي) اسان جو چيو مڃن ھا ته نه (ته) ڪُسن ھا، (اي پيغمبر کين) چؤ ته جيڪڏھن اوھين سچا آھيو ته پاڻ کان موت کي ٽاريو.

3|169| ۽ جيڪي الله جي واٽ ۾ ڪُٺا ويا تن کي مئل پٽيءَ نه ڀانءِ، بلڪ (اُھي) جيئرا آھن (۽) پنھنجي پالڻھار وٽ روزي ڏنل آھن.

3|170| جيڪي الله اُنھن کي پنھنجي فضل ساڻ ڏنو آھي تنھن (حال) سان خوش ٿيندڙ آھن ۽ جيڪي سندن پٺيان آھن تن مان جيڪي ساڻن نه گڏيا آھن اُنھن لاءِ ھن ڪري خوش ٿيندا آھن ته کين ڪو ڀؤ نه آھي ۽ نڪي اُھي غمگين رھندا.

3|171| الله جي نعمت ۽ فضل سان خوش ٿيندا آھن ۽ الله مؤمنن جو اجر نه وڃائيندو آھي.

3|172| جن پاڻ کي ڦٽ پھچڻ کان پوءِ به الله ۽ رسول جو حُڪم قبول ڪيو، انھن مان جن چڱائي ڪئي ۽ ڊنا تن لاءِ وڏو اجر آھي.

3|173| جن کي ماڻھن چيو ته (ڪافرن) ماڻھن اوھان لاءِ لشڪر گڏ ڪيو آھي تنھن ڪري کانئن ڊڄو پوءِ (اُن چوڻ) ھنن اُنھن جو ايمان وڌايو ۽ چيائون ته اسان کي الله ڪافي آھي ۽ (اُھو) چڱو وڪيل (پرجھلو) آھي.

3|174| پوءِ (اُھي مسلمان) الله جي نعمت ۽ فضل سان موٽيا کين ڪا سختي نه پھتي ۽ الله جي راضپي پٺيان لڳا، ۽ الله وڏي فضل وارو آھي.

3|175| شيطان کان سواءِ ٻيو نه آھي جو پنھنجن دوستن کي ڊيڄاريندو آھي، (اُھو اوھان کي جنگ کان جھليندڙ) جيڪڏھن (اوھين) مؤمن آھيو ته اُنھن (ڪافرن) کان نه ڊڄو ۽ مون کان ڊڄو.

3|176| ۽ (اي پيغمبر) جيڪي ڪفر (جي سوڀ) ۾ اڳرائي ڪندا آھن سي توکي غمگين نه ڪن، ڇو ته اُھي الله کي ڪجھ به نقصان نه لائيندا، الله گھرندو آھي ته اُنھن کي آخرت ۾ ڪجھ ڀھرو نه ڏي، ۽ اُنھن لاءِ وڏو عذاب آھي.

3|177| جن اِيمان جي بدران ڪفر ڳڌو سي الله کي ڪجھ به نقصان نه لائيندا، ۽ اُنھن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آھي.

3|178| ۽ ڪافر (ھيءُ) نه ڀانئن ته کين اسان جي مُھلت ڏيڻ اُنھن لاءِ ڀلي آھي، اُنھن کي ھن ڪانسواءِ ڍر نه ڏني سون ته گناھ ۾ وڌن، ۽ انھن لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آھي.

3|179| (اي منافقؤ) الله کي نه جڳائيندو آھي ته جنھن تي اوھين آھيو تنھن تي مؤمنن کي (ٻه) ڇڏي ڏي تان جو پليت کي پاڪ کان ڌار ڪري، ۽ الله کي نه جڳائيندو آھي جو اوھان کي ڳجھ تي واقف ڪري پر الله پنھنجن پيغمبرن مان جنھن کي گھرندو آھي تنھن کي چونڊيندو آھي، پوءِ الله ۽ سندس پيغمبرن کي مڃيو، ۽ جيڪڏھن (اوھين) مڃيندؤ ۽ ڊڄندؤ ته اوھان لاءِ وڏو اجر آھي.

3|180| ۽ جيڪي الله پنھنجي فضل سان کين ڏنو آھي تنھن ۾ جيڪي بخل ڪن سي (اِئين) پٽيءَ نه ڀانئين ته اُھو (بُخل) کين ڪو چڱو آھي، بلڪ اُھو اُنھن لاءِ بڇڙو آھي، جنھن شيءِ جو بخل ڪيائون سا قيامت جي ڏينھن ڳٽ ڪري وجھبين، ۽ آسمانن ۽ زمين جي ميراث الله جي آھي، ۽ جيڪي ڪندا آھيو تنھن جي الله خبر رکندڙ آھي.

3|181| بيشڪ الله اُنھن جو چوڻ ٻڌو جن چيو ته الله سڃو آھي ۽ اَسين شاھوڪار آھيون، جيڪي چيائون سو لکنداسون ۽ اُنھن جو پيغمبرن کي ناحق ڪھڻ به ۽ (آخرت ۾) چونداسون ته ساڙيندڙ عذاب (جو مزو) چکو.

3|182| اھا (سزا) اِنھيءَ سبٻان آھي جو اوھان جي ھٿن اڳ موڪليو آھي ۽ (ھن سبٻان) ته الله ٻانھن تي ظلم ڪندڙ نه آھي.

3|183| جيڪي چون ٿا ته الله اسان سان انجام ڪيو آھي ته ڪنھن پيغمبر تي ايستائين ايمان نه آڻيون جيستائين (ھو

اهڙي) قرباني اسان وٽ (نه) آڻي جو اُن (قربانيءَ) کي باه کائي، (اي پيغمبر کين) چئو ته بيشڪ مون کان اڳ
ڪيترن پيغمبرن مُعجزا ۽ (ٻيو) جيڪي چيوَ سو اوهان وٽ آندو پوءِ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اُنهن (پيغمبرن) کي
چالاءِ ڪُٺوَ؟
3|184| پوءِ (اي پيغمبر) جيڪڏهن توکي ڪوڙو پانيائون ته بيشڪ توکان اڳ ڪيترا پيغمبر ڪوڙا پانيا ويا هؤا (جن)
آندا (وٽن) نوراني ڪتاب ۽ ڪيترا صحيفا ۽ ڪيتريون حجتون.
3|185| سڀڪو جيءُ موت (جو مزو) چکندڙ آهي، ۽ هن کان سواءِ (ٻيوڪجھ ڪرڻو) نه آهي جو اوهان کي قيامت جي
ڏينهن پورو اجر ڏبو، پوءِ جنهن کي باه کان پري ڪيو ويو ۽ بهشت ۾ گهيڙيو ويو سو بيشڪ مراد کي پهتو، ۽ دنيا جي
حياتي ٺڳيءَ جي سامان کانسواءِ نه آهي.
3|186| پنهنجن مالن ۽ پنهنجين جانين ۾ ضرور پرکبو، ۽ جن کي اوهان کان اڳ ڪتاب ڏنو ويو آهي تن کان ۽ (اوهين)
مشرڪن کان گهڻيون گاريون ضرور ٻڌندؤ، ۽ جيڪڏهن صبر ڪندؤ ۽ الله کان ڊڄندؤ ته اِها (عادت) همت جي ڪمن مان
آهي.
3|187| ۽ (ياد ڪر) جڏهن الله ڪتاب وارن کان هن لاءِ (پڪو) انجام ورتو ته اُن (ڪتاب) کي ماڻهن لاءِ بيان
ڪجو ۽ اُن کي نه لڪائجو، پوءِ اُن (انجام) کي پنهنجين پٺين پوئتان اُڇلايائون ۽ اُن جي عيوض ٿورو مُلهه ڪمايائون، پوءِ
جيڪي ڳنهندا آهن سو بڇڙو آهي.
3|188| (اي پيغمبر تون) اُنهن کي چڱو نه ڀانءِ جيڪي پنهنجي ڪئي تي خوش ٿيندا آهن ۽ جيڪي نه ڪيائون تنهن
تي پنهنجي ساراهڻ کي دوست رکندا آهن پوءِ تون اُنهن کي عذاب کان ڇٽل نه ڀانءِ، ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
3|189| ۽ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي آهي، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي.
3|190| آسمانن ۽ زمين جي بڻاوت (۾) ۽ رات ۽ ڏينهن جي ڦير گهير ۾ اُنهن سمجھ وارن لاءِ ضرور نشانيون آهن.
3|191| جيڪي بيٺي ۽ ويٺي ۽ پنهنجن پاسن پر الله کي ياد ڪندا آهن ۽ آسمانن ۽ زمين جي بڻاوت ۾ فڪر ڪندا
آهن، (۽ چوندا آهن ته) اي اسانجا پالڻهار هنن کي بي رڻو نه بڻايو اٿيئي، توکي پاڪ ڄاڻون ٿا تنهنڪري اسان کي باه جي
عذاب کان بچاءِ.
3|192| اي اسانجا پالڻهار جنهن کي تو باه ۾ گهيڙيو تنهن کي بيشڪ خوار ڪيئي، ۽ ظالمن جو ڪو مددگار نه آهي.
3|193| اي اسانجا پالڻهار اسان سڏيندڙ جي سڏ کي ٻڌو جو ايمان ڏانهن سڏيندو آهي ته پنهنجي پالڻهار تي ايمان آڻيو پوءِ
مڃيوسون، اي اسانجا پالڻهار اسان کي اسانجا گناه بخش ۽ اسان کان اسان جون مدايون ميٽ ۽ اسان کي ڀلارن سان گڏ
مار.
3|194| اي اسانجا پالڻهار اسان کي پنهنجن پيغمبرن (جي زبان) سان جيڪي انجام ڏنو اٿيئي سو پار ۽ قيامت جي
ڏينهن اسان کي خوار نه ڪج، ڇوته تون وعدي خلافي نه ڪندو آهين.
3|195| پوءِ سندن پالڻهار اُنهن جي دعا قبول ڪئي ته آءٌ اوهان مان عمل ڪندڙ مڙس يا زال جو عمل نه وڃائيندس،
اوهان مان ڪي ڪن مان (پيدا ٿيل) آهن (يعني سڀ هڪ جنس آهيو) پوءِ جن وطن ڇڏيو ۽ پنهنجن گهرن مان ڪڍيا
ويا ۽ مُنهنجي واٽ ۾ ڏکويا ويا ۽ وڙهيا ۽ ڪُٺا ويا تن کان سندن مدايون ضرور ميٽيندس ۽ اُنهن کي (بهشت جي اهڙن)
باغن ۾ ضرور داخل ڪندس جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن، (اِهو) بدلو الله وٽان آهي، ۽ الله وٽ چڱو بدلو آهي.
3|196| (اي پيغمبر) ڪافرن جي اُچ وڄ توکي نه ٺڳي ملڪن ۾.
3|197| اِهو فائدو ٿورو آهي، وري سندن جاءِ دوزخ آهي، ۽ (اُهو) بڇڙو هنڌ آهي.
3|198| پر جيڪي پنهنجي پالڻهار کان ڊنا تن لاءِ باغ آهن جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن اُن ۾ سدائين رهڻ وارا
آهن اِها مهماني الله وٽان آهي، ۽ جيڪي الله وٽ آهي سو ڀلارن لاءِ چڱو آهي.
3|199| ۽ ڪتاب وارن مان ڪي اُهي آهن جيڪي الله کي ۽ جيڪي توڏانهن (قرآن) لاٿو ويو تنهن کي ۽ جيڪي
(توريت) اُنهن ڏانهن لاٿو ويو تنهن کي الله جي عاجزي ڪندڙ ٿي مڃيندا آهن الله جي آيتن کي ٿوري مُلهه سان نه
وڪڻندا آهن، اِهي (اُهي) آهن جن لاءِ سندن پالڻهار وٽ سندن اجر آهي، ڇوته الله سگهو حساب وٺندڙ آهي.
3|200| اي ايمان وارؤ صبر ڪريو ۽ (جهاد لاءِ) بيهڪ وارا ٿيو ۽ مُحڪم رهو، ۽ الله کان ڊڄو ته مانَ اوهين ڇٽو.
4|1| اي ماڻهؤ اوهين اُنهيءَ پنهنجي پالڻهار کان ڊڄو جنهن اوهان کي هڪ جيءَ (آدم) مان پيدا ڪيو ۽ منجهانئس
سندس زال پيدا ڪيائين ۽ انهن مان گهڻا مڙس ۽ زالون پکيڙيائين، ۽ اُنهيءَ الله کان ڊڄو جنهن (جي نالي) سان (پاڻ ۾)
هڪ ٻئي کان گهرندا آهيو ۽ مائٽي (ڇنڻ) کان (به ڊڄو)، ڇوته الله اوهان تي نگهبان آهي.
4|2| ۽ يتيمن کي سندن مال ڏيو ۽ سٺي شيءِ کي بڇڙيءَ شيءِ سان نه مٽايو، ۽ اُنهن (يتيمن) جو مال پنهنجن مالن
سان (گڏي) نه کائو، ڇوته اُهو وڏو ڏوه آهي.
4|3| ۽ جيڪڏهن ڊڄو ته يتيمن ڇوڪرين (جي نڪاح ڪرڻ) ۾ عدل نه ڪندؤ ته (ٻين) زالن مان جيڪي اوهان کي
وڻن سي ٻه ٻه ۽ ٽي ٽي ۽ چار چار پرڻيو، پوءِ جيڪڏهن ڊنو ٿا ته اوهان کان انصاف ٿي نه سگهندو ته هڪ (پرڻيو)
يا اوهان جا هٿ جنهن جا مالڪ ٿيا (سا ٻانهي رکو) اِهو هن کي ويجهو آهي ته ڏاڍائي نه ڪريو.
4|4| ۽ زالن کي سندن ٺهرايل ڪابين خوشيءَ سان ڏيو، پوءِ جيڪڏهن اوهان کي پاڻ خوشيءَ سان اُنهيءَ مان ڪجھ
ڇڏين ته اُها سُهائيندڙ وڻندڙ ڪري کائو.
4|5| ۽ بي سمجهن کي پنهنجا اُهي مال نه ڏيو جن کي الله اوهان لاءِ گذران جو سبب بڻايو آهي ۽ منجهانئس کين کارايو
۽ کين پهرايو ۽ کين چڱي ڳالھ چئو.
4|6| ۽ ايستائين يتيمن کي پرکو جيستائين پرڻي (جي عمر) کي پهچن، پوءِ جيڪڏهن اُنهن ۾ ڪا سياڻپ لهو ته سندن
مال کين ورائي ڏيو، ۽ اُهي (مال) اجايو ۽ (سندن) وڏي ٿيڻ جي ڀؤ کان تڪڙ ڪري نه کائو، ۽ جيڪو (سنڀاليندڙ)
آسودو هجي تنهن کي گهرجي ته پاسي رهي، ۽ جيڪو مسڪين هجي سو مناسب (خدمت) آهر کائيندو رهي، پوءِ جڏهن
سندس مال کين ورائي ڏيو تڏهن مٿن شاهد ڪريو، ۽ الله حساب ڪندڙ بس آهي.
4|7| جيڪو (مال) ماءُ پيءُ ۽ مٽن ڇڏيو تنهن مان مڙسن لاءِ حصّو آهي، ۽ جيڪو (مال) ماءُ پيءُ ۽ مٽن ڇڏيو تنهن
مان زالن لاءِ (به) حصو آهي اهو ڇڏيل مال ٿورو هجي يا گهڻو، حصّا (الله جا) مقرر ڪيل آهن.
4|8| ۽ جڏهن ورهاڱي مهل مائٽيءَ وارا ۽ يتيم ۽ مسڪين حاضر ٿين تڏهن اُن (مال) مان اُنهن ماڻهن کي (ڪجھ) ڏيو
۽ اُنهن کي مٺي ڳالھ چئو.
4|9| ۽ اُنهن کي (الله کان) ڊڄڻ گهرجي جيڪي جيڪڏهن پنهنجي پٺيان هيڻو اولاد ڇڏين ته مٿن ڊڄن (ته ڪهڙو حال
ٿيندن)، پوءِ گهرجي ته الله کان ڊڄن ۽ گهرجي ته سڌي ڳالهه چون.
4|10| جيڪي يتيمن جو مال ڏاڍ سان کائيندا آهن سي پنهنجن پيٽن ۾ رڳو باه کائيندا آهن، ۽ دوزخ ۾ سگهو گهڙندا.
4|11| الله اوهان جي اولاد بابت اوهان کي وصيت ٿو ڪري، ته پٽ لاءِ (حصو) ٻن ڌيئرن جي ڀاڱي جيترو آهي، ۽
جيڪڏهن (فقط) ڌيئرون ٻن کان وڌيڪ هجن ته (مُئَل) جيڪي ڇڏيو تنهن جون ٻه ٽهايون اُنهن لاءِ آهن، ۽ جيڪڏهن

(فقط) هڪ آهي ته اُن لاءِ اڌ آهي، ۽ مئل جيڪي ڇڏيو تنهن مان اُن جي ماءُ پيءُ هر هڪ لاءِ ڇهون پاڱو آهي (سو تڏهن) جڏهن اُن (مئل) کي اولاد هجي، ۽ جيڪڏهن اُن کي اولاد نه هجي ۽ اُن جا وارث ماءُ پيءُ هجن ته ماڻس لاءِ ٽيون پاڱو (۽ باقي پيُس لاءِ) آهي، ۽ جيڪڏهن اُن (مئل) کي ڀائر هجن ته ماڻس لاءِ ڇهون حصّو آهي (اهو ورهاڱو) وصيت (جي ادائيءَ کان پوءِ) جنهن لاءِ اها وصيت ڪيائين يا قرض جي ادائيءَ کانپوءِ (ڪرڻو) آهي، اوهان جا پيئر ۽ اوهان جا پُٽ، (اوهين) نه ڄاڻندا آهيو ته اُنهن مان ڪهڙو اوهان لاءِ فائدي جي ڪري وڌيڪ ويجهو آهي، (اهو ورهاڱو) الله جي (پارڪان) فرض ڪيل آهي، چوته الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

4|12| ۽ جيڪي (مال) اوهان جي زالن ڇڏيو تنهن جو اَڌ اوهان لاءِ آهي جيڪڏهن انهن کي ڪو وياءُ ڪونه هجي، پر جيڪڏهن اُنهن کي ڪو وياءُ هجي ته جيڪي ڇڏيائون تنهن مان چوٿون پاڱو وصيت (جي ادائيءَ کانپوءِ) جنهن لاءِ اُها وصيت ڪيائون يا قرض جي ادائيءَ کان پوءِ اوهان لاءِ آهي، ۽ جيڪي (مال) اوهان ڇڏيو تنهن مان جيڪڏهن اوهان کي ڪو وياءُ ڪونهي ته اُنهن (زالن) لاءِ چوٿون پاڱو آهي، ۽ جيڪڏهن اوهان کي وياءُ آهي ته جيڪي (مال) اوهان ڇڏيو تنهن مان وصيت (جي ادائيءَ) جنهن لاءِ اُها وصيت ڪئي اَٿوَ يا قرض جي ادائيءَ کانپوءِ اُنهن (زالن) لاءِ اٺون پاڱو آهي، ۽ جيڪڏهن ڪو (مئل) مڙس يا زال ورثو ڇڏي (۽ اُهو) ڪلاله هجي (يعني جنهنکي ماءُ پيءُ ۽ وياءُ نه هجي) ۽ اُن کي (مائيٽو) هڪ ڀاءُ يا هڪ ڀيڻ هجي ته انهن منجهان هر هڪ لاءِ ڇهون حصو آهي، ۽ جيڪڏهن اِنهن کان وڌيڪ هجي ته اُهي (سڀ) ٽهائيءَ ۾ ڀائيوار آهن، وصيت جنهن جي ادائيءَ يا قرض جي ادائيءَ کانپوءِ جا وصيت نقصان واري نه ڪئي ويئي هجي تنهن يا قرض جي ادائيءَ کانپوءِ ٽهائيءَ ۾ پائيوار آهن، اُهو الله جو حُڪم آهي، ۽ الله ڄاڻندڙ بُردبار آهي.

4|13| اِهي الله جون حدون آهن، ۽ جيڪو الله ۽ سندس رسول جي فرمانبرداري ڪندو تنهن کي (الله اهڙن) باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن اُن ۾ سدائين رهڻ وارا آهن، ۽ اِها وڏي مراد ماڻڻ آهي.

4|14| ۽ جيڪو الله ۽ سندس رسول جي بي فرماني ڪندو ۽ سندس حدن کان ٻاهر نڪرندو تنهن کي باه ۾ داخل ڪندو اُن ۾ سدائين رهڻ وارو آهي، ۽ اُن لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آهي.

4|15| ۽ اُوهان جي زالن مان جيڪي بي حيائيءَ جو ڪم ڪن تن تي پاڻ مان چار (مڙس) شاهد ڪريو، پوءِ جيڪڏهن (شاهد) شاهدي ڏين ته اُنهن کي ايستائين گهرن ۾ جهليو جيستائين کين موت ماري يا الله اُنهن لاءِ ڪا واٽ ڪري.

4|16| ۽ اوهان مان جيڪي ٻه (زاني ۽ زانياڻي) زنا ڪن تن کي مار ڏيو، پوءِ جيڪڏهن توبه ڪن ۽ پاڻ سڌارين ته اُنهن (جي مار ڏيڻ) کان مُڙو، چوته الله توبه قبول ڪندڙ مهربان آهي.

4|17| الله کي رڳو اُنهن جي توبه ڪرڻ جڳائيندي آهي جيڪي بي سمجهائيءَ سان گناه ڪندا آهن وري جهٽ پٽ توبه ڪندا آهن اُنهن تي الله (ٻاجه سان) موٽندو آهي، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

4|18| ۽ اُنهن جي توبه قبول ٿيڻي نه آهي جيڪي بڇڙايون ڪندا (رهندا) آهن (۽ نه ڊڄندا آهن) تان جو جنهن مهل اُنهن مان ڪنهن کي موت پهچي تنهن مهل (ڊڄي) چوي ته هاڻي آءٌ توبه ڪريان ٿو ۽ نڪي اُنهن جي (توبه قبول آهي) جيڪي ڪافر ٿي مرندا آهن، اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿئون.

4|19| اي ايمان وارؤ! اوهان کي زالن جو (سندن) بي مرضيءَ ورثو وٺڻ روا نه آهي، ۽ نڪي سندن پڌري گناه ڪرڻ کان سواءِ کين هن لاءِ جهليو ته جيڪي کين ڏنو هجيو تنهن مان ڪجهه ورائي وٺو، ۽ ساڻن ڀلي چال وانگر گذاريو، پوءِ جيڪڏهن اُهي اوهان کي نه وڻن ته (ڌيرج ڪريو چوته) جا شي اوهان کي نه وڻندي هجي تنهن ۾ ٿيڻي آهي ته الله گهڻي ڀلائي ڪري.

4|20| ۽ جيڪڏهن (هڪ) زال جي بجاءِ ٻي زال پرڻڻ جو ارادو ڪريو ۽ اُنهن مان هڪڙيءَ کي گهڻو مال (ڪابين ۾) ڏنو هجيوَ ته منجهانئس ڪجهه موٽائي نه وٺو، (اوهين) ٻهتان ۽ پڌري بدي لائي اُهو (مال) ڇو کسيندا آهيو؟

4|21| ۽ اِنهيءَ هوندي به اُهو (مال) ڪهڙي طرح کسيندا آهيو؟ بيشڪ اوهان هڪ ٻئي کان نفعو وٺي چڪؤ ۽ (زالن به) اوهان کان (مهر ڏيڻ جو) پڪو انجام ورتو آهي.

4|22| ۽ جيڪي زالون اوهان جي پيئن پرڻيون سي اوهين نه پرڻيو پر جيڪي اڳي گذريو آهي (سو گذريو) چوته اُها بي حيائي ۽ گناه آهي، ۽ اُها بُڇڙي واٽ آهي.

4|23| (اي مسلمانؤ) اوهان تي اوهان جون مائر ۽ اوهانجون ڌيئر ۽ اوهانجون ڀينر ۽ اوهانجون پڦيون ۽ اوهانجون ماسيون ۽ ڀائٽيون ۽ ڀاڻيجيون ۽ اُهي اوهان جون مائر جن اوهان کي ٿڃ پياري ۽ اوهان جون رضائي (ٿڃ گڏ پيتل) ڀينر ۽ اوهان جي زالن جون مائر (يعني سَسون) ۽ اُهي اوهانجون اڳ ڄايون جيڪي اوهانجي هنجن ۾ پليون (۽) اوهان جي اُنهن زالن مان هجن جن کي اوهين ويجها ويا آهيو پر جيڪڏهن اوهين اُنهن (سندن مائرن) کي ويجها نه ويا آهيو ته اوهان تي گناه نه آهي (اِهي سڀ) حرام ڪيون ويون آهن، ۽ اوهان جي اُنهن پُٽن جون زالون جيڪي (پٽ) اوهانجي پٺين مان (پيدا ٿيل) آهن ۽ ٻن ڀينرن جو گڏ پرڻڻ (حرام ڪيو ويو آهي) پر جيڪي اڳ گذريو آهي (سو گذريو) چوته الله بخشڻهار مهربان آهي.

4|24| ۽ پرڻيل زالون (به حرام آهن) پر اوهان جا هٿ جن جا مالڪ ٿيا آهن (سي حرام نه آهن)، اُهو حڪم الله اوهان تي لکيو آهي، ۽ اُنهن (حرام ڪيلن) کانسواءِ (ٻيون سڀ زالون) اوهان لاءِ حلال آهن جڏهن پنهنجن مالن سان (کين) پرڻيندڙ نه زنا جو ارادو ڪندڙ هجو، اهو مال جنهن جي عوض انهن (زالن) کان فائدو ورتوَ تن کي سندن ڪابين مُقرر ڪيل ڏيو، ۽ ڪابين مقرر ڪرڻ کان پوءِ جيتري (ڪابين) ۾ اوهين پاڻ ۾ راضي ٿيو ته اوهان تي گناه نه آهي، چوته الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

4|25| ۽ اوهان مان جيڪو آجين مؤمنياڻين جي پرڻجڻ جي سگهه نه رکندو هجي سو اُنهن مؤمنياڻين ٻانهين مان جن جا مالڪ اوهان (مؤمنن) مان آهن (ڪا پرڻجي ته عار نه آهي)، ۽ الله اوهان جي ايمان کي وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي، اوهانجا هڪڙا ٻين مان (پيدا ٿيل) آهن (يعني پاڻ ۾ هڪ جنس آهيو)، پوءِ کين سندن مالڪن جي موڪل سان پرڻجو ۽ سندن ڪابين ڀلي چاليءَ وانگر کين ڏيو (اُهي) نڪاح ٻَڌلون نه زنا ڪندڙيون ۽ نڪي ڳجهن يارن وٺڻ واريون هجن، پوءِ جڏهن نڪاح ۾ آيون تڏهن جيڪڏهن (اُهي) ڪو بي حيائيءَ جو ڪم ڪن ته جيڪا سزا آجين تي آهي تنهن جو اڌ مٿن آهي، (اِها ٻانهيءَ کي پرڻجڻ جي اجازت) اوهان مان انهيءَ لاءِ آهي جيڪو زنا (جي گناه ۾ پوڻ) کان ڊڄي، ۽ اوهان جو صبر ڪرڻ اوهان لاءِ ڀلو آهي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

4|26| الله گهرندو آهي ته اوهان لاءِ کولي بيان ڪري ۽ جيڪي اوهان کان اڳ (گذريا) آهن تن جون واٽون اوهان کي ڏيکاري ۽ اوهان تي ٻاجه سان موٽي، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

4|27| ۽ الله اوهان تي ٻاجه سان موٽڻ گهرندو آهي، ۽ جيڪي پنهنجي سَڌن جي پٺيان لڳندا آهن سي اوهان جو (سڌيءَ واٽ کان) تمام پري ٿڙي وڃڻ گهرندا آهن.

4|28| الله اوهان تان بار هلڪو ڪرڻ گهرندو آهي، ۽ ماڻهو (اصل) هيڻو پيدا ڪيو ويو آهي.

4|29| اي ايمان وارؤ! اوهين پاڻ ۾ هڪ ٻئي جو مال ناحق نه کائو پر پاڻ ۾ رضامندي سان واپار جي ڏيتي ليتي هجي ته

(پلي ڪائو)، ۽ اوهان پاڻ کي هلاڪ نه ڪريو، چوته الله اوهان تي مهربان آهي.
4|30| ۽ جيڪو حد کان ٻاهر نڪرڻ ۽ ظلم سان ائين ڪندو تنهن کي باه ۾ سگهو وجهنداسين، ۽ اهو ڪم الله تي
سهنجو آهي.
4|31| جيڪڏهن وڏن گناهن کان جن کان اوهانکي جهليو ويو پاسو ڪندا رهندؤ ته اوهان جيون (هلڪيون) مدايون اوهان
کان ميٽينداسين ۽ اوهان کي عزت واريءَ جاءِ ۾ داخل ڪنداسين.
4|32| جن شين سان الله اوهان مان هڪڙن کي ٻين کان فضيلت ڏني آهي تن جي ريس نه ڪريو، مڙسن لاءِ جيترو
(پاڻ) ڪمايائون تنهن مان حصّو آهي، ۽ زالن لاءِ جيترو پاڻ ڪمايائون تنهن مان حصّو آهي، ۽ الله کان سندس فضل گهرو،
چوته الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
4|33| ۽ ماءُ پيءُ ۽ مائٽن جيڪي (مال) ڇڏيو تنهن سڀ لاءِ وارث مُقرّر ڪياسون، ۽ جن کي (مائٽيءَ جهڙي دوستيءَ
۾) اوهانجي قَسمن ٻَڌو آهي تن کي سندن حصّو ڏيو، چوته الله سڀڪنهن شيءِ تي حاضر آهي.
4|34| مڙس زالن تي انهيءَ سببان حاڪم آهن جو الله انهن مان هڪڙن کي ٻين کان ڀلو ڪيو آهي ۽ (ٻيو) هن سببان
جو پنهنجن مالن مان خرچيندا آهن، پوءِ ڀلاريون فرمانبرداريون پرپٺ نگاه رکڻ واريون الله جي نگهباني موجب آهن، ۽ جن
(زالن) جي بي فرماني معلوم ڪريو تن کي (زباني) نصيحت ڪريو ۽ پٿارين ۾ ڪين ڌار ڪريو ۽ مار ڏيون، پوءِ
جيڪڏهن اوهان جي فرمانبرداري ڪن ته مٿن ڪا (ايذاءُ جي) واٽ نه ڳوليو، چوته الله وڏو وڏيءَ وڏائيءَ وارو آهي.
4|35| ۽ جيڪڏهن سندن وچ ۾ ڦيٽي کان ڊڄو ته هن جي گهراڻي مان هڪ امين ۽ هن جي گهراڻي مان (به) هڪ
امين مُقرّر ڪريو، جيڪڏهن ٻئي (امين) صُلح ڪرائڻ گهرندا ته الله سندن وچ ۾ ميلاپ ڪندو، چوته الله ڄاڻندڙ خبر
رکندڙ آهي.
4|36| ۽ (خاص) الله جي عبادت ڪريو ۽ ساڻس ڪنهن شيء کي شريڪ نه ڪريو ۽ ماءُ پيءُ سان ۽ مٽيءَ وارن
سان ۽ ڇورن (ٻارن) ۽ مسڪينن ۽ مٽيءَ واريءَ پاڙيچي ۽ ڌاريي پاڙيچي ۽ ويجهي سنگتي ۽ مسافر ۽ پنهنجن ٻانهن سان
چڱائي ڪريو، چوته جيڪو هٺيلو وڏائي ڪندڙ هجي تنهن کي الله دوست نه رکندو آهي.
4|37| جيڪي (پاڻ) ڪنجوسي ڪندا آهن ۽ ماڻهن کي به ڪنجوسي ڪرڻ جو حُڪم ڪندا (۽ نڪي اُنهن کي)
آهن ۽ الله پنهنجي فضل سان ڪين جيڪي ڏنو آهي سو لڪائيندا آهن، ۽ اهڙن نه مڃيندڙن لاءِ خواريءَ وارو عذاب تيار
ڪيو اٿئون.
4|38| ۽ (اُنهن لاءِ به) جيڪي پنهنجن مالن کي ماڻهن جي ڏيکاريءَ لاءِ خرچيندا آهن ۽ نڪي الله کي ۽ نڪي قيامت
جي ڏينهن کي مڃيندا آهن، ۽ جنهن جو سنگتي شيطان ٿيو ته اُهو سنگتي بڇڙو آهي.
4|39| ۽ مٿن ڪهڙي (ڏکيائي) هئي جيڪڏهن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃين ها ۽ الله جيڪي ڪين ڏنو آهي ان
مان خرچين ها، ۽ الله انهن (جي حال) کي (چڱو) ڄاڻندڙ آهي.
4|40| الله ذري جيترو به ظلم نه ڪندو آهي، ۽ جيڪڏهن (ڪا) چڱائي هوندي ته ان کي ٻيڻو ڪندو آهي ۽ پاڻ وٽان
وڏو اجر ڏيندو آهي.
4|41| پوءِ (تڏهن) ڪئن (ڪندا) جڏهن سڀڪنهن ٽوليءَ مان (هڪ) شاهد آڻينداسون ۽ (اي پيغمبر) توکي (به) هن
ٽوليءَ تي شاهد ڪري آڻينداسون.
4|42| اُنهيءَ ڏينهن ڪافر ۽ جن پيغمبر جو چيو نه مڃيو سي گهرندا ته جيڪر مٿن زمين سنئين ڪئي وڃي، ۽ الله
کان ڪائي ڳالهه لڪائي نه سگهندا.
4|43| اي ايمان وارؤ! اوهان نشي ۾ ٿي ايستائين نماز کي ويجها نه وڃو جيستائين جيڪي ڳالهايو ٿا سو سمجهو ۽ نڪي
مسافرن کانسواءِ (مقيم) تڙ وارو (نماز پڙهي) جيسين تڙ ڪريو، ۽ جيڪڏهن اوهين بيمار هجو يا مسافري تي هجو يا اوهان
مان ڪوئي جاءِ ضرور کان اچي يا زالن کي ويجها ويا هجو ۽ پاڻي نه لهو ته پاڪ مٽيءَ سان تيمّم ڪريو پوءِ پنهنجن
مُنهن ۽ پنهنجن هٿن کي مک ڪريو، چوته الله معافي ڏيندڙ بخشڻهار آهي.
4|44| (اي پيغمبر) اُنهن ڏانهن نه ڏٺو اٿئي ڇا؟ جن کي ڪتاب مان حصو ڏنو ويو آهي اُهي گمراهي ڳنهندا آهن ۽
اوهان جو واٽ کان ڀلڻ (به) گهُرندا آهن.
4|45| ۽ الله اوهان جي ويرين کي وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي، ۽ الله (سڀني ڪمن جو) ڪارساز بس آهي، ۽ الله مددگار بس
آهي.
4|46| يهودين مان ڪي (توريت ۾) لفظن کي سندن جاين کان مٽائيندا آهن ۽ سَمِعْنَا وَ عَصَيْنَا ۽ اِسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ ۽
رَاعِنَا (جي لفظن) کي (چوڻ وقت) پنهنجيون زبانون وڇڙائي ۽ دين ۾ طعنو هڻڻ لاءِ چوندا آهن، ۽ جيڪڏهن (سَمِعْنَا
وَعَصَيْنَا جي بجاءِ) سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا (يعني ٻڌوسون ۽ فرمانبرداري ڪئيسون) ۽ (اِسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ جي هنڌ) اِسْمَعْ (يعني ٻڌ)
۽ (رَاعِنَا لفظ جي بجاءِ لفظ) اُنْظُرْنَا (يعني اسان جو خيال رک) چون ها ته اُنهن لاءِ ڀلو ۽ ڏاڍو سنئون هجي ها پر الله
سندن ڪُفر سببان مٿن لعنت ڪئي آهي پوءِ ٿورن کانسواءِ (ٻيا) ايمان نه ٿا آڻين.
4|47| اي ڪتاب وارؤ جيڪو (قرآن) لاٿوسون جيڪي اوهان وٽ آهي تنهن جو (اُهو) سچو ڪندڙ (به) آهي تنهنکي
انهي کان اڳ مڃيو جو (اوهان جي) منهن جي صورت ميٽي ڇڏيون پوءِ ڦيرائي انهن کي ڪياڙي جي شڪل ڪريون يا
مٿن اهڙي لعنت ڪريون جهڙي ڇنڇر وارن تي لعنت ڪئيسون، ۽ الله جو (جيڪو) حُڪم (جاري ٿيندو آهي) سو ٿي
چڪندو آهي.
4|48| بيشڪ الله هيءُ (ڏوه) نه بخشيندو جو (ڪنهن کي به) ساڻس شريڪ ڪيو وڃي ۽ اُن کانسواءِ ٻيا (ڏوه) جنهن
کي وڻيس تنهن کي بخشيندو، ۽ جيڪو الله سان (ڪنهن کي به) شريڪ بڻائيندو تنهن بيشڪ وڏي گناه جو بُهتان ٻڌو.
4|49| (اي پيغمبر) انهن ڏانهن نه ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جيڪي پاڻون پاڻ کي پاڪ چوندا آهن، (نه) بلڪ الله جنهن کي
گهرندو آهي پاڪ ڪندو آهي ۽ تند جيترو به ظلم نه ڪبن.
4|50| (اي پيغمبر) ڏس ته الله تي ڪيئن ڪوڙ ٺاهيندا آهن؟ ۽ اهو پڌرو گناه بس آهي.
4|51| (اي پيغمبر) اُنهن ڏانهن نه ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جن کي ڪتاب مان ڀاڱو ڏنو ويو ته اُهي بتن ۽ شيطان کي مڃيندا
آهن ۽ ڪافرن لاءِ چوندا آهن ته هيءَ ٽولي مؤمنن کان وڌيڪ سنئين واٽ واري آهي.
4|52| اِهي (اُهي) آهن جن تي الله لعنت ڪئي آهي، ۽ جنهن تي الله لعنت ڪندو آهي تنهن جو ڪو مددگار نه
لهندين.
4|53| اُنهن کي بادشاهيءَ مان ڪو ڀاڱو آهي ڇا؟ (جي ڪين ڪٽي هجي به ته) اُن مهل ماڻهن کي ترُ جيترو (به) نه
ڏين.
4|54| ويتر ماڻهن سان انهيءَ تي حسد ڪندا آهن جيڪي الله پنهنجي فضل سان ڪين ڏنو آهي، پوءِ بيشڪ ابراهيم جي
اولاد کي ڪتاب ۽ دانائي ڏنيسون ۽ ڪين وڏي بادشاهي ڏني سون.
4|55| پوءِ منجهائن ڪي آهن جن اُن ڪتاب کي مڃيو ۽ منجهائن ڪي آهن جي ڪائنس اٽڪي رهيا، ۽ (انهن لاءِ)

ٻرندڙ دوزخ بس آهي.
جن اسان جي آيتن کي نه مڃيو تن کي سگهو باه ۾ گهيرينداسون، جڏهن ڪڏهن سندن کلون پُڄنديون (تڏهن) 4|56|
سندن ٻيون کلون هن لاءِ پيا مٽائينداسون ته پليءِ عذاب (جو مزو) چکن، چوته الله غالب حڪمت وارو آهي.
جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي (اُنهن) باغن ۾ سگهو داخل ڪنداسون جن جي هيٺان واهيون وهنديون 4|57|
آهن منجهن اصلي سدائين رهڻ وارا آهن، اُنهن لاءِ منجهن پاڪ زالون آهن، ۽ کين گهاٽين ڇانون ۾ داخل ڪنداسون.
بيشڪ الله اوهان کي حُڪم ٿو ڪري ته امانتون سندن مالڪن کي پهچائي ڏيو ۽ جڏهن ماڻهن جي وچ ۾ فيصلو 4|58|
ڪريو (تڏهن) انصاف سان حڪم ڪريو، بيشڪ الله اوهان کي جيڪا نصيحت ڪري ٿو سا چڱي آهي، چوته الله ٻڌندڙ
ڏسندڙ آهي.
اي ايمان وارؤ الله جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ اوهان مان جيڪو حاڪم هجي تنهن 4|59|
جي (به) پوءِ جيڪڏهن ڪنهن شيءِ بابت جهڳڙو ڪريو ته جيڪڏهن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندا آهيو ته ان
کي الله ۽ پيغمبر جي حُڪم ڏانهن رجوع ڪريو، اِهو ڀلو ۽ نتيجي جي ڪري ڏاڍو چڱو آهي.
اُنهن ڏانهن نه ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جيڪي پائيندا آهن ته جيڪي تو ڏانهن لاٿو ويو ۽ جيڪي توکان اڳ (اي پيغمبر) 4|60|
لاٿو ويو تنهن کي پاڻ مڃيو اٿن اهي هن هوندي به طاغوت (يعني غير خدا) ڏانهن (مقد مونيئي) فيصلو ڪرائڻ گهرندا
آهن حالانڪ ان جي نه مڃڻ جو حڪم ڪيو ويو اٿن، ۽ شيطان کين وڏي ڀُل ۾ ڀُلائڻ گهرندو آهي.
۽ جڏهن کين چئجي ته جيڪي الله لاٿو تنهن ڏانهن ۽ پيغمبر ڏانهن اچو ته منافقن کي ڏٺئي ته توکان پوري طرح 4|61|
جهلجي ويندا آهن.
پوءِ (تڏهن) ڪيئن (ڪندا) جڏهن کين ڪا اوکائي اُنهيءَ سببان پهچندي جو سندن هٿن اڳي ڪيو آهي ته وري 4|62|
تو وٽ اچي الله جو قسم کڻندا ته اسان جو چڱائي ۽ ٺهراءَ ڪانسواءِ (ٻيو) ڪو ارادو نه هو.
اِهي (اُهي) آهن جن جي دلين ۾ جيڪي (ڪفر ۽ نفاق) آهي سو الله ڄاڻندو آهي، پوءِ کانئن مُڙ ۽ کين نصيحت 4|63|
ڪر ۽ کين سندين دلين ۾ پهچندڙ ڳالهه چؤ.
ڪوئي پيغمبر نه موڪليوسون پر هن لاءِ ته الله جي حڪم سان سندس تابعداري ڪئي وڃي، ۽ جڏهن اُنهن 4|64|
(ماڻهن) پاڻ تي ظلم ڪيو تڏهن جيڪڏهن تو وٽ اچن ها پوءِ الله کان بخشش گهرن ها ۽ پيغمبر انهن لاءِ بخشش گهري
ها ته الله کي ٻاجه سان موٽندڙ مهربان لهن ها.
پوءِ تنهنجي پالڻهار جو قسم آهي ته (اهي ماڻهو) مسلمان نه آهن جيستائين انهي معاملي ۾ جو سندن وچ ۾ پيو 4|65|
آهي توکان فيصلو ڪرائن پوءِ (تون) جيڪو نبيرو ڪرين تنهن کان پنهنجي دلين ۾ اڙڪُڙ نه ڏسن ۽ پوري طرح مڃين.
۽ جيڪڏهن اسين مٿن لازم ڪريون ها ته اوهين پاڻ کي ڪُهو يا پنهنجن ديسن مان نڪرو ته منجهانئن ٿورڙن 4|66|
کانسواءِ (ٻيا) اُهو نه ڪن ها، ۽ جيڪا نصيحت ڪئي وين تنهن موجب جيڪڏهن اُهي ڪم ڪن ها ته اُنهن لاءِ ضرور
ڀلو ۽ (ايمان کي) زياده پڪي ڪرڻ وارو هجي ها.
۽ انهيءَ وقت پاڻ وٽان وڏو اجر کين ضرور ڏيون ها. 4|67|
۽ ضرور کين سڌي واٽ وٺايون ها. 4|68|
۽ جيڪي الله ۽ پيغمبر جي تابعداري ڪندا سي انهن سان گڏ رهندڙ آهن جن تي الله فضل ڪيو آهي (يعني) 4|69|
پيغمبر ۽ صديق ۽ شهيد ۽ صالح، ۽ اُهي چڱا سنگتي آهن.
اِهو فضل الله جي طرفان آهي، ۽ الله ڄاڻندڙ بس آهي. 4|70|
اي ايمان وارؤ پنهنجي بچاءُ جو سامان وٺو پوءِ لڙائيءَ لاءِ ٽولي ٽولي ٿي نڪرو يا گڏجي نڪرو. 4|71|
۽ بيشڪ اوهان مان ڪو (اهڙو) آهي جو (ڄاڻي واڻي) دير ڪندو آهي، پوءِ جيڪڏهن اوهان کي ڪو اهنج 4|72|
پهچندو ته چوندو آهي ته بيشڪ الله مون تي احسان ڪيو جو (آءٌ) ساڻن نه حاضر هوس.
۽ جيڪڏهن الله (جي پار) کان ڪو احسان اوهان کي پهچي ته (انهيءَ وانگر جو) ڄڻ ته اوهان جي ۽ سندس 4|73|
وچ ۾ دوستي نه هئي ضرور چوندو آهي ته مون کي ارمان آهي جيڪر ساڻن هجان ها ته وڏي مراد ماڻيان ها.
پوءِ اُنهن (مؤمنن) کي جڳائي ته الله جي واٽ ۾ وڙهن جيڪي دنيا جي حياتيءَ کي آخرت سان وڪڻندا آهن، ۽ 4|74|
جيڪو الله جي واٽ ۾ وڙهندو پوءِ ماريو ويو يا غالب ٿيو تنهن کي وڏو اجر سگهوئي ڏينداسون.
۽ (اي مسلمانؤ) اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي؟ جو الله جي واٽ ۾ نٿا وڙهو؟ حالانڪ هيڻن مڙسن ۽ زالن ۽ ٻارن مان 4|75|
اُهي آهن جي چون ٿا ته اي اسان جا پالڻهار هن شهر مان جنهن جا رهاڪو ظالم آهن اسان کي (ٻاهر) ڪڍ ۽ پاڻ
وٽان اسان جو (ڪو) سنڀاليندڙ ڪر، ۽ پاڻ وٽان اسان جو ڪو مددگار ڪر.
جيڪي مؤمن آهن سي الله جي واٽ ۾ وڙهندا آهن، ۽ جيڪي ڪافر آهن سي شيطان جي واٽ ۾ وڙهندا آهن 4|76|
تنهنڪري شيطان جي ساٿين کي ماريو، چوته شيطان جي ٺڳي هيڻي آهي.
اُنهن ڏانهن نه ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جن کي چيو ويو ته پنهنجن هٿن کي (ويڙهه کان) جهليو ۽ نماز پڙهو ۽ (اي پيغمبر) 4|77|
زڪوٰة ڏيو، پوءِ جنهن مهل مٿن ويڙهه لازم ڪئي ويئي تنهن مهل منجهانئن اوچتو هڪ ٽولي الله جي خوف وانگر ماڻهن
کان ڊڄي ٿي بلڪ ان کان به وڌيڪ ڊڄي ٿي، ۽ چوڻ لڳا ته اي اسانجا پالڻهار ڇالاءِ اسان تي ويڙهه لازم ڪئي اٿيئي،
ويجهي وقت تائين تو اسان کي ڇونه ير ڏني؟ (اي پيغمبر) چؤ ته دنيا جو سامان ٿورڙو آهي، ۽ آخرت انهيءَ لاءِ ڀلي
آهي جيڪو پرهيزگاري ڪندو، ۽ تند جيترو به ظلم نه ڪبو.
جتي هوندؤ اُتي اوهان کي موت پهچندو جيتوڻيڪ مُحڪم ڪوٽن ۾ هوندؤ، ۽ جيڪڏهن کين ڪا چڱائي پهچندي 4|78|
آهي ته چوندا آهن ته هي الله وٽان (پهتي) آهي، ۽ جيڪڏهن کين ڪو اهنج پهچندو آهي ته هي تو وٽان پهتو آهي،
(کين) چؤ ته (ڏک سک) سڀ الله وٽان آهي، پوءِ هن قوم کي ڇا (ٿيو) آهي؟ جو ڳالهه جي سمجهڻ کي ويجهو
(ئي) نه آهن.
توکي جيڪا ڪا چڱائي پهچي ٿي سا الله وٽان (ڄاڻ)، ۽ توکي جيڪو ڪو اهنج پهچي ٿو سو پنهنجي نفس 4|79|
(جي ڪمن جي شامت) کان (ڄاڻ)، ۽ توکي ماڻهن لاءِ پيغمبر ڪري موڪليوسون، ۽ الله شاهد بس آهي.
جيڪو پيغمبر جي فرمانبرداري ڪندو تنهن بيشڪ الله جي فرمانبرداري ڪئي، ۽ جيڪو ڦرندو تن تي توکي نگهبان 4|80|
ڪري نه موڪليو اٿئون.
۽ (منافق تو وٽ) چوندا آهن فرمانبرداري (ڪنداسون) پوءِ جڏهن تو وٽان هليا ويندا آهن تڏهن منجهانئن هڪ 4|81|
ٽولي تنهنجي ڳالهين جي ابتڙ رات جو صلاحون ڪندي آهي، ۽ جيڪي رات جو صلاحون ڪندا آهن سي الله لکندو آهي،
تنهنڪري کانئن مُنهن موڙ ۽ الله تي ڀروسو ڪر، ۽ الله وڪيل بس آهي.
قرآن ۾ ڇونه سوچ ڪندا آهن، جيڪڏهن الله کانسواءِ ٻئي (ڪنهن) وٽان هجي ها ته منجهس گهڻو اختلاف لهن 4|82|
ها.
۽ جڏهن وٽن امن جي يا ڀَو جي ڪا خبر ايندي آهي ته ان کي پڌرو ڪندا آهن، ۽ جيڪڏهن ان کي پيغمبر 4|83|

ڏانهن ۽ پنهنجن (مسلمانن) مان اميرن ڏانهن پهچائين ها ته منجهائن جيڪي اُنکي جاچيندا آهن سي ضرور ان کي (چڱي
طرح) ڄاڻن ها، ۽ جيڪڏهن الله جو فضل ۽ سندس ٻاجهه اوهان تي نه هجي ها ته ٿورڙن کانسواءِ ضرور شيطان جي پٺيان
لڳو ها.
پوءِ (اي پيغمبر) الله جي واٽ ۾ ويڙهه ڪر، تنهنجي سِر کانسواءِ توتي بار نه رکيو ويو آهي ۽ مؤمنن کي همٿاءِ، 4|84|
ويجهو ئي الله ڪافرن جي ويڙهه کي روڪڻ تي آهي، ۽ الله ويڙهه جي ڪري ڏاڍو زور وارو ۽ سزا ڏيڻ ۾ (به) ڏاڍو زور
وارو آهي.
جيڪو چڱيءَ ڳالهه جي سفارش ڪندو تنهن لاءِ منجهانئس حصّو آهي، جيڪي بڇڙي ڳالهه جي سفارش ڪندو تنهن 4|85|
لاءِ منجهانئس حصّو آهي، ۽ الله سڀ شيءِ تي نگهبان آهي.
۽ جڏهن اوهانکي سلام ڪرڻ سان تعظيم ڏني وڃي ته ان کان بهتر تعظيم سان (سلام) ورايو يا اوترو ورايو، ڇوته 4|86|
الله سڀڪنهن شيءِ جو حساب ڪندڙ آهي.
الله (اُهو آهي) جو اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي، قيامت جي ڏينهن جنهن ۾ (ڪو) شڪ نه آهي 4|87|
اوهان کي ضرور گڏ ڪندو، ۽ الله کان ڪير (پنهنجي) ڳالهه ۾ زور سچو آهي.
اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو منافقن جي بابت ٻه ٽوليون (ٿي پيا) آهيو ۽ الله سندن ڪرتوتن سببان کين اونڌو 4|88|
ڪيو آهي، جنهن کي الله ڀلايو تنهن کي اوهين هدايت ڪرڻ گهُرندا آهيو ڇا؟ جنهن کي الله ڀلائيندو آهي تنهن لاءِ ڪا
واٽ ڪڏهن نه لهندين.
گهرندا آهن ته جيڪر اوهين ڪافر ٿيو جهڙا پاڻ ڪافر آهن ته سڀ هڪ جهڙا ٿيون پوءِ منجهائن ڪنهن (اُهي) 4|89|
کي ايستائين دوست ڪري نه وٺو جيستائين الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏين، پوءِ جيڪڏهن ڦري وڃن ته پڪڙيون ۽ جتي لهون
تتي قتل ڪريون، ۽ منجهائن ڪنهنکي نکي دوست ۽ نکي مددگار ڪري وٺو.
پر (انهن سان نه وڙهو) جيڪي اهڙيءَ قوم سان ڳنڍيل هجن جو اوهان جي ۽ انهن جي وچ ۾ انجام ٺهيل هجي يا 4|90|
اوهان وٽ هن حال ۾ اچن جو اوهان سان وڙهڻ يا پنهنجي قوم سان وڙهڻ کان سندن سينا ڊڪ ٿيا هجن، ۽ جيڪڏهن
الله گهري ها ته کين اوهان تي غالب ڪري ها پوءِ اوهان کي ضرور مارين ها، پوءِ جيڪڏهن اوهان کان پاسو ڪن ۽
اوهان سان نه وڙهن ۽ اوهان ڏانهن صُلح (جي پيغام) کي اُڇلين پوءِ الله اوهان لاءِ مٿن ڪا ويڙهه جي واٽ نه ڪئي
آهي.
ٻيءَ ٽوليءَ کي (اوهين) سگهوئي لهندؤ جو اوهان کان امن ۾ هجڻ گهرندا ۽ پنهنجيءَ قوم کان (به) امن ۾ هجڻ 4|91|
گهرندا، جڏهن ڪڏهن ڪنهن فتني ڏانهن سڏيا ويندا تڏهن منجهس جهٽ پٽ اونڌي منهن ڪري پوندا، پوءِ جيڪڏهن اوهان
کان پاسو نه ڪن ۽ نکي اوهان ڏانهن صُلح جي پيغام کي اُڇلين ۽ نکي پنهنجي هٿن کي (ويڙهه کان) جهلين ته انهن
کي پڪڙيو ۽ جتي انهن کي لهو تتي اُنهن کي ماريو، ۽ انهن تي اسان اوهان کي پڌرو غلبو ڏنو آهي.
۽ مؤمنن جو مارڻ ڪنهن مؤمن کي ڀُل چُڪ کانسواءِ (ڪنهن حال ۾) نه جڳائي، ۽ جيڪو مؤمن ڀُل چُڪ سان 4|92|
ماري ته (هڪ ته) مؤمن ٻانهي کي آجو ڪري ۽ (ٻيو ته) ڇٽي سندس وارثن کي پهچائي پر جي بخشين (ته انهن
کي اختيار آهي)، پوءِ جيڪڏهن اوهان جي ويرين جي قوم مان آهي ۽ اُهو مؤمن هجي ته (ڇڙو) مؤمن ٻانهي کي آجو
ڪرڻ لازم آهي (۽ ڇٽي معاف آهي)، ۽ جيڪڏهن انهيءَ قوم مان آهي جو اوهان جي ۽ انهن جي وچ ۾ پڪو انجام
ٺهيل آهي ته ڇٽي سندس وارثن کي پهچائجي ۽ مؤمن ٻانهي کي آجو ڪرڻ لازم آهي، ۽ جيڪو نه لهي ته ٻه مهينا لڳو
لڳ روزا رکي، (اهو ڪفّارو) الله (جي پار) کان توبه جي (قبول ٿيڻ) ٺيڻ لاءِ آهي، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
۽ جيڪو مؤمن کي ڄاڻي واڻي ماريندو تنهن جي سزا دوزخ آهي منجهس سدائين رهڻ وارو آهي ۽ الله مٿس ڏمريو 4|93|
۽ مٿس لعنت ڪندو ۽ اُن لاءِ وڏو عذاب تيار ڪيو اٿس.
اي ايمان وارؤ جڏهن اوهين الله جي واٽ ۾ (جهاد لاءِ) مسافري ڪريو تڏهن پوري طرح جاچيو ۽ جيڪو اوهانکي 4|94|
اَلسَّلام ڪري تنهن کي اوهين دنيا جي حياتيءَ جو سامان طلبيندڙ ٿي نه چؤ ته تون مؤمن نه آهين، ڇوته الله وٽ گهڻيون
غنيمتون آهن، اڳ اوهين به اهڙا هيؤ پوءِ الله اوهان تي احسان ڪيو پوءِ اوهين (پوري طرح) جاچيو، ڇوته جيڪي ڪندا
آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.
مؤمنن مان ڪنهن عذر ڌاران (جهاد کان گهر ۾) ويهي رهندڙ ۽ الله جي واٽ ۾ پنهنجي مالن ۽ پنهنجن سِرن سان 4|95|
جهاد ڪندڙ (اِهي ٻئي) برابر نه آهن، پنهنجن مالن ۽ پنهنجن سِرن سان جهاد ڪندڙن کي الله (گهر ۾) ويهي رهندڙن
کان مرتبي ۾ ڀلو ڪيو آهي، ۽ الله هر هڪ کي چڱائيءَ جو وعدو ڏنو آهي، ۽ الله جهاد ڪندڙن کي ويهي رهندڙن کان
وڏي اجر جي ڪري ڀلو ڪيو آهي.
پاڻ وٽان درجا ۽ بخشش ۽ ٻاجهه ڪئي اٿس، ۽ الله بخشڻهار ۽ مهربان آهي. 4|96|
بيشڪ جن پاڻ تي ظلم ڪيو آهي تن کي ملائڪ مارڻ مهل چوندا آهن ته اوهين ڪهڙي (حال) ۾ هيؤ؟ اُهي 4|97|
چوندا ته اسين مُلڪ ۾ عاجز هُئاسون، (ملائڪ کين) چوندا ته الله جو مُلڪ ويڪرو نه هو ڇا؟ جو اُن ۾ لڏي وڃو ها،
پوءِ اُنهن جي جاءِ دوزخ آهي، ۽ اُهو هنڌ بڇڙو آهي.
پر مڙسن ۽ زالن ۽ ٻارن مان هيڻا جو ڪا واهه لهي نه سگهندا آهن ۽ نڪا نڪرڻ جي ڪا واٽ وٺي سگهندا 4|98|
آهن.
ويجهو انهن کي الله معاف ڪرڻ تي آهي، ۽ الله معافي ڏيندڙ بخشڻهار آهي. 4|99|
جيڪو الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏيندو سو زمين ۾ گهڻيون رهڻ جون جايون ۽ (روزيءَ) جي ڪشادگي لهندو، ۽ 4|100|
جيڪو الله (جي واٽ ۾) ۽ سندس پيغمبر ڏانهن هجرت ڪندڙ ٿي پنهنجي گهر کان نڪرندو پوءِ کيس موت پهچندو تنهن
جو اجر بيشڪ الله تي (لازم) آهي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
۽ جڏهن اوهين ملڪ ۾ مسافري ڪريو تڏهن جيڪڏهن ڊڄو ٿا ته ڪافر اوهان کي پريشان ڪندا ته نماز مان 4|101|
ڪجهه گهٽائڻ ۾ اوهان تي گناهه ڪونهي، ڇوته ڪافر اوهان جا پڌرا ويري آهن.
۽ (اي پيغمبر ويڙهه مهل) جڏهن منجهن هجين پوءِ کين نماز پڙهائين ته منجهائن هڪ ٽوليءَ کي توسان (نماز 4|102|
۾) بيهڻ گهرجي ۽ پنهنجن هٿيارن کي (ساڻ) وٺڻ گهرجين، پوءِ جنهن مهل (اُهي) سجدو ڏيئي رهن (تنهن مهل) اوهان
جي پوئتان ٿين، ۽ جنهن ٻئي ٽوليءَ نماز نه پڙهي آهي سي اچن تن کي توسان نماز پڙهڻ گهرجي ۽ پنهنجي بچاءَ (جي
شين) ۽ پنهنجن هٿيارن کي وٺڻ گهرجين، ڪافر گهرندا آهن ته جيڪر اوهين پنهنجن هٿيارن ۽ پنهنجي سامان کان
(ڪجهه) بي خبر ٿيو ته اوهان تي هڪ ئي ڀيري حملو ڪن، ۽ جيڪڏهن اوهان کي مينهن کان ڪو اهنج هجي يا
اوهين بيمار هجو ته اوهان تي گناهه نه آهي ته پنهنجا هٿيار لاهي رکو، ۽ پنهنجي بچاءَ جون شيون (ساڻ) وٺو، بيشڪ الله
ڪافرن لاءِ خواري ڏيندڙ عذاب تيار ڪيو آهي.
پوءِ جڏهن نماز پوري ڪريو (تڏهن) بيٺي ۽ ويٺي ۽ پنهنجي پاسن ڀر الله کي ياد ڪريو، پوءِ جڏهن اوهين دلجاءِ 4|103|
ڪريو ته پوءِ (اصلي دستور تي) نماز پڙهو، بيشڪ نماز مؤمنن تي ٺهرايل وقت ۾ فرض آهي.

4|104| ۽ ڪافرن جي ڳول ڦول ۾ سُستي نه ڪريو، جيڪڏهن اوهين ڏکوئبا آهيو ته اُهي به اوهان جهڙا ڏکوئبا آهن، ۽
اوهين الله ۾ اها اميد ٿا رکو جا اميد انهن کي نه آهي، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
4|105| بيشڪ اسان توڏانهن سچو ڪتاب هن لاءِ لاٿو آهي ته جئن الله توکي سيکاريو آهي تئن ماڻهن جي (اي پيغمبر)
وچ ۾ فيصلو ڪرين، ۽ خيانت ڪندڙن جي پاس نه ڪر.
4|106| ۽ الله کان بخشش گُهر، ڇوته الله تعالىٰ بخشڻهار مهربان آهي.
4|107| ۽ جيڪي پنهنجن نفسن سان خيانت ڪندا آهن تن جي پاران (تون) نه جهيڙ، بيشڪ الله خيانتي گنهگار کي
دوست نه رکندو آهي.
4|108| ماڻهن کان لڪندا آهن ۽ الله کان لڪي نه سگهندا ۽ جڏهن رات جو اُها صلاح ڪندا آهن جنهن صلاح کان الله
راضي نه آهي (تڏهن) اُهو (الله) ساڻن آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کي الله گهيرو ڪندڙ آهي.
4|109| خبردار اوهين اهڙي قوم آهيو جو دنيا جي حياتي ۾ (ته) سندن پاران بحث ڪندا آهيو، پوءِ قيامت جي ڏينهن
سندن پاران الله سان ڪير جهيڙو ڪندو؟ يا مٿن ڪير پرجهلو ٿيندو؟
4|110| ۽ جيڪو بڇڙو ڪم ڪندو يا پاڻ تي ظلم ڪندو وري الله کان بخشش گهرندو سو الله کي بخشڻهار مهربان
لهندو.
4|111| ۽ جيڪوئي گناهه ڪري ٿو سو پاڻ لاءِ ئي ڪري ٿو، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
4|112| ۽ جيڪو ڪا خطا يا گناهه ڪري وري اُها (تهمت) ڪنهن بيگناهه تي هڻي تنهن بيشڪ بُهتان ۽ پڌرو گناهه ڪنيو.
4|113| ۽ جيڪڏهن توتي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجهه نه هجي ها ته منجهانئن هڪ ٽوليءَ توکي غلطي ۾ وجهڻ جي
پڪي نيت ڪئي هئي، ۽ (اُهي) پاڻ کانسواءِ (ڪنهن کي) نه ڀلائيندا آهن ۽ توکي ڪوبه ضرر نه پهچائيندا، ۽ الله توتي
ڪتاب ۽ دانائي لاٿي آهي ۽ جيڪي تون نه ڄاڻندو هئين سو توکي سيکاريائين، ۽ توتي الله جو وڏو فضل آهي.
4|114| سندين گهڻين ڳجهين صلاحن ۾ ڪا ڇڱائي نه آهي پر جنهن خيرات ڏيڻ يا ڇڱي ڪم يا ماڻهن جي وچ ۾
سڌاري ڪرڻ جو حڪم ڪيو (تنهن جي صلاح ۾ ڇڱائي آهي)، ۽ جيڪو اُهو ڪم الله جي رضامندي ڳولڻ لاءِ ڪندو پوءِ
سگهوئي اُن کي وڏو اجر ڏينداسون.
4|115| ۽ جيڪو رستي جي پڌري ٿيڻ کانپوءِ پيغمبر جي مخالفت ڪندو ۽ مؤمنن جي واٽ کانسواءِ ٻي واٽ وٺندو سو
جيڏانهن متوجه ٿيو آهي تيڏانهن کيس ڦيرينداسون ۽ کيس دوزخ ۾ گهيرينداسون، ۽ (اها) جاءِ بڇڙي آهي.
4|116| بيشڪ الله هيءُ (ڏوهه) نه بخشيندو جو (ڪنهن کي) ساڻس شريڪ ڪيو وڃي ۽ اُن کانسواءِ (ٻيو گناهه) جنهن
لاءِ گهرندو تنهن کي بخشيندو، ۽ جيڪو الله سان (ڪنهن کي) شريڪ بڻائيندو سو بيشڪ وڏي ڀُل ۾ ڀلو.
4|117| اُن (الله) کانسواءِ عورتن کي ئي سڏيندا آهن، ۽ (حقيقت ۾) تڙيل شيطان کانسواءِ ٻئي کي نه (هيءُ مشرڪ)
سڏيندا آهن.
4|118| اُن تي الله لعنت ڪئي آهي، ۽ (شيطان) چيو ته تنهنجي ٻانهن مان مُقرّر ڪيل حصّو ضرور وٺندس.
4|119| ۽ کين ضرور گمراهه ڪندس ۽ کين ضرور سَڌن ۾ وجهندس ۽ کين ضرور حُڪم ڪندس پوءِ ضرور ڍورن جي ڪنن
کي چيريندا ۽ کين ضرور حُڪم ڪندس ته الله جي جوڙيل (صورت) کي ڦٽائيندا (رهندا) ۽ جيڪو الله کانسواءِ شيطان
کي دوست ڪري وٺندو تنهن بيشڪ پڌرو ڇيو ڇاتو.
4|120| شيطان کين انجام ڏيندو آهي ۽ کين سَڌن ۾ وجهندو آهي، ۽ شيطان ٺڳيءَ کانسواءِ (ٻيو ڪو) انجام نه ڏيندو اٿن.
4|121| اهڙن (ماڻهن) جي جاءِ دوزخ آهي، ۽ اُن کان ڀڄڻ جي ڪا واهه نه لهندا.
4|122| ۽ جن ايمان آندو ۽ ڇڱا ڪم ڪيا تن کي سگهوئي (اهڙن) باغن ۾ داخل ڪنداسين جن جي هيٺان واهيون
وهنديون آهن منجهن سدائين رهڻ وارا آهن، (اهو) الله جو پڪو انجام آهي، ۽ انجام ڏيڻ ۾ الله کان وڌيڪ سچو ڪير
آهي.
4|123| (۽) نڪي اوهان جي سَڌن تي نڪي ڪتاب وارن جي سَڌن تي (ڇوٽڪارو) آهي، جيڪو ڪا مدائي ڪندو
تنهن کي اُن جي سزا ڏبي ۽ الله کانسواءِ پاڻ لاءِ نڪو سنڀاليندڙ ۽ نڪو مددگار لهندو.
4|124| ۽ جيڪي (ماڻهو) مرد يا زال مؤمن ٿي ڇڱا ڪم ڪندا سي بهشت ۾ گهڙندا ۽ تر جيترو به ظلم نه ڪبن.
4|125| ۽ دين جي ڪري انهيءَ کان وڌيڪ ڇڱو ڪير آهي؟ جنهن پنهنجو مُنهن (سر) الله لاءِ نوايو ۽ اُهو ڇڱائي
ڪندڙ آهي ۽ ابراهيم حنيف (هڪ طرفي) جي دين جي پيروي ڪئي اٿس، ۽ الله ابراهيم کي پنهنجو خاص دوست بڻايو
هو.
4|126| ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي گهيرو ڪندڙ آهي.
4|127| (اي پيغمبر) زالن بابت توکان پڇن ٿا، چؤ ته الله انهن بابت اوهان کي حُڪم ڪري ٿو ۽ (پڻ) جيڪي اوهان
کي (هن) ڪتاب ۾ (اڳ) پڙهي ٻڌايو ويو آهي سو انهن يتيمن زالن بابت آهي جن کي سندن حق جيڪو انهن لاءِ لازم
ڪيو ويو سو نه ڏيندا آهيو ۽ کين پرڻجڻ جي خواهش ڪندا آهيو ۽ (پڻ) هيڻن ٻارن بابت (سو اُهو حڪم قائم آهي) ۽
يتيمن (جي حقن ادا ڪرڻ) لاءِ انصاف تي بيهڪ وٺو، ۽ اوهين جيڪا ڪا ڇڱائي ڪندؤ تنهن کي الله ڄاڻندڙ آهي.
4|128| ۽ جيڪڏهن ڪا زال پنهنجي مڙس جي بي پرواهيءَ يا مُنهن موڙڻ کان ڊڄي ته ٻنهي ڄڻا پاڻ ۾ صُلح ڪن
(ڪنهن به قسم جو صلح) ته ٻنهين تي گناهه نه آهي، ۽ صلح ڀلو آهي، ۽ نفس (ته) بخل کي ويجهو ڪيا ويا آهن، ۽
جيڪڏهن اوهين ڇڱائي ڪندؤ ۽ پرهيزگار ٿيندؤ ته جيڪي ڪندا آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.
4|129| ۽ اوهين زالن جي وچ ۾ ڪڏهن به برابري رکي نه سگهندؤ توڙيڪ گهڻي خواهش ڪريو تنهنڪري اوهين (هڪ
پاسي اهڙو) سارو لاڙو نه لڙو جو ٻيءَ کي لڙڪيل وانگر ڇڏيو، ۽ جيڪڏهن اوهين (پاڻ ۾) صُلح ڪريو ۽ پرهيزگار ٿيو ته
الله بخشڻهار مهربان آهي.
4|130| ۽ جيڪڏهن ٻئي جدا ٿيندا ته الله پنهنجي فضل سان هر ڪنهن کي آسودو ڪندو، ۽ الله (مهربانيءَ ۾)
ڪشادگيءَ وارو حڪمت وارو آهي.
4|131| (هاڻي) جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي، ۽ اوهان کان اڳ ڪتاب وارن کي ۽
خلاصو اوهان کي بيشڪ وصيت ڪئي اٿئون ته الله کان ڊڄو، ۽ جيڪڏهن نه مڃيندؤ ته (سمجهو ته) جيڪي آسمانن ۾
آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (خاص) الله جو آهي، ۽ الله بي پرواهه ساراهيل آهي.
4|132| ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (خاص) الله جو آهي، ۽ الله پرجهلو بس آهي.
4|133| اي ماڻهؤ جيڪڏهن الله گهري ته اوهان کي فنا ڪري ڇڏي ۽ ٻين کي پيدا ڪري، ۽ الله انهيءَ (ڪم) تي
وس وارو آهي.
4|134| جيڪو دنيا ۾ (پنهنجين ڇڱائين جو) ثواب گهرندو آهي ته الله وٽ دنيا ۽ آخرت جو ثواب آهي، ۽ الله ٻڌندڙ
ڏسندڙ آهي.
4|135| اي ايمان وارؤ! انصاف تي بيهندڙ الله ڪارڻ شاهدي ڏيندڙ هجو توڙيڪ اوهان کي پاڻ تي يا ماءُ پيءُ يا مٽن

تي هجي، جيڪڏهن (اُهو ماڻهو جنهن تي حق ثابت ٿئي ٿو سو) آسودو هجي يا سڃو ته الله اُنهن تي وڌيڪ مهربان
آهي، پوءِ انصاف ڪرڻ ۾ سَڌن جي پٺيان نه لڳو، ۽ جيڪڏهن اوهين وچڙائي ڳالهائيندؤ يا منهن موڙيندؤ ته جيڪي ڪندا
آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي.
4|136|اي مسلمانؤ الله کي ۽ سندس پيغمبر کي ۽ جيڪو ڪتاب پنهنجي پيغمبر تي لاٿائين ۽ جيڪو ڪانئس اڳ لاٿائين
تنهن کي (به مڃيو)، ۽ جيڪو الله ۽ سندس ملائڪن ۽ سندس ڪتابن ۽ سندس پيغمبرن ۽ قيامت جي ڏينهن کي نه
مڃيندو سو بيشڪ وڏيءَ ڀل ۾ ڀلو.
4|137| جن ايمان آندو وري ڪفر ڪيائون وري ايمان آندائون وري ڪفر ڪيائون وري ڪفر ۾ وڌندا ويا تن کي الله
ڪڏهن نه بخشيندو ۽ نڪي کين ڪا واٽ ڏيکاريندو.
4|138|(اي پيغمبر) انهن منافقن کي (هيءَ) سڌ ڏي ته انهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
4|139|جيڪي مؤمنن ڦلڻ ڪافرن کي دوست ڪري وٺندا آهن اُهن وٽان مانُ گهرندا آهن ڇا؟ چوته هيڪلو مانُ
الله جوئي آهي.
4|140| ۽ بيشڪ الله اوهان تي ڪتاب ۾ (هيءُ حڪم) لاٿو آهي ته جڏهن (اوهين) ٻڌو ته الله جي آيتن جو انڪار
ڪيو وڃي ٿو ۽ مٿن ٺٺولي ڪئي وڃي ٿي تڏهن (اوهين) ساڻن ايسين نه ويهو جيسين ٻيءَ ڪنهن ڳالهه ۾ بحث نه
ڪن، اوهين اُنهيءَ مهل (جي وهندؤ ته) انهن جهڙا ٿيندؤ، ڇوته الله منافقن ۽ ڪافرن سڀني کي دوزخ ۾ گڏ ڪندڙ آهي.
4|141|اهي (منافق) اوهان جو انتظار ڪندا آهن، پوءِ جيڪڏهن الله (جي پارڪان) اوهان لاءِ ڪا فتح آهي ته چون ٿا
ته (اسين) اوهان سان گڏ نه هُئاسون ڇا؟ ۽ جيڪڏهن (سوڀ جو) ڀاڱو ڪافرن جو آهي ته ڪافرن کي چون ٿا ته
اسين اوهان تي غالب نه آهيون ڇا؟ ۽ مؤمنن کان اوهان کي نه بچايوسون ڇا؟ پوءِ الله قيامت جي ڏينهن اوهانجي وچ ۾
نبيرو ڪندو، ۽ الله ڪافرن کي مؤمنن تي غلبي جي (ڪا) واٽ نه ڪندو.
4|142| منافق (پنهنجي ڀانئڻ ۾) الله کي دلبو ڏيندا آهن ۽ (حقيقت ڪري) الله کين دلبو ڏيندڙ آهي، ۽ جڏهن نماز
ڏانهن اٿندا آهن تڏهن آرسي ٿي اُٿندا آهن رڳو ماڻهن کي ڏيکاريندا آهن ۽ ٿورڙي ڪانسواءِ الله کي ياد نه ڪندا آهن.
4|143|تنهن کي الله ڀلائيندو جنهن کي الله ڀلائيندو تنهن ڏانهن آهن ۽ نڪي هُن ٽولي ڏانهن آهن انهيءَ وچ ۾ حيران آهن، ۽ جنهن کي الله ڀلائيندو تنهن
لاءِ ڪڏهن واٽ نه لهندين.
4|144|اي ايمان وارؤ اوهين ڪافرن کي مؤمنن ڪانسواءِ دوست ڪري نه وٺو پاڻ تي الله جو پڌرو الزام ثابت ڪرڻ
گهرندا آهيو ڇا؟
4|145|بيشڪ مُنافق باهه جي هيٺين طبقي ۾ هوندا، ۽ انهن جو مددگار ڪوئي نه لهندين.
4|146| پر جن توبه ڪئي ۽ پاڻ سڌاريو ۽ الله کي چنبڙي ورتو ۽ خالص الله جا حڪم مڃيا سي مؤمنن سان آهن، ۽
الله مؤمنن کي وڏو اجر سگهو ڏيندو.
4|147|الله ته قدر جيڪڏهن (سندس نعمتون ڄاڻي) شڪر ڪندؤ ۽ ايمان آڻيندؤ ته الله اوهانکي ڇالاءِ عذاب ڪندو؟ ۽ الله ته قدر
سڃاڻندڙ ڄاڻندڙ آهي.
4|148|الله مظلوم ڪانسواءِ ٻئي ڪنهن جو (ڪنهين کي) وڏي سڏ (۽ کليل طرح) بڇڙو ڳالهائڻ پسند نه ڪندو آهي، ۽
الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
4|149| جيڪڏهن اوهين ڪا چڱائي پڌري طرح ڪندا آهيو يا اُها لڪائي ڪندا آهيو يا مدائي کان ٽارو ڪندا آهيو ته
بيشڪ الله معافي ڏيندڙ وس وارو آهي.
4|150| بيشڪ جيڪي الله ۽ سندس پيغمبرن کي نه مڃيندا آهن ۽ الله ۽ سندس پيغمبرن جي وچ ۾ فرق ڪرڻ گهرندا
آهن ۽ چوندا آهن ته ڪن پيغمبرن کي مڃيون ٿا ۽ ڪن (پيغمبرن) کي نه ٿا مڃيون ۽ اُنهيءَ وچ ۾ ڪا ٻي واٽ وٺڻ
گهرندا آهن.
4|151|اُهي شخص سي پڪ ڪافر آهن، ۽ ڪافرن لاءِ خواري ڏيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿئون.
4|152| ۽ جن الله ۽ سندس پيغمبرن کي مڃيو ۽ منجهانئن ڪنهن هڪ جي وچ ۾ فرق نه ڪيو اُنهن کي الله سندن
اجر سگهو ڏيندو، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
4|153|(اي پيغمبر) ڪتاب وارا توکي سوال ٿا ڪن ته آسمان کان (هڪ ئي پيري) مٿن ڪتاب لاهين (ان جو خيال
نه ڪر) پوءِ تحقيق ان کان (به) وڏو سوال موسىٰ کان ڪيو هوائون پوءِ چيائون ته اسان کي الله (اکين سان) چٽو
ڏيکار پوءِ سندن گناه سببان مٿن وڄ ڪري، وري پاڻ وٽ مُعجزن جي اچڻ کانپوءِ ڳابي کي (خُدا ڪري) ورتائون پوءِ اُن
(سندن ڏوهه) کان معافي ڏنيسون، ۽ موسىٰ کي پڌرو غلبو ڏنوسون.
4|154| ۽ ڪانئن انجام وٺڻ لاءِ سندن مٿان (جبل) طُور کڙو ڪيوسون ۽ کين چيوسون ته (شهر جي) دروازي کان سجدو
ڪندڙ ٿي گهڙو ۽ کين (هيءُ به) فرمايوسون ته ڇنڇر (جي ڏينهن مڇي نه مارڻ جي حڪم ڪيل) ۾ حد کان نه لنگهو
۽ ڪانئن پڪو انجام ورتوسون.
4|155| پوءِ سندن انجام ڀڃڻ ۽ الله جي آيتن کي سندن نه مڃڻ ۽ پيغمبرن کي سندن ناحق مارڻ (سببان سزا جوڳا
ٿيا) ۽ سندن (انهيءَ) چوڻ سببان ته اسان جو دليون ڍڪيل آهن، (نه!) بلڪ الله سندن ڪفر سببان مٿن مُهر هڻي
ڇڏي آهي تنهنڪري ٿورن ڪانسواءِ ايمان نه آڻيندا.
4|156|۽ سندن ڪفر سببان ۽ مريم تي سندن وڏي بُهتان چوڻ سببان.
4|157| ۽ سندن هن چوڻ سببان ته الله جي پيغمبر مَسِيح عيسىٰ پٽ مريم جي کي ڪُٺو اٿئون، حالانڪ نه کيس
ڪُٺائون ۽ نڪي کيس سوريءَ تي چاڙهيائون پر انهن کي شُبهه ۾ وڌو ويو، ۽ بيشڪ جن ان بابت تڪرار ڪيو سي ڪانئس
شڪ ۾ آهن، گمان ڪانسواءِ کين ان جي ڪا پڪي ڄاڻپ نه آهي، ۽ پڪ سان نه ڪُٺو اٿن.
4|158|بلڪ الله کيس پاڻ ڏانهن مٿي کڻي ورتو، ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي.
4|159| ۽ ڪتاب وارن مان ڪوئي نه رهندو پر سندس موت کان اڳ (سڀئي) مٿس ضرور ايمان آڻيندا، ۽ قيامت جي
ڏينهن (عيسىٰ) مٿن شاهد هوندو.
4|160| پوءِ يهودين جي ظلم سببان (گهڻيون) سٺيون شيون جي انهن لاءِ حلال ڪيل هيون سي مٿن حرام ڪيوسون ۽
(پڻ) گهڻن ماڻهن کي الله جي واٽ کان سندن جهلڻ سببان.
4|161|۽ پڻ سندن وياج وٺڻ سببان حالانڪ بيشڪ ڪانئس جهليا (به) ويا هُئا ۽ (پڻ) ماڻهن جي مالن کي سندن ناحق
کائڻ سببان (گهڻيون حلال شيون مٿن حرام ڪيون ويون)، ۽ اُنهن مان ڪافرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿئون.
4|162| پر منجهانئن علم ۾ پڪا ۽ مؤمن جيڪي توڏانهن نازل ڪيو ويو تنهن کي ۽ جيڪي توکان اڳ نازل ڪيو ويو
تنهن کي مڃيندا آهن ۽ نماز پڙهندڙ ۽ زڪوة ڏيندڙ ۽ الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندڙ آهن، سگهوئي انهن کي وڏو اجر
ڏينداسون.
4|163| اسان توڏانهن (اهڙيءَ طرح) وحي ڪيو جهڙي طرح نوح ڏانهن ۽ ڪانئس پوءِ (ٻين) پيغمبرن ڏانهن وحي

کيوھوسون، ۽ ابراھيم ۽ اسماعيل ۽ اسحاق ۽ يعقوب ۽ يعقوب جي اولاد ۽ عيسىٰ ۽ اَيُّوب ۽ يُونس ۽ ھارون ۽ سليمان ڏانھن وحي کيوسون، ۽ داؤد کي زبور ڏنوسون.
4|164| ۽ ٻيا (گھڻا) پيغمبر آھن جن جو ھن کان اڳ توکي بيان ٻڌايوسون ۽ (ٻيا گھڻا) پيغمبر آھن جن جو بيان توکي نه ٻڌايوسون، ۽ الله موسىٰ سان گفتگو ڪئي.
4|165| پيغمبر خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ھن لاءِ آھن ته پيغمبرن (جي اچڻ) کانپوءِ ماڻھن جي ڪا حُجّت الله تي نه رھي، ۽ الله غالب حڪمت وارو آھي.
4|166| پر الله جيڪو (ڪتاب) توڏانھن لاٿو آھي تنھن لاءِ (پاڻ) شاھدي ٿو ڏئي ته اُھو پنھنجي علم سان نازل ڪيو اٿس، ۽ ملائڪ به شاھدي ٿا ڏين، ۽ الله گواہ بس آھي.
4|167| بيشڪ جن انڪار ڪيو ۽ الله جي واٽ کان (ماڻھن) کي جھليو سي بيشڪ وڏي ڀُل ۾ ڀُلا.
4|168| تحقيق جن انڪار ڪيو ۽ ظُلم ڪندا رھيا ته الله (جو شان اھڙو) نه آھي جو کين بخشي ۽ نڪي (اھڙو) آھي جو کين (ٻي) ڪا (سڌي) واٽ ڏيکاري.
4|169| دوزخ جي واٽ کانسواءِ منجھس سدائين رھڻ وارا آھن، ۽ اھو الله تي سھنجو آھي.
4|170| اي ماڻھو اوھان جي پالڻھار وٽان پيغمبر (مُحَمَّد صَلَّي اللهُ عَلَيۡہِ وَسَلَّم) اوھان وٽ سچ وٺي آيو آھي تنھنڪري (مڃس) ايمان آڻيو جو اوھان لاءِ چڱو آھي ۽ جيڪڏھن نه مڃيندؤ (ته اوھان جو نقصان آھي) ڇوته جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آھي سو الله جو آھي، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آھي.
4|171| اي ڪتاب وارؤ پنھنجي دين ۾ حد کان نہ لنگھو ۽ نڪي سچ کانسواءِ اِلله تي (ڪي ٻيو) چئو، عيسىٰ پُٽ مريم جو الله جو پيغمبر ۽ سندس (خاص) حڪم (سان پيدا ڪيل) آھي، اھو مريم ڏانھن ھلايائين ۽ سندس پار کان ھڪ روح آھي، تنھنڪري الله ۽ سندس پيغمبرن کي مڃيو، ۽ (اوھين) ٽي (خدا) نه چئو، (اھڙي چوڻ کان پاڻ کي) جھليو (اِھو) اوھان لاءِ ڀلو آھي، ھڪ الله کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آھي، پُٽ ٿين جي ھجڻ کان اُھو پاڪ آھي، جيڪي آسمانن ۾ آھي ۽ جيڪي زمين ۾ آھي سو اُن جو آھي، ۽ الله سنڀاليندڙ بس آھي.
4|172| عيسىٰ الله جي ٻانھي ھُجڻ کان بنھ عار نه ڪندو آھي ۽ نڪي مُقرّب مَلائِڪ، ۽ جيڪو سندس ٻانھپ کان عار ڪندو ۽ وڏائي ڪندو تن سڀني کي سگھوئي (الله) پاڻ وٽ گڏ ڪندو.
4|173| پوءِ جن ايمان آندو آھي ۽ چڱا ڪم ڪيا آھن تن کي سندن اجر پُورو ڏيندو ۽ (بلڪ) پنھنجي فضل سان کين وڌيڪ ڏيندو، ۽ جن (ٻانھي ھجڻ کان) عار ڪيو ۽ وڏائي ڪئي تن کي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو.
4|174| اي ماڻھؤ بيشڪ اوھان وٽ اوھان جي پالڻھار کان ھڪ پڪي سند آئي آھي ۽ اوھان ڏانھن چِٽو سوجھرو (قرآن) لاٿوسون.
4|175| پوءِ جن الله کي مڃيو ۽ کيس چنبڙي پيا تن کي پنھنجي ٻاجھ ۽ فضل ھيٺ سگھو داخل ڪندو ۽ پاڻ ڏانھن کين سڌو رستو ڏيکاريندو.
4|176| توکان پڇن ٿا، چؤ ته الله ڪلاله (جي (اي پيغمبر جنھن کي اولاد ۽ ماءُ پيءُ نه ھجي تنھنجي ميراث بابت) ميراث) بابت اوھان کي فتوىٰ ٿو ڏئي، جيڪڏھن (ڪو اھڙو) مڙس مري جنھنکي اولاد نه آھي (۽ نه ماءُ پيءُ) ۽ کيس ھڪ ڀيڻ آھي ته جيڪي ڇڏيائين تنھنجو اڌ اُن لاءِ آھي، ۽ (جيڪڏھن اھڙي زال مري وڃي ۽ ڀاءُ جيئرو اٿن ته) ڀاءُ سندس وارث آھي سو تڏھن جو کيس اولاد نه ھجي، پوءِ جيڪڏھن ٻه ڀينر ھجن ته جيڪي ڇڏيائين تنھن مان ٻنھي لاءِ ٻه ٽھايون آھن، ۽ جيڪڏھن (وارث) ڀينرون ۽ ڀائر ھجن ته مڙس (يعني ڀاءُ) لاءِ ٻن زالن (ڀينرن) جي حصّي جيترو آھي، الله اوھان لاءِ بيان ڪندو آھي ته متان (اوھين) گمراہ ٿيو، ۽ الله سڀڪنھن شيءِ کي ڄاڻندڙ آھي.
5|1| اي ايمان وارؤ (پنھنجن) انجامن کي پاڙيو، جيڪي اوھان تي پڙھبو تنھن کانسواءِ (ٻيا) چوپايا ڍور اوھان لاءِ حلال ڪيا ويا آھن پر اوھين احرام وارا ٿي شڪار کي حلال سمجھندڙ نه ٿيو، بيشڪ الله جيڪي گھرندو آھي سو حُڪم ڪندو آھي.
5|2| اي ايمان وارؤ الله جي عبادت جي نشانين جي بي تعظيمي نه ڪريو ۽ نڪي تعظيم واري مھيني ۾ ۽ نڪي (ڪعبه ڏانھن موڪليل) قرباني (جي جانور) جي ۽ نڪي قلائد (الله لاءِ نذر ڪيل جانورن جي ڳچين ۾ ٻڌل ڳانن) جي ۽ نڪي تعظيم واري گھر (بيت الله) ڏانھن ويندڙن جي جيڪي پنھنجي پالڻھار جو فضل ۽ رضامندي گھرندڙ آھن، ۽ جڏھن اوھين احرام کوليو تڏھن (ڀلي) شڪار ڪريو، ۽ اوھان کي انھن ماڻھن جي دشمني جن اوھان کي تعظيم واري مسجد کان جھليو ھن ڳالھ جو سبب نه ٿئي جو (اوھين) حد کان لنگھو، ۽ چڱائي ۽ پرھيزگاريءَ تي پاڻ ۾ مدد ڏيو، ۽ گناہ ۽ حد کان لنگھڻ تي ھڪ ٻئي کي مدد نه ڏيو، ۽ الله کان ڊڄو، بيشڪ الله سخت عذاب ڪرڻ وارو آھي.
5|3| اوھان تي حرام ڪيو ويو آھي مُئل جانور ۽ (وھندڙ) رت ۽ سُوئر جو گوشت ۽ جنھن شيءِ کي الله جي نالي کانسواءِ ٻئي جي نالي سان سڏيو وڃي (يعني الله کان سواءِ ٻئي جي نالي مڃتا ڪيل ھجي) ۽ گھٽو ڏيئي ماريل ۽ ڌڪ سان مُئل ۽ ڪِرڻ سان مُئل ۽ ڍور جي اُڪل سان مُئل (حرام ڪيو ويو آھي) ۽ جيڪو (جانور) ڦاڙيندڙ کاڌو (سو به) پر جنھنکي (مرڻ کان اڳ) ذبح ڪيوَ (سو حرام نه آھي) ۽ جو (جانور) آستانن تي ذبح ڪجي (سو حرام ڪيو ويو آھي) ۽ اوھانجو تيرن سان وراھڻ (به)، اِھي (مڙئي) گناہ جا ڪم آھن، اڄ ڪافر اوھان جي دين کان نا اميد ٿيا تنھنڪري کانئن نه ڊڄو ۽ مون کان ڊڄو، اڄ اوھان جو دين اوھان لاءِ ڪامل ڪيم ۽ اوھان تي پنھنجي نعمت پوري ڪيم ۽ اوھان لاءِ دين اسلام پسند ڪيم، پوءِ جيڪو گناہ ڏانھن نه لاڙو ڪندڙ ٿي بک ۾ لاچار ٿئي (۽ مٿيون حرام شيون کائي ته روا آھي)، پوءِ تحقيق الله بخشڻھار مھربان آھي.
5|4| توکان پڇن ته اُنھن لاءِ ڪھڙيون شيون حلال ڪيون ويون آھن، چؤ ته اوھان لاءِ (سڀ) سٺيون (اي پيغمبر) (شيون) حلال ڪيون ويون آھن ۽ (اُھو شڪار به حلال آھي) جيڪي شڪاري جانورن کي شڪار سيکاريندڙ ٿي (اوھان) سيکاريو آھي (يعني) جيڪي الله (شڪار ڪرڻ جو دستور) اوھان کي سيکاريو تنھن مان انھن کي سيکاريو ھجي، ته جيڪو (شڪار اُھي) اوھان لاءِ جھلين تنھن مان کائو ۽ اُن (جانور کي ٻچڻ مھل) تي الله جو نالو (يعني بِسۡمِ اللهِ اَللهُ اَڪۡبَرُ) چئو ۽ الله کان ڊڄو، بيشڪ الله سخت حساب وٺندڙ آھي.
5|5| اڄ اوھان لاءِ سٺيون شيون حلال ڪيون ويون آھن، ۽ ڪتاب وارن جو طعام (به) اوھان لاءِ حلال آھي، ۽ اوھان جو طعام انھن لاءِ حلال آھي، ۽ (پڻ) پاڪدامن مؤمنياڻيون ۽ جن کي اوھان کان اڳ ڪتاب ڏنو ويو تن مان پاڪدامن (عورتون) جڏھن پرڻو ڪندڙ نه زنا ڪندڙ ۽ نه ڳجھي آشنائي رکندڙ ٿي کين سندن ڪابين ڏيو (ته حلال ڪيون ويون)، ۽ جيڪو ايمان (يعني اُنھن حڪمن مڃڻ) جو انڪار ڪندو تنھنجو ڪيو ڪمايو بيشڪ ناس ٿي ويو، ۽ اھو آخرت ۾ ڇيئي وارن مان آھي.
5|6| اي ايمان وارؤ جڏھن اوھين نماز لاءِ اُٿو تڏھن پنھنجن مُنھن کي ۽ پنھنجن ھٿن کي ٺونٺين تائين ڌوئو ۽ پنھنجن مٿن کي مسح ڪريو ۽ پنھنجن پيرن کي پيڏين تائين (ڌوئو) ۽ جيڪڏھن اوھين جُنبي (يعني مٿي ميرا) ھجو ته پاڪ ٿيو (يعني تڙ ڪريو)، ۽ جيڪڏھن بيمار ھجو يا مسافريءَ تي (ھجو) يا اوھان مان ڪوئي پائخانه مان اچي يا اوھين زالن

ڪي ويجها ويا هجو پوءِ اوهين پاڻي نه لهو ته پاڪ مٽيءَ سان تيمم ڪريو پوءِ پنهنجن مُنهن کي ۽ پنهنجن هٿن کي
منجهانئس مَسح ڪريو، ۽ الله اوهان تي ڪا تنگي نه گهرندو آهي پر گهُرندو آهي ته اوهان کي پاڪ ڪري ۽ اوهان تي
پنهنجي نعمت پوري ڪري ماڻ اوهين شڪرانو ڪريو.
5|7| ۽ الله جي نعمت جا اوهان تي آهي سا ياد ڪريو ۽ سندس اُهو انجام جيڪو اوهان سان پڪيءَ طرح ڪيائين
تنهن کي (به ياد ڪريو) جڏهن اوهان چيو ته ٻڌوسون ۽ مڃيوسون، ۽ الله کان ڊڄو، ڇوته الله سينن وارو (ڳجهه) ڄاڻندڙ
آهي.
5|8| اي ايمان وارؤ انصاف سان شاهدي ڏيندڙ ٿي الله لڳ بيهڪ وٺندڙ هُجو، ۽ ڪنهن قوم جي دشمني اوهان کي اوهان
جي بي انصافي جو سبب نه بڻي، انصاف ڪريو، اُهو پرهيزگاري کي ڏاڍو ويجهو آهي، ۽ الله کان ڊڄو، ڇوته جيڪي اوهين
ڪندا آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.
5|9| جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن سان الله وعدو ڪيو آهي ته اُنهن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهي.
5|10| ۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪُوڙو ڄاتو اُهي دوزخي آهن.
5|11| اي ايمان وارؤ الله جي نعمت جا اوهان تي آهي سا ياد ڪريو جڏهن هڪ قوم پنهنجن هٿن کي اوهان ڏانهن
(ويڙهه لاءِ) ڊگهي ڪرڻ جو ارادو ڪيو تڏهن سندس هٿ اوهان کان جهليائين، ۽ الله کان ڊڄو، ۽ الله تي ڀلي ته مؤمن
ڀروسو ڪن.
5|12| ۽ الله بني اسرائيلن کان بيشڪ انجام ورتو، ۽ منجهان ٻارهن سردار مقرر ڪياسون، ۽ الله چيو ته تحقيق آءٌ اوهان
ساڻ آهيان، جيڪڏهن نماز پڙهيو ۽ زڪوٰة ڏنوَ ۽ مُنهنجن پيغمبرن کي مڃيوَ ۽ کين مدد ڪيو ۽ الله کي چڱو قرض ڏنوَ ته
البت اوهان جون مدايون اوهان کان ضرور ميٽيندس ۽ البت اوهان کي اهڙن باغن ۾ ضرور داخل ڪندس جن جي هيٺان
واهيون وهنديون آهن، وري هن کان پوءِ اوهان مان جيڪو ڪافر ٿيندو سو سڌيءَ واٽ کان بيشڪ ڀُلو.
5|13| پوءِ سندن انجام ڀڃڻ سببان مٿن لعنت ڪئي سون ۽ سندين دلين کي سخت ڪيوسون، (اُهي توريت ۾) ڪن
لفظن کي پنهنجن جاين کان بدلائين ٿا ۽ جيڪا نصيحت ڪئي وئي تنهن مان حصو وساريائون، ۽ منجهائن ٿورڙن کانسواءِ
انهن (سڀني) جي (ڪنه ڪنه ٻي) خيانت تي هميشه واقف ٿيندو رهندين تنهنڪري کين معاف ڪر ۽ مُڙي وڃ، بيشڪ
الله ڀلارن کي دوست رکندو آهي.
5|14| ۽ جيڪي چون ٿا ته اسين نصاريٰ آهيون تن کان (به) سندن انجام ورتوسون ۽ جيڪا نصيحت ڪئي وئي تنهن
مان ڀاڱو وساريائون، انهيءَ ڪري سندن وچ ۾ ساڙ ۽ دُشمني قيامت جي ڏينهن تائين وڌي سون، ۽ جيڪي ڪندا آهن
تنهن جي الله کين سگهو سُڌ ڏيندو.
5|15| اي ڪتاب وارؤ بيشڪ اسان جو پيغمبر (محمد ﷺ) اوهان وٽ آيو اوهين (الله جي) ڪتاب مان گهڻيون ڳالهيون
لڪائيندا هيؤ تن مان گهڻيون (ڳالهيون) اوهان کي بيان ڪري ٿو ۽ گهڻين (ڳالهين) کان ٽارو ڪري ٿو، بيشڪ اوهان
وٽ الله وٽان نُور ۽ پڌرو ڪتاب (قرآن) آيو آهي.
5|16| انهيءَ جي سببان الله انهن کي سڌو رستو ڏيکاريندو آهي جيڪي سلامتي جي واٽن ڏانهن سندس راضپو ڳولين ۽
کين اونداهين مان سوجهري ڏانهن پنهنجي حڪم سان ٻاهر ڪڍي ٿو ۽ کين سڌيءَ واٽ ڏانهن رستو ڏيکاري ٿو.
5|17| بيشڪ جن چيو ته الله پاڻ مسيح پٽ مريم جو آهي سي بيشڪ ڪافر ٿيا، چؤ ته جيڪڏهن الله عيسىٰ پُٽ مريم
جي کي ۽ سندس ماءُ کي ۽ جيڪي سڀيئي زمين ۾ آهن ناس ڪرڻ گهري ته ڪير الله کان انهن کي ڪُجهه بچائي
سگهندو؟ ۽ آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي اُنهن جي وچ ۾ آهي تنهنجي بادشاهي الله جي آهي، جيڪي گهري ٿو سو پيدا
ڪري ٿو، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
5|18| يهودي ۽ نصاريٰ چوندا آهن ته اسين الله جا پُٽ ۽ سندس پيارا آهيون، (اي پيغمبر کين) چؤ ته پوءِ سندوَ گناهن
سببان ڇو عذاب ڪندا اٿوَ؟ بلڪ اوهين به انهيءَ جنس مان ماڻهو آهيو جيڪي خلقيائين، جنهن کي وڻيس (تنهنکي)
بخشي ۽ جنهن وڻيس (تنهنکي) عذاب ڪري، ۽ آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي تنهنجي بادشاهي الله
جي آهي، ۽ ڏانهس موٽڻ آهي.
5|19| اي ڪتاب وارؤ بيشڪ اوهان وٽ اسان جو پيغمبر اهڙي وقت ۾ آيو جو (ڪجهه وقت تائين) پيغمبرن جو اچڻ بند
ٿي چڪو هو اوهان تي بيان ٿو ڪري متان چئو ته نڪو خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ اسان وٽ آيو، (هائو) انهي ڪري
بيشڪ اوهان وٽ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ آيو آهي، ۽ الله سڀڪنهن شيء تي وس وارو آهي.
5|20| ۽ (ياد ڪر) جڏهن مُوسىٰ پنهنجي قوم کي چيو ته اي منهنجي قوم پاڻ تي الله جي نعمت ياد ڪريو جو اوهان
۾ پيغمبر مُقرّر ڪيائين ۽ اوهان کي بادشاه ڪيائين، ۽ اوهان کي اهي (نعمتون) ڏنائين جي جهانن وارن مان ڪنهن کي
(به) نه ڏنائين.
5|21| اي منهنجي قوم پاڪ زمين ۾ گهڙو جا الله اوهان لاءِ ٺهرائي آهي ۽ پوٺتي نه ڦرو نه ته ڦري ڇيئي وارا ٿيندؤ.
5|22| چيائون ته اي مُوسىٰ بيشڪ اتي ڏاڍي زور واري قوم آهي، ۽ اسين منجهس ايسين ڪڏهن نه گهڙنداسون جيسين
اُهي منجهانس (نه) نڪرن، پوءِ جيڪڏهن اُهي اُتان نڪرن ته اسين گهِڙڻ وارا آهيون.
5|23| جيڪي خدا کان ڊڄندا هئا تن مان به ڄڻا جن تي الله نعمت ڪئي هئي سي چوڻ لڳا ته در کان مٿن گهڙو،
پوءِ جڏهن در کان لنگهيؤ تڏهن اوهين پڪ غالب آهيو، ۽ جيڪڏهن مؤمن آهيو ته الله تي ڀروسو ڪريو.
5|24| چيائون ته اي موسىٰ بيشڪ اسين اصلي ڪڏهن منجهس نه گهڙنداسون جيسين اُهي منجهس رهندا تنهنڪري تون ۽
تنهنجو پالڻهار وڃو پوءِ وڙهو بيشڪ اسين هتي (ئي) ويٺا آهيون.
5|25| مُوسىٰ چيو ته اي منهنجا پالڻهار آءٌ پنهنجي پاءُ ۽ پنهنجي سِرَ کانسواءِ (ٻئي) ڪنهن تي (به) اختيار نٿو رکان
تنهنڪري اسان جي ۽ بي فرمان قوم جي وچ ۾ جدائي ڪر.
5|26| (الله) چيو ته اُها (پاڪ زمين) چاليهه ورهيه مٿن حرام ڪئي وئي آهي، زمين (يعني بر) ۾ حيران پريشان رهندا،
تنهنڪري بي دين قوم تي ڏک نه ڪر.
5|27| (اي پيغمبر) آدم جي ٻن پُٽن (هابيل ۽ قابيل) جي خبر کين سچي طرح پڙهي ٻُڌاءِ، جڏهن ٻنهي (هڪ هڪ)
قرباني نذر ڪئي تڏهن ٻنهي مان هڪڙي جي قبول ڪئي وئي ۽ ٻئي جي قبول نه ڪئي وئي، (قابيل) چيو ته
ضرور مارينديوسانءِ، ۽ (هابيل) چيو ته الله رڳو پرهيزگارن جي (قرباني) قبول ڪندو آهي.
5|28| البت جيڪڏهن پنهنجو هٿ منهنجي مارڻ لاءِ مون ڏانهن ڊگهو ڪندين ته آءٌ پنهنجو هٿ تو ڏانهن ڪڏهن به ڊگهو
نه ڪندس ته توکي ماريان، بيشڪ آءٌ جهانن جي پالڻهار الله کان ڊڄان ٿو.
5|29| مُنهنجو ارادو آهي ته مُنهنجو گُناهه ۽ پنهنجو گُناهه تون کڻين ته دوزخين مان ٿئين، ۽ ظالمن جي اِها سزا آهي.
5|30| پوءِ سندس نفس کيس پاءُ جي مارڻ تي رغبت ڏياري پوءِ کيس کُٺائين پوءِ ڇيئي وارن مان ٿيو.
5|31| پوءِ الله هڪ ڪانوَ کي موڪليو جنهن زمين ۾ هن لاءِ کوٽيو ٿي ته کيس ڏيکاري ته پنهنجي پاءُ جي لاش کي
ڪيئن لڪائي، (ڪانو کي ڏسي) چيائين ته مون لاءِ ارمان آهي ڇا آءٌ هن ڳالهه کان (به) عاجز ٿيس جو هن ڪانو

جهڙو هُجان ها ته پنهنجي ڀاءُ جو لاشو لڪايان ها، پوءِ پشيمانن مان ٿيو.

5|32| انهيءَ ڪري بني اسرائيلن تي لازم ڪيوسون ته جيڪو ڪنهن جان جي عوض يا زمين ۾ فساد وجهڻ (واري)
ڪانسواءِ ٻئي ڪنهن کي ڪُهندو تنهن ڄڻڪ مڙني ماڻهن کي ڪُنو، ۽ جنهن اُن کي بچايو تنهن ڄڻڪ مڙني ماڻهن کي
بچايو، ۽ البت بيشڪ اسان جا (گهڻا) پيغمبر چِٽن معجزن سان وٽن آيا، وري بيشڪ اُن ڪانپوءِ منجهائن گهڻا ملڪ ۾
حد کان لنگهندڙ ٿيا.

5|33| جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر سان وڙهندا ۽ ملڪ ۾ فساد (وجهڻ) لاءِ ڪوشش ڪندا تن جي سزا هن ڪانسواءِ
(ٻي ڪا) نه آهي ته ڪُهجينِ يا سُوريءَ چاڙهجينِ يا سندن هٿ ۽ سندن پير اُبتڙ سبتڙ وڍجن يا ديس نيڪالي ڏجين،
دُنيا ۾ اُنهن لاءِ اِها خواري آهي ۽ آخرت ۾ اُنهن لاءِ وڏو عذاب آهي.

5|34| پر جن اوهان جي قابو پوڻ کان اڳ توبه ڪئي، پوءِ ڄاڻو ته الله بخشڻهار مهربان آهي.

5|35| اي ايمان وارؤ الله کان ڊڄو ۽ ڏانهس وسيلو ڳوليو (يعني نيڪ عملن جي وسيلي سان الله تعالیٰ ڏي ويجها ٿيو) ۽
سندس واٽ ۾ ڪوشش ڪريو ماڻَ اوهين ڇٽو.

5|36| بيشڪ جن ڪفر ڪيو تن کي جيڪي زمين ۾ آهي سو مڙئي جيڪڏهن هجي ۽ اُن جيترو ٻيو به گڏ (هجين)
اُهو قيامت جي ڏينهن جي عذاب کان (بچاءَ) لاءِ عوض ڏين ته کانئن قبول نه ڪبو، ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.

5|37| باهِ مان نڪرڻ گُهرندا ۽ (حقيقت ڪري) منجهانئس اُهي نڪرڻ وارا نه آهن، ۽ اُنهن لاءِ سدائين جو عذاب آهي.

5|38| چور (مڙس) ۽ چورِ (زال) انهن جا هٿ سندن ڪئي سببان سزا لاءِ وڍيو الله (جي پار) کان اُهو عذاب آهي، ۽
الله غالب حڪمت وارو آهي.

5|39| پوءِ جنهن پنهنجي ڪيل پڇاڙا توبه ڪئي ۽ چڱا ڪم ڪيا تنهن تي الله ٻاجھ سان موٽندو، ڇوته الله بخشڻهار
مهربان آهي.

5|40| نه معلوم اٿئي ڇا؟ ته آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي آهي، جنهن کي وڻيس تنهن کي عذاب (اي پيغمبر)
ڪري ۽ جنهن کي وڻيس تنهن کي بخشي، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

5|41| اي پيغمبر انهن جو حال توکي غمگين نه ڪري جيڪي اهڙن (ماڻهن) مان ڪفر ۾ ڪاهي پوندا آهن جو
پنهنجن واتن سان چوندا آهن ته ايمان آندوسون ۽ سندن دلين ايمان نه آندو آهي، ۽ (پڻ) يهودين مان، جو ڏاڍا ڪوڙ ٻڌندڙ
آهن ٻيءَ قوم (ڪافرن) لاءِ جي اجا تو وٽ نه آيا آهن جاسُوسي ڪندڙ آهن، ڪُن (صحيح) ڳالهين کي پنهنجن هنڌن
تي قائم هجڻ ڪانپوءِ بدلائيندا آهن، (ماڻهن کي) چوندا آهن ته جيڪڏهن هيءُ (حڪم) ڏنو وڃيو ته اهو قبول ڪجو ۽
جيڪڏهن اُهو نه ڏنو وڃيوَ ته پري ٿجو، ۽ الله جنهن جي گمراه ڪرڻ جو ارادو ڪندو آهي تنهن لاءِ الله (جي پار) کان
(هدايت ڪرڻ جو) ڪُجھ اختيار نه اٿيئي، اُهي (اهڙا) آهن جو انهن جي دلين کي الله پاڪ ڪرڻ نه گهرندو آهي،،
دنيا ۾ انهن لاءِ خواري آهي ۽ آخرت ۾ انهن لاءِ وڏو عذاب آهي.

5|42| ڪوڙين ڳالهين جا ٻڌندڙ آهن حرام (جو مال) کائيندڙ آهن، پوءِ جيڪڏهن تو وٽ اچن ته سندن (تڪرار جي)
وچ ۾ فيصلو ڪر يا کانئن مُنهن موڙ، ۽ جيڪڏهن کانئن مُنهن موڙين ته توکي ڪجھ نقصان رسائي نه سگهندا، ۽ جيڪڏهن
نبيرو ڪرين ته سندن وچ ۾ انصاف سان فيصلو ڪر، بيشڪ الله انصاف ڪندڙن کي دوست رکندو آهي.

5|43| ۽ ڪئن توکان هن حالت ۾ فيصلو ڪرائيندا؟ جو وٽن توريت آهي اُن ۾ الله جو حُڪم آهي وري اُن ڪانپوءِ ڦري
ويندا آهن، ۽ اُهي مُؤمن نه آهن.

5|44| تحقيق اسان توريت لاٿو آهي منجهس هدايت ۽ نُور آهي، فرمانبردارن پيغمبرن ۽ الله وارن ۽ عالمن اُن سان يهودين
لاءِ حُڪم ڪيو آهي (يعني) انهيءَ سان جيڪي الله جي ڪتاب مان ياد ڪرايو وين ۽ مٿن شاهد هوا، پوءِ (ڪين اسان
سمجهايو هوته) ماڻهن کان نه ڊڄو ۽ مون کان ڊڄو ۽ مُنهنجي آيتن کي ٿوري مُلھ سان نه وڪڻو، ۽ جيڪي الله لاٿو آهي
تنهن سان جيڪي حُڪم نه ڪندا سي ئي ڪافر آهن.

5|45| ۽ انهن (يهودين) تي توريت ۾ لازم ڪيوسون ته ماڻهوءَ جو عوض ماڻهو ۽ اک جو عوض اک ۽ نڪ جو عوض
نڪ ۽ ڪن جو عوض ڪن ۽ ڏند جو عوض ڏند ۽ ڦٽ جو عوض اوترو ڦٽ آهي، پوءِ جيڪو ان کي بخشيندو تنهن لاءِ
اُهو (بخشڻ سندس گناهن جو) ڪفّارو آهي، ۽ جيڪو الله لاٿو آهي تنهن سان جيڪي حُڪم نه ڪندا سي ئي ظالم
آهن.

5|46| ۽ اُنهن (پيغمبرن) جي طريقي تي عيسیٰ پٽ مريم جي کي پوئتان موڪليوسون جو جيڪو کانئس اڳ (توريت)
هو، تنهنجو سچو ڪندڙ هو، ۽ کيس انجيل ڏنوسون جنهن ۾ هدايت ۽ نُور آهي، ۽ توريت جيڪو کانئس اڳ هو تنهنجو سچو
ڪندڙ ۽ پرهيزگارن لاءِ هدايت ۽ نصيحت هو.

5|47| ۽ انجيل وارن کي جڳائي ته جيڪي الله منجهس لاٿو تنهن سان نبيرو ڪن، ۽ جيڪي الله لاٿو تنهن موجب
جيڪي نبيرو نه ڪندا سي ئي بي دين آهن.

5|48| ۽ (اي پيغمبر) توڏانهن سچائيءَ سان ڪتاب لاٿوسون جيڪي ڪتاب کانئس اڳ آهن تن جو سچو ڪندڙ ۽ مٿن
نگهبان آهي تنهنڪري الله جيڪي لاٿو آهي تنهن موجب سندن وچ ۾ حُڪم ڪر ۽ جيڪي حق تو وٽ آيو آهي تنهن
کان مُڙي سندين سَڌن جي تابعداري نه ڪر، اوهان مان هر ڪنهن ٽوليءَ لاءِ شريعت ۽ (هڪ سنئين) واٽ مُقرّر ڪئي
سون، ۽ جيڪڏهن الله گهري ها ته اوهان مڙني کي هڪ ٽولي ڪري ها پر (گهريائين) ته جيڪي اوهان کي ڏنائين
تنهن ۾ اوهان کي پرکي تنهنڪري چڱائيءَ ڏانهن اڳرائي ڪريو، اوهان مڙني جو الله ڏانهن موٽڻ آهي پوءِ جنهن (ڳالھ)
بابت اوهين تڪرار ڪندڙ هيؤ تنهنجي فيصلي جي اوهان کي خبر ڏيندو.

5|49| ۽ (وري به توکي حُڪم ٿو ڪجي) ته جيڪي الله لاٿو آهي تنهن سان سندن وچ ۾ حُڪم ڪر ۽ سندين سڌن
جي تابعداري نه ڪر ۽ اُنهن کان خوف رک جيڪي الله توڏانهن لاٿو آهي تنهن جي ڪنهن (حُڪم) کان متان توکي
ٿيڙين، پوءِ جيڪڏهن ڦِرن ته ڄاڻ ته الله سندن ڪن گناهن سببان کين عذاب پُهچائڻ گهُرندو آهي، ۽ ماڻهن مان گهڻا بي
دين آهن.

5|50| اجا جاهليت وارو حُڪم گهُرندا آهن ڇا؟ ۽ (ڪتاب الٰهي تي) يقين ڪندڙ قوم لاءِ حُڪم ڪرڻ ۾ الله کان وڌيڪ
چڱو ڪير آهي؟

5|51| اي مؤمنؤ يهودين ۽ نصارن کي دوست ڪري نه وٺو، انهن مان هڪڙا ٻين جا دوست آهن، ۽ اوهان منجهان جيڪو
کين دوست ڪري وٺندو سو بيشڪ منجهانئن آهي، بيشڪ الله ظالم ٽوليءَ کي سِڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.

5|52| پوءِ جن جي دلين ۾ (منافقيءَ جي) بيماري آهي تن کي ڏسين ٿو اُنهن (يهودين ۽ نصارن جي دوستيءَ) ۾ ڊوڙندا
ويندا آهن چوندا آهن ته پاڻ تي زماني جي ڦيري پُهچڻ کان ڊڄون ٿا، پوءِ سنت ئي الله فتح يا ٻيو حُڪم پاڻ وٽان
موڪليندو پوءِ پنهنجي دلين ۾ جيڪي لڪائيندا آهن تنهن تي پشيمان ٿيندا.

5|53| ۽ (قيامت ۾) مؤمن چوندا ته هي اُهي آهن ڇا جي (دنيا ۾) الله جا وڏا وڏا قسم کڻندا هئا ته اسين اوهان سان
آهيون، (اِج منافقيءَ سببان) سندن (سڀ) ڪئي ڪمائي ناس ٿي پوءِ اُهي ڇيئي وارا ٿيا.

5|54| اي مؤمنؤ اوهان منجهان جيڪو دين کان ڦرندو ته سگهو ئي الله اهڙي قوم کي پيدا ڪندو جن کي (پاڻ) دوست
رکندو ۽ اُهي کيس دوست رکندا اُهي مؤمنن سان نوڙت ڪندڙ (۽) ڪافرن تي سخت هوندا، الله جي واٽ ۾ جهاد ڪندا
۽ ڪنهن ملامت ڪندڙ جي ملامت کان نه ڊڄندا، اهو الله جو فضل آهي جنهن کي وڻيس ڏيندو آهي، ۽ الله ڪشادي
فضل وارو ڄاڻندڙ آهي.
5|55| (اي مؤمنؤ) اوهانجو ڪو دوست نه آهي سواءِ الله ۽ سندس پيغمبر ۽ اُنهن مؤمنن کان جيڪي نماز پڙهندا آهن ۽
زڪوٰة ڏيندا آهن ۽ اُهي رڪوع ڪندڙ آهن.
5|56| ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر ۽ مؤمنن کي دوست ڪري وٺندو (سو الله جي ٽولي مان ٿيندو) ڇوته الله جي
ٽولي ئي غالب آهي.
5|57| اي ايمان وارؤ جن کي اوهان کان اڳ ڪتاب ڏنو ويو تن منجهان جن اوهان جي دين کي ڇٿر ۽ راند بڻايو آهي
تن کي ۽ ڪافرن کي دوست نه بڻايو، ۽ جيڪڏهن مؤمن آهيو ته الله کان ڊڄو.
5|58| ۽ جڏهن (اوهين) نماز لاءِ بانگ ڏيندا آهيو (تڏهن اُهي) اُن کي ڇٿر ۽ راند پائيندا آهن، اِهو هِن سببان آهي جو
اُهي بي سمجهه قوم آهن.
5|59| (اي پيغمبر) چؤ ته اي ڪتاب وارؤ هن کانسواءِ اسان تي ٻيو ڪو عيب رکي سگهو ٿا ڇا؟ ته الله کي ۽
جيڪي اسان ڏانهن لاٿو ويو ۽ جيڪي اڳ لاٿو ويو آهي تنهن کي مڃيو اٿئون ۽ بيشڪ اوهان منجهان گهڻا بي دين آهن.
5|60| (اي پيغمبر کين) چؤ ته الله وٽ هن کان وڌيڪ بڇڙي عاقبت واري جي اوهان کي خبر ڏيان؟ (بڇڙي عاقبت
وارا) اُهي آهن جن تي الله لعنت ڪئي آهي ۽ مٿن ڏمر ڪيو آهي ۽ منجهانئن ڪي ڀولڙا ۽ سوئر ڪيائين جنهن
شيطان جي پوڄا ڪئي، اِهي بڇڙي هنڌ رهڻ وارا آهن ۽ سڌي واٽ کان بلڪل ڀُلا آهن.
5|61| ۽ جڏهن اوهان وٽ ايندا آهن تڏهن چوندا آهن ته ايمان آندوسون هن هوندي جو (اُهي ڪفر سان ايندا آهن ۽
اُهي اُن (ڪفر) سان ويندا آهن، ۽ جيڪي لڪائيندا آهن تن کي الله چڱو ڄاڻندڙ آهي.
5|62| ۽ (اي پيغمبر) منجهانئن گهڻن کي ڏسين ٿو ته گناه ۽ حد کان لنگهڻ ۽ پنهنجي حرامخوريءَ ۾ تڪڙ ڪندا آهن،
۽ جيڪي ڪندا آهن سو ضرور بڇڙو آهي.
5|63| الله وارا ۽ عالم کين سندن ڪُوڙ ڳالهائڻ ۽ سندن حرامخوريءَ کان ڇونه جهليندا آهن؟ جيڪي ڪندا آهن سو ضرور
بڇڙو آهي.
5|64| ۽ يهودي چوندا آهن ته الله جو هٿ تنگ آهي (يعني بخيل آهي)، سندن هٿ بنديل هجن جيڪي چيائون تنهن
سببان لعنت ڪئي وين، (ايئن نه آهي) بلڪ سندس ٻئي هٿ ڪشادا آهن جئن وڻندو اٿس تئن خرچيندو آهي، ۽ تنهنجي
پالڻهار وٽان توڏانهن جيڪو (قرآن) لاٿو ويو آهي سو منجهانئن گهڻن (يهودين) کي بي فرمانيءَ ۽ ڪفر ۾ ضرور وڌائيندو،
۽ قيامت جي ڏينهن تائين سندن وچ ۾ دشمني ۽ بغض وجهي ڇڏيوسون، جنهن مهل جنگ لاءِ باهه ٻاريندا (تنهن مهل) الله
اُها وسائيندو آهي ۽ فساد لاءِ مُلڪ ۾ ڪوشش ڪندا آهن، ۽ الله فسادين کي دوست نه رکندو آهي.
5|65| ۽ جيڪڏهن ڪتاب وارا ايمان آڻين ها ۽ پرهيزگاري ڪن ها ته سندن گناه کانئن ضرور ميٽيون ها ۽ کين نعمت
جي باغن ۾ ضرور داخل ڪريون ها.
5|66| ۽ جيڪڏهن اُهي توريت ۽ انجيل ۽ جيڪي سندن پالڻهار وٽان اُنهن ڏانهن لاٿو ويو (تن جي حڪمن کي) پورو
بيهارين ها ته پنهنجي مٿان ۽ پنهنجي پيرن هيٺان ضرور (روزي) کائين ها، منجهانئن هڪ ٽولي سئين رستي آهي، ۽ اُنهن
مان گهڻا جيڪي ڪندا آهن سو بڇڙو آهي.
5|67| اي پيغمبر جيڪو (قرآن) توڏانهن تنهنجي پالڻهار وٽان لاٿو ويو آهي سو پُهچاءِ، ۽ جيڪڏهن (ايئن) نه ڪيئي ته
سندس پيغام نه پهچايئي، ۽ الله توکي ماڻهن کان پناه ڏيندو، ۽ الله ڪافرن جي قوم کي سِڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.
5|68| (اي پيغمبر کين) چؤ ته اي ڪتاب وارؤ اوهين ايستائين ڪنهن واٽ تي نه آهيو جيستائين توريت ۽ انجيل ۽
جيڪي پالڻهار کان اوهان ڏانهن لاٿو ويو تنهن (جي حڪمن) تي بيهڪ نه ڪريو، ۽ جيڪي تنهنجي پالڻهار کان توڏانهن
لاٿو ويو آهي سو منجهانئن گهڻن (يهودين) جي بي فرمانيءَ ۽ ڪُفر کي وڌائيندو، تنهنڪري ڪافرن جي قوم تي ارمان نه
ڪر.
5|69| مؤمن ۽ يهودي ۽ صابي ۽ نصارىٰ (آهن اُنهن مان) جن الله کي ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيو ۽ چڱا (جيڪي)
ڪم ڪيا تن کي ڪو ڀؤ ڪونه آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.
5|70| بيشڪ بني اسرائيلن کان انجام ورتوسون ۽ اُنهن ڏانهن (گهڻا) پيغمبر موڪلياسون، جڏهن ڪڏهن وٽن ڪنهن
پيغمبر جيڪي سندن دلين نه ٿي گهريو سو حُڪم ٿي آندو تڏهن هڪ ٽوليءَ کي ڪُوڙو ٿي ڀانيائون ۽ هڪ ٽوليءَ کي
ڪُٺائون ٿي.
5|71| ۽ ڀانيائون ٿي ته ڪا خرابي ٿيڻي نه آهي پوءِ (حق کان) انڌا ٿيا ۽ ٻوڙا ٿيا وري (به) الله مٿن ٻاجهه سان
موٽيو (جو پيغمبر موڪليائين) وري منجهانئن گهڻا (حق کان) انڌا ٿيا ۽ ٻوڙا ٿيا، ۽ جيڪي ڪندا آهن سو الله ڏسندڙ
آهي.
5|72| بيشڪ جن چيو ته عيسىٰ پٽ مريم جو پاڻ الله آهي سي ڪافر ٿيا، ۽ عيسىٰ چوندو هو ته اي بني اسرائيلؤ الله
جي عبادت ڪريو جو منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي، (هيءَ پڪي ڳالهه آهي ته) جيڪو الله سان شريڪ مقرر
ڪندو تنهن تي بيشڪ الله بهشت حرام ڪيو آهي ۽ سندس هنڌ باهه آهي، ۽ ظالمن جو هو مددگار آهي.
5|73| جن چيو ته الله ٽن مان هڪڙو آهي سي بيشڪ ڪافر ٿيا، حالانڪ هڪ الله کانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نه
آهي، جيڪي چوندا آهن تنهن کان جيڪڏهن پاڻ کي نه جهليندا ته منجهانئن ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب ضرور پهچندو.
5|74| پوءِ الله ڏانهن ڇونه موٽندا آهن ۽ سندس بخشش ڇونه گهرندا آهن؟ ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
5|75| عيسىٰ پٽ مريم جو رڳو پيغمبر آهي، بيشڪ کانئس اڳ (گهڻا) پيغنبر گذري ويا، ۽ سندس ماءُ سچي (فرمانبردار)
هئي، اُهي کاڄ کائيندا هئا، (اي پيغمبر) ڏس ته ڪئن انهن لاءِ نشانيون بيان ڪريون ٿا موٽي ڏس ته اُهي ڪاڏي اُبتا
ڪيا ويندا آهن.
5|76| (اي پيغمبر کين) چؤ ته الله کانسواءِ اُنهن جي عبادت ڇو ڪندا آهيو؟ جي اوهان لاءِ نڪي ڏک ۽ نڪي سُک
جا مالڪ آهن، ۽ الله ئي ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
5|77| (اي پيغمبر کين) چؤ ته اي ڪتاب وارؤ حق کانسواءِ پنهنجي دين ۾ حد کان نه لنگهو ۽ انهيءَ قوم جي سڌن
جي پٺيان نه لڳو جيڪي بيشڪ (پاڻ به) اڳ ڀُلا آهن ۽ (ٻين) گهڻن کي (به) ڀُلايو اٿن ۽ سڌيءَ واٽ کان ڀُلا آهن.
5|78| بني اسرائيلن مان جيڪي ڪافر ٿيا تن تي داؤد ۽ عيسىٰ پٽ مريم جي زبان سان لعنت ڪئي ويئي آهي، اُهو
هن سببان آهي جو بي فرماني ڪيائون ۽ حد کان لنگهندا هئا.
5|79| جيڪي بد ڪم ڪندا هئا تن کان هڪ ٻئي کي نه جهليندا هوا، جيڪي ڪندا هئا سو ضرور بد آهي.
5|80| (اي پيغمبر) منجهانئن گهڻن کي ڏسين ٿو ته ڪافرن سان دوستي رکندا آهن، جيڪي اُنهن پاڻ لاءِ اڳ موڪليو

آهي سو بڇڙو آهي جو مٿن الله جو ڏمرجڻ آهي ۽ اُن عذاب ۾ سدائين رهڻ وارا آهن.
5|81| ۽ جيڪڏهن (اُهي) الله ۽ (پنهنجي) پيغمبر کي ۽ جيڪي پيغمبر ڏانهن لاٿو ويو تنهن کي مڃين ها ته انهن
(مشرڪن) کي دوست ڪري نه وٺن ها پر منجهانئن گهڻا ايمان کان نڪتل آهن.
5|82| (اي پيغمبر) يهودين ۽ مشرڪن کي مؤمنن لاءِ ٻين ماڻهن کان بلڪل وڌيڪ دشمني ڪرڻ وارو ضرور ڏسندين، ۽
جيڪي چون ٿا ته اسين نصاريٰ آهيون تن کي مسلمانن سان دوستي ڪرڻ ۾ ڏاڍو ويجهو ڏسندين، اِهو هن سببان آهي جو
منجهانئن ڪي عالم ۽ ڪي فقير آهن ۽ بيشڪ اُهي وڏائي نه ڪندا آهن.
5|83| ۽ جيڪي پيغمبر ڏانهن لاٿو ويو سو جڏهن ٻڌندا آهن تڏهن سندين اکين کي انهيءَ سببان جو سچ کي سڃاتائون ڳوڙها
ڳاڙيندو ڏسندين، چوندا آهن ته اي اسان جا پالڻهار ايمان آندوسين تنهنڪري اسان کي شاهدن ۾ لک.
5|84| ۽ اسان کي ڇا (ٿيو) آهي؟ جو الله کي ۽ جيڪي اسان وٽ سچ (يعني قرآن) آيو تنهن کي هن هوندي به نه
مڃيون جو اُميد ٿا رکون ته اسان جو پالڻهار اسان کي صالحن جي ٽوليءَ سان (گڏي بهشت ۾) گهيريندو.
5|85| پوءِ جيڪي چيائون تنهن سببان الله کين بهشت ڏنو جنهن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهس سدائين رهڻ
وارا آهن، ۽ اِهو ڀلارن جو بدلو آهي.
5|86| ۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڀانيو اُهي دوزخي آهن.
5|87| اي ايمان وارؤ جيڪي پاڪ شيون الله اوهان لاءِ حلال ڪيون آهن سي حرام نه بڻايو ۽ نڪي حد کان لنگهو،
بيشڪ الله حد کان لنگهندڙن کي دوست نه رکندو آهي.
5|88| ۽ جيڪي الله اوهان کي پاڪ حلال رزق ڏنو آهي تنهن مان کائو، ۽ اُن الله کان ڊڄو جنهن کي مڃيندڙ آهيو.
5|89| الله اوهان جي اجاين قسمن ڪڻڻ ۾ اوهان کي نه پڪڙيندو پر جيڪي قسم اوهان پڪي نيت سان کنيا تنهن سببان
اوهانکي وَٽ ڪندو، پوءِ ان جي ڪفارت وچٿرو (کاڌو) جيڪي پنهنجي عيال کي کارائيندا آهيو تنهن مان ڏهن مسڪينن
کي کاڌو ڏيڻ آهي يا کين ويس ڍڪائڻ يا ٻانهون آجو ڪرڻ (جڳائي)، پوءِ جيڪو نه لهي ته ٽي ڏينهن روزو رکڻ لازم
آهي، جڏهن اوهين قسم کڻو (۽ ڀڃو تڏهن) اِها ڪفارت اوهان جي قسمن جي آهي، ۽ پنهنجي قسمن کي (ڀڄڻ کان)
سوگهو رکو، اهڙي طرح الله اوهان لاءِ پنهنجا حڪم بيان ڪندو آهي مانَ اوهين شڪرانو ڪريو.
5|90| اي ايمان وارؤ شراب ۽ جؤا ۽ پوڄا آستانا ۽ ڍارا پليتُ شيطاني ڪمن مان آهن تنهنڪري اوهين کانئن پرهيز ڪريو
ته مانَ ڇٽو.
5|91| شيطان جو ارادو شراب (پيارڻ) ۽ جؤا (کيڏائڻ) ۾ هن کانسواءِ نه آهي ته اوهان جي وچ ۾ دشمني ۽ بغض وجهي
۽ الله جي ياد ڪرڻ کان ۽ نماز کان اوهان کي جهلي، پوءِ (هاڻي به) اوهين (نه) جهلبؤ ڇا؟
5|92| ۽ الله جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ ڊڄو، پوءِ جيڪڏهن اوهين ڦرندؤ ته (پڪ) ڄاڻو
ته اسان جي پيغمبر تي رڳو پڌرو پيغام پهچائڻ آهي.
5|93| جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن تي جيڪي (اڳ) کاڌائون تنهن ۾ گناه نه آهي جڏهن پرهيزگاري ڪيائون ۽
ايمان آندائون ۽ چڱا ڪم ڪيائون وري پرهيزگاري ڪيائون ۽ ايمان آندائون وري پرهيزگاري ڪيائون ۽ چڱائي ڪيائون، ۽
الله ڀلارن کي دوست رکندو آهي.
5|94| اي ايمان وارؤ الله ڪنهن شڪار (جي حڪم) سان جنهن کي اوهان جا هٿ يا اوهان جا تير پهچن اوهان کي
هن لاءِ ضرور پرکيندو ته الله نڪيڙي ته ڪير کانئس پرپٺ ڊڄندو آهي، پوءِ جيڪو هن کانپوءِ حد کان لنگهندو تنهن لاءِ
ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
5|95| اي ايمان وارؤ اوهين احرام (جي حالت) ۾ شڪار نه ڪريو، ۽ اوهان مان جنهن ڄاڻي واڻي ان کي ماريو پوءِ
جيڪي ماريو اٿس تنهن جهڙو جانور جنهن لاءِ اوهان مان ٻه معتبر حُڪم ڪن سزا لازم آهي اها قرباني ڪعبي وٽ
پهچڻي آهي يا (سزا) مسڪينن جو کاڌو ڪفارت آهي يا ان جي برابر روزا رکي هن لاءِ ته پنهنجي ڪم جي سزا چکي،
جيڪي اڳي گذريو سو الله معاف ڪيو، ۽ جنهن موٽي ڪيو تنهن کان الله بدلو وٺندو، ۽ الله غالب بدلي وٺڻ وارو آهي.
5|96| درياءَ جو شڪار اوهان لاءِ حلال ڪيو ويو ۽ ان جو کائڻ اوهان لاءِ ۽ مسافرن لاءِ نفعي وارو آهي، ۽ جهنگ جو
شڪار جيستائين اوهين احرام وارا هجو تيستائين اوهان تي حرام ڪيو ويو، ۽ اُن الله کان ڊڄو جنهن ڏانهن گڏ ڪيا
ويندؤ.
5|97| الله تعظيم واري گهر ڪعبه تعظيم واري مهيني ۽ (ڪعبي ڏانهن موڪليل) قرباني ۽ قلائد کي ماڻهن لاءِ بيهڪ
جو سبب ڪيو، اِهو (هن لاءِ) ته اوهين ڄاڻو ته جيڪي آسمانن ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو بيشڪ الله ڄاڻندو آهي ۽
الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
5|98| ڄاڻو ته الله سخت سزا ڏيندڙ آهي ۽ (هيءَ به ته) الله بخشڻهار مهربان آهي.
5|99| پيغمبر تي رڳو پيغام پهچائڻ آهي، ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو (سو سڀ) الله ڄاڻندو
آهي.
5|100| (اي پيغمبر) چؤ ته پليت ۽ پاڪ برابر نه آهن جيتوڻيڪ پليت جي گهڻائي توکي زياده وڻي، پوءِ اي ڏيان وارؤ
الله کان ڊڄو ته مانَ اوهين ڇٽو.
5|101| اي ايمان وارؤ انهن شين بابت سوال نه ڪريو جن جي حقيقت جيڪڏهن اوهان تي پڌري ڪئي وڃي ته اوهان
کي ڏکي لڳي، ۽ جيڪڏهن قرآن لهڻ مهل ان بابت سوال ڪريو ته اوهان لاءِ پڌرو ڪيو ويندو، انهن (سوالن) کان الله
اوهان کي معافي ڏني، ۽ الله بخشڻهار بردبار آهي.
5|102| بيشڪ هڪ قوم اوهان کان اڳ اهڙين (ڳالهين) جو سوال ڪيو هو (پر) سمجهائڻ تي وري اُن جا ڦري مُنڪر
ٿيا.
5|103| الله نڪي بحيره ۽ نڪي سائبہ ۽ نڪي وصيلہ ۽ نڪي حام مُقرّر ڪيو آهي پر ڪافر الله تي ڪوڙ ٻڌندا آهن،
۽ منجهانئن گهڻا نٿا سمجهن.
5|104| ۽ جڏهن کين چئبو آهي ته جيڪي الله لاٿو آهي تنهن ڏانهن ۽ پيغمبر ڏانهن اچو (تڏهن) چوندا آهن ته جنهن
تي پنهنجن ابن ڏاڏن کي (هلندو) ڏٺوسون سو اسان کي بس آهي، جيتوڻيڪ سندن ابا ڏاڏا ڪجهه نه ڄاڻندا هئا ۽ نڪي
هدايت وارا هئا.
5|105| اي مؤمنؤ اوهين پنهنجن نفسن جي ڪريو، جڏهن اوهين هدايت وارا ٿيؤ تڏهن اُهو اوهان کي ضرر نه رسائيندو
جيڪو ڀُلو، الله ڏانهن اوهان مڙني جو موٽڻ آهي پوءِ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهنجي اوهان کي سُڌ ڏيندو.
5|106| اي ايمان وارؤ جڏهن اوهان مان ڪنهن کي موت ويجهو ٿئي ته وصيّت ڪرڻ مهل ٻه معتبر وصّي ڪريو جي
اوهان (مسلمانن) مان هجن يا اوهان کانسواءِ ٻيا (يعني غيرقوم جا) هجن (هي تڏهن) جيڪڏهن اوهين مُلڪ ۾ مسافر
هجو پوءِ اوهان کي موت جو واقعو پُهچي، جيڪڏهن (اوهين سندن گواهي ڏيڻ ۾ ڪو) شڪ رکو ٿا ته (وچينءَ) نماز
کانپوءِ اوهين ٻنهي کي جهليو پوءِ اُهي (ٻئي) الله جو قسم کڻي چون ته توڻيڪ مائٽ هوندا ته به اسين قسم جي عوض

ڪا ٻها نه وٺنداسون ۽ نڪي الله جي (حڪم واري) شاهدي لڪائينداسون (جي لڪائي سون) ته اُتي جو اُتي ضرور گنھگارن مان ٿينداسون.

5|107|پوءِ جيڪڏهن معلوم ٿئي ته اُهي ٻئي گنھگار ٿيا ته جن جي مال تي ٻئي حق رکيو آهي تن جي ويجهي مائٽي وارن مان ٻيا ٻه ڄڻا انهن جي بجاءِ ڪڙا ٿين پوءِ الله جو قسم کڻي چون ته ٻنهي جي شاهديءَ کان اسان جي شاهدي ڏاڍي سچي آهي ۽ حد کان نه لنگهنداسون، نه ته اتي جو اتي ضرور ظالمن مان ٿينداسون.

5|108|اِهو (حُڪم ـ مِن ڳالھ ڪي) ويجهو آهي ته اُهي (وصّي ـ ماڻهو) سچي ڳالهه جي شاهدي ڏيڻ يا پنهنجن قسمن کانپوءِ قسم جي رد ٿيڻ کان ڊڄن، ۽ الله کان ڊڄو ۽ هي (حڪم دل سان) ٻڌو، ۽ الله بي دين قوم کي سڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.

5|109|(ياد ڪر) جنهن ڏينهن الله سڀني پيغمبرن کي گڏ ڪندو (تنهن ڏينهن) چوندو ته اوهان کي ڇا جواب ڏنو ويو، چوندا ته اسان کي (ماڻهن جي دلين جي) خبر نه آهي، ڇوته تون ئي ڳجهن جو وڏو ڄاڻندڙ آهين.

5|110|جڏهن (اُن ڏينهن) الله عيسىٰ پٽ مريم جي کي چوندو ته پاڻ تي ۽ پنهنجي ماءُ تي مُنهنجي نعمت ياد ڪر، جڏهن توکي پاڪ رُوح سان مدد ڏنم، (جو) ماڻهن سان پينگهي ۾ (خاص طرح) ۽ وڏي وهيءَ ۾ ڳالهائيُئي ٿي، ۽ جڏهن توکي ڪتاب ۽ دانائي ۽ توريت ۽ انجيل سيکاريم، ۽ جڏهن ِمنهنجي ِحڪم سان مٽيءَ مان پکيءَ جي شڪل جهڙو ٺاهيئي پوءِ منجهس ڦوڪيئي ته منهنجي حڪم سان پکي ٿيو ۽ منهنجي حڪم سان ڄاول انڌي ۽ ڪوڙهي کي ڇڱو ڪيئي ٿي، ۽ جڏهن مئل کي مُنهنجي حُڪم سان (جيئرو ڪري) ڪڍيئي ٿي، ۽ جڏهن بني اسرائيلن (جي شر) کي توکان جهليم جڏهن وٽن معجزن سان آئين تڏهن منجهانئن ڪافرن چيو ته هيءُ رڳو پڌرو جادو آهي.

5|111|۽ جڏهن حوارين ڏانهن الهام ڪيم ته مون تي ۽ مُنهنجي پيغمبر تي ايمان آڻيو، چيائون ته ايمان آندوسون ۽ (اي عيسىٰ) شاهد هج ته اسان مسلمان آهيون.

5|112|(ياد ڪر) جڏهن حوارين چيو ته اي عيسىٰ پُٽ مريم جا تنهنجو پالڻهار اسان تي آسمان کان ڪو (طعام جو) خونچو لاهي سگهندو ڇا؟ (عيسىٰ) چيو ته جيڪڏهن مؤمن آهيو ته الله کان ڊڄو.

5|113|چيائون (اسين هيءُ) گهرون ٿا ته منجهانئس کائون ۽ اسان جون دليون آرام وٺن ۽ ڄاڻون ته اسان کي سچ چيو اٿيئي ۽ مٿس شاهد هجون.

5|114|(تڏهن) عيسىٰ پٽ مريم جي چيو ته اي اسان جا پالڻهار الله اسان تي هڪ خونچو آسمان کان لاهه ته اسان جي اڳين ۽ اسان جي پوين (سڀني) لاءِ عيد ٿئي ۽ تنهنجي نشاني ٿئي، ۽ اسان کي روزي ڏي ۽ تون ڇڱو روزي ڏيندڙ آهين.

5|115|الله چيو ته آءٌ اوهان تي (خونچو) لاهيندس، پوءِ اوهان مان جيڪو هن کان پوءِ بي فرماني ڪندو تنهن کي آءٌ اهڙو سخت عذاب ڪندس جو جهانن (جي رهندڙن) مان ڪنهن هڪ کي عذاب نه ڪندس.

5|116|۽ (اُهو وقت ياد ڪر) جڏهن الله چوندو ته اي عيسىٰ پٽ مريم جا تو ماڻهن کي چيو هو ڇا؟ ته الله کانسواءِ مونکي ۽ منهنجي ماءُ کي ٻه خدا ڪري مڃيو، (عيسىٰ) چوندو ته تون پاڪ آهين جنهن ڳالھ جو مون کي ڪو حق نه آهي سو چوڻ مون کي ڪئن جڳائيندو هو، جيڪڏهن مون اهو چيو هوندو ته بيشڪ اُهو توکي معلوم هوندو، جيڪي منهنجي دل ۾ آهي سو (تون) ڄاڻندو آهين ۽ جيڪي تنهنجي دل ۾ آهي سو (آءٌ) نه ڄاڻندو آهيان، بيشڪ تون ئي ڳُجهن جو ڏاڍو ڄاڻندڙ آهين.

5|117|جنهن لاءِ مون کي حُڪم ڪيو اٿيئي تنهن کانسواءِ (ٻيو ڪي) کين نه چيو اٿم (يعني) هي ته الله جي عبادت ڪريو جو منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي، جيسين منجهن رهيس ته (آءٌ) مٿن نگهبان رهيس، پوءِ جنهن مهل تو مونکي کڻي ورتو ته تون ئي مٿن نگهبان رهيئن، ۽ تون سڀڪنهن شيءِ تي خبردار آهين.

5|118|جيڪڏهن کين عذاب ڪرين ته اُهي تنهنجا ٻانها آهن، جيڪڏهن کين بخشين ته تون ئي غالب حڪمت وارو آهين.

5|119|الله فرمائيندو ته هي اُهو ڏينهن آهي جو سچن کي سندين سچائي فائدو ڏيندي، اُنهن لاءِ (اُهي) بهشت آهن جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهس اصلي سداءِ رهڻ وارا آهن، الله کانئن راضي آهي ۽ اُهي کانئس راضي آهن، اِها وڏي مراد ماڻڻ آهي.

5|120|آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي منجهن آهي تنهنجي بادشاهي الله جي آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

6|1|سڀ ساراهه (خاص) انهيءَ الله کي جڳائي جنهن آسمان ۽ زمين کي بڻايو ۽ اونده ۽ سوجهرو پيدا ڪيو، وري (به) ڪافر پنهنجي پالڻهار سان ٻين کي برابر ڪندا آهن.

6|2|اُهو (ئي الله) آهي جنهن اوهان کي مٽيءَ مان بڻايو وري (اوهان جي ڄمڻ ۽ موت جي) مدت ٺهرايائين، ۽ (هڪڙي ٻي) مُدّت وٽس مُقرّر ٿيل آهي وري (اي ڪافرؤ الله بابت) اوهين شڪ ڪندا آهيو.

6|3|۽ اهوئي الله آسمانن ۽ زمين ۾ (سڀڪنهن جو معبود) آهي، اوهان جو ڳجهه ۽ اوهان جو پڌرو ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو سوبه ڄاڻندو آهي.

6|4|سندن پالڻهار جي آيتن مان ڪا آيت وٽن نه ايندي آهي پر کانئس منهن موڙيندا آهن.

6|5|پوءِ بيشڪ سچ (يعني قرآن) کي جنهن مهل وٽن آيو (تنهن مهل) ڪوڙ ڀانيائون، پوءِ جنهن (ڳالھ) بابت چٿر ڪندا آهن تنهنجي (سزا جون) خبرون وٽن سگهو پهچنديون.

6|6|(ڪافر) نه ڏسندا آهن ڇا؟ ته کانئن اڳي ڪيترا طبقا ناس ڪياسون جن کي زمين ۾ اهڙي قدرت ڏني هئي سون جو اوهان کي به نه ڏني اٿئون ۽ مٿن آسمانن مينهن سانده وساياسون، ۽ سندن هيٺان واهيون وهنڌڙ ڪيون سون پوءِ انهن کي سندن گناهن سببان هلاڪ ڪيوسون ۽ سندن پوئتان ٻين قومن کي پيدا ڪيوسون.

6|7|۽ جيڪڏهن توتي ڪاغذن ۾ (لکيل) ڪتاب (قرآن) نازل ڪريون ها پوءِ اُهي پنهنجا هٿ کيس لائين ها ته جيڪي ڪافر آهن سي ضرور چون ها ته هيءُ رڳو پڌرو جادو آهي.

6|8|۽ چون ٿا ته مٿس مَلڪ ڇونه لاٿو ويو؟ ۽ جيڪڏهن اسين مَلڪ نازل ڪريون ها ته ضرور ڪم پورو ٿي وڃي ها (يعني مري وڃن ها) وري کين مُهلت (مور) نه ڏجي ها.

6|9|۽ جيڪڏهن کيس مَلڪ ڪريون ها ته ضرور کيس مڙس (جي شڪل ۾) بڻايون ها ۽ جهڙو شبہ (هاڻي) ڪندا آهن تهڙو شبہ مٿن قائم رکون ها.

6|10|۽ بيشڪ توکان اڳ (ٻين) پيغمبرن سان (به) چٿر ڪئي ويئي (آهي) پوءِ منجهانئن جن چٿرون ڪيون تن تي جنهن (ڳالھ) تي چٿر ڪندا هئا تنهن (جي سزا اچي) گهيرو ڪيو.

6|11|(اي پيغمبر کين) چؤ ته ملڪ ۾ گهمو وري ڏسو ته ڪوڙن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي؟

6|12|(اي پيغمبر کانئن) پُڇا ڪر ته جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو ڪنهنجو آهي؟ چؤ ته الله جو آهي، جنهن

(ٻانهن تي) ٻاجهه (ڪرڻ) پاڻ تي لازم ڪئي آهي، قيامت جي ڏينهن جنهن ۾ شڪ نه آهي ضرور اوهان کي گڏ ڪندو، جنهن پاڻ کي ڇيئي ۾ وڌو سي ڪڏهن ايمان نه آڻيندا.

6|13|۽ جيڪو رات ۽ ڏينهن ۾ رهندو آهي، سو ان جي مِلڪ آهي، ۽ اُهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

6|14|(اي پيغمبر کين) چؤ ته آسمانن ۽ زمين جي بڻائيندڙ الله کانسواءِ ٻئي کي سنڀاليندڙ ڪري ڇو وٺان؟ ۽ اُهو (سڀني کي) روزي ڏيندو آهي ۽ کيس روزي ڪونه ڏيندو آهي، چؤ ته مون کي حُڪم ڏنو ويو ته پهريون مسلمان آءٌ هجان ۽ (فرمايو ويو ته) تون مشرڪن مان مُور نه هج.

6|15|چؤ ته جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار جو چيو نه مڃيان ته آءٌ وڏي ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان ڊڄان ٿو.

6|16|اُن ڏينهن جنهن (ماڻهو) کان (عذاب) ٽاريو ويندو تنهن تي بيشڪ الله ٻاجهه ڪئي، ۽ اها پڌري مراد ماڻڻ آهي.

6|17|۽ جيڪڏهن الله توکي ڪو ڏک پُهچائي ته اُن (الله) کانسواءِ ان جو ڪو لاهيندڙ نه آهي، ۽ جيڪڏهن اُهو توکي سُک پُهچائي ته اُهو سڀڪنهن شيء تي وس وارو آهي.

6|18|۽ اُهو ٻانهن تي غالب آهي، ۽ اُهو حڪمت وارو خبر رکندڙ آهي.

6|19|پُڇا ڪر ته شاهديءَ ۾ ڪير وڏو آهي، چؤ منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ الله ئي گواهه آهي، ۽ مون ڏانهن هيءُ قرآن هن لاءِ وحي ڪيو ويو آهي ته اُن سان اوهان کي ۽ جن جن کي (هيءُ قرآن) پهچي (تن سڀني کي) ڊيڄاريان، (هيءَ ڳالهه) اوهين ثابت ڪري سگهندؤ ڇا؟ ته الله ساڻ ٻيا (به) عبادت جا لائق آهن، چؤ ته آءٌ (اهڙي باطل ڪم جي) شاهدي نٿو ڏيان، (بلڪ سچي ڳالهه جي ثابتيءَ لاءِ) چؤ ته هڪ الله کان سواءِ ڪوئي عبادت جو لائق ڪونهي ۽ جنکي اوهين شريڪ بڻائيندا آهيو تن کان آءٌ بيزار آهيان.

6|20|جن کي ڪتاب ڏنوسين سي اُن (پيغمبر) کي اهڙيءَ طرح سڃاڻندا آهن جهڙيءَ طرح پنهنجن پٽن کي سڃاڻندا آهن، جن پاڻ کي ڇيئي ۾ وڌو سي ايمان نه آڻيندا.

6|21|ان کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي؟ جنهن الله تي ڪوڙو ٺاهه ٺاهيو يا سندس آيتن کي ڪوڙو ڄاتو، ڪو شڪ نه آهي ته ظالم نه ڇٽندا.

6|22|۽ (اُهو وقت ياد ڪر) جنهن ڏينهن اُهي مڙئي گڏ ڪنداسين وري مشرڪن کي چونداسين ته اوهان جا اُهي شريڪ جن کي اوهين (الله جو شريڪ) ڀائيندا هيؤ ڪٿي آهن؟

6|23|وري سندن ڪوئي عذر هن چوڻ کان سواءِ نه رهندو ته پنهنجي پالڻهار الله جو قسم اٿئون ته اسين شريڪ ڪندڙ نه هئاسون.

6|24|(اي پيغمبر) ڏس ته پاڻ تي ڪهڙو ڪوڙ چيائون جيڪي ٺاهه ٺاهيندا آهن سي کانئن ڦلجي ڀڄي ويا.

6|25|۽ منجهائن ڪو اهڙو آهي جو تو ڏانهن (قرآن ٻڌڻ لاءِ) ڪَن ڏيندو آهي، ۽ سندين دلين تي ان جي سمجهڻ کان ڍڪ ۽ سندن ڪنن ۾ گهٻرائي ڪئي اٿئون، ۽ جيڪڏهن سڀ مُعجزا ڏسندا ته (به) کين نه مڃيندا، تان جو جنهن مهل توسان جهيڳڙو ڪندڙ ٿي تو وٽ ايندا (تنهن مهل) ڪافر چوندا ته هيءُ اڳين جي آکاڻين کانسواءِ ٻيو ڪجهه به نه آهي.

6|26|۽ اُهي اُن (جي ٻڌڻ) کان (ٻين کي) جهليندا آهن ۽ (پاڻ به) کانئن پري ڀڄندا آهن، ۽ پاڻ کانسواءِ (ٻئي ڪنهن کي) هلاڪ نه ٿا ڪن ۽ نه ڄاڻندا آهن.

6|27|۽ جڏهن (اُهي) باهه تي بيهاربا تڏهن جيڪر کين ڏسين (ته عجب ڪرين) پوءِ چوندا اسان کي ارمان آهي (جيڪر دنيا ۾) موٽايا وڃون ۽ پنهنجي پالڻهار جي آيتن کي ڪوڙو نه ڀانيون ۽ مؤمنن مان ٿيون.

6|28|(نه!) بلڪ هن کان اڳ جيڪي (ڪفر ۽ گناه) لڪائيندا هئا سي (اڄ) کين پڌرا نظر آيا، ۽ جيڪڏهن (دُنيا ڏانهن) موٽايا وڃن ته جنهن (ڪم) کان جهليا ويا سوئي وري ڪرڻ لڳندا ۽ بيشڪ اُهي ضرور ڪوڙا آهن.

6|29|۽ چون ٿا ته هن دُنيا جي حياتي کانسواءِ (ٻيو ڪجهه) نه آهي ۽ اسين (مرڻ کانپوءِ وري) اُٿڻ وارا نه آهيون.

6|30|۽ جنهن مهل پنهنجي پالڻهار جي آڏو بيهاربا (تنهن مهل) جيڪڏهن کين ڏسين (ته عجب ڪرين، الله) چوندو ته هي (وري جيئرو ٿيڻ) سچ نه آهي ڇا؟ چوندا هائو اسانکي پنهنجي پالڻهار جو قسم آهي (ته سچ آهي، الله) چوندو ته جيڪي اوهين ڪفر ڪندا هيؤ تنهن سببان عذاب (جو مزو) چکو.

6|31|جن الله جي ملڻ کي ڪوڙ ڀانيو سي بيشڪ ڇيئي وارا ٿيا، ايتري قدر جڏهن اوچتو انهن تي قيامت ايندي (تڏهن) چوڻ لڳندا ته اسان اُن (قيامت) بابت جيڪا ڪوتاهي ڪئي تنهن تي اسان کي افسوس آهي ۽ اُهي پنهنجو بار پنهنجي پٺين تي کڻندا، خبردار جيڪي کڻندا سو بڇڙو آهي.

6|32|۽ دُنيا جي حياتي رڳو راند ۽ چرچو آهي، ۽ جيڪي پرهيزگار آهن تن لاءِ آخرت جي جاءِ ڀلي آهي، پوءِ ڇونه ٿا سمجهو؟

6|33|بيشڪ ڄاڻون ٿا ته جيڪي (اُهي) چوندا آهن سو توکي ضرور غمگين ڪندو پوءِ اُهي نه (رڳو) توکي ڪوڙو چوندا آهن پر ظالم الله جي آيتن جو انڪار ڪندا آهن.

6|34|۽ بيشڪ توکان اڳ (گهڻا) پيغمبر ڪوڙا سمجهيا ويا هئا پوءِ پنهنجي ڪوڙي ڀانئجڻ ۽ پنهنجي ڏکوئجڻ تي ايسين صبر ڪندا رهيا جيسين کين اسان جي مدد پهتي، ۽ الله جي ڳالهين (يعني انجامن) کي (ڪوبه) ڦيريندو نه آهي، ۽ بيشڪ تو وٽ پيغمبرن جي ڪُجھ خبر آئي آهي.

6|35|۽ جيڪڏهن سندن منهن موڙڻ توکي ڏکيو لڳي ٿو ته جيڪڏهن زمين ۾ ڪا سُرنگ هٽي سگهين يا آسمان تي ڪا ڏاڪڻ ٺاهي سگهين يا وٽن ڪو معجزو آڻين ته آڻي انهن کي ڏيکار، ۽ جيڪڏهن الله گهري ها ته مڙني کي هدايت تي گڏ ڪري ها پوءِ اڻ ڄاڻن مان نه هُج.

6|36|جيڪي (حق طلبيندڙ ٿي حق ڳالهه کي) ٻڌندا آهن سي ئي (اسلام جي دعوت) قبول ڪندا آهن (اُنهن کي الله هدايت ڪندو آهي)، ۽ مئلن (يعني ڪافرن) کي الله قيامت جي ڏينهن کڙو ڪندو وري ڏانهس موٽايا ويندا.

6|37|۽ چون ٿا ته سندس پالڻهار وٽان اُن (پيغمبر) تي ڪا نشاني ڇونه لاٿي وئي؟ (اي پيغمبر) کين چؤ ته الله نشاني جي لاهڻ تي وس وارو آهي پر منجهانئن گهڻا (ماڻهو) نه ڄاڻندا آهن.

6|38|۽ نڪو زمين ۾ ڪوئي چرندڙ آهي ۽ نڪو پکي آهي جو پنهنجين کنڀڙاٽين سان اُڏامي ٿو پر اوهان جهڙيون ئي ٽوليون آهن، (سڀ ڪا شيء ڪتاب (يعني لوح محفوظ) ۾ لکڻ کانسواءِ نه ڇڏي سون وري پنهنجي پالڻهار ڏانهن گڏ ڪيون وينديون.

6|39|۽ جن اسان جي آيتن کي ڪُوڙو ڄاتو سي گونگا ۽ ٻوڙا اونداهين ۾ (پيل) آهن، الله جنهن کي گهُري تنهن کي ڀلائيندو آهي، ۽ جنهن کي گهُري تنهن کي سڌي واٽ تي بيهڪ ڏيندو آهي.

6|40|(اي پيغمبر کين) چؤ ته (اوهين) ڏسو جيڪڏهن الله جو عذاب اوهان کي پُهچي يا قيامت اوهان وٽ اچي ته جيڪڏهن اوهان سچا آهيو ته الله کانسواءِ ڪنهن کي سڏيندؤ؟

6|41|(نه!) بلڪ خاص ان کي سڏيندا پوءِ جيڪڏهن گهري ته جنهن (مصيبت جي لاهڻ) لاءِ اوهين کيس سڏيندا آهيو سا لاهي ڇڏي ۽ جنهن کي الله سان شريڪ ڪندا آهيو (سو انهيءَ مهل) وساريندا آهيو.

6|42| بيشڪ توکان اڳ (گھڻين) اُمتن ڏانهن (پيغمبر) موڪلياسون پوءِ (اُنهن جي بي فرمانيءَ سبب) کين اسان سختيءَ ۽ تڪليف ۾ پڪڙيو ته مانَ اُهي زاري ڪن.

6|43| پوءِ جنهن مهل اسان جو عذاب وٽن پُهتو ٿي (تنهن مهل) ڇونه ٿي زاري ڪيائون؟ پر سندن دليون سخت ٿي ويون هيون ۽ جيڪي ڪم ڪندا هئا سي شيطان انهن لاءِ سينگاريا.

6|44| پوءِ جيڪا نصيحت ڏني وين سا جنهن مهل وساريائون (تنهن مهل) مٿن هر شيءِ جا دروازا کولياسون، ايتريقدر جو جيڪي ڏنو وين تنهن سان جڏهن (چڱي طرح) خوش ٿيا (ته) کين اوچتو پڪڙيوسون پوءِ اُهي اُنهيءَ مهل نا اُميد ٿيا.

6|45| پوءِ ظالم قوم جي پاڙ پٽي ويئي، ۽ سڀ ساراه الله جهانن جي پالڻهار کي جڳائي.

6|46| (اي پيغمبر کين) چؤ ته ڏسو ته جيڪڏهن الله اوهان جا ڪن ۽ اوهان جون اکيون کسي وٺي ۽ اوهان جي دلين تي مُهر هڻي ته انهيءَ الله کانسواءِ ڪير ٻيو خُدا اوهان کي اُهو ڏيندو؟ ڏس ته ڪهڙا دليل بيان ڪريون ٿا وري به اُهي پاسو ڪندا آهن.

6|47| (اي پيغمبر کين) چؤ ته اوهين خبر ڏيو ته جيڪڏهن الله جو عذاب اوچتو يا پڌرو اوهان کي پُهچي ته ظالم قوم کانسواءِ (ٻيو ڪو) هلاڪ ٿيندو ڇا؟

6|48| پيغمبرن کي خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ئي ڪري موڪليوسون، پوءِ جن مڃيو ۽ پاڻ سڌاريو تن کي ڪو ڀؤ نه آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.

6|49| ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڄاتو تن کي انهيءَ سببان جو بدڪاري ڪندا هئا عذاب پهچندو.

6|50| (اي پيغمبر کين) چؤ ته (آءٌ) اوهان کي نه ٿو چوان ته مون وٽ الله جا خزانا آهن ۽ نڪي (آءٌ) ڳُجهه ڄاڻندو آهيان ۽ نڪي اوهان کي چوان ٿو ته آءٌ مَلَڪ آهيان، جيڪي مون ڏانهن وحي ڪيو ويندو آهي تنهن کان سواءِ (ٻئي جي) تابعداري نه ڪندو آهيان، چؤ ته انڌو ۽ سڄو هڪ جهڙا آهن ڇا؟ پوءِ اوهين ڇونه فڪر ڪندا آهيو.

6|51| ۽ (اي پيغمبر) جيڪي (ماڻهو) پنهنجي پالڻهار وٽ گڏ ٿيڻ کان ڊڄندا آهن تن کي هن قرآن سان ڊيڄار الله کان سواءِ انهن جو نڪو سنڀاليندڙ ۽ نڪو سفارش ڪندڙ آهي مانَ اُهي پرهيزگاري ڪن.

6|52| ۽ جيڪي پنهنجي پالڻهار کي صُبح ۽ سانجهيءَ جو سندس رضامندي گھرندڙ ٿي سڏيندا آهن تن کي نه تڙ، توتي سندن ڪجهه به حساب نه آهي ۽ نڪي مٿن تنهنجو ڪُجهه به حساب آهي جو انهن کي تڙيندين (جي کين تڙيندين) ته نامناسب ڪم ڪندڙن مان ٿيندين.

6|53| ۽ اهڙي طرح منجهانئن ڪن کي ڪن سان پرکيوسون ته چون ته هيءَ ٽولي اُها آهي ڇا جن تي اسان منجهان الله احسان ڪيو آهي، الله شڪر ڪندڙن کي نه ڄاڻندو آهي ڇا؟

6|54| ۽ جيڪي اسان جي آيتن کي مڃيندا آهن سي جڏهن تو وٽ اچن ته (انهن کي) چؤ ته اَلسَّلَامُ عَلَيۡكُمۡ اوهان جي پالڻهار پاڻ تي ٻاجهه لازم ڪئي آهي ته اوهان مان جيڪو بي علمي سان ڪا بڇڙائي ڪندو وري اُن کانپوءِ توبه ڪيائين ۽ سُڌريو ته اُهو (الله) بخشڻهار مهربان آهي.

6|55| ۽ اهڙي طرح آيتون بيان ڪندا آهيون (ته عمل ڪريو) ۽ (هن لاءِ) ته گنهگارن جو رستو (ماڻهن کي) پڌرو ٿئي.

6|56| (اي پيغمبر کين) چؤ ته الله کانسواءِ جن کي سڏيو ٿا تن جي عبادت ڪرڻ کان مون کي منع ڪئي وئي آهي، ۽ چؤ ته آءٌ اوهانجي سَڌن جي تابعداري نه ڪندس (نه ته) بيشڪ اُهي مهل گمراه ٿيندس ۽ آءٌ هدايت وارن مان نه هوندس.

6|57| چؤ ته آءٌ پنهنجي پالڻهار جي پڌري حُجّت تي آهيان ۽ اوهان ان کي ڪوڙ ڄاتو آهي، جنهن شيءِ جي ابهر ڪندا آهيو سا مون وٽ نه آهي، (اهڙو) حڪم الله کانسواءِ ٻئي ڪنهن جي اختيار ۾ نه آهي، اُهو سچ کي بيان ڪندو آهي ۽ اُهو (سڀني) فيصلي ڪندڙن کان ڀلو آهي.

6|58| چؤ ته جنهن جي ابهر ڪندا آهيو سا جيڪڏهن مون وٽ هجي ها ته منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ فيصلو ٿي وڃي ها، ۽ الله ظالمن کي چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي.

6|59| ۽ وٽس ڳُجهه جون ڪنجيون آهن ان (ڳجهه جي ڪنجين) کي الله کانسواءِ (ٻيو ڪوبه) ڪونه ڄاڻندو آهي، ۽ جيڪي ٻَڙن ۽ دريائن ۾ آهي سو (به اُهو) ڄاڻندو آهي، ۽ ڪوئي پن نه ڪرندو آهي پر اُن کي اُهو ڄاڻندو آهي ۽ نڪي ڪو داڻو زمين جي اونداهين ۾ ۽ نڪي ڪا آلي ۽ نڪي ڪا سڪي شيءِ پڌري ڪتاب ۾ (لکيل هجڻ) کانسواءِ آهي.

6|60| ۽ اُهو (الله) آهي جيڪو اوهان کي رات جو (جھٽڪ) ماري ٿو ۽ جيڪي اوهين ڏينهن جو ڪمايو ٿا سو (به) ڄاڻندو آهي وري اوهان کي ان مان هن لاءِ (جاڳائي) اٿاريندو آهي ته ٺهرايل مُدّت پوري ڪرائي وڃي، وري اوهان (سڀني) جو ڏانهس موٽڻ آهي وري جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهنجي اوهان کي سُڌ ڏيندو.

6|61| ۽ اُهو پنهنجن ٻانهن تي غالب آهي ۽ اوهان تي پنهنجا نگھبان موڪليندو آهي، ته جڏهن اوهان منجهان ڪنهن هڪ کي موت اچي تڏهن اسان جا قاصد (ملائڪ) ان کي ماريندا آهن ۽ اُهي ڪوتاهي نه ڪندا آهن.

6|62| وري (سڀ مئل) سندن سچي ڌڻي الله ڏانهن موٽايا ويندا، خبردار ان جو حُڪم (غالب) آهي، ۽ اُهو جلد حساب وٺندڙ آهي.

6|63| (اي پيغمبر) چؤ ته اوهان کي ٻَڙن ۽ دريائن جي اونداهين کان ڪير ڇڏائيندو آهي (جڏهن) کيس زاريءَ سان ۽ ڳجهو سڏيندا آهيو؟ (۽ چوندا آهيو) ته جيڪڏهن اسان کي هن (ڏُک) کان الله ڇڏايو ته شڪر ڪندڙن مان ضرور ٿينداسون.

6|64| (اي پيغمبر کين) چؤ ته الله اوهان کي ان کان ۽ سڀڪنهن ڏک کان ڇڏائيندو آهي وري به اوهين (ان سان) شرڪ ڪندا آهيو.

6|65| (اي پيغمبر کين) چؤ ته اُهو (الله) اوهان تي اوهان جي مٿان يا اوهان جي پيرن جي هيٺان عذاب موڪلڻ لاءِ وس وارو آهي يا اوهان کي ٽولي ٽولي ڪري وِڇڙائي ۽ اوهان مان ڪن کي ڪن جي لڙائي (جو مزو) چکائي، ڏس ته اسين ڪهڙي طرح (طرحين طرحين) دليل بيان ڪريون ٿا ته مانَ اُهي سمجهن.

6|66| ۽ تنهنجي قوم اُن (قرآن) کي ڪوڙ ڄاتو ۽ (حقيقت ڪري) اُهو بلڪل سچ آهي، (اي پيغمبر کين) چؤ ته آءٌ اوهان جو ذمي وار نه آهيان.

6|67| (۽) هر هڪ شيءِ لاءِ هڪ وقت مقرّر آهي ۽ سگھو ڄاڻندؤ.

6|68| ۽ جيڪي اسان جي آيتن بابت اجايو بحث ڪندا آهن تن کي جڏهن ڏسين ته کانئن مُنهن موڙ جيستائين اُن ڌاران ٻيءَ ڪنهن ڳالهه ۾ بحث ڪن، ۽ جيڪڏهن شيطان توکي وسارائي ته ياد اچڻ کانپوءِ ظالم ٽوليءَ سان نه ويهه.

6|69| ۽ جيڪي پرهيزگاري ڪندا آهن تن تي اُنهن (ظالمن) جي حساب جي ڪجهه به (چڪ تاڻ) نه آهي پر (انهن تي) نصيحت ڪرڻ لازم آهي مانَ اُهي ڊڄن.

6|70 ۽ (اي پيغمبر) جن پنھنجي دين کي راند ۽ تماشو بڻايو آهي ۽ کين دُنيا جي حياتيءَ ٺڳيو آهي تن کي ڇڏي ڏي ۽
قرآن سان نصيحت ڪر متان (قيامت جي ڏينهن) ڪوئي پنھنجي ڪئي جي سببان (هلاڪت ۾) ڦاسي، الله کانسواءِ ان
جو نڪو مددگار ۽ نڪو سفارش ڪندڙ آهي، ۽ جيڪڏهن سڀڪا شيءِ عوض ڏيندو ته کانئس نه ورتو ويندو، اِهي اُهي آهن
جو جيڪي ڪيائون تنهن سببان (هلاڪت ۾) ڦاسي ويا، اُنهن لاءِ ٽهڪندڙ پاڻي مان پيئڻ ۽ ڏکوئيندڙ عذاب انهيءَ ڪري
آهي جو ڪُفر ڪندا هوا.
6|71 (اي پيغمبر کين) چؤ ته الله کانسواءِ اهڙي کي سڏيون ڇا جيڪو اسان کي نڪي سُک ڏيندو آهي ۽ نڪي ڏُک
ڏيندو آهي ۽ اُنهيءَ کان پوءِ جو الله اسان کي هدايت ڪئي انهيءَ وانگر پنھنجين ڪڙين (پرپوءِ) تي موٽايا وڃون ڇا
جنهن کي شيطانن جهنگ ۾ ڀلائي ڇڏيو هجي اهو حيران پيو ڦري، سندس ڪيئي دوست هُجن جي ان کي سڌي رستي
ڏانهن پيا سڏين ته اسان ڏانهن اچ (۽ اهو اچي ئي نه، اي پيغمبر کين) چؤ ته الله جي ڏسيل واٽ اهائي سڌي واٽ
آهي، ۽ اسان کي حڪم ڏنو ويو آهي ته جهانن جي پالڻهار جي فرمانبرداري ڪريون.
6|72 ۽ (هيءُ به حڪم ڏنو ويو آهي) ته نماز پڙهو ۽ کانئس ڊڄو، ۽ اُهو (الله) آهي جنهن ڏانهن اُٿاريا ويندؤ.
6|73 ۽ اُهو ئي آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي رِٿ سان بڻايو آهي، ۽ جنهن ڏينهن (قيامت لاءِ) چوندو ته ٿيءُ ته ٿي
پوندي. سندس ڳالھ سچي آهي، ۽ جنهن ڏينهن صور ۾ ڦوڪيو ويندو (تنهن ڏينهن) رڳو اُن جي بادشاهي آهي، ڳجھ ۽ ظاهر
جو ڄاڻندڙ آهي، ۽ اُهو حِڪمت وارو خبردار آهي.
6|74 ۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم پنھنجي پيءُ آزر کي چيو ته بُتن کي خدا ڪري ڇوٿا وٺو؟ بيشڪ آءٌ توکي ۽ تنهنجي
قوم کي پڌري گمراهيءَ ۾ ڏسان ٿو.
6|75 ۽ اهڙي طرح ابراهيم کي آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي ڏيکاري سون ٿي (هِن لاءِ) ته (اُهو) يقين ڪندڙن مان
ٿيئي.
6|76 پوءِ جنهن مهل رات مٿس اونداهي ڪئي (ته آسمان ۾) هڪ تارو ڏٺائين، چيائين هي منهنجو پالڻهار آهي، پوءِ
جنهن مهل لٿو (ته) چيائين ته لهندڙن کي پيارو نه ٿو رکان.
6|77 پوءِ جنهن مهل چنڊ کي چمڪندڙ ڏٺائين ته چيائين هي منهنجو پالڻهار آهي، پوءِ جنهن مهل لٿو (ته) چيائين ته
جيڪڏهن منهنجو پالڻهار مون کي هدايت نه ڪندو ته آءٌ ضرور گمراه قوم مان ٿيندس.
6|78 پوءِ جنهن مهل سج کي چمڪندڙ ڏٺائين (ته) چيائين هي منهنجو پالڻهار آهي (جو) هي وڏو آهي، پوءِ جنهن
مهل لٿو (ته) چيائين اي منهنجي قوم جن کي اوهين خُدا سان شريڪ بڻائيندا آهيو تن کان آءٌ بيزار آهيان.
6|79 مون (سڀني کان) هڪ طرفو ٿي پنھنجي مهاڙ کي انهيءَ الله ڏانهن سامهون ڪيو آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي
بڻايو آهي ۽ آءٌ مشرڪن مان نه آهيان.
6|80 ۽ سندس قوم ساڻس تڪرار ڪيو، چيائين ته اوهين الله بابت مون سان هن حالت ۾ ڇوٿا تڪرار ڪيو جو بيشڪ
مونکي سڌي رستي لاتو اٿس جنهن کي ساڻس شريڪ ڪريو ٿا تنهن کان ڪين ڊڄندس پر منهنجي پالڻهار جو ڪجھ
(ڪرڻ) گهريو (سو ٿيٺو آهي)، سڀڪا شيءِ منهنجي پالڻهار جي عِلم ۾ سمائي آهي، پوءِ اوهين ڇونه نصيحت مڃيندا
آهيو.
6|81 ۽ جنهن کي الله سان شريڪ ڪريو ٿا تنهن کان ڪئن ڊڄان ۽ (اوهين) هن کان نه ٿا ڊڄو اوهين الله ساڻ
اهو شريڪ ڪندا آهيو جنهن جي اوهان وٽ ڪا حُجّت لاٿل نه آهي، جيڪڏهن اوهين ڄاڻندا آهيو (ته ٻڌايو ته) ٻنهي
ٽولين مان ڪهڙي امن جي وڌيڪ حقدار آهي؟
6|82 جن ايمان آندو ۽ پنھنجي ايمان کي ڪفر سان نه وچڙايو اُنهن لاءِ امن آهي ۽ اُهي هدايت وارا آهن.
6|83 ۽ هي اسان جو دليل آهي جو ابراهيم کي سندس قوم تي (مقابلي لاءِ) ڏنوسون، جنهن کي گهرندا آهيون تنهنکي
درجن ۾ مٿاهون ڪندا آهيون، ڇوته تنهنجو پالڻهار حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي.
6|84 ۽ ابراهيم کي اسحاق ۽ يعقوب عطا ڪيوسون، سڀني کي هدايت ڪئي سون، ۽ اُن کان اڳ نُوح کي هدايت ڪئي
سون ۽ سندس اولاد مان داؤد کي ۽ سليمان ۽ اَيوب ۽ يوسف ۽ موسىٰ ۽ هارون کي (هدايت ڪئي سون)، ۽ اهڙي طرح
اسين ڀلارن کي بدلو ڏيندا آهيون.
6|85 ۽ ذڪريّا ۽ يَحيىٰ ۽ عيسىٰ ۽ الياس کي به، جو هر هڪ ڀلارن مان هو.
6|86 ۽ اسماعيل ۽ يَسَعَ ۽ يُونس ۽ لُوط کي به، ۽ سڀني کي جڳ (جي رهندڙن) کان ڀلائي ڏني سون.
6|87 ۽ سندن پين ڏاڏن ۽ سندن اولاد ۽ سندن ڀائرن مان به، ۽ کين چونڊيوسون ۽ کين سڌي واٽ ڏانهن هدايت ڪئي
سون.
6|88 اها الله جي هدايت آهي پنھنجن ٻانهن مان جنهن لاءِ گهري تنهن کي ان رستي لائي، ۽ جيڪڏهن (اهي ماڻهو)
شرڪ ڪن ها ته جيڪي ڪمايائون سو کانئن ضرور ناس ٿئي ها.
6|89 اِهي اُهي آهن جن کي ڪتاب ۽ حِڪمت ۽ پيغمبري ڏني سون، پوءِ جيڪڏهن هي ماڻهو (قرآن جي انهن) ڳالهين
کي نه مڃين ته بيشڪ اسان هڪ قوم کي مقرّر ڪيو آهي جي (قرآن جي انهن) ڳالهين جا انڪار ڪندڙ نه ٿيندا.
6|90 اِهي اُهي آهن جن کي الله هدايت ڪئي آهي پوءِ تون به سندن طريقي جي پيروي ڪر، چؤ ته اوهان کان اُن
(پيغام پُهچائڻ) تي ڪو اجورو نٿو گهُران، اِهو قرآن خاص جهانن لاءِ نصيحت آهي.
6|91 ۽ اُنهن (يهودين) الله جو سندس شان مطابق قدر نه ڪيو هن ڪري جو چيائون ته الله ڪنهن ماڻهوءَ تي ڪُجھ
نه لاٿو آهي، (اي پيغمبر کين) چؤ ته اُهو ڪتاب ڪنهن لاٿو جيڪو موسىٰ آندو هو؟ جو ماڻهن لاءِ نُور ۽ هدايت هو
جنهن کي اوهين جزون جزون ڪريو ٿا اُن جي ڪنهن پاڱي کي پڌرو ڪندا آهيو ۽ گهڻو لڪائيندا آهيو، ۽ جيڪي
(ڳالهيون) نڪي اوهين ۽ نڪي اوهان جا پيءُ ڏاڏا ڄاڻندا هئا سي اوهان کي سيکاريون ويون، چؤ ته الله (ڪتاب لاٿو
آهي) وري انهن کي سندن اجائي بحث ۾ راند ڪندو ڇڏي ڏي.
6|92 ۽ هي ڪتاب آهي جو ان کي برڪت وارو جيڪي اُن کان اڳ آهن تن کي سچو ڪندڙ لاٿوسون هن لاءِ ته
(تون) مڪّي وارن ۽ سندس آس پاس وارن کي ڊيڄارين، ۽ جيڪي آخرت کي مڃيندا آهن سي اُن (قرآن) کي مڃيندا
آهن ۽ اُهي پنھنجي نمازن جي سنڀال ڪندا آهن.
6|93 ۽ اُن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي جيڪو الله تي ڪوڙو ناهه ناهي يا چوي ته مون ڏانهن وحي ڪيو ويو آهي ۽
ڏانهنس ڪُجھ به وحي نه ڪيو ويو هجي يا چوي ته جئن الله (ڪتاب) نازل ڪيو آهي تئن آءٌ (به) ڪتاب نازل
ڪندس، ۽ (اي پيغمبر) جيڪڏهن ڏسين (ته جيڪر عجب لڳيئي) جڏهن ظالم موت جي سڪراتين ۾ هوندا ۽ ملائڪ
پنهنجن هٿن کي ڊگهو ڪندا، (۽ چوندا ته) پنهنجن ساهن کي ٻاهر ڪڍو، اڄ اوهان کي خواري واري عذاب جي سزا
انهيءَ سببان ڏني ويندي جو اوهين الله تي ناحق چوندا هيؤ ۽ سندس آيتن کان وڏائي ڪندا هيؤ.
6|94 ۽ بيشڪ اسان وٽ (ائين) هڪ هڪ ٿي آيؤ جئن اوهان کي پهرين پيري پيدا ڪيو هوسون ۽ جيڪي اوهان کي
عطا ڪيو هوسون سو اوهان پنهنجين پٺين پوءِ تان ڇڏي ڏنو، ۽ اوهان جا سفارش ڪندڙ اوهان سان نه ٿا ڏسون جن کي

اوهين پنهنجن (احتياجن پوري ڪرڻ) ۾ (الله سان) شريڪ پائيندا هيؤ، بيشڪ اوهان جو پاڻ ۾ ڳانڍاپو ڇنو ۽ جن کي اوهين پائيندا هيؤ سي اوهان کان ڀُلجي ويا.

6|95| الله ٻج ۽ ککڙيءَ کي ڦاٽائيندڙ آهي، مُئي مان جيئرو ڪڍندو آهي ۽ جيئري مان مُئو ڪڍندڙ آهي، اُهو (ئي) الله آهي پوءِ اوهين ڪيڏانهن ڦلايا ويندا آهيو.

6|96| پرھ کي ڦٽائيندڙ آهي، ۽ رات کي آرام ۽ سج ۽ چنڊ کي (وقتن جي) حساب لاءِ (پيدا) ڪيائين، اهو اندازو (الله) غالب ڄاڻندڙ ٺاهيو آهي.

6|97| ۽ اُهو (الله) آهي جنهن تارن کي اوهان لاءِ هن ڪري (پيدا) ڪيو ته پٽن ۽ دريائن جي اونداهين ۾ واٽون لهو، بيشڪ ڄاڻندڙ قوم لاءِ نشانيون (کولي) بيان ڪيون سون.

6|98| ۽ اُهو (الله) آهي جنهن اوهان کي هِڪ جِيءَ مان پيدا ڪيو پوءِ (اوهان لاءِ) ٽڪڻ جو هنڌ ۽ سانڍڻ جي جاءِ ڪيائين، بيشڪ سمجهندڙ ٽولي لاءِ نشانيون (کولي) بيان ڪيون سون.

6|99| ۽ اُهو (الله) آهي جنهن آسمان مان پاڻي وسايو، پوءِ اُن سان هر شي جا اوپڙ ڄماياسون پوءِ اُن مان ساوڪ کي ڪڍيوسون پوءِ منجهانئس (سنگن ۾) ڳڏيل داڻا ڪڍون ٿا، ۽ کجيءَ جي ڇيڙن مان گوشا لڙڪيل ۽ ڊاکن جا باغ ۽ زيتون ۽ ڏاڙهون هڪ ٻئي جهڙا ۽ ڌار ڌار (پيدا ڪياسون)، جڏهن ڦرجن ته سندن ڦر ۽ ان جي پچڻ ڏانهن نهاريو، چوته اُن ۾ مڃيندڙ ٽولي لاءِ ضروري نشانيون آهن.

6|100| ۽ (ڪافرن) جنن کي الله سان شريڪ ٻڌايو آهي هن هوندي جو کين (الله) خلقيو آهي ۽ اُن لاءِ بي علميءَ سان پُٽ ۽ ڌيئرون ٺاهيون اٿن، اهو پاڪ آهي ۽ جيڪي بيان ڪندا آهن تنهن کان مٿاهون آهي.

6|101| آسمانن ۽ زمين جو بڻائيندڙ آهي، انهيءَ کي اولاد جو احتياج ڪٿان ٿيندو؟ ۽ اُن کي زال (جو احتياج) نه آهي، ۽ سڀڪا شي (پاڻ) خلقيائين، ۽ اُهو سڀڪنهن شي کي ڄاڻندڙ آهي.

6|102| اهو اوهان جو پالڻهار آهي، اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي، سڀڪنهن شي کي پيدا ڪندڙ آهي تنهنڪري سندس عبادت ڪريو، ۽ اُهو سڀڪنهن شي کي سنڀاليندڙ آهي.

6|103| (دنيا ۾) اکيون کيس ڏسي نه سگهنديون ۽ اُهو اکين کي ڏسندو آهي، ۽ اُهو باريڪ بين خبر رکندڙ آهي.

6|104| بيشڪ اوهان جي پالڻهار کان اوهان وٽ نشان آيا آهن، پوءِ جنهن ڏٺو (يعني سمجهيو) تنهن پاڻ لاءِ (نفع) ڪمايو، ۽ جيڪو انڌو ٿيو تنهن تي ان جو نقصان آهي، ۽ (اي پيغمبر چؤ ته) آءٌ اوهان تي نگهبان نه آهيان.

6|105| ۽ اهڙي طرح طرحين دليل بيان ڪريون ٿا ۽ هن لاءِ ته متان چون ته تون پڙهيو آهين ۽ هن لاءِ ته هن (دين) کي اُنهيءَ قوم لاءِ پڌرو ڪريون جي ڄاڻن ٿا.

6|106| (اي پيغمبر) جيڪي تنهنجي پالڻهار وٽان توڏانهن وحي ڪيو ويو آهي تنهنجي تابعداري ڪر، اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي، ۽ مشرڪن کان منهن موڙ.

6|107| ۽ جيڪڏهن الله گهُري ها ته شرڪ نه ڪن ها، ۽ توکي مٿن نگهبان نه ڪيو اٿئون، ۽ نڪي تون مٿن ڪو نظر ڪندڙ آهين.

6|108| (اي مسلمانؤ) جن کي (مُشرڪ) الله کانسواءِ سڏيندا آهن تن کي گاريون نه ڏيو جي متان (اُهي) بي سمجهائي جي ڪري دشمنيءَ کان الله کي ڳالهائين، اهڙي طرح هر ٽوليءَ لاءِ سندن ڪم سينگارياسون، وري سندن پالڻهار ڏانهن سندن موٽڻ آهي پوءِ جيڪي ڪندا آهن تنهن جي کين سُڌ ڏيندو.

6|109| ۽ ڪافر پنهنجي سخت سُنهن سان الله جو قسم کڻندا آهن ته وٽن جيڪڏهن ڪو معجزو اچي ته ان کي ضرور مڃيندا، چؤ ته مُعجزا ته (خاص) الله وٽ آهن (اي مسلمانؤ) اوهان کي ڪنهن سمجهايو آهي ته اُهي مڃيندا (سو معجزا وٽن) جڏهن آيا ته به نه مڃيندا؟

6|110| ۽ سندن دلين کي ۽ سندن اکين کي ڦيرائينداسون جيئن ان کي پهرين ڀيري نه مڃيائون ۽ کين سندين گمراهي ۾ حيران ٿيل ڇڏينداسون.

6|111| ۽ جيڪڏهن انهن تي اسين ملائڪ لاهيون ها ۽ ساڻن مُئا (به) ڳالهائين ها ۽ هر شيء سندن آمهون سامهون ڪري گڏ (به) ڪريون ها ته به الله جي گهُر کانسواءِ ڪڏهن ايمان نه آڻين ها پر اُنهن مان گهڻا بي سمجهائي ڪن ٿا.

6|112| ۽ اهڙي طرح هر ڪنهن پيغمبر لاءِ ماڻهن ۽ جنن مان شيطان ويري بڻاياسون (ته پاڻ ۾) هڪ ٻئي کي وسوسو وجهي ڳالھ جي مُلَمّع سان ٺڳين، ۽ جيڪڏهن تنهنجو پالڻهار گهُري ها ته اهو ڪم نه ڪن ها تنهنڪري کين ۽ جيڪي ٺاه ٺاهيندا تنهن کي ڇڏي (ڏي).

6|113| ۽ (هن لاءِ وسوسو وجهندا آهن) ته جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن تن جون دليون ڏانهس لڙن ۽ ان کي پسند ڪن ۽ (هن لاءِ) ته اُهي جيڪي ڪم ڪندڙ آهن سي ڪندا رهن.

6|114| (اي پيغمبر چؤ ته) الله ڌاران ٻيو فيصلو ڪندڙ هن هوندي ڇو گهُران؟ جو اُنهيءَ اوهان ڏانهن کولي بيان ڪندڙ ڪتاب لاٿو آهي، ۽ جن کي ڪتاب (توريت) ڏنوسون سي (چڱي طرح) ڄاڻندا آهن ته اُهو تنهنجي پالڻهار کان جائي لاٿل آهي تنهنڪري تون شڪ ڪندڙن مان مور نه ٿج.

6|115| ۽ تنهنجي پالڻهار جو سخن سچائي ۽ انصاف ۾ پورو آهي، سندس سخنن کي ڪو مٽائيندڙ نه آهي، ۽ اُهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

6|116| ۽ جيڪڏهن زمين وارن (ماڻهن) مان گهڻن (يعني ڪافرن) جو چيو مڃيندين ته توکي الله جي واٽ کان ڀُلائيندا، (اُهي) رڳو گمان تي هلندا آهن ۽ اُهي رڳو اٽڪل هڻندا آهن.

6|117| بيشڪ تنهنجو پالڻهار اُنهن کي (به) چڱو ڄاڻندڙ آهي جيڪي سندس واٽ کان ڀُلا، ۽ اُهو هدايت وارن کي (به) چڱو ڄاڻندڙ آهي.

6|118| پوءِ جيڪڏهن اوهين سندس آيتن کي مڃيندا آهيو ته جنهن تي الله جو نالو ياد ڪجي تنهن مان کائو.

6|119| ۽ اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو جنهن (شيء) تي الله جو نالو ياد ڪجي تنهن مان نه کائيندا آهيو هن هوندي جو جيڪي (شيون) الله اوهان تي حرام ڪيون آهن سي اوهان لاءِ بيشڪ بيان ڪيون اٿس؟ پر جنهن (حرام جي کائڻ) لاءِ اوهين لاچار ٿيو (سو به روا آهي) ۽ گهڻا اڻ ڄاڻائيءَ سان پنهنجن سَڌن سببان ضرور ڀلائين ٿا، چوته تنهنجو پالڻهار حد کان لنگهندڙن کي چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي.

6|120| ۽ ظاهري گناه ۽ باطني گناه (سڀ طرح) ڇڏي ڏيو، جيڪي گناه ڪندا آهن سي جيڪي ڪن ٿا تنهن سببان سگهو سزا ڏبين.

6|121| ۽ جنهن (شيء) تي الله جو نالو ياد نه ڪجي تنهن مان نه کائو جو اُهو (کائڻ) ضرور گُناه آهي، ۽ شيطان پنهنجن يارن کي هن لاءِ وسوسو وجهندا آهن ته اوهان سان جهيڙو ڪن، ۽ جيڪڏهن سندن چيو مڃيندؤ ته اوهين (به) ضرور مشرڪ ٿيندؤ.

6|122| جيڪو مئل هو تنهن کي جياريوسون ۽ اُن لاءِ سوجهرو ڪيوسون جنهن سان ماڻهن ۾ گهُمي ٿو اُهو اُن جي مثال جهڙو آهي ڇا جيڪو اونداهين ۾ آهي منجهانئس نڪرڻ وارو نه آهي، اهڙي طرح ڪافر جيڪي ڪندا آهن سو انهن لاءِ سينگاريو ويو آهي.

6|123| ۽ اهڙي طرح هر ڳوٺ ۾ اُنهي (ڳوٺ) جا وڏيرا هن لاءِ بدڪار ڪياسون ته اُن (ڳوٺ) ۾ فساد وجهندا رهن، ۽ (اُهي) پاڻ کانسواءِ ٻئي ڪنهن لاءِ فساد نه ڪندا آهن ۽ نه ڄاڻندا آهن.

6|124| ۽ جڏهن وٽن ڪا آيت ايندي آهي (ته) چوندا آهن ته جهڙي (پيغمبري) الله جي پيغمبرن کي ڏني وئي آهي تهڙي جيستائين اسان کي (نه) ڏني ويندي تيسين ڪڏهن نه مڃينداسون، الله جنهن هنڌ پنهنجي پيغمبري کي موڪلي (سو هنڌ) چڱو ڄاڻندڙ آهي، جن ڏوه ڪيو تن کي الله وٽان خواري ۽ سخت عذاب انهي ڪري سگهو پهچندو جو شرارتون ڪندا آهن.

6|125| پوءِ الله جنهن کي گهرندو آهي ته هدايت ڪري تنهن جو سينو اسلام لاءِ کشادو ڪندو آهي، ۽ جنهن کي ڀلائڻ گهرندو آهي تنهن جي سيني کي اهڙو سخت سوڙهو ڪندو آهي جو ڄڻڪ آسمان تي چڙهي ٿو، جيڪي نه مڃيندا آهن تن تي الله اهڙي پليتي رکندو آهي.

6|126| ۽ تنهنجي پالڻهار جي اِها سِڌي واٽ آهي، بيشڪ اسان نشانيون انهيءَ قوم لاءِ کولي بيان ڪيون آهن جي نصيحت مڃيندا آهن.

6|127| اُنهن لاءِ سندن پالڻهار وٽ بهشت آهي ۽ اُهو سندن سنڀاليندڙ آهي (هيءُ سڀ) انهيءَ ڪري (آهي) جو (چڱا) ڪم ڪندا هوا.

6|128| ۽ جنهن ڏينهن اُنهن مڙني کي گڏ ڪندو، (چوندو) ته اي جنن جون ٽوليون بيشڪ ماڻهن مان گهڻا پنهنجا (تابع) ڪيا هيو، ۽ ماڻهن مان سندن سنگتي چوندا ته اي اسان جا پالڻهار اسان منجهان هڪڙن ٻين کان فائدو ورتو ۽ انهي پنهنجي ٺهرايل مُدّت کي پُهتاسون جيڪا تون اسان لاءِ ٺهرائي، هيءُ (الله) چوندو ته اوهان جو رهڻ جو هنڌ دوزخ آهي ان ۾ هميشہ رهڻ وارا هوندؤ مگر جيڪي خُدا گهريو، چوته تنهنجو پالڻهار حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي.

6|129| ۽ اهڙي طرح ظالمن مان ڪن کي ڪن مان جيڪي ڪندا آهن تنهن جي (شامت) سببان پاڻ ۾ گڏيندا سون.

6|130| اي جنّن ۽ ماڻهن جون ٽوليون اوهان مان اوهان وٽ پيغمبر نه آيا هئا ڇا؟ جو منهنجون آيتون اوهان تي (۽) پڙهيائون ٿي ۽ هن ڏينهن جي آڏي ٿيڻ کان اڳ اوهان کي ڊيڄاريائون ٿي، چوندا ته پاڻ تي شاهدي ڏنيسون ۽ کين دنيائي حياتيءَ ٺڳيو هو ۽ (هاڻي) پاڻ تي شاهدي ڏنائون ته پاڻ ڪافر هوا.

6|131| اهو (پيغمبر جو موڪلڻ) هن سببان آهي ته تنهنجو پالڻهار ڪنهن ڳوٺ کي هن حالت ۾ ظُلم سان ڪڏهن ناس ڪرڻ وارو نه آهي جو سندس رهاڪو بيخبر هجن.

6|132| ۽ هر ڪنهن جيڪي عمل ڪيا تنهن مان انهن لاءِ درجا آهن، ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کان تنهنجو پالڻهار بي خبر نه آهي.

6|133| ۽ تنهنجو پالڻهار بي پرواه ٻاجه وارو آهي، جيڪڏهن گهري ته اوهان کي ناس ڪري ۽ اوهان کان پوءِ جنهن لاءِ گهري تنهن کي (اُن هنڌ) پيڙهيءَ تي وهاري جئن اوهان کي ٻي قوم جي نسل مان پيدا ڪيائين.

6|134| بيشڪ جيڪو انجام اوهان سان ڪجي ٿو سو ضرور اچڻو آهي اوهين ٿڪائڻ وارا نه آهيو.

6|135| (اي پيغمبر) چؤ ته اي منهنجي قوم اوهين پنهنجي هنڌ عمل ڪريو آءٌ (به) عمل ڪندڙ آهيان، پوءِ سگهو ڄاڻندؤ ته آخرت ۾ ڪنهن جي عاقبت چڱي هوندي، سچ آهي ته ظالم نه ڇٽندا.

6|136| ۽ جيڪي پوک ۽ ڍورن مان الله پيدا ڪيو آهي تنهن مان هڪ حصو (ڪافر) الله جو مقرر ڪندا آهن ۽ پنهنجي گمان سان چوندا آهن ته هيءُ الله جو آهي ۽ هي اسان جي ٻتن جو آهي، وري جيڪا (شيء) سندن ٻتن جي هوندي آهي سا الله وٽ پهچي نه سگهندي آهي، ۽ جيڪا (شيء) الله جي هوندي آهي سا سندن ٻتن ڏانهن وڃي سگهندي آهي، جيڪي فيصلو ڪندا آهن سو بڇڙو آهي.

6|137| ۽ اهڙي طرح گهڻن مشرڪن لاءِ سندن شريڪن (جن کي خدا ڪري مڃيندا آهن) پنهنجي اولاد جو مارڻ سينگاريو آهي ته کين هلاڪ ڪن ۽ سندن دين مٿن رلائي ملائي ڇڏين، ۽ جي الله گهُري ها ته اُهو نه ڪن ها تنهنڪري کين ۽ جيڪي ٺاه ٺاهيندا آهن تنهن کي ڇڏي ڏي.

6|138| ۽ پنهنجي خيال سان هي (به) چوندا آهن ته هيءُ ڍور ۽ پوک حرام آهن جنهن لاءِ گهرون تنهن کانسواءِ ان کي ڪوئي نه کائي ۽ (چوندا آهن) ته هڪڙن ڍورن جي پٺي (سواريءَ لاءِ) حرام ڪئي وئي آهي ۽ (ٻين) ڍورن تي (ذبح وقت) الله جو نالو ياد نه ڪندا آهن (اهي ڳالهيون) الله تي ڪوڙي ٺاه ٺاهڻ سان (ڪندا آهن) جيڪي ٺاه ٺاهيندا آهن تنهنجي کين سگهو سزا ڏيندو.

6|139| ۽ چوندا آهن ته جيڪي هِنن ڍورن جي پيٽن ۾ آهي سو خالص اسان جي مڙسن لاءِ آهي ۽ اسان جي زالن تي حرام ڪيل آهي، ۽ جيڪڏهن مُئل هوندو ته اُهي (سڀ) اُن ۾ پائيوار آهن، سندن تقرير جي کين سگهي سزا ڏيندو، بيشڪ الله حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي.

6|140| جن پنهنجي اولاد کي بي سمجهائي ڪري ڄاڻپ کانسواءِ ڪُٺو ۽ جيڪي الله سندن رزق ڪيو سو الله تي ڪوڙي ٺاهِ ٺاهڻ سان حرام ڪِيائون سي بيشڪ ڇيئي وارا ٿيا، (اُهي) بيشڪ ڀُلا ۽ هدايت وارا نه آهن.

6|141| ۽ اُهو (الله) آهي جنهن ڇتئي وارا ۽ ريء ڇتئي وارا باغ ۽ کجيون ۽ پوکون جن جا ڦر قسم قسم ۽ زيتون ۽ ڏاڙهون هڪ جهڙا ۽ جُدا جُدا قسم جا پيدا ڪيا، جڏهن ڦر جهلين تڏهن سندن ڦر مان کائو ۽ سندن لاباري وقت الله جو حق (سندن زڪوٰة) ڏيو، ۽ اجايو نه وڃايو، چوته الله وڃائيندڙن کي دوست نه رکندو آهي.

6|142| ۽ ڍورن مان بار کڻڻ وارا ۽ زمين سان لڳل (ننڍا پيدا ڪيائين)، الله جيڪا اوهان جي روزي ڪئي آهي تنهن مان کائو ۽ شيطان جي وکن تي نه هلو، چوته اُهو اوهان جو پڌرو ويري آهي.

6|143| (ڍور) اَٺ قسم آهن، رڍن مان ٻه ۽ ٻڪرين مان ٻه (نر ۽ ماديون) آهن، (اي پيغمبر کائنئن) پُڇ ته الله ٻنهي نرن کي حرام ڪيو آهي يا مادين کي يا جنهن کي مادين جي ٻنهي قسمن جي ڳپيرڙين لپيٽيو آهي؟ جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته مون کي دليل سان خبر ڏيو.

6|144| ۽ اُٺن مان ٻه قسم ۽ ڳوئين مان ٻه قسم، (اي پيغمبر کائنئن) پُڇ ته نرن کي الله حرام ڪيو آهي يا مادين کي يا جنهن کي مادين جي ٻنهي قسمن جي ڳپيرڙين لپيٽيو آهي، يا جنهن مهل الله اوهان کي اها وصيت ڪئي ته (اُوهين) اُن وقت حاضر هيؤ؟ پوءِ جيڪو الله ڪوڙو ٺاه هن لاءِ ٺاهي ته ڄاڻپ کانسواءِ ماڻهن کي ڀُلائي تنهن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي؟ بيشڪ الله ظالم قوم کي سڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.

6|145| (اي پيغمبر) چؤ ته جيڪي حُڪم مُون ڏانهن نازل ٿيا آهن تن ۾ ڪا چيز جنهن کي کائيندڙ کائي حرام نٿو لهان هن کانسواءِ ته (اُهو) مُئل هجي يا وهندڙ رَتُ يا سُوئر جو گوشت جو اهي (سڀ) حرام آهن يا گناه طرح جنهن (شيء) کي الله جي نالي کانسواءِ ٻئي جي نالي سان سڏيو وڃي، پوءِ جيڪو لاچاري حالت ۾ نڪي بي فرمان ۽ نڪي

حد کان لنگھندڙ ٿيءِ (۽ ڪائي) ته بيشڪ تنھنجو پالڻھار بخشڻھار مھربان آھي.
6|146| يَھُودين تي سڀئي نَھن وارا جانور حرام ڪيا ھواسون، ۽ (ڍڳن) ڳئن ۽ ٻڪرين مان انھن جي پٺيءَ واري لڳل وَھ
يا آنڊي واري يا ھڏن سان ڳنڍيل وھ ڪانسواءِ (ٻي سڀ وھ) مٿن حرام ڪئي ھئي سون، اِھا سندن بي فرمانيءَ سببان کين
سزا ڏني سون، ۽ اسين ته ضرور سچ چوڻ وارا آھيون.
6|147| پوءِ (اي پيغمبر) جيڪڏھن توکي ڪوڙو ڀانئين ته چؤ ته اوھان جو پالڻھار گھڻي رحمت وارو آھي، ۽ ڏوھارڻ قوم
کان سندس عذاب نه ٽاربو.
6|148| مشرڪ سگھو چوندا ته جي الله گھري ھا ته نڪي اسين شرڪ ڪريون ھا ۽ نڪي اسان جا اَبا ڏاڏا (شرڪ
ڪن ھا) ۽ نڪي اسين ڪا شيءِ حرام ڪريون ھا، اھڙي طرح کانئن جيڪي اڳ ھوا تن به ڪوڙ ڀانيو ايتري قدر جو
اسان جي سزا (جو مزو) چکيائون، (اي پيغمبر کين) چؤ ته اوھان وٽ ڪو دليل آھي ته اُھو اسان لاءِ ڪڍي آڻين،
(اوھين) رڳو گمان تي ھلندا آھيو ۽ اوھين رڳو اٽڪل ھڻندا آھيو.
6|149| چؤ ته الله جي حُجّت مُحڪم آھي، جيڪڏھن گھري ھا ته ضرور اوھان مڙني کي سڌو رستو (اي پيغمبر کين)
ڏيکاري ھا.
6|150| چؤ ته پنھنجن شاھدن کي سڏيو جيڪي شاھدي ڏين ته (تون) انھن سان شاھدي نه ڏي، ۽ (اي پيغمبر کين)
جن اسان جي آيتن کي ڪُوڙ ڄاتو ۽ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آھن تن جي چوڻ تي نه ھل ۽ اُھي پنھنجي پالڻھار
سان ٻين کي برابر ڪن ٿا.
6|151| چؤ ته اوھان جي پالڻھار اوھان تي جيڪي حرام ڪيو آھي سو اچو ته آءٌ پڙھي ٻُڌايان (اُھو (اي پيغمبر کين)
ھيءَ آھي ته) اوھين ڪنھن شيءِ کي ساڻس شريڪ نه ڪريو ۽ ماءُ پيءُ سان چڱائي ڪريو، ۽ اوھين پنھنجي اولاد کي
سڃائي سببان نه ڪُھو، اسين اوھانکي (به) ۽ خاص انھن کي (به) روزي ڏيندا آھيون، ۽ بي حيائي جي ڪمن مان
جيڪي پڌرو ھجي ۽ جيڪي ڳجھو ھجي تنھن (سڀ) کي (اوھين) ويجھا نه وڃو، ۽ نڪي (اھڙي) ماڻھوءَ کي ماريو
جنھنجو مارڻ حق (شرعي قانون) ڪانسواءِ الله حرام ڪيو ھجي، اِھو (حُڪم) آھي جيڪو الله اوھان کي ڏنو آھي ته
اوھين سمجھو.
6|152| ۽ جيڪا (وات) بلڪل چڱي ھجي تنھن ڪانسواءِ ٻيءَ طرح سان يتيم جي مال کي ويجھا نه وڃو جيسين اُھو
پنھنجي جوانيءَ کي پھچي، ۽ ماپ ۽ تور انصاف سان پوري ڏيو وٺو، اسين ڪنھن ماڻھوءَ کي سندس وس کان (وڌيڪ)
تڪليف نه ٿا ڏيون، ۽ جڏھن اوھين (پاڻ ۾) ڳالھايو تڏھن انصاف سان ھلو جيتوڻيڪ مائٽي وارو ھجي، ۽ الله جو انجام
پاڙيو، اھو (حُڪم) اوھان کي ڏنو اِٿس ته مانَ اوھين نصيحت وٺو.
6|153| ۽ ھيءَ ته اِھا مُنھنجي سِڌي وات آھي تنھنڪري اُن تي ھلو، ۽ ٻين واٽن تي نه ھلو جو اُھي واٽون اوھان کي
سندس وات کان جدا ڪنديون، اھو اوھان کي حُڪم فرمايو اٿس ته مانَ اوھين پرھيزگاري ڪريو.
6|154| وري مُوسىٰ کي ڪتاب اُنھيءَ ماڻھو تي پنھنجي نعمت جي پوري ڪرڻ لاءِ جو ڀلارو ھجي ۽ سڀڪنھن شيءِ
جي ڇٽائيءَ لاءِ ۽ ھدايت ۽ ٻاجھ لاءِ ڏنوسون ته مانَ اُھي پنھنجي پالڻھار جي ديدار کي مڃين.
6|155| ھيءُ برڪت وارو ڪتاب (يعني قرآن) لاٿوسون تنھنڪري ان جي تابعداري ڪريو ۽ ڊڄو ته اوھان تي ٻاجھ
ڪئي وڃي.
6|156| متان چوڻ لڳو ته اسان کان اڳ وارين ٻن ٽولين ڪانسواءِ ٻئي (ڪنھن) تي (ھن لاءِ لاٿوسون ته اي ڪافرؤ)
ڪتاب نه لاٿو ويو آھي، ۽ اسين سندس پڙھي پڙھائي کان بيخبر ھئاسون.
6|157| يا چوڻ لڳو ته جيڪڏھن اسان تي ڪو ڪتاب نازل ٿئي ھا ته (اسين) ضرور اُنھن کان وڌيڪ ھدايت وارا ٿيون
ھا، پوءِ بيشڪ اوھان جي پالڻھار کان (روشن) دليل ۽ ھدايت ۽ ٻاجھ اوھان وٽ آئي آھي، پوءِ اُن کان وڌيڪ ظالم
ڪير آھي جو الله جي آيتن کي ڪُوڙ چوي ۽ کانئن مُنھن موڙي؟ جيڪي اسان جي آيتن کان مُنھن موڙيندا تن کي
انھيءَ سببان بُڇڙي عذاب جي سزا ڏينداسون جو مُنھن موڙيندا ھوا.
6|158| ھن ڪانسواءِ انتظار نه ڪندا آھن ته وٽن ملائڪ اچن يا تنھنجو پالڻھار اچي يا تنھنجي پالڻھار جون ڪي
نشانيون اچن، جنھن ڏينھن تنھنجي پالڻھار جون ڪي نشانيون اينديون (تنھن ڏينھن) اھڙي ڪنھن ماڻھو کي سندس ايمان
آڻڻ فائدو نه ڏيندو جنھن اڳ ايمان نه آندو ھوندو يا پنھنجي ايمان ۾ چڱائي نه ڪئي ھوندي، (اي پيغمبر کين) چؤ ته
انتظار ڪريو اسين به انتظار ڪندڙ آھيون.
6|159| جن پنھنجي دين کي ڌاروڌار ڪري ڇڏيو ۽ ٽوليون ٽوليون ٿي ويا تن سان تُنھنجو ڪو واسطو نه آھي، سندن
ڪم الله جي ئي حوالي آھي وري جيڪي ڪندا آھن تنھن جي کين سُڌ ڏيندو.
6|160| جيڪو ڪا چڱائي (الله جي حضور ۾) آڻيندو تنھن لاءِ اُن جھڙيون ڏھوڻيون آھن، ۽ جيڪو بڇڙائي آڻيندو تنھن
کي اُن جھڙي ڪانسواءِ (ٻي) سزا نه ڏبي ۽ اُنھن تي ظلم نه ڪبو.
6|161| چؤ ته منھنجي پالڻھار مون کي سڌي وات ڏانھن ھدايت ڪئي آھي، جو مُحڪم دين ابراھيم (اي پيغمبر کين)
حنيف (خُدا ڏانھن ھڪ طرفي) جو طريقو آھي، ۽ (ابراھيم) مُشرڪن مان نه ھو.
6|162| چؤ ته مُنھنجي نماز ۽ منھنجون مڙئي عبادتون ۽ منھنجو جيئڻ ۽ منھنجو مرڻ (سڀ) (اي پيغمبر کين ھيءَ به)
جھانن جي پالڻھار الله لاءِ آھي.
6|163| ڪيس ڪو شريڪ نه آھي، ۽ مون کي ان لاءِ حُڪم ٿيل آھي ۽ آءٌ پھريون مسلمان آھيان.
6|164| چؤ الله ڪانسواءِ ٻيو پالڻھار چو گھران؟ ۽ اُھو ھر شيءِ جو پالڻھار آھي، ۽ سڀڪو ماڻھو جيڪي ڪندو سو (بار)
رڳو مٿس ھوندو، ۽ ڪو کڻندڙ ٻئي جو بار نه کڻندو، وري اوھان کي پنھنجي پالڻھار ڏانھن موٽڻ جو ھنڌ آھي پوءِ جنھن
ڳالھ بابت اوھين تڪرار ڪندا آھيو تنھنجي اوھان کي سُڌ ڏيندو.
6|165| ۽ اُھو (الله) آھي جنھن اوھان کي زمين جو بادشاه ڪيو آھي ۽ اوھان مان ڪن جا درجا ڪن کان ھن لاءِ
بلند ڪيائين ته جيڪي اوھان کي ڏنو اٿس تنھن ۾ اوھان کي پرکي، چوته تنھنجو پالڻھار جلد سزا ڏيندڙ (به) آھي، ۽
بيشڪ اُھو بخشڻھار مھربان (به) آھي.
7|1| الٓمّٓصٓ.
7|2| ڪتاب توڏانھن لاٿو ويو ته ساڻس (ماڻھن) کي ديڇارين تنھنڪري ان بابت تنھنجي سيني ۾ ڪا (اي پيغمبر ھيءَ)
اوڪائي ٿيڻ نه گھرجي ۽ مؤمنن لاءِ نصيحت آھي.
7|3| جيڪي اوھان ڏانھن اوھان جي پالڻھار کان لاٿو ويو تنھن جي پيروي ڪريو ۽ اُن (الله) ڪانسواءِ ٻين دوستن جي
پيروي نه ڪريو، اوھان (تمام) ٿوري نصيحت وٺندا آھيو.
7|4| ۽ گھڻا ئي ڳوٺ ھئا جي ويران ڪياسون پوءِ (يا) راتوواه (سمھڻ مھل) اُنھن کي اسان جو عذاب پُھتو يا اُھي
منجھند جو ننڊ ڪرڻ وارا ھوا.
7|5| پوءِ جڏھن کين اسان جو عذاب پھتو (تڏھن) سندن پڪار ھن چوڻ ڪانسواءِ نه ھئي ته اسين پاڻ تي ظلم ڪندا

هواسون.

7|6|پوءِ جن ڏانهن پيغمبر موڪليا ويا تن کان (به) ضرور پڇنداسون ۽ پيغمبرن کان (به) ضرور پڇنداسون.

7|7|پوءِ (سندن ڪرتوت) مٿن علم سان بيان ڪنداسون ۽ اسين پري نه هواسون.

7|8|۽ اُن ڏينهن (عملن جي) تور سچ آهي، پوءِ جن جا تراڙا ڳرا ٿيا سي ئي ڇُٽل آهن.

7|9|۽ جن جا تراڙا هلڪا ٿيا سي اُهي آهن جن پاڻ کي انهيءَ سببان ڇيئو لاتو جو اسان جي آيتن بابت انڪار ڪندا هئا.

7|10|۽ بيشڪ اوهان کي زمين ۾ ٽڪايوسون ۽ منجهس اوهان لاءِ گذران (جو اُپاءُ) رکيوسون، (پر اوهين) ٿورو شڪر ڪندا آهيو.

7|11|۽ بيشڪ اوهان کي پيدا ڪيوسون وري اوهان جي شڪل بڻائي سون وري ملائڪن کي چيوسون ته آدم کي سجدو ڪريو، پوءِ شيطان ڪانسواءِ (ٻين) سجدو ڪيو، شيطان سجدي ڪندڙن مان نه ٿيو.

7|12|(الله) چيو ته توکي سجدي ڪرڻ کان ڪهڙي (ڳالهه) جهليو؟ جڏهن ته توکي حُڪم (به) ڪيم، چيائين ته آءٌ ڪانئس ڀلو آهيان، مون کي باهه مان پيدا ڪيو اٿئي ۽ ان کي مٽيءَ مان پيدا ڪيو اٿئي.

7|13|(الله) چيو ته اُن (آسمان) مان هيٺ لهي وڃ توکي منجهس وڏائي ڪرڻ نه جڳائيندي آهي تنهنڪري (تون) نِڪر ڇوته تون خوار ٿيلن مان آهين.

7|14|چيائين ته قيامت جي ڏينهن تائين مون کي مُهلت ڏي.

7|15|چيائين ته تون مُهلت ڏنلن مان آهين.

7|16|چيائين انهيءَ سببان جو تو مونکي گمراه ڪيو (آءٌ ته) ماڻهن لاءِ تنهنجي سڌي واٽ تي ضرور وهندس.

7|17|پوءِ سندن اڳيان ۽ سندن پوئتان ۽ سندن سڄي پاسي کان ۽ سندن کٻي پاسي کان وٽن ايندس، ۽ منجهائن گهڻا شڪر ڪندڙ نه لهندين.

7|18|(الله) فرمايو ته تون آسمانن مان خوار (۽) تڙيل ٿي نڪري وڃ، انهن مان جيڪو تنهنجي تابعداري ڪندو (تنهنکي ۽ توکي دوزخ ۾ وجهي) اوهان مڙني مان دوزخ ضرور ڀريندس.

7|19|۽ (چيوسون ته) اي آدم تون ۽ تنهنجي زال بهشت ۾ وڃي رهو ۽ (جيڪي وڻيوَ سو) جتان وڻيوَ تِتان کائو ۽ هن وڻ کي ويجها نه وڃو نه ته ظالمن مان ٿيندؤ.

7|20|پوءِ شيطان انهن کي هن لاءِ وسوسو وڌو ته سندن اوگهڙن مان جيڪي ڍڪيل هو سو اُنهن لاءِ پڌرو ڪري ۽ چيائين ته اوهان جي پالڻهار اوهان کي هن وڻ کان رڳو هن ڪري جهليو آهي ته (متان) اوهين ملائڪ ٿي پئو يا (اُن ۾) سدائين رهڻ وارا ٿي پئو.

7|21|۽ سُنهن کڻي انهن کي چيائين ته آءٌ (ته) اوهان جو خيرخواه آهيان.

7|22|پوءِ اُنهن کي ٺڳيءَ سان لاڙي وڌائين، پوءِ جنهن مهل وڻ مان چکيائون (ته) سندين اوگهڙ کين پڌري ٿي پئي ۽ بهشت جي وڻ مان پن هڪ ٻئي سان ڳنڍي پاڻ تي ويڙهڻ لڳا، ۽ سندن پالڻهار انهن کي سڏيو (۽ چيائين ته) اوهان کي هن وڻ کان نه جهليو هوم ڇا؟ ۽ اوهان کي نه چيو هوم ڇا ته شيطان اوهان جو پڌرو ويري آهي؟

7|23|چيائون ته اي اسان جا پالڻهار اسان پاڻ تي ظلم ڪيو آهي ۽ جيڪڏهن (تون) اسان کي نه بخشيندين ۽ اسان تي ٻاجهه نه ڪندين ته ضرور ڇيئي وارن مان ٿينداسين.

7|24|(الله) فرمايو ته هيٺ لهي وڃو اوهين پاڻ ۾ هڪ ٻئي جا ويري آهيو، ۽ اوهان لاءِ زمين ۾ رهڻ جو هنڌ ۽ (گذران جو) سامان (هڪ) وقت تائين (ٺهرايل) آهي.

7|25|(الله) چيو ته اوهين ان ۾ حياتي گذاريندؤ ۽ منجهس مرندؤ ۽ منجهانئس (جيئرا ٿي) نڪرندؤ.

7|26|اي آدم جي اولاد تحقيق اوهان تي هڪ پوشاڪ بيشڪ لاٿي سون جا اوهان جي اوگهڙن کي ڍڪيندي ۽ سينگار جا ڪپڙا، ۽ پرهيزگاري جي پوشاڪ اها (سڀني کان) ڀلي آهي، اها الله جي نشانين مان آهي مانَ اُهي نصيحت وٺن.

7|27|اي آدم جا اولاد شيطان اوهان کي اهڙيءَ طرح خرابيءَ ۾ نه وجهي جهڙي طرح اوهان جي ماءُ پيءُ کي بهشت مانِ ٻاهر ڪڍيائين جو سندين پوشاڪ کانئن هن لاءِ ڇڪي لاٿائين ٿي ته کين سندين اوگهڙ ڏيکاري، سچ آهي ته اهو پاڻ ۽ سندس لشڪر جتان اوهين انهن کي نه ڏسي سگهندا آهيو (تِتان اُهي) اوهان کي ڏسندا آهن، جيڪي نه مڃيندا آهن تن جو اسان شيطانن کي دوست بڻايو آهي.

7|28|۽ (پڻ انهن جا دوست جي) جڏهن ڪو بي حيائي جو ڪم ڪن ٿا (ته) چون ٿا ته اُن (واٽ) تي اسان جا ابا ڏاڏا (هلندا) ڏٺاسون ۽ الله اسانکي اُنهن (جي ڪرڻ) جو حُڪم ڪيو آهي، (اي پيغمبر کين) چؤ ته بيشڪ الله بيحيائيءَ جي ڪمن جو حُڪم نه ڪندو آهي، اوهين الله تي (اهو ڪوڙ) ڇو چوندا آهيو جنهن جي (سند) اوهين نه ڄاڻندا آهيو.

7|29|چؤ ته منهنجي پالڻهار انصاف جو حُڪم ڪيو آهي، ۽ (حُڪم ڪيو اٿس ته) پنهنجا مُنهن سڀڪنهن نماز مهل (الله ڏانهن) سِڌا ڪريو ۽ اُن لاءِ سچا فرمانبردار ٿي سندس عبادت ڪريو، جئن پهريون اوهان کي پيدا ڪيائين تئن (اوهين) موٽندؤ.

7|30|هڪ ٽوليءَ کي هدايت ڪيائين ۽ ٻي ٽوليءَ تي گمراهي لازم ٿي چڪي آهي، ڇوته اُنهن الله کانسواءِ شيطانن کي مددگار ڪري ورتو آهي ۽ ڀائيندا آهن ته پاڻ هدايت وارا آهن.

7|31|اي آدم جا اولاد سڀڪنهن نماز مهل پنهنجي زينت (جي پوشاڪ) ڍڪيو ۽ کائو ۽ پيئو ۽ اجايو نه وڃايو، ڇوته الله اجائي وڃائيندڙن کي دوست نه رکندو آهي.

7|32|(اي پيغمبر) چؤ ته الله جي (بڻايل) زينت جيڪا جيڪا پنهنجن ٻانهن لاءِ پيدا ڪئي اٿس ۽ روزيءَ مان سٺيون شيون ڪنهن حرام ڪيون آهن؟ چؤ ته اُهي (شيون) دُنيا جي حياتي ۾ (۽) خلاصيون قيامت جي ڏينهن مؤمنن لاءِ آهن، اهڙيءَ طرح جا قوم ڄاڻندي آهي تنهن لاءِ نشانيون بيان ڪندا آهيون.

7|33|(اي پيغمبر) چؤ ته منهنجي پالڻهار بي حيائيءَ جي ڪمن مان جيڪي پڌرو هجي ۽ جيڪي ڳجهو هجي ۽ (سڀ) گناه ۽ ناحق حد کان لنگهڻ ۽ اهڙي شيءِ کي اوهان جو الله سان شريڪ ڪرڻ جنهن بابت ڪا حُجّت نه لاٿي اٿس ۽ جيڪي نه ڄاڻندا آهيو سو اوهان جو الله تي چوڻ اهي ئي حرام ڪيون آهن.

7|34|۽ هر ڪنهن اُمّت جو هڪ وقت ٺهرايل آهي، پوءِ جڏهن سندن مُدّت پهچندي (ته) هڪ گهڙي نڪي دير ڪندا ۽ نڪي اڳڀرو ويندا.

7|35|(چيو ويو ته) اي آدم جا اولاد جيڪڏهن اوهان وٽ اوهان مان پيغمبر اچن (جي) اوهان کي منهنجون آيتون پڙهي ٻڌائين ته جيڪي ڊڄندا ۽ پاڻ سڌاريندا تن کي نڪي ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.

7|36|۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيو ۽ ان جي (قبولڻ) کان وڏائي ڪئي سي دوزخي آهن، اُهي اُن ۾ سدائين رهڻ وارا آهن.

جنهن الله تي ڪوڙو ٺاهه ٺاهيو يا سندس آيتن کي ڪوڙ ڀانيو تنهن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي؟ اُنهن کي (لوح 7|37
محفوظ ۾) لکيل مان سندن حصو (سُک ۽ ڏُک جو) ملندو رهندو، ايتري قدر جو جنهن مهل اسان جا قاصد (ملائڪ)
سندن رُوح ڪڍڻ لاءِ ايندا چوندا ته اوهين الله کانسواءِ جن کي سڏيندا هيؤ سي ڪٿي آهن؟ (تنهن مهل چوندا) ته اسان
کان لکي ويا ۽ پاڻ تي شاهدي ڏيندا ته پاڻ ڪافر هوا.
چوندو ته اُنهي ٽولي سان دوزخ ۾ گهڙو جيڪي اوهان کان اڳ جنن ۽ ماڻهن مان گذري ويا، جنهن مهل (الله) 7|38
هڪ ٽولي پئي گهڙندي تنهن مهل پنهنجي سنگت تي لعنت پئي ڪندي، تان جو جڏهن منجهس مڙئي گهڙندا ته (اُن
وقت) سندين پوئين ٽولي پنهنجي پهرين ٽوليءَ لاءِ چوندي ته اي اسانجا پالڻهار هنن اسان کي گمراه ڪيو هو تنهنڪري
اُنهن کي باهه جو ٻيڻو عذاب ڏي، (الله) چوندو ته سڀڪنهن لاءِ ٻيڻو عذاب آهي پر اوهين نه ٿا ڄاڻو.
۽ منجهانئن پهرين (ٽولي) اُنهن مان پوئينءَ لاءِ چوندي ته اسان تي اوهان جي ڪا وڌائي نه آهي تنهنڪري 7|39
جيڪي ڪمايو هيؤ تنهن سببان عذاب (جو مزو) چکو.
جن اسان جي حُڪمن کي ڪوڙ ڀانيو ۽ کانئن وڏائي ڪئي تن لاءِ آسمان جا دروازا نه کوليا ويندا ۽ نڪي 7|40
بهشت ۾ گهڙندا جيستائين اُٺ سُئي جي ناڪي مان لنگهي، ۽ اهڙي طرح ڏوهارين کي سزا ڏيندا آهيون.
اُنهن لاءِ وڇاڻو (به) دوزخ جو هوندو ۽ سندن مٿان پوش (به دوزخ جو) رهندو، ۽ اهڙي طرح ظالمن کي سزا ڏيندا 7|41
آهيون.
۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ڪنهن ماڻهوءَ کي سندس وس کان وڌيڪ تڪليف ڏيندا ئي نه آهيون، اُهي 7|42
بهشتي آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.
۽ جيڪو غير سندين دلين ۾ هوندو سو ڪڍي ڇڏينداسون سندين (ماڙين جي) هيٺان واهيون پيون وهنديون، ۽ چوندا 7|43
ته سڀ ساراه انهي کي جڳائي جنهن اسان کي هن (بهشت) ڏانهن رستو لاتو، جيڪڏهن الله اسان کي هدايت نه ڪري
ها ته ڪڏهن اسين هدايت نه لهون ها، بيشڪ اسان وٽ اسان جي پالڻهار جا پيغمبر سچ وٺي آيا، ۽ سڏيو ويندو ته هي
بهشت (اوهان کي ڏنو ويو) اُن جا اُنهيءَ سببان (اوهين) وارث آهيو جو (چڱائي) ڪندا هيؤ.
۽ بهشتي دوزخين کي سڏيندا (۽ چوندا) ته اسان جي پالڻهار اسان سان جيڪي انجام ڪيو هو سو بيشڪ سچو 7|44
لڌوسون پوءِ اوهان جي پالڻهار اوهان سان جيڪو انجام ڪيو هو سو سچو (نه) لڌوَ ڇا؟ چوندا ته هائو! پوءِ سڏيندڙ سندن
وچ ۾ سڏيندو ته اُنهن ظالمن تي الله جي لعنت آهي.
جيڪي الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليندا رهيا ۽ ان جي واٽ جي ڏنگائي گهرندا رهيا، ۽ اُهي آخرت کي نه 7|45
مڃيندڙ هوا.
۽ سندن وچ ۾ پردو ڪيو ويندو، ۽ اَعراف ۾ اهڙا ماڻهو هوندا جو سڀڪنهن کي سندين پيشانين مان سڃاڻندا، ۽ 7|46
بهشتين کي سڏي اَلسَّلَامُ عَلَيۡڪُمۡ چوندا، (اجا) اُن ۾ (پاڻ) نه گهڙيا هوندا ۽ اُهي اميدوار هوندا.
۽ جڏهن سندن اکيون دوزخين ڏانهن ڦيرايون وينديون (ته) چوندا اي اسان جا پالڻهار اسان کي ظالم ٽوليءَ سان گڏ 7|47
نه ڪر.
۽ اَعراف وارا جن مُڙسن کي سندين پيشانين مان سڃاڻندا تن کي سڏيندا چوندا ته اوهان جيڪي گڏ ڪيو هو سو 7|48
۽ جيڪا وڏائي ڪندا هيؤ تنهن اوهان کان ڪجهه به نه ٽاريو.
هيءُ اُهي (ماڻهو) آهن ڇا جن لاءِ اوهين (دنيا ۾) قسم کڻندا هيؤ ته الله مٿن ٻاجهه نه ڪندو، (ڪين چئبو ته) 7|49
بهشت ۾ گهڙو اوهان کي ڪو ڀؤ نه آهي ۽ نڪي اوهين غمگين رهندؤ.
۽ دوزخي بهشتين کي سڏيندا (چوندا) ته ڪجهه پاڻي اسان تي پلٽيو يا الله اوهان کي جيڪي رزق ڏنو آهي 7|50
تنهن مان (ڪجهه ڏيو)، چوندا ته اُهي ٻئي ڪافرن تي الله حرام ڪيا آهن.
جن پنهنجي دين کي کِل ۽ راند ڪري ورتو ۽ انهن کي دُنيا جي حياتي ٺڳيو، پوءِ اُنهن کي اڄ ائين وساريوسون 7|51
جيئن (اُنهن) منهنجي هن ڏينهن جي ملڻ کي وساريو هو ۽ (جيئن) اسان جي آيتن جو انڪار ڪندا هوا.
۽ بيشڪ انهن کي هڪ ڪتاب ڏنوسون جنهن کي ڏاهپ سان کولي بيان ڪيوسون (۽) اُنهيءَ قوم لاءِ هدايت ۽ 7|52
ٻاجهه آهي جي مڃيندا آهن.
هن کانسواءِ انتظار نه ڪندا آهن ته اُن (جي وعده) جي مُراد اچي، جنهن ڏينهن سندس مراد ايندي (ڪافر) 7|53
(تنهن ڏينهن) جن ان کي اڳي وساريو سي چوندا ته بيشڪ اسان جي پالڻهار جا پيغمبر سچ سان آيا، پوءِ (اڄ) اسان لاءِ
ڪي سفارش ڪرڻ وارا آهن؟ جو اسان لاءِ پارت ڪن يا وري موٽايا وڃون ته جيڪي (عمل) ڪياسون تن کانسواءِ ٻيا
(چڱا) عمل ڪريون، بيشڪ پاڻ کي ڇيئو لاتائون ۽ جيڪو ٺاهه ٺاهيندا هوا سو کانئن پلجي ويو.
اوهان جو پالڻهار اهو الله آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو وري عرش ڏي متوجه ٿيو، رات کي 7|54
ڏينهن سان ڍڪيندو آهي ۽ سج ۽ چنڊ ۽ تارا سندس حُڪم سان نوايل آهن، خبردار پيدا ڪرڻ ۽ حُڪم ڪرڻ اُن جو
(ڪم) آهي، جهانن جو پالڻهار وڏي برڪت وارو آهي.
پنهنجي پالڻهار کي زاري ڪندڙ ۽ ڳجهه ٿي سڏيو، ڇوته اُهو حد کان لنگهندڙن کي دوست نه رکندو آهي. 7|55
۽ اوهين ملڪ ۾ ان جي سڌاري کانپوءِ فساد نه وجهو ۽ اُن (الله) کي (ڪانئس) ڊڄي ۽ طمع رکي سڏيو، بيشڪ 7|56
الله جي ٻاجهه ڀلارن کي ويجهي آهي.
۽ اُهو (الله) آهي جو هوائن کي پنهنجي رحمت (واريءَ برسات) جي اڳيان خوشخبري ڏيندڙ ڪري گهلائيندو آهي، 7|57
ايتري قدر جو جنهن مهل (اُهي) ڳرن ڪڪرن کي کڻن ٿيون ته انهن کي ڪنهن غير آباد ٿيل ڏيهه ڏانهن روانو ڪريون
ٿا پوءِ انهن (ڪڪرن) مان پاڻي وسايون ٿا پوءِ اُن سان هر جنس جا ميوا ڄمايون ٿا، اهڙي طرح اسين مُئن کي (قبرن
مان) ٻاهر ڪڍنداسون ته مانَ اوهين نصيحت وٺو.
۽ (جا) سٺي زمين (آهي تنهن) جا سَلا سندس پالڻهار جي حُڪم سان ڄمندا آهن، ۽ جيڪا اَدنيٰ آهي (تنهن 7|58
جا سَلَا) خراب سَلَن کان سواءِ ٻيا نه ڄمندا آهن، اهڙي طرح جيڪا قوم شُڪرانو ڪندڙ آهي تنهن لاءِ نشانيون طرحين
طرحين بيان ڪندا آهيون.
بيشڪ نوح کي سندس قوم ڏانهن پيغمبر ڪري موڪليوسون پوءِ چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت 7|59
ڪريو اُن (الله) کانسواءِ ڪو اوهان جو خدا نه آهي، آءٌ اوهان تي وڏي ڏينهن جي عذاب (اچڻ) کان ڊڄان ٿو.
سندس قوم جي سردارن چيو ته اسين توکي پڌريءَ گمراهيءَ ۾ (پيل) ڏسون ٿا. 7|60
چيائين ته اي منهنجي قوم مون کي ڪا گمراهي ڪانه آهي پر آءٌ جهانن جي پالڻهار جو پيغمبر آهيان. 7|61
اوهان کي پنهنجي پالڻهار جو پيغام پهچائيندو آهيان ۽ اوهان کي نصيحت ڪندو آهيان ۽ الله (جي پار) کان اُهو 7|62
ڄاڻندو آهيان جيڪي اوهين نه ڄاڻندا آهيو.
اوهان کي (هن ڳالهه جو) عجب لڳو ڇا ته اوهان جي پالڻهار کان هڪ سمجهاڻي اوهان مان هڪ مڙس جي هٿان 7|63
اوهان وٽ هن لاءِ آئي ته اوهان کي ڊيڄاري ۽ تان ته اوهين پرهيزگار ٿيو ۽ ته اوهان تي ٻاجهه ڪئي وڃي.

7|64| پوءِ ڪيس ڪوڙو پانيائون پوءِ اُن کي ۽ جيڪي ساڻس ٻيڙيءَ ۾ هُيا تن کي بچايوسون ۽ اسان جي آيتن کي جن
ڪُوڙ ڄاتو تن کي ٻوڙيوسون، ڇوته اُها انڌي قوم هُئي.
7|65| ۽ عاد (قوم) ڏانهن سندن ڀاءُ هود (پيغمبر ڪري موڪليوسون) چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت
ڪريو اُن (الله) کانسواءِ ڪو ٻيو اوهان جو خُدا نه آهي، پوءِ ڇونه ڊڄندا آهيو؟
7|66| سندس قوم مان ڪافرن سردارن چيو ته اسين بلاشڪ توکي بي سمجهيءَ ۾ ڏسندا آهيون ۽ اسين بلاشڪ توکي
ڪوڙن مان ڀائيندا آهيون.
7|67| چيائين ته اي منهنجي قوم مونکي ڪابه بي سمجهي ڪونهي پر آءٌ جهانن جي پالڻهار جو موڪليل آهيان.
7|68| اوهان کي پنهنجي پالڻهار جو پيغام پهچايان آءٌ اوهان لاءِ امين نصيحت ڪندڙ آهيان.
7|69| عجب لڳو ڇا جو اوهان جي پالڻهار کان اوهان مان هڪ مڙس جي هٿان سمجهاڻي هن لاءِ اوهان (هِن ڳالهه جو)
وٽ آئي ته اوهان کي ڊيڄاري؟ ۽ (اوهين اُهو وقت به) ياد ڪريو جڏهن اوهان کي نُوح جي قوم کان پوءِ (سندن) پيڙهي
تي وهاريائين ۽ اوهان جي جُسن ۾ سگهه وڌايائين، تنهنڪري الله جون نعمتون ياد ڪريو ته مانَ اوهين ڇٽو.
7|70| چيائون ته (تون) هن لاءِ اسان وٽ آيو آهين ڇا؟ ته رڳو هڪ الله جي عبادت ڪريون ۽ اسانجا ابا ڏاڏا جن کي
پوڄيندا هئا تن کي ڇڏي ڏيون؟ جيڪڏهن تون سچو آهين ته جنهن (عذاب) کان اسانکي ڊيڄارين ٿو سو آڻ.
7|71| چيائين ته بيشڪ اوهان تي اوهان جي پالڻهار وٽان عذاب ۽ ڏمر لازم ٿي چڪو آهي، اوهين مون ساڻ رڳو
(انهن) نالن ۾ ڇو جهيڙو ڪندا آهيو جن تي اوهان ۽ اوهان جي ابن ڏاڏن ڇڙو نالو رکيو آهي جن جي مڃڻ بابت الله
ڪو دليل نه لاٿو آهي؟ پوءِ انتظار ڪريو بيشڪ آءٌ (به) اوهان سان گڏ انتظار ڪندڙ آهيان.
7|72| پوءِ ان کي ۽ جيڪي ساڻس هوا تن کي پنهنجي ٻاجهه سان بچايوسين ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو تن
جي پاڙ پٽي ڇڏي سون ۽ اُهي مؤمن نه هُئا.
7|73| ۽ ثمودين ڏانهن سندن ڀاءُ صالِح (پيغمبر ڪري موڪليوسون)، چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت ڪريو
اوهان جو الله کانسواءِ ٻيو ڪو خُدا نه آهي، بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان هڪ مُعجزو آيو آهي، هيءَ الله جي
ڏاچي اوهان لاءِ نشاني آهي تنهنڪري اُنهيءَ کي ڇڏي ڏيو (ته) الله جي زمين ۾ چَرندي رهي ۽ اُن کي ڪو ايذاءُ نه
پُهچائجو نه ته اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب وٺندو.
7|74| ۽ جڏهن اوهان کي عادين کانپوءِ پيڙهيءَ تي وهاريائين (سو احسان به) ياد ڪريو ۽ اوهان کي مُلڪ ۾ جاءِ ڏنائين
(۽) اُن جي پٽن مان ماڙيون ٺاهيندا آهيو ۽ ٽڪرن کي ٽُڪي گهر ٺاهيندا آهيو، تنهنڪري الله جو نعمتون ياد ڪريو
۽ (اوهين) مُلڪ ۾ فسادي ٿي بگيڙو نه وجهو.
7|75| سندس قوم مان وڏائي ڪندڙ سردارن انهن کي چيو جن منجهائن هيڻن (ماڻهن) ايمان آندو هو ته اوهين ڄاڻندا
آهيو ڇا ته صالِح پنهنجي پالڻهار (جي طرف) کان موڪليل آهي، اُنهن چيو ته جنهن (شريعت) سان اُنکي موڪليو ويو
آهي تنهن تي اسين ايمان آڻيندڙ آهيون.
7|76| وڏائي ڪندڙن چيو ته جنهن تي اوهان ايمان آندو آهي تنهن جا اسين مُنڪر آهيون.
7|77| پوءِ ڏاچيءَ جون کُچون ڪپي ڇڏيائون ۽ پنهنجي پالڻهار جي حُڪم کان بي فرمان ٿيا ۽ (ٺٺولي ڪري) چيائون ته
اي صالِح جيڪڏهن پيغمبرن مان آهين ته جنهن (عذاب) جو اسان سان انجام ڪيو اٿيئي سو اسان تي آڻ.
7|78| پوءِ زلزلي (جي عذاب) ورتن پوءِ جنهن گهرن ۾ گوڏن ڀر ڪرڻ وارا ٿيا.
7|79| پوءِ (صالح) کانئن مُنهن موڙيو ۽ چيائين ته اي منهنجي قوم بيشڪ اوهان کي پنهنجي پالڻهار جو پيغام پهچايم ۽
اوهان کي نصيحت ڪيم پر اوهين نصيحت ڪندڙن کي دوست نه رکندا آهيو.
7|80| ۽ لُوط کي (پيغمبر ڪري موڪليوسون) جڏهن پنهنجي قوم کي چيائين ته اوهين اهڙي بي حيائي ڇو ڪندا آهيو
جا اوهان کان اڳ ساري جهان (جي ماڻهن) مان ڪنهن هڪ به نه ڪئي آهي؟
7|81| جو اوهين زالن کي ڇڏي مڙسن ڏانهن شهوت سان ويندا آهيو، بلڪ اوهين حد کان لنگهندڙ قوم آهيو.
7|82| ۽ سندس قوم جي ورندي هن کانسواءِ نه هُئي ته اُنهن کي (لُوط سميت) پنهنجن ڳوٺن مان لوڌي ڇڏيو، ڇوته اُهي
ماڻهو پاڪ ٿيڻ ٿا گهرن.
7|83| پوءِ اسان لُوط کي ۽ سندس گهر وارن کي سندس زال کانسواءِ بچايوسون (اُها) رهيلن مان هُئي.
7|84| ۽ مٿن (پٿرن جو) مينهن وسايوسون، پوءِ (اي پيغمبر) ڏس ته ڏوهارين جي پڇاڙي ڪهڙي (خراب) ٿي.
7|85| ۽ مَدين (وارن) ڏانهن سندن ڀاءُ شعيب کي (پيغمبر ڪري موڪليوسون)، چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي
عبادت ڪريو اوهان جو الله کان سواءِ ٻيو ڪو خُدا ڪونه آهي، بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان (چٽيون)
نشانيون آيون آهن تنهنڪري ماڻ ۽ تور پوري ڏيو وٺو ۽ ماڻهن کي سنديون شيون گهٽ نه ڏيو ۽ مُلڪ ۾ اُن جي سُڌاري
کان پوءِ فساد نه وجهو، جيڪڏهن اوهين مؤمن آهيو ته اِهو اوهان لاءِ ڀلو آهي.
7|86| ۽ سڀ ڪنهن رستي تي هن لاءِ نه وهو ته جيڪو الله کي مڃي تنهن کي ڊڪايو ۽ الله جي واٽ کان
جهليو ۽ اُن (واٽ) جي ڏنگائي ڳولهيو ۽ ياد ڪريو جڏهن اوهين ٿورڙا هيؤ تڏهن اوهان کي وڌايائين، ۽ ڏسو ته فساد
وجهندڙن جي پڇاڙي ڪهڙي (بڇڙي) ٿي.
7|87| ۽ جيڪڏهن اوهان مان هڪ ٽوليءَ انهن کي مڃيو آهي جنهن سان موڪليو ويو آهيان ۽ ٻي ٽوليءَ نه مڃيو آهي
ته (اوهان کي جڳائي ته ايستائين) صبر ڪريو جيسين اسان جي وچ ۾ الله حُڪم ڪري، ۽ اُهو چڱو حُڪم ڪندڙ آهي.
7|88| سندس قوم مان هٺيلن سردارن چيو ته اي شعيب توکي ۽ جن توکي مڃيو اُهي تن کي پنهنجي شهر مان ضرور
لوڏيندا سون يا ته اوهين اسان جي ڌرم ۾ موٽي اچو، (شعيب) چيو ته جيتوڻيڪ اسان اوهانجي دين کي بڇان ڀائيندڙ
آهيون (ته به موٽنداسون ڇا؟)
7|89| جيڪڏهن اسين اوهان جي ڌرم ۾ اُنهيءَ کانپوءِ جو الله اسان کي کانئس ڇڏايو موٽي اچون ته بيشڪ الله تي ڪوڙ
چيوسون، ۽ اسان جي پالڻهار الله جي گهُر کان سواءِ اسان کي منجهس موٽڻ نه جڳائيندو آهي، اسان جي پالڻهار جي علم
سڀني شيئن کي سمايو آهي، اسين الله تي ڀروسو ڪريون ٿا، اي اسانجا پالڻهار اسان جي ۽ اسان جي قوم جي وچ ۾
انصاف سان فيصلو ڪر ۽ تون چڱو فيصلو ڪندڙ آهين.
7|90| ۽ سندس قوم مان ڪافرن جي ٽوليءَ (پنهنجي يارن کي) چيو ته جيڪڏهن اوهين شعيب جي تابعداري ڪندؤ
ته اوهين اُتي جو اُتي ڇيئي وارا ٿيندؤ.
7|91| پوءِ اُنهن کي زلزلي (جي عذاب) ورتو پوءِ پنهنجي جاين ۾ گوڏن ڀر ڪري مري ويا.
7|92| جن شعيب کي ڪوڙو ڀانيو سي ڄڻڪ اُنهن (ڳوٺن) ۾ رهيا ئي نه هوا، جن شعيب کي ڪوڙو ڀانيو سي ڇيئي
وارا هوا.
7|93| پوءِ کانئن مُنهن موڙيائين ۽ چيائين ته اي منهنجي قوم بيشڪ اوهان کي پنهنجي پالڻهار جا پيغام پهچايا اٿم ۽
اوهانجي خيرخواهي ڪيم، تنهنڪري (هاڻي) ڪافر قوم تي ڇالاءِ ڏک ڪريان.

7|94|۽ ڪنهن ڳوٺ ۾ پيغمبرن مان ڪوبه نه موڪليوسون پر اُتي جي رهاڪن کي (پيغمبرن جي نافرماني سبب) سختي ۽ مصيبت ۾ پڪڙيندا رهياسون ته مانَ اُهي عاجزي ڪن.
7|95|وري (ايستائين) ڏک جي بجاءِ سُک مٽائي ڏنوسون جيستائين آسودا ٿيا ۽ چيائون ته بيشڪ اسان جن ابن ڏاڏن کي (ايئن) ڏک سُک پهتو هو پوءِ اوچتو ئي اُنهن کي سندن بيخبريءَ جي حالت ۾ پڪڙيوسون.
7|96|۽ جيڪڏهن اُنهن ڳوٺن وارا ايمان آڻين ها ۽ پرهيزگار بڻجن ها ته مٿن آسمانن ۽ زمين کان برڪتون ضرور کوليون ها پر ڪوڙ پانيائون تنهنڪري انهن جيڪي ڪيو تنهن سببان کين پڪڙيوسون.
7|97|ڳوٺن وارا جنهن حال ۾ سمهيل هجن تنهن مهل راتوواه پاڻ تي اسانجي عذاب پهچڻ کان چو بي پرواه ٿيا آهن؟
7|98|يا ڳوٺن وارا چو بي پوا ٿيا آهن؟ جو اسان جو عذاب ڏينهن چڙهي مهل وٽن اچي ۽ اُهي راند ۾ مشغول هجن؟
7|99|الله جي رٿ کان چو بي پوا ٿيا آهن؟ جو چيئي واريءَ قوم کانسواءِ (بيو) ڪو الله جي رٿ کان بي پئو نه ٿيندو آهي.
7|100|جيڪي مُلڪ جي رهندڙن کانپوءِ وارث ٿين ٿا تن کي پڌرو نه ٿيو آهي ڇا ته جيڪڏهن گهرون ها ته کين سندن گناهن سببان سزا ڏيون ها، ۽ سندين دلين تي مُهر هڻين ان کان جنهنڪري اُهي نٿا ٻُڌن.
7|101|اُهي ڳوٺ آهن جن جون خبرون توکي بيان ڪريون ٿا، ۽ بيشڪ وٽن سندن پيغمبر پڌرن معجزن (اي پيغمبر) سان آيا، پوءِ اُنهيءَ سببان جو اڳي ڪُوڙ پانيائون اُهي ڪڏهن به نه مڃيندا هئا، اهڙي طرح الله ڪافرن جي دلين تي مُهر هڻندو آهي.
7|102|۽ منجهائن گهڻن کي انجام پاڙيندڙ نه ڏٺوسون، ۽ منجهائن گهڻن کي بي دين ڏٺوسون.
7|103|وري کائن پوءِ مُوسىٰ کي فرعون ۽ سندس سردارن ڏانهن پنهنجن مُعجزن سان پيغمبر ڪري موڪليوسون پوءِ اُنهن (نه مڃڻ سببان) آيتن تي ظلم ڪيو، (اي پيغمبر) ڏس ته فساد ڪندڙن جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي.
7|104|۽ موسىٰ (فرعون کي) چيو ته اي فرعون آءٌ جهانن جي پالڻهار جو پيغمبر آهيان.
7|105|هن (ڳالهه) تي قائم آهيان ته الله تي سچ کانسواءِ ڪي ڪين چوان، بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان چٽي مُعجزي سان آيو آهيان تنهنڪري بني اسرائيلن کي مون سان (هلڻ جي) موڪل ڏي.
7|106|(فرعون) چيو ته جيڪڏهن ڪو معجزو آندو اٿئي ته جيڪڏهن سچن مان آهين ته اُهو آڻ.
7|107|پوءِ پنهنجي لٺ اُڇليائين ته اُڇلڻ سان ئي اُهو پڌرو واسينگ (نانگ) ٿي پيئي.
7|108|۽ پنهنجو هٿ ٻاهر ڪڍيائين ته اُهو ڪڍڻ سان ئي ڏسندڙن لاءِ روشن ٿيو.
7|109|فرعون جي قوم مان سردار ماڻهو چوڻ لڳا ته هيءُ پڪو داناءُ جادوگر آهي.
7|110|اوهان کي اوهان جي مُلڪ مان ڪڍي ڇڏڻ گهري ٿو، تنهنڪري اوهين ڇا ٿا صلاح ڏيو؟
7|111|(فرعون کي) چيائون ته کيس ۽ ڀاءُس کي ترساءِ ۽ ڪوٺيندڙ شهرن ڏانهن موڪل.
7|112|ته تو وٽ سڀئي داناء جادوگر آڻين.
7|113|۽ فرعون وٽ جادوگر آيا چوڻ لڳا ته جيڪڏهن اسين غالب ٿيون ته اسان لاءِ ضرور (ڪو) انعام (هئڻ) گهرجي.
7|114|فرعون چيو ته هائو (انعام به ڏبو) ۽ بيشڪ مرتبي وارن مان (به) ٿيندؤ.
7|115|چيائون ته اي موسىٰ توکي (جادوءَ جي شيءِ) اڇلڻ گهرجي يا (پهرين) اسين اڇليندڙ ٿيون.
7|116|(موسى) چيو ته (اوهين) اُڇليو، پوءِ جنهن مهل اُڇليائون (ته) ماڻهن جون اکيون جادوءَ سان بند ڪيائون ۽ انهن کي ڊيڄاريائون ۽ وڏا جادو آندائون.
7|117|۽ مُوسىٰ ڏانهن وحي موڪليوسون ته پنهنجي لٺ اُڇل، پوءِ جيڪو جادو ڪيائون تنهنکي اُها اُنهيءَ مهل ئي ڳهندا وئي.
7|118|پوءِ سچ پڌرو ٿيو ۽ جيڪي ڪندا رهيا سو ڪوڙو ٿيو.
7|119|پوءِ (فرعون وارا) اُن هنڌ مغلوب ٿيا ۽ خوار ٿي موٽيا.
7|120|۽ جادوگر سجدي ۾ ڪري پيا.
7|121|چيائون ته جهانن جي پالڻهار تي ايمان آندوسون.
7|122|(جو) (آهي) مُوسىٰ ۽ هارون جو پالڻهار.
7|123|فرعون چيو ته اوهان منهنجي موڪل کان اڳي ئي اُن تي ايمان ڇو آندو آهي؟ هيءَ (اوهان جو) فريب آهي (جو پاڻ ۾ گڏجي) هن ڪري (هن) شهر ۾ ڪيو اٿو ته سندس رهاڪن کي منجهانئس ڪڍي ڇڏيو، پوءِ سگهو ڪي ڄاڻندو.
7|124|اوهان جا هٿ ۽ اوهان جا پير اُبتڙ سبتڙ ضرور وڍيندس وري اوهان مڙني کي ضرور سوريءَ چاڙهيندس.
7|125|چيائون ته بيشڪ اسان پنهنجي پالڻهار ڏانهن ضرور موٽندڙ آهيون.
7|126|۽ تون رڳو هن ڪري اسان سان وير ٿو رکين ته اسان جي پالڻهار جا حُڪم جڏهن اسان وٽ آيا (تڏهن) اسان مڃيا آهن، اي اسان جا پالڻهار اسان تي صبر پلٽ ۽ اسان کي مسلمان ڪري مار.
7|127|۽ فرعون جي قوم جي سردارن (کيس) چيو ته موسىٰ ۽ سندس قوم کي هن لاءِ ڇڏي ڏيئين ٿو ڇا؟ ته مُلڪ ۾ فساد وجهن ۽ توکي ۽ تنهنجي معبودن (جي عبادت) کي ڇڏي ڏين؟ چيائين ته سندن پٽ سگهوئي ڪهنداسون ۽ سندين ڌيئرون ڇڏي ڏينداسون، ۽ اسين سندن مٿان بيشڪ زور وارا آهيون.
7|128|مُوسىٰ پنهنجي قوم کي (دلگير ڏسي) چيو ته الله کان مدد گهرو ۽ صبر ڪريو، ڇوته ساري زمين الله جي آهي، پنهنجي ٻانهن مان جنهن کي گهرندو آهي تنهنکي اُن جو وارث بڻائيندو آهي، ۽ (چڱي) عاقبت پرهيزگارن لاءِ آهي.
7|129|چيائون ته اسين تنهنجي اچڻ کان اڳ (به) ۽ تنهنجي اچڻ کان پوءِ (به) ايذايا ويا آهيون، (مُوسى) چين ته اُميد آهي ته اوهانجو پالڻهار اوهان جي دشمن کي ناس ڪري ڇڏيندو ۽ مُلڪ ۾ اوهان کي پيڙهيءَ تي وهاريندو پوءِ ڏسندؤ ته (اوهين) ڪهڙي طرح عمل ٿا ڪريو.
7|130|۽ بيشڪ فرعون جي قوم کي ڏڪار ۽ ميون جي گهٽتائيءَ ۾ گرفتار ڪيوسون ته مانَ اُهي نصيحت وٺن.
7|131|پوءِ جڏهن اُنهن کي سک پهتو ٿي ته چيائون ٿي ته هيءُ اسان جو (لائق) آهي، ۽ جيڪڏهن اُنهن کي ڪو ڏک پهچندو هو ته موسىٰ ۽ سندس سنگت کي نڀاڳو ڀائيندا هوا، خبردار الله وٽ سندين ئي نڀاڳائي آهي پر منجهائن گهڻا نه ٿا ڄاڻن.
7|132|۽ چيائون ته (اي موسى) جڏهن ڪڏهن ڪابه نشاني اسان وٽ هن لاءِ آڻيندين ته اُن سان اسان تي جادو ڪرين ته اسين توکي مڃڻ وارا نه آهيون.
7|133|پوءِ مٿن طوفان ۽ ماڪڙ ۽ جونءِ ۽ ڏيڏر ۽ رت کليل مُعجزا موڪلياسون، پوءِ وڏائي ڪيائون ۽ (اُها) ڏوهاري قوم هئي.

۽ جڏهن مٿن سزا پهتي ته (تڏهن) چيائون ٿي ته اي موسىٰ پنهنجي پالڻهار کان انهيءَ وعدي سان جو توسان 7|134|
ڪيو اٿس اسان لاءِ دُعا گهُر، ته جيڪڏهن اسان تان عذاب لاٿئي ته توتي ضرور ايمان آڻينداسون ۽ بني اسرائيلن کي
(به) ضرور توسان هلڻ جي موڪل ڏينداسون.
پوءِ جنهن مهل عذاب جيڪو کين ٺهرايل مدت توڻي پهچڻو هو سو کائنن لاٿوسون ٿي (ته) اُتي جو اُتي انهن 7|135|
اَنجام پڳو ٿي.
پوءِ اسان کائنن پورو وير ورتو جو انهن کي سمنڊ ۾ انهيءَ ڪري ٻوڙيوسون جو اُنهن اسان جي آيتن کي ڪوڙ 7|136|
ڄاتو ۽ اُن کان بي خبر هوا.
۽ اُها قوم جيڪا هيٺي پلئبي هئي تنهن کي اُنهيءَ اوڀر ۽ اولهه جي زمين (يعني شام ۽ مِصر) جو وارث 7|137|
ڪيوسون جنهن ۾ برڪت رکي هئي سون، ۽ تنهنجي پالڻهار جو بني اسرائيلن سان چڱو انجام انهي سببان پورو ٿيو جو
صَبر ڪيائون، ۽ فرعون ۽ سندس قوم جيڪي بڻايو ۽ جيڪا (اڏاوت) بلند ڪئي هوائون سا (سڀ) ناس ڪري ڇڏي
سون.
۽ بني اسرائيل کي سمنڊ کان پار لنگهايوسون پوءِ اُهي هڪڙي اهڙي قوم تي پُهتا جو پنهنجي بتن جا مجاور هوا، 7|138|
(موسى) کي چيائون ته اي موسىٰ اسان لاءِ (به) هڪڙو اهڙو خدا بڻاءِ جهڙا هنن لاءِ خدا آهن، (موسى) چيو ته بيشڪ
اوهين جاهل قوم آهيو.
هيءَ ماڻهو پاڻ جنهن (مذهب) ۾ پيل آهن سو رد آهي ۽ جيڪي ڪندا رهندا آهن سو غلط آهي. 7|139|
مُوسىٰ چيو ته الله کانسواءِ اوهان لاءِ ٻيو معبود ڇو گهران؟ جنهن اوهان کي جهانن جي ماڻهن کان ڀلو ڪيو آهي. 7|140|
۽ (ياد ڪر) جڏهن اوهان کي فرعون جي ماڻهن کان ڇڏايوسين جن اوهان کي بڇڙو عذاب چکايو ٿي، جو اوهان 7|141|
جا پٽ ڪُهندا هوا ۽ اوهان جو ڌيئر جيئريون ڇڏيندا هوا، ۽ اُن ۾ اوهان جي پالڻهار کان اوهان لاءِ وڏي پرک هُئي.
۽ مُوسىٰ کي ٽيهن راتين جو انجام ڏنوسون ۽ انهي کي (ٻين) ڏهن سان پورو ڪيوسون پوءِ سندس پالڻهار جو 7|142|
انجام چاليهن راتين جو پورو ٿيو، ۽ مُوسىٰ پنهنجي ڀاءُ هارون کي چيو ته منهنجي قوم ۾ منهنجي پوئتان خليفو ٿي ۽ سڌارو
ڪج ۽ فسادين جي واٽ تي نه هلج.
۽ جڏهن مهل مُوسىٰ اسان جي انجام واري هنڌ آيو ۽ سندس پالڻهار ساڻس ڳالهايو (تنهن مهل) چيائين ته اي 7|143|
منهنجا پالڻهار مونکي پاڻ ڏيکار ته آءٌ توکي ڏسان، (الله) چيو ته مونکي ڪڏهن نه ڏسي سگهندين پر جبل ڏانهن نهار پوءِ
جيڪڏهن پنهنجي جاءِ ٽڪاءُ ڪيو ته تون مونکي ڏسي سگهندين، پوءِ جنهن مهل سندس پالڻهار جبل ڏانهن تجلو ڪيو
(ته) اُن کي ٽڪر ٽڪر ڪري ڇڏيائين ۽ موسىٰ بيهوش ٿي ڪري پيو، پوءِ جنهن مهل هوش ۾ آيو (ته) چوڻ لڳو ته
توکي پاڪائي جڳائي تنهنجي درگاه ۾ توبه ڪيم ۽ آءٌ (سڀ کان) پهريون مؤمن آهيان.
(الله) فرمايو ته اي موسىٰ مون توکي پنهنجي پيغمبريءَ ۽ پنهنجي ڳالهائڻ سان ماڻهن کان ڀلارو ڪيو آهي، 7|144|
جيڪو (توريت) توکي ڏنو اٿم سو وٺ ۽ شڪر ڪندڙن مان هُج.
۽ اُن (مُوسى) لاءِ سڀڪنهن شيء جي نصيحت واسطي ۽ سڀڪنهن شيء جي ڌار ڌار بيان واسطي (توريت) 7|145|
تختن ۾ لکي ڏنوسون، (۽ چيو ويس ته) اُن کي پختائيءَ سان وٺ ۽ پنهنجي قوم کي حڪم ڪر ته اُن جون چڱيون
ڳالهيون (عمل ۾) وٺندا رهن، اوهان کي بدڪارن جي جاءِ سگهو ڏيکاريندس.
جيڪي زمين ۾ ناحق وڏائي ڪندا رهندا آهن تن کي سگهو پنهنجي آيتن (جي سمجھ) کان جهليندس، ۽ 7|146|
جيڪڏهن سڀ نشانيون ڏسندا ته (به) انهن تي ايمان نه آڻيندا، ۽ جيڪڏهن هدايت جي واٽ ڏسندا ته اِن کي واٽ نه
بڻائيندا، ۽ جيڪڏهن گمراهي جي واٽ ڏسندا ته ان کي واٽ بڻائيندا، اِهو هن سببان آهي جو اسان جي آيتن کي ڪوڙ
ڀانئيائون ۽ انهن کان غافل رهيا هوا.
۽ جن اسان جي آيتن کي ۽ آخرت جي ملڻ کي ڪوڙ ڄاتو تن جا اَعمال ناس ٿيا، جيڪي ڪمائيندا آهن تنهن 7|147|
کانسواءِ ٻيو ڪو بدلو نه ڏبن.
۽ مُوسىٰ جي قوم کانئس پوءِ انهن (قبطين) جي زيورن مان ڳابي جو بوتو اهڙو ٺاهي ورتو جنهن کي رنڀ هئي، 7|148|
نه ٿي ڏٺائون ڇا ته اُهو ساڻن نه ڳالهائيندو هو ۽ نکي انهن کي واٽ ڏيکاريندو هو؟ اُن کي (خدا ڪري) ورتائون ۽ ظالم
هوا.
۽ جڏهن پشيمان ٿيا ۽ سمجهيائون ته اُهي پڪ گمراه ٿيا (ته) چيائون ته جيڪڏهن اسان جو پالڻهار اسان تي 7|149|
ٻاجه نه ڪندو ۽ اسان کي نه بخشيندو ته ضرور ڇيئي وارن مان ٿينداسون.
۽ جڏهن مُوسىٰ پنهنجي قوم ڏانهن ڏمريل افسوس ڪندڙ ٿي موٽيو (تڏهن) چيائين ته جيڪي منهنجي پرپٺ 7|150|
مون کانپوءِ ڪيو سو بڇڙو آهي، پنهنجي پالڻهار جي حُڪم کان (اڳ) ڇو تڪڙ ڪيو؟ ۽ ڦرهيون اُڇليائين ۽ پنهنجي ڀاءُ
جي مٿي (جي وارن) کان وٺي ڪيس پاڻ ڏانهن ڇڪڻ لڳو، (هارون) چيو ته اي مُنهنجا ڀاءُ بيشڪ (هن) قوم مون کي
هيڻو ڀانيو ۽ منهنجي مارڻ تي سنبريا، تنهنڪري مون تي دشمن نه کلاءِ ۽ نکي مون کي ظالم قوم سان گڏ.
چيو اي منهنجا پالڻهار مون کي ۽ مُنهنجي ڀاءُ کي بخش ۽ اسان کي پنهنجي ٻاجه ۾ داخل ڪر، ۽ تون (موسى) 7|151|
(سڀني) ٻاجه وارن کان ٻاجه وارو آهين.
جن ڳابي کي (خُدا ڪري) ورتو تن کي سندن پالڻهار وٽان ڏمر ۽ دُنيا جي حياتيءَ ۾ خواري سگهو پهچندي، ۽ 7|152|
اهڙيءَ طرح ٺاه ٺاهيندڙن کي سزا ڏيندا آهيون.
۽ (اي پيغمبر) جن بڇڙا ڪم ڪيا وري اُن کان پوءِ توبه ڪيائون ۽ ايمان آندائون، (تن کي) تنهنجو پالڻهار اُن 7|153|
(توبه) کان پوءِ بخشڻهار مهربان آهي.
۽ جڏهن مُوسىٰ کان ڏمر لٿو تڏهن (توريت جون) ڦرهيون ورتائين، ان جي لکيي ۾ اُنهن لاءِ هدايت ۽ ٻاجه هُئي 7|154|
جيڪي پنهنجي پالڻهار کان ڊڄندا آهن.
۽ مُوسىٰ پنهنجي قوم مان ستر ڄڻا اسان جي انجام جي وقت لاءِ چونڊيا، پوءِ جنهن مهل انهن کي زلزلي ورتو 7|155|
(ته موسى) چيو ته اي منهنجا پالڻهار جيڪڏهن (تون) گهرين ها ته هن کان اڳ انهن کي ۽ خاص مونکي هلاڪ ڪري
ڇڏين ها، اسان منجهان بي عقلن جيڪي ڪيو تنهن سببان اسانکي ڇو ٿو هلاڪ ڪرين؟ اِها تنهنجي پرک (حڪمت)
کانسواءِ نه آهي، جنهن کي گهرين تنهن کي ان سان گمراه ڪندو آهين ۽ جنهن کي گهرندو آهين هدايت ڪندو آهين، تون
اسان جو سنڀاليندڙ آهين تنهنڪري اسانکي بخش ۽ اسان تي ٻاجه ڪر ۽ تون (سڀ کان) چڱو بخشيندڙ آهين.
۽ اسان لاءِ هن دُنيا ۾ ۽ آخرت ۾ چڱائي لک ڇوته اسين توڏانهن رُجوع ٿيا آهيون، (الله) فرمايو ته آءٌ پنهنجو 7|156|
عذاب جنهن لاءِ وڻندو اٿم تنهنکي پهچائيندو آهيان، ۽ منهنجي ٻاجه سڀڪنهن شيءِ کي شامل آهي، ۽ پوءِ آءٌ پنهنجي ٻاجه
انهن لاءِ لکندس جيڪي پرهيزگاري ڪندا آهن ۽ زڪواة ڏيندا آهن ۽ جيڪي منهنجي آيتن تي ايمان آڻيندا آهن.
جيڪي انهيءِ نبّي اُمّي پيغمبر جي تابعداري ڪندا آهن جنهن جون (۽ پڻ آخرت جي رحمت اُنهن لاءِ لکندس) 7|157|
وصفون توريت ۽ انجيل ۾ پاڻ وٽ لکيلون لهندا آهن، (اُهو) اُنهن کي چڱن ڪمن جو حُڪم ڪندو آهي ۽ مندن ڪمن

کان اُنهن کي جهليندو آهي ۽ سٺيون شيون اُنهن لاءِ حلال ڪندو آهي ۽ پليت شيون مٿن حرام ڪندو آهي ۽ سندن ڳرو بار ۽ جيڪي تڪليفون مٿن هيون سي ڪٽنئن لاهيندو آهي. پوءِ جن اُن تي ايمان آندو ۽ سندس تعظيم ڪئي ۽ ڪيس مدد ڏنائون ۽ اُنهيءَ نُور (ڪلام الله) جي تابعداري ڪيائون جيڪو ساڻس لاٿو ويو سي ئي ڇٽل آهن.
7|158|چؤ ته اي انسانؤ آءٌ اوهان مڙني ڏانهن اُن الله جو پيغمبر (ٿي آيو) آهيان جنهن جي آسمانن ۽ زمين ۾ بادشاهي آهي، اُن الله کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي اُهو جيارڻيندو آهي ۽ ماريندو آهي، تنهنڪري الله ۽ سندس انهي اُمّي نبيءَ تي ايمان آڻيو جيڪو الله ۽ سندس حڪمن کي مڃيندو آهي ۽ اُن جي تابعداري ڪريو ته مانَ اوهين سڌي واٽ لهو.
7|159|۽ مُوسىٰ جي قوم مان هڪڙي اهڙي ٽولي آهي جو (ماڻهن کي) سڌو رستو ڏيکاريندي آهي ۽ اُهي ان سان انصاف تي هلندا آهن.
7|160|۽ بني اسرائيلن مان ٻارهن پاڙا ٽوليون ڪري جدا ڪياسون، جڏهن موسىٰ کان سندس قوم پاڻي گهريو تڏهن ڏانهس وحي موڪليوسون ته پنهنجي لٺ پهڻ کي هڻ، پوءِ (هنيائين ته) اُن مان ٻارهن واهيون وهيون، بيشڪ سڀڪنهن ماڻهوءَ پنهنجي پاڻي پيئڻ جي جاءِ ڄاتي ٿي، ۽ اسان مٿن ڪڪرجي ڇانو ڪئي ۽ مٿن من ۽ سلوىٰ لاٿاسون، (۽ چيوسون ته) جيڪا اوهان جي سٺي روزي ٻڌائي اٿون تنهن مان کائو، ۽ اسان جو ڪُجھ نه وڃائون پر پاڻ کي نقصان ٿي لاٿائون.
7|161|۽ جڏهن انهن کي چيو ٿي ويو ته هن ڳوٺ ۾ وڃي ٽڪو ۽ منجهانئس جتان وڻيو تتان کائو ۽ چؤ ته بخش (ڪر) ۽ دروازي کان سجدو ڪندڙ ٿي لنگهو ته اوهان کي اوهان جون خطائون بخشيون، ڀلارن کي وڌيڪ (چڱائي) ڏينداسون.
7|162|پوءِ انهن (بني اسرائيلن) مان جيڪي ظالم هئا تن کي جيڪا ڳالهه چئي وئي سا انهن مٽائي ٻي ڳالهه چئي پوءِ مٿن آسمان کان انهيءَ سببان سزا موڪلي سون جو ظلم ٿي ڪيائون.
7|163|۽ (اي پيغمبر) کائن اُن ڳوٺ (جي حال) بابت پڇا ڪر جيڪو درياءَ جي ڪناري تي هو، جڏهن (اُهي منع هوندي) ڇنڇر (جي حُڪم) ۾ حُڪم عدولي ڪرڻ لڳا جڏهن انهن جون مڇيون سندن ڇنڇر ڏينهن (پاڻي جي مٿان) سندن سامهون پڌريون ٿي اينديون هيون ۽ جنهن ڏينهن ڇنڇر نه ڪندا هئا تنهن ڏينهن (ٻاهر نه) اينديون هيون، اهڙي طرح اُنهن کي انهي سببان پرکيوسون جو نافرماني ٿي ڪيائون.
7|164|۽ جڏهن منجهائن هڪ ٽوليءَ (نصيحت ڪندڙن کي) چيو ته اهڙي قوم کي اوهين ڇو نصيحت ڪندا آهيو جن کي الله هلاڪ ڪندڙ آهي يا کين سخت عذاب ڪندڙ آهي؟ (تڏهن) چيائون ته (اسان جي نصيحت) اوهانجي پالڻهار وٽ عذر آهي ۽ مانَ اُهي ڊڄن.
7|165|پوءِ جيڪا (نصيحت) ڏني وئي هُين سا جنهن مهل وساريائون اُنهي مهل اُنهن ماڻهن کي بچايوسون جيڪي مدائي کان جهليندا هُين ۽ ظالمن کي سخت عذاب سان انهيءَ ڪري پڪڙيوسون جو هو بدڪار هوا.
7|166|پوءِ جنهن کان جهليو ويو هُين تنهن کان جڏهن حد کان لنگهي ويا ته چيوسون ته خوار ٿيل پولڙا ٿيو.
7|167|۽ (ياد ڪر) جڏهن تنهنجي پالڻهار (يهودين کي) سُڌ ڏني ته (اُهو) مٿن قيامت تائين (اهڙو حاڪم) ضرور مقرر ڪندو جيڪو انهن کي بڇڙي سزا چکائيندو رهندو، ڇوته تنهنجو پالڻهار سَگهو سزا ڏيندڙ آهي، ۽ اُهو بخشڻهار مهربان (به) آهي.
7|168|۽ اُنهن (بني اسرائيلن) کي ملڪ ۾ ٽوليون ٽوليون ڪري ڇڙو ڇڙ ڪري ڇڏيوسون، منجهائن ڪي سُڌريل ۽ ڪي اَڻ سڌريل آهن، ۽ اُنهن کي سکن ۽ ڏکن سان پرکيوسون ته مانَ اُهي موٽن.
7|169|وري کائن پوءِ اهڙا بُڇڙا اُنهن جي جاڳهن تي ويٺا جو ڪتاب (توريت) جا (ڇڙا) وارث ٿيا هن دنيا جو سامان اختيار ڪندا آهن ۽ چوندا آهن ته بخشبا سون، ۽ جيڪڏهن وٽن ڪو اهڙو سامان ايندو آهي ته (اُهي پشيمان نه ٿيندا آهن ۽) اُهو وٺندا رهندا آهن، کائن ڪتاب (توريت) ۾ هي انجام نه ورتو ويو هو ڇا ته سچ کانسواءِ الله تي ڪي به ڪين چون؟ ۽ جيڪي منجهس آهي سو پڙهيو به اٿن، ۽ آخرت جو ملڪ اُنهن لاءِ ڀلو آهي جيڪي پرهيزگار آهن، پوءِ ڇونه سمجهندا آهيو؟
7|170|۽ جيڪي ڪتاب کي مُحڪم وٺن ٿا ۽ نماز پڙهن ٿا، (اهڙن) نيڪن جو اجر اسين نه وڃائيندا آهيون.
7|171|۽ (ياد ڪر) جڏهن انهن جي مٿان جبل کي ٽنگيوسون ڄڻ ته اُهو ڇٽي هو ۽ پانيائون ته اُهو مٿن ڪرندو، (کين چيوسون ته) جيڪي اسان اوهان کي ڏنو آهي سو مُحڪم ڪري وٺو ۽ جيڪي منجهس آهي سو ياد ڪندا رهو ته مانَ اوهين (عذاب کان) بچو.
7|172|۽ (اي پيغمبر ياد ڪر) جڏهن تنهنجي پالڻهار آدم جي اولاد مان (يعني) پٺين مان سندن اولاد کي پيدا ڪيو ۽ سندن وجود کي مٿن شاهد ڪيائين، (۽ پڇيائين) ته (آءٌ) اوهانجو پالڻهار نه آهيان ڇا؟ چيائون ته هائو (آهين)، گواه ٿيا آهيون، (اها گواهي هن لاءِ ورتي هئي) ته متان قيامت جي ڏينهن چئو ته اسين هن (ڳالهه) کان بي خبر هئاسون.
7|173|يا متان چئو ته اڳئي شرڪ اسان جي ابن ڏاڏن ڪيو هو ۽ اسين کائن پوءِ اولاد هئاسون، تنهنڪري جيڪي بيهودن ڪيو تنهن سببان اسان کي ڇو ٿو هلاڪ ڪرين؟
7|174|۽ اهڙي طرح اسين آيتون کليل طرح بيان ڪندا آهيون ته مانَ اُهي موٽن.
7|175|۽ (اي پيغمبر) تون اُن (ماڻهو) جو قصو کين پڙهي ٻڌاءِ جنهن کي پنهنجين آيتن جو علم ڏنوهوسون (اُهو) اُن (آيتن جي علم) مان نڪتو پوءِ شيطان سندس پُٺيان لڳو پوءِ (اُهو) گمراهن مان ٿيو.
7|176|۽ جيڪڏهن گهرون ها ته کيس انهن (آيتن) سان ضرور مٿاهون ڪريون ها پر هُن (هيٺ) زمين ڏانهن لاڙو ڪيو ۽ پنهنجن سڌن پٺيان لڳو، پوءِ سندس مثال ڪُتي جي مثال وانگر ٿيو، (جو) جيڪڏهن (تون) مٿس (ڪا شيءِ) اولارين ته سهڪي يا جي ڇڏي ڏئين ته (به) سهڪي، اهو انهي قوم جو مثال آهي جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو، پوءِ (اي پيغمبر انهن کي) اِها نصيحت پڙهي ٻڌاءِ ته مانَ اُهي سوچ ڪن.
7|177|جن ماڻهن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو تن جو حال بڇڙو آهي ۽ اُنهن پاڻ تي ئي ظلم ڪيو.
7|178|جنهن کي الله هدايت ڪئي سو هدايت وارو آهي، ۽ جنهن کي ڀلايائين سي ئي ڇيڙي وارا آهن.
7|179|۽ بيشڪ دوزخ لاءِ جنن ۽ ماڻهن مان گهڻا پيدا ڪيا اٿون، انهن جا اهڙيون دليون آهن جو انهن سان (الله جو حُڪم) نه سمجهندا آهن، ۽ اُنهن جون اهڙيون اکيون آهن جو اُنهن سان (حقانيت) ڏسي نه سگهندا آهن، ۽ اُنهن جا اهڙا ڪن آهن جو انهن سان (حق کي) ٻڌي نه سگهندا آهن، اهي ڍورن وانگر آهن بلڪ اُنهن کان وڌيڪ گمراه آهن، اُهي ئي غافل آهن.
7|180|۽ الله جا چڱا نالا آهن انهن نالن سان کيس سڏيو، ۽ جيڪي سندس نالن ۾ ڏنگائي هلندا آهن تن کي ڇڏي ڏيو، (۽) جيڪي ڪندا آهن تنهنجي سگهو سزا ڏبين.
7|181|۽ جيڪي اسان پيدا ڪيا آهن تن مان هڪ ٽولي آهي جا سچي (دين) جو رستو ڏيکاريندي آهي ۽ اُن (دين)

سان انصاف ڪندا آهن.
7|182|۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڄاتو تن کي سگهو وڏائي وڏائي (اُتاهون) سزا ڏينداسون جتان ڄاڻندا ئي نه.
7|183|۽ اُنهن کي مُهلت ڏيندس، ڇوته اسان جي رٿ پڪي آهي.
7|184|ديان نه ڪندا آهن ڇا ته سندن سنگتي (محمد ﷺ) کي ڪا چريائي ڪانه آهي، اُهو ته رڳو پڌرو (اُهي) ڊيڄاريندڙ آهي.
7|185|آسمانن ۽ زمين جي بادشاهيءَ (۾) ۽ الله هر جنس مان جيڪي پيدا ڪيو آهي تنهن ۾ نه نهاريندا آهن ڇا؟ ۽ ته متان سندن (موت جي) ٺهرايل مُدّت پوري ٿيڻ تي هجي، پوءِ قرآن پڄاڻا ڪهڙي ڳالهه تي ايمان آڻيندا.
7|186|جنهن کي الله گمراه ڪندو آهي تنهن کي ڪو هدايت ڪرڻ وارو ڪونهي، ۽ الله اُنهن کي سندن گمراهيءَ ۾ حيران ٿيل ڇڏي ڏيندو آهي.
7|187|(اي پيغمبر) توکان قيامت بابت پُڇن ٿا ته ڪهڙي مهل اچڻي آهي؟ چؤ ته انهيءَ جي خبر رڳو منهنجي پالڻهار وٽ آهي، الله کانسواءِ ڪيس سندس وقت تي ڪو پڌرو نه ڪندو، (اُنجي اچڻ جي مهل جي ڄاڻپ) آسمانن ۽ زمين ۾ ڳري ٿي آهي (يعني ڪو سمجهي نه ٿو سگهي)، اُها ته اوهان وٽ اوچتو ئي ايندي، (اي پيغمبر) توکان (ائين) پڇن ٿا جو ڄڻڪ تون اُنهن جو کوٽيندڙ (يعني ڄاڃي معلوم ڪندڙ) آهين، چؤ ته اُن جي خبر الله کانسواءِ ٻئي ڪنهن وٽ نه آهي پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.
7|188|چؤ ته الله جي گهُر ڌاران آءٌ پاڻ کي نڪي فائدو ۽ نڪي نقصان پهچائي سگهان ٿو، ۽ جيڪڏهن ڳُجهه ڄاڻان ها ته گهڻيون چڱايون گڏ ڪريان ها، ۽ مون کي ڪو ڏک نه پهچي ها، آءٌ ته قوم مؤمنن لاءِ رڳو ڊيڄاريندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ (پيغمبر) آهيان.
7|189|اُهو (الله) آهي جنهن اوهان کي هڪ وجود مان بڻايو ۽ منجهانئس سندس زال هن لاءِ بڻايائين ته ساڻس آرام وٺي، پوءِ جنهن مهل (اُهو) گڏ ٿيندو آهي ته اُها هلڪي بار سان ڳورهاري ٿيندي آهي ۽ اُن سان گهمندي رهندي آهي، وري جنهن مهل ڏاڍي ڳري ٿيندي آهي (تنهن مهل) ٻئي پنهنجي پالڻهار کي سڏيندا آهن (ته قسم آهي) ته جيڪڏهن اسان کي صحيح سالم ٻار ڏيندين ته ضرور شڪر ڪندڙن مان ٿينداسون.
7|190|پوءِ جنهن مهل انهن کي صحيح سالم ٻار ڏيندو آهي (ته) جيڪي اُنهن کي ڏنائين تنهن ۾ الله سان شريڪ مقرر ڪندا آهن، ۽ جنهن شيءِ کي الله سان شريڪ بڻائيندا آهن تنهن کان الله جو شان مٿاهون آهي.
7|191|(هي مشرڪ) اهڙن کي ڇو ٿا شريڪ بڻائين جي ڪجهه بڻائي نه سگهندا آهن ۽ اُهي پاڻ خلقيل آهن.
7|192|۽ نڪي انهن کي ڪا مدد ڏيئي سگهندا آهن ۽ نڪي پاڻ کي (ئي) مدد ڏيئي سگهندا آهن.
7|193|۽ (اي پيغمبر) جيڪڏهن اُنهن کي هدايت ڏانهن سڏيندؤ ته اوهان جي تابعداري نه ڪندا، اوهان تي هڪ جهڙو آهي ته انهن کي سڏيو يا اوهين ماٺ ڪريو.
7|194|الله کان سواءِ جن کي سڏيندا آهيو سي اوهان جهڙا ئي ٻانها آهن تنهنڪري جيڪڏهن (اوهين) سچا آهيو ته انهن کي سڏيو ته پلي اوهان کي ورندي ڏين.
7|195|اُنهن (بتن) کي ڪي پير آهن ڇا جن سان گهمندا آهن، يا انهن کي ڪي هٿ آهن ڇا جن سان وٺندا آهن، يا انهن کي ڪي اکيون آهن ڇا جن سان ڏسندا آهن، يا اُنهن کي ڪي ڪن آهن ڇا جن سان ٻڌندا آهن؟ چؤ ته (اوهين) پنهنجن بتن کي سڏيو پوءِ مون لاءِ جيڪا رٿ اچيو سا رٿيو ۽ مون کي مُهلت نه ڏيو.
7|196|بيشڪ منهنجو مددگار اُهو الله آهي جنهن ڪتاب نازل ڪيو، ۽ اُهو نيڪن کي مدد ڏيندو آهي.
7|197|۽ ان (الله) کان سواءِ جن کي سڏيندا آهيو سي اوهان کي ڪا مدد ڏيئي نه سگهندا آهن ۽ نڪي پاڻ کي مدد ڏيئي سگهندا آهن.
7|198|۽ جيڪڏهن اوهين انهن کي هدايت ڏانهن سڏيو ته ڪين ٻڌندا، ڪين ڏسندو آهين (ته ڄڻ) ته توڏانهن تڪين ٿا مگر اُهي ڏسندا ئي نه آهن.
7|199|(اي پيغمبر) معافي ڏيڻ جي عادت ڪر ۽ چڱي ڪم ڪرڻ جو حُڪم ڪر ۽ جاهلن کان منهن موڙ.
7|200|۽ جيڪڏهن توکي شيطان کان ڪو وسوسو پوي ته الله کان پناه گهر، بيشڪ اُهو ٻُڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
7|201|جيڪي پرهيزگار آهن تن کي جڏهن شيطان کان ڪو وسوسو پهچندو آهي تڏهن الله کي ياد ڪندا آهن پوءِ اُهي اُنهيءَ ئي مهل ڏسندڙ ٿيندا آهن.
7|202|۽ اُنهن (شيطانن) جا ڀائر کين گمراهيءَ ۾ ڇڪيندا آهن وري نه گهٽائيندا آهن.
7|203|۽ (اي پيغمبر) جڏهن وٽن ڪا آيت نه آڻيندو آهين (ته) چوندا آهن ته (پاڻون) ڇونه ٺاهيندو آهين؟ چؤ ته جيڪي مون ڏانهن پنهنجي پالڻهار جو وحي ٿيندو آهي تنهن کانسواءِ (ڪنهن جي) تابعداري نه ڪندو آهيان، هي (قرآن) اسانجي پالڻهار وٽان سوجهرو ۽ هدايت ۽ ٻاجهه انهيءَ قوم لاءِ آهي جي مڃيندي آهي.
7|204|۽ جڏهن قرآن پڙهيو وڃي (ته) اُهو ڪن ڏيئي ٻڌو ۽ چُپ ڪريو مانَ ٻاجهه ڪيا وڃو.
7|205|۽ پنهنجي پالڻهار کي پنهنجي دل ۾ عاجزيءَ ۽ ڀو سان وڏي آواز ڌاران صبح ۽ سانجهيءَ جو ياد ڪر ۽ غافلن مان نه هُج.
7|206|تحقيق جيڪي تنهنجي پالڻهار وٽ (ويجها) آهن (سي) سندس عبادت کان وڏائي نه ڪندا آهن ۽ ان جي پاڪائي بيان ڪندا آهن ۽ ان کي سجدو ڪندا آهن.
8|1|(اي پيغمبر) غنيمت جي مال بابت توکان پڇن ٿا، چؤ ته غنيمت جو مال الله ۽ پيغمبر جو آهي، پوءِ الله کان ڊڄو ۽ اوهين پاڻ ۾ ٺهراءُ ڪريو، ۽ جيڪڏهن مؤمن آهيو ته الله ۽ سندس رَسُول جي فرمانبرداري ڪريو.
8|2|مُؤمن اُهي ئي آهن جن جون دليون جڏهن الله ياد ڪيو ويندو آهي (ته) ڊڄنديون آهن ۽ جڏهن سندس آيتون انهن کي پڙهي ٻڌائبيون آهن تڏهن اُهي سندن ايمان کي وڌائينديون آهن ۽ پنهنجي پالڻهار تي ڀروسو ڪندا آهن.
8|3|اُهي نماز پڙهندا آهن ۽ جيڪي کين رزق ڏنوسون تنهن مان خرچيندا آهن.
8|4|اِهي ئي پڪا مؤمن آهن، انهن لاءِ سندن پالڻهار وٽ (وڏا) درجا ۽ بخشش ۽ چڱي روزي آهي.
8|5|جئن تنهنجي رب توکي تنهنجي گهر (مدينه) مان سچي تدبير لاءِ ٻاهر آندو، ۽ بيشڪ مؤمنن منجهان هڪ ٽولي ضرور ناراض هئي.
8|6|(اکين سان) ڏسندي اُهي سچي ڳالهه بابت ان جي پڌري ٿيڻ کانپوءِ (به) توسان گفتگو ڪندا رهيا ڄڻ ته اُهي موت ڏانهن هڪاليا وڃن ٿا.
8|7|۽ (ياد ڪريو) ته جڏهن الله اوهان سان انجام ڪيو ته (ڪافرن جي) ٻن ٽولين مان هڪ اوهان کي هٿ لڳندي ۽ اوهان گهريو ٿي ته بي هٿيار (ٽولي) اوهان لاءِ هجي ۽ الله گهريو ٿي ته پنهنجي حڪم سان حق کي ثابت ڪري ۽ ڪافرن جي پاڙ هِنَ لاءِ وڍي.
8|8|ته حق کي ثابت ڪري ۽ باطل کي باطل ڪري توڻيڪ گنهگار ناراض رهن.

8|9| جڏهن جو پنهنجي پالڻهار کي فرياد ٿي ڪيوَ ته (اُها) اوهانجي (فرياد) قبول ڪيائين (فرمايائين) ته آءٌ لڳولڳ هڪ ٻئي پٺيان ايندڙن هڪ هزار ملائڪن سان اوهان جي مدد ڪندڙ آهيان.

8|10| الله ان (مدد) کي رڳو خوشخبري ڪيو هو ۽ ته اُن سان اوهان جون دليون تسلّي واريون ٿين، ۽ الله (جي پار کان) سواءِ (ٻئي هنڌان) مدد ملڻي نه آهي، ڇوته الله غالب حڪمت وارو آهي.

8|11|(ياد ڪر) جڏهن مهل پنهنجي طرف کان امن ڏيڻ لاءِ اوهان کي اوجهراڪي ڍڪايائين ۽ اوهان تي آسمان مان پاڻي هِن لاءِ وسايائين ته اُن سان اوهان کي پاڪ ڪري ۽ اوهان کان شيطان جي پليتي نئي ۽ اوهان جي دلين کي مُحڪم رکي ۽ ان سان (اوهان جي) قدمن کي مُحڪم ڪري.

8|12|(ياد ڪر) جڏهن تنهنجي پالڻهار ملائڪن ڏانهن وحي ڪيو ته آءٌ اوهان سان آهيان تنهنڪري مؤمنن کي همٿايو، ڪافرن کي دل ۾ سگهو دهشت وجهندس پوءِ (اي مؤمنؤ) گردنين تي ڌڪ هڻون ۽ اُنهن جي آڱرين جا سنڌ پڇو.

8|13| اِهو (حُڪم) هن سببان آهي جو انهن الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪئي، ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي مُخالفت ڪندو ته بيشڪ الله سخت سزا ڏيندڙ آهي.

8|14| اها (سزا اٿو) پوءِ ان کي چکو ۽ پڪ ڄاڻو ته ڪافرن لاءِ باه جو عذاب آهي.

8|15| اي مؤمنؤ جڏهن (ويڙهه ۾) ڪافرن جي مُچي سان آمهون سامهون ٿيو تڏهن اُنهن کي پٺي ڏئي نه ڀڄو.

8|16| ۽ اُنهيءَ ڏينهن لڙائيءَ جي ڪيڏاريءَ يا (پنهنجي لشڪر جي) ڪنهن ٽوليءَ ڏانهن پر وٺندڙ کانسواءِ جيڪو انهن کي پٺي ڏئي ڦرندو سو بيشڪ الله جي ڏمر هيٺ آيو ۽ سندس جاءِ دوزخ آهي، ۽ اُها بڇڙي جاءِ آهي.

8|17| پوءِ ڪين اوهان نه ڪُٺو پر الله کين ڪُٺو آهي، ۽ (اي پيغمبر) جڏهن تو (ڌوڙ جي مُٺ) اُڇلي ته (اُها) تو نه اُڇلي پر الله اڇلي، ۽ (هن لاءِ) ته پاڻ وٽان مؤمنن کي (نعمت ڏيڻ سان) چڱي طرح آزمائي، بيشڪ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

8|18| اِهو (حال) آهي ۽ الله ڪافرن جي مڪر کي سُست ڪندڙ آهي.

8|19|(اي ڪافرؤ) جڏهن (بدر جي لڙائيءَ جي سنبرڻ مهل ڪُفر ۽ اسلام جي سچائي پرکڻ لاءِ) سوپ گهريوَ ته بيشڪ اوهان جي اڳ (اسلام جي) سوپ آئي، ۽ جيڪڏهن اوهين (اسلام جي سچائي سمجهي ڪفر کان) بس ڪندؤ ته اهو اوهان لاءِ چڱو آهي ۽ جيڪڏهن ٻيهر (ويڙهه لاءِ) ايندؤ ته وري (اسلام کي فتح) ڏينداسون، ۽ اوهانجو لشڪر جيتوڻيڪ گهڻو هوندو ته به اوهان کان ڪُجهه ٽاري نه سگهندو ۽ بيشڪ الله مؤمنن سان (ساڻ آهي).

8|20| اي ايمان وارؤ الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ اُن کان منهن نه موڙيو حالانڪ اوهين (قرآن) ٻُڌو ٿا.

8|21| ۽ انهن (ڪافرن ۽ منافقن) جهڙا نه ٿيو جن چيو ته ٻُڌوسون ۽ اُهي نه ٿا ٻڌن.

8|22| الله وٽ (سڀني) جاندارن مان تمام بڇڙا ٻوڙا ۽ گونگا آهن جي (ڪُجهه به) نه سمجهندا آهن.

8|23| ۽ جيڪڏهن الله منجهس ڪا چڱائي ڄاڻي ها ته ضرور کين ٻُڌائي ها، ۽ جيڪڏهن کين ٻُڌائي ها ته اُهي مُنهن موڙيندڙ ٿي ڦرن ها.

8|24| اي مسلمانؤ الله ۽ پيغمبر جو حُڪم قبول ڪريو جڏهن (پيغمبر) اوهان کي هن لاءِ سڏي ٿو ته اوهانکي جيئرو ڪري، ۽ ڄاڻو ته الله آدمي جي ۽ سندس دل جي وچ ۾ اوٽ هوندو آهي ۽ ڏانهس گڏ ڪبؤ.

8|25| ۽ اُنهيءَ فتني کان ڊڄو جو اوهان مان جن ظلم ڪيو تن کي خلاصو نه پهچندو (بلڪ عام هوندو)، ۽ ڄاڻو ته الله سخت سزا ڏيندڙ آهي.

8|26| ۽ (اي مهاجرؤ سندس احسانن کي) ياد ڪريو جڏهن زمين (مُلڪ) ۾ اوهين ٿورڙا (۽) هيٺا هيؤ ڊنؤ ٿي ته متان ماڻهو اوهان کي تڪڙو ڪٺي وٺن، پوءِ اوهان کي جاءِ ڏنائين ۽ اوهان کي پنهنجي مدد سان سگهه ڏنائين ۽ اوهان کي سٺين شين مان روزي ڏنائين ته مانَ اوهين شڪرانو ڪريو.

8|27| اي مؤمنؤ الله ۽ پيغمبر جي خيانت نه ڪريو ۽ اوهين ڄاڻي واڻي پاڻ ۾ (هڪٻئي جي) امانت جي خيانت (به) نه ڪريو.

8|28| ۽ ڄاڻو ته اوهان جا مال ۽ اوهان جو اولاد رڳو پَرک آهن ۽ الله ئي وٽ وڏو اَجر آهي.

8|29| اي ايمان وارؤ جيڪڏهن الله کان ڊڄندا رهندؤ ته اوهان لاءِ (اوهان جي دلين ۾ حق ۽ باطل کي) نکيڙيندڙ (نُور) پيدا ڪندو ۽ اوهانجا گناه اوهان کان ٽاريندو ۽ اوهان کي بخشيندو، ۽ الله وڏي فضل وارو آهي.

8|30| ۽ (اي پيغمبر ياد ڪر) جڏهن مهل تولاءِ ڪافرن رٿ ٿي ڪئي ته توکي بند ڪن يا توکي شهيد ڪن يا توکي ڪڍي ڇڏين، ۽ (بڇڙي) رٿ ڪيائون ٿي ۽ الله (به) رٿ ڪئي ٿي، ۽ الله چڱو رٿ ڪندڙن مان آهي.

8|31| ۽ جڏهن اسان جون آيتون کين پڙهي ٻڌائجن ٿيون (ته) چوندا آهن ته ٻڌوسون جيڪڏهن گهُرون ته اُنهي جهڙو (اسين به) چئون ته هيءُ ته رڳو اڳين جون آڪاڻيون آهن.

8|32| ۽ (ياد ڪريو) جڏهن (ڪافرن) چيو ته اي الله جيڪڏهن هي (قرآن) تو وٽان حق آهي ته اسان تي آسمان کان پهڻ وساءِ يا ڪو ڏکوئيندڙ عذاب اسان تي آڻ.

8|33| ۽ الله کي نه جڳائيندو آهي جو منجهن تنهنجي هوندي کين عذاب ڪري، ۽ الله کي (هي به) نه جڳائيندو آهي جو کين هن هوندي عذاب ڪري جو اُهي بخشش گهرندا هجن.

8|34| ۽ کين ڇا (ٿيو) آهي جو الله کين (پيغمبر جي هجرت کانپوءِ) عذاب نه ڪري هن هوندي جو اُهي تعظيم واريءَ مسجد کان (ماڻهن کي) جهلن ٿا ۽ اُن جا مُتولّي نه آهن، پرهيزگارن کانسواءِ ٻيو ڪو اُن جو متولّي نه آهي پر انهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.

8|35| ۽ سندين نماز الله جي گهر وٽ سيٽين ۽ تاڙين هڻڻ کانسواءِ (ڪُجهه) نه آهي، پوءِ انهيءَ سببان جو ڪفر ڪندا آهيو عذاب چکو.

8|36|(۽) ڪافر پنهنجا مال هن لاءِ خرچين ٿا ته (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان جهلين، پوءِ اهو سگهو انهن (مالن) کي خرچ ڪندا وري (اهو خرچڻ) مٿن ارمان ٿيندو وري مغلوب ڪيا ويندا، ۽ ڪافر دوزخ ڏانهن گڏ ڪيا ويندا.

8|37| ته الله پليت کي پاڪ کان ڌار ڪري ۽ پليت کي هڪ ٻئي تي رکي پوءِ هيڪاندو ڍير ڪري پوءِ اُن کي دوزخ ۾ وجهي، اِهي ئي ڇيئي وارا آهن.

8|38|(اي پيغمبر) ڪافرن کي چؤ ته جيڪڏهن اوهين مُڙندؤ ته جو ڪُجهه گذريو سو کين بخشبو، ۽ جيڪڏهن ٻيهر ويڙهه ڪندا ته بيشڪ اڳين جي (اها) عادت ٿي گذري آهي.

8|39| ۽ (اي مؤمنؤ) اُنهن سان (ايستائين) لڙائي ڪريو جيسين (ڪفر جو) غلبو نه رهي ۽ سموري حڪومت رڳو الله جي ٿئي (يعني قانونِ الاهي جو عمل هلي)، پوءِ جيڪڏهن مڙي وڃن ته جيڪي ڪندا آهن سو الله ڏسندڙ آهي.

8|40| ۽ جيڪڏهن مُنهن موڙيائون (۽ باز نه آيا) ته ڄاڻو ته الله اوهان جو سنڀاليندڙ آهي، (۽ اُهو) چڱو سنڀاليندڙ ۽ چڱو مددگار آهي.

8|41| ۽ (هيءَ ڳالهه) ڄاڻو ته جيڪو مال (ڪافرن تي فتح لهڻ کانپوءِ) اوهان جي هٿ ۾ آيو تنهنجو پنجون حصّو الله ۽

پيغمبر ۽ (پيغمبر جي) عزيزن ۽ يتيمن ۽ مسڪينن ۽ مسافرن لاءِ آهي جيڪڏهن اوهان الله کي مڃيو آهي ۽ (پڻ)
جيڪو پنهنجي ٻانهي (محمد) تي فيصلي جي ڏينهن جنهن ڏينهن ٻئي ٽوليون پاڻ ۾ مقابل ٿيون نازل ڪيوسون (تنهن تي
يقين رکندا آهيو ته اُن حُڪم تي عمل ڪِريو)، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وسوارو آهي.
8|42| جنهن مهل اوهين اورين پڙ ۾ هو پرينءَ پڙ هوا ۽ قافلو اوهان کان هيٺين پڙ (هليو ويو)، ۽ (اِهو اُهو وقت هو)
جيڪڏهن پاڻ ۾ انجام ڪريو ها ته ضرور انجام ۾ برخلاف ٿيو ها پر هِن لاءِ ته جيڪو ڪم الله کي ڪرڻو هو سو پورو
ڪري (ته حق پڌرو ٿئي، ۽) هن لاءِ ته جيڪو هلاڪ (گمراه) ٿئي سو چٽائي کانپوءِ مرته هلاڪ ٿئي ۽ جيڪو جيئرو
ٿئي (يعني حق کي پروڙي) سو چٽائي کانپوءِ مرته جيئرو رهي، ۽ بيشڪ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
8|43| جنهن مهل الله تنهنجي خواب ۾ توکي اُهي (ڪافر) ٿورا ڏيکاريا، ۽ جيڪڏهن توکي اُهي گهڻا ڏيکاري (ياد ڪر)
ها ته ضرور بي همّت ٿيو ها ۽ ضرور (اُن) ڪم ۾ هڪٻئي سان تڪرار ڪريو ها پر الله (اُن تڪرار کان اوهان کي)
بچايو، بيشڪ اُهو سينن وارو (ڀيد) ڄاڻندڙ آهي.
8|44| ۽ (ياد ڪريو) جڏهن اوهين هڪٻئي جي سامهون ٿيؤ تڏهن (الله) اوهان جي اکين ۾ اُهي ٿورڙا ڪري ڏيکاريا ٿي
۽ انهن (ڪافرن) جي نگاهن ۾ اوهانکي ٿورڙا ڪري ڏيکاريائين ٿي هن لاءِ ته الله اهو پورو ڪري جيڪو ڪرڻو هو، ۽
الله ڏانهن (سڀ) ڪم موٽايا ويندا.
8|45| اي ايمان وارؤ! جڏهن ڪنهن (ڪافر) ٽوليءَ سان (جنگ ۾) مقابلو ڪريو تڏهن ثابت قدم رهو ۽ الله کي گهڻو
ياد ڪريو ته مانَ اوهين ڇُٽو.
8|46| ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پاڻ ۾ تڪرار نه ڪريو نه ته سست ٿيندؤ ۽ اوهان جي ((اتفاق
جي) ٻوءِ هلي ويندي ۽ صبر ڪريو، بيشڪ الله صابرن سان آهي.
8|47| ۽ اوهين اُنهن (بدر وارن ڪافرن) وانگر نه ٿيو جيڪي پنهنجي ديس مان تڪبر سان ۽ ماڻهن جي ڏيکاري لاءِ
نڪتا ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان جهلڻ لڳا، ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کي الله گهيروڪندڙ آهي.
8|48| ۽ جڏهن شيطان سندن ڪرتوت اُنهن لاءِ سينگاريا ۽ (ڪافرن کي) کي چيائين ته اڄ ماڻهن مان ڪوبه اوهان تي
غالب (ٿيڻو) نه آهي ۽ بيشڪ آءٌ اوهان جو واهرو آهيان، پوءِ جڏهن ٻئي لشڪر آمهون سامهون ٿيا ته (شيطان) پنهنجين
کڙين (پرپوءِ) تي ڀڳو ۽ چيائين ته آءٌ اوهان کان بيزار آهيان تحقيق جيڪي مان ڏسان ٿو سو اوهين نٿا ڏسو تحقيق آءٌ
الله کان ڊڄان ٿو، ۽ الله سخت سزا ڏيندڙ آهي.
8|49| جنهن مهل منافقن ۽ جن جي دلين ۾ بيماري هئي تن چيو ته هنن (مسلمانن) کي سندن (اُهو وقت ياد ڪريو)
دين ٺڳيو آهي، ۽ جيڪو الله تي ڀروسو ڪندو آهي ته بيشڪ الله غالب حڪمت وارو آهي.
8|50| جيڪڏهن (اُنهي مهل) ڏسين جنهن وقت ملائڪ ڪافرن جو ساهه ڪڍندا آهن (۽) سندن منهن ۽ (اي ڏسندڙ)
پٺين کي سٽيندا ڪٽيندا آهن (ته عجب ڪرين) ۽ (چوندا اٿن ته هاڻي) ساڙيندڙ عذاب (جو مزو) چکو.
8|51| اِهو هن سببان آهي جو جيڪي اوهان جي هٿن اڳي موڪليو آهي ۽ بيشڪ الله ٻانهن تي ظلم ڪندڙ نه آهي.
8|52| فرعونين ۽ انهن جهڙو آهي جيڪي کانئن اڳ هوا، (جو) الله جي آيتن کي نه مڃيائون پوءِ الله (انهن جو حال)
سندن گناهن سببان کين پڪڙيو، بيشڪ الله سگهارو سخت سزا ڏيندڙ آهي.
8|53| اهو هن سببان آهي جو الله جا نعمت ڪنهن قوم کي عطا ڪندو آهي تنهن کي (اُهو) ايستائين ڪڏهن نه
مٽائيندو آهي جيسين جيڪي سندن دلين ۾ آهي سو (پاڻ نه) مٽائيندا آهن ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
8|54| فرعونين ۽ پڻ جيڪي کانئن اڳ هوا تن جهڙو آهي، (جو) پنهنجي پالڻهار جي آيتن کي ڪوڙ (انهن جو حال)
ڄاتائون تنهنڪري انهن کي سندن گناهن سببان هلاڪ ڪيوسون ۽ فرعونين کي ٻوڙيوسون، مڙئي ظالم هوا.
8|55| جاندارن مان (سڀ کان) بڇڙا الله وٽ ڪافر آهن پوءِ اُهي ايمان نه ٿا آڻين.
8|56| انهن مان جن سان (صلح جو) انجام ڪيو اٿيئي پوءِ وري هر ڀيري پنهنجو انجام ڀڃيندا آهن ۽ اُهي نه ڊڄندا
آهن.
8|57| پوءِ جيڪڏهن لڙائيءَ ۾ کين لهين ته (انهن کي اهڙي سزا ڏي جنهن جي ڪري) جيڪي سندن پوئتان هجن تن
کي ڀڄاءِ ته مانَ اهي ياد ڪن.
8|58| ۽ جيڪڏهن ڪنهن قوم جي (انجام ڀڃڻ جي) خيانت کان ڊڄين ته اُنهن ڏانهن (سندن انجام) پوري ٺيڪ مهل
بيزاريءَ جو اطلاع موڪل، ڇوته الله خيانت ڪندڙن کي دوست نه رکندو آهي.
8|59| ۽ ڪافر (ايئن) نه ڀائين ته (ڪو) اڳرائي ڪيائون، بيشڪ اُهي نه ٿڪائيندا.
8|60| ۽ انهن لاءِ (لڙائي جي هٿيارن جي) سگهه مان ۽ گهوڙن جي تيار رکڻ مان جيڪي ٿي سگهيوَ سو الله جي ويرين
۽ پنهنجن ويرين کي دهشت ڏيڻ لاءِ تيار رکو ۽ انهي کانسواءِ ٻي قوم کي (به) کين نه ڄاڻندا آهيو، اُنهن کي الله ڄاڻندو
آهي، ۽ جيڪي ڪنهن شيءِ مان الله جي واٽ ۾ خرچيو سو اوهان کي پورو ڏبو ۽ اوهان کي گهٽ نه ڏبو.
8|61| ۽ جيڪڏهن صلح لاءِ لاڙو ڪن ته (تون به) اُن ڏانهن لاڙو ڪر ۽ الله تي ڀروسو ڪر، بيشڪ اُهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ
آهي.
8|62| ۽ جيڪڏهن توکي دولاب ڏيڻ جو ارادو ڪن ٿا ته بيشڪ تو لاءِ الله ڪافي آهي، (۽) اُهوئي آهي جنهن توکي ۽
مؤمنن کي پنهنجي مدد سان سگهه ڏني.
8|63| ۽ اُنهن (مؤمنن) جي دلين ۾ ميلاپ ڏنائين، جيڪي زمين ۾ آهي سو مڙئي جيڪڏهن تون خرچين ها ته سندين
دلين ۾ ميلاپ ڏئي نه سگهين ها پر الله سندن وچ ۾ ميلاپ ڏنون، بيشڪ اُهو غالب حڪمت وارو آهي.
8|64| اي پيغمبر توکي ۽ پڻ مؤمنن مان جن تنهنجي تابعداري ڪئي تن کي الله ڪافي آهي.
8|65| اي پيغمبر مؤمنن کي لڙائيءَ تي همٿاءِ، جيڪڏهن اوهان مان صبر وارا ويهه آهن ته ٻن سون تي غالب ٿيندا، ۽
جيڪڏهن اوهان مان سَو آهن ته هڪ هزار ڪافرن تي غالب ٿيندا هن ڪري جو اُها اهڙي قوم آهي جا نه سمجهندي
آهي.
8|66| هاڻي الله اوهان تان بار هلڪو ڪيو ۽ اوهان ۾ هيڻائي معلوم ڪيائين، پوءِ جيڪڏهن اوهان مان صبر وارا سَو هوندا
ته ٻن سون تي غالب ٿيندا، ۽ جيڪڏهن اوهان مان هزار هوندا ته ٻن هزارن تي الله جي حڪم سان غالب ٿيندا، ۽ الله
صابرن ساڻ آهي.
8|67| پيغمبر کي نه جڳائيندو آهي جو وٽس قيدي هجن (بلڪ ڪُتا وڃن) جيستائين مُلڪ ۾ (ڪافرن جي عام)
خونريزي نه ڪري، (اوهين) دنيا جو سامان گهرندا آهيو، ۽ الله آخرت (جو ثواب ڏيڻ) گهرندو آهي، ۽ الله غالب
حِڪمت وارو آهي.
8|68| جيڪڏهن خدا جي تقدير ۾ اڳي لکيل نه هجي ها ته اوهان جيڪي (فديو) ورتو تنهن ۾ اوهان کي ضرور وڏو
عذاب پهچي ها.
8|69| پوءِ جيڪي اوهان مال غنيمت ورتو سو پاڪ حلال (ڄاڻيو ۽) کائو، ۽ الله کان ڊڄو، بيشڪ الله بخشڻهار مهربان

آهي.
8|70| اي پيغمبر، قيدين مان جيڪي اوهان جي هٿن ۾ آهن تن کي چؤ ته جيڪڏهن الله اوهان جي دلين ۾ ڪا چڱائي
جاتي ته جيڪي اوهان کان ورتو ويو تنهن کان چڱو اوهان کي ڏيندو ۽ اوهان کي بخشيندو، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
8|71| ۽ جيڪڏهن توسان خيانت ڪرڻ گهرندا ته بيشڪ الله سان (به) اڳ خيانت ڪئي هوائون پوءِ (اوهان کي) انهن
تي سگهارو ڪيائين، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
8|72| جن ايمان آندو ۽ حجرت ڪئي ۽ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جندن سان الله جي واٽ ۾ جهاد ڪيو ۽ جن جاءِ ڏني
۽ مدد ڪئي اهي هڪ ٻئي جا دوست آهن، ۽ جن ايمان آندو ۽ هجرت نه ڪئي اوهان، تي انهن جي دوستيءَ جو ڪو
حق نه آهي جيسين هجرت ڪن، ۽ جيڪڏهن دين (جي ڪم) ۾ اوهان کان مدد گهرن ته اوهان کي انهيءَ قوم کانسواءِ
ٻي قوم تي مدد ڏيڻ لازم آهي جن جو اوهانجي ۽ هنن جي وچ ۾ انجام ٺيل هجي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ
آهي.
8|73| ۽ جيڪي ڪافر آهن تن مان هڪڙا ٻين جا سنگتي آهن، پر (اي مسلمانؤ) جيڪڏهن اوهين (ائين) نه ڪندؤ ته
مُلڪ ۾ فتنو ۽ وڏو فساد ٿيندو.
8|74| ۽ جن ايمان آندو ۽ هجرت ڪئي ۽ الله جي واٽ ۾ جهاد ڪيو ۽ جن جاءِ ڏني ۽ مدد ڪئي اِهي ئي سچا مؤمن
آهن، اُنهن لاءِ بخشش ۽ سڳوري روزي آهي.
8|75| ۽ جن (انهن کان) پوءِ ايمان آندو ۽ هجرت ڪئي ۽ اوهان سان گڏ جهاد ڪيو سي به اوهان مان آهن، ۽ مائٽيءَ
وارا الله جي حُڪم موجب (پاڻ ۾) هڪ ٻئي جا وڌيڪ حقدار آهن، ڇوته الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
9|1| الله ۽ سندس پيغمبر جي پاران (انجام کان) بيزاري آهي جن مشرڪن سان اوهان انجام ڪيو تن ڏانهن.
9|2| (اي مشرڪؤ) مُلڪ ۾ چار مهينا سير ڪريو ۽ ڄاڻو ته اوهين الله کي ٿڪائڻ وارا نه آهيو ۽ (ڄاڻو) ته الله
ڪافرن کي خراب ڪرڻ وارو آهي.
9|3| ۽ وڏي حَج جي ڏينهن الله ۽ سندس پيغمبر جي طرفان ماڻهن ڏانهن پڙهو آهي ته الله ۽ سندس پيغمبر مشرڪن کان
بيزار آهي، پوءِ (اي مشرڪؤ) جيڪڏهن (شرڪ کان) توبه ڪندؤ ته اُها اوهان لاءِ ڀلي آهي، ۽ جيڪڏهن اوهين مُنهن
ڦيرائيندؤ ته ڄاڻو ته اوهين الله کي ٿڪائڻ وارا نه آهيو، ۽ (اي پيغمبر) ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي.
9|4| پر مشرڪن مان جن انجام ڪيو هيوَ وري (انهن) اوهان سان (انجام ۾) ڪُجھ قُصور نه ڪيو ۽ نڪي اوهان جي
خلاف ڪنهن کي مدد ڏنائون تن جو انجام سندين مدت تائين ساڻن پورو ڪريو، ڇوته الله پرهيزگارن کي دوست رکندو
آهي.
9|5| پوءِ (جن مهينن ۾ لڙائي) (ڪئي ويئي آهي سي) حرام مهينا جڏهن پورا ٿين ته (عرب جي) مشرڪن کي جتي
لهو تتي انهن کي ماريو ۽ انهن کي پڪڙيو ۽ انهن کي بند رکو ۽ سڀني گهٽن تي انهن لاءِ ويهو، پوءِ جيڪڏهن توبه
ڪن ۽ نماز پڙهن ۽ زڪوٰة ڏين ته سندن واٽ بند نه ڪريو، ڇوته الله بخشڻهار مهربان آهي.
9|6| ۽ جيڪڏهن مشرڪن مان ڪو هڪڙو توکان امانَ گهُري ته کيس امانَ ڏي جيستائين (هو) ڪلام الله ٻڌي پوءِ کيس
سندس امن جي هنڌ پهچاءِ، اِهو هن ڪري آهي جو اُها قوم اهڙي آهي جو نه ڄاڻندي آهي.
9|7| الله وٽ ۽ سندس پيغمبر وٽ مشرڪن لاءِ اَنجام ڪئن ٿيندو سواءِ انهن جي جن سان تعظيم واريءَ مسجد وٽ
انجام ڪيو هُيوَ، پوءِ اُهي جيستائين اوهان جي انجام تي بيهڪ ڪن ته اوهين انهن لاءِ بيهڪ وٺو، بيشڪ الله پرهيزگارن
کي دوست رکندو آهي.
9|8| ڪئن (سندن انجام رهندو) ۽ جيڪڏهن اوهان تي غالب ٿين ته اوهان بابت نڪي مائٽي جو ۽ نڪي انجام جو
خيال رکن، اوهان کي پنهنجين (مِٺين) زبانن سان راضي ڪندا آهن ۽ سندن دليون انڪاري آهن، ۽ منجهانئن گهڻا بي دين
آهن.
9|9| الله جي آيتن کي ٿوري مُله تي وڪيائون پوءِ (ماڻهن کي) سندس واٽ کان جهليائون، اُهي جيڪي ڪندا آهن سو
بڇڙو آهي.
9|10| ڪنهن مؤمن بابت نڪي مائٽي ۽ نڪي انجام جو خيال رکندا آهن، ۽ اهي ئي حد کان لنگهيل آهن.
9|11| پوءِ جيڪڏهن (ڪفر کان) توبه ڪن ۽ نماز پڙهن ۽ زڪوٰة ڏين ته اوهان جا دين ۾ ڀائر آهن، ۽ جيڪي ماڻهو
ڄاڻندا آهن تن لاءِ نشانيون کولي بيان ڪريون ٿا.
9|12| ۽ جيڪڏهن پنهنجن انجامن ٻَڌڻ کانپوءِ پنهنجا قسم ڀڃن ۽ اوهانجي دين ۾ طعنو هڻن ته ڪفر جي سرڪردن سان
جنگ ڪريو ڇو ته اُنهن جو قسم (اعتبار جوڳو) نه آهي مان اُهي جهلجن.
9|13| اهڙي قوم سان ڇونه ٿا وڙهو جن پنهنجن قسمن کي ڀڳو ۽ جي پيغمبر جي ڪڍي ڇڏڻ لاءِ سنبريا ۽ منڍئون اوهان
سان (دشمني) اوّل ۾ ڪرڻ لڳا؟ ڪائن ڇو ٿا ڏڄو؟ جيڪڏهن مؤمن آهيو ته الله (هن لاءِ) وڌيڪ حقدار آهي ته کانئس
ڏڄو.
9|14| انهن سان وڙهو ته الله اوهان جي هٿان کين سزا ڏيندو ۽ کين خوار ڪندو ۽ اوهانکي مٿن سوڀ ڏيندو ۽ مؤمنن
جي قوم جي سينن کي شفا بخشيندو (ٺاريندو).
9|15| ۽ سندين دلين جي ڪاوڙ وڃائيندو، ۽ الله جنهن لاءِ گهرندو تنهن تي ٻاجھ سان موٽندو، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت
وارو آهي.
9|16| ڀائيندا آهيو ڇا ته اوهان کي (جهاد جي تڪليف کان) ڇڏيو ويندو؟ حقيقت ڪري اوهان مان جن جهاد ڪيو ۽
نڪي الله ۽ نڪي پيغمبر ۽ نڪي مؤمنن کانسواءِ (ٻيو ڪو) ڪو گجهو دوست ورتو تن کي الله اڃا نه نکيڙيو آهي، ۽
جيڪي ڪندا آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.
9|17| پاڻ تي ڪفر جو اقراري ٿي مشرڪن کي الله جي مسجدين جو آباد ڪرڻ روا نه آهي، اِهي اُهي آهن جن جا
عمل چٽ ٿي ويا، ۽ اُهي باهه ۾ سدائين رهڻ وارا آهن.
9|18| الله جي مسجدين کي آباد ڪرڻ رڳو انهي کي جڳائيندو آهي جنهن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيو ۽ نماز
پڙهي ۽ زڪوٰة ڏني ۽ الله کانسواءِ (ٻئي ڪنهن کان) نه ڊنو، پوءِ اُميد آهي ته اُهي هدايت وارن مان آهن.
9|19| اوهان حاجين کي پاڻي پيارڻ ۽ تعظيم واري مسجد کي آباد رکڻ اُن (جي عملن) جهڙو ڪيو آهي ڇا جنهن الله ۽
قيامت جي ڏينهن کي مڃيو ۽ الله جي واٽ ۾ جهاد ڪيو، الله وٽ (هي ۽ اهو) برابر نه آهن، الله ظالم قوم کي هدايت
نه ڪندو آهي.
9|20| جن مڃيو ۽ هجرت ڪئي ۽ الله جي واٽ ۾ پنهنجين مالن ۽ پنهنجين جانين سان جهاد ڪيو سي الله وٽ مرتبي
۾ بلڪل وڏا آهن، ۽ اُهي مُراد ماڻڻ وارا آهن.
9|21| انهن کي سندن پالڻهار پاڻ وٽان ٻاجھ ۽ راضپي ۽ انهن باغن جي خوشخبري ڏئي ٿو جن ۾ انهن لاءِ سدائين
نعمتون آهن.

9|22|منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، چوته الله ئي وٽ وڏو اجر آهي.

9|23|اي مؤمنؤ پنهنجن پئرن ۽ پنهنجن پائرن کي دوست نه وٺو جيڪڏهن (اُهي) ڪفر کي ايمان کان پيارو رکن (ته)، ۽ جيڪي اوهان مان انهن سان دوستي ڪندا سي ئي ظالم آهن.

9|24|(اي پيغمبر) چؤ ته جيڪڏهن اوهان جا پيئر ۽ اوهان جا پائر ۽ اوهان جو اولاد ۽ اوهان جون زالون ۽ اوهان جا مائٽ ۽ اُهي مال جي اوهان ڪمايا آهن ۽ واپار جنهن جي بند ٿيڻ کان ڊڄو ٿا ۽ جايون جن کي پسند ڪريو ٿا سي اوهان کي الله ۽ سندس پيغمبر ۽ سندس واٽ ۾ جهاد ڪرڻ کان وڌيڪ پيارا آهن ته (ايسين) ترسو جيسين الله پنهنجو عذاب آڻي، ۽ الله بي دين قوم کي (سڌو) رستو نه ڏيکاريندو آهي.

9|25|بيشڪ الله اوهان کي گهڻن هنڌن ۾ سوپ ڏني ۽ (پڻ جنگ) حُنين جي ڏينهن جو جڏهن اوهان جي گهڻائي اوهانکي عجب ۾ وڌو ۽ اوهان کان اوهان جي گهڻائي ڪجھ به ٽاري نه سگهي ۽ زمين پنهنجي ويڪرائي هوندي (به) اوهان تي سوڙهي ٿي ويئي پوءِ اوهين پُٺيرا ٿي ڦريؤ.

9|26|موٽي الله پنهنجي پار کان آرام پنهنجي پيغمبر تي ۽ مؤمنن تي لاٿو ۽ (ملائڪن جو) لشڪر لاٿائين جن کي نه ٿي ڏٺوَ ۽ ڪافرن کي سزا ڏنائين، ۽ اِها ڪافرن جي سزا آهي.

9|27|موٽي اُن کانپوءِ الله جنهن لاءِ وڻيس تنهن تي ٻاجھ سان موٽندو، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

9|28|اي مؤمنؤ مشرڪ رڳو پليت آهن تنهنڪري هن وره پڄاڻا تعظيم واريءَ مسجد جي ويجهو نه وڃن، ۽ جيڪڏهن (اوهين) سڃائيءَ کان ڊڄندا آهيو ته جيڪڏهن الله گهريو ته پنهنجي فضل سان اوهانکي سگهوئي آسودو ڪندو، چوته الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

9|29|جن کي ڪتاب ڏنو ويو تن مان جيڪي نڪي الله کي ۽ نڪي قيامت جي ڏينهن کي مڃيندا آهن ۽ نڪي الله ۽ سندس پيغمبر جي حرام ڪيل شيء کي حرام ڪري ڄاڻندا آهن ۽ نڪي سچو دين قبول ڪندا آهن تن سان ايستائين وڙهو جيسين (اُهي) رعيتي پنهنجي هٿان جزيو ڏين.

9|30|۽ يَهُودين چيو ته عُزير الله جو پُٽ آهي ۽ نصارن چيو ته عيسىٰ الله جو پُٽ آهي، اِهو سندن واتن سان آهي، اڳين ڪافرن جي چوڻ جهڙي رِيس ڪندا آهن، الله مٿن لعنت ڪري، ڪيڏي جو ڪيڏي ڦُلايا ويندا آهن.

9|31|(۽) پنهنجن عالمن ۽ پنهنجن فقيرن ۽ عيسىٰ پُٽ مريم جي کي الله کانسواءِ پالڻهار ڪري ورتائون، ۽ هڪ الله جي عبادت ڪرڻ کانسواءِ کين ٻيو حڪم نه ڪيو ويو آهي، اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي، جيڪي ساڻس شريڪ ڪندا آهن تنهن کان هو پاڪ آهي.

9|32|(۽) پنهنجن واتن سان الله جي نُور کي وسائڻ گهرندا آهن ۽ الله پنهنجي نُور کي پوري ڪرڻ کانسواءِ نه رهندو جيتوڻيڪ ڪافر ارها ٿين.

9|33|اُهو (الله) اهي جنهن پنهنجي پيغمبر کي هدايت ۽ سچي دين سان هن لاءِ موڪليو ته ان کي سڀني دينن تي غالب ڪري جيتوڻيڪ مشرڪ رنج ٿين.

9|34|اي ايمان وارؤ ڪتاب وارن عالمن ۽ فقيرن مان گهڻا ماڻهن جو مال نَڳيءَ سان کائيندا آهن ۽ الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليندا آهن، ۽ جيڪي سون ۽ رپي جو خزانو گڏ ڪندا آهن ۽ اُهو الله جي واٽ ۾ نه خرچيندا آهن تن کي ڏکوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي.

9|35|جنهن ڏينهن (سندن مال) دوزخ جي باهه ۾ تپائبو (جڏهن تپندو ته) پوءِ اُن سان سندن پيشانيون ۽ سندن پاسريون ۽ سندن پٺيون ڏنڀيون، (چئبن ته) هيءُ اُهو (خزانو) آهي جيڪو پاڻ لاءِ گڏ ڪيو هيوَ (ان جو) مزو چکو.

9|36|بيشڪ مهينن جو ڳاڻيٽو يقيناً ڪتاب الاهي ۾ الله وٽ ٻارهن مهينا آهن جنهن ڏينهن کان آسمانن ۽ زمين کي بڻايائين منجهانئس چار (مهينا) تعظيم وارا آهن، اِهو پڪو دين آهي، تنهنڪري اوهين پاڻ کي منجهن نقصان نه لايو، ۽ سڀني مشرڪن سان وڙهو جهڙي طرح اوهان سان سڀيئي وڙهن ٿا، ۽ ڄاڻو ته الله پرهيزگارن سان گڏ آهي.

9|37|تعظيم وارن مهينن جو اڳِي پوءِ ڪرڻ رڳو ڪفر ۾ واڌارو آهي اُن سان ڪافر ڦُلايا ويندا آهن اُن (مهيني) کي هڪ سال حلال ڳڻين ٿا ۽ ٻئي سال اُن کي حرام پائين ٿا هن لاءِ ته الله جي حرام ڪيلن مهينن جي ڳاڻيٽي جي پورائي ڪن پوءِ جن کي الله حرام ڪيو آهي تن کي حلال ٿا ڪن، اُنهن لاءِ سندن بڇڙا ڪرتوت سينگاريا ويا، ۽ الله ڪافر ٽوليءَ کي هدايت نه ڪندو آهي.

9|38|اي ايمان وارؤ اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو جڏهن اوهان کي چئبو آهي ته الله جي واٽ ۾ (جهاد لاءِ) نڪرو ته زمين ڏانهن ڳرا ٿي ڪرندا آهيو، آخرت جي بدران دنيا جي حياتي سان راضي ٿيا آهيو، دنيا جي حياتي جو سامان آخرت (جي مقابلي) ۾ ٿورڙي کانسواءِ نه آهي.

9|39|جيڪڏهن نه نڪرندؤ ته اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو، ۽ اوهان کانسواءِ ٻي قوم مٽائي آڻيندو ۽ اوهين کيس ڪُجھ ضرر نه رسائيندؤ، ۽ الله سڀڪنهن شيء تي وس وارو آهي.

9|40|جيڪڏهن پيغمبر کي مدد نه ڏيندؤ ته بيشڪ کيس الله مدد ڏني آهي جنهن مهل ڪافرن (مڪي مان) کيس ڪڍي ڇڏيو ٻن مان هڪڙو پاڻ هو جڏهن اُهي غار ۾ هوا تڏهن پنهنجي سنگتيءَ کي چيائين ته اُلڪو نه ڪر تحقيق الله اسان سان (گڏ) آهي، پوءِ الله مٿس پنهنجو آرام لاٿو ۽ کيس اهڙي لشڪر سان مدد ڪيائين جو اُن کي اوهان نه ڏٺو ۽ ڪافرن جي ڳالهه کي هيٺ ڪيائين، الله جي ڳالهه (هميشه) مٿاهين آهي، ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي.

9|41|(هر حال جنگ جي) ٿوري سامان ۽ گهڻي سامان سوڌا (جهاد لاءِ) نڪرو ۽ پنهنجين مالن ۽ پنهنجين جِندن سان الله جي واٽ ۾ جهاد ڪريو، اهو اوهان لاءِ ڀلو آهي جيڪڏهن ڄاڻندا آهيو.

9|42|جيڪڏهن سامان سولو ۽ سفر هلڪو هجي ها ته ضرور تنهنجي پٺيان لڳن ها پر مٿن پنڌ پري ٿيو، ۽ الله جو قسم سگهوئي ڪٽندا (چوندا ته) جيڪڏهن اسين توفيق ساريون ها ته اوهان سان گڏ نڪرون ها، پاڻ کي (منافقيءَ سببان) هلاڪ ڪن ٿا، ۽ الله ڄاڻي ٿو ته اُهي ڪوڙا آهن.

9|43|الله توکي معاف ڪيو، کين تو ڇالاءِ موڪل ڏني جيسين توکي سچا پڌرا ٿين ها ۽ (تون) ڪوڙن کي ڄاڻين ها.

9|44|جن الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيو آهي سي پنهنجن مالن ۽ پنهنجين جِندن سان جهاد ڪرڻ ۾ توکان موڪل نٿا گهرن، ۽ الله پرهيزگارن کي ڄاڻندڙ آهي.

9|45|انهن کان سواءِ ٻيو ڪو توکان موڪل نه گهرندو جيڪي الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي نه مڃيندا آهن ۽ سندن دلين ۾ شڪ پيل آهن پوءِ اُهي پنهنجي شڪ ۾ حيران آهن.

9|46|۽ جيڪڏهن ٻاهر نڪرڻ گهرن ها ته ان لاءِ تياريءَ جو سامان تيار ڪن ها پر الله سندن (جهاد تي) وڃڻ پسند نه ڪيو تنهنڪري کين توفيق نه ڏنائين ۽ چيو ويو ته وهندڙن سان گڏجي وهو.

9|47|جيڪڏهن اوهان ۾ (گڏجي) نڪرن ها ته اوهان ۾ شرارت کانسواءِ ٻيو ڪُجھ نه وڌائين ها ۽ ضرور اوهانجو ٻگيڙو گهرندڙ ٿي اوهان جي وچ ۾ فساد وجهڻ لاءِ ڊوڙن ها، ۽ اوهان ۾ اُنهن جا (ڪي) جاسوس آهن، ۽ الله ظالمن کي ڄاڻندڙ آهي.

9|48| اُهي اڳ بيشڪ فساد جي فڪر ۾ هوا ۽ تولاءِ بڇڙيون صلاحون ڪندا رهيا ايتري تائين جو مدد آئي ۽ الله جو حُڪم غالب ٿيو ۽ اُهي ناراض هوا.

9|49| ۽ منجهائن ڪو آهي جو چوي ٿو ته مون کي موڪل ڏي ۽ مونکي فتني ۾ نه وجهه، خبردار (اُهي پاڻ) فتني ۾ پيل آهن، ۽ بيشڪ دوزخ ڪافرن کي گهيرو ڪندڙ آهي.

9|50| جيڪڏهن توکي ڪو سهنج پهچندو آهي ته کين ڏکيو لڳندو آهي، ۽ جيڪڏهن ڪو توکي اهنج پهچندو (اي پيغمبر) آهي ته چوندا آهن ته بيشڪ پنهنجو ڪم اڳيئي سنڀالي ورتو اٿئون ۽ اُهي سرها ٿي ڦرندا آهن.

9|51| چؤ ته جيڪي الله اسان لاءِ لکيو آهي تنهن کانسواءِ ٻيو ڪي اسانکي ڪڏهن نه پهچندو، اُهو اسانجو (اي پيغمبر) سنڀاليندڙ آهي، ۽ مؤمنن کي رڳو الله تي ڀروسو ڪرڻ جڳائي.

9|52| چؤ ته اوهين اسان لاءِ ٻن چڱاين مان هڪڙي کانسواءِ انتظار نه ڪيندا آهيو، ۽ اسين (اي پيغمبر منافقن کي) (به) اوهان لاءِ انتظار ڪيندا آهيون ته الله پاڻ وٽان يا اسان جي هٿان اوهان کي سزا پهچائي، پوءِ اوهين انتظار ڪيو اسين (به) اوهان سان گڏ منتظر آهيون.

9|53| چؤ (اي منافقو) سَرها ٿي توڙي ارها ٿي خرچ ڪريو ته اوهان کان ڪڏهن قبول نه ڪبو، ڇوته اوهين بي دين ٽولي آهيو.

9|54| ۽ کانئن سندن خرچ جو قبول ڪرڻ هن کانسواءِ نه جهليو ويو ته اُهي الله ۽ سندس پيغمبر جا مُنڪر آهن ۽ نڪي آرس ڪرڻ کان سواءِ نماز پڙهندا آهن ۽ نڪي (الله جي واٽ ۾) رنج کانسواءِ خرچيندا آهن.

9|55| پوءِ توکي نڪي سندن مال ۽ نڪي سندن اولاد عجب ۾ وجهي، الله رڳو گهرندو آهي ته دنيا جي حياتي ۾ اُن سان کين عذاب ڪري ۽ سندن ساهه ڪُفر جي ئي حالت ۾ نڪرن.

9|56| ۽ الله جو قسم کڻندا آهن ته اُهي اوهان منجهان آهن، ۽ (حقيقت ڪري) اُهي اوهان منجهان نه آهن پر اُها ڊڄڻي قوم آهي.

9|57| جي ڪا پناهه جي جاءِ يا ڪي ڇُرون يا ڪو گهڙڻ جو هنڌ لهن ها ته اُن ڏانهن اُهي ڊوڙندا ئي ڦِرن ها.

9|58| ۽ منجهائن ڪي اهڙا آهن جي صدقن (جي ورهاڱي) ۾ طعنو هڻندا آهن، پوءِ جيڪڏهن منجهانئس ڏجين ته سَرها ٿيندا آهن ۽ جيڪڏهن منجهانئس نه ڏجين ته انهي ئي مهل ڪاوڙبا آهن.

9|59| ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جيڪي کين ڏنو آهي تنهن تي جيڪڏهن راضي ٿين ها ۽ چون ها ته اسان کي الله ڪافي آهي اسان کي الله پنهنجي فضل سان ڏيندو ۽ سندس پيغمبر (به ڏيندو) اسين الله ڏانهن اميدوار آهيون (ته اُنهن لاءِ ڀلو هجي ها).

9|60| صدقا رڳو فقيرن ۽ مسڪينن ۽ ان جي اُگاڙي ڪندڙن ۽ جن جون دليون (اسلام ڏانهن) ميلاپ ڪرايل آهن (تن لاءِ) ۽ ٻانهن جي آجي ڪرڻ ۽ قرضين ۽ الله جي واٽ ۾ (جهاد ڪرڻ) ۽ مسافرن لاءِ آهن، (اِهو) الله (جي پار) کان حُڪم ٿيل آهي، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

9|61| ۽ منجهائن ڪي اهڙا آهن جي پيغمبر کي ايذائيندا آهن ۽ چوندا آهن ته پر ٻڌڙيو آهي، چؤ ته اوهان لاءِ پر ٻڌڙيو ڀلو آهي الله کي مڃيندو آهي ۽ مؤمنن (جي صلاح) کي (به) مڃيندو آهي ۽ اوهان مان ايمان وارن لاءِ ٻاجهارو آهي، ۽ جيڪي الله جي پيغمبر کي ايذائيندا آهن تن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.

9|62| اوهان لاءِ الله جو قسم کڻندا آهن ته اوهان کي راضي ڪن، ۽ جيڪڏهن مؤمن آهن ته الله ۽ سندس پيغمبر وڌيڪ حقدار آهن جو اُن کي راضي ڪن.

9|63| نه ڄاڻندا آهن ڇا ته جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪندو تنهن لاءِ بيشڪ دوزخ جي باهه آهي؟ منجهس سدائين رهڻ وارو آهي، اِها وڏي خواري آهي.

9|64| منافق مسلمانن تي ڪنهن سورة جي لهڻ کان ڊڄن ٿا ته جيڪي سندن دلين ۾ آهي سو متان مسلمانن کي ڄاڻائي، (اي پيغمبر کين) چؤ ته اوهين ڀلا ٺٺولي ڪريو، ڇوته جنهن کان ڊڄندا آهيو سو الله پڌرو ڪندڙ آهي.

9|65| ۽ (اي پيغمبر) جيڪڏهن کانئن پڇين ته ضرور چوندا ته بيشڪ ڳالهه ۽ راند ٿي ڪئي سون، (کين) چؤ ته الله ۽ سندس آيتن ۽ سندس پيغمبر سان مسخري ڪيوَ ٿي ڇا؟

9|66| بهانو نه ڪريو بيشڪ ايمان کانپوءِ ڪُفر ڪيوَ، جيڪڏهن اوهان مان هڪ ٽوليءَ کان ٽَرنداسون ته ٻيءَ ٽوليءَ کي هن سبب کان سزا ڏينداسون جو اُهي ڏوهي هوا.

9|67| منافق ۽ منافقياڻيون هڪ ٻئي جهڙا آهن، (اُهي) مَدن ڪمن جو حُڪم ڪندا آهن ۽ چڱن ڪمن کان جهليندا آهن ۽ پنهنجا هٿ (خيرات ڏيڻ کان) بند ڪندا آهن، الله کي وساريائون تنهنڪري الله (به) کين وساريو، بيشڪ منافق بي دين آهن.

9|68| الله منافقن ۽ منافقياڻين ۽ ڪافرن کي دوزخ جي باهه جو انجام ڏنو آهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، اها کين بس آهي، ۽ الله مٿن لعنت ڪئي آهي، ۽ انهيءَ لاءِ هميشه جو عذاب آهي.

9|69| اوهين (به) اهڙا ٿيا آهيو جيڪي اوهان کان اڳ هوا (اُهي) اوهان کان سگهه ۽ مال ۽ اولاد ۾ گهڻو وڌيڪ هوا، پوءِ پنهنجي نصيب آهر فائدو ورتائون پوءِ اوهان به پنهنجي نصيب آهر فائدو ورتو جهڙي طرح اوهان کان اڳين پنهنجي نصيب آهر فائدو ورتو ۽ (اوهين به) اُنهن وانگر اجاين بحثن ۾ پئجي ويا آهيو جيئن اُهي اجاين بحثن ۾ پيا، انهن جي ڪمائي دنيا ۽ آخرت ۾ ناس ٿي، ۽ اُهي ئي ڇيئي وارا آهن.

9|70| کانئن اڳين جي خبر نه پهتي اٿن ڇا جي نُوح ۽ عاد ۽ ثمود جي قوم، ۽ ابراهيم جي قوم ۽ مَدين وارا ۽ اونڌن ٿيلن ڳوٺن وارا هوا، جو اُنهن ڏانهن سندن پيغمبر پڌرن مُعجزن سان آيا (ته نه مڃيائون)، پوءِ الله جو شان نه هو جو مٿن ظلم ڪري پر پاڻ تي ظُلم ڪيائون ٿي.

9|71| ۽ مؤمن ۽ مؤمنياڻيون (پاڻ ۾) هڪ ٻئي جا مددگار آهن، چڱن ڪمن جو حُڪم ڪندا آهن ۽ خراب ڪمن کان جهليندا آهن ۽ نماز کي قائم ڪندا آهن ۽ زڪوٰة ڏيندا آهن ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪندا آهن، اُنهن تي الله سگهوئي ٻاجهه ڪندو، تحقيق الله غالب حڪمت وارو آهي.

9|72| الله مؤمنن ۽ مؤمنياڻين سان بهشت جو انجام ڪيو آهي جنهن جي هيٺان واهيون آهن منجهس سدائين رهڻ وارا آهن ۽ (پڻ) هميشه رهڻ وارن باغن ۾ چڱين جاين جو (انجام اٿن)، ۽ الله جو راضپو (سڀ کان) تمام وڏو آهي، اها وڏي مراد ماڻڻ آهي.

9|73| اي پيغمبر ڪافرن ۽ منافقن سان جهاد ڪر ۽ مٿن سختي ڪر، ۽ سندن جاءِ دوزخ آهي، ۽ اُها جاءِ بُڇڙي آهي.

9|74| الله جو قسم کڻندا آهن ته (پاڻ) نه چيو اٿن، ۽ بيشڪ ڪفر جو ڪلمو چيو اٿن ۽ پنهنجي اسلام (آڻ) کانپوءِ ڪُفر ڪيائون ۽ جنهن کي پهچي نه سگهيا تنهن لاءِ زور لاتائون، ۽ اِهو اُنهن رڳو هن ڳالهه جو بدلو ڏنو جو الله پنهنجي فضل سان ۽ سندس رَسُول کين شاهوڪار ڪيو، ۽ پوءِ جيڪڏهن توبه ڪن ته انهن لاءِ ڀلي آهي، ۽ جيڪڏهن ڦرندا ته الله دُنيا ۽ آخرت ۾ کين ڏکوئيندڙ عذاب سان سزا ڏيندو، ۽ مُلڪ ۾ انهن لاءِ نڪو سنڀاليندڙ ۽ نڪو مددگار آهي.

۽ منجهائن ڪي آهن جن الله سان انجام ڪيو آهي ته جيڪڏهن پنهنجي فضل سان اسان کي ڏنائين ته ضرور خيرات ڏينداسون ۽ ڀلارن مان ٿينداسون. 9|75|

پوءِ جڏهن مهل پنهنجي فضل سان کين مال ڏنائين ته اُن جي ڪنجوسائي ڪيائون ۽ اُهي مُنهن موڙيندڙ ٿي ڦريا. 9|76|

پوءِ الله سندن دلين ۾ کين سندن ملڻ جي ڏينهن تائين انهي سببان منافقي لاڳو ڪري ڇڏي جو الله سان اُهو انجام نه پاريائون جيڪو ساڻس ڪيائون ۽ اُهي سببان جو ڪوڙ چوندا رهيا. 9|77|

نه ڄاڻندا آهن ڇا ته الله سندن ڳجها ۽ سندن پڌرا (سخن) ۽ سندن ڳجهيون صلاحون ڄاڻندو آهي ۽ تحقيق الله وڏو ڳُجهه ڄاڻندڙ آهي. 9|78|

اِهي اهڙا آهن جو صدقي ڏيندڙن مؤمنن جي صدقي ڏيڻ ۾ طعنا هڻندا آهن ۽ انهن کي (به طعنا هڻندا آهن) جيڪي (مزدوري ڪرڻ جي) اوکائي کانسواءِ ڪي نه لهندا آهن ۽ انهن سان مسخريون ڪندا آهن، الله (به) سندن مسخرين جو کين بدلو ڏيندو ۽ انهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي. 9|79|

انهن لاءِ بخشش گهُرين يا انهن لاءِ بخشش نه گهُرين، جيڪڏهن اُنهن لاءِ ستر ڀيرا بخشش گهُرين ته به الله انهن کي ڪڏهن نه بخشيندو، اهو هن سببان آهي جو انهن الله ۽ سندس پيغمبر کي نه مڃيو، ۽ الله بي دين قوم کي هدايت نه ڪندو آهي. 9|80|

الله جي پيغمبر جي (جهاد تي) وڃڻ کانپوءِ پٺ تي رهندڙ پنهنجي (رهجي) وهڻ تي خوش ٿيا ۽ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جِندن سان الله جي واٽ ۾ جِهاد ڪرڻ ناپسند ڪيائون ۽ (پاڻ ۾) چيائون ته گرميءَ ۾ (جهاد لاءِ) نه نڪرو، (اي پيغمبر!) چؤ ته دوزخ جي باهه ڏاڍي گرم آهي، جيڪڏهن سمجهن ها (ته ائين نه ڪن ها). 9|81|

پوءِ ٿورو کلڻ گهرجين ۽ گهڻو روئڻ گهرجين، اُنهن (اعمالن) جي بدلي ۾ جو جيڪي ڪندا آهن. 9|82|

پوءِ جيڪڏهن الله توکي منجهائن ڪنهن ٽوليءَ ڏانهن موٽائي نئي ته نڪرڻ لاءِ توکان موڪلائيندا پوءِ چؤ ته مون سان ڪڏهن نه نڪرندؤ ۽ مون سان گڏجي ڪنهن دشمن سان ڪڏهن نه وڙهندؤ بيشڪ اوهين پهريون ڀيرو وهڻ سان راضي ٿيؤ تنهنڪري (هاڻي به) پوئتي وهندڙن سان گڏجي ويهو. 9|83|

۽ منجهائن جيڪو مري تنهن تي بلڪل نماز نه پڙهه ۽ نڪي سندس قبر تي بيهه، بيشڪ انهن الله ۽ سندس پيغمبر کي نه مڃيو ۽ اُهي بي دين ٿي مُئا. 9|84|

۽ تون سندن مال ۽ سندن اولاد تي عجب نه ڪر، الله گهرندو آهي ته ان جي سببان دنيا ۾ ئي کين عذاب ڪري ۽ سندن ساهه ڪفر جي ئي حالت ۾ نِڪرن. 9|85|

۽ جيڪڏهن ڪا سُورة (هِن لاءِ) نازل ڪئي ويندي آهي ته الله کي مڃيو ۽ سندس پيغمبر سان گڏجي جهاد ڪريو ته منجهائن آسودا توکان موڪلائيندا آهن ۽ چوندا آهن ته اسان کي ڇڏ ته ويٺلن سان گڏ رهون. 9|86|

ويٺلن زالن سان گڏ هُجڻ ۾ راضي ٿيا ۽ سندين دلين تي مُهر هنئي وئي پوءِ اُهي نه سمجهندا آهن. 9|87|

پر پيغمبر ۽ جن ساڻس ايمان آندو تن پنهنجن مالن ۽ پنهنجين جِندن سان جهاد ڪيو، ۽ اِهي آهن جن لاءِ چڱايون آهن، ۽ اُهي ئي ڇٽل آهن. 9|88|

انهن لاءِ الله اهڙا باغ تيار ڪيا آهن جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، اها وڏي مراد ماڻڻ آهي. 9|89|

۽ بَدوِين مان بهاني ڪرڻ وارا آيا ته کين موڪل ڏني وڃي ۽ جن الله ۽ سندس رسول کي ڪوڙو ڄاتو سي ويهي رهيا، منجهائن ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب سِگهو ئي پهچندو. 9|90|

نڪي عاجزن تي ۽ نڪي بيمارن تي ۽ نڪي اُهي جو جيڪي خرچين سو نه ٿا لهن تن تي ڪو گناهه آهي جڏهن ته الله ۽ سندس پيغمبر جا خيرخواهه هجن، ڀلارن تي ڪو ڏوراپو نه آهي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي. 9|91|

۽ نڪي اُنهن تي (ڪو گناهه آهي) جي جڏهن تو وٽ اچن ته کين (وهٽ تي) چاڙهين (۽ تون) چوين ته (ڪو وهٽ) نه ٿو لهان جنهن تي اوهان کي چاڙهيان، تڏهن اُهي موٽن ۽ هن ڏک کان سندن اکيون ڳوڙها هاريندڙ هجن ته جيڪي (الله جي واٽ ۾) خرچين سو نه ٿا لهن، 9|92|

ڏوراپي جي واٽ انهن کانسواءِ ٻين تي نه آهي جن توکان موڪلايو ۽ اُهي شاهوڪار هوا، رهيلن زالن سان گڏ هجڻ ۾ راضي ٿيا ۽ الله سندين دلين تي مُهر هنئي پوءِ اُهي نه ڄاڻندا آهن. 9|93|

جڏهن (اوهين) اُنهن ڏانهن موٽندؤ (تڏهن) اوهان وٽ بهانو ڪندا، (انهن کي) چؤ ته بهانو نه ڪريو اوهان (جي ڳالهه) کي ڪڏهن نه مڃينداسون بيشڪ اوهان جي حال کان الله اسان کي خبر ڏني آهي، ۽ الله ۽ سندس پيغمبر اوهان جا عمل سِگهو ئي ڏسندو وري ڳجهه ۽ ظاهر جي ڄاڻندڙ (الله) ڏانهن موٽايا ويندؤ (۽) پوءِ جيڪي ٿي ڪيؤ تنهنجي اوهان کي سُڌ ڏيندو. 9|94|

جڏهن انهن ڏانهن موٽندؤ (ته) ستت ئي اوهان جي آڏو الله جو قسم هِن لاءِ کڻندا ته (اوهين) کائن مڙي وڃو، پوءِ کائن مڙي وڃو، بيشڪ اُهي پليت آهن، ۽ جيڪي ٿي ڪمايائون تنهن جي عوض ۾ سندين جاءِ دوزخ آهي. 9|95|

اوهان وٽ هن لاءِ قسم کڻندا ته (اوهين) کائن راضي ٿيو، پوءِ جيڪڏهن (اوهين) کائن راضي ٿيندؤ ته (به) الله بي دين ماڻهن کان راضي نه ٿيندو. 9|96|

بَدوي ڪُفر ۽ منافقيءَ ۾ تمام سخت آهن ۽ هن (عادت) جوڳا آهن ته الله پنهنجي پيغمبر تي جيڪي حُڪم لاٿا تن جون (شرعي) حدون نه ڄاڻن، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي. 9|97|

۽ ڳوٺاڻن مان ڪي اهڙا آهن جو خرچ ڪن ٿا سو چَٽي ڄاڻندا آهن ۽ اوهان تي زماني جي ڦيرگهير (اچڻ) جا منتظر آهن، زماني جو بڇڙو ڦيرو مٿن هجي (شال)، ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي. 9|98|

۽ ٻهراڙي وارن مان ڪي اهڙا آهن جي الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندا آهن ۽ جيڪي خرچيندا آهن تنهن کي الله وٽ ويجهائي جو ۽ پيغمبر جي دُعا حاصل ڪرڻ جو وسيلو ڪري وٺندا آهن، بيشڪ اها انهن لاءِ ويجهائيءَ (جو سبب) آهي الله کين پنهنجي رحمت هيٺ سگهوئي داخل ڪندو، بيشڪ الله بخشڻهار مهربان آهي. 9|99|

۽ مُهاجرن ۽ انصارن مان (ايمان ۾) اڳرائي ڪرڻ وارا ۽ جن چڱائيءَ سان سندين تابعداري ڪئي اُنهن (سڀني) کان الله راضي آهي ۽ اُهي کانئس راضي آهن ۽ اُنهن لاءِ باغ تيار ڪيا اٿس جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، اها وڏي مُراد ماڻڻ آهي. 9|100|

۽ اوهان جي آس پاس وارن بدوين مان (به) ڪي منافق آهن، ۽ مديني وارن مان (به)، ڪي منافقيءَ تي عادي ٿي ويا آهن، (تون) کين نه ڄاڻندو آهين، اسين انهن کي ڄاڻندا آهيون، سگهوئي اسين کين ٻه ڀيرا عذاب ڪنداسون وري وڏي عذاب ڏانهن موٽايا ويندا. 9|101|

۽ ٻيا (اهڙا) آهن جن پنهنجا گناهه باسيا آهن (انهن) چڱا ڪم ۽ ٻيا بڇڙا ڪم گڏي سڏي ڪيا آهن، اميد آهي ته الله مٿن ٻاجهه سان موٽندو، بيشڪ الله بخشڻهار مهربان آهي. 9|102|

سندن مالن مان زڪوٰة وصول ڪر ته اُن سان کين (ظاهر ۾ به) پاڪ ڪندو رهين ۽ کين (باطن ۾) سٺو 9|103|

ڪندو رهين ۽ مٿن رحمت جي دُعا گهر، ڇوته تنهنجي دُعا انهن لاءِ آرام آهي، ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

9|104| نه ڄاڻندا آهن ڇا ته الله ئي پنهنجن ٻانهن جي توبه قبول ڪندو آهي ۽ (سندين) خيراتون قبول ڪندو آهي ۽ بيشڪ الله ئي توبه قبول ڪندڙ مهربان آهي.

9|105| ۽ چؤ ته عمل ڪريو پوءِ الله ۽ سندس پيغمبر ۽ مؤمن (سڀئي) اوهان جا عمل ڏسندا، ۽ ڳُجهه ۽ ظاهر جي ڄاڻندڙ (الله) ڏانهن سگهو موٽايا ويندؤ پوءِ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي اوهان کي سُڌ ڏيندو.

9|106| ۽ ٻيا الله جي حُڪم لاءِ رهايل آهن ته يا ته کين عذاب ڪري يا کين معاف ڪري، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

9|107| ۽ (انهن مان اهڙا به آهن) جن نقصان پُهچائڻ ۽ ڪفر ڪرڻ ۽ مسلمانن جي وچ ۾ ڏڦيڙ وجهڻ ۽ جن (ماڻهن) الله ۽ سندس پيغمبر سان اڳ ويڙهه ڪئي آهي تن واسطي گهٽ تاڪ لاءِ (هڪ) مسجد بڻائي آهي، ۽ (اُهي) ضرور قسم کڻندا ته چڱائيءَ کانسواءِ اسانجو (بڻائڻ ۾) ٻيو ڪو ارادو نه آهي، ۽ الله شاهدي ڏئي ٿو ته اُهي ڪوڙا آهن.

9|108| منجهس اصلي نه بيهه، جا مسجد پهرين ڏينهن پرهيزگاريءَ تي اڏائي وئي آهي تنهن ۾ توکي بيهڻ (يعني نماز پڙهڻ ۽ پڙهائڻ) وڌيڪ لائق آهي، جنهن ۾ اهڙا مڙس آهن جي پاڪ رهڻ پسند ڪندا آهن، ۽ الله پاڪ رهڻ وارن کي پسند ڪندو آهي.

9|109| ڀلا جنهن پنهنجي اڏاوت الله جي ڊپ ۽ (سندس) رضامنديءَ تي اڏي سو ڀلو آهي يا اُهو جنهن پنهنجي اڏاوت نئن جي ڪرندڙ پر تي اَڏي؟ پوءِ اُها اڏيندڙ سميت دوزخ جي باهه ۾ ڪري، ۽ الله ظالمن جي قوم کي هدايت نه ڪندو آهي.

9|110| جو بُڻياد بڻايائون سو سدائين سندين دلين ۾ شڪ (جو سبب) رهندو سندن دلين جي وڍڻ کانسواءِ نه ويندو، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

9|111| الله مؤمنن کان سندن سر ۽ مال هِن ڪري ڳِڌا جو پڪ بهشت انهن لاءِ آهي، (اِهي) اُن (انجام) تي الله جي واٽ ۾ وڙهندا آهن پوءِ ماريندا (به) آهن ۽ مارِبا (به) آهن، جو انجام توريت ۽ انجيل ۽ قرآن ۾ پڪي طرح ٺيل آهي، ۽ الله کان وڌيڪ پنهنجي انجام کي پورو ڪندڙ ڪير آهي؟ پوءِ جنهن سودي جو اوهان واپار ڪيو آهي تنهن تي خوش ٿيو، ۽ اِها ئي وڏي مُراد ماڻڻ آهي.

9|112| اِهي توبه ڪندڙ عبادت ڪندڙ ساراهه ڪندڙ (خُدا جي واٽ ۾) مُسافري ڪندڙ رُڪوع ڪندڙ سجدو ڪندڙ چڱائيءَ جو حُڪم ڪندڙ ۽ مدائيءَ کان جهليندڙ ۽ الله جي حدن کي نگاهه ۾ رکندڙ آهن، ۽ (اهڙن) مؤمنن کي خوشخبري ڏي.

9|113| پيغمبر ۽ مؤمنن کي مشرڪن لاءِ کين (مِن ڳالهه جي) پڌري ٿيڻ کانپوءِ ته اُهي دوزخي آهن بخشش گهرڻ نه جڳائي توڙيڪ مائٽيءَ وارا هجن.

9|114| ۽ ابراهيم جو پنهنجي پيءُ لاءِ بخشش گهرڻ انجام کانسواءِ نه هو جو اُن ساڻس انجام ڪيو هو، پوءِ جنهن دم کيس پڌرو ٿيو ته اُهو الله جو ويري آهي (ته هڪدم) کانئس بيزار ٿيو، بيشڪ ابراهيم بلڪل ڪئنري دل وارو بُردبار هو.

9|115| ۽ الله جو ڪم نه آهي جو ڪنهن قوم کي سڌي رستي ڏيکارڻ کانپوءِ گمراه ڪري جيسين اُهي (ڳالهيون) اُنهن لاءِ پڌريون (نه) ڪري جن کان انهن کي بچڻ گهرجي بيشڪ الله هر شيءِ ڄاڻندڙ آهي.

9|116| بيشڪ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي الله جي ئي آهي، (اُهو) جياري ٿو ۽ ماري ٿو، ۽ الله کانسواءِ اوهان جو نڪو دوست ۽ نڪو مدد ڏيندڙ آهي.

9|117| پيغمبر ۽ انهن مهاجرن ۽ انصارن تي بيشڪ الله ٻاجهه سان موٽيو جن سوڙهه جي وقت ۾ پيغمبر جي تابعداري ڪئي اُن کانپوءِ جو منجهائن هڪ ٽوليءَ جون دليون لڏي وڃڻ تي ويجهيون هيون وري (الله) مٿن ٻاجهه سان موٽيو، ڇوته اُهو مٿن شفقت ڪندڙ مهربان آهي.

9|118| ۽ انهن ٽن تي (به) جيڪي پوئتي رهايل، ايتري قدر جو زمين ايتري ويڪرائي هوندي به مٿن سوڙهي ٿي وئي هئي ۽ سندن ساه مٿن منجهيا هوا ۽ پانيائون ته (هاڻي) الله کانسواءِ ڪا جاءِ پناه جي نه آهي، وري مٿن هِن لاءِ ٻاجهه سان موٽيو ته توبه ڪن، تحقيق الله توبه قبول ڪندڙ مهربان آهي.

9|119| اي ايمان وارؤ الله کان ڊڄو ۽ سچن سان گڏ هجو.

9|120| مديني وارن ۽ سندس آس پاس وارن بدوين کي نڪي الله جي پيغمبر کان (جهاد ۾) پوءِ تي رهڻ ۽ نڪي سندس وجود کان پاڻ کي پيارو رکڻ جڳائي، اهو هن ڪري جو کين نڪي اُڃ ۽ نڪي ڏُک ۽ نڪي بُک الله جي واٽ ۾ پهچندي آهي ۽ نڪي اهڙي هنڌ ويندا آهن جتي ڪافر ڪاوڙجن ۽ نڪي دشمن کي (ڪو) اهنج پهچائيندا آهن پر انهن لاءِ هر هڪ (ڳالهه) بابت چڱو عمل لکيو ويندو آهي، تحقيق الله ڀلارن جو اَجر نه وڃائيندو آهي.

9|121| ۽ ڪوبه خرچ ٿورو يا گهڻو نه ڪندا آهن ۽ نڪو ڪو ميدان لنگهندا آهن پر انهن لاءِ (چڱو عمل) هن لاءِ لکيو ويندو آهي ته جيڪو تمام چڱو ڪم ڪندا آهن تنهنجو الله کين بدلو ڏئي.

9|122| ۽ مؤمنن کي نه جڳائيندو آهي جو مڙيئي (گڏ) نڪرن، پوءِ ٽوليءَ مان ڪي ڄڻا منجهائن هن لاءِ ڇونه نڪرندا آهن ته دين ۾ عالِم ٿين ۽ جڏهن پنهنجي قوم ڏانهن موٽي وڃن ته ان کي ڊيڄارين ته مانَ اُهي ڊڄن.

9|123| اي مؤمنو ڪافرن مان جيڪي اوهان جي آس پاس آهن تن سان وڙهو ۽ ڀلي ته (اُهي) اوهان ۾ ڪا ڏاڍائي ڏسن، ۽ ڄاڻو ته الله پرهيزگارن سان گڏ آهي.

9|124| ۽ جڏهن ڪابه سُورة لاهبي آهي ته منجهائن ڪو اهڙو آهي جو چوندو آهي ته هن سورة اوهان مان ڪهڙي جو ايمان وڌايو آهي؟ پوءِ جن ايمان آندو آهي تن جي ايمان کي وڌايو اٿس ۽ اُهي خوش ٿيندا آهن.

9|125| ۽ جن جي دلين ۾ بيماري آهي تن کي پليتي تي پليتي وڌائي اٿس ۽ اُهي ڪافر ٿي مُئا.

9|126| نه ڏسندا آهن ڇا ته هر سال هڪ پيرو يا ٻه پيرا سزا ڏني ويندي اٿن؟ وري نڪي توبه ڪندا آهن ۽ نڪي اُهي نصيحت وٺندا آهن.

9|127| ۽ جڏهن ڪا سورة (انهن بابت) نازل ڪبي آهي (ته) انهن مان هڪڙا ٻين ڏانهن (شرمندگيءَ کان) نهاريندا آهن، (۽ چوندا آهن ته) ڪنهن اوهانکي ڏٺو آهي ڇا؟ وري (گهرن ڏانهن) موٽندا آهن، الله سندن دليون هن سببان ڦيرايون آهن جو اُها بي سمجهه قوم آهي.

9|128| بيشڪ اوهان جي جنس منجهان اوهان وٽ پيغمبر آيو آهي اوهان جو ڏُک مٿس اوکو آهي اوهان (جي (اي ماڻهو) هدايت) تي حَرِيص آهي مسلمانن تي شفقت ڪندڙ مهربان آهي.

9|129| پوءِ جيڪڏهن ڦرن ته چؤ ته مون کي الله ڪافي آهي، اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي، مٿس پروسو ڪيم ۽ اُهو وڏي عرش جو مالڪ آهي.

10|1| الرٰ، هيءُ آيتون حِڪمت واري ڪتاب جون آهن.

10|2| ماڻهن کي (هيءَ ڳالهه) عجب ۾ وجهندي آهي ڇا ته منجهائن هڪ مڙس ڏانهن وحي موڪليوسون ته ماڻهن کي

ڊيڄار ۽ جن ايمان آندو تن کي خوشخبري ڏي ته انهن لاءِ سندن پالڻهار وٽ وڏومرتبو آهي، ڪافرن چيو ته هي پڌرو
جادوگر آهي.
10|3| بيشڪ اوهان جو پالڻهار اُهو الله آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو (۽) وري عرش ڏانهن توجّه
ڪيائين اهوئي ڪمن کي رِٿيندو آهي، ڪوئي سفارش ڪندڙ نه آهي پر سندس اجازت کانپوءِ، اهوئي اوهان جو پالڻهار الله
آهي تنهنڪري سندس عبادت ڪريو، پوءِ ڇونه نصيحت وٺندا آهيو؟
10|4| اوهان مڙني جو ڏانهس موٽڻ آهي، الله جو انجام سچو آهي، اهوئي پهريون (به) بڻائيندو آهي وري (به) ڪين هن
لاءِ موٽائي بڻائيندو ته جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي انصاف سان بدلو ڏئي، ۽ جن نه مڃيو تن لاءِ ٽهڪندڙ
پاڻي ۽ ڏکوئيندڙ عذاب انهيءَ ڪري آهي جو ڪُفر ڪيو هئائون.
10|5| اُهو (الله) آهي جنهن سج کي چمڪندڙ ۽ چنڊ کي روشن ڪيو ۽ اُن (چنڊ) جون منزلون هن لاءِ مَقرّر ڪيون ته
اوهين ورهن جو ڳاڻيٽو ۽ حساب ڄاڻو، الله اِهو سچ ڪانسواءِ نه بڻايو آهي، ڄاڻندڙ قوم لاءِ کولي نشانيون بيان ڪندو آهي.
10|6| بيشڪ رات ۽ ڏينهن جي ڦيرگهير (۾) ۽ الله جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ بڻايو تنهن ۾ پرهيزگار قوم لاءِ ضرور
نشانيون آهن.
10|7| بيشڪ جيڪي اسان جي ملڻ جو آسرو نه ٿا رکن ۽ دنيا جي حياتيءَ سان رِيجهي ويا ۽ اُنهيءَ سان آرامي ٿي
رهيا ۽ اُهي جيڪي اسان جي آيتن کان بيخبر رهيا.
10|8| اهي جيڪي ڪمائيندا رهيا تنهن سببان انهن جو مڪان باهه آهي.
10|9| جن مڃيو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي سندن پالڻهار سندن ايمان سببان (اهڙن بهشتن ڏانهن) سڌو رستو (۽)
ڏيکاريندو، جن جي هيٺان نعمتن وارن باغن ۾ واهيون وهنديون آهن.
10|10| منجهن سندين دُعا (هيءَ) آهي ته اي الله توکي پاڪائي جڳائي ۽ منجهن سندن آدرڀاءُ سلام آهي، سندين پوئين
دُعا هيءَ آهي ته سڀ ساراهه جهانن جي پالڻهار الله کي جُڳائي.
10|11| ۽ جيڪڏهن الله ماڻهن لاءِ مدائي جلد موڪلي ها جهڙو اُهي پنهنجي چڱائي جلد گهرندا آهن ته سندين (ٺهرايل)
مدت انهن لاءِ پوري ڪئي وڃي ها، پوءِ جيڪي اسان جي ملڻ جي اميد نه رکندا آهن تن کي سندن گمراهيءَ ۾ حيران
ڇڏيندا آهيون.
10|12| ۽ جنهن مهل ماڻهوءَ کي ڪو ڏُک پهچندو آهي (ته) پنهنجي پاسي ڀر ويٺي يا بيٺي اسان کي سڏيندو آهي، پوءِ
جنهن مهل کانئس سندس ڏک لاهيندا آهيون (ته اُن وقت اهڙي ويساري ۾ پئجي) هليو ويندو آهي (جو) ڄڻڪ ڪيس جا
اوکائي پُهتي هئي تنهن (جي لاهڻ) لاءِ اسان کي سڏيو ئي نه هوائين، اهڙي طرح حد کان لنگهندڙ جيڪي ڪندا آهن سو
اُنهن لاءِ سينگاريو ويو آهي.
10|13| ۽ بيشڪ اوهان کان اڳ (گهڻن) جُڳن وارن جڏهن ظلم ڪيو ته (ڪين) هلاڪ ڪيو اٿون ۽ وٽن سندن پيغمبر
چٽن معجزن سان آيا ۽ اهڙا نه هوا جو ايمان آڻين، اهڙي طرح ڏوهارڻ قوم کي سزا ڏيندا آهيون.
10|14| وري ڪائن پوءِ مُلڪ ۾ اوهان کي سندين جاڳهن تي وهاريوسون ته اوهين ڪهڙي طرح ڪم ڪريو ٿا.
10|15| ۽ جڏهن اسان جون چٽيون آيتون کين پڙهي ٻڌائبيون آهن (ته) جيڪي اسان جي ملڻ جي اُميد نه رکندا آهن
سي چوندا آهن ته هن کانسواءِ ٻيو قرآن آڻ يا کيس مٽاءِ، چؤ ته پنهنجي طرفان ان جي مٽائڻ جو مون کي اختيار
ڪونهي، جيڪي مونکي وحي ڪيو ويندو آهي تنهن کانسواءِ (ٻئي ڪنهن جي) تابعداري نه ڪندو آهيان، بيشڪ آءٌ
جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪريان ته وڏي ڏينهن جي عذاب کان ڊڄان ٿو.
10|16| چؤ ته جيڪڏهن الله گهري ها ته آءٌ اُن (قرآن) کي اوهان تي نه پڙهان ها ۽ نڪي (الله) اُن سان اوهان کي
ڄاڻي ها، بيشڪ آءٌ اوهان ۾ هن کان اڳ (سڄي) ڄمار رهيس (ته نه پڙهيم)، پوءِ ڇونه ٿا سمجهو؟
10|17| پوءِ ان کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي جو الله تي ڪُوڙو ٺاهه ٺاهي يا سندس آيتن کي ڪوڙ ڄاڻي، سچ آهي ته
ڏوهاري نه ڇُٽندا.
10|18| ۽ الله کانسواءِ جن کي پوڄيندا آهن سي نڪي کين ڏک پهچائيندا آهن ۽ نڪي کين سُک پهچائيندا آهن ۽ چوندا
آهن ته هي الله وٽ اسان جا شفاعت ڪندڙ آهن چؤ ته اوهين الله کي اهڙيءَ شيءَ بابت ڄاڻائيندا آهيو ڇا جيڪا شيءِ
(هو) نڪي آسمانن ۾ ۽ نڪي زمين ۾ ڄاڻندو آهي، اُهو پاڪ آهي ۽ جنهن شيءِ کي ساڻس شريڪ ڪندا آهيو تنهن کان
اُهو مٿاهون آهي.
10|19| ۽ (اصل) ماڻهو هڪ ٽوليءَ کانسواءِ نه هوا پوءِ اختلاف ڪيائون، ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار جو حُڪم اڳ ٿيل
نه هجي ها ته جنهن (ڳالهه) بابت اختلاف ڪن ٿا تنهنجو سندن وچ ۾ فيصلو پورو ڪيو وڃي ها.
10|20| ۽ چوندا آهن ته سندن پالڻهار کان مٿس ڪو مُعجزو ڇونه لاٿو ويو آهي؟ چؤ ته ڳُجهه (جي خبر) الله کانسواءِ ٻئي
ڪنهن کي نه آهي پوءِ انتظار ڪريو، آءٌ به اوهان سان گڏ انتظار ڪندڙ آهيان.
10|21| ۽ جڏهن ماڻهن کي اوکائي پهچڻ کانپوءِ (پنهنجي) ٻاجهه (سان سُک جو مزو) چکائيندا آهيون (ته) اُتي جو اُتي
اُنهن کي اسانجي آيتن ۾ بدگمانيون ٿينديون آهن، چؤ ته الله رِٿ رٿڻ ۾ ڏاڍو تکڙو آهي، بيشڪ جيڪي اوهين بچڙيون
رٿون ڪندا آهيو سي اسانجا ملائڪ لکندا آهن.
10|22| اُهو (الله) آهي جو اوهان کي بر ۽ دريائن ۾ گهمائيندو آهي، ايتري تائين جو جڏهن ٻيڙين ۾ هوندا آهيو، ۽ (اُهي)
پاڻيٺين سميت سٺائن وائن سان هلنديون آهن ۽ اُنهن سان سرها ٿيندا آهن ته اوچتو کين اٿائو واءُ پهچندو آهي ۽ کين
چوڌاري لهر ايندي آهي ۽ ڀائيندا آهن ته بيشڪ (اُها) کين ويڙهي ويئي (ته) الله جي عبادت ۾ سچائيءَ وارا ٿي کيس
سڏيندا آهن، (۽ چوندا آهن) ته جيڪڏهن هن (اوکائي) کان اسان کي بچائين ته ضرور شڪراني ڪندڙن مان ٿينداسون.
10|23| پوءِ جنهن مهل کين ڇڏايائين (ته) اُتي جو اُتي مُلڪ ۾ ناحق شرارت ڪندا آهن، اي ماڻهؤ اوهان جو شرارتون
اوهان تي ئي آهن (هيءُ) دُنيا جي حياتي جو فائدو (لڌو) وري اوهان جو موٽڻ اسان ڏانهن آهي پوءِ جيڪي ڪندا آهيو
تنهن جي اوهان کي سُڌ ڏينداسون.
10|24| دُنيا جي حياتي جو مثال رڳو انهي پاڻي وانگر آهي جنهن کي آسمان کان وسايوسون پوءِ ساڻس زمين جا (اُهي)
اوڀڙ رليا مليا جن مان ماڻهو ۽ ڍور کائيندا آهن، ايتري تائين جو جنهن مهل زمين پنهنجي ساوڪ ورتي ۽ سينگاري ۽
سندس رهڻ وارن ڀانيو ته پاڻ مٿس وسوارا آهن (تنهن مهل) اوچتو اُن کي رات جو يا ڏينهن جو اسانجو حڪم پهتو پوءِ
اُن کي لُڻيل (ناس) ڪري ڇڏيوسون ڄڻڪ ڪالهه ئي نه هُئي، اهڙي طرح سمجهندڙ قوم لاءِ کولي نشانيون بيان ڪندا
آهيون.
10|25| ۽ الله سلامتيءَ جي گهر ڏانهن سڏيندو آهي، ۽ جنهن کي وڻيس تنهن کي سڌي واٽ ڏانهن هدايت ڪندو آهي.
10|26| جن چڱائي ڪئي تن لاءِ (اَهڙي) چڱائي ۽ ٻلڪ وڌيڪ آهي، ۽ سندن منهن کي نڪي ڪارنهن ۽ نڪي خواري
ويڙهيندي، اهي بهشتي آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.
10|27| ۽ جن بچڙائي ڪمائي تن لاءِ اُن جهڙي بچڙائي ۽ کين خواري ڍڪيندي، اُنهن کي الله (جي عذاب) کان ڪو

بچائيندڙ نه آهي، ڇڻڪ سندن مُنهن کي اونداهي رات مان ذرو ڍڪايو ويو آهي، اهي دوزخي آهن، منجهس سدائين رهڻ وارا
آهن.
۽ جنهن ڏينهن انهن مڙني کي گڏ ڪنداسون وري مشرڪن کي چونداسون ته اوهين ۽ اوهان جا (الله سان 10|28|
ٺهرايل) شريڪ پنهنجي هنڌ بيهو، پوءِ سندن وچ ۾ جدائي وجهنداسون ۽ سندن شريڪ چوندا ته (اوهين) اسان کي نه
پوڇيندا هيؤ.
پوءِ اسان جي ۽ اوهان جي وچ ۾ الله شاهد بس آهي ته اسين اوهان جي پوڄا کان ضرور بي خبر هواسون. 10|29|
اُن هنڌ سڀ ڪنهن ماڻهو جيڪي اڳي موڪليو هوندو سو (اُهو) لهندو ۽ پنهنجي سچي ڌڻي الله ڏانهن موٽايا 10|30|
ويندا ۽ جيڪو ٺاهه ٺاهيائون ٿي سو کائن پلجي ويندو.
چؤ ته اوهان کي آسمان ۽ زمين مان ڪير روزي ڏيندو آهي؟ ڪنن ۽ اکين جو ڀيو ڪير مالڪ آهي ڇا؟ ۽ ڪير 10|31|
جيئري کي مئي مان ڪيندو آهي؟ ۽ ڪير مئي کي جيئري مان ڪيندو آهي؟ ۽ ڪير ڪمن کي رٿيندو آهي، پوءِ سِتت
ئي چوندا ته الله، پوءِ چؤ ته چونه ڊڄندا آهيو؟
پوءِ اُهو ئي اوهان جو سچو پالڻهار الله آهي، پوءِ سچ کانپوءِ گمراهيءَ کانسواءِ (ٻيو) ڇا آهي، پوءِ ڪيڏي جو 10|32|
ڪيڏي ڦيرايا وڃو ٿا؟
اهڙي طرح تنهنجي پالڻهار جو حُڪم انهن بدڪارن تي لازم ٿيو آهي جو اُهي ايمان نه آڻيندا. 10|33|
چؤ ته اوهان جي معبودن مان ڪو آهي ڇا جو خلق کي نئي سر بڻائي وري ڪين (ماري) موٽائي جياري؟ چؤ 10|34|
ته الله نئي سر خلق کي بڻائي ٿو وري ڪيس موٽائي جياريندو پوءِ اوهين ڪيڏي جو ڪيڏي ڦيرايا ويندا آهيو.
چؤ ته اوهان جي معبودن مان ڪو آهي جو حق ڏانهن سِڌو رستو ڏيکاريندو آهي، چؤ ته الله سِڌو رستو ڏيکاريندو 10|35|
آهي، پوءِ جيڪو حق ڏانهن سِڌو رستو ڏيکاري سو تابعداري ڪرڻ جو وڌيڪ حقدار آهي يا اُهو جيڪو (پاڻ) رستي ڏيکارڻ
کانسواءِ رستو نه لهندو هُجي؟ پوءِ اوهان کي ڇا ٿيو، ڪهڙو نبيرو ڪريو ٿا؟
۽ اُنهن مان گهڻا رڳو گُمان تي هلندا آهن، بيشڪ گُمان سچ جي پورائي ڪجهه به نه ڪندو آهي، تحقيق جيڪي 10|36|
ڪندا آهن سو الله ڄاڻندڙ آهي.
۽ هي قُرآن الله کان سواءِ پاڻون ٺهيل نه آهي پر ڪانئس اڳ جيڪي ڪتاب آهن تن جو سچو ڪندڙ آهي ۽ 10|37|
حُڪمن کي کولي بيان ڪندڙ آهي منجهس ڪو شڪ نه آهي جهانن جي پالڻهار کان آهي.
يا چوندا آهن ته (محمد ﷺ) اُهو پاڻون ٺاهيو آهي، چؤ ته جيڪڏهن سچا آهيو ته جهڙيس ڪا سورة آڻيو ۽ الله 10|38|
کان سواءِ جنهن کي (سڏي) سگهو تنهن کي سڏيو.
بلڪ جنهن علم کي پهچي نه سگهيا تنهن کي ڪوڙ پانيائون ۽ اجا وٽن سندس وعدن جي سچائي نه آئي آهي، 10|39|
جيڪي کائن اڳ هوا تن به اهڙي طرح ڪوڙ ڀانيو هو پوءِ ڏس ته ظالمن جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي؟
۽ منجهائن ڪو اُن (قرآن) تي ايمان آڻيندو آهي ۽ منجهائن ڪو اُن تي ايمان نه آڻيندو آهي، تنهنجو پالڻهار 10|40|
فساد ڪندڙن کي چڱو ڄاڻندڙ آهي.
۽ جيڪڏهن توکي ڪوڙو ڀائين ته چؤ مون لاءِ پنهنجو عمل ۽ اوهان لاءِ پنهنجو عمل آهي، جيڪي (آءٌ) ڪريان 10|41|
ٿو تنهن کان اوهين بيزار آهيو ۽ جيڪي (اوهين) ڪريو ٿا تنهن کان آءٌ بيزار آهيان.
۽ منجهائن ڪي توڏانهن (ڪن ڏيئي قرآن کي) ٻڌندا آهن، پوءِ تون ٻوڙن کي ٻڌائيندين ڇا جيتوڻيڪ نه سمجهندا 10|42|
هجن؟
۽ منجهائن ڪوئي توڏانهن نهاريندو آهي، پوءِ انڌن کي سِڌو رستو ڏيکاريندين ڇا؟ جيتوڻيڪ ڏسندا ئي نه هُجن. 10|43|
الله ماڻهن تي ڪُجهه ظلم نه ڪندو آهي پر ماڻهو پاڻ تي ظلم ڪندا آهن. 10|44|
۽ جنهن ڏينهن (الله) کين گڏ ڪندو تنهن ڏينهن ڄڻڪ (دنيا ۾) ڏينهن جي هڪ گهڙيءَ کانسواءِ (وڌيڪ) 10|45|
ترسيائي نه هوا پاڻ ۾ هڪ ٻئي کي سڃاڻندا، بيشڪ جن الله جي ديدار کي ڪوڙ ڀانيو تن ڇيئو ڀاتو ۽ هدايت وارا نه
هوا.
۽ جيڪو انجام ساڻن ڪريون ٿا تنهن منجهان ڪجهه جي توکي ڏيکاريون ٿا يا توکي فوت ڪريون ته (هر حال 10|46|
۾) سندن موٽڻ اسان ڏانهن آهي وري جيڪي ڪندا آهن تنهن تي الله شاهد آهي.
۽ سڀ ڪنهن اُمت لاءِ هڪ پيغمبر آهي، پوءِ جڏهن سندن پيغمبر آيو (ته) سندن وچ ۾ اِنصاف سان نبيرو ڪيو 10|47|
ويو ۽ انهن تي ظلم نه ڪيو ويو.
۽ چوندا آهن ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اهو انجام ڪڏهن ٿيندو. 10|48|
چؤ ته (آءٌ) الله جي مرضيءَ کانسواءِ پاڻ کي نڪي ڏک ۽ نڪي سک پهچائي سگهان ٿو، سڀ ڪنهن اُمت لاءِ 10|49|
ٺهرايل مُدت آهي، جڏهن سندين ٺهرايل مُدّت پُهچي ٿي ته هڪ گهڙي دير نه ڪندا ۽ نڪي اڳڀرو ويندا.
چؤ ته مون کي خبر ڏيو ته جيڪڏهن سندس عذاب رات جو يا ڏينهن جو اوهان کي پُهچي ته (ڇا ڪري 10|50|
سگهندؤ) ڏوهاري ان کي ڪهڙو جلد گهُرندا آهن.
وري جنهن مهل (اُهو) پهچندو (ته) ان تي ايمان آڻيندؤ ڇا، (۽ چيو ويندن ته) هاڻي (مڃيؤ)؟ ۽ بيشڪ 10|51|
(اڳي) ان کي تڪڙو گهرندا هُيؤ.
وري ظالمن کي چيو ويندو ته هميشگيءَ وارو عذاب چکو، جيڪي اوهين ڪمائيندا هيؤ تنهن کانسواءِ اوهان کي ٻيو 10|52|
ڪو بدلو نه ڏبو.
۽ توکان خبر پڇندا آهن ته اهو (وعدو) سچ آهي؟ چؤ ته هائو! مون کي پنهنجي پالڻهار جو قسم آهي ته ضرور 10|53|
سچ آهي، ۽ اوهين ٿڪائڻ وارا نه آهيو.
۽ جيڪڏهن سڀڪنهن ظلم ڪندڙ جيءَ کي جيڪي زمين ۾ آهي سو هجي ها (اُهو) ضرور پنهنجو عوض ڏئي 10|54|
ڇڏي ها، ۽ جڏهن عذاب ڏسندا ته ڳجهو لڄي ٿيندا، ۽ سندن وچ ۾ انصاف سان نبيرو ڪيو ويندو ۽ انهن تي ظلم نه
ڪبو.
خبردار بيشڪ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله جو آهي، خبردار الله جو انجام سچو آهي پر اُنهن مان 10|55|
گهڻا نه ڄاڻندا آهن.
اُهو جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي ۽ اوهين ڏانهس موٽايا ويندؤ. 10|56|
اي ماڻهو اوهان جي پالڻهار کان اوهان وٽ نصيحت ۽ جيڪا (بيماري) سينن ۾ آهي تنهن لاءِ شفا ۽ مؤمنن لاءِ 10|57|
هدايت ۽ رحمت آئي آهي.
چؤ ته الله جي فضل سان ۽ سندس ٻاجهه سان (نازل ٿيو آهي) پوءِ اُن سان خوش ٿيڻ گهرجين، جو گڏ ڪندا 10|58|
آهن تنهن کان اُهو ڀلو آهي.
چؤ ته ڪي ڏسو ٿا ته الله روزيءَ مان جيڪي اوهان ڏانهن لاٿو آهي پوءِ منجهائنس اوهان (پاڻ) ڪجهه حرام ۽ 10|59|

ڪُجھ حلال ڪيو آهي، چؤ ته الله اوهان کي موڪل ڏني آهي چا؟ يا الله تي ناه ٺاهيندا آهيو؟
10|60|۽ جيڪي الله تي ڪوڙ ٺاهيندا آهن تن کي قيامت جي ڏينهن ڪهڙو گمان آهي (ته ڪين) عذاب نه ڪندو
چا؟ بيشڪ الله ماڻهن تي ضرور وڏي فضل ڪرڻ وارو آهي پر اُنهن مان گهڻا شڪرانو نه ڪندا آهن.
10|61|۽ ڪنهن حال ۾ نه هوندو آهين ۽ الله جي طرف کان آيل قرآن مان جيڪي نه پڙهندو آهين ۽ ڪوبه ڪم اوهين
نه ٿا ڪريو جڏهن منجهس لڳا رهندا آهيو ته اسين ئي اوهان وٽ حاضر آهيون، ۽ تنهنجي پالڻهار کان ذري جيترو نڪي
زمين ۾ نڪي آسمان ۾ ڳجهو رهندو آهي ۽ نڪي اُن کان ٿورو ۽ نڪي گهڻو پر (سڀ) پڌري ڪتاب ۾ (لکيل) آهي.
10|62|خبردار! الله جي پيارن کي نڪي ڀؤ آهي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.
10|63|جن ايمان آندو ۽ پرهيزگاري ڪئي اٿن.
10|64|تن لاءِ دُنيا جي حياتيءَ ۾ ۽ آخرت ۾ خوشخبري آهي، الله جي حُڪمن کي ڪا ڦير گهير ڪانهي، اهائي وڏي مُراد
ماڻڻ آهي.
10|65|۽ سندن چوڻ توکي نه ڏکوئي، بيشڪ سڀ غلبو الله جو ئي آهي، اُهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
10|66|خبردار بيشڪ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي، ۽ جيڪي الله کانسواءِ ٻين
شريڪن جي عبادت ڪندا آهن سي (حقيقت ۾) گمان کانسواءِ ٻئي جي تابعداري نه ڪندا آهن ۽ اُهي رڳو اٽڪلون
ڪندا آهن.
10|67|اُهو (الله) آهي جنهن اوهان لاءِ رات کي هن ڪري بڻايو ته منجهس آرام ڪريو ۽ ڏينهن کي روشن بڻايائين،
بيشڪ اُن ۾ ٻڌندڙ قوم لاءِ نشانيون آهن.
10|68|ڪافر چون ٿا ته الله (پنهنجي لاءِ) اولاد ورتو آهي اُهو پاڪ آهي، اُهو بي پرواه آهي، جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽
جيڪي زمين ۾ آهي سو اُن جو آهي، هن (پٽ جي چوڻ) بابت اوهان وٽ ڪا سَند نه آهي، جيڪي نه ڄاڻندا آهيو سو
چو الله تي چوندا آهيو.
10|69|چؤ جيڪي الله تي ڪوڙو ناه ٺاهيندا آهن سي نه ڇٽندا.
10|70|دنيا ۾ ٿورو آسودو گذران هوندن وري اسان وٽ سندن موٽڻ آهي پوءِ ڪين انهي سببان سخت عذاب چکائينداسين
جو ڪُفر ڪندا آهن.
10|71|۽ نُوح جو قصو کين پڙهي ٻُڌاءِ، جڏهن پنهنجي قوم کي چيائين ته اي منهنجي قوم جيڪڏهن منهنجو رهڻ ۽ الله
جي آيتن سان منهنجي نصيحت ڏيڻ اوهان تي ڳوري ٿي آهي ته الله تي ڀروسو ڪيم پوءِ پنهنجي ڪم ۽ پنهنجن
شريڪن جي مدد سان گڏجي صلاح ڪريو پوءِ اوهان جو ڪم اوهان کان ڳجهو رهجي نه وڃي ته پوءِ مون سان ڪري
گذرو ۽ مون کي دير نه ڏيو.
10|72|پوءِ جيڪڏهن (منهنجي چوڻ کان) ڦريؤ (ته ڇا ٿيو) مون اوهان کان ڪو اجورو نه گهريو هو، منهنجو اُجورو الله
کانسواءِ ٻئي تي نه آهي ۽ مون کي حُڪم ڪيو ويو آهي ته مُسلمانن مان هجان.
10|73|پوءِ کيس ڪوڙو ڀانيائون پوءِ کيس ۽ جيڪي ٻيڙي ۾ ساڻس هوا تن کي بچايوسون ۽ کين انهن (ڪافرن) جو
جانشين ڪيوسون ۽ جن اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڀانيو تن کي ٻوڙيوسون، پوءِ ڏس ته جن کي ڊيڄاريو ويو تن جي
پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي.
10|74|پوءِ اُن (نوح) کانپوءِ (گهڻا) پيغمبر سندن قوم ڏانهن موڪلياسون پوءِ وٽن پڌرن مُعجزن سان آيا پوءِ اهڙا نه
هوا جو جنهن شيءِ کي پهريائين ڪوڙ ڀانيو هئائون تنهن تي ايمان آڻين، اهڙي طرح حد کان لنگهندڙن جي دلين تي مهر
هڻندا آهيون.
10|75|وري کائن پوءِ مُوسىٰ ۽ هارون کي فرعون ۽ سندس سردارن ڏانهن پنهنجن مُعجزن سميت موڪليوسون پوءِ وڏائي
ڪيائون ۽ ڏوهارڻ قوم هُئي.
10|76|پوءِ جنهن مهل وٽن اسان وٽان سچي ڳالھ آئي (تڏهن) چيائون ته بيشڪ هي پڌرو جادو آهي.
10|77|مُوسىٰ چيو جڏهن اوهان وٽ حق آيو (ته) اُن لاءِ چو چوندا آهيو (ته جادو آهي)؟ هي جادو آهي چا؟ ۽ جادوگر
نه ڇٽندا.
10|78|چيائون ته اسان وٽ هن لاءِ آيو آهين چا ته جنهن (مذهب) تي اسان پنهنجا پيءُ ڏاڏا ڏٺا تنهن کان اسان کي
روڪين ۽ مُلڪ ۾ اوهان (ٻنهي) لاءِ وڏائي هجي؟ ۽ اسين اوهان کي مڃڻ وارا نه آهيون.
10|79|۽ فرعون چيو ته سڀئي هوشيار جادوگر مون وٽ آڻيو.
10|80|پوءِ جنهن مهل جادوگر آيا (تنهن مهل) مُوسىٰ انهن کي چيو ته جيڪي اُڇلائڻو اٿو سو اوهين اڇليو.
10|81|پوءِ جنهن مهل اُڇليائون (ته) موسىٰ چيو ته جيڪي آندو اٿوَ سو جادو آهي، بيشڪ الله ان کي سگهوئي باطل
ڪندو، بيشڪ الله فسادين جو ڪم نه ٺاهيندو آهي.
10|82|۽ الله حق کي پنهنجي حُڪم سان ثابت ڪندو آهي جيتوڻيڪ ڏوهاري بڇان پائين.
10|83|پوءِ موسىٰ تي سندس قوم مان هڪ ٽوليءَ کانسواءِ فرعون ۽ سندس سردارن کان ڊڄڻ جي ڪري ته متان کين
ايذائين (ڪنهن) ايمان نه آندو، ۽ تحقيق فرعون (اُن) مُلڪ ۾ هٺيلو هو، ۽ اُهو ضرور حَد کان لنگهندڙن مان هو.
10|84|۽ موسىٰ چيو ته اي منهنجي قوم جيڪڏهن اوهان الله تي اِيمان آندو آهي ته جي مُسلمان آهيو ته مٿس ڀروسو
ڪريو.
10|85|پوءِ چيائون ته الله تي ڀروسو ڪيوسون، اي اسان جا پالڻهار اسان کي ظالمن جي قوم جي پرک نه ڪر.
10|86|۽ ڪافرن جي قوم کان پنهنجي ٻاجھ سان اسان کي بچاءِ.
10|87|۽ موسىٰ ۽ سندس ڀاءُ ڏانهن وحي ڪيوسون ته اوهين پنهنجي قوم لاءِ مِصر ۾ گهر بڻايو ۽ (اُنهن) پنهنجن گهرن
کي قبلي جي سامهون ڪريو ۽ نماز پڙهو، ۽ مؤمنن کي خوشخبري ڏي.
10|88|۽ مُوسىٰ چيو ته اي اسان جا پالڻهار تو فرعون ۽ سندس سردارن کي سينگار ۽ (گهڻو) مال دنيا جي حياتيءَ ۾
(هن لاءِ) ڏنو آهي ته اي اسان جا پالڻهار تنهنجي واٽ کان ماڻهن کي ڀُلائين، اي اسان جا پالڻهار سندن مال کي ناس
ڪر ۽ سندين دلين مُهر هَڻ جو جيستائين ڏکوئيندڙ عذاب (نه) ڏسن تيسين ايمان نه آڻين.
10|89|(الله) چيو ته بيشڪ اوهان (ٻنهي) جي دُعا قبول ڪئي وئي پوءِ ٻئي قائم رهو ۽ جيڪي نه ڄاڻندا آهن تن
جي واٽ جي تابعداري نه ڪريو.
10|90|۽ بني اسرائيلن کي سمنڊ کان (پار) لنگهايوسون پوءِ سندن پويان فرعون ۽ سندس لشڪر ظلم ۽ سرڪشي ڪرڻ
لاءِ ايتري قدر سندن پُٺيان پيا جيسين ٻُڏا (فرعون) چيو ته ايمان آندم سچ آهي ته جنهن تي بني اسرائيلن ايمان آندو
آهي تنهن کانسواءِ ڪوئي عبادت جو لائق نه آهي ۽ آءٌ مسلمانن منجهان آهيان.
10|91|(چيو ويو ته) هاڻي (ٿو ايمان آڻين)؟ ۽ بيشڪ توکان پوءِ اچن تن لاءِ نشاني هجين، ۽ گهڻا ماڻهو اسان جي
نشانين کان ضرور بيخبر آهن.

10|92|پوءِ اڄ تنهنجي لاش کي هِن لاءِ بچائينداسون ته جيڪي توکان پوءِ اچن تن لاءِ نشاني هجين، ۽ گهڻا ماڻهو اسان جي نشانين کان ضرور بيخبر آهن.

10|93|۽ بيشڪ بني اسرائيلن کي چڱي هنڌ رهڻ جي جاءِ ڏني سون ۽ کين سُٺين شين مان روزي ڏني سون، پوءِ (ايستائين) اختلاف نه ڪيائون جيسين وٽن علم (يعني قرآن نه) آيو، بيشڪ تنهنجو پالڻهار جنهن ڳالھ بابت جهڳڙو ڪندا آهن تنهن جو قيامت جي ڏينهن سندن وچ ۾ فيصلو ڪندو.

10|94|پوءِ جيڪي توڏانهن نازل ڪيوسون تنهن کان جيڪڏهن شڪ ۾ آهين ته جيڪي توکان اڳ ڪتاب پڙهندا آهن تن کان پُڇ، بيشڪ تنهنجي پالڻهار کان توڏانهن حق آيو آهي پوءِ تون شڪ ڪندڙن مان نه هُج.

10|95|۽ نڪي تون انهن مان هج جن الله جي آيتن کي ڪُوڙ ڄاتو ته تون چيئي وارن مان ٿيندين.

10|96|بيشڪ جن تي پنهنجي پالڻهار (جي عذاب) جو حُڪم لازم ٿي چڪو آهي سي ايمان نه آڻيندا.

10|97|جيتوڻيڪ وٽن سڀ دليل اچن جيستائين ته ڏکوئيندڙ عذاب ڏسن.

10|98|يُونُس جي قوم کانسواءِ ڪن ڳوٺن (وارن عذاب نازل ٿيڻ وقت) چونه ايمان آندو ته سندن ايمان کين فائدو ڏئي ها، جنهن مهل (يونس جي قوم) ايمان آندو (ته اُن وقت) خواريءَ وارو عذاب دُنيا جي حياتيءَ ۾ کانئن لاٿوسون ۽ کين ڪُجھ وقت آسُودو ڪيوسون.

10|99|۽ جيڪڏهن تنهنجو پالڻهار گهري ها ته جيڪي زمين ۾ آهن سي سڀ سمورا ضرور ايمان آڻين ها، پوءِ تون ماڻهن کي زور ڪندين چا ته مؤمن ٿين؟

10|100|۽ ڪنهن ماڻهوءَ کي الله جي گهُر کانسواءِ مؤمن ٿيڻ جو اختيار نه آهي، ۽ جيڪي نه ڄاڻندا آهن تن تي (ڪفر جي) پليتي رکندو آهي.

10|101|چؤ ته نهاريو ته آسمانن ۽ زمين ۾ ڪهڙيون (سندن قدرتون) آهن؟ ۽ نه مڃيندڙ قوم کي نشانيون ۽ ڊيڄارڻ فائدو نه ڏيندا آهن.

10|102|پوءِ اُنهن جهڙين مُصيبتن کانسواءِ انتظار نه ڪندا آهن جيڪي کانئن اڳ گذري ويون، (کين) چؤ ته انتظار ڪريو آءٌ به اوهان سان گڏ انتظار ڪندڙن مان آهيان.

10|103|وري اسين پيغمبرن کي ۽ جن ايمان آندو تن کي بچائيندا آهيون اهڙي طرح اسان تي حق آهي ته مؤمنن کي بچايون.

10|104|چؤ ته اي ماڻهؤ جيڪڏهن منهنجي دين کان شڪ ۾ آهيو ته (ٻُڌو ته) الله کانسواءِ جن کي پوڄيندا آهيو تن کي نه پوڄيندس پر اُن الله کي پوڄيندس جيڪو اوهان کي ماريندو آهي، ۽ مُون کي حڪم ڪيو ويو آهي ته مؤمنن مان هجان.

10|105|۽ (هيءَ) ته پنهنجي مهاڙ کي حنيف دين لاءِ بيهڪ وناءِ، ۽ مُشرڪن مان نه هُج.

10|106|۽ الله کانسواءِ انهي جي عبادت نه ڪر جيڪو توکي نڪي سک پهچائي ۽ نڪي توکي ڏک پهچائي، پوءِ جيڪڏهن (ائين) ڪندين ته اُنهي مهل تون ظالمن مان ٿيندين.

10|107|۽ جيڪڏهن الله توکي ڪو ڏک پهچائي ته اُن جي لاهڻ وارو ڪونهي، ۽ جيڪڏهن تولاءِ چڱائي گهري ته سندس فضل ڪو هٽائڻ وارو نه آهي، پنهنجي ٻانهن مان جنهن کي وڻيس تنهن کي فضل پُهچائيندو آهي، ۽ اُهو بخشڻهار مهربان آهي.

10|108|چؤ ته اي ماڻهؤ بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان حق آيو آهي، پوءِ جيڪو هدايت وارو ٿيو سو پاڻ لاءِ هدايت ٿو لهي، ۽ جيڪو ڀُلو تنهن تي گمراهيءَ هجڻ کانسواءِ (ٻيو ڪي) نه آهي، ۽ آءٌ اوهان جو ذمي وار نه آهيان.

10|109|۽ جيڪي توڏانهن وحي ڪيو وڃي ٿو تنهنجي تابعداري ڪر ۽ (ايستائين) صبر ڪر جيسين الله نبيرو ڪري، ۽ اُهو چڱو نبيرو ڪندڙ آهي.

11|1|الرٰ، (هي) ڪتاب آهي جنهن جون آيتون مُحڪم آهن وري حِڪمت واري داناء الله وٽان بيان ڪيل آهن.

11|2|ته الله کانسواءِ ٻئي ڪنهن جي عبادت نه ڪريو، آءٌ سندس طرف کان اوهان کي ڊيڄاريندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ آهيان.

11|3|۽ ته پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرو وري ڏانهس (توبه ڪري) موٽو ته ٺهرايل مُدّت تائين اوهان کي چڱي نفعي سان فائدو ڏئي ۽ سڀڪنهن ڀلائيءَ واري کي سندس ڀلائي جو عوض ڏئي، ۽ جيڪڏهن اوهين ڦرندؤ ته بيشڪ آءٌ اوهان تي وڏي ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان ڊڄان ٿو.

11|4|الله ڏانهن اوهان جو موٽڻ آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

11|5|خبردار بيشڪ اُهي پنهنجن سينن کي هن لاءِ وٽيندا آهن ته کانئس لِڪن، خبردار جنهن دم (اُهي) پنهنجا ڪپڙا ڍڪيندا آهن (تنهن دم ۾) جيڪي ڳجهو ڪندا آهن ۽ جيڪي پڌرا ڪندا آهن سو (الله) ڄاڻندو آهي، بيشڪ اُهو سينن وارو (ڀيد) ڄاڻندڙ آهي.

11|6|۽ ڪو چُرندڙ زمين ۾ آهي ئي نه پر سندس روزي الله تي آهي ۽ سندس رهڻ جو هنڌ ۽ سنديس سانڍڻ جي جاءِ (الله) ڄاڻندو آهي، سڀ پڌري ڪتاب ۾ لکيل آهي.

11|7|۽ اُهو (الله) آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو ۽ سندس عرش پاڻي تي هو (اهو بڻائڻ هن ڪري آهي) ته اوهان کي پرکي ته اوهان مان عملن جي ڪري ڪير تمام چڱو آهي، ۽ جيڪڏهن انهن کي چوين ته موت کانپوءِ اوهين جياريا ويندؤ ته ڪافر ضرور چوندا ته هي پڌرو جادو آهي.

11|8|۽ جيڪڏهن ڪنهن مُقرّر مُدّت تائين کانئن عذاب ڪٽي هٽايون ته ضرور چوندا ته اُن کي ڪنهن جهليو آهي؟ خبردار جنهن ڏينهن (اُهو عذاب) وٽن ايندو (تنهن ڏينهن) کانئن ٽرڻو نه آهي ۽ جنهن (شيءِ) سان ٺٽوليون ڪندا هوا سا کين وڪوڙي ويندي.

11|9|۽ جيڪڏهن ماڻهوءَ کي پاڻ وٽان ڪا ٻاجھ چکايون ٿا (۽) وري اُها کانئس کسيون ٿا، ته اُهو نااميد بي شڪر (بڻيو) آهي.

11|10|۽ جيڪڏهن ان کي ڏک پهچڻ کانپوءِ سُک پُهچايون ته ضرور چوندو ته مون کان ڏک ويا، اهو پڪ سرهو وڏائي ڪندڙ ٿيندو آهي.

11|11|پر جن صبر ڪيو ۽ چڱا ڪم ڪيا، تن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهي.

11|12|پوءِ (اي پيغمبر) جيڪي توڏانهن وحي ڪجي ٿو تنهن مان متان ڪي ڇڏي ڏئين ۽ (پڻ) متان دل تنگ ڪرين ڪافرن جي هن چوڻ تي ته مٿس خزانو چونه لاٿو ويو يا ملائڪ ساڻس چونه آيو، (نه ڇڏ ۽ نه دل تنگ ڪر) چوته تون ڊيڄاريندڙ ئي آهين ۽ الله هر شيءِ جو سنڀاليندڙ آهي.

11|13|بلڪ (ائين) به چون ٿا ته اُهو (قرآن) پاڻ ناهيو اٿس، چؤ ته جيڪڏهن سچا آهيو ته (اوهين به) اُن جهڙيون ڏه سورتون پاڻون ناهيل آڻيو ۽ الله کانسواءِ (ٻين) جن کي سڏي سگهو تن کي سڏيو.

11|14|پوءِ جيڪڏهن اوهان جو (اهو چوڻ) قبول نه ڪن ته ڄاڻو ته (اُهو قرآن) رڳو الله جي علم سان لاٿو ويو آهي
۽ (ڄاڻو) ته ان کانسواءِ ٻيو ڪو عبادت جو لائق نه آهي، پوءِ اوهين اسلام تي (مُحڪم) ڇونه رهندؤ.
11|15| جيڪو دنيا جي حياتي ۽ سندس سينگار گهرندو هجي تن کي دنيا ۾ (ئي) سندن عملن جو اجورو پورو ڏينداسون
۽ انهن کي اُن ۾ گهٽ نه ڏبو.
11|16| اِهي اُهي آهن جن لاءِ آخرت ۾ باه کانسواءِ (ٻيو ڪي) نه آهي، ۽ جيڪي دنيا ۾ ڪيائون سو ڇڻ ٿيو ۽
جيڪي ڪمائيندا هوا سو باطل ٿيو.
11|17|جيڪو پنهنجي پالڻهار (جي طرف) کان پڌري حجت تي هجي ۽ الله کان اُن (اُهو ماڻهو گمراهن جهڙو نه آهي)
لاءِ شاهد (يعني قرآن پڙهندو) هجي ۽ اُن (قرآن) کان اڳ موسىٰ جو ڪتاب (توريت) امام ۽ رحمت (به گواه هجي)،
اِهي (ماڻهو) اُن (قرآن) تي ايمان آڻين ٿا، (پوءِ انهن جي سڀني) ٽولين مان جيڪو اُن (قرآن) جو انڪار ڪندو
تنهن جي رهڻ جو هنڌ باه آهي، تنهنڪري (تون) کانئس شڪ ۾ نه هُج، اُهو تنهنجي پالڻهار جي پار کان حق (لٿو) آهي
پر گهڻا ماڻهو ايمان نه ٿا آڻين.
11|18| ۽ جيڪو الله تي ڪوڙو ناه ٺاهي تنهن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي، اهي پنهنجي پالڻهار جي آڏو ڪيا ويندا ۽
شاهد چوندا ته اهي آهن جن پنهنجي پالڻهار تي ڪوڙ چيو، خبردار (انهن) ظالمن تي الله جي لعنت آهي.
11|19|جيڪي الله جي واٽ کان جهليندا آهن ۽ ان جي ڏنگائي گهرندا آهن، ۽ اُهي ئي آخرت کي نه مڃيندا آهن.
11|20| اُهي مُلڪ ۾ ڪڏهن عاجز ڪرڻ وارا نه آهن ۽ الله کانسواءِ (ٻيا ڪي) انهن جا مددگار نه آهن، انهن کي ٻيڻو
عذاب ڪيو ويندو، جو ٻُڌي نه ٿي سگهيا ۽ نه ٿي ڏٺائون.
11|21|اِهي اُهي آهن جن پاڻ کي ڇيئو لاتو ۽ جيڪو ناه ٺاهيندا هوا سو کانئن پلجي ويو.
11|22|بيشڪ اِهي (ماڻهو) ضرور آخرت ۾ ڇيئي وارا آهن.
11|23|بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا ۽ پنهنجي پالڻهار ڏانهن نويا سي بهشتي آهن، اُهي منجهس سدائين رهڻ
وارا آهن.
11|24| انهن ٻن ٽولين جو مثال انڌي ۽ ٻوڙي ۽ ڏسندڙ ۽ ٻڌندڙ وانگر آهي، (اهي) مثال ۾ برابر آهن ڇا؟ پوءِ ڇونه ٿا
نصيحت وٺو.
11|25|۽ بيشڪ اسان نوح کي سندس قوم ڏانهن موڪليو (اُن چيو ته) آءٌ اوهان لاءِ پڌرو ڊيڄارندڙ آهيان.
11|26|ته الله کانسواءِ (اوهين ٻئي جي) عبادت نه ڪريو، بيشڪ آءٌ اوهان کي ڏکوئيندڙ ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان
ڊڄان ٿو.
11|27| پوءِ سندس قوم مان ڪافر ٽوليءَ چيو ته توکي پاڻ جهڙي ماڻهو کانسواءِ (ٻيو) نٿا ڏسون ۽ اسان مان ٻي سوچ
خسيسن کان سواءِ (ٻيو) تنهنجو تابعدار نه ٿا ڏسون، ۽ پاڻ کان اوهان جي ڪا زيادتي نه ٿا ڏسون بلڪ اوهان کي ڪوڙ
پائيندا آهيون.
11|28|چيو ته اي منهنجي قوم (مون کي) ڏسيو ته سهي ته جيڪڏهن (آءٌ) پنهنجي پالڻهار جي پڪي حجت (نوح)
تي هجان ۽ پاڻ وٽان مون کي رحمت ڏني هجيس ۽ (جنهن جي حقيقت) اوهان کان لڪائي وئي هجي ته اُن (جي
مڃڻ) جو هن هوندي اوهان کي ڇو زور ڪريون جو اوهين اُن کي بڇان پائيندا هجو؟
11|29| ۽ اي منهنجي قوم (آءٌ) اوهان کان اُن بابت ڪو مال نٿو گهران، منهنجو اجورو الله کانسواءِ ٻئي تي نه آهي ۽
آءٌ مؤمنن کي تڙڻ وارو نه آهيان، ڇوته اُهي پنهنجي پالڻهار کي ملڻ وارا آهن پر آءٌ اوهان کي جاهل قوم ڏسان ٿو.
11|30|۽ اي منهنجي قوم جيڪڏهن کين تڙيندس ته مون کي الله کان ڪير ڇڏائيندو، پوءِ ڇونه سمجهندا آهيو؟
11|31|۽ آءٌ اوهان کي نٿو چوان ته مون وٽ الله جا خزانا آهن ۽ نڪي (ڪو) ڳجهه ڄاڻندو آهيان ۽ نڪي چوان ٿو ته
آءٌ ملائڪ آهيان ۽ جن کي اوهان جون اکيون هيٺو ڏسن ٿيون تن لاءِ نٿو چوان ته الله کين ڪا چڱائي نه ڏيندو، جيڪي
سندين دلين ۾ آهي سو الله چڱو ڄاڻندڙ آهي، (جي چوندس ته) آءٌ انهيءَ مهل ظالمن مان ٿيندس.
11|32|چيائون اي نوح بيشڪ تو اسان سان جهڳڙو ڪيو پوءِ اسان سان گهڻو جهيڙو ڪيئي جيڪڏهن سچن مان آهين
ته اسان سان جيڪو انجام ڪرين ٿو سو اسان وٽ آڻ.
11|33|چيو ته اُهو اوهان وٽ رڳو الله آڻيندو جيڪڏهن اُن گهريو ته ۽ اوهين (پڄي) عاجزي ڪرڻ وارا نه (نوح)
آهيو.
11|34|۽ جيڪڏهن آءٌ اوهان کي نصيحت ڏيڻ گهران ته جيڪڏهن الله اوهان جو ڀُلائڻ گهرندو ته منهنجي نصيحت اوهان
کي ڪو نفعو نه ڏيندي، اُهو اوهان جو پالڻهار آهي، ۽ ڏانهس موٽايا ويندؤ.
11|35|بلڪ (هيئن به) چوندا آهن ته (هن پيغمبر) اُهو پاڻون ٺاهيو آهي، چئو ته جيڪڏهن مون اُن کي پاڻ ٺاهيو آهي
ته منهنجو ڏوهه مون تي آهي ۽ جيڪي اوهين ڏوهه ڪندا آهيو تنهن کان آءٌ بيزار آهيان.
11|36|۽ نُوح ڏانهن وحي ڪيو ويو ته جنهن ايمان آندو آهي تنهن کانسواءِ تنهنجي قوم مان ٻيو ڪوبه ڪڏهن ايمان نه
آڻيندو تنهنڪري جيڪي ڪندا آهن تنهن تي تون رنج نه ٿي.
11|37|۽ اسان جي روبرو ۽ اسان جي حُڪم سان ٻيڙي جوڙ ۽ ظالمن بابت مون کي نه چئج، ڇوته اُهي ٻوڙيا ويندا.
11|38| ۽ ٻيڙي ٺاهڻ لڳو، جڏهن ڪڏهن سندس قوم مان ڪا ٽولي وٽانئس لنگهي ٿي (ته) مٿس ٺٺوليون ڪيائون،
(نوح) ٿي چيو ته جيڪڏهن اوهين اسان تي ٺٺوليون ڪريو ٿا ته اسين (به) اهڙيون ٺٺوليون اوهان تي ڪنداسون
جهڙيون ٺٺوليون (اوهين) ڪريو ٿا.
11|39| پوءِ جنهن کي عذاب پهچندو تنهن کي سگهوئي ڄاڻندؤ جو (اُهو) ان کي خوار ڪندو ۽ مٿس سدائين عذاب
(پيو) لهندو.
11|40|ايتري تائين جو اسان جو حُڪم آيو ۽ تنور اُڀاميو چيوسون ته سڀڪنهن جنس (جي (انهيءَ ڪم ۾ هوا)
جانورن) مان ٻه ٻه (نر ۽ مادي) ۽ جن بابت حڪم ٿي چڪو آهي (ته هلاڪ ڪبا) تن ڌاران پيا پنهنجي گهر وارا ۽
جن ايمان آندو سي منجهس چاڙهه، ۽ ٿورن کانسواءِ مٿس ايمان نه آندو هوائون.
11|41| ۽ (نوحً) چيو ته منجهس چڙهو الله جي نالي سان سندس هلڻ ۽ سندس بيهڻ آهي، ڇوته منهنجو پالڻهار ضرور
بخشيندڙ مهربان آهي.
11|42| ۽ اُها جبلن جهڙين لهرين ۾ کين (کڻي) هلڻ لڳي، ۽ نوحؑ پنهنجي پٽ کي سڏيو ۽ اُهو ڪناري تي هو ته اي
مُنهنجا پُٽ اسان سان چڙهه ۽ ڪافرن سان گڏ نه هُج.
11|43|چيائين ته (اهڙي) جبل تي پناهه وٺندس جو مون کي پاڻيءَ کان بچائيندو، (نوحً) چيو ته اڄ الله جي عذاب کان
ڪو بچائيندڙ ڪونهي پر جنهن تي (پاڻ) رحم ڪري (سو بچي سگهندو)، ايتري ۾ ٻنهي جي وچ ۾ لهر اچي پئي ۽
(اُهو) ٻڏلن مان ٿيو.
11|44| ۽ فرمايو ويو ته اي زمين (تون) پنهنجو پاڻي ڇُهي وڃ ۽ اي آسمان (تون پنهنجو پاڻي) بند ڪر ۽ پاڻي

ءِ سُڪايو ويو ۽ ڪم پورو ڪيو ويو ۽ (ٻيڙي جبل) جوديءَ تي بيٺي ۽ چيو ويو ته (شل) ظالمن جي قوم ناس ٿئي.

11|45|۽ نوح پنهنجي پالڻهار کي سڏيو ۽ چيائين اي منهنجا پالڻهار منهنجو پٽ (به) منهنجي گهر وارن منجهان آهي ۽
بيشڪ تنهنجو انجام بلڪل سچو آهي ۽ تو حاڪمن جو حاڪم آهين.

11|46|(الله) فرمايو ته اي نوح اُهو تنهنجي گهر وارن مان نه آهي، ڇوته اَن سڌريل ڪمن وارو آهي، تنهنڪري جنهن
جي توکي ڪا خبر نه آهي تنهن بابت مون کان نه پُڇ، آءٌ توکي نصيحت ڪريان ٿو ته متان جاهلن مان ٿئين.

11|47|(نوحؑ) چيو ته اي منهنجا پالڻهار جنهن (ڳالهه جي حقيقت) جي مون کي خبر نه آهي تنهن بابت توکان پڇڻ
جي آءٌ تو وٽان پناهه گهران ٿو، ۽ جي تون نه بخشيندين ۽ رحم نه ڪندين ته ڇيئي وارن مان ٿيندس.

11|48|چيو ويو ته اي نوحؑ اسان جي طرف کان سلامتي ۽ برڪتن سان لهه جي توتي هجن ۽ انهن ٽولين تي (به)
جيڪي توسان آهن، ۽ (ٻيون ڪي) جماعتون هونديون جن کي آسودو ڪنداسون وري انهن (مان ڪافرن) کي اسان
وٽان ڏکوئيندڙ عذاب پهچندو.

11|49|اِهي (قصا) ڳُجهين خبرن مان آهن جي تو ڏانهن وحي ڪريون ٿا، هن کان اڳ نڪي (ان کي) تون ڄاڻندو
هئين ۽ نڪا تنهنجي قوم ڄاڻندي هئي، پوءِ صبر ڪريو، بيشڪ پڇاڙي پرهيزگارن لاءِ آهي.

11|50|۽ عادين ڏانهن سندن ڀاءُ هود کي (موڪليوسون)، چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت ڪريو اُن (الله)
کانسواءِ اوهان جو ڪو معبود نه آهي، اوهين رڳو ٺاهه ٺاهيندڙ آهيو.

11|51|اي منهنجي قوم اوهان کان (هن پيغام پهچائڻ تي) ڪو اجورو نٿو گهران، منهنجو اجورو رڳو انهي تي آهي
جنهن مون کي پيدا ڪيو آهي، پوءِ اوهين ڇونه ٿا سمجهو.

11|52|۽ اي منهنجي قوم پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرو وري سندس اڳيان توبه ڪريو ته اوهان تي لڳولڳ وسندڙ
ڪڪر موڪليندو ۽ اوهان جي سگهه تي سگهه وڌائيندو ۽ اوهين ڏوهي ٿي منهن نه ڦيريو.

11|53|چيائون ته اي هُود اسان وٽ ڪوئي دليل نه آندو اٿئي ۽ اسين تنهنجي چوڻ تي پنهنجن معبودن کي ڇڏڻ وارا
نه آهيون ۽ نڪي توکي مڃيندڙ آهيون.

11|54|اسين توکي رڳو (هي ڳالهه) چئون ٿا ته اسان جي ڪِن بُتن توکي ڪي ايذايو آهي، (هود) چيو بيشڪ آءٌ الله
کي شاهد ڪريان ٿو ۽ اوهين به شاهد هُجو تحقيق آءٌ انهن کان بيزار آهيان جن کي (الله سان) شريڪ بڻائيندا آهيو.

11|55|اُن (الله) ڌاران پوءِ مون سان سڀئي مدائي ڪريو وري مون کي مُهلت نه ڏيو.

11|56|تحقيق مون پنهنجي پالڻهار ۽ اوهان جي پالڻهار الله تي ڀروسو ڪيو آهي، ڪو (جاندار) چرندڙ نه آهي جنهنجي
پيشانيءَ (جي چڳه) اُن (الله) کانسواءِ ٻيو ڪو (هٿ ۾) وٺندڙ هجي بيشڪ منهنجو پالڻهار سڌيءَ واٽ تي آهي.

11|57|پوءِ جيڪڏهن ڦرندؤ ته (مون کي ڇا ٿيندو) بيشڪ جنهن پيغام سان اوهان ڏانهن موڪليو ويو آهيان سو اوهان
کي پهچايم، ۽ منهنجو پالڻهار اوهان کانسواءِ ٻيءَ قوم کي اوهان جي جاءِ تي وهاريندو، ۽ اوهين کيس ڪُجهه ذرو نقصان
پهچائي نه سگهندؤ، بيشڪ منهنجو پالڻهار سڀني شين تي نگهبان آهي.

11|58|۽ جنهن مهل اسان جو عذاب پهتو (تنهن مهل) هود کي ۽ جن ساڻس ايمان آندو تن کي پنهنجي ٻاجهه سان
بچايوسون، ۽ کين سخت عذاب کان ڇڏايوسون.

11|59|۽ اهو حال عادين جو آهي جو پنهنجي پالڻهار جي نشانين جو انڪار ڪيائون ۽ پنهنجي پيغمبرن جي نافرماني
ڪيائون ۽ سڀڪنهن هٺيلي فساديءَ جي حُڪم جا تابعدار ٿيا.

11|60|۽ هن دُنيا ۾ (به) ۽ قيامت جي ڏينهن (به) پويان لعنت لاتي وين، خبردار تحقيق عادين پنهنجي پالڻهار جو
انڪار ڪيو، خبردار عادين کي لعنت هجي جو هود جي قوم هوا.

11|61|۽ ثمود جي قوم ڏانهن سندن ڀاءُ صالحؑ کي موڪليوسون، چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت ڪريو ان
کانسواءِ (ڪو ٻيو) معبود نه آهي، اُنهيءَ اوهان کي زمين مان پيدا ڪيو ۽ منجهس اوهان کي آباد ڪيائين تنهنڪري
کانئس بخشش گهرو وري سندس اڳيان توبه ڪريو، بيشڪ منهنجو پالڻهار ويجهو (۽) قبول ڪندڙ آهي.

11|62|چيائون ته اي صالح هن کان اڳ بيشڪ اسين تو ۾ (ڪيئي) اُميدون رکندا هواسون (جي هاڻي بند ٿيون) اسان
جي ابن ڏاڏن جن کي پوڄيو تن جي پوڄڻ کان اسان کي ڇو ٿو جهلين؟ ۽ جنهن ڏانهن اسان کي سڏين ٿو تنهن کان
اسين بلڪل شڪ ۾ پيل آهيون.

11|63|(صالح) چيو ته اي منهنجي قوم (مون کي اوهين) ڏسو ته سهين ته جيڪڏهن آءٌ پنهنجي پالڻهار کان چٽيءَ
حُجت تي هجان ۽ پنهنجي طرف کان مون تي ٻاجهه ڪئي هجيس ته جيڪڏهن (آءٌ اوهان جو چيو مڃي) سندس نافرماني
ڪريان ته الله کان مون کي ڪير ڇڏائيندو؟ پوءِ اوهان مون لاءِ رڳو نقصان وڌايو؟

11|64|۽ اي منهنجي قوم هيءَ الله جي ڏاچي اوهان لاءِ نشاني (معجزو) آهي پوءِ ان کي ڇڏيو ته الله جي زمين ۾
(جتي وڻيس اُتي) چَري ۽ ان کي ڪو ايذاءُ نه پهچايو نه ته پوءِ اوهان کي ستت ئي عذاب اچي وٺندو.

11|65|پوءِ اُن جو ڪُچون ڪپي (ماري) وڌائون پوءِ (صالحؑ) چيو ته اوهين پنهنجن گهرن ۾ (ڇڙا) ٽي ڏينهن فائدو وٺو،
اُهو فائدو ڪوڙو نه آهي.

11|66|پوءِ جنهن مهل اسان جو عذاب آيو (تنهن مهل) صالح ۽ جن ساڻس ايمان آندو هو تن کي پنهنجي ٻاجهه سان
بچايوسون ۽ قيامت جي ڏينهن جي خواري کان (به) تحقيق تنهنجو پالڻهار طاقت وارو ۽ غالب آهي.

11|67|۽ (انهن) ظالمن کي هڪ خوفناڪ آواز ورتو پوءِ صبح جو پنهنجن حويلين ۾ ڪرونڊڙا ٿي مري ويا.

11|68|ڄڻڪ منجهس رهيا ئي نه هوا، خبردار ثمودي پنهنجي رب کان منڪر ٿيا، ڀڄو! ثمودين تي لعنت هجي.

11|69|۽ بيشڪ اسانجا قاصد ابراهيمؑ وٽ خوشخبري (ڏيڻ) لاءِ آيا (پوءِ) سلام ڏنائون، (ابراهيمؑ) سلام ورايو پوءِ ڀُڳل
ڳابي (جي گوشت آڻڻ) ۾ ڪا دير نه ڪيائين.

11|70|پوءِ جنهن مهل سندن هٿن کي اُن (گوشت) ڏانهن نه پهچندو ڏٺائين (تنهن مهل) کين اوپرو ڀانيائين ۽ کائن دل
۾ ڊنون چيائون ته نه ڊڄ اسان کي لُوط جي قوم ڏانهن موڪليو ويو آهي.

11|71|۽ سنديس زال جا بيٺل هُئي سا کِلي پوءِ ان کي اسحاق جي (ڄمڻ جي) ۽ اسحاق جي پٺيان يعقوب جي
مُبارڪ ڏنيسون.

11|72|چيائين ته مون لاءِ افسوس آهي آءٌ هن حالت ۾ ڄڻينديس ڇا جو آءٌ پاڻ ڪراڙي جهور آهيان ۽ هيءُ منهنجو مڙس
ٻڍو آهي، هي ته هڪ عجيب ڳالهه آهي.

11|73|چيائون ته الله جي حُڪم تي عجب ڇو ٿي ڪرين اي هن گهر وارؤ اوهان تي الله جي ٻاجهه ۽ سندس برڪتون
آهن، بيشڪ اهو (الله) ساراهيل وڏائيءَ وارو آهي.

11|74|پوءِ جنهن مهل ابراهيمؑ کان ڀؤ لٿو ۽ خوشخبري پُهتس (ته اُن وقت) لُوط جي قوم بابت اسان سان تڪرار
ڪرڻ لڳو.

11|75|ڇوته اِبراهيم بُردبار نرم دل (الله ڏانهن) موٽندڙ هو.

11|76|لي ابراهيمؑ اِن خيال کان مڙي وڃ تحقيق تنهنجي پالڻهار جو حُڪم اچي چڪو آهي ۽ کين اَڻ (چيوسون ته)
ٽر عذاب اچڻ وارو آهي.
11|77| ۽ جڏهن اسان جا قاصد لُوط وٽ آيا (تڏهن) سندن (اچڻ) سببان خفي ٿيو ۽ انهن جي سببان تنگدل ٿيو ۽
چيائين ته هي ڏينهن سخت آهي.
11|78| ۽ سندس قوم ڏانهس ڊوڙندي آئي، ۽ (اُهي) اڳي بُڇڙا ڪم ڪندا هئا، چيائين ته اي منهنجي قوم هيءُ منهنجون
ڌيئرون اوهان جي (نڪاح) لاءِ ڏاڍيون سٺيون آهن پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجي مهمانن (سان بڇڙي هلت ڪري) ۽
مونکي لڄي نه ڪريو، اوهان ۾ ڪو ڀلارو مڙس ڪونهي ڇا (جو اوهان کي جهلي)؟
11|79| چيائون ته تون پڪي طرح ڄاڻي چڪو آهين ته اسان کي تنهنجي ڌيئرن ۾ ڪا احتياجي ڪانه آهي، ۽ توکي ته
معلوم آهي جو اسين گهرون ٿا.
11|80| (لُوط) چيو ته جيڪڏهن مون کي اوهان سان مقابلي جي سگهه هجي ها يا ڪنهن ڏاڍي اوٽ جي پناهه وٺان ها
(ته جيڪي ڪرڻو هو سو ڪريان ها).
11|81| (ملائڪن) چيو ته اي لُوط اسين تنهنجي پالڻهار جا موڪليل آهيون (اُهي) تو وٽ ڪڏهن نه پهچي سگهندا
پوءِ (تون) پنهنجي گهر وارن سوڌو ڪجهه رات ڏئي نِڪر ۽ اوهان کي جڳائي ته ڪو هڪڙو پوءِ تي ڪافرن جي عذاب
ڏانهن نه واجهائي پر تنهنجي زال (واجهائيندي)، هن ڪري ته جو (عذاب) اُن (ڪافرن جي) قوم کي پهچندو سو اُن
کي (به) پهچڻو آهي، سندن (عذاب پهچڻ جي) انجام جي مهل صبح آهي، صُبح ويجهو نه آهي ڇا؟
11|82| پوءِ جنهن مهل اسان جو حُڪم پهتو ته اُن (ڳوٺ) کي هيٺ مٿي ڪيوسون ۽ اُن تي پڪي مٽيءَ جا ڳوڙها
لڳولڳ وسايا سون.
11|83| جو تنهنجي پالڻهار وٽان نشان ٿيل هوا، ۽ اُها (سزا) ظالمن کان پري نه هئي.
11|84| ۽ مدين (جي قوم) ڏانهن سندن ڀاءُ شعيب کي موڪليوسون، (شعيب) چيو ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت
ڪريو اُن کانسواءِ اوهان جو ڪو معبُود ڪونهي، ۽ ماڻ ۽ تور گهٽائي نه ڏيو آءٌ اوهان کي آسودو ڏسان ٿو آءٌ اوهان تي
وڪوڙيندڙ ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان ڊڄان ٿو.
11|85| ۽ اي منهنجي قوم ماڻ ۽ تور انصاف سان پوري ڏيو وٺو ۽ ماڻهن کي سندين شيون گهٽائي نه ڏيو ۽ ملڪ ۾
فسادي ٿي بگيڙو وجهو.
11|86| جيڪڏهن اوهين مؤمن آهيو ته الله جي بچايل بچت اوهان لاءِ ڀلي آهي، ۽ آءٌ اوهان تي نگهبان نه آهيان.
11|87| چيائون ته اي شعيب تنهنجي نماز توکي حڪم ڪيو آهي ڇا ته جنهن کي اسان جا ابا ڏاڏا پوڄيندا هوا تنهن
کي يا پنهنجن مالن ۾ جيڪي ڪرڻ گهرندا آهيون سو ڇڏي ڏيون، (چٿر ڪري چيائون) ته بيشڪ بردبار سنئين رستي
وارو آهين.
11|88| (شعيبؑ) چيو ته اي منهنجي قوم (اوهين ڏسو ته سهي ته آءٌ) جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار کان چٽي حُجّت تي
هجان ۽ پنهنجي پار کان چڱي روزي مون کي ڏني هجيس (ته اوهان جو چيو ڪئن مڃيندس) ۽ جنهن کان اوهان کي
جهليان ٿو تنهن کان اوهان (کي جهلڻ) جي ابتڙ هلڻ نٿو گهران، جيڪي ٿي سگهيم سو سڌارڻ کانسواءِ نه گهرندس، ۽ الله
(جي فضل) کانسواءِ مون کي ڪا سگهه نه آهي، مٿس ڀروسو ڪيم ۽ ڏانهس موٽان ٿو.
11|89| ۽ اي منهنجي قوم اوهان کي مون سان دشمني ڪرڻ اهڙي عذاب جو سبب نه بڻجي جهڙو عذاب نوح جي قوم
يا هود جي قوم يا صالح جي قوم کي پُهتو، ۽ لُوط جي قوم اوهان کان ڪا پري نه آهي.
11|90| ۽ پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرو وري اڳيانس توبه ڪريو تحقيق منهنجو پالڻهار مهربان (سڀڪنهن جو) سڄڻ
آهي.
11|91| چيائون ته اي شعيب جيڪي تون چوين ٿو تنهن مان گهڻو نٿا سمجهون ۽ توکي پاڻ مان بلڪل هيڻون ڏسون ٿا،
۽ جيڪڏهن تنهنجو ڪڙم نه هجي ها ته توکي پٿرن سان ماريون ها، ۽ تون اسان تي ڪو سردار نه آهين.
11|92| (شعيب) چيو ته اي منهنجي قوم اوهان وٽ منهنجو ڪڙم الله کان وڌيڪ پيارو آهي ڇا؟ ۽ اُن (الله جي
حُڪم) کي پنهنجي پٺيءَ پويان اُڇلي ڇڏيو اٿوَ، تحقيق جيڪي ڪندا آهيو سو منهنجي پالڻهار جي قابو ۾ آهي.
11|93| ۽ اي منهنجي قوم اوهين پنهنجي پر تي عمل ڪريو آءٌ (به) عمل ڪندڙ آهيان، سگهوئي ڄاڻندؤ ته ڪنهن کي
عذاب پهچي ٿو جو کيس خوار ڪندو ۽ جيڪو ڪوڙو آهي تنهن کي به، ۽ انتظار ڪريو آءٌ (به) اوهان سان گڏ انتظار
ڪندڙ آهيان.
11|94| ۽ جنهن مهل اسان جو عذاب آيو تنهن مهل شعيبؑ کي ۽ جن ساڻس ايمان آندو هو تن کي پنهنجي ٻاجه سان
بچايوسون، ۽ ظالمن کي سخت ڪڙڪي (اچي) پڪڙيو پوءِ پنهنجن گهرن ۾ گوڏن ڀر مري ويا.
11|95| ڄڻڪ منجهن رهيا ئي نه هوا، خبردار مدين وارن تي ڦِٽ هجي جهڙي ثمود قوم تي لعنت ٿي.
11|96| ۽ بيشڪ موسىٰ کي پنهنجين نشانين ۽ پڌري حُجّت سان موڪليوسون.
11|97| فرعون ۽ سندس سردارن ڏانهن پوءِ (سڀ ماڻهو) فرعون جي حُڪم جي پويان لڳا، ۽ فرعون جو حُڪم سڌو نه
هو.
11|98| قيامت جي ڏينهن (فرعون) پنهنجي قوم جو اڳواڻ ٿيندو پوءِ کين باهه ۾ گهيڙيندو، ۽ جنهن گهٽ ۾ گهيڙيا ويندا سو
بڇڙو آهي.
11|99| ۽ هن (دنيا) ۾ (به) لعنت انهن کي پويان لڳائي ويئي ۽ قيامت جي ڏينهن (به) جيڪو (لعنت جو) انعام
ملين سو بڇڙو آهي.
11|100| (اي پيغمبر) اهي ڳوٺن جون خبرون آهن جي توتي بيان ڪريون ٿا انهن مان (ڪي) قائم (آهن) ۽ (ڪي)
ناس ٿيل.
11|101| ۽ اسان انهن تي ظلم نه ڪيو پر هنن پاڻ تي (پاڻهين) ظلم ڪيو پوءِ جنهن مهل تنهنجي پالڻهار جو حُڪم
پهتو (ته) سندن معبودن جن کي الله کان سواءِ سڏيندا هوا ڪائن ڪُجهه به نه ٽاريو، ۽ هلاڪي کانسواءِ (ٻيو ڪي) ڪين
نه وڌايائون.
11|102| ۽ ائين تنهنجي پالڻهار جو اُن مهل ڳوٺن (وارن) کي اُن حالت ۾ پڪڙڻ ٿيندو آهي جڏهن اُهي ظُلم ڪندڙ ٿيندا
آهن، بيشڪ سندس پڪڙ سخت ڏکوئيندڙ آهي.
11|103| بيشڪ ان (ڳالهه) ۾ انهيءَ لاءِ نشاني آهي جو آخرت جي عذاب کان ڊڃو، اِهو اُهو ڏينهن آهي جنهن ۾ ماڻهن
کي ميڙبو ۽ اِهو اُهو ڏينهن آهي جنهن ۾ (سڀ) حاضر ٿيندا.
11|104| ۽ مُقرّر مُدت کانسواءِ ان کي نه ٿا دير ڏيون.
11|105| جنهن ڏينهن (اُهو) ايندو ته ڪو ماڻهو اُن (الله) جي موڪل کانسواءِ نه ڳالهائيندو، پوءِ اُنهن مان ڪي
بدبخت هوندا ۽ ڪي نيڪ بخت هوندا.

11|106|پوءِ جيڪي بدبخت ٿيا سي باهه ۾ (گهڙندا) انهن کي منجهس ڇيڪَ ۽ دانهَن هوندي.
11|107|مگر جيترو وقت تنهنجي پالڻهار گهريو ان کانسواءِ آسمانن ۽ زمين جي بقا هجڻ تائين منجهس سدائين رهندا، بيشڪ تنهنجو پالڻهار جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي.
11|108|۽ جيڪي نيڪ بخت ڪيا ويا سي بهشت ۾ (گهڙندا) مگر جيترو وقت تنهنجي پالڻهار گهريو (ان کانسواءِ) آسمانن ۽ زمين جي بقا هجڻ تائين منجهس سدائين رهندا، (اِها) بخشش اَڻ کٽ آهي.
11|109|اِن تنهنڪري اِهي جيڪا پوڄا ڪندا آهن تنهن کان تون شڪ ۾ نه رهه، جهڙو سندن پيءُ ڏاڏا اڳ پوڄيندا هوا تهڙو اهي پوڄيندا آهن، ۽ اسين کين اَڻ کٽ (عذاب) جو سندن پورو حصّو ڏيندڙ آهيون.
11|110|۽ بيشڪ موسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون پوءِ منجهس اختلاف پيو، ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار جو حڪم اڳي نه ٿي چڪي ها ته سندن وچ ۾ فيصلو ڪيو وڃي ها، ۽ اُهي ڪانئس وڏي شڪ ۾ پيل آهن.
11|111|۽ جنهن مهل (اُٿاريا ويندا ته) سڀڪنهن کي تنهنجو پالڻهار سندن اعمالن جو پورو بدلو ڏيندو، ڇوته جيڪي ڪندا آهن تنهنجي اُهو خبر رکندڙ آهي.
11|112|۽ پوءِ جئن توکي حُڪم ڪيو ويو آهي تئن تون مُحڪم رهه ۽ جن توسان توبه ڪئي (سي به مُحڪم رهن) ۽ حد کان نه لنگهو، بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي.
11|113|اِ ۽ ظالمن ڏانهن لاڙو نه ڪريو نه ته اوهان کي باهه لڳندي ۽ الله کان سواءِ ڪو اوهان جو دوست نه آهي وري مدد نه ڏبو.
11|114|۽ ڏينهن جي اڳياڙيءَ ۽ پوياڙي جي وقتن ۾ ۽ ڪو وقت رات ۾ (به) نماز پڙهه، تحقيق چڱايون مداين کي نيِنديون آهن، نصيحت وٺندڙن لاءِ اِها نصيحت آهي.
11|115|۽ صبر ڪر بيشڪ الله ڀلارن جو اجر نه وڃائيندو آهي.
11|116|پوءِ اوهان کان اڳ ۾ لنگهيل صدين وارن مان (گهٽا) سمجهه ڀريا ڇونه ٿيا جو (ماڻهن کي) ملڪ ۾ فساد (وجهڻ) کان جهلين ها پر ڪي ٿورڙا ٿيا جن کي منجهائن بچايوسون، ۽ جيڪي ظالم هوا سي جنهن (مال) ۾ آسودا ڪيا ويا تنهنجي پٺيان لڳا ۽ اُهي ڏوهاري هوا.
11|117|۽ (اي پيغمبر) تنهنجو پالڻهار اهڙو نه آهي جو ڳوٺن کي سندن سڌريل رهاڪُن هوندي ظلم سان ناس ڪري ڇڏي.
11|118|۽ جيڪڏهن تنهنجو پالڻهار گهري ها ته (سڀني) ماڻهن کي هڪ ئي مذهب (تي) ڪري ها ۽ (اُهي) سدائين مختلف (مذهب تي) رهندا.
11|119|پر جن تي تنهنجي پالڻهار رحم ڪيو (سي هڪ ئي مذهب تي رهندا)، ۽ کين انهيءَ لاءِ (الله) پيدا ڪيو آهي، ۽ تنهنجي پالڻهار جو ٻول پورو ٿيو جو جنن ۽ ماڻهن مان گڏي دوزخ ضرور ڀريندس.
11|120|۽ (اي پيغمبر) پيغمبرن جي خبرن مان تو وٽ ايترو بيان ڪريون ٿا جنهن سان تنهنجي دل کي مضبوط ڪريون، ۽ اُنهن (خبرن) ۾ حق ۽ مؤمنن لاءِ نصيحت ۽ سمجهاڻي آئي آهي.
11|121|۽ (اي پيغمبر) جيڪي نه مڃيندا آهن تن کي چؤ ته اوهين پنهنجي جاءِ عمل ڪريو، اسين (به) عمل ڪندڙ آهيون.
11|122|۽ انتظار ڪريو، اسين (بہ) انتظار ڪندڙ آهيون.
11|123|۽ آسمانن ۽ زمين جو ڳجهه رڳو الله کي (معلوم) آهي ۽ سڀ ڪم ڏانهس موٽايو ويندو آهي پوءِ سندس عبادت ڪر ۽ مٿس ڀروسو رک، ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن کان تنهنجو پالڻهار بي خبر نه آهي.
12|1|الرٰ، هي پڌري ڪتاب جون آيتون آهن.
12|2|بيشڪ اسان اُن کي قُرآن عربي (ٻوليءَ وارو) ڪري نازل ڪيو ته مانَ اوهين سمجهو.
12|3|(اي پيغمبر) اسين توڏانهن هن قرآن ۾ پنهنجي وحي موڪلڻ سان ڏاڍو چڱو قصّو توکي پڙهي ٻڌايون ٿا، ۽ تون هن کان اڳ بيشڪ بي خبرن مان هئين.
12|4|(ياد ڪر) جڏهن يوسفؑ پنهنجي پيءُ کي چيو ته اي ابا مون يارهن تارا ۽ سج ۽ چنڊ ڏٺا انهن کي ڏٺم ته مون کي سجدو ٿا ڪن.
12|5|(يعقوبؑ) چيو ته اي منهنجا پٽ پنهنجو خواب پنهنجن ڀائرن وٽ بيان نه ڪج نه ته تولاءِ ڪو ڦند ڦيريندا، بيشڪ شيطان انسان جو پڌرو ويري آهي.
12|6|۽ اهڙي طرح تنهنجو پالڻهار توکي سڳورو ڪندو ۽ توکي خوابن جو تعبير سيکاريندو ۽ پنهنجي نعمت توتي ۽ يعقوبؑ جي اولاد تي اهڙي طرح پوري ڪندو جهڙي اڳ تنهنجي پيءُ ڏاڏي ابراهيمؑ ۽ اسحاقؑ تي پوري ڪيائين، بيشڪ تنهنجو پالڻهار ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
12|7|بيشڪ يُوسفؑ ۽ سندس ڀائرن (جي قصي) ۾ پڇندڙن لاءِ (گهڻيون) نشانيون آهن.
12|8|جڏهن (ڀاڻ ۾) چيائون ته بيشڪ يُوسفؑ ۽ سندس (سڳو) ڀاءُ (بن يامين) اسان جي پيءُ وٽ اسان کان ڏاڍا پيارا آهن جيتوڻيڪ اسين (گهڻا ڄڻا) ڏاڍي ٽولي آهيون، بيشڪ اسان جو پيءُ پڌري ڀُل ۾ آهي.
12|9|(هاڻي گهرجي ته) يُوسفؑ کي ڪُهو يا کيس ڪنهن ملڪ ۾ ڦٽي ڪري اچو ته اوهان جي پيءُ جي مهاڙ اوهان لاءِ نرالي ٿئي ۽ اُن (ڪم) کان پوءِ اوهين سڌريل ٿجو.
12|10|منجهائن (هڪ) چوندڙ چيو ته يُوسف کي نه ماريو ۽ جيڪڏهن (ڪي) ڪندڙ آهيو ته کوهه جي تري ۾ (کڻي) اُڇلايوس ته ڪو واٽهڙو کيس ڪڍي ويندو.
12|11|چيائون ته اي بابا توکي ڇا ٿيو آهي يُوسفؑ جي نسبت ۾ توکي اسان تي هن هوندي به ڪو ڀروسو (يعقوبؑ کي) نٿو ٿئي جو اسين سندس خيرخواه آهيون.
12|12|سڀاڻي اسان سان کيس موڪل ته کائي ۽ کيڏي ۽ اسين سندس نگهبان آهيون.
12|13|(يعقوبؑ) چيو ته اوهان جو کيس نئڻ مون کي ضرور مونجهو ٿو ڪري ۽ ڊڄان ٿو ته (متان) کيس بگهڙ کائي ۽ اوهين ڪانئس بي خبر هجو.
12|14|چيائون ته اسان جي (گهڻن ڄڻن جي) ڏاڍي ٽولي هوندي به جيڪڏهن کيس بگهڙ کاڌو ته اسين انهيءَ مهل ضرور ٽوٽي وارا هونداسون.
12|15|پوءِ جنهن مهل کيس نيائون (ته) اُن کي کوهه جي تري ۾ اڇلڻ جي پڪ ڪيائون، ۽ ڏانهس وحي ڪيوسون ته سندن هن واقعي جي کين ضرور سڌ ڏيندين ۽ اُهي (توکي) نه ڄاڻندا.
12|16|۽ پنهنجي پيءُ وٽ رات جو روئيندا آيا.
12|17|۽ چيائون ته اي بابا اسين ڊڪون ڀورائڻ وياسون ۽ يُوسف کي پنهنجي وسلن تي ڇڏيوسون پوءِ اُن کي بگهڙ کاڌو ۽ توڻي اسين سچا آهيون ته به تون اسان کي وسهندڙ نه ٿيندين.

12|18| ۽ سندس پهراڻ تي ڪوڙو رت لائي آندائون، (يعقوب) چيو ته (ائين نه آهي) بلڪ اوهان جي نفسن اوهان لاءِ (اُن) ڳاله کي ٺاهيو آهي، تنهنڪري (مون کي) چڱو صبر ڪرڻ گهرجي، ۽ جيڪي اوهين بيان ڪندا آهيو تنهن تي الله کان مدد گهري وڃي ٿي.

12|19| ۽ (اُن کوهه تي) قافلو آيو پوءِ پنهنجي پاڻي پريندڙ کي موڪليائون جنهن پنهنجو ٻوڪو وڌو، چيائون وهه واهه! هي نينگر آهي، ۽ کيس هڪ (چڱي) وٿ سمجهي لڪايائون، ۽ جيڪي ڪيائون ٿي سو الله ڄاڻندڙ آهي.

12|20| ۽ کيس (ڀائرن) هلڪيءَ بها سان وڪيو جو ڪي ٿورا پئسا هوا، سندس حق ۾ بيزاري ڪندڙ هوا.

12|21| ۽ مصر وارن مان جنهن کيس ڳڌو تنهن پنهنجي زال (زليخا) کي چيو ته هن جي چڱي تعظيم ڪج ماڻ اسان کي ڪو فائدو ڏئي يا کيس پٽيلو ڪري رکون، ۽ اهڙي طرح يُوسفؑ کي مصر ۾ جاءِ ڏني سون، ۽ هن لاءِ ته کيس خوابن جو تعبير سيکاريون، ۽ الله پنهنجي ڪم تي غالب آهي پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.

12|22| ۽ جنهن مهل (يُوسفؑ) پنهنجي جوانيءَ کي پهتو (ته) حِڪمت ۽ علم ڏنوسون، ۽ اهڙي طرح ڀلارن کي بدلو ڏيندا آهيون.

12|23| ۽ جنهن زال جي گهر ۾ اُهو هو تنهن سندس نفس کي راڻيو ٿي ۽ دروازا بند ڪيائين ۽ چيائين ته اوري آءُ، (يوسف) چيائين ته الله جي پناه گهريم انهي منهنجي نپائيندڙ (يعني عزيز) مون کي چڱي هنڌ رکيو آهي، هيءَ (ڳالهه) سچي آهي ته ظالم نه ڇٽندا.

12|24| ۽ بيشڪ (اُها) ان ڏانهن لڙي ۽ (يُوسفؑ) به اُن ڏانهن لڙيو، جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار جو دليل نه ڏسي ها (ته جيڪي ٿيڻو هو سو ٿئي ها)، اهڙي طرح (انهي ڪري ٿيو) ته بڇڙائي ۽ بي حيائي کانئس ٽاري سون، سچ آهي ته اهو اسان جي خالص ٻانهن مان هو.

12|25| ۽ ٻئي دروازي ڏانهن ڊوڙيا ۽ زال ان (يُوسف) جو پهراڻ پٺيءَ کان ڦاڙيو ۽ سندس مڙس کي دروازي وٽ مليا، (زليخا) چيو ته جيڪو تنهنجي گهر واريءَ سان مدائي ڪرڻ جو ارادو ڪري تنهنجي سزا قيد ڪرڻ يا ڏکوئيندڙ عذاب کانسواءِ (ٻي ڪا) نه آهي.

12|26| (يُوسفؑ) چيو ته هن مون کي منهنجي نفس کان راڻيو ٿي ۽ سندس گهر جي پاتين مان هڪ شاهد شاهدي ڏني، ته جيڪڏهن هن جو پهراڻ اڳ کان ڦاڙيو ويو آهي ته (زليخا) سچي آهي ۽ اُهو ڪوڙن مان آهي.

12|27| ۽ جيڪڏهن سندس پهراڻ پٺيءَ کان ڦاڙيو ويو آهي ته (زليخا) ڪوڙي ۽ اهو سچن مان آهي.

12|28| جنهن مهل (عزيز) پهراڻ پٺيءَ کان ڦاٽل ڏٺو (ته) چيائين ته (اي زالون) اهو (چوڻ) اوهان جي مڪرن مان آهي، چوته اوهان جو مڪر وڏو آهي.

12|29| (اي) يوسف اِن (ڳالهه) کان منهن موڙ، ۽ (اي زليخا) تون (به) پنهنجي مدائيءَ جي بخشش گهر، چوته تون ئي خطا وارن مان آهين.

12|30| ۽ شهر ۾ ڪيترين زالن پڇاريو ته عزيز جي زال پنهنجي جوان ٻانهي کي سندس نفس کان (بڇڙي ڪم لاءِ) راڻيندي آهي، بيشڪ (يُوسف جو) پيار سندس دل ۾ پيهي ويو آهي، اسين کيس پڌري گمراهيءَ ۾ ضرور ڏسنديون آهيون.

12|31| پوءِ جنهن مهل (زليخا) سندن گلا ڪرڻ ٻڌي (ته) انهن ڏانهن (ماڻهو) موڪليائين ۽ انهن لاءِ مجلس تيار ڪيائين ۽ منجهائن هر هڪ کي ڪپ ڏنائين ۽ چيائين ته (اي يوسف) مٿن نڪر، جنهن دم کيس ڏٺائون ته کيس وڏيڪ (سهڻو) ڄاتائون ۽ پنهنجا هٿ وڍيائون، ۽ چيائون ته الله پاڪ وڏو آهي هيءُ (نينگر) ماڻهو نه آهي، پر هڪ سڳورو ملائڪ آهي.

12|32| (زليخا) چيو اِهو اُهو آهي جنهن (جي محبت) ۾ اوهين مون کي ٽوڪينديون هيُوءِ، ۽ بيشڪ سندس نفس کان کيس راڻيم تي پوءِ پاڻ بچايائين، ۽ کيس جيڪي حڪم ڪريان ٿي سو جيڪڏهن نه ڪندو ته ضرور قيد ڪيو ويندو ۽ ضرور بي فرمانن مان ٿيندو.

12|33| (يُوسفؑ) چيو اي منهنجا پالڻهار جنهن (ڪم) ڏانهن مون کي سڏين ٿيون تنهن کان مون کي قيد پسند آهي، ۽ جيڪڏهن سندن مڪر مون کان نه ٽاريندين ته انهن ڏانهن لڙندس ۽ جاهلن مان ٿيندس.

12|34| پوءِ سندس پالڻهار ان جي دُعا قبول ڪئي ۽ کانئس اُنهن جو مڪر ٽاريائين، چوته اُهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

12|35| وري به نشانين جي ڏسڻ کان پوءِ کين هيءَ (ڳالهه) نظر آئي ته ڪجھ وقت تائين کيس ضرور قيد وجهن.

12|36| ۽ ساڻس به جوان قيد ۾ گهڙيا، انهن مان هڪ چيو ته مون پاڻ کي (ننڊ ۾) ڏٺو ته شراب نپوڙيان ٿو، ۽ ٻئي چيو ته مون پاڻ کي مٿي تي ماني کڻندو ۽ منجهانئس پکين کي کائيندو ڏٺو، اسان کي اُن جي تعبير جي خبر ڏي، بيشڪ اسين توکي ڀلارن مان ڏسون ٿا.

12|37| (يُوسفؑ) چيو ته جيڪو طعام اوهين کائيندا آهيو سو اوهان وٽ ايندو ئي نه پر اوهان وٽ ان جي اچڻ کان اڳيئي سندس تعبير آءٌ اوهان کي ڏسيندس، اِهو (تعبير ڪرڻ) انهن (ڳالهين) مان آهي جي منهنجي رب مونکي سيکاريون آهن، بيشڪ مون اُن قوم جي پر ڦٽي ڪئي آهي جيڪي الله کي نه مڃيندا آهن ۽ اُهي آخرت جا به مُنڪر آهن.

12|38| ۽ پنهنجي پيءُ ڏاڏن ابراهيم ۽ اسحاق ۽ يعقوب جي دين جي پيروي ڪئي اٿم، ڪنهن شيءِ کي الله سان شريڪ ڪرڻ اسان کي نه جڳائيندو آهي، اهو اسان تي ۽ ٻين ماڻهن تي الله جو فضل آهي پر گهڻا ماڻهو شڪرانو نه ڪندا آهن.

12|39| اي منهنجا سنگتي قيدي (هيءَ ڳالهه سمجهندا آهيو ته) ڌارو ڌار گهڻا رب چڱا آهن يا اڪيلو غالب الله (چڱو آهي)؟

12|40| الله کانسواءِ جن جي اوهين پوڄا ڪندا آهيو اُهي رڳو نالا آهن جي اوهان ۽ اوهان جي پيءُ ڏاڏن نالا رکيا آهن انهن جي بابت الله ڪا سندَ نازل نه ڪئي آهي، الله کانسواءِ ٻئي ڪنهن جي حڪومت نه آهي، حُڪم ڪيائين ته خاص اُن (الله) کانسواءِ ڪنهن جي عبادت نه ڪريو، اُهو دين قائم آهي پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.

12|41| اي منهنجا قيدي سنگتي اوهان مان هڪڙو پنهنجي بادشاه کي شراب پياريندو، ۽ ٻيو سوريءَ چاڙهيو ويندو ۽ سندس مٿي مان پکي کائيندا، جنهن بابت پڇو ٿا سو ڪم پورو ٿي ويو.

12|42| ۽ انهن ٻنهي مان جنهن لاءِ گمان هوس ته (نيٺ) ڇٽندو تنهن کي چيائين ته پنهنجي بادشاه وٽ مون کي ياد ڪج، پوءِ شيطان سندس بادشاه وٽ کانئس يادگيري وسارائي ڇڏي تنهنڪري (يُوسفؑ) ڪيترائي ورهيه قيد ۾ رهيو.

12|43| ۽ بادشاه چيو ته مون (ننڊ ۾) ست ٿُلهيون ڳئون ڏٺيون آهن جن کي ستن ڏٻرين کاڌو ٿي ۽ (پڻ) ست ساوا سنگ ۽ ٻيا ست سُڪا (ڏٺا اٿم)، اي سردارؤ جيڪڏهن اوهين خواب جو تعبير ڪندا آهيو ته منهنجي خواب جو مون کي تعبير ٻڌايو.

12|44| چيائون (اهي) پريشان خواب آهن، ۽ اسين ڪوڙن خوابن جو تعبير نه ڄاڻندا آهيون.

12|45| ۽ جيڪو ٻنهي مان ڇٽو هو ۽ گهڻي دير کانپوءِ ياد آيس تنهن چيو ته ان جي تعبير جي آءٌ توکي سُڌ ڏيندس پوءِ مونکي موڪليو.

12|46| اي سچا يُوسفً ستن ٿلهين ڳئن بابت جن کي ستن ڏٻرين کاڌو ۽ ستن (پوءِ بندي خاني ڏانهن ويو چيائين)
ساون سنگن ۽ ٻين (ستن) سُکن بابت تعبير ٻڌاءِ ته آءٌ ماڻهن ڏانهن موٽان ته مانَ اُهي ڄاڻن.
12|47| چيو ته ست ورهيه سانده پوک ڪندا رهو، پوءِ جيڪو فصل لڻو تنهن مان جيڪي کائو تنهن کانسواءِ (يوسف)
ٻيو (سپ) سندن سَنگن ۾ (رکي) ڇڏيو انهن ٿورن کانسواءِ جيڪي اوهين کائو.
12|48| وري اُن کانپوءِ ست سال سختيءَ جا ايندا انهن لاءِ جيڪي (اَن) اڳي رکي ڇڏيو هوندوَ سو جيڪي بچائي رکندؤ
تنهن مان ٿورڙي کانسواءِ (ٻيو سپ) کائي ويندا.
12|49| وري اُن کانپوءِ اهڙو ورهه ايندو جنهن ۾ ماڻهن تي مينهن وسايو ويندو ۽ منجهس (ڊاک وغيره) نپوڙيندا.
12|50| ۽ بادشاهه چيو ته يُوسفً کي مون وٽ آڻيو، جنهن مهل وٽس قاصد آيو (ته ان وقت يُوسفً) چيو ته پنهنجي
بادشاهه ڏانهن موٽ پوءِ کانئس پُڇ ته انهن زالن جو ڪهڙو حال هو جن پنهنجا هٿ وڍيا، ڇوته منهنجو پالڻهار سندن مِڪر
کي ڄاڻندڙ آهي.
12|51| پڇيو ته اوهان جو ڇا حال هو جڏهن يُوسفً کي سندس نفس کان راڻيوَ ٿي، چيائون ته الله (بادشاهه عورتن کان)
پاڪ آهي ڪا ٻُڇڙائي مٿس نه ڄاتي سون، عزيز جي زال چيو ته هاڻي حق پڌرو ٿيو، مون کيس سندس نفس کان راڻي
گُهريو هو ۽ اُهو بيشڪ سچن مان آهي.
12|52| اِهو هن لاءِ هو ته (عزيز) ڄاڻي ته مون پرپٺ سندس خيانت نه ڪئي هئي ۽ الله خيانت (يُوسفً چيو ته)
ڪندڙن جو فريب پورو ٿيڻ نه ڏيندو آهي.
12|53| ۽ (آءٌ) پنهنجي نفس کي پاڪ نٿو پانيان، تحقيق نفس بڇڙائيءَ ڏانهن ڇڪيندو آهي پر جنهن تي مُنهنجو رب
رحم ڪري، بيشڪ منهنجو پالڻهار بخشڻهار مهربان آهي.
12|54| ۽ بادشاهه چيو ته کيس مون وٽ آڻيو ته (آءٌ) کيس پاڻ لاءِ مقرر ڪريان، پوءِ جنهن مهل ساڻس ڳالهايائين (تنهن
مهل سندس سياڻپ سمجهي) چيائين ته تون اڄ اسان وٽ وڏي مرتبي وارو امانت وارو آهين.
12|55| چيو ته مون کي هن مُلڪ (مصر) جي خزانن تي مقرر ڪر، تحقيق آءٌ نگهبان (سڀني ڪمن جو) (يوسف)
وڏيڪ ڄاڻندڙ آهيان.
12|56| ۽ اهڙي طرح يُوسف کي (انهي) ملڪ ۾ مرتبي وارو ڪيوسون، جتي وڻندو هوس تِتي ٽڪندو هو، جنهن لاءِ وڻندو
اٿؤن تنهن تي ٻاجهه پهچائيندا آهيون ۽ نيڪن جو اجر نه وڃائيندا آهيون.
12|57| ۽ جن ايمان آندو ۽ پرهيزگاري ڪندا رهيا تن لاءِ آخرت جو اجر ضرورڀلو آهي.
12|58| ۽ يُوسف جا ڀائر آيا پوءِ وٽس ويا ته کين سڃاتائين ۽ اُهي کيس نه سڃاڻندا هوا.
12|59| ۽ جنهن مهل انهن لاءِ سندن سامان تيار ڪيائين (تنهن مهل کين) چيائين ته پنهنجي پيئيتي ڀاءُ کي مون وٽ
آڻيو، اوهين نه ٿا ڏسو ڇا ته آءٌ پورو ماڻ ڏيان ٿو ۽ آءٌ چڱو مهماني ڪندڙ آهيان؟
12|60| پوءِ جيڪڏهن کيس مون وٽ نه آڻيندؤ ته اوهان لاءِ مون وٽ ڪا مئپ ڪانهي ۽ نڪي مون کي ويجها ٿجو.
12|61| چيائون سگهو ان بابت (ڪنهن بهاني سان) سندس پيءُ کي راڻيندا سون ۽ ضرور اسين (ايئن) ڪرڻ وارا
ٿينداسون.
12|62| ۽ (يوسف) پنهنجن ماڻهن کي چيو ته سندين موڙي سندين مڏين ۾ وجهي ڇڏيو پوءِ جڏهن پنهنجن گهرن ڏانهن
موٽي وڃن مانَ انهي کي سڃاڻن مانَ اُهي وري اچن.
12|63| پوءِ جنهن مهل پنهنجي پيءُ وٽ (ڪنعان ۾) موٽي آيا (تنهن مهل) چيائون ته اي ابا (اَنَّ) مئي ڏيڻ اسان
کان روڪيو ويو آهي تنهنڪري اسان مان اسان جي ڀاءُ (بنيامين) کي موڪل (ته) مئپ وٺون ۽ اسين سندس ضرور
نگهبان آهيون.
12|64| چيو ته هن جي نسبت اوهان تي اهڙو ئي اعتبار ڪريان جهڙو اڳ سندس ڀاءُ جي به نسبت (يعقوب کين)
اوهان تي اعتبار ڪيو هوم، پوءِ الله چڱو نگهبان آهي، ۽ اُهو ٻاجهارن کان وڌو ٻاجهارو آهي.
12|65| پوءِ جنهن مهل پنهنجو سامان کوليائون (ته اُن وقت) پنهنجي موڙي پاڻ وٽ موٽايل ڏٺائون، چيائون ته اي اسان
جا ابا (ٻيو) اسان کي ڇا گهرجي، (جو) هي اسان جي موڙي اسان ڏانهن وري موٽايل آهي (ته موٽي وڃون)، ۽
پنهنجن گهر وارن لاءِ اَن آڻيون ۽ پنهنجي ڀاءُ جي نگهباني ڪنداسون ۽ هڪ اُٺ جو بار وڌيڪ به وٺنداسون، اِهو (جيڪي
اَن آندو اٿئون سو) ماڻ ٿورو آهي.
12|66| چيو ته (آءٌ) اوهان سان ان کي (ايسين) ڪڏهن نه موڪليندس جيسين مون وٽ انجام ڪري (يعقوب کين)
الله جو سُنهن (نه) کڻندؤ ته اوهين ڪنهن اوڪائي پوڻ کانسواءِ ان کي مون وٽ ضرور آڻيندؤ، پوءِ جنهن مهل کيس پنهنجو
پڪو انجام ڏنائون (ته يعقوب) چيو ته جيڪي اسين چئون ٿا تنهن تي الله نگهبان آهي.
12|67| ۽ چيائين ته اي پٽؤ اوهين هڪ دروازي کان نه گهڙجو ۽ الڳ الڳ دروازن مان گهڙجو، ۽ آءٌ اوهان کان الله جي
تقدير مان ڪا به شيءِ ٽاري نه ٿو سگهان، الله کانسواءِ (ٻئي) ڪنهن جو حُڪم نه آهي، مٿس ڀروسو ڪيم، ۽ سڀڪنهن
ڀروسي ڪندڙ کي مٿس ڀروسو ڪرڻ گهرجي.
12|68| ۽ جهڙي طرح سندن پيءُ کين حُڪم فرمايو هو تهڙي طرح جنهن مهل (مصر جي دروازن کان) گهڙيا، (تنهن مهل
جيڪا سختي پهچين ها) ته سندن پيءُ الله جي تقدير مان ڪنهن ڪجهه به ٽاري نه ٿي سگهيو (اهو حُڪم ڪرڻ)
يعقوب جي دل ۾ رڳو هڪ خيال هو جو اُن کي پورو ڪيائين، ۽ جيڪي کيس سيکاريو هوسون تنهن سببان (اُهو) علم
وارو هو پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.
12|69| ۽ جنهن مهل يُوسف وٽ ويا تنهن مهل اُن پنهنجي (سڳي) ڀاءُ کي پاڻ وٽ جاءِ ڏني چيائين ته سچ پچ آءٌ
تنهنجو ڀاءُ آهيان تنهنڪري جيڪي ڪيو اٿن تنهن تي ڏک نه ڪر.
12|70| پوءِ جنهن مهل اُنهن لاءِ سندن سامان سنبرايائين (تنهن مهل) پنهنجي (سڳي) ڀاءُ جي مڏيءَ ۾ پيالو لڪايائين
وري آواز ڪندڙ آواز ڪيو ته اي قافلي وارؤ اوهين ضرور چور اهيو.
12|71| انهن ڏانهن مُنهن ڪري چيو ته ڇا وڃايو اٿو؟ (قافلي وارن ٻڌي)
12|72| چيائون ته بادشاهه جو پيالو وڃايو اٿون ۽ جنهن اُهو (لهي) آندو تنهن لاءِ اُٺ جو بار (انعام) آهي ۽ آءٌ (ان
انجام) جو ذمي وار آهيان.
12|73| چيائون ته الله جو قسم آهي ته اوهان کي خبر هوندي ته اسين هن لاءِ نه آيا آهيون ته مُلڪ ۾ ڏڦيڙ وجهون ۽
نڪي اسين چور آهيون.
12|74| چيو ته جيڪڏهن ڪوڙا هُجو ته اُن (چور) جي سزا ڪهڙي آهي؟ (وري نوڪرن)
12|75| چيائون ته اُن جي سزا (هيءَ) آهي ته جنهنجي مڏيءَ مان اُهو لڌو سو (پاڻ) ان جو بدلو آهي، اهڙي طرح
اسين ظالمن کي سزا ڏيندا آهيون.
12|76| پوءِ (يُوسف) پنهنجي ڀاءُ جي ٻوري (ڳولڻ) کان اڳ انهن (ٻين) جون ٻوريون ڳولڻ شروع ڪيون وري اُهو

(پيالو) پنهنجي ڀاءُ جي ٻوري مان ڪڍيائين، اهڙي طرح يُوسف کي تجويز سيکاري سون، جو بادشاه جي قانون موجب پنهنجي ڀاءُ کي الله جي گهر ڪانسواءِ وٺي نٿي سگهيو، جنهن کي گهرندا آهيون تنهن کي درجن ۾ مٿاهون ڪندا آهيون، ۽ هر ڪنهن سياڻي جي مٿان سياڻو آهي.

12|77| چيائون ته جيڪڏهن (هن) چوري ڪئي آڳي ته اڳ سندس ڀاءُ (به) بيشڪ چوري ڪئي هئي، پوءِ ان (ڳالهه) کي يوسف پنهنجي دل ۾ لڪايو ۽ ڪين اُها پڌري نه ڪيائين، (دل ۾) چيائين ته اوهين بڇڙي مان وارا آهيو، ۽ جيڪي بيان ڪريو ٿا سو الله چڱو ڄاڻندڙ آهي.

12|78| چيائون ته اي عزيز هن جو پيءُ پوڙهو وڏيءَ جمار وارو آهي اِن ڪري اسان مان هڪڙو سندس بدران وٺ، اسين توکي نيڪن مان ڏسون ٿا.

12|79| چيائين الله پناهه ۾ رکي جنهن وٽ پنهنجو سامان لڌوسون تنهن ڪانسواءِ ٻئي ڪنهن کي پڪڙيون (جيڪڏهن وٺون ته) انهي مهل اسين ظالم آهيون.

12|80| جنهن مهل ڪانئس نا اميد ٿيا (تنهن مهل) نويڪلا ٿي صلاح ڪندڙ ٿيا، سندن وڏي (ڀاءُ) چيو ته نه ڄاڻندا آهيو ڇا؟ ته اوهان جي پيءُ اوهان کان الله جو پڪو انجام قسم تي ورتو آهي ۽ اڳ اوهان يوسف جي نسبت ۾ ڪجهه نه گهٽايو هو، تنهنڪري (جيسين) منهنجو پيءُ مون کي موڪل (نه) ڏيندو يا الله مون لاءِ حُڪم نه ڪندو تيسين آءٌ هن مُلڪ مان ڪڏهن نه نڪرندس، ۽ اُهو چڱو حُڪم ڏيڻ وارو آهي.

12|81| اوهين پنهنجي پيءُ وٽ موٽي وڃو پوءِ چئو ته اي ابا تنهنجي پٽ چوري ڪئي، ۽ جيڪو ڄاتوسون ان ڪانسواءِ ٻئي (ڳالهه) جي شاهدي نه ڏنيسون ۽ ڳُجهه (جي خبر) نه ڄاڻندا هواسون.

12|82| ۽ جنهن ڳوٺ ۾ هواسون انهي کان ۽ جنهن قافلي ۾ آياسون تنهن کان پُڇا ڪر، اسين ضرور سچا آهيون.

12|83| چيو ته (نه!) بلڪ اوهان جي نفس اوهان لاءِ (ڪا) ڳالهه ٺاهي آهي، تنهنڪري چڱو صبر ڪرڻ (يعقوب) (منهنجو ڪم) آهي، اميد آهي ته الله انهن سڀني کي مون وٽ آڻيندو، ڇوته اُهو ڄاڻندڙ حِڪمت وارو آهي.

12|84| ۽ کانئن مُنهن موڙيائين ۽ چيائين مون کي يوسف لاءِ افسوس آهي ۽ سندس ٻئي اکيون ڏک کان اڇيون ٿيون پوءِ اُهو ڏک پريل هو.

12|85| چيو ته الله جو قسم آهي ته تون سدائين يوسف کي ساريندو آهين جيسين بيمار ٿئين يا (۽ سندس گهراڻي وارن) مري وڃين.

12|86| چيائين ته آءٌ پنهنجو ڏک ۽ بيقراري الله جي جناب ۾ بيان ڪندو آهيان ۽ الله جي طرف کان اهو ڄاڻندو آهيان جو اوهين نه ڄاڻندا آهيو.

12|87| اي منهنجا پٽؤ وڃو ۽ يُوسف ۽ سندس ڀاءُ جي ڳولا ڪريو ۽ الله جي رحمت کان نا اميد نه ٿيو، ڇوته الله جي ٻاجهه کان ڪافرن جي قوم ڪانسواءِ (ٻيو) ڪو (به) نا اميد نه ٿيندو آهي.

12|88| پوءِ جنهن مهل يوسف وٽ آيا (تنهن مهل) چيائون ته اي عزيز اسان کي ۽ اسان جي گهر وارن کي ڏک پهتو آهي ۽ نڪمو سامان کڻي آيا آهيون پوءِ اسان کي پوري مئپ ڏي ۽ اسان کي (ڪجهه) خيرات (به) ڏي، ڇوته الله خيرات ڪندڙن کي چڱو بدلو ڏيندو آهي.

12|89| (يُوسف) کين چيو ته جڏهن اوهين بي سمجهه هيؤ ته جيڪي اوهان يُوسف ۽ سندس ڀاءُ سان ڪيو سو ڄاتو اٿوَ؟

12|90| چيائون ته تون ئي پڪ يُوسف آهين ڇا؟ چيائين (هائو) آءٌ يُوسف آهيان ۽ هيءُ منهنجو ڀاءُ آهي، بيشڪ الله اسان تي ٻاجهه ڪيو آهي، جيڪو پرهيز گاري ڪندو ۽ صبر ڪندو ته الله ڀلارن جو اجر نه وڃائيندو آهي.

12|91| چيائون ته الله جو قسم آهي ته بيشڪ الله توکي اسان کان ڀلو ڪيو آهي ۽ بيشڪ اسين خطا ڪندڙ هواسون.

12|92| (يوسف) چيو ته اڄ اوهان تي ڪا ميار نه آهي، الله اوهان کي بخشيندو، ۽ اُهو (سڀني) ٻاجهارن کان بلڪل ٻاجهارو آهي.

12|93| هي منهنجو پهراڻ نيو پوءِ اُهو منهنجي پيءُ جي مُنهن تي گهمايو ته ڏسندڙ ٿيندو، ۽ مڙئي پنهنجي گهر جا آدمي مون وٽ آڻيو.

12|94| ۽ جنهن مهل قافلو (مصر مان) نڪتو (ته) سندن پيءُ چيو ته جيڪڏهن (اوهين) مون کي پوڙهو نه ڄاڻو ته مون کي يُوسف جي بوءِ اچي ٿي.

12|95| چيائون ته الله جو قسم ته تون اڳئين ويساري ۾ آهين.

12|96| جنهن مهل خوشخبري ڏيندڙ آيو ته سندس مُنهن تي اهو (پهراڻ) گهمايائين ته موٽي ڏسندڙ ٿيو، چيائين ته اوهان کي نه چيو هوم ڇا، ته آءٌ الله جي پار کان اهو ڄاڻندو آهيان جو اوهين نه ڄاڻندا آهيو؟

12|97| چيائون ته اي اسان جا ابا اسان لاءِ اسان جي گناهن جي بخشش گهُر اسين بيشڪ گنهگار آهيون.

12|98| (يعقوب) چيو ته آءٌ سِگهو اوهان لاءِ پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرندس، ڇوته اُهو ئي بخشڻهار مهربان آهي.

12|99| جنهن مهل يُوسف وٽ پُهتا (ته اُن وقت) پنهنجي ماءُ پيءُ کي پاڻ وٽ جاءِ ڏنائين ۽ چيائين جيڪڏهن الله گهريو ته مصر ۾ بي پوا ٿي گهڙو.

12|100| ۽ پنهنجي ماءُ پيءُ کي تخت تي وهاريائين ۽ اُهي ڏانهس سجدو ڪندي ڪريا، ۽ (يُوسف) چيو ته اي منهنجا ابا هيءُ منهنجي اڳين خوابن جو تعبير آهي، بيشڪ منهنجي پالڻهار ان کي سچو ڪيو، ۽ (الله) مون سان تڏهن بيشڪ احسان ڪيو جڏهن مون کي قيد مان ٻاهر ڪڍيائين ۽ منهنجي ۽ منهنجي ڀائرن جي وچ ۾ شيطان جهيڙو وڌو تنهن کانپوءِ اوهان کي ٻهراڙيءَ کان (شهر) ۾ آندائين، ڇوته منهنجو پالڻهار جنهن لاءِ وڻيس تنهن تي احسان ڪندڙ آهي، سچ آهي ته اُهو ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

12|101| (يُوسف چيو ته) اي منهنجا پالڻهار بيشڪ مون کي بادشاهي ڏني اٿئي ۽ مون کي خوابن جو تعبير سيکاريو اٿئي، اي آسمانن ۽ زمين جا بڻائيندڙ، تون دُنيا ۽ آخرت ۾ منهنجو وارث آهين، مون کي مسلمان ڪري مار ۽ مون کي صالحن سان شامل ڪر.

12|102| اهو (قصو) ڳُجهين خبرن مان آهي جو تو ڏانهن وحي ڪريون ٿا، (اي پيغمبر) انهن جڏهن فريب ڪندڙ ٿي پنهنجي ڪم جو پڪو ارادو ڪيائون تڏهن تون وٽن ڪونه هئين.

12|103| ۽ (اي پيغمبر) جيتوڻيڪ حرص ڪرين ته به گهڻا ماڻهو ايمان آڻيندڙ نه آهن.

12|104| ۽ (تون) اُن (قرآن جي پُهچائڻ) تي کانئن ڪو اُجورو نه گهرندو آهين، اُهو (قرآن) جهانن جي نصيحت ڪانسواءِ (ٻيو ڪي) نه آهي.

12|105| ۽ ڪيترين ئي نشانيون آسمانن ۽ زمين ۾ آهن جن تان لنگهندا آهن ۽ اُهي (ڏِسي ڪري) اُنهن (تي ڌيان ڏيڻ) کان مُنهن موڙيندا آهن.

12|106| ۽ منجهانئن گهڻا الله تي ايمان نه آڻيندا آهن پر اُهي (الله سان) شريڪ بڻائيندڙ آهن.

12|107|الله جي عذاب مان پاڻ وٽ ڇپ اچڻ کان يا قيامت جي اوچتي اچڻ کان بي پَرَوا ٿيا آهن ڇا؟ جو (اُهي)
اُهي نه ڄاڻندا هُجن؟
12|108|چؤ ته هيءُ منهنجي واٽ آهي پڌري حُجّت سان الله ڏانهن سڏيان ٿو آءٌ ۽ منهنجا تابعدار به (اي پيغمبر)
(سڏيندا آهن)، ۽ الله پاڪ آهي ۽ مان مشرڪن مان نه آهيان.
12|109|۽ (اي پيغمبر) اسان توکان اڳ شهر وارن مان مڙسن کانسواءِ ٻيو ڪونه موڪليوسون جن ڏانهن وحي
ڪيوسون، پوءِ ڇونه زمين ۾ گهمي ڏسندا آهن ته جيڪي کانئن اڳ هوا تن جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي؟ ۽ آخرت جو
گهر انهن لاءِ ڀلو آهي جيڪي ڊڄندا آهن، پوءِ ڇونه ڄاڻندا آهيو؟
12|110|جيستائين پيغمبر (مدد پهچڻ کان) نا اميد ٿيڻ لڳا ۽ (سندين قوم) ڀانيو ته انهن سان (ايستائين ڊِر ڏنيسون)
ڪوڙو انجام ڪيو ويو آهي وٽن اسان جي مدد پهتي پوءِ جنهن کي گهريوسون تنهن کي ڇوٽڪارو ڏنو ويو، ۽ گنهگار
قوم کان اسان جو عذاب نه ٽاريو ويندو آهي.
12|111|بيشڪ ڏيان وارن لاءِ انهن (پيغمبرن) جي قِصّن ۾ عِبرت آهي، (هي قرآن) ٺاوتي آڪاڻي نه آهي پر جيڪي
(ڪتاب) کانئس اڳ آهن تن کي سچو ڪندڙ آهي ۽ سڀڪنهن شيءِ لاءِ نکيڙ آهي ۽ ايمان واري قوم لاءِ هدايت ۽ ٻاجھ
آهي.
13|1|المّرٰ، هيءُ ڪتاب جون آيتون آهن، ۽ جيڪي توڏانهن تنهنجي پالڻهار وٽان نازل ڪيو ويو سو حق آهي پر گهڻا
ماڻهو نه مڃيندا آهن.
13|2|الله اُهو آهي جنهن آسمانن کي ريءَ ٿنڀن جي کڙو ڪيو آهي انهن کي ڏسو ٿا وري عرش ڏي متوجه ٿيو ۽ سج ۽
چنڊ کي فرمانبردار ڪيائين، جو سڀڪو نهرايل مُدّت تائين هلندو آهي، (اُهو) سڀني ڪمن کي رٿيندو آهي نشانيون
چٽائيءَ سان بيان ڪندو آهي ته مانَ اوهين پنهنجي پالڻهار جي مِلڻ جو يقين ڪريو.
13|3|۽ اُهو (الله) آهي جنهن زمين کي پکيڙيو ۽ منجهس جبل ۽ درياءَ بڻايائين، ۽ منجهس سڀڪنهن ميوي مان ٻه ٻه
قسم بڻايائين ڏينهن کي رات سان ڍڪيندو آهي، بيشڪ اُن ۾ پروڙيندڙ قوم لاءِ نشانيون آهن.
13|4|۽ زمين ۾ (پاڙون واڙا) ٽڪرا لڳولڳ آهن ۽ ڊاکن جا باغ آهن ۽ پوکون ۽ کجيون آهن (انهن مان ڪي) جوها ۽
(ڪي) هڪ ٽُڙ واريون آهن اُنهن کي هڪ (ئي) پاڻي پياريو ويندو آهي، ۽ اسين ميون ۾ ڪن (جي مزي) کي ڪن
کان وڌيڪ ڪندا آهيون، بيشڪ اُن ۾ سمجهندڙ قوم لاءِ نشانيون آهن.
13|5|۽ (اي پيغمبر) جيڪڏهن توکي (سندن انڪار جو) عجب ٿيندو آهي ته سندن (هن) چوڻ جو به عجب
(ڪرڻو) آهي (جو چوندا آهن ته) جڏهن مٽي ٿينداسون ته اسين وري نئين ٺاوت ۾ ٺاهيا ويندا سون ڇا؟ اِهي اُهي آهن
جن پنهنجي پالڻهار جو انڪار ڪيو، ۽ اِهي اُهي آهن جن جي ڳچين ۾ ڳٽ هوندا، ۽ اُهي دوزخي آهن، اُهي منجهس
سدائين رهڻ وارا آهن.
13|6|۽ (اي پيغمبر) چڱائي (جي پهچڻ) کان اڳي ئي توکان مدائي جلد گهرندا آهن ۽ بيشڪ کانئن اڳ (ماڻهن تي)
عذاب ٿي چُڪا آهن، ۽ تنهنجو پالڻهار ماڻهن کي سندن ڏوهي هجڻ هوندي به بخشڻ وارو آهي، ۽ تنهنجو پالڻهار ڏاڍي
عذاب ڪرڻ وارو (به) آهي.
13|7|۽ ڪافر چوندا آهن ته هن (پيغمبر) تي سندس پالڻهار کان ڪا (به) نشاني ڇونه نازل ڪئي وئي آهي؟ (اي
پيغمبر) تون رڳو ڊيڄاريندڙ آهين ۽ سڀڪنهن قوم لاءِ هدايت ڪرڻ وارو هوندو آهي.
13|8|سڀڪا مادي (پنهنجي پيٽ ۾) جيڪو (حمل) کڻندي آهي سو الله ڄاڻندو آهي ۽ ڳڀيرڙيون جيڪي گهٽائينديون
آهن ۽ جيڪي وڌائينديون آهن (سو به ڄاڻندو آهي)، ۽ سڀڪا شيءِ وٽس اندازي سان آهي.
13|9|ڳجھ ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ وڏو مٿاهون آهي.
13|10|اوهان مان جيڪو ڳالھ هوريان ڪري ۽ جيڪو وڏي سڏ ڳالهائي ۽ جيڪو رات جو لِڪي ۽ ڏينهن جو پڌرو ٿي
گهمي (سي سندس علم ۾) هڪ جهڙا آهن.
13|11|اُن (ماڻهوءَ) لاءِ (ملائڪ پهريدار) هڪ ٻئي پٺيان ايندڙ سندس پويان (مقرر) آهن جو الله جي حُڪم سان اُن
جي نگهباني ڪندا آهن، بيشڪ الله ڪنهن قوم جي حالت کي (ايستائين) نه ڦيرائيندو آهي جيسين اُهي جيڪي سندين
دلين ۾ آهي سو (پاڻ) نه ڦيرائين، ۽ جڏهن الله ڪنهن قوم جي مدائيءَ جو ارادو ڪندو آهي ته اُن کي ڪو ٽارڻ
ڪونه آهي، ۽ نڪي انهن جو الله کانسواءِ ڪو مددگار آهي.
13|12|اُهو (الله) آهي جيڪو اوهان کي ڀؤ ۽ اُميد لاءِ وِڄ ڏيکاريندو آهي ۽ ڳرن ڪڪرن کي کڻندو آهي.
13|13|۽ رعد ۽ (سڀ) ملائڪ سندس ڀؤ کان سندس ساراھ سان پاڪائي واکاڻيندا آهن، ۽ وڄون موڪليندو آهي پوءِ
اُهي جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن تي ڪيرائيندو آهي ۽ ڪافر الله بابت تڪرار ڪندا آهن، حالانڪ اُهو سخت عذاب
ڪرڻ وارو آهي.
13|14|ڪيس (هر حال ۾) سڏڻ حق آهي، ۽ (ڪافر) الله کانسواءِ جن کي سڏيندا آهن سي (ٻي) ڪنهن (به) طرح
ورندي ڏئي نه سگهندا (انهن سڏيندڙن جو مثال) رڳو انهيءَ (ماڻهوءَ) وانگر آهي جو پنهنجو ٻڪ پاڻيءَ ڏانهن هن لاءِ
ڊگهيڙيندڙ هجي ته پاڻي سندس وات ۾ پوي ۽ اُهو پاڻي سندس وات ۾ پوڻ وارو نه آهي، ۽ ڪافرن جو سڏڻ رڳو گمراهيءَ ۾
هجڻ آهي.
13|15|۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سي سَرها ٿي ۽ ارها ٿي الله کي سجدو ڪندا آهن ۽ سندن پاڇا (به) صبح
جو ۽ سانجهيءَ جو (سجدو ڪندا آهن).
13|16|پُڇ ته آسمانن ۽ زمين جو پالڻهار ڪير آهي، (سندن پاران) چؤ ته الله، (وري کانئن) پڇا (اي پيغمبر کانئن)
ڪر ته پوءِ الله کانسواءِ ٻيا اهڙا مددگار ڇو ورتا اٿو جي پنهنجي جيئن کي نڪي سُک ۽ نڪي ڏک پهچائي سگهندا آهن؟
(۽ اي پيغمبر ڪين) چؤ ته انڌو ۽ سڄو ڪو برابر آهي ڇا؟ يا اونداهيون ۽ سوجهرو برابر آهن ڇا؟ الله لاءِ (اهڙا) شريڪ
مُقرر ڪيا اٿن ڇا جو (انهن) الله جي مخلوقات جهڙي (خلق) خلقي هجي جو (اُها) خلق مٿن هڪ جهڙي ٿي پئي
آهي، (اي پيغمبر ڪين) چؤ ته سڀڪنهن جو خلقڻهار الله آهي ۽ اُهوئي اڪيلو غالب آهي.
13|17|(جنهن) آسمان کان پاڻي وسايو پوءِ نيون پنهنجي قدر سارو وهيون پوءِ ڇَر اُڀامندڙ گجيءَ کي کنيو ۽ جيڪا شيءِ
زيورن يا سامان جي طلب ڪرڻ لاءِ باھ ۾ ڳاريندا آهن اُن تي اُن جهڙي گجي (ٿيندي) آهي، اهڙي طرح الله ڪوڙي ۽
ڪوٽي جو مثال ڏيندو آهي، پر گجي ته گُم ٿي ويندي آهي، ۽ جا شيءِ ماڻهن کي نفعو ڏيندي آهي سا زمين ۾ رهندي آهي،
اهڙي طرح الله مثال ڏيندو آهي.
13|18|جن پنهنجي پالڻهار جو حُڪم قبول ڪيو تن لاءِ ڀلائي آهي، ۽ جيڪي سندس (حُڪم) قبول نه ٿا ڪن سي
جيڪي زمين ۾ آهي سو سڀ ۽ پڻ اوترو ساڻس (ٻيو) انهن کي هجي جيڪڏهن عوض ڏين (ته به قبول نه ڪبو)، انهن
لاءِ حساب جي سختي آهي، ۽ سندين جاءِ دوزخ آهي، ۽ اُها بڇڙي جاءِ آهي.
13|19|پوءِ جيڪي توڏانهن تنهنجي پالڻهار کان نازل ڪيو ويو آهي تنهن کي جيڪو ڄاڻندو آهي ته سچ آهي سو ڪو

اُن جهڙو آهي چا جيڪو انڌو هجي؟ سمجھ وارن کانسواءِ ڪو نصيحت نه وٺندو آهي.
13|20|جيڪي الله جو انجام پاڙيندا آهن ۽ انجام نه ڀڃندا آهن.
13|21| ۽ الله جنهن جي ڳنڍڻ جو حُڪم ڪيو تنهن کي جيڪي (ماڻهو) ڳنڍيندا آهن ۽ پنهنجي پالڻهار کان ڏجندا آهن
۽ حساب جي سختيءَ جو ڊپُ ڪندا آهن.
13|22| ۽ جن پنهنجي پالڻهار جي رضامندي حاصل ڪرڻ لاءِ صبر ڪيو ۽ نماز پڑهي ۽ جيڪي کين روزي ڏني سون
تنهن مان ڳجهو ۽ پڌرو خرچيائون ۽ چڱاين سان مدايون ٽاريندا آهن تن لاءِ آخرت جو گهر آهي.
13|23| هميشگيءَ وارا باغ آهن اُن ۾ گهڙندا ۽ سندن زالن ۽ سندن اولاد مان جيڪي سڌريل هوندا سي (به) (جي)
گهڙندا) ۽ سپڪنهن دروازي کان مٿن ملائڪ گهڙندا.
13|24|(چوندا ته) انهي ڪري جو (ڏکن ۾) صبر ڪيو هيؤ سلامتي آهي اوهان تي پوءِ آخرت جو گهر ڀلو آهي.
13|25| ۽ جيڪي الله جو انجام ان جي پڪي ڪرڻ کان پوءِ ڀڃندا آهن ۽ الله جن ڪمن جي ڳنڍڻ جو حُڪم ڪيو
آهي سو ڇنندا آهن ۽ زمين ۾ فساد وجهندا آهن، انهن تي لعنت آهي ۽ انهن لاءِ بڇڙو گهر آهي.
13|26| الله جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن لاءِ روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ گهٽ ڪندو آهي، ۽ (ڪافر) دنيا جي حياتي
سان خوش ٿيندا آهن، ۽ دنيا جي حياتي آخرت ۾ ٿوريءَ وٿ کانسواءِ نه آهي.
13|27| ۽ ڪافر چوندا آهن ته هن جي پالڻهار کان هن تي معجزو چونه نازل ڪيو ويو آهي؟ (اي پيغمبر کين) چؤ ته
الله جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن کي ڀلائيندو آهي ۽ جيڪي موٽيو تنهن کي پاڻ ڏانهن هدايت ڪندو آهي.
13|28|(اِهي اُهي آهن) جن ايمان آندو ۽ سندن دليون الله جي ذڪر سان آرامي ٿينديون آهن، خبردار الله جي ذڪر
سان دليون آرام وٺنديون آهن.
13|29|جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا تن لاءِ (آخرت ۾) خوشي ۽ چڱي جاءِ آهي.
13|30| اهڙي طرح توکي هڪ اهڙيءَ ٽوليءَ ڏانهن جو بيشڪ کانئن اڳ ڪيترين ٽولين گذري ويون آهن هن لاءِ
موڪليوسون ته جيڪي توڏانهن وحي ڪيوسون سو کين پڙهي ٻڌائين ۽ اُهي رحمان جا مُنڪر آهن، (اي پيغمبر کين) چؤ
ته اُهو منهنجو پالڻهار آهي اُن کانسواءِ ٻيو ڪو مَعبُود نه آهي، ۾ مٿس ڀروسو ڪيم ۽ ڏانهس منهنجو موٽڻ آهي.
13|31| ۽ جيڪڏهن سچ پچ قرآن اهڙو هجي ها جو اُن سان جبل هلائجن ها يا اُن سان زمين ٽڪر ٽڪر ڪجي ها
يا اُن سان مئلن کي ڳالهرائجي ها (ته به اُهي ايمان نه آڻين ها) بلڪ سڀ ڪم الله جي وس ۾ آهن، اجا مؤمنن نه
ڄاتو آهي چا ته جيڪڏهن الله گهُري ها ته سڀني ماڻهن کي هدايت ڪري ها، ۽ ڪافرن کي سندن ڪرتوتن سببان
سدائين سزا پهچندي آهي يا ايستائين سندن گهرن جي آس پاس پئي پهچندي جيسين الله جو انجام ايندو، بيشڪ الله
پنهنجي انجام کي نه ڦيرائيندو آهي.
13|32| ۽ (اي پيغمبر) بيشڪ توکان اڳ پيغمبرن تي ٺٺوليون ڪيون ويون هيون پوءِ ڪافرن کي ڍر ڏنم وري کين
پڪڙيم، پوءِ منهنجو عذاب ڪئن هو.
13|33|(ڪافرن) ۽ (ڪافرن) سپڪنهن ماڻهو جيڪي ڪمايو تنهن جي جيڪو خبر رکندڙ هجي (سو بيخبر بتن جهڙو آهي) چا؟ ۽
الله جا شريڪ مقرّر ڪيا آهن، (اي پيغمبر کين) چؤ ته اُنهن (جي وصفن) جا نالا بيان ڪريو، يا کيس اُهو جتائيندا
آهيو چا جيڪي (هو) زمين ۾ نه ڄاڻندو آهي؟ يا (بنا حقيقت جي الله سان شريڪ ڪرڻ اِهي) ڇڙيون ڳالهيون آهن،
بلڪ ڪافرن کي سندن بڇڙو خيال سهڻو ڪري ڏيکاريو ويو آهي ۽ اُهي سنئين واٽ کان روڪيا ويا آهن، ۽ جنهن کي الله
گمراهه ڪري تنهن کي ڪو هدايت ڪرڻ وارو ڪونه آهي.
13|34|(جي) اُنهن لاءِ دنيا جي حياتيءَ ۾ عذاب آهي ۽ بيشڪ آخرت جي سزا ته بلڪل سخت آهي، ۽ کين الله (جي
عذاب) کان ڪو بچائڻ وارو نه آهي.
13|35| جنهن بهشت جو پرهيزگارن سان انجام ڪيو ويو آهي تنهن جو بيان (هيءُ) آهي، ته ان جي هيٺان واهيون
وهنديون آهن، (۽) اُن جا ميوا هميشه آهن ۽ اُن جي ڇانوَ (سدائين رهندڙ آهي) پرهيزگارن جي اها پڇاڙي آهي، ۽ ڪافرن
جي پڇاڙي باهه آهي.
13|36|(انهن) ۽ جن کي ڪتاب ڏنو اٿئون سي جيڪي توڏانهن نازل ڪيو ويو آهي تنهن سان سرها ٿيندا آهن ۽
جماعتن مان ڪو اهڙو آهي جو ان جي ڪن (ڳالهين) جو انڪار ڪندو آهي، (اي پيغمبر کين) چؤ مون کي انهيءَ
کانسواءِ ٻيو حُڪم نه ڪيو ويو آهي ته الله جي عبادت ڪريان ۽ ساڻس ڪنهن کي شريڪ نه ڪريان، ڏانهس (ماڻهن
کي) سڏيان ٿو ۽ ڏانهس منهنجو موٽڻ آهي.
13|37| ۽ اهڙي طرح اُن (قرآن) کي (هڪ) حُڪم (ڪندڙ) عربي (ٻوليءَ) ۾ موڪليوسون، ۽ (اي پيغمبر) جيڪڏهن
تو ڀاڻ وٽ علم جي اچڻ کان پوءِ سندن سڌن جي تابعداري ڪندين ته الله وٽان نڪو سنڀاليندڙ ۽ نڪو بچائيندڙ
لهندين.
13|38| ۽ بيشڪ توکان اڳ (ڪيترائي) پيغمبر موڪلياسون ۽ کين زالون ۽ اولاد ڏنوسون، ۽ ڪنهن پيغمبر کي الله جي
حُڪم کان سواءِ ڪو مُعجزو آڻڻ نه جڳائيندو آهي، هر ڪنهن مُدّت لاءِ لکيل حُڪم آهي.
13|39|جيڪي الله کي وڻندو آهي سو ميٽيندو آهي ۽ قائم رکندو آهي، ۽ وٽس اصل ڪتاب آهي.
13|40| ۽ (اي پيغمبر) جيڪو انجام ساڻن ڪريان ٿو (تنهن مان) جيڪڏهن توکي ڪجھ ڏيکاريان يا توکي ماريان ته
(بهرحال) توتي پيغام پهچائڻ ۽ اسان تي حساب وٺڻ کانسواءِ (ٻيو ڪي) نه آهي.
13|41| اجا نه ڏسندا آهن چا ته اسين زمين کي سندس ڇوڌاري گهٽائيندا آهيون، ۽ الله جو به حُڪم ڪندو آهي ته
سندس حُڪم کي ڪو روڪڻ وارو نه آهي، ۽ اُهو (الله) سگهو حساب وٺندڙ آهي.
13|42| ۽ جيڪي کائن اڳ هوا تن بيشڪ فريب ڪيو پوءِ سڀ بڇڙي سزا الله جي هٿ ۾ آهي، سڀڪو جيءُ جيڪا
ڪمائي ڪندو آهي (سا الله) ڄاڻندو آهي، ۽ ڪافر سگهو ڄاڻندا ته ڪنهن لاءِ آخرت جو گهر آهي.
13|43| ۽ ڪافر چوندا آهن ته تون پيغمبر نه آهين، (کين) چؤ ته منهنجي وچ ۾ ۽ اوهان جي وچ ۾ الله شاهد بس آهي
۽ اُهو (به) جنهن وٽ ڪتاب جو علم آهي.
14|1| الرٰ، هي ڪتاب آهي جو (اي پيغمبر) اُهو اسان توڏانهن هن لاءِ نازل ڪيو آهي ته ماڻهن کي اونداهين مان
سوجهري ڏانهن ڪڍين، (۽) سندس رب جي حُڪم سان انهي ساراهيل جي واٽ تي آڻين.
14|2| جنهن جو اُهو (سڀئي) آهي جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي، ۽ سخت عذاب جي خرابي انهن
ڪافرن لاءِ آهي.
14|3| جيڪي دنيا جي حياتيءَ کي آخرت جي حياتيءَ کان وڌيڪ پيارو رکندا آهن ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان
جهليندا آهن ۽ ان جي ڏنگائي گهرندا آهن، اهي وڏيءَ گمراهي ۾ آهن.
14|4| ۽ ڪنهن پيغمبر کي سندس قوم جي ٻوليءَ کانسواءِ ٻيءِ (ٻوليءَ) سان نه موڪليوسون (هن لاءِ) ته انهن کي
(پڌرو) بيان ڪري، پوءِ الله جنهن کي گهري ٿو تنهن کي ڀُلائي ٿو ۽ جنهن لاءِ وڻيس تنهن کي هدايت ٿو ڪري، ۽ اُهو

غالب حڪمت وارو آهي.
14|5| ۽ بيشڪ موسىٰ کي پنهنجن معجزن سان موڪليوسون (چيوسون) ته پنهنجي قوم کي اونداهين مان سوجهري ڏانهن
ڪڍ، ۽ کين الله (جي ڏمر) وارا ڏينهن ياد ڏيار، بيشڪ اُن ۾ هر ڪنهن صابر شاڪر لاءِ نشانيون آهن.
14|6| ۽ (ياد ڪر) جڏهن موسىٰ پنهنجي قوم کي چيو ته پاڻ تي الله جون نعمتون ياد ڪريو جڏهن ته فرعون جي
(انهن) ماڻهن کان اوهان کي بچايائين جيڪي اوهان کي سخت عذاب چکائيندا هوا، ۽ اوهان جي پُٽ ڪُهندا هوا ۽ اوهان
جون ڌيئرون جيئريون ڇڏيندا هوا، ۽ هن ۾ اوهان جي پالڻهار کان اوهان لاءِ وڏي آزمائش هُئي.
14|7| ۽ جڏهن اوهان جي پالڻهار اوهان کي خبردار ڪيو ته جيڪڏهن اوهين (منهنجو) شڪرانو ڪندؤ ته اوهان کي
ضرور وڌيڪ ڏيندس ۽ جيڪڏهن بي شُڪري ڪندؤ ته بيشڪ منهنجو عذاب سخت آهي.
14|8| ۽ موسىٰ چيو ته اوهان جو ۽ سڀني جهان وارن جو انڪار ڪرڻ (الله کي ڪجهه نقصان لائي نه سگهندو) ڇوته
الله بي پرواهه ساراهيل آهي.
14|9| اوهان کي انهن جي سُڌ نه پهتي آهي ڇا جيڪي اوهان کان اڳ نوح ۽ عاد جي قوم جا هوا، ۽ جيڪي ڪانئن پوءِ
هوا، جن کي الله کان سواءِ ڪو ڪونه ڄاڻندو هو، سندن پيغمبر وٽن پڌرن معجزن سان آيا پوءِ پنهنجا هٿ واتن ۾
وارايائون ۽ چيائون ته جنهن شيءِ سان اوهان کي موڪليو ويو آهي تنهن جا اسين مُنڪر آهيون ۽ جنهن ڏانهن اوهين اسان
کي سڏيندا آهيو تنهن کان اسين سخت شڪ ۾ پيل آهيون.
14|10| سندن پيغمبر چيو ته (اوهان کي) آسمانن ۽ زمين جي بڻائيندڙ الله جي بابت ڪو شڪ آهي ڇا؟ (اُهو) اوهان
کي هن لاءِ سڏيندو آهي ته اوهان جا گناهه اوهان کي بخشي ۽ ٺهرايل مُدّت تائين اوهان کي مُهلت ڏئي، چيائون ته اوهين
به رڳو اسان جهڙا ماڻهو آهيو (تنهنڪري اوهانجي چوڻ تي ڪئن لڳون)، جن کي اسان جا ابا ڏاڏا پوڄيندا هوا تن کان
اسان کي جهلڻ جو ارادو رکندا آهيو (جي سچا آهيو) ته اسان وٽ ڪو پڌرو دليل آڻيو.
14|11| سندن پيغمبر کين چيو ته اسين اوهان جهڙا ئي ماڻهو آهيون پر الله پنهنجي ٻانهن مان جنهن لاءِ گهرندو آهي
تنهن تي احسان ڪندو آهي، ۽ الله جي حُڪم کانسواءِ اوهان وٽ ڪنهن دليل جي آڻڻ جي اسان کي ڪا سگهه نه آهي،
۽ مؤمنن کي جڳائي ته الله تي ڀروسو ڪن.
14|12| ۽ اسان کي ڇا (ٿيو) آهي ته الله تي ڀروسو نه ڪريون ۽ بيشڪ اسان کي اسانجي سڌن رستن جي هدايت
ڪيائين ۽ جيڪي اسان کي ڏکوئيندا آهيو تنهن تي ضرور صبر ڪنداسون ۽ ڀروسي ڪندڙن کي الله تي ڀروسو ڪرڻ
گهرجي.
14|13| ۽ ڪافرن پنهنجن پيغمبرن کي چيو ته اوهان کي پنهنجي مُلڪ مان ڪڍي ڇڏينداسون يا اسان جي مذهب ڏانهن
ضرور موٽي اچو، پوءِ سندن پالڻهار انهن ڏانهن وحي ڪيو ته ظالمن کي ضرور ناس ڪنداسون.
14|14| ۽ اُنهن کان پوءِ مُلڪ ۾ اوهان کي ضرور رهائينداسين، اِهو انجام انهي لاءِ آهي جيڪو منهنجي اڳيان بيهڻ کان
ڊڄي ۽ منهنجي دڙڪي کان ڊڄي.
14|15| ۽ (پيغمبرن) سوڀ جون دُعائون گهريون ۽ سڀڪو هٺيلو ضدي نامراد ٿيو.
14|16| ان جي پويان دوزخ آهي ۽ اُن کي پُونءَ جو پاڻي پياريو ويندو.
14|17| ان کي ڍُڪ ڍُڪ ڪري پيئندو ۽ اُن کي ڳِيت ڏئي پي نه سگهندو ۽ سڀڪنهن پاسي کان موت ايندس ۽ هو مُئل
نه هوندو، ۽ ان جي پويان سخت عذاب آهي.
14|18| جن پنهنجي پالڻهار کان انڪار ڪيو تن جي ڪرتوتن جو مثال انهيءَ ڪيريءَ جهڙو آهي جنهن کي آنڌيءَ واري
ڏينهن ۾ واءُ اڏائي، جيڪي ڪمايائون تنهن جي ذري تي پُهچي نه سگهندا، اها ئي وڏي گمراهي آهي.
14|19| نه ڏٺو اٿيئي ڇا ته الله آسمانن ۽ زمين کي رِٿ سان بڻايو آهي، جيڪڏهن وٽيس ته اوهان کي نئي (اي پيغمبر)
۽ ٻي نئين خلق آڻي.
14|20| ۽ اِهو (ڪرڻ) الله تي اوکو نه آهي.
14|21| ۽ مڙيئي الله جي اڳيان حاضر ٿيندا پوءِ هيٺا هٺيلن کي چوندا ته اسين اوهان جي پٺيان لڳا هئاسون پوءِ اوهين
الله جي عذاب مان ڪجهه اسان کان ٽارڻ وارا آهيو ڇا؟ (هٺيلا) چوندا ته الله اسان کي هدايت ڪري ها ته اسين به
اوهان کي هدايت ڪريون ها، (هاڻي) اسان جو رئڻ رڙڻ يا اسان جو صبر ڪرڻ اسان لاءِ هڪ جهڙو آهي اسان کي ڪا
واهه ڪانه آهي.
14|22| ۽ جڏهن ڪم فيصل ڪيو ويندو تڏهن شيطان چوندو الله اوهان سان سچو انجام ڪيو هو ۽ مون اوهان سان
(ڪوڙو) وعدو ڪيو هو پوءِ اوهان سان نه پاڙيم، مون کي اوهان تي اوهان جي سڏڻ کانسواءِ (ٻيو ڪو) زور نه هو پوءِ
اوهان منهنجو چيو قبول ڪيو، تنهنڪري مون کي ڦٽ جٽ نه ڪريو ۽ (هاڻي) پاڻ کي ڦٽ جٽ ڪريو، آءٌ اوهان جي
دانهن ورنائڻ وارو نه آهيان ۽ نڪي اوهين منهنجي دانهن ٻڌڻ وارا آهيو، اوهان اڳي مون کي (الله) جو شريڪ بڻايو هو
تنهن کان آءٌ بيزار آهيان، ڇوته ظالمن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
14|23| ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي (انهن) باغن ۾ داخل ڪيا ويندا جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن
پنهنجي پالڻهار جي موڪل سان منجهن سدائين رهندڙ آهن، منجهس سندين ڪيڪار سلام آهي.
14|24| توکي معلوم نه آهي ڇا؟ ته الله ڪهڙو مثال بيان ڪيو آهي پاڪ ڪلمون پاڪ وڻ وانگر آهي (اي پيغمبر)
سنديس پاڙ مُحڪم آهي جنهن جون ٽاريون آسمان آهن.
14|25| پنهنجي پالڻهار جي حُڪم سان سڀ ڪنهن وقت پنهنجا ميوا پچائيندو آهي، ۽ الله ماڻهن لاءِ مثال بيان ڪندو
آهي مانَ اُهي نصيحت وٺن.
14|26| ۽ بڇڙي ڳالهه جو مثال بڇڙي وڻ وانگر آهي جو زمين تان پٽيو ويو اُن کي ڪو ٺِڪاڻُ نه آهي.
14|27| جن ايمان آندو تن کي الله دُنيا جي حياتيءَ ۾ ثابت قول سان مُحڪم رکندو آهي ۽ آخرت ۾ به، ۽ الله ظالمن
کي ڀُلائيندو آهي، ۽ الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي.
14|28| توکي اُهي معلوم نه آهن ڇا؟ جن بي شُڪريءَ سببان الله جي نعمتن کي مٽايو ۽ پنهنجي قوم (اي پيغمبر)
کي هلاڪيءَ جي گهر ۾ وڌو.
14|29| جو دوزخ آهي، اُهي منجهس گهڙندا، اُهو بڇڙو ٺڪاڻو آهي.
14|30| ۽ الله سان شريڪ مقرّر ڪيائون ته سندس واٽ کان ماڻهن کي ڀُلائين، (اي پيغمبرڪين) چؤ ته اوهين آسودا رهو
ڇوته اوهان جو (دوزخ جي) باهه ڏانهن موٽڻ آهي.
14|31| منهنجن اُنهن ٻانهن کي چؤ جن ايمان آندو آهي ته نماز پڙهندا رهن ۽ جيڪي کين رزق ڏنو اٿون (اي پيغمبر)
تنهن منجهان ڳجهو ۽ پڌرو اُن ڏينهن جي اچڻ کان اڳ (الله جي واٽ ۾) خرچ ڪندا رهن جنهن ۾ نڪو واپار ۽ نڪا
يراني هوندي.
14|32| الله اُهو آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو ۽ آسمان کان (مينهن جو) پاڻي وسايو پوءِ اُن سان سڀڪنهن جنس

جي ميون مان اوهان جي روزي ڪڍيائين، ۽ اوهان کي ٻيڙيون هن لاءِ نوائي ڏنائين ته سندس حُڪم سان سمنڊ ۾ ترنديون رهن، ۽ اوهان کي نديون (به) نوائي ڏنائين
14|33|۽ اوهان لاءِ سدائين هلندڙ سج ۽ چنڊ نوائي ڏنائين، ۽ اوهان لاءِ رات ۽ ڏينهن نوائي ڏنائين.
14|34|۽ جيڪا شيءِ گهريوَ تنهن سڀ مان ڪي اوهان کي ڏنائين، ۽ جيڪڏهن الله جي نعمتن کي ڳڻيندؤ ته اُهي ڳڻي نه سگهندؤ، بيشڪ ماڻهو ضرور بي انصاف بي شڪر آهي.
14|35|۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم چيو ته اي منهنجا پالڻهار هن شهر (مڪي) کي امن وارو ڪر ۽ مون کي ۽ منهنجي اولاد کي بُتن جي پوڄڻ کان پاسي ڪر.
14|36|اي منهنجا پالڻهار انهن (بتن) ماڻهن مان گهڻن کي ڀُلايو آهي، پوءِ جيڪو منهنجي پويان لڳو سو بيشڪ منهنجو آهي، ۽ جنهن منهنجي نافرماني ڪئي ته تون بيشڪ بخشڻهار مهربان آهين.
14|37|اي اسانجا پالڻهار مون پنهنجي اولاد مان ڪن کي غير آباد ميدان ۾ تنهنجي تعظيم واري گهر وٽ هن لاءِ ٽڪايو آهي ته اي اسانجا پالڻهار اُهي نماز پڙهن پوءِ ڪن ماڻهن جون دليون انهن ڏانهن لڙنديون ڪر ۽ کين ميون جي روزي ڏي ته مانَ اُهي شُڪرانو ڪن.
14|38|اي اسان جا پالڻهار جيڪي اسين ڳجهو ڪريون ٿا ۽ جيڪي پڌرو ڪريون ٿا سو تون ڄاڻندو آهين، ۽ ڪابه شيءِ زمين ۾ الله کان ڳجهي نه آهي ۽ نڪي آسمان ۾.
14|39|سڀ ساراهه انهي الله کي جڳائي جنهن مون کي ٻڍاپي ۾ اسماعيل ۽ اسحاق عطا ڪيو، چوته منهنجو پالڻهار ضرور دُعا ٻڌندڙ آهي.
14|40|اي منهنجا پالڻهار مون کي ۽ منهنجي اولاد مان ڪن کي نماز پڙهندڙ ڪر، اي اسان جا پالڻهار منهنجي دُعا قبول ڪر.
14|41|اي اسان جا پالڻهار مون کي ۽ منهنجي ماءُ پيءُ کي ۽ مؤمنن کي (انهي ڏينهن) بخش جنهن ڏينهن حساب ڪڙو ٿيندو.
14|42|۽ جيڪي ظالم ڪندا آهن تنهن کان الله کي ئي بي خبرنه ڀانءِ، الله رڳو کين انهي ڏينهن تائين دير ڏني آهي جنهن ڏينهن اکيون ٽڙيون وينديون.
14|43|پنهنجا ڳاٽ ڪڻندڙ ڊوڙندڙ هوندا پاڻ ڏانهن سندن نظر وري نه سگهندي، ۽ سندين دليون پيون دهڪنديون.
14|44|۽ (اي پيغمبر) ماڻهن کي اُن ڏينهن کان ڊيڄار (جنهن ڏينهن) کين عذاب پهچندو پوءِ ظالم چوندا ته اي اسان جا پالڻهار اسان کي ويجهي مُدّت توڻي مُهلت ڏي ته تنهنجي سڏڻ کي قبول ڪريون ۽ پيغمبرن جي فرمانبرداري ڪريون، (چيو ويندن ته) هن کان اڳ اوهين قسم نه کڻندا هيؤ ڇا ته اوهان کي ڪو زوال نه ٿيندو؟
14|45|۽ اوهين انهن جي جاين ۾ ٽڪيؤ جن پاڻ تي ظلم ڪيو ۽ اوهان کي پڌرو ٿيو ته انهن سان ڪئن ڪيوسون ۽ اوهان کي ڪيئي مثال بيان ڪياسون.
14|46|۽ بيشڪ انهن پنهنجو وڏو مڪر ڪيو ۽ الله وٽ سندن مڪر (جي سزا) آهي، ۽ سندن مڪر ڪو اهڙو نه آهي جنهن سان جبل ٽري وڃن.
14|47|پوءِ (اي پيغمبر) الله کي پنهنجن پيغمبرن سان پنهنجي وعدي جي خلافي ڪندڙ هرگز نه ڀانءِ، چوته الله غالب (اُن ڏينهن) بدلي وٺڻ وارو آهي.
14|48|جنهن ڏينهن هيءَ زمين مٽائي ٻي زمين ڪئي ويندي ۽ آسمان (به) ۽ (سڀ ماڻهو) الله هڪڙي زبردست جي آڏو ٿيندا.
14|49|۽ اُن ڏينهن گنهگارن کي زنجيرن ۾ ٻَڌل ڏسندين.
14|50|سندن ڪپڙا گندرف مان هوندا ۽ سندن مُنهن کي باهه وڪوڙيندي.
14|51|هن لاءِ ته سڀڪنهن جيءَ جيڪي ڪمايو تنهن جو اُن کي الله بدلو ڏئي، بيشڪ الله جلد حساب ڪندڙ آهي.
14|52|اِهو (قرآن) ماڻهن کي پهچائڻو آهي ته اُن سان ڊيڄاريا وڃن ۽ ڄاڻن ته انهي هڪ الله کانسواءِ ٻيو ڪو معبود نه آهي ۽ ڌِيان وارا نصيحت وٺن.
15|1|الرٰ، هي آيتون ڪتاب ۽ پڌري قرآن جون آهن.
15|2|ڪافر گهڻو ئي (هيءَ) خواهش ڪندا ته جيڪر مُسلمان هُجون ها.
15|3|(اي پيغمبر) کين ڇڏي ڏي ته (دُنيا ۾) کائن ۽ (لذتن ۾) آسودا رهي گذارين ۽ کين آسرو ريجهائي ڇڏي ۽ سگهوئي ڄاڻندا.
15|4|۽ ڪنهن ڳوٺ کي ويران نه ڪيوسون (سندن بڇڙن ڪمن جي ڪري) پر اُن لاءِ مُقرّر حڪم ڪيل هو.
15|5|ڪائي ٽولي پنهنجي ٺهرايل مُدّت کان نڪي تڪڙ ڪندي ۽ نڪي پوءِ تي رهي سگهندي.
15|6|۽ (ڪافرن) چيو ته اي شخص جنهن تي قرآن لاٿو ويو آهي بيشڪ تون ضرور چريو آهين.
15|7|جيڪڏهن تون سچن مان آهين ته اسان وٽ ملائڪ ڇو نه آڻيندو آهين؟
15|8|(اي پيغمبر) کين چؤ ته ملائڪ پڪي رٿ کانسواءِ نازل نه ڪندا آهيون ۽ (جيڪڏهن نازل ڪريون ۽ نه مڃين ته) اُنهيءَ مهل اُنهن کي مُهلت نه ڏني ويندي.
15|9|اسان نصيحت (يعني قرآن) نازل ڪيو ۽ اسين ضرور ان جي حفاظت ڪندڙ آهيون.
15|10|۽ بيشڪ توکان اڳي پهرين ٽولين ۾ پيغمبر موڪلياسون.
15|11|۽ ڪو پيغمبر وٽن نه ايندو هو جو انهن سان ٺٺوليون ڪرڻ کانسواءِ (ٻيو ڪي) نه ڪندا هوا.
15|12|۽ اهڙي طرح ڏوهارين جي دلين ۾ (اهڙو خيال) وجهندا آهيون.
15|13|جو اُن کي نه مڃيندا ۽ بيشڪ اڳين جي ريت هلي ايندي آهي.
15|14|۽ جيڪڏهن آسمان مان ڪو دروازو مٿن کوليون ها ته ان ۾ سدائين چڙهندا رهن.
15|15|ضرور چون ها ته رڳو اسان جون بند ڪيون ويون آهن بلڪ اسين جادو ڪيل قوم آهيون.
15|16|۽ بيشڪ آسمان ۾ بُرج ٻڻاياسون ۽ اُن کي ڏسندڙن لاءِ سينگاريو سون.
15|17|۽ اُن کي سڀڪنهن تڙيل شيطان کان بچايوسون.
15|18|پر جيڪو چوريءَ ٻڌي تنهن جي پويان پڌرو اُلنبو پوندو آهي.
15|19|۽ زمين کي پکيڙيوسون ۽ منجهس جبل کوڙيا سون ۽ منجهس هر شيءِ اندازي سان جمائي سون.
15|20|۽ منجهس اوهان لاءِ (قسم قسم جي) روزي (پيدا) ڪئي سون جن کي (اوهين) روزي ڏيندڙ نه آهيو.
15|21|۽ اهڙي شيءِ آهي ئي ڪانه جنهن جو خزانو اسان وٽ نه آهي، انهن شين کي اسين ٺهرايل اندازي کانسواءِ نه لاهيندا آهيون.
15|22|۽ وائن ڪکرن کڻندڙن کي موڪليندا آهيون پوءِ آسمان مان پاڻي وسائيندا آهيون پوءِ اُهو اوهان کي پياريندا آهيون،

۽ اُهو اوهين گڏ ڪرڻ وارا نه آهيو.
15|23|۽ اسين ئي جياريندا آهيون ۽ ماريندا آهيون ۽ اسين سڀڪنهن جا وارث آهيون.
15|24|۽ بيشڪ اوهان کان اڳ وارا ڄاڻندا آهيون ۽ بيشڪ (اوهان کان) پوءِ ايندڙ (به) ڄاڻندا آهيون.
15|25|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار کين ڪٺو ڪندو، ڇوته اُهو حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي.
15|26|۽ بيشڪ اسان آدم کي ڪڙڪندڙ مٽيءَ مان جا ڳوهيل گندي ٺيل هئي بڻايو.
15|27|۽ هن کان اڳ جنن کي ڄَرَ واريءَ باهه مان بڻايوسون.
15|28| ۽ جڏهن تنهنجي پالڻهار ملائڪن کي چيو ته آءُ آدم کي ڪڙڪندڙ مٽيءَ مان جا ڳوهيل گندي ٺيل هئي ٺاهيندڙ آهيان.
15|29|پوءِ جڏهن کيس پورو ڪري رهان ۽ منجهس پنهنجي روح مان ڦوڪيان ته کيس سجدو ڪندڙ ٿي ڪري پئجو.
15|30|پوءِ اُنهن مڙني ملائڪن گڏجي سجدو ڪيو.
15|31|سواءِ ابليس جي، سجدي ڪندڙن سان گڏ هجڻ کان انڪار ڪيو.
15|32|چيو ته اي ابليس توکي ڇا ٿيو جو سجدي ڪرڻ وارن مان نه ٿئين (الله).
15|33|چيو ته مون کي نه جڳائيندو آهي ته آءٌ اهڙي ماڻهوءَ کي سجدو ڪريان جنهن کي ڪڙڪندڙ مٽيءَ مان (هن) جا ڳوهيل گندي ٺيل هئي بڻايو اٿئي.
15|34|فرمايو ته اُن (بهشت) مان نڪر ڇوته تون تڙيل آهين (الله).
15|35|۽ توتي قيامت تائين لعنت آهي.
15|36|چيو ته اي منهنجا پالڻهار مون کي قيامت جي ڏينهن تائين مُهلت ڏي (ابليس).
15|37|فرمايو ته تون بيشڪ مُهلت ڏنلن مان آهين (الله).
15|38|ٺهرايل وقت واري ڏينهن تائين.
15|39|چيو ته اي منهنجا پالڻهار تو جو مون کي گمراه ڪيو آهي تنهنڪري آءٌ انهن لاءِ زمين ۾ (گناهن کي) (ابليس) ضرور سينگاريندس ۽ (ٻين) سڀني کي گمراه ڪندس.
15|40|سواءِ اُنهن تنهنجن ٻانهن جي جي سچا آهن.
15|41|فرمايو ته هيءَ سڌي واٽ آهي مون تائين (الله).
15|42|گمراهن مان جن تنهنجي تابعداري تنهن کان سواءِ (ٻين) منهنجن ٻانهن تي تنهنجو ڪو زور نه آهي.
15|43|۽ اُنهن مڙني گمراهن جي انجام واري جاءِ دوزخ آهي.
15|44|اُن کي ست دروازا آهن، هر ڪنهن دروازي لاءِ انهن مان ورهايل ڀاڱو آهي.
15|45|بيشڪ پرهيزگار باغن ۽ چشمن ۾ هوندا.
15|46|انهن ۾ بي فڪر ٿي سلامتيءَ سان گهڙو (کين چئبو ته).
15|47| ۽ سندن سينن ۾ جيڪي ڪينو هوندو سو انهن مان ڪڍنداسين (هڪ ٻئي جا) ڀائر ٿي آمهون سامهون تختن تي ويٺا هوندا.
15|48|اُتي کين نڪو ڏک پهچندو ۽ نڪي اُتان ڪڍيا ويندا.
15|49|منهنجن ٻانهن کي خبر ڏي ته آءٌ بخشڻهار مهربان آهيان (اي پيغمبر).
15|50|۽ منهنجو عذاب ئي ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
15|51|۽ (اي پيغمبر) انهن کي ابراهيمؑ جي مهمانن جي خبر ڏي.
15|52|جنهن مهل وٽس پهتا (تنهن مهل) چيائون سلام، ابراهيم چيو ته اسين اوهان کان ڊڄندڙ آهيون.
15|53|چيائون ته نه ڊڄ اسين توکي علم واري پُٽ جي مبارڪ ڏيون ٿا.
15|54|چيو ته مون کي هن هوندي به مبارڪ ڏيو ٿا جو مون کي ٻڍاپڻ پهتي آهي پوءِ ڪهڙي طرح مبارڪ (ابراهيم) ڏيو ٿا؟
15|55|چيائون ته توکي جائي مبارڪ ڏيون ٿا تنهنڪري نا اُميدن مان نه ٿيءُ.
15|56|چيو ته پنهنجي پالڻهار جي رحمت کان گمراهن کانسواءِ (ٻيو) ڪير نا اُميد ٿيندو؟ (ابراهيمؑ)
15|57|چيو ته اي موڪليل (ملائڪو) اوهان جو ڪهڙو ڪم آهي (وري ابراهيمؑ).
15|58|چيائين ته اسين ڏوهارين جي قوم ڏانهن موڪليل آهيون.
15|59|مگر لُوط جي گهر وارا، جن مڙني کي اسين ڇوٽڪارو ڏيندڙ آهيون.
15|60|سواءِ سندس زال جي جنهن لاءِ ٺهراءِ ڪيوسون ته اُها رهيلن مان آهي.
15|61|پوءِ جنهن مهل موڪليل (ملائڪ) لُوط جي گهراڻي وارن ڏانهن آيا.
15|62|چيو ته اوهين اوپري قوم آهيو (تنهن مهل لُوط).
15|63|چيائون ته (نه) بلڪ تو وٽ اُهو (عذاب) وٺي آيا آهيون جنهن ۾ (ڪافر) شڪ ڪندا هوا.
15|64|۽ تو وٽ سچ سان آندو اٿون ۽ بيشڪ اسين ضرور سچا آهيون.
15|65|پوءِ پنهنجي ڪٽنب سميت راتو واهه نڪر ۽ (تون) سندن پويان هل ۽ اوهان مان ڪو ڪڙُو (به) پوئتي نه واجهائي ۽ جتي حُڪم ڪيو اٿون اتي وڃو.
15|66|۽ لُوط ڏانهن هن حُڪم جو وحي ڪيوسون ته انهن جي پاڙ پرڀات مهل پٽي ويندي.
15|67|۽ ڳوٺ وارا خوشيون ڪندا آيا.
15|68|چيو ته هي منهنجا مهمان آهن پوءِ مون لڄي نه ڪريو (لُوط).
15|69|۽ الله کان ڊڄو ۽ خوار نه ڪريوم.
15|70|چيائون ته توکي جهان وارن (جي مهماني) کان نه جهليو هوسون ڇا؟
15|71|چيو ته جيڪڏهن اوهين (منهنجو چيو) ڪندڙ ٿيندؤ ته هي منهنجون ڌيون حاضر آهن (لوط).
15|72|تنهنجي حياتيءَ جو قسم آهي ته اهي (ڪافر) گمراهيءَ ۾ حيران رهن ٿا (اي پيغمبر).
15|73|پوءِ سج اُڀرڻ مهل ڪَڙڪي ورتن.
15|74|۽ اُن شهر جو مٿيون پاسو ان جي هيٺ ڪيوسون ۽ مٿن پڪل مٽيءَ جا پهڻ وساياسون.
15|75|بيشڪ ان ۾ عِبرت وٺندڙن لاءِ نشانيون آهن.
15|76|۽ اِهو ڳوٺ هميشه (جي اچ وڃ) واري واٽ تي هو.
15|77|بيشڪ اُن ۾ مؤمنن لاءِ نشانيون آهن.
15|78|۽ ايڪه (جي ڳوٺن) وارا ظالم هوا.
15|79|پوءِ کائن بدلو ورتوسون، (لُوطين ۽ ايڪه وارن جا) ٻئي ڳوٺ پڌري رستي تي هوا.

15|80|۽ بيشڪ حِجر وارن پيغمبرن کي ڪوڙو ڀانيو.
15|81|۽ کين پنهنجون نشانيون ڏنيون سون پوءِ اُنهن کان مُنهن موڙيندڙ ٿيا.
15|82|۽ بي فڪر ٿي جبلن مان ٽُڪي گهر ٺاهيندا هوا.
15|83|پوءِ کين پرڀات مهل ڪڙڪي (اچي) ورتو.
15|84|پوءِ سندن ڪمائي کائن ڪجهه به ٽاري نه سگهيو.
15|85|۽ آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي منجهن آهي سو رِٿ کانسواءِ نه بڻايو اٿون، ۽ قيامت ضرور اچڻي آهي پوءِ ۽ (سندن بي ادبين کان) سهڻي طرح ٽارو ڪر.
15|86|بيشڪ تنهنجو پالڻهار ڏاڍو پيدا ڪندڙ ڄاڻندڙ آهي.
15|87|۽ بيشڪ توکي ٻٽيون ست آيتون (يعني سُورة فاتحة) ۽ وڏو قرآن ڏنوسون.
15|88|اُنهن کي هر جنس جي سامان مان جيڪي شيون ڏنيوسون تن ڏانهن پنهنجيون اکيون نه کول ۽ نڪي مٿن ڏک ڪر ۽ مؤمنن لاءِ پنهنجون ٻانهون جهڪيون ڪر.
15|89|۽ چؤ ته بيشڪ آءٌ پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
15|90|جهڙي طرح اُنهن ورهائيندڙن تي (عذاب) نازل ڪيوسون.
15|91|جن قرآن کي پرزا پرزا ڪيو.
15|92|تنهنجي پالڻهار جو قسم آهي ته انهن مڙني کان ضرور پڇنداسون (تهڙي طرح)
15|93|جيڪي ڪندا هوا تنهن بابت.
15|94|جيڪي توکي حُڪم ڪجي تو سو کولي ٻُڌاءِ ۽ مشرڪن کان منهن موڙ.
15|95|اسان تنهنجي طرفان انهن چٺر ڪندڙن جي پورائي ڪئي.
15|96|جي الله سان ٻيو معبود مُقرّر ڪندا آهن، پوءِ سگهوئي ڄاڻندا.
15|97|۽ بيشڪ ڄاڻندا آهيون ته جيڪي چوندا آهن تنهن سببان تنهنجو سينو تنگ ٿيندو آهي.
15|98|۽ تون پاڪائيءَ سان پنهنجي پالڻهار جي ساراهه ڪر ۽ سجدي ڪندڙن مان هُج.
15|99|۽ ايستائين پنهنجي پالڻهار جي عبادت (پيو) ڪر جيسين توکي موت پهچي.
16|1|الله جو حُڪم پُهتو تنهنڪري ان جي تڪڙ نه ڪريو، الله پاڪ آهي ۽ انهيءَ شيءِ کان مٿان آهي جيڪا ساڻس شريڪ مقرّر ڪندا آهن.
16|2|پنهنجن ٻانهن مان جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهن تي پنهنجي ارادي سان ملائڪن کي وحيءَ سان هن لاءِ نازل ڪندو آهي ته (ماڻهن کي) ڊيڄاريو (ته خدا ٿو فرمائي) ته مون کانسواءِ ٻيو ڪو عبادت جو لائق نه آهي تنهنڪري مون کان ڊڄو.
16|3|آسمانن ۽ زمين کي رِٿ سان بڻايائين، جيڪا شيءِ ساڻس شريڪ ڪندا آهن تنهن کان اُهو پاڪ آهي.
16|4|آدميءَ کي منيءَ مان خلقيائين پوءِ اوچتوئي اُهو پڌرو جهڳڙالو ٿي پيو.
16|5|۽ اوهان لاءِ ڍور خلقيائين انهن مان گرم پوشاڪون ۽ (ٻيا) فائدا آهن ۽ منجهائن کي کائيندا آهيو.
16|6|جنهن مهل (اُهي ڍور) سهڙائيندا ايندا آهيو ۽ جنهن مهل چيڙيندا آهيو (تنهن مهل) اوهان لاءِ سونهن آهي.
16|7|۽ جنهن شهر ڏانهن اوهين پنهنجي جيءُ جي اوکائيءَ کانسواءِ پهچي نه سگهندا آهيو تنهن ڏانهن اوهان جو بار کڻندا آهن، ڇوته اوهان جو پالڻهار وڏو ٻاجهارو مهربان آهي.
16|8|۽ گهوڙا ۽ خچر ۽ گڏه هن لاءِ (بڻايائين) ته انهن تي اوهين چڙهو ۽ (انهن) کي زينت ڄاڻو، ۽ جيڪي شيون (اوهين) نه ڄاڻندا آهيو سي (به) پيدا ڪندو آهي.
16|9|۽ الله ڏانهن سِڌو رستو پهچندو آهي ۽ اُن مان ڪي (رستا) مُڙيل آهن، ۽ جيڪڏهن (الله) گهري ها ته اوهان مڙني کي سِڌو رستو ڏيکاري ها.
16|10|اُهو (الله) آهي جنهن آسمان مان اوهان لاءِ پاڻي وسايو منجهانئس ڪجهه پيئڻ جو آهي ۽ منجهانئس جهنگ (پيدا ٿيندو) آهي جنهن ۾ مال چاريندا آهيو.
16|11|اُن سان پوک ۽ زيتون ۽ کجيون ۽ ڊاکون ۽ هر جنس جا ميوا اوهان لاءِ ڄمائيندو آهي، بيشڪ اُن ۾ پروڙيندڙ قوم لاءِ ضرور نشاني آهي.
16|12|۽ اوهان لاءِ رات ۽ ڏينهن ۽ سج ۽ چنڊ تابع ڪيائين، ۽ تارا سندس حُڪم سان تابع ڪيل آهن، بيشڪ اُن ۾ ڄاڻندڙ قوم لاءِ ضرور نشانيون آهن.
16|13|۽ قسمين قسمين رنگن جون (شيون ۽ جانور) جيڪي زمين ۾ پيدا ڪيائين سي به اوهان لاءِ آهن، بيشڪ اُن ۾ نصيحت وٺندڙ قوم لاءِ نشاني آهي.
16|14|۽ اُهو (الله) آهي جنهن درياء کي هن لاءِ تابع ڪيو ته اوهين منجهانئس تازو گوشت (يعني مڇي) کائو ۽ منجهانئس اُهي زيور (يعني موتي) ڪڍو جيڪي اوهين ڍڪيندا آهيو، ۽ منجهس ترندڙ ٻيڙيون ڏسندو آهين ۽ انهيءَ لاءِ ته اوهين سندس فضل ڳوليو ۽ ته مانَ اوهين شڪر ڪريو.
16|15|۽ زمين ۾ مُحڪم جبل کوڙيائين ته متان اُها اوهان کي ڏوڏو ڏئي ۽ نديون ۽ رستا بڻايائين ته مانَ اوهين سِڌو رستو لهو.
16|16|۽ نشان (پيدا ڪيائين)، ۽ تارن سان اُهي سِڌو رستو لهندا آهن.
16|17|جيڪو پيدا ڪري سو اُنهيءَ جهڙو آهي ڇا جو (ڪي به) پيدا نه ڪري؟ پوءِ ڇونه نصيحت وٺندا آهيو؟
16|18|۽ جيڪڏهن اوهين الله جي نعمتن کي ڳڻيو ته انهن کي (ڪڏهن به) ڳڻي نه سگهندؤ، ڇوته الله بخشڻهار مهربان آهي.
16|19|۽ جيڪي لڪائيندا آهيو ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو سو الله ڄاڻندو آهي.
16|20|۽ جن کي الله کانسواءِ سڏيندا آهن سي ڪا شيءِ خلقي نه سگهندا آهن ۽ اُهي (پاڻ) خلقيا ويا آهن.
16|21|بي جان مُردا آهن، ۽ نه ڄاڻندا آهن ته ڪڏهن کڙا ڪيا ويندا.
16|22|اوهان جو معبود هڪڙو خُدا آهي، پوءِ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن تن جون دليون مڃڻ واريون نه آهن ۽ اُهي وڏائي ڪندڙ آهن.
16|23|جيڪي لڪائيندا آهن ۽ جيڪي (هو) پڌرو ڪندا آهن سو بلاشڪ الله ڄاڻندو آهي، بيشڪ اُهو وڏائي (ڪافر) ڪندڙن کي پيار نه ڪندو آهي.
16|24|۽ جڏهن اُنهن کي چئبو آهي ته اوهان جي پالڻهار ڇا نازل ڪيو آهي؟ (تڏهن) چوندا آهن ته اڳين جون آکاڻيون.
16|25|(اهو سندن چوڻ) هن لاءِ آهي جو قيامت جي ڏينهن پنهنجو پورو بار کڻندا ۽ جن کي اڻ ڄاڻائيءَ سان گمراه ڪندا آهن تن جو (به) ڪجهه بار کڻندا، خبردار جيڪو (به) بار کڻندا سو بڇڙو آهي.

16|26| جيڪي ڪائن اڳ هوا تن بيشڪ فريب ڪيو پوءِ الله جو حُڪم سندن اڏاوتن کي پيڙهي کان پٽيو ۽ انهن تي مٿائين ڇت اچي ڪري ۽ کين عذاب اُتان پُهتو جتان ڄاتائون ئي نه ٿي.

16|27| وري قيامت جي ڏينهن کين خوار ڪندو ۽ چوندو ته (اوهان جا) مون سان ٺهرايل شريڪ جن جي بابت اوهين تڪرار ڪندا هيؤ سي ڪٿي آهن؟ جن کي عِلم ڏنو ويو سي چوندا ته اَڄ انهن ڪافرن تي خواري ۽ بڇڙائي آهي.

16|28| جن جو ملائڪ اهڙيءَ حالت ۾ ساه ڪڍندا آهن جو پاڻ تي ظالم هوا، اُهي صُلح پيش ڪندا (۽ چوندا ته) اسان ڪا بڇڙائي نه ڪئي هئي، (ملائڪ چوندا ته) هائو! جيڪي اوهين ڪندا هيؤ سو الله ڄاڻندڙ آهي.

16|29| پوءِ دوزخ جي دروازن مان گهڙو منجهس سدائين رهندڙ هجو، پوءِ وڏائي ڪندڙن جي جاءِ بڇڙي آهي.

16|30| ۽ پرهيزگارن کي چيو ويندو ته ته اوهان جي پالڻهار ڇا نازل ڪيو آهي، چوندا ته چڱائي، جن هن دنيا ۾ چڱائي ڪئي تن لاءِ چڱائي آهي، ۽ آخرت جو گهر ضرور ڀلو آهي، ۽ پرهيزگارن جو گهر ضرور ڀلو آهي.

16|31| جو هميشه جي رهڻ وارا باغ آهن اُن ۾ گهڙندا انهن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن جيڪي گهرندا سو انهن لاءِ منجهس آهي، اهڙي طرح الله پرهيزگارن کي بدلو ڏيندو.

16|32| جن کي ملائڪ پاڪ حالت ۾ ماريندا آهن (ملائڪ) چوندا آهن اَلسّلامُ عليڪم جيڪي ڪندا (اِهي اُهي آهن) هيؤ تنهن سببان بهشت ۾ گهِڙو.

16|33| ڪافر (موت جي) ملائڪن جي پاڻ وٽ اچڻ يا تنهنجي پالڻهار (جي عذاب) جي حُڪم اچڻ ڪانسواءِ (ٻيو) ڪو انتظار نه ڪندا آهن، جيڪي ڪائن اڳ هوا تن به اهڙي طرح ڪيو هو، ۽ الله مٿن ظلم نه ڪيو پر اُهي پاڻ تي ظلم ڪندا هوا.

16|34| پوءِ کين سندن ڪرتوتن جي بڇڙائي پهتي ۽ جنهن لاءِ ٺٺوليون ڪندا هوا سا کين ويڙهي ويئي.

16|35| ۽ مُشرڪ چوندا آهن ته جيڪڏهن الله گهري ها ته اُن ڌاران ڪا شيءِ نڪي اسين پوڄيون ها ۽ نڪي اسان جا ابا ڏاڏا (پوڄين ها) ۽ نڪي اُن جي حُڪم ڪانسواءِ ڪا شيءِ حرام ڪريون ها، اهڙي طرح جيڪي ڪائن اڳ هوا تن به ڪيو هو، پوءِ پيغمبرن تي پڌري (پيغام) پهچائڻ ڪانسواءِ (ٻيو ڪي لازم) نه آهي.

16|36| ۽ بيشڪ سڀڪنهن ٽولي ۾ (هڪ) پيغمبر موڪليوسون ته الله جي عبادت ڪريو ۽ بتن (جي پوڄا) کان پري
ٿيو، پوءِ منجهائن ڪي اهڙا آهن جن کي الله هدايت ڪئي ۽ منجهائن ڪي اهڙا آهن جن تي گمراهي ثابت ٿي، پوءِ
مُلڪن ۾ گهمو وري ڏسو ته ڪوڙن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي؟

16|37| جيڪڏهن هنن کي هدايت ڪرڻ لاءِ حرص ڪندين (ته منجهائن ڪوبه فائدو نه آهي) ڇوته الله (اي پيغمبر) جنهن کي گمراهه ڪندو آهي تنهن کي هدايت نه ڪندو آهي ۽ انهن جو ڪوبه مددگار نه آهي.

16|38| ۽ الله جو پڪي طرح قسم کنيائون ته جيڪو مرندو تنهن کي الله وري نه جياريندو، هائو! (وري جياريندو) اُن ڳالهه تي پڪ وعدو ٿي چڪو آهي مگر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.

16|39| هن لاءِ (وري جياريندو) ته جنهن بابت تڪرار ڪندا آهن سو انهن کي پڌرو ڪري ٻڌائي ۽ ته ڪافر ڄاڻن ته اُهي (پاڻ) ڪُوڙا هوا.

16|40| ڪنهن به شيءِ لاءِ اسان جو چوڻ هن (چوڻ) ڪانسواءِ نه آهي ته جڏهن اسين اُنکي پيدا ڪرڻ گهرندا آهيون ته اُن لاءِ چوندا آهيون ته ٿيءُ ته ٿي پوندي آهي.

16|41| ۽ جن پاڻ تي ظلم ٿيڻ ڪانپوءِ الله (جي واٽ) ۾ وطن ڇڏيو تن کي ضرور دنيا ۾ چڱي جاءِ ڏيندا آهيون، ۽ ضرور آخرت جو اجر تمام وڏو آهي، جيڪڏهن ڄاڻن ها.

16|42| جن صبر ڪيو ۽ (جي) پنهنجي پالڻهار تي ڀروسو ڪن ٿا (اُهي نعمتون انهن کي آهن).

16|43| ۽ (اي پيغمبر) توکان اڳ (ڪو پيغمبر) مَردن ڪانسواءِ نه موڪليو اٿون انهن ڏانهن وحي ٿي ڪيوسون پوءِ (اي ماڻهو) جيڪڏهن اوهين نه ڄاڻندا آهيو ته ڪتاب وارن کان پڇو.

16|44| دليلن ۽ ڪتابن سان (موڪلياسون)، ۽ اسان توڏانهن قرآن هن لاءِ نازل ڪيو ته جيڪي ماڻهن ڏانهن نازل ڪيو ويو آهي سو اُنهن کي بيان ڪري ٻڌائين ۽ مانَ اُهي پروڙين.

16|45| جن بڇڙي رٿ رٿي سي (هن کان) بي پروا ٿيا آهن ڇا ته الله کين زمين ۾ ڳهائي ڇڏي يا جتان نه ڄاڻندا هُجن اُتان مٿن عذاب اچي.

16|46| يا اُنهن کي سندن گهمڻ ڦرڻ ۾ پڪڙي پوءِ اُهي عاجز ڪرڻ وارا نه آهن.

16|47| يا ڀوائتيءَ حالت ۾ کين پڪڙي، پوءِ اوهان جو پالڻهار ٻاجهارو مهربان آهي.

16|48| الله جيڪي شيون خلقيون تن ڏانهن ڇونه ڏسندا آهن جو سندن پاڇا سڄي ۽ کٻي (پاسي) الله کي سجدو ڪندڙ ٿي لڙندا آهن ۽ اُهي عاجزي ڪندڙ آهن.

16|49| ۽ جيڪي آسمانن ۾ آهن سي ۽ جيڪي جانور زمين ۾ آهن سي ۽ ملائڪ الله کي سجدو ڪندا آهن ۽ اُهي وڏائي نه ڪندا آهن.

16|50| (ملائڪ) پنهنجي پالڻهار کان ڊڄندا آهن جو سندن مٿان غالب آهي ۽ جيڪي حُڪم ڪبو اٿن سو ڪندا آهن.

16|51| ۽ الله فرمايو آهي ته اوهين ٻه خدا ڪري نه وٺو، اُن هڪ الله ڪانسواءِ ٻيو ڪوبه عبادت جو لائق نه آهي، تنهنڪري اوهين خاص مون کان ڊڄندا رهو.

16|52| ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سندس آهي ۽ اُن جي عبادت سدائين (لازم) آهي، پوءِ الله ڪانسواءِ ٻين کان ڇو ڊڄندا آهيو؟

16|53| ۽ جيڪا نعمت اوهان تي ٿيل آهي سا الله جي پار کان آهي پوءِ جڏهن اوهان تي سختي پهچي ٿي ته ڏانهس دانهون ڪندا آهيو.

16|54| وري جڏهن اوهان کان ڏک لاهي (تڏهن) جهٽ پٽ اوهان مان ڪا ٽولي پنهنجي پالڻهار سان شريڪ مُقرّر ڪندي آهي.

16|55| هن لاءِ ته کين جيڪي ڏنوسون تنهن جي بي شڪري ڪن، پوءِ دنيا ۾ خوش گذاريو، پوءِ سِگهو ڄاڻندؤ.

16|56| ۽ جيڪي کين ڏنوسون تنهن مان (ڪافر) اُنهن (بُتن) لاءِ حصّو مُقرّر ڪندا آهن جي نه ڄاڻندا آهن، الله جو قسم آهي ته جيڪي ناهه ٺاهيندا آهيو تنهن بابت ضرور پڇيا ويندؤ.

16|57| ۽ الله لاءِ ڌيئرون مُقرّر ڪندا آهن اُهو پاڪ آهي ۽ پاڻ لاءِ جيڪي وڻندو اٿن (يعني پُٽ سو مُقرّر ڪندا آهن).

16|58| ۽ جڏهن منجهائن ڪنهن هڪ کي ڌيءُ (ڄمڻ) جي خبر ڏبي آهي (تڏهن) سندس منهن ڪارو ٿي ويندو آهي ۽ اهو ڏک پريل هوندو آهي.

16|59| جيڪا کيس بڇڙي خبر ڏني وئي تنهنجي ناراضپي سببان قوم کان پيو لڪندو آهي، (ڳڻتي ۾ پوندو آهي ته) اُن ڌيءُ کي خواريءَ ۾ رکي يا اُن کي مٽيءَ ۾ دٻي ڇڏي، خبردار اُهي جيڪي نبيرو ڪندا آهن سو بڇڙو آهي.

16|60| جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن تن جو مثال بڇڙو آهي، ۽ الله جو مثال مٿاهون آهي، ۽ اهو غالب حڪمت

وارو آهي.
16|61| جيڪڏهن الله ماڻهن کي سندن ظلم سببان پڪڙي ته ڪنهن چرندڙ کي زمين تي نه ڇڏي پر اُنهن کي ٺهرايل ۽
مدّت تائين مُهلت ڏني اٿس، پوءِ جڏهن مهل سندن مهلت پهچندي (تنهن مهل) هڪ گهڙي نڪي دير ڪندا ۽ نڪي
اڳڀرو ويندا.
16|62| ۽ الله لاءِ اُها شيءِ مقرر ڪندا آهن جيڪا (پاڻ) ناپسند ڪندا آهن ۽ سندن زبانون ڪوڙ بڪنديون آهن ته
سندن لاءِ (چوٽڪاري جي) جي چڱائي آهي، بلاشڪ اُنهن لاءِ (دوزخ جي) باهه آهي ۽ اُهي حد کان لنگهي ويل آهن.
16|63| الله جو قسم آهي ته بيشڪ توکان اڳ اُمّتن ڏانهن (پيغمبر) موڪلياسون پوءِ کين شيطان سندن عمل چڱا ڪري
ڏيکاريا پوءِ اُهو اڄ سندن دوست آهي ۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
16|64| ۽ (اي پيغمبر) توتي ڪتاب هن ڪانسواءِ نازل نه ڪيوسون ته جن بابت تڪرار ڪيو تن کي تون بيان ڪرين
۽ (پڻ) مؤمن قوم لاءِ هدايت ۽ ٻاجهه آهي.
16|65| ۽ الله آسمانن کان (مينهن جو) پاڻي وسايو پوءِ اُن سان زمين کي سندس ويرانيءَ کانپوءِ آباد ڪيائين، بيشڪ اُن
۾ ٻڌندڙ قوم لاءِ نشاني آهي.
16|66| ۽ بيشڪ ڍورن ۾ اوهان لاءِ عبرت آهي، جيڪي سندن پيٽن ۾ آهي تنهن مان ڇيڻن ۽ رت جي وچون نج کير
اوهان کي پيارينديون آهن جو پيئندڙن کي وڻندڙ آهي.
16|67| ۽ کجين جي ۽ ڊاکن جي ڦرن مان ڪو (اهڙو قسم) آهي جو اُن مان شراب ۽ سٺي روزي ٺاهيندا آهيو، بيشڪ
اُن ۾ ڄاڻندڙ قوم لاءِ نشاني آهي.
16|68| ۽ (اي پيغمبر) تنهنجي پالڻهار ماکيءَ جي مک ڏانهن الهام ڪيو ته ڪن جبلن ۾ ۽ وڻن ۾ ۽ جن شين مان
(ماڻهو گهرن جون) ڇتيون جوڙيندا آهن تن ۾ گهر ٺاهه.
16|69| وري هر ڪنهن جنس جي ميون مان کاءُ پوءِ پنهنجي پالڻهار جي واٽن تي عاجزيءَ سان هل، سندس پيٽن مان
رنگارنگ پيئڻ جي شيءِ (يعني ماکي) نڪرندي آهي منجهس ماڻهن لاءِ شفا آهي، بيشڪ اُن ۾ سوچ ڪندڙ قوم لاءِ عبرت
آهي.
16|70| ۽ الله اوهان کي خلقيو ۽ وري اوهان کي ماريندو ۽ اوهان مان نڪميءَ عُمر ڏانهن هن لاءِ موٽايو ويندو آهي ته
ڄاڻڻ کانپوءِ ڪُجهه نه ڄاڻي، ڇوته الله ڄاڻندڙ وس وارو آهي.
16|71| ۽ الله اوهان مان هڪڙن کي ٻين کان وڌيڪ روزي ڏني آهي، پوءِ اُهي وڌ ڏنل روزيءَ وارا پنهنجي روزيءَ کي
پنهنجن ٻانهن تي موٽائڻ وارا نه آهن ته اُهي (سڀ) منجهس برابر هُجن، پوءِ الله جي نعمتن جو ڇو انڪار ڪندا
آهن؟
16|72| ۽ الله اوهان لاءِ اوهان جي جنس مان زالون پيدا ڪيون ۽ اوهان جي زالن مان پُٽ ۽ پوٽا پيدا ڪيائين ۽ اوهان
کي سٺين شين مان روزي ڏنائين، پوءِ ڇو ڪوڙ کي مڃيندا آهن ۽ اُهي ڇو الله جي نعمتن جو انڪار ڪندا آهن.
16|73| ۽ الله ڌاران انهن جي عبادت ڪندا آهن جيڪي آسمانن ۽ زمين مان کين روزي ڏيڻ جو ڪجهه اختيار نه رکندا
آهن ۽ نڪي (ڪجهه ڪري) سگهندا آهن.
16|74| پوءِ الله لاءِ (ٻڇڙا) مثال بيان نه ڪريو، ڇوته الله ڄاڻندڙ آهي ۽ اوهين نه ڄاڻندا آهيو.
16|75| الله هڪ خريد ٿيل ٻانهي جو مثال بيان ڪري ٿو جنهن جو ڪنهن شيءِ تي وس نه هُجي ۽ (ٻيو) اُهو جنهن
کي پاڻ وٽان چڱي روزي ڏنيسون پوءِ اُهو اُن سان (اسان جي واٽ ۾) ڳجهو ۽ پڌرو خرچ ڪري، (اهي ٻئي پاڻ ۾)
برابر آهن ڇا؟ سڀ ساراهه الله کي جڳائي، پر انهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.
16|76| ۽ الله ٻن مڙسن جو (ٻيو) مثال بيان ڪري ٿو جن ٻنهي مان هڪڙو گنگو هجي ڪنهن شيءِ تي وس ڪونه
هجيس ۽ اُهو پنهنجي مالڪ تي بار هجي جيڏانهن موڪليس اُتان ڪا ڀلائي نه آڻي اُهو اُنهيءَ جي برابر آهي ڇا جيڪو
انصاف جو حُڪم ڏئي ۽ اُهو سڌيءِ واٽ تي هُجي.
16|77| ۽ آسمانن ۽ زمين جو ڳُجهه الله کي (معلوم) آهي، ۽ قيامت (اچڻ) جو ڪم (سنهن اکيان) رڳي اک ڇنڀ
(جي دير) جهڙو آهي بلڪ اُهو انهيءَ کان به وڌيڪ ويجهو آهي، ڇوته الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
16|78| ۽ الله اوهان کي اوهان جي مائن جي پيٽن مان ڪڍيو جو ڪجهه نه ڄاڻندا هيؤ ۽ اوهان جا ڪن ۽ اکيون ۽
دليون بڻايائين ته مانَ اوهين شڪرانو ڪريو.
16|79| آسمان جي هوا ۾ تابع ڪيل پکين ڏانهن نه ڏسندا آهن ڇا؟ انهن کي الله ڪانسواءِ ڪو نه جهليندو آهي، بيشڪ
اُن ۾ ايمان واريءَ قوم لاءِ نشانيون آهن.
16|80| ۽ الله اوهان جي گهرن مان اوهان لاءِ آرام (جو هنڌ) بڻايو ۽ ڍورن جي چمڙن مان اوهان لاءِ گهر بڻايائين جن کي
اوهين پنهنجي مسافريءَ جي ڏينهن ۽ پنهنجي هڪ هنڌ رهڻ جي ڏينهن ۾ هلڪو ڄاڻندا آهيو ۽ سندين اُنن ۽ سندين ملس
۽ سندين ڏاسن مان (گهر جو) اسباب ۽ فائدي جو سامان بڻايو ٿا (جوڳچ) مُدّت تائين (ڪم ڏئي ٿو).
16|81| ۽ الله پنهنجين خلقيل شين مان اوهان لاءِ ڇانئون بڻايون ۽ جبلن مان اوهان لاءِ چُرون بڻايائين ۽ اوهان لاءِ ڪپڙا
بڻايائين جي اوهان کي گرميءَ (۽ سرديءَ) کان بچائيندا آهن، اهڙي طرح اوهان تي پنهنجي نعمت پوري ڪندو آهي ته مانَ
اوهين فرمانبرداري ڪريو.
16|82| پوءِ جيڪڏهن ڦرندا ته (اي پيغمبر) توتي پڌري پيغام پهچائڻ ڪانسواءِ (ٻيو ڪي) نه آهي.
16|83| الله جي نعمت ڄاڻندا آهن وري اُن کي نه مڃيندا آهن ۽ اُنهن مان گهڻا ڪافر آهن.
16|84| ۽ جنهن ڏينهن هر ڪنهن ٽوليءَ مان (هڪ) شاهد کڙو ڪنداسون انهي ڏينهن ڪافرن کي (عذر ڪرڻ لاءِ)
موڪل نه ڏبي ۽ نڪي اُنهن جا عُذر قبول ڪيا ويندا.
16|85| ۽ جڏهن ظالم عذاب ڏسندا تڏهن کائن (عذاب) نڪي هلڪو ڪبو ۽ نڪي اُنهن کي مُهلت ڏبي.
16|86| ۽ جڏهن مشرڪ پنهنجن شريڪن کي ڏسندا (تڏهن) چوندا ته اي اسان جا پالڻهار هيءُ اسان جا اُهي شريڪ
آهن جن کي توکانسواءِ سڏيندا هواسين، پوءِ اُهي (بُت) انهن کي ورندي ڏيندا ته اوهين ڪُوڙا آهيو.
16|87| ۽ انهيءَ ڏينهن الله جي آڏو عاجزي ڪندا ۽ جيڪو ٺاهه ٺاهيندا هوا سو کائن ڀُلجي ويندو.
16|88| جن انڪار ڪيو ۽ الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليو تن کي عذاب جي مٿان عذاب انهيءَ سببان
وڌائينداسون جو (هو) فساد ڪندا هوا.
16|89| ۽ اُن ڏينهن سڀڪنهن ٽوليءَ ۾ سندين جنس مان مٿن شاهد کڙا ڪنداسون ۽ (اي پيغمبر) توکي هنن (يعني
اُمّت) تي شاهد آڻينداسون، ۽ هر شيءِ جي پڌرائيءَ لاءِ ۽ مُسلمانن جي هدايت ۽ ٻاجهه ۽ خوشخبري ڏيڻ لاءِ توتي ڪتاب
نازل ڪيوسون.
16|90| بيشڪ الله انصاف ۽ ڀلائي (ڪرڻ) ۽ مائٽي وارن کي ڏيڻ جو حُڪم ڪري ٿو ۽ بي حيائي ۽ مدائي ۽
زبردستي کان جهلي ٿو، اوهان کي نصيحت ڏئي ٿو ته مانَ اوهين نصيحت وٺو.

16|91| ۽ جڏهن اوهين (الله جو نالو وٺي) پاڻ ۾ انجام ڪريو (تڏهن) الله جو انجام پاڙيو ۽ اوهين قَسمن کي سندن
پڪي ڪرڻ کانپوءِ نه ڀڄو جو بيشڪ الله کي پاڻ تي نگهبان ڪيو اٿوَ، بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڄاڻندو آهي.
16|92| ۽ اُن زال وانگر نه ٿيو جنهن پنهنجو سُٽ ڪتيل پڪي ڪرڻ کانپوءِ ڇني ٽُڪر ٽُڪر ڪري ڇڏيو، اوهين
قسمن کي هن لاءِ پاڻ ۾ حيلو بڻايو ٿا ته (هڪ) ٽولي ٻي ٽوليءَ کان وڌيڪ ٿئي، الله ته اوهان کي رڳو اُن سان
پرکيندو آهي، ۽ جنهن بابت اوهين تڪرار ڪندا آهيو سو قيامت جي ڏينهن اوهان جي لاءِ ضرور بيان ڪندو.
16|93| ۽ جيڪڏهن الله گهري ها ته اوهان کي هڪ ٽولي ڪري ها پر جنهن لاءِ وڻندو اٿس تنهن کي گمراهه ڪندو
آهي ۽ جنهن لاءِ وڻندو اٿس تنهن کي هدايت ڪندو آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن بابت اوهين ضرور پُڇبؤ.
16|94| ۽ اوهين پنهنجن قسمن کي پاڻ ۾ ٺڳي نه بڻايو نه ته اُنهن جي پڪي ڪرڻ کانپوءِ اوهان جا پير ترڪندا ۽
(ماڻهن کي) الله جي واٽ کان جهلڻ سببان سزا چکندؤ، ۽ اوهان کي وڏو عذاب ٿيندو.
16|95| ۽ الله جي انجام کي ٿوري مُله سان نه وڪڻو، چوته جيڪڏهن اوهين ڄاڻندا آهيو ته جيڪي الله وٽ آهي سو
اوهان جي لاءِ چڱو آهي.
16|96| جيڪي اوهان وٽ آهي سو کپي ويندو ۽ جيڪي الله وٽ آهي سو هميشه رهڻ وارو آهي، ۽ جن صبر ڪيو تن
کي سندن عملن جو بلڪل چڱي طرح بدلو ڏينداسون.
16|97| جنهن چڱو عمل ڪيو (پوءِ) اُهو مڙس هُجي يا زال ۽ اُهو مؤمن هوندو ته ضرور کيس چڱي حياتي ڏئي جيئرو
ڪنداسون، ۽ جيڪي ڪندا هوا تنهنجو بدلو کين تمام چڱيءَ طرح ڏينداسون.
16|98| پوءِ (اي پيغمبر) جڏهن قرآن پڙهين تڏهن تڙيل شيطان (جي شر) کان الله جي سام پؤ.
16|99| اِن کي ايمان وارن تي ۽ جي پنهنجي پالڻهار تي ڀروسو ڪندا آهن تن تي ڪو غلبو نه آهي.
16|100| سندس غلبو رڳو اُنهن تي آهي جيڪي کيس دوست رکندا آهن ۽ (انهن تي به) جيڪي الله سان شريڪ
(مقرّر) ڪندا آهن.
16|101| ۽ جڏهن هڪڙي آيت جي جاءِ تي ٻي آيت مٽائي آڻيندا آهيون ۽ الله جيڪي نازل ڪندو آهي سو چڱي طرح
ڄاڻندڙ آهي (تڏهن) چوندا آهن ته تون رڳو پاڻون بڻائيندڙ آهين، (نه!) بلڪ اُنهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.
16|102| ڪين چؤ ته اُهو قرآن تنهنجي پالڻهار وٽان جبرئيل سچ سان هن لاءِ نازل ڪيو آهي ته مؤمنن (اي پيغمبر)
کي ثابت رکي ۽ مُسلمانن لاءِ هدايت ۽ خوشخبري هجي.
16|103| ۽ بيشڪ ڄاڻندا آهيون ته اُهي چوندا آهن ته اُن (پيغمبر) کي ڪو ماڻهو سيکاريندو آهي، جنهن ڏانهن اها
نسبت ڪندا آهن تنهن جي ٻولي عجمي آهي ۽ هي (قرآن) پڌري عربي ٻوليءَ ۾ آهي.
16|104| بيشڪ جيڪي الله جي آيتن کي نه مڃيندا آهن تن کي الله سڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي ۽ انهن لاءِ ڏکوئيندڙ
عذاب آهي.
16|105| ڪوڙو ٺاهه انهن کان سواءِ ڪونه ٺاهيندو آهي جيڪي الله جي آيتن کي نه مڃيندا آهن، ۽ اُهي (پاڻ) ڪُوڙا
آهن.
16|106| جنهن کي (ايمان کان ڦرڻ جو) زور ڪيو وڃي (اُهو زبان سان ڪي چوي) ۽ سندس دل ايمان سان آراميل
هجي اُن کانسواءِ جيڪو پنهنجي ايمان آڻڻ کانپوءِ الله جو انڪار ڪري بلڪ ڪُفر سان سينو ويڪرو ڪري (يعني راضي
ٿئي) اهڙن تي الله جو ڏمر آهي، ۽ انهن تي وڏو عذاب آهي.
16|107| اهو هن ڪري آهي جو انهن دنيا جي حياتيءَ کي آخرت کان زياده پسند ڪيو آهي ۽ (انهيءَ ڪري) ته الله
ڪافرن جي قوم کي هدايت نه ڪندو آهي.
16|108| اِهي اُهي آهن جو سندين دلين ۽ سندن ڪَنن ۽ سندن اکين تي الله مُهر هنئي، ۽ اُهي بي خبر آهن.
16|109| بلاشڪ اُهي ئي آخرت ۾ ڇيئي وارا آهن.
16|110| وري بيشڪ تنهنجو پالڻهار انهن کي (بخشي ٿو) جيڪي (ڪفر جي ڪلمي چوڻ لاءِ ڪافرن جي هٿان) ايذايا
ويا پوءِ وطن ڇڏيائون وري جهاد ڪيائون ۽ صبر ڪيائون بيشڪ تنهنجو پالڻهار ان کانپوءِ ضرور بخشڻهار مهربان آهي.
16|111| انهيءَ ڏينهن سڀڪو جيءُ پنهنجي طرفان جهيڙو ڪندو ايندو ۽ سڀڪنهن نفس جيڪي ڪمايو تنهنجو کيس پورو
بدلو ڏبو ۽ انهن سان ظلم نه ڪبو.
16|112| ۽ الله هڪ ڳوٺ جو (هڪ) قِصو بيان ڪيو جو بي ڊپو آراميل هو ان کي سندس روزي سڀڪنهن هنڌان
سوکائيءَ سان ايندي هئي پوءِ الله جي نعمتن جي بي شڪرائي ڪيائون پوءِ جيڪي ڪندا هوا تنهن سببان الله کين بک
۽ ڊپ جي پوشاڪ چکائي.
16|113| ۽ بيشڪ منجهائن (هڪ) پيغمبر وٽن آيو پوءِ کيس ڪُوڙو ڀانيائون تنهنڪري کين عذاب پڪڙيو ۽ اُهي ظالم
هوا.
16|114| پوءِ الله اوهان کي جيڪا حلال (۽) سُٺي روزي ڪري ڏني تنهن مان کائو، ۽ جيڪڏهن اُهين خاص الله جي
عبادت ڪندا آهيو ته سندس نعمتن جو شڪرانو ڪريو.
16|115| مئل ڍور ۽ رت ۽ سوئر جو ماس ۽ جنهن شيءِ کي الله جي نالي کانسواءِ ٻئي جي نالي سان سڏيو وڃي تنهن
کانسواءِ ٻيو (ڪي به) اوهان تي حرام نه ڪيائين، پوءِ جيڪو نافرماني ڪندڙ نه هجي ۽ نڪي حد کان لنگهندڙ ٿي
لاچار ٿئي (۽ کائي) ته بيشڪ الله بخشڻهار مهربان آهي.
16|116| ۽ جن شين کي اوهان جون زبانون ڪوڙ سان بيان ڪنديون آهن تن لاءِ (منڪري) نه چئو ته هي حلال آهي
۽ هيءُ حرام آهي ته الله تي ڪُوڙو ٺاهه ٺاهيو، بيشڪ جيڪي الله تي ڪُوڙو ٺاهه ٺاهيندا آهن سي (ڪڏهن) نه ڇٽندا.
16|117| ٿوري وَٽ آهي، ۽ اُنهن لاءِ آخرت ۾ ڏکوئيندڙ عذاب آهي (۽ هيءُ حياتي).
16|118| ۽ جيڪي توتي هن کان اڳ بيان ڪيوسون سو يهودين تي حرام ڪيو هوسون، ۽ اسان مٿن ظلم نه ڪيو پر
(هو) پاڻ تي ظلم ڪندا هوا.
16|119| وري جن بي سمجهائي سان بڇڙا ڪم ڪيا وري اُن کانپوءِ توبه ڪيائون ۽ پاڻ سڌاريائون تن لاءِ تنهنجو پالڻهار
اُن (توبه) کانپوءِ بلڪل بخشڻهار مهربان آهي.
16|120| ابراهيمَ هڪ طرفو ٿيل الله جي عبادت ڪندڙ امام هو، ۽ مُشرڪن مان نه هو.
16|121| الله جي نعمتن جو شُڪر ڪندڙ هو، (الله) کيس سڳورو ڪيو ۽ سڌي واٽ ڏانهن هدايت ڪيائينس.
16|122| ۽ دنيا ۾ کيس چڱائي ڏني سون، ۽ بيشڪ اُهو آخرت ۾ ڀلارن مان آهي.
16|123| پوءِ توڏانهن وحي ڪيوسون ته هڪ مُهاڙي دين ابراهيم جي تابعداري ڪر، ۽ ابراهيم (اي پيغمبر اُن کان)
مشرڪن مان نه هو.
16|124| جن ڇنڇر بابت تڪرار ڪيو تن کانسواءِ ٻين تي اُن (جي تعظيم) جو حُڪم لازم نه ڪيو ويو، ۽ بيشڪ
تنهنجو پالڻهار قيامت جي ڏينهن سندن وچ ۾ ضرور نبيرو ڪندو جنهن ۾ تڪرار ڪندا آهن.

16|125|حڪمت ۽ چڱي نصيحت سان پنهنجي پالڻهار جي واٽ ڏانهن (ماڻهن کي) سڏ ۽ چڱي طرح ڪين (اي پيغمبر) الزام ڏي، تحقيق جيڪو الله جي واٽ کان گمراهه ٿيو تنهنکي تنهنجو پالڻهار چڱو ڄاڻندڙ آهي ۽ اُهو هدايت وارن کي (به) چڱو ڄاڻندڙ آهي.
16|126|۽ جيڪڏهن (ڪافرن کان) بدلو وٺو ته جيترو ايذايا ويا هجو اوترو انهن کي ايذايو، ۽ جيڪڏهن اوهين صبر ڪريو ته اُهو صابرن لاءِ ڀلو آهي.
16|127|۽ (اي پيغمبر) صبر ڪر ۽ تنهنجو صبر الله ئي جي توفيق سان آهي ۽ جيڪو فريب ڪندا آهن تنهن بابت نڪي مٺن ڏک ڪر ۽ نڪي خفي ره.
16|128|جيڪي پرهيزگاري ڪندڙ آهن ۽ جيڪي ڀلارا آهن تن سان الله گڏ آهي.
17|1|اهِو (اللهِ) پاڪ آهي جنهن پنهنجي ٻانهي (محمد ﷺ) کي هڪڙي رات (جي اندر) تعظيم واري مسجد مان اُنهي مسجد اقصىٰ تائين جنهن جي چوڌاري برڪت رکي سون هن لاءِ سير ڪرايو ته کيس پنهنجيون نشانيون ڏيکاريون، بيشڪ اُهو ئي ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.
17|2|۽ مُوسىٰ کي ڪتاب (توريت) ڏنوسون ۽ ان کي بني اسرائيلن لاءِ هدايت ڪرڻ وارو ڪيوسون (۽ چيوسون) ته مون کان سواءِ (ٻيو) ڪو پرجهلو نه وٺو.
17|3|اي (ان قوم جو) اولاد جن کي نوح سان گڏ (ٻيڙي ۾) چاڙهيوسون، بيشڪ اهو شاڪر ٻانهو هو.
17|4|۽ بني اسرائيلن ڏانهن ڪتاب ۾ (هيءُ حُڪم) موڪليوسون ته اوهين مُلڪ ۾ ٻه ڀيرا فساد ضرور ڪندؤ ۽ اوهين وڏي وڏائي سان ضرور هٺيلائي ڪندؤ.
17|5|پوءِ جڏهن ٻنهي مان پهريون انجام (فساد جو) ايندو (تڏهن) اوهان تي پنهنجا ڏاڍا سورهه ٻانهان ڪڙا ڪنداسون جي شهرن جي وچ ۾ ڪاهي پوندا، ۽ اهو انجام (پورو) ٿيڻو آهي.
17|6|وري اوهان کي هڪ ڀيرو مٿن غلبو ڏينداسون ۽ مال ۽ اولاد سان اوهان کي (لڳولڳ) وڌائينداسون ۽ اوهان کي لشڪر ڪري گهڻا ڪنداسون.
17|7|جيڪڏهن اوهين چڱائي ڪندؤ ته (اُها چڱائي) پاڻ لاءِ ڪندؤ، ۽ جيڪڏهن اوهين بڇڙائي ڪندؤ ته پاڻ لاءِ، پوءِ جڏهن پيو انجام (فساد جو) پهچندو ته پيا اوهان جا منهن ارها ڪندا ۽ اهڙي طرح مسجد ۾ گهڙندا جهڙي طرح ان ۾ پهريون ڀيرو گهڙيا هوا ۽ جنهن تي غالب ٿيندا تنهن کي چڱي طرح اجاڙيندا.
17|8|اوهان جو پالڻهار ويجهو ئي اوهان تي ٻاجهه ڪندو، ۽ جيڪڏهن اوهين (وري) ڦرندؤ ته اسين به (چيو ويو ته) (سزا ڏيڻ ڏانهن) ڦرنداسون، ۽ ڪافرن لاءِ دوزخ کي بندي خانه مقرر ڪيوسون.
17|9|هيءُ قرآن انهي (واٽ) ڏانهن رستو ڏيکاريندو آهي جيڪا ڏاڍي سِڌي آهي ۽ انهن مؤمنن کي خوشخبري ڏيندو آهي جيڪي چڱا ڪم ڪندا آهن انهن لاءِ وڏو اجر آهي.
17|10|۽ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن تن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿون.
17|11|۽ ماڻهو مدائيءَ کي (اهڙو) گهرندو آهي جهڙو چڱائيءَ کي سندس گهرڻ هوندو آهي، ۽ ماڻهو اُبهرو آهي.
17|12|۽ رات ۽ ڏينهن کي ٻه نشانيون ڪيون سون پوءِ رات جي نشاني کي ميٽايوسون ۽ ڏينهن جي نشاني کي هن لاءِ روشن ڪيوسون ته پنهنجي پالڻهار جو فضل ڳوليو ۽ (پڻ هن لاءِ) ته اوهين ورهن جو ڳاڻيٽو ۽ حساب ڄاڻو، ۽ سڀ ڪنهن شيءِ جو کولي بيان ڪيوسون.
17|13|۽ سڀ ڪنهن ماڻهوءَ جي ڳچيءَ ۾ سندس عمل نامو ٻڌوسون، ۽ قيامت جي ڏينهن ڪتاب انهيءَ لاءِ ڪڍنداسون جو ان کي کليل ڏسندؤ.
17|14|(چيو ويندو ته) پنهنجو ڪتاب پڙهه، اڄ تنهنجو جيءُ توتي حساب وٺندڙ بس آهي.
17|15|جنهن هدايت لڌي تنهن پاڻ لاءِ ئي هدايت لڌي، ۽ جيڪو ڀُلو سو رڳو پاڻ لاءِ ڀُلندو، ۽ ڪو بار کڻندڙ ٻئي ڪنهن جو بار نه کڻندو، ۽ اسين ايستائين عذاب ڪندڙ نه آهيون جيستائين ڪنهن پيغمبر کي موڪليون.
17|16|۽ اسين جڏهن ڪنهن ڳوٺ جو ناس ڪرڻ گهرندا آهيون (تڏهن) انهن مان آسودن کي (پيغمبر جي معرفت پنهنجي عبادت جو) حڪم ڪندا آهيون پوءِ منجهس نافرماني ڪندا آهن تنهنڪري مٿن عذاب لازم ٿيندو آهي پوءِ پاڙ پٽڻ طرح ان جي پاڙ پٽيندا آهيون.
17|17|۽ ڪيترائي جڳ نُوحؑ کان پوءِ ناس ڪياسون، ۽ تنهنجو پالڻهار پنهنجن ٻانهن جي ڏوهن جي خبر رکندڙ ڏسندڙ ڪافي آهي.
17|18|جيڪو دنيا (جي آسودگي) گهرندو آهي تنهن کي ان هنڌ اهائي جلد ڏيندا آهيون جيڪي گهرندا آهيون سو جنهن لاءِ گهرندا آهيون (تنهن کي ڏيندا آهيون) وري ان لاءِ دوزخ مقرر ڪيوسون، جنهن ۾ (هو) خوار (۽) تڙيل ٿي گهڙندو.
17|19|۽ جنهن آخرت گهري ۽ ان لاءِ چڱي ڪوشش ڪئي ۽ اُهو مؤمن (به) هجي سي اُهي آهن جن جي ڪوشش قبول ٿيل آهي.
17|20|هن ٽوليءَ جي ۽ هن ٽوليءَ جي هر هڪ کي تنهنجي پالڻهار جي بخشش مان مدد ڪريون ٿا، ۽ تنهنجي پالڻهار جي ڏات ڪا اٽڪيل نه آهي.
17|21|ڏس ته انهن مان هڪڙن کي ٻين کان (دنيا ۾ رزق ۽ مرتبه ۾) ڪئن ڀلو ڪيو اٿون، ۽ آخرت ته درجن ڪري بلڪل وڏي ۽ مانَ ڏيڻ ڪري بلڪل وڌيڪ آهي.
17|22|(اي ماڻهو تون) الله سان ٻيو ڪو معبود مقرّر نه ڪر نه ته ڳِلارو (۽) خوار ٿي وهندين.
17|23|۽ تنهنجي پالڻهار حُڪم ڪيو آهي ته ان ڪانسواءِ ٻئي ڪنهن جي عبادت نه ڪريو ۽ ماءُ پيءُ سان نيڪي ڪريو، جيڪڏهن ٻنهين مان ڪو هڪڙو تنهنجي آڏو ٻُڍائيءَ کي پهچي يا ٻَئي ته تون اُف (به) نه چئج ۽ نڪي کين جهڻڪج ۽ ساڻن چڱي ڳالهه (ادب واري) ڳالهائج.
17|24|۽ انهن لاءِ عاجزيءَ جون ٻانهون ٻاجهه مان هيٺاهيون ڪج ۽ چئج ته اي منهنجا پالڻهار اُنهن تي (اهڙي طرح) ٻاجهه ڪر جهڙي طرح مون کي ننڍپڻ ۾ پاليائون ٿي.
17|25|جيڪي اوهان جي دلين ۾ آهي سو اوهان جو پالڻهار چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي جيڪڏهن اوهين سڌريل هوندؤ (ته بخشيندو) چوته الله توبه ڪندڙن کي بخشڻهار آهي.
17|26|۽ مائٽي وارا ۽ مسڪينن کي ۽ مُسافرن کي سندن حق ڏي ۽ اڍنگائيءَ سان اجايو نه وڃاءِ.
17|27|چوته اجايو وڃائيندڙ شيطانن جا ڀائر آهن، ۽ شيطان پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪندڙ آهي.
17|28|۽ جيڪڏهن تون (رزق جي اڻهوند ڪري) انهن کان منهن موڙين جنهن رزق جي ملڻ جي پنهنجي پالڻهار کان اميد رکين ٿو ته (کين جهڻڪي نه موٽاءِ ۽) ساڻن مٺي ڳالهه ڳالهاءِ.
17|29|۽ نڪي پنهنجي هٿ کي پنهنجي ڳچيءَ ۾ بند ڪر ۽ نڪي اهو سارو کولي ڇڏ نه ته ملامتي ۽ عاجز ٿي ويهي رهندين.

17|30| تنهنجو پالڻهار جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهنجي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ گهٽ به ڪندو آهي، تحقيق اهو پنهنجن ٻانهن جي خبر رکندڙ ڏسندڙ آهي.
17|31| ۽ پنهنجن ٻارن کي سُڃائيءَ جي ڊپ کان نه ڪهو، اسين کين ۽ (خود) اوهان کي روزي ڏيندا آهيون، بيشڪ انهن کي ڪُهڻ وڏو ڏوهه آهي.
17|32| ۽ زنا کي ويجها نه وڃو ڇوته اها بي حيائي آهي، ۽ اِها واٽ بُڇڙي آهي.
17|33| ۽ اهڙي جيءَ کي نه ڪُهو جنهن جو (شرعي) حق کانسواءِ ڪُهڻ الله حرام ڪيو آهي، ۽ جيڪو ناحق ماريو وڃي ان جي وارث کي (قصاص جو) اختيار ڏنوسون پوءِ جڳائي ته مارڻ ۾ زيادتي نه ڪري، ڇوته اهو مدد ڏنل ٿيو آهي.
17|34| ۽ نڪي ڪنهن ڇوري ٻار جي مال کي چڱي نيت کانسواءِ ويجها وڃو جيستائين هو بلوغت کي پهچي، ۽ پنهنجو انجام پاڙيو، تحقيق انجام بابت بلڪل پڇا ٿيندي.
17|35| ۽ جڏهن ماڻ پريو تڏهن پورو پريو ۽ سنئين ترازيءَ سان توريو، اها (پوري ماپ ۽ تور) ڀلي ۽ عاقبت جي ڪري بلڪل چڱي آهي.
17|36| ۽ (اي ٻانها) جنهن شيءِ جي توکي ڪا سُڌ نه آهي اُن جي پويان نه لڳ، ڇوته ڪَن ۽ اک ۽ دل انهن سڀني (عضون) کان ان بابت بلڪل پڇا ٿيندي.
17|37| ۽ زمين ۾ تون آڪڙ ڪري نه گُهم، ڇوته تون نڪي زمين کي چيري سگهندين ۽ نڪي ڊيگهه ۾ جبل (جي چوٽي) کي پهچين سگهندين.
17|38| اُنهن سڀني (عادتن) جي بڇڙائي تنهنجي پالڻهار وٽ ناپسند آهي.
17|39| اهي حُڪم انهن مان آهن جيڪي تنهنجي پالڻهار توڏانهن حڪمت مان وحي ڪيا آهن، ۽ الله سان ٻيو ڪوبه معبُود مُقرّر نه ڪر نه ته تون ملامتي (۽) تڙيل ٿي دوزخ ۾ وڌو ويندين.
17|40| (اي مشرڪؤ) اوهان جي پالڻهار اوهان کي پُٽن جي لاءِ چونڊيو ۽ (پاڻ) ملائڪن کي (پنهنجيون) ڌيئر ڪري ورتائين ڇا؟ بيشڪ اوهين هيءَ وڏي ڳالهه ڪندا آهيو.
17|41| ۽ بيشڪ هن قرآن ۾ هن لاءِ وري وري سمجهايوسون ته نصيحت وٺن، ۽ اهو انهن بابت نفرت کانسواءِ (ٻيو ڪي) ڪين ٿو وڌائي.
17|42| (اي پيغمبر) چؤ ته جيڪڏهن ساڻس ٻيا معبود جهڙي طرح هوندا آهن (تهڙي طرح) هجن ها ته اهي انهي دم عرش جي مالڪ ڏانهن (جنگ جي) واٽ طلبين ها.
17|43| اهو پاڪ آهي ۽ جيڪي چوندا آهن تنهن کان وڏو (۽) مٿاهون آهي.
17|44| ست آسمان ۽ زمين ۽ جيڪي منجهن آهي سي ان جي پاڪائي بيان ڪندا آهن، ۽ ڪا (به) شيءِ سندس ساراهه سان گڏ پاڪائي بيان ڪرڻ کانسواءِ نه آهي پر (اوهين) سندس تسبيح نه سمجهندا آهيو، بيشڪ اُهو بُردبار بخشڻهار آهي.
17|45| ۽ جڏهن (تون) قرآن پڙهندو آهين (تڏهن) تنهنجي وچ ۾ ۽ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن تن جي وچ ۾ (اسين) لڪل پردو ڪندا آهيون.
17|46| ۽ ان جي سمجهڻ کان سندن دلين ۾ پردو ۽ سندن ڪَنن ۾ گهٻرائي وجهندا آهيون، ۽ جڏهن پنهنجي هڪڙي پالڻهار کي قرآن ۾ ياد ڪرين ٿو تڏهن نفرت ڪري پنهنجين پُٺين (پرڀوءِ) تي موٽندا آهن.
17|47| (اي پيغمبر) جنهن مهل توڏانهن ڪن ڏيئي جنهن (ٺٺولي ڪرڻ جي ارادي) سان (قرآن کي) ٻڌندا آهن ۽ جنهن مهل ڳجهيون صلاحون ڪندا آهن جڏهن ظالم چوندا آهن ته (اوهين) رڳو جادو ڪيل مڙس جي تابعداري ڪريو ٿا (تنهن مهل سندين انهن ڳالهين کي) چڱي طرح ڄاڻندا آهيون.
17|48| ڏس ته تولاءِ ڪهڙا مثال ڏيندا آهن پوءِ گمراهه ٿيا تنهنڪري سڌي واٽ لهي نه سگهندا آهن.
17|49| ۽ چوندا آهن ته جڏهن اسين (مري ڳري) هڏا ۽ ذرا ذرا ٿينداسين (تڏهن) اسين وري نوان بڻجي اٿنداسين ڇا؟
17|50| چؤ ته پهڻ ٿيو يا لوهه ٿيو.
17|51| يا پنهنجين دلين ۾ جيڪا (ٻي) وڏي خلق پائيندا آهيو (سا ٿيو ته به اٿندؤ)، پوءِ سگهوئي چوندا ته ڪير اسان کي وري جياريندو؟ چؤ ته جنهن اوهان کي پهريون ڀيرو پيدا ڪيو (سو جياريندو)، پوءِ توڏانهن پنهنجو ڪنڌ لوڏيندا ۽ چوندا ته اهو ڪڏهن ٿيندو؟ چؤ ته اميد آهي ته سگهو ٿيڻو آهي.
17|52| جنهن ڏينهن الله اوهان کي سڏيندو (تنهن ڏينهن) اوهين سندس ساراهه ڪندي ورندي ڏيندؤ ۽ پائيندؤ ته ٿوروئي وقت رهيا آهيون.
17|53| ۽ (اي پيغمبر) منهنجن ٻانهن کي چؤ ته (ڪافرن سان) بلڪل چڱي (ڳالهه) چوندا رهن، ڇوته شيطان سندن وچ ۾ جهيڙو وجهندو آهي، ڇوته شيطان ماڻهو جو پڌرو ويري آهي.
17|54| اوهان جو پالڻهار اوهان کي چڱي طرح ڄاڻندو آهي، جيڪڏهن وڻيس ته اوهان تي ٻاجهه ڪري ۽ جيڪڏهن وڻيس ته اوهان کي عذاب ڪري، ۽ اسان توکي مٿن وڪيل ڪري نه موڪليو آهي.
17|55| ۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو تنهنجو پالڻهار چڱي طرح ڄاڻندو آهي، ۽ بيشڪ هڪڙن نبين کي ٻين کان وڌيڪ ڪيوسون ۽ داؤد کي زبور ڏنوسون.
17|56| (اي پيغمبر) چؤ ته الله کانسواءِ ٻين جن کي (الله جهڙو) پائيندا آهيو تن کي سڏيو پوءِ (اهي) اوهان کان نڪي ڪنهن اهنج لاهڻ جو ۽ نڪي ڦيرائڻ جو اختيار رکندا آهن.
17|57| هي (ڪافر خُدا کانسواءِ) جن کي سڏيندا آهن سي پاڻ پنهنجي پالڻهار ڏانهن وسيلو ڳوليندا آهن ته انهن مان ڪير ڏاڍو ويجهو آهي؟ ۽ سندس ٻاجهه جي اميد رکندا آهن ۽ سندس عذاب کان ڊڄندا آهن، ڇوته تنهنجي پالڻهار جو عذاب ڊڄڻ جهڙي شيءِ آهي.
17|58| ۽ ڪوبه ڳوٺ نه آهي مگر (جنهن جي رهڻ وارن) کي (سندن بڇڙن ڪرتوتن سبب) قيامت جي ڏينهن کان اڳ اسين ناس ڪرڻ وارا آهيون يا ان کي سخت عذاب ڏيندڙ آهيون، اِهو حُڪم ڪتاب ۾ لکيل آهي.
17|59| ۽ اسان کي مُعجزن موڪلڻ کان انهيءَ ڳالهه کانسواءِ ٻئي ڪنهن نه روڪيو جو اڳين (ماڻهن) انهن کي ڪوڙ ڄاتو هو، ۽ ثمود (جي قوم) کي ڏاچي مُعجزه لاءِ ڏني سون ته اُن کي نه مڃيائون، ۽ اسين رڳو ڊيڄارڻ لاءِ مُعجزا موڪليندا آهيون.
17|60| ۽ (اي پيغمبر ياد ڪر) جنهن مهل توکي چيوسون ته تنهنجي پالڻهار ماڻهن کي (پنهنجي قدرت سان) لپيٽيو آهي، ۽ اسان جيڪو توکي نظارو ڏيکاريوسون جو لعنت ڪيل وڻ قرآن ۾ بيان ڪيو ويو آهي سو ماڻهن جي پرک کانسواءِ نه آهي، ۽ اسين جو کين ڊيڄاريندا آهيون سو انهن بابت وڏي شرارت کانسواءِ (ٻيو ڪي) نه وڌائيندو آهي.
17|61| ۽ جڏهن ملائڪن کي چيوسون ته آدم کي سجدو ڪريو پوءِ ابليس کانسواءِ (ٻين) سجدو ڪيو، (ابليس) چيو ته جنهن کي مٽيءَ مان پيدا ڪيئي تنهن کي ڇو سجدو ڪريان؟

17|62|(وري ابليس) چيو ته ڏس هي شخص جنهن کي تو مون تي شرف ڏنو، جيڪڏهن مون کي قيامت جي ڏينهن
تائين مُهلت ڏيندين ته ٿورڙن کان سواءِ سندس (ٻئي) اولاد کي پاڙئون پٽيندس.
17|63|(الله) چيو ته وڃ پوءِ منجهانئن جن تنهنجي تابعداري ڪئي تن اوهان سڀني جي سزا دوزخ آهي (۽ اها)
بلڪل پوري سزا آهي.
17|64|۽ منجهانئن جنهن کي (ڀُلائي) سگهين تنهن کي پنهنجي سڏ سان ڀُلاءِ ۽ پنهنجن پيادن ۽ سوارن سان مٿن
چڙهائي ڪر ۽ سندن مال ۽ اولاد ۾ ڀائيواري ڪر ۽ کين انجام ڏي، ۽ شيطان ٺڳيءَ کانسواءِ کين ڪو دلاسو نه ڏيندو آهي.
17|65|بيشڪ منهنجن ٻانهن تي توکي ڪا سگهه نه آهي، ۽ تنهنجو پالڻهار نگهبان بس آهي.
17|66|اوهان جو پالڻهار اهو آهي جيڪو دريائن ۾ ٻيڙيون هن لاءِ هلائيندو آهي ته سندس فضل ڳوليو، ڇوته اُهو اوهان تي
ٻاجهارو آهي.
17|67|۽ جڏهن اوهان کي درياءَ ۾ ڪا اوکائي پهچندي آهي تڏهن خاص ان (الله) کانسواءِ ٻين جن کي اوهين سڏيندا
آهيو سي وسري ويندا آهن، پوءِ جنهن مهل اوهان کي سُڪي ڏي بچائيندو آهي (تنهن مهل) مُنهن موڙيندا آهيو، ۽ ماڻهو
ڏاڍو بي شڪر آهي.
17|68|(اوهين) پاڻ کي سڪيءَ ۾ گهائڻ کان يا پاڻ تي (پهڻن جي) آنڌي اچڻ کان بي ڀوا ٿيا آهيو ڇا؟ وري اوهين
پاڻ لاءِ ڪو واهرو نه لهندؤ.
17|69|يا ٻئي ڀيري ان (درياءَ) ۾ موٽائڻ کان بي ڀَوا ٿيا آهيو ڇا؟ پوءِ اوهان تي واءُ جو طوفان موڪلي پوءِ اوهان کي
اوهان جي انڪار سببان ٻوڙي وري انهي (ٻوڙڻ جي) ڪري پاڻ لاءِ اسان تي ڪو پيڇي ڪرڻ وارو نه لهندؤ.
17|70|۽ بيشڪ آدم جي اولاد کي شرف ڏنوسون ۽ کين پَٽن ۽ دريائن ۾ کنيوسون ۽ کين سٺين شين مان روزي ڏنيسون
۽ جيڪي خلقياسون تن مان گهڻن کان کين زياده مانَ وارو ڪيوسون.
17|71|هر ڪنهن ٽوليءَ کي سندن اڳواڻ سان سڏينداسون، پوءِ جنهن کي سندس اعمالنامون سندس ساڄي هٿ ۾ ڏنو
ويندو سي پنهنجو اعمالنامو پڙهندا ۽ تند جيترو به ظلم نه ڪبن.
17|72|۽ جيڪو هن دنيا ۾ انڌو ٿيو سو آخرت ۾ (به) انڌو (هوندو) ۽ واٽ کان بِنه ڀُليل رهندو.
17|73|۽ جيڪي توڏانهن (پنهنجن حُڪمن جو) وحيُ ڪيوسون تنهن کانسواءِ توکي هن لاءِ ڏوکي ۾ وجهڻ لڳا هوا ته
تون ان کانسواءِ ٻيو ڪو اسان تي ٺاه ٺاهين، ۽ انهيءَ مهل توکي دوست بڻائين.
17|74|۽ جيڪڏهن اسين توکي (پنهنجي ڳالهه تي) پختو نه رکون ها ته ويجهو هو جو بيشڪ اُنهن ڏانهن ڪي ٿورڙي
لڙي پون ها.
17|75|۽ اتي جو اتي حياتي جو ٻيڻو عذاب ۽ موت جو (به) ٻيڻو عذاب توکي چکايون ها وري پاڻ لاءِ اسان تي ڪو
واهرو نه لهين ها.
17|76|۽ (اي پيغمبر مڪي جي) زمين ۾ سگهو ئي توکي هن لاءِ بيقرار ڪندا ته ان مان توکي لڏائين ۽ انهيءَ مهل
توکان پوءِ (پاڻ به) ٿورو وقت رهندا.
17|77|(جو سندن قوم کين لڏايو ته ناس ڪيو وين) توکان اڳ جيڪي پنهنجا پيغمبر موڪلياسون تن جو دستور موافق
۽ اسان جي دستور کي ڪا ڦيرڦار نه لهندين.
17|78|سج لڙئي کان وٺي رات جي اونداهيءَ تائين نماز پڙهه ۽ فجر جو قرآن پڙهه، بيشڪ فجر جو قرآن پڙهڻ مهل
ملائڪ حاضر ٿين ٿا.
17|79|۽ ڪجهه رات جو (قرآن) سان تهجّد پڙهه جو (اها) تولاءِ زياده عبادت آهي، تنهنجو پالڻهار توکي سگهوئي
ساراهيل جاءِ ۾ اُٿاريندو.
17|80|۽ (اي پيغمبر) چؤ ته اي منهنجا پالڻهار مون کي (مديني ۾) سچائيءَ سان داخل ڪر ۽ (مڪي مان) مون کي
سچائيءَ سان ٻاهر ڪڍ ۽ پاڻ وٽان مون لاءِ ڏاڍي سگهه مدد ڏيندڙ ڪر.
17|81|۽ (اي پيغمبر) چؤ ته سچ آيو ۽ ڪوڙ ڀڳو، بيشڪ ڪوڙ ڀڄندڙ آهي.
17|82|۽ اسين قرآن کي نازل ڪريون ٿا جو اهو سارو مؤمنن لاءِ شفا ۽ ٻاجهه آهي ۽ ظالمن بابت نقصان کانسواءِ (ٻيو
ڪي) نه وڌائيندو آهي.
17|83|۽ جڏهن انسان تي ڪا نعمت نازل ڪندا آهيون (تڏهن) مُنهن موڙيندو آهي ۽ ڪانئس پاسيرو ٿيندو آهي، ۽ جڏهن
ڪيس مدائي پهچندي آهي ته نا اميد ٿيندو آهي.
17|84|(اي پيغمبر) چؤ ته سڀڪو پنهنجي ڍول تي ڪم ڪندو آهي، پوءِ جيڪو ڏاڍيءَ سڌيءَ واٽ تي آهي تنهن کي
تنهنجو پالڻهار چڱي طرح ڄاڻندو آهي.
17|85|۽ (اي پيغمبر) توکان رُوح بابت پُڇن ٿا، چؤ ته رُوح منهنجي پالڻهار جي امر مان آهي ۽ اوهان کي ڪي ٿورڙي
علم کانسواءِ نه ڏنو ويو آهي.
17|86|۽ جيڪو (قرآن) توڏانهن وحي ڪيوسون سو جيڪڏهن گهرون ته ورائي وٺون ته پوءِ تون پاڻ لاءِ اسان تي ڪو
پرجهلو نه لهندين.
17|87|پر تنهنجي پالڻهار جي ٻاجهه (ان ورائي وٺڻ کي جهلي رکيو) آهي، ڇوته سندس فضل توتي وڏو آهي.
17|88|(اي پيغمبر) چؤ ته جيڪڏهن ماڻهو ۽ جِنّ هن قرآن جهڙي (ٻئي ڪنهن ڪتاب) آڻڻ لاءِ ڳڏ ٿين ته جهڙس
ڪڏهن نه آڻي سگهندا جيتوڻيڪ هڪ ٻئي کي مدد ڏين.
17|89|۽ بيشڪ هن قرآن ۾ سڀڪو مثال ماڻهن لاءِ بيان ڪيو اٿئون، پر گهڻا ماڻهو بي شڪر ٿي انڪار ڪندا آهن.
17|90|۽ چوندا آهن ته اسين توکي (ايستائين) هرگز نه مڃينداسون جيستائين زمين ۾ اسان لاءِ ڪو چشمو وهائين.
17|91|يا ڪجين ۽ ڊاکن مان تولاءِ باغ ٿئي پوءِ سندس وچ ۾ تون وهندڙ واهيون وهائين.
17|92|يا جهڙي طرح تو ڀانيو تهڙي طرح اسان تي آسمان ٽُڪر ٽُڪر ڪيرائين يا تون الله ۽ ملائڪن کي سامهون
آڻين.
17|93|يا توکي ڪو سونون گهر هُجي يا آسمان تي چڙهين، ۽ تنهنجي چڙهڻ کي (ايستائين) ڪڏهن نه مڃينداسون
جيستائين اسان تي (اهڙو لکيل) ڪتاب لاهين جنهن کي پڙهون، چؤ ته منهنجو پالڻهار پاڪ آهي آءٌ رڳو پيغام پهچائڻ وارو
ماڻهو آهيان.
17|94|۽ جڏهن ماڻهن وٽ هدايت آئي (تڏهن) کين ايمان آڻڻ کان هن ڏاران ڪنهن نه جهليو آهي جو چوندا آهن ته
الله پيغمبرن کي ڇو ماڻهو ڪري موڪليو.
17|95|(اي پيغمبر) چؤ ته جيڪڏهن ملائڪ (اوهان جان) زمين ۾ ٽڪندڙ ٿي گهمن ڦرن ها ته اسين مٿن ضرور
آسمان مان ملائڪ پيغمبر ڪري موڪليون ها.
17|96|(اي پيغمبر) چؤ ته الله اوهان ۽ اسان جي وچ ۾ شاهد بس آهي، بيشڪ اهو پنهنجي ٻانهن جي خبر رکندڙ

ڏسندڙ آهي.
17|97| ۽ جنهن کي الله هدايت ڪئي سو هدايت وارو آهي، ۽ جيڪي گمراهه ٿيا تن لاءِ تون الله کانسواءِ ڪوئي دوست نه لهندين، ۽ ڪين قيامت جي ڏينهن سندن مُنهن ڀر انڌا ۽ گنگا ۽ ٻوڙا ڪري گڏ ڪنداسون، سندن جاءِ دوزخ آهي، جنهن مهل ڍرو ٿيندو تنهن مهل انهن لاءِ دوزخ کي وڌيڪ تپائينداسون.
17|98| اها سندن سزا هن سبب آهي جو اسانجي نشانين جو انڪار ڪيائون ۽ چيائون ته جڏهن اسين هڏا ۽ چُورو ٿينداسون (تڏهن) وري نئين سر پيدا ٿي اُٿاريا وينداسون ڇا؟
17|99| نه ڏسندا آهن ڇا ته جنهن الله آسمانن ۽ زمين کي بڻايو سو سندن اهڙي بڻائڻ تي وس وارو آهي ۽ انهن لاءِ اها مُدّت مقرر ڪيائين جنهن ۾ ڪو شڪ نه آهي، پوءِ ظالم انڪار ڪانسواءِ ڪي قبول نه ڪندا آهن.
17|100| چؤ ته جيڪڏهن اوهين منهنجي پالڻهار جي خزانن جا مالڪ هجو ها ته انهيءَ مهل (سڀ) خرچ (اي پيغمبر) ٿي وڃڻ جي ڀَو کان اوهين ضرور بند رکو ها، ۽ ماڻهو ڪو پيچ آهي.
17|101| ۽ بيشڪ مُوسىٰ کي نَوَ پڌريون نشانيون ڏنيون سون پوءِ بني اسرائيلن کان پُڇ ته جڏهن (اهو) وٽن آيو تڏهن کيس فرعون چيو ته اي مُوسىٰ بيشڪ آءٌ توکي يقيناً جادو ٿيل ڀائيندو آهيان.
17|102| چيو ته بيشڪ تو ڄاتو آهي ته اهي (نشانيون) آسمانن ۽ زمين جي پالڻهار کانسواءِ (ٻئي ڪنهن) نه (مُوسىٰ) نازل ڪيون آهن (اوهان جي) سمجهائڻ لاءِ (ته ڏسي مون مڃيو)، ۽ اي فرعون آءٌ توکي (انهن جي انڪار سبب) هلاڪ ٿيل ڀائيندو آهيان.
17|103| پوءِ فرعون ملڪ مان سندن لوڏڻ جو ارادو ڪيو پوءِ فرعون ۽ سندس ساري سنگت کي ٻوڙيوسون.
17|104| ۽ کانئس پوءِ بني اسرائيلن کي چيوسون ته مُلڪ ۾ ٽڪو پوءِ جڏهن آخرت جو وعدو آيو (تڏهن) اوهان کي لپيٽي وٺنداسون.
17|105| ۽ ان (قرآن) کي اسان سچ سان نازل ڪيو آهي ۽ اهو سچ سان نازل ٿيو آهي، ۽ توکي خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ کانسواءِ نه موڪليوسون.
17|106| ۽ ان قرآن کي جُدا جُدا (سُورتون ۽ آيتون) هن لاءِ ڪيوسون ته اهو ماڻهن کي آهسته آهسته پڙهي ٻڌائين ۽ ان کي آهسته آهسته ڪري لاٿوسون.
17|107| چؤ ته اوهين ان قرآن کي مڃو توڙي نه مڃو، بيشڪ جن کي هن کان اڳ علم ڏنو ويو آهي تن (اي پيغمبر) وٽ جڏهن (قرآن) پڙهبو آهي (تڏهن) سجدو ڪندڙ ٿي ڪاڏين ڀر ڪِرندا آهن.
17|108| ۽ چوندا آهن ته اسان جو پالڻهار پاڪ آهي بيشڪ اسان جي پالڻهار جو انجام ضرور (پورو) ٿيڻو آهي.
17|109| ۽ روئيندا ڪاڏين ڀر ڪِرندا آهن ۽ (قرآن) منجهن عاجزي وڌائيندو آهي.
17|110| چؤ ته (الله کي) الله (جي نالي سان) سڏيو يا رحمان (جي نالي سان) سڏيو، جنهن نالي سان (اي پيغمبر) (اوهين) سڏيو انهي جا (سڀ) نالا چڱا آهن، ۽ پنهنجي نماز ۾ نڪي تمام ڏاڍيان پڙهه ۽ نڪي تمام هوريان پڙهه ان جي وچ واري واٽ اختيار ڪر.
17|111| ۽ چؤ ته سڀ ساراهه انهي الله کي جڳائي جنهن (پاڻ لاءِ) ڪو اولاد نه ورتو آهي ۽ نڪي سندس ملڪ ۾ ڪو ڀائيوار آهي ۽ نڪي ڪنهن هيڻائي سببان ان جو ڪو مددگار آهي ۽ هن جي گھڻي قدر وڏائي بيان ڪر.
18|1| سڀ ساراهه انهي الله کي جڳائي جنهن پنهنجي ٻانهي (محمد ﷺ) تي ڪتاب لاٿو ۽ ان ۾ ڪو ڏِنگ نه رکيائين.
18|2| هن لاءِ سڌو ڪيائين ته الله وٽان سخت مُصيبت کان ڪافرن کي ڊيڄاري ۽ اُنهن مؤمنن کي خوشخبري ڏي جيڪي چڱا ڪم ڪندا آهن ته اُنهن لاءِ چڱو اجر آهي.
18|3| منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.
18|4| ۽ انهن کي ڊيڄاري جيڪي چون ٿا ته الله (پاڻ لاءِ) پُٽ ورتو آهي.
18|5| جنهن جو نڪي کين ۽ نڪي سندن پيءُ ڏاڏن کي ڪو علم آهي، وڏي (گناهه جي) ڳالهه آهي جا سندن واتان نڪري ٿي، اهي ڪوڙ کانسواءِ (ٻيو ڪي) نه چوندا آهن.
18|6| جيڪڏهن اهي هن ڳالهه کي نه مڃن ته متان تون ارمان کان سندن پويان پاڻ کي هلاڪ ڪرين.
18|7| جيڪي زمين تي آهي سو اسان ان جي سينگار لاءِ هن ڪري ڪيو ته سندن آزمائش وٺون ته انهن مان عمل ۾ ڏاڍو چڱو ڪير آهي.
18|8| ۽ ان زمين تي جيڪا (ساول) آهي سا اسين چٽي پٽ ڪرڻ وارا آهيون.
18|9| پر ڀانيو اٿيئي ته غار ۽ رقيم وارا اسان جي نشانين مان عجيب آهن.
18|10| جڏهن غار ۾ ڪيترن جوانن جاءِ ورتي تڏهن چيائون ته اي اسان جا پالڻهار پاڻ وٽان اسان تي ٻاجهه عطا ڪر ۽ اسان جي ڪم ۾ اسان لاءِ چڱائي ڪر.
18|11| پوءِ ڪيترائي ورهيه کين غار ۾ ڪَنن ڀر سمهاريوسون.
18|12| وري کين هن لاءِ اٿاريوسون ته ڏيکاريون ته جا مدت رهيا سا ٻنهي ٽولين مان ڪهڙي کي ياد آهي.
18|13| اسين توکي سندن سچي خبر بيان ڪريون ٿا، بيشڪ اهي ڪيترا جوان هوا جو پنهنجي پالڻهار کي مڃيو هوائون ۽ کين وڌيڪ هدايت ڪئي هئي سون.
18|14| ۽ سندن دلين تي (سچائي) ٻڌي سون جڏهن اٿيا تڏهن چيائون ته اسان جو پالڻهار آسمانن ۽ زمين جو پالڻهار آهي ان کانسواءِ ٻئي ڪنهن کي معبُود ڪري نه سڏينداسون (جي سڏيوسون ته) ضرور بيشڪ اُنهي مهل بيهودي ڳالهه چئي سون.
18|15| اسان جي هن قوم الله کانسواءِ ٻيا معبود ورتا آهن، مٿن چونه ڪو پڌرو دليل آڻيندا آهن؟ پوءِ جيڪو الله تي ڪوڙ ناهي ان کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي؟
18|16| ۽ جڏهن انهن (مشرڪن) کان ۽ (اهي) الله کانسواءِ جن کي پوڄيندا آهن تن کان پاسي ٿيو تڏهن غار ڏانهن پناهه وٺو ته اوهان جو پالڻهار اوهان لاءِ ٻاجهه پکيڙيندو ۽ اوهان جي ڪم ۾ اوهان لاءِ سولائي موجود ڪندو.
18|17| ۽ (اي ڏسندڙ) جڏهن سج اڀري (تڏهن) ڏسندين ته (اُس) سندن غار کان سڄي پاسي لڙندي آهي ۽ جڏهن لهي تڏهن سندن کٻي پاسي مڙندي آهي ۽ اُهي ان (غار جي) ويڪرائي ۾ آهن، اِها الله جي نشانين مان آهي، جنهن کي الله هدايت ڪري سو هدايت وارو آهي، ۽ جنهن کي ڀُلائي ان لاءِ ڪوبه دوست واٽ ڏيکاريندڙ نه لهندين.
18|18| ۽ تون کين جاڳندڙ ڀائيندين پر اُهي (ننڊ ۾) سمهيل آهن، ۽ کين سڄي پاسي تي ۽ کٻي پاسي تي اٿلائيندا آهيون، ۽ سندن ڪتو چائٺ تي اڳيون ٽنگون ڊگھيريو پيو آهي، جيڪڏهن مٿن ٻيهي ڏسين ته کانئن پچندڙ ٿي منهن ڦيرين ۽ کانئن دهشت کان ڀرجي وڃين.
18|19| ۽ اهڙي طرح کين هن لاءِ کڙو ڪيوسون ته پاڻ ۾ پڇن، منجهانئن چوندڙ چيو ته (اوهين هتي) ڪيترو ٽڪيؤ، چيائون ته هڪ ڏينهن يا ڏينهن کان گھٽ رهياسون، (ڪن) چيو ته جيڪي اوهين رهيا آهيو سو اوهان جو پالڻهار چڱو

جاڻندڙ آهي، پوءِ مان پاڻ مان هڪ کي هِن پنهنجي رپئي سان شهر ڏانهن موڪليو پوءِ پلي ڏسي ته اُن (ڳوٺ) جو ڪهڙو طعام سٺو آهي پوءِ ان مان ڪجهه تعام اوهان وٽ آڻي ۽ جڳائي ته نرمي ڪري ۽ اوهان جو حال ڪنهن هڪڙي کي نه ڄاڻائي.

18|20| چوته جيڪڏهن اهي اوهان تي غالب ٿيندا ته اوهان کي سنگسار ڪندا يا پنهنجي مذهب ۾ اوهان کي موٽائيندا ۽ اُن مهل اوهين هرگز نه ڇٽندؤ.

18|21| ۽ اهڙي طرح (تڏهن) ماڻهن کي هن لاءِ مٿن خبردار ڪيوسون ته ڄاڻن ته الله جو انجام سچو آهي ۽ بيشڪ قيامت (ٿيڻي) آهي ان ۾ ڪو شڪ نه آهي، تڏهن انهن جي ڳالهه بابت پاڻ ۾ جهڳڙو ڪرڻ لڳا پوءِ چيائون ته انهن جي (غار) تي ڪا اڏاوت اڏيو، سندن پالڻهار کين ڄاڻندڙ آهي، جيڪي پنهنجي ڳالهه ۾ غالب ٿيا تن چيو ته انهن (جي غار) تي مسجد ضرور بڻائينداسون.

18|22| (ڪي) چوندا ته (اُهي) ٽي آهن چوٿون سندن ڪتو آهي، ۽ (ڪي) چوندا ته پنج آهن ڇهون سندن ڪتو آهي ڳُجهه بابت اٽڪل هڻندا آهن، ۽ چوندا آهن ته ست آهن اٺون سندن ڪتو آهي، (اي پيغمبر) چؤ ته سندن ڳاڻيٽو منهنجو پالڻهار وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي انهن کي رڳو ڪي ٿورا ڄاڻندا آهن، پوءِ انهن بابت سرسري جهڳڙي ڪرڻ کانسواءِ جهڳڙو نه ڪر، ۽ نڪي انهن بابت ڪافرن مان ڪنهن هڪ کان پڇا ڪر.

18|23| ۽ ڪنهن ڪم لاءِ انشاءالله کانسواءِ نه چؤ ته آءٌ هي سڀاڻي ڪندس.

18|24| ۽ جڏهن پنهنجي پالڻهار کي وسارين (تڏهن تون اُن کي) ياد ڪر ۽ چؤ ته سگهوئي منهنجو پالڻهار هن کان به ڏادي ويجهي سڌي هدايت ڪندو.

18|25| ۽ اُهي پنهنجي غار ۾ ٽي سون ورهن کان وڌيڪ نَو ورهه رهيا.

18|26| (جيڪڏهن اُهي نه مڃين ته) چئو ته جيڪي رهيا سو الله وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي، اُن کي آسمانن ۽ زمين جو ڳجهه (معلوم) آهي، ڪهڙو عجيب ڏسندڙ ۽ ڪهڙو عجيب ٻڌندڙ آهي، اُن کانسواءِ ڪو انهن جو مددگار نه آهي، ۽ پنهنجي حُڪم ۾ ڪنهن هڪ کي ڀائيوار نه ڪندو آهي.

18|27| ۽ تنهنجي پالڻهار جي ڪتاب مان جيڪي توڏانهن وحي ڪيو ويو سو پڙهه، سندس حُڪم کي ڪا ڦير ڦار نه آهي، ۽ اُن کانسواءِ تون ڪا واهه نه لهندين.

18|28| ۽ پاڻ کي انهن سان صبر ۾ رک جيڪي پنهنجي پالڻهار کي صُبح ۽ سانجهيءَ جو ياد ڪندا آهن (۽) سندس رضا مندي گهرندا آهن ۽ (گهرجي ته) تنهنجون اکيون دُنيا جي حياتيءَ جي سينگار جو ارادو رکي انهن (ياد ڪندڙن) کان (ٻئي پاسي) نه واجهائين، ۽ انهيءَ جي فرمانبرداري نه ڪر جنهن جي دل اسان پنهنجي ياد ڪرڻ کان غافل ڪئي ۽ پنهنجي خواهش جي پٺيان لڳو ۽ سندس ڪم حد کان وڌيل آهي.

18|29| ۽ چؤ ته (اهو سخن) اوهان جي پالڻهار وٽان (آيل) سچ آهي، پوءِ جنهن کي وڻي سو ايمان آڻي ۽ جنهن کي وڻي سو نه مڃي، اسان ظالمن لاءِ باهه تيار ڪئي آهي (۽) اُن جا پردا اُنهن کي ويڙهيندا، ۽ جيڪڏهن فرياد ڪندا ته انهن جي فرياد اهڙي پاڻيءَ سان ورائي ويندي جو پگهاريل ٽامي وانگر هوندو سندن منهن کي پچندو، اهو بڇڙو پيڻ آهي، ۽ بڇڙو آرام جو هنڌ آهي.

18|30| بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ته جنهن چڱو ڪم ڪيو آهي تنهن جو اجر اسين نه وڃائينداسون.

18|31| اِهي (اُهي) آهن جن لاءِ هميشگيءَ جا بهشت (هوندا) جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهس سونن ڪنگڻن جا زيور انهن کي پارايا ويندا ۽ سَنهي ۽ ٿُلهي پٽ جي سائي پوشاڪ ڍڪيندا (۽) اتي تختن تي ٽيڪ لائي وهندا، اِهو بدلو چڱو آهي، ۽ آرام جي جاءِ به چڱي آهي.

18|32| ۽ (اي پيغمبر) کين ٻن مڙسن جو قصو بيان ڪر ۽ انهن مان هڪڙي لاءِ ڊاکن جا ٻه باغ پيدا ڪيا هئاسون ۽ انهن جي چوڌاري کجيون پيدا ڪيو هيوسون ۽ انهن جي وچ ۾ پوک پيدا ڪئي هئي سون.

18|33| ٻنهين باغن پنهنجا ميوا پچايا ۽ منجهانئن ڪجهه گهٽ نه ڪيائون ۽ انهن جي وچ ۾ واهيون وهايون سون.

18|34| ۽ ان کي (گهڻو) ڦر مليو، پوءِ پنهنجي سنگتيءَ سان ڳالهائيندي ان کي چيائين ته آءٌ توکان مال ۾ وڌيڪ آهيان ۽ ماڻهن جي ڪري (به) وڌيڪ عِزّت وارو آهيان.

18|35| ۽ پنهنجي باغ ۾ گهڙيو ۽ هو پاڻ لاءِ ظالم هو، چيائين ته مون کي هن (باغ) جي ناس ٿيڻ جو ڪڏهن به گمان نه آهي.

18|36| ۽ نڪي قيامت جي قائم ٿيڻ جو مون کي ڪو گمان آهي ۽ جيڪڏهن پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽيس (ته) هن کان (به) ڀلي جاءِ لهندس.

18|37| سندس سنگتي ساڻس گفتگو ڪندي کيس چيو ته جنهن توکي مٽيءَ مان بڻايو وري نطفي سان وري سنئين لڳين مڙس ڪيائين تنهن جو تو ڇو انڪار ڪيو؟

18|38| (آءٌ هي ويساهه رکندو آهيان ته) منهنجو پالڻهار الله آهي ۽ آءٌ پنهنجي پالڻهار سان ڪوبه شريڪ نه ڪندس.

18|39| ۽ جڏهن تون پنهنجي باغ ۾ گهڙين تڏهن ڇونه چيئي ته جيڪي الله گهريو (سو ٿيئو آهي) جو الله (جي مدد) کانسواءِ ڪا سگهه نه آهي، جيڪڏهن تون پاڻ کان مون کي مال ۽ اولاد ۾ گهٽ ڏسين ٿو.

18|40| ته اُميد آهي جو منهنجو پالڻهار تنهنجي باغ کان چڱو مونکي ڏيندو ۽ اُن (تنهنجي باغ) تي آسمان کان ڪا آفت موڪلي پوءِ ڦري ڇٽي پَٽ ٿي پَوي.

18|41| يا سندس پاڻي سُڪي وڃي پوءِ ان کي ڪڏهن لهي نه سگهين.

18|42| ۽ سندس ڦر کي ڇٽ ڪيو ويو پوءِ اُن (جي ٻڻائڻ) ۾ جيڪي خرچيو هوائين تنهن تي پنهنجا هٿ مليندو رهيو ۽ اُهو (باغ) پنهنجين (ٻڻايلن) ڇتين سميت ڪريل هو ۽ چيائين ٿي ته افسوس آهي پنهنجي پالڻهار سان ڪنهن کي شريڪ مُقرر نه ڪريان ها (ته چڱو هو).

18|43| ۽ نڪي ان لاءِ ڪا ٽولي هئي جو الله کانسواءِ کيس مدد ڏئي ۽ نڪي (پاڻ) بدلو وٺڻ وارو هو.

18|44| هِن هنڌ الله جي سچي بادشاهي آهي، اُهو ثواب (ڏيڻ) ۾ ڀلو ۽ بدلي ڏيڻ ۾ (به) ڀلو آهي.

18|45| ۽ (اي پيغمبر) انهن کي دُنيا جي حياتيءَ جو مثال بيان ڪر جا انهي پاڻيءَ وانگر آهي جنهن کي آسمان کان وسايوسون پوءِ اُن سان زمين جا اوپڙ گهاٽا جميا پوءِ ڦري پُريل ڪک ٿيا اُنهن کي وائن اُڏايو، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

18|46| مال ۽ اولاد دنيا جي حياتيءَ جو سينگار آهي، ۽ سدائين رهندڙ چڱايون تنهنجي پالڻهار وٽ ثواب ڪري ڀليون ۽ اُميد ڪري چڱيون آهن.

18|47| ۽ (ياد ڪر) جنهن ڏينهن جبلن کي هلائينداسون ۽ زمين کي صفا پٽي ڏسندين ۽ ماڻهن کي گڏ ڪنداسون پوءِ منجهانئن ڪنهن هڪ کي نه ڇڏينداسون.

18|48| ۽ (اُهي) تنهنجي پالڻهار وٽ صفون ڪري پيش ڪيا ويندا (چونداسون ته) جهڙي طرح اوهان کي پهريون ڀيرو

پيدا ڪيوهوسون (تهڙي طرح) اسان وٽ آيا آهيو، بلڪ پائيندا هيؤ ته اوهان جي لاءِ انجام جو هنڌ نه ڪنداسون.
18|49| ۽ اعمالنامون رکيو ويندو پوءِ جيڪي منجهس هوندو تنهن کان ڏوهارين کي ڏجندڙ ڏسندين ۽ چوندا ته اسان لاءِ
ارمان آهي هن اعمالنامي جو ڇا حال آهي جو نڪي ننڍي (گناهه) ۽ نڪي وڏي کي ڳاڻيٽي کانسواءِ ڇڏيو اٿس، ۽
جيڪي ڪيائون سو حاضر لهندا، ۽ تنهنجو پالڻهار ڪنهن هڪڙي تي به ظلم نه ڪندو.
18|50| ۽ جڏهن ملائڪن کي چيوسون ته آدم کي سجدو ڪريو تڏهن ابليس کانسواءِ ٻين سجدو ڪيو، اهو جِنّن مان هو
پوءِ پنهنجي پالڻهار جي حُڪم جي نافرماني ڪيائين، پوءِ اوهين ڪيس ۽ سندس اولاد کي مون کانسواءِ چو دوست وٺندا آهيو
حالانڪ اُهي اوهان جا ويري آهن، (شيطان) ظالمن لاءِ بڇڙو بدلو آهي.
18|51| نڪي آسمانن ۽ زمين جي بڻائڻ مهل اُنهن (شيطانن) کي حاضر ڪيو هوم ۽ نڪي سندن جيئن بڻائڻ مهل به،
۽ نڪي گمراهن کي مددگار وٺندڙ آهيان.
18|52| ۽ جنهن ڏينهن الله چوندو ته (اي مشرڪؤ!) اوهين انهن کي سڏيو جن کي منهنجا شريڪ ڄاڻندا هيؤ ۽ پوءِ
انهن کي سڏيندا ۽ اُهي ڪين ورندي نه ڏيندا ۽ سندن وچ ۾ هلاڪت جو هنڌ ڪنداسون.
18|53| ۽ ڏوهاري باهه کي ڏسندا پوءِ پائيندا ته اُهي اُن ۾ ڪرندا ۽ ڪانئس موٽڻ جي واهه نه لهندا.
18|54| ۽ بيشڪ هن قرآن ۾ هر طرح جا مثال ماڻهن لاءِ بيان ڪياسون، ۽ ماڻهو سڀ شيءِ کان گهڻو جهيڙاڪار آهي.
18|55| ۽ ماڻهن وٽ جڏهن هدايت آئي تڏهن ڪين ايمان آڻڻ ۽ پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرڻ کان هن ڌاران ڪنهن
نه جهليو جو اڳين جي رسم (جهڙي پاڙ پَٽ سزا) وٽن اچي يا وٽن سامهون عذاب پُهچي.
18|56| ۽ پيغمبرن کي رڳو خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليون ٿا، ۽ ڪافر ڪوڙو جهڳڙو هن لاءِ ڪندا آهن ته
ان سان سچ کي ٿيڙين ۽ منهنجين نشانين کي ۽ جنهن سان ڊيڄاريا ويا تنهنکي ٺٺولي ڪري ورتائون.
18|57| ۽ اُن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي جنهن کي سندس پالڻهار جي نشانين سان نصيحت ڏني وڃي ته اُن کان مُنهن
موڙي ۽ جيڪي سندس هٿن اڳي ڪري موڪليو سو وساري؟ اسان ان جي سمجهڻ کان سندين دلين تي پردا ڪيا ۽
سندن ڪنن ۾ گهٻرائي (ٻوڙ سون) ۽ جيڪڏهن تون ڪين هدايت ڏانهن سڏين ته اُن وقت سِڌو رستو ڪڏهن به نه
لهندا.
18|58| ۽ تنهنجو پالڻهار بخشڻهار ٻاجهارو آهي، جيڪڏهن ڪين سندن ڪيتي سببان پڪڙي ها ته انهن لاءِ عذاب تڪڙو
موڪلي ها، (نه!) بلڪ انهن لاءِ انجام ٿيل آهي جو اُن کانسواءِ ڪا واهه نه لهندا.
18|59| ۽ اهي ڳوٺ آهن جو انهن کي (تڏهن) ناس ڪيوسون جڏهن ظلم ڪيائون ۽ انهن جي ناس ڪرڻ لاءِ (هڪ)
انجام مقرر ڪيوسون.
18|60| ۽ (ياد ڪر) جڏهن موسىٰ پنهنجي سنگتيءَ کي چيو ته سدا پيو پنڌ ڪندس جيسين ٻن دريائن جي گڏ ٿيڻ جي
هنڌ پُهچندس يا ورهن تائين پيو هلندس.
18|61| پوءِ جنهن مهل ٻن دريائن جي گڏ ٿيڻ جي هنڌ کي پُهتا (تنهن مهل) پنهنجي مڇي وساريائون جنهن پنهنجي
واٽ درياءَ ۾ سرنگهه جان ورتي.
18|62| پوءِ جڏهن اڳي هليا (تڏهن موسىٰ) پنهنجي سنگتيءَ کي چيو ته اسان جو منجهند جو طعام ڏي، بيشڪ
اسان جي هن مسافريءَ ۾ اسان کي اوکائي پُهتي آهي.
18|63| چيائين ته (نه) ڏٺئي ڇا جڏهن پهڻ وٽ ترسيا هواسون تڏهن مون (اتي) مڇي وساري، ۽ ان جي يادگيري مون
کان شيطان کانسواءِ ٻئي ڪنهن نه وسارائي، ۽ پنهنجي واٽ درياء ۾ عجب طرح ورتائين.
18|64| (موسىٰ) چيو ته اِهو هنڌ اُهو آهي جنهن کي اسان ڳوليو ٿي، پوءِ هو پنهنجي پوئين پيرين ڳوليندا موٽيا.
18|65| پوءِ مُنهنجن ٻانهن مان اُهو ٻانهون لڌائون جنهن کي پاڻ وٽا ٻاجهه ڏني هئي سون ۽ پاڻ وٽان کيس عِلم سيکاريو
هوسون.
18|66| موسىٰ ان کي چيو ته آءٌ تنهنجي ڪِي هلان هن شرط تي ته توکي جيڪي هدايت مان سيکاريو ويو اُن مان مون
کي به سيکارين.
18|67| (خضرً) چيو ته تون مون سان ڪڏهن به صبر ڪري نه سگهندين.
18|68| ۽ جنهن جي توکي خبر ئي نه آهي تنهن تي تون ڪٿي صبر ڪندين.
18|69| (موسىٰ) چيو ته جي الله گهريو ته مون کي صبر ڪندڙ لهندين ۽ آءٌ تنهنجي حُڪم جي نافرماني نه ڪندس.
18|70| (خضرً) چيو ته جيڪڏهن منهنجي سنگت ڪرين ته (ايستائين) مون کان ڪنهن ڳالهه بابت نه پُڇج جيسين
(آءٌ) پاڻ توسان ان جو بيان (نه) ڪريان.
18|71| پوءِ ٻئي (اُٿي) هليا، تان جو ٻيڙيءَ ۾ چڙهيا تڏهن (خضرً) اُن کي سوراخ ڪيو، (موسىٰ) چيو ته تو اُن کي
انهيءَ لاءِ سوراخ ڪيو ڇا ته ٻيڙي وارن کي ٻوڙين؟ بيشڪ تو اڻنگو ڪم ڪيو.
18|72| (خضرً) چيو ته توکي نه چيو هوم ڇا ته تون مون سان صبر ڪري نه سگهندين.
18|73| (موسىٰ) چيو ته جيڪي مون وساريو تنهن سببان مون کي نه پڪڙ ۽ منهنجي ڪم ۾ مون تي سختي نه وجهه.
18|74| پوءِ ٻئي هليا، تان جو جڏهن هڪ ڇوڪر کي مليا تڏهن (خضرً) اُن کي ڪُٺو (موسىٰ) چيو ته قصاص ڌاران
بيگناهه جِيءَ کي ڇو ڪُٺئي؟ بيشڪ تو خراب ڪم ڪيو.
18|75| (خضرً) چيو ته توکي نه هوم ڇا ته تون مون سان (گڏ رهي) ڪڏهن نه صبر ڪري سگهندين؟
18|76| (موسىٰ) چيو ته جيڪڏهن هِن کانپوءِ ڪنهن ڳالهه بابت توکان پڇان ته منهنجي سنگت نه ڪج، بيشڪ منهنجي
پاران عذر (جي حد) کي پهتين.
18|77| پوءِ (ٻئي) هليا، تان جو جنهن مهل هڪڙي ڳوٺ وارن وٽ آيا (تنهن مهل) ان جي رهاڪن کان طعام
گهريائون ته (انهن) سندن مهماني ڪرڻ کان انڪار ڪيو پوءِ اُن (ڳوٺ) ۾ هڪ ڀڄڻ کي ويجهي ڀِت ڏٺائون پوءِ اُها
(خضرً) سڌي ڪئي، (موسىٰ) چيو ته جيڪڏهن گهرين ها ته اُن (جي سڌي ڪرڻ) تي مزدوري ضرور وٺين ها.
18|78| (خضرً) چيو ته هاڻي منهنجي ۽ تنهنجي وچ ۾ جُدائي پئي، هاڻي توکي انهن ڳالهين جي حقيقت جي سُڌ ڏيان ٿو
جن تي تون صبر نه ڪري سگهين.
18|79| پر ٻيڙي (جا ڀڳي ويئي سا) مسڪينن جي هئي (جنهن تي) هو درياءَ ۾ پورهيو ڪندا (وتندا) هوا پوءِ اُن کي
عيب دار ڪرڻ گهريم جو سندن پوئتان اهڙو بادشاهه هو جنهن سڀڪا ٻيڙي بيگر ۾ ٿي ورتي.
18|80| ۽ نينگر (جو ماريو ويو) تنهن جا ماءُ پيءُ مؤمن هوا تنهنڪري ڊناسون ته نافرمانيءَ ۽ ڪفر ڪرڻ سان ٻنهي
کي عاجز ڪندو.
18|81| پوءِ گهُريوسون ته سندن پالڻهار ڪين اُن کان به چڱو بدلو سُٺائي جي ڪري ۽ ٻاجهه جي ڪري تمام ويجهو ڏئي.
18|82| ۽ ڀِت (ڍاهي وئي) سا شهر ۾ ٻن ڇورن ٻارن جي هُئي ۽ ان جي هيٺان سندن خزانون هو ۽ سندن ماءُ پيءُ
نيڪ هوا، پوءِ تنهنجي پالڻهار گهريو ته ٻئي پنهنجي جوانيءَ کي پهچن ۽ پنهنجو خزانو تنهنجي پالڻهار جي ٻاجهه سان

ڪڍين، ۽ اُهو پنهنجي راءِ سان نه ڪيم، اِها اُن جي حقيقت آهي جنهن تي تون صبر نه ٿي ڪري سگهئين.
18|83|۽ (اي پيغمبر) توکان ذُوالقَرنَين بابت پڇن ٿا، چؤ ته اوهان کي ان جو (ڪُجهه) بيان ڪري ٻڌايان ٿو.
18|84|بيشڪ اسان ان کي زمين ۾ هٿ پهچ ڏني ۽ سڀڪنهن شيءِ جو سان ڪيس ڏنوسون.
18|85|پوءِ سامان (جي مدد) سان هليو.
18|86|ايترو (سير ڪيائين) جو سج لهڻ جي هنڌ پهتو اُن کي گپڙاڻي تلاءُ ۾ لهندو ڏٺائين ۽ اُن (تلاءُ) وٽ هڪ قوم کي ڏٺائين، چيوسون ته اي ذوالقرنين انهن کي سزا ڏيئن يا منجهن ڪو چڱائيءَ جو سڌارو ڪرين (ته توکي اختيار آهي).
18|87|(ذوالقرنين) چيو ته جيڪو (ماڻهو) ظلم ڪندو تنهن کي سزا ڏينداسون وري پنهنجي پالڻهار ڏانهن ورايو ويندو پوءِ اُهو کيس سخت عذاب جي سزا ڏيندو.
18|88|۽ جيڪو ايمان آڻيندو ۽ چڱا ڪم ڪندو تنهن کي چڱو بدلو ملندو، ۽ پنهنجي معاملي مان اُن کي سولائي (جهڙو ڪم) چونداسون.
18|89|وري سامان (جي مدد) سان هليو.
18|90|ايترو (سير ڪيائين) جو جڏهن سج اُڀرڻ جي هنڌ پهتو ته اُهو هڪ اهڙي قوم تي اُڀرندو ڏٺائين جنهن لاءِ سج کانسواءِ ڪا اوٽ نه ٻٽائي هئي سون.
18|91|اهڙي طرح (سندس قِصّو آهي)، ۽ بيشڪ اسان وٽ ان جي ساري خبر آهي.
18|92|وري سامان (جي مدد) سان هليو.
18|93|ايترو جوجڏهن ٻن جبلن جي وچ ۾ پهتو ته انهن جي هُن پاسي اهڙي قوم ڏٺائين جا ڪا به ڳالهه سمجهي نه ٿي سگهي.
18|94|چيائون ته اي ذوالقرنين بيشڪ ياجوج ۽ ماجوج مُلڪ ۾ فساد وجهندڙ آهن تنهن ڪري تو لاءِ اسين هن شرط تي ڏن مقرر ڪريون ته تون اسان جي ۽ سندن وچ ۾ اَڙ ٻڌاءِ.
18|95|(ذوالقرنين) چيو ته منهنجي پالڻهار جيڪا مون کي ان بابت سگهه ڏني آهي سا ڀلي آهي پوءِ اوهين مون سان زور ٻار جي مدد ڪريو ته اوهان جي ۽ سندن وچ ۾ اَڙ ٻڌايان.
18|96|لوهه جا ٽُڪر مون وٽ آڻيو، جنهن دم ٻنهي جبلن جي وچ ۾ (پري) پورائي ڪيائين (تنهن دم) چيائين ته ڌنئون، تان جو جڏهن ان کي (تپائي) باهه ڪيائين (تڏهن) چيائين ته مون وٽ آڻيو ته مٿس پگهاريل ٽامون پلٽيان.
18|97|پوءِ (ياجوج ماجوج) نڪي ان تي چڙهي سگهيا ۽ نڪي اُن کي ڪا سرنگهه هڻي سگهيا.
18|98|چيائين ته هي منهنجي پالڻهار جي (هڪڙي) ٻاجهه آهي، جنهن مهل منهنجي پالڻهار جو انجام ايندو (تنهن مهل) ان کي سنئون ڪري ڇڏيندو ۽ منهنجي پالڻهار جو انجام سچو آهي.
18|99|۽ اُن ڏينهن ڇڏينداسون ته هڪ ٻئي ۾ ڳاهٽ ٿيندا (ايندا) ۽ صور ۾ ڦوڪيو ويندو پوءِ انهن مڙني کي گڏ ڪنداسون.
18|100|۽ اُن ڏينهن اُنهن ڪافرن کي دوزخ آڏو ڪنداسون جئن آڏو ڪجي.
18|101|جن جون اکيون منهنجي يادگيريءَ کان ڍَڪ ۾ هيون ۽ (ساڙ کان ڪجهه) ٻُڌي نه سگهندا هوا.
18|102|ڪافرن (اجا پاڻ کي سزا جوڳو) نه ڀانيو آهي ڇا جو مون کان سواءِ منهنجن ٻانهن کي دوست ورتو اٿن؟ اسان ڪافرن جي رهڻ لاءِ دوزخ تيار ڪيو آهي.
18|103|(اي پيغمبر) چؤ ته ڪرتوتن جي ڪري ٽوٽي وارن جي اوهان کي سُڌ ڏيون ڇا؟
18|104|جن پنهنجي ڪوشش دنيا جي حياتيءَ ۾ اَجائي وڃائي ۽ اُهي (پنهنجي لاءِ) ڀائيندا آهن ته اُهي (پاڻ) چڱو ڪم ڪندا آهن.
18|105|اِهي اُهي آهن جن پنهنجي پالڻهار جي آيتن ۽ سندن ملڻ جو انڪار ڪيو پوءِ سندن ڪئي ڪمائي ڇٽ ٿي پوءِ اُنهن لاءِ قيامت جي ڏينهن ڪا تور ڪڙي نه ڪنداسون.
18|106|اِها سندين سزا دوزخ انهي سببان آهي جو ڪفر ڪيائون ۽ منهنجي آيتن ۽ منهنجي پيغمبرن کي ٺٺولي ڪري ورتائون.
18|107|جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ فردوس جا باغ مهماني (جي جاءِ) آهن.
18|108|منجهس سدائين رهڻ وارا آهن ڪانئس وري اٿلڻ نه گهرندا.
18|109|چؤ ته جيڪڏهن منهنجي پالڻهار جي سُخن (لکڻ) لاءِ درياء مسُ ٿئي ته منهنجي پالڻهار جي سُخن پوري ٿيڻ کان اڳ درياءُ کُپي ويندو توڙيڪ جهڙس (ٻيا) مدد لاءِ آڻيون.
18|110|چؤ ته آءٌ اوهان جي جهڙوئي ماڻهو آهيان مون ڏانهن وحي موڪليو ويندو آهي ته اوهان جو معبود رڳو هڪ الله آهي، پوءِ جيڪو پنهنجي پالڻهار جي ملڻ جي اميد رکي تنهنکي جڳائي ته چڱا ڪم ڪري ۽ پنهنجي پالڻهار جي عبادت ۾ ڪنهن هڪڙي کي شريڪ نه ڪري.
19|1|ڪهيعص.
19|2|تنهنجي پالڻهار جي ٻاجهه سندس ٻانهي زڪريا تي ٿيل جو (هيءُ) ذڪر آهي.
19|3|جڏهن پنهنجي پالڻهار کي ڳجهو ٻاڏائي سڏيائين.
19|4|چيائين ته اي منهنجا پالڻهار مُنهنجا (لڱن جا) هڏ سُست ٿيا آهن ۽ ٻُڍائيءَ کان منهنجو مٿو (اڇو) چمڪيو آهي ته اي منهنجا پالڻهار توکي سڏڻ کان نا اميد نه آهيان.
19|5|۽ آءٌ پنهنجي پوئتان پنهنجن مائٽن کان ڊڄان ٿو ۽ منهنجي زال سنڍ آهي تنهنڪري پاڻ وٽان مون کي ڪو وارث بخش.
19|6|جو منهنجو وارث ٿئي ۽ يعقوب جي اولاد جو به وارث ٿئي، ۽ اي منهنجا پالڻهار ان کي صالح ڪر.
19|7|(چيوسون ته) اي زڪريا اسان توکي هڪ نينگر جي مبارڪ ڏيون ٿا جنهنجو نالو يحيٰ آهي اڳ اهڙي نالي وارو ڪو نه ڪيوسون.
19|8|چيائين اي منهنجا پالڻهار مون کي هن حالت ۾ پٽ ڪئن ٿيندو جو منهنجي زال سنڍ آهي ۽ بيشڪ آءٌ پيريءَ کان جهورائيءَ کان پهتو آهيان.
19|9|(جبرئيل) چيو ته اهڙي طرح (ٿيڻو) آهي، تنهنجي پالڻهار چيو آهي ته اِهو مون کي آسان آهي ۽ بيشڪ توکي هن کان اڳ پيدا ڪيو اٿم ۽ تون (اصل) ڪجهه نه هُئين.
19|10|زڪريا چيو ته اي منهنجا پالڻهار مون لاءِ ڪا نشاني ٺهراءِ، فرمايائين ته تنهنجي نشاني (هيءَ آهي) ته ماڻهن سان سانده ٽي ڏينهن راتيون ڳالهائي نه سگهندين.
19|11|پوءِ محراب مان پنهنجي قوم ڏانهن نڪتو پوءِ انهن اشارو ڏنائين ته صُبح ۽ سانجهيءَ جو (الله جي) پاڪائي

بيان ڪريو.
19|12|چيوسون ته اي يحيٰ ڪتاب کي مُحڪم وٺ، ۽ ٻاراڻي ۾ کيس عِلم (۽ يحيٰ جمي ڏهن ورهن جو ٿيو ته) ڏنوسون.
19|13|۽ پاڻ وٽان کيس شفقت ۽ سُٺائي ڏني سون، ۽ (اُهو) پرهيزگار هو.
19|14|۽ پنهنجي ماءُ پيءُ سان نيڪي ڪرڻ وارو هو ۽ هٺيلو نافرمان نه هو.
19|15|۽ جنهن ڏينهن ڄائو ۽ جنهن ڏينهن مرندو ۽ جنهن ڏينهن جيئرو ٿي اُٿندو (تنهن ڏينهن) مٿس سلام هجي.
19|16|۽ مريم جو قِصّو ڪتاب ۾ ياد ڪر، جڏهن پنهنجي گهر وارن کان اوڀرندي هنڌ پاس پري ٿي.
19|17|پوءِ کانئن هڪ اوٽ ورتائين، پوءِ ڏانهنس پنهنجو ملائڪ موڪليوسون پوءِ هو ڏسجڻ ۾ اُن لاءِ پورو ماڻهو بڻجي بيٺو.
19|18|(مريم) چيو آءٌ توکان ٻاجهاريءَ (الله) جي سام پوان ٿي جيڪڏهن پرهيزگار آهين (ته مون کان پري ٿيءُ).
19|19|(ملائڪ) چيو ته آءٌ ته تنهنجي پالڻهار جو هن لاءِ موڪليل آهيان ته توکي چڱو نينگر بخشيان.
19|20|(مريم) چيو ته مون کي ٻار ڪيئن ٿيندو جو مون کي ڪنهن ماڻهوءَ نه ڇُهيو آهي ۽ نڪي آءٌ بدڪار آهيان.
19|21|(ملائڪ) چيو ته اهڙي طرح (ٿيڻو) آهي، تنهنجي پالڻهار فرمايو ته اِهو مون کي سولو آهي، ۽ (هن لاءِ) ته ان کي ماڻهن جي لاءِ پنهنجي طرف کان نشاني ۽ ٻاجھ (جو وسيلو) ڪريون، ۽ (اِهو) ڪم ٺهرايل آهي.
19|22|پوءِ اُن سان پيٽ ٿيس پوءِ اُن سان پرپري هنڌ الڳ ٿي.
19|23|پوءِ ويَم جي سورن کجيءَ جي ٿڙ ڏانهن نِيس، چيائين ته جيڪر هن کان اڳ مران ها ۽ اصل وسري ويل هجان ها (ته چڱو هو).
19|24|پوءِ کيس ملائڪ هيٺين طرف کان سڏ ڪيو ته ڏک نه ڪر بيشڪ تنهنجي پالڻهار تنهنجي هيٺان تلاءُ پيدا ڪيو آهي.
19|25|۽ کجيءَ جي ٿڙ کي پاڻ ڏانهن لوڏ ته توتي تازيون کارڪون ڇاڻي.
19|26|پوءِ کاءُ ۽ پيءُ ۽ نيڻ ٺار، پوءِ جيڪڏهن ڪنهن ماڻهوءَ کي ڏسين ته چؤ ته مون الله لاءِ روزو باسيو آهي تنهنڪري اڄ ڪنهن ماڻهوءَ سان پٽيءَ نه ڳالهائيندس.
19|27|پوءِ اُن کي پنهنجي قوم وٽ کڻي آئي، چيائون ته اي مريم بيشڪ بڇڙي شيءِ آندي اٿيئي.
19|28|اي هارون جي ڀيڻ نڪي تنهنجو پيءُ بڇڙو مڙس هو ۽ نڪي تنهنجي ماءُ ڪا بدڪار هئي.
19|29|پوءِ ڏانهنس اشارو ڏنائين، چيائون ته جيڪو پينگهي ۾ ڇوڪر آهي تنهن سان ڪيئن ڳالهايون.
19|30|(عيسىٰ) چيو ته آءٌ الله جو ٻانهو آهيان، مون کي ڪتاب ڏنو اٿس ۽ مون کي پيغمبر ڪيو اٿس.
19|31|۽ جتي هونس اُتي مون کي برڪت وارو ڪيائين، ۽ جيسين جيئرو هونس تيسين مون کي نماز (پڙهڻ) ۽ زڪوٰة (ڏيڻ) جو حُڪم ڪيائين.
19|32|۽ پنهنجي ماءُ سان چڱائي ڪندڙ (ڪيائين)، ۽ مون کي هٺيلو ۽ بدبخت نه ڪيائين.
19|33|۽ جنهن ڏينهن ڄائس ۽ جنهن ڏينهن مرندس ۽ جنهن ڏينهن وري جيئرو ٿي اٿندس تنهن ڏينهن مون تي سلام آهي.
19|34|اِهو (قِصّو) عيسىٰ پٽ مريم جو آهي، سچي ڳالھ آهي جنهن ۾ (ماڻهو) شڪ ڪندا آهن.
19|35|الله کي (پاڻ لاءِ) ڪو پٽ وٺڻ نه جڳائيندو آهي اُهو پاڪ آهي، جڏهن ڪو ڪم ڪندو آهي تڏهن اُن لاءِ رڳو چوندو آهي ته ٿيءُ ته ٿي پوندو آهي.
19|36|۽ الله منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي تنهنڪري سندس عبادت ڪريو، اِها سڌي واٽ آهي.
19|37|پوءِ ڪن ٽولين پاڻ ۾ اختلاف ڪيو، پوءِ ڪافرن لاءِ وڏي ڏينهن جي آڏي ٿيڻ کان خرابي آهي.
19|38|جنهن ڏينهن اسان وٽ ايندا (تنهن ڏينهن) ڪهڙو نه چڱو ٻڌندا ۽ ڪهڙو نه چڱو ڏسندا پر ظالم اڄ پڌريءَ گمراهي ۾ آهن.
19|39|۽ کين پشيماني جي جي ڏينهن کان ڊيڄار جنهن ڏينهن ڪم پورو ڪبو، ۽ اُهي غفلت ۾ آهن ۽ اُهي ايمان نه ٿا آڻين.
19|40|بيشڪ اسين زمين جا ۽ جيڪي مٿس آهي تنهنجا وارث آهيون ۽ اسان ڏانهن موٽايا ويندا.
19|41|۽ ابراهيم (جو قصو) ڪتاب ۾ ياد ڪر، بيشڪ اُهو سچو پيغمبر هو.
19|42|جڏهن پنهنجي پيءُ کي چيائين ته اي ابا جيڪو نڪي ڏسي ۽ نڪي توکان ڪجھ ٽاري تنهنجي پوڄا ڇو ڪندو آهين؟
19|43|اي ابا بيشڪ (الله جي پار کان) مون وٽ سمجھ آئي آهي جا تو وٽ نه آئي آهي تنهنڪري منهنجي تابعداري ڪر ته توکي سڌو رستو ڏيکاريان.
19|44|اي ابا شيطان کي نه پوڄ، ڇوته شيطان الله جو نافرمان آهي.
19|45|اي ابا آءٌ توتي الله جي عذاب پهچڻ کان ڊڄان ٿو متان شيطان جي سنگتي ٿئين.
19|46|(پٽس) چيو ته اي ابراهيم تون منهنجي معبودن کان ڦرڻ وارو آهين ڇا؟ جيڪڏهن نه روڪبين ته توکي ضرور پٿرن سان مارينس ۽ گھڻي مدت مون کان پاسي ٿيءُ.
19|47|(ابراهيم) چيو ته توتي سلام هجي، آءٌ تولاءِ پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهرندس ڇوته اُهو مون تي مهربان آهي.
19|48|۽ الله کانسواءِ جن کي سڏيندا آهيو تن کان ۽ اوهان کان پاسو ڪريان ٿو ۽ پنهنجي پالڻهار جي عبادت ڪندس، اُميد آهي پنهنجي پالڻهار جي عبادت ڪرڻ کان بدبخت نه ٿيندس.
19|49|پوءِ جڏهن کانئن ۽ الله کانسواءِ پوڄيندا هوا تن کان پاسو ڪيائين (تڏهن) کيس اسحاق ۽ يعقوب عطا ڪيوسين، ۽ هر هڪ کي پيغمبر ڪيوسون.
19|50|۽ کين پنهنجي ٻاجھ مان (گھڻيون شيون) عطا ڪيوسون ۽ انهن جي چڱي يادگيري بلند ڪئي سون.
19|51|۽ ڪتاب ۾ موسىٰ (جو قصو) ياد ڪر، بيشڪ اُهو چونڊيل هو ۽ پيغمبر نبي هو.
19|52|۽ طور (جبل) جي سڄي پر کان کيس سڏيوسون ۽ همراز ٿيڻ لاءِ کيس ويجهو ڪيوسون.
19|53|۽ پنهنجي ٻاجھ سان سندس ڀاءُ هارون پيغمبر ڪري کيس عطا ڪيوسون.
19|54|۽ ڪتاب ۾ اسماعيل (جو قصّو) ياد ڪر، بيشڪ اُهو انجام جو پورو ۽ پيغمبر نبي هو.
19|55|۽ پنهنجي گهر وارن کي نماز ۽ زڪوٰة جو حُڪم ڪندو هو، ۽ پنهنجي پالڻهار وٽ پسند هو.
19|56|۽ ڪتاب ۾ ادريس (جو قصّو) ياد ڪر، بيشڪ اُهو سچو پيغمبر هو.
19|57|۽ وڏي مرتبي ڪري سندس مانُ مٿاهون ڪيوسون.
19|58|جن تي الله فضل ڪيو سي آدم جي اولاد منجهان پيغمبرن مان آهن، ۽ جن کي نوح سان (ٻيڙي ۾) کنيوسون، ۽

ابراهيم ۽ يعقوب جي اولاد مان، ۽ جن کي هدايت ڪئي سون ۽ چونڊيوسون تن مان آهن، جڏهن الله جون آيتون کين پڙهي
ٻڌائبيون هيون تڏهن سجدو ڪندڙ ۽ روئيندڙ ٿي ڪري پوندا هوا.
19|59| پوءِ سندن پوئتان ڪيترا (ندورا) پيڙهيءَ تي ويٺا (جو) نماز ڇڏي ڏنائون ۽ سڌن جي پٺيان لڳا پوءِ سگهو
گمراهيءَ جي سزا لهندا.
19|60|پر جن توبه ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي بهشت ۾ گهڙندا ۽ مٿن ڪجهه ظلم نه ڪبو.
19|61|هميشه جا باغ آهن جن لاءِ الله پنهنجي ٻانهن سان پرپٺ انجام ڪيو آهي، بيشڪ سندس انجام پهچڻو آهي.
19|62| اُن ۾ سلامتي کانسواءِ (ٻي) ڪا بيهودي ڳالهه نه ٻڌندا، ۽ منجهس اُنهن لاءِ صُبح ۽ سانجهيءَ جو سندين روزي
آهي.
19|63|اِهو بهشت اُهو آهي جو پنهنجن ٻانهن مان جيڪو پرهيزگار هوندو تنهن کي (اُن جو) وارث ڪنداسون.
19|64| ۽ (ملائڪن چيو ته) تنهنجي پالڻهار جي حُڪم کانسواءِ نه لهندا آهيون، جيڪو اسان جي آڏو آهي ۽ جيڪي
اسان جي پويان آهي ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي تنهنجي (سڀ خبر) اُن کي آهي، ۽ تنهنجو پالڻهار وسارڻ وارو نه
آهي.
19|65|آسمانن ۽ زمين ۾ جو ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي تنهنجو پالڻهار آهي پوءِ سندس عبادت ڪر ۽ سندس عبادت تي
صبر ڪر (يعني مُحڪم رهه)، تون اُن نالي ڪو ڄاڻندو آهين ڇا؟
19|66|۽ ماڻهو چوندو آهي ته جڏهن مرندس (تڏهن) جيئرو ٿي ڪڍبس ڇا؟
19|67|ماڻهو ياد نه ڪندو آهي ڇا ته کيس اڳ پيدا ڪيوسون ڪجهه به نه هو؟
19|68| پوءِ پنهنجي پالڻهار جو قسم آهي ته انهن کي ۽ شيطانن کي ڪٺو ڪنداسون وري دوزخ جي چوڌاري کين گوڏن ڀر
حاضر ڪنداسون.
19|69| وري سڀ ڪنهن ٽوليءَ مان اهڙن ماڻهن کي ڌار ڪنداسون جن انهن مان ٻاجهاري (الله) جي ڏاڍي نافرماني
ڪئي.
19|70|وري جيڪي انهن ۾ گهڙڻ جوڳا آهن تن کي اسين چڱو ڄاڻندا آهيون.
19|71|۽ اوهان مان ڪو اهڙو ڪونهي جو اُن تي پهچڻ وارو نه آهي، تنهنجي پروردگار تي اهو انجام لازم مُقرّر آهي.
19|72|وري پرهيزگارن کي بچائينداسون ۽ ظالمن کي منجهس گوڏن ڀر ڪرندڙ ڇڏينداسون.
19|73| ۽ جڏهن اسان جون پڌريون آيتون انهن کي پڙهي ٻڌائبيون آهن (تڏهن) ڪافر مؤمنن کي چوندا آهن ته ٻنهي
ٽولين مان ڪهڙي (ٽولي) مانَ جي ڪري ڀلي ۽ صحبت جي ڪري ڏاڍي چڱي آهي.
19|74|۽ کانئن اڳ ڪيترائي جُڳ ناس ڪياسون جو اُهي سامان ۽ ڏيک جي ڪري ڏاڍا چڱا هئا.
19|75|(ساڻن) چؤ ته جيڪو گمراهيءَ ۾ آهي تنهن کي الله وڏيڪ وڌائيندو آهي، تان جو جيڪو انجام يا ته عذاب جو
ڪيو ويو سو جڏهن ڏسندا، تڏهن هو ڄاڻندا ته بڇڙي مانَ وارو ۽ لشڪر جي ڪري ڏاڍو هيڻو ڪير آهي.
19|76|۽ الله هدايت وارن کي هدايت وڌيڪ ڪندو آهي، ۽ سدا رهندڙ چڱايون ثواب ڪري ڀليون ۽ موٽڻ ڪري چڱيون
تنهنجي پالڻهار وٽ آهن.
19|77|(اي پيغمبر) اُهي کي نه ڏٺو اٿيئي ڇا جنهن اسان جي آيتن کي نه مڃيو ۽ چيائين ته مون کي مال ۽ اولاد
ضرور ڏنو ويندو؟
19|78|(اُهو) ڳجهه ڄاڻندو آهي ڇا يا الله وٽان ڪو انجام ورتو اٿس.
19|79|ائين نه آهي، جيڪي چوندو آهي سو سگهوئي لکنداسون ۽ اُن لاءِ ڏکو عذاب وڌائينداسون.
19|80|۽ جيڪي چوي ٿو سو کانئس کسينداسون ۽ اسان وٽ هيڪلو ايندو.
19|81|۽ الله کانسواءِ ٻيا معبود هن لاءِ ورتا اٿن ته اُنهن لاءِ مانَ جو سبب ٿين.
19|82|ائين نه آهي، سندين پوڄا جو انڪار ڪندا ۽ اُنهن جا دشمن (۽ مخالف) ٿيندا.
19|83|(اي پيغمبر) نه ڏٺو اٿيئي ڇا ته شيطانن کي ڪافرن تي موڪليوسون ته (اُهي) کين لوڏا ڏيئي ڏُوٽين؟
19|84|پوءِ مٿن تڪڙ نه ڪر، انهن لاءِ پوري ڳڻ ڳڻيندا آهيون.
19|85|اُن ڏينهن پرهيزگارن کي مهمانن وانگر ٻاجهاري (الله) وٽ ڪٺو ڪنداسون.
19|86|۽ ڏوهين کي دوزخ ڏانهن اُڃو روانو ڪنداسون.
19|87|جنهن الله وٽان انجام ورتو تنهن کانسواءِ (ٻيا ڪي) شفاعت ڪري نه سگهندا.
19|88|۽ چوندا آهن ته الله پاڻ لاءِ اولاد ورتو آهي.
19|89|بيشڪ اوهان بڇڙي شيءِ آندي (چئبن ته).
19|90|اِنهي (چوڻ) کان اِجهو آسمان ڦاٽندا ۽ زمين ڦاٽندي ۽ جبل ذرا ذرا ٿي ڪرندا.
19|91|اُنهي سببان جو (انهن) الله لاءِ پُٽ (ٺهرائي) سڏيا.
19|92|۽ الله کي اولاد وٺڻ نه جڳائيندو آهي.
19|93|جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سي سڀ الله وٽ ٻانها ٿي ايندا.
19|94|بيشڪ الله کين ڳڻيو آهي ۽ سندن ڳاڻاٽو ڳڻيو اٿس.
19|95|۽ قيامت جي ڏينهن انهن مان هر هڪ وٽس هيڪلو ايندو.
19|96|بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ سگهو الله محبّت پيدا ڪندو.
19|97| پوءِ اُهو (قرآن) تنهنجي زبان تي رڳو هن لاءِ آسان ڪيوسون ته (تون) ساڻس پرهيزگارن کي خوشخبري ڏيئين ۽
ان سان جهيڙا گر قوم کي ڊيڄارين.
19|98|۽ کانئن اڳ گهڻا جُڳ ناس ڪياسون، منجائن ڪنهن هڪ جو پتو لهين ٿو ڇا يا سندس پٽڪ ٻڌين ٿو ڇا؟
20|1|طٰهٰ.
20|2|توتي قرآن هن لاءِ نه لاٿوسون ته تون اؤکو ٿئين.
20|3|(لاٿوسون) پر جيڪو ڊڄي تنهن جي نصيحت ڏيڻ لاءِ.
20|4|اُنهي (جي طرف) کان لهڻ وارو آهي جنهن زمين ۽ مٿاهن آسمانن کي بڻايو آهي.
20|5|(اُهو) ٻاجهارو عرش تي قائم آهي.
20|6| جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي ۽ جيڪي ٻنهي جي وچ ۾ آهي ۽ جيڪي زمين جي تري هيٺان
آهي سو اُن جو آهي.
20|7|۽ جيڪڏهن (تون) ڏاڍيان ڳالهائين ته بيشڪ اُهو ڳُجهه ۽ پڌرو ڄاڻندڙ آهي.
20|8|الله (اُهو آهي جو) اُن کانسواءِ ٻيو ڪو معبود نه آهي، اُن جا چڱا نالا آهن.
20|9|۽ (اي پيغمبر) توکي مُوسىٰ جي ڳالهه نه پُهتي آهي ڇا؟

20|10|جڏهن باهه ڏٺائين تڏهن پنهنجي گهر جي ڀاتين کي چيائين ته ترسو جو مون باهه ڏٺي آهي اميد ته منجهائنس ڪو
اگر اوهان وٽ ڪٿي اچان يا باهه تي ڪو ڏس ڏيڻ وارو لهان.
20|11|موسىٰ ته اي سڏيو ويو ان کي (تنهن محل) باهه وٽ آيو محل جنهن پوءِ.
20|12|آهين طُوىٰ ۾ ميدان پاڪ تون ڇوته لاهه (پري) جُتي پنهنجي تنهنڪري آهيان پالڻهار تنهنجو آءٌ بيشڪ.
20|13|ٻُڌ سو ڪجي وحي جيڪي تنهنڪري آهي ڪيو پسند توکي مون ۽.
20|14|سچ پچ آءٌ الله آهيان مون کان سواءِ (ٻيو ڪو) معبود نه آهي تنهنڪري منهنجي عبادت ڪر ۽ منهنجي ياد
ڪرڻ لاءِ نماز قائم ڪر.
20|15|بيشڪ قيامت اچڻي آهي اُن (جي وقت جي اچڻ) کي ھِن ڪري ڳجهو ڪريان ٿو ته سڀڪنهن جيءَ کي
سندس ڪوشش جو بدلو ڏجي.
20|16|جيڪو اُن کي نه مڃيندو آهي ۽ پنهنجن سَڌن جي پٺيان لڳو آهي سو توکي اُن (جي وسهڻ) کان متان ڦيرائي
نه ته هلاڪ ٿيندين.
20|17|۽ اي مُوسىٰ اِها تنهنجي سڄي هٿ ۾ ڇا آهي؟
20|18|چيائين ته هيءَ منهنجي لٺ آهي، مٿس ٽيڪ ڏيندو آهيان ۽ اُن سان پنهنجين ٻڪرين تي (وڻ جا) پن ڇاڻيندو
آهيان ۽ مُنجهس مون لاءِ ٻيا (به) فائدا آهن.
20|19|(الله) فرمايو ته اي موسىٰ اها اُڇلي ڇڏ.
20|20|پوءِ اُها اُڇليائين ته اُها انهيءَ محل ڊوڙندڙ واسينگ نانگ ٿي پئي.
20|21|(الله) فرمايو ته اُنهيءَ کي وٺ ۽ نه ڊڄ، اُنهيءَ کي سندس پهرين شڪل ۾ موٽائينداسون.
20|22|آهي (ٻي لاءِ) (هن نشاني ٻي اِها نڪري ٿي اڇو عيبو بي ته رک تي بغل پنهنجي هٿ پنهنجو ۽.
20|23|ته توکي پنهنجين وڏين نشانين مان ڏيکاريون.
20|24|فرعون ڏانهن وڃ جو اُهو بيشڪ نافرمان ٿيو آهي.
20|25|(مُوسىٰ) چيو ته اي منهنجا پالڻهار مون لاءِ منهنجو سينو کول.
20|26|۽ منهنجو ڪم مون لاءِ سولو ڪر.
20|27|۽ منهنجي زبان جي هبڪ لاهه.
20|28|ته (اُهي) مُنهنجي ڳالهه سمجهن.
20|29|۽ منهنجي گهر وارن منجهان مون لاءِ ڪو وزير مُقرّر ڪر.
20|30|(يعني) هارون کي منهنجي ڀاءُ.
20|31|اُن سان منهنجي سگهه مُحڪم ڪر.
20|32|۽ منهنجي ڪم ۾ اُن کي ڀائيوار ڪر.
20|33|ته تنهنجي گهڻي پاڪائي بيان ڪريون.
20|34|۽ توکي گهڻو ياد ڪريون.
20|35|بيشڪ تون اسان جو حال ڏسندڙ آهين.
20|36|(الله) چيو ته اي موسىٰ بيشڪ (تولاءِ) تنهنجو سوال قبول ڪيو ويو.
20|37|۽ بيشڪ توتي هڪ ڀيرو (ٻيو به) احسان ڪيوسون.
20|38|جڏهن تنهنجي ماءُ ڏانهن اُهو الهام ڪيوسون جيڪو الهام ڪرڻو هو.
20|39|ته اُن ٻينگر کي صندوق ۾ وجهه پوءِ اُن کي درياءَ ۾ اُڇل ته درياءُ کيس ڪپر ڏانهن اُڇليندو (۽) منهنجو ويري ۽
سنڌس ويري کيس وٺندو، ۽ پاڻ وٽان توتي پيار وڌم، ۽ (گهريم) ته منهنجي اکين اڳيان پلجن.
20|40|جڏهن تنهنجي ڀيڻ گهمي ٿي تڏهن چيائين ٿي جيڪو ان کي سنڀالي تنهنجو اوهان کي ڏس ڏيان، پوءِ توکي
تنهنجي ماءُ ڏانهن موٽايوسون ته اُن جا نيڻ ٺرن ۽ غمگين نه رهي، ۽ هڪڙو ماڻهو ماريئي پوءِ توکي ڏک کان ڇڏايوسين
۽ توکي پرکڻ طرح پرکيوسون، پوءِ مدين وارن ۾ ڪيترائي ورهه رهين، وري اي موسىٰ تون تقدير (اُهي) موافق آئين.
20|41|۽ (اي موسىٰ) توکي خلاصو پاڻ لاءِ بڻايم.
20|42|تون ۽ تنهنجو ڀاءُ منهنجين نشانين سميت (فرعون ڏانهن) وڃو ۽ منهنجي ياد ڪرڻ ۾ ڍرائي نه ڪجو.
20|43|فرعون ڏانهن وڃو جو اُهو نافرمان ٿيو آهي.
20|44|پوءِ اُن سان نرميءَ سان ڳالهائجو ته مانَ اُهو سوچ ڪري يا ڊڄي.
20|45|چيائون ته اي اسان جا پالڻهار اسين ڊڄون ٿا ته متان اسان تي ڏاڍ ڪري يا زيادتي ڪري.
20|46|(الله) چيو ته نه ڊڄو بيشڪ آءٌ اوهان سان گڏ آهيان ٻڌان ٿو ۽ ڏسان ٿو.
20|47|پوءِ وٽس وڃو ۽ چئو ته اسين پنهنجي پالڻهار جا موڪليل آهيون پوءِ بني اسرائيلن کي اسان سان (هلڻ) جي
موڪل ڏي، ۽ کين نه ڏکوءِ بيشڪ تو وٽ تنهنجي پالڻهار (جي طرف) کان نشانيءَ سان آيا آهيون، ۽ جيڪو سڌي رستي
تي هلي تنهن تي سلامتي آهي.
20|48|بيشڪ اسان ڏانهن وحي موڪليو ويو آهي ته جيڪو الله جي حُڪمن کي ڪُوڙ ڀانئي ۽ منهن موڙي تنهن تي
عذاب (مقرر ٿيل) آهي.
20|49|(فرعون) چيو ته پوءِ اي مُوسىٰ اوهان جو پالڻهار ڪير آهي؟
20|50|(موسىٰ) چيو ته اسان جو پالڻهاراُهو آهي جنهن هر شيء کي (پاڻو ڏاٺي) رُوَاني بخشي وري هدايت ڪيائين.
20|51|(فرعون) چيو ته پهرين ٽولين جو ڪهڙو حال آهي؟
20|52|(موسىٰ) چيو ته اُن جي خبر منهنجي پالڻهار وٽ ڪتاب ۾ آهي، منهنجو پالڻهار نڪي ڀُلندو آهي ۽ نڪي
وساريندو آهي.
20|53|جنهن اوهان لاءِ زمين کي وڇاڻو بڻايو ۽ توهان لاءِ منجهس رستا جاري ڪيا ۽ آسمان کان پاڻي وَسايو، ۽ پوءِ اُن
سان هر جنس جا اوپڙ ڀاڄون ڏاڻا ڄماياسون.
20|54|(چيوسون ته) کائو ۽ پنهنجن ڍورن کي چاريو، بيشڪ اُن ۾ سمجهه وارن لاءِ نشانيون آهن.
20|55|منجهانئس اوهان کي بڻايوسون ۽ منجهس اوهان کي ورائينداسون ۽ منجهانئس ٻيو ڀيرو اوهان کي ڪڍنداسون.
20|56|۽ بيشڪ اُن (فرعون) کي سڀئي نشانيون ڏيکاريوسون پوءِ ڪوڙ ڀانيائين ۽ انڪار ڪيائين.
20|57|(فرعون) چيو ته اي موسىٰ اسان وٽ هِن لاءِ آيو آهين ڇا ته پنهنجي جادوءَ سان اسان جي مُلڪن مان اسان
کي لوڏين؟
20|58|پوءِ اسان به اهڙائي جادو تو وٽ ضرور آڻينداسون (جهڙا تون اسان کي ڏيکارين ٿو) تنهنڪري اسانجي ۽ پنهنجي
وچ ۾ اهڙو انجام (جو وقت) مقرر ڪر ۽ نڪي اسين ابتڙ ٿيون ۽ (اُهو) هڪ صاف پٽر ۾ هُجي.

20|59|چيائين ته اوهان جي انجام جو وقت جشن جو ڏينهن آهي ۽ ماڻهو ڏينهن چڙهي گڏ ٿين.
20|60|پوءِ فرعون (گهر ڏانهن) موٽيو ۽ پنهنجا ڦند گڏ ڪيائين وري آيو.
20|61|مُوسىٰ جادوگرن کي چيو ته اوهان تي خرابي هجي الله تي ڪوڙو ناهه نه ناهيو نه ته اوهان کي ڪنهن آفت سان
ڪپائيندو، ۽ جنهن ناهه ناهيو سو بيشڪ مراد کي نه پهتو.
20|62|پوءِ پنهنجي ڪم ۾ پاڻ ۾ گفتگو ڪيائون ۽ ڳجهيون صلاحون ڪيائون.
20|63|چيائون ته هي ٻئي ضرور جادوگر آهن پنهنجي جادوءَ سان اوهان کي اوهان جي مُلڪ مان لوڏڻ ۽ اوهان جي
بلڪل چڱي مذهب کي وڃائڻ گهرندا آهن.
20|64|تنهنڪري پنهنجا جادوءَ (جا سامان) گڏ ڪريو وري صفون ٻڌي اچو، ۽ جيڪو اڄ ڏاڍو ٿيو سو بيشڪ ڇٽو.
20|65|چيائون ته اي مُوسىٰ (تون) اُڇلينءَ يا پهرين اسين (پنهنجو جادو) اُڇليون.
20|66|چيو ته پلي (اوهين) اُڇليو، پوءِ اوچتوئي سندن رسا ۽ سندن لٺيون جادوءَ کان موسىٰ جي خيال ۾ آيو (مُوسىٰ)
ته ڇٽڪ اهي ڊوڙن ٿيون.
20|67|پوءِ مُوسىٰ پنهنجي دل ۾ ڊپ پاتيو.
20|68|چيوسون ته نه ڊڄ ڇوته تون ئي غالب آهين.
20|69|۽ جيڪي تنهنجي سڄي هٿ ۾ آهي سو اُڇل ته جيڪي ٺاهيائون سو ڳِهي وڃي، جيڪي ٺاهيائون سو جادوگر جي
فريب ڪانسواءِ نه آهي، ۽ جادوگر جِتي ويندو اُتي نه ڇٽندو.
20|70|پوءِ سڀ جادوگر سجدو ڪندڙ ٿي ڪري پيا چيائون ته مُوسىٰ ۽ هارون جي پالڻهار تي ايمان آندوسون.
20|71|(فرعون) چيو ته اوهان منهنجي موڪل ڏيڻ کان اڳ اُن تي ڇو ايمان آندو، بيشڪ اُهو اوهان جو ضرور وڏو
(يعني استاد) آهي جنهن اوهان کي جادو سيکاريو آهي، تنهنڪري اوهان جا هٿ ۽ اوهان جا پير اُبتا سُبتا ضرور وڍيندس ۽
اوهان کي کجين جي ٿُڙن ۾ ضرور سُوريءَ چاڙهيندس، ۽ ضرور ڄاڻندؤ ته اسان مان ڪنهنجو عذاب بلڪل سخت ۽ بلڪل
هميشه رهڻ وارو آهي.
20|72|چيائون ته ڇٽن دليلن مان جيڪي اسان وٽ آيا تن تي ۽ جنهن اسان کي پيدا ڪيو تنهن تي توکي ڪڏهن
زيادتي نه ڏينداسون تنهنڪري جيڪي تون ڪرڻ وارو آهين سو ڪر، (تون) رڳو دُنيا جي حياتيءَ ۾ ڪندين.
20|73|بيشڪ اسان پنهنجي پالڻهار تي هن لاءِ ايمان آندو آهي ته اسان جون خطائون ۽ جنهن جادو ڪرڻ تي تو اسان
کي زور ڪيو سو اسان کي بخشي، ۽ الله پلو ۽ سدائين رهڻ وارو آهي.
20|74|سچ آهي ته جيڪو منهنجي پالڻهار وٽ ڏوهاري ٿي ايندو تنهن لاءِ بيشڪ دوزخ آهي، اُهو منجهس نڪي مرندو ۽
نڪي جيئندو.
20|75|۽ جيڪي مؤمن ٿي وٽس چڱا ڪم ڪري ايندا سي اُهي آهن جن لاءِ وڏا مرتبا آهن.
20|76|سدائين رهڻ جا باغ جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، ۽ جيڪو پاڪ ٿيو
تنهنجو اِهو بدلو آهي.
20|77|۽ بيشڪ موسىٰ ڏانهن وحي ڪيوسون ته راتو واهه منهنجي ٻانهن سميت نڪر پوءِ سمنڊ ۾ انهن لاءِ سُڪي واٽ
بڻاءِ (ويرين کان) پڪڙجڻ جي پَرو نه ڪر ۽ نڪي (ٻُڏڻ کان) ڊڄ.
20|78|پوءِ فرعون پنهنجي لشڪر سميت سندن پوئتان پيو پوءِ سمنڊ مان (پاڻيءَ جو اُهو ڪُنُ) کين وري ويو جيڪو
کين ورٽو هو.
20|79|۽ فرعون پنهنجي قوم کي گمراهه ڪيو ۽ سڌي رستي نه لاتو.
20|80|اي بني اسرائيلؤ بيشڪ اوهان کي اوهان جي ويريءَ کان بچايوسون ۽ طور (جبل) جي سڄي پاسي کان اوهان کي
(توريت ڏيڻ جو) انجام ڪيوسون ۽ مَنّ ۽ سَلوىٰ اوهان تي لاٿاسون.
20|81|(چيوسون ته) (۽ چيوسون ته) سٿين (شين) مان جيڪا اوهان جي روزي ڪئي سون سا کائو ۽ منجهس نافرماني نه ڪريو نه
ته اوهان تي منهنجو ڏمر نازل ٿيندو، ۽ جنهن تي منهنجو ڏمر نازل ٿيو سو بيشڪ اُجڙيو.
20|82|۽ جنهن توبه ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا وري سڌو رستو لڌائين تنهن کي بيشڪ آءٌ بخشيندڙ آهيان.
20|83|۽ اي موسىٰ ڪنهن توکي پنهنجي قوم کان (اڳ اچڻ جي) تڪڙ ڪرائي؟
20|84|چيائين ته اُهي منهنجي پوئتان آهن ۽ اي منهنجا پالڻهار توڏانهن هن لاءِ تڪڙ ڪيم ته راضي ٿئين.
20|85|(الله) چيو ته اسان تنهنجي پويان تنهنجي قوم کي پرکيو ۽ کين سامريءَ گمراهه ڪيو.
20|86|پوءِ مُوسىٰ پنهنجي قوم ڏانهن ڪاوڙجي ارمان ۾ موٽيو، چيائين ته اي منهنجي قوم اوهان جي پالڻهار اوهان کي
چڱو انجام نه ڏنو هو ڇا؟ پوءِ اوهان تي مُدو ڊگهو ٿي پيو ڇا يا پنهنجي پالڻهار جو ڏمر پاڻ تي نازل ٿيڻ گهريوَ؟ ۽
تنهنڪري منهنجي انجام جي ابتڙائي ڪيو.
20|87|چيائون ته پنهنجي وس کان تنهنجي انجام جي برخلافي نه ڪئي سون پر (فرعون جي) قوم جي زيورن مان بار
ڪٽايا وياسون پوءِ اُهي (باهه ۾) وڌاسون پوءِ اهڙي طرح سامري وڌا.
20|88|پوءِ انهن لاءِ ڳِئي جو بوتو ڪڍيائين جنهن کي رنڀ هئي پوءِ چيائون ته هيءُ اوهان جو معبود ۽ موسىٰ جو معبود
آهي، ۽ (مُوسىٰ) پلجي ويو.
20|89|نه ٿي ڏٺائون ڇا ته (اُهو) اُنهن کي ورندي ورائي نٿو ڏئي، ۽ کين نڪي ڏُک ۽ نڪي سُک ڏئي سگهي ٿو؟
20|90|۽ بيشڪ هارُون پهريون ئي کين چيو هو ته اي منهنجي قوم اوهين اُن (ڳابي) سان پرکيا ويا آهيو، بيشڪ اوهان
جو پالڻهار ٻاجهارو (الله) آهي تنهنڪري منهنجي تابعداري ڪريو ۽ منهنجو حُڪم مڃيو.
20|91|چيائون ته (اسين ايسين) مٿس مجاور رهنداسون جيسين مُوسىٰ اسان ڏانهن موٽي.
20|92|(مُوسىٰ اچي) چيو ته اي هارون توکي ڪنهن جهليو جڏهن کين گمراهه ٿيندو ڏٺئي.
20|93|ته منهنجي پٺيان نه لڳين، منهنجي حُڪم جي نافرماني ڪيئي ڇا؟
20|94|(هارون) چيو ته اي ادا نڪي مون کي ڏاڙهيءَ کان وٺ ۽ نڪي منهنجي مٿي کان، آءٌ (هن ڳالهه کان) ڊنس ته
متان چوين ته يعقوب جي اولاد جي وچ ۾ جدائي وڌءِ ۽ منهنجي چوڻ جو انتظار نه ڪيئي.
20|95|(موسىٰ) چيو ته اي سامري تنهنجو ڇا حال آهي.
20|96|چيائين ته اُها (شيءِ) ڏٺم جا (ماڻهن) نه ڏٺي پوءِ اُن موڪيل جي پيرن جي (مٽيءَ جي) هڪ مُٺ پريم
پوءِ اُها (ڳابي جي بوتي ۾) وڌم ۽ اهڙي طرح مُنهنجي نفس (اُهو) مون لاءِ سينگاريو.
20|97|(موسىٰ) چيو ته وڃ بيشڪ توکي حياتيءَ ۾ (هيءَ سزا) آهي ته چوندو رهندين ته نه ڇُهو، ۽ تولاءِ بيشڪ (ٻيو
به) انجام آهي جنهن جي توسان ابتڙائي نه ڪبي، ۽ پنهنجي معبود ڏانهن نهار جنهن تي تون مجاور ٿي ويٺو هُئين، ته
اُن کي ساڙينداسون وري اُن (جي ڪيريءَ) کي درياءَ ۾ ڪنڊائڻ وانگر ڪنڊائينداسين.
20|98|اوهان جو معبود الله ئي آهي انهيءَ ڪانسواءِ ڪو عبادت جو لائق ڪونهي، سڀڪا شيءِ سندس علم ۾ سمائي

آهي.
20|99|(اي پيغمبر) اهڙي طرح جيڪي گذري ويا تن جي خبرن مان توتي بيان ڪريون ٿا، ۽ پاڻ وٽان توکي نصيحت (يعني قرآن) ڏنوسون.
20|100|جيڪو ڪانئس مُنهن موڙيندو سو قيامت جي ڏينهن (گناهن جو) بار کڻندو.
20|101|منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، ۽ قيامت جي ڏينهن انهن کي بار کڻڻ بڇڙو آهي.
20|102|جنهن ڏينهن صُور ۾ ڦوڪيو ويندو ۽ اُن ڏينهن ڏوهارين کي جهرو ڪري اُٿاريندا سون.
20|103|پاڻ ۾ سُس پُس ڪندا ته اوهين (دُنيا ۾) رڳو ڏهاڪو ڏينهن رهيؤ (تنهن ڏينهن).
20|104|جيڪي چوندا سو اسين چڱو ڄاڻندڙ آهيون اُن مهل منجهائن پوري رستي وارو چوندو ته هڪ ڏينهن ڪانسواءِ نه رهيا آهيو.
20|105|۽ (اي پيغمبر) جبلن بابت توکان پڇن ٿا چؤ ته منهنجو پالڻهار اُنهن کي اُڏائي ڪندائيندو.
20|106|پوءِ اُن هنڌ کي صاف پٽ ڪري ڇڏيندو.
20|107|منجهس نڪي هيناهين ۽ نڪي مٿاهين ڏسندين.
20|108|اُن ڏينهن سڏيندڙ جي پوئتان لڳندا جنهن کي ڪا ڏنگائي نه هوندي، ۽ سڀ آواز الله لاءِ جهڪا ٿيندا پوءِ ڀڻڪ ڪانسواءِ ڪُجهه نه ٻڌندين.
20|109|جنهن کي الله موڪل ڏني ۽ اُن جي چوڻ کان راضي ٿيو تنهن ڪانسواءِ اُن ڏينهن ڪا سفارش فائدو نه ڏيندي.
20|110|جيڪي سندن اڳيان ۽ جيڪي سندن پوئتان آهي سو (الله) ڄاڻندو آهي ۽ (ماڻهو) ڪيس علم ڪري نه ويڙهيندا.
20|111|۽ سڀ مُنهن سدائين جيئري بيهڪ ڏيندڙ لاءِ عاجزي ڪندڙ آهن، ۽ جنهن ظلم (جو بار) کنيو سو ڇيئي وارو ٿيو.
20|112|۽ جيڪي چڱا ڪم ڪندو ۽ اُهو مؤمن (به) هوندو سو نڪي ظلم کان ۽ نڪي نقصان کان ڊڄندو.
20|113|۽ اهڙي طرح اِهو عربي قرآن لاٿوسون ۽ منجهس عذاب جو انجام طرحين طرحين بيان ڪيوسون ته مانَ اُهي ڊڄن يا (اُهو) اُنهن لاءِ نصيحت پيدا ڪري.
20|114|پوءِ الله سچو بادشاهه مٿاهون آهي، ۽ قرآن (جي پڙهڻ) ۾ اُن کان اڳ جو توڏانهن ان جو لهڻ پورو ڪجي تڪڙ نه ڪر، ۽ چؤ ته اي منهنجا پالڻهار منهنجو علم وڌاءِ.
20|115|۽ بيشڪ آدم کي اڳ حُڪم ڪيوهوسون پوءِ وساريائين ۽ سندس ڪا پڪي نيت نه لڌي سون.
20|116|۽ (ياد ڪر) جڏهن ملائڪن کي چيوسون ته آدم کي سجدو ڪريو پوءِ ابليس ڪانسواءِ سڀني سجدو ڪيو، ۽ اُن انڪار ڪيو.
20|117|پوءِ چيوسون ته اي آدم هيءُ تنهنجو ۽ تنهنجي زال جو ويري آهي متان اوهان کي بهشت مان ڪڍي ته ڏکيا ٿيو.
20|118|بيشڪ تولاءِ (هي آهي ته) منجهس نڪي بُک لڳنديءِ نڪي اُگهاڙو ٿيندين.
20|119|۽ تون منجهس نڪي اُجو ٿيندين ۽ نڪي اُس لڳنديءِ.
20|120|پوءِ کيس شيطان ڏوکو ڏنو چيائين ته اي آدم سدائين رهڻ جي وڻ جو ۽ سدائين رهڻ واري بادشاهيءَ جو توکي ڏس ڏيان؟
20|121|پوءِ منجهانئس ٻنهي کاڌو تنهنڪري انهن کي سندين اوگهڙ پڌري ٿي ۽ بهشت (جي وڻ) جا پن پاڻ تي ويڙهڻ لڳا، ۽ آدم پنهنجي پالڻهار کان نافرمان ٿيو تنهنڪري ڀُلو.
20|122|وري سندس پالڻهار کيس سڳورو ڪيو پوءِ مٿس ٻاجهه سان موٽيو ۽ (کيس) سڌي رستي لاتائين.
20|123|چيائين ته منجهانئس ٻئي گڏ لهي وڃو اوهان مان ڪي ڪن جا ويري ٿيندا، پوءِ جڏهن اوهان وٽ منهنجي هدايت اچي، تڏهن جنهن منهنجي هدايت جي تابعداري ڪئي سو گمراهه نه ٿيندو ۽ نڪي ڏکيو ٿيندو.
20|124|۽ جيڪي منهنجي ياد ڪرڻ کان مُنهن موڙيندو تنهن لاءِ بيشڪ حياتي اهنجي ٿيندي ۽ قيامت جي ڏينهن کيس انڌو ڪري اٿاريندا سون.
20|125|چوندو ته اي منهنجا پالڻهار مون کي انڌو ڪري ڇو اُٿاريئي ۽ بيشڪ (اڳي) سڄو هوس.
20|126|(الله) چوندو ته ائين آهي تو وٽ اسان جو آيتون آيون پوءِ کين وساريئي، ۽ اهڙي طرح اڄ وساربين.
20|127|۽ اهڙي طرح انهي کي سزا ڏينداسون جيڪو حد کان لنگهيو ۽ پنهنجي پالڻهار جي نشانين کي نه مڃيائين، ۽ آخرت جو عذاب ڏاڍو سخت ۽ سدائين رهندڙ آهي.
20|128|(هن ڳالهه) کين سڌو رستو نه ڏيکاريو ڇا ته ڪانئن اڳ ڪيترائي جُڳ ناس ڪياسون جن جائن ۾ گهمندا آهن؟ بيشڪ اُن ۾ ڏيان وارن لاءِ نشانيون آهن.
20|129|۽ (اي پيغمبر) جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار جو حُڪم آڳاٽو نه ٿئي ها ۽ (پڙ) مدت مقرر ٿيل نه هجي ها ته ضرور (عذاب) لازم ٿئي ها.
20|130|پوءِ جيڪي چوندا آهن تنهن تي صبر ڪر ۽ سج اُڀرڻ کان اڳ ۽ ان جي لهڻ کان اڳ پنهنجي پالڻهار جي پاڪائي ساراهه سان گڏ بيان ڪر، ۽ رات جي (پهرين) گهڙين ۾ ۽ ڪجهه گهڙيون ڏينهن جون پاڪائي بيان ڪر ته مانَ تون راضي ٿئين.
20|131|۽ (اي پيغمبر) تون پنهنجي اکين کي انهن ڏانهن نه کول جنهن سان منجهائن (ڪافرن جي) ٽولين کي دنيا جي حياتي جي سينگار سان هن لاءِ آسودو ڪيوسون ته منجهس کين پرکيون ۽ تنهنجي پالڻهار جو رزق ڀلو ۽ سدائين رهڻ وارو آهي.
20|132|۽ پنهنجي گهر وارن کي نمازجو حڪم ڪر ۽ مٿس صبر ڪر (يعني قائم رهه) توکان رزق نه گهرندا آهيون، اسين توکي رزق ڏيندا آهيون، ۽ چڱي عاقبت پرهيزگارن لاءِ آهي.
20|133|۽ چون ٿا ته اسان وٽ پنهنجي پالڻهار جي ڪا نشاني ڇونه آڻيندو آهي؟ جيڪي پهرين صحيفن ۾ آهي تنهن جي نشاني وٽن نه آئي آهي ڇا؟
20|134|۽ جيڪڏهن اسين کين هن (پيغمبر موڪلڻ) کان اڳ عذاب سان ناس ڪريون ها ته ضرور چون ها ته اي اسانجا پالڻهار اسان ڏانهن پيغمبر ڇونه موڪليئي ته پنهنجي ذليل ٿيڻ ۽ خوار هجڻ کان اڳ تنهنجي آيتن جي تابعداري ڪريون ها.
20|135|(اي پيغمبر) چؤ ته سڀڪو منتظر آهي پوءِ (اوهين به) منتظر رهو، پوءِ سگهوئي ڄاڻندو ته سڌي واٽ وارا ڪير آهن ۽ هدايت وارو ڪير ٿيو؟
21|1|ماڻهن لاءِ سندن حساب ويجهو ٿيو آهي ۽ اُهي غفلت ۾ (رهي ڪانئس) مُنهن موڙيندڙ آهن.

21|2|سندن پالڻهار وٽان ڪا نئين نصيحت وٽن نه ايندي آهي پر اُن کي (ٺٺوليءَ وانگر راند) ڪندي ٻڌندا آهن.
21|3|سندن دليون وائڙيون آهن، ۽ ظالم ڳجهيون صلاحون ڪندا آهن، ته هي (پيغمبر) اوهان جهڙو ئي ماڻهو آهي، ۽ اوهين ڏسي وائسي جادوءَ کي ڇو ويجها ويندا آهيو؟
21|4|(پيغمبر) چيو ته منهنجو پالڻهار سڀ ڳالهه ڄاڻندڙ آهي (جا) آسمان ۽ زمين ۾ (جتي هجي)، ۽ اهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
21|5|بلڪ چيائون ته (اهو قرآن) اجايا خيالات آهن بلڪ اُن کي ناهه ناهيو اٿس بلڪ اُهو شاعر آهي، پوءِ جڳائي ته اسان وٽ ڪا نشاني آڻي جهڙي طرح پهريان (پيغمبر) موڪليا ويا هوا.
21|6|(هائو) ڪوبه ڳوٺ جنهن کي اڳ ناس ڪيوسون تنهن (جي رهاڪن پنهنجن پيغمبرن تي) ايمان نه آندو هو، پوءِ هيءَ ايمان آڻيندا آهن ڇا؟
21|7|۽ (اي پيغمبر) توکان اڳ رڳا مرد موڪلياسون جن ڏانهن وحي ڪيوهوسون (چؤ ته) جيڪڏهن نه ڄاڻندا آهيو ته ڪتاب وارن کان پڇو.
21|8|۽ اُنهن (پيغمبرن) جو جُسو اهڙو نه بڻايوسون جو طعام نه کائين ۽ نه سدائين رهڻ وارا هوا.
21|9|وري ساڻن (پنهنجي) انجام کي سچو ڪيوسون پوءِ اُنهن کي ۽ جنهن لاءِ گهريوسون تنهن کي بچايوسون ۽ حد کان لنگهندڙن کي ناس ڪيوسون.
21|10|بيشڪ اوهان ڏانهن هڪ ڪتاب نازل ڪيوسون جنهن ۾ اوهان لاءِ نصيحت آهي، پوءِ ڇونه سمجهندا آهيو؟
21|11|۽ ڪيترائي ڳوٺ جو اُهي ظالم هوا ويران ڪياسون ۽ کانئن پوءِ ٻيو قومون پيدا ڪيون سون.
21|12|پوءِ جنهن دم اسان جو عذاب سهي ڪيائون (تنهن دم) اُمالڪ اُتاهون اُٿي ڀڳا ٿي.
21|13|(چيوسون ته) نه ڀڄو ۽ جن (نعمتن) ۾ آسودا هُيؤ اُنهن ڏانهن ۽ پنهنجن گهرن ڏانهن موٽو ته مانَ اوهان کان پڇيو وڃي.
21|14|چوندا رهيا ته اسان لاءِ خرابي آهي بيشڪ اسين ظالم هئاسون.
21|15|پوءِ سدائين سندن اهو پڪارڻ هو تانجو کين لُٽيل (۽) وسانيل ڪيوسون.
21|16|۽ آسمان ۽ زمين کي ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي سا ڪا اسان راند نه بڻائي آهي.
21|17|جيڪڏهن اسان کي راند بڻائڻ (يعني ٻارن ٻچن) جو ڪو ارادو هجي ها ته ضرور اُنکي پاڻ وٽان وٺون ها (يعني پاڻ جهڙا ڪريون ها)، جيڪڏهن اسين ڪندڙ هجون ها (پر اسين ائين ڪندڙ نه آهيون).
21|18|بلڪ سچ کي ڪُوڙ تي اُڇليندا آهيون پوءِ اُهو سندن مٿو ڀڃندو آهي پوءِ اُنهيءَ مهل اُهو (ڪوڙ) ڇٽ ٿيندڙ آهي ۽ جيڪي (الله جون) وصفون اوهين بيان ڪندا آهيو تنهن سببان اوهان لاءِ خرابي آهي.
21|19|۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله جو آهي، ۽ جيڪي وٽس آهن سي سندس عبادت کان وڏائي نه ڪندا آهن ۽ نڪي ٿڪبا آهن.
21|20|رات جو ۽ ڏينهن جو پاڪائي بيان ڪندا آهن سُست نه ٿيندا آهن (اُهي).
21|21|زمين (جي شين) مان اهڙا معبود ورتا اٿن ڇا جو اُهي (مئي کانپوءِ کين) ڪڙو ڪندا؟
21|22|جيڪڏهن آسمان ۽ زمين ۾ الله کانسواءِ (گهڻا) معبود هجن ها ته (آسمان ۽ زمين) ٻئي اُجڙن ها، پوءِ ڪافر جيڪو بيان ڪندا آهن تنهن (ڳالهه) کان عرش جو پالڻهار پاڪ آهي.
21|23|(الله) جيڪي ڪندو آهي تنهن بابت (اُهو) نه پڇبو ۽ اُنهن کان پڇا ڪبي.
21|24|اُن کانسواءِ (ٻيا) معبود ڇا ورتائون؟ (اي پيغمبر کين) چؤ ته پنهنجو دليل آڻيو، هي (قرآن) منهنجي سنگت جي نصيحت آهي ۽ (هي) مون کان اڳ وارن جي نصيحت آهي (يعني توريت ۽ انجيل انهن مان دليل ڏيو) بلڪ انهن مان گهڻا حق کي نه ڄاڻندا آهن اُن ڪري اُهي مُنهن موڙيندڙ آهن.
21|25|۽ توکان اڳ جيڪو (به) پيغمبر موڪليوسون تنهن ڏانهن هي ئي وحي ڪيوسون ته مون کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي تنهنڪري منهنجي عبادت ڪريو.
21|26|۽ چون ٿا ته الله (پنهنجي لاءِ) اولاد ورتو آهي اُهو پاڪ آهي، بلڪ (ملائڪ الله جا) سڳورا ٻانها آهن.
21|27|ڳالهائڻ ۾ اُن کان اڳڀائي نه ڪندا آهن ۽ سندس حُڪم موجب ڪم ڪندا آهن.
21|28|جيڪي سندن اڳتان ۽ جيڪي سندن پوئتان آهي سو (الله) ڄاڻندو آهي ۽ (الله) جنهن کان راضي ٿئي تنهن کان سواءِ ٻئي لاءِ سفارش نه ڪندا آهن ۽ اُهي سندس ڀَوَ کان ڊڄندڙ آهن.
21|29|۽ منجهائن جيڪو چوي ته آءٌ الله کان سواءِ معبود آهيان تنهن کي دوزخ جي سزا ڏينداسون، ظالمن کي اهڙي ئي سزا ڏيندا آهيون.
21|30|ڪافرن نه ڏٺو آهي ڇا ته آسمان ۽ زمين بند ٿيل هوا؟ پوءِ انهن کي کوليوسون، ۽ سڀڪنهن جيئري شيءِ کي پاڻيءَ مان پيدا ڪيوسون، پوءِ ڇونه ايمان آڻيندا آهن؟
21|31|۽ زمين ۾ جبل پيدا ڪياسون ته متان کين ڏوڏي ۽ منجهس ويڪريون واٽون بڻايوسون ته مانَ اُهي واٽ لهن.
21|32|۽ آسمان کي مُحڪم ڇت بڻائي سون، ۽ اُهي اُن جي نشانين کان مُنهن موڙيندڙ آهن.
21|33|۽ (الله) اُهو آهي جنهن رات ۽ ڏينهن ۽ سج ۽ چنڊ بڻايو، سڀڪو (تارو پنهنجي) آسمان ۾ ترندو آهي.
21|34|۽ توکان اڳ ڪنهن ماڻهوءَ کي سدائين رهڻ وارو نه ڪيوسون، جيڪڏهن تون مُئين ته اُهي سدائين رهڻ وارا آهن.
21|35|سڀڪو جيءُ موت (جو مزو) چکڻ وارو آهي، ۽ اوهان کي مدائي ۽ چڱائي سان ڄاچڻ طرح پرکيندا آهيون، ۽ اسان ڏانهن موٽائبؤ.
21|36|۽ جڏهن ڪافر توکي ڏسندا آهن تڏهن توکي رڳو ٺٺولي ڪري وٺندا آهن، (۽ چوندا آهن) ته هيءُ اُهو آهي ڇا جيڪو اوهان جي معبودن (جي عيبن) جو ذڪر ڪندو آهي، ۽ اُهي الله ياد ڪرڻ کان انڪار ڪندا آهن.
21|37|ماڻهو اُبهر مان بڻايو ويو آهي، سگهو پنهنجون نشانيون اوهان کي ڏيکاريندس پوءِ مون کان عذاب جلد نه گهرو.
21|38|۽ چون ٿا ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اُهو انجام ڪڏهن ٿيندو؟
21|39|جيڪڏهن ڪافر اُن وقت کي ڄاڻن ها جنهن مهل نڪي پنهنجن منهن ۽ نڪي پنهنجين پٺين کان باهه کي جهلي سگهندا ۽ نڪي کين مدد ڏبي (ته ائين نه چون ها)
21|40|بلڪ (اها گهڙي) وٽن اوچتو ايندي پوءِ کين حيران ڪندي پوءِ نڪي اُها ٽاري سگهندا ۽ نڪي کين مهلت ڏبي.
21|41|۽ بيشڪ توکان اڳ پيغمبرن سان ٺٺوليون ڪيون ويون پوءِ منجهائن جن ٺٺوليون ڪيون تن تي اُهو عذاب اُلٽيو جنهن سان ٺٺوليون ڪندا هوا.
21|42|(اي پيغمبر کين) چؤ ته رات ۽ ڏينهن ۾ ٻاجهاري (الله جي عذاب) کان ڪير اوهان جي نگهباني ڪندو آهي،

بلڪ اُهي، پنهنجي پالڻهار جي ياد ڪرڻ کان منهن موڙيندا آهن.

21|43|اسان کانسواءِ (بچائڻ وارا) ڪي معبود آهن ڇا جو انهن کي بچائيندا؟ اُهي پاڻ کي به مدد ڏيئي نه سگهندا آهن ۽ نکي اُهي (هڪ ٻئي جي مدد سان) اسان (جي عذاب) کان بچندا.

21|44|بلڪ کين ۽ پيءُ ڏاڏن کي آسودو ڪيوسون تان جو سندن جمار ڊگهي ٿي، پوءِ نه ٿا ڏسن ڇا ته (ڪافرن جي) مُلڪ کي اُن جي چوڌاريون (مسلمانن جي غلبي سان) گهٽائيندا آهيون؟ پوءِ اُهي غالب ٿيندا ڇا؟

21|45|(اي پيغمبر کين) چؤ ته آءٌ اوهان کي وحي سان ئي ڊيڄاريندو آهيان، ۽ جڏهن (ماڻهو) ڊيڄاريا ويندا آهن تڏهن ٻوڙو (ڊيڄارڻ جو) سڏ نه ٻڌندو آهي.

21|46|۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار جي عذاب مان ٿورڙي کين پهچي ته ضرور چون ته هيءِ ارمان اسين ظالم هواسون.

21|47|۽ قيامت جي ڏينهن عدل جي ترازي رکندسون پوءِ ڪنهن جيءُ تي ڪجهه ظلم نه ڪبو، ۽ جيڪڏهن عمل اَهر جي داڻي جي تور هوندو ته به اُن کي آڻينداسون، ۽ اسين حساب ڪندڙ بس آهيون.

21|48|۽ بيشڪ مُوسىٰ ۽ هارون کي نبيريندڙ ڪتاب ۽ انهن پرهيزگارن لاءِ سوجهرو ۽ نصيحت ڏني سون.

21|49|جيڪي پنهنجي پالڻهار کان پرپٺ ڊڄندا آهن ۽ اُهي قيامت کان (پڻ) ڊڄندڙ آهن.

21|50|۽ هي (قرآن) هڪ برڪت واري نصيحت آهي جنهن کي نازل ڪيوسون، پوءِ به اوهين ان جا منڪر ٿيندا آهيو ڇا؟

21|51|۽ بيشڪ ابراهيم کي اڳي سندس هدايت ڏني سون ۽ کيس ڄاڻندڙ هواسين.

21|52|جڏهن پنهنجي پيءُ ۽ پنهنجي قوم کي چيائين ته هي ڪهڙيون مورتون آهن جن تي اوهين ويهي عبادت ٿا ڪريو.

21|53|چيائين ته پنهنجا ابا ڏاڏا اُنهن جا پوڄيندڙ ڏٺاسون.

21|54|(ابراهيم) چيو ته بيشڪ اوهين پاڻ ۽ اوهان جا ابا ڏاڏا پڌريءَ گمراهيءَ ۾ آهيو.

21|55|چيائون اسان وٽ سچ آندو اٿئي يا تون راند ڪندڙن مان آهين؟

21|56|(ابراهيم) چيو ته بلڪ اوهان جو پالڻهار آسمانن ۽ زمين جو پالڻهار آهي جنهن اُهي بڻايا آهن، ۽ آءٌ اُن (ڳالهه) تي شاهدي ڏيندڙن مان آهيان.

21|57|۽ الله جو قسم آهي ته اوهان جي پٺيري ٿي ڦرڻ کانپوءِ اوهان جي بتن جو ضرور ڪو حيلو ڪندس.

21|58|پوءِ اُنهن کي سندن وڏي کانسواءِ ٽُڪر ٽُڪر ڪيائين ته مانَ اهي ڏانهس موٽن.

21|59|چيائون ته اسان جي بُتن سان ڪنهن هيءُ حال ڪيو؟ بيشڪ اُهو ظالمن مان آهي.

21|60|چيائون ته هڪ جوان کان ٻڌوسون ته سندين ڳالهه ڪندو هو اُن کي ابراهيم سڏيندا آهن.

21|61|چيائون ته کيس ماڻهن جي اکين اڳيان آڻيو ته مانَ اُهي گواهي ڏين.

21|62|(جڏهن آندائون تڏهن) چيائون ته اي ابراهيم تو اسان جي بُتن جو هي حال ڪيو آهي ڇا؟

21|63|(ابراهيم) چيو ته (نه)! بلڪ اهو سندن هن وڏي ڪيو آهي جيڪڏهن ڳالهائن ٿا ته کانئن پڇو.

21|64|پوءِ پاڻ ڏانهن (سوچيندڙ ٿي) موٽيا پوءِ (هڪ ٻئي کي) چيائون ته بيشڪ اوهين پاڻ بي انصاف آهيو.

21|65|پوءِ پنهنجا ڪنڌ اُونڌا ڪيائون، (چيائون) ته بيشڪ ڄاڻندو آهين ته هي نه ڳالهائيندا آهن.

21|66|(ابراهيم) چيو ته الله کانسواءِ انهن کي پوڄيندا آهيو ڇا جيڪي اوهان کي نڪي نفعو پهچائيندا آهن ۽ نڪي اوهان کي نقصان پهچائيندا آهن.

21|67|اوهان کي ۽ جنهن کي الله کانسواءِ پوڄيندا آهيو تنهن کي ڌِڪار هُجي، (اوهين) نه ڄاڻندا آهيو ڇا؟

21|68|چيائون ته اُن کي ساڙيو ۽ جيڪڏهن اوهين ڪي ڪرڻ گهرو ٿا ته پنهنجن بُتن جو پَلو وٺو.

21|69|(پوءِ باهه ۾ وڌائونس) چيوسون ته اي باهه ابراهيم تي ٿڌي ۽ سلامتي واري ٿي پؤ.

21|70|۽ کيس ايذائڻ گهريائون تنهنڪري کين بلڪل ڇيئي وارو ڪيوسون.

21|71|۽ کيس ۽ لوط کي اهڙي زمين ڏانهن بچائي آندوسون جنهن ۾ جهان وارن لاءِ برڪت ڪئي سون.

21|72|۽ ابراهيم کي اسحاق بخشيوسون، ۽ يعقوب (جو سندس پوٽو هو) وڌيڪ (بخشيوسون)، ۽ سڀني کي صالح ڪيوسون.

21|73|۽ اُهي اهڙا امام ڪياسون جو اسان جي حُڪم موجب سڌو رستو ڏيکاريندا هوا ۽ انهن ڏانهن چڱن ڪمن ڪرڻ ۽ نماز پڙهڻ ۽ زڪوٰة ڏيڻ جو حُڪم ڪيوسون، ۽ اسان جي عبادت ڪندڙ هوا.

21|74|۽ لُوط کي حڪمت ۽ علم ڏنوسون ۽ کيس اهڙي ڳوٺ وارن کان بچايوسون جو مدا ڪم ڪندا هوا، ڇوته اُهي بڇڙي نافرمان قوم هوا.

21|75|۽ کيس پنهنجي ٻاجهه هيٺ داخل ڪيوسون، بيشڪ اُهو صالحن مان هو.

21|76|۽ (اي پيغمبر) نوح (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن (اُنهن پيغمبرن کان) اڳ دُعا گهريائين تڏهن سندس دُعا قبول ڪئي سون پوءِ کيس ۽ سندس گهر وارن کي وڏي اوکائيءَ کان بچايو سون.

21|77|۽ کيس اهڙي قوم تي سوڀارو ڪيوسون جنهن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيو، بيشڪ اُهي بڇڙي قوم هوا تنهنڪري انهن مڙني کي ٻوڙيوسون.

21|78|۽ دائود ۽ سليمان (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن پوک بابت فيصلو ڪيائون جو هڪ قوم جي ڌڻ رات جو منجهس ڀيل ڪئي هئي، ۽ سندن حُڪم ڪرڻ وقت حاضر هواسون.

21|79|تڏهن اُهو سليمان کي سمجهايوسون، ۽ هر هڪ کي حڪمت ۽ علم ڏنوسون، ۽ دائود کي جبل ۽ پکي تابع ڪري ڏناسون جو (ساڻس) تسبيح چوندا هوا، ۽ (اسين ايئن) ڪرڻ وارا هواسون.

21|80|۽ دائود کي اوهان لاءِ زرهه ٺاهڻ هن لاءِ سيکاري سون ته اوهان کي اوهان جي لڙائي (جي نقصان) کان بچائي، پوءِ اوهين ڪي شڪر ڪندڙ آهيو ڇا؟

21|81|۽ سُليمان کي تِکو واءُ (تابع ڪري ڏنوسون) جو سندس حُڪم سان اهڙي زمين ڏانهن هلندو هو جنهن ۾ برڪت رکي سون، ۽ سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهيون.

21|82|۽ ديون مان ڪي اهڙا (تابع ڪري ڏناسون) جي اُن لاءِ ٽٻندا هوا ۽ اُن کانسواءِ ٻيو ڪم (به) ڪندا هوا، ۽ سندن نگهبان هواسون.

21|83|۽ (اي پيغمبر) ايوب (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن پنهنجي پالڻهار کي سڏيائين ته مون کي ڏُک پهتو آهي ۽ تون (سڀني) کان تمام ٻاجهارو آهين.

21|84|پوءِ سندس دُعا قبول ڪئي سون پوءِ جيڪو کيس ڏک پهتو هو سو لاٿوسون ۽ سندس گهر وارا کيس (ورائي) ڏناسون ۽ اُنهن جهڙا ساڻن گڏ پنهنجي ٻاجهه وٽان (ڏناسون) ۽ (ته) عبادت ڪندڙن لاءِ يادگيري هجي.

21|85|۽ اسماعيل ۽ ادريس ۽ ذوالڪفل کي (ياد ڪر)، هر هڪ صابرن مان هو.

21|86|۽ کين پنهنجي ٻاجھ ۾ داخل ڪيوسون، بيشڪ اُهي صالحن مان هوا.

21|87|۽ مڇي واري (جي قصي) کي (ياد ڪر) جڏهن هو (پنهنجي قوم) تي ڪاوڙجي ويو پوءِ (ذوالنون ائين) ڀانيو ته اسان جي مٿس ڪڏهن پڪڙ نه هلندي پوءِ اونداهين ۾ دانهون ڪيائين ته توکان سواءِ ڪو معبود نه آهي تون پاڪ آهين، آءٌ گنهگارن مان آهيان.

21|88|پوءِ سندس دُعا قبول ڪئي سون ۽ کيس غم کان بچايوسون، ۽ اهڙي طرح مؤمنن کي بچائيندا آهيون.

21|89|۽ زڪريا (جو قصو ياد ڪر) جڏهن پنهنجي پالڻهار کي سڏيائين ته اي منهنجا پالڻهار مون کي هيڪلو نه ڇڏ ۽ تون چڱو وارث آهين.

21|90|پوءِ سندس دُعا قبول ڪئي سون ۽ کيس يحيىٰ بخشيوسون ۽ سندس زال کي سندس لاءِ چڱو ڪيوسون، اُهي چڱاين ۾ آڳاٽائي ڪندا هوا ۽ اسان کي اُميد ۽ ڀؤ ڪري سڏيندا هوا، ۽ اسان کان ڊڄندڙ هوا.

21|91|۽ (انهيءَ زال جو قصّو ياد ڪر) جنهن پنهنجي اُگهڙ بچائي پوءِ منجهس پنهنجو روح ڦوڪيوسون ۽ کيس ۽ سندس پٽ کي ساري جڳ لاءِ نشاني ڪئي سون.

21|92|بيشڪ اِهو اوهان جو دين هڪ دين آهي، ۽ آءٌ اوهان جو پالڻهار آهيان تنهنڪري منهنجي عبادت ڪريو.

21|93|۽ پنهنجي (دين جي) ڪمن کي پاڻ ۾ ٽُڪر ٽُڪر ڪيائون، سڀئي مون ڏانهن موٽندڙ آهن.

21|94|پوءِ جيڪو چڱا ڪم ڪندو ۽ اُهو مؤمن به هوندو تنهنجي ڪوشش جي بي قدري نه ڪبي، ۽ اسين اُن لاءِ لکندڙ آهيون.

21|95|۽ جنهن ڳوٺ کي ناس ڪيوسون تنهن تي حرام ٿيل آهي ته وري موٽي ايندا اُهي.

21|96|تان جو جڏهن يَاجُوج ۽ مَاجُوج کي کولبو ۽ اُهي سڀڪنهن دڙي کان ڊوڙندا.

21|97|۽ (جڏهن) سچو وعدو پهچندو تڏهن اوچتو ئي ڪافرن جو اکيون ٽڙي وينديون، (چوندا ته) هيءِ اُرمان بيشڪ هن (حال) کان بي خبريءَ ۾ هواسون بلڪ اسين ئي ظالم هواسون.

21|98|اوهين ۽ جن کي الله کانسواءِ پوڄيندا آهيو سي دوزخ جو ٻارڻ آهيو، اُن ۾ اوهين گهڙندڙ آهيو.

21|99|جيڪڏهن اُهي (بُت) معبود هجن ها ته اُن (دوزخ) ۾ نه گهڙن ها، ۽ مڙيئي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.

21|100|منجهس انهن کي رڙيون هونديون ۽ اُهي منجهس (ڪي) نه ٻڌندا.

21|101|جن لاءِ اڳي ئي اسان وٽ چڱائي (لکيل) آهي اُهي اُن (دوزخ) کان پري ڪبا.

21|102|(اُهي) اُن جي ڀڻڪ نه ٻڌندا، ۽ جنهن (عيش) ۾ سندن جيءُ (رهڻ) گهرندو تنهن ۾ اُهي سدائين رهندا.

21|103|کين تمام وڏو خوف ملول نه ڪندو ۽ کين مَلائڪ گڏبا، (۽ چوندن ته) هيءُ اُهو ڏينهن آهي جنهن جو اوهان کي وعدو ڏنو ويندو هو.

21|104|جنهن ڏينهن آسمان کي ڪاغذ جي ويڙهيءَ وانگي ويڙهينداسون، جئن پهريون بڻايوسون (تئن) ان کي وري بڻائينداسون، اهو انجام اسان تي لازم آهي، اسين ڪرڻ وارا آهيون.

21|105|۽ بيشڪ توريت کان پوءِ زبور ۾ لکيوسون ته منهنجا صالح ٻانهان زمين جا وارث ٿيندا.

21|106|هن (قِصّي) ۾ عبادت ڪندڙ قوم لاءِ (مطلب جي) پورائي آهي.

21|107|۽ (اي پيغمبر) توکي خاص جهانن جي رحمت لاءِ موڪليوسون.

21|108|چؤ ته مون وٽ هن حُڪم کانسواءِ وحي نه ٿيندو آهي ته هڪ الله کانسواءِ اوهان جو ڪو معبود نه آهي، پوءِ اوهين چونه حُڪم مڃيندڙ آهيو؟

21|109|پوءِ جيڪڏهن ڦرن ته چؤ ته اوهان سڀني کي (الله جي حڪم تي) هڪ جهڙو خبردار ڪيم، ۽ جيڪو اوهان کي انجام ڏنو ويو سو نه ٿو ڄاڻان ته ويجهو آهي يا پري آهي.

21|110|بيشڪ الله ظاهري ڳالھ (به) ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي اوهين لڪائيندا آهيو سو (به) ڄاڻندو آهي.

21|111|۽ آءٌ نه ڄاڻندو آهيان ته متان اُها ڍرايل (دير) اوهان لاءِ پرک هجي ۽ هڪ وقت تائين (اوهان لاءِ) نفعو هُجي.

21|112|(پيغمبر) چيو ته اي منهنجا پالڻهار سچو فيصلو ڪر، ۽ اسان جو پالڻهار ٻاجهارو آهي جيڪي اوهين بيان ڪندو آهي تنهن تي ڪانئس مدد گهري ويندي آهي.

22|1|اي ماڻهؤ پنهنجي پالڻهار کان ڊڄو، ڇوته قيامت وارو ڌڪاءُ وڏي شيءِ آهي.

22|2|جنهن ڏينهن اُن کي ڏسندؤ (تنهن ڏينهن) سڀڪا کير پيارينڌڙ جنهن کي کير پياريندي هوندي تنهن کي (دهشت کان) وساريندي ۽ سڀڪا ڳڀ واري پنهنجي ڳڀ کي ڪيريندي ۽ ماڻهن کي بيهوش ڏسندين حالانڪ اُهي بيهوش نه هوندا پر الله جو عذاب سخت آهي.

22|3|۽ ماڻهن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي شان ۾ بي سمجهيءَ سان تڪرار ڪندو آهي ۽ سڀڪنهن شيطان تڙيل جي پٺيان لڳندو آهي.

22|4|اُن (شيطان) تي لازم ڪيو ويو آهي ته جيڪو کيس دوست رکندو تنهن کي بيشڪ اُهو گمراھ ڪندو ۽ ان کي دوزخ جي عذاب ڏانهن سڌو رستو ڏيکاريندو.

22|5|اي ماڻهؤ جيڪڏهن وري جيئري ٿيڻ کان اوهين شڪ ۾ پيل آهيو ته اسان اوهان کي مٽيءَ مان بڻايو وري نُطفي مان وري رت جي دڳ مان وري گوشت جي ٻوٽيءَ مان پورو بڻايل ۽ اڌ گابرو بڻايل هن لاءِ ته اوهان کي کولي ٻڌايون، ۽ جنهن کي گهرندا آهيون تنهن کي مُقرر مُدّت تائين ڳڀيرڻين ۾ ٺهرائيندا آهيون وري ٻار بڻائي اوهان کي ٻاهر ڪڍندا آهيون وري نپائيندا آهيون ته اوهين پنهنجي جواني کي پهچو، ۽ اوهان مان ڪو اڳي مرندو آهي ۽ اوهان مان ڪنهن کي (جهورائي جي) نڪميءَ ڄمار ڏانهن هن لاءِ ورايو ويندو آهي ته ڄاڻپ کانپوءِ ڪجھ نه ڄاڻي، ۽ زمين کي غير آباد ڏسندو آهين پوءِ جڏهن مٿس پاڻي وسائيندا آهيون تڏهن تازي ٿيندي ۽ اُڀامندي آهي ۽ سڀڪنهن جنس مان چڱا اوپڙ ڄمائيندي آهي.

22|6|اِهو (بيان) هن لاءِ آهي جو الله (جو ئي هجڻ) حق آهي جو اُهو مُئن کي جياريندو آهي ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

22|7|۽ ته قيامت اچڻي آهي منجهس ڪو شڪ نه آهي ۽ ته جيڪي قبرن ۾ هوندا تن کي الله اُٿاريندو.

22|8|۽ ماڻهن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي شان ۾ ڄاڻپ ۽ هدايت ۽ پڌري ڪتاب ڌاران تڪرار ڪندو آهي.

22|9|(وڏائيءَ کان) ڪنڌ موڙيندڙ ٿي هن لاءِ ته (ماڻهن کي) الله جي واٽ کان گمراھ ڪري، ان لاءِ دنيا ۾ خواري آهي ۽ قيامت جي ڏينهن کيس سڙڻ جو عذاب چکائينداسون.

22|10|(چئبس ته) اها سزا انهن ڪمن جي ڪري آهي جو تنهنجي هٿن اڳي موڪليا آهن ۽ (انهيءَ ڪري) ته الله ٻانهن تي ظلم ڪندڙ نه آهي.

22|11|۽ ماڻهن مان ڪو اهڙو آهي جو الله جي عبادت آسيري پاسيري ڪندو آهي، پوءِ جيڪڏهن کيس ڪو نفعو

پهچندو آهي ته اُن (عبادت) سان آرامي ٿيندو آهي، ۽ جيڪڏهن کيس ڪو ڏک پهچندو آهي ته پنهنجي مُنهن ڀر ڦرندو آهي، دُنيا ۽ آخرت گنوايائين، اهوئي پڌرو ڇيئو آهي.

22|12| الله کانسواءِ اُنهي کي سڏيندو آهي جيڪو کيس نڪي نقصان لائيندو آهي ۽ نڪي کيس نفعو ڏيندو آهي، اِها (اُهو) ئي وڏي گمراهي آهي.

22|13| انهيءَ کي سڏيندو آهي جنهن جو نقصان سندس نفعي کان وڌيڪ ويجهو آهي، بيشڪ (اهڙو) سائين بڇڙو آهي ۽ (اهڙو) همراهه (به) بڇڙو آهي.

22|14| بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا تن کي الله اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن، بيشڪ الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي.

22|15| جيڪو ڀائيندو آهي ته الله پيغمبر کي دنيا ۽ آخرت ۾ ڪڏهن مدد نه ڪندو تنهن کي گهرجي ته آسمان ڏانهن رسيءَ سان چڙهي وري گهرجيس ته ڇني پوءِ نهاري ته اُنهي جي حيلي اُن کي وڃايو (يا نه) جنهن اُن کي ڪاوڙايو.

22|16| ۽ اهڙي طرح اُن (قرآن) کي پڌريون آيتون ڪري نازل ڪيوسون ۽ الله جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي هدايت ڪندو آهي.

22|17| بيشڪ جن ايمان آندو ۽ جيڪي يهودي ۽ صابي ۽ نصارىٰ ۽ مجوسي ۽ مشرڪ آهن تن (سڀني) جي وچ ۾ الله قيامت جي ڏينهن نبيرو ڪندو، ڇوته الله سڀڪنهن شيءِ تي حاضر آهي.

22|18| (اي پيغمبر) نه ڏٺئي ڇا ته جيڪي آسمانن ۾ آهن ۽ جيڪي زمين ۾ آهن سي ۽ سج ۽ چنڊ ۽ تارا ۽ جبل ۽ وڻ ۽ ڍور ۽ ماڻهن مان گهڻا الله کي سجدو ڪندا آهن، ۽ گهڻا (ماڻهو) آهن جن تي عذاب لازم ٿيو آهي، ۽ جنهن کي الله خوار ڪري تنهن کي ڪو مانُ ڏيڻ وارو ڪونهي، ڇو ته الله جيڪي گهرندو آهي سو ڪندو آهي.

22|19| اِهي ٻئي ٽوليون پاڻ ۾ ويري آهن پنهنجي پالڻهار بابت تڪرار ڪندڙ آهن، پوءِ جن ڪفر ڪيو تن لاءِ باهه جا ڪپڙا ورچيا ويندا، (۽) سندن مٿن جي مٿان ٽهڪندڙ پاڻي هاربو.

22|20| جيڪي سندن پيٽن ۾ هوندو سو ۽ کلون اُن سان ڳاريبيون.

22|21| ۽ اُنهن جي ڪُٽڻ لاءِ لوهه جا وڏا هوندا.

22|22| جڏهن ڪڏهن منجهانئس ڏک جي ڪري نڪرڻ گهُرندا تڏهن منجهس ورائبا، ۽ (چيو ويندن ته) سڙڻ جو عذاب چکو.

22|23| بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي الله اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون پيون وهنديون منجهن سون جا زيور ۽ موتي پارائبا، ۽ منجهن سندين پوشاڪ پَٽَ جي هوندي.

22|24| ۽ (دُنيا ۾) کين چڱي ڳالهه ڏانهن رستو ڏيکاريو ويو هو، ۽ الله ساراهيل جي واٽ ڏانهن رستي لاتا ويا هوا.

22|25| بيشڪ جن ڪفر ڪيو ۽ (ماڻهن کي) الله جي واٽ ۽ اُنهي تعظيم واريءَ مسجد کان جهليندا آهن جا ماڻهن لاءِ بڻائي سون جنهن ۾ شهري ۽ ٻهراڙيءَ وارا هڪ جهڙا آهن، ۽ جيڪو منجهس ظلم سان زيادتيءَ جو ارادو ڪندو تنهن کي ڏکوئيندڙ عذاب چکائينداسون.

22|26| ۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم لاءِ بَيتُ الله جو هنڌ مقرّر ڪيوسون، (۽ سمجهايوسون) ته مون سان ڪنهن کي شريڪ نه ڪر ۽ منهنجي گهر کي طواف ڪندڙن ۽ بيهندڙن ۽ رڪوع ڪندڙن (۽) سجدي ڪندڙن لاءِ پاڪ رک.

22|27| ۽ ماڻهن ۾ حج جو پڙهو ڏي ته توڏانهن پيادا ۽ ڏٻرن اُٺن تي چڙهي ايندا جو ڏورين واٽن کان (هن لاءِ) ايندا.

22|28| ته پنهنجي فائدي جي هنڌ تي پهچن ۽ ڍورن مان جيڪا روزي کين الله ڏني تنهن تي ڄاڻايل ڏينهن ۾ (ذبح مهل) الله جو نالو ياد ڪن، پوءِ انهن منجهان (پاڻ به) کائو ۽ عاجز فقير کي به کارايو.

22|29| وري پلي ته پنهنجي (جسي جي) مَرُ لاهين ۽ پنهنجيون مڃتائون پوريون ڪن ۽ هن قديم گهر جو طواف ڪن.

22|30| اِهو (حُڪم) آهي، ۽ جيڪو الله جي عبادت جي رڪنن جو ادب ڪندو تنهن لاءِ اُهو سندن پالڻهار وٽ ڀلو آهي، ۽ جيڪي اوهان کي پڙهي ٻڌائبو تنهن کانسواءِ ٻيا ڍور اوهان تي حلال ڪيا ويا تنهنڪري بُتن جي پليتيءَ کان پاسو ڪريو ۽ ڪوڙي ڳالهه کان (به) پاسو ڪريو.

22|31| الله ڏانهن هڪ طرفا ٿي (۽) ساڻس شريڪ مُقرّر ڪندڙ نه ٿي (پاسو ڪريو)، ۽ جيڪو الله سان شريڪ مقرّر ڪندو سو آسمان کان ڪِريو جنهن کي (مردار خور) پکي ڪٽي ويا يا کيس واءُ (اُڏائي) پري هنڌ اُڇليو.

22|32| اِهو (حُڪم) آهي، ۽ جيڪو الله جي (عبادت جي) نشانين جو اَدب ڪري (۽ بُتن ۽ ڪوڙ کان پاڻ پَلي سو پرهيزگار آهي) ڇوته اِهو (ڪم) دلين جي پرهيزگاريءَ سان آهي.

22|33| اوهان لاءِ انهن (ڍورن) ۾ گهڻا نفعا مقرّر مُدت تائين آهن وري قديم گهر ڏانهن (ڪسڻ لاءِ) پهچڻ جو هنڌ اٿن.

22|34| ۽ سڀڪنهن ٽوليءَ لاءِ قرباني جي طرح هن لاءِ مقرر ڪئي سون ته کين ڍورن مان جيڪي روزي الله ڏني تنهن تي الله جو نالو ياد ڪن، پوءِ اوهان جو معبود هڪ خُدا آهي تنهنڪري سندس حُڪم مڃيو، ۽ انهن عاجزي ڪندڙن کي خوشخبري ڏي.

22|35| جن جون دليون جڏهن الله کي ياد ڪبو آهي (تڏهن) ٿَرڪنديون آهن ۽ (پڻ انهن ماڻهن کي جو) جيڪي مٿان آيو تنهن تي صبر ڪندڙ آهن ۽ نماز پڙهندڙ آهن ۽ کين جيڪا روزي ڏني سون تنهن مان خرچيندا آهن.

22|36| ۽ قربانيءَ وارن اُٺن کي اوهان لاءِ الله جي عبادت جي نشانين مان ڪيوسون منجهس اوهان لاءِ ڀلائي آهي، پوءِ قطاري مٿن الله جو نالو ياد ڪريو (يعني ذبح ڪريو)، پوءِ جڏهن اُهي پاسي ڀر ليٽن تڏهن منجهائن کائو ۽ (فقيرن) نه سوال ڪندڙ ۽ سوال ڪندڙ کي کارايو، اهڙي طرح اوهان کي اُهي تابع ڪري ڏناسون ته مانَ اوهين شڪرانو ڪريو.

22|37| نڪي اُنهن (قربانين) جو گوشت ۽ نڪي اُنهن جو رتُ الله کي پهچندو آهي پر اوهان جي پرهيزگاري الله کي پهچندي آهي، اهڙي طرح هو اوهان کي تابع ڪري ڏنائين ته اوهين الله جي وڏائي (هن شڪراني سببان) بيان ڪريو جو اوهان کي هدايت ڪيائين، ۽ ڀلارن کي خوشخبري ڏي.

22|38| بيشڪ الله مؤمنن کان (سندن ويري) ٽاريندو آهي، ڇوته الله سڀڪنهن خيانت ڪندڙ بي شڪر کي دوست نه رکندو آهي.

22|39| جن سان (ڪافر) وڙهندا آهن تن کي (جهاد لاءِ) انهيءَ ڪري موڪل ڏني وئي جو انهن تي ظلم ڪيو ويو آهي، ۽ بيشڪ الله کين مدد ڏيڻ تي وس وارو آهي.

22|40| جن کي پنهنجن ديسن مان ناحق لوڌيو ويو تن (هن) چوڻ کانسواءِ (ٻيو) نه چيو ته اسانجو پالڻهار الله آهي، ۽ جيڪڏهن ڪن ماڻهن سان ڪن کي الله نه ٽاري ها ته (جيڪر) خانقاهون ۽ گرجائون ۽ ڪليسا ۽ مسجدون جن ۾ الله جو نالو گهڻو ياد ڪبو آهي سي ضرور ڊاٺيون وڃن ها، ۽ جيڪو الله (جي دين) جي مدد ڪندو آهي تنهنکي الله ضرور مدد ڏيندو آهي، ڇو ته الله ضرور ڏاڍو ۽ غالب آهي.

22|41| انهن ماڻهن کي جو جيڪڏهن کين زمين ۾ غلبو ڏينداسون ته نماز پڙهندا ۽ زڪوٰة ڏيندا ۽ چڱن ڪمن جو حُڪم

ڪندا ۽ مدن ڪمن کان منع ڪندا، ۽ سڀني ڪمن جي پڇاڙي الله لاءِ آهي.

22|42 ۽ (اي پيغمبر) جيڪڏهن توکي ڪوڙو پائنين ٿا ته بيشڪ کائن اڳ نوح جي قوم ۽ عادين ثمودين (پيغمبرن کي) ڪوڙ ڄاتو هو.

22|43 ۽ ابراهيم جي قوم ۽ لُوط جي قوم (به).

22|44 ۽ مَدَيَن وارن (به پنهنجي پيغمبرن کي ڪُوڙو ڄاتو)، ۽ مُوسىٰ کي (به) ڪوڙو ڄاتو ويو پوءِ انهن ڪافرن کي دير ڏنم وري کين پڪڙيم، پوءِ منهنجي سزا ڪهڙي (نه سخت) هُئي.

22|45 پوءِ ڪيترائي ڳوٺ آهن جن کي ناس ڪيوسون ۽ اُهي ظالم هوا پوءِ اُهي پنهنجي ڇتن سميت ڊٺل آهن، ۽ گهڻا کُوهه اُجڙيل ۽ گهڻيون بلند ماڙيون سُڃيون پيون آهن.

22|46 پوءِ مُلڪ ۾ نه گهميا آهن ڇا؟ ته کين (اهڙيون) دليون هجن جن سان اُهي سمجهن يا کين (اهڙا) ڪن هجن جن سان ٻُڌن، بيشڪ هي (حالت) آهي ته سندن اکيون انڌيون نه آهن پر دليون انڌيون اٿن جيڪي سندن سينن ۾ آهن.

22|47 ۽ (اي پيغمبر) توکان عذاب جو جلد اچڻ گهرندا آهن ۽ الله پنهنجو انجام ڪڏهن اُبتڙ نه ڪندو، ۽ تنهنجي پالڻهار وٽ هڪ ڏينهن اوهان جي ڳاڻيٽي جي هزار ورهه جي برابر آهي.

22|48 ۽ گهڻا ڳوٺ آهن جن کي مُهلت ڏنم ۽ اُهي ظالم هوا وري کين پڪڙيم، ۽ مون ڏانهن موٽڻ آهي.

22|49 چؤ ته اي ماڻهؤ آءٌ اوهان کي رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان (اي پيغمبر).

22|50 پوءِ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ بخشش ۽ سڳوري روزي آهي.

22|51 ۽ جيڪي اسان جي آيتن جي جهڪي ڪرڻ ۾ ڊوڙيا سي دوزخي آهن.

22|52 ۽ (اي پيغمبر) توکان اڳ نه ڪوئي پيغمبر ۽ نه ڪوئي نبي موڪليوسون پر جڏهن ڪا (انساني) آرزو ڪيائين تڏهن شيطان سندن آرزوءَ ۾ (حرڪت) وجهڻ لڳو، پوءِ جيڪو شيطان وڌو سو الله مٽائيندو رهيو وري الله پنهنجين آيتن کي مُحڪم ڪري ٿو، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

22|53 هن لاءِ ته شيطان جيڪا حرڪت وڌي تنهن سان انهن کي ڏار ڪري پرکي جن جي دلين ۾ بيماري آهي ۽ سندين دليون سخت آهن، ۽ بيشڪ ظالم وڏي ڦيٽي ۾ آهن.

22|54 ۽ ته جن کي علم ڏنو ويو سي ڄاڻن ته اُهو تنهنجي پالڻهار وٽان سچ آهي پوءِ اُن تي ايمان آڻين ۽ سندن دليون الله لاءِ عاجزي ڪن، ۽ بيشڪ الله مؤمنن کي سڌي واٽ ڏانهن ضرور سڌو رستو ڏيکاريندو آهي.

22|55 ۽ ڪافر اُنهيءَ (وحي) کان (ايسين) سدائين شڪ ۾ هوندا جيسين اوچتو وٽن قيامت پهچي يا ندوري ڏينهن جو عذاب وٽن پهچي.

22|56 اُنهيءَ ڏينهن الله جي بادشاهي آهي، (اُهو) سندن وچ ۾ نبيرو ڪندو، پوءِ جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا سي نعمتن وارن باغن ۾ هوندا.

22|57 ۽ جن انڪار ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو پانيو سي اُهي آهن جن لاءِ خواريءَ وارو عذاب آهي.

22|58 ۽ جن الله جي واٽ ۾ ديس ڇڏيو وري ڪسجي ويا يا مُئا تن کي الله چڱو رِزق ڏيندو، ۽ الله چڱو روزي ڏيندڙ آهي.

22|59 جو هنڌ هنن کي وڻندو تنهن ۾ ضرور کين داخل ڪندو، ۽ بيشڪ الله ضرور ڄاڻندڙ بُردبار آهي.

22|60 اِهو (حڪم) آهي، ۽ جيڪو جيترو ايذايو ويو اوترو ايذائي وري مٿس زيادتي ڪئي وڃي ته اُن (ايذايل) کي الله مدد ڏيندو، بيشڪ الله معافي ڏيندڙ بخشڻهار آهي.

22|61 اِها (مدد) هن سببان آهي ته الله رات کي ڏينهن ۾ وجهندو آهي ۽ ڏينهن کي رات ۾ وجهندو آهي ۽ (هن ڪري) ته الله ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.

22|62 اِها (مدد) هن ڪري آهي ته الله پاڻ برحق آهي ۽ الله کانسواءِ جنهن کي سڏيندا آهن سو ڪوڙو آهي ۽ (هن ڪري) ته الله ئي مٿاهون وڏو آهي.

22|63 (اي پيغمبر) نه ڏٺو اٿئي ڇا ته الله آسمانن مان (مينهن جو) پاڻي وسايو، پوءِ زمين ساول واري ٿيندي آهي، ڇوته الله لُطف ڪندڙ خبر رکندڙ آهي.

22|64 جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي، ۽ الله ضروربي پرواهه ساراهيل آهي.

22|65 (اي پيغمبر) نه ڏٺو اٿئي ڇا ته جيڪي زمين ۾ آهي سو الله اوهان لاءِ نوايو آهي ۽ ٻيڙيون درياءَ ۾ سندس حُڪم سان ترنديون آهن، ۽ آسمان کي زمين تي ڪرڻ کان جهليندو آهي پر (جي ڪيرائيس ته) سندس اختيار آهي، بيشڪ الله ماڻهن تي بخشڻهار مهربان آهي.

22|66 ۽ اُهوئي آهي جنهن اوهان کي جياريو، وري اوهان کي ماريندو وري اوهان کي جياريندو، بيشڪ ماڻهو بي شڪر آهي.

22|67 سڀڪنهن ٽوليءَ لاءِ هڪ شريعت مقرر ڪئي سون جنهن تي اُهي عمل ڪندڙ آهن پوءِ جڳائين ته هن ڪم ۾ جهڳڙو نه ڪن ۽ (تون) پنهنجي پالڻهار ڏانهن (ماڻهن کي) سڏيندو رهه، بيشڪ تون سڌيءَ واٽ تي آهين.

22|68 ۽ جيڪڏهن توسان جهڳڙو ڪن ته چؤ جيڪي ڪندا آهيو تنهنکي الله چڱو ڄاڻندڙ آهي.

22|69 جنهن بابت اوهين تڪرار ڪندا آهيو تنهن بابت قيامت جي ڏينهن الله اوهان جي وچ ۾ نبيرو ڪندو.

22|70 (اي پيغمبر) معلوم نه اٿئي ڇا ته جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله ڄاڻندو آهي؟ بيشڪ اِها (ڳالهه) ڪتاب (لوح محفوظ) ۾ لکيل آهي، بيشڪ اُهو الله کي سولو آهي.

22|71 ۽ (ڪافر) الله کانسواءِ اُنهيءَ کي پوڄيندا آهن جنهن لاءِ ڪا سند نه لاٿي اٿس ۽ (پڻ) انهيءَ کي (پوڄيندا آهن) جنهن جي کين ڪا خبر نه آهي، ۽ ظالمن جو ڪو مددگار ڪونه آهي.

22|72 ۽ جڏهن اسان جيون چٽيون آيتون کين پڙهي ٻڌائيبيون آهن تڏهن ڪافرن جي منهن ۾ ناراضپو معلوم ڪندو آهين، جيڪي مٿن اسان جون آيتون پڙهندا آهن تن تي ڪاهي پوڻ لاءِ ويجها ٿيندا آهن، (اي پيغمبر کين) چؤ ته هن کان وڌيڪ بڇڙي ڳالهه جي سُڌ اوهان کي ڏيان ڇا؟ (اُها) باهه آهي جنهن جو الله ڪافرن کي انجام ڏنو آهي، اُها جاءِ بُڇڙي آهي.

22|73 اي ماڻهؤ هڪ مثال بيان ڪجي ٿو اُهو اوهين ٻڌو، بيشڪ الله کانسواءِ جن کي سڏيندا آهيو سي ڪا مَک پيدا نه ڪندا آهن توڻيڪ اُن (جي بڻائڻ) لاءِ گهڻا گڏ ٿين، ۽ جيڪڏهن مَک کائنن ڪا شيءِ وٺي ته اُها کانئس ڇڏائي نه سگهندا، طالب ۽ مطلوب (پوڄارا ۽ بت ٻئي) هيڻا آهن.

22|74 جهڙو الله جو قدر آهي (تهڙو) سندس قدر بجاءِ نه آندائون، بيشڪ الله ڏاڍو غالب آهي.

22|75 الله ملائڪن ۽ ماڻهن مان پيغام پهچائڻ وارا چونڊيندو آهي، بيشڪ الله ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.

22|76 جيڪي سندن اڳيان ۽ سندن پويان آهي سو الله ڄاڻندو آهي، ۽ الله ڏانهن سڀ ڪم موٽايا وڃن ٿا.

22|77 اي ايمان وارؤ رڪوع ڪريو ۽ سجدو ڪريو ۽ پنهنجي پالڻهار جي عبادت ڪريو ۽ چڱا ڪم ڪريو ته مان

اوهين ڇُٽو.
22|78|۽ الله (جي دين) ۾ اهڙو جهاد ڪريو جهڙو اُن جي جهاد جو حق آهي، اُنهيءَ اوهان کي پسند ڪيو ۽ اوهان تي
دين ۾ ڪا اوکائي نه ڪيائين، اوهان جي پيءُ ابراهيم جو دين (اوهان جو دين ڪيائين)، الله اوهان جو نالو هن کان اڳ
۽ هن (قرآن) ۾ مسلمان هن لاءِ رکيو آهي ته پيغمبر (محمد رسُول ﷺ) اوهان تي شاهد هجي ۽ اوهين ماڻهن تي شاهد
هجو، پوءِ نماز پڙهو ۽ زڪوٰة ڏيو ۽ الله کي چنبڙي وٺو، (جو) اُهو اوهان جو سائين آهي، پوءِ چڱو سائين ۽ چڱو مددگار
آهي.
23|1|بيشڪ اُهي مؤمن ڇٽا.
23|2|جيڪي پنهنجي نماز ۾ عاجزي ڪندڙ آهن.
23|3|۽ جيڪي اجائي ڳالهه کان منهن موڙيندڙ آهن.
23|4|۽ جي زڪوٰة ادا ڪندڙ آهن.
23|5|۽ جي پنهنجين اُگهڙن کي (زنا کان) بچائيندڙ آهن.
23|6|رڳو پنهنجين زالن يا پنهنجين ٻانهين سا (ڳڏ ٿيندا آهن) پوءِ بيشڪ اُهي ملامت ڪيل نه آهن.
23|7|پوءِ جيڪي اُنهن (پنهنجين زالن يا پنهنجين ٻانهين) کانسواءِ طلبيندا سي ئي حد کان لنگهندڙ آهن.
23|8|۽ جيڪي پنهنجين امانتن کي ۽ پنهنجي انجام کي سنڀاليندڙ آهن.
23|9|۽ جيڪي پنهنجين نمازن جي نگاهه رکندا آهن.
23|10|اِهي ئي اُهي وارث آهن.
23|11|جيڪي نيڪ بهشت جا وارث ٿيندا، اُهي منجهس سدائين رهڻ وارا آهن.
23|12|۽ بيشڪ ماڻهوءَ کي مٽيءَ جي ست مان بڻايوسون.
23|13|وري اُن کي نطفو ڪري مُحڪم جاءِ ۾ رکيوسون.
23|14|وري (اُن) نُطفي کي رت جو دڳ بڻايوسون وري (اُن) رت جي دڳ کي ٻوٽي بڻايوسون وري (اُن) ٻوٽي کي
هڏا بڻايوسون پوءِ (اُنهن) هڏن کي گوشت پهرايوسون، وري اُن کي ٻي (نئين) بڻاوت بڻائي سون، پوءِ الله (وڏيءَ) برڪت
وارو (سڀ کان) ڏاڍو چڱو خلقيندڙ آهي.
23|15|وري بيشڪ اوهين ان کانپوءِ ضرور مرندؤ.
23|16|وري بيشڪ اوهين قيامت جي ڏينهن اُٿاربؤ.
23|17|۽ بيشڪ اوهان جي مٿان ست آسمان بڻاياسون، ۽ بڻائڻ کان بي خبر نه هواسون.
23|18|۽ آسمان کان پاڻي اندازي سان وسايوسون پوءِ اُن کي زمين ۾ رهايوسون، بيشڪ اسين اُن جي ورائي نيڻ تي وس
وارا آهيون.
23|19|پوءِ اُن سان کجين ۽ ڊاکن جا باغ اوهان لاءِ ڄماياسون، اوهان لاءِ انهن باغن ۾ گهڻا ميوا آهن ۽ انهن مان ڪي
اوهان کائيندا آهيو.
23|20|۽ اُهو (زيتون جو) وڻ (پيدا ڪيوسون) جو طُور سَينا مان نڪرندو آهي (اهڙي طرح) ڄمندو آهي جو تيل ۽
کائڻ وارن لاءِ ٻوڙ پيدا ٿيندو آهي.
23|21|۽ بيشڪ اوهان لاءِ ڍورن ۾ (به) عبرت آهي، (جو) جيڪي سندن پيٽن (يعني اوهن) ۾ آهي تنهن مان اوهان
کي (کير) پياريندا آهيون ۽ اوهان لاءِ منجهن (ٻيا به) گهڻا فائدا آهن ۽ منجهائن ڪي کائيندا (به) آهيو.
23|22|۽ انهن تي ۽ ٻيڙين تي اوهان کي سوار ڪبو آهي.
23|23|۽ بيشڪ نوح کي سندس قوم ڏانهن موڪليوسون پوءِ چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت ڪريو اُن
کانسواءِ اوهان جو ڪو معبود نه آهي، پوءِ ڇونه ڊڄندا آهيو؟
23|24|پوءِ سندس قوم مان جيڪي سردار ڪافر هوا تن چيو ته هي رڳو اوهان جهڙو ماڻهو آهي اوهان تي سرادري
(حاصل) ڪرڻ گهرندو آهي، ۽ جيڪڏهن الله گهري ها ته ملائڪن کي موڪلي ها، اِها (ڳالهه ته) پنهنجن ابن ڏاڏن ۾
نه ٻڌيسون.
23|25|اِهو ته رڳو هڪڙو ديوانو شخص آهي تنهنڪري اُن لاءِ هڪ وقت تائين ترسو.
23|26|(نوح) چيو اي منهنجا پالڻهار مون کي مدد ڏي انهيءَ ڪري جو مون کي ڪوڙو پانيائون.
23|27|پوءِ ڏانهنس وحي ڪيوسون ته اسان جي اکين آڏو ۽ اسان جي حُڪم سان ٻيڙي ٺاهه پوءِ جڏهن اسان جو حُڪم
اچي ۽ تنور اُٻامي تڏهن سڀڪنهن جوڙي مان ٻه ٻه (نر ۽ مادي) ۽ پنهنجي گهر وارا منجهس چاڙهه پر منجهائن جن بابت
(هلاڪ ٿيڻ جو) حُڪم ٿي چڪو (سي نه چاڙهه)، ۽ ظالمن بابت مون کي نه چؤ، ڇوته اُهي ٻُڏل آهن.
23|28|پوءِ جڏهن ٻيڙيءَ تي تون چڙهي وِهين ۽ تنهنجا سنگتي (به وِهن) تڏهن چؤ ته سڀ ساراهه اُنهيءَ الله کي جڳائي
جنهن ظالمن جي قوم کان اسان کي بچايو.
23|29|۽ چؤ ته اي منهنجا پالڻهار مون کي برڪت واري هنڌ لاهه ۽ تون (سڀ کان) چڱو لاهيندڙ آهين.
23|30|بيشڪ هن (قِصّي) ۾ نشانيون آهن ۽ بيشڪ اسين پرکڻ وارا هواسون.
23|31|وري کانئن پوءِ ٻيو جُڳ پيدا ڪنداسون.
23|32|پوءِ منجهن هڪ پيغمبر اُنهن (جي قبيلي) مان موڪليوسون (تنهن چين) ته الله جي عبادت ڪريو اُن کانسواءِ
اوهانجو ڪو معبود نه آهي، پوءِ ڇونه ڊڄندا آهيو؟
23|33|۽ سندس قوم مان جن سردارن ڪفر ڪيو ۽ آخرت جي ملڻ کي ڪوڙ ڀانيو ۽ کين دنيا جي حياتيءَ ۾ آسودو به
ڪيو هوسون تن چيو ته هيءُ (پيغمبر) رڳو اوهان جهڙو ماڻهو آهي (جو) جنهن (قسم) منجهان (اوهين) کائيندا آهيو
تنهن مان (اُهو به) کائيندو آهي ۽ جنهن (قسم) منجهان اوهين پيئندا آهيو تنهن مان (اُهو به) پيئندو آهي.
23|34|۽ جيڪڏهن پاڻ جهڙي ماڻهوءَ جو چيو مڃيندؤ ته اوهين ان مهل ڇيئي وارا ٿيندؤ.
23|35|اوهان سان انجام ڪندو آهي ڇا ته جڏهن (اوهين) مرندؤ ۽ مٽي ۽ هڏا ٿيندؤ (تڏهن) اوهين ٻاهر ڪڍبؤ؟
23|36|جنهن جو اوهان کي انجام ڏجي ٿو سو (ٻڌڻ ۽ چوڻ کان) پري (بلڪل) پري آهي.
23|37|اسان جي رڳي هيءَ دنيا جي حياتي آهي (جنهن ۾) مرندا آهيون ۽ جيئندا آهيون ۽ اسين (وري جيئرا ٿي) اُٿڻ
وارا نه آهيون.
23|38|هيءُ رڳو هڪ ماڻهو آهي جنهن الله تي ڪوڙ ٻڌو آهي ۽ اسين کيس (ڪڏهن) مڃڻ وارا نه آهيون.
23|39|(پيغمبر) چيو ته منهنجا پالڻهار مون کي مدد ڏي هن ڪري جو مون کي ڪوڙو پانيائون.
23|40|(الله) فرمايو ته ٿوري مُدت پڇاڙا پشيمان ٿيندا.
23|41|پوءِ کين سچي انجام جي ڪري ٽڪاءَ پڪڙيو پوءِ کين ڪُٽو ڪيوسون، پوءِ ظالمن جي قوم تي لعنت هجي.
23|42|وري کانئن پوءِ ٻيا جُڳ پيدا ڪياسون.

23|43|کائي ٽولي پنھنجي مُدت کان اڳي نه ويندي آھي ۽ نڪي (اُھي) دير ڪندا آھن.
23|44|وري لڳو لڳ پنھنجن پيغمبرن کي موڪليوسون، جڏھن ڪڏھن ڪنھن ٽوليءَ وٽ سندن پيغمبر آيو (تڏھن)
کيس ڪوڙو ڄاتائون پوءِ انھن کي ھڪ ٻئي پٺيان (ناس) ڪيوسون ۽ کين (ٻين لاءِ) آکاڻيون ڪيوسون، پوءِ نه مڃيندڙ
قوم تي لعنت ھُجي.
23|45|وري پنھنجين نشانين ۽ پڌريءَ حجت سان موسىٰ ۽ سندس ڀاءُ ھارون کي موڪليوسون.
23|46|فرعون ۽ سندس سردارن ڏانھن پوءِ انھن وڏائي ڪئي ۽ (اُھي) ھٺيلي قوم ھوا.
23|47|پوءِ چيائون ته پاڻ جھڙن ٻن ماڻھن تي ايمان آڻيون ڇا؟ ۽ سندن قوم (ته) اسان جو ٻانھپو ڪندڙ آھي.
23|48|پوءِ انھن کي ڪوڙو ڄاتائون پوءِ ھلاڪ ڪيلن مان ٿيا.
23|49|۽ بيشڪ موسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون ته مانَ اُھي سِڌو رستو لھن.
23|50|۽ مريم جي پٽ کي ۽ سندس ماءُ کي ھڪ نشاني ڪئي سون ۽ انھن کي سنئين ۽ وھندڙ پاڻي واري مٿاھين
زمين تي (رھڻ جي) جاءِ ڏني سون.
23|51|اي پيغمبرؤ سٺين شين مان کائو ۽ چڱا ڪم ڪريو، بيشڪ جيڪي ڪندا آھيو سو آءٌ ڄاڻندڙ (چيوسون ته)
آھيان.
23|52|۽ بيشڪ اوھان جو ھيءُ دين ھڪ دين آھي ۽ آءٌ اوھان جو پالڻھار آھيان تنھنڪري مون کان ڊڄو.
23|53|پوءِ (اُنھن قومن) پنھنجي ڪم کي پاڻ ۾ ذرا ذرا ڪري ڇنون، سڀڪنھن ٽوليءَ وٽ جيڪي آھي تنھن سان
اُھا سرھي (رھندي) آھي.
23|54|پوءِ (اي پيغمبر) کين سندن غفلت ۾ ھڪ حد تائين ڇڏي ڏي.
23|55|جنھن مال ۽ اولاد سان کين زيادتي ڏني سون تنھن کي پائئيندا آھن ڇا؟
23|56|ته ڪا انھن لاءِ چڱاين ڏيڻ ۾ تڪڙ ٿا ڪريون، (نه!) بلڪ نه سمجھندا آھن.
23|57|بيشڪ اُھي جيڪي پنھنجي پالڻھار جي ڊپَ کان ڊڄندڙ آھن.
23|58|۽ اُھي جيڪي پنھنجي پالڻھار جي نشانين تي ايمان آڻيندا آھن.
23|59|۽ اُھي جيڪي پنھنجي پالڻھار سان شريڪ مُقرّر نه ڪندا آھن.
23|60|۽ اُھي جيڪي (اُھي) ڏيندا آھن جيڪي (سندس واٽ ۾) ڏيندا آھن ۽ سندن دليون انھي ڪري ڏڪنديون آھن
ته اُھي پنھنجي پالڻھار ڏانھن موٽڻ وارا آھن.
23|61|اھي (ماڻھو) چڱاين ۾ تڪڙائي ڪندا آھن ۽ اُھي اُن لاءِ اڳرائي ڪندڙ آھن.
23|62|۽ (اسين) ڪنھن به جيءَ تي سندس طاقت کانسواءِ تڪليف نه ٿا رکون ۽ اسان وٽ ھڪ ڪتاب آھي جو سچ
ڳالھائيندو آھي ۽ انھن تي ظلم نه ڪبو.
23|63|بلڪ سندن دليون انھن (ڳالھين) کان غفلت ۾ آھن ۽ ھن کانسواءِ انھن جا ٻيا ڪرتوت به آھن جي اُھي ڪندا
آھن.
23|64|تان جو منجھائن آسودن (ماڻھن) کي جڏھن عذاب سان پڪڙيوسون تڏھن دانھون ڪندا رھيا.
23|65|ته اڄ دانھون نه ڪريو، ڇوته اسان کان اوھان کي مدد نه ملندي (چيوسون).
23|66|بيشڪ اوھان کي منھنجيون آيتون پڙھي ٻڌائيبيون ھيون تڏھن اوھين پنھنجين ڪڙين (پرڀوءِ) تي پڇندا ھُيؤ.
23|67|اُن (قرآن) کان وڏائي ڪندڙ (۽) آکاڻين ۾ مشغول ٿي (کيس) ڇڏيوَ ٿي.
23|68|ھن ڳالھ (قرآن) کي نه سوچيائون ڇا يا وٽن اھڙي شيءِ آئي آھي جا سندن اڳين پيءُ ڏاڏن وٽ نه آئي ھُئي؟
23|69|يا پنھنجي پيغمبر کي نه سڃاتائون ڇا تنھنڪري اُھي سندس مُنڪر (ٿيا) آھن.
23|70|يا چوندا آھن ته کيس چريائي آھي، (نه!) بلڪ (پيغمبر) وٽن سچي ڳالھ آندي آھي ۽ منجھائن گھڻا سچ کي
بُرو ڀائيندڙ آھن.
23|71|۽ جيڪڏھن الله سَندن سَڌن تي ھلي ھا ته آسمان ۽ زمين ۽ جيڪي منجھن آھي سي ويران ٿين ھا، (نه!)
بلڪ سندين نصيحت وٽن آندي سون ۽ اُھي پنھنجيءَ نصيحت (ڪتاب) کان مُنھن موڙيندڙ آھن.
23|72|يا ڪائن ڪو اُجورو گھرندو آھين ڇا؟ پوءِ تنھنجي پالڻھار جو اُجورو (ڏيڻ) ڀلو آھي، ۽ اُھو چڱو روزي ڏيندڙ آھي.
23|73|۽ بيشڪ تون سڌيءَ واٽ ڏانھن کين سڏيندو آھين.
23|74|۽ بيشڪ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آھن سي سڌي واٽ کان پاسيرا ٿيندڙ آھن.
23|75|۽ جيڪڏھن مٿن رحم ڪريون ھا ۽ جيڪو کين ڏک پھتو سو لاھيون ھا ته (به) سدائين پنھنجيءَ گمراھيءَ ۾
حيران رھن ھا.
23|76|۽ بيشڪ کين عذاب سان پڪڙيوسون پوءِ (به) پنھنجي پالڻھار جي اڳيان نه نِوڙيا ۽ نڪي عاجزي ڪيائون.
23|77|تانجو جنھن مھل مٿن سخت عذاب وارو دروازو کوليوسون (تنھن مھل) اُتي جو اُتي (پنھنجي غفلت ۾ رھيا)
اُنھي ۾ نا اُميد ٿيا.
23|78|۽ (الله) اُھو آھي جنھن اوھان لاءِ ڪن ۽ اکيون ۽ دليون بڻايون، (پر اوھين تمام) ٿورو شڪر ڪندا آھيو.
23|79|۽ (الله) اُھو آھي جنھن اوھان کي زمين ۾ پيدا ڪيو ۽ ڏانھس وري گڏ ڪيا ويندؤ.
23|80|۽ (الله) اُھو آھي جيڪو جياري ٿو ۽ ماري ٿو ۽ رات ۽ ڏينھن جو ڦير ڦار ڪرڻ ان جو (ڪم) آھي، پوءِ نه
سمجھندا آھيو ڇا؟
23|81|بلڪ جئن اڳين چيو ته تئين چوندا آھن.
23|82|چون ٿا ته ھان جڏھن مرنداسون ۽ مٽي ۽ ھڏا ٿينداسون (تڏھن) وري جيئل ٿي اٿنداسون ڇا؟
23|83|بيشڪ اسان کي ۽ اسان جي ابن ڏاڏن کي ھن کان اڳ انھي (ڳالھ) جو انجام ڏنو ويو آھي اھي رڳو اڳين جا
قصّا آھن.
23|84|چؤ ته جيڪڏھن اوھين ڄاڻندا آھيو ته زمين ۽ جيڪي منجھس آھي سو ڪنھن جو آھي؟
23|85|سگھوئي چوندا ته (اُھو سڀ) الله جو آھي، چؤ ته پوءِ ڇونه نصيحت وٺندا آھيو؟
23|86|چؤ ته ستن آسمانن جو پالڻھار ۽ وڏي عرش جو پالڻھار ڪير آھي؟ (اي پيغمبر کين)
23|87|سگھوئي چوندا ته (اھو سڀ) الله جو آھي، چؤ ته پوءِ ڇونه ڊڄندا آھيو؟
23|88|چؤ ته (اُھو) ڪير آھي جنھنجي ھٿ ۾ سڀڪنھن شيءِ جي حڪومت آھي ۽ اُھو پناھ ڏيندو آھي ۽ اُن (کين)
(جي عذاب) کان ڪنھن کي پناھ نه ڏيئي سگھبي آھي جيڪڏھن ڄاڻندا آھيو (ته ڏسيو).
23|89|سگھوئي چوندا ته (اھو سڀ) الله جي (ھٿ ۾) آھي، (کين) چؤ ته پوءِ اوھين ڪٿان ٺڳجو ٿا.
23|90|بلڪ وٽن سچي (ڳالھ) آندي اٿئون ۽ بيشڪ اُھي ڪوڙا آھن.
23|91|الله نڪي (پاڻ لاءِ) پٽ ڪري ورتو آھي ۽ نڪي ساڻس ڪو (ٻيو) معبود آھي (جيڪڏھن ائين ھجي ھا) ته

هر ڪو معبود پنهنجي بڻائي ڪي وٺيو وڃي ها ۽ اُهي هڪ ٻئي تي ڏاڍ ڪن ها، (ڪافر) جيڪي بيان ڪندا آهن تنهن
.ڪان الله پاڪ آهي
23|92|ڳجھ ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ آهي جنهن کي (اُن سان) شريڪ بڻائيندا آهن تنهن کان مٿاهون آهي.
23|93|(اي پيغمبر) چؤ ته اي منهنجا پالڻهار جيڪو انجام ڪرين ٿو سو جيڪر مون کي ڏيکارين.
23|94|ڪر (داخل) نه ۽ قوم جي ظالمن مون کي پالڻهار منهنجا اي.
23|95|آهيون وسوارا اسين بيشڪ تي ڏيکارڻ توکي جي تنهن ٿا ڏيون انجام ڪين جيڪو ۽.
23|96|آهيون ڄاڻندڙ وڌيڪ اسين سو آهن ڪندا بيان جيڪي (ڪافر) ٽار، جي مدائي سان عادت چڱيءَ ڏاڍي.
23|97|ٿو گهران پناهه تنهنجي کان وسوسن جي شيطانن پالڻهار منهنجا اي ته چؤ (پيغمبر اي) ۽.
23|98|ٿو وٺان پناهه تنهنجي (به) کان ٿيڻ حاضر ويجهي جي انهن وٽ پاڻ پالڻهار منهنجا اي ۽.
23|99|تانجو جنهن مهل منجهائن ڪنهن کي موت ايندو (تنهن مهل) چوندو ته اي (ڪافر پنهنجي وسيلائي ۽ موندا)
.منهنجا پالڻهار مون کي دنيا ۾ (ورائي) موٽاءِ
23|100|ته جيڪر جيڪي (اُتي) ڇڏيم ته آءٌ چڱا عمل ڪريان ائين (ڪڏهن ٿيڻو) نه آهي، بيشڪ اِها ڳالهه آهي جا
.هو چوندڙ آهي، ۽ سندن اڳيان هڪ پردو (عالَم قبر) انهيءَ ڏينهن تائين رهندو (جنهن ڏينهن قيامت ۽) اُٿاريا ويندا
23|101|پوءِ جنهن مهل صور ۾ ڦوڪبو (تنهن مهل) اُن ڏينهن سندن وچ ۾ نه ذاتيون رهنديون ۽ نڪي پاڻ ۾ پُڇا ڳاڇا
.ڪندا
23|102|پوءِ جنهن (جي نيڪيءَ) جو تراڙو ڳرو ٿيو سي ئي ڇُٽل آهن.
23|103|۽ جنهن جو تراڙو هلڪو ٿيو سي اُهي آهن جن پاڻ کي ڇيٺو لاتو (اُهي) دوزخ ۾ سدائين رهندڙ آهن.
23|104|سندن مُنهن کي باهه ساڙيندي ۽ اُهي منجهس بد شڪلا ٿيندا.
23|105|منهنجون آيتون اوهان کي نه پڙهي ٻڌائيون هيون ڇا؟ پوءِ اوهين انهن کي ڪوڙو پائيندا هيؤ؟ (چيو ويندن ته)
23|106|چوندا ته اي اسان جا پالڻهار اسان جي بدبختي اسان تي غالب ٿي وئي ۽ گمراهه قوم هياسون.
23|107|چوندا ته اي اسان جا پالڻهار هتان اسان کي ٻاهر ڪڍ پوءِ جيڪڏهن موٽي (ڪفر) ڪريون ته بيشڪ اسين
.ظالم ٿيون
23|108|(الله) فرمائيندو ته منجهس خوار پيا رهو ۽ مون سان نه ڳالهايو.
23|109|چوته منهنجن ٻانهن مان هڪ ٽولي هئي جا چوندي هئي ته اي اسان جا پالڻهار اسان ايمان آندو تنهنڪري
.اسان کي بخش ۽ اسان تي رحم ڪر ۽ تون (سڀ کان) چڱو ٻاجهارو آهين
23|110|پوءِ اوهين کين ٺٺولي ڪري ورتو جيسين (سندن دشمنيءَ) اوهان (جي دل) کان منهنجي يادگيري وساري ۽
.اوهين مٿن کِلندا هيؤ
23|111|بيشڪ اڄ کين چڱو بدلو انهي ڪري ڏنم جو صبر ڪيو هئائون جو اُهي مراد ماڻيندڙ آهن.
23|112|(الله) فرمائيندو ته زمين ۾ (اوهين) ڪيترا ورهه رهيؤ؟
23|113|چوندا ته هڪ ڏينهن يا ڏينهن جو پاڱو رهياسون پوءِ ڳڻيندڙن کان پُڇا ڪر.
23|114|(الله) فرمائيندو ته ٿوريءَ (دير) کانسواءِ نه رهيا هيؤ جيڪر اوهين ڄاڻو ها.
23|115|اوهين ڀانيو ٿا ڇا ته اوهان کي اجايو بڻايو اٿئون ۽ اوهين اسان ڏانهن وري نه موٽايا ويندؤ؟
23|116|پوءِ الله سچو بادشاهه تمام مٿاهون آهي، اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي (اهو) سڳوري عرش جو پالڻهار
.آهي
23|117|۽ جيڪو الله سان ٻئي معبود کي سڏيندو جنهن جو ڪيس ڪو دليل ڪونهي تنهن جو حساب سندن پالڻهار
.وٽ ئي آهي، سچ آهي ته ڪافر نه ڇُٽندا
23|118|۽ چؤ ته اي منهنجا پالڻهار بخش ۽ رحم ڪر ۽ تون (سڀني) ٻاجهارن کان چڱو آهين.
24|1|(هيءَ هڪ) سُورة آهي جا نازل ڪئي سون ۽ اُن (جي حڪمن) کي فرض ڪيوسون ۽ منجهس پڌريون آيتون
.نازل ڪيوسون ته مانَ نصيحت وٺو
24|2|زنا ڪندڙ زال ۽ زنا ڪندڙ مڙس سو ٻنهيءَ مان هر هڪ کي سؤ دُرا هڻو، ۽ جيڪڏهن اوهين الله ۽ قيامت جي
ڏينهن کي مڃيندا آهيو ته الله جي دين ۾ اوهان کي انهي ٻنهي تي نرمي ڪرڻ نه جڳائي، ۽ مؤمنن مان هڪ ٽوليءَ کي
.انهن ٻنهي جي سزا تي حاضر ٿيڻ گهرجي
24|3|زنا ڪندڙ مرد زنا ڪندڙ زال يا مشرڪياڻيءَ کانسواءِ ٻي نه پرڻبو، ۽ زنا ڪندڙ زال کيس زنا ڪندڙ مڙس يا
.مشرڪ کانسواءِ ٻيو نه پرڻبو، ۽ اِهو (زنا ڪندڙ زال سان نڪاح ڪرڻ) مؤمنن تي حرام ڪيو ويو
24|4|۽ جيڪي پاڪدامن عورتن کي تهمت لائين وري چار شاهد نه آڻين ته کين اسي دُرا هڻو ۽ انهن جي گواهي اصلي
.قبول نه ڪريو، ۽ اُهي بي دين آهن
24|5|پر هن کان پوءِ جن توبه ڪئي ۽ پاڻ سُڌاريو، ته الله بخشڻهار مهربان آهي.
24|6|۽ جيڪي پنهنجي زالن کي تُهمت لائين ۽ کين پاڻ کانسواءِ ڪي شاهد نه هجن ته اهڙي هر هڪ جي (سچي)
.شاهدي چار پيرا (هيئن ڏيڻ) آهي ته الله جو قسم ته بيشڪ پاڻ سچ چوندڙن مان آهي
24|7|۽ پنجون پيرو چوي ته جيڪڏهن ڪوڙن مان هوندو ته مٿس اللهَ جي لعنت هُجي.
24|8|۽ اُن زال کان (هيءَ ڳالهه) سزا ٽاريندي جو چار پيرا شاهدي ڏئي ته الله جو قسم ته بيشڪ اُهو مڙس ڪوڙ
.چوندڙن مان آهي
24|9|۽ پنجون پيرو (هيءَ شاهدي ڏئي) ته جيڪڏهن اُهو مڙس سچن مان آهي ته اُن (زال) تي الله جو ڏمر هُجي.
24|10|۽ جيڪڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجهه نه هجي ها (ته عذاب ٿئيوَ ها) ۽ بيشڪ الله توبه قبول
.ڪندڙ حِڪمت وارو آهي
24|11|بيشڪ جن ڪُوڙو ٻُهتان آندو سي اوهان مان هڪ ٽولو آهن، (اوهين) اُن (ٻُهتان) کي نه ڀانيو ته اوهان لاءِ
(ڪو) مدو آهي، بلڪ اُهو اوهان لاءِ ڀلو آهي، منجهائن سڀڪنهن ماڻهوءَ ڳاهن مان جيڪي ڪمايو سو سندس لاءِ آهي، ۽
.منجهائن جنهن بهتان جو وڏو لُڙ مچايو تنهن لاءِ وڏو عذاب آهي
24|12|جڏهن اُهو ٻُڌو تڏهن مؤمنن مڙسن ۽ مؤمنياڻن زالن پنهنجن (ماڻهن) ۾ چڱو گمان ڇونه ڪيو ۽ ڇونه چيائون ته
هيءُ پڌرو ٻُهتان آهي؟
24|13|اِن (ڳالهه) تي چار شاهد ڇونه آندائون؟ پوءِ جڏهن شاهد نه آندائون تڏهن اُهي ئي الله وٽ ڪُوڙا آهن.
24|14|۽ جيڪڏهن الله جو فضل ۽ سندس ٻاجهه دنيا ۽ آخرت ۾ اوهان تي نه هجي ها ته جنهن (ڳالهه) بابت چرچو
.مچايوَ (تنهن بابت) اوهان کي (تڏهن ئي) وڏو عذاب پهچي ها
24|15|جڏهن ان کي پنهنجن زبانن سان ٻاڦيندا رهيؤ ۽ جنهن (ڳالهه جي حقيقت) جي اوهان کي ڪا خبر نه هئي سا

پنهنجن واتن سان چوندا رهيؤ ۽ اُن کي هلڪو ٿي ڀانيوَ، ۽ (حقيقت ڪري) اُهو الله وٽ وڏو (گناه) هو.

24|16 ۽ جڏهن اُهو ٻڌوَ (تڏهن) چونه چيوَ ته اسان کي اهو چوڻ نه جڳائيندو آهي، (اي الله) تنهنجي پاڪائي بيان ڪريون ٿا هي وڏ ٻُهتان آهي.

24|17 الله اوهان کي نصيحت ٿو ڪري ته جيڪڏهن مؤمن آهيو ته (ڀيهر) وري اصلي اهڙو (ڪم) نه ڪجو.

24|18 ۽ الله اوهان لاءِ آيتون بيان ٿو ڪري، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

24|19 بيشڪ جيڪي (ماڻهو) مؤمنن (جي نسبت) ۾ بدڪاريءَ (جي تهمت) جي پڌري ٿيڻ کي دوست رکندا آهن تن لاءِ دنيا ۽ آخرت ۾ ڏکوئيندڙ عذاب آهي، ۽ الله ڄاڻندو آهي ۽ اوهين نه ڄاڻندا آهيو.

24|20 ۽ جيڪڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجھ نه هجي ها (ته ضرور خراب ٿيو ها) ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

24|21 اي ايمان وارؤ اوهين شيطان جي وِکن تي نه هلو، ۽ جيڪو شيطان جي وِکن تي هلندو ته شيطان ته بيحيائي (جون ڳالهيون) ۽ مندا ڪم ڏسيندو آهي، ۽ جيڪڏهن اوهان تي الله جو فضل ۽ سندس ٻاجھ نه هجي ها ته اوهان مان ڪو هڪ ڪڏهن نه سُڌري ها پر الله جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي پاڪ ڪندو آهي، ۽ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

24|22 ۽ اوهان مان فضل وارا ۽ آسودا مائٽي وارن ۽ مسڪينن ۽ الله جي واٽ ۾ وطن ڇڏيندڙن کي (ڪي ـ به) نه ڏيڻ جو قسم نه کڻن، ۽ جڳائي ته معاف ڪن ۽ ٽارو ڪن، اوهين نه گهرندا آهيو ڇا ته الله اوهان کي بخشي؟ ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

24|23 بيشڪ جيڪي (ماڻهو) پاڪدامن بي خبر مؤمنياڻن زالن کي تُهمت لائيندا آهن تن تي دنيا ۽ آخرت ۾ لعنت آهي، ۽ اُنهن لاءِ (اُنهيءَ ڏينهن) وڏو عذاب آهي.

24|24 انهن جيڪي ڪمايو تنهن بابت سندين زبانون ۽ سندن هٿ ۽ سندن پير جنهن ڏينهن مٿن شاهدي ڏيندا.

24|25 اُن ڏينهن الله ڪين انصاف سان سندن بدلو پُورو ڏيندو ۽ (هيءُ) ڄاڻندا ته الله ئي سچو پڌري ڪرڻ وارو آهي.

24|26 پليت زالون پليت مردن لاءِ (لائق) آهن ۽ پليت مرد پليت زالن لاءِ (لائق) آهن، ۽ پاڪ زالون پاڪ مردن لاءِ (لائق) آهن ۽ پاڪ مرد پاڪ زالن لاءِ (لائق) آهن، (انهن جي به نسبت ماڻهو) جيڪي چوندا آهن تنهن (ڳالھ) کان اُهي پاڪ آهن، انهن لاءِ بخشش ۽ سڳوري روزي آهي.

24|27 اي ايمان وارؤ پنهنجن گهرن کانسواءِ ٻين (ماڻهن جي) گهرن ۾ (ايسين) نه گهڙو جيسين (نه) موڪلايو ۽ اُن جي رهڻ وارن تي سلام (نه) ڏيو، اِهو اوهان لاءِ چڱو آهي مانَ اوهين نصيحت وٺو.

24|28 پوءِ جيڪڏهن منجهس ڪنهن کي نه ڏسو ته اُن ۾ (ايسين) نه گهڙو جيسين اوهان کي موڪل (نه) ڏجي، ۽ جيڪڏهن اوهان کي چئجي ته موٽي وڃو ته موٽي وڃو اِهو اوهان لاءِ تمام سٺو آهي، ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو سو الله ڄاڻندڙ آهي.

24|29 اهڙن گهرن ۾ گهڙڻ کان اوهان تي ڪو گناه ڪونهي جنهن ۾ ڪوئي نه رهندو هجي منجهس اوهان جو سامان (رکيل) هجي، ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو سو الله ڄاڻندو آهي.

24|30 مؤمن مڙسن کي چؤ ته پنهنجين اکين کي هيٺ ڪن ۽ پنهنجن اُگهڙن کي بچائيندا رهن، اهو انهن لاءِ تمام سٺو آهي، جيڪي ڪندا آهن تنهنجي بيشڪ الله خبر رکندڙ آهي.

24|31 ۽ مؤمن زالن کي چؤ ته پنهنجيون اکيون جهڪيون ڪن ۽ پنهنجن اوگهڙن کي بچائينديون رهن ۽ پنهنجي سينگار (يعني زيوتن جي جاين) کي پڌرو نه ڪن پر اُنهن مان جيڪي ظاهر (ضروري) آهن (جهڙا هٿ پير) ۽ جڳائين ته پنهنجين چادرن کي پنهنجي گريبانن تي لاهي ڇڏين، ۽ پنهنجن مڙسن يا پنهنجن پين يا پنهنجن سُهرن يا پنهنجن پُٽن يا پنهنجن مڙسن جي پُٽن يا پنهنجن ڀائرن يا پنهنجن ڀائيٽن يا پنهنجن ڀاڻيجن يا پنهنجن زالن يا پنهنجن ٻانهن يا خدمت گار مڙسن مان (زالن ڏانهن) اڻ خواهش وارن يا جن ٻارن کي زالن جي اوگهڙ جو سماءُ نه پوي تن ڌاران ٻين (سڀني) جي اڳيان پنهنجو سينگار پڌرو نه ڪن، ۽ پنهنجن پيرن سان (زيور) هن لاءِ نه ڇمڪائين ته سندن سينگار مان جيڪي ڳجهو آهي سو ڄاتو وڃي، ۽ اي مسلمانؤ اوهين مڙيئي الله جي اڳيان توبه ڪريو ته مانَ اوهين ڇُٽو.

24|32 ۽ پنهنجيءَ (قوم) مان رنن زالن کي پرڻايو ۽ پنهنجن ٻانهن ۽ پنهنجين ٻانهين مان نيڪن کي (به پرڻايو)، جيڪڏهن (هو) غريب هوندا ته الله پنهنجي فضل سان کين آسودو ڪندو، ۽ الله (مهربانيءَ ۾) ڪشادگيءَ وارو ڄاڻندڙ آهي.

24|33 ۽ جيڪي پرڻجي نٿا سگهن تن کي ايسين پاڪدامن رهڻ گهرجي جيسين کين الله پنهنجي فضل سان آسودو ڪري، ۽ اوهان جي ٻانهن مان جيڪي (آزاديءَ لاءِ عوض ڏيڻ جو) لکيل انجام گهرن تن ۾ جيڪڏهن ڪا چڱائي ڄاڻو ته کين لکيل انجام ڏيو، ۽ جيڪو مال الله اوهان کي ڏنو آهي تنهن مان کين ڏيو، ۽ اوهان جون ٻانهيون جيڪڏهن پاڪدامن رهڻ جو ارادو ڪن ٿيون ته انهن کي اوهين دُنيا جي حياتيءَ جي سامان حاصل ڪرڻ لاءِ زنا تي زور نه ڪريو، ۽ جيڪو کين زنا تي زور ڪندو ته زور ڪرڻ ڪانپوءِ انهن (ٻانهين) کي الله بخشڻهار مهربان آهي.

24|34 ۽ بيشڪ اوهان ڏانهن چٽيون نشانيون ۽ جيڪي اوهان کان اڳ گذري ويا تن جا مثال ۽ پرهيزگارن لاءِ نصيحت لاٿي سون.

24|35 الله آسمانن ۽ زمين کي روشن ڪندڙ آهي، سندس نُور جو مثال انهيءَ جاري وانگر آهي جنهن ۾ ڏيو هجي، ڏيو قنديل ۾ هجي، اُهو قنديل چٽڪ چمڪندڙ ستارو آهي جو انهيءَ برڪت واري زيتون جي وڻ (جي تيل) مان ٻارجي جو نڪي اوڀر ۽ نڪي اولھ (چمندو) آهي سندس تيل جيتوڻيڪ باھ نه ڇهتي هجيس ته به سوجهري ڪرڻ کي ويجهو آهي، نُور تي نُور آهي، الله جنهن کي گهرندو آهي تنهنکي پنهنجي نُور سان سِڌو رستو ڏيکاريندو آهي، ۽ الله ماڻهن لاءِ مثال بيان ڪندو آهي، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.

24|36 (اُهي نُور جو هنڌ) اُنهن گهرن ۾ (آهي) جن لاءِ الله حُڪم ڪيو آهي ته انهن جي تعظيم ڪجي ۽ انهن ۾ سندس نالو ياد ڪجي انهن ۾ صبح ۽ سانجهيءَ جو الله جي پاڪائي بيان ڪندا آهن.

24|37 (يعني اهڙا) مڙس جو انهن کي واپار ۽ نڪي سودو الله جي ياد ڪرڻ ۽ نماز پڙهڻ ۽ زڪوٰة ڏيڻ کان جهليندو آهي، انهي ڏينهن کان ڊڄندا آهن جنهن ۾ دليون ۽ اکيون اُبتيون ٿينديون.

24|38 هن لاءِ ته جيڪي تمام چڱا عمل ڪيائون تن جو الله کين بدلو ڏئي ۽ کين پنهنجي فضل سان وڌيڪ به ڏئي، ۽ الله جنهن کي گهرندو آهي (تنهن کي) اَڻ ڳڻي روزي ڏيندو آهي.

24|39 ۽ جن ڪُفر ڪيو تن جا اعمال رڻ پَٽ جي رُڃ وانگر آهن اُجو اُن کي پاڻي ڀانئي، تان جو جڏهن اُن وٽ پُهچي (تڏهن) اُن کي ڪا شيءِ نه لهي ۽ الله کي اُن وٽ لهي پوءِ اُهو کيس سندس حساب پورو پهچائي ڏئي، ۽ الله جلد حساب وٺندڙ آهي.

24|40 يا (ڪافر جي عملن جو مثال) اونداهين وانگر آهي جو اُونهيءَ درياءَ ۾ لهر جي مٿان لهر ويڙهيس مٿانئس جهڙ هُجي، هڪ ٻئي جي مٿان (اُهي) اونداهيون هُجن، جڏهن پنهنجو هٿ ڪڍي (تڏهن) اُن کي ڏسي نه سگهي، ۽ جنهن کي

الله سوجهرو نه ڏنو تنهن کي ڪو سوجهرو ڪونهي.
24|41| نه ڏٺو اٿئي ڇا ته جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهن سي ۽ ڪليل پرن وارا پکي الله جي پاڪائي بيان ڪندا آهن،
بيشڪ سڀئي پنهنجي نماز ۽ پنهنجي تسبيح (پڙهڻ جي طرح) کان واقف آهن، ۽ جيڪي ڪندا آهن سو الله ڄاڻندڙ آهي.
24|42| آسمانن ۽ زمين جي بادشاهت الله جي آهي، ۽ الله ڏانهن ورڻو آهي.
24|43| (اي پيغمبر) نه ڏٺو اٿئي ڇا ته الله ڪڪرن کي هلائيندو آهي وري کين ڪين انهن کي پاڻ ۾ گڏيندو آهي وري
تهن تي ته ڪندو آهي پوءِ ڏسندو آهين ته ڦڙي سندس وچ مان نڪرندي آهي، ۽ آسمان کان اُتي جي ڳڙن جي ٽڪرن
مان ڳڙو وسائيندو آهي پوءِ جنهن کي وٽيس تنهن کي اُهو پُهچائيندو ۽ جنهن کان وٽيس تنهن کان اُهو ٽاريندو آهي، اُن
(ڪڪر) جي وِچ جو چمڪاٽ (ڄڻ ته) اجهو اکيون ٿو نئي.
24|44| الله رات ۽ ڏينهن کي مٽائيندو آهي، بيشڪ اُن ۾ ڏسڻ وارن لاءِ عبرت آهي.
24|45| ۽ الله سڀڪو جاندار پاڻيءَ مان بڻايو آهي، پوءِ منجهائن ڪي پيٽ پر هلندا آهن، ۽ منجهائن ڪي ٻن پيرن تي
هلندا آهن، ۽ منجهائن ڪي چئن (پيرن) تي هلندا آهن، الله جيڪي گهرندو آهي سو پيدا ڪندو آهي، ڇوته الله
سڀڪنهن شيء تي وس وارو آهي.
24|46| بيشڪ پڌريون آيتون نازل ڪيوسون، ۽ الله جنهن کي گهري تنهن کي سڌو رستو ڏيکاريندو آهي.
24|47| ۽ (منافق) چوندا آهن ته الله تي ۽ جنهن پيغمبر تي ايمان آندوسون ۽ فرمانبرداري ڪئي سون وري اُن ڪانپوءِ
منجهائن هڪ ٽولي ڦري وڃي ٿي، ۽ اُهي اِيمان وارا نه آهن.
24|48| ۽ جڏهن الله ۽ سندس پيغمبر ڏانهن سڏبا آهن ته سندن وچ ۾ (پيغمبر) نبيرو ڪري (تڏهن) اُمالڪ منجهائن
هڪ ٽولي منهن موڙيندڙ آهي.
24|49| ۽ جيڪڏهن (ڪنهن تي) سندن حق هوندو آهي ته پيغمبر ڏانهن ڪنڌ نوائي ايندا آهن.
24|50| سندين دلين ۾ بيماري آهي ڇا يا شڪ ۾ پيا آهن يا ڊڄندا آهن ته الله ۽ سندس پيغمبر مٿن ظلم ڪندو؟ (نه!)
بلڪ اُهي پاڻ بي انصاف آهن.
24|51| جڏهن مؤمنن کي الله ۽ سندس پيغمبر ڏانهن سڏيو آهي ته (پيغمبر) سندن وچ ۾ نبيرو ڪري تڏهن انهن جو
چوڻ رڳو هيءُ هوندو آهي ته ٻڌوسون ۽ حُڪم مڃيوسون، ۽ اُهي ڇٽل آهن.
24|52| ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيندو ۽ الله کان ڊڄندو ۽ اُن جي نافرمانيءَ کان بچندو پوءِ اُهي مراد
ماڻيندڙ آهن.
24|53| ۽ الله جا وڏا وڏا قسم پڪيءَ طرح کڻندا آهن ته جيڪڏهن کين حُڪم ڪرين ته ضرور (سڀ ڦٽي ڪري
پنهنجي ديس مان) نڪرندا، (اي پيغمبر کين) چؤ ته قسم نه کڻو، دستوري فرمانبرداري (ڪريو)، ڇوته جيڪي ڪندا
آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.
24|54| چؤ ته الله جي فرمانبرداري ڪريو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو، پوءِ جيڪڏهن ڦرندؤ ته جيڪي پيغمبر تي
(الله جي حُڪمن پُهچائڻ جو حق) رکيو ويو تنهن جو ذمو مٿس ئي آهي ۽ جيڪي اوهان تي رکيو ويو تنهن تي عمل
ڪرڻ جو حق اوهان تي ئي آهي، ۽ جيڪڏهن سندس چيو مڃيندؤ ته هدايت وارا ٿيندؤ، ۽ پيغمبر تي رڳو پڌرو پيغام
پُهچائڻ لازم آهي.
24|55| اوهان مان جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي الله انجام ڏنو آهي ته مُلڪ ۾ ضرور کين خليفو ڪندو جئن
کانئن اڳين کي حاڪم ڪيائين، ۽ سندن انهيءَ دين کي جو انهن لاءِ پسند ڪيو اٿس انهن لاءِ ضرور پختو ڪندو ۽ سندس
ڊپ کان پوءِ کين مٽائي امن ڏيندو، (اُهي) منهنجي عبادت ڪندا رهندا، (۽) مون سان ڪنهن شيء کي شريڪ نه
ڪندا، ۽ جيڪي ان ڪانپوءِ ناشڪري ڪندا سي ئي بي دين آهن.
24|56| ۽ نماز پڙهو ۽ زڪوٰة ڏيو ۽ پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو ته مانَ اوهان تي رحم ڪيو وڃي.
24|57| ڪافرن کي نه پاڻءِ ته زمين ۾ ٿڪائيندڙ آهن، ۽ سندين جاءِ دوزخ آهي، البت اُهو موٽڻ جو هنڌ بڇڙو آهي.
24|58| اي ايمان وارؤ اوهان جي ٻانهن ۽ جيڪي اوهان مان بلوغت کي نه پُهتا آهن تن کي ٽيوقت (گهرڻ ۾ اچڻ
لاءِ) اوهان کان موڪلائڻ گهرجي، فجر جي نماز کان اڳ ۽ منجهند کي جو اوهين ڪپڙا لاهي رکندا آهيو ۽ سومهاڻي جي
نماز کان پوءِ، (جو اهي) اوهان لاءِ ٽي اُگهڙ جا وقت آهن، انهن کان پوءِ هڪ ٻئي وٽ اوهان جي اچڻ وڃڻ کان نڪي
اوهان تي ۽ نڪي اُنهن تي گناه آهي، اهڙي طرح الله اوهان لاءِ حُڪم بيان ڪري ٿو، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
24|59| ۽ جڏهن اوهان مان ٻار بلوغت کي پهچن تڏهن کين اهڙي طرح موڪل وٺڻ گهرجي جهڙي طرح انهن (ڇوڪرن)
کان اڳيان (وڏا) موڪل وٺندا آهن، اهڙي طرح الله اوهان لاءِ پنهنجا حُڪم بيان فرمائي ٿو، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو
آهي.
24|60| ۽ جيڪي ٻڍيون زالون پرڻي جو ڪو آسرو نه رکنديون هجن سي جيڪڏهن سينگارجي پڌري نه ڪرڻ جي ارادي
سان پنهنجون چادرون نه ڍڪين ته مٿن گناهه ڪونهي، ۽ جيڪڏهن (اُن کان به) بچن ته اُنهن لاءِ ڀلو آهي، ۽ الله ٻڌندڙ
ڄاڻندڙ آهي.
24|61| انڌي تي ڪا اوکائي نه آهي ۽ نڪي منڊي تي اوکائي ۽ نڪي بيمار تي ڪا اوکائي ۽ نڪي خود اوهان
(ماڻهن) تي (ڪا اوکائي) آهي جي اوهين پنهنجن گهرن (مان) يا پنهنجن پيُن جي گهرن يا پنهنجن مائرن جي گهرن
يا پنهنجي ڀائرن جي گهرن يا پنهنجن ڀينرن جي گهرن يا پنهنجن چاچن جي گهرن يا پنهنجن ڦڦين جي گهرن يا پنهنجن
مامن جي گهرن يا پنهنجي ماسين جي گهرن يا جن جي گهرن جون ڪنجيون اوهان جي هٿ آهن تن ۽ پنهنجن دوستن
جي گهرن مان کائو، گڏجي (کائڻ) يا ڌار ڌار ٿي کائڻ ۾ اوهان تي ڪو گناهه ڪونهي، پوءِ جڏهن گهرن ۾ گهڙو تڏهن
پنهنجن ماڻهن تي سلام ڏيو جو (اها) الله وٽان برڪت واري سٺي دُعا آهي، اهڙي طرح الله اوهان لاءِ حُڪم بيان
ڪندو آهي ته مانَ اوهين سمجهو.
24|62| مؤمن رڳا اُهي آهن جن الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آندو آهي ۽ جڏهن گڏ ڪَرڻ واري ڪنهن ڪم ۾ ساڻس
هوندا آهن (تڏهن) ايسين ڪيڏي نه ويندا آهن جيسين کانئس موڪل (نه) وٺندا آهن، بيشڪ (اي پيغمبر) جيڪي توکان
موڪلائيندا آهن سي اُهي آهن جي الله ۽ سندس پيغمبر کي مڃيندا آهن، پوءِ جڏهن پنهنجن ڪن ڪمن لاءِ توکان
موڪلائين تڏهن انهن مان جنهن لاءِ گهرين تنهن کي موڪل ڏي ۽ اُنهن لاءِ الله کان بخشش گُهر، ڇوته الله بخشڻهار
مهربان آهي.
24|63| اوهين پاڻ ۾ پيغمبر کي سڏڻ اهڙي طرح نه ڀانيو جهڙيءَ طرح اوهان جو هڪ ٻئي کي سڏڻ آهي بيشڪ الله
انهن کي ڄاڻندو آهي جيڪي اوهان مان ٻي جي اوٽ ڪري کسڪي ويندا آهن، پوءِ جيڪي سندس حڪم جي ابتڙ هلندا
آهن تن کي پاڻ تي بلا پهچڻ کان يا پاڻ تي ڪنهن ڏکوئيندڙ عذاب پهچڻ کان ڊڄڻ گهرجي.
24|64| خبردار هجو جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو بيشڪ الله جو آهي، جنهن (حال) تي اوهين آهيو تنهن کي
بيشڪ الله ڄاڻندو آهي، ۽ جنهن ڏينهن ڏانهس موٽايا ويندا (تنهن ڏينهن) جيڪي ڪمايائون تنهنجي کين سڌ ڏيندو، ۽

الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.

25|1|اهو (الله) وڏو برڪت وارو آهي جنهن پنهنجي ٻانهي تي (حق ۽ باطل جو) فرق ڪندڙ (قرآن) هن لاءِ نازل ڪيو ته جهان وارن لاءِ ڊيڄاريندڙ هجي.

25|2|جنهن کي آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي آهي ۽ (پاڻ لاءِ) نڪو اولاد ورتائين ۽ نڪي بادشاهيءَ ۾ (اُهو آهي) ساڻس ڪو شريڪ آهي ۽ سڀڪنهن شيءِ کي بڻايائين پوءِ ان جو اندازو پوري طرح ٺهرايائين.

25|3|۽ (ڪافرن) الله کانسواءِ اُهي معبود ورتا آهن جو ڪجهه بڻائي نه سگهندا آهن ۽ اُهي پاڻ پيدا ڪيل آهن ۽ پاڻ لاءِ نڪي ڏک ۽ نڪي سُک جو اختيار اٿن ۽ نڪي موت ۽ نڪي حياتي ۽ نه وري جيئري ٿيڻ جو اختيار اٿن.

25|4|۽ ڪافر چوندا آهن ته هيءُ (قرآن) رڳو ڪوڙو قصّو آهي جو اُهو پاڻون ٺاهيو اٿس ۽ اُن (جي ٺاهڻ) تي ٻي قوم به کيس مدد ڏني آهي، (اهڙي طرح چوڻ سان) بيشڪ اُنهن ظلم ۽ ڪوڙ (ڪم ۾) آندو آهي.

25|5|۽ چيائون ته (هي قرآن) اڳين جا قصّا آهن جو اُهي مٿس صُبح ۽ سانجهيءَ پڙهبا آهن.

25|6|(اي پيغمبر کين) چؤ ته اُهو (قرآن) اُنهي (الله) نازل ڪيو آهي جيڪو آسمانن ۽ زمين جو ڳجهه ڄاڻندو آهي، بيشڪ اُهو بخشڻهار مهربان آهي.

25|7|۽ (ڪافر) چون ٿا ته هن پيغمبر کي ڇا (ٿيو) آهي جو طعام کائيندو آهي ۽ بازارين ۾ گھمندو آهي، ڏانهس ملائڪ ڇو نه نازل ڪيو ويو آهي ته اُهو ساڻس (گڏ) ڊيڄاريندڙ هجي.

25|8|يا ڏانهس (آسمان کان) خزانو ڇو نه اُڇليو ويو يا اُن کي ڪو باغ ڇو نه آهي جو منجهانئس کائي، ۽ ظالم چوندا آهن ته اوهين رڳو جادو ڪيل ماڻهو جي تابعداري ڪندا آهيو.

25|9|(اي پيغمبر) ڏس ته تو لاءِ ڪهڙي طرح جون ڳالهيون ڪندا آهن پوءِ (اُهي) گمراه ٿيا ۽ (هاڻي) ڪا واٽ لهي نٿا سگهن.

25|10|اُهو (الله) وڏو برڪت وارو آهي جيڪڏهن گهري ته (دنيا ۾) تولاءِ هن (چيل) کان ڀلا باغ جن جي هيٺان واهيون پيون وهن ڏيئي ۽ توکي وڏيون ماڙيون (به) ڏئي.

25|11|بلڪ قيامت کي ڪُوڙو ڀانيو اٿن ۽ جنهن قيامت کي ڪوڙو ڀانيو تنهن لاءِ دوزخ تيار ڪيو اٿئون.

25|12|جڏهن (دوزخ) انهن کي ڏوراهين ہنڌ کان ڏسندو (تڏهن) اُن جون ڪاوڙ جون هڪلون ۽ گجڪار ٻڌندا.

25|13|۽ جڏهن اُتان هٿ پير جڪڙيل سوڙهي هنڌ سٽيا ويندا (تڏهن) اُتي (پاڻ لاءِ) هلاڪ ٿيڻ کي سڏيندا.

25|14|اڄ اوهين هڪ هلاڪ ٿيڻ کي نه پڪاريو پر گهڻن هلاڪتن کي پُڪاريو (چيو ويندن ته).

25|15|(اي پيغمبر کين) چؤ ته اُهو ڀلو آهي يا اُهو هميشه وارو بهشت جنهن جو پرهيزگارن کي انجام ڏنو ويو آهي؟ جو اُنهن لاءِ بدلو ۽ موٽڻ جو هنڌ هوندو.

25|16|جيڪي گهرندا سو انهن لاءِ منجهس سدائين (موجود) هوندو، تنهنجي پالڻهار کان (اهو) وعدو گهريل آهي.

25|17|۽ اُن ڏينهن کين ۽ جن کي الله کانسواءِ پوڄيندا آهن تن کي الله گڏ ڪندو پوءِ چوندو ته اوهان هنن منهنجن ٻانهن کي گمراه ڪيو هو يا اُهي پاڻ واٽ کان گمراه ٿيا هوا؟

25|18|چوندا ته تنهنجي پاڪائي بيان ٿا ڪريون تو کانسواءِ اسان کي ڪو دوست وٺڻ نه جڳائيندو هو پر انهن کي ۽ سندن پيءُ ڏاڏن کي آسودو ڪيئي تان جو نصيحت وساريائون، ۽ هلاڪ ٿيل قوم ٿيا.

25|19|پوءِ (چونداسون ته اي ڪافرؤ) بيشڪ جيڪي (ڳالهيون هنن معبودن بابت) چَيوَ ٿي تن ۾ اُنهن اوهان کي ڪُوڙو ڪيو پوءِ (اوهين) نڪي عذاب ٽاري سگهو ٿا ۽ نڪي مدد وٺي سگهو ٿا، ۽ اوهان مان جنهن ظلم ڪيو هوندو تنهن کي وڏو عذاب چکائيندا سون.

25|20|۽ توکان اڳ پيغمبرن مان جيترا به موڪلياسون سي (به تو ئي وانگر) طعام کائيندا هوا ۽ بازارين ۾ گهمندا هوا، ۽ اوهان کي (پاڻ ۾) هڪ ٻئي لاءِ پرک ڪيو اٿئون، (ته ڏسون ته) صبر ڪريو ٿا (يا نه)؟ ۽ تنهنجو پالڻهار ڏسندڙ آهي.

25|21|۽ جيڪي اسان جي ملڻ جي اُميد نه رکندا آهن سي چوندا آهن ته اسان تي ڇو نه ملائڪ نازل ڪيا ويا يا پنهنجي پالڻهار کي (ڇو نه ٿا) ڏسون؟ بيشڪ اُنهن پنهنجن جيئن ۾ وڏائي ڪئي ۽ تمام وڏو هٺ ڪيائون.

25|22|جنهن ڏينهن ملائڪن کي ڏسندا تنهن ڏينهن ڏوهارين لاءِ ڪا خوشخبري نه آهي ۽ چوندا ته (الله ڪري اوهين) گهڻو پري هجو (شال).

25|23|۽ جيڪو ڪو عمل ڪيائون تنهن ڏانهن اسين مهاڙ ڪنداسون پوءِ اُن کي پٽي ڪري ڇڏينداسون.

25|24|اُنهيءَ ڏينهن بهشتي رهڻ جي جاءِ ڪري ڀلا ۽ آرام ڪرڻ جي جاءِ ڪري تمام چڱا هوندا.

25|25|۽ جنهن ڏينهن آسمان ڪڪرن سان ڦاٽندو ۽ ملائڪ لڳو لڳ لاهبا.

25|26|اُن ڏينهن سچي حڪومت الله جي آهي، ۽ اُهو ڏينهن ڪافرن تي سخت ٿيندو.

25|27|۽ جنهن ڏينهن ظالم پنهنجا ٻئي هٿ چٻيندو چوندو ته هَيءِ اَرمان (جيڪر) پيغمبر سان گڏ واٽ وٺان ها (ته چڱو هو).

25|28|هَيءِ هَيءِ ارمان جيڪر فلاڻي کي دوست نه وٺان ها.

25|29|بيشڪ جڏهن مون وٽ نصيحت آئي تنهن پڄاڻا هن مون کي اُن کان گمراه ڪيو، ۽ شيطان ماڻهوءَ کي (وقت تي) دغا ڏيندڙ آهي.

25|30|۽ پيغمبر چوندو ته اي منهنجا پالڻهاربيشڪ منهنجي قوم هن قرآن کي ڇڏي ڏنو هو.

25|31|۽ اهڙيءَ طرح سڀڪنهن پيغمبر لاءِ ڏوهارين مان ويري بڻاياسون، ۽ تنهنجو پالڻهار هدايت ڪرڻ وارو ۽ مدد ڏيڻ وارو ڪافي آهي.

25|32|۽ ڪافر چون ٿا ته پيغمبر تي سارو قرآن هڪ پيري ڇو نه نازل ڪيو ويو؟ اهڙي طرح (ٿورو ٿورو ڪري لاٿوسون)، ته اُن سان تنهنجي دل کي مُحڪم ڪريون ۽ اُهو آهستو آهستو پڙهي ٻڌايوسون.

25|33|۽ (ڪافر) تو وٽ اهڙي ڪا حُجّت نه ٿا آڻين جنهنجو اسين سچو (جواب) ۽ ڏاڍو چڱو بيان تو وٽ نه ٿا آڻيون.

25|34|جيڪي پنهنجي منهن ڀر دوزخ ڏانهن گڏ ڪيا ويندا اُهي جاءِ جي ڪري تمام بُڇڙا ۽ واٽ کي بلڪل وڃائيندڙ آهن.

25|35|۽ بيشڪ مُوسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون ۽ ساڻس سندس ڀاءُ هارون وزير ڪيوسون.

25|36|پوءِ چيوسون ته (ٻئي) اُنهي قوم ڏانهن وڃو جن اسان جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيو، پوءِ (آخر) کين پاڙئون پٽيوسون.

25|37|۽ نوح جي قوم جڏهن پيغمبرن کي ڪُوڙو ڄاتو (تڏهن) کين ٻوڙيوسون ۽ کين ماڻهن لاءِ نشاني ڪئي سون، ۽ ظالمن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيوسون.

25|38|۽ عادين ۽ ثمودين ۽ رَس وارن ۽ اُنهن جي وچ ۾ گهڻن جُڳن کي (ناس ڪيوسون).

25|39|۽ هر هڪ کي بيان ڪري ٻڌايوسون، ۽ سڀني کي ناس ڪيوسون (جئن) ناس ڪرڻ گهرجي.

25|40|۽ بيشڪ (ڪافر) اُن ڳوٺ وٽان ٿي آيا آهن جنهن تي (پٿرن جو) بڇڙو مينهن وسايو ويو هو، اُن کي نه ٿي ڏٺائون ڇا؟ بلڪ اُهي وري جيئري ٿيڻ جي اُميد نه رکندا هوا.

25|41|۽ جڏهن توکي ڏسن ٿا (تڏهن) توکي رڳو ٺٺولي ڪري وٺن ٿا، (چون ٿا ته) هيءُ اُهو (شخص) آهي ڇا جنهن کي الله پيغمبر ڪري موڪليو آهي.

25|42|بيشڪ اسان کي پنهنجن بتن (جي پوڄا) کان تڏهن ئي ڦلائي ڇڏي ها جيڪڏهن اسين مٿن مُحڪم نه رهون ها، ۽ جڏهن عذاب ڏسندا (تڏهن) ڄاڻندا ته واٽ کي بلڪل وڃائيندڙ ڪير آهي.

25|43|(اي پيغمبر) تو اُن کي ڏٺو جنهن پنهنجي سَڌ کي پنهنجو معبود ڪري ورتو؟ پوءِ تون مٿس ڪو نگهبان ٿيندين ڇا؟

25|44|ڀانيو اٿئي ڇا ته منجهائن گهڻا ٻڌن ٿا يا سمجهن ٿا؟ اِهي رڳو ڍورن وانگر آهن بلڪ اُهي واٽ کي بلڪل وڃائيندڙ آهن.

25|45|(اي پيغمبر) پنهنجي پالڻهار ڏانهن نه ڏٺو اٿئي ڇا ته پاڇي کي ڪيئن ڊگهو ڪيائين؟ جيڪڏهن گهري ها ته اُن کي ٺهرائي ڇڏي ها، وري سج کي مٿس (پنهنجي قدرت جو) دليل ڪيوسون.

25|46|وري اُن (پاڇي) کي پاڻ ڏانهن هوريان هوريان سوڙهو ڪيوسون (جئن) سوڙهو ڪرڻ گهرجي.

25|47|۽ (الله) اُهو آهي جنهن اوهان لاءِ رات کي پردو ۽ ننڊ کي آرام ڪيو ۽ ڏينهن کي اُٿڻ جو وقت ڪيائين.

25|48|۽ (الله) اُهو آهي جنهن پنهنجي ٻاجھ (يعني مينهن) کان اڳ وائن کي خوشخبري ڏيندڙ ڪري موڪليو، ۽ آسمان مان پاڪ پاڻي (هن لاءِ) وسايوسون

25|49|ته اُن سان ويران شهر کي آباد ڪريون ۽ ته پنهنجن پيدا ڪيل ڍورن ۽ گهڻن ماڻهن کي اُهو پياريون.

25|50|۽ بيشڪ اُن (مينهن) کي سندن وچ ۾ هن ڪري ڦيرائيندڙ آهيون ته نصيحت وٺن، پوءِ گهڻا ماڻهو بي شڪريءَ ڪانسواءِ نٿا رهن.

25|51|۽ جيڪڏهن گهرون ها ته سڀڪنهن ڳوٺ ۾ هڪ ڊيڄاريندڙ موڪليون ها.

25|52|پوءِ تون ڪافرن جو چيو نه مڃ ۽ اُن (قرآن) جي حُڪم سان (مقابلي طرح) ساڻن وڏو جهاد ڪر.

25|53|۽ (الله) اُهو آهي جنهن ٻن دريائن کي پاڻ ۾ ملايو جو هي (هڪڙو) مِٺو اُڄ لاهيندڙ ۽ هيءُ (ٻيو) لوڻاٺيو ڪارو آهي، ۽ سندن وچ ۾ اوٽ ۽ مُحڪم پردو بڻايائين.

25|54|۽ (الله) اُهو آهي جنهن پاڻيءَ مان ماڻهوءَ کي بڻايو پوءِ کيس پيڙهي ۽ سيڱپيءَ جي مائٽي وارو ڪيائين، ۽ تنهنجو پالڻهار وس وارو آهي.

25|55|۽ الله کان سواءِ اهڙن جي پوڄا ڪندا آهن جي کين نڪي سُک ڏين ۽ نڪي کين ڏک پهچائن، ۽ ڪافر پنهنجي پالڻهار کي پُٺي ڏيڻ وارو آهي.

25|56|۽ (اي پيغمبر) اسان توکي رڳو خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو آهي.

25|57|(کين) چؤ ته آءٌ اوهان کان اُن (قرآن جي پهچائڻ) تي ڪو اُجورو نٿو گهران پر جيڪو پنهنجي پالڻهار ڏانهن واٽ وٺڻ گهري (سو ڀلي ته وٺي).

25|58|۽ (اي پيغمبر تون اُنهيءَ الله) جيئري تي ڀروسو ڪر جيڪو (ڪڏهن) نه مرندو ۽ سندس ساراه سان گڏ پاڪائي بيان ڪر، ۽ اُهو پنهنجن ٻانهن جي گناهن جي خبر رکندڙ ڪافي آهي.

25|59|(اُهو) جنهن آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي (سو) ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو وري عرش تي قائم ٿيو، (اُهو) ٻاجهارو آهي پوءِ سندس (صفتون) ڪنهن خبر رکندڙ کان پُڇ.

25|60|۽ جڏهن کين چئبو آهي ته رحمٰن کي سجدو ڪريو، (تڏهن) چوندا آهن ته رَحمٰن ڇا آهي جنهن لاءِ اسان کي حُڪم ٿو ڪرين؟ تنهن کي سجدو ڪريون ڇا؟ ۽ (اُنهيءَ ڳالھ هئڻون) سندن نفرت وڌائي.

25|61|اُهو (الله) وڏي برڪت وارو آهي جنهن آسمان ۾ برج بڻايائين ۽ منجهس ڏيو (يعني سِج) ۽ چمڪندڙ چنڊ بڻايو.

25|62|۽ (الله) اُهو آهي جنهن رات ۽ ڏينهن کي هڪٻئي جي پوئتان ايندڙ اُنهيءَ (ماڻهو) لاءِ بڻايو جيڪو نصيحت وٺڻ گهري يا شڪرانو گهري.

25|63|۽ ٻاجهاري (الله) جا ٻانها اُهي آهن جيڪي زمين تي نِوڙت سان گهمندا آهن ۽ جڏهن ٻي عقل ساڻن ڳالهائيندا آهن (تڏهن) چوندا آهن ته سلامت هجو (شال).

25|64|۽ اُهي جيڪي پنهنجي پالڻهار کي سجدو ڪندڙ ۽ قيام ڪندڙ ٿي راتيون گذاريندا آهن.

25|65|۽ اُهي جيڪي چوندا آهن ته اي اسان جا پالڻهار اسان کان دوزخ جو عذاب ٽار، بيشڪ دوزخ جو عذاب (وڏي) چَٽي آهي.

25|66|بيشڪ اُهو آرام ڪرڻ جو هنڌ ۽ رهڻ جو هنڌ بڇڙو آهي.

25|67|۽ اُهي جڏهن خرچ ڪندا آهن (تڏهن) نڪي اجايو خرچيندا آهن ۽ نڪي تنگي ڪندا آهن ۽ انهن (ٻنهي) جي وچ ۾ پورا هلندا آهن.

25|68|۽ اُهي جيڪي الله ساڻ ڪنهن ٻئي معبود کي نه پوڄيندا آهن ۽ نڪي اهڙي جيءَ کي ماريندا آهن جنهنجو حق ڪانسواءِ مارڻ الله حرام ڪيو آهي ۽ نڪي زنا ڪندا آهن، ۽ جيڪو اُهو ڪم ڪندو سو سخت عذاب لهندو.

25|69|قيامت جي ڏينهن اُن کي ٻيڻو عذاب ڪبو ۽ منجهس سدائين خوار رهندو.

25|70|پر جن توبه ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي اُهي آهن جن جون مدايون الله ڦيرائي نيڪيون ڪندو، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

25|71|۽ جيڪو توبه ڪري ۽ چڱا ڪم ڪري سو بيشڪ الله ڏانهن وري موٽي ٿو.

25|72|۽ اُهي جيڪي ڪوڙي شاهدي نه ڏيندا آهن ۽ جڏهن بيهودي ڪم تي لنگهندا آهن (تڏهن چڱي ريت) ڀلارن وانگر لنگهندا آهن.

25|73|۽ اُهي جو جڏهن کين سندن پالڻهار جي آيتن سان نصيحت ڏبي آهي (ته) اُن (جي ٻڌڻ) سان ٻوڙا ۽ انڌا ٿي نه ڪرندا آهن.

25|74|۽ اُهي جيڪي چوندا آهن ته اي اسانجا پالڻهار اسان جي زالن ۽ اسان جي اولاد مان اسان کي اکين جو ٺار بخش ۽ اسان کي پرهيزگارن جو اِمام ڪر.

25|75|اِهي (اُهي) آهن جن کي سندن صبر سببان وڏيون ماڙيون عوض ۾ ڏبيون ۽ اُن ۾ چڱي دُعا ۽ سلام پهچائبن.

25|76|منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، اُهو آرام ڪرڻ جو هنڌ چڱو ۽ رهڻ جو هنڌ چڱو آهي.

25|77|(اي پيغمبر کين) چؤ ته جيڪڏهن (الله کي) اوهان جو سڏڻ نه هجي ته منهنجي پالڻهار کي اوهان جي ڪا

پرواهه نه آهي، بيشڪ اوهان (پيغمبر کي) ڪوڙو پانيو تنهنڪري سگهو اوهان لاءِ عذاب لازم ٿيندو.
26|1|طسمٓ.
26|2|هي پڌري ڪتاب جون آيتون آهن.
26|3|متان تون پاڻ کي هن سببان گهٽيي مارينداڙ ٿئين ته (ڪافر) مسلمان نه ٿا ٿين.
26|4| جيڪڏهن اسين گهرون ته آسمان کان مٿن ڪا (اهڙي) نشاني نازل ڪريون جنهن جي آڏو سندن گردنون جهڪيون ٿين.
26|5|آهن (نه) موڙيندڙ منهن ڪانئس جو آهي ايندي نه وٽن نصيحت نئين ڪائي کان (الله) ٻاجهاري ۽.
26|6|پوءِ بيشڪ ڪُوڙو پانئي چُڪا تنهنڪري سگهوئي وٽن اُهي خبرون ايندين جن سان اُهي ٺٺوليون ڪندا هوا.
26|7|زمين ڏانهن نه ڏٺو اٿن ڇا ته منجهس هر ڪنهن جنس جا ڪيترائي سُٺا اوپڙ ڄمايا سون؟
26|8|بيشڪ اُن ۾ نشاني آهي، ۽ منجهانئن گهڻا مڃڻ وارا نه آهن.
26|9|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|10|۽ جڏهن تنهنجي پالڻهار موسىٰ کي سڏيو ته ظالمن جي قوم ڏانهن وڃ.
26|11|جا فرعون جي قوم آهي، (ڪانئن پُڇ) ته پرهيزگاري نه ڪندا ڇا؟
26|12|مُوسىٰ چيو ته اي منهنجا پالڻهار بيشڪ آءٌ ڊڄان ٿو ته متان مونکي ڪُوڙو پانئين.
26|13| ۽ منهنجو سينو تنگ ٿيندو آهي ۽ منهنجي زبان به پوري نه اُٿلندي آهي تنهنڪري هارون ڏانهن (پيغمبريءَ جو حُڪم) موڪل.
26|14|۽ انهن جو مون تي ڏوهه به آهي تنهنڪري ڊڄان ٿو ته متان مون کي ماري ڇڏين.
26|15|فرمايو ته ائين (ٿيڻو) نه آهي، پوءِ منهنجي نشانين سان ٻئي (ڄڻا) وڃو بيشڪ اسين اوهان سان گڏ (الله) ٻڌندڙ آهيون.
26|16|تنهنڪري فرعون وٽ وڃو ۽ چئوس ته بيشڪ اسين جهانن جي پالڻهار جا (هن پيغام سان) موڪليل آهيون.
26|17|ته بني اسرائيل کي اسان سان موڪل.
26|18|فرعون چيو ته توکي پنهنجن (پاتين) ۾ ننڍڙو ڪري نه پاليو هوسون ڇا؟ ۽ پنهنجي عمر جا ڪيترائي ورهه اسان ۾ گذاريئي.
26|19|۽ تو پنهنجو اُهو ڪم ڪيو جو تون ڪري چڪين ۽ تون بي شڪرن مان آهين.
26|20|(موسى) چيو ته جنهن مهل اُهو ڪم ڪيو هوم (تنهن مهل) آءٌ بي سمجهن مان هوس.
26|21| پوءِ جنهن مهل اوهان (جي ايذاءَ) کان ڊنس تنهن مهل اوهان کان ڀڳس پوءِ منهنجي پالڻهار مون کي سياڻپ بخشي ۽ مون کي پيغمبرن مان ڪيائين.
26|22|۽ اِهو اُهو احسان آهي ڇا جنهنجو مون تي ٿورو رکين ٿو؟ ته بني اسرائيلن کي ٻانهون ڪري ورتو اٿئي.
26|23|فرعون چيو ته جهانن جو پاليندڙ ڇا (کي چئبو) آهي؟
26|24|(موسى) چيو ته آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي تنهنجو پالڻهار آهي، جيڪڏهن اوهين ويساهه رکندا آهيو.
26|25|(فرعون) پنهنجي آس پاس وارن کي چيو ته (اوهين) نه ٿا ٻُڌو ڇا؟
26|26|(مُوسى) چيو ته (اُهو) اوهان جو پالڻهار ۽ اوهان جي ابن ڏاڏن جو پالڻهار آهي.
26|27|(فرعون) چيو ته اوهان جو پيغمبر جيڪو اوهان ڏانهن موڪليو ويو آهي سو بيشڪ چريو آهي.
26|28|(مُوسى) چيو ته اوڀر ۽ اولهه ۽ جيڪي انهن ٻنهي جي وچ ۾ آهي تنهنجو (به) پالڻهار آهي، جيڪڏهن اوهين سمجهه رکندا آهيو (ته اِها سمجهاڻي بس آهي).
26|29|(فرعون) چيو ته جيڪڏهن مون کانسواءِ ڪو ٻيو خدا ورتئي ته ضرور توکي قيدين مان ڪندس.
26|30|(مُوسى) چيو ته جيتوڻيڪ تو وٽ پڌري شيء آڻيان ته به (قيد ڪندين) ڇا؟
26|31|(فرعون) چيو ته جيڪڏهن تون سَچن مان آهين ته اُها آڻ.
26|32|پوءِ پنهنجي لَٺ اُڇليائين ته اُها اُمالڪ پڌرو واسينگ (نانگ) ٿي پئي.
26|33|۽ پنهنجو هٿ ڪڍيائين ته اوچتو اُهو ڏسندڙن لاءِ چمڪندڙ ٿي پيو.
26|34|(فرعون) پنهنجن آس پاس وارن سردارن کي چيو ته بيشڪ هي شخص داناءُ جادوگر آهي.
26|35|(هو) اوهان کي اوهان جي ملڪ مان پنهنجي جادوءَ سان لوڏڻ گهري ٿو پوءِ مون کي (هاڻي) ڇا ٿا حُڪم ڪريو؟
26|36|چيائون ته کيس ۽ سندس ڀاءُ کي ترساءِ ۽ شهرن ۾ ڪوٺيندڙ کي موڪل.
26|37|ته سڀڪنهن ڄاڻندڙ وڏي جادوگر کي تو وٽ آڻين.
26|38|پوءِ هڪ ڏينهن ٺهرايل جي انجام تي جادوگر گڏ ڪيا ويا.
26|39|۽ ماڻهن کي چيو ويو ته اوهين (به) گڏ ٿيڻ وارا آهيو ڇا؟
26|40|جيڪڏهن اُهي (جادوگر) غالب ٿيا ته مانَ اسين انهن جا تابعدار ٿيون.
26|41| پوءِ جنهن مهل جادوگر آيا (تنهن مهل) فرعون کي چيائون ته جيڪڏهن اسين ڏاڍا ٿيون ته اسان لاءِ ڪو انعام آهي (يا نه!).
26|42|(فرعون) چيو ته هائو ۽ بيشڪ اوهين اُنهيءَ مهل (منهنجن) ويجهن مان ٿيندؤ.
26|43|کين مُوسىٰ چيو ته جيڪي اوهين اڇلڻ وارا آهيو سو اُڇليو.
26|44| پوءِ هنن پنهنجا رسا ۽ پنهنجيون لٺيون اڇليون ۽ چيائون ته فرعون جي عزت جو قَسم آهي ته بيشڪ اسين ئي غالب ٿينداسون.
26|45|پوءِ مُوسىٰ پنهنجي لَٺ اُڇلي ته اُها اُتي جو اُتي جيڪو سانگ ٺاهيندا ويا سو ڳهندي وئي.
26|46|پوءِ جادوگر سجدو ڪندڙ ٿي نِويا.
26|47|چيائون ته جهانن جي پالڻهار تي ايمان آندوسون.
26|48|(جو) مُوسىٰ ۽ هارون جو پالڻهار آهي.
26|49|(فرعون) چيو ته اُن کان اڳ جو اوهان کي موڪل ڏيان اوهان موسىٰ تي ڇو ايمان آندو، بيشڪ اُهو اوهان جو وڏو آهي جنهن اوهان کي جادو سيکاريو، پوءِ سگهو ڄاڻندؤ، اوهان جا هڪ پاسي جا هٿ ۽ اوهان جا ٻئي پاسي جا پير ضرور وڍيندس ۽ اوهان مڙني کي (گڏ) ضرور سوريءَ تي چاڙهيندس.
26|50|چيائون ته ڪا حرڪت نه آهي بيشڪ اسين پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽڻ وارا آهيون.
26|51| بيشڪ اسين اميد ٿا رکون ته اسان جو پالڻهار اسان جا ڏوهه اسان کي بخشيندو انهي ڪري جو (پهرين

اسين) مُسلمان ٿيا آهيون.
26|52|۽ موسىٰ ڏانهن وحي ڪيوسون ته منهنجن ٻانهن کي راتو واه وٺي نِڪر ڇو ته (فرعون ۽ سندس لشڪر) اوهان
جي پٺيان پوندا.
26|53|پوءِ فرعون شهرن ۾ ڪوٺيندڙ موڪليا.
26|54|ته بيشڪ هيءَ (ماڻهو) ٿوري ٽولي آهن (چيائين).
26|55|۽ بيشڪ انهن اسان کي ڪاوڙايو آهي.
26|56|۽ اسين هشيارن واري جماعت آهيون.
26|57|پوءِ انهن (فرعونين) کي باغن ۽ چشمن مان ٻاهر ڪڍيوسون (الله فرمائي ٿو ته).
26|58|۽ خزانن ۽ چڱي جاءِ مان (به).
26|59|اهڙي طرح (ڪيوسون)، ۽ انهن (شين) جو بني اسرائيلن کي وارث ڪيوسون.
26|60|پوءِ سج اُڀرندي ئي اُنهن (بني اسرائيلن) جي پوئتان پيا.
26|61|پوءِ جڏهن مهل ٻنهي ٽولين هڪ ٻئي ڏٺو (تنهن مهل) مُوسىٰ جي سنگتين چيو ته بيشڪ اسان کي پهچي
ويا.
26|62|چيو ته ايئن نه آهي، بيشڪ منهنجو پالڻهار مون ساڻ آهي مون کي رستي لائيندو (موسیٰ).
26|63|پوءِ مُوسىٰ ڏانهن وحي ڪيوسون ته پنهنجي لٺ سمنڊ کي هڻ، پوءِ اهو چيرجي پيو پوءِ سيڪو ڀاڱو وڏي پهاڙ
جهڙو ٿيو.
26|64|۽ انهن ٻين (فرعونين) کي اُن هنڌ ويجهو ڪيوسون.
26|65|۽ مُوسىٰ ۽ سندس سنگتين مڙني کي بچايوسين.
26|66|وري (هنن) ٻين (يعني فرعونين) کي ٻوڙيوسون.
26|67|بيشڪ اُنهي (قصي) ۾ نشاني آهي، ۽ انهن مان گهڻا مڃڻ وارا نه هوا.
26|68|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|69|۽ اُنهن کي ابراهيم جو قِصّو پڙهي ٻڌاءِ.
26|70|جڏهن پنهنجي پيءُ ۽ پنهنجي قوم کي چيائين ته ڇا کي پوڄيندا آهيو؟
26|71|چيائون ته (اسين) بُتن کي پوڄيندا آهيون پوءِ سارا ڏينهن انهن جا مجاور ٿي وهندا آهيون.
26|72|چيو ته جڏهن (هنن کي) سڏيو ٿا (تڏهن) اوهان جو (سڏ) ٻڌن ٿا ڇا؟ (ابراهيم)
26|73|يا اوهان کي سُک پهچائيندا آهن يا ڏک ڏيندا آهن؟
26|74|چيائون (نه!) بلڪ پنهنجن ابن ڏاڏن کي ائين ڪندي ڏٺوسون.
26|75|چيو ته (انهن کي) ڏٺو اٿوَ جن کي پوڄيندا رهيؤ؟ (ابراهيم)
26|76|اوهين ۽ اوهان جا اڳيان پيءُ ڏاڏا.
26|77|بيشڪ اُهي جهانن جي پالڻهار کانسواءِ منهنجا ويري آهن.
26|78|جنهن مون کي پيدا ڪيو آهي اُهو ئي مون کي سڌو رستو ڏيکاريندو آهي.
26|79|۽ اُهو آهي جو مون کي کارائيندو آهي ۽ مون کي پياريندو آهي.
26|80|۽ جڏهن بيمار ٿيندو آهيان تڏهن مون کي شفا ڏيندو آهي.
26|81|۽ اُهو آهي جو مون کي ماريندو ۽ وري مون کي جياريندو.
26|82|۽ اُهو آهي جو آسرو اٿم ته قيامت جي ڏينهن منهنجون خطائون مون کي بخشيندو.
26|83|اي منهنجا پالڻهار مُون کي دانائي بخش ۽ مون کي صالحن سان شامل ڪر.
26|84|۽ پوين ۾ منهنجي چڱي يادگيري (قائم) ڪر.
26|85|۽ مون کي نعمتن واري بهشت جي وارثن مان ڪر.
26|86|۽ منهنجي پيءُ کي بخش جو اُهو گمراهن مان آهي.
26|87|۽ جنهن ڏينهن (ماڻهو جيئرا ٿي) اُٿندا (تنهن ڏينهن) مون کي خوار نه ڪج.
26|88|جنهن ڏينهن نڪي مال ۽ نڪي پٽ نفعو ڏيندا.
26|89|پر اُهو (فائدي وارو هوندو) جو الله وٽ سالم دل آڻيندو.
26|90|۽ پرهيزگارن لاءِ بهشت ويجهو ڪيو ويندو.
26|91|۽ گمراهن لاءِ دوزخ پڌرو ڪيو ويندو.
26|92|۽ کين چيو ويندو ته اُهي ڪٿي آهن جي کي پوڄيندا هيؤ.
26|93|الله ڌاران؟ (هاڻي) اُهي اوهان کي مدد ڏين ٿا ڇا يا (پاڻ) بدلو وٺي سگهن ٿا.
26|94|پوءِ اُهي گمراه (پوڄيندڙ) ۽ بُت منجهس اونڌا ڪري اُڇلايا ويندا.
26|95|۽ مڙئي شيطاني لشڪر به (اڇلائبا).
26|96|۽ (تڏهن) اُهي منجهس هڪ ٻئي سان جهڳڙو ڪندي پيا چوندا.
26|97|ته الله جو قسم آهي بيشڪ اسين ته پڌريءَ گمراهي ۾ هواسون.
26|98|جڏهن اوهان کي جهانن جي پالڻهار سان برابر ٿي ڪيوسون.
26|99|۽ (هنن) ڏوهارين کانسواءِ ٻئي ڪنهن اسان کي گمراه نه ڪيو.
26|100|پوءِ اسان جو (هاڻي) نڪو ڪو سفارش ڪرڻ وارو آهي.
26|101|۽ نڪو ڪو غم ٽار دوست آهي.
26|102|پوءِ جيڪر هڪ ڀيرو اسان کي (وري دنيا ۾ وڃڻ) ملي ته مؤمنن مان ٿيون.
26|103|بيشڪ اِن ۾ ضرور نشاني آهي، ۽ انهن مان گهڻا مؤمن نه آهن.
26|104|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|105|نوح جي قوم پيغمبرن کي ڪوڙو ڀانيو.
26|106|جڏهن کين سندن ڀاءُ نوح چيو ته (الله کان) ڇونه ٿا ڊڄو.
26|107|بيشڪ آءٌ اوهان لاءِ امين پيغمبر آهيان.
26|108|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
26|109|۽ اوهان کان اِن (پيغام جي پهچائڻ) تي ڪو اُجورو نٿو گهران، منهنجو اجورو ته رڳو جهانن جي پالڻهار تي
آهي.
26|110|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.

26|111|چيائون ته توتي ايمان ڇو آڻيون حالانڪ نيچ ماڻهن (ڪنهن دنياوي لالچ لاءِ) تنهنجي تابعداري ڪئي آهي.
26|112|چيو ته مون کي (سندن اندر جي) ڪهڙي سُڌ ته (هو) ڇا (نيت) ڪندا رهندا آهن (نوح).
26|113|جيڪڏهن اوهين (سندين نيت) ڄاڻندا آهيو ته سندن حساب منهنجي پالڻهار ڪانسواءِ ٻئي ڪنهن تي نه آهي.
26|114|۽ آءٌ مؤمنن کي تڙڻ وارو نه آهيان.
26|115|آءٌ ته رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
26|116|چيائون ته اي نوح جيڪڏهن تون نه رهندين ته ضرور سنگسار ٿيندين.
26|117|چيو ته اي منهنجا پالڻهار بيشڪ منهنجي قوم مون کي ڪوڙو ڀانيو (نوح).
26|118|تنهنڪري منهنجي ۽ سندن وچ ۾ چڱي طرح فيصلو ڪر ۽ مونکي ۽ جيڪي مؤمن مون ساڻ آهن تن کي بچاءِ.
26|119|پوءِ کيس ۽ سنڌس سنگتين کي ڀريل ٻيڙيءَ ۾ بچايوسون.
26|120|وري ڪانئن پوءِ رهيلن کي ٻوڙيوسون.
26|121|بيشڪ ان ۾ وڏي نشاني آهي، انهن مان گهڻا مڃيندڙ نه هوا.
26|122|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|123|عاد (جي قوم) پيغمبرن کي ڪوڙو ڄاتو.
26|124|جڏهن سندن ڀاءُ هود کين چيو ته (الله کان) ڇونه ڊڄندا آهيو؟
26|125|بيشڪ آءٌ اوهان جو امين پيغمبر آهيان.
26|126|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
26|127|۽ آءٌ اوهان کان اُن (پيغام پهچائڻ) تي ڪو اُجورو نٿو گهران، منهنجو اُجورو رڳو جهانن جي پالڻهار تي آهي.
26|128|سڀڪنهن دڙي تي اجايا مشغول ٿي نشان ڇو ٺاهيندا آهيو؟
26|129|۽ (ڇو) مُحڪم جايون ٺاهيندا آهيو؟ ڄڻڪ اوهين سدائين رهندؤ.
26|130|۽ جڏهن اوهين دست درازي ڪندا آهيو ته زبردست ٿي ڪندا آهيو.
26|131|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
26|132|۽ انهي (الله) کان ڊڄو جنهن اوهان کي انهي (شيء) جي مدد ڏني جا (اوهين) ڄاڻندا آهيو.
26|133|اوهان کي ڍورن ۽ پُٽن (ڏيڻ) سان مدد ڏني اٿس.
26|134|۽ باغن ۽ ڀاڻي جي چشمن (ڏيڻ) سان به.
26|135|بيشڪ آءٌ اوهان تي وڏي ڏينهن جي عذاب (پهچڻ) کان ڊڄان ٿو.
26|136|چيائون ته (جي) تون (اسان کي) نصيحت ڏئين يا نصيحت ڏيندڙن مان نه هجين ته اسان لاءِ هڪ جهڙو آهين.
26|137|اِها اڳين جي ئي عادت آهي.
26|138|۽ اسين (ڪڏهن) عذاب ڪيل نه ٿينداسون.
26|139|پوءِ کيس ڪوڙو ڀانيائون تنهنڪري کين هلاڪ ڪيوسون، بيشڪ اِن (قصي) ۾ نشاني آهي، ۽ منجهانئن گهڻا مڃڻ وارا نه هوا.
26|140|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|141|ثمود (جي قوم) پيغمبرن کي ڪوڙو ڀانيو.
26|142|جڏهن کين سندن ڀاءُ صالح چيو ته (الله کان) ڇونه ڊڄندا آهيو؟
26|143|بيشڪ آءٌ اوهان لاءِ امين پيغمبر آهيان.
26|144|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
26|145|۽ آءٌ اوهان کان اُن (پيغام پهچائڻ) تي ڪو اُجورو نه ٿو گهران، منهنجو اُجورو رڳو جهانن جي پالڻهار تي آهي.
26|146|اُهو جيڪي هتي (دنيا ۾) آهي تنهن ۾ اوهان کي بي ڀئو ڇڏي ڏبو ڇا (ته هميشه آرام ۾ رهو)؟
26|147|باغن ۽ چشمن ۾.
26|148|۽ پوکن ۽ کجين ۾ جن جا گوشا ڪُنئرا آهن.
26|149|۽ ڪاريگر ٿي جبلن مان (تراشي) گهر ٺاهيندا آهيو.
26|150|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
26|151|۽ انهن حد کان لنگهندڙن جو چيو نه مڃيو.
26|152|جيڪي ملڪ ۾ بگيڙ وجهندا آهن ۽ سڌارا نه ڪندا آهن.
26|153|چيائون ته تون رڳو جادو ڪيلن مان آهين.
26|154|تون رڳو اسان جهڙو ماڻهو آهين، جيڪڏهن تون سچن مان آهين ته ڪا نشاني آڻ.
26|155|چيو ته هيءَ ڏاچي آهي اُن جي (ڀاڻي) پيڻ لاءِ ۽ اوهان جي (ڀاڻي) پيڻ لاءِ واري جو ڏينهن ٺهرايل آهي. (صالح)
26|156|۽ اوهين کيس ڪو ايذاءُ نه پهچائجو نه ته اوهان کي وڏي ڏينهن جو عذاب پڪڙيندو.
26|157|پوءِ اُن جون ڪُچون ڪپيائون (ماري وڌائون) پوءِ پشيمان ٿيا.
26|158|پوءِ کين عذاب پڪڙيو، بيشڪ اُن ۾ نشاني آهي، ۽ منجهانئن گهڻا مڃڻ وارا نه هوا.
26|159|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|160|لُوط جي قوم پيغمبرن کي ڪُوڙو ڀانيو.
26|161|جڏهن کين سندن ڀاءُ لُوط چيو ته (الله کان) ڇونه ڊڄندا آهيو؟
26|162|بيشڪ آءٌ اوهان جو امين پيغمبر آهيان.
26|163|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
26|164|۽ اُن (پيغام پهچائڻ) تي اوهان کان اُجورو نٿو گهُران، منهنجو اُجورو رڳو جهانن جي پالڻهار تي آهي.
26|165|جهانن جي مڙسن ڏانهن (ٻچڙائيءَ لاءِ) ڇو ويندا آهيو؟
26|166|۽ جيڪي اوهان جي پالڻهار اوهان جي زالن مان ٺاهيو سو ڇڏيندا آهيو؟ بلڪ اوهين حد کان لنگهندڙ قوم آهيو.
26|167|چيائون ته اي لُوط جيڪڏهن نه رهندين ته ضرور لوڏائبين.
26|168|لُوط چيو ته بيشڪ آءٌ اوهان جي ڪم جو ويري آهيان.
26|169|اي منهنجا پالڻهار جيڪي (هو) ڪندا آهن تنهنجي شر کان مونکي ۽ منهنجي گهر جي ڀاتين کي بچاءِ.
26|170|پوءِ کيس ۽ سندس مڙني ڀاتين کي بچايوسون.

26|171|سواءِ (هڪ) ٻڍڙي زال جي جا رهيلن مان هئي.
26|172|وري (انهن) ٻين جي پاڙ پٽي سون.
26|173|۽ مٿن (پهڻن جو) مينهن وسايوسون، پوءِ ڊيڄاريلن جو مينهن بڇڙو آهي.
26|174|بيشڪ هن ۾ (وڏي) نشاني آهي، ۽ منجهائن گهڻا مڃڻ وارا نه هوا.
26|175|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|176|ايڪه وارن پيغمبرن کي ڪُوڙو ڄاتو (شهر).
26|177|جڏهن کين شعيب چيو ته (الله کان) ڇونه ٿا ڊڄو؟
26|178|بيشڪ آءٌ اوهان لاءِ امين پيغمبر آهيان.
26|179|پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
26|180|بيشڪ آءٌ اوهان کان اُن (پيغام پهچائڻ) تي ڪو اُجورو نٿو گهُران، منهنجو اُجورو رڳو جهانن جي پالڻهار تي آهي.
26|181|ماڻ پورو مَيو ۽ گهٽائيندڙن مان نه ٿيو.
26|182|۽ سنئين تارازيءَ سان توريو.
26|183|۽ ماڻهن کي سندن شيون گهٽ نه ڏيو ۽ مُلڪ ۾ فسادي ٿي بگيڙ نه وجهو.
26|184|۽ اُنهيءَ الله کان ڊڄو جنهن اوهان کي ۽ اڳين خلق کي خلقيو.
26|185|چيائون ته تون رڳو جادو ڪيلن مان آهين.
26|186|۽ تون رڳو اسان جهڙو ماڻهو آهين ۽ بيشڪ اسين توکي ڪوڙن مان ڀائيندا آهيون.
26|187|جيڪڏهن تون سچن مان آهين ته اسان تي آسمان مان ڪا چِپ ڪيراءِ.
26|188|چيو ته جيڪي اوهين ڪندا آهيو سو منهنجو پالڻهار چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي (شعيب).
26|189|پوءِ اُن کي ڪوڙو ڄاتائون تنهنڪري ڇانوَ واري ڏينهن جي عذاب کين پڪڙيو، بيشڪ اُهو وڏي ڏينهن جو عذاب هو.
26|190|بيشڪ هن (احوال) ۾ (وڏي) نشاني آهي، ۽ منجهائن گهڻا مڃڻ وارا نه هوا.
26|191|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي غالب مهربان آهي.
26|192|۽ بيشڪ اهو (قرآن) جهانن جي پالڻهار کان لاٿل آهي.
26|193|اُن کي رُوح الامين (يعني جبرئيل) لاٿو.
26|194|تنهنجي دل تي (هن لاءِ) ته ڊيڄاريندڙن مان ٿئين.
26|195|پڌريءَ عربي ٻوليءَ ۾ آهي (جو).
26|196|۽ بيشڪ سندس خبر اڳين صحيفن ۾ (لکيل) آهي.
26|197|اُنهن لاءِ (اِها) نشاني نه آهي ڇا ته بني اسرائيلن جا عالم اُن (جي حقانيت) کي ڄاڻن ها.
26|198|۽ جيڪڏهن قرآن کي (عربن کانسواءِ ٻئي) ڪنهن عجميءَ تي نازل ڪريون ها.
26|199|پوءِ اُهو اُن کي مٿن پڙهي ها ته اُن کي (به) مڃڻ وارا نه ٿين هوا.
26|200|اهڙي طرح گنهگارن جي دلين ۾ اُهو (انڪار) وڌوسون.
26|201|اُن تي (ايسين) ايمان نه آڻيندا جيسين ڏکوئيندڙ عذاب (نه) ڏسندا.
26|202|پوءِ اوچتو وٽن عذاب ايندو ۽ اُهي بي خبر هوندا.
26|203|پوءِ چوندا ته اسين مُهلت ڏنل ٿينداسون ڇا؟
26|204|پوءِ اسان جو عذاب تکڙو گهرندا آهن ڇا؟
26|205|ڀلا ڏٺو اٿئي ته جيڪڏهن کين ڪيئي ورهه آسودو ڪريون.
26|206|وري وٽن اُهو اچي جنهن جو انجام ڏنو پئي وين.
26|207|ته سندن آسودو هجڻ کانئن ڇا (عذاب) ٽاريندو.
26|208|۽ اهڙي ڪنهن ڳوٺ کي ناس نه ڪيوسون جنهن لاءِ ڊيڄاريندڙ (نه) هوا.
26|209|نصيحت ڏيڻ لاءِ، ۽ اسين ظالم نه هواسون.
26|210|۽ اُن (قرآن) کي شيطانن نازل نه ڪيو آهي.
26|211|۽ نڪي کين ڄڃائيندو آهي ۽ نڪي ڪري سگهندا آهن.
26|212|بيشڪ اُهي (ملائڪن جي ڪلام) ٻڌڻ (جي جاءِ) کان پري ڪيل آهن.
26|213|تنهنڪري الله سان گڏ ڪنهن ٻئي معبُود کي نه سڏ ته عذاب وارن مان ٿيندين.
26|214|۽ پنهنجن ويجهن مائٽن کي ڊيڄار.
26|215|۽ مؤمنن مان جيڪو تنهنجي تابعداري ڪري تنهن لاءِ پنهنجو بازو جهڪو ڪر (يعني نئڙت ڪر).
26|216|پوءِ جيڪڏهن تنهنجي نافرماني ڪن ته چؤ ته جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان بيشڪ آءٌ بيزار آهيان.
26|217|۽ اُنهيءَ غالب مهربان (الله) تي ڀروسو ڪر.
26|218|جيڪو (تهجّد وقت) تنهنجي اُٿڻ مهل کي ڏسي ٿو.
26|219|۽ سجدي ڪندڙن ۾ تنهنجو ڦرڻ به ڏسي ٿو.
26|220|بيشڪ اُهوئي ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
26|221|اوهان کي سُڌ (نه) ڏيان ڇا ته ڪنهن تي شيطان لهندا آهن؟
26|222|سڀڪنهن ٺٽاڪيءَ گنهگار تي لهندا آهن.
26|223|جو ٻڌل (ڳالهه اُن جي ڪنّ ۾ آڻي) وجهندا آهن ۽ منجهائن گهڻا ڪوڙا آهن.
26|224|۽ گمراه (ماڻهو) ئي شاعرن جي تابعداري ڪندا آهن.
26|225|نه ڏٺو اٿئي ڇا ته اُهي سڀڪنهن ميدان ۾ حيران ٿيندا آهن.
26|226|۽ بيشڪ اُهي اُهو چوندا آهن جيڪي نه ڪندا آهن.
26|227|پر جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا ۽ الله کي گهڻو ساريائون ۽ (پنهنجي) ڏکوئجڻ کانپوءِ بدلو ورتائون (اُهي گمراه نه آهن)، ۽ ظالم سگهو ئي ڄاڻندا ته ڪهڙي موٽڻ جي هنڌ وري موٽندا.
27|1|طٰسٓ، هي قرآن ۽ پڌري ڪتاب جون آيتون آهن.
27|2|اُنهن مؤمنن لاءِ هدايت ۽ خوشخبري آهي.
27|3|جيڪي نماز پڙهندا آهن ۽ زڪوٰة ڏيندا آهن ۽ اُهي آخرت تي (به) يقين رکندا آهن.
27|4|بيشڪ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن تن لاءِ سندن ڪرتوت سينگارياسون پوءِ اُهي حيران رهندا آهن.

27|5|اِهي اُهي آهن جن لاءِ عذاب جي سختي آهي ۽ اُهي ئي آخرت ۾ ٽوٽي وارا آهن.
27|6|۽ (اي پيغمبر) بيشڪ توکي حِڪمت واري ڄاڻندڙ (الله) وٽان قرآن ڏنو وڃي ٿو.
27|7|جڏهن موسىٰ پنهنجي گهر جي ڀاتين کي چيو ته بيشڪ مون باهه ڏٺي آهي، اجهو اوهان وٽ اُتان ڪا (ياد ڪر)
خبر آڻيندس يا اوهان وٽ (ڪو) ٻاريل ٽانڊو آڻيندس ته مانَ اوهين ڀاڻ سيڪيو.
27|8|پوءِ جنهن مهل (باهه) وٽ آيو (تنهن مهل) سڏيو ويو ته جوئي باهه ۾ ۽ سندس چوگرد آهي سو برڪت وارو ڪيو
ويو آهي، ۽ جهانن جي پالڻهار کي پاڪائي آهي.
27|9|اي مُوسىٰ بيشڪ (ڳالهه هيءَ آهي ته) آءٌ غالب حڪمت وارو الله آهيان (چيو ويو ته).
27|10|۽ پنهنجي لٺ کي اُڇل، پوءِ جنهن مهل اُن کي چرندو ڏٺائين جڻڪ اُها نانگ آهي (تنهن مهل) پٺي ڏئي ڀڳو ۽
پوءِ تي نه موٽيو، (چيوسون ته) اي مُوسىٰ نه ڊڄ، بيشڪ مون وٽ پيغمبر نه ڊڄندا آهن.
27|11|پر جنهن ظلم ڪيو وري مدائي ڪانپوءِ مٽائي چڱائي ڪيائين ته بيشڪ (اُنهيءَ لاءِ) بخشڻهار مهربان آهيان.
27|12|۽ پنهنجو هٿ پنهنجي گريبان ۾ وجهه ته بي عيب چمڪندڙ ٿي نڪري (انهن ٻن معجزن سان) جي نون معجزن
۾ داخل آهن فرعون ۽ سندس قوم ڏانهن (وڃ)، بيشڪ اُهي بدڪار قوم آهن.
27|13|پوءِ جنهن مهل اسان جون چٽيون آيتون وٽن پهتيون (تنهن مهل) چيائون ته هي پڌرو جادو آهي.
27|14|۽ بي انصافي ۽ وڏائيءَ کان اُنهن (نشانين) جو انڪار ڪيائون حالانڪ سندين دلين انهن کي پڪ ڄاتو هو (ته
الله جي طرف کان آيل آهن)، پوءِ ڏس ته فسادين جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي.
27|15|۽ بيشڪ داؤد ۽ سليمان کي علم ڏنوسون، ۽ هنن چيو ته سڀ ساراهه اُنهي الله کي جڳائي جنهن پنهنجن گهڻن
مؤمن ٻانهن تي اسان کي ڀلائي ڏني آهي.
27|16|۽ سليمان داؤد جو وارث ٿيو ۽ چيائين ته اي ماڻهؤ اسان کي پکين جي ٻولي سيکاري وئي آهي ۽ اسان کي
سڀڪا نعمت ڏني وئي آهي، بيشڪ اها پڌري ڀلائي آهي.
27|17|۽ سليمان لاءِ جنن ۽ ماڻهن ۽ پکين مان سندس لشڪر گڏ ڪيا ويا پوءِ اُهي لڳولڳ صفون ٻڌائي بيهاريا ويندا
هوا.
27|18|تان جو جڏهن ڪِوَلين جي ميدان تي پهتا (تڏهن) هڪ ڪِوَل چيو ته اي ڪيوَليون اوهين پنهنجي ٻرڻن ۾ گهڙو،
ته سليمان ۽ سندس لشڪر پنهنجي بي خبريءَ ۾ اوهان کي نه لتاڙين.
27|19|پوءِ (سليمان) اُن جي ڳالهائڻ کان مُرڪي کِليو ۽ چيائين ته اي منهنجا پالڻهار مون کي توفيق ڏي ته تنهنجي
اُنهن نعمتن جو شڪر ڪريان جي مون تي ۽ منهنجي ماءُ پيءُ تي ڪيون اٿيئي ۽ (توفيق ڏيم) ته اهڙا چڱا ڪم
ڪريان جن کان تون راضي ٿئين ۽ مون کي پنهنجي ٻاجهه سان پنهنجي صالح ٻانهن ۾ داخل ڪر.
27|20|۽ پکين جو حال احوال معلوم ڪيائين پوءِ (هُد هُد کي نه ڏسي ڪري) چيائين ته مون کي ڇا (ٿيو) آهي جو
هُد هُد نه ٿو ڏسان، يا هو غير حاضر آهي؟
27|21|ضرور سخت سزا ڏيندوسانس يا ضرور ڪُهندوسانس يا مون وٽ ڪو پڌرو دليل آڻي.
27|22|پوءِ گهڻو نه ترسيو ته (اچي) چيائين ته اهڙي خبر آندي اٿم جنهنجي توکي ڪا سُڌ نه هئي ۽ (شهر) سبا کان
(هيءَ) پڪي خبر تووٽ آندي اٿم.
27|23|بيشڪ مون هڪ زال ڏٺي جا اُنهن تي بادشاهي ٿي ڪري ۽ کيس سڀڪا نعمت ڏني وئي آهي ۽ اُن کي هڪ
وڏو تخت (به) آهي.
27|24|کيس ۽ سندس قوم کي الله کان سواءِ سج جي پوڄا ڪندو ڏٺم ۽ شيطان انهن لاءِ سندن ڪرتوت سينگاريا آهن ۽
کين (الله جي) واٽ کان جهليو اٿس تنهنڪري اُهي هدايت نٿا لهن.
27|25|اُنهيءَ الله کي سجدو ڇو نه ٿا ڪن جو آسمانن ۽ زمين جون ڳجهيون شيون پڌريون ڪندو آهي؟ ۽ (اُهي)
جيڪي لڪائيندا آهيو ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو سو (به) ڄاڻندو آهي.
27|26|الله (اُهو آهي جو) اُن کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي (اُهو) وڏي عرش جو پالڻهار آهي.
27|27|چيو ته ڏسنداسين ته سچ چيو اٿيئي يا ڪوڙن مان آهين (سليمان).
27|28|هيءُ منهنجو خط کڻي وڃ پوءِ اُهو اُنهن ڏانهن اُڇل وري کانئن منهن ڦيراءِ پوءِ ڏس ته ڇا ٿا ورندي ڏين؟
27|29|چيو ته اي سردارؤ مون ڏانهن سڳورو خط اڇليو ويو آهي (بلقيس خط ڏسي).
27|30|بيشڪ اُهو (خط) سليمان وٽان (آيل) آهي ۽ بيشڪ اُهو الله ٻاجهاري مهربان جي نالي سان (شروع) آهي.
27|31|ته منهنجي آڏو وڏائي نه ڪريو ۽ مون وٽ مسلمان ٿي اچو (هن مضمون سان لکيل آهي).
27|32|چيو ته اي سردارؤ منهنجي ڪم ۾ مونکي صلاح ڏيو، آءٌ ڪو ڪم ايسين نبيريندڙ نه آهيان جيسين (بلقيس وري)
اوهين حاضر (نه) ٿيندا آهيو.
27|33|چيائون ته اسين زور وارا ۽ ڏاڍا جنگي جوان آهيون، ۽ (سڀڪو) ڪم توکي (وس ۾) آهي پوءِ نهار ته ڇا ٿي
حُڪم ڪرين.
27|34|چيائين ته بيشڪ بادشاهه جنهن مهل ڪنهن ڳوٺ ۾ گهڙندا آهن (تنهن مهل) اُن کي اُجاڙيندا آهن ۽ اُن جي
مانَ وارن کي بي مانو ڪندا آهن، ۽ (سڀئي بادشاهه) ائين ئي ڪندا آهن.
27|35|۽ بيشڪ آءٌ اُنهن ڏانهن ڪا سوکڙي موڪليان ٿي پوءِ ڏسان ته قاصد ڇا سان موٽن ٿا.
27|36|پوءِ جنهن مهل سُليمان وٽ (قاصد) آيو (تنهن مهل سليمان) چيو ته اوهين مونکي مال سان مدد ڏيو ٿا ڇا؟
جو جيڪي مونکي الله ڏنو آهي سو انهيءَ کان ڀلو آهي جيڪي اوهان کي ڏنو اٿس، بلڪ اوهين پنهنجن سوغاتن سان
خوش ٿيو ٿا.
27|37|انهن ڏانهن موٽي وڃ (اسين) بيشڪ اهڙا ڪٽڪ وٽن آڻينداسون جن جي سامهون (سندن سوغاتن سميت)
ٿيڻ جي انهن کي ڪا مجال نه هوندي ۽ اُن هنڌان کين بلڪل بي مانو ڪري ڪڍنداسين ۽ اُهي خوار هوندا.
27|38|چيو ته اي سردارؤ اوهان مان ڪير انهن جي مسلمان ٿي مون وٽ اچڻ کان اڳ مون وٽ سندس (سليمان)
تخت آڻيندو؟
27|39|جنَن مان هڪڙي وڏي جن چيو ته تون پنهنجي جاءِ تان اُٿين تنهن کان اڳي آءٌ اهو تو وٽ آڻيندس، ۽ بيشڪ آءٌ
مٿس وڏو سگهارو معتبر آهيان.
27|40|شخص جنهن وٽ ڪتاب مان علم هو (تنهن) چيو ته تنهنجي نگاهه جي توڏانهن موٽڻ کان اڳي آءٌ اهو (ٻيو)
(تخت) تو وٽ آڻيندس، پوءِ جنهن مهل (سليمان) اُهو پاڻ وٽ رکيل ڏٺو (تنهن مهل) چيائين ته هيءُ منهنجي پالڻهار
جي فضل مان آهي، (هن لاءِ) ته مونکي پرکي ته شڪر ڪريان ٿو يا بي شڪري ڪريان ٿو، ۽ جيڪو شڪر ڪندو
سو رڳو پنهنجي (نفعي) لاءِ شڪر ڪندو، ۽ جنهن بي شڪري ڪئي ته منهنجو پالڻهار بي پرواهه ڪرم ڪندڙ آهي.
27|41|چيو ته اُن جي تخت کي اُن (جي آزمائش) لاءِ مٽايو ته ڏسون ته سُجاڻي ٿي يا اُنهن مان ٿئي ٿي (سُليمان)

جيڪي نه سڃاڻن؟
27|42|پوءِ جڏهن مهل (بلقيس) آئي (تنهن مهل) چيو ويو ته تنهنجو تخت هِھڙو آهي ڇا؟ چيائين ته هيءُ ڄڻڪ
اُهوئي آهي، ۽ هن کان اڳ (سليمان جي سچائي بابت) اسان کي ڄاڻپ ڏني وئي هئي ۽ اسين حڪم مڃيندڙ آهيون.
27|43| ۽ الله کانسواءِ جنهنجي پوڄا ڪندي هئي تنهن کان ڪيس (سليمان) جهليو، بيشڪ اُها ڪافرن جي قوم مان
هئي.
27|44| اُن کي چيو ويو ته محلات ۾ گهڙ پوءِ اُها جنهن مهل ڏٺائين (تنهن مهل) اُن کي پاڻيءَ جو تلاءُ ڀانيائين ۽
پنهنجن پنين تان ڪپڙو لاٿائين، (سليمانً) چيو ته اها محلات شيشن سان جڙاء ٿيل آهي، چيائين ته اي منهنجا پالڻهار
مون پاڻ تي ظلم ڪيو ۽ (هاڻي) جهانن جي پالڻهار الله کي سُليمان سميت مڃيم.
27|45| ۽ بيشڪ ثمود (قوم) ڏانهن سندن ڀاءُ صالح موڪليوسون ته الله جي عبادت ڪريو پوءِ اُهي اُن مهل ٻه ٽوليون
ٿي جهڳڙو ڪنديون رهيون.
27|46|(صالح) چيو ته اي منهنجي قوم اوهين ڇڱائيءَ کان اڳ تڪڙو عذاب ڇو گهرندا آهيو؟ الله کان بخشش ڇونه ٿا
گهرو ته مانَ اوهان ـتي رحم ڪيو وڃي.
27|47|چيائون ته توکي ۽ تنهنجي سنگت کي نڀاڳو سمجهيوسون، (صالح) چيو ته اوهان جو نڀاڳ الله وٽ آهي بلڪ
اوهين قوم پرکبؤ.
27|48|۽ (اُن) شهر ۾ نَو ڄڻا هوا جي مُلڪ ۾ ڏڦير وجهندا هوا ۽ سُڌارو نه ڪندا هوا.
27|49|اُنهن الله جو قسم کڻي پاڻ ۾ ڪٺي چيو ته صالح ۽ سندس گهر وارن کي راتاهو هڻي ماريون وري سندس وارث کي
ضرور چونداسون ته (اسين) سندس گهر وارن جي هلاڪ ٿيڻ مهل حاضر نه هواسون ۽ بيشڪ اسين سچا آهيون.
27|50| ۽ هنن هڪڙي قسم جو فريب ڪيو ۽ اسان (به) هڪڙي قسم جي رٿ رٿي ۽ اُهي بي خبر هوا.
27|51| پوءِ (اي پيغمبر) نهار ته سندن فريب جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي جو اسان کين ۽ سندن ساري قوم کي ناس
ڪيو.
27|52|پوءِ اُنهيءَ سببان جو ظلم ڪيائون اُهي سندن گهر اُجڙيل آهن، ڄاڻندڙ قوم لاءِ بيشڪ هن ۾ (وڏي) نشاني آهي.
27|53|۽ جن ايمان آندو ۽ پرهيزگاري ڪئي تن کي بچايوسون.
27|54| ۽ لُوط کي (موڪليوسون) جڏهن پنهنجي قوم کي چيائين ته اوهين بي حيائي (جو ڪم) ڪندا آهيو ڇا؟ ۽
اوهين ڏسندا (به) آهيو.
27|55|ڇا اوهين زالن کي ڇڏي مردن ڏانهن شهوت سان ويندا آهيو، بلڪ اوهين جاهل قوم آهيو.
27|56| تڏهن سندن قوم جي ورندي رڳو هيءَ هئي ته چيائون ته پنهنجي ڳوٺ مان لُوط جي گهر وارن کي تڙيو، ڇو ته
اُهي ماڻهو پاڪ هجڻ گهرندا آهن.
27|57|پوءِ کيس ۽ سندس گهر وارن کي بچايوسون سواءِ سندس زال جي، جنهن کي پوءِ تي رهيلن مان ٺهرايوسين.
27|58|۽ مٿن مينهن وسايوسون، پوءِ ڊيڄاريلن جو مينهن بڇڙو آهي.
27|59|(اي پيغمبر) چؤ ته سڀ ساراه الله کي جڳائي ۽ سندس انهن ٻانهن تي سلام هجي جن کي پسند ڪيائين، الله
ڀلو آهي يا اُهو جنهن کي (اُهي الله جو) شريڪ بڻائيندا آهن؟
27|60|(نه بلڪ پڇون ٿا) اُهو ڪير آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو ۽ اوهان لاءِ آسمان مان پاڻي وسايو؟ پوءِ ان
سان (هر طرح جا) رونق وارا باغ ڄمايا‌سون، اُنهن (باغن) جي وڻن جي ڄمائڻ جي اوهان کي ڪا سگهه نه هئي الله
سان ڪو ٻيو معبود آهي ڇا؟ بلڪ اُهي (اهڙي قوم آهن جي سڌي رستي کان) ڏنگو هلندا آهن.
27|61|(نه بلڪ پڇون ٿا ته) زمين کي ٽڪاءَ وارو ڪنهن ڪيو ۽ اُن جي وچ ۾ نهرون (ڪنهن) پيدا ڪيون ۽
مٿس جبل (ڪنهن) پيدا ڪيا ۽ ٻن دريائن جي وچ ۾ (ڪنهن) اوٽ بڻائي؟ الله سان ڪو ٻيو معبود آهي ڇا؟ بلڪ
اُنهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.
27|62|(نه بلڪ پُڇون ٿا ته) (ڪير) عاجز جي دُعا ڪير قبول ڪندو آهي جڏهن (هو) الله کي سڏيندو آهي؟ ۽ (ڪير)
ڏک لاهيندو آهي؟ ۽ اوهان کي زمين ۾ (ڪير اڳين جو) وارث ڪندو آهي، الله سان ڪو ٻيو معبود آهي ڇا؟ اوهين ٿوري
نصيحت وٺندا آهيو.
27|63|(نه بلڪ پڇون ٿا ته) اوهان کي بر ۽ بحر جي اونداهين ۾ ڪير (سڌو) رستو ڏيکاريندو آهي؟ ۽ پنهنجي ٻاجه
(مينهن) کان اڳ خوشخبري ڏيندڙ وائن کي ڪير گهلائيندو آهي؟ الله کانسواءِ ڪو ٻيو معبود آهي ڇا؟ (ڪافر) جيڪي
شريڪ مقرر ڪندا آهن تن کان الله تمام مٿاهون آهي.
27|64| پهرين نئين سر مخلوق ڪير بڻائيندو آهي وري پيهر اُن کي بڻائيندو؟ ۽ اوهان کي آسمان ۽ زمين مان ڪير روزي
ڏيندو آهي؟ الله سان ڪو ٻيو معبود آهي ڇا؟ (اي پيغمبر کين) چؤ ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته پنهنجي حجت
آڻيو.
27|65|(اي پيغمبر کين) چؤ ته آسمانن ۽ زمين ۾ جيڪي به آهن سي الله کانسواءِ ڳجهه نه ڄاڻندا آهن، ۽ نڪي ڄاڻندا
آهن ته ڪڏهن وري اُٿاربن.
27|66| بلڪ سندن ڄاڻپ آخرت (جي نسبت) ۾ عاجز ٿي پئي آهي، بلڪ اُهي کانئس شڪ ۾ آهن، (نه!) بلڪ (ان
جي سمجهه) کان انڌا آهن.
27|67| ۽ ڪافر چوندا آهن ته جڏهن اسين مٽي ٿينداسون ۽ اسان جا پيءُ ڏاڏا (به تڏهن به) اسين وري قبرن مان
ڪڍباسون ڇا؟
27|68| بيشڪ اسان کي ۽ اسان جي پيءُ ڏاڏن کي هن کان اڳ انهيءَ ڳالهه جو اَنجام ڏنو ويو آهي هيءُ رڳو اڳين جون
آکاڻيون آهن.
27|69|(اي پيغمبر کين) چؤ ته زمين ۾ گُهمو ۽ ڏسو ته گنهگارن جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي هئي.
27|70|۽ (اي پيغمبر) مٿن ڏک نه ڪر ۽ سندن فريب ڪرڻ کان خفگيءَ ۾ نه رهه.
27|71|۽ چوندا آهن ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اهو انجام ڪڏهن ٿيندو.
27|72|(کين) چؤ ته جيڪي تڪڙو گهرندا آهيو تنهن مان ڪجهه متان اوهان جي پُٺيءَ پويان (ويجهو) هجي.
27|73|۽ بيشڪ تنهنجو پالڻهار ماڻهن تي فضل ڪرڻ وارو آهي پر گهڻا ماڻهو شڪر نه ڪندا آهن.
27|74|۽ سندن سينا جيڪي لڪائيندا ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهن سو تنهنجو پالڻهار بيشڪ ڄاڻندو آهي.
27|75|۽ آسمان ۽ زمين ۾ اهڙي ڪا (شيء) ڳجهي نه آهي جا پڌري ڪتاب ۾ (لکيل) نه آهي.
27|76| بيشڪ هي قرآن بني اسرائيلن کي گهڻيون ڳالهيون بيان ڪندو آهي جن بابت اُهي تڪرار ڪندا
هوا.
27|77|۽ بيشڪ اِهو مُؤمن لاءِ هدايت ۽ ٻاجه آهي.

27|78|بيشڪ تنهنجو پالڻهار پنهنجي حُڪم سان سندن وچ ۾ نبيرو ڪندو، ۽ اُهو غالب ڄاڻندڙ آهي.
27|79|پوءِ (اي پيغمبر تون) الله تي ڀروسو ڪر، بيشڪ تون پڌري سچي (دين) تي آهين.
27|80|بيشڪ تون نڪي مُئن کي ٻُڌائي سگھندين ۽ نڪي ٻوڙن کي سڏ ٻڌائي سگھندين جڏهن (هو) پٺي ڏيئي ڦرن.
27|81|۽ نڪي تون انڌن کي سندن گمراهيءَ کان (موٽڻ لاءِ) سِڌو رستو ڏيکاريندڙ آهين، (تون) رُڳو انهيءَ کي ٻڌائيندين
جيڪو اسان جي آيتن تي ايمان آڻيندو پوءِ اُهي فرمانبردار آهن.
27|82| ۽ جڏهن مٿن (عذاب جو) انجام لازم ٿيندو (تڏهن) انهن لاءِ هڪ جانور زمين مان ڪڍنداسون جو ساڻن
ڳالهائيندو انهيءَ ڪري جو ماڻهو اسان جي آيتن تي يقين نه رکندا هوا.
27|83| ۽ اُنهي ڏينهن جو سڀڪنهن اُمّت مان اهڙيءَ ٽوليءَ کي ڪڙو ڪنداسون جنهن اسان جي آيتن کي ڪُوڙو ڄاتو
ٿي پوءِ اُهي (هڪبئي جي پهچڻ تائين) بيهاريا ويندا.
27|84| تان جو جڏهن (سڀ) ايندا (تڏهن الله) چوندو ته اوهان منهنجن آيتن کي ڇو ڪوڙ ڄاتو هو ۽ انهن کي اوهان
سمجهو به نه هُيو يا (ڇؤ ته) اوهان ڪهڙو ڪم ڪيو ٿي؟
27|85|۽ سندن ظلم ڪرڻ سببان مٿن (عذاب جو) انجام لازم ٿي چُڪو پوءِ اُهي (ماڻهو) ڳالهائي نه سگھندا.
27|86| نه ڏٺو اٿن ڇا ته اسان رات کي (هن لاءِ) پيدا ڪيو ته منجهس آرام وٺن ۽ ڏينهن کي روشن (بڻايوسون)،
بيشڪ هن ۾ مڃيندڙ قوم لاءِ (منهنجي قدرت جون) نشانيون آهن.
27|87| ۽ (ياد ڪريو) جنهن ڏينهن صُور ۾ ڦوڪبو (تنهن ڏينهن) جيڪي آسمانن ۾ آهن ۽ جيڪي زمين ۾ آهن سي
سڀئي گھٻرائيندا پر جن لاءِ الله گھريو (سي نه گھٻرائيندا)، ۽ سڀڪو وٽس خوار ٿيل ايندو.
27|88|۽ تون جبلن کي ڏسين ٿو انهن کي (زمين) ۾ مُحڪم پائين ٿو؟ حالانڪ اُهي ڪڪرن جي هلڻ جان هلندا، اِها
(اُنهي) الله جي جوڙ آهي جنهن سڀڪنهن شيء کي محڪم رکيو، بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو تنهنجي اُهو خبر رکندڙ
آهي.
27|89|جيڪو نيڪي آڻيندو تنهن لاءِ اُن کان ڀلو (بدلو) آهي، ۽ اُهي اُن ڏينهن گھٻرائڻ کان امن وارا هوندا.
27|90| ۽ جيڪو مدائي آڻيندو پوءِ تن جا منهن باهه ۾ اونڌا ڪري وجهبا، (چيو ويندن) ته جيڪي ڪندا هُيؤ تنهن
کانسواءِ ڪو بدلو نه ٿو ڏجيو.
27|91|(اي پيغمبر) چؤ ته مون کي ته (هيءُ) حُڪم ڪيل آهي ته هن شهر جي پالڻهار جي عبادت ڪريان جنهن
اُن کي تعظيم وارو ڪيو ۽ سڀڪا شيء سندس آهي ۽ مونکي حُڪم ڪيل آهي ته مُسلمانن مان هُجان.
27|92|۽ (هيءُ) قرآن پڙهان، پوءِ جيڪو هدايت وارو ٿيو سو رڳو پاڻ لاءِ هدايت وارو ٿئي ٿو، ۽ جيڪو گمراهه ٿيو ته چؤ
ته آءٌ رڳو ڊيڄاريندڙ آهيان.
27|93|۽ چؤ ته سڀ ساراهه الله کي جڳائي (اُهو) اوهان کي پنهنجون نشانيون سگھو ڏيکاريندو پوءِ جنکي اوهين سُڃاڻندؤ،
۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کان اوهان جو پالڻهار بي خبر نه آهي.
28|1|طٰسٓمٓ.
28|2|هي پڌري ڪتاب جون آيتون آهن.
28|3|(اي پيغمبر) تا ٻڌايون پڙهي طرح سچيءَ توکي لاءِ (ٻڌائڻ جي) ماڻهن مؤمن احوال ڪُجهه جو فرعون ۽ مُوسىٰ.
28|4| بيشڪ فرعون مُلڪ ۾ وڏائي ڪئي هئي ۽ ان جي رهڻ وارن کي ٽوليون ٽوليون ڪري ڇڏيو هوائين منجهائن
هڪ ٽوليءَ کي هيڻو ڪيو هوائين جو سندن پُٽ ڪُهندو هو ۽ سندن ڌيئرون جيئريون ڇڏيندو هو، بيشڪ اُهو فسادين مان
هو.
28|5|۽ گھُريوسون ته جن کي مُلڪ ۾ هيڻو ڪيو ويو تن تي اِحسان ڪريون ۽ کين سردار بڻايون ۽ کين وارث ڪريون.
28|6| ۽ کين مُلڪ ۾ دبدبو ڏيون ۽ فرعون ۽ هامان ۽ سندن لشڪرن کي اُنهن (هيڻن) کان اُها (ڳالهه) ڏيکاريون جنهن
کان ڊڄندا هوا.
28|7| ۽ مُوسىٰ جي ماءُ ڏانهن اِلهام ڪيوسون ته اُن کي کِير پيار، جڏهن هن جي لاءِ ڊڄين تڏهن کيس درياءَ ۾ اُڇلج ۽
نڪي ڊڄج ۽ نڪي غمگين ٿِج، ڇوته اسين کيس توڏانهن ورائڻ وارا آهيون ۽ کيس پيغمبرن مان ڪرڻ وارا آهيون.
28|8|پوءِ فرعون جي گھراڻي وارن اُن کي جهٽيو ته (نيٺ) اُنهن لاءِ ويري ۽ ڏک جو سبب ٿئي، ڇوته فرعون ۽ هامان
۽ سندن لشڪر خطا ڪندڙ هوا.
28|9| ۽ فرعون جي زال چيو ته (هيءُ ٻچڪر) منهنجي لاءِ ۽ تنهنجي لاءِ اکين جو ٺار آهي، اُن کي نه ڪُهو، مان
اُن کي اسان کي نفعو ڏئي يا کيس پُٽ ڪريون ۽ اُهي (اُن جي حال جي حقيقت) نه ڄاڻندا هوا.
28|10| ۽ مُوسىٰ جي ماءُ جي دِل بي قرار ٿي، بيشڪ ان ڳالهه کي ستت ئي پڌرو ڪري ها جيڪڏهن سندس دل تي
اسين بندش نه ڪريون ها هِن لاءِ ته وسهندڙن مان ٿئي.
28|11|۽ مُوسىٰ جي ڀيڻ کي چيائين ته سندس پيرو کڻ، پوءِ (اُها) اُن کي پري کان ڏسندي رهي ۽ اُنهن نه ٿي ڄاتو.
28|12|۽ (پيٽس جي پهچڻ کان) اڳ مٿس دائين جو کير حرام ڪيوسون پوءِ ڀيڻس چيو ته (آءٌ) اوهان کي اهڙو گھراڻو
ڏسيان جو (اُهي) اوهان جي پاران اُن جي سنڀال ڪن؟ ۽ اُهي اُن جا گھڻ گھرا هجن.
28|13|پوءِ کيس سندس ماءُ ڏانهن وري پهچايوسين ته سندس اکيون ٺرن ۽ غمگين نه ٿئي ۽ (هيء به) ڄاڻي ته بيشڪ
الله جو انجام سچو آهي پر گھڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.
28|14| ۽ جنهن مهل پنهنجي جوانيءَ کي پهتو ۽ پختو ٿيو (تنهن مهل) کيس دانائي ۽ عِلم ڏنوسون، ۽ اهڙي طرح ڀلارن
کي چڱو بدلو ڏيندا آهيون.
28|15|۽ (موسىٰ) شهر ۾ اُتي جي رهاڪن جي غفلت جي وقت داخل ٿيو پوءِ اتي ٻه مڙس پاڻ ۾ وڙهندي ڏٺائين، هي
(هڪڙو) سندس قوم مان هو ۽ هي (ٻيو) سندس ويريءَ (فرعون جي قوم) مان هو، پوءِ جيڪو سندس قوم مان هو تنهن
اُنهيءَ تي همراهي گھري جيڪو سندس ويريء (جي قوم) مان هو پوءِ مُوسىٰ ان کي مُڪ هنئي ۽ اُن کي پورو ڪيائين،
چيائين ته هي شيطان جي ڪم مان آهي، بيشڪ اُهو پڌرو گمراهه ڪندڙ ويري آهي.
28|16|چيائين ته اي منهنجا پالڻهار بيشڪ مون پاڻ تي ظلم ڪيو تنهنڪري مون کي بخش پوءِ کيس بخشيائين، بيشڪ
اُهو بخشڻهار مهربان آهي.
28|17|چيائين ته اي منهنجا پالڻهار جيڪو مون تي فضل ڪيو اٿئي تنهن سببان ڏوهارين جو مددگار ڪڏهن نه ٿيندس.
28|18| پوءِ صُبح تائين شهر ۾ ڊڄندڙ منتظر رهيو ته اوچتو جنهن ڪالهه کانئس مدد گھري هئي تنهن کانئس (وري) مدد گھري،
مُوسىٰ کيس چيو ته تون پڌرو بي راهو آهين.
28|19| پوءِ جيڪو ٻنهي جو ويري هو تنهن ڏانهن (موسىٰ) جنهن مهل هٿ وجھڻ جو ارادو ڪيو (تنهن مهل فرياد
ڪندڙ مُوسىٰ کي پاڻ تي سنبريل ڏسي) چيو ته اي مُوسىٰ جئن ڪالهه هڪڙي ماڻهوءَ کي ڪُٺئي تئن مون کي (به)
ڪُهڻ جو ارادو ڪرين ٿو ڇا؟ مُلڪ ۾ زبردست ٿيڻ کانسواءِ تنهنجو ٻيو ڪو ارادو نه آهي تون سُڌاريندڙن مان هُجڻ نه ٿو

گھُرين.
28|20|۽ ھڪ مڙس شھر جي پرين پاسي کان ڊوڙندو آيو، چيائين ته اي مُوسىٰ بيشڪ (ھتون جا) سردار تولاءِ رٿ ڪن
ٿا ته توکي ڪُھن تنھنڪري نيڪري وڃ بيشڪ آءٌ تولاءِ خير گھرندڙن مان آھيان.
28|21|پوءِ (مُوسىٰ) ڊڄندو انتظار ڪندو اُن (شھر) مان نڪتو، چيائين ته اي منھنجا پالڻھار ظالمن جي قوم کان مونکي
بچاءِ.
28|22|۽ جڏھن مھل مدين (شھر) جي طرف منھن ڪيائين (تنھن مھل) چيائين ته اُميد اٿم ته منھنجو پالڻھار مون
کي سڌي واٽ ڏيکاريندو.
28|23|۽ جڏھن مھل مدين جي تڙ تي پھتو (تنھن مھل) اُن ماڻھن جي ھڪ ٽولي (جانورن کي) پاڻي پياريندي
ڏٺائين، ۽ اُنھن کانسواءِ ٻه زالون (ٻه پنھنجو ڌڻ پاڻي پيڻ کان) جھليندي ڏٺائين، (مُوسىٰ) چيو ته اوھان جو ڪھڙو ڪم
آھي؟ چيائون ته (اسين) ايسين (پنھنجي ڌڻ کي پاڻي) نه پيارينديون سين جيسين ڌنار (پنھنجا جانور پياري نه)
موٽائين، ۽ اسان جو پيءُ وڏو ٻڍڙو آھي.
28|24|پوءِ اُنھن (جي ڌڻ) کي پاڻي پياريائين وري (رھڻ لاءِ) ڇانو ڏانھن ڦريو پوءِ چيائين ته اي منھنجا پالڻھار بيشڪ
جيڪي مون ڏانھن چڱائيءَ مان موڪليءِ تنھن لاءِ آءٌ مُحتاج آھيان.
28|25|پوءِ منجھائن ھڪڙي لڄ سان گھمندي وٽس آئي، چيائين ته منھنجو پيءُ توکي ھن لاءِ سڏي ٿو ته جيڪو اسان
(جي ڌڻ) کي پاڻي پياريئي تنھنجي مزوري توکي ڏي، پوءِ جڏھن مھل وٽس آيو ۽ سارو قصّو وٽس بيان ڪيائين (تنھن
مھل شعيب) چيو ته نه ڊڄ، (ھاڻي) ظالم قوم کان ڇُٽين.
28|26|منجھائن ھڪ چيو ته اي ابا ھن کي مزور ڪري رک، چوته ڀلو (نوڪر) جنھن کي مزور ڪري رکين اُھو آھي
جو سگھارو معتبر ھجي.
28|27|(شعيب) چيو ته منھنجو ارادو آھي ته ھنن پنھنجن ٻن ڌيئن مان ھڪ ھن شرط تي توکي پرڻايان ته اَٺ سال
منھنجي مزوري ڪرين، ۽ جيڪڏھ ڏھ (ورھ) پورا ڪندين ته اُھو تنھنجي پار کان (احسان) آھي ۽ آءٌ توتي (ڪا) اوکائي
ڪرڻ نه ٿو گھران، جيڪڏھن الله گھريو ته مون کي خير گھرن مان ڏسندين.
28|28|(مُوسىٰ) چيو ته منھنجي ۽ تنھنجي وچ ۾ اھو (انجام) آھي، انھن ٻنھي مدتن مان ڪا پورائي ڪريان ته مون
تي ڪو زور نه ھوندو، ۽ جيڪي چئون ٿا تنھن تي الله شاھد (بس) آھي.
28|29|پوءِ جڏھن مھل مُوسىٰ (اھا) مُدّت پوري ڪئي ۽ پنھنجي گھر وارن کي وٺي ھليو (تنھن مھل وچ رستي ۾
ڪوه) طور جي پاسي ڏانھن باھ ڏٺائين، پنھنجي گھر وارن کي چيائين ته ترسو بيشڪ مون باھ ڏٺي آھي اُميد اٿم ته
اُتاھون ڪا خبر يا ڪو باھ جو ٽانڊو اوھان وٽ آڻيندس ته مانَ اوھين پاڻ سيڪيو.
28|30|پوءِ جڏھن اُنھيءَ (باھ) وٽ آيو (تڏھن) ميدان جي سڄي پر کان مُبارڪ جاءِ ۾ وڻ مان سڏيو ويو ته اي مُوسىٰ
بيشڪ آءٌ جھانن جو پالڻھار آھيان.
28|31|۽ تون پنھنجي لٺ اُڇل، پوءِ جڏھن مھل اُن کي چرندو ڏٺائين جڻڪ اُھا نانگ آھي (تنھن مھل) پٺيرو ٿي منھن
موڙيائين ۽ پوئتي نه موٽيو، (چيوسون ته) اي موسىٰ اوري اچ ۽ نه ڊڄ، جو بيشڪ تون امن وارن مان آھين.
28|32|پنھنجو ھٿ گريبان ۾ گھيڙ ته بي عيب چمڪندڙ ٿي نڪري ۽ خوف کان (تسلّي ٿيڻ لاءِ) پنھنجون ٻانھون پاڻ
ڏانھن گڏ پوءِ اُھي ٻئي حُجّتون فرعون ۽ سندس لشڪر ڏانھن تنھنجي پالڻھار (جي طرف) کان آھن، بيشڪ اُھي بدڪار
ماڻھو ھوا.
28|33|چيائين ته اي منھنجا پالڻھار بيشڪ منجھائن ھڪ شخص کي مون ماريو آھي تنھنڪري آءٌ پنھنجي مارجڻ کان
ڊڄان ٿو.
28|34|۽ منھنجو ڀاءُ ھارون مون کان زبان جي ڪري وڌيڪ چٽو ڳالھائيندڙ آھي تنھنڪري اُن کي مون سان مدد ڏيندڙ
ڪري موڪل ته منھنجي تصديق ڪري چوته آءٌ پنھنجي ڪوڙي ٿيڻ کان ڊڄان ٿو.
28|35|(الله) چيو ته سِگھو تنھنجا ٻازو تنھنجي ڀاءُ سان مُحڪم ڪنداسون ۽ اوھان کي غلبو ڏينداسون پوءِ (اُھي)
اوھان ڏانھن (ايذاءَ لاءِ) پھچي نه سگھندا، ۽ اسانجي پڌرن معجزن سببان، اوھين ٻئي ۽ جيڪي اوھان جي پُٺيان لڳا سي
غالب رھندا.
28|36|پوءِ جڏھن مھل مُوسىٰ اسان جي پڌرن معجزن سان وٽن آيو (تنھن مھل) چيائون ته ھيءُ رڳو ٺاھوڪو جادو
آھي ۽ اِھا ڳالھ پنھنجن پھرين پيءُ ڏاڏن ۾ نه ٻُڌي سون.
28|37|۽ مُوسىٰ چيو ته منھنجو پالڻھار اُنھيءَ کي وڌيڪ ڄاڻندو آھي جنھن وٽانئس ھدايت آندي آھي ۽ جنھن لاءِ
(آخرت ۾) موچاري عاقبت جو گھر آھي، بيشڪ ظالم نه ڇُٽندا.
28|38|۽ فِرعون چيو ته اي سردارؤ مون اوھان لاءِ پاڻ کانسواءِ ڪو ٻيو معبود نه ڄاتو آھي، پوءِ اي ھامان مون لاءِ سرن
جو (ڪورو) ٻار پوءِ مون لاءِ ھڪ ماڙي بڻاءِ ته مان موسىٰ جي معبُود ڏانھن چڙھان ۽ آءٌ بيشڪ کيس ڪُوڙن مان ڀانيان
ٿو.
28|39|۽ اُن (فرعون) ۽ سندس لشڪر ناحق مُلڪ ۾ وڏائي ڪئي ۽ ڀانيائون ته اُھي اسان ڏانھن نه موٽائبا.
28|40|پوءِ کيس ۽ سندس لشڪرن کي پڪڙيوسون ۽ پوءِ کيس سمنڊ ۾ اُڇليوسون، پوءِ ڏس ته ظالمن جي پڇاڙي ڪھڙي
طرح ٿي.
28|41|۽ اسان اُھي (دوزخين جا اڳواڻ) بڻايا جو (ماڻھن) کي باھ ڏانھن سڏيندا ھوا، ۽ قيامت جي ڏينھن مدد نه ڏبين.
28|42|۽ ھن دنيا ۾ لعنت سندن پوئتان لاٿي سون، ۽ قيامت جي ڏينھن اُھي بُڇڙن مان ھوندا.
28|43|۽ بيشڪ مُوسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون اُن کان پوءِ جو پھرين جُڳن کي ھلاڪ ڪيوسون جو (اُھو) ماڻھن لاءِ چِٽو
دليل ۽ ھدايت ڪندڙ ۽ ٻاجھ ھو ته مانَ اُھي نصيحت وٺن.
28|44|۽ (اي پيغمبر تون تڏھن) اُلھندي پاسي کان نه ھئين جڏھن مُوسىٰ ڏانھن وَحي موڪليوسون ۽ نڪي (تون اُتي)
حاضرن مان ھُئين.
28|45|پر ڪيترائي جُڳ (مُوسىٰ کانپوءِ) پيدا ڪياسون پوءِ مٿن مُدت ڊگھي گذري، ۽ نڪي (تون) مدين وارن ۾ رھندڙ
ھئين جو اسان جون ڪين آيتون پڙھي ٻڌائيئي ٿي پر اسين (پيغمبرن) کي موڪليندا رھياسون.
28|46|۽ نڪي (تون ڪوه) طور جي پاسي ھُئين جڏھن موسىٰ کي سڏيوسون پر تنھنجي پالڻھار جي ٻاجھ توتي (ھن
لاءِ ٿيل) آھي ته تون اُنھي قوم کي ڊيڄارين جن وٽ توکان اڳ ڪو ڊيڄاريندڙ نه آيو ته مانَ اُھي نصيحت وٺن.
28|47|۽ جيڪڏھن ائين نه ھجي ھا ته سندن ھٿن جيڪي اڳي موڪليو آھي تنھنجي سبب اُنھن تي جڏھن مصيبت
پھچي تڏھن (متان) چون ته اي اسان جا پالڻھار اسان ڏانھن ڪو پيغمبر ڇونه موڪليئي ته تنھنجن آيتن جا تابعدار
بڻجون ھا ۽ مؤمنن مان ھجون ھا (ته توکي نه موڪليون ھا).
28|48|پوءِ جڏھن مھل اسان وٽان اُنھن وٽ سچو (وحي) آيو (تنھن مھل) چوڻ لڳا ته جھڙو (معجزو) مُوسىٰ کي

ڏنو ويو تهڙو ڇو نه ڏنو ويو آهي، جيڪي اڳي مُوسىٰ کي ڏنو ويو تنهن جو انڪار نه ڪيو اٿن ڇا؟
(هاڻي) چون ٿا ته (توريت ۽ قرآن) ٻئي هڪ ٻئي جهڙا جادو آهن، ۽ چون ٿا ته اسين هر هڪ جا مُنڪر آهيون.
28|49|(ڪين) چؤ ته جيڪڏهن سچا آهيو ته الله وٽان ڪو ڪتاب آڻيو جو انهن ٻنهي کان وڌيڪ سڌو رستو ڏيکاريندڙ
هجي ته اُن جي تابعداري ڪريان.
28|50| پوءِ جيڪڏهن تنهنجي ڳالهه قبول نه ڪن ته ڄاڻ ته اُهي رڳو پنهنجن سَڌن تي هلندا آهن، ۽ جيڪو الله جي
رستي ڏيکارڻ کانسواءِ پنهنجي سَڌ تي هلي تنهن کان وڌيڪ گمراهه ڪير آهي، بيشڪ الله ظالمن جي قوم کي سِڌو رستو
نه ڏيکاريندو آهي.
28|51|۽ بيشڪ هن قرآن کي انهن لاءِ لڳولڳ موڪليوسون ته مانَ اُهي نصيحت وٺن.
28|52|جن کي هن (قرآن) کان اڳ ڪتاب ڏنو اٿون سي اُن (قرآن) کي مڃيندا آهن.
28|53| ۽ جڏهن کين (هيءُ قرآن) پڙهي ٻڌائبو آهي (تڏهن) چوندا آهن ته اُن تي ايمان آندوسون بيشڪ اُهو اسان جي
پالڻهار وٽان سچو آهي بيشڪ اسان اُن (جي نازل ٿيڻ) کان اڳيئي مُسلمان هواسون.
28|54| اِهي اُهي آهن جن کي سندن اَجر ٻه ڀيرا ڏبو انهي ڪري جو صبر ڪيائون ۽ مدائي کي چڱائي سان ٽاريندا
آهن ۽ جيڪا کين روزي ڏني اٿون تنهن مان خرچيندا آهن.
28|55|۽ جڏهن ڪا بيهودي ڳالهه ٻڌندا آهن (تڏهن) اُن کان مُنهن موڙيندا آهن ۽ چوندا آهن ته اسان جا ڪم اسان لاءِ
آهن ۽ اوهان جا ڪم اوهان لاءِ آهن، اوهان تي سلام هجي، اسين جاهلن (جي سنگت) کي نه ٿا گهرون.
28|56|(اي پيغمبر) بيشڪ تون جنهن کي گهرين تنهن کي هدايت ڪري نه ٿو سگهين پر الله جنهن کي گهرندو آهي
تنهن کي هدايت ڪندو آهي، ۽ اُهو هدايت وارن کي چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي.
28|57|۽ (ڪي) چوندا آهن ته جيڪڏهن توسان هدايت جي تابعداري ڪنداسون ته پنهنجي مُلڪ مان تڙجي ويندا سون،
ڪين حرم ۽ امن سان نه ٽڪاياسون ڇا؟ جو اُن ڏانهن سڀڪنهن جنس جو ميوو پاڻ وٽان روزيءَ طرح پهچائبو آهي پر
اُنهن مان گهڻا (ماڻهو) نه ڄاڻندا آهن.
28|58|۽ ڳوٺن مان ڪيترائي ويران ڪياسون جي پنهنجي گذران ۾ حد کان لنگهيا هوا، پوءِ اُهي سندين رهڻ جون جايون
آهن اُنهن کانپوءِ ڪن ٿورڙن (وقتن) کانسواءِ (اُتي) رهيوئي ڪونه آهي، ۽ آخر اسين (ئي) وارث هواسون.
28|59| ۽ (اي پيغمبر) تنهنجو پالڻهار ڳوٺن کي (ايسين) ڪڏهن به ناس ڪرڻ وارو نه آهي جيسين اُن جي ڪنهن
وڏي شهر ۾ ڪو پيغمبر (نه) موڪلي جو اسان جون آيتون کين پڙهي ٻڌائي، ۽ ڳوٺن کي ڪڏهن به ناس ڪرڻ وارا نه
آهيون سواءِ ان حالت جي جو سندن رهڻ وارا ظالم هجن.
28|60| ۽ هر هڪ جنس مان جيڪي اوهان کي ڏنو ويو آهي سو دُنيا جي حياتيءَ جو سامان ۽ ان جو سينگار آهي، ۽
جيڪي الله وٽ آهي سو ڀلو ۽ سدائين رهڻ وارو آهي، پوءِ ڇونه سمجهه رکندا آهيو؟
28|61| ڀلا جنهن کي چڱو انعام ڏنوسون اُهو هو لهڻ وارو آهي سو اُنهي جهڙو آهي ڇا جنهن کي دنيا جي سامان سان
آسودو ڪيوسون وري اُهو قيامت جي ڏينهن (عذاب ۾) حاضر ڪيلن مان هجي؟
28|62| ۽ جنهن ڏينهن (الله) کين سڏي چوندو ته مُنهنجا اُهي شريڪ ڪٿي آهن جن کي اوهين (مون جَهڙو) ڀائيندا
هيؤ.
28|63|(ان ڏينهن) جن تي عذاب (جو حُڪم) لازم ٿي چڪو هوندو سي چوندا ته اي اسانجا پالڻهار هي اُهي آهن
جن کي گمراهه ڪيوسون، جهڙو پاڻ گمراهه ٿياسون تهڙو کين (به) گمراهه ڪيوسون، (هاڻي سڀني کان) تنهنجي آڏو بيزار
ٿيون ٿا، اُهي اسان کي نه پوڄيندا هوا.
28|64| ۽ چيو ويندو ته پنهنجن شريڪن کي سڏيو پوءِ کين سڏيندا ته اُهي کين ورندي نه ڏيندا ۽ عذاب ڏسندا، (تڏهن
سَڌ ڪندا ته) جيڪر دنيا ۾ هدايت وارا هجون ها.
28|65|۽ جنهن ڏينهن (الله) کين سڏيندو پوءِ چوندو ته اوهان پيغمبرن کي ڪهڙي ورندي ڏني.
28|66|پوءِ اُن ڏينهن (سڀ) ڳالهيون کين ڀُلجي وينديون پوءِ اُهي پاڻ ۾ (به) نه پڇندا.
28|67|پوءِ جنهن توبه ڪئي ۽ ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سو اُميد آهي ته ڇٽلن مان ٿيندو.
28|68|۽ (اي پيغمبر) تنهنجو پالڻهار جيڪي گهرندو آهي سو خلقيندو آهي (۽ جنهن کي گهرندو تنهن کي) پسند ڪندو
آهي، انهن کي ڪو اختيار ڪونهي، الله کي پاڪائي آهي ۽ جنهن کي ساڻس شريڪ مَقرّر ڪندا آهن تنهن کان تمام
مٿاهون آهي.
28|69|۽ سندن سِينا جيڪي لڪائيندا آهن ۽ جيڪي پاڻ پڌرو ڪندا آهن سو تنهنجو پالڻهار ڄاڻندو آهي.
28|70| ۽ اُهو الله آهي اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي، دُنيا ۽ آخرت ۾ سندس ساراهه آهي، ۽ سندس ئي
حڪومت آهي ۽ ڏانهس اوهان کي موٽائبو.
28|71|(ڪين) چؤ ته ڏسو ته سهين جيڪڏهن الله اوهان تي قيامت جي ڏينهن تائين هميشه رات (قائم) ڪري ته الله
کانسواءِ (ٻيو) ڪهڙو معبود آهي جو اوهان وٽ سوجهرو آڻيندو، پوءِ نه ٻڌندا آهيو ڇا؟
28|72| چؤ ته ڏسو ته سهين ته جيڪڏهن الله اوهان تي قيامت جي ڏينهن توڻي هميشه ڏينهن (قائم) ڪري ته الله
کانسواءِ (ٻيو) ڪهڙو معبود آهي جو اوهان وٽ رات آڻيندو جنهن ۾ اوهين آرام وٺو، پوءِ اوهين نه ٿا ڏسو ڇا؟
28|73|۽ پنهنجي ٻاجهه سان اوهان لاءِ رات ۽ ڏينهن بڻايائين ته اوهين منجهس آرام وٺو ۽ سندس فضل مان (روزي) طلب
ڪريو ۽ ته مانَ اوهين شڪرانو ڪريو.
28|74| ۽ جنهن ڏينهن (الله) کين سڏي چوندو ته اُهي منهنجا شريڪ ڪٿي آهن جن کي اوهين (مون جهڙو) ڀائيندا
هيؤ؟
28|75|۽ هر هڪ ٽوليءَ مان شاهد جُدا ڪنداسين ۽ چونداسين ته پنهنجو دليل پيش ڪريو پوءِ اُهي ڄاڻندا ته بيشڪ
حق الله جي پاسي آهي ۽ جيڪو ناهه ٺاهيندا هوا سو کانئن ڀُلي ويندو.
28|76|بيشڪ قارون مُوسىٰ جي قوم مان هو پوءِ مٿن شرارت ڪرڻ لڳو، ۽ کيس خزانن مان ايترو ڏنو هوسون جو سندس
ڪنجين سگهه واري ٽوليءَ کي ٿڪايو ٿي، جڏهن سندس قوم کيس چيو ته (مال ڏسي) نه مرڪ ڇوته الله مرڪ
ڪندڙن کي دوست نه رکندو آهي.
28|77| ۽ الله توکي جيڪي ڏنو آهي تنهن سان آخرت جي گهر جي ڀلائي طلب ڪر ۽ دنيا مان پنهنجو (نيڪ عمل
ڪرڻ جو) حصو نه وسار ۽ جهڙي طرح الله توسان چڱائي ڪئي آهي تهڙي طرح (تون سندس خلق سان) چڱائي ڪر ۽
زمين ۾ فساد وجهڻ نه گهُر، ڇوته الله فساد ڪرڻ وارن کي دوست نه رکندو آهي.
28|78|(قارون) چيو ته اُهو (گهڻومال) ته رڳو هڪ هُنر سان جو مون وٽ آهي مون کي مليو آهي، نه ڄاتو هوائين ڇا
ته بيشڪ الله کانئس اڳ (اُهي) ڪيترائي جُڳ ناس ڪري ڇڏيا هوا جيڪي کانئس ڏاڍي سگهه وارا ۽ گهڻي جمعيّت وارا
هوا، ۽ ڏوهارين کان سندن ڏوهن بابت (عذر) نه پڇبو.

28|79|پوءِ (هڪ ڏينهن) پنهنجي قوم جي سامهون پنهنجي سينگار سان نڪتو، جيڪي دنيا جي حياتي گهرندا هوا تن چيو ته هيءَ ارمان اهڙو (مال) جيڪر اسان کي (به) هجي ها جهڙو قارون کي ڏنو ويو آهي بيشڪ اُهو وڏي نصيب وارو آهي.

28|80|۽ جن کي علم ڏنو ويو تن چيو ته اوهان لاءِ خرابي هُجي الله جو ثواب اُنهيءَ ماڻهوءَ لاءِ ڀَلو آهي جنهن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا، اِها (ڳالهه) صابرن ڪانسواءِ (ٻئي) ڪنهنجي دل ۾ نه ڳِهڙندي آهي.

28|81|پوءِ کيس ۽ سندس گهر کي زمين ۾ ڳهايوسون، پوءِ الله ڪانسواءِ ڪا ٽولي اُن لاءِ ڪانه هئي جا کيس مدد ڏئي، ۽ نڪي پاڻ وير وٺڻ وارن مان هو.

28|82|۽ جن ڪالهه سندس مرتبي جي سَڌ ٿي ڪئي سي صبح جو چوڻ لڳا ته عجب آهي ته الله پنهنجن ٻانهن مان جنهن لاءِ گهرندو آهي (تنهنجي) روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ تنگ ڪندو آهي، جيڪڏهن الله اسان تي احسان نه ڪري ها ته اسان کي (به زمين ۾) ڳهائي ڇڏي ها، نه ڄاتو اٿيئي ته ڪافرن کي ڇوٽڪارو نه آهي.

28|83|اِهو آخرت جو گهر آهي جنهن کي اسان انهن لاءِ مقرر ڪيو آهي جيڪي مُلڪ ۾ وڏائي نه ڪندا آهن ۽ نڪي فساد وجهڻ (گهرندا آهن)، ۽ (چڱي) عاقبت پرهيزگارن لاءِ آهي.

28|84|جيڪو چڱائي آڻيندو تنهن لاءِ اُن کان ڀلو (بدلو) آهي، ۽ جيڪو مدائي آڻيندو ته مدائين ڪرڻ وارا رڳو اُها سزا لهندا جيڪي ڪيائون ٿي.

28|85|بيشڪ جنهن (الله) توتي قرآن نازل ڪيو سو موٽڻ جي جاءِ ڏانهن توکي ضرور موٽائڻ وارو آهي، چؤ ته جنهن هدايت آندي تنهن کي منهنجو پالڻهار چڱو ڄاڻندڙ آهي ۽ اُنهيءَ کي به جيڪو پڌريءَ گمراهي ۾ آهي.

28|86|۽ توکي ڪو آسرو نه هو ته تو ڏانهن (هيءُ) ڪتاب لاهبو پر تنهنجي پالڻهار جي ٻاجهه سان (لاٿو ويو) پوءِ ڪافرن جو مددگار هرگز نه ٿج.

28|87|۽ (اي پيغمبر) توکي الله جي آيتن (جي پهچائڻ) کان اُن پڄاڻا جو تو ڏانهن موڪليون ويون (ڪافر) نه جهلين ۽ پنهنجي پالڻهار ڏانهن (ماڻهن) کي سڏ ۽ مشرڪن مان ڪڏهن نه ٿيءُ.

28|88|۽ الله سان گڏ ٻئي ڪنهن کي معبود (سمجهي) نه سڏ، اُن ڪانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي، سندس ذات ڪانسواءِ سڀڪا شيءِ ناس ٿيڻ واري آهي، سڀڪو حُڪم اُن جو ئي آهي ۽ ڏانهس موٽايا ويندؤ.

29|1|الٓمٓ.

29|2|ماڻهن ڀانيو آهي ڇا ته سندن (رڳو ايتري) چوڻ تي ته ايمان آندوسون اُهي ڇڏي ڏبا ۽ اُهي نه آزمائبا؟

29|3|۽ جيڪي کانئن اڳ هوا تن کي بيشڪ پرکيوسون پوءِ جيڪي سچا آهن تن کي الله ضرور ڌار ڪندو ۽ ڪُوڙن کي (به) ضرور ڌار ڪندو.

29|4|جيڪي بڇڙايون ڪن ٿا تن ڀانيو آهي ڇا ته اسان کون اڳتي نڪري ويندا؟ جيڪو نبيرو ڪن ٿا سو بڇڙو آهي.

29|5|جيڪو الله جي ملڻ جي اميد رکندو آهي (سو سمجهي) ته بيشڪ الله جي ٺهرايل مُدت ضرور اچڻي آهي، ۽ اُهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

29|6|۽ جيڪو (الله جي دين لاءِ) ڪوشش ڪري سو رڳو پنهنجي لاءِ ئي ڪوشش ڪري ٿو، ڇوته الله جهانن کان بي پرواهه آهي.

29|7|۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کان سندن مدايون ضرور ميٽيندا سون ۽ جيڪي ڪندا هوا تنهن جو ڪين ڏاڍو چڱو بدلو ڏينداسون.

29|8|۽ ماڻهوءَ کي پنهنجي ماءُ پيءُ سان چڱائي ڪرڻ جو حُڪم ڪيوسون، ۽ (اي ماڻهو) جيڪڏهن (اُهي) مون سان ڪنهن کي شريڪ ڪرڻ جي توکي ڪوشش ڪن جنهن (جي حقيقت) جي توکي ڪا ڄاڻپ نه آهي ته اُنهن جو چيو نه مڃ، اوهان جو مون ڏانهن موٽڻ آهي تنهنڪري جيڪي ڪندا هيؤ تنهنجي اوهان کي سُڌ ڏيندس.

29|9|۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي صالحن (جي ٽوليءَ) ۾ ضرور داخل ڪنداسون.

29|10|۽ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جي چوندا آهن ته الله تي ايمان آندو اٿون پوءِ جڏهن الله (جي واٽ) ۾ اُن کي ڪو ايذاءُ پهچايو ويندو آهي (تڏهن) ماڻهن جي ايذائڻ کي الله جي عذاب وانگر سمجهندو آهي، ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار وٽان ڪا مدد ايندي آهي ته چوندا آهن ته بيشڪ اسين اوهان ساڻ هواسون، جيڪي جهان (وارن) جي دلين ۾ آهي سو الله چڱي طرح ڄاڻندڙ نه آهي ڇا؟

29|11|۽ جن ايمان آندو آهي تن کي الله ڌار ڪندو آهي ۽ منافقن کي به ڌار ڪندو.

29|12|۽ ڪافر مؤمنن کي چون ٿا (اوهين) اسان جي واٽ جي تابعداري ڪريو ۽ (اسين) اوهان جون مدايون کڻنداسين، حالانڪ اُهي سندين مداين مان ڪجهه به کڻڻ وارا نه آهن، بيشڪ اُهي ڪُوڙا آهن.

29|13|۽ پنهنجن (گناهن جون) ڳنڙيون ۽ (ٻيون ڪيئي) ڳنڙيون پنهنجن گناهن سان ضرورکڻندا، ۽ جيڪو ناهه ٺاهيندا آهن تنهن بابت قيامت جي ڏينهن ضرور پڇيا ويندا.

29|14|۽ بيشڪ نوح کي سندس قوم ڏانهن موڪليوسون ۽ پوءِ پنجاهه ورهه گهٽ (هڪ) هزار سال منجهن رهيو، پوءِ ڪين طوفان پڪڙيو ۽ اُهي ظالم هوا.

29|15|پوءِ کيس ۽ ٻيڙيءَ وارن کي (ٻڏڻ کان) بچايوسون ۽ اُن (ٻيڙيءَ) کي جهان (وارن) لاءِ نشاني ڪيوسون.

29|16|۽ ابراهيم کي (موڪليوسون) جڏهن پنهنجي قوم کي چيائين ته الله جي عبادت ڪريو ۽ کانئس ڊڄو، اهو اوهان لاءِ ڀلو آهي جيڪڏهن اوهين ڄاڻندا آهيو.

29|17|اوهين ته الله کانسواءِ بُتن کي پوڄيندا آهيو ۽ اوهين (ڪوڙو) ناهه ٺاهيندا آهيو، بيشڪ الله کانسواءِ جن کي پوڄيندا آهيو سي ته اوهان کي روزي (ڏيڻ) جي (ڪي) مالڪ نه آهن تنهنڪري الله وٽان رزق طلب ڪريو ۽ سندس عبادت ڪريو ۽ سندس شڪرانو ڪريو، ڏانهس موٽايا ويندؤ.

29|18|۽ جيڪڏهن ڪوڙو ڀانيو ٿا ته (ڇا ٿيو) بيشڪ اوهان کان اڳ (ڪيترين) اُمتن (پنهنجن پيغمبرن کي) ڪوڙو ڀانيو هو، ۽ پيغمبر تي پڌري پيغام پهچائڻ کانسواءِ (ٻيو ڪي رکيل) نه آهي.

29|19|نه ڏٺو اٿن ڇا ته الله خلق کي ڪهڙي طرح نئين سِر بنائيندو آهي؟ وري ٻيهر اُن کي ٻڻائيندو، بيشڪ اِهو (ڪم) الله تي آسان آهي.

29|20|(کين) چؤ ته مُلڪ ۾ گهمو پوءِ نظر ڪريو ته الله ڪئن نئين سِر خلق کي پيدا ڪيو وري اُن پيدا ڪيل کي الله ٻيهر پيدا ڪندو، ڇوته الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.

29|21|جنهن کي وڻيس تنهن کي عذاب ڪري ۽ جنهن تي وڻيس رحم ڪري، ۽ (اوهين) ڏانهس موٽايا ويندؤ.

29|22|۽ اوهين نڪي زمين ۾ ۽ نڪي آسمان ۾ عاجز ڪرڻ وارا آهيو، ۽ اوهان جو الله ڪانسواءِ نڪو سڄڻ ۽ نڪو مددگار آهي.

29|23|۽ جن الله جي آيتن ۽ سندس ملڻ جو انڪار ڪيو سي منهنجي ٻاجهه کان نا اُميد ٿيا آهن ۽ اُنهن لاءِ ئي

ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
29|24|پوءِ ابراهيم جي قوم جي ورندي هن چوڻ کانسواءِ (ٻي) ڪانه هئي ته اُن کي ڪُهو يا اُن کي ساڙيو پوءِ الله
کيس باهه کان بچايو، بيشڪ هن (احوال) ۾ مڃيندڙ قوم لاءِ وڏيون نشانيون آهن.
29|25|۽ (ابراهيم) چيو ته اوهان دنيا جي حياتيءَ ۾ رڳو پاڻ ۾ دوستيءَ جي ڪري الله کانسواءِ بتن کي اختيار ڪيو
آهي، وري قيامت جي ڏينهن اوهين هڪ ٻئي جو انڪار ڪندؤ ۽ اوهان مان هڪڙا ٻين تي لعنت ڪندا، ۽ اوهان جي
جاءِ دوزخ آهي ۽ اوهان جو ڪو به مددگار نه آهي.
29|26|پوءِ ابراهيم تي لُوط ايمان آندو، ۽ (ابراهيم) چيو ته بيشڪ آءٌ پنهنجي پالڻهار ڏانهن وطن ڇڏڻ وارو آهيان، بيشڪ
اُهو غالب حڪمت وارو آهي.
29|27|۽ اُن کي اسحاق ۽ يعقوب بخشيوسون ۽ سندس اولاد ۾ پيغمبري ۽ ڪتاب مقرر ڪيوسون ۽ کيس دنيا ۾ سندس
اجر ڏنوسون، ۽ بيشڪ اُهو آخرت ۾ (به) صالحن مان آهي.
29|28|۽ لُوط کي (پيغمبر ڪري موڪليوسون) جڏهن پنهنجي قوم کي چيائين ته اوهين اُهو بي حيائي جو ڪم ڪندا
آهيو جو جهان وارن مان ڪنهن هڪ (به) اهو اوهان کان اڳ نه ڪيو آهي.
29|29|ڇا اوهين مڙسن ڏانهن (شهوت سان) ويندا آهيو ۽ واٽ تي ڦُر ڪندا آهيو، ۽ پنهنجن مجلسن ۾ بد ڪم ڪندا
آهيو؟ پوءِ سندس قوم جي ورنديءَ هن چوڻ کان سواءِ نه هئي ته جيڪڏهن سچن مان آهين ته الله جو عذاب اسان وٽ آڻ.
29|30|(لُوط) چيو ته اي منهنجا پالڻهار مون کي فسادين جي قوم تي مدد ڏي.
29|31|۽ جڏهن مهل اسان جي قاصدن ابراهيم وٽ خوشخبري آندي (تڏهن مهل) چيائون ته اسين هن ڳوٺ وارن کي
ناس ڪرڻ وارا آهيون، ڇوته اُتي جي رهڻ وارا ظالم (ٿيا) آهن.
29|32|(ابراهيم) چيو ته بيشڪ اُن ۾ لُوط آهي، چيائون ته جيڪو به منجهس آهي تنهن کي اسين چڱو ڄاڻندڙ آهيون،
کيس ۽ سندس گهر جي ڀاتين کي ضرور بچائينداسون سواءِ سنديس زال جي جا باقي رهيلن مان ٿيندي.
29|33|۽ جڏهن مهل اسان جا قاصد لُوط وٽ آيا تنهن مهل انهن جي (اچڻ) سببان ناراض ٿيو ۽ اُنهن جي (اچڻ)
سببان دل تنگ ٿيو ۽ (اُنهن) چيو ته نه ڊڄ ۽ نه غم ڪر بيشڪ اسين توکي ۽ تنهنجي گهر جي ڀاتين کي بچائڻ
وارا آهيون سواءِ تنهنجي زال جي جا باقي رهيلن مان ٿيندي.
29|34|بيشڪ اسين هن ڳوٺ وارن تي هڪ عذاب انهي سببان آسمان کان لاهڻ وارا آهيون جو بدڪار ٿيا آهن.
29|35|۽ بيشڪ اُن ڳوٺ جي پڌري نشاني سمجهندڙ قوم لاءِ ڇڏي سون.
29|36|۽ مدين (وارن) ڏانهن سندن ڀاءُ شعيب کي موڪليوسون پوءِ چيائين ته اي منهنجي قوم الله جي عبادت ڪريو
۽ قيامت جي ڏينهن جي اُميد رکو ۽ فسادي ٿي مُلڪ ۾ نه ڦِرو.
29|37|پوءِ اُن کي ڪوڙو ڀانيائون تنهنڪري کين زلزلي اچي ورتو پوءِ پنهنجن گهرن ۾ اونڌا ٿي (مري) پيا.
29|38|۽ عاد ۽ ثمود کي (چٽ ڪيوسون) ۽ بيشڪ سندين ڪن جاين مان اوهان کي پڌرو ٿي چڪو آهي، ۽ شيطان
اُنهن لاءِ سندن عمل سينگاريا هوا پوءِ کين سڌي واٽ کان جهليائين ۽ (اُهي) سمجهه وارا (به) هوا.
29|39|۽ قارون ۽ فرعون ۽ هامان کي (به چٽ ڪيوسون)، ۽ بيشڪ موسىٰ پڌرن معجزن سان وٽن آيو پوءِ ملڪ ۾
وڏائي ڪيائون ۽ (اڳتي) وڌي ويندڙ نه هوا.
29|40|پوءِ سڀڪنهن کي سندس گناهه سببان پڪڙيوسون، پوءِ منجهائن ڪن تي سخت آنڌي موڪلي سون، ۽ منجهائن
ڪن کي ڪڙڪي (اچي) ورتو، ۽ منجهائن ڪن کي زمين ۾ ڳهايوسون، ۽ منجهائن ڪن کي ٻوڙيوسون، ۽ ڪڏهن ٿيڻو
نه هو جو الله مٿن ظلم ڪري پر هنن پنهنجو پاڻ تي ظلم ٿي ڪيو.
29|41|جن الله کانسواءِ ٻيا دوست ورتا آهن تن جو مثال ڪوريئڙي جي مثال وانگر آهي، جنهن گهر ٺاهيو، ۽ بيشڪ
سڀني گهرن ۾ وڌيڪ هيڻو ڪوريئڙي جو گهر آهي، جيڪڏهن (اها ڳالهه) ڄاڻن ها (ته ائين نه ڪن ها).
29|42|بيشڪ جنهن شيءِ کي الله کانسواءِ پوڄيندا آهن سا جيڪا به هجي تنهن کي الله ڄاڻندو آهي، ۽ اُهو غالب
حڪمت وارو آهي.
29|43|۽ اهي مثال آهن جن کي ماڻهن لاءِ بيان ڪندا آهيون، ۽ انهن کي ڄاڻندڙن کانسواءِ ڪونه سمجهندو آهي.
29|44|الله آسمانن ۽ زمين کي (چڱيءَ) رِٽ سان خلقيو آهي، بيشڪ اِن (ڪم) ۾ مؤمنن لاءِ (وڏي) نشاني آهي.
29|45|(اي پيغمبر) جيڪي توڏانهن وحي ڪيو ويو سو پڙهه ۽ نماز پڙهه، بيشڪ نماز بي حيائي ۽ مَدي ڪم
(ڪرڻ) کان جهليندي آهي، بيشڪ الله جو ياد ڪرڻ سڀ کان وڏو آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڄاڻندو آهي.
29|46|۽ ڪتاب وارن مان جن بي انصافي ڪئي تن کانسواءِ ٻين سان ڏاڍي چڱي طريقي کانسواءِ تڪرار نه ڪريو ۽
چئو ته جيڪي اسان ڏانهن نازل ڪيو ويو آهي ۽ جيڪي اوهان ڏانهن نازل ڪيو ويو آهي تنهن تي اسان ايمان آندو آهي
۽ اسان جو معبود ۽ اوهان جو معبُود هڪ آهي ۽ اسين سندس فرمانبردار آهيون.
29|47|۽ (جهڙي طرح اڳيان ڪتاب نازل ڪياسون) اهڙي طرح اسان توڏانهن ڪتاب نازل ڪيو، پوءِ جن کي ڪتاب
ڏنوسون سي اُن (قرآن) کي مڃيندا آهن، ۽ انهن (عربن) مان ڪو (اهڙو) آهي جو اُن تي ايمان آڻيندو آهي، ۽ ڪافرن
کانسواءِ (ٻيو) ڪو اسان جي آيتن جو انڪار نه ڪندو آهي.
29|48|۽ اُنهيءَ (قرآن جي لهڻ) کان اڳ ڪو ڪتاب نڪي تون پڙهندو هئين ۽ نڪي اُهو پنهنجي سڄي هٿ سان
لکندو هئين (جيڪڏهن لکين پڙهين ها) ته اُنهيءَ مهل اُهي ڪوڙا ضرور شڪ ۾ پون ها.
29|49|بلڪ اُهو (قرآن) پڌريون آيتون (آهن) انهن جي سينن ۾ (محفوظ) آهي جن کي عِلم ڏنو ويو آهي، ۽ ظالمن کان
سواءِ (ٻيو) ڪو اسان جي آيتن جو انڪار نه ڪندو آهي.
29|50|۽ چون ٿا ته سندس پالڻهار کان مٿس مُعجزا ڇونه نازل ڪيا ويا آهن؟ (کين) چؤ مُعجزا (ته رڳو منهنجي) الله
وٽ آهن، ۽ آءٌ ته رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
29|51|اسان توتي ڪتاب نازل ڪيو جو کين پڙهي ٻڌائبو آهي سو کين ڪافي نه آهي ڇا، بيشڪ هن ۾ مؤمنن جي
قوم لاءِ ٻاجهه ۽ نصيحت آهي.
29|52|(کين) چؤ ته الله منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ شاهد بس آهي، جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو اُهو ڄاڻندو
آهي، ۽ جن ڪوڙ کي مڃيو ۽ الله جو انڪار ڪيو سي ئي ڇيئي وارا آهن.
29|53|۽ توکان عذاب تڪڙو گهرندا آهن، ۽ جيڪڏهن (اُن جي) مُدّت مُقرر ٿيل نه هجي ها ته کين عذاب ضرور پهچي
ها، ۽ (اهو) مٿن پڪ اوچتو ايندو ۽ اُهي بي خبر هوندا.
29|54|توکان عذاب تڪڙو گهرندا آهن، بيشڪ دوزخ ڪافرن کي (اُنهيءَ ڏينهن) وڪوڙيندڙ آهي.
29|55|جنهن ڏينهن کين عذاب سندن مٿن کان ۽ سندن پيرن جي هيٺ کان ويڙهيندو ۽ (الله) چوندو ته جيڪي ڪندا
هيؤ تنهنجو (مزو) چکو.
29|56|اي منهنجا مؤمن ٻانهؤ بيشڪ منهنجي زمين ويڪري آهي تنهنڪري خاص منهنجي عبادت ڪريو.

29|57|سڀڪو جيءُ موت جو مزو چکڻ وارو آهي، وري اسان ڏي موٽائبو.

29|58|۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي ضرور بهشت جي ماڙين ۾ ٽڪائينداسون جن جي هيٺان واهيون
وهنديون آهن منجس سدائين رهڻ وارا آهن، (انهن چڱن) ڪمن ڪندڙن جي مزوري چڱي آهي.

29|59|جن صبر ڪيو ۽ پنهنجي پالڻهار تي پروسو ڪندا آهن.

29|60|۽ ڪيترائي جانور پنهنجي روزي ساڻ نه کڻندا آهن، الله تعالىٰ انهن کي ۽ اوهان کي روزي ڏيندو آهي، ۽ اُهو ئي
ٻڌندڙ ۽ ڄاڻندڙ آهي.

29|61|۽ جيڪڏهن ڪائن پُڇين ته ڪنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو ۽ (ڪنهن) سج ۽ چنڊ کي نِوايو آهي؟ ته ضرور
چوندا ته الله، پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهن.

29|62|الله پنهنجن ٻانهن مان جنهن لاءِ گهري تنهنجي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهري ته تَنهنجي) گهٽ
ڪندو آهي، ڇوته الله هر شيءَ کي ڄاڻندڙ آهي.

29|63|۽ جيڪڏهن ڪائن پڇين ته ڪنهن آسمان کان پاڻي وسايو پوءِ اُن سان زمين کي اُن جي مرڻ کانپوءِ جيئرو ڪيو
ته ضرور چوندا ته الله، (اي پيغمبر ڪين) چؤ ته سڀ ساراه الله کي جڳائي، بلڪ منجهائن گهڻا نه ڄاڻندا آهن.

29|64|۽ هيءَ دنيا جي حياتي ته تماشي ۽ راند کانسواءِ (ٻيو) ڪي نه آهي، ۽ بيشڪ آخرت جي حويلي ئي سدائين
حياتيءَ واري آهي، جيڪڏهن ڄاڻن ها (ته آخرت کي دنيا کان وڌيڪ پسند ڪن ها).

29|65|پوءِ (اُهي) جڏهن ٻيڙين ۾ چڙهندا آهن (تڏهن) رڳو الله کي سندس اعتقاد رکي سڏيندا آهن، پوءِ جڏهن کين پر
ڏانهن پهچائيندو (بچائي) آهي (تڏهن) اُتي جو اُتي (هن ڪري) شرڪ ڪندا آهن.

29|66|ته جيڪي کين ڏنوسون تنهنجي بي شُڪري ڪن، ۽ ته خوش گذارين، پوءِ سگهوئي (حال جي حقيقت) ڄاڻندا.

29|67|نه ڏٺائون ڇا ته اسان (مڪي جي) حرم کي امن جي جاءِ ڪئي؟ حالانڪ سندس آس پاس کان ماڻهو اُمالڪ
ڪڇي ويندا آهن، پوءِ ڇا ڪوڙ کي مڃيندا آهن ۽ الله جي نعمتن جو انڪار ڪندا آهن؟

29|68|۽ اُن کان وڌيڪ ڪير ظالم آهي جيڪو الله تي ڪوڙو ٺاه ٺاهي يا جڏهن وٽس حق آيو تڏهن اُن کي ڪوڙو
ڄاڻي؟ ڪافرن جي جاءِ دوزخ ۾ نه آهي ڇا؟

29|69|۽ جن اسان جي واٽ ۾ ڪوشش ڪئي تن کي ضرور پنهنجون واٽون ڏيکارينداسون، ۽ بيشڪ الله ڀلارن سان گڏ
آهي.

30|1|الٓمّٓ.

30|2|رُومين شڪست کاڌي.

30|3|ويجهي مُلڪ ۾ ۽ اُهي ئي پنهنجي شڪست کائڻ کانپوءِ سگهوئي غالب ٿيندا.

30|4|ٿورن ورهن ۾، الله جي ئي (هٿ ۾) حڪومت اڳي توڙي پوءِ آهي، ۽ اُنهيءَ ڏينهن مُؤمن خوش ٿيندا.

30|5|الله جي مدد سان، (الله) جنهن کي گهري تنهن کي سوڀ ڏيندو آهي، ۽ اُهو ئي غالب مهربان آهي.

30|6|الله انجام ڪيو آهي، الله پنهنجو انجام نه ڦيرائيندو پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.

30|7|ظاهر دنيا جي حياتيءَ جون (رٿون) ڄاڻندا آهن، ۽ اُهي آخرت کان بي خبر آهن.

30|8|پنهنجين دلين ۾ نه پروڙيائون ڇا؟ ته الله آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي تنهنکي پوريءَ رٿ ۽
مُقرّر مُدّت کانسواءِ نه بڻايو آهي، ۽ بيشڪ ماڻهن مان گهڻا پنهنجي پالڻهار جي مِلڻ کان مُنڪر آهن.

30|9|مُلڪ ۾ نه گهميا آهن ڇا جو نهارين ته جيڪي کانئن اڳ هوا تن جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي، جي کانئن وڌيڪ
سگهه وارا هوا ۽ زمين کيڙيائون ۽ اُن کي آباد ڪيائون وڌيڪ تنهن کان جا هنن آباد ڪئي ۽ سندن پيغمبر وٽن مُعجزن
سان آيا، پوءِ الله جو شان اهڙو نه هو جو مٿن ظلم ڪري پر پاڻ تي پاڻ ظلم ڪيائون ٿي.

30|10|وري جن بڇڙائي ڪئي تن جي پڇاڙي بڇڙي ٿي هِن ڪري جو الله جي آيتن کي ڪوڙ ڀانيائون ۽ مٿن ٺٺوليون
ڪندا هوا.

30|11|الله خلق کي نئين سر بڻائي ٿو وري ان کي ٻيهر بڻائيندو وري ڏانهس اوهين موٽائبؤ.

30|12|۽ جنهن ڏينهن قيامت ڪڙي ٿيندي تنهن ڏينهن گنهگار نا اُميد ٿيندا.

30|13|۽ (الله سان مُقرّر ڪيلن) سندن شريڪن مان ڪو به انهن لاءِ سفارش ڪرڻ وارو نه ٿيندو ۽ پنهنجن (ٺهرايل)
شريڪن جا منڪر ٿيندا.

30|14|۽ جنهن ڏينهن قيامت قائم ٿيندي تنهن ڏينهن ماڻهو ڌاروڌار ٿيندا.

30|15|پوءِ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي باغن ۾ خوش ڪبا.

30|16|۽ جن ڪُفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ۽ قيامت جي ملڻ کي ڪوڙ ڄاتو سي عذاب ۾ حاضر ڪيل هوندا.

30|17|پوءِ جنهن مهل سانجهي ڪريو ۽ جنهن مهل صبح ڪريو تنهن مهل الله جي پاڪائي بيان ڪريو.

30|18|۽ آسمانن ۽ زمين ۾ اُن جي ساراه آهي ۽ پوئين پهر ۽ جنهن مهل منجهند ڪريو (تنهن مهل به پاڪائي بيان
ڪريو).

30|19|مُئي مان جيئرو ڪڍندو آهي ۽ جيئري مان مئو ڪڍندو آهي ۽ زمين کي ان جي مرڻ کانپوءِ جياريندو آهي، ۽ اهڙي
طرح (اوهين قبرن مان) ڪڍبؤ.

30|20|۽ سندس نشانين مان هيءُ آهي جو اوهان کي مٽيءَ مان بڻايائين وري اُنهيءَ مهل اوهين ماڻهو ٿي گهمو ڦرو ٿا.

30|21|۽ سندس نشانين مان هيءُ (به) آهي جو اوهان جي جنس مان اوهان لاءِ زالون پيدا ڪيائين ته انهن سان آرام
وٺو ۽ اوهان جي وچ ۾ پيار ۽ ٻاجهه پيدا ڪيائين، بيشڪ هن ۾ اُنهيءَ قوم لاءِ نشانيون آهن جيڪي ڌيان رکندا آهن.

30|22|آسمانن ۽ زمين جو بڻائڻ ۽ اوهان جي زبانن ۽ شڪلن جو قِسمين قِسمين هجڻ سندس نشانين مان آهي، بيشڪ
ان ۾ ڄاڻندڙن لاءِ نشانيون آهن.

30|23|۽ اوهان جو رات ۽ ڏينهن ۾ سمهڻ ۽ اوهان جو سندس فضل مان روزي طلب ڪرڻ سندس نشانين مان آهي،
بيشڪ هن ۾ اُن قوم لاءِ نشانيون آهن جيڪي ٻڌندا آهن.

30|24|۽ سندس نشانين مان (هيءُ به) آهي جو اوهان کي ڊيڄارڻ ۽ اُميد رکڻ لاءِ وِڄ ڏيکاريندو آهي ۽ آسمان کان پاڻي
وسائيندو آهي پوءِ اُن سان زمين کي اُن جي مرڻ کانپوءِ جياريندو آهي، بيشڪ هِن ۾ اُنهيءَ قوم لاءِ نشانيون آهن.

30|25|۽ سندس حڪم سان آسمان ۽ زمين جو بيهڻ سندس نشانين مان آهي، وري جنهن مهل اوهان کي زمين مان هڪ
ٺي پيرو سڏيندو (تنهن مهل) جهٽ پٽ اوهين نڪرندؤ.

30|26|۽ جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سندس آهي، سڀئي سندس فرمانبردار آهن.

30|27|۽ اُهوئي آهي جيڪو خلق کي نئين سر بڻائيندو آهي وري اُن کي ورائي بڻائيندو ۽ اهو کيس بلڪل سهنجو آهي، ۽
آسمانن ۽ زمين ۾ سندس ئي صفت تمام مٿاهين آهي، ۽ اهو غالب حڪمت وارو آهي.

30|28|اوهان لاءِ اوهان جي حال جو هڪ مثال بيان ڪيو آهي، (ته) اوهان جا هٿ جن (ٻانهن) جا مالڪ ٿيا (الله)

آهن سي جيڪي (مال) اوهان کي ڏنوسين تنهن ۾ اوهان جا ڀائيوار آهن ڇا؟ جو اُهي ۽ اوهين اُن (مال) ۾ برابر (حصّي
وارا) هجو (۽ اوهين) انهن جي (دعوى) کان اهڙي طرح ڊڄندا آهيو جهڙي طرح اوهان کي پاڻ جهڙن (جي ڀائيواريءَ)
کان پؤ آهي، اهڙي طرح انهيءَ قوم لاءِ نشانيون کولي بيان ڪندا آهيون جيڪي سمجهه رکندا آهن.
30|29| بلڪ ظالم اَڻ ڄاڻائي سان پنهنجن سَڌن جا تابعدار ٿيا آهن، پوءِ جنهن کي الله گمراهه ڪيو تنهن کي ڪير
هدايت ڪندو، ۽ اُنهن لاءِ ڪو مددگار ڪونهي.
30|30| پوءِ (اي پيغمبر) پنهنجي منهن کي دين لاءِ هڪ طرفو ڪري بيهار، الله جي دين جي (پيروي ڪر) جنهن تي
ماڻهن کي پيدا ڪيائين، الله جي خلقڻ کي ڪا مٽ سٽ نه آهي، اهو سِڌو دين آهي، پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.
30|31| ڏانهس موٽندڙ ٿي (عبادت ڪريو) ۽ کانئس ڊڄو ۽ نماز پڙهندا رهو ۽ مشرڪن مان نه ٿيو.
30|32| اُنهن مان (نه ٿيو) جن پنهنجي دين کي ڌارو ڌار ڪيو ۽ ٽوليون ٽوليون ٿي ويا، سڀڪا ٽولي اُنهيءَ تي
خوش آهي جيڪي وٽس آهي.
30|33| ۽ جڏهن ماڻهن کي ڪا اوکائي پهچندي آهي (تڏهن) پنهنجي پالڻهار ڏي مُهاڙ ڪري کيس سڏيندا آهن وري جڏهن
اُهو پاڻ وٽان کين ٻاجهه چکائيندو آهي (تڏهن) انهيءَ ئي مهل منجهائن ڪا ٽولي پنهنجي پالڻهار سان (هن لاءِ)
شريڪ بڻائيندي آهي.
30|34| ته جيڪي کيس ڏنوسون تنهنجي بي شُڪري ڪن، پوءِ آسودا ٿيو، پوءِ سگهوئي ڄاڻندؤ.
30|35| مٿن ڪا سَند لاٿي سون ڇا جو اُها اُنهيءَ (شيء) جي (سچائي) بابت ڳالهائي ٿي جنهن شيءَ کي الله سان
شريڪ ٺهرائيندا آهن.
30|36| ۽ جڏهن ماڻهن کي ٻاجهه چکائيندا آهيون (تڏهن) اُن سان سَرها ٿيندا آهن، ۽ جيڪڏهن انهي سببان جو سندن
هٿن (مدايون) اڳي موڪليون، کين ڪو ڏک پهچندو آهي ته اُنهي ئي مهل نا اُميد ٿيندا آهن.
30|37| نه ڏٺو اٿن ڇا؟ ته الله جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهنجي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهرندو آهي
تنهنجي) گهٽ ڪندو آهي، بيشڪ هن ۾ مڃيندڙ قوم لاءِ نشانيون آهن.
30|38| تنهنڪري مائٽي واري ۽ مِسڪين ۽ مُسافر کي سندس حق ڏي، اهو انهن لاءِ ڀلو آهي جيڪي الله جو راضپو
گهرندا آهن، ۽ اُهي ئي ڇوٽڪاري وارا آهن.
30|39| ۽ وياج مان جيڪي ڏنو هجيوَ ته ماڻهن جي مال ۾ وَڌي سو الله وٽ نه وڌندو، ۽ الله جو راضپو گهرندڙ ٿي
زڪوٰة مان جيڪي ڏنو هجيوَ پوءِ اُهي ئي ٻيڻو ڪندڙ آهن.
30|40| الله اُهو آهي جنهن اوهان کي بڻايو وري اوهان کي روزي ڏنائين وري اوهان کي ماريندو وري اوهان کي جياريندو،
اوهان جي (ٺهرايل) شريڪن مان ڪو اهڙو آهي ڇا جو اهڙن ڪمن مان ڪجهه ڪري (سگهي)؟ الله پاڪ آهي ۽ اُن
کان مٿاهون آهي جنهن کي (ساڻس) شريڪ ٺهرائيندا آهن.
30|41| ماڻهن جي هٿن جي ڪئي سببان بَر ۽ بَحر ۾ فساد هن لاءِ پڌرو ٿيو آهي ته جيڪي (مَدا ڪم) ڪيائون تنهن
جي ڪُجهه (سزا) کين چکائي ته مانَ اُهي موٽن.
30|42| چؤ ته مُلڪ ۾ گهُمو پوءِ ڏسو ته جيڪي اڳ هوا تن جي پڇاڙي ڪئن ٿي، منجهائن گهڻا مشرڪ هوا.
30|43| پوءِ پنهنجي منهن کي اُن ڏينهن جي اچڻ کان اڳ سڌي دين لاءِ بيهار جو الله وٽان اُن (ڏينهن) کي رد ٿيڻو
نه آهي اُن ڏينهن (ماڻهو) الڳ الڳ ٿيندا.
30|44| جيڪو ڪافر ٿيو تنهن تي سندس ڪفر آهي، ۽ جن چڱا ڪم ڪيا سي پاڻ لاءِ هنڌ وڇائين ٿا.
30|45| ته جن ايمان آندو ۽ چڱا عمل ڪيا تن کي الله فضل سان بدلو ڏئي، بيشڪ اُهو ڪافرن کي دوست نه رکندو
آهي.
30|46| ۽ سندس نشانين مان هي آهي ته خوشخبري ڏيندڙ هيرون گهُلائيندو آهي ۽ ته اوهان کي پنهنجي ٻاجهه مان ڪجهه
چکائي ۽ ته سندس حُڪم سان ٻيڙيون تَرن ۽ ته سندس فضل مان روزي طلب ڪريو ۽ ته مانَ اوهين شڪرانو ڪريو.
30|47| ۽ بيشڪ توکان اڳ گهڻن پيغمبرن کي سندن قوم ڏانهن موڪليوسون پوءِ وٽن مُعجزن سان آيا پوءِ جن نافرماني
ڪئي تن کان بدلو ورتوسون، ۽ مؤمنن کي مدد ڪرڻ اسان تي حق آهي.
30|48| الله اُهو آهي جيڪو وائن کي موڪليندو آهي پوءِ (اُهي) ڪڪر کي ڪٽنديون آهن پوءِ جئن الله گهرندو آهي تئن
آسمان ۾ اُن (ڪڪر) کي ڪنبرائيندو آهي پوءِ اُن کي تَه تَه ڪندو آهي پوءِ (تون) ڦُڙين کي ڏسندو آهين جو اُن
(ڪڪر) جي وچ مان نڪرنديون آهن، پوءِ جڏهن پنهنجن ٻانهن مان جنهن تي وٺندو اٿس تنهن تي اُهو (مينهن)
پهچائيندو آهي (تڏهن) اُنهيءَ ئي مهل اُهي خوش ٿيندا آهن.
30|49| ۽ جيتوڻيڪ ان (مينهن) جي مٿن وَسائجڻ کان اڳ اڳيئي نااُميد ٿيندا هوا.
30|50| پوءِ الله جي ٻاجهه جي نشانين ڏانهن نهار ته ڪهڙي طرح زمين کي سندس مرڻ کان پوءِ جياري ٿو، بيشڪ اُهو
(الله) مُئن کي ضرور جيارڻ وارو آهي، ۽ اُهو (الله) سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
30|51| ۽ جيڪڏهن ڪو واءُ (جو جهولو) گهلايون پوءِ اُن (پوک) کي هيڊو ٿيندو ڏسن ته اُن کانپوءِ بي شڪري ڪرڻ
لڳندا آهن.
30|52| پوءِ (اي پيغمبر) تون سڌُ نڪي مئن کي ٻڌائي سگهندين ۽ نڪي ٻوڙن کي ٻڌائي سگهندين جڏهن ته اُهي پٺي
ڏئي مُنهن ڦيرائين.
30|53| ۽ نڪي تون انڌن کي سندن گمراهيءَ کان (روڪي) سڌو رستو ڏيکاريندڙ آهين، تون ته رڳو اُنهيءَ کي ٻڌائي
سگهندين جنهن اسان جي آيتن تي ايمان آندو پوءِ اُهي فرمانبردار به آهن.
30|54| الله اُهو آهي جنهن اوهان کي (پهرين) هيڻائي (واري شيء) مان خلقيو آهي وري هيڻائيءَ کان پوءِ (اوهان ۾)
سگهه پيدا ڪيائين وري سگهه کان پوءِ (اوهان کي) هيڻائي ۽ ٻڍاپو ڏنائين، جئن گهرندو آهي تئن بڻائيندو آهي، ۽ اُهو ڄاڻندڙ
وس وارو آهي.
30|55| ۽ جنهن ڏينهن قيامت قائم ٿيندي (تنهن ڏينهن) قسم کڻندا ته (دنيا ۾) هڪ گهڙي کانسواءِ (وڌيڪ) نه رهيا
هواسون، اهڙي طرح (رستي کان) ڦيرايا ويندا هوا.
30|56| ۽ جن کي عِلم ۽ ايمان ڏنو ويو آهي سي کين چوندا ته الله جي ڪتاب ۾ لکي موافق جيئري ٿي اُٿڻ جي ڏينهن
توڻي (دنيا ۾) رهيا آهيو، پوءِ هي جيئري ٿي اُٿڻ جو ڏينهن آهي پر اوهين نه ڄاڻندا هيؤ.
30|57| پوءِ اُن ڏينهن ظالمن کي سندن عذر ڪرڻ فائدو نه ڏيندو ۽ نڪي انهن کان توبه طلب ڪبي.
30|58| ۽ بيشڪ ماڻهن لاءِ هن قرآن ۾ سڀڪنهن جنس جا مثال بيان ڪياسون، ۽ جيڪڏهن وٽن ڪا نشاني (تون)
آڻين ته ڪافر ضرور چوندا ته اوهين رڳو ڪُوڙا آهيو.
30|59| اهڙيءَ طرح جيڪي نه ڄاڻندا آهن تن جي دلين تي الله مُهر هڻندو آهي.
30|60| پوءِ (اي پيغمبر) صبر ڪر ڇوته الله جو واعدو سچ آهي ۽ جيڪي يقين نه رکندا آهن سي توکي هلڪو نه

ڪن.
31|1|الٓمٓ.
31|2|هي آيتون حِڪمت واري ڪتاب جون آهن.
31|3|هدايت ۽ ٻاجهه انهن ڀلارن لاءِ آهي (جو).
31|4|جيڪي نماز پڙهندا آهن ۽ زڪوٰة ڏيندا آهن ۽ اُهي آخرت جو ويساهه (به) رکندا آهن.
31|5|اُهي پنهنجي پالڻهار جي سڌي رستي تي آهن ۽ اُهي ئي ڇوٽڪاري وارا آهن.
31|6|۽ ماڻهن مان ڪو اهڙو آهي جو بيهوديءَ ڳالهه کي ڳنهندو آهي ته (ماڻهن کي) اڻ ڄاڻائيءَ سان الله جي واٽ کان
ڀلائي، ۽ اُن (واٽ) کي ٺٺولي ڪري وٺي، اُنهن لاءِ ئي خواريءَ وارو عذاب آهي.
31|7|۽ جڏهن اسان جون آيتون ڪيس پڙهي ٻڌائبيون آهن (تڏهن) هٺيلو ٿي منهن ڦيرائيندو آهي ڄڻڪ اُنهن کي ٻڌوئي نه
هوائين ڄڻڪ سندس ٻنهي ڪنن ۾ گهٻرائي آهي، تنهنڪري ڪيس ڏکوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي.
31|8|بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ نعمت وارا باغ آهن.
31|9|منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، (اِهو) الله جو پڪو انجام ڏنل آهي، ۽ اُهو غالب حِڪمت وارو آهي.
31|10|آسمانن کي ريءَ ٿنڀن جي بڻايائين جو کين ڏسو ٿا ۽ زمين ۾ جبل وڌائين ته متان اوهان کي ڌوڏي ۽ منجهس هر
جنس جا جانور پکيڙيائين، ۽ آسمان کان پاڻي وسايو سون پوءِ منجهس سٺا هر جنس جا اوپڙ ڄماياسون.
31|11|اِها الله جي بڻاوت آهي پوءِ مونکي ڏيکاريو ته جيڪي اُن (الله) کانسواءِ (ٻيا) آهن تن ڇا بڻايو آهي، بلڪ ظالم
پڌريءَ ڀُل ۾ آهن.
31|12|۽ بيشڪ لُقمان کي حِڪمت ڏني سون (چيوسون) ته الله جو شُڪر ڪر، ۽ جيڪو شُڪر ڪندو سو رڳو
پنهنجي جيءَ (جي نفع) لاءِ شُڪر ڪندو، ۽ جيڪو بي شڪري ڪندو ته بيشڪ الله بي پرواهه ساراهيل آهي.
31|13|۽ (ياد ڪر) جڏهن لُقمان پنهنجي پُٽ کي چيو ۽ اُنهيءَ کيس سمجهايو ٿي ته اي مُنهنجا پُٽڙا الله سان
(ڪنهن کي) شريڪ نه ڪر، ڇوته شرڪ وڏي بي انصافي آهي.
31|14|۽ ماڻهوءَ کي سندس ماءُ پيءُ بابت حڪم ڪيوسون، جو ماڻس تڪليف جي مٿان تڪليف سهي ڪيس (پنهنجي
پيٽ ۾) کنيو ۽ ٻن ورهين ۾ سندس (ٿُڃن جو) ڇڏائڻ آهي (حُڪم جو مطلب هيءُ آهي) ته منهنجو ۽ پنهنجي ماءُ پيءُ
جو شڪرانو ڪر (جو آخر) مون ڏانهن (ئي) موٽڻ آهي.
31|15|۽ جيڪڏهن (اُهي) مون سان (ڪنهين کي) شريڪ ڪرڻ جي توکي ڪوشش ڪن جنهن جي توکي ڪا
ڄاڻپ نه آهي ته سندن (انهي چوڻ جي) فرمانبرداري نه ڪر ۽ دُنيا ۾ ساڻن چڱي ريت سنگت ڪر، ۽ جنهن مون ڏانهن
مُهاڙ ڪئي هجي تنهنجي واٽ جي تابعداري ڪر، وري اوهان جو مون ڏانهن ورڻ آهي پوءِ جيڪي ڪندا هيؤ تنهنجي
اوهان کي سُڌ ڏيندس.
31|16|اي منهنجا پُٽڙا ڪابه (شيءِ) جيڪڏهن آهر جي داڻي جيتري آهي پوءِ اُها پهڻ ۾ (لُقمان هيءَ به چيو ته)
هجي يا آسمانن ۾ يا زمين ۾ (هجي) ته الله اُن کي آڻي حاضر ڪندو، ڇوته الله باريڪ بين خبر رکندڙ آهي.
31|17|اي منهنجا پٽڙا نماز پڙهه ۽ چڱي ڪم جو حُڪم ڪر ۽ مدي (ڪم) کان منع ڪر ۽ توکي جيڪا اوکائي
پهچي تنهن تي صبر ڪر، بيشڪ اهي (ڪم) همت وارن ڪمن مان آهن.
31|18|۽ ماڻهن لاءِ پنهنجو ڳل (يعني منهن) ڇبو نه ڪر ۽ زمين ۾ لاڏ سان نه گهم، بيشڪ الله هٺيلي وڏائي ڪندڙ
کي دوست نه رکندو آهي.
31|19|۽ پنهنجي گهمڻ ۾ وچولي چال هل ۽ پنهنجو آواز ڍرو ڪر، ڇوته آوازن مان بڇڙو (آواز) گڏهه جي هينگ آهي.
31|20|نه ڏٺو اٿو ڇا ته جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله اوهان کي تابع ڪري ڏنو آهي ۽
پنهنجون پڌريون ۽ ڳجهيون نعمتون اوهان تي ڀرپور ڪيائين، ۽ ماڻهن مان ڪي (اهڙا) آهن جو اَڻ ڄاڻائيءَ سان ۽ بنا
هدايت ۽ روشن ڪتاب ڌاران الله بابت جهڳڙو ڪندا آهن.
31|21|۽ جڏهن کين چئبو آهي ته جيڪي الله نازل ڪيو تنهن جي تابعداري ڪريو (تڏهن) چوندا آهن (ته نه!)
بلڪ اسان جنهن تي پنهنجا پيءُ ڏاڏا (هلندا) ڏٺا تنهن جي تابعداري ڪنداسون، توڻيڪ شيطان دوزخ جي عذاب ڏانهن
کين سڏي ٿو ته به (ان جي پيروي ڪندا ڇا)؟
31|22|۽ جنهن پنهنجي مهاڙ الله ڏانهن ڪئي ۽ اُهو چڱن ڪمن ڪرڻ وارو به آهي تنهن بيشڪ مُحڪم رسيءَ کي
پڪڙيو، ۽ (سڀني) ڪمن جي پڇاڙي الله ڏانهن آهي.
31|23|۽ جيڪو ڪفر ڪري تنهن جو ڪفر توکي غمگين نه ڪري، کين اسان ڏانهن ورڻو آهي پوءِ جيڪي ڪيائون
تنهن جي کين سُڌ ڏينداسون، ڇوته الله سينن وارو ڳجهه ڄاڻندڙ آهي.
31|24|کين ٿورو (وقت) آسودو ڪريون ٿا وري کين سخت عذاب ڏانهن ڇڪي نينداسون (دنيا ۾).
31|25|۽ جيڪڏهن کائن پڇندين ته آسمانن ۽ زمين کي ڪنهن بڻايو آهي ته ضرور چوندا ته الله، چؤ ته سڀ ساراهه
الله کي جڳائي، بلڪ اُنهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.
31|26|جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو الله جو ئي آهي، بيشڪ الله اُهوئي بي پرواهه (ڏاڍو) ساراهيل آهي.
31|27|۽ جيڪي وڻ زمين ۾ آهن سي جيڪڏهن قلم ٿين ۽ سمنڊ (جو پاڻي) اُن جي مَس ٿئي اُن کانپوءِ ست سمنڊ
(ٻيا به) هجن ته الله (جي قدرت) جون ڳالهيون نه کُٽنديون، بيشڪ الله غالب حِڪمت وارو آهي.
31|28|اوهان (سڀني) جو خلقڻ ۽ اوهان جو وري جيارڻ رڳو هڪڙيءَ ماڻهوءَ (جي خلقڻ ۽ وري جيارڻ) جهڙو آهي
بيشڪ الله ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.
31|29|نه ڏٺو اٿيئي ڇا ته الله رات کي ڏينهن ۾ داخل ڪندو آهي ۽ ڏينهن کي رات ۾ داخل ڪندو آهي ۽ سج ۽ چنڊ
کي نِوايائين، سڀڪو مقرر مدت توڻي هلندو آهي ۽ (نه ڏٺو اٿيئي ڇا) ته جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ
آهي.
31|30|اِهي (ڪم) هن ڪري آهن ته الله ئي برحق آهي ۽ ته اُن کانسواءِ جنهن به ٻي کي سڏيندا آهن سو ڪوڙ آهي
۽ ته الله ئي تمام مٿاهون وڏو آهي.
31|31|نه ڏٺو اٿيئي ڇا ته ٻيڙيون الله جي فضل سان سمنڊ ۾ ترنديون آهن (هن لاءِ) ته (الله) اوهان کي پنهنجين
نشانين مان ڏيکاري، بيشڪ هن ۾ سڀڪنهن وڏي صابر شاڪر لاءِ نشانيون آهن.
31|32|۽ جڏهن کين (درياءَ جي) لهر پاڇي وارن پهاڙن وانگر ويڙهيندي آهي (تڏهن) خاص الله کي نِلو ڏانهس مهاڙ
ڪري سڏيندا آهن، پوءِ جنهن مهل کين پر ڏانهن بچارائي پهچائيندو آهي (تنهن مهل) منجهائن ڪي وچٿرا هوندا آهن،
سڀڪنهن انجام پڄندڙ بي شڪر کانسواءِ ٻيو ڪوبه اسان جي آيتن جو انڪار نه ڪندو آهي.
31|33|اي ماڻهؤ پنهنجي پالڻهار کان ڊڄو ۽ اُن ڏينهن کان (به) جنهن ۾ ڪو پيءُ پنهنجي پُٽ جي ڪم نه ايندو، ۽ نه
پُٽ پنهنجي پيءُ جي ڪجهه ڪم ايندڙ هوندو، بيشڪ الله جو وعدو سچو آهي تنهنڪري نڪي اوهان کي دنيا جي حياتي

نڳي، ۽ نڪي اوهان کي الله بابت نڳيندڙ (شيطان) نڳي.
31|34|بيشڪ قيامت جي خبر الله ئي وٽ آهي، ۽ اُهوئي مينهن وسائيندو آهي، ۽ جيڪي ڳپيراٽين ۾ آهي سو (به)
ڄاڻندو آهي، ۽ ڪوئي جيءُ نه ڄاڻندو آهي ته (پاڻ) سڀاڻي ڇا ڪندو، ۽ ڪوئي جيءُ نه ڄاڻندو آهي ته (پاڻ) ڪهڙي
زمين تي مرندو، تحقيق الله ڄاڻندڙ خبر رکندڙ آهي.
32|1|الٓمٓ.
32|2|ڪتاب جو لاهڻ جنهن ۾ ڪو شڪ ڪونهي جهانن جي پالڻهار وٽان آهي (هن).
32|3|چوندا آهن ڇا ته اُن (قرآن) کي پاڻون ناهيو اٿس، (نه!) بلڪ اُهو تنهنجي پالڻهار وٽان سچو (آيل) آهي (هن
لاءِ) ته اُنهيءَ قوم کي ڊيڄارين جن وٽ توکان اڳ ڪو ڊيڄاريندڙ نه آيو آهي ته مانَ اُهي هدايت لهن.
32|4|الله اُهو آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي سندن وچ ۾ آهي سوڇهن ڏينهن ۾ بڻايو وري عرش ڏانهن متوجه
ٿيو، اُن کانسواءِ اوهان لاءِ نڪي ڪو سڄڻ ۽ نڪي ڪو پارت ڪندڙ آهي، پوءِ نصيحت نه ٿا وٺو ڇا؟
32|5|آسمان کان زمين ڏانهن ڪم جو بندوبست ڪندو آهي، وري (اُهو بندوبست) اُن ڏينهن ۾ ڏانهس مٿاهون ويندو آهي
جنهن ڏينهن جو اندازو هزار ورهه جيترو انهيءَ ليکي مان آهي جو ڳڻيندا آهيو.
32|6|اِهو آهي جو ڳجهه ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ غالب مهربان آهي.
32|7|جنهن جيڪا شيءِ پيدا ڪئي سا سڀڪا چڱيءَ طرح بڻائي ۽ ماڻهوءَ جي پيدائش کي مٽيءَ مان نئون شروع
ڪيائين.
32|8|وري سندس اولاد بي قدر پاڻيءَ جي نچوڙي مان بڻايائين.
32|9|وري کيس سئين لڳين ڪيائين ۽ منجهس پنهنجو روح ڦوڪيائين ۽ اوهان لاءِ ڪن ۽ اکيون ۽ دليون بڻايائين، اوهين
ٿورو شڪر ڪندا آهيو.
32|10|۽ چون ٿا ته جڏهن زمين ۾ رلي ملي وياسون (تڏهن به) اسين وري نئين سر بڻباسين ڇا؟ (نه!) بلڪ اُهي
پنهنجي پالڻهار جي ملڻ کان منڪر آهن.
32|11|چؤ ته جيڪو موت جو فرشتو اوهان تي مقرّر ڪيل آهي سو اوهان جو روح ڪڍندو وري (اي پيغمبر کين)
پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽائبؤ.
32|12|۽ (اُهي مهل) جيڪڏهن ڏسين جنهن مهل گنهگار پنهنجي پالڻهار جي سامهون پنهنجا ڪنڌ اونڌا ڪندڙ هوندا
(ته عجب ڪرين)، (۽ چوندا ته) اي اسانجا پالڻهار ڏٺوسون ۽ ٻڌوسون هاڻي اسان کي (دُنيا ۾) موٽاءِ ته چڱا ڪم
ڪريون بيشڪ اسين يقين ڪندڙ آهيون.
32|13|۽ جيڪڏهن گهُرون ها ته سڀڪنهن شخص کي هدايت ڪريون ها پر مون وٽان (هي) حُڪم ٺهرائجي چڪو
آهي ته جِنّن ۽ ماڻهن (انهن ئي) مڙني مان دوزخ ضرور ڀريندس.
32|14|پوءِ هن ڏينهن جي ملڻ کي جو وساريو هيؤ تنهن سببان عذاب چکو، بيشڪ اسان (به) اوهان کي وساريو ۽
جيڪي ڪندا هيؤ تنهن سببان هميشگيءَ جو عذاب چکو.
32|15|اسان جي آيتن تي رڳو اُهي ايمان آڻيندا جن کي اُنهن (آيتن) سان جڏهن نصيحت ڏبي آهي تڏهن سجدو ڪندڙ
ٿي ڪِرندا آهن ۽ پنهنجي پالڻهار جي ساراهه پاڪائي سان بيان ڪندا آهن ۽ اُهي وڏائي نه ڪندا آهن.
32|16|سندن پاسا سمهڻ جي هنڌ کان الڳ ٿي پنهنجي پالڻهار کي خوف ۽ اُميد سان سڏيندا آهن، ۽ جيڪا کين روزي
ڏني سون تنهن مان خرچيندا آهن.
32|17|پوءِ جيڪو اکين جو ٺار انهن لاءِ لڪايو ويو آهي سو ڪو جيءُ نه ڄاڻندو آهي، اُهو بدلو هنن جيڪي ڪمايو هو
تنهن سببان آهي.
32|18|جيڪو مؤمن آهي سو بدڪار جي برابر آهي ڇا؟ (اُهي ٻئي ڪڏهن) برابر نه ٿيندا.
32|19|جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تِن لاءِ بهشت (جا باغ) مهماني طور رهڻ جو هنڌ آهي اُنهي سببان جو (چڱا)
ڪم ڪندا رهيا.
32|20|پر جن بڇڙائي ڪئي تن جي رهڻ جو هنڌ دوزخ آهي، جنهن مهل منجهانئس نڪرڻ جو ارادو ڪندا (تنهن
مهل) منجهس ورائي (ڀيا وجهبا) ۽ کين چئبو ته اُن باهه جو عذاب چکو جنهن کي اوهين ڪوڙ ڀائيندا هيؤ.
32|21|۽ کين وڏي عذاب کانسواءِ هلڪي سزا (دنيا ۾ به) ضرور چکائينداسون ته مانَ اُهي (سڌي واٽ ڏانهن) ورن.
32|22|۽ اُن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي جنهن کي سندس پالڻهار جي آيتن سان نصيحت ڏجي ته وري اُن کان مُنهن
موڙي، بيشڪ اسين ڏوهارين کان بدلو وٺندڙ آهيون.
32|23|۽ بيشڪ مُوسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون پوءِ تون اُن (قرآن) جي ملڻ کان شڪ ۾ نه ٿج ۽ اُن موسىٰ کي بني
اسرائيلن لاءِ هدايت بڻايوسون.
32|24|منجهانئن پيشوا ڪيا (هوا) سون جي اسان جي حُڪم سان سڌو رستو ڏيکاريندا هوا جڏهن جو (اُهي ڏکن تي)
صبر ڪندا رهيا، ۽ اُهي اسان جي آيتن تي يقين رکندا هوا.
32|25|بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي قيامت جي ڏينهن سندن وچ ۾ انهيءَ (ڳالهه) جو نبيرو ڪندو جنهن بابت جهڳڙو ڪندا
هوا.
32|26|کين پڌرو نه ٿيو آهي ڇا ته کانئن اڳ ڪيترا (ئي) جُڳ ناس ڪياسون جن جي گهرن ۾ (اُهي) گهُمندا آهن،
بيشڪ هن (ڳالهه) ۾ وڏيون نشانيون آهن، پوءِ نه ٻڌندا آهن ڇا؟
32|27|نه ڏٺائون ڇا ته اسين اُبڙٿ زمين ڏانهن پاڻي وهائيندا آهيون پوءِ اُن سان پوک ڄمائيندا آهيون جنهن مان سندن
ڍور ۽ اُهي پاڻ کائيندا آهن، پوءِ نه ڏسندا آهن ڇا؟
32|28|۽ چون ٿا ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اهو فيصلو ڪڏهن ٿيندو؟
32|29|چؤ ته فيصلي جي ڏينهن ڪافرن کي سندن ايمان آڻڻ فائدو نه ڏيندو ۽ نڪي کين مهلت (اي پيغمبر کين)
ڏبي.
32|30|پوءِ کانئن مُنهن موڙ ۽ انتظار ڪر بيشڪ اُهي (به) انتظار ڪندڙ آهن.
33|1|اي پيغمبر الله کان ڊڄ ۽ ڪافرن ۽ منافقن جو چيو نه مڃ، بيشڪ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
33|2|۽ جيڪي تنهنجي پالڻهار وٽان توڏانهن وحي ڪجي ٿو تنهنجي تابعداري ڪر، بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو تنهنجي
الله خبر رکندڙ آهي.
33|3|۽ الله تي ڀروسو ڪر، ۽ الله سنڀاليندڙ بس آهي.
33|4|الله ڪنهن مڙس جي اندر ۾ ٻه دليون (پيدا) نه ڪيون آهن، ۽ نڪي اوهان جي انهن زالن کي جن کي اوهين
ماءُ چئي ويٺا آهيو سي اوهان جون (حقيقي) مائر ڪيائين، ۽ نڪي اوهان جي پُٽيلن کي اوهان جا (حقيقي) پُٽ
ڪيائين اهو اوهان جو چوڻ اوهان جي واتن جو آهي، ۽ الله سچ چوندو آهي ۽ اُهوئي (سڌو) رستو ڏيکاريندو آهي.

33|5| ڪين سندن پِين جا (پٽ ڪري) سڏيو اهو الله وٽ بلڪل انصاف آهي، پوءِ جيڪڏهن سندن پيئر نه ڄاڻندا هجو
ته اوهان جا دين ۾ ڀائر ۽ اوهان جا دوست آهن، ۽ جنهن ڳالهائڻ ۾ چوڪ ڪئي هجيوَ تنهن ۾ اوهان تي ڪو گناه نه
آهي پر اوهان جي دلين جيڪي ڄاڻي واڻي ڪيو (تنهن ۾ گناه آهي)، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
33|6| پيغمبر مؤمنن تي سندن جندن کان وڌيڪ حق رکندو آهي ۽ سندس زالون سندين مائر آهن، ۽ مائٽي وارا هڪ ٻئي
جا پاڻ ۾ الله جي ڪتاب ۾ (ٻين) مؤمنن ۽ هجرت ڪندڙن کان وڌيڪ ويجها آهن پر پنهنجن دوستن سان احسان ڪريو
(ته جائز آهي)، اِهو (حُڪم) ڪتاب ۾ لکيل آهي.
33|7| ۽ (ياد ڪر) جڏهن پيغمبرن کان سندن انجام ورتوسون ۽ (پڻ) توکان ۽ نُوح ۽ ابراهيم ۽ مُوسىٰ ۽ عِيسىٰ پٽ مريم
جي کان به، ۽ (هن لاءِ) کائنئن پڪو انجام ورتوسون.
33|8| ته (الله) سچن کان سندين سچائي بابت پُڇي، ۽ ڪافرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿس.
33|9| اي ايمان وارؤ پاڻ تي الله جو احسان ياد ڪريو جڏهن (ڪافرن جا) لشڪر اوهان تي (چڙهائي ڪري) آيا تڏهن
مٿن واءُ کي موڪليوسون ۽ (اوهان جي مدد لاءِ ملائڪن جا) اهڙا لشڪر به جن کي اوهان نه ٿي ڏٺو (پوءِ ڪافرن کي
پڄائي اوهان کي بچايوسون) ۽ جيڪي ڪريو ٿا سو الله ڏسندڙ آهي.
33|10| جڏهن (اُهي) اوهان جي مٿان ۽ اوهان جي هيٺان اوهان وٽ آيا ۽ اُنهيءَ مهل اکيون ڦرّيِ ويون ۽ دليون (دهشت
کان) نڙ گهٽن کي پُهتيون ۽ الله جي به نسبت ڪيئي گمان پائيوَ ٿي.
33|11| اُتي مُؤمنن کي پرکيو ويو ۽ کين تمام سخت لوڏيو ويو.
33|12| ۽ اُنهيءَ مهل منافقن ۽ جن جي دلين ۾ بيماري آهي تن چيو ته الله ۽ سندس پيغمبر اسان کي ٺڳيءَ کانسواءِ
(ٻيو) ڪو انجام نه ڏنو آهي.
33|13| ۽ اُنهي مهل منجهائنئن هڪ ٽوليءَ چيو ته اي مديني وارؤ اوهان لاءِ (هتي ترسڻ جي) ڪا جاءِ ڪانهي
تنهنڪري موٽو، ۽ منجهائنئن هڪ ٽوليءَ پيغمبر کان موڪلايو ٿي ۽ چوڻ لڳا ته اسان جا گهر هيڪلا آهن، حالانڪ اُهي
هيڪلا نه هوا، ڀڄڻ کانسواءِ (ٻيو) ڪو ارادو نه هون.
33|14| ۽ جيڪڏهن اُن (مديني) جي آس پاس کان مٿن ڪا (ڪافرن جي فوج) اچي ڪڙڪي ها وري کانئن گهُرو
جنگ گهُرڻ ۾ اچي ها ته ضرور اُها ڪن ها ۽ اُن لاءِ ٿوري (دير) کان سواءِ ترسن ئي نه ها.
33|15| ۽ (هن کان) اڳ الله سان انجام ڪيو هوائون ته (ڀڄڻ لاءِ) پٺيون نه ڦيريندا، ۽ الله جي انجام جي (ضرور)
پُڇا ڪئي ويندي.
33|16| چؤ ته جيڪڏهن اوهين مرڻ يا مارجڻ کان ڀڄندؤ ته ڀڄڻ اوهان کي فائدو نه ڏيندو ۽ اُنهيءَ مهل بلڪل (کين)
ٿورو فائدو ڏنو ويندو.
33|17| چؤ ته اوهان کي الله (جي عذاب) کان ڪير بچائيندو جيڪڏهن اُهو اوهان کي ڪا اوکائي (اي پيغمبر کين)
پهچائڻ گهري يا اوهان کي ڪا ٻاجهه پهچائڻ گهري (ته اُها ڪير روڪيندو؟)، ۽ الله کانسواءِ پاڻ لاءِ نڪو دوست ۽ نڪو
مددگار لهندا.
33|18| اوهان مان (جهاد کان) جهليندڙن ۽ پنهنجن ڀائرن کي (هئن) چوندڙن کي ته اسان ڏانهن اچو بيشڪ الله ڄاڻندو
آهي، ۽ ٿورن کانسواءِ (ٻيا) لڙائي ۾ نه ٿا اچن.
33|19| اوهان تي ڀڇائي ڪندڙ آهن، پوءِ جڏهن مهل ڀَوَ (جو وقت) اچي (تنهن مهل) کين ڏسين ته توڏانهن (هٿون)
نهاريندا آهن جو سندن اکيون اُن (ماڻهوءَ) وانگر ڦرنديون آهن جنهن تي موت (جي سڪرات) جي بيهوشي پهتي هجي،
پوءِ جڏهن مهل (جنگ جو) ڀؤ لهندو آهي تنهن مهل (غنيمت جي) مال (وٺڻ) تي لالچي ٿي اوهان کي تکين زبانن
سان ايذائيندا آهن، انهن ايمان نه آندو تنهنڪري الله سندن اعمال ڇَٽ ڪيا، ۽ اهو ڪم الله کي آسان آهي.
33|20| ڀائيندا آهن ته (ڪافرن جا) ڪٽڪ نه ويا آهن، ۽ جيڪڏهن (ڪافرن جا) ڪي (خوف جي ڪري)
ڪٽڪ اچن ها ته (هيءَ ڳالهه) گهُرن ها ته اُهي جيڪر جهنگلن ۾ ويٺل هجن ها (۽) اوهان جون خبرون (هرڪنهن
کان) پڇندا رهن ها، ۽ جيڪڏهن اوهان ۾ هجن ته رڳو ٿورو (اچي) جنگ ۾ وڙهن.
33|21| بيشڪ اوهان لاءِ الله جي پيغمبر جي طريقي ۾ عمدي پيروي اُنهيءَ لاءِ آهي جيڪو الله (جي رضا جي اميد) ۽
قيامت جي ڏينهن (جي اچڻ) جي اميد رکندو هُجي ۽ الله کي گهڻو ياد ڪندو هجي.
33|22| ۽ جنهن مهل مؤمنن (ڪافرن جي) لشڪرن کي ڏٺو (تنهن مهل) چيائون ته هي اُهو انجام آهي جيڪو الله ۽
سندس پيغمبر اسان کي ڏنو هو ۽ الله ۽ سندس پيغمبر سچ فرمايو هو، ۽ اِنهيءَ (حالت) اُنهن کي ايمان ۽ فرمانبرداريءَ ۾
هيڪارو وڌايو.
33|23| مؤمنن مان ڪي اهڙا ماڻهو آهن جو جيڪو الله سان انجام ڪيو هوائون تنهن کي سچو ڪيائون، پوءِ منجهائنئن
ڪن پنهنجو ذمون پورو ڪيو ۽ منجهائنئن ڪو انتظار ڪندو آهي، ۽ (پنهنجي چوڻ کي) ڪنهن طرح نه مٽايائون.
33|24| ته الله سچن کي سندن سچائي سببان بدلو ڏئي ۽ جيڪڏهن گهري ته منافقن کي عذاب (اهو هن ڪري آهي)
ڪري يا (توبه جي توفيق ڏئڻ سان) مٿن ٻاجهه سان موٽي، ڇوته الله بخشڻهار مهربان آهي.
33|25| ۽ الله ڪافرن کي سندن ڏمر سميت موٽايو جو ڪا چڱائي نه لڌائون، ۽ الله مؤمنن جي پاران ويڙهه لاءِ ڪافي
ٿيو، ۽ الله سگهارو غالب آهي.
33|26| ۽ ڪتاب وارن مان جن انهن (مشرڪن) جي مدد ڪئي هئي تن کي (الله) سندن ڪوٽن مان لاٿو ۽ سندين
دلين ۾ دهشت وڌائين (جو) هڪ ٽوليءَ کي ڪُٺوَ ٿي ۽ ٻيءَ ٽوليءَ کي قيدي ڪيوَ ٿي.
33|27| ۽ (نيٺ) اوهان کي سندين زمين ۽ سندين گهرن ۽ سندن انهيءَ زمين جو وارث ڪيائين جنهن تي پير (به) نه
گهُمايو هيوَ، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
33|28| اي پيغمبر پنهنجي زالن کي چؤ ته جيڪڏهن اوهين دنيا جي حياتي ۽ اُن جو سينگار گهرنديون هجو ته اچو ته
اوهان کي جورو ڏيان ۽ چڱي طرح ڇڏيان.
33|29| ۽ جيڪڏهن اوهين الله ۽ سندس پيغمبر ۽ آخرت جي گهر (يعني بهشت) کي گهرو ٿيون ته بيشڪ اوهان مان
نيڪ بختن لاءِ الله وڏو اجر تيار ڪيو آهي.
33|30| اي پيغمبر جون زالون اوهان مان جيڪا پڌري بي حيائي ڪندي تنهن کي وڌائي ٻيڻو عذاب ڪيو ويندو، ۽ اِهو
الله تي آسان آهي.
33|31| ۽ اوهان مان جيڪا الله ۽ سندس پيغمبر جي تابعداري ڪندي ۽ چڱا ڪم ڪندي تنهن کي سندس اجر ٻه ڀيرا
ڏينداسين ۽ اُن لاءِ عزت واري روزي تيار ڪنداسين.
33|32| اي پيغمبر جون زالون اوهين ڪن ٻين زالن جهڙيون نه آهيو جيڪڏهن اوهين (الله کان) ڊڄنديون آهيو ته
(ڪنهن ڌارئي ماڻهوءَ سان) ڳالهائڻ ۾ هيڻاهين نه ڪريو ڇوته جنهن جي دل ۾ بيماري آهي سو (مٿان) طمع ڪري ۽
چڱو سُخن ڳالهايو.

33|33 ۽ پنهنجن گهرن ۾ رهو ۽ پهرينءَ جاهليت جي سينگار وانگر سينگار نه ڪريو ۽ نماز قائم رکو ۽ زڪوٰة ڏيو ۽ الله
۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪريو، اي پيغمبر جا گهر وارؤ الله رڳو هي گهرندو آهي ته اوهان کان پليتي دور ڪري ۽
اوهان کي چڱي طرح پاڪ ڪري.
33|34 ۽ اوهان جي گهرن ۾ جيڪي الله جي آيتن ۽ دانائيءَ جي ڳالهين مان پڑهيو وڃي ٿو سو ياد ڪريو، بيشڪ الله
لُطف ڪندڙ خبر رکندڙ آهي.
33|35 بيشڪ مُسلمان مرد ۽ مُسلمان زالون ۽ مؤمن ۽ مؤمنياڻيون ۽ فرمانبردار ۽ فرمانبردارڻيون ۽ سچا ۽ سچيون ۽ صبر
وارا ۽ صبر واريون ۽ (خدا کان) ڊڄڻ ۽ (خدا کان) ڊڄڻ واريون ۽ خيرات ڪرڻ وارا ۽ خيرات ڪرڻ واريون ۽ روزي رکڻ
وارا ۽ روزي رکڻ واريون ۽ پنهنجي اگهڙن کي نگاه رکڻ وارا ۽ نگاه رکڻ واريون ۽ الله کي گهڻو ياد ڪندڙ ۽ ياد ڪندڙيون
انهن (سڀني) لاءِ الله بخشش ۽ وڏو اجر تيار ڪيو آهي.
33|36 ۽ جڏهن الله ۽ سندس پيغمبر ڪنهن ڪم بابت حُڪم ڪري (تڏهن) ڪنهن مؤمن ۽ ڪنهن مؤمنياڻيءَ کي
انهي پنهنجي ڪم ۾ ڪو اختيار هجڻ نه جڳائي، ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي نافرماني ڪندو سو بيشڪ پڌريءَ ڀُل
ڀُلو ۾.
33|37 ۽ (اي پيغمبر ياد ڪر) جڏهن تو اُنهيءَ شخص کي چيو ٿي جنهن تي الله فضل ڪيو آهي ۽ تو (به) مٿس
احسان ڪيو ته پنهنجيءَ زال کي جهل (۽ طلاق نه ڏي) ۽ الله کان ڊڄ ۽ تون پنهنجي دل ۾ اُها ڳالهه لڪائين ٿو جنهن
کي الله پڌرو ڪندو آهي ۽ ماڻهن کان ڊڄين ٿي، حالانڪ الله (هن ڳالهه جو) وڌيڪ حقدار آهي جو اُن کان ڊڄين، پوءِ
جنهن مهل زيد اُن (عورت) کان پنهنجي حاجت پوري ڪئي (يعني طلاق ڏنائين تنهن مهل) اُن کي توسان پرڻايوسون
(هن لاءِ) ته مؤمنن تي پنهنجي پاڻيلين جي زالن پرڻجڻ ۾ ڪا اوکائي نه رهي جڏهن (اُهي) اُنهن کان پنهنجي حاجت
پوري ڪن (يعني طلاق ڏين)، ۽ الله جو (جيڪو) حُڪم (آهي سو) ٿيڻو آهي.
33|38 پيغمبر تي اُنهيءَ ۾ ڪا اوکائي نه آهي جيڪي الله اُن (پيغمبر) لاءِ حلال ڪيو آهي، جيڪي اڳ گذري ويا تن
۾ (به) الله جو اهو دستور هو، ۽ الله جو حُڪم ٺهرايل (اُنهن لاءِ) مُقرّر آهي.
33|39 جيڪي الله جا پيغام پهچائيندا آهن ۽ ڪانئس ڊڄندا آهن ۽ الله کانسواءِ ٻئي ڪنهن کان نه ڊڄندا آهن، ۽ الله
حساب ڪندڙ بس آهي.
33|40 محمد (ﷺ) اوهان جي مردن مان ڪنهن هڪ جو پيءُ نه آهي پر الله جو پيغمبر ۽ سڀني پيغمبرن کان پڇاڙيءَ ۾
اچڻ وارو آهي، ۽ الله هر شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
33|41 اي ايمان وارؤ الله کي تمام گهڻو ياد ڪريو.
33|42 ۽ صبح ۽ سانجهيءَ جو ڪيس پاڪائيءَ سان واکاڻيو.
33|43 هو اُهو آهي جو اوهان تي رحمت موڪلي ٿو ۽ سندس ملائڪ به اوهان لاءِ رحمت جي دُعا گهرندا آهن ته اوهان
کي اونداهين مان سوجهري ڏانهن ڪڍي، ۽ الله مؤمنن تي مهربان آهي.
33|44 جنهن ڏينهن الله کي ملندا (تنهن ڏينهن) سندن ڪِيڪر سلام آهي، ۽ اُنهن لاءِ عزت وارو اجر تيار ڪيو اٿس.
33|45 اي پيغمبر بيشڪ اسان توکي شاهدي ڏيندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو.
33|46 ۽ الله ڏانهن سندس حُڪم سان سڏيندڙ ۽ روشن ڏيئو (ڪري موڪليوسون).
33|47 ۽ مؤمنن کي خوشخبري ڏي ته انهن لاءِ الله جي پار کان وڏو فضل آهي.
33|48 ۽ ڪافرن ۽ مُنافقن جو چيو نه مڃ ۽ سندن ايذائڻ (جي خيال) کي ڇڏ ۽ الله تي پروسو ڪر، ۽ الله ڪارساز
بس آهي.
33|49 اي ايمان وارؤ جڏهن مؤمنياڻين کي پرڻجو (۽) وري کين هٿ لائڻ کان اڳ طلاق ڏيو تڏهن مٿن ڪا عِدّت اوهان
لاءِ ڪانهي جنهن کي (اوهين) ڳڻيو، پوءِ کين (ڇڙو) جورو ڏيو ۽ چڱيءَ طرح سان کين ڇڏيو.
33|50 اي پيغمبر بيشڪ اسان تولاءِ اُهي زالون حلال ڪيون جن کي تو سندن ڪابين ڏنو ۽ جيڪي ٻانهيون الله توتي
عنايت ڪيون تن مان جن تي تنهنجو هٿ مالڪ ٿيو سي ۽ تنهنجي چاچي جون ڌيئر ۽ تنهنجي پڦين جون ڌيئر ۽ ۽
تنهنجي مامي جون ڌيئر ۽ تنهنجي ماسين جون ڌيئر جن توسان هجرت ڪئي حلال ڪيوسون، ۽ اُها مؤمنياڻي زال به
(حلال ڪئي سون) جيڪا پنهنجي جِند پيغمبر کي (سواءِ مهر وٺڻ جي) بخشي بشرطيڪ پيغمبر کيس پرڻجڻ جو ارادو
ڪري، (اهو ڪم) مؤمنن کانسواءِ خلاصو تولاءِ آهي، انهن (مؤمنن) تي سندن زالن ۽ سندن ٻانهين بابت جن تي سندن
هٿ مالڪ ٿيا آهن جيڪي (ڪابين ۽ خرچ ڏيڻ) فرض ڪيو اٿون سو بيشڪ ڄاتو اٿون (اهو) هن ڪري ته توتي ڪا
اوکائي نه هجي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
33|51 منجهانئن جنهن کي گهرين تنهن کي ڇڏي ڏئين ۽ جنهن کي گهرين تنهن کي پاڻ وٽ جاءِ ڏئين، ۽ جن کي تو
پاسي ڪيو تن مان وري جنهن کي طلب ڪرين ته توتي ڪو گناه نه آهي، اِهو (اختيار) هن (ڳالهه) کي تمام ويجهو
آهي ته سندن اکيون ٺرن ۽ (اُهي) غمگين نه ٿين ۽ جيڪي تون کين ڏئين تنهن کان اُهي سڀ خوش ٿين، ۽ جيڪي
اوهان جي دلين ۾ آهي سو الله ڄاڻندو آهي، ۽ الله ڄاڻندڙ بُردبار آهي.
33|52 (اي پيغمبر) انهن (ٻن قسمن) کانپوءِ توکي ٻيون زالون حلال نه آهن ۽ نڪي انهن جي بدلي (ٻيون) زالون
نڪاح ڪرين جيتوڻيڪ سندن سونهن توکي پسند اچي پر تنهنجو هٿ جنهن جو مالڪ ٿيو آهي (تنهن ۾ توکي اختيار
آهي)، ۽ الله سڀڪنهن شيءِ تي نگهبان آهي.
33|53 اي مؤمنو پيغمبر جي گهرن ۾ اُنهيءَ (وقت) کانسواءِ اندر نه وڃو (جنهن وقت) اوهان کي ڪنهن طعام (کائڻ)
لاءِ اچڻ جي موڪل ڏني وڃي ۽ (اهڙي وقت وڃو جو) ان جي تيار ٿيڻ جو انتظار ڪندڙ نه هجو پر جڏهن اوهان کي
سڏيو وڃي تڏهن اندر وڃو پوءِ جڏهن کائي رهو تڏهن نڪري وڃو ۽ ڪنهن ڳالهه ۾ رجهي ويهي نه رهو، چوته انهيءَ
(ڪم) پيغمبر کي ايذايو ٿي پوءِ (هن) اوهان کان لڄ ڪئي ٿي، ۽ الله حق (چوڻ) کان لڄ نه ڪندو آهي، ۽ جڏهن
انهن (پيغمبر جي ٻيبين) کان ڪا شيءِ گهرو تڏهن پردي جي ٻاهران کانئن گهرو، اهو (ڪم) اوهان جي دلين ۽ انهن
جي دلين لاءِ ڏاڍو پاڪ آهي، ۽ اوهان کي نه جڳائيندو آهي ته الله جي پيغمبر کي ايذايو ۽ نڪي (جڳائيندو آهي) ته اُن
کانپوءِ سندس زالون اوهين ڪڏهن پرڻجو، چوته اُهو (ڪم) الله وٽ وڏو (گناهه) آهي.
33|54 جيڪڏهن ڪنهن ڳالهه کي پڌرو ڪريو يا اُن کي لڪايو ته بيشڪ الله هر شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
33|55 زالن تي نڪي پنهنجن پين ۽ نڪي پنهنجن پٽن ۽ نڪي پنهنجن ڀائرن ۽ نڪي پنهنجن ڀاٽين ۽ نڪي
پنهنج ڀائٽين ۽ نڪي پاڻ جهڙين زالن ۽ نڪي جن تي سندن هٿ مالڪ ٿيا آهن تن جي اڳيان (پردي نه ڪرڻ ۾)
گناه آهي، ۽ (اي زالون) الله کان ڊڄو چوته الله سڀ ڪنهن شيءِ تي حاضر آهي.
33|56 بيشڪ الله ۽ سندس ملائڪ پيغمبر تي رحمت موڪليندا آهن، اي ايمان وارؤ اوهين به مٿس صلوات پڙهو ۽ پوري
طرح سلام چئو.
33|57 بيشڪ جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر کي ايذائيندا آهن تن الله دنيا ۽ آخرت ۾ لعنت ڪئي آهي ۽ اُنهن لاءِ

خواريءَ وارو عذاب تيار ڪيو اٿس.

33|58|جيڪي (ماڻهو) مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي اهڙي ڪم (جي تهمت) سان ايذائيندا آهن جو اُنهن نه ڪيو هجي تن بيشڪ ڪوڙي ٺاهه ۽ پڌري گناهه جو بار کنيو.

33|59|اي پيغمبر پنهنجين زالن ۽ پنهنجين ڌيئرن ۽ مؤمنن جي زالن کي چؤ ته (جيڪڏهن ٻاهر نڪرن ته) پاڻ تي پنهنجون چادرون وجهن، اِهو (هِن ڳالهه کي) تمام ويجهو آهي ته اُهي سڃاتيون وڃن پوءِ کين ايذاءُ نه ڏنو وڃي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

33|60|منافق ۽ جن جي دلين ۾ بيماري آهي سي ۽ مديني ۾ ڪوڙين ڳالهين پکيڙڻ وارا جيڪڏهن (پنهنجي عادت کان) نه جهلبا ته مٿن توکي بچيندا سون وري ٿورن (ڏينهن) کانسواءِ اُن (يعني مديني) ۾ تنهنجا پاڙيسري نه ٿيندا.

33|61|لعنت ڪيل آهن، جتي لڀندا تِتي پڪڙبا ۽ چڱي طرح ماربا.

33|62|جيڪي (هن کان) اڳ گذري ويا تن ۾ (به) الله جو اهو دستور هو، ۽ الله جي دستور کي ڪڏهن مٽ سٽ نه ڏسندين.

33|63|ماڻهو توکان قيامت بابت پڇن ٿا، (کين) چؤ ته اُن جي خبر رڳو الله وٽ آهي، ۽ ڪهڙيءَ (ڳالهه) توکي ڄاڻايو متان قيامت ويجهڙو ئي ٿيندي هجي.

33|64|بيشڪ الله ڪافرن تي لعنت ڪئي آهي ۽ انهن لاءِ ساڙيندڙ باهه تيار ڪئي اٿس.

33|65|منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، نڪي ڪو سڄڻ ۽ نڪي ڪو مددگار لهندا.

33|66|جنهن ڏينهن سندن منهن باهه ۾ اونڌا ڪبا (تنهن ڏينهن) چوندا ته اسان لاءِ هيءَ ارمان (جيڪر) الله جي فرمانبرداري ڪريون ها ۽ پيغمبر جي (به) فرمانبرداري ڪريون ها (ته چڱو هو).

33|67|۽ چوندا ته اي اسان جا پالڻهار اسان پنهنجن سردارن ۽ پنهنجن وڏن جي فرمانبرداري ڪئي ته انهن اسان کي واٽ کان ڀُلايو.

33|68|اي اسانجا پالڻهار کين ٻيڻو عذاب ڪر ۽ مٿن تمام وڏي لعنت ڪر.

33|69|اي ايمان وارؤ (اوهين) اُنهن وانگر نه ٿيو جن مُوسىٰ کي ايذايو پوءِ جيڪي چيائون تنهن کان الله کيس پاڪ ڪيو، ۽ (اهو) الله وٽ مانَ وارن مان هو.

33|70|اي ايمان وارؤ الله کان ڊڄو ۽ سڌي ڳالهه چئو.

33|71|(ته) اوهان جا عمل اوهان لاءِ سُڌاري ۽ اوهان جا گناهه اوهان کي بخشي، ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي فرمانبرداري ڪندو تنهن بيشڪ وڏي مراد ماڻي.

33|72|بيشڪ اسان آسمانن ۽ زمين ۽ جبلن کي امانت آڇي ته اُن جي کڻڻ کان انڪار ڪيائون ۽ کانئس ڊنا ۽ اُن کي انسان کنيو، بيشڪ اُهو تمام ظالم جاهل آهي.

33|73|(هيءَ آڇ هن لاءِ آهي) ته الله منافقن ۽ منافقياڻين ۽ مشرڪن ۽ مشرڪياڻين کي عذاب ڪري ۽ الله مؤمنن ۽ مؤمنياڻين تي ٻاجهه سان موٽي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

34|1|سڀ ساراهه اُنهيءَ الله کي جڳائي جو جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) سندس آهي ۽ اُن جي ئي ساراهه آخرت ۾ آهي، ۽ اُهو ئي حڪمت وارو خبر رکندڙ آهي.

34|2|جيڪي زمين ۾ گهڙندو آهي ۽ جيڪي منجهانئس نڪرندو آهي ۽ جيڪي آسمان مان لهندو آهي ۽ جيڪي منجهس چڙهندو آهي سو (سڀ اُهو) ڄاڻندو آهي، ۽ اهوئي بخشڻهار مهربان آهي.

34|3|۽ ڪافر چوندا آهن ته اسان تي قيامت (ڪڏهن) نه ايندي، (کين) چؤ ته هائو مون کي پنهنجي (اُنهيءَ) پالڻهار ڳُجهه ڄاڻيندڙ جو قسم آهي ته اوهان وٽ ضرور ايندي، جنهن کان ذري جيترو نڪي آسمانن ۽ نڪي زمين ۾ ڳُجهو رهي ٿو ۽ اُن کان تمام ننڍي (ڪا شيءِ اهڙي) ڪانهي ۽ نڪي تمام وڏي جا پڌري ڪتاب ۾ (لکيل) نه آهي.

34|4|هن لاءِ ته جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي بدلو ڏئي، انهن لاءِ ئي بخشش ۽ سڳوري روزي آهي.

34|5|۽ جيڪي اسان جي آيتن ۾ مقابلو ڪندڙ ٿي ڊوڙيا انهن لاءِ ئي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا آهي.

34|6|۽ جن کي عِلم ڏنو ويو سي سمجهندا آهن ته جيڪو (قرآن) تنهنجي پالڻهار وٽان توڏانهن نازل ڪيو ويو آهي سو برحق آهي ۽ غالب ساراهيل (الله) جي واٽ ڏانهن رستو ڏيکاريندڙ آهي.

34|7|۽ ڪافر (هڪ ٻئي) کي چوندا آهن ته اوهان کي اهڙو مڙس ڏسيون ڇا جو اوهان کي ٻڌائي ٿو ته جڏهن (اوهين) تمام ڀُري ذرا ذرا ٿيندؤ (تڏهن) بيشڪ اوهين نئين سر بڻايا ويندؤ.

34|8|(اُنهيءَ) الله تي ڪوڙو ٺاهه ٺاهيو آهي يا کيس ڪا چريائي آهي، (نه!) بلڪ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن سي عذاب ۾ هُوندا ۽ (اُهي) وڏي ڀُل ۾ آهن.

34|9|جيڪي سندن اڳيان ۽ جيڪي سندن پويان آسمان ۽ زمين مان (بڻايو ويو) آهي سو (غور ڪري) نه ڏٺائون ڇا؟ جيڪڏهن گهُرون ته کين زمين ۾ ڳهائي ڇڏيون يا آسمان کان مٿن ٽُڪرا ڪيرايون، بيشڪ ان ۾ سڀڪنهن (الله ڏانهن) ورندڙ ٻانهي لاءِ (وڏي) نشاني آهي.

34|10|۽ بيشڪ داؤد کي پاڻ وٽان بزرگي ڏني سون، (۽ حُڪم ڪيوسون ته) اي جبلؤ ساڻس تسبيحون چئو ۽ پکين کي (اُن جو فرمانبردار ڪيوسون)، ۽ اُن لاءِ لوهه کي نرم ڪيوسون.

34|11|(حڪم ڏنوسون) ته ويڪريون زرهون بڻاءِ ۽ اندازي سان ڪڙيون ٺاهه ۽ (اي داؤد جي گهراڻي وارؤ) چڱا ڪم ڪريو، چوته جيڪي اوهان ڪندا آهيو سو بيشڪ آءٌ ڏسندڙ آهيان.

34|12|۽ واءُ کي سُليمان لاءِ (نوايوسون) اُن جي اڳياڙيءَ جي منزل مهيني جو پنڌ ۽ پوياڙيءَ جي منزل (به) مهيني جو پنڌ هئي ۽ اُن لاءِ پگهريل ٽامي جو تلاءُ وَهايوسون، ۽ جنّن مان (به ڪن کي فرمانبردار ڪيوسون) جو سندس پالڻهار جي حڪم سان سندس اڳيان ڪمائيندا هوا، ۽ منجهائن جيڪو اسان جي حُڪم کان مُنهن موڙيندو تنهن کي باهه جو عذاب چکائينداسون.

34|13|جيڪي گهرندو هو سو اُن لاءِ ڪي قلعا ۽ مُورتون ۽ حوض جيڏا پيالا ۽ وڏيون ديڳيون جي نه چُرنديون هيون سي بڻائيندا هوا، (چيوسون ته) اي داؤد جا اولاد شُڪرانو ڪريو، ۽ مُنهنجن ٻانهن مان ٿورا شُڪرانو ڪندڙ آهن.

34|14|پوءِ جنهن مهل مٿس موت کي حُڪم ڪيوسون (تنهن مهل) سندس موت تي اُڏيهيءَ کانسواءِ (ٻئي ڪنهن) اُنهن (جِنّن) کي نه ڄاڻايو جو سندس لٺ کي ٿي کاڌائين، پوءِ جنهن مهل ڪريو (تنهن مهل) جِنّن معلوم ڪيو ته جيڪڏهن ڳجهه ڄاڻن ها ته خواريءَ واري عذاب ۾ نه رهن ها.

34|15|بيشڪ سبا جي قوم لاءِ سندن ڳوٺ ۾ هڪ نشاني هُئي، (يعني) ٻه باغ سڄي ۽ کٻي پاسي کان هوا، (چيو وين ته) پنهنجي پالڻهار جي رزق مان کائو ۽ سندس شڪرانو ڪريو، (اوهان لاءِ هي) شهر سٺو آهي ۽ پالڻهار بخشڻهار آهي.

34|16|(اُنهن) پوءِ (شڪر ڪرڻ کان) منهن موڙيائون تنهنڪري (بند ڀڃي) سخت ڇَرَ کي مٿن وهايوسين ۽ سندن ٻن باغن جي بدلي کين (ٻيا) ٻه باغ ڪسارن ميون ۽ لَئِن وارا ۽ ڪجهه ٿورين ٻيرين وارا ڏناسون.

34|17|سندن بي شڪريءَ سببان کين اها سزا ڏني سون، ۽ بي شڪر ڪانسواءِ (ٻئي) ڪنهن کي سزا نه ڏيندا آهيون.

34|18|۽ سندن وچ ۾ اُهي ڳوٺ جن ۾ برڪت رکي سون تن جي وچ ۾ پڌرا ڳوٺ (لڳولڳ) ڪيا سون ۽ انهن ۾ اچ وڃ جو پورو بندوبست رکيوسون، (چيوسون ته) راتيان ۽ ڏينهان منجهن بي ڀؤا گھمندا رهو.

34|19|پوءِ چيائون ته اي اسان جا پالڻهار اسان جي مسافرين ۾ ڏورائي ڪر ۽ پاڻ تي ظلم ڪيائون تنهن ڪري انهن کي (ٻين جي لاءِ) آکاڻيون ڪيوسين ۽ کين تمام پرزا پرزا ڪري چني ڦاڙي ڇڏيوسون، بيشڪ هن ۾ سڀڪنهن وڏي صابر شاڪر لاءِ نشانيون آهن.

34|20|۽ بيشڪ ابليس انهن به نسبت پنهنجي گمان کي سچو لڌو جو مؤمنن جي هڪ ٽوليءَ ڪانسواءِ ٻين اُن جي تابعداري ڪئي.

34|21|۽ اُن جو مٿن ڪو زور نه هو پر (اسين پرکون) ته جيڪو آخرت کي مڃيندو هجي تنهن کي اُنهيءَ کان ڌار ڪريون جيڪو اُن کان شڪ ۾ (پيل) هجي، ۽ تنهنجو پالڻهار سڀڪنهن شيءِ تي نگهبان آهي.

34|22|چؤ ته الله ڪانسواءِ جن ۾ اوهين ڳمان ڪندا آهيو تن کي سڏيو، اُهي نڪي آسمانن ۾ ۽ نڪي زمين ۾ (ڪين) ذري جيترا (به) مالڪ آهن ۽ نڪي منجهن ڪا ڀائيواري آهي ۽ نڪي منجهائن ڪو الله جو مددگار آهي.

34|23|۽ نڪي وٽس (ٻئي ڪنهن جي) سفارش فائدو ڏيندي مگر جنهن لاءِ رخصت ڏني هوندائين (فرشتن جو هي حال آهي ته جنهن مهل ڪو حُڪم خدا جو نازل ٿئي ٿو ته اُنهن جي طبيعت ۾ گهبراهٽ پيدا ٿئي ٿي) تانجو جنهن وقت هنن جي دلين تان گهبراهٽ لهي ٿي (تنهن مهل) چون ٿا ته اوهان جي پالڻهار ڇا چيو آهي (مٿان ملائڪ هيٺين کي) چوندا ته سچ فرمايو اٿس ۽ اُهو (سڀ کان) مٿاهون وڏو آهي.

34|24|چؤ ته اوهان کي آسمانن ۽ زمين مان ڪير روزي ڏيندو آهي، چؤ ته الله (ڏيندو آهي) ۽ بيشڪ اسين يا (ڪين) اوهين (يا ته) هدايت تي آهيون يا پڌريءَ گمراهي ۾.

34|25|چؤ ته جيڪي اسان ڏوهه ڪيا آهن تنهن بابت اوهين پڇيا نه ويندؤ ۽ جيڪي اوهين ڪندا آهيو تنهن بابت اسين پُڇيا نه ويندا سون.

34|26|چؤ ته اسان جو پالڻهار اسان (مڙني) کي گڏ ڪندو وري اسان ۽ (اوهان) جي وچ ۾ حق سان فيصلو ڪندو، ۽ اُهوئي (سچو) فيصلو ڪندڙ ڄاڻندڙ آهي.

34|27|چؤ ته جن کي اوهان ساڻس شريڪ بڻائي ملايو آهي سي مون کي ڏيکاريو (چؤ ته) ائين نه آهي، بلڪ اُهو الله غالب حِڪمت وارو آهي.

34|28|توکي ته مڙني ماڻهن لاءِ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليوسون پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا (اي پيغمبر) آهن.

34|29|۽ چوندا آهن ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اهو (قيامت جو) انجام ڪڏهن ٿيندو.

34|30|چؤ ته اوهان لاءِ اهڙي ڏينهن جو انجام آهي جنهن کان هڪ گهڙي نڪي دير ڪندؤ ۽ نڪي اڳڀي ويندؤ.

34|31|۽ ڪافر چون ٿا ته هن قرآن کي ڪڏهن نه مڃينداسون ۽ نڪي اُنهي کي جو کانئس اڳ آهي، ۽ (اي ڏسندڙ) جڏهن ظالم پنهنجي پالڻهار اڳيان بيهاربا (تڏهن) جيڪڏهن ڏسين ته (عجب ڪرين)، جو (پاڻ ۾) انهن مان هڪڙا ٻين ڏي ڳالهه ورائيندا، جيڪي هيٺا آهن سي هٺيلن کي چوندا ته جيڪڏهن اوهان نه هجوها ته اسين مؤمن هجون ها.

34|32|هٺيلا هيٺن کي چوندا ته جڏهن (هدايت) اوهان وٽ آئي تڏهن اسان اوهان کي هدايت کان جهليو هو ڇا؟ (نه!) بلڪ اوهين پاڻ گنهگار هئؤ.

34|33|۽ هيٺا هٺيلن کي چوندا ته (ائين نه آهي) بلڪ رات ۽ ڏينهن جي (اوهان جي) مڪر ڪرڻ (اسان کي جهليو هو) جڏهن اسان کي حُڪم ڪندا هيؤ ته الله سان ڪفر ڪيو ۽ ساڻس شريڪ ٺهرايون، ۽ جڏهن عذاب کي ڏسندا (تڏهن) پشيماني (دل ۾) لڪائيندا، ۽ ڪافرن جي ڳچين ۾ ڳٽ وجهنداسون، جيڪي ڪندا هوا تنهن ڪانسواءِ ٻئي جي سزا نه ڏبين.

34|34|۽ ڪنهن ڳوٺ ۾ ڪو ڊيڄاريندڙ نه موڪليوسون مگر اُن جي آسودن (ماڻهن) چيو ته بيشڪ جنهن شيءِ سان اوهين موڪليا ويا آهيو (تنهنکي) اسين نه مڃيندڙ آهيون.

34|35|۽ چيائون ته اسين گهڻي مال ۽ اولاد وارا آهيون ۽ اسان کي عذاب ٿيڻو نه آهي.

34|36|چؤ ته منهنجو پالڻهار جنهن لاءِ گهري تنهنجي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهري تنهن جي) تنگ ڪندو آهي پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.

34|37|۽ نڪي اوهان جا مال ۽ نڪي اوهان جا اولاد اهڙي شيءِ آهن جو اوهان کي اسان وٽ مرتبي ۾ ڪري ويجهو ڪن پر (ويجها اُهي آهن) جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا، تن جيڪي ڪمايو تنهن سببان اُنهن لاءِ ٻيڻو بدلو آهي ۽ اُهي ماڙين ۾ امن سان رهندا.

34|38|۽ جيڪي اسان جي آيتن (جي رد ڪرڻ) ۾ مقابلو ڪندڙ ٿي ڪوشش ڪندا آهن اُهي عذاب ۾ حاضر ڪبا.

34|39|چؤ ته بيشڪ منهنجو پالڻهار پنهنجن ٻانهن مان جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهنجي روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهرندو آهي تنهنجي) تنگ ڪندو آهي، ۽ جيڪي اوهين ڪجھ خرچيندؤ تنهن جو الله بدلو ڏيندو، ۽ اُهو چڱو روزي ڏيندڙ آهي.

34|40|۽ جنهن ڏينهن اُنهن مڙني کي گڏ ڪندو وري ملائڪن کي چوندو ته (هيءُ) اُهي آهن ڇا جيڪي اوهان کي پوڄيندا هوا؟

34|41|(ملائڪ) چوندا ته تون پاڪ ذات آهين تون اسان جو سائين آهين نه اُهي، بلڪ اُهي جنّن کي پوڄيندا هوا، انهن مان گهڻا کين مڃيندڙ هوا.

34|42|پوءِ اڄ اوهان مان ڪو به هڪ ٻئي کي نڪي سُک پُهچائڻ جو نڪي ڏک پهچائڻ جو اختيار رکي ٿو، ۽ ظالمن کي چونداسون ته اُن باهه جي سزا جو (جو مزو) چکو جنهن کي اوهين ڪُوڙ ڀائيندا هوا.

34|43|۽ جڏهن اسان جون پڌريون آيتون کين پڙهي ٻڌائبيون آهن تڏهن (هڪ ٻئي کي) چوندا آهن ته هيءُ رڳو هڪ ماڻهو آهي جو جنهن کي اوهان جا ابا ڏاڏا پوڄيندا هوا تنهن کان اوهان کي جهلڻ گهرندو آهي، ۽ چوندا آهن ته هيءُ (قرآن) رڳو ڪوڙ ٺهيل آهي، ۽ ڪافرن وٽ جڏهن سچي ڳالهه آئي (تڏهن) اُن لاءِ چوندا آهن ته هي رڳو پڌرو جادو آهي.

34|44|حالانڪ اُنهن (مشرڪن) کي نڪو ڪو ڪتاب ڏنوسون جنهن کي پڙهن ۽ نڪي توکان اڳ ڪو ڊيڄاريندڙ اُنهن ڏانهن موڪليوسون.

34|45|۽ کائن اڳين به ڪوڙ ڄاتو هو حالانڪ جيڪي انهنکي ڏنوهوسون تنهن جي ڏهين پتيءَ کي (به اُهي مشرڪ) نه پُهتا آهن پوءِ اُنهن اسان جي پيغمبرن کي ڪوڙو ڄاتو، پوءِ منهنجو عذاب ڪئن هو.

34|46|چؤ ته اوهان کي رڳو هڪ ڳالهه جي نصيحت ڪريان ٿو، ته ٻه ٻه ۽ هڪ هڪ ٿي الله (جي ڪم)(ڪاڻ)

ڪڙا ٿيو وري پروڙيو، ته اوهان جي سنگتيءَ کي ڪو سوداءُ نه آهي، (بلڪ) اُهو ته سخت عذاب (جي پهچڻ) کان اڳ
اوهان کي ڊيڄاريندڙ آهي.
34|47|چؤ ته اوهان کان جيڪو ڪو اُجورو گهريو هجيم سو اوهان کي ئي هجي، منهنجو اُجورو الله ڪانسواءِ (ۀ کين)
ٻئي ڪنهن تي نه آهي، ۽ اُهو هر شيء تي شاهد آهي.
34|48|(کين) چؤ ته بيشڪ منهنجو پالڻهار حق کي منهنجي دل ۾ وجهندو آهي، (اهو) ڳُجهن جو ڄاڻندڙ آهي.
34|49|(کين) چؤ ته حق آيو ۽ ڪوڙو معبود نڪي نئين سر پيدا ڪري ٿو نڪي ٻِهر پيدا ڪندو.
34|50|(کين) چؤ ته جيڪڏهن گمراهه ٿيس ته رڳو پاڻ لاءِ گمراهه ٿيان ٿو، ۽ جيڪڏهن هدايت وارو ٿيس ته (اها) اُنهيءَ
سببان آهي جو منهنجو پالڻهار مون ڏانهن وحي موڪليندو آهي، بيشڪ اُهو ٻڌندڙ ويجهو آهي.
34|51|(تنهن مهل) ۽ جنهن مهل پريشان ٿيندا ۽ (الله جي عذاب کان) ڇوٽڪارو نه لهندا ۽ ويجهي هنڌان پڪڙبا
(ته عجب ڪرين) جيڪڏهن ڏسين.
34|52|ۀ چوندا ته (هاڻي) اُن (قرآن) تي ايمان آندوسون ۀ (اُتي دُنيا جي) ڏورين هنڌ کان (ايمان) هٿ اَچڻ
ڪٿان ٿيندو؟
34|53|حالانڪ اڳي اُن قرآن کي نه مڃيندا هوا، ۽ ڏورين هنڌ کان اَڻ ڏٺو (گُمان جا تير) اُڇليندا رهيا.
34|54|ۀ اُنهن جي ۽ اُهي جيڪي سَڌون ڪندا رهيا تن جي وچ ۾ اَڙ وڌي وئي جهڙي طرح انهن جهڙن (ٻين) کان
اڳ ڪيو ويو، بيشڪ اُهي به وڏي شڪ ۾ پيل هوا.
35|1|سڀ ساراهه خاص الله کي جُڳائي جو آسمانن ۽ زمين جو بڻائيندڙ آهي ملائڪن کي قاصد ڪرڻ وارو آهي جو ٻن
ٻن ۽ ٽن ٽن ۽ چَئن چَئن پَرن وارا آهن، جيڪي گهري سو خلقت ۾ وڌائي ٿو، بيشڪ الله هر شيء تي وس وارو آهي.
35|2|الله ماڻهن لاءِ (پنهنجيءَ) ٻاجه مان جيڪي کوليندو تنهن کي ڪو بند ڪرڻ وارو نه آهي، ۽ جيڪي بند ڪندو
تنهنکي اُن (جي بند ڪرڻ) کانپوءِ ڪو کولڻ وارو نه آهي، ۽ اُهو غالب حڪمت وارو آهي.
35|3|اي ماڻهؤ پاڻ تي الله جون نعمتون ياد ڪريو، الله ڪانسواءِ ڪو بڻائيندڙ آهي ڇا؟ جو آسمان ۽ زمين مان اوهان کي
روزي ڏئي ٿو، اُن (الله) ڪانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهيو.
35|4|ۀ (اي پيغمبر) جيڪڏهن ڪوڙو پائين ته بيشڪ تو کان اڳ (ٻيا ڪيترائي) پيغمبر ڪوڙا ڄاڻايا ويا، ۽ سڀ ڪم
الله ڏانهن موٽائجن ٿا.
35|5|اي ماڻهؤ بيشڪ الله جو اَنجام سچو آهي تنهنڪري نڪي اوهان کي دنيا جي حياتي ٺڳي، ۽ نڪي فريبيندڙ
(شيطان) الله بابت اوهان کي فريبي.
35|6|بيشڪ شيطان اوهان جو ويري آهي تنهنڪري اُن کي ويري (ڪري) وٺو، (هو) پنهنجيءَ ٽوليءَ کي رڳو هن لاءِ
سڏيندو آهي ته دوزخين مان ٿين.
35|7|جن ڪُفر ڪيو تن لاءِ سخت عذاب آهي، ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهي.
35|8|جنهن لاءِ سندس بڇڙو ڪم سينگاريو ويو پوءِ اُن کي هُن چڱو (ڪري) ڏٺو (سو چڱي ڪم ڪندڙ جهڙو هوندو)
ڇا؟ پوءِ بيشڪ الله جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي گمراهه ڪندو آهي ۽ جنهن کي گهرندو آهي تنهن کي هدايت ڪندو
آهي، تنهنڪري مٿن ارمان ڪرڻ سببان متان تنهنجو ساهه نڪري، جيڪي ڪندا آهن سو الله ڄاڻندڙ آهي.
35|9|ۀ الله اُهو آهي جنهن وائن کي موڪليو پوءِ اُنهن ڪڪر کي کنيو پوءِ اُن (ڪڪر) کي ويران ڳوٺ ڏانهن روانو
ڪيوسون پوءِ اُن (جي پاڻيءَ) سان زمين کي سندس ويرانيءَ کانپوءِ جياريوسون، اهڙيءَ طرح (قبرن مان) مُئن جو اُٿڻ
آهي.
35|10|جيڪو مانُ گهري (سو ياد رکي) ته سڀ مانُ الله ئي کي آهي (اُن وٽان عزت ملندي آهي)، ڏانهس پاڪ
سُخن چڙهندو آهي ۽ اُن (پاڪ سُخن) کي چڱو عمل مٿي چاڙهيندو آهي، ۽ جيڪي بڇڙاين جي رٿ ڪندا آهن تن لاءِ
سخت عذاب آهي، ۽ اُها نِگي اُنهن جي ٽٽندي.
35|11|(مڙس ۽ زال) ۽ الله اوهان کي مٽيءَ مان پيدا ڪيو وري نطفي مان (بڻايائين) وري اوهان کي جوڙو جوڙو
ڪيائين، ۽ مادين مان ڪابه سندس علم ڪانسواءِ نڪي ڏُکي ٿيندي ۽ نڪي ڇٽيندي آهي، ۽ نڪي ڪنهن وڏي عمر
واري کي ڄمار ڏبي آهي ۽ نڪي سندس ڄمار مان (ڪجهه) گهٽائبو آهي مگر (اُهو) ڪتاب ۾ لکيل آهي، بيشڪ اهو
(ڪم) الله کي آسان آهي.
35|12|ۀ ٻه درياءَ هڪ جهڙا نه آهن (جن مان) هيءُ هڪ مِٺو اُڃ لاهيندڙ آهي سندس پاڻي وڻندڙ آهي ۽ اُهو ٻيو کارو
ڪوڙو آهي، ۽ هر هڪ مان (مڇيءَ جو) تازو گوشت کائيندا آهيو ۽ زيور (يعني موتي منجهائن) ڪڍندا آهيو جي پائيندا
آهيو، ۽ منجهس (پاڻي کي) چيريندڙ ٻيڙيون ڏسندو آهين (هن لاءِ) ته سندس فضل مان (روزي) طلب ڪريو ۽ ته مان
اوهين شڪرانو ڪريو.
35|13|رات کي ڏينهن ۾ گهيڙيندو آهي ۽ ڏينهن کي رات ۾ گهيڙيندو آهي ۽ سج ۽ چنڊ کي تابع ڪيائين، هر هڪ ٺهرايل
مدت تائين هلندو آهي، اهو الله اوهان جو پالڻهار آهي اُن جي بادشاهي آهي، ۽ جن کي الله ڪانسواءِ سڏيندا آهيو سي ڪارڪ
جي ڪڪڙيءَ جي ڇلُ (جيتري ذري) جا (به) مالڪ نه آهن.
35|14|جيڪڏهن کين سڏيو ته اوهان جو سڏ نه ٻڌندا، ۽ جيڪڏهن (ڪٿي) ٻڌن (به) ته به اوهان کي ورندي نه ڏيندا، ۽
قيامت جي ڏينهن اوهان جي شريڪ ٺهرائڻ جا منڪر ٿيندا، ۽ توکي خبر رکندڙ جهڙي ڪوبه خبر نه ڏيندو.
35|15|اي ماڻهو اوهين الله ڏانهن مُحتاج آهيو، ۽ الله اُهو بي پرواهه ساراهيل آهي.
35|16|جيڪڏهن گهري ته اوهان کي ناس ڪري ۽ نئين خلق پيدا ڪري.
35|17|ۀ اِهو (ڪم) الله کي اَوکو نه آهي.
35|18|ۀ ڪوبه بار کڻندڙ ٻئي جو بار نه کڻندو، ۽ جيڪڏهن (گناهن جي) ڳوري بار وارو پنهنجي بار کڻڻ ڏانهن ڪنهن
کي سڏيندو توڙيڪ مائٽي وارو هوندو ته به منجهانئس ڪجهه به نه کنيو ويندو، تون ته انهن کي ڊيڄاري سگهندين جيڪي
پنهنجي پالڻهار کان ڳُجهہ ۾ ڊڄندا آهن ۽ نماز پڙهندا آهن، ۽ جيڪو پاڪ ٿيو سو رڳو پاڻ لاءِ پاڪ ٿئي ٿو، ۽ الله ڏانهن
موٽڻ آهي.
35|19|ۀ انڌو ۽ سڄو برابر نه آهن.
35|20|ۀ نڪي اونداهيون ۽ نڪي سوجهرو.
35|21|(پاڻ ۾ هڪ جهڙا آهن) ۀ نڪي ڇانوَ ۽ نڪي اُس.
35|22|ۀ نڪي جيئرا ۽ نڪي مُئا برابر ٿين ٿا، بيشڪ الله جنهن کي گهري تنهن کي ٻڌائيندو آهي، ۽ تون ڪو قبر
وارن کي ٻڌائيندڙ نه آهين.
35|23|تون ته رڳو ڊيڄاريندڙ آهين.
35|24|بيشڪ اسان توکي سچي دين سان خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو، ۽ اهڙي ڪا ٽولي آهي ئي

ڪانه جنهن ۾ ڪو ڊيڄاريندڙ نه گذريو آهي.
35|25| ۽ جيڪڏهن توکي ڪوڙو ڀائين ٿا ته ڪائن اڳين به بيشڪ ڪوڙو ڀانيو هو، جن وٽ سندن پيغمبر چٽن معجزن
۽ صحيفن سان ۽ پڌرن ڪتابن سان آيا هوا.
35|26| وري ڪافرن کي پڪڙيم ۽ منهنجي سزا ڪيئن هئي.
35|27| نه ڏٺو اٿيئي ڇا ته الله آسمانن کان پاڻي وسايو، پوءِ اُن سان ميوا پيدا ڪياسون جن جا رنگ قسمين قسمين
آهن، ۽ جبلن مان ٽُڪر آهن ڪي اڇا ۽ ڪي ڳاڙها انهن جا طرحين طرحين رنگ آهن ۽ ڪي نهايت ڪارا (به)
آهن.
35|28| ۽ اهڙيءَ طرح ماڻهن ۽ چرندڙن ۽ ڍورن مان (به) جو انهن جا رنگ طرح طرح جا آهن (بڻاياسين)، الله کان
سندس ٻانهن مان رڳو سمجهه وارا ڊڄندا آهن، بيشڪ الله غالب بخشڻهار آهي.
35|29| بيشڪ جيڪي (ماڻهو) الله جو ڪتاب پڙهندا آهن ۽ نماز (پوريءَ طرح) پڙهندا آهن ۽ جيڪي کين ڏنوسون
تنهن مان ڳُجهو ۽ پڌرو خرچيندا آهن سي اهڙيءَ سوداگري جي اميد رکندا آهن جا ڪڏهن نه برباد ٿيندي.
35|30| ته خُدا کين سندن اجر پورو ڏئي ۽ پنهنجي فضل سان کين وڌيڪ به ڏئي، ڇوته اهو بخشڻهار قدر (هن لاءِ)
ڄاڻندڙ آهي.
35|31| ۽ جيڪي توڏانهن ڪتاب مان وحي ڪيوسون سو سچ آهي جيڪي کانئس اڳ آهن تن کي به سچو ڪندڙ
آهي، بيشڪ الله پنهنجن ٻانهن جي خبر رکندڙ ڏسندڙ آهي.
35|32| وري انهن کي ڪتابن جو وارث ڪيوسون جن کي پنهنجن ٻانهن مان چونڊيوسون، پوءِ منجهائن ڪي پاڻ لاءِ ظالم
آهن، ۽ منجهائن ڪي وچٿرا آهن، ۽ منجهائن ڪي الله جي حُڪم سان چڱاين ۾ اڳرائي ڪندڙ آهن، اِهوئي وڏو فضل
آهي.
35|33| جن ۾ (اُهي) گهڙندا منجهن سون جا ڪنگڻ ۽ موتي پهرائبن، ۽ انهن ۾ سندن (انهن لاءِ هميشه وارا باغ آهن)
لباس پَٽ هوندو.
35|34| ۽ چوندا ته سڀ ساراهه انهي الله کي جڳائي جنهن اسان کان (سڀ) ڏُک ٽاريا، بيشڪ اسان جو پالڻهار
بخشڻهار قدر ڄاڻندڙ آهي.
35|35| جنهن اسان کي پنهنجي فضل سان سدائين رهڻ واري هنڌ لاٿو، نڪي اسان کي منجهس ڪو ڏک پهچندو ۽
نڪي اسان کي منجهس ڪو ٿڪ پهچندو.
35|36| ۽ جن ڪفر ڪيو تن لاءِ دوزخ جي باهه آهي، نڪي مٿن حُڪم ڪبو ته مرن ۽ نڪي ڪائن اُن جي عذاب مان
ڪي هلڪو ڪبو، سڀڪنهن بي شُڪر کي اهڙي طرح سزا ڏيندا آهيون.
35|37| ۽ اُهي (دوزخي) منجهس دانهون ڪندا، ته اي اسان جا پالڻهار اسان کي ڪڍ ته جيڪي ڪم ڪندا هواسون
تن کان ٻيا چڱا ڪم ڪريون (چيو ويندن ته) اوهان کي ايتري ڄمار نه ڏني هئي سون ڇا ته جيڪو نصيحت وٺڻ
گهري ها سو منجهس نصيحت وٺي سگهي ها؟ ۽ اوهان وٽ ڊيڄاريندڙ (به) آيو، تنهنڪري (پنهنجي ڪمائيءَ جو مزو)
چکو ڇوته ظالمن جو ڪو مددگار نه آهي.
35|38| بيشڪ الله آسمانن ۽ زمين جو ڳُجهه ڄاڻندڙ آهي، بيشڪ اُهو سينن وارو (ڳُجهه) ڄاڻندڙ آهي.
35|39| اُهو آهي جنهن اوهان کي زمين ۾ (اڳين جو) پيڙهيءَ وارو ڪيو، پوءِ جيڪو ڪُفر ڪندو تنهن تي سندس (الله)
ڪفر (جو نقصان) آهي، ۽ نڪي ڪافرن لاءِ سندن ڪُفر سندن پالڻهار وٽ ڏمر کانسواءِ (ٻيو ڪجهه) وڌائيندو، ۽ نڪي
ڪافرن لاءِ سندن ڪفر ڇيئي کانسواءِ (ٻيو ڪجهه) وڌائيندو.
35|40| چؤ ته الله کانسواءِ جن پنهنجن (ٺهرايلن) بُتن کي سڏيندا آهيو سي ڏٺا اٿوَ ڇا؟ مون کي ڏيکاريو ته (ڪين)
زمين مان ڇا بڻايو اٿن يا آسمانن ۾ سندن ڪا ڀائيواري آهي، يا کين ڪو ڪتاب ڏنو اٿون ڇا جو اُهي اُن جي پڌري
حُجّت تي آهن؟ (نه!) بلڪ ظالم هڪ ٻئي کي رڳو ٺڳيءَ جو انجام ڏيندا آهن.
35|41| بيشڪ الله آسمانن ۽ زمين کي ڊهڻ کان نگاهه رکندو آهي، ۽ جيڪڏهن ڊَهن ته خُدا کانسواءِ انهن کي ڪوبه
ڪونه نگاهه رکندو، بيشڪ اُهو بُردبار بخشڻهار آهي.
35|42| ۽ اُنهن پنهنجن پڪّن قسمن سان الله جو قسم کنيو ته جيڪڏهن وٽن ڪوبه ڊيڄاريندڙ آيو (تنهن مهل اُن جي
اچڻ) کين رڳو نفرت وڌائي.
35|43| مُلڪ ۾ وڏائي ڪرڻ ۽ بڇڙي رِٿ رٿڻ سبب (نفرت ڪيائون)، ۽ بڇڙي رٿ رٿڻ (جو نتيجو) اُن جي هلت
ڪرڻ وارن کانسواءِ ٻئي تي نه پوندو آهي، تنهن ڪري رڳو اڳين جي (عذاب جي) دستور جا منتظر آهن، پوءِ (تون)
ڪڏهن الله جي دستور کي ڪا مَٽ سَٽ نه ڏسندين، ۽ (تون) ڪڏهن الله جي دستور کي ڪا ڦيرگهير نه ڏسندين.
35|44| زمين ۾ نه گهميا آهن ڇا جو ڏسن ته جيڪي کائن اڳ هوا تن جي پڇاڙي ڪهڙي ٿي اُهي کائن سگهه ۾ به
تمام ڏاڍا هوا، ۽ الله اهڙو نه آهي جو ڪيس آسمانن ۾ ڪا به شيءِ ٿڪائي ۽ نڪي زمين ۾ (ٿڪائي)، بيشڪ اُهو ڄاڻندڙ
وس وارو آهي.
35|45| ۽ جيڪڏهن الله ماڻهن کي سندن ڪرتوتن سببان پڪڙي ها ته ڪو چُرندڙ زمين جي پُٺيءَ تي نه ڇڏي ها پر
ٺهرايل مُدّت توڻي کين مُهلت ڏئي ٿو، پوءِ جڏهن سندن مُدت آئي تڏهن بيشڪ الله پنهنجن ٻانهن کي ڏسندڙ آهي.
36|1| اي پيغمبر.
36|2| (هن) حِڪمت واري قرآن جوقسم آهي.
36|3| ته بيشڪ تون پيغمبرن مان آهين.
36|4| (بيشڪ تون) سڌي واٽ تي آهين.
36|5| (الله) غالب مهربان وٽان (قرآن جو) لاهڻ آهي.
36|6| (هن لاءِ) ته اهڙي قوم کي ڊيڄارين جو سندن پيءُ ڏاڏا نه ڊيڄاريا ويا آهن تنهنڪري اُهي بي خبر آهن.
36|7| بيشڪ انهن مان گهڻن تي (عذاب جو) قول لازم ٿيو آهي تنهنڪري اُهي ايمان نه ٿا آڻين.
36|8| بيشڪ اسان سندن ڳچين ۾ ڳٽ وڌا پوءِ اُهي کاڏين تائين (پيل) اٿن تنهنڪري اُهي ڳاٽي ٽنگيل آهن.
36|9| ۽ سندن اڳيان اوٽ ۽ سندن پوئتان (به) اوٽ ڪئي سون پوءِ کين ڍڪيوسون تنهنڪري اُهي (ڪجهه) نه ڏسندا.
36|10| ۽ کين تون ڊيڄارين يا نه ڊيڄارين سندن لاءِ هڪ جهڙو آهي تنهنڪري اُهي ايمان نه آڻيندا.
36|11| تون رڳو اُن کي ڊيڄاريندين جيڪو نصيحت تي هلي ۽ ٻاجهاري (الله) کان پرپٺ ڊڄي، ته پوءِ اُن کي بخشش ۽
سڳوري اجر جي خوشخبري ڏي.
36|12| بيشڪ اسين مُئن کي جياريندا آهيون ۽ جيڪي (مَدا توڻي چڱا ڪم ڪري) اڳي موڪليائون سي ۽ سندن پيرن
جا نشان لکون ٿا، ۽ هر شيءِ کي پڌري ڪتاب (لوح محفوظ) ۾ ڳڻيو اٿون.
36|13| ۽ اُنهن سان ڳوٺ (انطاڪيہ) وارن جو قصّو بيان ڪر، جڏهن وٽن پيغمبر آيا.

36|14|جڏهن اُنهن ڏانهن ٻن پيغمبرن کي موڪليوسون پوءِ ٻنهي کي ڪوڙو ڀانيائون تنهنڪري ٽئين سان غلبو (يعني) ڏنوسون پوءِ (گڏجي) چيائون ته بيشڪ اسين اوهان ڏانهن موڪليل آهيون.
36|15|چيائون ته اوهين ته رڳو اسان جهڙا ماڻهو آهيو ۽ ٻاجهاري (الله) ڪا شيءَ نه لاٿي آهي اوهين رڳو ڪُوڙا آهيو.
36|16|چيائون ته اسان جو پالڻهار ڄاڻندو آهي ته بيشڪ اسين اوهان ڏانهن موڪليل آهيون.
36|17|۽ اسان تي پڌري پيغام پهچائڻ کانسواءِ (ٻيو ڪجهه) لازم نه آهي.
36|18|چيائون ته بيشڪ اسان اوهان جي (اچڻ) سببان بدبختي سمجهي آهي، جيڪڏهن اوهين نه جهلبؤ ته ضرور اوهان کي پٿرن سان ماريندااسون ۽ ضرور اسان کان اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب پهچندو.
36|19|چيو ته اوهان جي بدبختي اوهان سان آهي، جيڪڏهن اوهان کي نصيحت ڏبي آهي ته (انهيءَ ڪري) (پيغمبرن) چا؟ بلڪ اوهين حد کان لنگهيل قوم آهيو.
36|20|۽ شهر جي پرين پاسي کان هڪ مڙس ڊوڙندو آيو چيائين ته اي منهنجي قوم پيغمبرن جي تابعداري ڪريو.
36|21|(اوهين) انهن جي تابعداري ڪريو جيڪي اوهان کان اُجورو نه گهرندا آهن ۽ اُهي سڌيءَ واٽ وارا آهن.
36|22|ڏانهس (اوهين به) ۽ مون کي ڇا (ٿيو) آهي جو انهيءَ خُدا جي عبادت نه ڪريان جنهن مونکي پيدا ڪيو ۽ موٽايا ويندؤ.
36|23|اُن کانسواءِ ٻيا معبود وٺان ڇا؟ جيڪڏهن ٻاجهارو (الله) مونکي ڏُک پهچائڻ گهري ته اُنهن جي شفاعت مونکان ڪجهه (به ڏک) نه ٽاريندي ۽ نڪي (اُهي) مون کي ڇڏائيندا.
36|24|بيشڪ آءٌ اُنهيءَ مهل پڌري گمراهيءَ ۾ هوندس (جي ائين ڪندس ته).
36|25|بيشڪ مون اوهان جي پالڻهار تي ايمان آندو آهي، پوءِ مون کان ٻُڌو.
36|26|(اِن چوڻ تي ڪيس شهيد ڪيائون) چيو ويس ته بهشت ۾ گهڙ، چيائين هيءِ ارمان (جيڪر) منهنجي قوم ڄاڻي ها.
36|27|ته ڇاجي ڪري منهنجي پالڻهار مون کي بخشيو ۽ مون کي عزت وارن مان ڪيائين.
36|28|۽ ڪانئس پوءِ سندس قوم تي آسمان کان ڪو لشڪر نه لاٿوسون ۽ نڪي (لشڪر) لاهيندڙ آهيون.
36|29|(سندن سزا) رڳو هڪ سخت رڙ هئي پوءِ اُنهي (ئي) دم اُهي (ٻاهه وانگر) وسامي (مري ويا).
36|30|ٻانهن تي ارمان آهي، (جو) وٽن ڪو (به اهڙو) پيغمبر نه آيو جنهن سان ٺٺوليون نه ٿي ڪيائون.
36|31|نه ڏٺو اٿن ڇا ته کانئن اڳ ڪيترائي (ماڻهن جا) طبقا ناس ڪياسون (جو) اُهي اُنهن ڏانهن موٽي نه ٿا اچن.
36|32|۽ جيڪي به آهن سي سڀ اسان وٽ حاضر ڪبا.
36|33|۽ هڪ نشاني اُنهن (جي جيارڻ) لاءِ مُئل زمين آهي، جنهن کي جياريوسون ۽ منجهانئس (اَن جا داڻا) ڪڍياسون جو اُن مان کائين ٿا.
36|34|۽ منجهس کجورين ۽ ڊاکن جا باغ پيدا ڪياسون ۽ اُنهن (باغن) ۾ ڪي چشما وهاياسون.
36|35|(هن لاءِ ته) سندن ڦر مان کائيندا رهن ۽ اُنهن (ميون) کي سندن هٿن نه بڻايو آهي، پوءِ ڇونه شُڪرانو ڪندا آهن؟
36|36|اُهو (الله) پاڪ آهي جنهن اُها شيءِ جيڪا زمين ڄمائيندي آهي سا ۽ سندن جيئن مان ۽ جيڪي (شيون) نه ڄاڻندا آهن تن مان سڀني جنس کي (جوڙو جوڙو ڪوڙو ۽ مِنو ۽ نَر ۽ مادي) پيدا ڪيو.
36|37|۽ اُنهن لاءِ هڪ نشاني رات آهي، (جو) اُن مان ڏينهن کي ڇڪي ڪڍندا آهيون پوءِ اُنهي مهل اُهي اونداهي ۾ رهندا آهن.
36|38|۽ سج پنهنجي ٽڪاڻي جي جاءِ تي پيو هلندو آهي، اِهو غالب (الله) جو اندازو (ٺهرايل) آهي.
36|39|۽ چنڊ لاءِ منزلون مقرر ڪيوسون تان جو کجيءَ جي پراڻي ٻهاري جي ڳنيءَ وانگر وري ڏنگو ٿيندو آهي.
36|40|نڪي سج کي چنڊ جي پهچڻ جي (ڪا) مجال آهي ۽ نڪي رات (سج لهڻ کان اڳ) ڏينهن تي اڳرائي ڪندڙ آهي، ۽ (سج ۽ چنڊ ۽ تارن مان) سڀئي آسمان ۾ تَرن ٿا.
36|41|۽ اُنهن لاءِ هڪ نشاني (هيءَ به آهي) جو اسان سندن اولاد کي ڀريل ٻيڙي ۾ کنيو.
36|42|۽ اُنهن لاءِ اُن (ٻيڙيءِ) جهڙيون (ٻيون سواريون به) بڻايوسون جن تي سواري ڪندا آهن.
36|43|۽ جيڪڏهن گهرون ته کين ٻوڙي ڇڏيون پوءِ انهن لاءِ ڪو دانهن ورنائڻ وارو نه ٿئي ۽ نڪي اُهي ڇڏائبا.
36|44|پر پاڻ وٽان ٻاجهه ڪئي سون ۽ هڪ وقت تائين (اُهي) آسودا ڪياسون.
36|45|۽ جڏهن کين چئبو آهي ته اُنهي (عذاب) کان ڊڄو جيڪو اوهان جي اڳيان ۽ اوهان جي پٺيان (اچڻو) آهي ته مانَ اوهان تي ٻاجهه ڪجي.
36|46|۽ سندن پالڻهار جي نشانين مان ڪائي (اهڙي) نشاني وٽن نه ايندي آهي جنهن کان (هو) منهن موڙيندڙ نه هوندا آهن.
36|47|۽ جڏهن کين چئبو آهي ته جيڪي الله اوهان کي رزق ڏنو آهي تنهن مان خرچيو (تڏهن) ڪافر مؤمنن کي چوندا آهن ته اهڙي کي ڇو کارايون جو جيڪڏهن الله گهري ها ته کيس کارائي ها، اوهين اڳو پڌري گمراهيءَ ۾ آهيو.
36|48|۽ چوندا آهن ته جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اِهو انجام ڪڏهن (پورو) ٿيندو.
36|49|اِهي رڳو هڪ سخت آواز جو انتظار ڪندا آهن جو اُهي اُنهي حالت ۾ کين (اوچتو) پڪڙيندو جو اُهي جهڳڙو ڪندا هوندا.
36|50|پوءِ (اُهي) نڪي وصيت ڪري سگهندا ۽ نڪي پنهنجي گهر وارن ڏانهن موٽي سگهندا.
36|51|۽ صُور ۾ ڦوڪبو پوءِ اُتي جو اُتي پنهنجي پالڻهار ڏانهن قبرن مان ڊوڙندا.
36|52|چوندا ته اسان لاءِ ويل آهي اسان کي اسان جي سمهڻ جي جاءِ مان ڪنهن اُٿاريو؟ (ملائڪ چوندا هائو) هيءُ اُهو آهي جيڪو ٻاجهاري الله انجام ڏنو هو ۽ پيغمبرن سچ چيو هو.
36|53|رڳو هڪ سخت رڙ هوندي پوءِ اُهي اُتي جو اُتي گڏ ڪري اسان وٽ حاضر ڪيا ويندا (اِهو واقعو).
36|54|پوءِ اڄ ڪنهن جيءَ تي ڪجهه به ظلم نه ڪبو ۽ جيڪي ڪندا هئو رڳو اُن جو اوهان کي بدلو ڏبو.
36|55|بيشڪ بهشتي اڄ هڪ ڪم ۾ خوش هوندا.
36|56|اُهي ۽ سندين زالون ڇانوَن ۾ تختن تي ٽيڪ ڏئي ويهندڙ هوندا.
36|57|انهن لاءِ بهشت ۾ ميوا آهن ۽ جيڪي گهرندا سو (پڻ) انهن لاءِ آهي.
36|58|چيو ويندو ته پالڻهار مهربان (الله) کان (اوهان تي) سلام هجي.
36|59|۽ (چونداسون ته) اي گنهگارو اڄ (نيڪن کان) جدا ٿيو.
36|60|اي آدم جا اولاد اوهان ڏانهن پيغام نه موڪليو هوم ڇا ته شيطان کي نه پوڄجو، جو بيشڪ اوهان جو پڌرو ويري

آهي.
36|61|۽ ته منهنجي عبادت ڪجو، (جو) اِها سڌي واٽ آهي.
36|62|۽ بيشڪ (شيطان) اوهان مان گهڻيءَ خلق کي گمراه ڪيو، پوءِ اوهين نه سمجهندا هُئو ڇا؟
36|63|هيءُ اُهو دوزخ آهي (جنهن) جو اوهان کي وعدو ڏبو هو.
36|64|اُن ۾ اڄ انهي ڪري ڳِهڙو جو ڪفر ڪندا هُئو.
36|65|اڄ سندن واتن تي مُهر هڻنداسون ۽ جيڪي ڪندا هوا تنهن بابت سندن هٿ اسان سان ڳالهائيندا ۽ سندن پير شاهدي ڏيندا.
36|66|۽ جيڪڏهن گهرون ته سندين اکين کي ناس ڪريون پوءِ واٽ ڏانهن ڊوڙن ته پوءِ ڪٿان ڏسندا؟
36|67|۽ جيڪڏهن گهرون ته سندين جاين تي (ئي) کين بد شڪل ڪري ڇڏيون ته پوءِ نڪي اڳتي هلي سگهن ۽ نڪي پوءَ تي موٽن.
36|68|۽ جنهن کي وڏي ڄمار وارو ڪندا آهيون تنهن کي بڻاوت ۾ اونڌو ڪندا آهيون، (ايتري ڳالهه به) نه سمجهندا آهن ڇا؟
36|69|۽ اُن (پيغمبر) کي نڪي شعر سيکاريو اٿون ۽ نڪي (شعر) اُن جو لائق آهي، هيءَ ته نصيحت ۽ پڌرو قرآن آهي.
36|70|ته اُنهي کي ڊيڄاري جيڪو جيئرو (يعني سمجهه وارو) هجي ۽ ڪافرن تي حجت ثابت ٿئي.
36|71|نه ڏٺو اٿن ڇا ته اسان انهن لاءِ انهن شين مان ڍور پيدا ڪيا جن کي اسان جي هٿن بڻايو؟ پوءِ اُهي اُنهن جا مالڪ آهن.
36|72|۽ اُنهن (ڍورن) کي اُنهن جو تابعدار ڪيوسون پوءِ منجهانئن ڪي سندن چڙهيءَ جا آهن ۽ منجهانئن ڪي (اُهي) کائيندا آهن.
36|73|۽ اُنهن لاءِ اُنهن (ڍورن) ۾ گهڻا فائدا آهن ۽ پيئڻ جون شيون (يعني کِير) آهن، پوءِ اُهي ڇونه شُڪر ڪندا آهن؟
36|74|۽ الله کانسواءِ ٻيا معبود ڪري ورتا اٿن ته مانَ کين مدد ڏني وڃي.
36|75|(اُهي) ڪين مدد ڏئي نه سگهندا ۽ اُهي (بُت) اُنهن جو لشڪر ٿي گڏ ڪيا ويندا.
36|76|پوءَ (اي پيغمبر) توکي سندن چوڻ نه ڏکوئي، جيڪي ڳجهو ڪندا آهن ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهن سو بيشڪ اسين ڄاڻون ٿا.
36|77|ماڻهوءَ نه ڏٺو آهي ڇا ته اسان کيس نُطفي مان بڻايو پوءِ تڏهن ته اُهو پڌرو جهيڙاڪ ٿيندو آهي.
36|78|۽ اسان لاءِ هڪ مثال بيان ڪندو آهي ۽ پنهنجي بڻاوت وساريندو آهي، ۽ چوندو آهي ته (هنن) هڏن کي ڪير جياريندو ۽ اُهو سڀڪنهن پيدائش کي ڄاڻندڙ آهي.
36|79|(اي پيغمبر کين) چؤ ته جنهن اُنهن کي پهريون پيرو بڻايو سو اُنهن کي (وري) جياريندو ۽ اُهو سڀڪنهن پيدائش کي ڄاڻندڙ آهي.
36|80|جنهن سائي وڻ مان اوهان لاءِ باهه پيدا ڪئي پوءِ اوچتو اوهين اُن مان باهه ٿا ٻاريو.
36|81|جنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو سو انهن جهڙن جي بڻائڻ تي وس وارو نه آهي ڇا؟ هائو! (وس وارو آهي)، ۽ اُهو وڏو بڻائيندڙ (سڀ) ڄاڻندڙ آهي.
36|82|سندس حُڪم هن کانسواءِ (ٻيو) ڪونه آهي ته جڏهن ڪا شيءِ بڻائڻ گهرندو آهي ته اُن لاءِ رڳو چوندو آهي ته ٿيءُ ته (اها شي) ٿي پوندي آهي.
36|83|پوءِ اُهو (الله) پاڪ آهي جنهن جي هٿ ۾ هر شيءَ جي حڪومت آهي ۽ ڏانهس اوهين موٽايا ويندؤ.
37|1|(پنهنجي پالڻهار وٽ) قطار ڪري صفن ٻڌڻ وارن (ملائڪن) جو قسم آهي.
37|2|پوءِ جهڻڪ ڏيئي (شيطانن) کي ڌمڪائڻ وارن (ملائڪن) جو قسم آهي.
37|3|پوءِ (قرآن) پڙهڻ واري جماعت جو قسم آهي.
37|4|ته اوهان جو معبُود هڪڙو (ئي) آهي.
37|5|(جو اُهو) آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي اُنهن ٻنهي جي وچ ۾ آهي تنهن جو پالڻهار آهي ۽ (اُهو) اُڀرڻ (۽ لهڻ) وارن طرفن جو (به) پالڻهار آهي.
37|6|بيشڪ اسان دُنيا جي آسمانن کي تارن جي سونهن سان سينگاريو.
37|7|۽ سڀڪنهن سرڪش شيطان کان (انهيءَ) کي نگاه رکيوسون.
37|8|ته (شيطان) مَلَاءِ اَلۡاَعۡلیٰ ڏانهن ڪن ڏيئي (ڳالهيون) نه ٻڌن ۽ سڀڪنهن طرف کان (اُنهن ڏانهن) اُماڙيون اُڇلبيون آهن.
37|9|(اُنهن جي) تڙڻ لاءِ ۽ اُنهن لاءِ هميشه جو عذاب آهي.
37|10|پر جنهن (چوريءَ ڪن ڏئي مَلَاءِاَعۡلیٰ جي ڳالهين مان ڪنهن ڳالهه کي) جهٽيو تنهن جي پوئتان ٻرندڙ اُماڙي پوندي آهي.
37|11|پوءِ کانئن پُڇ ته اُهي پيدا ڪرڻ ۾ تمام مشڪل آهن ڇا يا (ذڪر ڪيل شيون) جن کي اسان بڻايو آهي؟ بيشڪ اسان کين چيڪيءَ مٽيءَ مان بڻايو.
37|12|بلڪ (ڪافرن جي حال کان) عجب ڪيئي ۽ اُهي ٺٺوليون ڪندا آهن.
37|13|۽ جڏهن سمجهائبو اٿن (تڏهن) نه سمجهندا آهن.
37|14|۽ جڏهن (هو) ڪا نشاني ڏسن (تڏهن) ٺٺوليون ڪندا آهن.
37|15|۽ چوندا آهن ته هيءُ (قرآن) رڳو پڌرو جادو آهي.
37|16|هان جڏهن مرنداسون ۽ مٽي ۽ هڏا ٿينداسون (تڏهن) اسين وري (جيئرا ٿي) کڙا ٿينداسون ڇا؟
37|17|اسان جا اڳيان پيءُ ڏاڏا به (اٿاربا) ڇا؟
37|18|چؤ ته هائو (اُٿاربا) حالانڪ اوهين خوار هوندؤ.
37|19|پوءِ اُهو (ڪڙو ٿيڻ) رڳو هڪ سخت جهڻڪار هوندي پوءِ اُهي اُتي جو اُتي ڏسڻ لڳندا.
37|20|۽ چوندا ته هيءِ ارمان اسان لاءِ هي بدلي (وٺڻ) جو ڏينهن آهي.
37|21|(چئبن ته) نبيري جو ڏينهن جنهن کي اوهين ڪوڙو ڀائيندا هيؤ سو هي آهي.
37|22|(چئبو ته اي ملائڪو) ظالمن کي ۽ سندن سنگتين کي ۽ جن کي الله کانسواءِ پوڄيندا هوا
37|23|تن کي گڏ ڪريو پوءِ کين دوزخ جي واٽ ڏانهن ڏس ڏيو.
37|24|۽ کين ترسايو جو بيشڪ کانئن پڇبو.

37|25|اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو هڪ ٻئي جي مدد نٿا ڪريو؟ (ته)
37|26|بلڪ اُهي اڄ ڪنڌ نوائيندڙ آهن.
37|27|۽ ڪي ڪن ڏانهن مهاڙ ڪري هڪ ٻئي کان پڇڻ لڳندا.
37|28|چوندا ته بيشڪ اوهين (گمراهه ڪرڻ لاءِ) سڄي (۽ ڪٻي) پاسي کان اسان وٽ (ماڻهو پنهنجن سردارن کي) ايندا هُيؤ.
37|29|چوندا ته (نه!) بلڪ اوهين پاڻ مُسلمان نه هُيؤ (سردار).
37|30|۽ اوهان تي اسان جو ڪو زور نه (هلندو) هو، بلڪ (اوهين) پاڻ حد کان لنگهيل قوم هُيؤ.
37|31|پوءِ اسان تي اسان جي پالڻهار جو چوڻ ثابت ٿيو ته بيشڪ اسين (عذاب) چکندڙ هُجون.
37|32|پوءِ اوهان کي گمراهه ڪيوسون جو بيشڪ اسين (پاڻ) به گمراهه هواسون.
37|33|پوءِ بيشڪ اُهي اُنهيءَ ڏينهن عذاب ۾ هڪ ٻئي سا گڏ شريڪ هوندا.
37|34|بيشڪ اسين ڏوهارين سان اهڙي طرح ڪندا آهيون.
37|35|بيشڪ اُهي (اهڙا) هوا جو جڏهن کين چئبو هو ته الله کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي (تڏهن) وڏائي ڪندا هوا.
37|36|۽ چوندا هوا ته اسان هڪ چريي شاعر جي (چوڻ) تي پنهنجن معبودن کي ڇڏينداسون ڇا؟
37|37|بلڪ (پيغمبر محمد ﷺ) سچ (يعني قرآن) آندو ۽ (سڀني) پيغمبرن کي سچو ڄاتائين.
37|38|بيشڪ اوهين ڏکوئيندڙ عذاب (جو مزو) چکڻ وارا آهيو.
37|39|۽ جيڪي ڪندا هئو تنهن کانسواءِ (ٻيو) ڪو بدلو نه ڏبؤ.
37|40|پر الله جا خاص ٻانها (عذاب کان بچندا).
37|41|اُنهن لاءِ روزي مُقرّر (ٿيل) آهي.
37|42|ميوا، ۽ اُهي عزت وارا آهن (قسمين).
37|43|نعمت وارن باغن ۾.
37|44|تختن تي هڪ ٻئي جي آمهون سامهون ويٺل هوندا.
37|45|وهندڙ شراب جو پيالو مٿن پيو ڦيرائبو.
37|46|جو (بلڪل) اڇو پيئندڙن لاءِ مزيدار هوندو.
37|47|نڪي منجهس مٿي جي ڦيري هوندي ۽ نڪي اُهي کانئس نشي وارا ٿيندا.
37|48|۽ وٽن اکين واريون هيٺ نهاريندڙيون (زالون) وڏين هونديون.
37|49|ڄڻڪ اُهي (حورون) ڍَڪيل آنا آهن.
37|50|پوءِ ڪي (ماڻهو) ڪن ڏانهن مهاڙ ڪري ڪري هڪ ٻئي کان پڇڻ لڳندا.
37|51|منجهانئن ڪو چوندڙ چوندو ته بيشڪ (دنيا ۾) منهنجو هڪ سنگتي هو.
37|52|جو چوندو هو ته تون (قيامت جو) مڃيندڙ ٿيو آهين ڇا؟
37|53|ها جڏهن مرنداسون ۽ مٽي ۽ هڏا ٿينداسون (تڏهن) اسان کي بدلو ڏنو ويندو ڇا؟
37|54|چوندو ته اوهين (به دوزخين کي) ڏسو ٿا ڇا؟ (وري اُهو)
37|55|پوءِ (پاڻ) جهاتي پائيندو ته اُهو (سنگتي) دوزخ جي وچ ۾ ڏسندو.
37|56|چوندو ته الله جو قسم ته تو مونکي ذري گهٽ هلاڪ ٿي ڪيو.
37|57|۽ جيڪڏهن منهنجي پالڻهار (جو مون تي) فضل نه ٿئي ها ته بيشڪ آءٌ (به عذاب ۾) حاضر ڪيلن مان هجان ها.
37|58|بيشڪ اسين نڪي (هاڻي وري) مرڻ وارا آهيون.
37|59|رڳو اسان جو پهريون مرڻ هو (جو ٿي چڪو) ۽ نڪي عذاب ڪيل آهيون (اهو)
37|60|بيشڪ اِها وڏي مراد ماڻڻ آهي.
37|61|اهڙي (نعمت) لاءِ ڀلي ته عمل ڪندڙ عمل ڪن.
37|62|ڀلا اِها (بيان ڪيل نعمت) مهمانيءَ طور ڀلي آهي يا ٿوهر جو وڻ؟
37|63|بيشڪ اسان اِن (وڻ) کي ظالمن جي لاءِ عذاب ٺهرايو آهي.
37|64|بيشڪ اِهو هڪ وڻ آهي جو دوزخ جي تري ۾ پيدا ٿيندو آهي.
37|65|اُن جا گوشا ڄڻڪ شيطانن جون سِسيون آهن.
37|66|پوءِ بيشڪ دوزخي اُن مان کائيندا پوءِ منجهانئس پيٽ ڀريندا.
37|67|وري اُنهن لاءِ اُن (کاڄ) تي ٽهڪندڙ پاڻيءَ جي ملاوت هوندي.
37|68|وري بيشڪ کائڻ پيئڻ کانپوءِ سندن موٽڻ دوزخ ڏانهن هوندو.
37|69|بيشڪ اُنهن پنهنجن پيءُ ڏاڏن کي گمراهه ڏٺو.
37|70|تنهنڪري اُهي (به) سندن پيرن تي ڊوڙن ٿا.
37|71|۽ بيشڪ کانئن اڳ اڳين مان گهڻا گمراهه ٿيا هوا.
37|72|۽ بيشڪ منجهن ڊيڄاريندڙ موڪليا هواسون.
37|73|پوءِ نهار ته ڊيڄاريلن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي؟
37|74|پر الله جا خاص ٻانها (انهن جي پڇاڙي چڱي ٿي).
37|75|۽ بيشڪ نوح اسان کي سڏيو پوءِ چڱا (دُعا کي) قبول ڪندڙ آهيون.
37|76|۽ کيس ۽ سندس (تعلق وارن) ماڻهن کي وڏي مصيبت کان بچايوسون.
37|77|۽ (فقط) سندس اولاد کي ئي باقي رهندڙ ڪيوسون.
37|78|۽ پوين ۾ اُن لاءِ (چڱي يادگيري) ڇڏي سون.
37|79|ساري جَڳ ۾ نوح تي شال سلام هجي.
37|80|بيشڪ اسين ڀلارن کي اهڙي طرح بدلو ڏيندا آهيون.
37|81|بيشڪ اُهو اسان جي مؤمنن ٻانهن مان آهي.
37|82|وري ٻين کي ٻوڙيوسون.
37|83|۽ بيشڪ نوح جي پيروري ڪندڙن مان ابراهيم هو.
37|84|جڏهن (هو) پنهنجي پالڻهار وٽ سالم دِل سان آيو (ياد ڪر).
37|85|جڏهن پنهنجي پيءُ ۽ پنهنجي قوم کي چيائين ته اوهان ڇاکي پوڄيندا آهيو؟ (ياد ڪر)

37|86|الله کانسواءِ هٿرادو ٺهيل معبودن کي گهرو ٿا ڇا؟
37|87|پوءِ جهانن جي پالڻهار بابت اوهان جو ڪهڙو گمان آهي؟
37|88|پوءِ تارن ۾ هڪ پيرو چتائي ڏٺائين.
37|89|پوءِ چيائين ته آءٌ بيمار ٿيندس.
37|90|پوءِ کانئس پُٺي ڏيئي ڦريا.
37|91|پوءِ سندن معبودن ڏانهن منهن ڪيائين ته اوهين ڇونه ٿا کائو؟
37|92|اوهان کي ڇا (ٿيو آهي) جو نه ٿا ڳالهايو؟
37|93|پوءِ سڄي هٿ (يعني زور) سان مٿن ڏاڍا ڌَڪ هڻڻ لڳو.
37|94|پوءِ (قوم وارا) ڏانهس ڊوڙندا سامهون آيا.
37|95|چيائين ته جنهن کي اوهين (پاڻ) گهَڙيندا آهيو تنهن کي ڇو پوڄيندا آهيو؟ (ڪين)
37|96|حالانڪه الله اوهان کي ۽ جيڪي اوهين ڪريو ٿا تنهن کي پيدا ڪيو.
37|97|چيائون ته ابراهيم لاءِ اڏاوت اڏيو پوءِ کيس (باهه جي) آڙاهه ۾ اُڇليو (هڪ ٻئي کي).
37|98|پوءِ ساڻس فريب ڪرڻ جو ارادو ڪيائون پوءِ کين تمام زير ڪيوسون.
37|99| ۽ ابراهيم چيو ته بيشڪ آءٌ پنهنجي پالڻهار ڏانهن وڃڻ وارو آهيان (اهو) سگهوئي مون کي واٽ ڏيکاريندو (جتي سندس رضا هوندي).
37|100|اي منهنجا پالڻهار صالحن مان (ڪو پُٽ) مون کي عطا ڪر.
37|101|پوءِ کيس هڪ حليمت واري نينگر جي خوشخبري ڏني سون.
37|102| پوءِ جڏهن ساڻس گڏ ڊوڙڻ (واريءَ عمر) کي پهتو (تڏهن ابراهيم) چيو ته اي منهنجا پٽڙا بيشڪ آءٌ ننڊ ۾ ڏسان ٿو ته آءٌ توکي ڪُهان ٿو پوءِ تون نظر ڪر ته تنهنجي دل ۾ ڇا ٿو اچي؟ چيائين ته اي مُنهنجا ابا جنهن ڪم جو توکي حُڪم ڏنو وڃي ٿو سو ڪر جيڪڏهن الله گهريو ته مون کي صبر ڪرڻ وارن مان لهندين.
37|103|پوءِ جڏهن ٻنهي حُڪم مڃيو ۽ ابراهيم (پنهنجي) پُٽ کي پيشانيءَ پر ليٽايو.
37|104|۽ کيس سڏيوسون ته اي ابراهيم.
37|105|بيشڪ تو خواب کي سچو ڪيو، بيشڪ اسين ڀلارن کي اهڙي طرح بدلو ڏيندا آهيون.
37|106|بيشڪ اِها پڌري پرک آهي.
37|107|۽ ذُبح جي وڏي جانور سان اُن جو عوض ڏنوسون.
37|108|۽ پوين ۾ (چڱي ساراهه) اُن لاءِ ڇڏي سون.
37|109|ابراهيم تي شال سلام هجي.
37|110|ڀلارن کي اهڙي طرح بدلو ڏيندا آهيون.
37|111|بيشڪ اُهو اسان جي مؤمنن ٻانهن مان آهي.
37|112|۽ کيس اسحٰق جي خوشخبري ڏني سون جو صالحن مان هڪڙو نبي آهي.
37|113|۽ ابراهيم تي ۽ اسحٰق تي برڪت نازل ڪئي سون، ۽ ٻنهي جي اولاد مان ڪي چڱا آهن ۽ ڪي پاڻ تي پڌرو ظلم ڪندڙ آهن.
37|114|۽ بيشڪ موسىٰ ۽ هارون تي احسان ڪيوسون.
37|115|۽ کين ۽ سندن قوم کي وڏي سختيءَ کان بچايوسون.
37|116|۽ کين مدد ڏني سون پوءِ اُهي غالب رهيا.
37|117|۽ کين پڌرو ڪتاب ڏنوسون.
37|118|۽ کين سِڌي رستي لاتوسون.
37|119|۽ پوين ۾ (چڱي ساراهه) انهن لاءِ ڇڏي سون.
37|120|مُوسىٰ ۽ هارون تي شال سلام هجي .
37|121|بيشڪ اسين ڀلارن کي اهڙيءَ طرح بدلو ڏيندا آهيون.
37|122|بيشڪ اُهي (ٻئي) اسان جي مؤمن ٻانهن مان آهن.
37|123|۽ بيشڪ الياس پيغمبرن مان هو.
37|124|جڏهن پنهنجي قوم کي چيائين ته (الله کان) ڇونه ڊڄندا آهيو؟
37|125|ڇو بَعل کي پوڄيندا آهيو ۽ تمام چڱي خلقيندڙ کي ڇڏيندا آهيو؟
37|126|الله اوهان جو پالڻهار ۽ اوهان جي اڳين پِين ڏاڏن جو پالڻهار آهي (جو).
37|127|پوءِ کيس ڪوڙو ڀانيائون تنهنڪري اُهي بيشڪ (دوزخ ۾) حاضر ڪيل آهن.
37|128|پر الله جا خاص ٻانها (ڇٽل آهن).
37|129|۽ پوين ۾ (چڱي ساراهه) اُن لاءِ ڇڏي سون.
37|130|الياس تي شال سلام هجي.
37|131|بيشڪ اسين ڀلارن کي اهڙي طرح بدلو ڏيندا آهيون.
37|132|بيشڪ اُهو اسان جي مؤمن ٻانهن مان آهي.
37|133|۽ بيشڪ لُوط پيغمبرن مان هو.
37|134|جڏهن اُن کي ۽ سندس مڙني گهر وارن کي بچايوسون (ياد ڪر).
37|135|سواءِ هڪڙي ڪراڙي زال جي جا پُٺ تي رهندڙن مان ٿي.
37|136|وري (ٻين) ٻين کي هلاڪ ڪيوسون.
37|137|۽ بيشڪ اوهين انهن (جي ڳوٺن) وٽان صبح جو لنگهندا آهيو.
37|138|۽ رات جو (به) پوءِ ڇونه سمجهندا آهيو؟
37|139|۽ بيشڪ يُونس پيغمبرن مان هو.
37|140|جڏهن (هو) ڀريل ٻيڙيءَ ڏانهن ڀڳو.
37|141|پوءِ (ٻيڙي وارن سان) ڀُڪو وڌائين ته (پاڻ) ڀُڪي ڀيلن مان ٿيو.
37|142|پوءِ کيس مڇي ڳهي وئي ۽ اُهو (اهڙو ڪم ڪندڙ هو جو) ملامت جو لائق هو.
37|143|پوءِ اُهو جيڪڏهن تسبيح چوندڙن مان نه هجي ها.
37|144|ته اُنهي ڏينهن تائين جنهن ۾ (ماڻهو) اُٿارجن اُن جي پيٽ ۾ رهي ها.
37|145|پوءِ کيس صاف پَٽ ۾ اُڇليوسون ۽ اُهو بيمار هو.

37|146|۽ مٿس وڻ ڪدوءَ (جي قِسم) مان ڄمايوسون.
37|147|۽ ڪيس (هڪ) لک يا (اُن کان) وڌيڪ (ماڻهن) ڏانهن موڪليوسون.
37|148|پوءِ انهن ايمان آندو پوءِ هڪ وقتِ تائين ڪين فائدو ڏنوسون.
37|149|پوءِ (اي پيغمبر) اُنهن (يعني مشرڪن) کان پڇ ته تنهنجي پالڻهار کي ڌيئر آهن ڇا يا ڪيس پٽ آهنءَ
37|150|يا ملائڪن کي زالون بڻايوسون ۽ اُهي (اُن وقت) حاضر هوا.
37|151|خبردار هُجو (ته) بيشڪ اُهي پنهنجي (هٺرادو ٺهيل) ڪوڙ مان چوندا آهن.
37|152|ته الله (اولاد کي) ڄڻيو آهي ۽ اُهي ڪوڙا آهن.
37|153|پٽن کان ڌيئر پسند ڪيائين ڇا؟
37|154|اوهان کي ڇا ٿيو آهي، ڪيئن نبيرو ڪندا آهيو؟
37|155|ڇونه ڌيان ڪندا آهيو؟ (اوهين)
37|156|يا اوهان کي ڪا پڌري حُجّت آهي؟
37|157|جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته پنهنجو ڪتاب آڻيو.
37|158| ۽ (ڪافرن) الله ۽ جِنن جي وچ ۾ مائٽي مُقرر ڪئي، ۽ بيشڪ جِنن ڄاتو آهي ته اُهي (قيامت ۾ حساب لاءِ) حاضر ڪيا ويندا.
37|159|جيڪي بيان ڪندا آهن تنهن کان الله پاڪ آهي (ڪافر).
37|160|پر الله جا خاص ٻانها (انهن جو چوڻ سچو آهي).
37|161|پوءِ (اي ڪافرؤ) بيشڪ اوهين ۽ جن (بتن) کي پوڄيندا آهيو.
37|162|اوهين (سڀئي) اُن (يعني ڪوڙن معبُودن جي عبادت) لاءِ گمراهه ڪرڻ وارا نه آهيو.
37|163|پر اُنهن کي جيڪو (پاڻ) دوزخ ۾ گهڙڻ وارو آهي.
37|164|۽ (ملائڪ چوندا آهن ته) اسان مان اهڙو آهي ئي ڪونه جنهن لاءِ (عبادت جي) هڪ جاءِ ٺهرايل نه آهي.
37|165|۽ بيشڪ اسين صِف ٻَڌڻ وارا آهيون.
37|166|۽ بيشڪ اسين تسبيح چوڻ وارا آهيون.
37|167|۽ بيشڪ (عرب جا ڪافر) چوندا هوا.
37|168|ته جيڪڏهن اسان وٽ پهرين جو احوال هجي ها.
37|169|ته ضرور الله جا خاص ٻانها ٿيون ها.
37|170|وري اُن (يعني قرآن) جا مُنڪر ٿيا پوءِ سِگهوئي (ڪفر جي پڇاڙي) ڄاڻندا.
37|171|۽ بيشڪ پنهنجن ٻانهن پيغمبرن لاءِ اسان جو وعدو اڳي ئي ٿي چڪو..
37|172|ته بيشڪ اُهي (اسان جا پيغمبر) ئي فتح مند آهن.
37|173|۽ بيشڪ اسان جو لشڪر ئي غالب آهي.
37|174|پوءِ ڪاڻن هڪ وقت تائين منهن موڙ.
37|175|۽ کين ڏسندو رهه پوءِ اُهي به سگهوئي ڏسندا.
37|176|اسان جو عذاب جلد گهرندا آهن ڇا؟ (هي ڪافر)
37|177|پوءِ جڏهن سندن (گهرن جي) اڱڻ ۾ (عذاب) لهندو تڏهن ڊيڄاريلن جو صُبح بڇڙو ٿيندو.
37|178|۽ ڪاڻن هڪ وقت تائين منهن موڙ.
37|179|۽ ڏسندو رهه پوءِ اُهي به سگهوئي (نتيجو) ڏسندا.
37|180|تنهنجو پالڻهار پاڪ آهي جيڪي (اِهي ڪافر) بيان ڪندا آهن تنهن کان (اُهو) عزّت وارو آهي.
37|181|۽ (الله جي) پيغمبرن تي شال سَلام هجي.
37|182|۽ جهانن جي پالڻهار الله کي ئي سڀ ساراهه جڳائيندي آهي.
38|1|صٓ (هن) قرآن نصيحت (ڏيڻ) واري جو قسم آهي (ته جنهن دين ڏانهن سڏين ٿو سو سچ آهي).
38|2|بلڪ ڪافر وڏائي ۽ مخالفت ۾ (پيل) آهن.
38|3|ڪائنن اڳ گهڻائي جُڳ هلاڪ ڪياسون پوءِ دانهون ڪرڻ لڳا ۽ اُهو ڇوٽڪاري جو وقت نه هو.
38|4| ۽ منجهائنئن هڪ ڊيڄاريندڙ وٽن آيو ته عجب ڪرڻ لڳا، ۽ (اِهي) ڪافر چوڻ لڳا ته هيءُ (شخص) جادوگر ڪوڙو آهي.
38|5|ڇا (ڏسو ته) سڀني معبودن کي هڪ معبود ڪيائين؟ بيشڪ هي ڏاڍي عجيب ڳالهه آهي.
38|6| ۽ منجهائنئن (سردارن جي) ٽولي (هڪ ٻئي کي چوندي) هلي وئي ته هلو ۽ پنهنجن معبودن (جي پوڄا) تي مُحڪم رهو، بيشڪ هيءُ (دين) اهڙو آهي جو (اُن ۾ ڪو) غرض رکيو ويو آهي.
38|7|اِها (ڳالهه) پوئين دين ۾ (ڪڏهن) نه ٻڌي سون، هيءُ ته رڳو ٺاهه آهي.
38|8| اسان مڙني جي وچان مٿس قرآن نازل ڪيو ويو ڇا؟ بلڪ اِهي (ڪافر) منهنجي نصيحت کان شڪ ۾ (پيل) آهن، (نه!) بلڪ اڃا منهنجو عذاب نه چکيو اٿن.
38|9|تنهنجي پالڻهار غالب بخشڻهار جي ٻاجھ جا (ڪي) خزانا وٽن آهن ڇا؟
38|10| آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي اِنهن (ٻنهي) جي وچ ۾ آهي تنهنجي بادشاهي انهن جي آهي ڇا؟ (جي ائين آهي) ته جڳائي ته رسين سان (لڙڪي) مٿي چڙهن.
38|11|شڪست کاڌل ٽولين مان هيءُ (ڪافر) هتي هڪ (گڏ ٿيل) لشڪر آهي.
38|12|انهن کان اڳ نوح جي قوم ۽ عاد ۽ فرعون ميخن وارو ڪوڙ ڄاتو.
38|13|۽ ثمود ۽ لُوط جي قوم ۽ (شهر) ايڪه وارن، انهن جماعتن به (ڪوڙ ڄاتو).
38|14|اِهي ٽوليون (جيڪي به هيون تن) سڀني پيغمبرن کي ڪوڙو ڄاتو تنهنڪري منهنجي سزا (مٿن) لازم ٿي.
38|15|۽ هيءُ (هن وقت جا ڪافر به) رڳو هڪ آواز جا منتظر رهندا آهن جنهن کي ڪا ساهي نه هوندي.
38|16| ۽ (ٺٺولي طرح) چوندا آهن ته اي اسان جا پالڻهار حساب جي ڏينهن کان اڳ اسان (جي عذاب) جي چٽي اسان کي جلد ڏي.
38|17|(اي پيغمبر) جيڪي چوندا آهن تنهن تي صبر ڪر ۽ اسان جي سگهه واري ٻانهي داؤد کي ياد ڪر، بيشڪ اُهو رجوع ڪرڻ وارو هو.
38|18|بيشڪ اسان جبلن کي سندس تابع ڪيو (جو) سانجهي ۽ صبح جو (ساڻس) تسبيحون پڙهندا هوا.
38|19|۽ گڏ ڪيل پکين کي به (سندس تابع ڪيوسين)، هر هڪ (تسبيح گڏ چوڻ ۾) سندس فرمانبردار هو.
38|20|۽ سندس بادشاهيءَ کي مُحڪم ڪيوسين ۽ کيس دانائي ۽ نبير نچيڙ ڏني سون.

38|21| ۽ (پاڻ ۾ ٻن) وڙهندڙ جي خبر تو وٽ نه پهتي آهي ڇا؟ جڏهن اُهي پٺ ٽپي عبادت خانه ۾ آيا.
38|22| جڏهن داؤد وٽ اندر پهتا تڏهن (هو) کائن ڊڄي ويو چيائون ته نه ڊڄ، (اسين) ٻه جهڳڙو ڪندڙ آهيون اسان مون هڪڙي ٻئي تي ڏاڍ ڪيو آهي تنهنڪري اسان جي وچ ۾ انصاف سان نبيرو ڪر ۽ (فيصلي ۾) بي انصافي نه ڪر ۽ اسان کي سڌيءَ واٽ ڏانهن رستي لاءِ.
38|23| بيشڪ هيءُ منهنجو ڀاءُ آهي، جنهن کي نوانوي رڍون آهن ۽ مون کي هڪ رڍ آهي، پوءِ هن چيو ته اِها (هڪ رڍ) به منهنجي حوالي ڪر ۽ مون کي ڳالهائڻ ۾ سخت ورتائين.
38|24| چيو ته (هن) تنهنجي (هڪ) رڍ جي گهرڻ ڪري ته پنهنجن رڍن سان گڏي توتي بيشڪ ظلم ڪيو، ۽ (داؤد) بيشڪ ڀائيوارن مان گهڻا هڪ ٻئي تي ظلم ڪندا آهن سواءِ اُنهن جي جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ۽ اُهي (ظلم نه ڪندڙ) ٿورا آهن، ۽ داؤد ڄاتو ته ڪيس پرکيو اٿون تنهنڪري پنهنجي پالڻهار کان بخشش گهريائين ۽ سجدو ڪندڙ ٿي ڪري پيو ۽ (الله ڏانهن) رجوع ڪيائين.
38|25| پوءِ ڪيس اِهو (سندس گناهه) بخشيوسون، ۽ بيشڪ اُن کي اسان وٽ مرتبو آهي ۽ چڱو موٽڻ جو هنڌ آهي.
38|26| اي داؤد بيشڪ اسان توکي زمين ۾ نائب مُقرّر ڪيو تنهنڪري ماڻهن جي وچ ۾ انصاف سان فيصلو (چيوسون ته) ڪر ۽ (نفس جي) سَڌ جي تابعداري نه ڪر جو (اها) توکي الله جي واٽ کان ڀُلائيندي، بيشڪ جيڪي الله جي واٽ کان ڀُلن ٿا تن لاءِ انهيءَ سببان سخت عذاب آهي جو حساب جو ڏينهن وساريائون.
38|27| ۽ آسمان ۽ زمين کي ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي سو اجايو نه بڻايوسون، اهو ڪافرن جو گمان آهي، تنهنڪري ڪافرن لاءِ باهه (جي عذاب) جي خرابي آهي.
38|28| جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي زمين ۾ فساد وجهڻ وارن جي برابر ڪنداسون ڇا؟ يا پرهيزگارن کي بڇڙن وانگر ڪنداسون ڇا؟
38|29| هي (قرآن) برڪت وارو ڪتاب آهي جو اُن کي توڏانهن نازل ڪيوسون ته (ماڻهو) اُن جي آيتن ۾ ڌيان ڪن ۽ عقل وارا نصيحت وٺن.
38|30| ۽ داؤد کي سُليمان (نالي پُٽ) عطا ڪيوسون، (سُليمان) چڱو ٻانهون هو، بيشڪ اُهو (خُدا ڏانهن) ورڻ وارو هو.
38|31| (ياد ڪر) جڏهن پوياڙيءَ جو تکا گهوڙا وٽس پيش ڪيا ويا.
38|32| پوءِ چيائين ته بيشڪ مون پنهنجي پالڻهار جي ياد ڪرڻ کان (ڀلي هنن گهوڙن جي) مال جي پيار کي (وڌيڪ) دوست رکيو، تان جو (سج) اوٽ جي پٺيان لڪو (۽ وچين نماز قضا ٿي).
38|33| (چيائين ته هنن) گهوڙن کي مون وٽ موٽائي آڻيو، پوءِ (گهوڙن جي) ڄنگهن ۽ ڪنڌن تي (ذبح جو) هٿ لائڻ شروع ڪيائين.
38|34| ۽ بيشڪ سليمان کي پرکيوسون ۽ سندس تخت تي هڪ ڌڙ اُڇليوسون وري (خُدا ڏانهن) موٽيو.
38|35| چيائين ته اي منهنجا پالڻهار مون کي بخش ۽ مون کي اهڙي بادشاهي عطا ڪر جو مون کان پوءِ ڪنهن کي به نه جڳائي، بيشڪ تون ئي بخشڻهار آهين.
38|36| پوءِ واءُ کي سندس تابع ڪيوسون جتي پهچڻ گهرندو هو (تتي) آرام سان سندس حُڪم سان هلندي هئي.
38|37| ۽ ديون کي (سندس تابع ڪيوسون) جو هر هڪ عمارتون اڏيندڙ ۽ (درياءُ ٽٻيندڙ هو).
38|38| ۽ ٻيا (ديوَ) زنجيرن ۾ جڪڙيل (تابع ڪياسون).
38|39| هيءُ اسان جو اِحسان آهي پوءِ احسان ڪر يا کي ڇڏ (جنئن توکي وڻي) ته (توتي) حساب نه (چيوسون ته) آهي.
38|40| ۽ بيشڪ اُن کي اسان وٽ مرتبو ۽ چڱو موٽڻ جو هنڌ آهي.
38|41| ۽ اسان جي ٻانهي ايّوب کي ياد ڪر، جڏهن پنهنجي پالڻهار کي ٻاڏايائين ته مون کي شيطان ايذاءُ ۽ ڏک پهچايو آهي.
38|42| (تڏهن چيوسون ته) زمين تي پنهنجي لت هڻ، جو هي (چشمو) وهنجڻ جو هنڌ ٿڌو ۽ پيئڻ لاءِ (مٺو) آهي.
38|43| ۽ کيس سندس گهر وارا ۽ ساڻن اوترا (ٻيا به) عطا ڪيوسون (هيءَ) اسان جي طرف کان ٻاجه ۽ ڌيان وارن لاءِ نصيحت آهي.
38|44| ۽ (چيوسون ته) پنهنجي هٿ ۾ ٻهار وٺ پوءِ اُن سان (پنهنجي زال کي) ڌڪ هڻ ۽ قسم نه ڀڃ، بيشڪ اسان کيس صابر لڌو، (ايّوب) چڱو ٻانهو هو، اُهو (خُدا ڏانهن) ورڻ وارو هو.
38|45| ۽ اسان جي ٻانهن ابراهيم ۽ اسحاق ۽ يعقوب کي ياد ڪر جي هٿن ۽ اکين وارا (يعني علم ۽ عمل وارا) هوا.
38|46| بيشڪ اسان کين هڪ پاڪ عادت لاءِ نرالو ڪيو جو آخرت جو ياد ڪرڻ آهي.
38|47| ۽ بيشڪ اُهي اسان وٽ سڳورن نيڪن مان هوا.
38|48| ۽ اسماعيل ۽ اَليَسَعَ ۽ ذُوالکِفل کي ياد ڪر، ۽ هر هڪ نيڪن مان هوا.
38|49| هيءُ (قرآن) نصيحت آهي، ۽ بيشڪ پرهيزگارن لاءِ چڱو موٽڻ جو هنڌ آهي.
38|50| (يعني) هميشه (رهڻ) جا باغ آهن (جن جا) دروازا انهن لاءِ کُليل آهن.
38|51| گهرائيندا اُتي ٽيڪ ڏيندڙ هوندا اُتي گهڻا ميوا ۽ شراب پيا.
38|52| ۽ وٽن هيٺ نگاهه ڪرڻ واريون ۽ عمر ۾ هڪ جيڏيون (زالون) هونديون.
38|53| هي اُهو آهي جنهنجو حساب جي ڏينهن لاءِ انجام ڏنو وڃيوَ ٿو.
38|54| بيشڪ اُهو اسان جو رزق آهي جنهن کي ڪا کوٽ نه هوندي.
38|55| اهو (بدلو ڀلارن لاءِ آهي)، ۽ بيشڪ حد کان لنگهندڙن لاءِ بڇڙو موٽڻ جو هنڌ آهي.
38|56| (جو) دوزخ آهي، اُن ۾ گهڙندا، پوءِ اُهو بڇڙو وڇاڻو آهي.
38|57| هي (عذاب) ڪوسو پاڻي آهي ۽ پُونءِ آهي پوءِ ڀلي ته اُن کي چکن.
38|58| ۽ اهڙو قسمين قسمين ٻيو (عذاب) به آهي.
38|59| هي هڪ فوج آهي جا اوهان سان گڏ گهرڻ واري آهي، شال کين ڪا ويڪري جاءِ نه ملي، ڇوته اُهي باهه ۾ گهڙڻ وارا آهن.
38|60| (تابع) چوندا ته (نه!) بلڪ اوهان کي شال ڪا ويڪري جاءِ نه هجي، (جو) اوهان اسان لاءِ ڪُفر کي پراڻي رسم ڪري ڇڏيو، پوءِ دوزخ بڇڙي جاءِ آهي.
38|61| چوندا ته اي اسان جا پالڻهار جنهن اسان لاءِ هيءَ (ڪُفر جي) پراڻي رسم ٺاهي هجي تنهنجي حق ۾ دوزخ ۾ ٻيڻو عذاب زياده ڪر.
38|62| ۽ دوزخي چوندا ته اسان کي ڇا (ٿيو) آهي جو مڙسن (مسلمانن مسڪينن) کي نٿا ڏسون جن کي بڇڙن مان

ڳڻيندا هواسون؟
38|63|(ناحق) ساڻن ٺٺوليون ڪندا هواسون چا يا ڪائنئن اسان جون اکيون ترڪيون آهن.
38|64|آهي (ڳالهه) سچي (هڪ) اِها ڪرڻ جهيڙو جو پاڻ ۾ دوزخين بيشڪ.
38|65|(کين) چؤ ته آءٌ رڳو ڊيڄاريندڙ آهيان، ۽ (رڳو) اڪيلي زبردست الله ڪانسواءِ (ٻيو) ڪوبه عبادت جو لائق نه
آهي.
38|66|آهي آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي انهن (ٻنهي) جي وچ ۾ آهي تنهنجو پالڻهار غالب بخشڻهار آهي.
38|67|(کين) چؤ ته اِهو (قرآن) هڪ وڏي خبر آهي.
38|68|اوهين ڪانئس مُنهن موڙيندا آهيو.
38|69| مون کي (اُنهيءَ جماعت) وڏي مرتبي وارن ملائڪن (جي حال) جي ڪا خبر نه آهي جڏهن (اُهي) پاڻ ۾
سوال جواب ڪندا آهن.
38|70|مون ڏانهن هيءَ ئي وحي ٿيندو آهي ته آءٌ رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
38|71|(ياد ڪر) جڏهن تنهنجي پالڻهار ملائڪن کي چيو ته بيشڪ آءٌ مٽيءَ مان هڪ ماڻهو بڻائڻ وارو آهيان.
38|72|پوءِ جڏهن کيس پورو ناهي رهان ۽ منجهس پنهنجو رُوح ڦوڪيان تڏهن کيس سجدو ڪندڙ ٿي ڪري پئجو.
38|73|پوءِ ملائڪن مڙني گڏ سجدو ڪيو.
38|74|مگر ابليس (نه سجدو ڪيو)، هن وڏائي ڪئي ۽ ڪافرن مان ٿيو.
38|75|(الله) چيو ته اي ابليس جنهن کي پنهنجي ٻنهي هٿن سان پيدا ڪيم تنهن کي سجدي ڪرڻ کان توکي
ڪهڙيءَ ڳالهه جهليو، تو وڏائي ڪئي چا يا تون (حقيقت) ۾ وڏي مرتبي وارن مان آهين؟
38|76|(ابليس) چيو ته آءٌ اُن کان ڀلو آهيان، (جو) مون کي باهه مان بڻايئي ۽ اُن کي مٽيءَ مان بڻايئي.
38|77|(الله) چيو ته انهيءَ ڪري اُن مان نڪر جو بيشڪ تون تڙيل آهين.
38|78|۽ بيشڪ توتي بدلي جي ڏينهن تائين منهنجي لعنت آهي.
38|79|(اُن) چيو ته اي منهنجا پالڻهار تڏهن اُنهي ڏينهن تائين مونکي مُهلت ڏي (جنهن ڏينهن سڀ ماڻهو قبر مان)
اُٿاريا وڃن.
38|80|الله فرمايو ته (چڱو) بيشڪ تون مُهلت ڏنلن مان آهين.
38|81|اُنهيءَ ٺهرايل وقت جي ڏينهن تائين.
38|82|(ابليس) چيو ته تڏهن تنهنجي عزت جو قسم آهي ته ضرور اُنهن مڙني کي گمراهه ڪندس.
38|83|(جو انهن تي وس نه هلندو) منجهانئن تنهنجي خالص ٻانهن ڪانسواءِ.
38|84|الله فرمايو ته (اِها ڳالهه) سچ آهي ۽ (آءٌ) سچ چوان ٿو.
38|85|ته توسان ۽ منجهانئن جيڪي تنهنجي پيروي ڪندا تن مڙني سان دوزخ کي ضرور ڀريندس.
38|86|(اي پيغمبر کين) چؤ ته آءٌ اوهان کان قرآن (پهچائڻ) بابت ڪو اُجورو نٿو گهران ۽ نڪي آءٌ (ڪوڙ) ٺاهڻ
وارن مان آهيان.
38|87|هي (قرآن) ته جهانن لاءِ نصيحت آهي.
38|88|۽ ڪنهن وقت ڪانپوءِ اُن جي سچائي جي خبر ضرور اوهين ڄاڻندؤ.
39|1|(هن) ڪتاب جو نازل ڪرڻ غالب حِڪمت واري الله (جي طرف) کان آهي.
39|2| بيشڪ اسان توڏانهن سچ سان ڪتاب نازل ڪيو ته الله لاءِ (پنهنجي) عبادت کي خالص ڪري خاص اُن جي
عبادت ڪر.
39|3| خبردار ٿيءُ خالص عبادت الله ئي جي لاءِ آهي، ۽ جن الله ڪانسواءِ ٻيا دوست ڪري ورتا، (سي چوندا آهن ته)
انهن کي رڳو هن لاءِ پوڄيندا آهيون ته اسان کي الله ڏانهن مرتبي ۾ ويجهو ڪن، جنهن ڳالهه بابت اُهي جهڳڙو ڪندا آهن
تنهن بابت بيشڪ انهن جي وچ ۾ الله فيصلو ڪندو، بيشڪ الله اُنهي کي سڌو رستو نه ڏيکاريندو جيڪو ڪوڙو (۽) بي
شُڪر آهي.
39|4|جيڪڏهن الله (پاڻ لاءِ) اولاد وٺڻ گهري ها ته جيڪي (سڀئي) بڻايو اٿس تنهن مان جيڪو وڻيس ها سو چونڊي
ها پر اُن جي ذات پاڪ آهي، اُهو ته الله اڪيلو (۽) زبردست آهي.
39|5| آسمانن ۽ زمين کي (پوريءَ) رِٿ سان بڻايائين، رات کي ڏينهن تي لپيٽيندو آهي ۽ ڏينهن کي رات تي لپيٽيندو
آهي ۽ سج ۽ چنڊ کي تابع ڪيائين، هر هڪ ٺهرايل مُدّت تي هلندو آهي، خبردار اُهو (ئي) غالب بخشڻهار آهي.
39|6| اوهان کي هڪ جيءَ مان بڻايائين وري منجهانئس سندس زال کي پيدا ڪيائين ۽ ڍورن مان اٺ قسم اوهان لاءِ
لاٿائين، اوهان کي اوهان کي مائن جي پيٽن ۾ هڪ (قسم جي) بڻاوت کانپوءِ ٻئي (قسم جي) بڻاوت ٽن اونداهين ۾ پيدا
ڪندو آهي، اُهو الله اوهان جو پالڻهار آهي اُن جي ئي (ساري) بادشاهي آهي، ان ڪانسواءِ ٻيو ڪو عبادت جو لائق نه
آهي، پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهيو.
39|7| جيڪڏهن بي شُڪري ڪندؤ ته بيشڪ الله اوهان کان بي پرواهه آهي، ۽ پنهنجن ٻانهن جي بي شُڪريءَ کي پسند
نه ڪندو آهي، ۽ جيڪڏهن شڪر ڪندؤ ته بيشڪ الله اوهان لاءِ اُن کي پسند ڪندو، ۽ ڪو بار کڻندڙ ٻئي جو بار نه
کڻندو، وري اوهان جو موٽڻ پنهنجي پالڻهار ڏانهن آهي پوءِ جيڪي ڪندا هئو تنهنجي اوهان کي سُڌ ڏيندو، بيشڪ اُهو
سِينن وارو (ڳجهه) ڄاڻندڙ آهي.
39|8|۽ جڏهن ماڻهوءَ کي ڪو ڏک پهچندو آهي (تڏهن) پنهنجي پالڻهار کي ڏانهس ورندڙ ٿي سڏيندو آهي وري جڏهن پاڻ
وٽان کيس ڪا نعمت بخشيندو آهي (تڏهن) جنهن (مطلب) لاءِ اڳ سڏيندو هو تنهنکي وساريندو آهي ۽ الله لاءِ شريڪ
مقرر ڪندو آهي ته سندس واٽ کان (ماڻهن کي) ڀلائي، (اي پيغمبر) چؤ ته (اي ڪافر) پنهنجي ڪفر (جي حالت)
۾ ٿورو (وقت) نفعو وٺ، بيشڪ تون دوزخين مان آهين.
39|9| ڀلا جيڪو رات جي وقتن ۾ سجدو ڪندڙ ۽ بيهي عبادت ڪندڙ آهي آخرت (جي عذاب) کان ڊڄندو آهي ۽
پنهنجي پالڻهار جي رحمت جي اميد رکندو آهي (سو ڀلو آهي يا اُهو بي شُڪر مُشرڪ؟)، (اي پيغمبر) چؤ ته سمجهه
وارا ۽ بي سمجهه (پاڻ ۾) برابر ٿيندا ڇا؟ ڏيان وارا ئي نصيحت وٺندا آهن.
39|10| چؤ ته اي منهنجا مؤمن ٻانهؤ پنهنجي پالڻهار کان ڊڄو، جن هن دنيا ۾ چڱائي ڪئي تن لئِي (آخرت ۾)
چڱائي آهي، ۽ الله جو مُلڪ ويڪرو آهي، رڳو صابرن کي سندن بدلو اَڻ ڪُٿ ڏبو.
39|11|(اي پيغمبر کين) چؤ ته بيشڪ مون کي حُڪم ٿيو آهي ته الله لاءِ (پنهنجي) عبادت خالص ڪري رڳو اُن
جي عبادت ڪريان.
39|12|آهيان (آءٌ) ۽ مون کي حُڪم ٿيو آهي ته (سڀ کان) پهريون حُڪم مڃيندڙ.
39|13|ثو چؤ ته جيڪڏهن آءٌ پنهنجي پالڻهار جي نافرماني ڪريان ته بيشڪ آءٌ وڏي ڏينهن جي عذاب کان ڊڄان.

39|14|چؤ ته پنهنجي عبادت الله لاءِ خالص ڪري فقط اُن جي عبادت ڪريان ٿو.
39|15| پوءِ الله کانسواءِ جنهن کي (اوهين) گهرو تنهن کي پوڄيو، (ڪين) چؤ ته بيشڪ ڇيئي وارا اُهي آهن جن گمراهه
ٿيڻ سبب پاڻ کي ۽ پنهنجي گهر وارن کي قيامت جي ڏينهن ڇيئي ۾ وڌو، خبردار اهوئي پڌرو ڇيئو آهي.
39|16| سندن مٿان باهه جون ڇٽيون ۽ سندن هيٺان به (اهڙا) وڇاڻا هوندا، اِهو (عذاب) آهي جنهن کان الله پنهنجن
ٻانهن کي ڊيڄاري ٿو، تنهنڪري اي منهنجا ٻانهؤ مون کان ڊڄو.
39|17| ۽ جن (ماڻهن) بتن جي پوڄا ڪرڻ کان پاسو ڪيو ۽ الله ڏانهن ورِيا تن لاءِ خوشخبري آهي.
39|18| پوءِ (اي پيغمبر) منجهن اُنهن ٻانهن کي خوشخبري ڏي جيڪي ڳالهه ٻڌندا آهن. پوءِ اُن مان تمام چڱيءَ تي
هلندا آهن، اِهي (اُهي) آهن جن کي الله هدايت ڪئي آهي ۽ اهي ئي ڏيان وارا آهن.
39|19| ڀلا جنهن تي عذاب جو حُڪم ثابت ٿيو (سو بچي سگهندو ڇا؟)، تون باهه ۾ پيل کي ڇڏائي سگهندين ڇا؟
39|20| پر جيڪي پنهنجي پالڻهار کان ڊنا تن لاءِ ماڙيون آهن اُنهن جي مٿان (ٻيون) ماڙيون اڏيليون آهن انهن جي
هيٺان واهيون وهنديون آهن، الله (اِهو) انجام ڪيو آهي، الله انجام نه ڦيرائيندو آهي.
39|21| نه ڏٺو اٿيئي ڇا ته الله آسمان کان پاڻي وسايو پوءِ اُن کي زمين جي چشمن ۾ وهايائين وري اُن سان ڀاتين ڀاتين
رنگ جي پوک ڄمائيندو آهي وري سُڪي ويندي آهي پوءِ اُن کي زرد ٿيل ڏسندو آهين وري اُن کي ذرا ذرا ڪندو آهي،
بيشڪ اُن ۾ ڏيان وارن لاءِ نصيحت آهي.
39|22| ڀلا جنهن جو سينو (دين) اسلام لاءِ الله کوليو آهي ۽ اُهو پنهنجي پالڻهار جي (نُور جي سوجهري) تي هجي
(سو سخت دل وارن ڪافرن جهڙو ٿيندو ڇا؟)، پوءِ اُنهن لاءِ ويل آهي جن جون دليون الله جي ياد ڪرڻ کان سخت
(ٿيون) آهن، اِهي پڌريءَ گمراهي ۾ آهن.
39|23| الله تمام چڱي ڳالهه (يعني) اهڙو ڪتاب نازل ڪيو جو هڪ ٻئي جهڙا (سندس مضمون دُهرايل آهن اُن جي
ٻڌڻ) کان اُنهن (ماڻهن) جون کَلون ڪانڊاربيون آهن جيڪي پنهنجي پالڻهار کان ڊڄندا آهن، وري سندين کَلون ۽ سندين
دليون الله جي ياد ڪرڻ تي ڪنئريون ٿينديون آهن، اِها الله جي هدايت آهي جنهن کي گهري (تنهن کي) اُن سان واٽ
ڏيکاري ٿو، ۽ جنهن کي الله گمراهه ڪري تنهن کي ڪو هدايت ڪندڙ ڪونهي.
39|24| ڀلا جيڪو قيامت جي ڏينهن پنهنجي مُنهن سان بڇڙي عذاب کي روڪي ٿو (سو ڇٽل جي برابر ٿيندو ڇا؟)،
۽ ظالمن کي چئبو ته جيڪي ڪندا هيؤ (تنهنجي سزا) چکو.
39|25| جيڪي کانئن اڳ هوا تن به ڪوڙ ڀانيو (هو) پوءِ وٽن اُتان عذاب پهتو جتان ڄاڻندا ئي نه هوا.
39|26| پوءِ الله کين دنيا جي حياتيءَ ۾ خواري چکائي، ۽ بيشڪ آخرت جو عذاب (ته) تمام وڏو آهي، جيڪڏهن (اها
ڳالهه) ڄاڻن ها (ته پاڻ کي عذاب کان بچائين ها).
39|27| ۽ بيشڪ ماڻهن لاءِ هن قرآن ۾ هر قسم جا مثال بيان ڪياسون ته مانَ اُهي نصيحت وٺن.
39|28| قرآن عربي (ٻوليءَ ۾) بي عيب (نازل ڪيوسون) ته مانَ اُهي ڊڄن.
39|29| الله مثال بيان ٿو ڪري هڪ ٻانهو جنهن ۾ (گهڻا) بد مزاج (مالڪ) ڀائيوار آهن ۽ (ٻيو) ٻانهو خلاصو هڪڙي
ماڻهوءَ جي ملڪيت آهي مثال ۾ اهي ٻئي (ٻانها) برابر ٿيندا ڇا؟ سڀ ساراهه الله کي ئي جُڳائي، پر انهن مان گهڻا نه
ڄاڻندا آهن.
39|30| (اي پيغمبر) بيشڪ تون (به) مرندين ۽ بيشڪ اُهي (به) مرندا.
39|31| وري بيشڪ اوهين قيامت جي ڏينهن پنهنجي پالڻهار وٽ پاڻ ۾ جهڳڙو ڪندؤ.
39|32| پوءِ اُن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي جنهن الله تي ڪوڙ ناهيو ۽ جڏهن سچو دين وٽس آيو (تڏهن) اُن کي
ڪوڙ ڄاتائين، ڪافرن جي جاءِ دوزخ ۾ نه آهي ڇا؟
39|33| ۽ جنهن سچو دين آندو ۽ (جنهن) کيس سَچو ڄاتو اِهي ئي پرهيزگار آهن.
39|34| جيڪي گهرندا سو انهن لاءِ سندن پالڻهار وٽ آهي، ڀلارن جو بدلو اِهو آهي.
39|35| ته جيڪي بڇڙا ڪم ڪيائون سي الله کانئن ميٽي ۽ جيڪي چڱا ڪم ڪندا هوا تن بابت سندن (چڱو)
اُجورو کين بدلي ۾ ڏئي.
39|36| الله پنهنجي ٻانهيءَ (محمدؐ) کي ڪافي نه آهي ڇا؟ ۽ الله کانسواءِ جيڪي (ٻيا) آهن تن کان توکي ڊيڄاريندا
آهن، ۽ جنهن کي الله ڀُلائي تنهن کي ڪو هدايت ڪرڻ وارو نه آهي.
39|37| ۽ جنهن کي اللهِ هدايت ڪري تنهن کي ڪو ڀلائڻ وارو نه آهي، الله غالب بدلي وٺڻ وارو نه آهي ڇا؟
39|38| (اي پيغمبر) (پوءِ جيڪڏهن کانئن پڇين ته آسمانن ۽ زمين کي ڪنهن بڻايو آهي؟ ته ضرور چوندا ته الله،
ڪين) چؤ ته الله کانسواءِ جن کي سڏيندا آهيو تن کي ڏسو (ته سهي) جيڪڏهن الله مون کي ڪا سختي (پهچائڻ)
گهري ته اِهي اُن جي (پهچايل) سختيءَ جي لاهڻ وارا آهن ڇا؟ يا مون کي ڪو سک (پهچائڻ) گهري ته اِهي (بت)
سندس (پهچايل) سُک جي بند ڪرڻ وارا آهن ڇا؟ (تون کين) چؤ ته مون کي الله ڪافي آهي، ڀروسي ڪندڙ مٿس
(ئي) ڀروسو ڪندا آهن.
39|39|(کين) چؤ ته اي منهنجي قوم اوهين پنهنجي جاءِ عمل ڪريو بيشڪ آءٌ (به پنهنجي جاءِ) عمل ڪندڙ آهيان،
پوءِ سِگهوئي ڄاڻندؤ.
39|40| ته ڪنهن تي (اُهو) عذاب اچي ٿو جو کيس خوار ڪندو ۽ مٿس هميشه جو عذاب لهي ٿو.
39|41| بيشڪ اسان توتي ڪتاب ماڻهن لاءِ سچ سان لاٿو، پوءِ جيڪو هدايت وارو ٿيو سو خاص پنهنجي (فائدي) لاءِ، ۽
جيڪو گُمراهه ٿيو سو رڳو پنهنجي (نقصان) لاءِ گُمراهه ٿئي ٿو، ۽ تون مٿن ڪو ذمي وار نه آهين.
39|42| الله ماڻهن جا رُوح سندن مرڻ جي مهل ڪڍندو آهي ۽ جيڪو نه مُئو آهي (تنهن جو روح) سندس ننڊ (جي
حالت) ۾ (ڪڍندو آهي)، پوءِ جنهن تي موت جو حڪم ڪيو اٿس تنهن کي جهليندو آهي ۽ اُن ٻئي کي هڪ مقرر مدّت
تائين ڇڏيندو آهي، بيشڪ هن ۾ ماڻهن لاءِ نشانيون آهن جيڪي ڏيان ڪندا آهن.
39|43| الله کانسواءِ ٻيا شفاعت ڪرڻ وارا ورتا اٿن ڇا؟ (کين) چؤ ته جيتوڻيڪ اُهي نڪي ڪجهه اختيار رکندا هجن ۽
نڪي سمجهندا هجن (ته به شفاعت ڪندا ڇا؟).
39|44|(کين) چؤ ته سڀ شفاعت الله جي وس آهي، آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي ان جي آهي، (اوهين) وري ڏانهس
موٽائبؤ.
39|45| ۽ جڏهن اڪيلي الله (جي نالي) کي ياد ڪبو آهي (تڏهن) جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن تن جون دليون
ٿهنديون آهن، جڏهن الله کانسواءِ ٻين کي ياد ڪبو آهي تڏهن اُنهيءَ ئي مهل اُهي سَرها ٿيندا آهن.
39|46|(اي پيغمبر) چؤ ته اي الله آسمانن ۽ زمين جا پيدا ڪندڙ ڳجهه ۽ ظاهر ڄاڻندڙ تون ئي پنهنجن ٻانهن جي وچ ۾
جنهن (ڳالهه) بابت (اُهي) جهڳڙو ڪندا رهيا (تنهن بابت) نبيرو ڪندين.
39|47| ۽ جيڪي زمين ۾ سڀئي مال آهي سو ۽ اُن جيترو ٻيو ساڻس جيڪڏهن ظالمن کي هجي ته جيڪر اُهو قيامت

جي ڏينهن بڇڙي عذاب کان (بچڻ لاءِ) بدلو ڏئي ڇڪن، ۽ الله جي طرف کان اهڙو (معاملو) انهن کي پڌرو ٿيندو جنهنجو گمان (ئي) نه رکندا هوا.

39|48| ۽ جيڪي بڇڙايون ڪمايون هوائون سي انهن کي پڌريون ٿينديون ۽ جنهن (سزا) جون ٺٺوليون ڪندا هوا سا کين ويڙهي ويندي.

39|49| پوءِ جڏهن ماڻهوءَ کي ڪا اوکائي پهچندي آهي (تڏهن) اسان کي سڏيندو آهي، وري جڏهن اُن کي پاڻ وٽان ڪا نعمت ڏيندا آهيون (تڏهن) چوندو آهي ته اُها رڳو پنهنجي سمجهه سان (جا مون ۾ آهي) مون کي ڏني وئي آهي، (ائين نه آهي) بلڪ اُها (نعمت) پرک آهي پر اُنهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.

39|50| بيشڪ کانئن اڳين (به) اِها (ڳالهه) چئي هئي پوءِ جيڪي (ڪرتوت) ڪيائون ٿي تن کانئن ڪجهه به (مُصيبت) نه ٽاري.

39|51| پوءِ جيڪي ڪمايائون تنهنجون بڇڙايون کين پهتيون، ۽ هنن مان (به) جيڪي ظالم آهن تن جيڪي ڪمايائون تنهنجون بڇڙايون کين سِگهوئي پهچنديون ۽ اُهي عاجز ڪرڻ وارا نه آهن.

39|52| نه ڄاتو اٿن ڇا ته الله جنهن لاءِ گهرندو آهي (تَنهنجو) رزق ڪُشادو ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهرندو آهي) (تَنهنجو) گهٽ ڪندو آهي، بيشڪ هن (ڪم) ۾ اُنهن ماڻهن لاءِ نشانيون آهن جيڪي ايمان آڻيندا آهن.

39|53| (منهنجي طرفان اُنهن کي) چؤ ته اي منهنجا اُهي ٻانهؤ جن پاڻ تي ظلم ڪيو (اوهين) الله جي ٻاجهه کان نا اُميد نه ٿيو، ڇوته الله سڀ گناهه بخشيندو آهي، بيشڪ اُهوئي بخشڻهار مهربان آهي.

39|54| ۽ پنهنجي پالڻهار ڏانهه ورو ۽ اُن کان اڳي سندس فرمانبردار ٿيو جو اوهان وٽ عذاب اچي (۽) وري مدد نه ڏنا ويندؤ.

39|55| ۽ اوهان جي پالڻهار کان اوهان ڏانهن جيڪا بلڪل چڱي شيءِ نازل ڪئي وئي آهي تنهن جي اُنهيءَ کان اڳ تابعداري ڪريو جو اوهان وٽ اوچتو عذاب اچي ۽ اوهين بي خبر هجو.

39|56| (انهيءَ ڪري خُداءِ ڏانهن مهاڙ ڪريو ۽ قرآن جي تابعداري ڪريو) ته متان پوءِ ڪوبه جيءُ چوي ته هيءَ ارمان جو الله جي دين ۾ سُستي ڪيم ۽ بيشڪ (آءٌ ته) ٺٺوليون ڪرڻ وارن مان هوس.

39|57| يا چوي ته جيڪڏهن الله مون کي هدايت ڪري ها ته ضرور پرهيزگارن مان ٿيان ها.

39|58| يا جڏهن عذاب ڏسي (تڏهن) چوي ته جي منهنجو ٻيو ڀيرو (دنيا ۾ وڃڻ) ٿئي ته جيڪر ڀلارن مان ٿيان.

39|59| (چئبس ته) هائو! بيشڪ تو وٽ منهنجون نشانيون آيون هيون پوءِ انهن کي ڪوڙو ڄاتئي ۽ وڏائي ڪيئي ۽ ڪافرن مان ٿيئن.

39|60| ۽ قيامت جي ڏينهن تون انهن کي ڏسندين جن الله تي ڪوڙ ٻڌو ته سندن مُنهن ڪارا ٿيل هوندا، وڏائي ڪندڙن جي جاءِ دوزخ ۾ نه آهي ڇا؟

39|61| ۽ جن پرهيزگاري ڪئي تن کي الله سندن ڇوٽڪاري جي هنڌ ۾ (دوزخ کان) بچائي پهچائيندو، نڪي کين ڪا مدائي پهچندي ۽ نڪي اُهي غمگين رهندا.

39|62| الله (ئي) سڀڪنهن شيءِ جو خلقيندڙ آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شي جي سنڀال ڪندڙ آهي.

39|63| آسمانن ۽ زمين جون ڪُنجيون انهي ئي وٽ آهن، ۽ جن الله جي نشانين جو انڪار ڪيو اُهي ئي ڇيئي وارا آهن.

39|64| چؤ ته اي بي عقلؤ مون کي (هي) ڏسيندا آهيو ڇا ته الله کانسواءِ ٻئي ڪنهن جي عبادت ڪريان.

39|65| ۽ (اي پيغمبر) بيشڪ توڏانهن وحي ڪيو ويو ۽ جيڪي توکان اڳ (ٿيا پيغمبر) هوا تن (هر هڪ) ڏانهن (به) ته جيڪڏهن (الله سان ڪو) شريڪ مقرر ڪندين ته تنهنجا عمل ضرور ناس ٿيندا ۽ ضرور ڇيئي وارن مان ٿيندين.

39|66| (!نه) بلڪ رڳو الله جي عبادت ڪر ۽ شُڪر ڪرڻ وارن مان هُج.

39|67| ۽ (اُنهن) الله کي جئين سندس ڄاڻڻ جو حق آهي (تئين) نه سڃاتو، ۽ قيامت جي ڏينهن ساري زمين سندس مُٺ ۾ هوندي ۽ آسمان سندس سڄي هٿ ۾ ويڙهيل هوندا، اُهو پاڪ آهي ۽ اُنهيءَ کان مٿاهون آهي جيڪي ساڻس شريڪ ٺهرائيندا آهن.

39|68| ۽ (پهريون ڀيرو) صُور ۾ ڦوڪيو ويندو پوءِ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪو زمين ۾ آهي سو (سڀڪو) مرندو پر جنهن لاءِ الله گهريو (سو نه)، وري اُن ۾ ٻيو ڀيرو ڦوڪبو ته اُمالڪ کڙا ٿي (ڀيا) ڏسندا.

39|69| ۽ زمين پنهنجي پالڻهار جي نور سان روشن ٿيندي ۽ (عملن جو) ڪتاب رکبو ۽ پيغمبرن ۽ شاهدن کي آڻبو ۽ سندن وچ ۾ حق سان نبيرو ڪبو ۽ اُنهن تي ظلم نه ڪبو.

39|70| سڀڪنهن ماڻهوءَ جيڪي ڪمايو تنهنجو پورو بدلو کيس ڏبو ۽ جيڪي ڪندا آهن تنهن کي الله ڄاڻندو آهي.

39|71| ۽ ڪافرن کي ٽوليون ٽوليون ڪري دوزخ ڏانهن هڪالبو، تان جو جڏهن اُن وٽ پهچندا (تڏهن) اُن جا دروازا کولبا ۽ اُن جا داروغا کين چوندا ته اوهان مان اوهان وٽ ڪي پيغمبر نه آيا هوا ڇا؟ جو اوهان کي اوهان جي پالڻهار جون آيتون پڙهي ٻڌائين ۽ اوهان کي هن ڏينهن جي پيش اچڻ کان ڊيڄارين، چوندا ته هائو (آيا هوا ڊيڄاريو به هوائون) پر ڪافرن تي عذاب جو حُڪم ثابت ٿيو.

39|72| (پوءِ انهن کي) چئبو ته دوزخ جي دروازن مان گهڙو منجهس سدائين رهندڙ آهيو، پوءِ وڏائي ڪندڙن جي جاءِ بڇڙي آهي.

39|73| ۽ جيڪي پنهنجي پالڻهار کان ڊنا سي ٽوليون ٽوليون بهشت ڏانهن روانا ڪبا، تانجو جڏهن اُن وقت ايندا ۽ اُن جا دروازا کولبا ۽ اُن جا دواروغا کين چوندا ته اوهان تي سلام هجي اوهين (هاڻي) خوش رهو پوءِ منجهس هميشه رهڻ لاءِ گهڙو.

39|74| ۽ چوندا ته سڀ ساراهه انهيءَ الله کي جُڳائي جنهن پنهنجو انجام اسان سان سچو ڪيو ۽ اسان کي (هن) زمين جو وارث ڪيائين بهشت مان جتي وڻندو اٿون اُتي جڳهه وٺون ٿا، پوءِ عمل ڪندڙن جو اَجر (ڪهڙونه) چڱو آهي.

39|75| ۽ ملائڪن کي عرش جي چوڌاري وڪوڙيندڙ ڏسندين پنهنجي پالڻهار جي ساراهه سان گڏ پاڪائي بيان ڪندا آهن، ۽ اُنهن جي وچ ۾ انصاف جو حُڪم ڪبو ۽ (آخر ۾) چيو ويندو ته سڀ ساراهه جهانن جي پالڻهار الله کي جُڳائي.

40|1| حمٓ.

40|2| (هن) ڪتاب جو هيٺ لاهڻ الله غالب ڄاڻندڙ وٽان آهي.

40|3| جو گناهه بخشيندڙ ۽ توبه قبول ڪندڙ سخت سزا ڏيندڙ سگهه وارو آهي، اُن کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي، ڏانهس ورڻو آهي.

40|4| ڪافرن کانسواءِ الله جي آيتن بابت (ٻيو) ڪوبه تڪرار نه ڪندو آهي پوءِ شهرن ۾ (واپار لاءِ) سندن اچ وڃ توکي نه ٺڳي.

40|5| کانئن اڳ نُوح جي قوم ۽ انهن پڄاڻا ٻين (ڪيترين ئي) ٽولين ڪُوڙ ڄاتو، ۽ سڀڪنهن ٽوليءَ پنهنجن پيغمبر جو قصد ڪيو ته کيس پڪڙين ۽ اجاين (ڳالهين) سان جهيڙو ڪندا رهيا ته اُن سان سچيءَ ڳالهه کي ناس ڪن پوءِ کين ورتم، پوءِ منهنجي سزا (ڏيڻ) ڪيئن هئي.

40|6| ۽ اهڙي طرح تنهنجي پالڻهار جو حُڪم ڪافرن تي ثابت ٿيو ته اُهي دوزخي آهن.

40|7| جيڪي (ملائڪ) عرش کي کڻندا آهن ۽ جيڪي اُن جي چوڌاري آهن سي پنهنجي پالڻهار جي پاڪائي ساراهه سان گڏ بيان ڪندا آهن ۽ مٿس ايمان آڻيندا آهن ۽ مؤمن لاءِ بخشش گهرندا آهن، (چوندا آهن ته) اي اسان جا پالڻهار سڀڪنهن شيء کي پنهنجي ٻاجهه ۽ علم ۾ وڪوڙيو اٿيئي تنهنڪري جن توبه ڪئي ۽ تنهنجي واٽ جي تابعداري ڪئي تن کي بخش ۽ کين دوزخ جي عذاب کان بچاءِ.

40|8| اي اسان جا پالڻهار کين اُن هميشه رهڻ وارن باغن ۾ داخل ڪر جن جو ساڻن وعدو ڪيو اٿيئي ۽ جيڪي سندن پين ڏاڏن ۽ سندن زالن ۽ سندن اولاد مان سڌريل هجي تنهن کي به (اُنهن باغن ۾ داخل ڪر)، بيشڪ تون ئي غالب حڪمت وارو آهين.

40|9| ۽ کين سختين کان بچاءِ، ۽ جنهن کي اُن ڏينهن ۾ سختين کان بچايئي تنهن تي بيشڪ رحم ڪيئي، ۽ اِهو (بچائڻ) وڏي مُراد ماڻڻ آهي.

40|10| بيشڪ جن ڪُفر ڪيو تن کي سڏبو (۽ چئبو) ته الله جو (اوهان تي) ڏمرجڻ اوهان جي پاڻ تي (اج جي) ڏمرجڻ کان تمام وڏو آهي جڏهن جو اوهان کي (دنيا ۾) ايمان ڏانهن سڏبو هو ۽ نه مڃيندا هئو.

40|11| چوندا ته اي اسانجا پالڻهار اسان کي ٻه ڀيرا ماريئي ۽ اسان کي ٻه ڀيرا جياريئي تنهنڪري (هاڻي) پنهنجن گناهن کي (پاڻ) مڃيوسون پوءِ (هاڻي) نڪرڻ جي ڪا واهه (ڪٿي) آهي؟

40|12| اِهو (عذاب اوهان کي) انهيءَ ڪري آهي جو جڏهن (خاص) اڪيلي الله کي سڏبو هو (تڏهن) اوهين (چئبن) انڪار ڪندا هئو، ۽ جيڪڏهن ساڻس شريڪ ٺهرايو ويندو هو ته (ان ڳالهه کي) مڃيندا هئو، پوءِ (اج) تمام مٿاهين وڏي الله جو حڪم آهي.

40|13| (الله) اُهو آهي جيڪو اوهان کي پنهنجون نشانيون ڏيکاريندو آهي ۽ آسمان مان اوهان لاءِ روزي نازل ڪندو آهي، ۽ نصيحت رڳو اُهو وٺندو جيڪو (خدا ڏانهن) موٽندو.

40|14| پوءِ الله لاءِ پنهنجي عبادت کي خالص ڪري اُن کي سڏيو جيتوڻيڪ ڪافر بڇان پائين.

40|15| (اُهو) مرتبن کي وڏي ڪرڻ وارو ۽ عرش جو صاحب آهي، پنهنجن ٻانهن مان جنهن تي گهرندو آهي (تنهن تي) پنهنجي حڪم سان وحي موڪليندو آهي ته (اُهو ٻانهو ماڻهن کي الله جي) ملڻ جي ڏينهن کان ڊيڄاري.

40|16| جنهن ڏينهن اُهي (قبرن مان) ٻاهر نڪرندا، انهن جي ڪا به شيء الله کان ڳُجهي نه رهندي، (الله فرمائيندو ته) اج ڪنهن جي بادشاهي آهي، (وري پاڻ چوندو) خاص اڪيلي غالب الله جي (بادشاهي) آهي.

40|17| اج سڀڪنهن جِيءَ کي اُنهي جو بدلو ڏبو جيڪو ڪمايو اٿس، اج ڪو ظلم ڪونهي، بيشڪ الله جلد حساب وٺڻ وارو آهي.

40|18| ۽ (اي پيغمبر) کين قيامت جي ڏينهن (جي اُنهيءَ مهل) کان ڊيڄار جنهن مهل دليون نڙ گهٽن کي ويجهو ٿينديون (اُهي) ڏک ڀريل هوندا، (اُن ڏينهن) ظالمن جو ڪو دوست ۽ نه ڪو پارت ڪندڙ هوندو جنهن جي ڳالهه مڃجي.

40|19| اکين جي خيانت (واري نگاهه) ۽ جيڪي سينا لڪائيندا آهن سو (الله) ڄاڻندو آهي.

40|20| ۽ الله انصاف سان حُڪم ڪندو آهي، ۽ (منڪر) الله کانسواءِ جن کي سڏيندا آهن سي ڪجهه به حُڪم نه ڪندا آهن، بيشڪ الله ئي ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.

40|21| مُلڪ ۾ نه گهميا آهن ڇا؟ ته (نهاري) ڏسن ته انهن جي پڇاڙي ڪهڙي طرح ٿي جيڪي کانئن اڳ هوا، اُهي کانئن سگهه ۾ ۽ زمين تي نشانين (يعني محلاتن جوڙڻ) ۾ تمام ڏاڍا هوا پوءِ الله سندن گناهن سببان کين پڪڙيو، ۽ الله (جي عذاب) کان اُنهن کي ڪو بچائيندڙ نه هو.

40|22| اِها (سزا) هن ڪري هين جو سندن پيغمبر (پڌرن) مُعجزن سان وٽن آيا ٿي پوءِ انڪار ڪيائون تنهنڪري الله کين پڪڙيو، بيشڪ اُهو سگهارو سخت سزا ڏيڻ وارو آهي.

40|23| ۽ بيشڪ موسىٰ کي پنهنجن مُعجزن ۽ پڌريءَ حُجّت سان موڪليوسون.

40|24| فرعون ۽ هامان ۽ قارون ڏانهن پوءِ چيائون ته ڪُوڙو جادوگر آهي.

40|25| پوءِ جنهن مهل اسان وٽان هنن وٽ سچي (پيغام) سان آيو (تنهن مهل) چيائون ته جن مٿس ايمان آندو آهي تن جا پُٽ ڪُهو ۽ سندن ڌيئرون جيئرون ڇڏيو، ۽ ڪافرن جو فريب ته رڳو غلطيءَ ۾ آهي.

40|26| ۽ فرعون (دربار وارن کي) چيو ته مون کي ڇڏيو ته موسىٰ کي ڪُهان ۽ پلي ته پنهنجي پالڻهار کي سڏي، بيشڪ آءٌ ڊڄان ٿو ته متان اوهان جو دين مٽائي يا مُلڪ ۾ فساد پيدا ڪري.

40|27| ۽ موسىٰ چيو ته بيشڪ مون سڀڪنهن هٺيلي (جي لچائيءَ) کان جو حساب جي ڏينهن کي نه مڃيندو آهي پنهنجي پالڻهار ۽ اوهان جي پالڻهار جي پناهه ورتي.

40|28| ۽ فرعون جي مائٽن مان هڪ مؤمن مڙس جو پنهنجو ايمان لڪائيندو هو (تنهن) چيو ته اهڙي مڙس کي ڪُهو ٿا ڇا جو چوي ٿو ته منهنجو پالڻهار الله آهي ۽ بيشڪ اوهان وٽ اوهان جي پالڻهار کان (چٽا) مُعجزا آندا اٿس، جيڪڏهن ڪٽي ڪوڙو هجي ته سندس ڪوڙ (جو وبال) مٿس آهي، ۽ جيڪڏهن سچو هوندو ته جيڪو وعدو اوهان سان ڪري ٿو تنهن مان ڪجهه اوهان کي ضرور پهچندو، ڇوته جيڪو حد کان لنگهندڙ ڪوڙو هوندو تنهن کي الله سڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.

40|29| اي منهنجي قوم اج اوهان جي بادشاهي آهي مُلڪ ۾ (اوهين) غالب آهيو، جيڪڏهن (عذاب) اسان وٽ اچي ته الله جي عذاب کان (بچڻ لاءِ) اسان کي ڪير واهر ڏيندو؟ فرعون چيو ته جيڪا (چڱي مصلحت) ڏسان ٿو تنهن کانسواءِ (ٻي) اوهان کي نه ٿو ڏيکاريان ۽ اوهان کي سڌي رستي کانسواءِ (ٻيو رستو) نه ٿو ڏيکاريان.

40|30| ۽ جنهن ايمان آندو هو تنهن چيو ته اي منهنجي قوم بيشڪ آءٌ اوهان تي اڳين ٽولين جهڙي (عذاب جي) ڏينهن (اچڻ) کان ڊڄان ٿو.

40|31| جهڙو حال نوح جي قوم ۽ عاد ۽ ثمود ۽ جيڪي کانئن پوءِ هوا تن جو (ٿيو هو تهڙو متان ٿئي)، ۽ الله ٻانهن تي ظلم ڪرڻ نه گهرندو آهي.

40|32| ۽ اي منهنجي قوم بيشڪ آءٌ اوهان تي هڪ ٻئي کي سڏڻ جي (انهيءَ) ڏينهن (اچڻ) کان ڊڄان ٿو.

40|33| جنهن ڏينهن اوهين پٺيرا ٿي ڀڄندؤ، الله کانسواءِ (ٻيو) اوهان کي ڪو بچائڻ وارو نه هوندو، ۽ جنهن کي الله ڀُلائي ڇڏي تنهن کي ڪو سِڌو رستو ڏيکارڻ وارو ڪونهي.

40|34| ۽ بيشڪ هن کان اڳ اوهان وٽ يوسف مُعجزن سان آيو هو پوءِ جيڪي اوهان وٽ آندائين تنهن کان (اوهين)

هميشه شڪ ۾ هُئؤ، تان جو جڏهن مُئو (تڏهن) چيوَ ته اُن کان پوءِ (ٻيو ڪو) پيغمبر الله نه موڪليندو، اهڙي طرح
جيڪو حد کان لنگهندڙ شڪ ڪندڙ آهي تنهن کي الله ڀُلائيندو آهي.
40|35| اُنهن کي (ڀُلائيندو آهي) جيڪي الله جي نشانين بابت اهڙيءَ حُجّت ڌاران جا وٽن آئي هجي جهڳڙو ڪندا
آهن، (اهو سندن جهڳڙو ڪرڻ) الله وٽ ۽ مُؤمنن وٽ وڏي غضب جهڙي ڳالهه آهي، اهڙي طرح الله سڀڪنهن وڏائي
ڪندڙ هٺيلي جي دل تي مُهر هڻندو آهي.
40|36| ۽ فرعون چيو ته اي هامان مون لاءِ هڪ ماڙي بڻاءِ ته مانَ (انهن) واٽن سان پهچان.
40|37| آسمانن جي واٽن کي ته موسىٰ جي معبود جي سڌ لهان ۽ بيشڪ آءٌ کيس ڪوڙو ڀائيندو آهيان، ۽ اهڙيءَ طرح
فرعون کي سندس بڇڙو ڪم چڱو ڪري ڏيکاريو ويو ۽ سڌيءَ واٽ کان جهليو ويو، ۽ فرعون جو مڪر رُڳو خرابيءَ ۾ هو.
40|38| ۽ جنهن ايمان آندو هو تنهن چيو ته اي منهنجي قوم منهنجي تابعداري ڪريو ته (آءٌ) اوهان کي سڌي رستي
لايان.
40|39| اي منهنجي قوم هيءَ دنيا جي حياتي (ٿوري) وٿ کانسواءِ (ٻيو) ڪجهه نه آهي، ۽ بيشڪ آخرت ئي سدائين رهڻ
جو هنڌ آهي.
40|40| جنهن بد ڪم ڪيو تنهن کي رڳو اُهڙو بدلو ڏبو، ۽ جنهن چڱو ڪم ڪيو خواه مڙس هجي خواه زال ۽ اُهو
مؤمن به هجي ته اُهي بهشت ۾ گهڙندا منجهس اڻ ڳڻي روزي ڏبين.
40|41| اي منهنجي قوم مون کي ڇا (ٿيو) آهي جو (آءٌ) اوهان کي ڇوٽڪاري ڏانهن سڏيان ٿو ۽ (اوهين) مون کي
باهه ڏانهن سڏيو ٿا.
40|42| (اوهين) مون کي سڏيو ٿا ته الله جو انڪار ڪريان ۽ ساڻس اهڙي شيء شريڪ ٺهرايان جنهن (جي حقيقت)
جي مون کي ڄاڻپ نه آهي، ۽ آءٌ اوهان کي غالب بخشڻهار ڏانهن سڏيان ٿو.
40|43| بيشڪ بلاشڪ اوهين مون کي اُنهيءَ ڏانهن سڏيو ٿا جنهن کي دنيا ۽ آخرت ۾ سڏڻ جو ڪو حق نه آهي ۽ بيشڪ
اسان جو موٽڻ الله ڏانهن آهي ۽ بيشڪ حد کان لنگهندڙ ئي دوزخي آهن.
40|44| پوءِ جيڪي اوهان کي چوان ٿو سو سگهو ياد ڪندؤ، ۽ (آءٌ) پنهنجو ڪم الله کي سونپيان ٿو، ڇو ته الله ٻانهن
(جي حال) کي ڏسندڙ آهي.
40|45| پوءِ جيڪي ڦند سٽيائون تن جي بڇڙائيءَ کان الله کيس بچايو ۽ فرعون جي ماڻهن کي بڇڙي عذاب گهيريو.
40|46| (تنهن) جا باهه آهي جنهن تي صبح ۽ سانجهيءَ جو کين حاضر ڪبو آهي، ۽ جنهن ڏينهن قيامت قائم ٿيندي،
ڏينهن حُڪم ڪبو ته) فرعونين کي سخت عذاب ۾ گهيڙيو.
40|47| ۽ (ياد ڪر) جڏهن باهه ۾ هڪ ٻئي سان جهڳڙو ڪندا (تڏهن) هيٺا هٺيلن کي چوندا ته بيشڪ اسين اوهان جا
تابعدار هواسون تنهنڪري باهه (جي عذاب) مان ڪو حصّو اوهين اسان کان ٽارڻ وارا آهيو (يا نه)؟
40|48| هٺيلا چوندا ته بيشڪ اسين (پاڻ) سڀ منجهس (پيل) آهيون بيشڪ الله ٻانهن جي وچ ۾ نبيرو ڪري چڪو
آهي.
40|49| ۽ دوزخي دوزخ جي داروغن کي چوندا ته اوهين پنهنجي پالڻهار کي عرض ڪريو ته اسان کان هڪڙو ڏينهن
ڪجهه عذاب هلڪو ڪري.
40|50| (داروغا) چوندا ته اوهان جا پيغمبر (پڌرن) معجزن سان اوهان وٽ نه ايندا هوا ڇا؟ چوندا ته هائو (ايندا هوا)،
(داروغا) چوندا ته پوءِ (اوهين) پاڻ پڪاريو، ۽ ڪافرن جو پڪارڻ رڳو گمراهيءَ ۾ آهي.
40|51| بيشڪ اسين پنهنجن پيغمبرن جي ۽ مؤمنن جي دنيا جي حياتيءَ ۾ ضرور مدد ڪنداسون ۽ جنهن ڏينهن شاهد کڙا
ٿيندا (تنهن ڏينهن به مدد ڪنداسون).
40|52| جنهن ڏينهن ظالمن کي سندن بهانو نفعو نه ڏيندو ۽ کين لعنت آهي ۽ انهن لاءِ (اُتي) بُڇڙي جاءِ آهي.
40|53| ۽ بيشڪ مُوسىٰ کي هدايت ڏني سون ۽ بني اسرائيلن کي ڪتاب جو وارث ڪيوسون.
40|54| جو ڏيان وارن جي سمجهائڻ ۽ نصيحت ڏيڻ لاءِ آهي.
40|55| پوءِ (اي پيغمبر) صبر ڪر ڇو ته الله جو وعدو سچّو آهي ۽ پنهنجي گناه جي بخشش گهر ۽ صبح سانجهيءَ جو
پنهنجي پالڻهار جي ساراهه سان گڏ پاڪائي بيان ڪر.
40|56| بيشڪ جيڪي الله جي آيتن بابت (اُنهيءَ) حُجّت ڌاران جا وٽن آئي هجي جهڳڙو ڪندا آهن تن جي سينن ۾
وڏائي (جي ارادي) کانسواءِ (ٻيو) ڪجهه نه آهي جنهن کي اُهي پُهچڻ وارا نه آهن، پوءِ الله جي پناهه گهر، بيشڪ اُهو
ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.
40|57| بيشڪ آسمانن ۽ زمين جي بڻاوت ماڻهن جي بڻاوت کان تمام وڏي آهي پر گهڻا ماڻهو نه ڄاڻندا آهن.
40|58| ۽ انڌو ۽ سڄو (پاڻ ۾) برابر نه آهي، ۽ (نڪي) جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا (سي) نڪي مدائي ڪرڻ
وارو (برابر آهن)، اوهين ٿوري نصيحت وٺندا آهيو.
40|59| بيشڪ قيامت ضرور اچڻي آهي منجهس ڪو شڪ نه آهي، پر گهڻا ماڻهو ويساهه نه رکندا آهن.
40|60| ۽ اوهان جو پالڻهار فرمائي ٿو ته اوهين مون کان دُعا گهرو ته اوهان جي دُعا قبول ڪريان، بيشڪ جيڪي
منهنجي عبادت کان وڏائي ڪندا آهن سي خوار ٿي دوزخ ۾ سگهوئي گهڙندا.
40|61| الله اُهو آهي جنهن اوهان لاءِ رات کي پيدا ڪيو ته منجهس آرام وٺو ۽ ڏينهن کي اوهان جي (هڪ ٻئي کي)
ڏسڻ لاءِ (پيدا ڪيو) بيشڪ الله ماڻهن تي فضل (ڪرڻ) وارو آهي پر گهڻا ماڻهو شڪر نه ڪندا آهن.
40|62| اهو الله اوهان جو پالڻهار هر شيء کي خلقيندڙ آهي، اُن کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي، پوءِ اوهين
ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهيو.
40|63| اهڙي طرح اُهي (سئين واٽ کان) ڀُلائبا آهن جن الله جي آيتن جو انڪار ٿي ڪيو.
40|64| الله اُهو آهي جنهن اوهان لاءِ زمين کي آرام جو هنڌ ۽ آسمان کي ڇت بڻايو ۽ اوهان جي شڪل ٺاهيائين پوءِ
اوهان جون شڪليون تمام چڱيون بڻايائين ۽ اوهان کي سٺين سٺين شين مان روزي ڏنائين، اهو الله اوهان جو پالڻهار آهي،
پوءِ جهانن جو پالڻهار وڏي برڪت وارو آهي.
40|65| اُهو (سدائين) جيئرو آهي اُن کانسواءِ ڪو عبادت جو لائق نه آهي تنهنڪري اُن لاءِ (پنهنجي) عبادت کي خالص
ڪري کيس سڏيو، سڀ ساراهه جهانن جي پالڻهار الله کي جڳائي.
40|66| (اي پيغمبر کين) چؤ ته الله کانسواءِ جن کي (اوهين) سڏيندا آهيو تن جي پوڄڻ کان جڏهن منهنجي پالڻهار
وٽان مون وٽ (صاف) نشانيون آيون (تڏهن اُنهيءَ وقت) بيشڪ آءٌ جهليو ويو آهيان ۽ مون کي حڪم ڪيو ويو آهي ته
جهانن جي پالڻهار جو فرمانبردار هجان.
40|67| (الله) اُهو آهي جنهن اوهان کي مٽيءَ مان بڻايو وري نُطفي مان وري رت جي دڳ مان وري اوهان کي ٻار
ڪري ڪڍي ٿو وري (ڇڏي ٿو) ته (اوهين) پنهنجي پوريءَ سگهه کي پُهچو وري (ڇڏي ٿو) ته ٻُڍڙا ٿيو، ۽ اوهان مان

ڪنهن کي (اِن کان) اڳ ماربو آهي ۽ (چڙهي ٿو) ته مُقرّر مدت کي پهچو ۽ مانَ اوهين سمجهو.
40|68|اُهو آهي جيڪو جيارِيندو آهي ۽ مارِيندو آهي، پوءِ جڏهن ڪنهن ڪم جو حُڪم ڪندو آهي تڏهن اُن کي (الله)
رڳو چوندو آهي ته ٿيءُ ته ٿي پوندو آهي.
40|69|انهن ڏانهن نه ڏٺو اٿيئي ڇا جيڪي الله جي آيتن بابت جهڳڙو ڪندا آهن؟ (اُهي) ڪيڏانهن (اي پيغمبر)
ڦيرايا ويندا آهن.
40|70|جن ڪتاب کي ڪُوڙ ڄاتو ۽ جنهن (شي) سان پنهنجن پيغمبرن کي موڪليوسون تنهن کي (به) سگهوئي
ڄاڻندا.
40|71|جڏهن سندن ڳچين ۾ ڳٽ ۽ زنجير (هوندا)، اُهي ڍِڪلبا.
40|72|ٽهڪندڙ پاڻيءَ ۾، وري باهه ۾ ٽچڪايا ويندا.
40|73|وري کين چئبو ته جيڪي اوهين شريڪ ٺهرائيندا هيؤ سي ڪِٿي آهن؟
40|74|الله ڌاران (ٻيا) (اُهي) چوندا ته اسان (جي نظر) کان گُم ٿي ويا بلڪ ڪنهن شي کي اڳي نه پوڄيندا
هواسون، اهڙيءَ طرح الله ڪافرن کي گُمراهه ڪندو آهي.
40|75|اِها (سزا) اِنهيءَ سببان آهي جو اوهين زمين ۾ ناحق خوشيءَ (سبب آڪڙ) ڪندا هئو ۽ هن سببان (به) جو
اوهين لاڏ ڪندا هئو.
40|76|دوزخ جي دروازن مان گهڙو منجهس سدائين رهندڙ (آهيو)، پوءِ (ڏسو ته دوزخ) هٺيلن جي جاءِ بڇڙي (هاڻي)
آهي.
40|77|پوءِ (اي پيغمبر تون) صبر ڪر بيشڪ الله جو وعدو سچو آهي، تنهنڪري جيڪڏهن کين جيڪو انجام ڏيون ٿا
تنهن مان ڪجهه توکي (دُنيا ۾) ڏيکاريون يا (عذاب جي ظاهر ٿيڻ کان اڳ) توکي ماريون ته (نيٺ) اسان ڏانهن
موٽائبا.
40|78|۽ بيشڪ توکان اڳ ڪيترائي پيغمبر موڪلياسون منجهائن ڪنهن جو احوال توکي بيان ڪيوسون ۽ منجهائن
ڪنهن جو احوال توکي بيان نه ڪيوسون، ۽ ڪنهن به پيغمبر کي الله جي حُڪم کانسواءِ ڪو (به) مُعجزو آڻڻو نه هو،
پوءِ جڏهن الله جو حُڪم آيو تڏهن انصاف سان نبيرو ڪيو ويندو ۽ اُتي ڪُوڙن چيئو پاتو.
40|79|الله اُهو آهي جنهن اوهان لاءِ ڍور پيدا ڪيا ته اُنهن مان ڪن تي چڙهو ۽ منجهائن ڪي کائيندا آهيو.
40|80|۽ منجهن اوهان لاءِ (گهڻا) فائدا آهن ۽ ته مٿن چڙهي اُنهي مطلب کي پهچو جو اوهان جي دلين ۾ آهي ۽ مٿن
۽ ٻيڙين تي اوهان کي چاڙهبو آهي.
40|81|۽ (الله) اوهان کي پنهنجون نشانيون ڏيکاريندو آهي، پوءِ الله جي ڪهڙين (ڪهڙين) نشانين کان انڪار ڪندؤ.
40|82|پوءِ زمين ۾ نه گهميا آهن ڇا؟ جو نهارين ته جيڪي کانئن اڳ هوا تن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي، (جو) کانئن گهڻا
هوا ۽ سگهه ۾ ۽ زمين تي نشانين ڪري (جي ڇڏي ويا) تمام ڏاڍا هوا پوءِ جيڪي (ڪرتوت) ڪمايائون تن کانئن ڪجهه
به نه ٽاريو.
40|83|پوءِ جنهن مهل سندن پيغمبر مُعجزن سان وٽن آيا (تنهن مهل) جيڪو (دنيا هلائڻ جو) عِلم وٽن هو تنهن
سببان خوش ٿيا ۽ جنهن (ڳالهه) تي ٺٺوليون ڪندا هوا تنهن (جي بڇڙائي) کين ويڙهيو.
40|84|پوءِ جنهن مهل اسان جو عذاب ڏٺائون (تنهن مهل) چيائون ته اڪيلي الله تي ايمان آندوسون ۽ جنهن شي کي
(ساڻس) شريڪ مقرر ڪندا هواسون تنهنجا منڪر ٿياسون.
40|85|پوءِ جڏهن اسان جو عذاب ڏٺائون (تڏهن) سندن ايمان آڻڻ کين فائدو ڪڏهن نه ڏنو، (اهو) الله جو دستور آهي
جو سندس ٻانهن ۾ هليو ايندو آهي، اُن هنڌ ڪافر ٽوٽي وارا ٿيا.
41|1|حٰمٓ.
41|2|ٻاجهاري مهربان وٽان نازل ٿيڻ آهي (هن ڪتاب جو الله).
41|3|ڪتاب جو سندس آيتون کولي کولي بيان ڪيون ويون آهن قرآن عربيءَ ۾ سمجهه وارن ماڻهن لاءِ (هيءُ اهڙو)
آهي.
41|4|جو خوشخبري ڏيندڙ ڊيڄاريندڙ آهي، پوءِ گهڻن (ماڻهن) مُنهن موڙيو تنهنڪري اُهي (اُن کي) ٻُڌندائي نهِ آهن.
41|5|۽ چوندا آهن ته جنهن ڏانهن اسان کي سڏيندو آهين تنهن کان اسان جون دليون پردي ۾ آهن ۽ اسان جي ڪنن ۾
گهٻرائي آهي ۽ اسان جي ۽ اوهان جي وچ ۾ اوٽ آهي تنهنڪري (تون پنهنجيءَ طرح) ڪم ڪر بيشڪ اسين (پنهنجيءَ
طرح) ڪم ڪرڻ وارا آهيون.
41|6|چؤ ته آءٌ (به) اوهان ئي جهڙو ماڻهو آهيان مگر مون ڏانهن وحي ڪيو ويندو آهي ته اوهان جو (اي پيغمبر کين)
معبُود هڪ خدا آهي تنهنڪري ڏانهس سڌا متوجه ٿيو ۽ کانئس بخشش گهرو، ۽ (اُنهن) مشرڪن لاءِ ويل آهي.
41|7|جيڪي زڪوٰة نه ڏيندا آهن ۽ اُهي آخرت کي (به) نه مڃيندا آهن.
41|8|بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ اَڻ کُٽ اَجر آهي.
41|9|چؤ ته اوهين اُن (الله) جو انڪار ڪندا آهيو ڇا جنهن زمين کي ٻن ڏينهن ۾ بڻايو؟ ۽ اُن لاءِ (اي پيغمبر کين)
(ٻين کي) شريڪ بڻائيندا آهيو، اِهو الله جهانن جو پالڻهار آهي.
41|10|۽ اُن (زمين) ۾ مٿانئس ڳرا جبل بڻايائين ۽ منجهس برڪت رکيائين ۽ چئن ڏينهن ۾ منجهس اُن (جي رهاڪن)
جا قُوت مُقرّر ڪيائين، پڇندڙن لاءِ برابر (کولي بيان ڪيو ويو) آهي.
41|11|وري آسمان ڏانهن مُهڙ ڪيائين ۽ اُهو (اُن وقت) دُونهون هو پوءِ اُن کي ۽ زمين کي چيائين ته سرهائيءَ سان
خواهه اَرهائيءَ سان اچو، (ٻنهي) چيو ته خُوشيءَ سان آياسون.
41|12|پوءِ (ٻين) ٻن ڏينهن ۾ اُنهن کي سَت آسمان بڻايائين ۽ سڀڪنهن آسمان ۾ اُن (جي ڪم) جو حُڪم
موڪليائين، ۽ دنيا جي آسمان کي (تارن جي) ڏيئن سينگاريوسون، ۽ (شيطانن کان اُنهيءَ جي) حفاظت ڪئي سون، اِها
(الله) غالب ڄاڻندڙ جي رِٿ آهي.
41|13|پوءِ جيڪڏهن (اُهي) مُنهن موڙين ته چؤ ته اوهان کي اهڙي عذاب کان ڊيڄاريم جهڙو عاد ۽ ثَمُود جو عذاب
(هو).
41|14|جڏهن پيغمبر سندن اڳيان ۽ سندن پويان انهن وٽ آيا (پيغمبرن چيو) ته اللهَ کانسواءِ (ٻئي) ڪنهن جي عبادت
نه ڪريو، چيائون ته جيڪڏهن اسان جو پالڻهار گهري ها ته ضرور ملائڪن کي موڪلي ها تنهنڪري (اوهين) جنهن
سان موڪليا ويا آهيو تنهنکي اسين مڃڻ وارا نه آهيون.
41|15|پوءِ عاد (وارن) زمين ۾ ناحق وڏائي ڪئي ۽ چيائون ته سگهه ۾ اسان کان وڌيڪ ڏاڍو ڪير آهي؟ نه ڏٺو اٿن ڇا
ته اهو الله جنهن کين پيدا ڪيو سا کانئن سگهه ۾ وڌيڪ ڏاڍو آهي، ۽ (اُهي) اسان جي نشانين جو انڪار ڪندا رهيا.
41|16|تنهنڪري نحس (يعني مصيبت جي) ڏينهن ۾ مٿن سخت واءُ موڪليوسون ته کين دنيا جي حياتيءَ ۾ خواريءَ

وارو عذاب چکايون، ۽ بيشڪ آخرت جو عذاب ته وڌيڪ خراب ڪندڙ آهي ۽ اُنهن کي (ڪا) مدد نه ڏبي.
41|17| ۽ ثمود (قوم) سو اُنهن کي پڌرو رستو ڏيکاريوسون پوءِ هدايت کان انڌائي کي پسند ڪيائون پوءِ خوار ڪندڙ
عذاب جي ڪڙڪي کين پڪڙيو انهي ڪري جو (بڇڙا ڪم) ڪمائيندا هوا.
41|18| ۽ جن ايمان آندو هو ۽ پرهيزگاري ڪندا هوا تن کي بچايوسون.
41|19| ۽ جنهن ڏينهن الله جا ويري باهه ڏانهن گڏ ڪيا ويندا پوءِ (تنهن ڏينهن) اُهي (هڪ ٻئي جي اچڻ تائين) ترسايا
ويندا.
41|20| جيڪي سندن ڪَلون تانجو جڏهن (اُهي مڙيئي) اُن (دوزخ) وٽ ايندا (تنهن مهل) سندن ڪَن ۽ سندن اکيون ۽
اُهي (دنيا ۾) ڪندا هوا تنهنجي مٿان شاهدي ڏيندين.
41|21| هر ۽ پنهنجي ڪَلُن کي چوندا ته اسان تي شاهدي ڇو ڏنوَ؟ (سڀئي) چوندا ته اسان کي اُنهيءَ الله ڳالهرايو جنهن
شيءِ کي ڳالهرايو ۽ اُنهيءَ اوهان کي پهريون پيرو بڻايو ۽ (وري به) ڏانهس موٽائبؤ.
41|22| ۽ اوهين پنهنجن ڪَنّن ۽ پنهنجين اکين ۽ پنهنجين ڪَلُن جي پاڻ تي شاهدي ڏيڻ کان پردو نه ڪندا هئؤ پر
اوهان ئي پانيو هو ته جيڪي ڪندا هئو تنهن مان گهڻو (احوال) الله نه ڄاڻندو آهي.
41|23| ۽ اوهان جو اُهو گمان جيڪو پنهنجي پالڻهار جي حق ۾ (غلطيءَ سان) پانيو هئو تنهن (هاڻي) اوهان کي هلاڪ
ڪيو تنهنڪري (اڄ) ڇيئي وارن مان ٿيؤ.
41|24| پوءِ جيڪڏهن صبر ڪندا ته (به) اُنهن جي جاءِ باهه آهي، جيڪڏهن معافي گهرندا ته (به) اُنهن کي معافي نه
ملندي.
41|25| ۽ انهن لاءِ (شيطان) سنگتي مُقرّر ڪياسون پوءِ جيڪي سندن اڳيان ۽ جيڪي سندن پويان آهي تنهنکي اُنهن لاءِ
(سندن سنگتين) سينگاريو ۽ (انهيءَ ڪري اُنهن ٽولين ۾ گڏجي) مٿن سزا ثابت ٿي جيڪي کائن اڳ جِنّن ۽ ماڻهن
مان گذري ويا آهن، بيشڪ اُهي (سڀ) ٽوٽي وارا هوا.
41|26| ۽ ڪافرن (هڪ ٻئي کي) چيو ته هن قرآن کي نه ٻُڌو ۽ اُن (جي پڙهڻ جي وچ ۾) لُڙ مچايو ته مانَ اوهين
غالب ٿيو.
41|27| پوءِ ڪافرن کي ضرور سخت سزا جو مزو چکائينداسون ۽ جيڪي تمام بڇڙو (ڪم) ڪندا هوا تنهن جو بدلو
ضرور کين ڏينداسون.
41|28| الله جي ويرين جي سزا اِها (ئي) باهه آهي، اُنهن لاءِ اُتي هميشه جو گهر هوندو، انهيءَ ڪري سزا (هوندين) جو
اسان جي آيتن جو انڪار ڪندا هوا.
41|29| ۽ ڪافر چوندا ته اي اسان جا پالڻهار جِنّن ۽ ماڻهن مان جن اسان کي گُمراهه ڪيو سي اسان کي ڏيکار ته
پنهنجن پيرن جي هيٺان ڪري لتاڙيون ته پليي ته (سڀ کان) هيٺاهان هجن.
41|30| بيشڪ جن چيو ته اسان جو پالڻهار الله آهي وري (ان ڳالهه تي) بيهڪ ورتائون تن تي (موت وقت رحمت جا)
ملائڪ لهندا آهن (چوندا اٿن) ته نه ڊڄو ۽ نڪي ڳڻتي ڪريو ۽ اُنهيءَ بهشت (جي خوشخبريءَ) سان خوش ٿيو جنهن
جو اوهان کي وعدو ڏنو ويندو هو.
41|31| اسين دُنيا جي حياتيءَ ۾ اوهان جا دوست هواسون ۽ آخرت ۾ به (اوهان جا دوست آهيون)، ۽ جيڪي اوهان جو
جيءُ خواهش ڪندو سو اوهان لاءِ منجهس آهي ۽ جيڪي اوهين گهرندؤ سو (پڻ) اوهان لاءِ منجهس آهي.
41|32| (اها) وٽان آهي (خدا) مهربان بخشڻهار مهماني.
41|33| ۽ انهيءَ کان وڌيڪ چڱو ڳالهه ۾ ڪير آهي جنهن الله ڏانهن سڏيو ۽ (پاڻ ۾) چڱا ڪم ڪيائين ۽ چيو ته
بيشڪ آءٌ مُسلمانن مان آهيان؟
41|34| ۽ نيڪي ۽ بدي پاڻ ۾ برابر نه آهن، (۽ نيڪي) جا ڏاڍي چڱي آهي تنهن سان (مدائي کي) ٽاريو، جو اُنهيءَ
جي ۽ تنهنجي وچ ۾ دشمني آهي سو جهٽڪ دوست مائٽي وارو ٿيندو.
41|35| ۽ اِها (ڳالهه) صابرن کانسواءِ ٻئي کي حاصل نه ٿيندي آهي، ۽ نڪي وڏي نصيب واري کانسواءِ (ٻئي کي) اِها
حاصل ٿيندي آهي.
41|36| ۽ جيڪڏهن توکي شيطان کان (دل ۾) ڪا چوڪ اچي ته الله جي پناهه گهُر، ڇوته اُهو ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
41|37| ۽ سندس (قدرت جي) نشانين مان رات ۽ ڏينهن ۽ سج ۽ چنڊ آهي، نڪي سج کي ۽ نڪي چنڊ کي سجدو
ڪريو ۽ انهيءَ الله کي سجدو ڪريو جنهن انهن کي خلقيو جيڪڏهن خاص سنديس عبادت ڪندا آهيو.
41|38| پوءِ جيڪڏهن وڏائي ڪن ته (ڇا ٿيو) جيڪي تنهنجي پالڻهار وٽ آهن سي رات ۽ ڏينهن سنديس تسبيحون
چوندا آهن ۽ اُهي نه ٿڪبا آهن.
41|39| ۽ سندس (قدرت جي) نشانين مان هيءُ به آهي جو زمين کي وسائل ڏسندو آهين پوءِ جڏهن مٿس (مينهن جو)
پاڻي وسايو سون (تڏهن) چري ۽ اُپامي، بيشڪ جنهن اُنهي (زمين) کي جياريو آهي سو ضرور مُئن کي (به) جيارڻ وارو
آهي، بيشڪ اُهو سڀڪنهن شيءَ تي وس وارو آهي.
41|40| بيشڪ جيڪي اسان جي آيتن ۾ ڏِنگائي ڪندا آهن سي اسان کان ڳُجها نه آهن، ڀلا جيڪو باهه ۾ وجهبو سو ڀلو
آهي يا جيڪو قيامت جي ڏينهن اَمن وارو ٿي ايندو؟ جيڪي وڻيو سو ڪريو بيشڪ جيڪي ڪندا آهيو سو خدا ڏسندڙ
آهي.
41|41| بيشڪ جن قرآن جو (اُنهي وقت) انڪار ڪيو جڏهن وٽن آيو (سي اسان کان ڳُجها نه آهن)، ۽ بيشڪ اُهو
ڪتاب عزّت وارو آهي.
41|42| جو نڪي اُن جي اڳيان ۽ نڪي اُن جي پويان ڪُوڙ داخل ٿيندو آهي، حڪمت واري ساراهيل (الله جي پار)
کان لاٿل آهي.
41|43| (اي پيغمبر) توکي اُنهيءَ کانسواءِ (ٻيو) ڪي نه چئبو آهي جيڪي توکان اڳ (ٻين) پيغمبرن کي چيو ويو هو،
بيشڪ تنهنجو پالڻهار بخشش وارو (به) آهي ۽ ڏکوئيندڙ سزا ڏيڻ وارو (به) آهي.
41|44| ۽ جيڪڏهن اِن (ڪتاب) کي عجمي (يعني عربيءَ کان ڌارين ٻوليءَ ۾) قرآن ڪريون ها ته ضرور (ڪافر)
چون ها ته سنديس آيتون ڇونه کولي بيان ڪيون ويون، ڀلا (قرآن) عجمي (ٻوليءَ ۾) ۽ (ٻڌڻ وارا) عربيءَ (ٻوليءَ) وارا
آهن (سو ڇو)؟ (اي پيغمبر کين) چؤ ته اُهو مؤمنن لاءِ هدايت ۽ شفا آهي، ۽ جيڪي نه مڃيندا آهن تن جي ڪَنن ۾
گهٻرائي آهي ۽ اُهو (قرآن) مٿن انڌائي آهي، اِهي (اُنهن وانگر آهن جو) جهٽڪ ڏورانهين هنڌ کان سڏيا ويندا آهن.
41|45| ۽ بيشڪ مُوسىٰ کي ڪتاب ڏنوسون پوءِ منجهس اختلاف ڪيو ويو، ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار کان حُڪم اڳاٽو
نه ٿئي ها ته سندن وچ ۾ ضرور نبيرو ڪيو وڃي ها، ۽ بيشڪ اُهي کائنس وڏي شڪ ۾ (پيل) آهن.
41|46| جيڪو چڱا ڪم ڪندو سو پاڻ لاءِ (ڪندو) تنهن تي (ئي اُن جو نقصان) آهي، ۽ تنهنجو پالڻهار ٻانهن تي ظلم
ڪرڻ وارو آهي.

41|47| قيامت (اچڻ) جي خبر الله (ئي) جي حوالي آهي، ۽ سندس ڄاڻپ ڌاران ڪي ميوا پنهنجن ڳُپڻن مان نه نڪرندا آهن ۽ (سندس ڄاڻپ ڌاران) ڪابه مادي نڪي ڏُکي ٿيندي آهي ۽ نڪي ڄڻيندي آهي، ۽ اُن ڏينهن (الله) کين سڏيندو ته منهنجا شريڪ (جي اوهين مُقرّر ڪندا هئو سي) ڪٿي آهن چوندا ته توکي خبر ڏني سون ته اسان سان ڪوبه (اُنهن جو) شاهد ڪونهي.
41|48| ۽ جن کي (هن کان) اڳ (دنيا ۾) پوڄيندا هوا سي کائن پُلجي ويندا ۽ پانئيندا ته کين ڪو ڇوٽڪارو ڪونهي.
41|49| ماڻهو چڱائيءَ جي سڏڻ (دُعا گهرڻ) کان نه ٿڪبو آهي، ۽ جيڪڏهن کيس (ڪا) مدائي پهچندي آهي ته پوءِ آسرو ڇِني نا اُميد ٿيندو آهي.
41|50| ۽ جيڪڏهن کيس اوکائي پهچڻ کان پوءِ پاڻ وٽان ڪا ٻاجھ چکائيندا آهيون ته ضرور چوندو آهي ته هيءَ مون (ئي) لاءِ آهي ۽ نه ٿو ڀانيان ته قيامت قائم ٿيڻي آهي ۽ جيڪڏهن (آءٌ) پنهنجي پالڻهار ڏانهن (ڪٽي) موٽائبس ته بيشڪ مون لاءِ وٽس (به) ضرور چڱي حالت هوندي، پوءِ ڪافرن جيڪي ڪيو آهي تنهن بابت کين ضرور خبردار ڪنداسون، ۽ کين سخت عذاب ضرور چکائينداسون.
41|51| ۽ جڏهن ماڻهوءَ تي فضل ڪندا آهيون (تڏهن) مُنهن ڦيرائيندو آهي ۽ پنهنجو پاسو موڙيندو آهي، ۽ جڏهن کيس ڪا اوکائي پهچندي آهي تڏهن وڏيون دعائون گهُرندو آهي.
41|52| چؤ ته اوهين ڏسو ته جيڪڏهن (قرآن) الله وٽان هجي وري سندس انڪار ڪريو ته جيڪو (اي پيغمبر کين) وڏي ضِدّ ۾ پيل هجي تنهن کان وڌيڪ گُمراھ ڪير آهي؟
41|53| پنهنجيون نشانيون مُلڪن ۾ سندن وجودن ۾ کين سگهوئي ڏيکاريندا سون تان جو کين پڌرو ٿيندو بيشڪ اِهو (قرآن) سچو آهي، تنهنجو پالڻهار ڪافي نه آهي ڇا جيڪو سڀڪنهن شيءِ تي حاضر آهي؟
41|54| خبردار بيشڪ اُهي پنهنجي پالڻهار جي ملڻ کان شڪ ۾ (پيل) آهن، خبردار اُهو هر ڪنهن شيءِ کي وڪوڙيندڙ آهي.
42|1| حٰمٓ.
42|2| عٓسٓقٓ.
42|3| غالب حڪمت وارو الله اهڙيءَ طرح توڏانهن وحي موڪلي ٿو ۽ اُنهن ڏانهن (به) جيڪي توکان اڳ هوا (موڪليندو) رهيو.
42|4| جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) سندس آهي، ۽ اُهو (سڀ کان) مٿاهون (۽) وڏو آهي.
42|5| آسمان پنهنجي مٿان ستت ئي ڦاٽندا ۽ ملائڪ پنهنجي پالڻهار جي ساراھ سان گڏ (خُدا جي دهشت کان) پاڪائي بيان ڪندا آهن ۽ جيڪي زمين ۾ آهن تن لاءِ بخشش گهرندا آهن، خبردار بيشڪ الله ئي بخشڻهار مهربان آهي.
42|6| ۽ جن اُن ڪانسواءِ ٻيا دوست ورتا آهن تن تي الله نگهبان آهي، ۽ تون مٿن ڪو ذمه وار نه آهين.
42|7| ۽ اهڙيءَ طرح توڏانهن عربيءَ (ٻوليءَ) ۾ قرآن وحي ڪيوسون ته مڪّي وارن ۽ سندس آس پاس وارن کي ڊيڄارين ۽ قيامت جو ڏينهن جنهن ۾ ڪو شڪ نه آهي تنهن کان (پڻ) ڊيڄارين، هڪ ٽولي بهشت ۾ ۽ ٻي ٽولي دوزخ ۾ هوندي.
42|8| ۽ جيڪڏهن الله گهُري ها ته اُنهن سڀني کي هڪ ٽولي ڪري ها پر جنهن کي گهري تنهن کي پنهنجي ٻاجھ ۾ داخل ڪندو آهي، ۽ ظالمن جو نڪي ڪو دوست ۽ نڪي ڪو مددگار آهي.
42|9| الله ڪانسواءِ ٻيا ڪارساز ڪري ورتا اٿن ڇا؟ ڇوته الله ئي ڪارساز آهي ۽ اُهو ئي مُئن کي جياريندو آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
42|10| ۽ جنهن (ڳالھ) بابت تڪرار ڪيو اٿوَ سو ڪجھ به هجي ته اُنهيءَ جو نبيرو الله ڏانهن (حوالي ڪيل) آهي، اهو الله منهنجو پالڻهار آهي مٿي پروسو ڪيم، ۽ ڏانهس موٽان ٿو.
42|11| آسمان ۽ زمين جو بڻائيندڙ آهي، اوهان جي جنس مان اوهان لاءِ زالون پيدا ڪيائين ۽ ڍورن (جي جنس) مان ڪيترائي ئي قِسم (بڻايائين)، انهي طرح سان اوهان کي پکيڙي ٿو، اُن جهڙي ڪا (به) شيءَ نه آهي، ۽ اُهو ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.
42|12| آسمانن ۽ زمين جون ڪنجيون کيس آهن، جنهن لاءِ گهُري (تنهن لاءِ) روزي ڪشادي ڪندو آهي ۽ (جنهن لاءِ گهُري تنهن لاءِ) تنگ ڪندو آهي، بيشڪ اُهو هر شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
42|13| اوهان لاءِ اهو دين مُقرّر ڪيائين جنهن (جي قائم ڪرڻ) جو نُوح کي حُڪم ڪيو هوائين ۽ جيڪو توڏانهن به وحي ڪيوسين ۽ اُهو جنهن (جي قائم ڪرڻ) جو ابراهيم ۽ مُوسىٰ ۽ عيسىٰ کي حُڪم ڪيوسون ته دين کي قائم ڪريو ۽ منجهس ڌار ڌار نه ٿيو، مُشرڪن کي اُها (ڳالھ) ڏکي لڳي جنهن ڏانهن کين سڏيندو آهين، الله جنهن کي گهُري (تنهن کي) پاڻ ڏانهن چونڊيندو آهي ۽ جيڪو (ڏانهس) ورندو آهي تنهن کي پاڻ ڏانهن هدايت ڪندو آهي.
42|14| ۽ نه جُدا ٿيون (اُمتون) مگر بعد اُن جي جو آيو اُنهن وٽ علم از روءِ سرڪشي جي پاڻ ۾، ۽ جيڪڏهن تنهنجي پالڻهار کان مقرر مُدّت تائين (مهلت ڏيڻ جو) حڪم اڳي (جاري ٿيل) نه هجي ها ته ضرور سندن وچ ۾ (هاڻي ئي) فيصلو ڪجي ها، ۽ بيشڪ جي انهن (پيغمبرن) کان پوءِ ڪتاب جا وارث ڪيا ويا سي دين کان وڏي شڪ ۾ (پيل) آهن.
42|15| پوءِ (تون) انهيءَ (دين) ڏانهن سڏ، ۽ جيئن توکي حُڪم ڪيو ويو آهي (تيئن) بيهُ وٺ، ۽ سندن سڌن جي تابعداري نه ڪر، ۽ چؤ ته جيڪو به ڪتاب الله لاٿو تنهن کي مڃيم، ۽ مون کي حڪم ٿيل آهي ته اوهان جي وچ ۾ انصاف ڪريان، الله اسان جو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي، اسان لاءِ اسان جا عمل ۽ اوهان لاءِ اوهان جا عمل آهن، اسان جي ۽ اوهان جي وچ ۾ ڪو تڪرار ڪونهي، الله اسان سڀني کي (قيامت جي) ڏينهن گڏ ڪندو ۽ ڏانهس موٽڻ آهي.
42|16| ۽ الله (جي دين) بابت سندس فرمان قبول ٿيڻ کانپوءِ جيڪو جهڳڙو ڪندا آهن تن جي حُجت سندن پالڻهار وٽ ڪوڙي (ٿيڻ واري) آهي ۽ مٿن (الله جو) ڏمر آهي ۽ اُنهن لاءِ سخت عذاب آهي.
42|17| الله اُهو آهي جنهن سچو ڪتاب ۽ (انصاف جي) ترازي لاٿي، توکي ڪهڙيءَ ڳالھ ڄاڻايو متان قيامت ويجهي هجي.
42|18| جيڪي قيامت کي نه مڃيندا آهن سي اُن کي تڪڙو گهرندا آهن، ۽ جن ايمان آندو آهي سي اُن کان ڊڄندا آهن ۽ ڄاڻندا آهن ته بيشڪ اُها سچ (اچڻي) آهي، خبردار بيشڪ جيڪي قيامت بابت جهڳڙو ڪندا آهن سي بيشڪ وڏيءَ گمراهيءَ ۾ آهن.
42|19| الله پنهنجن ٻانهن تي مهربان آهي جنهن کي گهري تنهن کي روزي ڏيندو آهي، ۽ اُهو سگهارو غالب آهي.
42|20| جيڪو آخرت جي پوک گهُرندو آهي تنهن لاءِ سندس پوک ۾ واڌارو ڪندا آهيون، ۽ جيڪو دنيا جي پوک جو ارادو

ڪندو آهي تنهنکي ڪجھ منجهانئس ڏيندا آهيون ۽ آخرت ۾ اُن جو ڪو حصّو نه آهي.
42|21 اُنهن (يعني ڪافرن) جا ڪي اهڙا شريڪ آهن چا جن اُنهن لاءِ دين مان (اُهو) نئون رستو بڻايو آهي جنهن
جو الله حڪم نه ڏنو آهي، ۽ جيڪڏهن فيصلي ڪرڻ جو وعدو (ٽيل) نه هجي ها ته ضرور (هاڻي ئي) سندن وچ ۾
نبيرو ڪجي ها، ۽ بيشڪ ظالمن لاءِ ئي ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
42|22 ظالمن جيڪي ڪمايو آهي تنهن (جي عذاب) سببان ڪين ڏڄندڙ ڏسندين ۽ اُهو (عذاب) ڪين (اي پيغمبر)
پهچندڙ آهي، ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا سي بهشتن جي باغن ۾ هوندا، جيڪي گهرندا سو سندن پالڻهار وٽ اُنهن
لاءِ (موجود) آهي، اِهوئي وڏو فضل آهي.
42|23 اِهو (ثواب) اُهو آهي جنهن جي الله پنهنجن اُنهن ٻانهن کي خوشخبري ڏيندو آهي جن ايمان آندو آهي ۽ چڱا
ڪم ڪيا آهن، (اي پيغمبر ڪين) چؤ ته آءٌ اوهان کان اُن (پيغام پهچائڻ) تي ڪو اُجورو نه ٿو گهُران پر (ڄڳائي ته)
مائٽن (جي وچ) ۾ محبت (رکو)، ۽ جيڪو چڱائي ڪمائيندو تنهن لاءِ اُن ۾ چڱائي وڌائينداسون، ڇوته الله بخشڻهار قدر
ڄاڻڻ وارو آهي.
42|24 چوندا آهن چا ته (پيغمبر پاڻ) الله تي ڪوڙ ٺاهيو آهي، پوءِ جيڪڏهن الله گهري ته تنهنجيءَ دل تي مُهر هڻي،
۽ الله ڪُوڙ کي ناس ڪندو آهي ۽ پنهنجن سُخنن سان سچي دين کي ثابت ڪندو آهي، بيشڪ اُهو سينن وارو (ڳجھ)
ڄاڻندڙ آهي.
42|25 ۽ اُهو آهي جو پنهنجن ٻانهن جي توبه قبول ڪندو آهي ۽ مداين کان ٽارو ڪندو آهي ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو
ڄاڻندو آهي.
42|26 ۽ جن ايمان آندو آهي ۽ چڱا ڪم ڪيا آهن تن جي دُعا قبول ڪندو آهي ۽ پنهنجي فضل سان ڪين وڌيڪ
(به) ڏيندو آهي، ۽ ڪافرن لاءِ ئي سخت سزا آهي.
42|27 ۽ جيڪڏهن الله پنهنجن ٻانهن جي روزي ڪشادي ڪري ها ته مُلڪ ۾ ضرور بگيڙو وجهن ها پر جيترو (پاڻ)
گهرندو آهي (اوترو) نازل ڪندو آهي، ڇوته اُهو پنهنجن ٻانهن کي ڄاڻندڙ ڏسندڙ آهي.
42|28 ۽ (الله) اُهو آهي جو (ماڻهن جي) نا اميد ٿيڻ کان پوءِ مينهن هيٺ موڪليندو آهي ۽ پنهنجي رحمت پکيڙيندو
آهي، اُهو (ئي) ڪارساز ساراهيل آهي.
42|29 ۽ آسمانن ۽ زمين جو بڻائڻ ۽ جيڪي سندن وچ ۾ چرندڙ پکيڙيائين تن جو (بڻائڻ) سنديس نشانين مان آهي، ۽
اُهو جڏهن گهرندو (تڏهن) سندن گڏ ڪرڻ تي وس وارو آهي.
42|30 ۽ جيڪا به اوکائي اوهان کي پهچندي آهي سا اوهان جي هٿن جي ڪمائي سببان آهي ۽ گهڻن (گناهن) کان
(ته خُدا) در گذر ڪندو آهي.
42|31 ۽ اوهين زمين ۾ (ڀڄي) عاجز ڪرڻ وارا نه آهيو، ۽ الله کانسواءِ اوهان جو نڪو ڪارساز ۽ نڪو مددگار آهي.
42|32 ۽ سنديس نشانين مان درياءَ ۾ جبلن وانگر جهاز (هلندا) آهن.
42|33 جيڪڏهن (خدا) گهري ته واءُ کي جهلي پوءِ ٻيڙا درياءَ جي پٺيءَ تي (هلڻ کان) بيهي رهن، بيشڪ اُن ۾
سڀ ڪنهن صبر ڪندڙ لاءِ نشانيون آهن.
42|34 يا هلاڪ ڪرين تنهن سببان جو ڪمايائون ۽ عفو ٿو ڪري گهڻن کان.
42|35 ۽ ته جيڪي اسان جي آيتن بابت جهڳڙو ڪندا آهن سي ڄاڻن ته انهن لاءِ ڇوٽڪارو نه آهي.
42|36 پوءِ جيڪي اوهان کي ڏنو ويو آهي سو ڪجھ به هجي ته اُهو دنيوي حياتيءَ جو (ٿورو) سامان آهي، ۽ جيڪي
الله وٽ آهي سو ڀلو ۽ هميشه رهڻ وارو انهن لاءِ آهي جن ايمان آندو آهي ۽ پنهنجي رب تي ڀروسو ڪندا آهن.
42|37 ۽ (اُنهن لاءِ به) جيڪي وڏن گناهن ۽ بي حيائين کان پاسو ڪن ٿا ۽ جيڪڏهن ڪاوڙبا آهن (تڏهن) اُهي
بخشيندا آهن.
42|38 ۽ جن پنهنجي پالڻهار جو حُڪم مڃيو ۽ نماز پڙهي، ۽ سندن ڪم پاڻ ۾ صلاح سان هوندو آهي، ۽ جيڪي کين
رزق ڏنوسون تنهن مان خرچيندا آهن.
42|39 ۽ اُهي (اهڙا آهن) جو جڏهن کين ڪو ظلم پهچي (تڏهن مظلوم جو مناسب) بدلو وٺندا آهن.
42|40 ۽ مدائيءَ جو بدلو اُهڙي مدائي آهي، پوءِ جيڪو معاف ڪري ۽ صلح ڪري تنهن جو اجر الله تي آهي، بيشڪ
الله ظالمن کي دوست نه رکندو آهي.
42|41 ۽ بيشڪ جيڪي پنهنجي ايذائجڻ کانپوءِ وير وٺن تن تي ڪا (ڏوراپي جي) واٽ ڪانه آهي.
42|42 واٽ رڳو انهن تي آهي جيڪي ماڻهن کي ايذائيندا آهن ۽ مُلڪ ۾ ناحق فساد وجهندا آهن، اُنهن (ڏوراپي جي)
لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
42|43 ۽ البت جيڪو صبر ڪري ۽ بخشي ته بيشڪ اهو (عفو) همّت جي ڪمن مان آهي.
42|44 ۽ جنهن کي الله گُمراهه ڪري تنهن جو اُن کانپوءِ ڪو پرجهلو ڪونهي، ۽ (تون) ظالمن کي ڏسندين ته جڏهن
(اُهي) سزا ڏسندا (تڏهن) چوندا ته (هاڻي دنيا ۾) ورڻ جي ڪا واهه آهي ڇا؟
42|45 ۽ ڏسندين تون اُنهن کي جو پيش ڪيا ويندا باهه تي عاجزي ڪندڙ خواريءَ کان اک ڏيڍي ڪيون پيا ڏسندا، ۽
مؤمن چوندا ته بيشڪ ڇيئي وارا اُهي آهن جن پاڻ کي ۽ پنهنجن گهر وارن کي قيامت جي ڏينهن ڇيئو لاتو، خبردار
بيشڪ ظالم هميشه جي عذاب ۾ هوندا.
42|46 ۽ الله کانسواءِ اُنهن جا ڪي پر جهلا نه هوندا جي کين مدد ڏين، ۽ جنهن کي الله گُمراهه ڪري تنهن لاءِ ڪا
واٽ نه آهي.
42|47 پنهنجي پالڻهار جو حُڪم اُن ڏينهن (جي اچڻ) کان اڳ قبول ڪريو جنهن کي الله (جي پار) کان ٽَرڻو نه
آهي، اُن ڏينهن نڪا اوهان کي واهه آهي ۽ نه هوندو اوهان لاءِ ڪو انڪار.
42|48 پوءِ جيڪڏهن منهن موڙين ته توکي مٿن نگهبان ڪري نه موڪليو اٿون، توتي پيغام پهچائڻ کانسواءِ (ٻيو) ڪي
لازم نه آهي، ۽ بيشڪ اسين جڏهن ماڻهوءَ کي پاڻ وٽان ٻاجھ (جو مزو) چکائيندا آهيون (تڏهن) اُن سان خُوش ٿيندو
آهي، ۽ جيڪڏهن ڪا اوکائي سندن هٿن جي اڳ ڪئي سببان کين پهچندي آهي ته بيشڪ ماڻهو بي شڪر (ٿيندو)
آهي.
42|49 آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي خاص الله جي آهي، جيڪي گهري (سو) خلقيندو آهي، جنهن کي وڻيس (تنهن
کي) ڌيئرون بخشيندو آهي ۽ جنهن کي وڻيس (تنهن کي) پُٽ بخشيندو آهي.
42|50 يا کين پُٽ ۽ ڌيئرون گڏ ڏيندو آهي، ۽ جنهن کي وڻيس (تنهن کي) سَنڍ ڪندو آهي، بيشڪ اُهو ڄاڻندڙ وس وارو
آهي.
42|51 ۽ ڪنهن ماڻهوءَ لاءِ ٿيڻو ئي نه آهي ته الله ساڻس ڳالهائي سواءِ هن جي ته الهام سان يا پردي جي پويان يا
ڪنهن قاصد موڪلڻ سان (ڳالهائي) پوءِ جيڪي الله گهري سو سندس حُڪم سان پهچائي ڏي، بيشڪ اُهو (سڀ کان)

مٿاهون حڪمت وارو آهي.
42|52|۽ اهڙيءَ طرح اسان پنهنجي ڪلام سان توڏانهن قرآن وحي ڪيو، (اڳ) تون نه ڄاڻندو هئين ته ڪتاب ڇا آهي
۽ نڪي (ڄاڻندو هئين ته) ايمان (ڇا آهي) پر قُرآن کي نُور ڪيو اٿون پنهنجن ٻانهن مان جنهن کي گهرون (تنهن کي)
اُن سان سڌو رستو ڏيکاريندا آهيون، ۽ بيشڪ تون سڌي رستي ڏانهن هدايت ڪندو آهين.
42|53|اُنهي الله جو رستو جو جيڪي آسمانن ۾ زمين ۾ آهي سو سندس آهي، خبردار الله ڏانهن (ئي سڀ) (يعني)
ڪم وري ويندا آهن.
43|1|حمٓ.
43|2|پڌري ڪتاب جو قسم آهي.
43|3|ته بيشڪ اسان هن (ڪتاب) کي عربيءَ (ٻوليءَ ۾) قرآن ڪيو آهي ته مانَ اوهين سمجهو.
43|4|۽ بيشڪ اُهو (ڪتاب) لَوح مَحفُوظ ۾ اسان وٽ (لکيل) آهي بيشڪ (اُهو ڪتاب) وڏي مرتبي وارو حڪمت وارو
آهي.
43|5|اوهان کان نصيحت کي هن ڪري مُنهن موڙي جهلينداسون ڇا ته اوهين حد کان لنگهيل قوم آهيو.
43|6|۽ اڳين (قومن) ۾ گهڻائي پيغمبر موڪلياسون.
43|7|۽ وٽن ڪو به پيغمبر نه ٿي آيو مگر ساڻس ٺٺوليون ٿي ڪيائون.
43|8|پوءِ اُنهن (قريشن) کان سگهه ۾ تمام ڏاڍن (عاد ۽ ثمود) کي (جو ڪائن بلڪل سگهارا هوا) ناس ڪياسون ۽ اڳين
جي حالت (اڳين بيان ۾) گذري چڪي آهي.
43|9|۽ جيڪڏهن ڪائن پُڇين ته آسمانن ۽ زمين کي ڪنهن بڻايو ته ضرور چوندا ته انهن کي غالب ڄاڻندڙ (الله)
بڻايو.
43|10|جنهن اوهان لاءِ زمين کي وڇاڻو بڻايو ۽ اوهان لاءِ منجهس رستا بڻايا ته مانَ اوهين سِڌو رستو لهو (اُنهيءَ الله).
43|11|۽ (اُنهيءَ الله) جنهن آسمان مان اندازي سان پاڻي وسايو، پوءِ اُن (پاڻيءَ) سان ويران ڳوٺ آباد ڪياسون، اهڙي
طرح اوهان کي (قبرن مان) ڪڍيو ويندو.
43|12|۽ (اُنهيءَ الله) جنهن هر قسم جا جانور بڻايائين ۽ اوهان لاءِ ٻيڙيون ۽ اُهي جانور بڻايائين جن تي (اوهين)
چڙهو.
43|13|ته اُنهن جي پُٺين تي سِڌا ٿي ويهو پوءِ جڏهن مٿن سنوان ٿي ويهو (تڏهن) پنهنجي پالڻهار جي نعمت ياد
ڪريو ۽ چئو ته اُهو (الله) پاڪ آهي جنهن هيءُ اسان کي نِوائي ڏنو ۽ (اسين) اُن جي نوائڻ جي (ڪنهن) طاقت
رکندڙ نه هواسون.
43|14|۽ بيشڪ اسين پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽڻ وارا آهيون.
43|15|۽ الله لاءِ سندس ٻانهن مان اولاد مقرر ڪيائون، بيشڪ ماڻهو پڌرو بي شُڪر آهي.
43|16|پنهنجي مخلوق مان (پاڻ لاءِ) ڌيئرون اختيار ڪيون ڇا ۽ اوهان کي پٽن سان چونڊيو اٿس (ڇا)؟ (الله)
43|17|۽ جڏهن منجهائن ڪنهنکي اُنهيءَ شيءِ (يعني ڌيءُ جي ڄمڻ) جي خبر ڏجي جيڪا ٻاجهاري (الله) لاءِ مثال
بيان ڪئي اٿس (تڏهن) سندن منهن ڪارانجي ويندو آهي ۽ اُهو ڏک پريو هوندو آهي.
43|18|جيڪو ڳهڻن ۾ پالجي ٿو ۽ اُهو جهڳڙي ۾ (پنهنجي ڳالهه کي) پڌرو ڪرڻ وارو نه آهي.
43|19|۽ ملائڪن کي (الله جون) ڌيئرون مقرر ڪيون اٿن جي (پاڻ) الله جا ٻانها آهن، (اهي) سندن پيدا ٿيڻ وقت
حاضر هوا ڇا؟ سندين (اها) شاهدي سِگهو لکبي ۽ (هو قيامت ۾) پُڇيا ويندا.
43|20|۽ چوندا آهن ته جيڪڏهن ٻاجهارو (الله) گهري ها ته انهن (ملائڪن) جي عبادت نه ڪريون ها ڪين هن
(ڳالهه) جي ڪا ڄاڻپ نه آهي، اُهي رڳو اٽڪل هڻندا آهن.
43|21|ڪين هن (قرآن) کان اڳ ڪو ڪتاب ڏنو اٿون ڇا جو اُنهن اُن کي چنبڙي ورتو آهي.
43|22|بلڪ چوندا آهن ته بيشڪ اسان پنهنجن ابن ڏاڏن کي هڪ مذهب تي ڏٺو ۽ بيشڪ اسين سندن پيرن (!نه)
تي رستي لهڻ وارا آهيون.
43|23|۽ اهڙي طرح توکان اڳ ڪنهن ڳوٺ ۾ ڪو ڊيڄاريندڙ نه موڪليوسون پر اُن جي آسودن (ماڻهن) چيو ته اسان
پنهنجا پيءُ ڏاڏا هڪ دين تي ڏٺا ۽ بيشڪ اسين انهن (ئي) جي پيرن تي پيروي ڪندڙ آهيون.
43|24|چيو ته (پنهنجن ابن ڏاڏن جي پيروي ڪندؤ) ڇا؟ جيتوڻيڪ اوهان وٽ اُهو (دين) آندو اٿم جنهن (پيغمبر ڪين)
(دين) تي اوهان پنهنجن پيئن ڏاڏن کي ڏٺو تنهن کان وڌيڪ سڌو رستو ڏيکارڻ وارو آهي، چيائون ته جنهن شيءِ سان
اوهان کي موڪليو ويو آهي تنهنجا اسين مُنڪر آهيون.
43|25|پوءِ کائن بدلو ورتوسون پوءِ ڏس ته ڪوڙن جي پڇاڙي ڪئن ٿي.
43|26|۽ (ياد ڪر) جڏهن ابراهيم پنهنجي پيءُ ۽ پنهنجي قوم کي چيو ته جنهن شيءِ کي (اوهين) پوڄيندا آهيو تنهن
کان بيشڪ آءٌ بيزار آهيان.
43|27|پر جنهن مون کي پيدا ڪيو سو بيشڪ مون کي سگهوئي هدايت ڪندو.
43|28|۽ الله سندس اولاد ۾ اِها (توحيد جي ڪلمي جي) ڳالهه هميشه رهائي ته مانَ اُهي (ڪافر) موٽن.
43|29|بلڪ مان انهن ۽ سندن ابن ڏاڏن کي آسودو ڪيو تان جو وٽن سچو دين ۽ پڌرو پيغمبر (ﷺ) آيو.
43|30|۽ جنهن مهل سچو دين وٽن آيو (تنهن مهل) چيائون ته هيءَ جادو آهي ۽ بيشڪ اسين اُن جا مُنڪر آهيون.
43|31|۽ چيائون ته (هنن) ٻن ڳوٺن وارن مان ڪنهن سردار مڙس تي هيءُ قرآن ڇونه نازل ڪيو ويو.
43|32|اِهي تنهنجي پالڻهار جي رحمت وراهيندا آهن ڇا؟ اسان سندن گذران سندن وچ ۾ دنيا جي حياتيءَ ۾ وراهيو آهي ۽
اُنهن مان هڪڙن کي ٻين کان وڏي مرتبي وارو ڪيوسون ته هڪڙا ٻين کي فرمانبردار ڪري وٺن، ۽ جيڪو (دنيا جو
مال) گڏ ڪندا آهن تنهن کان تنهنجي پالڻهار جي رحمت ڀلي آهي.
43|33|۽ جيڪڏهن ائين نه هجي ها ته (متان) ماڻهو هڪ ٽولي (ڪفر جي) ٿي وڃن جيڪي ٻاجهاري (الله) جو
انڪار ڪندا آهن تن لاءِ سندن گهرن جون ڇتيون ۽ ڏاڪڻيون جن تي چڙهن سي روپيون ڪريون ها.
43|34|۽ سندن گهرن جا دروازا ۽ تخت جن تي ٽيڪ ڏيئي ويهن (سي به روپا ڪريون ها).
43|35|۽ اِهو سڀ رڳو دنيا جي حياتيءَ جو (ٿورو) آسودو رهڻ آهي، ۽ تنهنجي پروردگار وٽ آخرت پرهيزگارن لاءِ آهي.
43|36|۽ جيڪو ٻاجهاري (الله) جي ياد ڪرڻ کان غافل رهندو آهي تنهن لاءِ هڪ شيطان مقرر ڪندا آهيون جو اُهو
اُن جو سنگتي هوندو آهي.
43|37|۽ بيشڪ اُهي شيطان سڌي واٽ کان اُنهن کي جهليندا آهن ۽ (ماڻهو پاڻ کي) پانئيندا آهن ته اُهي هدايت وارا
آهن.
43|38|تانجو جڏهن اسان وٽ ايندو (تڏهن پنهنجيءَ سنگتي شيطان کي) چوندو ته هيءِ افسوس (جيڪر) منهنجي ۽

تنهنجي وچ ۾ اوڀر ۽ اولھ جيتري ڏورائي هجي ها پوءِ بڇڙو سنگتي آهين (تون).
43|39| ۽ هرگز نه نفعو ڏيندي اوهان کي اڄ اها سڌ جڏهن ظُلم ڪيو اوهان تحقيق اوهان عذاب ۾ شريڪ ٿيڻ وارا آهيو.
43|40| تون ٻوڙن کي ٻڌائي ٿو سگھين ڇا يا انڌن کي ۽ اُهو جيڪو پڌريءَ گُمراهيءَ ۾ آهي تنهن کي (اي پيغمبر)
هدايت ڪري سگھين ٿو ڇا؟
43|41| پوءِ جيڪڏهن توکي (هن جهان مان) نيون ته بيشڪ اسين (اتي ئي) ڪائن بدلو وٺڻ وارا آهيون.
43|42| يا جيڪو کين انجام ڏنو اٿون سو توکي ڏيکاريون ته به بيشڪ اسين مٿن وسوارا آهيون.
43|43| تنهن ڪري جيڪي توڏانهن وحي ڪيو ويو تنهن کي تون چنبڙي وٺ، بيشڪ تون سڌيءَ واٽ تي آهين.
43|44| ۽ بيشڪ اِهو (قرآن) تولاءِ ۽ تنهنجي قوم لاءِ نصيحت آهي، ۽ (اوهين) سگھوئي پڇيا ويندؤ.
43|45| ۽ پنهنجن پيغمبرن مان جيڪي توکان اڳ موڪليا هواسون تن جو (احوال) پڇ، ته ٻاجهاري (الله) کانسواءِ
(ڪي) ٻيا معبود بڻايا هواسون ڇا جن جي پوڄا ڪئي وڃي؟
43|46| ۽ بيشڪ مُوسىٰ کي پنهنجين نشانين سان فرعون ۽ سندس سردارن ڏانهن موڪليوسون پوءِ چيائين ته بيشڪ آءٌ
جهانن جي پالڻهار جو موڪليل آهيان.
43|47| پوءِ جنهن مهل وٽن اسان جي نشانين سان آيو (تنهن مهل) اوچتو اُهي اُنهن (معجزن) کان کلندا رهيا.
43|48| ۽ کانئن نشاني کين نه ٿي ڏيکاري سون پر اِها (نشاني) اُن جي اڳين کان تمام وڏي هئي، ۽ کين عذاب سان
پڪڙيوسون ته مانَ اُهي (ڪفر کان) موٽن.
43|49| ۽ چيائون ته اي جادوگر پنهنجي پالڻهار کان اسان لاءِ اُنهيءَ (وسيلي) سان دُعا گھر جنهن جو توسان انجام ڪيو
اٿس، ته بيشڪ اسين هدايت وارا ٿينداسون.
43|50| پوءِ جنهن مِهل کائن عذاب لاٿوسون اوچتو اُنهن عهد ڀڳو.
43|51| ۽ فرعون پنهنجي قوم ۾ پڙهو ڏنو چيائين ته اي منهنجي قوم مِصر جي بادشاهي منهنجي نه آهي ڇا؟ ۽ هي
نهرون منهنجي (ماڙين جي) هيٺان (نه) وهنديون آهن (ڇا؟) اوهين نه ڏسندا آهيو ڇا؟
43|52| بلڪ آءٌ هن (مُوسىٰ) کان ڀَلو آهيان جو اُهو خوار آهي، ۽ چٽو ڳالهائي به نه ٿو سگھي (نه!).
43|53| پوءِ مٿس سون جا ڪنگڻ ڇونه لاٿا ويا يا ساڻس گڏ ٿي ملائڪ ڇونه آيا؟
43|54| پوءِ پنهنجي قوم کي بي عقل ڪيائين تنهنڪري سندس فرمانبرداري ڪيائون، بيشڪ اُهي بي دين قوم هوا.
43|55| پوءِ جڏهن اسان کي ڪاوڙايائون (تڏهن) کائن وير ورتوسون پوءِ اُنهن سڀني کي ٻوڙيوسون.
43|56| پوءِ کين (ڪافرن جو) اڳواڻ ۽ پوين لاءِ آکاڻي ڪيوسون.
43|57| ۽ جڏهن مريم جي پُٽ جو قصّو بيان ڪيو ويو (تڏهن) اُمالڪ اُن (قِصّي) کان تنهنجي قوم لُڙ مچائيندي آهي.
43|58| ۽ (اُهي) چوندا آهن ته اسان جا معبُود ڀلا آهن يا عيسىٰ؟ اِهو مثال توسان رڳو جهيڙي لاءِ بيان ڪندا آهن،
بلڪ اُهي جهيڙاڪ قوم آهن.
43|59| عيسىٰ رڳو ٻانهو آهي جنهن تي ٻاجھ ڪئي اٿون ۽ بني اسرائيلن لاءِ کيس (هڪ) عبرت ڪئي سون.
43|60| ۽ جيڪڏهن گھرون ها ته اوهان جي بدران زمين ۾ ملائڪن کي نائب ڪريون ها.
43|61| ۽ بيشڪ عيسىٰ قيامت جي هڪ نشاني آهي پوءِ اوهين قيامت ۾ شڪ نه ڪريو ۽ (اي پيغمبر چؤ ته) منهنجي
تابعداري ڪريو (جو) اِها سِڌي واٽ آهي.
43|62| ۽ اوهان کي شيطان نه جهلي، ڇوته اهو اوهان جو پڌرو ويري آهي.
43|63| ۽ جنهن مهل عيسىٰ چٽن معجزن سان آيو (تنهن مهل) چيائين ته اوهان وٽ حڪمت آندي اٿم ۽ (آيو
آهيان) ته جن ڳالهين ۾ اختلاف ڪند آهيو تن مان ڪي اوهان لاءِ بيان ڪريان، پوءِ الله کان ڊڄو ۽ منهنجو چيو مڃيو.
43|64| بيشڪ الله ئي منهنجو پالڻهار ۽ اوهان جو پالڻهار آهي تنهنڪري سنديس عبادت ڪريو، اِها سِڌي واٽ آهي.
43|65| پوءِ ٽولين پاڻ ۾ اختلاف ڪيو، تنهنڪري ڏکوئيندڙ ڏينهن جي عذاب کان ظالمن لاءِ خرابي آهي.
43|66| رڳو قيامت (جي اچڻ) جو انتظار ڪندا آهن ته اوچتو وٽن اچي ۽ اُهي بي خبر هجن (اُهي).
43|67| اُنهيءَ ڏينهن پرهيزگارن کانسواءِ (ٻيا) سڀئي دوست هڪ ٻئي جا دشمن هوندا.
43|68| اي منهنجا (اُهي) ٻانها اڄ اوهان کي نڪي ڀؤ آهي نڪي اوهين غمگين ٿيو (چيو ويندو ته).
43|69| جن اسان جي آيتن تي ايمان آندو ۽ مُسلمان هوا.
43|70| اوهين ۽ اوهان جون زالون بهشت ۾ خُوش ٿي گھِڙو (چيو ويندو ته).
43|71| مٿن سون جون رڪيبيون ۽ آبخورا ڦيرائبا، ۽ جيڪي دليون گھرنديون ۽ (جنهن جي ڏسڻ کان) اکيون ٺرنديون سو
منجهس هوندو، اوهين منجهس سدائين رهندؤ.
43|72| ۽ هي اُهو بهشت آهي جنهن جو اوهان کي انهي سببان وارث ڪيو ويو جو اوهين (چڱا) ڪم ڪندا هيؤ.
43|73| منجهس اوهان لاءِ گھڻا ميوا آهن جن منجهان پيا ٿا کائو.
43|74| بيشڪ ڏوهي دوزخ جي عذاب ۾ سدائين رهڻ وارا آهن.
43|75| کائن عذاب هلڪو نه ڪبو ۽ اُهي منجهس نا اُميد (ٿي) رهندا.
43|76| ۽ مٿن ظلم نه ڪيوسون پر اُهي پاڻ ظالم هوا.
43|77| ۽ (دوزخ جي دربان کي) سڏيندا ته اي مالڪ جڳائي ته تنهنجو پالڻهار اسان تي (موت جو) حڪم ڪري (ته
عذاب کان ڇُٽون، مالڪ) چوندو ته بيشڪ اوهين هميشه رهڻ وارا آهيو.
43|78| بيشڪ اوهان وٽ سچو دين آندوسون پر اوهان مان گھڻا سچي ڳالھ کي ناپسند ڪرڻ وارا آهن.
43|79| ڪنهن ڪم جي رِٿ رٿي آهي ڇا؟ پوءِ بيشڪ اسين به پڪي رِٿ رٿيندا آهيون (ڪافرن به).
43|80| ڀائيندا آهن ڇا ته اسين سندن ڳجهيون ڳالهيون ۽ سندن صلاحون نه ٻڌندا آهيون؟ هائو (ٻڌندا آهيون) ۽ اسان جا
موڪليل ملائڪ وٽن لکندا آهن.
43|81| چؤ ته جيڪڏهن ٻاجهاري (الله) کي ڪو وياءُ هجي، ته آءٌ (سڀ کان) پهرين (اُن جي) عبادت ڪندڙ (تون)
هجان.
43|82| جيڪي بيان ڪندا آهن تنهن کان آسمانن ۽ زمين جو پالڻهار عرش جو مالڪ پاڪ آهي (اِهي).
43|83| پوءِ کين ڇڏ ته (ايسين کوڙين ڳالهين ۾) ٻڪ ڪن ۽ راند ڪن جيسين پنهنجي اُنهي ڏينهن کي ملن جنهنجو
کين انجام ڏجي ٿو.
43|84| ۽ (الله) اُهو آهي جيڪو آسمانن ۾ معبود آهي ۽ زمين ۾ (به) معبود آهي، ۽ اُهو حڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي.
43|85| ۽ اُهو وڏي برڪت وارو آهي جنهن جي آسمانن ۽ زمين جي ۽ جيڪي اُنهن جي وچ ۾ آهي تنهن جي بادشاهت
آهي، ۽ وٽس ئي قيامت (جي اچڻ) جي خبر آهي، ۽ ڏانهنس موٽائبؤ.
43|86| ۽ (ڪافر) جن (بُتن) کي الله کانسواءِ سڏيندا آهن سي شفاعت ڪري نه سگھندا آهن پر اُهي جن (دين جي)

سچي شاهدي ڏني هوندي ۽ اُهي (اُن جي حقيقت) ڄاڻندا آهن (اُهي شفاعت ڪندا).
43|87|۽ جيڪڏهن ڪائن پڇين ته ڪين ڪنهن خلقيو ته ضرور چوندا ته الله (خلقيو آهي) پوءِ ڪيڏانهن ڦيرايا ويندا آهن.
43|88|۽ (قسم آهي) پيغمبر جي انهي چوڻ تي ته اي منهنجا پالڻهار بيشڪ هيءَ اهڙي قوم آهن جو (ڪنهن طرح) ايمان نه ٿا آڻين.
43|89|پوءِ ڪائن مُنهن موڙ ۽ (موڪلائيءَ جو) سلام چؤ، پوءِ سگهوئي ڄاڻندا.
44|1|حٰمٓ.
44|2|پڌريءَ ڪتاب جو قسم آهي (هن).
44|3|ته بيشڪ اسان هن (ڪتاب) کي برڪت واريءَ رات ۾ لاٿو بيشڪ اسين ڊيڄاريندڙ هواسون.
44|4|اُن (برڪت واريءَ رات) ۾ سڀڪو ڪم حڪمت وارو فيصل ڪبو آهي.
44|5|پاڻ وٽان (پنهنجي) حڪم سان (لاٿوسون) بيشڪ اسين (ئي پيغمبر کي) موڪلڻ وارا هواسون (اهو).
44|6|تنهنجي پالڻهار جي ٻاجھ سبب (اُن کي لاٿوسون)، بيشڪ اُهوئي ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.
44|7|آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي تنهنجو پالڻهار آهي، جيڪڏهن اوهين وسهندڙ آهيو (ته (جو) وسهو).
44|8|اُن ڪانسواءِ (ٻيو) ڪوبه عبادت جو لائق نه آهي (جو) جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي (اُهوئي) اوهان جو پالڻهار ۽ اوهان جي اڳين پيِن ڏاڏن جو پالڻهار آهي.
44|9|بلڪ ڪافر (قيامت) کان شڪ ۾ آهن جو راند ڪندا آهن.
44|10|پوءِ جنهن ڏينهن آسمان پڌرو دونهون آڻيندو (تنهن ڏينهن جو) تون انتظار ڪر.
44|11|جو ماڻهن کي ويڙهي ويندو، اهو ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
44|12|اي اسان جا پالڻهار اسان کان اِهو عذاب ٽار (جو) بيشڪ اسين مُسلمان ٿيون ٿا (پوءِ چوندا ته).
44|13|ڪين نصيحت وٺڻي ڪيئن ٿيندي حالانڪ بيشڪ وٽن پڌرو پيغمبر آيو هو.
44|14|وري ڪائنس مُنهن موڙيائون ۽ چيائون (ٿي) ته (هيءُ) ماڻهو سيکاريل (۽) چريو آهي.
44|15|بيشڪ اسين ٿورو (وقت) عذاب ٽارڻ وارا آهيون بيشڪ اوهين (وري ڪُفر ۾) ڦِرڻ وارا آهيو.
44|16|جنهن ڏينهن تمام وڏي پڪڙ ڪنداسون (تنهن ڏينهن) بيشڪ اسين بدلو وٺڻ وارا آهيون.
44|17|۽ بيشڪ ڪائن اڳ فرعون جي قوم جي آزمائش ڪئي سون ۽ وٽن (هن ڳالھ سان) سڳورو پيغمبر آيو.
44|18|ته الله جي ٻانهن کي منهنجي حوالي ڪريو، بيشڪ آءٌ اوهان وٽ امانت دار پيغمبر (آيو) آهيان.
44|19|۽ (چوڻ آيو آهيان) ته الله جي آڏو هٺ نه ڪريو، بيشڪ آءٌ اوهان وٽ پڌري حُجت آڻيندس.
44|20|۽ بيشڪ مون پنهنجي پالڻهار ۽ اوهان جي پالڻهار جي پناھ ورتي ته (متان) مون کي پٿرن سان ماريو.
44|21|۽ جيڪڏهن مون تي ايمان نه آڻيو ته مون کان پاسو ڪريو.
44|22|پوءِ پنهنجي پالڻهار کي سڏيائين ته هيءَ ڏوهاري قوم آهن.
44|23|پوءِ (حُڪم ڪيوسون ته) منهنجن ٻانهن کي راتو رات وٺي نڪر جو اوهان جي پٺيان پوندا.
44|24|۽ (تون) سمنڊ کي سڪل ڇڏ، بيشڪ اُهي ٻُڏڻ وارا لشڪر آهن.
44|25|باغ ۽ تلاءَ گهڻائي ڇڏيائون.
44|26|۽ پوکون ۽ خاصيون جايون (به).
44|27|۽ اُهي نعمتون (به) جنهن ۾ مزا ماڻيندا هوا.
44|28|اهڙي طرح (ٿيو)، ۽ ٻي قوم کي انهن (وسلن) جو وارث ڪيوسون.
44|29|پوءِ مٿن آسمان ۽ زمين نه رُنو ۽ نڪي اُنهن کي مُلت ڏني ويئي.
44|30|۽ بيشڪ بني اسرائيلن کي خوار ڪندڙ عذاب کان بچايوسون.
44|31|جو فرعون کان (پهچندو) هونِ، بيشڪ اُهو هٺيلو حد کان لنگهندڙن مان هو.
44|32|۽ بيشڪ بني اسرائيلن کي ڄاڻي واڻي (ساري) جهان وارن کان پسند ڪيوسون.
44|33|۽ کين اُهي مُعجزا ڏناسون جن ۾ پڌري آزمائش هئي.
44|34|بيشڪ اُهي (مُشرڪ) چوندا آهن.
44|35|ته (اسان جي پڇاڙي) رڳو اسان جو (هيءُ) پهريون موت آهي ۽ اسين وري نه اُٿارباسون.
44|36|جيڪڏهن اوهين سچا آهيو ته اسان جي ابن ڏاڏن کي (جياري) آڻيو.
44|37|اُهي ڀلا آهن يا تبع (حميري) جي قوم ۽ جيڪي ڪائن اڳ هوا سي؟ اُنهن (سڀني) کي ناس ڪيوسون، بيشڪ اُهي ڏوهاري هوا.
44|38|۽ آسمان ۽ زمين کي ۽ جيڪي اُنهن جي وچ ۾ آهي سو راند ڪري نه بڻايوسون.
44|39|انهن کي پوريءَ رِٿ ڪانسواءِ نه بڻايوسون پر انهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.
44|40|بيشڪ انهن مڙني جو انجام نبيري جو ڏينهن آهي.
44|41|جنهن ڏينهن ڪوبه دوست ڪنهن دوست کان ڪجھ به (عذاب) نه ٽاريندو ۽ نڪي کين مدد ڏبي.
44|42|سواءِ اُنهيءَ جي جنهن تي الله رحم ڪيو، بيشڪ الله ئي غالب مهربان آهي.
44|43|بيشڪ ٿوهر جو وڻ.
44|44|گنهگار جو کاڄ آهي.
44|45|پگهريل ٽامي جان، پيٽن ۾ ٽهڪندو.
44|46|تَتل پاڻي جي ٽهڪڻ وانگر.
44|47|هن (ڏوهيءَ کي پڪڙيو) ۽ دوزخ جي وچ ڏانهن گهليوس (ملائڪن کي چونداسون ته).
44|48|وري سندس مٿي تي تَتل پاڻي هاريو جو (اِهو) عذاب (اٿس).
44|49|چَک چوته تون (پنهنجي گمان ۾) سگهورو مان وارو آهين (چئبس ته اِها سزا).
44|50|بيشڪ هيءُ اُهو عذاب آهي جنهن ۾ اوهين شڪ ڪندا هئو.
44|51|بيشڪ پرهيزگار امن واريءَ جاءِ ۾ هُوندا.
44|52|باغن ۽ تلاون ۾.
44|53|سنهي پَٽ جا (ڪپڙا) ۽ ٿُلهي پَٽ جا (ڪپڙا) هڪ ٻئي جي آمهون سامهون ٿي ڍڪندا.
44|54|ائين هوندو، ۽ کين وڏين (سهڻين) اکين وارين حورون پرڻائينداسون (سندن حال).
44|55|منجهس سڀڪو ميوو گهرندا اهڙي حال ۾ جو امن وارا هوندا.

44|56| پھرين موت کانسواءِ (جو دنيا ۾ مري چڪا) اتي (ٻيو) موت نه چکندا، ۽ (الله) کين دوزخ جي عذاب کان
بچايو.
44|57| تنھنجي پالڻھار جي فضل سبب، اھائي وڏي مراد ماڻڻ آھي.
44|58| قرآن کي تنھنجيءَ ٻوليءَ ۾ آسان ڪيوسون ته مانَ اُھي نصيحت وٺن.
44|59| پوءِ (تون) انتظار ڪر بيشڪ اُھي به انتظار ڪرڻ وارا آھن.
45|1| حٰمٓ.
45|2| ڪتاب جو لاھڻ الله غالب حڪمت واري کان آھي.
45|3| بيشڪ آسمانن ۽ زمين ۾ ايمان وارن لاءِ پڪيون نشانيون آھن.
45|4| ۽ اوھان جي بڻائڻ ۾ ۽ جيڪي چرندڙن مان پکيڙي ٿو تنھن (جي بڻائڻ) ۾ اُنھن ماڻھن لاءِ نشانيون آھن جيڪي
يقين رکندا آھن.
45|5| ۽ رات ۽ ڏينھن جي ڦيرگھير ۾ ۽ جيڪي الله آسمان کان روزي نازل ڪئي پوءِ اُن سببان زمين کي سندس
غيرآباديءَ کانپوءِ آباد ڪيائين تنھن ۾ ۽ وائن جي ھلائڻ ۾ اُنھن ماڻھن لاءِ نشانيون آھن جيڪي سمجھ رکندا آھن.
45|6| اھي الله جون آيتون آھن جي توکي سچ سان پڙھي ٻڌايون ٿا، پوءِ الله ۽ سندس آيتن پڄاڻا ڪھڙي ڳالھ تي ايمان
آڻيندا.
45|7| ھر ڪنھن ٺٺاڪيءَ گنھگار لاءِ خرابي آھي.
45|8| الله جون آيتون کيس پڙھي ٻڌائبيون آھن ته ٻڌندو آھي وري آڪڙجي ضد ڪندو آھي ڄڻڪ اُھي ٻڌيون ئي نه
ھوائين، تنھنڪري کيس ڏکوئيندڙ عذاب جي خوشخبري سڻاءِ.
45|9| ۽ جڏھن اسان جي آيتن مان ڪنھن ڳالھ تي واقف ٿيندو آھي (تڏھن) ان کي ٺٺوليون ڪري وٺندو آھي، اُنھن ئي
لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آھي.
45|10| سندن ٻئي طرف کان دوزخ آھي، ۽ جيڪي ڪمايائون نڪي اُھو ڪائن ڪجھ ٽاري سگھندو ۽ نڪي اُھي جن
کي الله ڌاران سڄڻ ڪري ورتائون (ڪائن ٽاري سگھندا)، ۽ اُنھن لاءِ وڏو عذاب آھي.
45|11| ھيءُ (قرآن) ھدايت آھي، ۽ جن پنھنجي پالڻھار جي آيتن جو انڪار ڪيو تن کي سخت سزا جو ڏکوئيندڙ
عذاب آھي.
45|12| الله اُھو آھي جنھن درياءُ اوھان جي تابع ڪيو ته سندس حُڪم سان منجھس ٻيڙيون ھلن ۽ سندس فضل مان
گذران طلب ڪريو ۽ مانَ اوھين شڪرانو ڪريو.
45|13| ۽ جيڪي آسمانن ۾ آھي ۽ جيڪي زمين ۾ آھي سو سڀئي پنھنجي پار کان اوھان جي ڪم ۾ لڳايائين، بيشڪ اُن
۾ اُنھن ماڻھن لاءِ نشانيون آھن جي پروڙيندا آھن.
45|14| مؤمنن کي چؤ ته جيڪي الله جي واقعن جي اُميد نه رکندا آھن تن کان ھن ڪري ٽارو ڪن ته اُنھي سببان
جو جيڪي ڪمايو ھوائون (انھن مان) ڪنھن قوم کي (الله) سزا ڏئي.
45|15| جيڪو چڱا ڪم ڪندو سو پاڻ لاءِ، ۽ جيڪو مدائي ڪندو تنھن تي (اُن جو نقصان) آھي، وري پنھنجي پالڻھار
ڏانھن موٽايا ويندؤ.
45|16| ۽ بيشڪ بني اسرائيلن کي ڪتاب ۽ دانائي ۽ پيغمبري ڏني سون ۽ سٺين شين مان کين روزي ڏني سون ۽ کين
جھان وارن کان ڀلارو ڪيوسون.
45|17| ۽ دين بابت کين پڌرا دليل ڏناسون، پوءِ انھن (اڳي) اختلاف نه ڪيو پر وٽن ڄاڻپ آئي تنھن کانپوءِ پاڻ ۾
ساڙ (پيل) سببان (اختلاف ڪيائون)، بيشڪ جنھن ڳالھ بابت جھڳڙو ڪندا ھوا تنھن بابت قيامت جي ڏينھن تنھنجو
پالڻھار سندن وچ ۾ نبيرو ڪندو.
45|18| وري (اي پيغمبر) توکي دين جي پڌريءَ واٽ تي ڪيوسون تنھنڪري (تون) اُن دين جي تابعداري ڪر ۽
جيڪي نه ڄاڻندا آھن تن جي سَڌن پٺيان نه لڳ.
45|19| چوته اِھي الله جي آڏو توکان ڪجھ به ٽاري نه سگھندا، ۽ بيشڪ ظالم ھڪ ٻئي جا دوست آھن، ۽ الله
پرھيزگارن جو دوست آھي.
45|20| ھيءُ (قرآن) ماڻھن لاءِ چٽا دليل آھن جيڪي ماڻھو يقين رکندا آھن تن لاءِ ھدايت ۽ ٻاجھ آھي.
45|21| جن مدايون ڪيون سي پائيندا آھن ڇا ته کين انھن وانگر ڪنداسون جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا؟ ته سندن
جيئڻ ۽ مرڻ ھڪ جھڙو ھوندو، (اھو) جيڪو فيصلو ڪندا آھن سو بڇڙو آھي.
45|22| ۽ الله آسمانن ۽ زمين کي پوري رِٿ سان بڻايو ۽ ھن لاءِ ته ھر ڪنھن شخص جيڪي ڪمايو تنھن بابت کيس
بدلو ڏجي ۽ مٿن ظلم نه ڪبو.
45|23| اُنھيءَ کي نه ڏٺو اٿيئي ڇا؟ جنھن پنھنجي (نفس جي) سَڌ کي معبود ڪري ورتو ۽ ڄاڻڻ ھوندي (اي پيغمبر)
الله کيس گمراھ ڪيو ۽ سندس ڪنّن تي ۽ سندين دل تي مُھر ھنيائين ۽ سنديس اکين تي پردو وڌائين، پوءِ الله ڌاران
کيس ڪير ھدايت ڪندو، پوءِ ڇونه نصيحت وٺندا آھيو؟
45|24| ۽ چوندا آھن ته اسان جي رڳو ھي دنيا جي حياتي آھي جو مرندا آھيون ۽ جيئندا آھيون ۽ اسان کي رڳو زمانو
ماريندو آھي، ۽ ان (ڳالھ) جي کين ڪا ڄاڻپ نه آھي، اُھي رڳو اٽڪل ھڻندا آھن.
45|25| ۽ جڏھن اسان جون پڌريون آيتون کين پڙھي ٻڌائبيون آھن (تڏھن) سندين حجت رڳو ھي چوڻ ھوندو آھي ته
جيڪڏھن اوھين سچا آھيو ته اسان جي پيءُ ڏاڏن کي (جيئرو ڪري) آڻيو.
45|26| (اي پيغمبر کين) چؤ ته الله اوھان کي جياريندو آھي وري اوھان کي ماريندو وري اوھان کي قيامت جي ڏينھن ۾
گڏ ڪندو جنھن ۾ ڪو شڪ نه آھي پر گھڻا ماڻھو (اِن ڳالھ کي) نه ڄاڻندا آھن.
45|27| ۽ آسمانن ۽ زمين جي بادشاھي الله جي آھي، ۽ جنھن ڏينھن قيامت ٿيندي تنھن ڏينھن ڪُوڙا ڇيئو پائيندا.
45|28| ۽ (اي پيغمبر) ھر ڪنھن ٽوليءَ کي گوڏن ڀر (ويٺل) ڏسندين، سڀڪا ٽولي پنھنجي اعمالنامي ڏانھن سڏبي،
(چئبو) ته جيڪي (اوھين) ڪندا ھئو تنھن جو اڄ اوھان کي بدلو ڏبو.
45|29| ھي اسان جو دفتر آھي جو اوھان تي پوري حقيقت پڌري ڪري ٿو، بيشڪ جيڪي اوھين ڪندا ھئو سو اسين
لکندا ھواسون.
45|30| پوءِ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن کي سندن پالڻھار پنھنجي ٻاجھ ھيٺ داخل ڪندو، اھا پڌري مراد ماڻڻ
آھي.
45|31| ۽ جن ڪُفر ڪيو (تن کي چئبو) ته اوھان وٽ منھنجيون آيتون نه پڙھبيون ھيون ڇا؟ پوءِ اوھان وڏائي ڪئي ۽
ڏوھاري قوم ھئو.
45|32| ۽ جڏھن چئبو ھُيَوَ ته الله جو وعدو سچو آھي ۽ قيامت ۾ ڪو شڪ نه آھي (تڏھن) چوندا ھئو ته (اسين) نه

جاڻندا آهيون ته قيامت ڇا آهي اسين رڳو هڪ (ٿورو) گمان پائيندا آهيون ۽ اسين (ڪڏهن) يقين ڪرڻ وارا نه آهيون.
45|33| ۽ جيڪي ڪمايو هوائون تنهن جون مدايون کين پڌريون ٿينديون ۽ جنهن شيءَ تي چٿرون ڪندا هوا سا کين
وڪوڙي ويندي.
45|34| ۽ چئبو ته اڄ اوهان کي (ائين) وساريندا سون جيئن اوهان پنهنجي هن ڏينهن جي اچڻ کي وساريو هو ۽
اوهان جي جاءِ دوزخ آهي ۽ اوهان جو ڪو مددگار نه آهي (هاڻي).
45|35| اِهو (عذاب اوهان کي) هن ڪري آهي جو اوهان الله جي آيتن کي ٺٺوليون ڪري ورتو هو ۽ دنيوي حياتيءَ
اوهان کي ٺڳيو هو، تنهنڪري اڄ منجهانئس نه ڪڍبن ۽ نڪي عذر طلب ڪبن.
45|36| پوءِ سڀ ساراهه خاص الله کي جڳائي جو آسمانن جو پالڻهار ۽ زمين جو پالڻهار ۽ جهانن جو پالڻهار آهي.
45|37| ۽ آسمانن ۽ زمين ۾ سندس وڏائي آهي، ۽ اُهو غالب حڪمت وارو آهي.
46|1| حٰمٓ.
46|2| ڪتاب جو لاهڻ غالب حڪمت واري الله وٽان آهي.
46|3| آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي انهن جي وچ ۾ آهي مگر پوريءَ رِٿ سان ۽ هڪ مقرر مدت تائين نه پيدا ڪيوسون
۽ ڪافر جنهن کان ڊيڄاريا ويا (تنهن کان) مُنهن موڙيندڙ آهن (رهڻ لاءِ).
46|4| (ڪين) چؤ ته ڏسيو ته سِهي الله کانسواءِ جن کي سڏيندا آهيو تن ڪا بڻاوت بڻائي آهي ڇا مون کي ڏيکاريو ته
زمين (جي شين) منجهان ڪهڙي شيءِ پيدا ڪئي اٿن يا آسمانن (جي بڻائڻ) ۾ انهن جي ڪا پائيواري (ثابت) آهي
ڇا؟ جيڪڏهن سچا آهيو ته هن کان اڳ (آيل) ڪو ٻه ڪتاب يا ڪا علمي سَند مون وٽ آڻيو.
46|5| ۽ اُنهيءَ کان وڌيڪ گمراهه ڪير آهي جيڪو الله ڌاران (ٻئي) اهڙي شيء کي سڏي جو قيامت تائين سندس سڏ
کي نه ورنائي ۽ اُهي سندن سڏڻ کان (ئي) بي خبر آهن.
46|6| ۽ جڏهن (قيامت ۾) ماڻهو گڏ ڪبا (تڏهن) اهي سندن ويري هوندا ۽ سندين پوڄا جا منڪر هوندا.
46|7| ۽ جڏهن اسان جون پڌريون آيتون کين پڙهي ٻڌائبيون آهن (تڏهن اُهي) ڪافر سچي ڳالهه (يعني قرآن) بهٔ نسبت
جنهن مهل وٽن آيو (تنهن مهل) چوندا آهن ته هي پڌرو جادو آهي.
46|8| بلڪ چوندا آهن ته اُن کي (پيغمبر) ناهيو آهي، (ڪين) چؤ ته جيڪڏهن اُن کي پاڻ ناهيو اٿم ته اوهين الله کان
(ڇڏائڻ واسطي) مون لاءِ ڪجهه ڪري نٿا سگهو، جيڪي قرآن بابت گفتگو ڪندا آهيو (سو) الله چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي،
منهنجي ۽ اوهان جي وچ ۾ (خدا) حق کي ظاهر ڪندڙ بس آهي، ۽ اُهو بخشڻهار مهربان آهي.
46|9| چؤ ته آءٌ پيغمبرن مان ڪو نئون (آيل) نه آهيان ۽ نٿو ڄاڻان ته مون سان ۽ اوهان سان (دنيا ۾) ڇا ڪيو
ويندو، جيڪي مون ڏانهن وحي ڪيو ويندو آهي تنهن کانسواءِ (ٻيءَ) ڪنهن (ڳالهه) جي تابعداري نه ڪندو آهيان ۽ آءٌ رڳو
پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
46|10| (ڪين) چؤ ته ڏسو ته سِهي جيڪڏهن (اهو قرآن) الله وٽان آيل آهي ۽ اوهين اُن کي نه مڃيو ۽ بني
اسرائيلن مان هڪ شاهد اهڙي (ڪتاب) تي شاهدي ڏني هجي پوءِ اُنهيءَ ايمان آندو ۽ اوهان (مڃڻ کان) وڏائي ڪئي
(ته ضرور ظالم ٿيندؤ) بيشڪ الله ظالمن جي قوم کي سِڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.
46|11| ۽ ڪافرن مؤمنن بهٔ نسبت چيو ته جيڪڏهن (اِهو دين) چڱو هجي ها ته اُهي اُن ڏانهن اسان کان اڳرائي نه
ڪن ها، ۽ جڏهن (ڪافرن) اُن سان واٽ نه لڌي تڏهن چوندا ته هيءُ (قرآن) هڪ پراڻو ڪوڙ آهي.
46|12| ۽ هن (قرآن) کان اڳ موسىٰ جو ڪتاب اڳواڻ ۽ ٻاجهه هو، ۽ هي ڪتاب (اُن جو) سچو ڪندڙ عربيءَ ٻوليءَ ۾
آهي هن لاءِ ته ظالمن کي ڊيڄاري، ۽ ڀلارن کي خوشخبري ڏئي.
46|13| بيشڪ جن چيو ته اسان جو پالڻهار الله آهي پوءِ اِن (چوڻ) تي مُحڪم رهيا تن کي نڪو ڀَوُ آهي ۽ نڪي
اُهي غمگين هوندا.
46|14| اِهي بهشتي آهن منجهس سدائين رهڻ وارا آهن، جيڪي عمل ڪندا هوا تنهنجو بدلو آهي.
46|15| ۽ ماڻهوءَ کي پنهنجي ماءُ پيءُ سان چڱائي ڪرڻ جو حُڪم ڪيوسون، (جو) اوکائيءَ سان سندس ماءُ کيس
(پيٽ ۾) کنيو آهي ۽ اوکائيءَ سان کيس ڄڻيو آهي، ۽ اُنجو (پيٽ ۾) کڻڻ ۽ اُن جو (کير کان) ڇڏائڻ ٽيهه مهينا آهي،
تان جو جڏهن پنهنجيءَ جواني کي پهتو ۽ چاليهن ورهن کي پهتو (تڏهن) چوندو آهي ته اي منهنجا پالڻهار مون کي توفيق
ڏي ته تنهنجي انهيءَ نعمت جو شڪر ڪريان جيڪا مون تي ۽ منهنجي ماءُ پيءُ تي انعام ڪئي اٿيئي ۽ ته (اهڙا)
چڱا ڪم ڪريان جن کان راضي رهين ۽ منهنجي اولاد مون لاءِ سُڌار، بيشڪ آءٌ توڏانهن موٽيس ۽ بيشڪ آءٌ مسلمانن
منجهان آهيان.
46|16| اِهي اُهي آهن جن جا تمام چڱا ڪم جيڪي ڪيائون سي قبول ڪندا آهيون ۽ سندين مداين کان ٽرندا آهيون
(اهي) بهشتين ۾ هوندا، جيڪو ساڻن سچو وعدو ڪبو هو تنهن جي ڪري.
46|17| ۽ جنهن پنهنجي ماءُ پيءُ کي چيو ته اوهان کان بيزار آهيان مون کي انجام ڏيو ٿا ڇا ته (قبرن مان) ڪڍبو
ويندس ۽ بيشڪ مون کان اڳ (ماڻهن جا) ڪيترائي جُڳ گذري ويا آهن، ۽ اُهي ٻئي الله کي ٻاڏائيندا آهن ۽ (چوندا اٿس
ته) پنهنجي ڪم بختي ڇڏي ايمان آڻ، بيشڪ الله جو انجام سچو آهي، پوءِ چوندو آهي ته اِهي رڳو اڳوڻن جو آکاڻيون
آهن.
46|18| اِهي اُهي آهن جن تي اهڙي سزا لازم ٿي (جهڙي اُنهن) ٽولين ۾ ٿي جي جِنن ۽ ماڻهن مان کائن اڳ گذري
ويا، بيشڪ اُهي ڇيئي وارا هوا.
46|19| ۽ سڀڪنهن لاءِ درجا انهيءَ آهر آهن جيڪي ڪم ڪيائون، ۽ (هيءُ هِن لاءِ) ته (خدا) سندن عملن جو کين
پورو بدلو ڏئي ۽ مٿن ظلم نه ڪبو.
46|20| ۽ جنهن ڏينهن جو ڪافر باهه جي آڏو ڪبا، (چئبن ته) پنهنجون نعمتون پنهنجي دنيائي حياتيءَ ۾ وٺي چڪؤ ۽
اُن سان آسودا رهيؤ، تنهنڪري اڄ اوهان کي خواريءَ جي عذاب جو بدلو انهي ڪري ڏبو جو زمين ۾ ناحق وڏائي ڪندا
هئو ۽ انهيءَ ڪري جو بدڪاري ڪندا هئو.
46|21| ۽ عاد جي ڀاءُ (هود) کي ياد ڪر، جڏهن پنهنجي قوم کي (واديءَ) اَحقاف ۾ ڊيڄاريائين ۽ بيشڪ سندس اڳيان ۽
سندس پوٺتان (ڪيترائي) ڊيڄاريندڙ گذريا هوا ته الله کانسواءِ ڪنهين جي عبادت نه ڪريو، بيشڪ آءٌ اوهان تي وڏي
ڏينهن جي عذاب کان ڊڄان ٿو.
46|22| چيائون ته اسان وٽ هن لاءِ آيو آهين ڇا ته اسان کي پنهنجن معبودن کان ڦيرائن، پوءِ جيڪڏهن سچن مان آهين
جيڪو وعدو اسان کي ڏئين ٿو سو اسان وٽ آڻ.
46|23| چيائين ته اِهو علم رڳو الله کي آهي، ۽ جنهن (پيغام) سان موڪليو ويو آهيان سو اوهان کي پهچايان ٿو پر
اوهان کي هڪ جاهل قوم ڏسان ٿو.
46|24| پوءِ جنهن مهل اُن کي ڪڪر (جهڙو) ڏٺائون جو سندن ميدانن ڏانهن سامهون ايندڙ هو (تنهن مهل) چيائون ته

هيءُ ڪڪر آهي جو اسان تي وَسندو، (هود چيو ته نه نه!) بلڪ اِهو اُهو آهي جنهن کي جلدي گھريؤ، (اها) هڪ آنڌي آهي جنهن ۾ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.

46|25| پنهنجي پالڻهار جي حُڪم سان سڀڪنهن شيءَ کي ناس ڪندي پوءِ (اهڙا ناس) ٿيا جو سندن گھرن (جو) کانسواءِ ڪجھ نه ٿي ڏٺو ويو، اهڙي طرح ڏوهاري قوم کي سزا ڏيندا آهيون.

46|26| ۽ بيشڪ انهن کي اهڙي جاءِ ڏني هئي سون جو اوهان کي به جاءِ نه ڏني سون ۽ انهن کي ڪَن ۽ اکيون ۽ دليون ڏنيون هيون سون، پوءِ جڏهن الله جي آيتن جو انڪار ڪيائون تڏهن نڪي سندن ڪَن ۽ نڪي سندن اکين ۽ نڪي سندن دلين ڪجھ به (عذاب) کان ٽاريو ۽ جنهن (عذاب) بابت ٺٺوليون ڪندا هوا سو مٿن ڪڙڪيو.

46|27| ۽ بيشڪ جيڪي ڳوٺ اوهان جي آس پاس آهن سي (سڀ) ناس ڪياسون ۽ طرحين طرحين نشانيون پڌريون ڪيون سون ته مانَ اُهي موٽن.

46|28| پوءِ الله کانسواءِ جن کي ويجھائي لاءِ معبود ڪري ورتو هوائون تن ڪين مدد چونه ڏني هئي، بلڪ کائن گم ٿي ويا، ۽ اهو سندن ڪُوڙ آهي جيڪو ٺاهيندا هوا.

46|29| ۽ (ياد ڪر) جڏهن جِنّن مان هڪ ٽوليءَ کي توڏانهن لاڙيوسون جو قرآن ٻڌائون ٿي، پوءِ جنهن مهل پيغمبر وٽ پهتا چيائون ته ماٺ ڪريو، پوءِ جنهن مهل پورو ڪيو ويو ته پنهنجي قوم ڏانهن ڊيڄاريندڙ ٿي موٽيا.

46|30| چيائون ته اي اسان جي قوم بيشڪ اسان اهڙو ڪتاب ٻڌو جو موسىٰ کانپوءِ لاٿو ويو آهي جو جيڪي اُن کان اڳ (نازل ٿيل) هو تنهن کي سچو ڪندڙ آهي سچي دين ڏانهن ۽ سِڌي واٽ ڏانهن رستو ڏيکاري ٿو.

46|31| اي اسان جي قوم الله جي (طرف) سڏيندڙ کي سڏ ڏيو ۽ اُن تي ايمان آڻيو ته (الله) اوهان جا ڪي ڏوھ اوهان کي بخشي ۽ ڏکوئيندڙ عذاب کان اوهان کي ڇڏائي.

46|32| ۽ جيڪو الله ڏانهن سڏيندڙ کي سڏ نه ڏيندو سو مُلڪ ۾ (ڀڄي) ٿڪائڻ وارو نه آهي ۽ الله کانسواءِ اُن جا ڪي سڄڻ نه آهن، اُهي پڌريءَ گمراهي ۾ آهن.

46|33| نه ڏٺو اٿن ڇا ته الله جنهن آسمانن ۽ زمين کي بڻايو آهي ۽ انهن جي بڻائڻ ۾ نه ٿڪو سو هن (ڳالھ) تي وس وارو آهي ته مُئن کي جياري، هائو! بيشڪ اِهو سڀڪنهن شيءَ تي وس وارو آهي.

46|34| ۽ جنهن ڏينهن ڪافر باھ جي سامهون آڻبا، (تنهن ڏينهن چئبن ته) هي (وعدو) سچ نه آهي ڇا؟ چوندا هائو! اسان جي پالڻهار جو قسم آهي، (الله) چوندو ته انهي ڪري عذاب چکو جو انڪار ڪندا هئو.

46|35| پوءِ (اي پيغمبر) جيئن وڏي همت وارن پيغمبرن صبر ڪيو هو تئين صبر ڪر ۽ اُنهن لاءِ (عذاب) جلد نه گھُر، جنهن (قيامت) جو کين انجام ڏجي ٿو سو جنهن ڏينهن ڏسندا تنهن ڏينهن (ائين ڀائيندا ته دنيا ۾) ڄڻڪ اُهي هڪ گھڙيءَ کانسواءِ رهيائي نه هوا، (اهُو پيغام) پهچائڻو آهي، پوءِ بدڪارن جي قوم کانسواءِ ڪو هلاڪ نه ڪبو.

47|1| جن ڪُفر ڪيو ۽ الله جي واٽ کان جهليو تن جي عملن کي (الله) ڇَٽ ڪيو.

47|2| ۽ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ۽ جيڪي مُحمّدً تي نازل ڪيو ويو ۽ اُهو سندن پالڻهار وٽان سچ آهي تنهن کي مڃيائون تن جون مدايون کائن ميٽيائين ۽ سندن حال کي سُڌاريائين.

47|3| اِهو هن ڪري آهي جو ڪافر ڪُوڙ جي پٺيان لڳا ۽ مؤمن پنهنجي پالڻهار جي سچي دين جي پيروي ڪئي، اهڙيءَ طرح ماڻهن لاءِ سندن احوال بيان ڪندو آهي.

47|4| پوءِ جڏهن اوهين ڪافرن سان جنگ ڪريو تڏهن (انهن جون) ڳِچيون ڪٽيو، تانجو جڏهن منجهن گھڻو رت ڇاڻ ڪيوَ تڏهن مضبوطيءَ سان قيد ٻڌو وري (قيد کان) پوءِ يا ته احسان ڪرڻ (سان ڇڏڻ) يا ڇَٽي وٺڻ (گھُرجي) تانجو جنگ پنهنجا هٿيار رکي، اِهو (حُڪم) آهي، ۽ جيڪڏهن الله گھري ها ته کائن بدلو وٺي ها پر (گھرندو آهي) ته اوهان مان ڪن کي ڪن سان پرکي، ۽ جيڪي الله جي واٽ ۾ قتل ٿيا تن جا عمل ڪڏهن ڇَٽ نه ڪندو.

47|5| کين سڌو رستو ڏيکاريندو ۽ سندن حال سڌاريندو.

47|6| ۽ کين اُنهيءَ بهشت ۾ داخل ڪندو جيڪو کين ڄاڻايو اٿس.

47|7| اي ايمان وارؤ جيڪڏهن اوهين الله (جي دين) جي مدد ڪندؤ ته (الله) اوهان جي مدد ڪندو ۽ اوهان جا قدم مُحڪم ڪندو.

47|8| ۽ جن انڪار ڪيو تن کي شال هلاڪي هجي ۽ الله سندن عملن کي ڇَٽ ڪيو.

47|9| اِها (سزا) هِن ڪري آهي جو جيڪي الله نازل ڪيو آهي تنهنکي انهن ناپسند ڪيو تنهن ڪري (الله) سندن عملن کي ڇٽ ڪيو.

47|10| زمين ۾ نه گھميا آهن ڇا ته نهارين ته جيڪي کائن اڳ هوا تن جي پڇاڙي ڪيئن ٿي، ۽ الله مٿن هلاڪي نازل ڪئي، ۽ ڪافرن لاءِ اهڙيون (ئي سزائون) آهن.

47|11| اِهو هن ڪري آهي جو الله مؤمنن جو ڪارساز آهي ۽ (هن ڪري) ته ڪافرن جو ڪو سڄڻ نه آهي.

47|12| جن ايمان آندو آهي ۽ چڱا ڪم ڪيا آهن تن کي بيشڪ الله اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن، ۽ جن انڪار ڪيو (سي) دنيا جو نفعو وٺندا آهن ۽ ائين کائيندا آهن جئين ڍور کائيندا آهن ۽ سندين جاءِ باھ آهي.

47|13| ۽ (اي پيغمبر) تنهنجي ڳوٺ جنهن (جي ماڻهن) توکي ڪڍي ڇڏيو تنهن کان وڌيڪ سگھ وارا ڪيترائي ڳوٺ هوا، جو اُنهن کي ناس ڪيوسون پوءِ انهن جو ڪو واهرو نه هو.

47|14| جيڪو پنهنجي پالڻهار کان پڌريءِ حُجت تي هجي سو اُنهيءَ جهڙو آهي ڇا؟ جنهن کي سندس بڇڙا ڪم چڱا ڪري ڏيکاريا ويا ۽ پنهنجين سَڌن جي پٺيان لڳا.

47|15| جنهن بهشت جو پرهيزگارن کي انجام ڏنو ويو آهي تنهنجي وصف هيءَ آهي جو اُن ۾ اهڙي پاڻي جون واهيون آهن جو (گھڻي رهڻ ڪري) نه سِينواريو آهي، ۽ اهڙي کير جون واهيون آهن جنهن جو مزو نه مٽيو آهي، ۽ پيئندڙن کي لذت ڏيندڙ شراب جون واهيون آهن، ۽ صفا ڪيل ماکيءَ جون به واهيون آهن، ۽ اُنهن لاءِ منجهس هر جنس جا ميوا آهن ۽ سندن پالڻهار وٽان بخشش آهي، (اهي) انهن جهڙا آهن ڇا جيڪو باھ ۾ سدائين رهڻ وارو هجي ۽ جن کي ڪوسو پاڻي پياريو وڃي جو سندن آنڊن کي ڇِني ڇڏي.

47|16| ۽ منجهائن ڪو اهڙو آهي جو توڏانهن ڪن ڏيندو آهي، تان جو جنهن مهل تو وٽان نڪرندا آهن (تنهن مهل) جن کي علم ڏنو ويو تن کي چوندا آهن ته هاڻي (پيغمبر) ڇا چيو؟ اِهي اُهي آهن جن جي دلين تي الله مُهر هنئي آهي ۽ جيڪي پنهنجي سَڌن تي هليا.

47|17| ۽ جن سِڌو رستو ورتو تن کي خدا هدايت ۾ وڌايو ۽ کين سندين پرهيزگاري ڏني.

47|18| (ڪافر) پاڻ وٽ قيامت جي اوچتي اچڻ کانسواءِ (ٻي ڳالھ) منتظر نه آهن، پوءِ بيشڪ اُن جون نشانيون اچي چڪيون آهن، پوءِ جڏهن وٽن (قيامت) ايندي تڏهن کين نصيحت وٺڻ ڪٿان (نفعي واري ٿيندي).

47|19| پوءِ ڄاڻ ته الله کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي ۽ پنهنجن گناهن جي ۽ مؤمنن ۽ مؤمنياڻين لاءِ

بخشش گهُر، ۽ الله اوهان جي اچ وڃ جو هنڌ ۽ اوهان جي رهڻ جي جڳهه ڄاڻندو آهي.
47|20| ۽ مؤمن چوندا آهن ته ڪا سُورة ڇونه نازل ڪئي وئي، پوءِ جڏهن پڌري معنيٰ واري سورة نازل ڪئي وڃي ۽
اُن ۾ جهاد جو ذڪر ڪيو وڃي ته جن جي دلين ۾ بيماري آهي تن کي ڏسندين ته تو ڏانهن اُنهيءَ (ماڻهو) جي نهارڻ
وانگر ڏسندا آهن جنهن کي موت (جي سڪرات) کان بيهوشي پُهتي هجي، پوءِ اُنهن لاءِ خرابي آهي.
47|21| چيو وٺڻ ۽ چڱي ڳالهه چوڻ آهي، پوءِ جڏهن (جهاد جو) ڪم پڪو ٿي چڪي، ته (چڱي ڳالهه ته ڪين)
جيڪڏهن جيڪڏهن الله سان سچا رهن ها اُنهن لاءِ ڀلو هجي ها.
47|22| پوءِ (اي ضعيف ايمان وارؤ) جيڪڏهن اسلام کان ڦريئو ته (اوهين) هن (ڳالهه) کي ويجها آهيو ته زمين ۾ فساد
ڪندؤ ۽ پنهنجيون مائٽيون ڇنندؤ.
47|23| اِهي اُهي آهن جن کي الله لعنت ڪئي پوءِ کين ٻوڙو ڪيائين ۽ سندين اکيون انڌيون ڪيائين.
47|24| ڇا قرآن ۾ ڌيان نه ڪندا آهن يا (سندين) دلين تي اُنهن جا قُفل لڳل آهن؟
47|25| بيشڪ جيڪي (ماڻهو) اُن کانپوءِ جو کين هدايت پڌري ٿي پنهنجين پٺين پر ڦريا شيطان (اهو ڪم) چڱو ڪري
ڏيکاريو آهي، ۽ کين مهلت (هجڻ) جو وعدو ڏنو اٿس.
47|26| اهو هن ڪري آهي ته جيڪي الله نازل ڪيو آهي تنهن کي جن (ماڻهن) ناپسند ڪيو تن کي اُنهن (منافقن)
چيو ته ڪن ڪمن ۾ اوهان جو چيو مڃيندا سون، ۽ الله سندين ڳجهين ڳالهين کي ڄاڻندو آهي.
47|27| پوءِ (تڏهن سندن حال) ڪيئن ٿيندو جڏهن ملائڪ سندن رُوح ڪڍندا جنهن حال سندن مُنهن ۽ سندن پُٺيون
ڪُٽيندا.
47|28| اِها (سزا) هن ڪري آهي ته جنهن شيءِ الله کي ڏمرايو تنهنجي پٺيان لڳا ۽ سندس رضامندي کي ناپسند
ڪيائون تنهنڪري (خدا) سندن عملن کي ڇٽ ڪيو.
47|29| جن جي دلين ۾ بيماري آهي تن ڀانيو آهي ڇا ته الله سندن وير ڪڏهن پڌرا نه ڪندو.
47|30| ۽ جيڪڏهن گهرون ها ته اُهي توکي ڏيکاريون ها پوءِ سندن چهرن مان کين سڃاڻين ها، ۽ ضرور کين ڳالهائڻ جي
ڍنگ مان معلوم ڪندين، ۽ الله اوهان جا ڪرتوت ڄاڻندو آهي.
47|31| ۽ ضرور اوهان کي پرکينداسون ته اوهان مان مجاهدن ۽ صابرن کي معلوم ڪريون ۽ اوهان جا حال جاچيون.
47|32| بيشڪ جن ڪفر ڪيو ۽ الله جي واٽ کان جهليو ۽ کين هدايت پڌري ٿي تنهن کانپوءِ پيغمبر جي مخالفت
ڪيائون سي الله جو ڪجهه نقصان نه ڪندا، ۽ (الله) سندن عمل سگهوئي ڇٽ ڪندو.
47|33| اي ايمان وارؤ الله جو چيو مڃيو ۽ پيغمبر جو چيو مڃيو ۽ پنهنجا عمل نه وڃايو.
47|34| بيشڪ جن ڪفر ڪيو ۽ الله جي واٽ کان جهليو وري ڪافر ٿي مُئا تن کي الله ڪڏهن نه بخشيندو.
47|35| پوءِ سُست نه ٿيو ۽ صلح ڏانهن نه سڏيو، ۽ اوهين ئي غالب آهيو، ۽ الله اوهان ساڻ آهي ۽ اوهان جي عملن کي
ڪڏهن ضايع نه ڪندو.
47|36| دنيا جي حياتي ته رڳو راند ۽ تماشو آهي، ۽ جيڪڏهن ايمان آڻيندؤ ۽ پرهيزگاري ڪندؤ ته اوهان جو اجر اوهان
کي ڏيندو ۽ اوهان کان اوهان جو (سڀ) مال نه گهرندو.
47|37| جيڪڏهن اوهان کان (اوهان جو) مال گهري پوءِ (گهرڻ ۾) اوهان کي تنگ ڪري ته (انهيءَ وقت ضرور) بخيلي
ڪندؤ ۽ اُها (بخيلي) اوهان جون بدنيتون ظاهر ڪندي.
47|38| خبردار هجو اوهين اُهي (ماڻهو) آهيو جو اوهان کي سڏيو وڃي ٿو ته الله جي واٽ ۾ خرچيو، پوءِ اوهان مان ڪو
(ته اهڙو آهي جو) بخيلي ٿو ڪري، ۽ جيڪو بخيلي ٿو ڪري سو رڳو پاڻ سان بخيلي ڪري ٿو، ۽ الله بي پرواهه آهي
۽ اوهين محتاج آهيو، ۽ جيڪڏهن مُنهن موڙيندؤ ته اوهان کانسواءِ (ٻي) ڪنهن قوم کي مٽائي آڻيندو پوءِ اُهي اوهان جهڙا
نه هوندا.
48|1| (اي پيغمبر) بيشڪ اسان توکي پڌري فتح ڏني.
48|2| ته تنهنجا قُصور جيڪي اڳي گذريا ۽ جيڪي پوءِ تي رهيا سي (سڀ) الله توکي معاف ڪري ۽ توتي پنهنجي
نعمت پوري ڪري ۽ توکي سِڌي واٽ ڏيکاري.
48|3| ۽ الله غالب سوڀ سان توکي سوڀارو ڪري.
48|4| (الله) اُهو آهي جنهن مؤمنن جي دلين ۾ آرام نازل ڪيو ته (انهن جو) ايمان (اڳين) ايمان سان وڌيڪ ٿئي، ۽
آسمانن ۽ زمين جا لشڪر الله جا (ئي) آهن، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
48|5| ته مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي اهڙن باغن ۾ داخل ڪري جن جي هيٺان واهيون پيون وهن اُتي سدائين رهندا ۽ سندن
مدايون کائن ميٽيندو، ۽ اِها الله وٽ وڏي مراد ماڻڻ آهي.
48|6| ۽ (ته) منافقن ۽ منافقياڻين کي ۽ مشرڪن ۽ مشرڪياڻين کي عذاب ڪري جي الله تي تمام بڇڙو گمان ڀانئيندڙ
آهن، بڇڙي مصيبت مٿن هجي شال، ۽ مٿن الله ڏمريو ۽ کين لعنت ڪيائين ۽ اُنهن لاءِ دوزخ تيار ڪيائين، ۽ اُهو بڇڙو
هنڌ آهي.
48|7| ۽ آسمانن ۽ زمين جا لشڪر الله جا آهن، ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي.
48|8| بيشڪ اسان توکي شاهدي ڏيندڙ ۽ خوشخبري ڏيندڙ ۽ ڊيڄاريندڙ ڪري موڪليو.
48|9| ته اوهين الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ۽ سندس (دين جي) مدد ڪريو ۽ سندس عِزت ڪريو، ۽ صبح ۽
سانجهيءَ جو الله کي پاڪائيءَ سان ساراهيو.
48|10| بيشڪ جيڪي توسان بيعت ڪندا آهن سي الله ئي سان بيعت ڪندا آهن، سندن هٿن مٿان الله جو هٿ آهي،
پوءِ جيڪو (انجام) ڀڃندو سو رڳو پنهنجي ڇيئي لاءِ ٿو ڀڃي، ۽ جنهن (ڳالهه) تي الله سان انجام ڪيو اٿس تنهنکي
جيڪو پورو ڪندو پوءِ سگهو تنهن کي (الله) وڏو اجر ڏيندو.
48|11| (اي پيغمبر) ڀهراڙيءَ وارن مان پوءِ تي رهيل توکي چوندا ته اسان کي پنهنجن مالن ۽ پنهنجي گهر جي ڀاتين
رُڌهايو تنهنڪري اسان لاءِ بخشش گهُر، پنهنجين زبانن سان اها (ڳالهه) چوندا آهن جا اُنهن جي دلين ۾ نه آهي، (کين)
چؤ ته جيڪڏهن (الله) اوهان کي ڏک پهچائڻ جو ارادو ڪري يا اوهان کي سُک پهچائڻ جو ارادو ڪري ته الله جي
سامهون اوهان لاءِ ڪير ڪجهه ڪري سگهي ٿو، بلڪ جيڪي ڪجهه ڪندا آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.
48|12| بلڪ ڀانيو ته پيغمبر ۽ مؤمن پنهنجن گهرن ڏانهن اصلي ڪڏهن نه موٽندا ۽ اِهو (گمان) اوهان جي دلين ۾
چڱو (ڪري) ڏيکاريو ويو ۽ (تمام) بڇڙو گمان ڀانيوَ، ۽ (اوهين) هلاڪ ٿيل قوم ٿيؤ.
48|13| ۽ جنهن الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان نه آندو ته بيشڪ اسان انهن ڪافرن لاءِ ٻرندڙ باهه تيار ڪئي آهي.
48|14| ۽ آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي خاص الله جي آهي، جنهن کي وڻيس تنهن کي بخشي ۽ جنهن کي وڻيس تنهن
کي عذاب ڪري، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
48|15| جڏهن غنيمتن جي هٿ ڪرڻ لاءِ ويندؤ تڏهن پوءِ تي رهيل چوندا اسان کي ڇڏيو ته اوهان سان هلون، گهرندا

آهن ته الله جي وعدي جي مخالفت ڪن، (ڪين) چؤ ته اسان سان ڪڏهن نه هلندؤ اهڙي طرح الله اڳي ئي فرمائي چڪو آهي، پوءِ سگهو چوندا ته بلڪ اوهين اسان سان حسد ٿا ڪريو، بلڪ (هميشه) ٿورڙي ڪانسواءِ (ڪجھ به) نه سمجهندا هوا.

48|16|(اي پيغمبر) سگهو (اوهين) ڏانهن (جي جنگ) قوم واريءَ ويڙهه سخت ته چؤ کي وارن ڀهراڙي رهيلن تي پوءِ سڏيا ويندؤ جو ساڻن ويڙهه ڪندؤ يا ته (اُهي) مُسلمان ٿيندا، پوءِ جيڪڏهن چيو مڃيندؤ ته الله اوهان کي چڱو اجر ڏيندو، ۽ جيڪڏهن (ائين) ڦرندؤ جيئن (اوهين) هن کان اڳ ڦريا هئو ته (الله) اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو.

48|17|(جهاد جي رهڻ کان) نڪي انڌي تي ڪو گناهه آهي، ۽ نڪي منڊي تي ڪو گناهه آهي ۽ نڪي بيمار تي ڪو گناهه آهي، ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيندو تنهن کي (الله اهڙن) باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون پيون وهن، ۽ جيڪو ڦرندو تنهنکي ڏکوئيندڙ عذاب جي سزا ڏيندو.

48|18|بيشڪ الله مؤمنن کان راضي ٿيو جنهن وقت وڻ هيٺ توسان بيعت ٿي ڪيائون پوءِ جيڪي سندين دلين ۾ هو سو ڄاتائين پوءِ مٿن (دل جو) آرام لاٿائين ۽ کين هڪ ويجهي سوڀ انعام ڏنائين.

48|19|۽ گهڻيون غنيمتون (به) جو اُنهن کي (اُهي) هٿ آئيندا، ۽ الله غالب حڪمت وارو آهي.

48|20|الله اوهان کي گهڻن غنيمتن جو وعدو ڏنو آهي جن کي هٿ آڻيندؤ پوءِ هيُ (خيبر جون غنيمتون) اوهان کي عطا ڪيائين ۽ اوهان کان ماڻهن جا هٿ جهلي ڇڏيائين، ۽ هن لاءِ ته مؤمنن لاءِ هڪ نشاني هجي ۽ اوهان کي (الله) سڌو رستو ڏيکاري.

48|21|۽ ٻيون (به) جن تي سگهارانه ٿيا آهيو بيشڪ الله کي انهن جي خبر آهي، ۽ الله سڀڪنهن شيءَ تي وس وارو آهي.

48|22|۽ جيڪڏهن ڪافر اوهان سان جنگ ڪن ها ته ضرور پٺيون ڦيرائين ها وري نڪو دوست ۽ نڪو مددگار لهن ها.

48|23|(اهوئي) الله جو قانون آهي جو اڳ هليو ايندو آهي، ۽ الله جي قانون کي ڪڏهن ڪا ڦير ڦار نه ڏسندين.

48|24|۽ (الله) اُهو آهي جنهن ڪافرن جا هٿ اوهان کان ۽ اوهان جا هٿ انهن کان جهليا مڪّي جي وچ ۾ اوهان کي مٿن سوڀاري ڪرڻ کان پوءِ، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن کي الله ڏسندڙ آهي.

48|25|اِهي اُهي آهن جن انڪار ڪيو ۽ اوهان کي تعظيم واري مسجد کان جهليو ۽ قرباني کي به جو پنهنجي جاءِ تي پهچڻ کان روڪيل رهي، ۽ جيڪڏهن (اهڙا ڪي) مڙس مؤمن ۽ (ڪي) زالون مؤمنياڻيون (مڪي ۾) نه هجن ها جن کي اوهان نه ڄاڻندا آهيو ته (متان) کين لتاڙي ڇڏيو پوءِ بي خبريءَ ۾ انهن جو اوهان کي گناهه پهچي (ته هاڻي ئي فتح ٿئي ها)، جنهن کي الله گهري پنهنجي ٻاجهه ۾ داخل ڪري، جيڪڏهن (ٻئي ٽوليون) ڌار هجن ها ته ضرور مڪي وارن مان ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب ڪريون ها.

48|26|جڏهن ڪافرن پنهنجن دلين ۾ جاهليت جو جوش پيدا ڪيو تڏهن الله پنهنجي پيغمبر تي ۽ مؤمنن تي پنهنجو آرام نازل ڪيو ۽ کين پرهيزگاريءَ جي ڳالهه تي قائم رکيائين ۽ (اِهي) ان جا وڌيڪ حقدار ۽ اُن جا جوڳا هوا، ۽ الله سڀڪنهن شيء کي ڄاڻندڙ آهي.

48|27|بيشڪ الله پنهنجي پيغمبر کي سچو خواب ڏيکاريو، ته جيڪڏهن الله گهريو آهي ته پنهنجا مٿا ڪوڙائي ۽ وار ڪترائي تعظيم واريءَ مسجد ۾ بي ڊپا ٿي ضرور گهڙندؤ (۽) نه ڊڄندؤ، پوءِ جيڪي نه ڄاڻندا آهيو سو الله ڄاتو پوءِ اُن کان اڳ هڪ ويجهي فتح ڏني.

48|28|(الله) اُهو آهي جنهن پنهنجي پيغمبر کي هدايت ۽ سچي دين سان موڪليو ته اُن کي سڀني دينن تي غالب ڪري، ۽ الله شاهد ڪافي آهي.

48|29|مُحمّد الله جو موڪليل آهي، ۽ جيڪي سندس سنگتي آهن سي ڪافرن تي ڏاڍا سخت آهن ۽ پاڻ ۾ مهربان آهن کين رڪوع ڪندڙ سجدو ڪندڙ ڏسندو آهين الله جو فضل ۽ رضامندي طلبيندا آهن، انهن جي نشاني سندن منهن ۾ سجدي جي اثر کان (پڌري) آهي، اها سندن وصف توريت ۾ آهي، ۽ سندس وصف اِنجيل ۾ آهي، (اُهي) اُنهيءَ پوک وانگر آهن جنهن پنهنجو سَلو ڪڍيو پوءِ اُن کي مضبوط ڪيائين پوءِ ٿلهو ٿيو پوءِ پنهنجي سلي تي سڌي بيٺي جو ڪڙمين کي پئي وڻي (اسلامي غلبي جو به آخر اهڙو حال آهي) تانجو مؤمنن جي (ڏسڻ) ڪري ڪافرن کي ڪاوڙائي، جن ايمان آندو ۽ منجهائن چڱا ڪم ڪيا (تن کي) بخشش ۽ وڏي اجر جو الله انجام ڏنو آهي.

49|1|اي ايمان وارؤ الله ۽ سندس پيغمبر جي آڏو اڳرائي نه ڪريو ۽ الله کان ڊڄو، بيشڪ الله ٻڌندڙ ڄاڻندڙ آهي.

49|2|اي ايمان وارؤ پنهنجا آواز پيغمبر جي آواز کان مٿي نه ڪريو ۽ جيئن اوهان جو هڪٻئي سان وڏي سڏ ڳالهائڻ آهي (تئين) ساڻس ڳالهه ڏاڍيان نه ڳالهايو جو متان اوهان جا عمل ڇٽ ٿي وڃن ۽ اوهين نه پروڙيندا هجو.

49|3|بيشڪ جيڪي پنهنجن آوازن کي الله جي پيغمبر جي آڏو جهڪو ڪندا آهن اِهي اُهي آهن جن جي دلين کي الله پرهيزگاريءَ لاءِ آزمايو آهي، اُنهن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهي.

49|4|بيشڪ جيڪي حُجرن جي ٻاهران توکي سڏيندا آهن تن مان گهڻا بي سمجهه آهن.

49|5|جيڪڏهن اُهي تنهنجي ڏانهُن نڪرڻ تائين صبر ڪن ها ته اُنهن لاءِ ڀَلو هُجي ها، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

49|6|اي ايمان وارؤ جيڪڏهن ڪو بدڪار ڪا خبر اوهان وٽ آڻي ته جاچ ڪريو جو (متان) ڪنهن قوم کي بي خبريءَ سان نقصان پهچايو پوءِ جيڪي اوهان ڪري چڪؤ تنهن تي پشيمان ٿيو.

49|7|۽ ڄاڻو ته اوهان ۾ الله جو پيغمبر آهي، جيڪڏهن گهڻن ڪمن ۾ هو اوهان جو چيو مڃيندو ته اوهين ڏکيا ٿيندؤ پر الله اوهان وٽ ايمان کي پيارو ڪرايو ۽ اوهان جي دلين ۾ ان کي چڱو ڪري ڏيکاريائين ۽ اوهان وٽ ڪفر ۽ بي ديني ۽ گناهه کي ناپسند ڪرايائين، اهي سڌي رستي وارا آهن.

49|8|الله جي فضل ۽ احسان سان، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.

49|9|۽ جيڪڏهن مؤمنن جون ٻه ٽوليون پاڻ ۾ وڙهن ته سندن وچ ۾ صُلح ڪريو، پوءِ جيڪڏهن انهن مان هڪڙي ٻي تي زيادتي ڪري ته جيڪا زيادتي ٿي ڪري تنهن سان وڙهو جيسين تائين الله جي حڪم ڏانهن موٽي اچي، پوءِ جيڪڏهن موٽي آئي ته سندن وچ ۾ انصاف سان صُلح ڪريو ۽ انصاف سان هلو، ڇوته الله انصاف وارن کي پيارو رکندو آهي.

49|10|مؤمن ته سڀ ڀائر آهن تنهنڪري پنهنجي ٻنهي ڀائرن جي وچ ۾ صلح ڪريو، ۽ الله کان ڊڄو ته مانَ اوهان تي ٻاجهه ڪئي وڃي.

49|11|اي ايمان وارؤ ڪا ٽولي ڪنهن ٽوليءَ تي ٺٺولي نه ڪري جو متان اُهي اُنهن کان ڀلا هجن ۽ نه زالون ٻين زالن سان (ٺٺوليون ڪن) جو متان اُهي اُنهن کان ڀليون هجن، ۽ نڪي پاڻ ۾ (هڪٻئي کي) عيب لايو ۽ نڪي هڪ ٻئي کي بڇڙن لقبن سان سڏيو، (جو) ايمان آڻڻ کانپوءِ بي دينيءَ جو نالو (پوڻ) خراب آهي، ۽ جن توبه نه ڪئي سي ئي ظالم آهن.

49|12| اي ايمان وارؤ گھڻو ڪري گمان کان بچو، بيشڪ ڪي گمان گناھ آھن ۽ نڪي جاسوسي ڪريو ۽ نڪو ڪو اوھان مان ھڪ ٻئي جي گلا ڪري، ڀلا اوھان مان ڪو ھڪڙو پنھنجي مُئي ڀاءُ جو گوشت کائڻ پسند ڪندو آھي ڇا جنھن کان نفرت ڪندا آھيو، ۽ الله کان ڊڄو، بيشڪ الله توبه قبول ڪندڙ مهربان آھي.

49|13| اي ماڻھؤ بيشڪ اسان اوھان کي ھڪ مڙس ۽ ھڪ زال مان پيدا ڪيو ۽ اوھان کي ذاتيون ۽ پاڙا ڪيوسون ته ھڪ ٻئي کي سڃاڻو، بيشڪ اوھان مان تمام عزت وارو الله وٽ اُھو آھي جيڪو اوھان مان ڏاڍو پرھيزگار آھي، بيشڪ الله ڄاڻندڙ خبر رکندڙ آھي.

49|14| (ايئن) ڳوٺاڻا چوندا آھن ته ايمان آندو اٿون، (اي پيغمبر کين) چؤ ته (حقيقت ڪري) ايمان نه آندو اٿو پر (ايئن) چؤ ته اسين مُسلمان ٿيا آھيون ۽ اڃا اوھان جي دلين ۾ ايمان گھڙيو (ئي) نه آھي، ۽ جيڪڏھن الله ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيندؤ ته اوھان جي عملن مان اوھان کي ڪجھ (به) نه گھٽائيندو، بيشڪ الله بخشڻھار مهربان آھي.

49|15| مؤمن رڳو اُھي آھن جن الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آندو وري (ڪو) شڪ نه ڪيائون ۽ الله جي واٽ ۾ پنھنجن مالن ۽ پنھنجن جُسن سان جھاد ڪيائون، اھي ئي سچا آھن.

49|16| (اي پيغمبر کين) چؤ ته پنھنجو دين الله کي ڄاڻائيندا آھيو ڇا؟ ۽ جيڪي آسمانن ۾ آھي ۽ جيڪي زمين ۾ آھي سو سڀ الله ڄاڻندو آھي، ۽ الله سڀڪنھن شيءِ کي ڄاڻندڙ آھي.

49|17| (اي پيغمبر) اسلام آڻڻ جو توتي احسان رکندا آھن، چوين ته مون تي پنھنجي اسلام (آڻڻ) جو احسان نه رکو، بلڪ اوھان تي الله احسان رکندو آھي جو اوھان کي ايمان جي ھدايت ڪيائين جيڪڏھن سچا آھيو.

49|18| بيشڪ الله آسمانن ۽ زمين جو ڳجھ ڄاڻندو آھي، ۽ جيڪي ڪندا آھيو سو الله ڏسندڙ آھي.

50|1| قٓ، سڳوري قرآن جو قسم آھي.

50|2| بلڪ ھن ڳالھ ڪري عجب ۾ پيا ته اُنھن وٽ اُنھن مان (ئي) ھڪ ڊيڄاريندڙ آيو ته پوءِ ڪافرن چيو ته ھي عجب ڳالھ آھي.

50|3| ڀلا جڏھن مرنداسون ۽ مٽي ٿينداسون، اھو وري جيئرو ٿيڻ (عقل کان) پري آھي.

50|4| انھن مان جيڪي زمين گھٽائيندي آھي سو بيشڪ ڄاتو اٿون، ۽ اسان وٽ ھڪ حفاظت رکندڙ ڪتاب آھي.

50|5| بلڪ سچو دين جڏھن وٽن آيو ته اُن کي ڪوڙ ڄاتائون پوءِ اُھي منجھيل ڪم ۾ آھن.

50|6| پوءِ آسمان جو سندن مٿان آھي تنھن ڏانھن نه ڏٺو اٿن ڇا ته اُن کي ڪيئن بڻايو اٿون ۽ اُن کي (ڪيئن) سينگاريو اٿون ۽ اُن ۾ ڪا ڦوٽ نه آھي.

50|7| ۽ زمين کي پکيڙيوسون ۽ منجھس جبل وڌاسون ۽ منجھس سڀڪنھن وڻندڙين جنسن مان سَلّا ڄماياسون.

50|8| سڀڪنھن ورندڙ ٻانهي جي واٽ ڏيکارڻ ۽ نصيحت ڏيڻ لاءِ.

50|9| ۽ آسمان کان برڪت وارو پاڻي لاٿوسون پوءِ اُن سان باغ ۽ لڻڻ واري پوک جو اَن ڄمايوسون.

50|10| ۽ ڊگھيون کجيون (به) جن جا گوشا تہ ٿيل آھن.

50|11| ٻانھن جي روزي (ڏيڻ) لاءِ ۽ اُن سان ويران شھر کي آباد ڪيوسون، ۽ اھڙي طرح (قبرن مان) نڪرڻ آھي.

50|12| کانئن اڳ نوح جي قوم ۽ رس (جي شھر) وارن ۽ ثمود (قوم) ڪوڙو ڀانيو.

50|13| ۽ عاد ۽ فرعون ۽ لُوط جي ڀائرن.

50|14| ۽ ايڪه وارن ۽ تُبّع جي قوم، ھر ھڪ پيغمبرن کي ڪُوڙو ڄاتو پوءِ (مٿن) منھنجي عذاب جو انجام لازم ٿيو.

50|15| پھرين پيري (جي) خلقڻ ۾ (ڪو) ٿڪا آھيو ڇا؟ (نه!) بلڪ اُھي نئين سر پيدا ڪرڻ کان شڪ ۾ آھن.

50|16| ۽ بيشڪ ماڻھوءَ کي پيدا ڪيوسون ۽ سندس نفس کيس جيڪو وسوسو وجھندو آھي سو ڄاڻندا آھيون، ۽ اسين ڏانھس (سندس) ساھ جي رڳ کان وڌيڪ ويجھا آھيون.

50|17| جڏھن جو ٻه لکندڙ (ھڪ) سڄي پاسي کان ۽ (ٻيو) کٻي پاسي کان وھندڙ لکندا آھن.

50|18| ڪا ڳالھ نه ڳالھائيندو آھي جنھن جي لاءِ وٽس ھڪ نگھبان موجود نه آھي.

50|19| ۽ موت جي سختي سچ پچ ايندي، (چئبو ته) اِھا اُھا شيءِ آھي جنھن کان پاسو ڪندو ھُئين.

50|20| ۽ صُور ۾ ڦوڪيو ويندو، اھو عذاب جو ڏينھن آھي.

50|21| ۽ سڀڪو جيءَ ايندو جو ساڻس ھڪ ھڪليندڙ ۽ ھڪ شاھِد ھوندو.

50|22| (چئبو ته) بيشڪ ھن (ڏينھن) کان بي خبريءَ ۾ ھُئين ھاڻي توکان تنھنجو پردو کوليوسون تنھنڪري اڄ تنھنجي نگاھ تِکي آھي.

50|23| ۽ سندس سنگتي (ملائڪ) چوندو ته جيڪي مون وٽ (لکيل) موجود ھو سو ھي آھي.

50|24| (چئبو ته) اي ٻئي (ملائڪؤ) سڀڪنھن ناشڪر ھٺيلي کي دوزخ ۾ اُڇليو.

50|25| (جو) خير کان جھليندڙ حد کان لنگھندڙ شڪ ڪندڙ آھي.

50|26| جنھن الله سان ٻيو معبود ٺھرايو اھڙي (ھر ھڪ) کي سخت عذاب ۾ اُڇليو.

50|27| سندس سنگتي (شيطان) چوندو ته اي منھنجا پالڻھار مون اُن کي گمراھ نه ڪيو ھو پر اُھو (پاڻ) وڏي گمراھيءَ ۾ (پيل) ھو.

50|28| (الله) چوندو ته مون وٽ جھڳڙو نه ڪريو ھن ھوندي جو بيشڪ اوھان ڏانھن عذاب جو انجام (ھن کان) اڳي موڪليو ھوم.

50|29| نڪي مون وٽ انجام ڦيرائبو آھي ۽ نڪي آءٌ ٻانھن تي ظلم ڪرڻ وارو آھيان.

50|30| جنھن ڏينھن دوزخ کي چونداسون ته ڀريو آھين (يا نه!) ۽ (دوزخ) چوندو ته (ٻيو به) ڪجھ (اڃا) ھن کان وڌيڪ آھي ڇا؟

50|31| ۽ بھشت پرھيزگارن لاءِ ويجھو ڪبو نه پري.

50|32| (چئبو ته) جنھن جو اوھان کي سڀڪنھن (الله ڏانھن) رجوع ڪرڻ واري ۽ ادب نگاھ رکڻ واري لاءِ انجام ڏبو ھو سو ھي آھي.

50|33| جيڪو ڀرپٽ ٻاجھاري (الله) کان ڊنو ۽ (الله ڏانھن) رجوع ٿيل دل سان آيو.

50|34| (چئبو ته) سلامتيءَ سان بھشت ۾ گھڙو، اھو سدائين رھڻ جو ڏينھن آھي.

50|35| جيڪي گھرندا سو منجھس انھن لاءِ (موجود) آھي ۽ اسان وٽ (اُن کان) وڌيڪ به آھي.

50|36| ۽ انھن کان اڳ ڪيترائي جُڳ ھلاڪ ڪياسون جي پڪڙ ۾ اُنھن کان به تمام ڏاڍا ھوا پوءِ شھرن ۾ ڳولا ڪرڻ لڳا، ته ڪا (بچڻ جي) واھ آھي؟

50|37| بيشڪ انھيءَ ڳالھ ۾ اُنھي لاءِ نصيحت آھي جنھن کي دل ھجي يا جو دل لائي ڪن ڏئي.

50|38| ۽ بيشڪ آسمانن ۽ زمين کي ۽ جيڪي ٻنھي جي وچ ۾ آھي تنھن کي ڇھن ڏينھن ۾ بڻايوسون، ۽ اسان کي ڪو ٿَڪ نه ٿيو.

50|39|پوءِ (اي پيغمبر) جيڪي (ڪافر) چوندا آهن تنهن تي صبر ڪر ۽ سج اُبرڻ کان اڳ ۽ لهڻ کان اڳ پنهنجي
پالڻهار جي پاڪائي ساراهه سان بيان ڪر.
50|40|۽ ڪجهه (مهل) رات جو الله کي پاڪائيءَ سان ساراهه ۽ نماز کان پوءِ به.
50|41|۽ (هي ڳالهه) ٻُڌ ته جنهن ڏينهن ويجهي هنڌ کان سڏيندڙ سڏيندو.
50|42|جنهن ڏينهن سچ پچ سخت هَڪل ٻُڌندا، اُهو (قبرن مان) نڪرڻ جو ڏينهن آهي.
50|43|بيشڪ اسين جيارينداآهيون ۽ ماريندا آهيون ۽ اسان ڏانهن موٽڻ آهي.
50|44|جنهن ڏينهن زمين انهن کان ڦاٽندي (تنهن ڏينهن) تڪڙا وڃڻ وارا هوندا، اِهو گڏ ڪرڻ اسان کي آسان آهي.
50|45|جيڪي (ڪافر) چوندا آهن سو اسين چڱي طرح ڄاڻندا آهيون ۽ تون مٿن (ڪو) ڏاڍ ڪرڻ وارو نه آهين،
پوءِ جيڪو منهنجي عذاب جي ڌمڪيءَ کان ڊڄي تنهن کي قرآن سان سمجهاءِ.
51|1|قسم آهي ڦلهڻ وارن (وائن) جو (خاڪ کي) ڦهلائڻ.
51|2|پوءِ (پاڻي جي) بار کڻڻ وارن (ڪڪرن) جو قسم آهي.
51|3|پوءِ آسانيءَ سان هلندڙن (ٻيڙين) جو قسم آهي.
51|4|پوءِ ڪم ورهائڻ وارن (ملائڪن) جو قسم آهي.
51|5|ته بيشڪ جيڪو اوهان سان انجام ڪجي ٿو سو سچ آهي.
51|6|۽ بيشڪ (عملن جو) بدلو ضرور ٿيڻو آهي.
51|7|واٽن واري آسمان جو قسم آهي.
51|8|ته (اوهين) پاڻ ۾ تڪرار واريءَ هڪ ڳالهه ۾ (پيل) آهيو.
51|9|قرآن کان اُهو ڦيرايو ويندو آهي جيڪو (ازل) ۾ ڦيرايل آهي.
51|10|اُنهن ڪوڙ هڻندڙن کي لعنت ڪئي ويئي.
51|11|جيڪي اَڻ ڄاڻائي ۾ وسارڻ وارا آهن.
51|12|پُڇندا آهن ته قيامت جو ڏينهن ڪڏهن ٿيندو؟
51|13|اُنهي ڏينهن جو اُنهن کي باهه ۾ عذاب ڪبو (هائو).
51|14|پنهنجو عذاب چکو، هيُ اُهو آهي جنهن کي اوهين جلد گهرندا هئو (چئبو ته هيُ).
51|15|بيشڪ پرهيزگار باغن ۽ چشمن ۾ هوندا.
51|16|جيڪي سندن پالڻهار کين ڏنو سو وٺڻ وارا هوندا، بيشڪ اُهي هن کان اڳ چڱائي ڪندڙ هوا.
51|17|رات جو ٿورو سمهندا هوا.
51|18|۽ اُهي اَسرن جو بخشش گهرندا هوا.
51|19|۽ سندن مالن ۾ سوال ڪندڙ ۽ نه سوال ڪندڙ مُحتاج جو حصّو هو.
51|20|۽ يقين ڪندڙن لاءِ زمين ۾ نشانيون آهن.
51|21|۽ اوهان جي جندن ۾ به، پوءِ نٿا ڏسو ڇا؟
51|22|۽ اوهان جي روزي آسمان ۾ آهي ۽ اُهو (به) جنهنجو اوهان کي انجام ڏجي ٿو.
51|23|پوءِ آسمان ۽ زمين جي پالڻهار جو قسم آهي ته اها خبر سچي آهي جهڙي طرح اوهين ڳالهائيندا آهيو.
51|24|اِبراهيم جي سڳورن مهمانن جي خبر تو وٽ (نه) آئي آهي ڇا؟
51|25|جڏهن اُهي وٽس آيا تڏهن سلام چيائين، هن (به) سلام چيو، (دل ۾ ڄاتائين ته هي) اوپرا ماڻهو آهن.
51|26|پوءِ پنهنجي گهر وارن ڏانهن تکو هليو ۽ ٿلهو گابو (پچائي) آندائين.
51|27|پوءِ اهو انهن کي ويجهو ڪيائين چيائين ته ڇونه ٿا کائو؟
51|28|پوءِ کائن دل ۾ ڊپ رکيائين، چيائون ته نه ڊڄ، ۽ اُن کي هڪ داناءَ نينگر جي مبارڪ ڏنائون.
51|29|پوءِ سنديس زال دانهن ڪندي سامهون آئي پوءِ پنهنجو منهن ڪُٽيائين ۽ چيائين ته ٻُڍڙي سنڍ (ڄڻيندي ڇا؟).
51|30|چيائون ته ائين ئي تنهنجي پالڻهار فرمايو آهي، ڇوته اُهو حِڪمت وارو ڄاڻندڙ آهي.
51|31|چيو ته اي قاصدؤ اوهان جو ڪهڙو غرض آهي (ابراهيم).
51|32|چيائون ته بيشڪ اسين ڏوهاري قوم ڏانهن موڪليا ويا آهيون.
51|33|ته مٿن پڪي مٽيءَ جون گليليون وسايون.
51|34|جي حد کان لنگهندڙن لاءِ تنهنجي پالڻهار وٽ نشان ڪيل آهن.
51|35|پوءِ مؤمنن مان اتي جيڪو هو تنهن کي ٻاهر ڪڍيوسون.
51|36|پوءِ اُتي مسلمانن جي هڪ گهر کانسواءِ (ٻيو ڪو گهر) نه ڏٺوسون.
51|37|۽ جيڪي ڏکوئيندڙ عذاب کان ڊڄندا آهن تن لاءِ اُتي (عبرت لاءِ) نشاني ڇڏي سون.
51|38|۽ مُوسىٰ (جي قصّي) ۾ (به عِبرت آهي) جڏهن کيس پڌري دليل سان فرعون ڏانهن موڪليوسون.
51|39|پوءِ هن پنهنجي لشڪر سميت منهن موڙيو چيائين ته (هي) جادوگر يا چريو آهي.
51|40|تنهنڪري اُن کي ۽ سندس لشڪر کي پڪڙيوسون پوءِ اُن کي ملامت وارو ڪري سمنڊ ۾ اُڇليوسون.
51|41|۽ عاد جي (قصي) ۾ (به عبرت آهي) جڏهن اهڙو بي برڪتو واءُ موڪليوسون.
51|42|جو جنهن شيءِ تي اچي پهچي تنهن کي ڳريل هڏي وانگر ڪرڻ کانسواءِ نه ڇڏي.
51|43|۽ ثمود (جي قصّي) ۾ (به عبرت آهي) جڏهن کين چيو ويو ته هڪ مُدت تائين مزا ماڻيو.
51|44|پوءِ پنهنجي پالڻهار جي حُڪم (مڃڻ) کان هٺ ڪيائون تنهنڪري سندن ڏسندي کين (هڪ) سخت ڪڙڪي
ورتو.
51|45|پوءِ نڪي اُٿي سگهيا ۽ نڪي وير وٺڻ وارا هوا.
51|46|۽ (هن کان) اڳ نوح جي قوم (کي هلاڪ ڪيوسون) بيشڪ اُهي بدڪار ماڻهو هوا.
51|47|۽ آسمان کي (پنهنجيءَ) قوت سان بڻايوسون ۽ بيشڪ اسين سگهارا آهيون.
51|48|۽ زمين کي پکيڙيوسون جو چڱا پکيڙيندڙ آهيون.
51|49|۽ سڀڪنهن شيءَ مان جوڙو جوڙو بڻايوسون ته مانَ اوهين نصيحت وٺو.
51|50|پوءِ الله ڏانهن ڀڄو، بيشڪ آءٌ سندس طرف کان اوهان لاءِ پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
51|51|۽ الله سان (ٻيو) ڪو معبُود نه ٺهرايو، بيشڪ آءٌ سندس پار کان اوهان لاءِ پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
51|52|اهڙي طرح جيڪي انهن کان اڳ هوا تن وٽ ڪوبه پيغمبر نه آيو پر چيائون ته جادوگر يا چريو آهي.
51|53|ان (چوڻ) جي هڪ ٻئي کي وصيت ڪندا آيا آهن ڇا؟ (نه!) بلڪ اُهي نافرمان قوم آهن.
51|54|تنهنڪري (اي پيغمبر) کائن منهن موڙ هاڻي تون ميار وارو نه آهين.

51|55|۽ سمجهائي ڏيندو رهه ڇوته سمجهائڻ مؤمنن کي نفعو ڏيندو آهي.
51|56|۽ جنّن ۽ ماڻهن کي رڳو پنهنجي عبادت لاءِ پيدا ڪيوسون.
51|57|نڪي کائن ڪا روزي ٿو گهران ۽ نڪي گهران ٿو ته مون کي کارائين.
51|58|بيشڪ الله ئي روزي ڏيندڙ آهي جو تمام سگهارو زبردست آهي.
51|59|پوءِ بيشڪ جن ظلم ڪيو تن لاءِ سندن يارن جي سزا جهڙو عذاب (جو پاڳو) آهي پوءِ مون کان جلد (عذاب) نه گهرن.
51|60|پوءِ ڪافرن لاءِ اُن سندن ڏينهن کان خرابي آهي جنهن جو کين وعدو ڏنو وڃي ٿو.
52|1|طُور جو قسم آهي (جبل).
52|2|۽ لکيل ڪتاب جو (قسم) آهي.
52|3|جو کُليل ورقن ۾ (لکيل) آهي.
52|4|۽ آباد گهر جو (قسم) آهي.
52|5|۽ مٿاهينءَ ڇت جو (قسم) آهي.
52|6|۽ اُڀامندڙ درياءَ جو (قسم) آهي.
52|7|ته بيشڪ تنهنجي پالڻهار جو عذاب ضرور ٿيڻو آهي.
52|8|اُن کي ڪوبه ٽارڻ وارو ڪونهي.
52|9|جنهن ڏينهن آسمان موج هڻي ڇُرندو.
52|10|۽ جبل چڱيءَ طرح هلندا.
52|11|تنهن ڏينهن اُنهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
52|12|جيڪي اَجاين ڳالهين ۾ راند ڪندا آهن.
52|13|جنهن ڏينهن دوزخ جي باهه ڏانهن ڌڪا ڏيئي روانا ڪبا.
52|14|هي اُها باهه آهي جنهن کي ڪُوڙ پائيندا هئو (تنهن ڏينهن چئبن ته).
52|15|هيءُ جادو آهي ڇا يا اوهين نه ٿا ڏسو؟
52|16|ان ۾ گهڙو پوءِ صبر ڪريو يا صبر نه ڪريو، (ته) اوهان لاءِ هڪ جهڙي (ڳالهه) آهي، جيڪي اوهين ڪندا هئو رڳو تنهنجو بدلو اوهان کي ڏنو ويندو.
52|17|بيشڪ پرهيزگار باغن ۽ نعمتن ۾ هوندا.
52|18|جيڪا (نعمت) کين سندن پالڻهار ڏني تنهن سان خوش هوندا، ۽ (اُنهي ڪري به خوش هوندا جو) سندن پالڻهار کين دوزخ جي عذاب کان بچايو.
52|19|انهي ڪري جو (چڱا) ڪم ڪندا هئو مزي سان کائو ۽ پيئو (چئبن ته).
52|20|هڪ ٻئي جي برابر وڇايلن تختن تي ٽيڪ ڏيئي ويٺل هوندا، ۽ کين وڏين اکين وارين حورن سان پرڻائينداسون.
52|21|۽ جن ايمان آندو ۽ سندن اولاد ايمان ۾ سندن رستو هليا تن سان سندن اولاد کي ملائينداسون ۽ کين سندن عملن مان ڪجهه به نه گهٽائينداسون، سڀڪنهن مڙس جيڪي ڪمايو تنهن ۾ (اُهو پاڻ) ڳهه ٿيل آهي.
52|22|۽ انهن کي ميوو ۽ گوشت جنهن (قسم) مان گهرندا (تنهن مان) پيا ڏينداسون.
52|23|اُتي شراب جا پيالا هڪ ٻئي کان پيا وٺندا جنهن ۾ نڪي بڪ بڪ ۽ نڪو گناهه ۾ پوڻ هوندو.
52|24|۽ وٽن اهڙا نينگر سندن آس پاس (خدمت لاءِ) پيا ايندا ويندا جو ڄڻڪ اُهي ڍڪيل موتي آهن.
52|25|۽ اُنهن مان هڪڙا ٻين ڏانهن پاڻ ۾ پڇا ڪرڻ ڪرڻ لاءِ مُنهن ڪندا.
52|26|چوندا ته بيشڪ اسين هن کان اڳ پنهنجي گهر وارن ۾ ڊڄندڙ هئاسون.
52|27|پوءِ الله اسان تي احسان ڪيو ۽ اسان کي دوزخ جي عذاب کان بچايائين.
52|28|بيشڪ اسين هن کان اڳ کيس سڏيندا هواسون، بيشڪ اُهوئي اِحسان ڪندڙ مهربان آهي.
52|29|پوءِ (اي پيغمبر کين) نصيحت ڪر جو تون پنهنجي پالڻهار جي فضل سان نڪي ڪُوپُو آهين ۽ نڪي چريو آهين.
52|30|بلڪ چوندا آهن ڇا ته شاعر آهي (۽ اسين) سندس حق ۾ زماني جي ڦير گهير اچڻ جا منتظر آهيون.
52|31|چؤ ته اوهين به انتظار ڪيو جو بيشڪ آءٌ به اوهان سان انتظار ڪندڙ آهيان (انهن ڪافرن کي).
52|32|ڪين سندن عقل اهو ڏس ڏيندا آهن ڇا يا اُهي شرارتي قوم آهي.
52|33|چوندا آهن ڇا ته هن قرآن کي پاڻون ٺاهيو اٿس، بلڪ ايمان نه ٿا آڻين.
52|34|پوءِ (کين) جڳائي ته جيڪڏهن سچا آهن ته اُن جهڙو ڪو سخن (ٺاهي) آڻين.
52|35|اهي بي سبب (پاڻهي) پيدا ٿي پيا آهن ڇا يا اُهي (پاڻ) پيدا ڪندڙ آهن؟
52|36|آسمانن ۽ زمين کي ٺاهيو اٿن ڇا، بلڪ اُهي يقين نه ٿا آڻين.
52|37|تنهنجي پالڻهار جا خزانا انهن وٽ آهن ڇا يا اُهي داروغا آهن؟
52|38|کين ڪا ڏاڪڻ آهي ڇا جنهن تي (چڙهي) ڪَن ڏئي ٻڌندا آهن؟ پوءِ جڳائي ته اُنهن مان ٻُڌندڙ ڪو پڌرو دليل آڻي.
52|39|الله کي ڌيئر آهن ڇا ۽ اوهان کي پُٽ؟
52|40|اُنهن کان مزوري گهرين ٿو ڇا؟ جو اُهي (اُنهيءَ) ڇٽيءَ کان ڳوري بار (هيٺ) ٿيا آهن.
52|41|اُنهن وٽ ڳُجهه جو علم آهي ڇا جو اُهي لکندا آهن.
52|42|ڪا بڇڙي رٿ ڪرڻ گهرندا آهن ڇا؟ پوءِ جن ڪُفر ڪيو سي ئي فريب ۾ پيل آهن.
52|43|انهن لاءِ الله کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق آهي ڇا؟ (ساٿس) جيڪو شريڪ مقرر ڪندا آهن تنهن کان الله پاڪ آهي.
52|44|۽ جيڪڏهن آسمان مان ڪو ٽڪرو ڪرندڙ ڏسندا ته چوندا ته گهاٽو ڪڪر آهي.
52|45|پوءِ (اي پيغمبر) اُنهن کي ايستائين ڇڏي ڏي جيستائين پنهنجو اُهو ڏينهن ڏسن جنهن ۾ بيهوش ڪيو ويندن.
52|46|جنهن سندن فريب ڪجهه به نه ٽاريندو ۽ نڪي کين مدد ڏبي.
52|47|۽ بيشڪ ظالمن لاءِ هن کانسواءِ ٻيو عذاب (به) آهي پر اُنهن مان گهڻا نه ڄاڻندا آهن.
52|48|۽ (اي پيغمبر) تون پنهنجي پالڻهار جي حڪم (اچڻ) تائين صبر ڪر ڇوته تون اسان جي نظر هيٺ آهين ۽ جنهن مهل تون اُٿين (تنهن مهل) پنهنجي پالڻهار جي ساراهه سان پاڪائي بيان ڪر
52|49|۽ ڪجهه رات جو (به) سندس پاڪائي بيان ڪر ۽ ستارن جي لهڻ کانپوءِ (به).
53|1|ستاري جو قسم آهي جڏهن لهي.

53|2|ته اوهان جو (هي) سنگتي (محمّد) نڪي ڀُلو ۽ نڪي بي راهو هليو.
53|3|۽ نڪي (نفس جي) سَڌ کان ڳالهائيندو آهي.
53|4|هيءُ قرآن رڳو وحي آهي جو موڪليو ويندو آهي.
53|5|اُن کي ڏاڍي سگهه واري سيکاريو آهي.
53|6|جو زور وارو آهي، پوءِ اُهو سِڌو بيٺو.
53|7|۽ اُهو (آسمان جي) مٿاهين ڪناري تي هو.
53|8|وري ويجهو ٿيو پوءِ هيٺ لٿو.
53|9|پوءِ ٻن ڪمانن جيتري وِٿي هئي يا (اُن کان به) تمام ويجهو هو.
53|10|پوءِ الله جي ٻانهي ڏانهن پيغام پهچايائين جيڪي پهچايائين.
53|11|جيڪي (پيغمبر جي) دل ڏٺو سو اُن ڪوڙ نه ڄاتو.
53|12|جيڪي (پيغمبر) ڏسندو آهي تنهن ۾ اُن سان جهڳڙو ڇو ڪندا آهيو؟
53|13|۽ بيشڪ اُنهيءَ (ملائڪ) کي (انهيءَ مهل) ٻيو ڀيرو (سندس اصلي صورت ۾) ڏٺو هوائين.
53|14|سِدرَةُ المُنتَهىٰ وٽ.
53|15|اُن وٽ رهڻ جو بهشت آهي.
53|16|جنهن مهل سِدرة کي انهيءَ ٿي ڍڪيو جنهن ڍڪيو ٿي.
53|17|نڪي لڙي ۽ نڪي حد کان لنگهي (پيغمبر جي اک).
53|18|بيشڪ ڪي وڏيون نشانيون پنهنجي پالڻهار جون ڏٺائين.
53|19|لات ۽ عُزّىٰ کي ڏٺو اٿوَ ڇا؟
53|20|۽ ٽئين ٽين منات کي به؟
53|21|ڇا اوهان لاءِ پٽ آهن ۽ الله لاءِ ڌيئرون.
53|22|اِهو ورهاڱو اُنهيءَ مهل بي انصافيءَ وارو آهي.
53|23|اهي (سڀ) رڳا نالا آهن جي اوهان پاڻ ۽ اوهان جي پيءُ ڏاڏن مُقرّر ڪيا آهن الله اُن (جي ثابتيءَ) جو ڪو
دليل نازل نه ڪيو آهي، (هي) رڳو گمان تي هلندا آهن ۽ جيڪي (سندن) جيءَ سَڌ ڪندا آهن (تنهن تي به)، ۽
بيشڪ سندن پالڻهار کان وٽن هدايت آئي آهي.
53|24|ماڻهو جيڪا سڌ ڪندو آهي سا کيس ملندي ڇا؟
53|25|پوءِ هو جَڳ ۽ هيءُ جَڳ الله جو آهي.
53|26|۽ آسمانن ۾ ڪيترائي ملائڪ آهن جن جي پارت ذري جيترو به نفعو نه ڪندي پر الله جي موڪل ڏيڻ کانپوءِ
جنهن لاءِ گھري ۽ راضي ٿئي.
53|27|بيشڪ جيڪي آخرت کي نه مڃيندا آهن سي ملائڪن تي ڌيئرن جا نالا رکندا آهن.
53|28|۽ کين ان (ڳالهه) جي ڪا خبر نه آهي، رُڳو گمان تي هلندا آهن، ۽ بيشڪ گمان حقيقت جي سڃاڻڻ ۾ ڪجهه
به نفعو نه ڏيندو آهي.
53|29|پوءِ (اي پيغمبر) انهيءَ کان منهن موڙ جنهن اسان جي ياد ڪرڻ کان مُنهن ڦيرايو ۽ دنيا جي حياتيءَ کانسواءِ
(ٻيو) ڪي نه گھريائين.
53|30|اها سندن علم جي پڄاڻي آهي، بيشڪ تنهنجو پالڻهار اُنهيءَ کي چڱيءَ طرح ڄاڻندڙ آهي جيڪو سندس واٽ کان
ڀُلو ۽ جيڪو سڌي رستي هليو تنهنکي (به) اُهو چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي.
53|31|۽ جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله جو آهي ته جن بڇڙا ڪم ڪيا تن کي انهن ڪمن
جي ڪري نيٺ سزا ڏئي ۽ جن چڱايون ڪيون تن کي ڀلائيءَ جو بدلو ڏئي.
53|32|جيڪي ننڍن گناهن کانسواءِ وڏن گناهن ۽ بي حيائيءَ کان پاڻ کي بچائيندا آهن، بيشڪ تنهنجو پالڻهار (اُنهن لاءِ)
وڏي بخشش وارو آهي، اُهو اوهان کي وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي جڏهن اوهان کي زمين مان پيدا ڪيائين ۽ جڏهن اوهين پنهنجي
مائن جي پيٽن ۾ ٻار هئؤ، تنهنڪري اوهين پاڻ کي نه ساراهيو، الله انهيءَ کي چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي جيڪو پرهيزگار
ٿيو.
53|33|ڇا پوءِ ڏٺو اٿئي انهي کي جيڪو ڦريو (اي پيغمبر).
53|34|۽ ٿورو (مال) ڏنائين ۽ سخت دل ٿيو.
53|35|وٽس ڳجهه جي خبر آهي ڇا جو ڇڙڪ اُهو (سڀ ڪجهه) اکين سان ڏسندو آهي.
53|36|اُنهيءَ جي خبر کيس نه ڏني وئي ڇا جيڪي موسىٰ جي صحيفن ۾ (لکيل) آهي.
53|37|۽ (جيڪي) ابراهيم (جي صحيفن ۾ آهي) جنهن (الله جي حَقن کي) پورو ڪيو.
53|38|ته ڪو بار کڻندڙ ڪنهن ٻئي (جي گناهه) جو بار نه کڻندو (هيءُ حُڪم).
53|39|۽ ته ماڻهوءَ کي رڳو اُهائي (ڪمائي) ملندي جيڪا ڪيائين.
53|40|۽ ته سندس ڪمائي جلد ڏٺي ويندي.
53|41|وري کيس تمام پورو بدلو (انهي ڪمائي موجب) ڏنو ويندو.
53|42|۽ ته تنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽڻ آهي.
53|43|۽ ته اُن کلايو ۽ رئاريو.
53|44|۽ ته اُن ماريو ۽ جياريو.
53|45|۽ ته اُن (الله) نر ۽ مادي جوڙو جوڙو بڻايو.
53|46|منيءَ جي هڪ ڦڙي مان جڏهن (ڳڀيرڻ ۾) هاريو وڃي.
53|47|۽ ته اُن تي اُهو ٻيو (ڀيرو) پيدا ڪرڻ لازم آهي.
53|48|۽ ته اُن آسِودو ڪيو ۽ موڙي ڏنائين.
53|49|۽ ته اُهو ئي شِعرىٰ تاري جو پالڻهار آهي.
53|50|۽ ته اُن پهرين عاد کي ناس ڪيو.
53|51|۽ ثمود کي (به) پوءِ انهن مان (ڪنهين کي) باقي نه ڇڏيائين.
53|52|۽ اُن کان اڳ نُوح جي قوم کي به هلاڪ ڪيائين، ڇوته اُهي ڏاڍا ظالم ۽ تمام حد کان لنگهيل هوا.
53|53|۽ (شهر) اونڌي ڪيل کي هيٺ اُڇليائين.
53|54|پوءِ اُن کي ڍڪيو جنهن ڍڪيو.
53|55|پوءِ اي ماڻهو پنهنجي پالڻهار جي نعمتن مان ڪهڙيءَ ۾ شڪ ٿو ڪرين.

53|56|هي (پيغمبر) اڳين ڊيڄاريندڙن (جي جنس) مان (هڪ) ڊيڄاريندڙ آهي.
53|57|ويجهي اچڻ واري (قيامت) ويجهي آهي.
53|58|اُن کي الله کانسواءِ ڪو ظاهر ڪرڻ وارو ڪونهي.
53|59|هن ڳالهه کان تعجب ڪندا آهيو ڇا؟
53|60|۽ کلندا آهيو ۽ نه رئندا آهيو.
53|61|۽ اوهين راند ڪندڙ آهيو.
53|62|پوءِ الله کي سجدو ڪريو ۽ عبادت ڪريو.
54|1|قيامت ويجهي آئي ۽ چنڊ چيرجي پيو.
54|2|۽ جيڪڏهن (ڪافر) ڪا نشاني ڏسندا ته مُنهن موڙيندا ۽ چوندا ته هيءُ قديمي جادو آهي.
54|3|۽ ڪوڙ ڄاتائون ۽ پنهنجن سَڌن تي هليا ۽ سڀڪو ڪم پنهنجي وقت تي ٺهرايل آهي.
54|4|۽ بيشڪ وٽن اُهي خبرون آيون آهن جن ۾ جهڻڪ آهي.
54|5|پوري ڏاهپ (به) آهي پوءِ عِبرت جون ڳالهيون ڪين ڪو فائدو نه ٿيون ڏين.
54|6|تنهنڪري کائن مُنهن موڙ، جنهن ڏينهن سڏيندڙ اَڻ وڻندڙ شيءَ ڏانهن سڏيندو.
54|7|(تنهن ڏينهن) پنهنجن جهڪن اکين سان قبرن مان ائين نڪرندا جو ڄڻڪ اُهي پکڙيل مڪڙ آهن.
54|8|(اُن) سڏيندڙ ڏانهن ڊوڙندا ويندا، ڪافر ته هيءُ سخت ڏينهن آهي.
54|9|انهن کان اڳ نوح جي قوم ڪوڙ ڀانيو پوءِ اسان جي ٻانهي کي ڪوڙو ڄاتائون ۽ چيائون ته چريو آهي ۽ ساڻس سخت ڳالهايو ويو.
54|10|پوءِ هن پنهنجي پالڻهار کي عرض ڪيو (۽ چيائين) ته بيشڪ آءٌ هيڻو آهيان تنهنڪري تون کائن وير وٺ.
54|11|پوءِ آسمان جا دروازا گهڻي وهندڙ پاڻيءَ سان کولياسون.
54|12|۽ زمين مان چشمان جاري ڪياسون پوءِ (چوڌاري) پاڻي گڏ ٿيو جنهن ڪم لاءِ (اُهو) ٺهرايو ويو هو.
54|13|۽ کيس تختن ۽ ميخن واريءَ (ٻيڙي) تي چاڙهيوسون.
54|14|جا اسان جي اکين آڏو ٿي هلي، انهيءَ شخص جي بدلي وٺڻ لاءِ جنهن کي نه مڃيو هوائون.
54|15|۽ بيشڪ اُنهي (سزا) کي (عبرت لاءِ) هڪ نشاني ڪري ڇڏيوسون پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟
54|16|پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙي طرح هوا.
54|17|۽ بيشڪ قرآن کي نصيحت وٺڻ لاءِ آسان ڪيو اٿون پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟
54|18|عاد (قوم) ڪوڙ ڀانيو پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙيءَ طرح هوا؟
54|19|بيشڪ اسان سخت طوفان کي تمام نڀاڳي ڏينهن ۾ مٿن موڪليو.
54|20|جو ماڻهن کي پٽيائين ٿي ڄڻڪ اُهي پاڙون پٽيل کجيءَ جا ٿڙ آهن.
54|21|پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙي طرح هوا؟
54|22|۽ بيشڪ قرآن کي نصيحت وٺڻ لاءِ آسان ڪيو اٿون پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟
54|23|ثمود جي قوم ڊيڄاريندڙن کي ڪوڙو ڀانيو.
54|24|پوءِ چيائون ته پنهنجي قوم مان هڪاهڙي ماڻهوءَ جي تابعداري ڪريون ڇا؟ (جي ائين ڪريون ته) بيشڪ اسين انهيءَ مهل ضرور گمراهي ۽ چريائي ۾ هونداسون.
54|25|اسان جي وچان اُنهيءَ تي (ئي) وحيُ نازل ڪيو ويو ڇا؟ بلڪ اُهو وڏو ڪوڙو پاڻ پڏائيندڙ آهي.
54|26|سڀاڻي ڄاڻندا ته پاڻ پڏائيندڙ ڏاڍو ڪوڙو ڪير آهي.
54|27|بيشڪ اسين سندن پرک لاءِ (هڪ) ڏاچي موڪلينداسون پوءِ (اي صالح) انهن جو منتظر رهه ۽ صبر ڪر.
54|28|۽ کين خبردار ڪر ته سندن وچ ۾ پاڻي ورهايل آهي، هر ڪو (پنهنجي) واري تي حاضر ٿئي.
54|29|پوءِ پنهنجي سنگتيءَ کي سڏيائون پوءِ وڌيڪ هلت ڪيائين ۽ منڍو ڪيائين.
54|30|پوءِ منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا ڪهڙي طرح هوا؟
54|31|بيشڪ اسان هڪ ڌڪاءُ مٿن موڪليو پوءِ پٽي پيهر وانگر (ڊير) ٿي پيا.
54|32|۽ بيشڪ قرآن کي نصيحت وٺڻ لاءِ آسان ڪيو اَٿون پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو؟
54|33|لُوط جي قوم ڊيڄاريندڙن کي ڪوڙو ڄاتو.
54|34|بيشڪ اسان مٿن ڪنڪريٽ وسائيندڙ واءُ کي موڪليو سواءِ لُوط جي گهر وارن جي، جو انهن کي اَسر مهل بچايوسون.
54|35|پاڻ وٽان فضل سان، جنهن شڪرانو ڪيو تنهن کي ائين ئي بدلو ڏيندا آهيون.
54|36|۽ بيشڪ (لُوط) اسان جي پڪڙِ کان کين ڊيڄاريو هو پوءِ هٿون انهن ڊيڄارڻ جي ڪري تڪرار ڪيائون.
54|37|۽ بيشڪ لُوط کي سندس مهمانن بنسبت ڇڪتاڻ ڪيائون پوءِ سندن اکين (جي ديد) کي وڃايوسون (پوءِ چيوسون) ته منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا چکو.
54|38|۽ بيشڪ هميشه وارو عذاب انهن تي صُبح جو پهتو.
54|39|پوءِ (چيو وين) ته منهنجو عذاب ۽ منهنجا دڙڪا چکو.
54|40|۽ بيشڪ قرآن کي نصيحت وٺڻ لاءِ آسان ڪيو اَٿون پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو.
54|41|۽ بيشڪ فرعون جي قوم ڏانهن ڊيڄاريندڙ آيا.
54|42|هنن اسان جي مڙني نشانين کي ڪوڙو ڄاتو تنهنڪري کين غالب پڪڙڻ واري وانگر پڪڙيوسون.
54|43|(اي قريشؤ) اوهان جا ڪافر انهن ٽولين کان وڌيڪ ڀلا آهن ڇا يا اوهان لاءِ اڳين ڪتابن ۾ ڪا ڇوٽڪي جي چٺي آهي ڇا؟
54|44|چوندا آهن ڇا ته اسين وير وٺڻ واري جماعت آهيون.
54|45|انهي جماعت کي جلد شڪست ڏبي ۽ پُٺي ڦيرائيندا.
54|46|بلڪ سندن انجام جي جاءِ قيامت آهي ۽ قيامت ڏاڍي سخت ۽ تمام ڪوڙي آهي.
54|47|بيشڪ ڏوهاري گمراهي ۽ چريائي ۾ آهن.
54|48|(ياد ڪر) جنهن ڏينهن انهن کي سندن مُنهن ڀر (دوزخ جي) باهه ۾ گهلبو، چئبو ته هاڻي دوزخ جو مزو چکو.
54|49|بيشڪ اسان سڀڪنهن شيءِ کي ٺهرايل انداز سان بڻايو.
54|50|۽ اسان جو ڪم رڳو اک ڇنڀ ۾ ٿيڻ جهڙو هڪ سُخن آهي.
54|51|۽ بيشڪ اوهان جهڙيون (ڪيتريون ئي) ٽوليون هلاڪ ڪيون سون پوءِ آهي ڪو نصيحت وٺڻ وارو.
54|52|۽ جيڪي ڪيو اٿن سو (سڀ سندن) اعمالنامن ۾ (لکيل) آهي.

54|53|۽ سڀڪي ننڍو وڏو لکيل آهي.
54|54|بيشڪ پرهيزگار باغن ۽ نهرين ۾ هوندا.
54|55|اُهي سچي مجلس ۾ سگهه واري بادشاهه وٽ رهندا.
55|1|ٻاجهاري (الله).
55|2|قرآن سيکاريو.
55|3|ماڻهو کي پيدا ڪيائين.
55|4|ان کي پڌرو ڳالهائڻ سيکاريائين.
55|5|سج ۽ چنڊ پوري حساب تي هلندا آهن.
55|6|۽ وليون ۽ وڻ (الله کي) سجدو ڪندا آهن.
55|7|۽ آسمان کي بلند ڪيائين ۽ انصاف جي ترازي رکيائين.
55|8|هن لاءِ ته تور ۾ حد کان نه لنگهو.
55|9|۽ انصاف سان پورو توريندا رهو ۽ تور ۾ کوٽ نه ڪريو.
55|10|ماڻهن لاءِ زمين کي پکيڙيائين.
55|11|منجهس (هر جنس) جو ميوو ۽ ڇپڙين واريون کجيون آهن.
55|12|۽ ٻُهه وارو اَنُّ ۽ سرهاڻيون (به اُن ۾) آهن.
55|13|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهو) پنهنجي رب جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|14|ماڻهوءَ کي ٺِڪر جهڙي وڄندڙ مٽيءَ مان پيدا ڪيائين.
55|15|۽ جنّ کي باهه جي الانبي مان بڻايائين.
55|16|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهو) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|17|جو ٻنهي اوڀرن جو پالڻهار آهي ۽ ٻنهي اولهن جو پالڻهار آهي.
55|18|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهو) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|19|ٻن دريائن (کاري ۽ مٺيءَ) کي وهايائين جو پاڻ ۾ گڏجي ٿا وهن.
55|20|انهن ٻنهي جي وچ ۾ اوٽ آهي جو هڪ ٻئي تي زيادتي نه ڪندا آهن.
55|21|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهو) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|22|انهن ٻنهي مان موتي ۽ مرجان نڪرندا آهن.
55|23|پوءِ (اي جنّو ۽ ماڻهو) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|24|۽ سمنڊ ۾ هلندڙ جهاز (سڙهه ڪنيل) جبلن وانگر اُچا الله جا آهن.
55|25|پوءِ (اي جنّو ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|26|جيڪو به زمين تي آهي سو سڀ ناس ٿيندو.
55|27|۽ (اي پيغمبر) تنهنجي پالڻهار جي ذات باقي رهندي جو عزت وارو ۽ نعمتن وارو آهي.
55|28|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|29|جيڪو به آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سڀڪو الله کان گهرندو آهي، سڀڪنهن ڏينهن اُهو ڪم ۾ آهي.
55|30|پوءِ (اي جنّو ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|31|اي جنّو ۽ ماڻهؤ (اسين واندا ٿي) اوهان ڏانهن جلد متوجه ٿينداسون.
55|32|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|33|اي جِنّن ۽ ماڻهن جي ٽولي جيڪڏهن اوهين آسمانن ۽ زمين جي پاسن کان ٻاهر نڪري سگهندا آهيو ته نڪرو، وڏي همت ڪانسواءِ ٻي طرح نڪري نه سگهندؤ.
55|34|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|35|اوهان تي باهه جو اُلنبو ۽ دُونهون موڪلبو جو مقابلو ڪري نه سگهندؤ.
55|36|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|37|پوءِ جڏهن آسمان ڦاٽندو تڏهن اڌوڙ وانگر گلابي ٿيندو.
55|38|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|39|پوءِ اُن ڏينهن نڪي ماڻهو ۽ نڪي جن پنهنجي گناهه بابت پُڇبا.
55|40|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙن نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|41|ڏوهاري پنهنجي شڪلين مان پيا سڃاتا ويندا ۽ پوءِ چُنڊن ۽ پيرن مان پڪڙبا.
55|42|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|43|هيءُ اُهو دوزخ آهي جنهن کي گنهگارن ڪوڙ پانيو هو (چئبو ته).
55|44|انهيءَ (دوزخ) ۾ ۽ تَتي ٽهڪندڙ پاڻيءَ ۾ پيا ايندا ويندا.
55|45|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|46|۽ جيڪو پنهنجي پالڻهار جي اڳو بيهڻ کان ڊنو تنهن لاءِ ٻه باغ آهن.
55|47|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|48|ٻئي باغ گهاٽا آهن.
55|49|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|50|انهن (ٻن باغن) ۾ ٻه چشما وهن ٿا.
55|51|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|52|انهن ٻنهي (باغن) ۾ سڀڪنهن ميوي مان ٻه ٻه جنسون آهن.
55|53|پوءِ (اي جنّو ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|54|اهڙن وڇائڻن تي ٽيڪ ڏئي ويٺا هوندا جنهن جو استر اِستَبرق پٽ مان هوندو، ۽ انهن ٻنهي باغن جو ميوو ويجهو هوندو.
55|55|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|56| اُنهن (باغن جي ماڙين) ۾ (شرم ڪري) هيٺ نگاهه ڪرڻ واريون (حُورون) هونديون جن کي اُنهن کان اڳ نڪي ڪنهن ماڻهو ۽ جنّ ڇهيو آهي.
55|57|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|58|اُهي (حُورون) ڄڻڪ ياقُوت ۽ مَرجان آهن.

55|59|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|60|چڱائيءَ جو بدلو چڱائيءَ کانسواءِ ٻيو نه آهي.
55|61|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهارجي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|62|۽ اُنهن ٻن (باغن) کانسواءِ ٻيا ٻه باغ به آهن.
55|63|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|64|ٻئي ڏاڍا ساوا ڇهڇ آهن.
55|65|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|66|اُنهن ٻنهي (باغن) ۾ ڦوهاري وانگر جوش سان ڇاٽي نڪرڻ وارا ٻه چشما هوندا.
55|67|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|68|انهن ٻنهي باغن ۾ (هر جنس جو) ميوو ۽ ڪجيون ۽ ڏاڙهون هوندا.
55|69|پوءِ (ي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|70|انهن (باغن) ۾ سگهڙيون سهڻيون زالون هونديون.
55|71|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|72|حُورون تنبن منجهه پرده نشين هونديون.
55|73|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|74|انهن کي انهن (بهشتين) کان اڳ نڪي ماڻهو ۽ نڪي ڪنهن جنّ ڇهيو آهي.
55|75|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|76|ساون وهاڻن ۽ سهڻن پٿراڻين تي ٽيڪ ڏيئي ويٺل هوندا.
55|77|پوءِ (اي جنّؤ ۽ ماڻهؤ) پنهنجي پالڻهار جي ڪهڙين نعمتن جو انڪار ڪندؤ.
55|78|تنهنجي پالڻهار عزت واري جو نالو وڏي برڪت وارو آهي.
56|1|جڏهن قيامت ايندي.
56|2|جنهنجي اچڻ ۾ ڪو ڪوڙ نه آهي.
56|3|ڪن کي جهڪي ڪرڻ واري ۽ ڪن کي مٿاهين ڪرڻ واري.
56|4|جڏهن زمين سخت ڌوڏبي.
56|5|۽ جبل پوري طرح ڀڃي پٽي ڪيا ويندا.
56|6|پوءِ اُڏاريل دُز وانگر ٿيندا.
56|7|۽ اوهين ٽڏهن ٽي ٽوليون ٿيندؤ.
56|8|پوءِ سڄي پاسي وارا، سڄي پاسي وارا ڪهڙا ته چڱا هوندا.
56|9|۽ کٻي پاسي وارا، کٻي پاسي وارا ڪهڙا (ته) بدحال هوندا؟
56|10|۽ (چڱاين ۾) اڳرائي ڪرڻ وارا اڳي ٿيڻ وارا.
56|11|اهي (ئي) مقرب آهن.
56|12|نعمتن وارن باغن ۾ هوندا.
56|13|گهڻا پهرين مان.
56|14|۽ ٿورا پوين مان.
56|15|اُٽيل تخت تي (سون سان)
56|16|هڪ ٻئي جي آمهون سامهون ٿي مٿن ٽيڪ ڏئي ويٺل هوندا.
56|17|هميشه رهڻ وارا نينگر وٽن پيا ايندا ويندا.
56|18|آبخورن ۽ ڪوزن سان ۽ وهندڙ شراب مان (ڀريل) پيالا (آڻيندن)
56|19|جنهن کان نڪي مٿي ۾ سور پوندن ۽ نڪي بيهوش هوندا (اهڙو صاف)
56|20|۽ (پڻ هر جنس جو) ميوو جتان وڻندن
56|21|۽ پکين جو گوشت جنهن قسم مان (پيو) گهرين
56|22|۽ وڏين اکين وارون حورون
56|23|ڍڪيل موتين جهڙيون (جڳ
56|24|جيڪي ڪمايو هوائون تنهنجي بدلي ۾
56|25|اتي نڪا اجائي ٻَڪ نڪا گناه جهڙي ڳالهه ٻڌندا.
56|26|پر هر ڪو سلام سلام پيو چوندو.
56|27|۽ سڄي پاسي وارا، سڄي پاسي وارا ڪهڙي حال هوندا.
56|28|لاسڙين ٻيرين ۾
56|29|۽ ڀريل ڦردار ڪيوڙن ۾
56|30|۽ ڊگهن ڇاڇن ۾
56|31|۽ (هيٺ) ڪرندڙ پاڻي ۾
56|32|۽ گهڻن ميون ۾
56|33|نڪي کُٽندا ۽ نڪي (کائڻ) جهلبا
56|34|۽ اُچا وڇاڻا
56|35|بيشڪ اسان حورن کي هڪ نموني تي پيدا ڪيو آهي.
56|36|پوءِ کين ڪنواريون بڻايوسون.
56|37|مڙسن کي وڻندڙ هڪ جيڏيون.
56|38|سڄي پاسي وارن لاءِ.
56|39|گهڻي جماعت پهرين مان آهي.
56|40|۽ گهڻي جماعت پوين مان آهي.
56|41|۽ کٻي پاسي وارا، کٻي پاسي وارا ڪهڙا بدحال هوندا.
56|42|ڪوسي جهولي ۽ تَتي پاڻيءَ ۾ هوندا.
56|43|۽ ڪاري دونهين جي ڇاڇي ۾ هوندا.
56|44|جو نڪي ٿڌو هوندو ۽ نڪي سهائيندڙ.

56|45|بيشڪ اُهي هن کان اڳ (دُنيا ۾) سُک ۾ پيل هوا.
56|46|۽ وڏي گناه (شرڪ) تي ضد ڪندا هوا.
56|47|۽ چوندا هوا ته، جڏهن مرنداسون ۽ مٽي ۽ هڏا ٿينداسون (تڏهن) اسين وري (قبرن مان) اُٿاريا ويندا سون ڇا؟
56|48|يا اسان جا پهريان پيءُ ڏاڏا.
56|49|چؤ ته بيشڪ اڳيان ۽ پويان (اي پيغمبر).
56|50|هڪ مقرّر ڪيل ڏينهن جي وقت تي ضرور گڏ ڪيا ويندا.
56|51|وري بيشڪ اوهين اي گمراهو ڪوڙ پائيندڙؤ.
56|52|ضرور اوهين ٿوهر جي وڻ مان کائيندؤ.
56|53|پوءِ منجهانئس پيٽن کي ڀريندؤ.
56|54|پوءِ مٿانئس تَتل پاڻيءَ مان پيئندؤ.
56|55|پوءِ اُڃايل اُٺن جي پيئڻ وانگر پيئندؤ.
56|56|قيامت جي ڏينهن اِها سندن مهماني آهي.
56|57|اسان اوهان کي پيدا ڪيو پوءِ (وري جيارڻ کي) ڇونه سچ ڀائيندا آهيو.
56|58|پلا ڏسو ته سهي ته جيڪا مني وجهندا آهيو.
56|59|تنهن مان اوهين خلقيو ٿا ڇا؟ يا اسين خلقڻ وارا آهيون؟
56|60|اسان اوهان ۾ موت مقرّر ڪيو آهي ۽ اسين عاجز نه آهيون.
56|61|ته اوهان جهڙن کي مٽائي پيدا ڪريون ۽ اوهان کي اهڙي (شڪل) ۾ پيدا ڪريون جنهن کي ڄاڻندا ئي ئي نه
هجو.
56|62|۽ بيشڪ پهرين پيدائش ڄاڻي چڪؤ پوءِ ڇونه ٿا نصيحت وٺو؟
56|63|ڏسو ته سهي جيڪي اوهين پوکيندا آهيو.
56|64|سو اوهين ڄمائيندا آهيو ڇا يا اسين ڄمائيندا آهيون؟
56|65|جيڪڏهن گهُرون ته اُن کي ناس ڪري ڇڏيون پوءِ اوهين حيرت ۾ رهجي وڃو.
56|66|ته بيشڪ اسين ڏوٽي ۾ پئجي وياسون (۽ پيا چئو).
56|67|بلڪ اسين بي نصيب آهيون.
56|68|پلا ڏسو ته سهي جيڪو پاڻي پيئندا آهيو.
56|69|اُهو اوهين ڪڪرن مان هيٺ لاهيندا آهيو ڇا يا اسين هيٺ لاهيندا آهيون؟
56|70|جيڪڏهن گهُرون ته اُن کي کارو ڪري ڇڏيون پوءِ ڇونه شڪرانو ڪندا آهيو؟
56|71|پلا ڏسو ته سهي ته جا باه ٻاريندا آهيو.
56|72|تنهن جي وڻ کي اوهان پيدا ڪيو آهيو آهي ڇا؟ يا اسين پيدا ڪندڙ آهيون.
56|73|اسان اُن (وڻ) کي نصيحت وٺڻ لاءِ ۽ مسافرن جي فائدي لاءِ پيدا ڪيو آهي.
56|74|تنهنڪري پنهنجي وڏي پالڻهار جي نالي کي پاڪائي سان ياد ڪر.
56|75|پوءِ تارن جي ڪِرڻ جي جاءِ جو قسم کڻان ٿو.
56|76|۽ جيڪڏهن ڄاڻو ته بيشڪ اُهو قسم وڏو آهي.
56|77|بيشڪ اهو سڳورو قرآن آهي.
56|78|لڪل ڪتاب ۾ لکيل آهي.
56|79|پاڪائيءَ وارن کانسواءِ ٻيو ڪو اُن کي هٿ نه لائيندو آهي.
56|80|جهانن جي پالڻهار وٽان نازل ڪيل آهي.
56|81|پوءِ اوهين هن ڳاله (جي مڃڻ) ۾ سُستي ڪرڻ وارا آهيو ڇا.
56|82|۽ اُن کي ڪوڙ ڀانئين پنهنجو حصّو ڪريو ٿا.
56|83|پوءِ جنهن مهل (ڪنهنجو) ساه نر گهٽ وٽ پهچي.
56|84|۽ اوهين انهيءَ مهل پيا ٿا ڏسو.
56|85|۽ اسين اوهان جي به نسبت اُن ڏانهن تمام ويجها آهيون پر اوهين نه ڏسندا آهيو.
56|86|پوءِ جيڪڏهن (اوهين خدا جي حُڪم ۾) لاچار ٿيل نه آهيو.
56|87|ته جيڪڏهن سچا آهيو ته روح کي ڇو نه موٽايو.
56|88|پوءِ جيڪڏهن (مئل الله جي) ويجهن ٻانهن مان هوندو.
56|89|ته اُن لاءِ خوشي ۽ سُرهاڻ ۽ نعمت وارو باغ آهي.
56|90|۽ جيڪڏهن سڄي پاسي وارن مان هوندو.
56|91|ته سڄي پاسي وارن مان توکي سلامتي آهي.
56|92|پر جيڪڏهن اُهو ڪُوڙ ڀانئيندڙن گمراهن مان هوندو.
56|93|ته (اُن لاءِ) تَتل پاڻي مهماني.
56|94|۽ دوزخ ۾ گهيڙڻ آهي.
56|95|بيشڪ هي خبر پوري يقيني آهي.
56|96|تنهنڪري پنهنجي پالڻهار وڏي جي نالي کي پاڪائيءَ سان ياد ڪر.
57|1|جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو سڀ الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي، ۽ اُهو غالب حڪمت وارو آهي.
57|2|آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي اُن جي آهي، (اُهو) جياريندو آهي ۽ ماريندو آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو
آهي.
57|3|اُهو (سڀ کان) پهريون ۽ (سڀ کان) پويون ۽ پڌرو ۽ ڳجهو آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.
57|4|اُهو آهي جنهن آسمانن ۽ زمين کي ڇهن ڏينهن ۾ بڻايو وري عرش تي متوجه ٿيو، جيڪي زمين ۾ گهڙندو (الله)
آهي ۽ جيڪي نڪرندو آهي ۽ جيڪي آسمان مان لهندو آهي ۽ جيڪي منجهس چڙهي ويندو آهي سو (سڀ) اُهو ڄاڻندو
آهي، ۽ جتي اوهين هجو اُتي اهو اوهان سان گڏ آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي.
57|5|آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي اُن جي آهي، ۽ الله ڏانهن سڀ ڪم ورايا وڃن ٿا.
57|6|رات کي ڏينهن ۾ گهيڙيندو آهي ۽ ڏينهن کي رات ۾ گهيڙيندو آهي، ۽ اُهوسِينن وارو (ڳجهه) ڄاڻندڙ آهي.
57|7|الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ۽ اُنهيءَ مال مان خرچيو جنهن ۾ اوهان کي ٻين جو وارث ڪيو اٿس، ۽ اوهان
مان جن ايمان آندو ۽ (الله جي واٽ ۾) خرچ ڪيو تن لاءِ وڏو اجر آهي.

57|8|۽ اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو الله تي ايمان نه ٿا آڻيو؟ حالانڪ پيغمبر اوهان کي سڏي ٿو ته اوهين پنهنجي پالڻهار تي ايمان آڻيو ۽ بيشڪ الله اوهان کان انجام ورتو آهي جيڪڏهن مڃڻ وارا آهيو.

57|9|(الله) اُهو آهي جيڪو پنهنجي ٻانهي (محمّد) تي پڌريون آيتون نازل ڪندو آهي ته (ڪفر جي) اونداهين مان (اسلام جي) سوجهري ڏانهن اوهان کي ڪڍي، ۽ بيشڪ الله اوهان تي شفقت ڪندڙ مهربان آهي.

57|10|۽ اوهان کي ڇا (ٿيو) آهي جو الله جي واٽ ۾ نه خرچيندا آهيو حالانڪ آسمانن ۽ زمين جي ميراث خاص الله جي آهي، جنهن (مڪي جي) فتح کان اڳ خرچ ڪيو ۽ (الله جي دين لاءِ ڪافرن سان) وڙهيو تنهنجي برابر اوهان مان ڪوبه ڪونهي، اهي انهن کان تمام وڏي مرتبي وارا آهن جن (فتح کان) پوءِ خرچ ڪيو ۽ (دين لاءِ) وڙهيا، ۽ هر هڪ کي الله چڱو انجام ڏنو آهي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله (پوري) خبر رکندڙ آهي.

57|11|اُهو ڪير آهي جو الله کي چڱو قرض ڏئي پوءِ (الله) اُهو (قرض) اُن کي ٻيڻو ڪري ڏيندو ۽ اُن لاءِ سڳورو اجر آهي.

57|12|(ياد ڪر) جنهن ڏينهن مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي (هن حالت ۾) ڏسندين جو سندن نُور اُنهن جي اڳيان ۽ انهن جي ساڄن پاسن کان پيو ڊوڙندو (چئبن ته) اوهان کي خوشخبري هجي جو اڄ اوهان لاءِ اهڙا باغ آهن جن جي هيٺان واهيون پيون وَهن اُتي سدائين رهندؤ، اها وڏي مراد ماڻڻ آهي.

57|13|جنهن ڏينهن منافق ۽ منافقياڻيون (گڏجي) مؤمنن کي چوندا ته ترسو (ته سهي) ته اوهان جي (ايماني) نُور مان (ڪجهه) روشني وٺون چيو ويندو ته اوهين پنهنجي پٺ تي (دنيا ڏانهن) موٽو پوءِ ڪو سوجهرو ڳوليو، پوءِ سندن وچ ۾ هڪ اهڙي پٽ هڻئي ويندي جنهن کي دروازو هوندو، اُن پٽ جي اندارن رحمت هوندي ۽ ان جي ٻاهرين پاسي کان عذاب.

57|14|منافق مُسلمانن کي سڏيندا ۽ چوندا ته اسين اوهان سان (دنيا ۾) گڏ نه هواسون ڇا؟ (مُسلمان) چوندا ته هائو پر پنهنجو پاڻ کي جوکي ۾ وڌوَ ۽ (ايمان آڻڻ ۾) دير ڪندا رهيؤ ۽ (نبوت ۾) شڪ آندو ۽ اوهان کي سَڌن ٺڳي ڇڏيو تان جو الله جو حُڪم آيو ۽ اوهان کي الله (جي حُڪم مڃڻ) کان (شيطان) ٺڳيندڙ ٺڳي ڇڏيو.

57|15|تنهن ڪري (اي منافقؤ) اڄ نڪي اوهان کان ۽ نڪي ڪافرن کان ڪو بدلو وٺبو، اوهان جي جاءِ (دوزخ جي) باهه آهي، اها اوهان جي لائق آهي، ۽ اها موٽڻ جي جاءِ بڇڙي آهي.

57|16|اڃا مؤمنن لاءِ اُهو وقت نه آيو آهي ڇا؟ جو الله جي ياد ڪرڻ وقت ۽ وحي الٰهيءَ مان جيڪو نازل ٿيو تنهن (جي ياد) آڻڻ وقت سندن دليون آزي ڪن ۽ انهن وانگر نه ٿين جن کي هن کان اڳ ڪتاب ڏنو ويو پوءِ مٿن ڊگهي مدت گذري تنهنڪري سندن دليون سخت ٿي ويون، ۽ منجهائن گهڻا بي دين آهن.

57|17|ڄاڻو ته الله زمين کي سندس ويرانيءَ کانپوءِ آباد ڪندو آهي، بيشڪ اسان اوهان لاءِ چٽيون نشانيون بيان ڪيون آهن ته مانَ اوهين پرجهو.

57|18|بيشڪ خيرات ڏيندڙن ۽ خيرات ڏيندڙن کي، ۽ جن الله کي سهڻو قرض ڏنو آهي تن کي ٻيڻو ڪري ڏبو ۽ اُنهن لاءِ سڳورو اجر آهي.

57|19|۽ جن الله ۽ سندس پيغمبرن تي ايمان آندو آهي اُهي ئي پنهنجي پالڻهار وٽ بلڪل سچا ۽ شهيد آهن، اُنهن لاءِ سندن اجر ۽ سندن نُور آهي، ۽ جن ڪفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪُوڙ ڀانيو اُهي دوزخي آهن.

57|20|ڄاڻو ته دُنيا جي حياتي رڳو راند ۽ بي فائدي ۽ سينگار ۽ پاڻ ۾ فخر ڪرڻ ۽ مالن ۽ اولادن ۾ (هڪ ٻئي کان) گهڻائي طلبڻ آهي، (انهيءَ جو مثال) انهيءَ مينهن وانگر (آهي) جنهن جو سلو (ڄمائڻ) ڪڙمين کي عجب ۾ وجهي وري سڪي وڃي پوءِ اُن کي پيلو ٿيل ڏسين وري ڀري وڃي، ۽ آخرت ۾ (الله جي دشمنن لاءِ) سخت عذاب آهي ۽ (الله جي دوستن لاءِ) الله کان بخشش ۽ رضامندي آهي، ۽ دنيا جي حياتي رڳو ٺڳيءَ جو سامان آهي.

57|21|پنهنجي پالڻهار جي بخشش ۽ انهي بهشت ڏانهن اڳرائي ڪريو جنهن جي ويڪرائي آسمان ۽ زمين جي ويڪرائي وانگر آهي انهن لاءِ تيار ڪيو ويو آهي جن الله ۽ سندس پيغمبرن تي ايمان آندو، اهو الله جو فضل آهي جنهن کي وڻيس تنهن کي ڏيندو آهي، ۽ الله وڏي فضل وارو آهي.

57|22|ڪابه مُصيبت نڪي زمين ۾ ۽ نڪي اوهان جي جندن ۾ پهچندي آهي پر اُنهي کان اڳ اُن کي پيدا ڪريون هڪ ڪتاب ۾ لکيل آهي، بيشڪ اهو (ڪم) الله کي آسان آهي.

57|23|هن ڪري (اها خبر ڏني اٿون) ته جيڪي اوهان جي هٿن مان ويو تنهن تي ارمان نه ڪريو ۽ جيڪي اوهان کي عطا ڪيائين تنهن تي خوشي نه ڪريو، ۽ الله سڀڪنهن هٺيلي پاڻ سڏائيندڙ کي دوست نه رکندو آهي.

57|24|جيڪي پيچائي ڪندا آهن ۽ ماڻهن کي به پيچائي ڏسيندا آهن، ۽ جيڪو منهن موڙيندو ته بيشڪ الله ئي بي پرواهه ساراهيل آهي.

57|25|بيشڪ پنهنجن پيغمبرن کي پڌرين نشانين سان موڪليوسون ۽ ساڻن ڪتاب ۽ تارازي هن لاءِ موڪليوسون ته ماڻهو انصاف سان بيهڪ وٺن، ۽ لوهه موڪليوسون جنهن جي ڪري سخت ويڙهه آهي ۽ ماڻهن لاءِ (ٻيا) فائدا (به) آهن ۽ ته جيڪو الله ۽ سندس پيغمبرن کي پرپُٺ مدد ڏئي تنهن کي الله معلوم ڪري، بيشڪ الله سگهارو غالب آهي.

57|26|۽ بيشڪ نُوح ۽ ابراهيم کي موڪليوسون ۽ سندن اولاد ۾ پيغمبري ۽ ڪتاب (امانت) رکيوسون پوءِ منجهائن ڪي هدايت وارا آهن، ۽ منجهائن گهڻا بي دين آهن.

57|27|وري پٺيائن پنهنجا (ٻيا) پيغمبر موڪلياسون ۽ پوئتان عيسىٰ پُٽ مريم جي کي موڪليوسون ۽ کيس انجيل ڏنوسون، ۽ جن سندس تابعداري ڪئي تن جي دلين ۾ نرمي ۽ ٻاجهه رکي سون، ۽ اُها گوشه نشيني جا پاڻ ٺاهي هوائون سا اسان مٿن فرض نه ڪئي هُئي پر الله جي رضامندي جي طلب لاءِ پاڻ ٺاهي هوائون پوءِ اُن جو پورو حق نظر نه رکيائون، پوءِ منجهائن جن ايمان آندو تن کي سندن اجر ڏنوسون، ۽ منجهائن گهڻا بي دين آهن.

57|28|اي ايمان وارؤ الله کان ڊڄو ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ته اوهان کي پنهنجي ٻاجهه مان به ڀاڱا ڏئي ۽ اوهان کي اهڙو نُور ڏئي جنهن سان (رستو) هلو ۽ اوهان کي بخشي، ۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.

57|29|هن ڪري (الله هي خبر ڏني) ته اهل ڪتاب جا ڄاڻن ته اُهي الله جي فضل مان ڪنهن شيءَ تي سگهه رکي نه سگهندا آهن ۽ ته فضل الله جي هٿ ۾ آهي جنهن کي وڻيس تنهن کي ڏيندو آهي، ۽ الله وڏي فضل وارو آهي.

58|1|بيشڪ الله انهيءَ (زال) جو ڳالهائڻ ٻڌو جنهن مُڙس بابت توسان جهيڙو ٿي ڪيو ۽ الله جي آڏو (پنهنجو) ڏک جو احوال (بيان) ٿي ڪيو، ۽ الله اوهان ٻنهي جو پاڻ ۾ ڳالهائڻ ٻڌو ٿي، بيشڪ الله ٻڌندڙ ڏسندڙ آهي.

58|2|اوهان مان جيڪي پنهنجين زالن کي ماءُ ڪوٺي وهندا آهن اُهي (زالون ڪي) اُنهن جون مائر نه آهن، سندن مائر (ته) اُهي آهن جن کين ڄڻيو آهي، بيشڪ اُهي (ائين چوندڙ) هڪ اڻ جڳائيندڙ ڳالهه ۽ ڪوڙ چوندا آهن، ۽ بيشڪ الله معافي ڏيندڙ بخشڻهار آهي.

58|3|۽ جيڪي پنهنجي زالن ئي ماءُ ڪوٺي وهندا آهن سي وري جيڪي چيائون تنهن کان (پوئتي) موٽندا آهن ته ٻنهي (زال مڙس) جي پاڻ ۾ هٿ لائڻ کان اڳ (هڪ) ٻانهون آجو ڪرڻ واجب آهي، انهي (حُڪم) سان اوهان کي نصيحت ڏجي ٿي، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي.

58|4| پوءِ جيڪو (ٻانهي کي) نه لهي (تنهن تي) ٻنهي جي پاڻ ۾ هٿ لائڻ کان اڳ ٻه مهينا لاڳيتا روزا رکڻ (واجب) آهن، پوءِ جيڪي (روزا رکي) نه سگهي تنهن تي سٺ مسڪينن جو کارائڻ (واجب) آهي، اِهو (حُڪم) هن لاءِ آهي ته (اوهين) الله ۽ سندس پيغمبر (جي حڪم) کي مڃيو، ۽ اهي الله جون (مقرر ڪيل) حدون آهن، ۽ مُنڪرن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.

58|5| بيشڪ جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر جي مُخالفت ڪندا آهن تن کي (ائين) خوار ڪيو ويو جيئن اُنهن کي خوار ڪيو ويو جيڪي کائن اڳ هوا ۽ بيشڪ پڌريون آيتون نازل ڪيون سون، ۽ مُنڪرن لاءِ خوار ڪندڙ عذاب آهي.

58|6| جنهن ڏينهن انهن مڙني کي الله اُٿاريندو (تنهن ڏينهن) کين (انهيءَ جي) سُڌ ڏيندو جيڪي ڪمايو هوائون، الله اُن کي ڳڻي رکيو آهي ۽ (هنن) اُهو وساري ڇڏيو، ۽ الله هر شيءِ تي خبر رکڻ وارو آهي.

58|7| نه ڏٺو اٿئي چا ته جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو الله ڄاڻندو آهي، (ڪٿي به پاڻ ۾) ٽن ڄڻن جي ڳُجهي صلاح ڪرڻ نه هوندي آهي پر اُنهن مان چوٿون الله آهي ۽ نڪي پنجن (ڄڻن) جي پر انهن ۾ ڇهون الله آهي ۽ نڪي ان (ڳاڻاٽي) کان تمام گهٽ ۽ تمام وڌ آهن پر الله ساڻن آهي جتي به هجن، وري جيڪي ڪيو اٿن (تنهنجي) قيامت جي ڏينهن کين سُڌ ڏيندو، بيشڪ الله سڀڪنهن شيءِ کي ڄاڻندڙ آهي.

58|8| (اي پيغمبر) انهن ڏانهن نه ڏٺو اٿئي چا جن کي ڳُجهين صلاحن ڪرڻ کان جهليو ويو وري جنهن کان جهليا ويا سوئي ڪندا آهن ۽ گناه ۽ حد کان لنگهڻ ۽ پيغمبر جي نافرماني ڪرڻ بابت پاڻ ۾ ڳجهيون صلاحون ڪندا آهن، ۽ جڏهن تو وٽ ايندا آهن (تڏهن) توکي انهي (لفظ) سان سلام ڪندا آهن جنهن سان توکي الله سلام نه ڪيو آهي ۽ پنهنجين دلين ۾ چوندا آهن ته جيڪي چوندا آهيون تنهن جي ڪري الله اسان کي ڇونه ٿو عذاب ڪري؟ کين دوزخ بس آهي، ان ۾ پوندا، پوءِ (دوزخ) بڇڙي جاءِ آهي.

58|9| اي ايمان وارؤ جڏهن (اوهين) پاڻ ۾ (ڪا) ڳُجهي صلاح ڪريو ته گناه ۽ حد کان لنگهڻ ۽ پيغمبر جي نافرمانيءَ بابت (ڪابه) پاڻ ۾ صلاح نه ڪريو ۽ پاڻ ۾ چڱائي ۽ پرهيزگاريءَ بابت صلاح ڪريو، ۽ انهيءَ الله کان ڏڄو جنهن ڏانهن گڏ ڪيا ويندؤ.

58|10| ڳجهي صلاح ڪرڻ ته شيطان جو ڪم آهي هن لاءِ ته مؤمنن کي دلگير ڪري ۽ هو الله جي حُڪم کانسواءِ کين ڪجه به نُقصان پُهچائڻ وارو نه آهي، ۽ جڳائي ته مؤمن الله تي ڀروسو ڪن.

58|11| اي ايمان وارؤ جڏهن اوهان کي چئجي ته (پنهنجين) مجلسن ۾ جاءِ ڪشادي ڪريو پوءِ (جاءِ) ڪشادي ڪريو ته الله به اوهان جي لاءِ ڪشادگي ڪري، ۽ جڏهن چئجي ته اُٿو ته تڏهن اُٿو ته اوهان مان جن ايمان آندو آهي ۽ جن کي علم ڏنو ويو تن جا مرتبا الله وڏا ڪري، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي.

58|12| اي ايمان وارؤ جڏهن اوهين (گهرو ته) پيغمبر سان ڪا ڳجهي ڳالهه ڪريو تڏهن پنهنجي ڳجهي ڳالهه ڪرڻ کان اڳ ڀرپائين خيرات ڏيو، اهو (ڪم) اوهان لاءِ ڀلو ۽ تمام سٺو آهي، پوءِ جيڪڏهن ڪُجه نه لهو ته بيشڪ الله بخشڻهار مهربان آهي.

58|13| اوهين (انهي ڳالهه کان) ڏڄي ويؤ ڇا ته پنهنجي ڳالهه چوڻ کان اڳي خيرات ڏيو، پوءِ جڏهن اوهان نه ڪيو ۽ الله اوهان کان ٽارو ڪيو تڏهن نماز پڙهندا رهو ۽ زڪوٰة ڏيندا رهو ۽ الله ۽ سندس پيغمبر جو چيو مڃيو، ۽ جيڪي ڪندا آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.

58|14| (اي پيغمبر) انهن ڏانهن نه ڏٺو اٿئي ڇا جن هڪ اهڙي قوم سان دوستي رکي جن تي الله ڏمريو آهي، نڪي اُهي (يعني منافق) اوهان مان آهن ۽ نڪي اُنهن (يهودين) مان آهن، ۽ اُهي ڄاڻي ٻجهي ڪوڙ تي قسم کڻندا آهن.

58|15| اُنهن لاءِ الله سخت عذاب تيار ڪيو آهي، بيشڪ اُهي جيڪي ڪندا آهن سو بڇڙو آهي.

58|16| پنهنجن قَسمن کي ڍال ڪري ورتو اٿن ۽ الله جي واٽ کان (ماڻهن کي) جهليائون تنهنڪري انهن لاءِ خواري ڏيندڙ عذاب آهي.

58|17| الله (جي عذاب) کان نڪي سندن مال ۽ نڪي سندن اولاد کائن ڪجه به ٽاريندو، اُهي دوزخي آهن، اِهي اُن ۾ سدائين رهندا.

58|18| جنهن ڏينهن انهن مڙني کي الله اٿاريندو تنهن ڏينهن سندس آڏو (ائين) قسم کڻندا جئن اوهان جي آڏو قَسم کڻندا آهن ۽ ڀائيندا آهن ته اُهي ڪنهن چڱي ڳالهه تي آهن، خبردار ٿيو بيشڪ اُهي اصل ڪوڙا آهن.

58|19| مٿن شيطان غالب ٿي ويو آهي پوءِ اُنهن (جي دل) کان الله جي يادگيري وسارايائين، اِهي (ماڻهو) شيطان جي جماعت آهن، خبردار (ٿيو ته) بيشڪ شيطان جي جماعت ئي ٽوٽي واري آهي.

58|20| بيشڪ جيڪي الله ۽ سندس پيغمبر (جي حڪم) کان مخالفت ڪندا آهن سي تمام خواريءَ وارن (ماڻهن) ۾ آهن.

58|21| الله لکي ڇڏيو آهي ته آءٌ ضرور غالب رهندس ۽ منهنجا پيغمبر به، بيشڪ الله سگهارو غالب آهي.

58|22| (اي پيغمبر) نه (هن وصف سان) اهڙي قوم جيڪا الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندي هجي تنهن کي تون ڏسندين ته جنهن الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪئي آهي تنهن سان دوستي رکندا هجن توڙيڪ اُهي سندن پيئر يا سندن پُٽ يا سندن ڀائر يا سندن مائٽ هجن، اِهي (مؤمن اُهي) آهن جن جي دلين ۾ الله ايمان لکيو آهي ۽ جن کي پنهنجي فيض سان سگهه ڏني اٿس، ۽ اُنهن کي اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن هو اُنهيءَ ۾ سدائين رهندا، الله کائن راضي ٿيو ۽ اُهي کانئس راضي ٿيا، اُهي الله جي جماعت آهن، خبردار (ٿيو ته) بيشڪ الله جي جماعت ئي ڇُٽڻ واري آهي.

59|1| جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو سڀ الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي، ۽ اُهو غالب حڪمت وارو آهي.

59|2| اُهو آهي جنهن ڪتاب وارن مان ڪافرن کي سندن گهرن مان پهرين ئي ويڙه ۾ ٻاهر ڪڍي ڇڏيو، (اي مسلمانؤ) انهن جي نڪرڻ جو اوهان کو گمان نه ڪندا هئو ۽ اُهي ڀائيندا هوا ته الله (جي عذاب) کان سندن قلعا کين بچائڻ وارا هوندا پوءِ (اُتان) وٽن الله (جو عذاب) پهتو جتان ڄاڻندا ئي نه هوا ۽ سندن دلين ۾ اهڙي دهشت وڌائين جو پنهنجن هٿن سان ۽ مُسلمانن جي هٿن سان پنهنجن گهرن کي (پاڻ) ڊاهڻ لڳا، تنهنڪري اي اکين وارؤ عبرت وٺو.

59|3| ۽ جيڪڏهن الله مٿن ديس نيڪالي نه لکي ها ته کين (ٻيءَ طرح) دنيا ۾ عذاب ڪري ها، ۽ انهن کي آخرت ۾ (به) باهه جو عذاب آهي.

59|4| اِهو عذاب (ڪرڻ) هن ڪري آهي جو انهن الله ۽ سندس پيغمبر جي مخالفت ڪئي، ۽ جيڪو الله جي مخالفت ڪندو ته بيشڪ الله سخت عذاب (ڪرڻ) وارو آهي.

59|5| (اي مؤمنؤ) هِن ۽ جيڪي کجين جا وڻ وڍيوَ يا انهن کي پنهنجي پاڙن تي بيٺل ڇڏيوَ سو الله جي حُڪم سان هن لاءِ ته هو ڪافرن کي خوار ڪري.

59|6| ۽ انهن (يعني بني نضير جي مالن) مان جيڪو (مال) الله پنهنجي پيغمبر کي هٿ ۾ ڏنو تنهن تي اوهان نڪي

گھوڙا ۽ نڪي ڪي اُٺ ڊوڙايا هوا پر الله پنهنجن پيغمبرن کي جنهن تي وٽيس (تنهن تي) غالب ڪندو آهي، ۽ الله
سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
59|7|(پيغمبر جي) ڳوٺاڻن (جي مالن) مان جيڪي الله پنهنجي پيغمبر جي هٿ ۾ ڏنو سو خاص الله لاءِ پيغمبر لاءِ ۽
مائٽن لاءِ ۽ يتيمن ۽ مسڪينن ۽ مسافرن لاءِ آهي (اِهو هن لاءِ آهي) ته اُهو اوهان مان شاهوڪارن جي وچ ۾ ڏيڻ
وٺڻ ۾ نه اچي، ۽ جيڪي پيغمبر اوهان کي ڏئي سو وٺو، ۽ جنهن کان اوهان کي جهلي تنهن کي ڇڏي ڏيو، ۽ الله کان
ڊڄو، بيشڪ الله سخت عذاب (ڪرڻ) وارو آهي.
59|8|(۽ اُهو فَيءَ جو مال) انهن هجرت ڪرڻ وارن مسڪينن لاءِ (به) آهي جن کي سندن گھرن مان ۽ مالن مان
ٻاهر ڪڍيو ويو جيڪي (پنهنجي) الله کان فضل ۽ سندس رضامندي طلبيندا آهن ۽ الله کي ۽ سندس پيغمبر کي مدد ڏيندا
آهن، اُهي ئي سچا آهن.
59|9|۽ (انهن لاءِ به آهي) جن دارالاسلام (يعني مديني) ۾ ۽ ايمان ۾ مُهاجرن کان اڳ گھر ٺاهيو جيڪو وٽن لڏي
اچي تنهن کي دوست رکندا آهن ۽ جيڪي مهاجرن کي ڏنو ويو تنهن بابت پنهنجين دلين ۾ ڪا پريشاني نه لهندا آهن ۽
(ڀين کي) پاڻ کان پسند ڪندا آهن توڻيڪ کين ڪو احتياج هوندو آهي، ۽ جن کي پنهنجي نفس جي حرص کان بچايو
ويو سي ئي ڇٽڻ وارا آهن.
59|10|۽ (اهو مال اُنهن لاءِ به آهي) جيڪي انهن (مهاجرن ۽ انصارن) کانپوءِ آيا چوندا آهن ته اي اسان جا پالڻهار
اسان کي بخش ۽ اسان جي (انهن) ڀائرن کي (به) جن ايمان آڻڻ ۾ اسان کان اڳرائي ڪئي ۽ مؤمنن بابت اسان
جي دلين ۾ ڪو ڪينو نه وجهه اي اسان جا پالڻهار بيشڪ تون ڏاڍو شفقت ڪندڙ مهربان آهين.
59|11|اُنهن ڏانهن نه ڏٺو اٿئي ڇا جيڪي منافق ٿيا جي پنهنجن انهن ڀائرن کي چوندا آهن جيڪي ڪتاب وارن مان
منڪر آهن ته جيڪڏهن اوهان کي (وطن مان) تڙايو ويندو ته (به اسين) اوهان سان گڏ نڪرنداسون ۽ اوهان جي حق ۾
ڪڏهن به ڪنهن جو چيو نه مڃينداسون ۽ جيڪڏهن اوهان سان ويڙهه ڪئي ويندي ته اوهان جي ضرور مدد ڪنداسون، ۽
الله شاهدي ٿو ڏيئي ته بيشڪ اُهي ڪوڙا آهن.
59|12|جيڪڏهن تڙبُن ته (اُهي منافق) ساڻن (وطن مان) نه نڪرندا ۽ جيڪڏهن اُنهن سان جنگ ڪبي ته کين مدد
نه ڏيندا، پر جيڪڏهن (ڪٿي) مدد ڏيندا ته ضرور پٺيون ڦيرائيندا، وري کين مدد نه ملندي.
59|13|(اي مُسلمانؤ) بيشڪ اوهين انهن جي دلين ۾ الله کان (به) وڌيڪ دهشت وارا آهيو، اِهو هِن ڪري آهي جو
اُهي بي سمجهه قوم آهن.
59|14|(سڀ) انهن ۾ پاڻ ۾ يا پٽين جي آڙ ۾، ڳوٺن (محڪم) قلعي واري پر ڪندا نه ويڙهه سان اوهان تي هڪ هنڌ
جي ويڙهه تمام سخت پيل آهي، کين گڏ ٿيندو پائيندو آهي پر اُنهن جون دليون ڌار ڌار آهن، اهو هن ڪري آهي جو اهي
بي عقل قوم آهن.
59|15|(سندن مثال) انهن جي مثال جهڙو آهي جيڪي کانئن اڳ ويجهو (گذريل) هوا (جن) پنهنجي ڪئي جي سزا
چکي، ۽ انهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
59|16|(انهن جو مثال) شيطان جي مثال وانگر آهي جڏهن ماڻهوءَ کي چوندو آهي ته ڪافر ٿيءُ، پوءِ جنهن مهل ڪافر
ٿيو (تنهن مهل هو) چوندو آهي ته بيشڪ آءٌ توکان بيزار آهيان آءٌ پنهنجي پالڻهار الله کان ڊڄان ٿو.
59|17|پوءِ ٻنهي جي پڇاڙي هيئن ٿي ته ٻئي باهه ۾ هميشه هوندا، ۽ اها ظالمن جي سزا آهي.
59|18|اي ايمان وارؤ الله کان ڊڄو ۽ جڳائي ته سڀڪو شخص سوچي ته سڀاڻي (قيامت) لاءِ ڇا اڳي موڪليو اٿس، ۽
الله کان ڊڄندا رهو، ڇوته جيڪي ڪندا آهيو تنهن بابت الله خبر رکندڙ آهي.
59|19|۽ انهن جهڙا نه ٿيو جن الله کي وساريو پوءِ الله انهن کان سندن جيئن (جي سڌاري) کي وسارايو، اهي بي دين
آهن.
59|20|دوزخي ۽ بهشتي برابر نه آهن، بهشتي ئي مُراد ماڻيندڙ آهن.
59|21|جيڪڏهن هن قرآن کي ڪنهن جبل تي نازل ڪريون ها ته ضرور ان کي الله جي خوف کان عاجز پرزا پرزا
ٿيل ڏسين ها، ۽ اهي مثال ماڻهن لاءِ بيان ڪريون ٿا ته مانَ اُهي ڌيان ڪن.
59|22|الله اُهو آهي جنهن کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق ڪونهي، (جو) ڳجهه ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ آهي، اُهو ٻاجهارو
مهربان آهي.
59|23|الله اُهو آهي جنهن کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي، (جو) بادشاهه تمام پاڪ ذات (سڀني عيبن
کان) سلامت امن ڏيڻ وارو نگهبان غالب زبردست وڏائي جو سائين آهين، انهن جي شريڪ مقرر ڪرڻ کان الله پاڪ
آهي.
59|24|اُهو الله خلقڻهار نئون بڻائيندڙ شڪليون ٺاهيندڙ آهي اُن جا (سڀ) چڱا نالا آهن، جيڪي (به) آسمانن ۽ زمين ۾
آهي سي (سڀ) سندس پاڪائي بيان ڪندا آهن، ۽ اُهو غالب حڪمت وارو آهي.
60|1|اي ايمان وارؤ منهنجي دشمنن ۽ پنهنجي دشمنن کي دوست (ڪري) نه وٺو اُنهن ڏانهن دوستي جي ڪري پيغام
موڪليو ٿا حالانڪ جيڪو اوهان وٽ سچو دين آيو آهي تنهن جا اُهي مُنڪر ٿي چڪا آهن پيغمبر کي ۽ اوهان کي
(پنهنجي وطن مان) هن ڪري ڪڍن ٿا پنهنجي پالڻهار الله تي ايمان آندو اٿو جيڪڏهن (خاص) منهنجيءَ واٽ ۾ جهاد
ڪرڻ لاءِ ۽ منهنجي رضامندي حاصل ڪرڻ لاءِ نڪتا آهيو انهن ڏانهن دوستي جي ڪري ڳجهو پيغام ٿا موڪليو، حالانڪ
جيڪي ڳجهو ڪريو ٿا ۽ جيڪي پڌرو ڪريو ٿا سو آءٌ چڱي طرح ڄاڻندو آهيان، ۽ اوهان مان جيڪو ائين ڪندو سو
بيشڪ سڌو رستو ڀُلو.
60|2|جيڪڏهن (ڪافر) اوهان کي لهندا ته اوهان جا پڪا ويري هوندا ۽ اوهان ڏانهن پنهنجا هٿ ۽ پنهنجيون زبانون
ايذاءَ لاءِ ڊگھيون ڪندا ۽ گھُرندا ته جيڪر (ڪنهن طرح اوهين به) ڪافر ٿيو.
60|3|اوهان جي مائٽ ۽ اوهان جو اولاد قيامت جي ڏينهن ڪو فائدو نه ڏيندو ۽ اوهان جي وچ ۾ نڪي اوهان جا مائٽ ۽ نه اوهان کي ڪڏهن
(الله) فيصلو ڪندو، ۽ جيڪي (اوهين) ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي.
60|4|بيشڪ ابراهيم ۽ جيڪي ساڻس هوا تن جي طريقي ۾ اوهان لاءِ چڱي پيروي آهي، جڏهن پنهنجي قوم کي چيائون
ته بيشڪ اسين اوهان کان ۽ جن کي الله کانسواءِ پوڄيندا آهيو تن کان بيزار آهيون، اوهان جا منڪر ٿي چڪاسون ۽
اسان جي ۽ اوهان جي وچ ۾ هميشه دشمني ۽ وير پڌرو ٿي چڪو جيستائين هڪ الله تي ايمان (نه) آڻيندؤ (ابراهيم جي
پيروي چڱي آهي) سواءِ هن (ڳالهه) جي ته ابراهيم جو پنهنجي پيءُ کي چوڻ ته تولاءِ ضرور بخشش گھرندس ۽ الله کان
تولاءِ ڪجهه (ڪري) نه ٿو سگهان، (ابراهيم ۽ سندس ساٿين چيو ته) اي اسان جا پالڻهار توتي ڀروسو ڪيوسون ۽
توڏانهن موٽياسون ۽ تو ڏانهن (ئي) موٽڻ آهي.
60|5|اي اسان جا پالڻهار اسان کي ڪافرن جو زيردست نه ڪر ۽ اي اسان جا پالڻهار اسان کي بخش، ڇوته تون ئي
غالب حڪمت وارو آهين.

60|6| بيشڪ انهيءَ (مثينءَ) جماعت ۾ چڱي پيروي اوهان مان انهيءَ لاءِ آهي جيڪو الله (جي لقاءَ) ۽ قيامت جي
ڏينهن (جي اچڻ) جي اميد رکندو هجي، ۽ جيڪو منهن موڙيندو ته بيشڪ الله سڀ کان بي پرواهه ساراهيل آهي.
60|7| ويجهو آهي ته الله اوهان جي ۽ انهن جي وچ ۾ دوستي پيدا ڪري جن سان انهن منجهان دشمني رکي اٿوَ، ۽ الله
سگهارو آهي، ۽ الله بخشڻهار آهي.
60|8| الله اوهان کي انهن (سان ڀَلائي) کان نٿو جهلي جن اوهان سان دين (جي ڳالهه) ۾ نه جنگ ڪئي آهي ۽ نڪي
اوهان جي گهرن مان اوهان کي (ٻاهر) ڪڍيو آهي (۽ هن ڳالهه کان به نٿو جهلي) ته ساڻن احسان ڪريو ۽ سندن حق ۾
انصاف ڪريو، بيشڪ الله انصاف ڪرڻ وارن کي دوست رکندو آهي.
60|9| الله اوهان کي رڳو انهن (سان ڀَلائي) کان جهلي ٿو جن اوهان سان دين بابت ويڙهه ڪئي ۽ اوهان کي اوهان جي
گهرن مان ڪڍيو آهي ۽ اوهان جي ڪڍڻ ۾ (ٻين جي) مدد ڪئي آهي (هن کان منع ڪري ٿو) ته ساڻن دوستي رکو،
۽ جيڪي ساڻن دوستي رکندا سي ئي ظالم آهن.
60|10| اي ايمان وارؤ جڏهن اوهان وٽ مؤمنياڻيون وطن ڇڏي اچن تڏهن کين جانچيو، الله انهن جي ايمان کي چڱو ڄاڻندڙ
آهي، پوءِ جيڪڏهن کين مؤمنياڻيون ڄاڻو ته انهن کي ڪافرن ڏانهن موٽائي نه موڪليو، نڪي اُهي (مُسلمان زالون)
اُنهن (جي مڙسن ڪافرن) کي حلال آهن ۽ نڪي اُهي (ڪافر مڙس) انهن (مسلمان زالن) کي حلال آهن، ۽ جيڪي
(ڪابين بابت) خرچ ڪيائون سو اُنهن مڙسن کي ڏيو، ۽ جڏهن کين سندن ڪابين ڏيو ته انهن جي نڪاح ڪرڻ ۾
اوهان تي (ڪو) گناهه نه آهي، ۽ پاڻ وٽ نه جهليو ڪافرياڻين جي لاڳاپن کي (به) ۽ جيڪي اوهان (پنهنجين زالن تي
ڪابين) خرچ ڪيو سو جڳائي ته انهن کان گهرو ۽ جيڪي انهن (ڪافرن) پنهنجين زالن تي خرچ ڪيو سو پليو ته
اُهي (اوهان کان) گهرن، اهو الله جو حُڪم آهي، جو اوهان جي وچ ۾ فيصلو ٿو ڪري، ۽ الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
60|11| ۽ جيڪڏهن اوهان جي زالن مان ڪا ڪافرن ڏانهن (مُرتد ٿي) وئي هجي پوءِ (ڪافرن کي) ايذايو ته جن
جون زالون ويئون هجن تن کي (اُن مال مان) اوترو ڏيو جيترو انهن (ڪابين ۾) خرچ ڪيو هو، ۽ انهيءَ الله کان ڊڄو
جو جنهن تي اوهين ويساهه رکندڙ آهيو.
60|12| اي پيغمبر جڏهن تو وٽ مؤمن زالون اچن هن (شرط) تي ته توسان بيعت ڪن ته ڪنهن کي الله سان
شريڪ مُقرّر نه ڪنديون ۽ نڪي چوري ڪنديون ۽ نڪي زنا ڪنديون ۽ نڪي پنهنجي اولاد کي ڪُهنديون ۽ نڪي اهڙي
ڪوڙي تهمت آڻينديون جنهن کي پنهنجن هٿن ۽ پنهنجن پيرن سان ٺاهيو هجين ۽ نڪي ڪنهن چڱي ڪم ۾ تنهنجي
نافرماني ڪنديون تڏهن سندن بيعت قبول ڪر ۽ انهن لاءِ الله کان بخشش گهر، ڇوته الله بخشڻهار مهربان آهي.
60|13| اي ايمان وارؤ اوهين انهيءَ قوم سان دوستي نه رکو جنهن تي الله ڏمريو آهي بيشڪ اُهي آخرت (جي ثواب)
کان (اهڙو) نا اُميد ٿيا آهن جهڙوڪ ڪافر قبرن وارن کان نا اُميد ٿيا آهن.
61|1| جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي، ۽ اُهو غالب
حِڪمت وارو آهي.
61|2| اي ايمان وارؤ جيڪي نه ڪندا آهيو سو ڇو چوندا آهيو.
61|3| الله وٽ اها (ڳالهه) ڏاڍي ناپسند آهي جو اُها (ڳالهه) چئو جا نٿا ڪريو.
61|4| بيشڪ الله انهن کي دوست رکندو آهي جي سندس واٽ ۾ (اهڙي) صف ٻڌي وڙهندا آهن (جو) ڄڻڪ اُهي
هڪڙي سِيهي پلٽيل پِٽ آهن.
61|5| ۽ (ياد ڪر) جڏهن مُوسىٰ پنهنجي قوم کي چيو ته اي منهنجي قوم مون کي ڇو ايذائيندا آهيو ۽ حالانڪ (اوهين)
ڄاڻندا آهيو ته آءٌ اوهان ڏانهن الله جو موڪليل آهيان، پوءِ جنهن مهل ڏنگائي ڪيائون ته الله سندن دلين کي ڏنگو ڪيو،
۽ الله بدڪار قوم کي سڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.
61|6| ۽ (اُهو وقت ياد ڪر) جڏهن عيسىٰ پُٽ مريم جي چيو ته اي بني اسرائيلو بيشڪ آءٌ اوهان ڏانهن الله جو
موڪليل آهيان جيڪو توريت منهنجي اڳيان آهي تنهنجو سچو ڪندڙ آهيان ۽ هڪ اهڙي پيغمبر جي خوشخبري ڏيندڙ آهيان
جو مُون کانپوءِ ايندو جنهن جو نالو احمد هوندو، پوءِ جنهن مهل اُهو چِٽن مُعجزن سان وٽن آيو چيائون ته هي پڌرو جادو
آهي.
61|7| ۽ اُن کان وڌيڪ ظالم ڪير آهي جنهن الله تي ڪوڙ ٻَڌو حالانڪ ان کي اِسلام ڏانهن سڏيو ويندو آهي، ۽ الله
ظالمن جي قوم کي سِڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.
61|8| گهرندا آهن ته الله جي نُور کي پنهنجي واتن سان وِسائين، حالانڪ الله پنهنجي نُور کي پورو ڪرڻ (اُهي ڪافر)
وارو آهي توڻيڪ ڪافر مٺيان پائين.
61|9| اُهو آهي جنهن پنهنجي پيغمبر کي هدايت ۽ سچي دين سان موڪليو ته اُن کي سڀني دينن تي غالب (الله)
ڪري توڻيڪ مشرڪ بڇان پائين.
61|10| اي ايمان وارؤ اوهان کي انهيءَ سوداگريءَ جو ڏس نه ڏيان ڇا جو اوهان کي ڏکوئيندڙ عذاب کان بچائي؟
61|11| الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ۽ پنهنجن مالن ۽ پنهنجن جندن سان الله جي واٽ ۾ لڙائي ڪريو، (ته)
جيڪڏهن ڄاڻندا آهيو ته اُهو اوهان لاءِ ڀلو آهي.
61|12| اوهان جا گناهه اوهان کي بخشيندو ۽ اوهان کي (اهڙن) باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن
۽ سُٺين جاين هميشه (رهڻ) وارن بهشتن ۾، اها وڏي مراد ماڻڻ آهي.
61|13| ۽ ٻي (نعمت به ڏيندو) جنهن کي دوست رکندا آهيو، الله جي طرف کان مدد ۽ فتح ويجهي، ۽ مؤمنن کي
خوشخبري ڏي.
61|14| اي ايمان وارؤ الله جي دين جا مددگار هجو جهري طرح عيسىٰ پٽ مريم جي پنهنجي خاص يارن کي چيو ته الله
جي دين ۾ منهنجا مددگار ڪير آهن؟ انهن خاص يارن چيو ته اسين الله (جي دين) جا مددگار آهيون پوءِ بني اسرائيلن
مان هڪ ٽولي ايمان آندو ۽ ٻئي ٽوليءَ انڪار ڪيو، پوءِ ايمان وارن کي سندن دشمنن تي غلبو ڏنوسون پوءِ غالب ٿيا.
62|1| جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي (جو) بادشاهه تمام
پاڪ (ذات) غالب حڪمت وارو آهي.
62|2| اُهو آهي جنهن اڻ پڙهيلن ۾ انهن (جي قوم) مان هڪ پيغمبر پيدا ڪيو جو وٽن سندس آيتون پڙهندو (الله)
آهي ۽ کين پاڪ ڪندو آهي ۽ کين ڪتاب ۽ دانائي سيکاريندو آهي، ۽ بيشڪ اِهي (هن کان) اڳ پڌري گمراهي ۾ هوا.
62|3| ۽ انهن مان ٻين لاءِ به جي اڃا انهن (مسلمانن) سان نه مليا آهن، ۽ اُهو غالب حڪمت وارو آهي.
62|4| اِهو الله جو فضل آهي انهن کي ڏيندو آهي جنهن کي وڻندو اٿس، ۽ الله وڏي فضل وارو آهي.
62|5| جن (ماڻهن) کي توريت کڻايو ويو پوءِ اُهو نه کنيائون تن جو مثال (انهيءَ) گڏهه جي مثال وانگر آهي جو (گهڻا)
ڪتاب کڻي، جن الله جي آيتن کي ڪوڙ ٿي پانيو تنهن قوم جو مثال بڇڙو آهي، ۽ الله ظالم ماڻهن کي سڌو رستو نه
ڏيکاريندو آهي.

62|6| (اي پيغمبر) چؤ ته اي يهوديو جيڪڏهن پائيندا آهيو ته ٻين (سڀني) ماڻهن کانسواءِ رڳو اوهين الله جا دوست
آهيو ته جيڪڏهن (انهي ڳالهه ۾) سچا آهيو ته موت گهرو.
62|7| ۽ جيڪي سندن هٿن اڳي موڪليو آهي تنهنجي ڪري اُهو ڪڏهن نه گهرندا، ۽ الله ظالمن کي ڄاڻندڙ آهي.
62|8| (اي پيغمبر) چؤ ته بيشڪ اُهو موت جنهن کان ڀڄندا آهيو سو ته ضرور اوهان کي پهچڻ وارو آهي وري (اوهين)
ڳجهه ڄاڻندڙ ڏانهن موٽايا ويندؤ پوءِ جيڪي (اوهين دُنيا ۾) ڪندا هئو تنهن جي اوهان کي سُڌ ڏيندو.
62|9| اي ايمان وارؤ جڏهن جُمعي جي ڏينهن نماز لاءِ بانگ ڏني وڃي تڏهن الله جي ياد ڪرڻ ڏانهن ڊُڙو ۽ واپار ڇڏيو،
جيڪڏهن ڄاڻندا آهيو ته اهو اوهان لاءِ ڀلو آهي.
62|10| پوءِ جڏهن نماز پوري ڪئي وڃي ته زمين تي ڪِري وڃو ۽ الله جي فضل جي طلب ڪريو ۽ الله کي گهڻو ياد
ڪريو ته مانَ اوهين ڇٽو.
62|11| ۽ (اُهي مسلمان) جڏهن ڪو سودو (هلندو) يا ڪو تماشو ڏسن ٿا (ته) اُن ڏانهن ڪنڊري وڃن ٿا ۽ توکي
(خطبي ۾) بيٺل ڇڏين ٿا، (انهن کي) چؤ ته جيڪي الله وٽ آهي سو تماشي ۽ واپار کان (وڌيڪ) ڀلو آهي، ۽ الله
(سڀني) روزي ڏيندڙن کان ڀَلو آهي.
63|1| جڏهن منافق تو وٽ ايندا آهن (ته) چوندا آهن ته شاهدي ڏيون ٿا ته بيشڪ تون الله جو پيغمبر آهين، ۽ الله
ڄاڻندو آهي ته بيشڪ تون سندس پيغمبر آهين، ۽ الله شاهدي ٿو ڏئي ته بيشڪ (اُهي) منافق ڪوڙا آهن.
63|2| پنهنجن قَسمن کي ڍال (ڪري) ورتو اٿن پوءِ الله جي واٽ کان جهلن ٿا، بيشڪ اُهي جيڪي ڪندا آهن سو
بڇڙو آهي.
63|3| اهو هن ڪري آهي جو اُنهن ايمان آندو وري انڪار ڪيائون پوءِ انهن جي دلين تي مُهر هنئي وئي تنهنڪري اُهي
نه سمجهندا آهن.
63|4| ۽ (اي پيغمبر تون) جڏهن کين ڏسندو آهين (تڏهن) سندن جُسا توکي وڻندا آهن، ۽ جيڪڏهن ڳالهائيندا آهن ته
اُنهن جي ڳالهه ڪَن ڏئي ٻڌندو آهين، ڄڻڪ اُهي اُڀيون ڀِت سان ڪاٺيون رکيل آهن، سڀڪنهن آواز کي پاڻ تي پو پائيندا
آهن، اُهي ويري آهن تنهنڪري کائن خِبردار رهه، الله کين هلاڪ ڪري، ڪيڏانهن ڦيرايا ٿا وڃن.
63|5| ۽ جڏهن کين چئبو آهي ته اچو ته الله جو پيغمبر اوهان لاءِ بخشش گهري تڏهن پنهنجا مٿا موڙيندا آهن ۽ انهن کي
ڏسندو آهين ته وڏائي ڪندڙ ٿي جهلجن ٿا.
63|6| تون انهن لاءِ بخشش گهرين يا انهن لاءِ بخشش نه گهرين ته انهن لاءِ هڪ جهڙي (ڳالهه) آهي، انهن کي الله
ڪڏهن نه بخشيندو، بيشڪ الله بي دينن جي قوم کي سِڌو رستو نه ڏيکاريندو آهي.
63|7| اهي اهڙا آهن جو (هڪ ٻئي کي) چوندا آهن ته جيڪي (مهاجر) الله جي پيغمبر وٽ آهن تن تي خرچ نه
ڪريو تان جو ڇڏي وڃن، ۽ آسمانن ۽ زمين جا خزانا خاص الله جا آهن پر (ان ڳالهه کي)
مُنافق نه سمجهندا آهن.
63|8| چوندا آهن ته جيڪڏهن (اسين) مديني ۾ موٽي پُٺاسون ته وڌيڪ عِزّت وارو تمام بي عزتي کي اُتان ضرور
ڪڍي ڇڏيندو، ۽ عِزّت الله کي ۽ سندس پيغمبر کي ۽ مؤمنن کي آهي پر (اها ڳالهه) منافق نه ڄاڻندا آهن.
63|9| اي ايمان وارؤ اوهان کي اوهان جا مال ۽ نڪي اوهان جا اولاد الله جي ياد ڪرڻ کان وِسلو ڪري، ۽
جيڪي ائين ڪندا سي ئي ڇيئي وارا آهن.
63|10| ۽ جيڪي اوهان کي روزي ڏني اٿون تنهن منجهان اُنهي کان اڳ خرچ ڪريو جو اوهان مان ڪنهن هڪڙي کي
موت پهچي پوءِ چوڻ لڳي ته اي منهنجا پالڻهار جيڪر مون کي هڪ ٿوري مُدت تائيم مُهلت ڏين ها ته خيرات ڪريان
ها ۽ صالحن مان ٿيان ها.
63|11| ۽ جڏهن ڪنهن جيءَ جو اجل ايندو آهي (تڏهن) اُن کي الله ڪڏهن مُهلت نه ڏيندو آهي، ۽ جيڪي ڪندا
آهيو تنهنجي الله خبر رکندڙ آهي.
64|1| جيڪي آسمانن ۾ آهي ۽ جيڪي زمين ۾ آهي سو (سڀ) الله جي پاڪائي بيان ڪندو آهي، سندس ئي بادشاهي
آهي ۽ سنديس ئي ساراهه آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي وس وارو آهي.
64|2| (الله) اهو آهي جنهن اوهان کي پيدا ڪيو پوءِ اوهان مان ڪو ڪافر ۽ اوهان مان ڪو مؤمن آهي، ۽ جيڪي
ڪندا آهيو سو الله ڏسندڙ آهي.
64|3| آسمانن ۽ زمين کي پوريءَ رِٿ سان بڻايائين ۽ اوهانکي صُورت ڏنائين پوءِ اوهان جون صُورتون تمام چڱيون بڻايائين ۽
ڏانهس موٽڻ آهي.
64|4| جيڪي آسمانن ۽ زمين ۾ آهي سو (اُهو) ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي لڪائيندا آهيو ۽ جيڪي پڌرو ڪندا آهيو سو
(به) ڄاڻندو آهي، ۽ الله سينن جو ڳجهه ڄاڻندڙ آهي.
64|5| (هن کان) اڳ جيڪي ڪافر هئا تن جي اوهان وٽ خبر نه آئي آهي ڇا؟ پوءِ پنهنجي ڪئي جي سزا چکيائون
۽ اُنهن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
64|6| اِهو (عذاب) هِن ڪري آهي جو سندن پيغمبر (چِٽن) مُعجزن سان وٽن ايندا هئا ته چوندا هوا ته اسان کي
(اسان جهڙا) ماڻهو (سڌو) رستو ڏيکاريندا ڇا، پوءِ انڪار ڪيائون ۽ منهن ڦيرايائون ۽ الله (به) بي پرواهي ڪئي، ۽ الله
بي پرواهه ساراهيل آهي.
64|7| ڪافر پائيندا آهن ته (قبرن مان) کين ڪڏهن نه اُٿاربو، (کين) چؤ ته هائو! منهنجي پالڻهار جو قسم ته
(اوهين) ضرور اُٿاربؤ وري جيڪي ڪندا هئو تنهن جي اوهان کي ضرور سُڌ ڏبي، ۽ اهو (ڪم) الله کي آسان آهي.
64|8| تنهنڪري الله ۽ سندس پيغمبر تي ايمان آڻيو ۽ اُنهيءَ نُور (قرآن) تي به جيڪو نازل ڪيوسون، ۽ جيڪي ڪندا
آهيو تنهن جي الله خبر رکندڙ آهي.
64|9| جنهن مهل اوهان کي قيامت جي ڏينهن ۾ گڏ ڪندو اُهو ڏينهن هارجڻ ۽ کٽجڻ جو آهي، ۽ جيڪو الله تي ايمان
آڻيندو ۽ چڱا ڪم ڪندو تنهن کان سندس مدايون الله ميٽيندو ۽ اهڙن باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون
وهنديون آهن اُتي سدائين رهندا، اُها وڏي مراد ماڻڻ آهي.
64|10| ۽ جن ڪُفر ڪيو ۽ اسان جي آيتن کي ڪوڙو ڄاتو اهي دوزخي آهن اُن ۾ سدائين رهندا، ۽ (اُهو) هنڌ بڇڙو
آهي.
64|11| (اُهو) الله جي حُڪم کانسواءِ ڪا به مصيبت نه پهچندي آهي، ۽ جيڪو الله تي ايمان آڻيندو تنهن جي دل کي
هدايت ڪندو، ۽ الله هر شيءَ کي ڄاڻندڙ آهي.
64|12| ۽ الله جو چيو مڃيو ۽ پيغمبر جو چيو مڃيو، پوءِ جيڪڏهن مُنهن موڙيندؤ ته اسان جي پيغمبر تي رڳو پڌرو پيغام
پهچائڻ آهي.
64|13| (ئي) الله (اُهو آهي جو) اُن کانسواءِ (ٻيو) ڪو عبادت جو لائق نه آهي، ۽ مؤمنن کي جڳائي ته الله تي

پروسو ڪن.
64|14| اي ايمان وارؤ بيشڪ ڪي اوهان جون زالون ۽ ڪي اوهان جو اولاد اوهان جو دشمن آهي تنهنڪري انهن کان
حذر ڪريو، ۽ جيڪڏهن معافي ڪريو ۽ ٽارو ڪريو ۽ بخشيو ته بيشڪ الله (به) بخشڻهار مهربان آهي.
64|15| اوهان جا مال ۽ اوهان جو اولاد رڳو پرک آهن، ۽ الله ئي وٽ وڏو اجر آهي.
64|16| تنهنڪري جيترو ٿي سگهيوَ اوترو الله کان ڊڄو ۽ (الله جو حُڪم) ٻڌو ۽ چيو مڃيو ۽ خرچ ڪريو ته اوهان جي
جِندن لاءِ چڱو آهي، ۽ جيڪي پنهنجي نفس جي حرص کان بچايا ويا سي ئي ڇُٽڻ وارا آهن.
64|17| جيڪڏهن الله کي چڱيءَ طرح قرض ڏيندؤ ته (الله) اوهان کي اُهو (قرض) ٻيڻون (ورائي ڏيندو) ۽ اوهان کي
بخشيندو، ۽ الله قدردان بردبار آهي.
64|18| ڳجهه ۽ ظاهر جو ڄاڻندڙ غالب حڪمت وارو آهي.
65|1| اي پيغمبر (پنهنجي اُمت کي چؤ ته اوهين) جڏهن زالن کي طلاق ڏيڻ جو ارادو ڪريو تڏهن کين عِدت (جي
شروع) ۾ طلاق ڏيو ۽ عِدَّت ڳڻيو، ۽ پنهنجي پالڻهار الله کان ڊڄو، کين سندن گهرن مان (عِدّت جي مُدّت ۾) پڌري بي
حيائي جي ڪرڻ کانسواءِ نه ڪڍو (جڳائي ته) اُهي (پاڻ به) نه نڪرن، اهي الله جون (مقرر ڪيل) حدون آهن، ۽
جيڪو الله جون حدون (لتاڙي) لنگهندو تنهن بيشڪ پنهنجي جيءُ تي ظلم ڪيو، ڪوبه نه ڄاڻندو آهي ته اُن (طلاق
ڏيڻ) کانپوءِ (متان) الله ڪو ٻيو رستو پيدا ڪري.
65|2| پوءِ جڏهن (طلاق واريون) پنهنجي مُدّت کي پهچن تڏهن چڱي طرح سان کين رکو يا چڱي طرح سان کين ڇڏي
ڏيو ۽ پاڻ مان ٻه معتبر شاهد ڪريو ۽ الله لڳ شاهدي پوري ڏيو، انهيءَ (حُڪم) سان انهيءَ کي نصيحت ڏجي ٿي
جيڪو الله ۽ قيامت جي ڏينهن کي مڃيندو هجي ۽ جيڪو الله کان ڊڄندو تنهن جي نڪرڻ جي (الله) ڪا واهه ڪندو.
65|3| ۽ کيس اُتاهون روزي ڏيندو جتان گمان ئي نه هوندس، ۽ جيڪو الله تي ڀروسو ڪندو تنهن کي الله ڪافي آهي،
بيشڪ الله پنهنجي ڪم کي پورو ڪندڙ آهي، بيشڪ الله سڀڪنهن شيءِ جو اندازو ڪيو آهي.
65|4| ۽ اوهان جي (طلاق ڏنل) زالن مان جيڪي حيض کان نااميد ٿيون هجن (تن جي عدّت بابت) جيڪڏهن شڪ ۾
پيا آهيو ته انهن جي عِدّت ٽي مهينا آهي ۽ جيڪي اڃا حيض واريون نه ٿيون آهنَ (تن جي به)، ۽ پيٽ وارين زالن
جي عِدّت اِها آهي جو ٻار ڄڻين، ۽ جيڪو الله کان ڊڄندو تنهن لاءِ الله سندس ڪم ۾ آساني ڪندو.
65|5| اهو الله جو حُڪم آهي جو اوهان ڏانهن ڏانهن نازل ڪيائين، ۽ جيڪو الله کان ڊڄندو تنهن جون مدايون الله
کائنس ميٽيندو ۽ ان کي اجر وڏيڪ ڏيندو.
65|6| جتي پنهنجي وس آهر (اوهين) ٽڪندا آهيو تتي انهن کي (عدت جا ڏينهن) ٽڪايو ۽ کين هن لاءِ نه ايذايو
ته انهن کي تنگ ڪريو، ۽ جيڪڏهن پيٽ سان هجن ته جيسين پنهنجو ٻار ڄڻين (تيسين) کين خرچ ڏيو، پوءِ جيڪڏهن
اوهان جي حڪم موجب (اُهي ٻار کي) کير پيارين ته کين سندن مزوري ڏيو، ۽ هلي چليءَ موجب پاڻ ۾ صلاح ڪريو، ۽
جيڪڏهن پاڻ ۾ سختي ڪريو ته اُن کي ٻي (ڪا) کير پياري.
65|7| جڳائي ته وس وارو پنهنجي وس آهي خرچ ڪري، ۽ جنهن تي روزي تنگ ڪئي ويئي آهي تنهن کي جڳائي ته
جيڪي الله کيس ڏنو آهي تنهن مان خرچ ڪري، ڪنهن کي الله تڪليف نه ڏيندو آهي پر (اوتري قدر) جيتري قدر
کيس الله ڏنو آهي، سگهوئي الله ڏکيائيءَ کانپوءِ سکيائي ظاهر ڪندو.
65|8| ۽ (اهڙا) گهڻائي ڳوٺ (هوا) جن پنهنجي پالڻهار جي حُڪم ۽ سندس پيغمبرن (جي حڪم) کان نافرماني ڪئي
پوءِ سخت عذاب سان انهن کي پڪڙيوسون ۽ سخت عذاب سان کين عذاب ڪيوسون.
65|9| پوءِ انهن (ڳوٺ وارن) پنهنجي ڪم جي سزا چکي ۽ انهن جي ڪم جي پڇاڙي خراب ٿي.
65|10| انهن لاءِ الله سخت عذاب تيار ڪيو آهي تنهنڪري اي عقل وارا مؤمنؤ الله کان ڊڄو، بيشڪ الله اوهان ڏانهن
هڪ نصيحت موڪلي آهي.
65|11| جو رسول آهي جو اوهان تي الله جون پڌريون آيتون (هن لاءِ) پڙهندو آهي ته جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا
تن کي اونداهين کان سوجهري ڏانهن ڪڍي، ۽ جيڪو الله تي ايمان آڻيندو ۽ چڱا ڪم ڪندو تنهن کي اهڙن باغن ۾
داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن اُتي هميشه رهندا، بيشڪ اُن جي روزي چڱي طرح ناهي آهي.
65|12| الله اُهو آهي جنهن ستن آسمانن کي بڻايو ۽ اوتريون زمينون به، اُنهن جي وچ ۾ اُن جو حُڪم نازل ٿيندو آهي ته
ڄاڻو ته الله سڀڪنهن شيءَ تي وس وارو آهي ۽ ته الله عِلم سان سڀڪنهن شيءِ کي وڪوڙيو آهي.
66|1| اي پيغمبر جنهن شيءِ کي الله تولاءِ حلال ڪيو آهي سا ڇو ٿو حرام ڪرين؟ پنهنجين زالن جو راضپو گهرين ٿو،
۽ الله بخشڻهار مهربان آهي.
66|2| بيشڪ الله اوهان لاءِ اوهان جي قسمن جو کولڻ درست ڪيو آهي، ۽ الله اوهان جو سائين آهي، ۽ اُهو ڄاڻندڙ
حِڪمت وارو آهي.
66|3| ۽ (ياد ڪر) جڏهن پيغمبر پنهنجين زالن مان ڪنهن هڪڙي کي ڪا ڳالهه ڳجهي چئي، پوءِ جڏهن اُن (ڳالهه)
کي اُن (بي بيءَ) پڌرو ڪيو ۽ الله پيغمبر کي اُن (ڳجهي ڳالهه جي پڌري ڪرڻ) تي واقف ڪيو (تڏهن) پيغمبر ڪُجهه
اُها (ڳالهه بي بيءَ کي) ڄاڻائي ڪجهه ڇوڻ کان ٽارو ڪيائين، پوءِ جڏهن اُن (بي بيءَ) کي ڳجهيءَ ڳالهه (جي پڌري
ڪرڻ) کان واقف ڪيائين (تڏهن) اُن (بي بي) چيو ته اها توکي ڪنهن ڄاڻائي، (پيغمبر) فرمايو ته مون کي (الله)
ڄاڻندڙ خبر رکندڙ ڏني.
66|4| (اي پيغمبر جون زالون) ۽ جيڪڏهن اوهين ٻئي الله وٽ توبه ڪنديون ته بيشڪ اوهان جي دلين لاڙو ڪيو آهي،
جيڪڏهن پيغمبر (جي ايذائڻ تي ٻئي ڳڏجي ڏاڍ ڪنديون ته بيشڪ الله سندس پرچهلو آهي ۽ جبرئيل ۽ سُڌريل مؤمن
(به)، ۽ هن کانپوءِ ملائڪ (به) مددگار آهن.
66|5| جيڪڏهن پيغمبر اوهان کي طلاق ڏيندو ته اميد آهي ته سندس پالڻهار اوهان کان چڱيون زالون فرمانبردار مؤمنياڻيون
نماز پڙهڻ واريون توبه ڪرڻ واريون عبادت ڪرڻ واريون رنيلان ۽ ڪنواريون (ٻيون) ان کي عوض ۾ ڏيندو.
66|6| اي ايمان وارؤ پاڻ کي پنهنجي گهر جي ڀاتين کي انهيءَ باهه کان بچايو جنهن جو ٻارڻ ماڻهو ۽ پهڻ هوندا جنهن
(باهه) تي سخت طبع زبردست ملائڪ (مُقرر) آهن جيڪي (الله) کين فرمايو آهي تنهن ۾ الله جي نافرماني نه ڪندا
آهن ۽ جيڪي کين حُڪم ڪبو آهي سو ڪندا آهن.
66|7| اي ڪافرؤ اڄ بهانو (پيش) نه ڪريو، جيڪي ڪندا هئو رڳو تَنهنجي اوهان کي سزا ڏجي (ان ڏينهن چئبو ته)
ٿي.
66|8| اي ايمان وارؤ الله وٽ توبه ڪريو سچي توبه، اوهان جي پالڻهار ۾ اميد آهي ته اوهان جون مدايون اوهان کان
ميٽيندو ۽ اوهان کي (اهڙن) باغن ۾ داخل ڪندو جن جي هيٺان واهيون وهنديون آهن جنهن ڏينهن جو الله پيغمبر کي ۽
جن ساڻس ايمان آندو آهي تن کي خوار نه ڪندو، سندن (ايماني) نُور سندن اڳيان ۽ سندن سڄن پاسن ۾ ڊوڙندو چوندا
(ته) اي اسان جا پالڻهار اسان لاءِ اسان جو نُور پرپور ڪر ۽ اسان کي بخش، بيشڪ تون سڀڪنهن شيءَ تي وس وارو

آهين.
66|9|اي پيغمبر ڪافرن ۽ منافقن سان لڙائي ڪر ۽ مٿن سختي ڪر، ۽ سندن جاءِ دوزخ آهي، ۽ اُهو هنڌ بڇڙو آهي.
66|10|الله نُوح جي زال ۽ لُوط جي زال جو هڪ مثال ڪافرن لاءِ بيان ڪري ٿو، (اُهي) اسان جي ٻن صالحن ٻانهن
(جي نڪاح) هيٺ هيون پوءِ اُنهن زالن ٻنهي سان خيانت ڪئي ۽ پوءِ اُهي ٻئي (پنهنجين) زالن کان الله جو عذاب
ڪجھ به ٽاري نه سگھيا (انهن کي) چئبو ته باھ ۾ گھڙندڙن سان گڏ گھڙو.
66|11|۽ الله مؤمنن لاءِ فرعون جي زال جو هڪ مثال بيان ڪري ٿو، جڏهن چيائين ته اي منهنجا پالڻهار پاڻ وٽ
بهشتِ ۾ مون لِاءِ ڪو گهر ٺاھ ۽ فرعون ۽ سندس ڪم کان مون کي بچاءِ ۽ ظالمن جي ٽوليءَ کان (پڻ) مون کي بچاءِ.
66|12|۽ مَريم ڌِيءُ عِمران جي جنهن پنهنجي اُگھڙ کي بچايو پوءِ اُن (جي رحم) ۾ پنهنجو رُوح ڦوڪيوسون ۽ پنهنجي
پالڻهار جي حُڪمن ۽ سندس ڪتابن کي سچ ڄاتو هوائين ۽ فرمانبردارن مان هُئي.
67|1|اُهو (الله) وڏي برڪت وارو آهي جنهن جي هٿ ۾ (ساري مُلڪ جي) بادشاهي آهي، ۽ اُهو سڀڪنهن شيءِ تي
وس وارو آهي.
67|2|(الله اُهو آهي) جنهن موت ۽ حياتي پيدا ڪئي (انهيءَ لاءِ) ته اوهان کي پرکي ته عمل جي ڪري تمام چڱو
اوهان مان ڪير آهي؟ ۽ اُهو غالب بخشڻهار آهي.
67|3|(الله اُهو آهي) جنهن ستن آسمانن کي طبقا طبقا بڻايو، (اي ڏسندڙ تون الله) ٻاجهاري جي بڻاوت ۾ ڪو فرق نه
ڏسندين. پوءِ ورائي (نظر ڪري) ڏس ته (ڪٿي) ڪا ڦوٽ ڏسين ٿو؟
67|4|پوءِ وري به ٻه ڀيرا ڏس ته (ضرور تنهنجي) نظر تو ڏانهن جھڪي ٿي ٿڪجي موٽندي.
67|5|۽ بيشڪ دنيا جي آسمان کي (ستارن جي) ڏيئن سان سينگاريو اٿون ۽ اُنهن کي شيطانن جي چُٽڻ لاءَ (به)
بڻايوسون ۽ شيطانن لاءِ دوزخ جو عذاب تيار ڪيو اٿون.
67|6|۽ جن پنهنجي پالڻهار جو انڪار ڪيو تن لاءِ دوزخ جي سزا آهي، ۽ اُها جاءِ بڇڙي آهي.
67|7|جڏهن کين دوزخ ۾ اڇليو ويندو (تڏهن) اُن جون (گڏھ جهڙيون) هينگون ٻڌندا ۽ اُهو پيو اُٻامندو.
67|8|جو ڪاوڙ کان (ڇڻ ته) اجهو ٿو ڦاٽي. جڏهن مهل ڪنهن ٽوليءَ کي اُن ۾ پيو وجهبو (تڏهن مهل) دوزخ جا
داروغا اُنهن کان پڇندا ته اوهان وٽ ڪو ڊيڄاريندڙ (پيغمبر) نه آيو هو ڇا؟
67|9|چوندا هائو! بيشڪ اسان وٽ ڊيڄاريندڙ آيو هو، پر (اُن کي) ڪوڙو ڄاتوسون ۽ چيوسون ته الله ڪا (به) شيءِ
نه لاٿي آهي، اوهين ته رڳو وڏيءَ گمراهيءَ ۾ (پيل) آهيو.
67|10|۽ چوندا ته جيڪڏهن اسين ٻُڌون ها يا سمجهون ها ته دوزخين (جي ٽوليءَ) ۾ (ڪڏهن داخل) نه ٿيون ها.
67|11|پوءِ پنهنجو ڏوھ (پاڻ) مڃيندا، پوءِ دوزخين تي لعنت هجي شال.
67|12|بيشڪ جيڪي پنهنجي پالڻهار کان پرپٺ ڊڄندا آهن تن لاءِ بخشش ۽ وڏو اجر آهي.
67|13|۽ پنهنجي ڳالھ ڳجهي ڳالهايو يا اُها پڌري چئو، ته بيشڪ الله سينن جو ڳُجھ ڄاڻندڙ آهي.
67|14|جنهن پيدا ڪيو سو ڪيئن نه ڄاڻندو؟ ۽ اُهو اونهي نظر وارو خبر رکندڙ آهي.
67|15|(الله) اُهو آهي جنهن زمين کي اوهان جي لاءِ تابع ڪيو ته ان جي رستن ۾ گهمو ۽ الله جي رزق مان کائو، ۽
(جيئرو ٿي) ڏانهس ڪڙو ٿيڻو آهي.
67|16|(اوهين) اُنهيءَ کان بي پَروا ٿيا آهيو ڇا ته جيڪو آسمان ۾ آهي سو متان اوهان کي زمين ۾ ڳِهائي ڇڏي پوءِ اُتي
جو اُتي زمين ڏڏي؟
67|17|(اوهين) انهيءَ کان بي پَروا ٿيا آهيو ڇا ته جيڪو آسمان ۾ آهي سو متان اوهان تي پهڻ وسائيندڙ واءُ موڪلي،
پوءِ سگهو ڄاڻندؤ ته منهنجو ڊيڄارڻ ڪيئن آهي؟
67|18|۽ بيشڪ جيڪي انهن کان اڳ هوا تن (به) ڪوڙ ڀانيو پوءِ منهنجي سزا ڪهڙي طرح هئي.
67|19|پنهنجي مٿاهون پکين ڏانهن نه ڏٺو اٿن ڇا؟ جي کنڀڙاٽيون ٽيڙي هلندا آهن ۽ (ڪڏهن ڪڏهن) بند ڪندا
آهن، انهن کي ٻاجهاري (الله) کانسواءِ (ٻيو ڪو) به جهلي نه رکندو آهي، بيشڪ اُهو سڀڪنهن شيءِ کي ڏسندڙ آهي.
67|20|اُهو اوهان جو لشڪر ڪهڙو آهي جو اوهان کي ٻاجهاري (الله) کانسواءِ مدد ڏئي؟ ڪافر رڳو ڀولي ۾ (پيل)
آهن.
67|21|اُهو ڪير آهي جو جيڪڏهن الله پنهنجو رزق جهلي ته اهو اوهان کي روزي ڏئي؟ بلڪ (ڪافر) (پلا)
سرڪشي ۽ (حق کان) نفرت ۾ اڙجي پيا آهن.
67|22|پلا جيڪو پنهنجي مُنهن ڀر اونڌو ڪريل هلندو هجي سو وڌيڪ سڌي رستي وارو آهي يا اُهو جيڪو سڌو سنئون
سڌي واٽ تي هلندو هجي؟
67|23|چئو ته (الله) اُهو آهي جنهن اوهان کي پيدا ڪيو ۽ اوهان جا ڪن ۽ اکيون ۽ دليون بڻايائين، (اوهين) ٿورڙو
احسان مڃيندا آهيو.
67|24|چئونَ ته (الله) اُهو آهي جنهن اوهان کي زمين ۾ پکيڙيو ۽ (اوهين) ڏانهس گڏ ڪيا ويندؤ.
67|25|۽ (ڪافر) چوندا آهن ته اهو انجام ڪڏهن (پورو) ٿيندو جيڪڏهن سچا آهيو؟
67|26|(اي پيغمبر کين) چؤ ته (اها) خبر رڳو الله وٽ آهي، ۽ آءٌ رڳو پڌرو ڊيڄاريندڙ آهيان.
67|27|۽ جنهن مهل ان (انجام) کي ويجهو ٿيل ڏسندا ته ڪافرن جا مُنهن ڪاراٽجي ويندا، ۽ چئبن ته جنهن کي
طلبيندا هئو سو هيءُ آهي.
67|28|(اي پيغمبر کين) چؤ ته ڏٺو اٿوَ ڇا ته جيڪڏهن مون کي ۽ جيڪي مون ساڻ آهن تن کي الله هلاڪ ڪري
يا الله اسان تي ٻاجھ ڪري ته (هر صورت ۾) ڪافرن کي ڏکوئيندڙ عذاب کان ڪير ڇڏائيندو؟
67|29|(اي پيغمبر کين) چؤ ته اُهو ٻاجهارو آهي اُن تي ايمان آندوسون ۽ مٿس ڀروسو ڪيوسون، پوءِ سگهو ئي ڄاڻندؤ
ته پڌريءَ گمراهي ۾ ڪير آهي.
67|30|(اي پيغمبر کين) چؤ ته ڏٺو اٿو ڇا ته جيڪڏهن اوهان جو پاڻي هيٺ پيهي وڃي ته اوهان وٽ وهندڙ پاڻي
ڪير آڻيندو؟
68|1|نۤ قَلَم جو قسم آهي ۽ اُن جو به جيڪي لکندا آهن.
68|2|ته تون پنهنجي پالڻهار جي فضل سان ڪو چريو نه آهين.
68|3|۽ بيشڪ تولاءِ اڻ کٽ ثواب آهي.
68|4|۽ بيشڪ تون وڏي خُلق تي آهين.
68|5|پوءِ سگهوئي ڏسندين ۽ اُهي (به) ڏسندا.
68|6|ته اوهان مان ڪير چريو آهي.
68|7|بيشڪ تنهنجو پالڻهار ئي انهيءَ کي تمام چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي جيڪو سندس واٽ کان گمراھ ٿيو، ۽ اهو سنئين

واٽ ويندڙن کي به تمام چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي.
68|8|تنهنڪري ڪوڙ پائيندڙن جو چيو نه مڃ.
68|9|اُهي گھرندا آهن ته جيڪڏهن نرمي ڪرين ته اُهي به نرمي ڪن.
68|10|۽ تون سڀڪنهن وڏي قسميءَ خوار جو چيو نه مڃ.
68|11|گھٽو عيب لائيندڙ چغلي هڻندڙ گھمندڙ (جو).
68|12|خير کان جھليندڙ حد کان لنگھيل گنهگار.
68|13|بدعادتو اِن سڀنيءَ کانپوءِ (حرامي (به) هجي.
68|14|انهي ڪري جو مال ۽ اولاد وارو آهي.
68|15|جڏهن وٽس اسان جون آيتون پڙهجن (تڏهن) چوي ته اڳين جون آکاڻيون آهن.
68|16|سگھوئي ڪيس سونڊ تي داغ ڏينداسون.
68|17|بيشڪ اسان هنن کي (اهڙي طرح) آزمايو جهڙي طرح باغ وارن کي آزمايو هوسون، جڏهن قسم کنيائون ته سويرو (ئي) اُن پوک کي ضرور لُڻندا (سين).
68|18|۽ اِنشاءَالله نه چيائون.
68|19|پوءِ تنهنجي پالڻهار (جي پار) کان اُن (باغ) تي هڪ (اهڙي) بلا ڦِرندي ۽ اُهي (اڃا) سمهيل ئي هوا.
68|20|جو (اُهو) ناڙ وانگر ٿي پيو.
68|21|پوءِ سويرو هڪ ٻئي کي سڏڻ لڳا.
68|22|جيڪڏهن اوهين لاباري ڪرڻ وارا آهيو ته پوءِ پنهنجي پوک تي سويرو هلو.
68|23|پوءِ اُهي هليا ۽ هڪ ٻئي کي هوريان چوڻ لڳا.
68|24|ته (جئن) هن (پوک) ۾ اڄ اوهان وٽ ڪو مسڪين اندر اچي نه سگھي.
68|25|۽ (پنهنجي گمان ۾) بخل (جي نيت) تي سگھارا ٿي سويرو پهتا.
68|26|پوءِ جنهن مهل اُن (پوک) کي ڏٺائون (ته) چيائون ته بيشڪ اسين رستو ڀليل آهيون.
68|27|بلڪ اسين بي نصيب (ٿيل) آهيون (!نه نه).
68|28|سندن چڱي (مڙس) چيو ته اوهان کي نه چيو هوم ڇا ته الله جي پاڪائي ڇونه ٿا بيان ڪريو؟
68|29|چيائون ته (اسين) پنهنجي پالڻهار جي پاڪائي بيان ڪريون ٿا ۽ بيشڪ (انهي نيت ڪري) ظالم هواسون.
68|30|پوءِ هڪ ٻئي کي ملامت ڪندڙ ٿي هڪڙن ٻين ڏانهن مهاڙ ڪئي.
68|31|چوڻ لڳا ته ويل اسان لاءِ بيشڪ اسين حد کان لنگھندڙ هواسون.
68|32|مانَ اسان جو پالڻهار اسان کي هن کان ڀلو (ٻيو باغ) بدلو ڏئي بيشڪ اسين پنهنجي پالڻهار ڏانهن اُميد رکندڙ آهيون.
68|33|ائين ئي آفت (پوڻي) آهي، ۽ بيشڪ آخرت جو عذاب تمام وڏو آهي، ارمان! جيڪڏهن سمجهن ها.
68|34|بيشڪ پرهيزگارن لاءِ سندن پالڻهار وٽ نعمت جا باغ آهن.
68|35|مسلمانن کي گنهگارن جهڙو ڪنداسون ڇا؟
68|36|اوهان کي ڇا ٿيو آهي؟ ڪهڙو نهراءُ ٿا ڪيو؟
68|37|اوهان وٽ ڪو ڪتاب آهي ڇا جنهن ۾ (هيءَ ڳالھ) پڙهندا آهيو.
68|38|ته بيشڪ جيڪي اوهين پسند ڪندا آهيو سو آخرت ۾ اوهان لاءِ هوندو.
68|39|اوهان جا اسان جي ذمي (هن ڳالھ جا) ڪي پڪا انجام ٿيل آهن ڇا جو اُنهن جو قيامت تائين حُڪم هلندو ته بيشڪ جيڪو نهراءُ ڪريو ٿا سو اوهان لاءِ آهي.
68|40|مشرڪن کان پڇ ته انهن مان ڪير هن (ڳالھ) جو ذمي وار آهي (اي پيغمبر).
68|41|انهن (مشرڪن) کي (هن ڳالھ ۾) ڪي شريڪ آهن ڇا؟ جيڪڏهن سچا آهن ته جڳائين ته پنهنجي شريڪن کي (مدد لاءِ) آڻين.
68|42|جنهن ڏينهن پنّي جي تجلّي ٿيندي ۽ اُنهن کي سجدي ڏانهن سڏبو پوءِ نه ڪري سگھندا.
68|43|انهن جون اکيون جهڪيون هونديون. (۽) کين خواري وٺي ويندي، ۽ بيشڪ اُنهن کي سجدي ڏانهن سڏبو هو حالانڪ اُهي چڱا ڀلا (به) هوا.
68|44|پوءِ (اي پيغمبر) مون کي ۽ انهيءَ کي جو هن (قرآن جي) ڳالھ کي ڪوڙ پائيندو آهي ڇڏي ڏي، (اسين) انهن کي درجي بدرجي (اُتان دوزخ ۾) ڇڪينداسون جتان اُهي نه ڄاڻندا.
68|45|انهن کي مُهلت ڏيان ٿو، بيشڪ منهنجي رِٿ پڪي آهي.
68|46|انهن کان ڪو اجورو گھرندو آهين ڇا جنهنڪري (اُن) ڇٽيءَ کان ڳوري بار آهن.
68|47|انهن وٽ ڪو ڳجھ (جو علم) آهي ڇا جو اهي لکندا آهن (يا).
68|48|پوءِ (تون) پنهنجي پالڻهار جي حُڪم (اچڻ) تائين صبر ڪر ۽ مڇيءَ واري (يونس) وانگر نه هُج، جڏهن دانهن ڪيائين ۽ اُهو ڏک ۾ ڀرجي ويو هو.
68|49|جيڪڏهن ڪيس سندس پالڻهار جي طرفان رحمت نه پهچي ها ته ضرور سُڃ ۾ اڇليو وڃي ها ۽ اُهو ٻچڙي حال هجي ها.
68|50|پوءِ سندس پالڻهار کيس نوازيو ۽ صالحن مان ڪيائينس.
68|51|۽ بيشڪ ڪافر جڏهن قرآن ٻڌندا آهن (تڏهن) توکي پنهنجن (تکين) اکين سان ٿيڙڻ تي آهن ۽ چوندا آهن ته بيشڪ هي (پيغمبر) چريو آهي.
68|52|۽ (حقيقت ۾) هي (قرآن) ته جهانن لاءِ نصيحت آهي.
69|1|قيامت.
69|2|قيامت (اها) ڇا آهي.
69|3|۽ ڪهڙي شيءِ توکي ڄاڻايو ته قيامت ڇا آهي؟
69|4|ثمود ۽ عاد (قوم) قيامت کي ڪُوڙ ڄاتو.
69|5|پوءِ ثمود (قوم) سي ته هڪڙي رڙ سان ناس ڪيا ويا.
69|6|۽ عاد سي هڪ بيحد سخت واءُ سان ناس ڪيا ويا.
69|7|اُن (واءُ) کي ست راتيون ۽ اٺ ڏينهن لڳولڳ مٿن ڪڙو ڪيو پوءِ قوم کي اُن (زمين) ۾ ڪريل ڏسين ها (الله) ڄڻ ته اُهي پٽي کجيءَ جا ٿُڙ آهن.
69|8|پوءِ انهن کي ڪجھ بچيل ڏسين ٿو ڇا؟

69|9|۽ فرعون ۽ جيڪي اُن کان اڳ هوا ۽ ناس ڪيل شهرن وارا (به) گناھ (جا ڪم) ڪري آيا.
69|10|۽ پنهنجي پالڻهار جي رسول جي نافرماني ڪيائون تنهنڪري (الله) وڏي پڪڙ سان کين پڪڙيو.
69|11|بيشڪ جڏهن پاڻي حد کان لنگهي ويو (تڏهن) اسان اوهان کي هلندڙ ٻيڙيءَ ۾ چاڙهيو.
69|12|هن ڪري ته اُن (ڳالھ) کي اوهان لاءِ يادگيري ڪريون ۽ ان کي ڪو ياد رکڻ وارو ڪَنُ ياد رکي.
69|13|پوءِ جڏهن صُور ۾ هڪڙي ڦوڪ ڦوڪبي.
69|14|۽ زمين ۽ جبل کنيا ويندا پوءِ هڪ ڀيرو انهن کي ڪٽيو ويندو.
69|15|پوءِ اُن ڏينهن قيامت قائم ٿيندي.
69|16|۽ آسمان ڦاٽندو پوءِ اُهو اُن ڏينهن ڍلو ٿيل هوندو.
69|17|۽ ملائڪ آسمان جي ڪنارن تي هوندا، ۽ تنهنجي پالڻهار جو تخت اُن ڏينهن اٺ ملائڪ پنهنجي مٿان کڻندا.
69|18|اُن ڏينهن اوهان کي (الله جي) آڏو ڪيو ويندو اوهان جي ڪا ڳالھ ڳجهي لڪي نه رهندي.
69|19|پوءِ جنهن کي سندس اعمالنامون سندس سڄي هٿ ۾ ڏنو ويو سو چوندو ته وٺو منهنجو اعمالنامو پڙهو.
69|20|بيشڪ مون يقين رکيو هو ته آءٌ پنهنجي حساب کي پهچندس.
69|21|اُهو چڱي گذران ۾ هوندو.
69|22|مٿاهين بهشت ۾.
69|23|جنهن جا ميوا ويجها هوندا.
69|24|وڻنديءَ تي کائو ۽ پيئو انهيءَ ڪري جو گذريل ڏينهن ۾ اڳي موڪليو هيؤ (چئبن ته).
69|25|۽ جنهن کي سندس اعمالنامون سندس کٻي هٿ ۾ ڏنو ويو، سو چوندو هاءِ ارمان جيڪر منهنجو اعمالنامون مون کي نه ملي ها.
69|26|نه ڄاڻان ها ته منهنجو حساب ڇا آهي؟
69|27|هاءِ ارمان جيڪر موت نبيريندڙ هجي ها.
69|28|منهنجي مال مون کي (ڪو) فائدو نه ڏنو.
69|29|مون کان منهنجي بادشاهت ڇٽ ٿي.
69|30|پڪڙيوس پوءِ ڳچيءَ ۾ ڳٽ ٻڌوس (ملائڪن کي چئبو ته).
69|31|وري دوزخ ۾ وجهوس.
69|32|وري اهڙي زنجير ۾ قابو ڪريوس جنهن جي ڊيگھ ستر گز هجي.
69|33|ڇو ته اُهو (ماڻهو) الله وڏي کي نه مڃيندو هو.
69|34|۽ نڪي (ٻين کي) مسڪينن جي کارائڻ تي تاڪيد ڪندو هو.
69|35|تنهنڪري اُن جو اڄ هت ڪو دوست ڪونهي.
69|36|۽ نڪي اُن جو ڦٽن جي روڳ ڪانسواءِ ٻيو ڪو کاڌو آهي.
69|37|ڏوهارين ڪانسواءِ (ٻيو) ڪو ان کي نه کارائيندو (جو).
69|38|پوءِ جيڪي ڏسو ٿا اُن جو قسم کڻان ٿو.
69|39|۽ جيڪي نه ٿا ڏسو تنهن جو (به).
69|40|ته بيشڪ هي (قرآن) هڪ سڳوري قاصد جو سنيهو آهي.
69|41|۽ اُهو ڪنهن شاعر جو ڪلام نه آهي، اوهين ٿورڙو يقين رکو ٿا.
69|42|۽ نڪي ڪنهن ڳجھ ٻڌندڙ جو ڪلام آهي، ٿوري نصيحت وٺو ٿا.
69|43|جهانن جي پالڻهار کان نازل ٿيل آهي (هيءُ).
69|44|۽ جيڪڏهن (پيغمبر) اسان تي ڪي ڳالهيون (پاڻون) ناهي ها.
69|45|ته ضرور سڄي هٿ کان کيس پڪڙيون ها.
69|46|وري سندس دل جي رڳ وڍي ڇڏيون ها.
69|47|پوءِ اوهان مان ڪو هڪڙو (اسان جي عذاب کي) کانئس جهلڻ وارو نه آهي.
69|48|۽ بيشڪ هي (قرآن) پرهيزگارن لاءِ نصيحت آهي.
69|49|۽ بيشڪ اسين ڄاڻون ٿا ته ڪي اوهان مان ڪوڙ ڀانئيندڙ آهن.
69|50|۽ بيشڪ هي (قرآن) ڪافرن لاءِ ارمان (جو سبب) آهي.
69|51|۽ بيشڪ هي (قرآن) پورو سَچو آهي.
69|52|تنهنڪري تون پنهنجي وڏي پالڻهار جي نالي کي پاڪائيءَ سان ياد ڪر.
70|1|هڪ سوال ڪندڙ ڪافرن تي پوندڙ عذاب جو سوال ڪيو.
70|2|جنهن کي ڪو هٽائڻ وارو نه آهي.
70|3|جو وڏن مرتبن واري الله جي طرف کان (پوندڙ) آهي.
70|4|جنهن ڏينهن جي ڊيگھ پنجاھ هزار ورهيه آهي تنهن ۾ ملائڪ ۽ جبرئيل الله ڏانهن چڙهندا.
70|5|تنهنڪري تون چڱو صبر ڪر.
70|6|ڇوته ڪافر انهيءَ (ڏينهن) کي پري ڏسن ٿا.
70|7|۽ اسين اُن کي ويجهو ٿا ڏسون.
70|8|جنهن ڏينهن آسمان پگهريل ٽامي وانگر ٿيندو.
70|9|۽ جبل رڱيل اُن جان ٿيندا.
70|10|۽ ڪو مائٽ ڪنهن ٻئي مائٽ کان نه پڇندو.
70|11|اُهي کين ڏسڻ ۾ ايندا، گنهگار گهرندو ته جيڪر اُن ڏينهن جي عذاب جي بدران پنهنجا پُٽ بدلو (توڙي جو) ڏئي.
70|12|۽ پنهنجي زال ۽ پنهنجو ڀاءُ (به).
70|13|۽ پنهنجو اُهو سارو قبيلو (به) جنهن کيس ٽڪايو ٿي.
70|14|۽ اُهو (به) جيڪي سڀئي زمين ۾ آهي پوءِ سندس اهو (بدلو ڏيڻ) ڇڏائيس.
70|15|ائين نه آهي، بيشڪ اِهو (دوزخ) الانبن واري باھ آهي.
70|16|مَٿي جي کَل کي ڇڪيندڙ آهي.
70|17|جيڪو (خدا کان) پٺيرو ٿيو ۽ منهن موڙيائين تنهنکي سڏي ٿي.
70|18|۽ (مال) گڏ ڪيائين پوءِ سانڍيائين.

70|19|بيشڪ ماڻھو حرص وارو پيدا ٿيل آھي.
70|20|جڏھن (ڪو) ڏُک پھچندو اٿس (ته) دانھون ڪندو آھي.
70|21|۽ جڏھن ڪو سُک پھچندو اٿس (ته) ڪنجوس ٿيندو آھي.
70|22|پر (اُھي) نمازي (نه).
70|23|جيڪي پنھنجي نماز تي هميشه پورا آھن.
70|24|۽ اُھي (به) جن جي مالن ۾ (خداءَ جو) حصّو مقرر ٿيل آھي.
70|25|سوال ڪندڙ ۽ نه سوال ڪندڙن لاءِ.
70|26|۽ اُھي جيڪي قيامت جي ڏينھن جو يقين رکندا آھن.
70|27|۽ اُھي جيڪي پنھنجي پالڻھار جي عذاب کان ڊڄڻ وارا آھن.
70|28|بيشڪ سندس پالڻھار جو عذاب (اھڙو آھي) جنھن کان بچي نه سگھبو.
70|29|۽ اُھي جيڪي پنھنجين اگھڙن کي نگاھ رکڻ وارا آھن.
70|30|پنھنجين زالن يا پنھنجين ٻانھين کانسواءِ پوءِ بيشڪ اُھي ملامت وارا نه آھن.
70|31|پوءِ جيڪي اُن کانسواءِ (ٻي ڳالھ) طلبيندا سي ئي حد کان لنگھڻ وارا آھن.
70|32|۽ اُھي جيڪي پنھنجين امانتن کي ۽ پنھنجن انجامن کي پوري ڪرڻ وارا آھن.
70|33|۽ اُھي جيڪي پنھنجين شاھدين تي قائم آھن.
70|34|۽ اُھي جيڪي پنھنجي نماز جي سنڀال ڪندڙ آھن.
70|35|اُھي (بھشت جي) باغن ۾ عزت سان رھندا.
70|36|پوءِ ڪافرن کي ڇا (ٿيو) آھي جو توڏانھن ڪنڌ کڻي ڊوڙندا آھن.
70|37|سڄي پاسي کان ۽ کٻي پاسي کان ٽوليون ٽوليون ٿي.
70|38|منجھائن سڀڪو شخص نعمت واري بھشت جي گھڙڻ جي طمع ڪري ٿو ڇا؟
70|39|ائين نه آھي، بيشڪ اسان اُنھن کي اُنھيءَ شيءِ مان پيدا ڪيو آھي جنھنجي خبر اٿن.
70|40|پوءِ اُڀرندن ۽ اُلھندن جي پالڻھار جو قسم کڻان ٿو ته بيشڪ اسين وسوارا آھيون.
70|41|ھن (ڳالھ) تي جو اُنھن کان چڱا (ٻيا) مٽائي آڻيون ۽ اسين ڪي عاجز ٿيڻ وارا نه آھيون.
70|42| پوءِ (اي پيغمبر) انھن کي (ايسين) ڇاھ ڇاھيندو ۽ راند ڪندو ڇڏي ڏي جيسين اُھي پنھنجو اُھو ڏينھن ڏسن
جنھن جو کين انجام ڏجي ٿو.
70|43|جنھن ڏينھن قبرن مان ڊوڙندا نڪرندا ڄڻ ته اُھي ڪنھن جھنڊي ڏانھن ڀڄن ٿا.
70|44|ان وقت سندن اکيون جھڪيون ھونديون انھن کي خواري وٺي ويندي، اِھو اُھو ڏينھن آھي جنھن جو کين انجام ڏنو
ٿي ويو.
71|1| بيشڪ اسان نوح کي سندس قوم ڏانھن موڪليو ته پنھنجي قوم کي انھن وٽ ڏکوئيندڙ عذاب جي پھچڻ کان اڳ
۾ ڊيڄار.
71|2|چيائين ته اي منھنجي قوم بيشڪ آءٌ اوھان لاءِ پڌرو ڊيڄاريندڙ آھيان.
71|3|ته الله جي عبادت ڪريو ۽ کانئس ڊڄو ۽ منھنجو چيو مڃيو.
71|4| ته اوھان جا گناھ اوھان کي بخشي ۽ اوھان کي ٺھرايل وقت تائين ڍر ڏئي، بيشڪ الله جو ٺھرايل وقت ايندو
(تڏھن) ان کي ڍر نه ڏبي، جيڪڏھن ڄاڻندا آھيو.
71|5|چيو ته اي منھنجا پالڻھار بيشڪ آءٌ پنھنجي قوم کي رات ۽ ڏينھن سڏيندو رھيس (نوح).
71|6|پوءِ منھنجي سڏڻ سندن حق ۾ ڀڄڻ کانسواءِ (ٻيو) ڪي نه وڌايو.
71|7|۽ بيشڪ مون جڏھن به انھن کي سڏيو ته تون انھن کي بخشين (تڏھن) پنھنجيون آڱريون پنھنجن ڪَنن ۾ وڌائون
۽ پنھنجا ڪپڙا پاڻ تي ويڙھيائون ۽ (ڪُفر تي) قائم رھيا ۽ تمام گھڻو ھٺ ڪيائون.
71|8|وري بيشڪ مون اُنھن کي ڏاڍيان سڏيو.
71|9|وري بيشڪ مون انھن کي ظاھر ظھور چيو ۽ انھن کي ڳجھي طرح (به) چيم.
71|10|پوءِ چيم ته پنھنجي پالڻھار کان بخشش گھرو، ڇوته اُھو بخشڻھار آھي.
71|11|ته گھڻو وسندڙ مينھن اوھان تي لڳولڳ وسائي.
71|12|۽ اوھان کي مال ۽ پٽ گھڻا ڏئي ۽ اوھان کي باغ ڏئي ۽ اوھان کي نَھرون ٺاھي ڏي.
71|13|اوھان کي ڇا (ٿيو) آھي جو الله جي وڏائي جو ويساھ نه ٿا رکو.
71|14|حالانڪ اوھان کي قسمن قسمن ۾ بڻايائين.
71|15|نه ڏسندا آھيو ڇا ته الله ڪيئن ستن آسمانن کي طبقا طبقا بڻايو.
71|16|۽ انھن ۾ چنڊ کي روشن ڪيائين ۽ سج کي (چمڪندڙ) ڏيئو ڪيائين.
71|17|۽ الله اوھان کي زمين منجھان ھڪڙي چمائڻ طرح چمايو.
71|18|وري اوھان کي زمين ۾ موٽائي نيندو ۽ وري اوھان کي پوري طرح ٻاھر ڪڍندو.
71|19|۽ الله اوھان لاءِ زمين کي وڇاڻو بڻايو.
71|20|ته اُن ۾ ويڪرين واٽن سان ھلو.
71|21| نوح چيو ته اي منھنجا پالڻھار بيشڪ انھن منھنجو چيو نه مڃيو ۽ اُنھن جي پويان لڳا جن جي حق ۾ سندن
مال ۽ سندن اولاد ڇيئي کانسواءِ (ٻيو) ڪي نه وڌايو.
71|22|۽ انھن تمام وڏو فريب پڪيڙيو.
71|23| ۽ چيائون ته پنھنجن بُتن کي ڪڏھن نه ڇڏيو ۽ نڪي وَد ۽ نڪي سُوَاع ۽ نڪي يَغُوث ۽ يَعُوق ۽ نَسر کي
ڇڏيو.
71|24|۽ بيشڪ گھڻن کي گمراھ ڪيائون، ۽ (اي الله) ظالمن کي گمراھيءَ کانسواءِ (ٻيو) ڪي وڌيڪ نه ڏي.
71|25| انھن کي سندن گناھن جي سبب ڪري ٻوڙيو ويو وري انھن کي باھ ۾ داخل ڪيو ويو، پوءِ الله کانسواءِ (ٻيو)
ڪو پاڻ لاءِ مددگار نه لڌائون.
71|26|۽ نُوح چيو ته اي منھنجا پالڻھار ڪافرن مان ڪو زمين تي رھندڙ نه ڇڏ.
71|27| بيشڪ تون جيڪڏھن انھن کي ڇڏيندين ته تنھنجن ٻانھن کي گمراھ ڪندا ۽ اُھي بدڪار مُنڪر کانسواءِ (ٻيو)
نه ڄڻيندا.
71|28| اي منھنجا پالڻھار مون کي ۽ منھنجي ماءُ پيءُ کي بخش ۽ جيڪو منھنجي گھر ۾ مؤمن ٿي اچي تنھن کي ۽
سڀني مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي (بخش)، ۽ ظالمن کي ھلاڪيءَ کانسواءِ (ٻيو) ڪي وڌيڪ نه ڏي.

72|1|چؤ ته مون ڏانهن (هن ڳالهه جو) وحي موڪليو ويو ته جِنّن مان هڪ ٽوليءَ (قرآن) ٻڌو پوءِ (اي پيغمبر) چيائون ته بيشڪ اسان هڪ عجيب قرآن ٻڌو.
72|2|جو سڌي رستي ڏانهن ڏس ڏئي ٿو تنهنڪري ان تي ايمان آندوسون، ۽ پنهنجي پالڻهار سان ڪنهن هڪڙي کي شريڪ هرگز نه ڪنداسون.
72|3|۽ (بيان ڪرڻ لڳا) ته اسان جي پالڻهار جو شان تمام وڏو آهي نڪي ڪو زال ۽ اولاد رکيو اٿس.
72|4|۽ هي ته الله جي نسبت ۾ اسان مان بيوقوف ڪوڙو ناه ناهيو ٿي.
72|5|۽ هي ته اسان ڀانيو هو ته اسان ۽ جنّ ڪڏهن الله تي ڪوڙ نه چوندا.
72|6|۽ هي ته ماڻهن مان ڪيترا مڙس جنّن جي مڙسن جي سام پوندا هوا پوءِ ماڻهن جنّن (جي حق) ۾ (هٺئون) وڌائي وڌائي.
72|7|۽ هي ته (اي جنّو) ماڻهن اهڙو گمان ڪيو هو جهڙو اوهان گمان ڪيو هو ته الله هرگز ڪنهن کي پيغمبر ڪري نه موڪليندو.
72|8|۽ هي ته اسان آسمان کي جاچيو پوءِ ڏٺوسونس ته سخت چوڪيدارن ۽ اُلانبن سان پرجي ويو آهي.
72|9|۽ هي ته اسان (اڳي) آسمان جي (گهٽن) رستن تي (ملائڪن جي گفتگو) ٻڌڻ لاءِ وهندا هواسين، پوءِ جيڪو هاڻي ڪن ڏيندو آهي سو پاڻ لاءِ تيار ٿيل اُلانبي وارو تارو ڏسندو آهي.
72|10|۽ هي ته اسين نه ٿا ڄاڻون ته جيڪي زمين ۾ آهن تن لاءِ ڪنهن مدائي جو ارادو ڪيو ويو آهي يا انهن لاءِ سندن پالڻهار ڪو چڱائي جو ارادو ڪيو آهي.
72|11|۽ هي ته ڪي اسان مان سڌريل آهن ۽ اسان مان ڪي اُن کانسواءِ (به) آهن، (اسين) مختلف ٽوليون ٽوليون هواسون.
72|12|۽ هي ته اسان ڄاتو ته زمين ۾ الله کي ڪڏهن به ٿَڪائي نه سگهنداسون ۽ نڪي ڀڄي ڪڏهن ٿَڪائي سگهنداسونس.
72|13|۽ هي ته جڏهن اسان هدايت (جي ڳالهه) ٻڌي (تڏهن) اُن تي ايمان آندوسون، پوءِ جيڪو پنهنجي پالڻهار تي ايمان آڻيندو سو نڪي ڪنهن نقصان کان ۽ نڪي ڪنهن ظلم کان ڊڄندو.
72|14|۽ هي ته اسان مان ڪي مسلمان آهن ۽ اسان مان ڪي گنهگار آهن، پوءِ جيڪي مُسلمان ٿيا تن سِڌي واٽ جي نيت ڪئي.
72|15|۽ گنهگار سي دوزخ جي ڪاٺيون هوندا.
72|16|۽ (اي پيغمبر) هيءَ (به چؤ ته مون ڏانهن موڪليو ويو آهي) ته جيڪڏهن ماڻهو سڌيءَ واٽ تي بيهڪ وٺن ها ته ضرور انهن (جي پوکن) کي گهڻو پاڻي پياريون ها.
72|17|ته اُن ۾ ڪين پرکيون ۽ جيڪو پنهنجي پالڻهار جي ياد ڪرڻ کان منهن موڙيندو تنهن کي (الله) سخت عذاب ۾ ڦاسائيندو.
72|18|۽ هي ته سڀ مسجدون (خاص) الله جون آهن تنهنڪري الله سان گڏ ڪنهن جي عبادت نه ڪريو.
72|19|۽ هي ته جڏهن مهل الله جو ٻانهو (محمد ﷺ) بيٺو ته سندس عبادت ڪري تنهن مهل جنّ مٿس گهٽ ڪرڻ تي هوا.
72|20|چؤ ته آءٌ رڳو پنهنجي پالڻهار جي عبادت ڪريان ٿو ۽ ڪنهن هڪڙي کي ساڻس شريڪ نه ٿو ڪريان.
72|21|چؤ ته بيشڪ آءٌ اوهان کي ڏک پهچائڻ ۽ سنئي رستي تي آڻڻ جو وس نٿو رکان.
72|22|چؤ ته بيشڪ مون کي الله (جي عذاب) کان ڪوبه نه بچائيندو، ۽ اُن کانسواءِ ڪا پناهه ڪڏهن نه لهندس.
72|23|مگر الله جي پار کان خبر پهچائڻي آهي ۽ سندس پيغام پهچائڻا آهن ۽ جيڪو الله ۽ سندس پيغمبر جي نافرماني ڪندو تنهن لاءِ بيشڪ دوزخ جي باهه آهي جنهن ۾ سدائين رهندا.
72|24|جيسين ڪه جيڪو اُنهن کي انجام ڏجي ٿو سو ڏسن پوءِ ڄاڻندا ته مددگار جي ڪري (ايستائين غفلت ۾ رهندا) وڌيڪ هيڻو ۽ ڳاڻيٽي جي ڪري تمام ٿورو ڪير آهي.
72|25|چؤ ته آءٌ نه ٿو ڄاڻان ته جنهنجو اوهان کي انجام ڏجي ٿو سو (الائي) ويجهو آهي يا منهنجو پالڻهار اُن (ڪين) جي ڪا (ٻي) مُدت مُقرر ڪندو.
72|26|ڳُجهه جو ڄاڻندڙ آهي پوءِ پنهنجي ڳجهه تي ڪنهن هڪڙي کي واقف نه ڪندو آهي (اُهو).
72|27|سواءِ انهيءَ جي جو جنهن پيغمبر کي پسند ڪيائين بيشڪ الله سندس اڳيان ۽ سندس پوئتان نگهبان (ملائڪ) موڪليندو آهي.
72|28|ته ڄاڻي ته پنهنجي پالڻهار جا حُڪم سچ پچ پهچايا اٿن ۽ جيڪي وٽن آهي تنهنکي الله هر طرح (هن لاءِ) پنهنجي وس رکيو آهي ۽ سڀڪنهن شيءَ جو ڳاڻيٽو ڳڻي ڇڏيو اٿس.
73|1|اي (پاڻ تي) ڪپڙي ويڙهڻ وارا مڙس.
73|2|رات جو ڪڙو ٿيءُ پر ٿورو.
73|3|رات جو اڌ يا اڌ رات کان ٿورو گهٽاءِ.
73|4|يا اڌ رات تي وڌاءِ ۽ قرآن ٺاهي ٺاهي پڙهه.
73|5|بيشڪ اسين توتي هڪ ڳرو حُڪم نازل ڪنداسين.
73|6|بيشڪ رات جو اُٿڻ (نفس جي) جهڪي ڪرڻ ۾ تمام سخت آهي ۽ لفظن (چوڻ) ۾ تمام پڪو آهي.
73|7|بيشڪ توکي ڏينهن ۾ گهڻو ڌنڌو آهي.
73|8|۽ پنهنجي پالڻهار جو نالو ياد ڪر ۽ سڀني پاسن کان هڪ طرفو ٿي چڱي طرح ڏانهس متوجه ٿيءُ.
73|9|جو اوڀر ۽ اولهه جو پالڻهار آهي ان کانسواءِ ٻيو ڪو عبادت جو لائق نه آهي تنهنڪري تون کيس پرجهلو ڪري وٺ.
73|10|۽ (ڪافر) جيڪي چوندا آهن تنهن تي صبر ڪر ۽ چڱي طرح انهن کي ڇڏي ڏي.
73|11|۽ مون کي ۽ جيڪي ڪوڙ پائيندڙ آسودا آهن تن کي ڇڏي ڏي ۽ اُنهن کي ٿوري مُهلت ڏي.
73|12|بيشڪ اسان وٽ (ڳرا) نيل ۽ ٻاريل باهه آهي.
73|13|۽ نڙي گهٽيندڙ طعام ۽ ڏکوئيندڙ عذاب آهي.
73|14|جنهن ڏينهن زمين ۽ جبل ڌٻندا ۽ جبل واريءَ جا ڍگ هاريل ٿيندا.
73|15|بيشڪ اسان اوهان ڏانهن هڪ پيغمبر اوهان تي شاهدي ڏيندڙ موڪليو جهڙي طرح فرعون ڏانهن (اي ماڻهو) (موسى) پيغمبر (ڪري) موڪليوسون.
73|16|پوءِ فرعون اُن پيغمبر جي نافرماني ڪئي تنهنڪري اُن کي سخت پڪڙ ۾ پڪڙيوسون.

73|17|پوءِ جيڪڏهن (اوهين) ڪافر رهندؤ ته اهڙي ڏينهن کان ڪيئن بچندو جيڪو ٻارن کي ٻڍو ڪندو.
73|18|اُن ڏينهن ۾ آسمان ڦاٽندو، الله جو انجام (ضرور پورو) ٿيڻو آهي.
73|19|بيشڪ هيءَ نصيحت آهي، پوءِ جيڪو گهري سو پنهنجي پالڻهار ڏانهن واٽ وٺي.
73|20|بيشڪ تنهنجو پالڻهار ڄاڻندو آهي ته تون ٻن ٽهائن رات جي ويجهو اُٿندڙ آهين ۽ اڌ رات جو ۽ ٽهائي رات
جي ۽ جيڪي تو ساڻ آهن تن مان به هڪ ٽولي (اٿندي آهي)، ۽ الله رات ۽ ڏينهن جو اندازو ڪندو آهي، الله ڄاتو
ته اوهين رات جو اُٺ پورو ڪري نه ٿا سگهو تنهنڪري اوهان تي (ٻاجه سان) موٽيو پوءِ جيترو آسان ٿي سگهي سو
قرآن مان پڙهو، الله ڄاتي چڪو ته اوهان مان ڪي بيمار ٿيندا ۽ ٻيا جي زمين ۾ مسافري ڪن ٿا الله جي فضل مان
(روزيءَ جي) طلب ڪن ٿا ۽ ٻيا الله جي واٽ ۾ (ڪافرن سان) وڙهن ٿا، تنهنڪري جيترو قرآن مان آسان ٿي سگهي
سو پڙهو ۽ نماز کي قائم رکو ۽ زڪوٰة ڏيو ۽ الله کي چڱيءَ طرح قرض ڏيو، ۽ جيڪي پاڻ لاءِ چڱائي مان اڳي موڪليندؤ
تنهن کي الله وٽ وڌيڪ چڱو ۽ اجر ڪري تمام وڌو لهندؤ، ۽ الله کان بخشش گهرو، چوته الله بخشڻهار مهربان آهي.
74|1|اي (پاٽتي) ڪپڙي ويڙهڻ وارا مڙس.
74|2|ڪڙو ٿي پوءِ ڊيڄار.
74|3|۽ پنهنجي پالڻهار جي وڏائي بيان ڪر.
74|4|۽ پنهنجا ڪپڙا پاڪ رک.
74|5|۽ پليتي کان پري رهه.
74|6|۽ (اهڙو) احسان نه ڪر جو زياده عوض گهرين.
74|7|۽ پنهنجي پالڻهار (جي حُڪم) لاءِ صبر اختيار ڪر.
74|8|پوءِ جڏهن صُور ۾ ڦوڪبو.
74|9|تڏهن اُن ڏينهن اوکو وقت ٿيندو.
74|10|ڪافرن تي اڻ سکيو (وقت) هوندو.
74|11|مون کي ۽ جنهن کي اڪيلو پيدا ڪيم تنهن کي ڇڏي ڏي.
74|12|۽ اُن کي گهڻو مال ڏنم.
74|13|۽ (مجلسن ۾) حاضر ٿيڻ وارا پُٽ (به ڏنم).
74|14|۽ ان کي پوري طرح وڌايم.
74|15|وري (به) لالچ رکندو آهي ته (کيس) وڌيڪ ڏيان.
74|16|ائين نه آهي، بيشڪ اُهو اسان جي آيتن سان جهڳڙو ڪندڙ آهي.
74|17|جلد اُن کي وڏي سختي سان تڪليف ڏيندس.
74|18|بيشڪ اُن دل ۾ سوچ ڪئي ۽ ٺهراءُ ڪيو.
74|19|پوءِ لعنت هجيس شال ڪيئن ٺهراءِ ڪيائين.
74|20|وري به لعنت هجيس شال ڪيئن ٺهراءُ ڪيائين.
74|21|وري (غور ڪري) ڏٺائين.
74|22|وري منهن ۾ شور وڌائين ۽ گهنڊ پاتائين.
74|23|وري پٺيرو ٿيو ۽ وڏائي ڪيائين.
74|24|پوءِ چيائين ته هي (قرآن) رڳو جادو آهي جو (جادوگرن کان) هليو اچي ٿو.
74|25|هي (قرآن) رڳو ماڻهوءَ جو ڪلام آهي.
74|26|جلد اُن کي دوزخ ۾ وجهندس.
74|27|۽ توکي ڪهڙي شيءَ ڄاڻايو ته دوزخ ڇا آهي.
74|28|اُهو نڪي ڪجھ (گوشت) رهائي ٿو ۽ نڪي (هڏا) ڇڏي ٿو.
74|29|ماڻهن کي (ساڙي) ڪارو ڪندڙ آهي.
74|30|اُن تي اُڻويهه ڄڻا دربان آهن.
74|31|۽ دوزخ جا دربان رڳو ملائڪ ڪيا اٿون، ۽ سندن ڳاڻيٽو رڳو ڪافرن لاءِ پرک ڪئي اٿون ته ڪتاب وارا
يقين ڪن ۽ ايمان وارا پنهنجي ايمان ۾ وڌن ۽ ڪتاب وارا ۽ مؤمن شڪ ۾ نه پون ۽ ته جن جي دلين ۾ (منافقيءَ جي)
بيماري آهي سي ۽ ڪافر چون ته هن مثال ڏيڻ ۾ الله جو ڇا مطلب آهي، اهڙيءَ طرح الله جنهن کي گهري (تنهن کي)
ڀلائيندو آهي ۽ جنهن کي گهري (تنهن کي) هدايت ڪندو آهي، ۽ تنهنجي پالڻهار جا لشڪر اُن کانسواءِ (ٻيو) ڪونه
ڄاڻندو آهي، ۽ هيءَ (دوزخ) سڀ ڪنهن ماڻهوءَ لاءِ رڳو نصيحت آهي.
74|32|سچ چوان ٿو چنڊ جو قسم آهي.
74|33|۽ رات جو جڏهن پٺ ڦيري.
74|34|۽ صبح جو (قسم آهي) جڏهن روشن ٿئي.
74|35|ته بيشڪ دوزخ هڪ وڏين شين مان آهي.
74|36|ماڻهو کي ڊيڄاريندڙ آهي (سڀڪنهن).
74|37|اوهان مان انهي لاءِ جيڪو گهري ته (بهشت) لاءِ اڳي وڌي يا (دوزخ ۾) پٺ تي رهي.
74|38|سڀڪو جيءُ پنهنجي ڪئي ۾ ڳهه پيل آهي.
74|39|پر سڄي پاسي وارا (ڇٽل آهن).
74|40|باغن ۾ هوندا، گڏجي پڇندا (بهشت جي).
74|41|ڏوهارين کان.
74|42|ته اوهان کي دوزخ ۾ ڪهڙي ڳالهه وڌو.
74|43|چوندا ته نڪي نمازين مان هواسون.
74|44|۽ نڪي مسڪينن کي کارائيندا هواسون.
74|45|۽ بڪواتن سان گڏ بڪوات ڪندا هواسون.
74|46|۽ بدلي جي ڏينهن کي ڪوڙ ڄاڻئيندا هواسون.
74|47|تان جو اسان کي موت پهتو.
74|48|پوءِ ڪين پارت ڪندڙن جي پارت نفعو نه ڏيندي.
74|49|پوءِ انهن کي ڇا (ٿيو) آهي جو نصيحت کان منهن موڙيندڙ (ٿيا) آهن.
74|50|ڄڻ ته اُهي ٽهندڙ گڏه آهن.

74|51|جي شينهن کان ڀڳا هجن.
74|52|بلڪ منجهائن هر هڪ مڙس گهرندو آهي ته کيس (آسمان) مان کليل ڪتاب ڏجن.
74|53|ائين نه آهي، بلڪ آخرت کان نه ٿا ڊڄن.
74|54|سچ آهي ته بيشڪ قرآن هڪ نصيحت آهي.
74|55|پوءِ جيڪو گُهري سو اُن کي پڙهي.
74|56| ۽ الله جي گهر کانسواءِ (ان کي) ياد ڪري نه سگهندا آهن، (الله) اُهو آهي جنهن کان ڊڄڻ گهرجي ۽ اهو بخشش جو به مالڪ آهي.
75|1|قيامت جي ڏينهن جو قسم کڻان ٿو.
75|2|) ۽ ملامت ڪرڻ واري نفس جو قسم ٿو کڻان (ته قيامت ؐ سڀ اُٿندا.
75|3|ماڻهو ڀائيندو آهي ڇا ته سندس هڏا ڪڏهن گڏ نه ڪنداسون.
75|4|هائو! سنديس آڱرين جي ڏوڏين جي سڌي ڪرڻ تي وسوارا آهيون.
75|5|بلڪ ماڻهو هي گهرندو آهي ته پنهنجي اڳ (جي وقت) لاءِ گناهه ڪري.
75|6|پڇي ٿو ته قيامت جو ڏينهن ڪڏهن ٿيندو؟
75|7|پوءِ جڏهن اکيون ڦاٽي ويندیون.
75|8|۽ چنڊ گرهبو.
75|9|۽ سج ۽ چنڊ (هڪ جاءِ) گڏ ڪبا.
75|10|(تڏهن) چوندو ماڻهو ته ڀڄڻ جي واهه ڪٿي آهي؟
75|11|نه نه! ڪا واهه ڪانهي.
75|12|تنهنجي پالڻهار وٽ اُن ڏينهن ٽڪاءُ جو هنڌ آهي.
75|13|اُن ڏينهن ماڻهوءَ کي (انهيءَ بابت) خبردار ڪبو جيڪي اڳي موڪليو هوائين ۽ پوئتي رهاياÿين.
75|14|بلڪ ماڻهو پنهنجي لاءِ (پاڻ) هڪ حُجت آهي.
75|15|توڙيڪ پنهنجا بهانا پيش پيو ڪري.
75|16|(اي پيغمبر وحي جي) وٺين (ياد ڪري) نه چور ته اُهو جلدي (هن لاءِ) قرآن پڙهڻ مهل پنهنجي زبان کي.
75|17|چوته (تنهنجي سيني ؐ) قرآن جو گڏ ڪرڻ ۽ اُن جو پڙهڻ (آسان ڪرڻ) اسان جي ذمي آهي.
75|18|پوءِ جڏهن قرآن (ملائڪ کان) پڙهايون تڏهن (پنهنجي دل) اُنجي پڙهڻ جي پٺيان لڳاءِ.
75|19|وري بيشڪ اُنجو پڌرو ڪرڻ اسان جي ذمي آهي.
75|20|نه نه! بلڪ (اي ڪافرؤ) دنيا کي دوست رکندا آهيو.
75|21|۽ آخرت کي ڇڏيندا آهيو.
75|22|ڪي مُنهن اُن ڏينهن سرها هوندا.
75|23|پنهنجي پالڻهار ڏانهن ڏسندڙ هوندا.
75|24|۽ ڪي مُنهن اُن ڏينهن ڪارا ٺيل هوندا.
75|25|ڀائيندا ته ساڻن ڀنيءَ توڙ معاملو ڪيو ويندؤ.
75|26|نه نه! جڏهن (ساهه) نِڙ گهٽ تي پهچندو.
75|27|۽ چيو ويندو ته ڪو، ڦيڻو رکڻ وارو آهي.
75|28|۽ ڀائيندو ته (هاڻي روح جي) جُدا ٿيڻ (جو) وقت اچي ويو.
75|29|۽ هڪ ڀِني ٻئي ڀنيءَ سان وچڙندي.
75|30|اُن ڏينهن تنهنجي پالڻهار وٽ هلڻو آهي.
75|31|پوءِ نڪي (الله جي ڪلام کي) سچو ڪيائين ۽ نڪي نماز پڙهيائين.
75|32|پر ڪوڙ ڀانيائين ۽ منهن موڙيائين.
75|33|وري پنهنجي گهر وارن ڏانهن آڪڙجي هليو.
75|34|توتي خرابي هجي پوءِ توتي خرابي هجي.
75|35|وري (ٻيهر چوان ٿو ته) توتي خرابي هجي.
75|36|ماڻهو (ائين) ڀانئي ٿو ڇا ته (کيس) بيڪار ڇڏي ڏبو.
75|37|(اهو) منيءَ جو ٽيپو نه هو ڇا جو (ماءُ جي ڳپيرڻ ؑ) اڇليو ٿي ويو.
75|38|وري (رت ؑ) دڳ هو پوءِ الله (اُن کي) بڻايو ۽ اُن کي سئين لڱين ڪيائين.
75|39|پوءِ منيءَ مان به جنسون نَر ۽ مادي بڻايائين.
75|40|اهو الله هن (ڳالهه) تي وس وارو نه آهي ڇا جو مُئن کي جياري؟
76|1|ڪڏهن ماڻهوءَ تي زماني مان هڪ (اهڙو) وقت گذري چڪو آهي جو (هو اهڙي) ڪا شيءَ نه هو جا يادگيري ۾ اچي.
76|2| بيشڪ اسان ماڻهوءَ کي هڪڙي (پاڻ ۾) گڏيل منيءَ مان پيدا ڪيو، ته اُن کي پرکيون پوءِ کيس ٻڌندڙ ڏسندڙ ڪيوسون.
76|3|بيشڪ اسان کيس سڌو دڳ ڏسيو (هاڻي هو) شُڪر ڪندڙ ٿئي يا بي شُڪر.
76|4|بيشڪ اسان ڪافرن لاءِ زنجير يا ڳٽ ۽ ٻرندڙ باهه تيار ڪئي آهي.
76|5| بيشڪ نيڪ بخت ٻانها (انهي شراب جي) پيالي مان پيئندا جنهن جي ملاوت ڪافور (جي چشمي جي پاڻي) جي هوندي.
76|6|اهو هڪ چشمو آهي جنهن مان الله جا (پيارا) ٻانها پيئندا جنهن کي چڱي طرح وهائيندا.
76|7|جي (الله جي) باس پوري ڪندا آهن ۽ اُن ڏينهن کان ڊڄندا آهن جنهن جي بڇڙائي (هر طرف) پڌري هوندي.
76|8|۽ طعام جي احتياج هوندي مُحتاج ۽ يتيم ۽ قيدي کي کارائيندا آهن.
76|9|اسين ته اوهان کي الله جي واسطي کارائيندا آهيون اوهان کان نڪو بدلو ۽ نڪا شڪر گذاري (۽ چوندا آهن ته) گهرندا آهيون.
76|10|بيشڪ اسين پنهنجي پالڻهار کان هڪ ڏکئي ڏينهن کان ڊڄندا آهيون جو تمام سخت آهي.
76|11|پوءِ الله اُن ڏينهن جي مدائي کان کين بچايو ۽ اُنهن کي تازگي ۽ خوشي پهچائي.
76|12|۽ سندن صبر ڪرڻ سببان باغ ۽ پَٽ (جو ويس) کين بدلو ڏنائين.
76|13|اُن (باغ) ۾ تختن تي ٽيڪ ڏئي وهندا، اتي نڪي ڪا سخت سردي ڏسندا ۽ نڪي اُتت (سج جي).

76|14|۽ اُن (باغ) جون ڇانئون مٿن ويجهيون ٿيل هونديون ۽ اُن جا ميوا (پٽڻ ۾) چڱي طرح ويجها ڪبا.
76|15|۽ روپن ٿانون ۽ پيالن سان وٽن اچ وڃ ٿيندي جي شيشن وانگر هوندا.
76|16|شيشا (به) چاندي جا جن کي انهن (پيارينڌڙن) پوري انداز سان ٺهرايو آهي (پر).
76|17|۽ اُتي کين شراب جا پيالا پياربا جنهن (جي پاڻي) جي ملاوت سُنڍ (جي چشمي) جي هوندي.
76|18|اُتي اهو هڪ چشمو آهي جنهن جو نالو سَلسَبِيل رکيو وڃي ٿو.
76|19|۽ وٽن هميشه رهندڙ نينگر پيا گهمندا ڦرندا، (اي ڏسندڙ) جڏهن انهن کي ڏسندين (ته) انهن کي کنڊريل موتي پيو پائيندين.
76|20|۽ جڏهن اُتي نهاريندين (ته) اڻ کٽ نعمت ۽ وڏي بادشاهي پيو ڏسندين.
76|21|مٿانئن سنهي سائي پَٽ ۽ ٿُلهي پَٽ جا ڪپڙا هوندا، ۽ چانديءَ جا ڪنگڻ کين پارايا ويندا، ۽ سندن پالڻهار کين تمام پاڪ شراب پياريندو.
76|22|بيشڪ اهو اوهان (جي عملن) جو بدلو آهي ۽ اوهان جو سعيو قبول ڪيل آهي.
76|23|بيشڪ اسان توتي قرآن درجي بدرجي لاٿو.
76|24|پوءِ پنهنجي پالڻهار جي حڪم (اچڻ) تائين صبر ڪر ۽ انهن (ماڻهن) مان ڪنهن گنهگار يا بي شڪر جو چيو نه مڃ.
76|25|۽ پنهنجي پالڻهار جو نالو صبح ۽ سانجهيءَ ياد ڪر.
76|26|۽ ڪجهه (وقت) رات ۾ اُن لاءِ نماز پڙهه ۽ گهڻي رات سندس پاڪائي ساراهه.
76|27|بيشڪ اُهي (ڪافر) دنيا کي پيارو رکندا آهن ۽ ڳوري ڏينهن کي پنهنجي پنيان ڦٽو ڪندا آهن.
76|28|اسان کين پيدا ڪيو ۽ سندن سَنڌ پُختا ڪياسون، ۽ جڏهن گهرون (ته) اهڙا ٻيا عوض ۾ مٽائي آڻيون.
76|29|بيشڪ اها نصيحت آهي، پوءِ جيڪو گهري سو پنهنجي پالڻهار ڏانهن واٽ وٺي.
76|30|۽ اوهين نه گهرندؤ مگر اُهو جيڪي الله گهري، چوته الله ڄاڻندڙ حڪمت وارو آهي.
76|31|جنهن کي گهري (تنهن کي) پنهنجي رحمت ۾ داخل ٿو ڪري، ۽ ظالمن لاءِ ڏکوئيندڙ عذاب تيار ڪيو اٿس.
77|1|چڱين گُهلندڙن هيرُن جو قسم آهي.
77|2|پوءِ زور سان لڳڻ وارن وائن جو قسم آهي.
77|3|۽ (ڪڪرن کي) کڻندڙن پکيڙيندڙن وائن جو قسم آهي.
77|4|پوءِ (ڪڪرن کي) هڪ ٻئي کان جدا ڪندڙ وائن جو قسم آهي.
77|5|پوءِ وحي آڻيندڙن ملائڪن جو قسم آهي.
77|6|عذر وڃائڻ لاءِ يا ڊيڄارڻ لاءِ (وحي) آڻيندا آهن (جي).
77|7|ته بيشڪ جنهن (ڳالهه) جو اوهان کي انجام ڏجي ٿو سا ضرور ٿيڻي آهي.
77|8|پوءِ جڏهن تارا ميٽي ڇڏبا.
77|9|۽ جڏهن آسمان چيربو.
77|10|۽ جڏهن جبل اڏائبا.
77|11|۽ جڏهن پيغمبر (ٺهرايل وقت تي) گڏ ڪبا.
77|12|ڪهڙي ڏينهن لاءِ ترسايو ويو (تڏهن ثابت ٿيندو ته پيغمبرن کي).
77|13|فيصلي جي ڏينهن لاءِ.
77|14|۽ توکي ڪهڙي شيءِ ڄاڻايو ته فيصلو جو ڏينهن ڇا آهي.
77|15|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|16|پهرين کي هلاڪ نه ڪيو اٿون ڇا؟
77|17|وري (اُن کانپوءِ) پوين کي انهن جي پنيان آڻيندا آهيون.
77|18|ائين ڏوهارين سان ڪندا آهيون.
77|19|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|20|اوهان کي خسيس پاڻي مان نه بڻايو اٿون ڇا؟
77|21|پوءِ اُن کي هڪ پختي هنڌ ۾ رکيوسون.
77|22|هڪ مُقرّر وقت تائين.
77|23|پوءِ (بڻاوت ۾) پورو ڪيوسون جو (اسين) چڱي سگهه وارا آهيون.
77|24|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|25|زمين کي ماپائڻ واري نه ڪئي اٿون ڇا؟
77|26|جيئرن ۽ مُئن کي (ماپائي) (جو).
77|27|۽ زمين ۾ اُچا جبل ڪياسون ۽ اوهان کي مِٺو پاڻي پياريوسون.
77|28|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|29|جنهن (دوزخ) کي اوهين ڪوڙ پائيندا هوا تنهن ڏانهن وڃو (چيو ويندو ته هاڻي).
77|30|ٽن شاخن واريءَ ڇانوَ ڏانهن وڃو (چئبن ته).
77|31|نه ٿڌي ڇانوَ هوندي ۽ نه (باهه جي) تَو کان توکي بچائيندي.
77|32|بيشڪ اُها (باهه) ماڙيءَ جيڏيون چڻنگون اڇليندي آهي.
77|33|ڄڻ ته اُهي هيڊا اُٺ آهن.
77|34|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|35|اُهو ڏينهن اُهو آهي جنهن ۾ نه ڳالهائيندا.
77|36|۽ نکي کين موڪل ڏبي ته (ڪو) عذر (بيان) ڪن.
77|37|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|38|هيءُ فيصلي جو ڏينهن آهي، اوهان کي ۽ اڳين کي گڏ ڪيوسون.
77|39|پوءِ جيڪڏهن اوهان کي بچڙي رِٿ ڪرڻي آهي ته منهنجي حق ۾ رٿيو.
77|40|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|41|بيشڪ پرهيزگار ڇانوَن ۽ چشمن ۾ هوندا.
77|42|۽ جنهن جنس مان گهرندا (تنهن جنس جي) ميون ۾ هوندا.
77|43|چڱا ڪم ڪندا هئو تنهنڪري خوش ٿي کائو ۽ پيئو (چئبن ته).

77|44|بيشڪ اسين نيڪن کي ائين بدلو ڏيندا آهيون.
77|45|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|46|(اي ڪوڙ پائيندڙؤ دنيا ۾) ٿوري دير کائي وٺو ۽ آسودا رهو بيشڪ اوهين ڏوهاري آهيو.
77|47|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|48|۽ جڏهن کين چئجي ته نماز پڙهو (ته) نماز نه پڙهندا آهن.
77|49|اُن ڏينهن ڪوڙ پائيندڙن لاءِ خرابي آهي.
77|50|پوءِ اُن (قرآن) کانپوءِ ڪهڙي ڳالهه تي ويساهه رکندا.
78|1|ڪهڙيءَ ڳالهه بابت هڪ ٻئي کان پڇن ٿا.
78|2|هڪڙي اهڙي وڏي واقعي بابت (هائو!).
78|3|جنهن (جي ٿيڻ) ۾ اُهي (پاڻ ۾) مختلف آهن.
78|4|ائين (سندن خيالن وانگر) نه آهي سگهوئي ڄاڻندا.
78|5|وري (به چئون ٿا) ته ائين نه آهي سگهوئي ڄاڻندا.
78|6|زمين کي وڇاڻو نه ڪيو اٿون ڇا؟
78|7|۽ جبلن کي ميخون؟
78|8|۽ اوهان کي جوڙو جوڙو (نر ۽ مادي) بڻايوسون.
78|9|۽ اوهان جي ننڊ کي فرحت بڻايوسون.
78|10|۽ رات کي ڍَڪ ڪيوسون.
78|11|۽ ڏينهن کي گذران (جو وقت) ڪيوسون.
78|12|۽ اوهان جي مٿون ست مُحڪم (آسمان) بڻاياسون.
78|13|۽ هڪ چمڪندڙ ڏيئو (سج) بڻايوسون.
78|14|۽ ڪڪرن مان پلٽندڙ پاڻي وسايوسون.
78|15|ته اُن سان اَن ۽ سَلا ڄمايون.
78|16|۽ گهاٽاباغ (به).
78|17|بيشڪ فيصلي جو ڏينهن هڪ مقرر مهل آهي.
78|18|جنهن ڏينهن صُور ۾ ڦوڪبو ته اوهين ٽوليون ٽوليون ٿي ايندؤ.
78|19|۽ آسمان کولبو پوءِ دروازا ٿي پوندو.
78|20|۽ جبل هلائبا پوءِ رُڃ وانگر ٿيندا.
78|21|بيشڪ دوزخ انتظار ڪرڻ وارو آهي.
78|22|جو هٺيلن جو رهڻ جو هنڌ آهي.
78|23|منجهس ڪيئي ڊگهيون مُدتون رهندا.
78|24|اُن ۾ نڪا ٿڌائي ۽ نڪا پيڻ جي شيءِ چکندا.
78|25|تتي پاڻي ۽ روڳ کانسواءِ.
78|26|(اهو سندن) پورو پورو بدلو آهي.
78|27|چوته اُهي حساب ڏيڻ جي اُميد نه رکندا هوا.
78|28|۽ اسان جي حُڪمن کي بلڪل ڪوڙ پائيندا هوا.
78|29|۽ سڀ شيءِ کي لکي ڳڻي ڇڏيو اٿون.
78|30|پوءِ (چئبن ته مزو) چکو جو عذاب کانسواءِ اوهان تي (ٻيو) ڪي (به) نه وڌائينداسون.
78|31|بيشڪ پرهيزگارن لاءِ ڪاميابي آهي.
78|32|جو باغ ۽ ڊاکون.
78|33|۽ هم عمر نوجوان زالون.
78|34|۽ شراب جا ڇلڪندڙ پيالا (به).
78|35|اتي نڪا اجائي بڪ ۽ نڪو ڪوڙ ٻڌندا.
78|36|(اهو پورو) بدلو تنهنجي پالڻهار کان (انعام) عطا ڪيل حساب روءِ آهي.
78|37|جو آسمانن ۽ زمين جو ۽ جيڪي ٻنهي جي وچ ۾ آهي تن جو پالڻهار ٻاجهارو آهي اُن (جي هيبت) کان ڪوبه ورندي ڏئي نه سگهندو.
78|38|جنهن ڏينهن روح ۽ (سڀئي) ملائڪ صفون ٻڌي بيهندا (تنهن ڏينهن) جنهن کي ٻاجهاري (الله) موڪل ڏني هوندي ۽ پوري ڳالهه ڳالهائي هوندائين تنهن کانسواءِ (ٻيو ڪي به) نه ڳالهائيندا.
78|39|اِهو ڏينهن سچ پچ (ٿيڻو) آهي، تنهنڪري جيڪو گهري سو پنهنجي پالڻهار ڏانهن (پنهنجي) رهڻ جو هنڌ ٺاهي.
78|40|بيشڪ اسان اوهان کي ويجهي عذاب (اچڻ) کان ڊيڄاري ڇڪاسون، جنهن ڏينهن آدمي اُهو ڏسندو جيڪي سندس ٻنهي هٿن اڳي ڪري موڪليو ۽ ڪافر چوندو ته هاءِ ارمان جيڪر آءٌ مٽي هجان ها.
79|1|اندر گهڙي ڇڪي آئيندڙن جو قسم آهي.
79|2|۽ کولي آسانيءَ سان ڳنڍ ڇوڙيندڙن جو قسم آهي.
79|3|۽ چڱي طرح سان ترندڙن جو قسم آهي.
79|4|پوءِ ڊوڙي اڳرائي ڪندڙن جو قسم آهي.
79|5|پوءِ (سڀ) ڪم جي رٿيندڙن ٽولين جو قسم آهي.
79|6|ته جنهن ڏينهن ڏٻڻ واري ڏٻندي.
79|7|ان کي پٺيان لڳندڙ (ٻيو ڌوڏو) پٺيان لڳندو.
79|8|تنهن ڏينهن ڪيترين ئي دليون ڌڪي وڃڻ واريون هونديون.
79|9|انهن جون اکيون (خواريءَ سبب) جهڪيون ٿينديون.
79|10|چون ٿا ته اسين پوئين پيرين موٽائباسون ڇا؟
79|11|هان جڏهن پُتا هڏا ٿينداسون؟
79|12|چوندا آهن ته انهي مهل اهو ٻيهر موٽڻ (وڏو) نقصان وارو آهي.
79|13|پوءِ اهو (واقعو) هڪڙي سخت هڪل آهي.
79|14|پوءِ اتي جو اُتي هڪ پڌري ميدان ۾ حاضر ٿيل هوندا.

79|15|تو وٽ مُوسىٰ جي خبر پُهتي آهي ڇا؟ (اي پيغمبر)
79|16|جڏهن سندس پالڻهار ڪيس پاڪ ميدان طُوىٰ ۾ سڏيو.
79|17|ته فرعون ڏانهن وڃ ڇوته هو حد کان لنگهيو آهي.
79|18|پوءِ (ان کي) چؤ ته هن ڏانهن خيال اٿئي ته تون سڌرجين؟
79|19|۽ تنهنجي پالڻهار ڏانهن توکي (سڌو) رستو ڏيکاريان ته (تون اُن کان) ڊڄين.
79|20|پوءِ فرعون کي وڏي نشاني ڏيکاريائين.
79|21|پوءِ (فرعون موسىٰ) کي ڪوڙو ڀانيو ۽ نافرماني ڪيائين.
79|22|وري (اُٿان) پٺيرو ٿي تکو هلڻ لڳو.
79|23|پوءِ (پنهنجي قوم کي) گڏ ڪيائين پوءِ سڏيائين.
79|24|پوءِ چيائين ته آءٌ اوهان جو تمام مٿاهون پالڻهار آهيان.
79|25|پوءِ الله ان کي آخرت ۽ دُنيا جي عذاب ۾ پڪڙيو.
79|26|بيشڪ هن (قصّي) ۾ انهي لاءِ نصيحت آهي جيڪو ڊڄي.
79|27|ڀلا بڻاوت ۾ اوهين ڏکيا آهيو يا آسمان جنهن کي الله بڻايو؟
79|28|اُن جي مٿاهين بلند ڪيائين پوءِ اُن کي برابر بيهاريائين.
79|29|۽ اُن جي رات کي اونده ڪيائين ۽ اُن جو سوجهرو (ڏينهن جو) پڌرو ڪيائين.
79|30|۽ اُن کان پوءِ زمين کي وڇايائين.
79|31|اُن مان سندس پاڻي ۽ سندس گاهه ڪڍيائين.
79|32|۽ جبلن کي مُحڪم کوڙيائين.
79|33|اوهان جي نفعي لاءِ ۽ اوهان جي ڍورن (جي نفعي) لاءِ.
79|34|پوءِ جڏهن وڏو واقعو (قيامت جو) ايندو.
79|35|اُن ڏينهن ماڻهو اهو ياد ڪندو جيڪي (دنيا ۾) ڪمايو هوائين.
79|36|۽ دوزخ اُنهيءَ لاءِ پڌرو ڪبو جيڪو ڏسڻ گهرندو.
79|37|پوءِ جيڪو حد کان لنگهيو هوندو.
79|38|۽ هن دنيا جي حياتيءَ کي ڀلو سمجهيائين.
79|39|تنهن جي جاءِ بيشڪ دوزخ آهي.
79|40|۽ جيڪو پنهنجي پالڻهار جي (حضور ۾) روبرو بيهڻ کان ڊنو ۽ نفس کي سَڌ کان جهليائين.
79|41|پوءِ تنهنجي جاءِ بيشڪ بهشت آهي.
79|42|توکان قيامت بابت پُڇن ٿا ته اُن جو (واقعو) ٿيڻ ڪڏهن آهي؟ (اي پيغمبر)
79|43|اُن جي خبر بابت تون ڪهڙي خيال ۾ آهين؟ (اي پڇندڙ)
79|44|اُن جي پڄاڻي (جي خبر) تنهنجي پالڻهار وٽ آهي.
79|45|جيڪو قيامت کان ڊڄي رڳو تنهن لاءِ تون ڊيڄاريندڙ آهين.
79|46|جنهن ڏينهن اُن کي ڏسندا (تنهن ڏينهن) ائين ڀانئيندا ته ڄڻڪ هڪڙي وقت سانجهي يا ان جي صبح کانسواءِ
(دنيا ۾) رهيا ئي نه هوا.
80|1|مُنهن ۾ گهنڊ وڌائين ۽ مُنهن موڙيائين.
80|2|هن ڪري جو وٽس نابين آيو.
80|3|۽ ڪنهن سمجهايئي جيڪر اُهو سڌرجي ها.
80|4|يا نصيحت ٻڌي ها پوءِ اُها نصيحت ٻڌڻ نفعو ڏئيس ها.
80|5|پر جنهن بي پرواهي ڪئي.
80|6|پوءِ تنهن (جي سڌاري) لاءِ تون پٺيان پيو آهين.
80|7|هن ۾ توتي (ڪا ميار) ڪانهي ته اُهو نه سُڌرجي.
80|8|۽ جيڪو تو وٽ ڊوڙندو آيو.
80|9|۽ اُهو (پنهنجي الله کان) ڊڄي ٿو.
80|10|پوءِ تنهن کان تون ويسلو ٿئين ٿو.
80|11|ائين نه آهي بيشڪ اهي (قرآن جون آيتون) هڪ نصيحت آهي.
80|12|پوءِ جيڪو گهُري سو قرآن ياد رکي.
80|13|تعظيم وارن ورقن ۾ لکيل آهن (بيشڪ قرآن جون آيتون)
80|14|جي مٿاهان ۽ پاڪ آهن.
80|15|لکندڙن جي هٿن ۾.
80|16|جي سڳورا ڀلارا آهن.
80|17|ماڻهو ماريو وڃي جو ڪهڙو نه بي شُڪر آهي.
80|18|ڪهڙي شيءَ مان پيدا ڪيس (ڌيان ڪري ته الله)
80|19|مني جي ڦڙي مان، خلقيائينس پوءِ اندازو مقرر ڪيائينس.
80|20|وري (نڪرڻ جي) واٽ سنهنجي ڪيائينس.
80|21|وري ماريائينس پوءِ قبر ۾ رکايائينس.
80|22|وري جڏهن گهرندو تڏهن اُن کي جيئرو ڪندو.
80|23|ائين نه آهي جيڪي فرمايائينس سو پورو نه ڪيائين.
80|24|پوءِ جڳائي ته ماڻهو پنهنجي کاڌي ڏانهن نهاري ڏسي.
80|25|ته اسان پاڻي کي چڱيءَ طرح آسمان کان پلٽيو.
80|26|وري زمين کي پوري طرح چيريوسون.
80|27|پوءِ منجهس اَن ڄمايوسون.
80|28|۽ ڊاکون ۽ ترڪاريون.
80|29|۽ زيتون ۽ کجيون.
80|30|۽ گهاٽا باغ.
80|31|۽ ميوو ۽ گاهه (ٻه).

80|32|اوهان جي نفعي لاءِ ۽ اوهان جي ڍورن لاءِ.
80|33|پوءِ جڏهن ڪَن ٻوڙا ڪندڙ (دهشت واري) هڪل ايندي.
80|34|انهي ڏينهن آدمي پنهنجي ڀاءُ کان ڀڄندو.
80|35|۽ (پڻ) پنهنجي ماءُ کان ۽ پنهنجي پيءُ کان.
80|36|۽ پنهنجي گهر واريءَ کان ۽ پنهنجي پٽن کان ڀڄندو.
80|37|انهن مان سڀڪنهن مڙس لاءِ اُن ڏينهن اهڙي حالت هوندي جو ڪيس بس هوندي.
80|38|ڪيترائي منهن اُن ڏينهن روشن هوندا.
80|39|کِلندڙ ۽ (تمام) سرها هوندا.
80|40|۽ ڪيترائي منهن (هوندا) جن تي اُن ڏينهن رئي پيل هوندي.
80|41|جن کي ڪارنهن ويڙهي ويندي.
80|42|اهي ئي مُنڪر بدڪار آهن.
81|1|جڏهن سج ويڙهبو.
81|2|۽ جڏهن تارا ميرا ٿيندا.
81|3|۽ جڏهن جبل هلايا ويندا.
81|4|۽ جڏهن ڏُڪيون ويامڻ تي ڏاچيون بيڪار ڇڏبيون.
81|5|۽ جڏهن جهنگلي جانور گڏ ڪبا.
81|6|۽ جڏهن درياءَ (باهه وانگر) تپائبا.
81|7|۽ جڏهن جيءَ پاڻ ۾ ملائبا.
81|8|۽ جڏهن جيئري پوريل نياڻي پڇبي ته.
81|9|ڪهڙي ڏوهه ڪري ماري وئي.
81|10|۽ جڏهن اعمالناما کولبا.
81|11|۽ جڏهن آسمان ڇلبو.
81|12|۽ جڏهن دوزخ ٻاربو.
81|13|۽ جڏهن بهشت ويجهو ڪبو.
81|14|هر هڪ جيءُ جيڪي حاضر آندو سو ڄاڻندو (تڏهن).
81|15|پوئتي هٽندڙ تارن جو قَسم کڻان ٿو.
81|16|جي (ڪڏهن) سڌا هلندڙ آهن (ڪڏهن) لڪي ويندڙ آهن.
81|17|۽ قسم آهي رات جو جڏهن پوئتي موٽندي آهي.
81|18|۽ قسم آهي صُبح جو جڏهن روشن ٿئي.
81|19|ته بيشڪ اهو (قرآن) هڪ موڪليل سڳوري (مَلَڪ) جو پيغام ڏيڻ آهي.
81|20|جو سگهه واري عرش جي مالڪ (الله) وٽ وڏي مرتبي وارو آهي.
81|21|جو مڃوتيءَ وارو اُتي (مَلڪوت ۾) امين آهي.
81|22|۽ (هي) اوهان جو سنگتي (محمد ﷺ کو) چريو نه آهي.
81|23|۽ بيشڪ (اوهان جي سنگتي) اُن (مَلَڪ) کي آسمان جي پڌري ڪناري تي (چٽائي) ڏٺو آهي.
81|24|۽ اُهو (اوهان جو سنگتي) ڳجهه (جي ڳالهه ڏسڻ) تي بخل ڪندڙ نه آهي.
81|25|۽ قرآن تڙيل شيطان جو ڪلام نه آهي.
81|26|پوءِ ڪيڏانهن وڃو ٿا؟
81|27|هيءُ (قرآن) جهان وارن جي نصيحت کانسواءِ (ٻيو) ڪي نه آهي.
81|28|اوهان مان جيڪو سڌو هلڻ گهري تنهن لاءِ آهي.
81|29|۽ جهانن جي پالڻهار الله جي گهُر کانسواءِ (ٻيو) ڪي اوهين گهري نه سگهندؤ.
82|1|جڏهن آسمان ڦاٽندو.
82|2|۽ جڏهن تارا ڇڻي پوندا.
82|3|۽ جڏهن سمنڊ تمام جوش سان وهائبا.
82|4|۽ جڏهن قبرون پٽبيون.
82|5|سڀڪو شخص اُهو ڄاڻندو جيڪي اڳي موڪليو هوائين ۽ جيڪي پوئتي ڇڏيو هوائين (تڏهن).
82|6|اي ماڻهو توکي تنهنجي (انهي) سڳوري پالڻهار کان ڪهڙي شيءَ ٺڳيو؟
82|7|جنهن توکي پيدا ڪيو پوءِ توکي سنئين لڳين ڪيائين پوءِ توکي برابر ڪيائين.
82|8|جهڙي صورت ۾ گهريائين (تهڙيءَ ۾) تنهنجو جوڙ جوڙيائين.
82|9|ائين نه آهي بلڪ اوهين عملن جي جزا ڏيڻ کي ڪوڙ پائيندا آهيو.
82|10|۽ بيشڪ اوهان تي نگهبان (مقرر ٿيل) آهن.
82|11|سڳورا لکڻ وارا.
82|12|جيڪي اوهين ڪندا آهيو سو ڄاڻندا آهن.
82|13|بيشڪ ڀلارا (بهشت جي) نعمت ۾ هوندا.
82|14|۽ بيشڪ گنهگار دوزخ ۾ هوندا.
82|15|عملن جي بدلي جي ڏينهن دوزخ ۾ داخل ٿيندا.
82|16|۽ اُن کان اُهي لڪل نه هوندا.
82|17|۽ ڪنهن سمجهايئي ته عملن جي بدلي جو ڏينهن ڇا آهي؟
82|18|وري (به چئون ٿا ته) ڪنهن سمجهايئي ته عملن جي بدلي جو ڏينهن ڇا آهي؟
82|19|اُهو هڪ ڏينهن آهي جو ڪو جيءُ ڪنهن جيءَ کي ڪجهه فائدو پهچائي نه سگهندو، ۽ اُن ڏينهن (ساري) حڪومت خاص الله جي هوندي.
83|1|انهن گهٽ ڪري ڏيندڙن لاءِ ويل آهي (تور ۽ ماپ ۾).
83|2|جي جڏهن (پاڻ لاءِ) ماڻهن کان مَئي وٺندا آهن ته بلڪل پورو ڪري وٺندا آهن.
83|3|۽ جڏهن اُنهن کي مَئي ڏيندا آهن يا کين توري ڏيندا آهن (ته) گهٽائي ڏيندا آهن.
83|4|اهي گمان نه ٿا ڪن ڇا ته کين (ضرور) اُٿاربو.

83|5|اُنهيءَ وڏي ڏينهن لاءِ.
83|6|جنهن ڏينهن ماڻهو جهانن جي پالڻهار اڳيان ٿي بيهندا.
83|7|سچ آهي ته بيشڪ بدڪارن جو اعمالنامو سجين ۾ آهي.
83|8|۽ ڪنهن سمجهايئي ته سجين ڇا آهي؟
83|9|هڪ لکيل دفتر آهي.
83|10|اُن ڏينهن (انهن) ڪوڙ پائيندڙن لاءِ ويل آهي.
83|11|جيڪي عملن جي بدلي جي ڏينهن کي ڪوڙ پائيندا آهن.
83|12|۽ اُن کي سپڪنهن حد کان لنگهندڙ گنهگار کانسواءِ (ٻيو) ڪو ڪوڙ نه پائيندو.
83|13|جڏهن اسان جون آيتون ڪيس پڙهي ٻڌائبيون آهن ته چوندو آهي ته (اهي) اڳين جون آکاڻيون آهن.
83|14|ائين بلڪل نه آهي! بلڪ، جيڪي ڪمائيندا هوا تنهن جي ڪَٽ سندين دلين تي ڄمي ويئي آهي.
83|15|ائين نه آهي پنهنجي پالڻهار (جي سامهون اچڻ) کان انهي ڏينهن روڪيل هوندا.
83|16|وري بيشڪ اُهي دوزخ ۾ گهڙڻ وارا هوندا.
83|17|وري چئبن ته هي اُهو دوزخ آهي جنهن کي اوهين ڪوڙ پائيندا هُيؤ.
83|18|سچ آهي بيشڪ ڀلارن جو اعمالنامو عِلِّيِّين ۾ آهي.
83|19|۽ ڪنهن سمجهايئي ته عِلِّيِّين ڇا آهي؟
83|20|هڪ لکيل دفتر آهي.
83|21|اُن وٽ (الله جا) مقرب حاضر رهندا آهن.
83|22|بيشڪ ڀلارا (بهشت) جي نعمتن ۾ هوندا.
83|23|تختن تي ويهي نظارو پيا ڪندا.
83|24|(سڀني پاسن کان) سندن منهن مان ئي نعمت جي تازگي پيو معلوم ڪندين.
83|25|مهر لڳل صاف شراب مان پيو پياربن.
83|26|جنهن جي مُهر مشڪ (جي) هوندي، ۽ شوقينن کي جڳائي ته اُنهيءَ ۾ شوق رکن.
83|27|اُن جي ملاوت تَسنِيم (جي پاڻيءَ) مان هوندي.
83|28|جو هڪ چشمو آهي جنهن مان الله جا ويجها (ٻانها) پيئندا.
83|29|بيشڪ ڏوهاري (دنيا ۾) مؤمنن تي کلندا هوا.
83|30|۽ جڏهن وٽائن لنگهندا هوا ته مؤمنن تي حقارت ڪري پاڻ ۾ ميچون ڏيندا هوا.
83|31|۽ جڏهن پنهنجن گهر وارن ڏانهن موٽندا هوا (ته) ڏاڍيون خوشيون ڪندا موٽندا هوا.
83|32|۽ جڏهن مؤمنن کي ڏسندا هوا ته چوندا هوا ته بيشڪ اُهي گمراه آهن.
83|33|۽ (حقيقت ڪري) اُهي مؤمنن تي نگهبان ڪري نه موڪليا ويا هوا.
83|34|تنهنڪري اڄ مؤمن ڪافرن تي کِلن ٿا.
83|35|تختن تي (ويهي) نظارو ڪن ٿا.
83|36|ته ڪافرن کي انهيءَ جو بدلو ڏنو ويو آهي ڇا جيڪي اُهي ڪندا هوا (۽ چون ٿا).
84|1|جڏهن آسمان ڦاٽندو.
84|2|۽ پنهنجي پالڻهار جو حُڪم ڪن ڌري ٻڌندو ۽ (ٻڌڻ) حق اٿس.
84|3|۽ جڏهن زمين پکيڙبي.
84|4|۽ جيڪي اُن ۾ هوندو سو (سڀ) ڪڍي اُڇليندي ۽ خالي ٿيندي.
84|5|۽ پنهنجي پالڻهار جو حُڪم ڪن ڌري ٻڌندي ۽ (ٻڌڻ) حق اٿس.
84|6|اي ماڻهو تون پنهنجي پالڻهار ڏانهن (پهچڻ ۾) تمام گهڻي تڪليف وٺڻ وارو آهين جو اُن کي (وڃي) ملندين.
84|7|پوءِ اُهو (ماڻهو) جنهن کي سندس سڄي هٿ ۾ سندس اعمالنامو ڏبو.
84|8|تنهن سان آسانيءَ طرح سگهوئي حساب ڪبو.
84|9|۽ پنهنجن گهر وارن ڏانهن خوش ٿي موٽندو.
84|10|۽ اُهو ماڻهو جنهن کي سندس اعمالنامو سندس پٺي پويان ڏبو.
84|11|سو سگهوئي موت کي سڏيندو.
84|12|۽ دوزخ ۾ گهڙندو.
84|13|ڇوته اُهو (دنيا ۾) پنهنجن گهر وارن ۾ خوش (حال) هو.
84|14|بيشڪ انهيءَ ڀانيو هو ته (الله ڏانهن) ڪڏهن نه موٽندو.
84|15|هائو! (موٽندو) ڇوته سندس پالڻهار اُن کي ڏسندڙ آهي.
84|16|پوءِ شفق جو قسم کڻان ٿو.
84|17|۽ رات جو (قسم) ۽ جنهن کي گڏ ڪيو اٿس.
84|18|۽ چنڊ جو (قسم) جڏهن پورو روشن ٿئي.
84|19|ته هڪ حال کان ٻئي حال تي ضرور چڙهندؤ.
84|20|پوءِ هنن (ڪافرن) کي ڇا (ٿيو) آهي جو ايمان نه آڻيندا آهن.
84|21|۽ جڏهن وٽن قرآن پڙهبو آهي (ته) سجدو نه ڪندا آهن.
84|22|بلڪ (اهي) ڪافر ڪوڙ پائيندا آهن.
84|23|۽ جيڪي (پنهنجين دلين ۾) سانپيندا آهن سو الله چڱي طرح ڄاڻندڙ آهي.
84|24|پوءِ کين ڏکوئيندڙ عذاب جي خبر ڏي.
84|25|پر جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ اَڻ کُٽ اَجر آهي.
85|1|بُرجن واري آسمان جو قسم آهي.
85|2|۽ وعدي ڪيل ڏينهن جو قسم آهي.
85|3|۽ حاضر ٿيڻ واري ۽ جنهن وٽ حاضر ڪيو وڃي تنهن جو قسم آهي.
85|4|ته کاهين وارا ماريا وڃن.
85|5|جا باه گهڻي ٻَل واري هئي.
85|6|جڏهن اُهي اُنهن باه جي (کاهين) تي ويٺل هوا.
85|7|۽ جيڪي اُنهن مسلمانن سان (ظلم) ٿي ڪيو تنهن کي روبرو ڏسڻ وارا هوا.

85|8|۽ انهن هن ڪانسواءِ (ٻيءَ) ڪنهن ڳالھ جو ويرُ نه ٿي ورتو ته انهن اُنهيءَ غالب ساراهيل الله تي ايمان آندو هو.
85|9|جنهن کي آسمانن ۽ زمين جي بادشاهي آهي، ۽ الله سڀ شيءَ جي خبر رکندڙ آهي.
85|10|بيشڪ جن (ماڻهن) مؤمنن ۽ مؤمنياڻين کي ايذايو وري توبه نه ڪيائون تن لاءِ دوزخ جو عذاب آهي ۽ انهن لاءِ سڙڻ جو عذاب (به) آهي.
85|11|بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ اهڙا باغ آهن جن جي هيٺان واهيون پيون وهن، اها وڏي مراد ماڻڻ آهي.
85|12|بيشڪ تنهنجي پالڻهار جي پڪڙ بلڪل سخت آهي.
85|13|بيشڪ اُهو پهريون دفعو بڻائي ٿو ۽ وري ٻيهر موٽائيندو.
85|14|۽ اُهو بخشڻهار پيار رکندڙ آهي.
85|15|(جو) عرش جو مالڪ تمام وڏي شان وارو آهي.
85|16|جيڪي گهري سو ڪرڻ وارو ئي آهي.
85|17|تو وٽ لشڪرن جي خبر (نه) آئي آهي ڇا؟
85|18|(يعني) فرعون ۽ ثمود جي.
85|19|بلڪ ڪافر ڪوڙ پائڻ ۾ (لڳا پيا) آهن.
85|20|۽ الله سندن چوڌير گهيرو ڪندڙ آهي.
85|21|بلڪ هي سڳورو قرآن آهي.
85|22|حفاظت ڪيل تختي ۾ لکيل آهي.
86|1|آسمان جو ۽ رات جي وقت ۽ ايندڙ جو قسم آهي.
86|2|۽ ڪنهن سمجهائيو ته رات جو ايندڙ ڇا آهي؟
86|3|(اُهو) چمڪندڙ تارو آهي.
86|4|ته ڪو جيءُ اهڙو ڪونهي جنهن تي هڪ نگهبان مقرر ٿيل (نه) آهي.
86|5|تنهنڪري ماڻهوءَ کي گهرجي ته نهاري ڏسي ته ڪيس ڇا مان بڻايو ويو آهي.
86|6|ٽپي سان نڪرندڙ پاڻي مان بڻايو ويس.
86|7|جو پُٺيءَ ۽ اُره جي وچ مان نڪرندو آهي.
86|8|بيشڪ الله سندس وري موٽائڻ تي وس وارو آهي.
86|9|جنهن ڏينهن (ماڻهن جي دلين جا) سڀ ڳجهه جاچيا ويندا.
86|10|پوءِ تنهن ڏينهن ڪانه اُن کي سگهه رهندي ۽ نڪو واهرو (هوندس).
86|11|۽ مينهن واري آسمان جو قسم آهي.
86|12|۽ ڦاٽڻ واريءَ زمين جو (به) قسم آهي.
86|13|ته بيشڪ قرآن هڪ فيصلو ڪندڙ ڳالھ آهي.
86|14|۽ هيُ قرآن ڪا ٺٺولي (جي ڳالھ) نه آهي.
86|15|بيشڪ ڪافر هڪ (طرح جي) ڳجهي رٿ رٿين ٿا.
86|16|۽ (آءٌ به) هڪ (طرح جي) رٿ رٿيان ٿو.
86|17|پوءِ ڪافرن کي دير ڏي ۽ ٿوري مُدت کين ڇڏي ڏي.
87|1|(اي پيغمبر) اُنهي پنهنجي تمام مٿاهين پالڻهار جي نالي جي پاڪائي بيان ڪر.
87|2|جنهن (ساري مخلوق کي) خلقيو پوءِ سنئين لڳين ڪيائين.
87|3|۽ جنهن اندازو ڪيو پوءِ رستو ڏيکاريائين.
87|4|۽ جنهن تازو گاھ ڄمايو.
87|5|پوءِ اُن کي سُڪو سڙيو ڪيائين.
87|6|اسين توکي (قرآن) پاڙهينداسون پوءِ نه وساريندين.
87|7|(به) مگر جيڪي الله گهريو آهي، بيشڪ اُهو ظاهر کي ڄاڻندو آهي ۽ جيڪي ڳُجهو آهي تنهن کي (به).
87|8|۽ آسان رستو توکي سنهنجو ڪري ڏينداسين.
87|9|پوءِ جيڪڏهن نصيحت ڏيڻ فائدو ڪري ته نصيحت ڪر.
87|10|جيڪو ڊڄندو سو سُتت سمجهه وٺندو.
87|11|۽ اُن (نصيحت وٺڻ) کان (اُهو) تمام نڀاڳو پاسو ڪندو.
87|12|جو وڏيءَ باھ ۾ پوندو.
87|13|وري نڪي اُتي مرندو ۽ نڪي جيئرو رهندو.
87|14|بيشڪ اُهو ڇٽو جيڪو سڌريو.
87|15|۽ پڻ پنهنجي پالڻهار جو نالو ياد ڪري نماز پڙهندو رهيو.
87|16|بلڪ دُنيا جي حياتيءَ کي (آخرت کان) پسند ڪندا آهيو.
87|17|۽ (حقيقت ڪري) آخرت ڀَلي آهي ۽ هميشه رهڻ واري آهي.
87|18|بيشڪ هيءَ (بيان) پهرين صحيفن ۾ (به لکيل) آهي.
87|19|جي صحيفا ابراهيم ۽ مُوسىٰ جا آهن.
88|1|(اي پيغمبر) (قيامت) جي خبر پهتي آهي ڇا؟ تو وٽ ڍڪيندڙ
88|2|اُن ڏينهن ڪيترائي مُنهن خوار هوندا.
88|3|ڪمائيندڙ ڏک پوڳيندا هوندا.
88|4|ٻرندڙ باھ ۾ پوندا.
88|5|بلڪل تتي چشمي مان پاڻي پيارين.
88|6|ڪنڊن واري گاھ کانسواءِ (ٻيو) ڪو کاڄ انهن لاءِ نه هوندو.
88|7|(جو اُهو) نڪي (کين) ڦُلهو ڪندو ۽ نڪي بُک لاهيندو.
88|8|ڪيئي مُنهن اُن ڏينهن تازا هوندا.
88|9|پنهنجي ڪمائيءَ کان راضي هوندا.
88|10|مٿاهين بهشت ۾ هوندا.
88|11|اتي ڪا اجائي ڳالھ نه ٻڌندين.

88|12|أتي چشما وهندڙ آهن.
88|13|أتي وڏا تخت مٿي وڇايل.
88|14|۽ آبخورا رکيل.
88|15|۽ وهاڻا قطار ڪري رکيل.
88|16|۽ غاليچا وڇايل آهن.
88|17|أنن ڏانهن نه ڏسندا آهن ڇا؟ ته ڪيئن خلقيا ويا (ماڻهو).
88|18|۽ آسمان ڏانهن ته ڪيئن مٿي ڪيو ويو.
88|19|۽ جبلن ڏانهن ته ڪيئن کڙا ڪيا ويا.
88|20|۽ زمين ڏانهن ته ڪيئن وڇائي وئي.
88|21|پوءِ (اي پيغمبر) تون، رڳو نصيحت ڪرڻ وارو آهين.
88|22|تون مٿن ڪو داروغو نه آهين.
88|23|پر جنهن مُنهن موڙيو ۽ ڪُفر ڪيو.
88|24|تنهن کي الله وڏي عذاب جي سزا ڏيندو.
88|25|بيشڪ اسان ڏانهن سندن موٽڻ آهي.
88|26|وري بيشڪ سندن حساب وٺڻ اسان جي ذمي آهي.
89|1|پرهه جو قسم آهي.
89|2|۽ ڏهن راتين جو قسم آهي.
89|3|۽ ٻڌيءَ ۽ اِڪيءَ جو قسم آهي.
89|4|۽ رات جو قسم آهي جڏهن هلي.
89|5|هان ڏيان واري لاءِ هن (قسمن) ۾ بيشڪ پورو قسم آهي.
89|6|نه ڏٺئي ڇا ته (قوم) عاد سان تنهنجي پالڻهار ڪيئن ڪيو.
89|7|ارم وارا وڏن ٿنڀن (جي عمارتن) وارا هوا (جي).
89|8|جن جهڙو شهرن ۾ ڪونه ٺاهيو ويو آهي.
89|9|۽ (قوم) ثمُود سان (ڪيئن ڪيائين) جن ميدان (قرا) ۾ پهڻن جون ڇپون گهڙيون هيون.
89|10|۽ ميخن واري فرعون سان (ڪئن ڪيائين).
89|11|انهن (مڙني ٽولين) جن شهرن ۾ سرڪشي ڪئي.
89|12|پوءِ منجهن گهڻو فساد ڪيائون.
89|13|تنهنڪري تنهنجي پالڻهار مٿن عذاب جو چهبڪ وهايو.
89|14|بيشڪ تنهنجو پالڻهار گهَٽَ (واري هنڌ) ۾ (عملن کي ڏسندڙ) آهي.
89|15|پوءِ ماڻهو کي جڏهن سندس پالڻهار (هن طرح) پرکيندو آهي جو اُن کي مانوارو ڪندو آهي ۽ نعمت ڏيندو اٿس، ته چوندو آهي ته منهنجي پالڻهار مون کي نوازيو.
89|16|۽ جڏهن کيس (ٻئي طرح هيئن) پرکيندو آهي جو مٿس روزي تنگ ڪندو آهي ته چوندو آهي ته منهنجي پالڻهار مون کي بي مانو ڪيو.
89|17|(هرگز) ائين نه آهي بلڪ ڇوري ٻار کي تعظيم نه ڏيندا آهيو.
89|18|۽ نڪي مسڪينن جي کارائڻ تي هڪ ٻئي کي رغبت ڏياريندا آهيو.
89|19|۽ مُئن جو مال سموروئي ڳهي ويندا آهيو.
89|20|۽ گهڻي پيار سان مال کي پيارو رکندا آهيو.
89|21|ائين نه ڪجي جڏهن زمين (جي اونچاڻ) ڪٽي ڪٽي سنئين ڪئي ويندي.
89|22|۽ تنهنجو پالڻهار ايندو ۽ ملائڪ صِف صِف ٿي (ايندا).
89|23|۽ اُن ڏينهن دوزخ کي آڻبو، اُن ڏينهن ماڻهو نصيحت وٺندو ۽ اُنهيءَ مهل (اها نصيحت وٺڻ) اُن کي ڪٿي فائدي واري آهي.
89|24|چوندو ته هاءِ ارمان جيڪر پنهنجي (هن هميشه جي) حياتيءَ لاءَ (ڪجهه) اڳي موڪليان ها.
89|25|پوءِ انهيءَ ڏينهن الله جي عذاب جهڙو ڪوبه ڪونه عذاب ڪندو.
89|26|۽ نڪو ڪو الله جي قيد ڪرڻ جهڙو قيد ڪندو.
89|27|اي آرام وٺڻ وارا جيءُ (مؤمنن کي چئبو ته).
89|28|تون پنهنجي پالڻهار ڏانهن موٽِ هل (تون اُن کان) راضي ٿيل آهين (هو توکان) راضي ٿيل آهي.
89|29|تنهنڪري (تون) منهنجي ٻانهن (جي ٽوليءَ) ۾ داخل ٿيءُ.
89|30|۽ منهنجي بهشت ۾ گهڙ.
90|1|هن شهر (مڪي) جو قسم کڻان ٿو.
90|2|۽ تون هن شهر ۾ (ته) رهندڙ آهين.
90|3|۽ ڄڻيندڙ جو (قسم کڻان ٿو) ۽ ان جو جيڪو ڄايو.
90|4|ته بيشڪ ماڻهو کي ڏک ۾ (پوڻ لاءِ) خلقيوسون.
90|5|ڀانئيندو آهي ڇا ته مٿس ڪوبه غالب نه ٿيندو؟ (ماڻهو)
90|6|چوي ٿو ته مون تمام گهڻو مال کپايو.
90|7|ڀانئيندو آهي ڇا ته ڪنهن ڪونه ڏٺو اٿس؟
90|8|کيس ٻه اکيون نه ڏنيون اٿون ڇا؟
90|9|۽ جڀ ۽ ٻه چَپ ٻه؟
90|10|۽ ٻه رستا ڏيکارياسونس.
90|11|پوءِ ڪوبه سخت لَڪ نه لنگهيو.
90|12|۽ ڪنهن سمجهايئي ته سخت لَڪّ ڇا آهي؟
90|13|ٻانهو آجو ڪرڻ آهي.
90|14|يا بُک جي ڏينهن ۾ کاڄ کارائڻ.
90|15|مائٽي واري ڇوري ٻار کي.
90|16|يا مٽيءَ ۾ رُلندڙ محتاج کي.

90|17|ان کانپوءِ (اُهو) مؤمنن مان هجي ۽ هڪ ٻئي کي صبر جي وصيت ڪيائون ۽ (پڻ) هڪ ٻئي کي (خلق تي) ٻاجھ ڪرڻ جي وصيت ڪيائون.
90|18|اُهي نيڪ بخت سڄي پاسي وارا آهن.
90|19|۽ جن اسان جي آيتن جو انڪار ڪيو سي بدبخت کٻي وارا آهن.
90|20|مٿن دميل باھ چوڌاري ويڙهيل (موڪلبي) آهي.
91|1|سج ۽ اُن جي سوجهري جو قسم آهي.
91|2|۽ چنڊ جوقسم آهي جڏهن ان جي پوئتان اچي.
91|3|۽ ڏينهن جو (قسم آهي) جڏهن سج کي روشن ڪري.
91|4|۽ رات جو (قسم آهي) جڏهن سج کي ڍڪي.
91|5|۽ آسمان جو ۽ اُن جو (قسم آهي) جنهن اُن کي بڻايو.
91|6|۽ زمين جو ۽ اُنجو (قسم آهي) جنهن اُن کي پکيڙيو.
91|7|۽ (ماڻهوءَ جي) جيءُ جو ۽ اُنجو (قسم آهي) جنهن اُن کي جوڙي برابر ڪيو.
91|8|پوءِ سندس بدڪاري ۽ سندس پرهيزگاريءَ (جي سڃاڻ) اندر ۾ وڌائينس.
91|9|جنهن اُن (نفس) کي (بدڪاريءَ کان) پاڪ ڪيو سو بيشڪ ڇٽو.
91|10|۽ جنهن اُن کي (گناهن ۾) پوري ڇڏيو سو بيشڪ ٽوٽي وارو ٿيو.
91|11|ثمود پنهنجي سرڪشيءَ سببان (پيغمبر کي) ڪوڙو ڀانيو (قوم).
91|12|جڏهن منجهانئن بلڪل نڀاڳو اُٿيو.
91|13|پوءِ الله جي پيغمبر کين چيو ته الله جي ڏاچي ۽ اُن جي پاڻي پيئڻ کي آڏو نه ٿيو.
91|14|پوءِ پيغمبر کي ڪوڙو ڀانيائون پوءِ ڏاچيءَ جو ڪُچون ڪپيائون، پوءِ سندن گناهن سببان سندن پالڻهار مٿن عذاب پلٽيو پوءِ اُن (سزا) کي (سڀني) تي هڪ جهڙو ڪري ڇڏيائين.
91|15|۽ (الله) اُن (سزا) جي پڇاڙيءَ کان نه ٿو ڊڄي.
92|1|رات جو قسم آهي جڏهن ڍَڪي ٿي.
92|2|۽ ڏينهن جو (قسم آهي) جڏهن روشن ٿئي ٿو.
92|3|۽ اُن جو (قسم آهي) جنهن نر ۽ مادي خلقي.
92|4|ته بيشڪ اوهان جي ڪوشش قسمين قسمين آهي.
92|5|پوءِ جنهن (الله لڳ) ڏنو ۽ پرهيزگاري ڪئي.
92|6|۽ چڱائي کي سچ ڄاتائين.
92|7|تنهنکي (نجات جو) آسان رستو سهنجو ڪري ڏينداسين.
92|8|۽ جنهن بخل ڪيو ۽ (پاڻ کي) بي پرواھ ڄاتائين.
92|9|۽ چڱائي کي ڪوڙ ڀانيائين.
92|10|تنهن کي اوکائيءَ (۾ پوڻ) لاءِ (رستو) آسان ڪري ڏينداسين.
92|11|۽ جڏهن اونڌو ڪرندو ته سندس مال ڪانئس (ڪجھ) نه ٽاريندو.
92|12|بيشڪ سڌو رستو ڏيکارڻ اسان تي (لازم) آهي.
92|13|۽ بيشڪ آخرت ۽ دُنيا (ٻئي) اسان جي وس ۾ آهن.
92|14|پوءِ اوهان کي باھ کان ڊيڄاريم جا ڄڀي ڪري ٿي.
92|15|وڏي نڀاڳي ڪانسواءِ (ٻيو) ڪو اُن ۾ ڪونه گهڙندو (اهڙي).
92|16|جنهن (اسلام کي) ڪوڙ ڄاتو ۽ پٺيرو ٿيو.
92|17|۽ اُن (باھ) کان انهي وڏي پرهيزگار کي پاسي ڪبو.
92|18|جيڪو پنهنجو مال (الله جي واٽ ۾) ڏئي ٿو ته پاڪ ٿئي.
92|19|۽ مٿس اهڙي ڪنهن جو ڪو احسان ٿيل نه آهي جو بدلو ڏجي.
92|20|پر پنهنجي تمام مٿاهين پالڻهار جي رضامندي طلبڻ لاءِ (ڏئي ٿو).
92|21|۽ ضرور جلد خوش ٿيندو.
93|1|مٿي آيل ڏينهن جو قسم آهي.
93|2|۽ رات جو (قسم) آهي، جڏهن ڍَڪي ٿي.
93|3|ته (اي پيغمبر) تنهنجي پالڻهار توکي نه ڇڏيو ۽ نکي ناراض ٿيو.
93|4|۽ بيشڪ آخرت تولاءِ دنيا کان گهڻو چڱي آهي.
93|5|۽ تنهنجو پالڻهار سگهوئي توکي (ايترو) ڏيندو جو (تون) خوش ٿيندين.
93|6|توکي يتيم نه ڏٺائين ڇا پوءِ (توکي) جاءِ ڏنائين.
93|7|۽ توکي ناواقف ڏٺائين پوءِ (شريعت جي) رستي لاتائين.
93|8|۽ توکي مسڪين ڏٺائين پوءِ آسودو ڪيائين.
93|9|تنهنڪري يتيم تي تون ڏاڍ نه ڪر.
93|10|۽ سوالي کي نه جهڻڪ.
93|11|۽ پنهنجي پالڻهار جي نعمت جو بيان ڪندو رھ.
94|1|(اي پيغمبر) تنهنجو سِينو تولاءِ ڪشادو نه ڪيو اٿون ڇا؟
94|2|۽ تنهنجو (اُهو) بار توکان لاٿوسون.
94|3|جنهن تنهنجي پٺي کي ڳرو ڪيو هو.
94|4|۽ تنهنجي ساراھ تولاءِ مٿاهين ڪئي سون.
94|5|چوته بيشڪ اهنج سان گڏ سهنج آهي.
94|6|بيشڪ اهنج سان گڏ سهنج آهي.
94|7|تنهنڪري جڏهن واندو ٿئين ته (عبادت لاءِ) محنت ڪر.
94|8|۽ خاص پنهنجي پالڻهار ڏانهن دل لڳاءِ.
95|1|اَنجير ۽ زيتون جو قسم آهي.
95|2|۽ طُور سينا جو.
95|3|۽ هِن اَمن واري شهر (مڪي) جو.

95|4|ته بيشڪ ماڻھوءَ کي تمام سھڻي نموني پيدا ڪيوسون.
95|5|وري سڀني ھيٺاھين کان ھيٺ موٽايوسونس.
95|6|پر جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا تن لاءِ اڻ کُٽ اجر آھي.
95|7|پوءِ (اي ماڻھو) ھن (نصيحت) پڄاڻا ڪھڙي شيءِ توکي عملن جي بدلي ملڻ بابت منڪر بڻائي ٿي؟
95|8|حاڪمن جو وڏو حاڪم الله نه آھي ڇا؟
96|1|پنھنجي پالڻھار جي نالي سان پڙھ جنھن (سارو جڳ) خلقيو (اي پيغمبر).
96|2|ماڻھوءَ کي رت جي دِڳ مان بڻايائين.
96|3|پڙھ ۽ تنھنجو پالڻھار ڏاڍو سڳورو آھي.
96|4|جنھن (ماڻھوءَ کي علم) قلم سان سيکاريو.
96|5|ماڻھوءَ کي اُھو سيکاريائين جو نه ڄاڻندو ھو.
96|6|سچ آھي ته بيشڪ ماڻھو سرڪشي ڪندو آھي.
96|7|جڏھن اُھو پاڻ کي بي پرواھ ڏسندو آھي.
96|8|بيشڪ تنھنجي پالڻھار ڏانھن موٽي وڃڻو آھي.
96|9|اُھو ڏٺو اٿئي ڇا جيڪو جھليندو آھي.
96|10|ٻانھي کي جڏھن اھو نماز پڙھندو آھي (منھنجي).
96|11|ڏٺو اٿئي ڇا ته جيڪڏھن (اُھو ماڻھو) سڌي رستي تي ھجي ھا.
96|12|يا پرھيزگاريءَ جو حڪم ڪري ھا.
96|13|ڏٺو اٿئي ڇا ته جيڪڏھن ڪوڙ ڀانيائين ۽ ڦيرو ٿيو.
96|14|ته (ھيُ) نه ڄاتائين ڇا ته الله ڏسي ٿو.
96|15|ائين نه آھي! قسم آھي ته جيڪڏھن پاڻ نه ڦليندو، ته ضرور پيشانيءَ جي وارن کان وٺي گھليندا سونس.
96|16|اُھا پيشاني ڪوڙي گنھگار آھي.
96|17|پوءِ ڀلي ته پنھنجي ڪچھريءَ وارن کي سڏي.
96|18|اسين به دوزخ جي داروغن کي سڏينداسون.
96|19|ائين نه آھي، تون چيو نه مڃيس ۽ سجدو ڪر ۽ (الله کي) ويجھو ٿيءُ.
97|1|بيشڪ اسان قرآن شب قدر ۾ لاٿو.
97|2|۽ ڪنھن سمجھايئي ته شب قدر ڇا آھي.
97|3|شب قدر، ھزار مھينن کان ڀلي آھي.
97|4|منجھس ملائڪ ۽ رُوح پنھنجي پالڻھار جي حڪم سان سڀڪنھن ڪم (جي پورائي) لاءِ لھندا آھن.
97|5|اُنھيءَ رات پرھ ڦُٽڻ تائين سلامتي آھي.
98|1|ڪتاب وارن ۽ مشرڪن مان جن انڪار ڪيو سي (ايسين تائين پنھنجي رسم کان) الڳ ٿيڻ وارا نه ھوا جيسين
تائين وٽن پڌري حُجّت (نه) اچي.
98|2|الله جو پيغمبر جو پاڪ صحيفا پڙھي (يعني).
98|3|جن ۾ سڌا سنوان لکيل حُڪم آھن.
98|4|۽ جن کي ڪتاب ڏنو ويو سي پاڻ وٽ پڌري حُجّت جي اچڻ کانپوءِ مُختلف ٿيا.
98|5|۽ ھن کانسواءِ (ٻيو) ڪو حڪم نه ڪيو وين ته باطل کان مُنھن موڙي الله جي عبادت ڪن ۽ نماز پڙھندا رھن
۽ زڪوٰة ڏيندا رھن ۽ اھو آھي سڌو دين.
98|6| بيشڪ ڪتاب وارن ۽ مشرڪن مان جن ڪفر ڪيو سي دوزخ جي باھ ۾ پوندا منجھس سدائين رھندڙ ھوندا، اھي
ئي (ساريءَ) خلق کان (تمام) بڇڙا آھن.
98|7|بيشڪ جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا اھي ئي (ساريءَ) خَلق کان ڀَلا آھن.
98|8|سندن بدلو سندن پالڻھار وٽ ھميشه جي رھڻ وارا باغ آھن جن جي ھيٺان واھيون پيون وھن انھن ۾ ھميشه سدائين
رھندا، الله کانئن راضي ٿيو ۽ اُھي کانئس راضي ٿيا، اھو (وعدو) انھيءَ لاءِ جيڪو پنھنجي پالڻھار کان ڊنو.
99|1|جڏھن زمين پنھنجي سخت ڌوڏجڻ سان ڌوڏبي.
99|2|۽ زمين پنھنجا بار ٻاھر ڪڍندي.
99|3|۽ ماڻھو چوندو ته زمين کي ڇا ٿيو آھي.
99|4|اُن ڏينھن (اُھا) پنھنجيون سڀ خبرون بيان ڪندي.
99|5|ھن ڪري جو تنھنجي پالڻھار ڏانھس حُڪم ڪيو.
99|6|اُن ڏينھن ماڻھو ڌار ڌار ٿي ورندا، ته سندس ڪم ڪين ڏيکارجن.
99|7|پوءِ جنھن ذري جيترو چڱو ڪم ڪيو ھوندو سو اُن کي ڏسندو.
99|8|۽ جنھن ذري جيترو بد ڪم ڪيو ھوندو سو اُن کي ڏسندو.
100|1|ھانبارو ھڻي ڊوڙندڙن گھوڙن جو قَسم آھي.
100|2|پوءِ پھڻن تي نعلن ھڻڻ سان چڻنگن ڪڍندڙن (گھوڙن) جوقسم آھي.
100|3|پوءِ صبح جي مھل لُٽ ڪندڙ (گھوڙن) جو قسم آھي
100|4|جو اُن مھل رئي اُٿارين.
100|5|پوءِ اُن گھڙي (دشمنن جي) ٽوليءَ جي وچ ۾ پون.
100|6|ته بيشڪ ماڻھو پنھنجي پالڻھار جو وڏو بي شُڪر آھي.
100|7|۽ بيشڪ اُھو پاڻ انھن تي شاھد آھي.
100|8|۽ بيشڪ اھو مال جي محبت ۾ ڏاڍو آھي.
100|9|نه ڄاڻندو آھي ڇا جنھن وقت انھن کي اُٿاربو جيڪي قبرن ۾ نه آھن (اُنھيءَ وقت کي).
100|10|۽ جيڪي سينن ۾ آھي سو پڌرو ڪبو.
100|11|بيشڪ اُن ڏينھن سندن پالڻھار سندن (حال جي) خبر رکندڙ آھي.
101|1|سخت ٺوڪيندڙ.
101|2|سخت ٺوڪيندڙ ڇا آھي؟ (اُھا)
101|3|۽ ڪنھن سمجھايئي ته (اُھا) سخت ٺوڪيندڙ ڇا آھي؟
101|4|جنھن ڏينھن ماڻھو پکيڙيلن پتنگن جان ھوندا.

101|5|۽ جبل تنبيل رڱيل اُن جان هوندا.
101|6|پوءِ جنهن (جي عملن) جا ترارا ڳرا ٿيا.
101|7|سو دلپسند گذران ۾ هوندو.
101|8|۽ جنهن (جي عملن) جا ترارا هلڪا ٿيا.
101|9|تنهن (جي رهڻ) جي جاءِ هاوِيَه آهي.
101|10|۽ ڪنهن سمجهايئي ته هاويه ڇا آهي؟
101|11|هڪ ٻرندڙ باهه آهي.
102|1|پاڻ ۾ گهڻائي (تي مرڪڻ) اوهان کي ويسلو ڪيو (اي ماڻهو).
102|2|تان جو قبرن کي ڏٺو.
102|3|ائين نه آهي سگهوئي ڄاڻندؤ.
102|4|وري (چئون ٿا ته) سگهوئي ڄاڻندؤ.
102|5|نه نه! جيڪڏهن پڪي ويساهه سان ڄاڻو ها (ته ويسلو نه ٿيو ها).
102|6|قسم آهي ته ضرور دوزخ کي ڏسندؤ.
102|7|وري به ان کي يقين واريءَ اک سان ضرور ڏسندؤ.
102|8|وري اُن ڏينهن نعمتن بابت اوهان کان ضرور پڇبو.
103|1|پوياڙيءَ جو قسم آهي.
103|2|ته بيشڪ ماڻهو گهاٽي ۾ آهي.
103|3|سواءِ انهن جي جن ايمان آندو ۽ چڱا ڪم ڪيا ۽ هڪ ٻئي کي سچ جي وصيّت ڪيائون، ۽ هڪ ٻئي کي صبر جي وصّيت ڪيائون.
104|1|سڀڪنهن گلا ڪندڙ عيب ڳوليندڙ لاءِ ويل آهي (انهيءَ).
104|2|جنهن مال گڏ ڪيو ۽ اُهو ڳڻي ڳڻي رکيائين.
104|3|ڀانئيندو آهي ته سندس مال سدائين رهندو.
104|4|هرگز ائين نه آهي ضرور حُطمه ۾ اُڇلائبس.
104|5|۽ ڪنهن سمجهايئي ته حُطَمَه ڇا آهي؟
104|6|الله جي ٻاريل باهه آهي.
104|7|جا دلين تي پهچندي.
104|8|بيشڪ اُها مٿن در بند ڪيل آهي.
104|9|ڊگهن ٿنڀن ۾ (ٻڌل هوندا) (جنهن حالت ۾ اُهي).
105|1|نه ڏٺئي ڇا؟ ته تنهنجي پالڻهار هاٿي وارن سان ڪئن ڪيو؟ (اي پيغمبر)
105|2|سندن ٻڇڙي رٿ کي ناس نه ڪيائين ڇا؟
105|3|۽ وَلر وَلر پکي مٿن موڪليائين.
105|4|جن ڪنڪريٽ جون پهڻيون کين هنيون ٿي.
105|5|پوءِ اولڙ گاهه جان کين ڪيائين.
106|1|قريشين کي اُلفت ڏيارڻ لاءِ.
106|2|جو سياري ۽ اونهاري جي سفر سببان کين اُلفت ڏيارڻ آهي.
106|3|تنهنڪري گُهرجين ته هِن گهر جي (انهيءَ) پالڻهار جي عبادت ڪن.
106|4|جنهن کين بُک ۾ کاڄ کارايو، ۽ کين ڀؤ کان امن ڏنو.
107|1|انهي کي ڏٺيءِ ڇا جيڪو عملن جي بدلي ملڻ کي ڪوڙ ڀانئيندو آهي (اي پيغمبر).
107|2|پوءِ اُهو آهي جو ڇوري ٻار کي ڌِڪيندو آهي.
107|3|۽ (ڪنهن کي) مسڪين جي کارائڻ تي رغبت نه ڏياريندو آهي.
107|4|پوءِ انهن نمازين لاءِ وَيل آهي.
107|5|جي پنهنجين نمازن کان ويسلا رهندا آهن.
107|6|اُهي جيڪي رياءُ ڪندا آهن.
107|7|۽ اُڌاريون شيون جهليندا آهن.
108|1|بيشڪ اسان توکي ڪوثر عطا ڪيو (اي پيغمبر).
108|2|تنهنڪري پنهنجي پالڻهار جي لاءِ نماز پڙهه ۽ قرباني ڪر.
108|3|بيشڪ تنهنجو ويري ئي بي نسل آهي.
109|1|چؤ ته اي ڪافرؤ (اي پيغمبر ڪافرن کي).
109|2|نڪي آءٌ ان جي عبادت ڪندس جنهنجي اوهين عبادت ڪندا آهيو.
109|3|۽ نڪي اوهين ان جي عبادت ڪندؤ جنهن جي آءٌ عبادت ڪندو آهيان.
109|4|۽ نڪي آءٌ ان جي عبادت ڪندس جنهنجي اوهان عبادت ڪئي.
109|5|۽ نڪي اوهين ان جي عبادت ڪندؤ جنهنجي آءٌ عبادت ڪندو آهيان.
109|6|اوهان لاءِ اوهان جو دين ۽ مون لاءِ منهنجو دين آهي.
110|1|جڏهن الله جي مدد ۽ سوڀ اچي،
110|2|۽ ماڻهن کي الله جي دين ۾ ٽوليون ٽوليون ٿي گهڙندو ڏسين،
110|3|تڏهن (تون) پنهنجي پالڻهار جي ساراهه سان گڏ پاڪائي بيان ڪر ۽ کانئس بخشش گهر. بيشڪ اُهو ٻاجهه سان موٽندو آهي.
111|1|ابولهب جا هٿ ڀڳا ۽ (پاڻ به) هلاڪ ٿيو.
111|2|سندس مال ۽ جيڪي ڪمايائين تنهن کانئس (الله جو عذاب) نه ٽاريو.
111|3|ڇيئي واري باهه ۾ سگهو پوندو.
111|4|۽ سندس زال به، جا ڪاٺين (جي) لَڏ کڻندڙ آهي.
111|5|جنهن جي ڳچيءَ ۾ ڪاٻر جو نوڙ پيل آهي.
112|1|چؤ ته الله اڪيلو آهي (اي پيغمبر).
112|2|الله بي احتياج آهي.

112|3|نکي چٽيائين، ۽ نکي چٽيو ويو.
112|4|۽ سندس برابر ڪوبه ڪونهي.
113|1|(اي پيغمبر) چؤ ته صبح جي پالڻهار جي پناھ گھران ٿو.
113|2|جيڪي پيدا ڪيو اٿس تنھنجي بڇڙائي کان.
113|3|۽ اونداهي ڪندڙ (رات) جي بڇڙائي کان جڏھن اُھا پکڙجي.
113|4|۽ ڳنڍين ۾ ڦوڪيندڙين (عورتن) جي بڇڙائي کان.
113|5|۽ مَسَھُوءِ جي بڇڙائيءَ کان جڏھن (اُھو) مَسَھائي ڪري.
114|1|(اي پيغمبر) چؤ ته ماڻھن جي پالڻھار جي پناھ گھران ٿو.
114|2|ماڻھن جي بادشاھ جي.
114|3|ماڻھن جي (سچي) معبود جي.
114|4|پٺ تي هٽي ويندڙ (شيطان) جي وَسوَسن جي بڇڙائي کان.
114|5|جيڪي ماڻھن جي سينن ۾ وَسوَسو وجھي ٿو.
114|6|جو جنن (جي جنس) مان ھجي يا ماڻھن (جي جنس) مان.

Translator: Taj Mehmood Amroti